ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆԸ
ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ

THE NOBLE QUR`AN

Armenian Translation of the meanings

ՔՈՒՐԱՆԸ ՀԱՅԵՐԷՆ

ԲԱՑԱՏՐՈՒԱԾ

Translated
by
Noubar KILISLIAN

ՆՈՒՊԱՐ ՔԻԼԻՍԼԵԱՆ

Թորոնթօ Գանատա 2003

Al-JAFFAN & Al-JABI

ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆԸ
ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ

THE NOBLE QUR`AN

Armenian Translation of the meanings

ՔՈՒՐԱՆԸ ՀԱՅԵՐԷՆ

ԲԱՑԱՏՐՈՒԱԾ

Translated

by

Noubar KILISLIAN

ՆՈՒՊԱՐ ՔԻԼԻՍԼԵԱՆ

Թօրօնթօ Գանատա 2003

Al-JAFFAN & Al-JABI

بسم الله الرحمن الرحيم

First Edition published in May 2003
© All rights reserved
Al-JAFFAN & Al-JABI
Printers - Publishers
JAFFAN TRADERS
P.O.Box: 54170 Limassol 3721 - CYPRUS
Tel: 357 25 878804
Fax: 357 25 878805
http://www.jaffan.com
E-mail: hj@jaffan.com

الطبعة الأولى، مايو / أيار 2003
جميع الحقوق محفوظة
الجفان والجابي للطباعة والنشر
ليماسول - قبرص

Նախաբան

Ընթերցարանի պատգամին կորիզն է Միակ ու Աննման Աստուած, Որու պէտք է հաւատալ, ինչպէս եւ հաւատալ Դատաստանի Օրուայ ու առաքինութիւններ կատարել կեանքի ամբողջ ընթացքին:

Միայն այն անձը՝**որ համոզում ունի,թէ գերագոյն ճշմարտութիւնը կը բովանդակէ շատ աւելին քան մեզի ծանօթ ու տեսանելի եւ շօշափելի միջավայրը**՝ կարող է հաւատք ընծայել Աստուծոյ ու այդպէսով եզրակացնէ թէ կեանքը իմաստալից է ու նպատակ մը կը հետապնդէ:

Որպէս հաւատքի ուղղի՝ Ընթերցարանը շեշտ կը դնէ տրամաբանելու,ինչպէս նաեւ կը պնդէ թէ հոգեկանն ու ֆիզիքականը անբաժան են իրարմէ:Քանի ամէն կեանք՝տրուած ըլլալով Աստուծմէ՝ միասնականութիւն մըն է.թէ մարմնային ու մտային հարցեր,թէ սեռային ու տնտեսական,թէ անհատական արդարամտութեան ու ընկերային անաչառութեան՝ բոլորն ալ մտերմիկ կապ ունին մարդ արարածի այն յոյսերուն հետ, զորոնք կրնայ իրաւասութեամբ որդեգրել՝ մահուընէ ետք ունենալիք իր կեանքին առնչութեամբ:

Յետեւեալ հարցումներուն հաճախ կը հանդիպինք.**1.Չէ՞ք տեսներ.2.Չէ՞ք լսեր.3.Չէ՞ք գիտեր.4.Չէ՞ք խորհիր.5.Չէ՞ք մտածեր.6.Չէ՞ք անդրադառնար.7.Չէ՞ք զգաստանար.8.Չէ՞ք տրամաբաներ.9.Չէ՞ք յիշեր.10.Երախտագէտ չէ՞ք.11.Շնորհակալ չէ՞ք...**:

Այս հարցումները Ընթերցարանի հետեւորդներուն մէջ կ՝առաջացնէ բանականութեան հետաքրքրութիւնը ու անկախ քննարկելու ոգին, քանի զինք կարդացողներուն կը հրաւիրէ զգաստանալու եւ գիտակցելու ու մանաւանդ երախտագէտ դառնալու:

Յոս կուզեմ առժամանակեայ օրինակ մը նշել:

Քսաներորդ դարու վերջին տասնամեակներու ընթացքին մարդիկ կարողացան յայտնաբերել թէ – Տի. Էն. Էյ.– կոչուած յատկութիւն մը ունին բոլոր ապրող էակները.այդ իւրայատուկ է իւրաքանչիւր էակի՝ նեռարեալ բոլոր մարդոց: Այս յարաբերաբար նոր հասկցուած գիտութեամբ, մարդիկ կարող են շատ մը կապեր հաստատել՝ որոնք նախապէս շատ դժուար կամ անկարելի էին. շեշտելու համար այս գիտութեան արդիւնքներէն մին, կ՝ուզեմ հիշել թէ քսան տարիէ աւելի թաղուած անձի մը –Տի. Էն. Էյ.–ը քննելով հաստատուեցաւ այդ անձին ոճիր գործած ըլլալը...:

Ուրեմն կը հրաւիրեմ ձեզ զգաստանալու Աստուծոյ ստեղծած հրաշալիքներուն մասին՝որոնց թիւը անկարելի է հաշուել, ու անդրադառնալու թէ շատ մը բաներ կարելի է մարդոցմէ պահել կամ փախուստ տալ, բայց ոչ Աստուծոյ Դատաստանէն:

Այս օրինակը տալուս պատճառը այն է, թէ երբ աշխարհային գիտութիւնը կ՝աճի ու պատմութեան փորձառութիւնները կ՝աւելնան՝ Ընթերցարանը կարդացողը կարող է անդրադառնալ այն իւրայատուկ փորձառութեան որ ձեռք կը ձգուի Ընթերցարանին էջերուն հաւելեալ իմաստներուն՝ որոնք կրնան դարերէ իվեր թագուն մնացած ըլլալ:

Ընթերցարանի յայտնութիւնը կը սկսի թիւ 94 Սուրայի առաջին 5 համարներով.

Կարդա՛ Տիրոջդ անունով, որ ստեղծած է.
ստեղծած է մարդ արարածը՝ սաղմէ.
կարդա՛ քանի Տէրդ Ամենաառատաձեռնն է,
որ սորվեցուցած է գրիչի գործածութիւնը.
սորվեցուցած է մարդուն այն ինչ որ չէր գիտեր:

Այս տողերուն մէջ նկատառութեան կ՝առնուի 1.մարդ էակի խոնարհ կենսագիտական սկզբնաւորութիւնը (հար ու նման բոլոր կենդանիներու), ինչպէս եւ 2.մարդ էակի բանականութիւնը ու գիտակցելու ընդունակութիւնը (խորհելու եւ գրի առնելու կարողութիւնը, որ յատուկ է իրեն):

Այս յայտնութիւնը որ տրուած է Մուհամմէտ առաքեալին՝ Քրիստոսէ վեց դարեր ետք, կը տեւէ 23 տարիներ ու կ՝աւարտի թիւ 2 Սուրայի 281րդ համարով.

Զգաստ մնացէք այն Օրուայ մասին,
երբ Աստուծոյ պիտի վերադարձուիք.
այն ատեն իւրաքանչիւր անձ իր վաստակը պիտի ստանայ
եւ իրենց հանդէպ անիրաւութիւն պիտի չպատահի:

Ընթերցարանը մէկ առ մէկ պատուերներու հակաքածոյ մը չէ, այլ ամբողջականութիւն մը. շատ մը համարներ եւ նախադասութիւններ առնչութիւն ունին տարբեր համարներու եւ նախադասութիւններու հետ, որոնք պէտք է ուշադրութեամբ նկատի առնել:Համարներ կամ նախադասութիւններ մէկուսացնելով, ընդհանուր պատգամէն կը շեղինք: Այս պատահած է Ընթարցարանի հետեւորդներու ու մանաւանդ (պատգամին) հակառակորդներու կողմէ: Հետեւաբար եթէ այս կէտը նկատի առնուի, Ընթերցարանը կը դառնայ ինք իր լաւագոյն մեկնաբանը:

Դարցեալ պէտք է գիտնալ թէ Ընթերցարանը պատմութեան գիրք չէ, այլ ոեւէ պատմական օրինակ պէտք է նկատի առնել որպէս լուսաբանում ընդհանուր մարդոց վիճակին եւ ոչ թէ պատմութեան մը սիրոյն.պատմական օրինակները, որոնք նշուած են, պէտք է ծառայեն իրենց ընդհանրական նպատակին, այսինքն ուսուցուած բարոյական դասին:

Խիստ կարեւոր կէտ մըն է հետեւեալը. մէկ հատուածի կամ նոյնիսկ մէկ նախադասութեան մէջ կը հանդիպինք հետեւեալներուն. **Ես, Իր, Ան, Մենք, Իմ, Մեր, Աստուած**,...բառերուն՝ որոնք առանձին կամ միասնաբար կը նշանակեն Աստուած: Խորհեցէք թէ Աստուած անձ մը չէ եւ ուրեմն անձեր նշող դերանուններ, որոնք կ՚օգտագործուին մահկանացուներու համար, չեն կրնար ընդգրկել կամ պարբակել Աստուած:Մի խորհիք թէ քերականական սխալներ են ասոնք, այլ յստակ կերպով մեր ուշադրութիւնը կը գրաւեն՝ յիշեցնելու մեզի թէ Աստուած Աննման է:

Երանի այն անձին որու մայր լեզուն Արաբերէնն է, եւ ուսում ստացած է այդ լեզուով. քանի այդպիսիներու շնորհուած է կարդալու, հասկնալու, հետեւելու, ապրելու եւ վայելելու Ընթերցարանի անաղաղուած արաբերէնով սրբազան պատգամը: Այդ շնորհով օժտուած անձիք, որոնք կ՚անտեսեն Ընթերցարանը՝Աստուծոյ իրենց տուած ազատ կամքով կ՚ընեն այդ, եւ իրենք են իրենց անձին միակ պատասխանատուն...Դատաստանի Օրը:

Այս թարգմանութիւնը, որ հայերէն լեզուով կ՚ուզեմ մատչելի դարձնել, չի կրնար ունենալ նոյն տպաւորութիւնը որ արաբերէն լեզուով ներկայացուած Ընթերցարանը կ՚ունենայ. բայց կարողութեանս սահմաններուս մէջ խիստ կը փափաքիմ Ընթերցարանի պատգամը փոխանցել այն անձին ՝որ ոեւէ դրդապատճառով պիտի ուզէ հայերէն լեզուով ընթերնել զայն:

Ով ընթերցող, կարդալէ ետք միայն՝ ԴՈՒՆ ԴԱՏԷ եւ ԴՈՒՆ ՎՃՌԷ:

Վերջին կէտ մը. որպէսզի մէկու մը հաւատքը վաւերական ըլլայ՝ այդ պէտք ըլլայ արդիւնքը ներքին համոզման եւ կամքի ազատ ընտրութեան:

Յակառակ շատ մը մեկնաբաններու, նեռարեալ Ընթերցարանի կարք մը հետեւորդներու գաղափարներուն՝ **կրօնքը (հաւատքը) պարտադրանքով (ստիպումով) պիտի չ՚ըլլայ.** (երկրորդ Սուրա, 256 համար):Նոյն Սուրայի 272րդ համարը կ՚ըսէ.« **Քու պարտականութիւնդ է միայն փոխանցել մարդոց՝ Աստուծոյ պատգամը** ».այս համարը շատ մը տեղեր կրկնուած է:

Այս թարգմանութիւնը յանձն առած եմ համոզումովս եւ ազատ կամքովս՝ յուսալով թէ ապագային ուրիշներ ուզեն եւ փորձեն բարելաւել այս գործս, որ վստահաբար դերութիւններ պիտի ունենայ: Կ՚աղօթեմ Աստուծոյ ու կը խնդրեմ որ դերութիւններս ուրիշներու մոլորութեան պատճառ չ՝ ըլլան:

Փառքը Աստուծոյ պատշաճ է միայն:

Ն.Ք.

Շնորհակալական Խօսք

Սօսի Չաքմաքճեանին, որ սիրայօժար եւ անսակարկ՝ հայերէնով մեքենագրեց Ընթերցարանը իր իսկ առաջարկով:

Թող Աստուած փոխհատուցանէ Սօսիին եւ իր շատ սիրելի ընտանիքին:

Ն.Ք.

Սուրաթ Էլ-Ֆէ՛թիհա

1 Բացումը

1. Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը. 2. Գովաբանութիւն Աստուծոյ, Տիեզերքի Տիրոջ, 3. Գթասիրտը, Ողորմածը. 4. Արքայ Դատաստանի Օրուայ:
5. Միայն Քեզ կը պաշտենք ու միայն Քեզի կ'աղերսենք:
6. Առաջնորդէ մեզ դէպի ուղիղ ճամբան 7. ճամբան անոնց որոնց Քու օրհնութիւններդ շնորհեցիր եւ տարբեր (անոնց ճամբէն), որոնք դատապարտուած են (Քու կողմէդ) եւ անոնցմէ որոնք կը մոլորին (կը կորսուին):

Սուրաթ Էլ-Պագարայ

2. Յորթը (կովը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ա. Լ. Մ.
2. Այս Գիրքը, որ կասկած չի (պարունակեր) վերցներ, ուղղութիւն է բարեպաշտներու (Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եւ պարտաճանաչ եղողներու) համար, 3. որոնք հաւատք կ'ընծայեն աներեւոյթին (մարդոց սահմանափակ ըմբռնումին գերազանց), որոնք կ'աղօթեն եւ Մեր իրենց հայթայթածէն բաժին կը հանեն ուրիշներու. 4. եւ որոնք հաւատք կ'ընծայեն այն ինչի որ վերին էջք ունեցաւ (յայտնուեցաւ) քեզի (ով Առաքեալ) եւ ինչ որ քու ժամանակէդ առաջ էջք ունեցաւ, եւ համոզուած են յաջորդ (երկրորդ, վերջին) կեանքին:
5. Ասոնք են որ իրենց Տիրոջ (տուած) ուղղութեան կը հետեւին, եւ ասոնք են որ պիտի յաջողին:
6. Նկատէ՛. անոնք որ կը դրժեն ճշմարտութիւնը, իրենց պարագային նոյնն է եթէ զգուշացնես զիրենք թէ չ'զգուշացնես. անոնք պիտի չհաւատան: 7. Աստուած դրոշմած է իրենց սրտերն ու լսողութիւնը, եւ իրենց տեսողութիւնը քօղարկուած է. սոսկալի տառապանք մը կը սպասէ զիրենք:
8. Կան մարդիկ որոնք կ'ըսեն.«Մենք կը հաւատանք Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ», սակայն չեն հաւատար: 9. (Կը փորձեն) Խաբել Աստուած եւ հաւատացեալները ՝ սակայն իրենք զիրենք միայն կը խաբեն անզգալաբար (առանց ըմբռնելու):10. Իրենց սրտերուն մէջ հիւանդութիւն կայ եւ Աստուած թոյլ կու տայ որ իրենց հիւանդութիւնը յառաջանայ. ցաւալի տանջանք պիտի ունենան՝ քանի կը ստեն:
11. Երբ իրենց ըսուի, «Անառակութիւն մի ըներ երկրի վրայ (անբարոյական եւ քանդիչ վերաբերմունք մի ունենաք)», իրենք կը պատասխանեն, «Մենք բարեկարգողներ ենք»:
12. Իրապէս քանդողներ են իրենք եւ սակայն չեն ըմբռներ:
13. Եւ երբ իրենց ըսուի, «Յաւատացէք ինչպէս ուրիշ մարդիկ կը հաւատան», կը պատասխանեն. «Պիտի հաւատանք ինչպէս որ պարզամիտ մարդի՞կ կը հաւատան»: Իրապէս իրենք են միամիտները, սակայն չեն գիտեր:
14. Եւ երբ հաւատացեալներու հանդիպին, կ'ըսեն, «Մենք (ալ) կը հաւատանք». սակայն հազիւ վերադառնան իրենց պարագլուխներուն (դրդիչներուն), կ'ըսեն, «Իրապէս մենք ձեր կողմն ենք. պարզապէս կը ծաղրէինք»:

15. Աստուած ալ նոյն ձեւով պիտի փոխհատուցանէ իրենց ծաղրանքը, եւ թոյլ պիտի տայ որ որոշ ժամանակ մը կուրօրէն շարունակեն իրենց ամբարտաւանութիւնը (ամբարտաւանութեամբ խարխափեն):

16. Իրենք են որ ուղղութիւնը կը փոխարինեն մոլորութեամբ (սխալ ճամբով). եւ այս փոխանակումը իրենց շահ մը չէ ապահոված, ոչ ալ ուղղութիւն մը կրցած են գտնել (տարբեր տեղ):

17. Իրենք կը նմանին մարդոց, որոնք կրակ մը կը սկսին. բայց հազիւ թէ իրենց շուրջը լուսաւորուի, Աստուած կը մարէ իրենց լոյսը եւ խաւարի մէջ կը թողու զիրենք ու չեն տեսներ.18. խուլ, համր եւ կոյր , եւ չեն կարող վերադառնալ:19. Եւ կամ (իրենք նման են մարդոց, որոնք) երկինքէն խիտ ամպերու տակ են - որ կը խաւարէ ու որոտում եւ կայծակ կը յառաջացնէ - մինչ (իրենք) իրենց մատներով ականջ կը գոցեն որոտումի ճայթռտցէն՝ մեռնելու վախով. եւ սակայն Աստուած պաշարած է ճշմարտութիւնը դրժողները:20. Կայծակը կարծես կ'արեւանգէ իրենց տեսողութիւնը. իւրաքանչիւր լուսաւորման կը սկսին քալել եւ երբ մթնի անշարժ կը կանգնին:

Եթէ Աստուած կամենար, իսկապէս կը զրկէր զիրենք տեսողութենէ եւ լսողութենէ. քանի իրապէս, Աստուած Ամենակարող է:

21. Ով մարդ արարածներ. պաշտեցէք ձեր Տէրը, որ ստեղծեց ձեզ եւ ձեր նախնիքները, որպէսզի Իրեն հանդէպ զգաստ ըլլաք (ու գիտակցիք ձեր պարտականութեան):

22. Ան է որ երկիրը ձեզի համար փռեց ու երկինքն ալ կառուցանեց, եւ ջուր ղրկեց երկնքէն որու միջոցաւ պտուղներ հասցուց՝ որպէս սնունդ ձեզի : Ուրեմն, Աստուծոյ մրցակիցներ մի հնարէք, այս բոլորը գիտնալով հանդերձ:

23. Եւ եթէ որեւէ կասկած ունիք՝ այն ինչ որ աստիճանաբար վերէն շնորհեցինք Մեր ծառային, արտադրեցէք ուրեմն ատոր նման ՍՈՒՐԱ մը, եւ Աստուծմէ զատ որեւէ մէկը բերէք իբրեւ վկայ ձեզի - եթէ ճշմարիտը կը խօսիք- : 24. Եւ եթէ չկարողանաք այս ընել -որ վստահաբար չէք կարող ընել - ուրեմն գիտակցեցէք կրակին որու վառելանիւթը մարդիկ եւ քարեր են եւ որ պատրաստուած է ճշմարտութիւնը ուրացողներու համար:

25. Սակայն անոնց, որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարեսիրութիւններ կ'ընեն, աւետէ (տեղեկացուր) թէ պիտի ունենան պարտէզներ ուր գետակներ կը հոսին: Երբ որ (այդ պարտէզներու) հայթայթած պտուղներէն ստանան, պիտի ըսեն. «Այս է որ նախօրօք մեզի տրուեցաւ որպէս սնունդ». քանի պիտի ստանան բան մը, որ իրենց անցեալը պիտի յիշել տայ: Հոն պիտի ունենան անպիղծ զոյգեր եւ հոն պիտի ապրին (կեանք ունենան):

26. Աստուած չի վարանիր բաղդատել որեւէ բան՝ նոյնիսկ մոծակին (կամ մժեղին) եւ կամ նոյնիսկ աւելի (փոքրին): Հաւատք ընծայողները գիտեն թէ այդ ճշմարտութիւնն է իրենց Տիրոջ կողմէ . սակայն դրժողները կ'ըսեն. «Այս բաղդատութեամբ (օրինակով) Աստուած ի՞նչ ըսել կ'ուզէ»:

Այս միջոցով, շատեր կը մոլորին. իսկ ուրիշներ ալ կ'ուղղուին Աստուծոյ կողմէ: Սակայն միայն անարդար մարդիկ կը մոլորին:

27. Անոնք որոնք իրենց հաստատուած կապը (ուխտը) կը խզեն Աստուծոյ հետ, եւ կը բաժնեն իրարմէ այն ինչ որ Աստուած հրահանգած է միացնել (իրարու), ու նաեւ փճացած կեանք կը վարեն երկրի վրայ՝ այսպիսի մարդիկն են որ պիտի տուժեն:

28. Ինչպէ՞ս չէք հաւատար Աստուծոյ, երբ կեանք չունէիք ու կեանք տուաւ ձեզի: Յետոյ պիտի մեռնիք ու դարձեալ վերակենդանանաք ու Իր մօտ ներկայանաք:

29. Ինք է որ ձեզի համար ամէն բան ստեղծեց երկրի վրայ. յետոյ երկինք բարձրանալով եօթը երկինքներ կատարելագործեց (կառուցեց, ձեւաւորեց). եւ Ինք է Ամենագէտը:

30. Եւ ուրեմն, Տէրդ ըսաւ հրեշտակներուն. «Երկրի վրայ վերակացու մը պիտի կարգեմ». անոնք ըսին. «Հոն պիտի կարգես մէկը որ աւերէ եւ արիւն թափէ, մինչ մենք կը փառաբանենք ու կը գովաբանենք Քեզ ու կը սրբացնենք Քու անունդ»: Ան ըսաւ. «Իրապէս ձեր չգիտցածը Ես գիտեմ»:

31. Ադամին ներկայացուց (սորվեցուց) ամէն ինչի անունները. ապա հրեշտակներուն ըսաւ. «Եթէ իրաւ է ձեր ըսածը, տուէք ինծի ասոնց անունները»: 32. Անոնք ըսին. «Փառք Քեզի. ինչ որ մեզի սորվեցուցած ես, միայն այդ գիտենք. Դուն ես Գիտակիցը եւ Իմաստունը»:

33. Ան ըսաւ. «Ադամ, տեղեկացուր իրենց այս (բաներու) անունները»: Երբ (Ադամ) ըսաւ ատոնց անունները, Ան ըսաւ. «Չըսի՞ ձեզի թէ ես գիտեմ երկնքի եւ երկրի անտեսանելին, ինչպէս եւ գիտեմ այն ինչ որ դուք կը յայտնէք ու ինչ որ դուք կը ծածկէք»:

34. Ուրեմն ըսինք հրեշտակներուն. «Երկրպագեցէք Ադամին». եւ իրենք ալ երկրպագեցին, բացի Իպլիսէն, որ մերժեց, հպարտացաւ եւ ուրացաւ իրողութիւնը:

35. Եւ Մենք ըսինք. «Ով Ադամ, դուն եւ կողակիցդ պարտէզը բնակեցէք ու ազատօրէն կերէք ձեր ուզածը բայց չմօտենաք այս ծառին, որպէսզի սխալ ըրած չըլլաք (անիրաւ չդառնաք)»:

36. Սատանան զիրենք հոն սայթաքեցուց եւ վտարուեցան հոնկէ: Ուրեմն ըսինք. «Վար իջէք. իրարու թշնամիներ պիտի ըլլաք եւ որոշ ժամանակ մը երկրի վրայ պիտի բնակիք ու վայելքներ ալ պիտի ունենաք»:

37. Անկէ ետք Ադամ (ներշնչման) խօսքեր ստացաւ իր Տիրոջմէն եւ Ան ընդունեց իր զղջումը. քանի Ան է Ներողը, Ողորմածը:

38. (Թէպէտ Մենք) ըսինք. «Վար իջէք բոլորդ», եւ սակայն (շարունակեցինք ըսել). «Ուղղութիւն պիտի ստանաք Ինծմէ. եւ անոնք որ հետեւին Իմ ուղղութեանս, պէտք չունին վախնալու եւ ոչ ալ պիտի տխրին. 39. Բայց, անոնք որ դրժեն իրողութիւնը եւ ստեն Մեր պատգամները, անոնք պիտի ըլլան կրակին բնակիչները եւ հոն ալ պիտի մնան»:

40. Իսրայէլի սերունդ, յիշեցէք շնորհներս որ ձեզի պարգեւեցի եւ կատարեցէք Ինծի տուած ձեր խոստումները: Ես Իմ խոստումս պիտի կատարեմ. Ինծմէ՛ երկիւղեցէք:

41. Յաւատացէք այն ինչի որ (հիմա) ուղարկեցի - որ կը հաստատէ ձեր ունեցած ճշմարտութիւնը - եւ առաջին ուրացողներէն մի ըլլաք. Իմ պատգամներս չնչին սակով մի փոխանակէք եւ Ինծի հանդէպ զգաստացէք (ուշադիր եղէք):

42. Ճշմարտութիւնը սուտերով մի քօղազերծէք եւ գիտակցաբար իրաւը մի խափանէք:

43. Աղօթքը վառ պահեցէք եւ ուրիշներու բարեկեցութեան համար տուէք (վճարեցէք) ու (աղօթքի համար) խոնարհեցէք բոլոր անոնց հետ, որոնք կը խոնարհին:

44. Ուրիշներու առաքինութիւն կը հրամայէք, արդեօք մոռնալո՞վ դուք ձերը՝ նոյնիսկ երբ կ'ընթերցէք (Աստուծոյ) Գիրքը: Պիտի չտրամաբանէ՞ք:

45. Օգնութիւն խնդրեցէք համբերութեամբ եւ աղօթքով. այս մէկը (կիրարկելը) շատ մեծ (դժուար կը թուի մարդոց), բացի անոնցմէ, որոնք հոգւով խոնարհ են. 46. որոնք կը մտածեն թէ իրենց Տիրոջ պիտի հանդիպին եւ թէ Իրեն պիտի վերադառնան:

47. Իսրայէլի սերունդ (զաւակներ), յիշեցէք այն օրհնութիւններս որ ձեզի շնորհեցի եւ թէ ինչպէս բոլոր մարդոցմէ ձեզ նախընտրեցի: 48. Եւ զգաստացէք այն (գալիք) Օրուընէ՝ երբ ոեւէ անձ ուրիշ անձի մը համար երբեք չի կրնար փոխհատուցանել: Միջամտութիւն պիտի չընդունուի Իր կողմէ. փոխանակում պիտի չստացուի եւ ոեւէ մէկուն պիտի չ'օժանդակուի: (Իւրաքանչիւր անձ ինք իր պատասխանատուն է):

49. Նաեւ (յիշեցէք) երբ ձեզ ազատեցինք Փարաւոնի մարդոցմէն, որոնք ձեզ կ'ենթարկէին յոռեգոյն չարչարանքներու, սպանելով ձեր զաւակները ու խնայելով (միայն) ձեր կիները: Ատիկա սոսկալի փորձութիւն մըն էր ձեր Տիրոջմէն:

50. (Դարձեալ յիշեցէք) երբ ձեր առաջ ծովը բաժնեցինք ու այդպիսով փրկեցինք ձեզ ու Փարաւոնի մարդիկը խեղդամահ ըրինք ձեր աչքերուն առջեւ:

51. Եւ երբ Մովսէսին նշանակեցինք քառասուն գիշեր՝ իր բացակայութեան սկսաք հորթը պաշտել ու դարձաք մեղաւոր: 52. Նոյնիսկ ատկէ ետք, ներեցինք ձեր մեղքը, որպէսզի շնորհակալ (երախտապարտ) ըլլաք:

53. (Յիշեցէք նաեւ) երբ Մովսէսին տուինք (Աստուածային) Գիրքը - որ չափանիշ մըն է (չարը բարիէն զանազանելու) - որպէսզի ուղղուիք (առաջնորդուիք):

54. Եւ երբ Մովսէս ըսաւ իր ժողովուրդին. «Ով ժողովուրդս, դուք ձեր դէմ մեղանչեցիք պաշտելով հորթը. ուրեմն զղջումով դարձէք ձեր Արարիչին եւ մեռցուցէք ձեր (ցանկասիրութիւնը). ասիկա լաւագոյն ձեւն է ձեզի համար ձեր Արարիչին մօտ»:

Այսպիսով Ան ընդունեց ձեր զղջումը. քանի Ինք է Ներողը, Ողորմածը:

55. Իսկ երբ ըսիք. «Մովսէս, մինչեւ որ բացայայտ կերպով չտեսնենք Աստուծոյ, քեզի պիտի չհաւատանք»: Ձեր նայած միջոցին կայծակնահար եղաք:

56. Ձեր մեռած վիճակէն ետ հանեցինք ձեզ, որպէսզի երախտապարտ դառնաք: 57. Ամպերը ձեր վրայ տարածեցինք որ շուք տան, եւ ձեզի ղրկեցինք մանանայ եւ լոր. «Կերէ՛ք այն լաւ բաները որ ձեզի իբրեւ սնունդ հայթայթեցինք»:

58. Եւ (յիշեցէք) երբ ըսինք. «Մտէք այս շրջանը (գիւղը) եւ կերէք ազատօրէն, ինչպէս որ փափաքիք, բայց մուտքին խոնարհ եղէք եւ ըսէք՝ "Ներէ մեզի". Մենք ալ կը ներենք ձեր յանցանքները եւ աւելիով կը հայթայթենք անոնց որ լաւ կը վարուին»:

59. Իրենցմէ անիրաւները՝ Մեր իրենց ըսածները ուրիշ բաներու փոխեցին, եւ Մենք ալ երկինքէն պատուհաս մը ղրկեցինք այդ անիրաւներուն, որպէս պատիժ իրենց բարոյազուրկ ըլլալուն:

60. Եւ (յիշեցէք) երբ Մովսէս ջուր հայցեց իր ժողովուրդին համար, ըսինք. «Գաւազանդ ժայռին զարկ» , եւ տասներկու աղբիւրներ ժայթքեցան եւ մարդիկ գիտցան թէ ուրկէ պիտի խմեն: (Մովսէս ըսաւ). «Կերէք ու խմեցէք Աստուծոյ հայթայթած սնունդը, եւ մի աւերէք երկիրը ձեր կործանիչ արարքներով»:

61. Եւ (յիշեցէք) երբ դուք ըսիք. «Մենք մէկ տեսակ ճաշով գոհ չենք, ուրեմն (ով Մովսէս) աղօթէ Տիրոջդ որ մեզի տայ այն ինչ որ հողը կ'արտադրէ - ինչպէս կանաչեղէն (բոյսեր), վարունգ, սխտոր, ոսպ եւ սոխ- ». (որու Մովսէս) պատասխանեց. «Փոխան լաւ բանի հասարակ բա՞ն կ'ուզէք. նուաստացած վերադարձէք Եգիպտոս, եւ ձեր ուզածը հոն կրնաք ունենալ»:

Եւ ունեցան նուաստութիւն եւ չքաւորութիւն ինչպէս եւ Աստուծմէ դատապարտութիւն. այս բոլորը ունեցան, որովհետեւ դրժեցին Աստուծոյ պատգամները եւ անիրաւ կերպով սպանեցին մարգարէները. այսպէս պատահեցաւ, քանի չի հնազանդեցան ու նախայարձակ եղան: (Իրաւունքի չափն ու սահմանը անցան):

62. Իրապէս, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն (այս Գիրքին), ինչպէս նաեւ անոնք որ Հրեա հաւատքը ունին, եւ Քրիստոնեաները ու Սեպեանները - բոլոր անոնք որ Աստուծոյ կը հաւատան ու (Կը հաւատան) վերջին Օրուան եւ բարի արարքներ կը կատարեն -, իրենց վարձատրութիւնը պիտի ստանան իրենց Տիրոջմէն. անոնց համար վախ չկայ եւ անոնք պիտի չտխրին:

63. (Իսրայէլի սերունդ) ձեր ուխտը (խոստումը) ընդունեցինք եւ ձեզմէ վեր (Սինայի) լեռը բարձրացուցինք (ըսելով). «Ամուր բռնեցէք այն ինչ որ տուինք ձեզի ու հաստատ պահելով յիշեցէք պարունակութիւնը, որպէսզի զգաստ եւ պարտաճանաչ ըլլաք (Աստուծոյ հանդէպ)»:

64. Ատկէ ետք դուք հեռացաք. եւ եթէ Աստուծոյ գթասիրութիւնն ու շնորհը ձեր հետ չըլլար՝ վստահաբար կորսուած պիտի ըլլայիք: 65. Ձեր մէջէն լաւ գիտէք Շաբաթը պղծողները որոնց ըսինք. «Կապիկներու նման արհամարհուեցէք (կապիկ դարձէք)»: 66. Եւ զիրենք կարգեցինք որպէս ազդակ իրենց ժամանակակիցներու համար, ինչպէս եւ ապագայի (մարդոց) ու դաս մը բարեպաշտներու համար:

67. Երբ Մովսէս ըսաւ իր ժողովուրդին (մարդոց)«Աստուած կը հրահանգէ որ կով մը մորթէք իրրեւ ողջակէզ»: Անոնք ըսին. «Մեզ կատակի՞ կ'առնես»: Ան պատասխանեց. «Աստուծմէ ապաւէն կը խնդրեմ որ (ասոնց պէս) տգէտ չըլլամ»: 68. Անոնք ըսին. «Խնդրէ Տիրոջմէդ որ բացատրէ ինչ տեսակ կով ըլլալը»: (Մովսէս) պատասխանեց. «Ան կ'ըսէ թէ ոչ մեծ եւ ոչ ալ թերահաս, այս երկուքին միջեւ տարիքով մը: Ուրեմն կատարեցէք ձեզի հրահանգուածը»: 69. Անոնք շարունակեցին. «Խնդրէ Տիրոջմէդ որ կովուն գոյնը յայտնէ մեզի»: (Մովսէս) պատասխանեց. «Դեղնորակ գոյն ունեցող որ աչքի հաճելի է»: 70. Անոնք (դարձեալ) շարունակեցին. «Խնդրէ Տիրոջմէդ որ մեզի յայտնէ թէ ինչի պէս է, որովհետեւ մեզի համար բոլոր կովերը իրար կը նմանին. եւ յետոյ Աստուծոյ կամքով պիտի առաջնորդուինք»: 71. (Մովսէս) պատասխանեց. «Կ'ըսէ թէ կով մըն է որ հող չէ հերկած եւ ոչ ալ ցանք ջրած է. առողջ է եւ թերութիւն չունի»: Ըսին. «Վերջապէս շիտակը ըսիր». եւ ուրեմն ողջակէզ ըրին զայն (մորթելով)՝ թեպէտ, գրեթէ պիտի չկատարէին:

72. (Ով Իսրայէլի սերունդ,) երբ անձ մը սպանեցիք, սկսաք իրար այպանել այդ առնչութեամբ. -Աստուած պիտի յայտնաբերէ այն ինչ որ դուք քօղարկեցիք -. 73. Մենք ըսինք. «Իրար հետ բաղդատեցէք (չլուծուած ոճիրները)». այս միջոցաւ է որ Աստուած մահուընէ կ'ազատէ կեանքերը եւ ձեզի ցոյց կու տայ Իր կամքը, որպէսզի Իր պատգամներուն միջոցաւ (սորվիք) տրամաբանել:

74. Տակաւին, այս բոլորէն ետք ձեր սրտերը կարծրացան քարի նման, կամ աւելի ալ կարծր - քանի կան ժայռեր (քարեր) որոնցմէ գետակներ կը ցայտեն. եւ կան քարեր որոնք երբ ճեղքուին ջուր կը հոսի. ու կան քարեր որոնք վար կ'իյնան Աստուծոյ վախէն - .Աստուած անտեղեակ չէ ձեր արարքներէն:

75. Դուք (այս Գրքին հաւատք ընծայողներ), կրնա՞ք յուսալ որ ձեր քարոզչութեան հաւատան՝ նկատելով թէ իրենցմէ խումբ մը լսելէ եւ հասկնալէ ետք Աստուծոյ խօսքը, դիտումնաւոր կերպով կը խեղաթիւրէին զայն: 76. Քանի երբ հաւատք ընծայողներու հանդիպէին, կ'ըսէին. «Հաւատացինք (ձեզի նման)». սակայն երբ իրար հանդիպէին, կ'ըսէին. «Իրե՞նց պիտի տեղեկացնեք այն ինչ որ Աստուած յայտնած է ձեզի, որպէսզի ձեր հետ վիճաբանին ձեր Տիրոջ խօսքերը մէջբերելով. ինչո՞ւ չէք տրամաբաներ»:

77. Արդեօք չե՞ն գիտեր թէ Աստուած քաջատեղեակ է իրենց ամէն գաղտնիքներէն, ինչպէս եւ իրենց բացայայտ արարքներէն:

78. Իրենց մէջ կան անգիր մարդիկ որոնք կարդալ չեն գիտեր ու միայն իրենց ուզածին կը հաւատան, պարզապէս ենթադրելով: 79. Վայ անոնց որոնք իրենց ձեռքերով կը գրեն ու յետոյ ալ կ'ըսեն. «Ասիկա Աստուծմէ է» , որպէսզի չնչին շահ մը ապահովեն. վայ ուրեմն իրենց գրութիւններուն եւ վայ իրենց ունեցած վաստակին:

80. Իրենք կ'ըսեն. «Կրակը մեզի չի դպչիր բացի հաշուուած (մի քանի) օրերէ»: Ըսէ (իրենց). «Աստուծմէ խոստում առա՞ծ էք - քանի Աստուած Իր խոստումը չի փոխեր - .թէ չէ Աստուծոյ կը վերագրէք բաներ, որ դուք չէք գիտեր »:

81. Իրապէս. անոնք որ չարիք կ'ընեն, ու պաշարուած են իրենց մեղքերով՝ անոնք դատապարտուած են կրակին. եւ հոն ալ պիտի մնան: 82. Իսկ հաւատք ընծայելով բարիք ընողներ, պիտի ըլլան դրախտի բնակիչները եւ հոն կեանք պիտի ունենան :

83. Իսրայէլի սերունդ, ձեր ուխտը որ ընդունեցինք այս էր. «Աստուծմէ զատ ուրիշ բան պիտի չպաշտէք. ծնողաց հետ ազնիւ վերաբերմունք պիտի ունենաք ինչպէս եւ ազգականին, որբին եւ աղքատին: Բոլոր մարդոց հետ ազնիւ կերպով պիտի խօսիք. աղօթքը վառ պիտի պահէք եւ ձեր բարեկեցութեան տուրքը վճարէք»:

Եւ սակայն, բացի ձեզմէ քիչեր՝ ետեւ դարնալով խոյս տուիք. քանի յամառ մարդիկ էք:

84. (Դարձեալ) ձեր ուխտը ընդունեցինք որ իրարու արիւն պիտի չթափէք եւ իրար տեղահան պիտի չընէք (չի վտարէք ձեր տուներէն): Դուք ասիկա հաստատեցիք եւ (հիմա ալ) կը վկայէք ասոր:

85. Սակայն դուք, իրար կը սպանէք եւ ձեր մարդոցմէ մաս մը տեղահան կ'ընէք իրենց տուներէն՝ իրարու կռնակ տալով մեղսակցութեամբ եւ թշնամական արարքներով. բայց երբ, իբրեւ գերի ձեզի վերադառնան՝ փրկագին վճարելով կ'ազատէք զիրենք . բայց սկիզբէն զիրենք վտարելը (տեղահան ընելը) արդէն անօրէն է ձեզի համար:

Ուրեմն դուք, Գրքին որոշ մասերո՞ւն կը հաւատաք, անտեսելով (զանց առնելով) միւս մասերը: Ի՞նչ պիտի ըլլայ վարձատրութիւնը այդպէս ընողին, եթէ ոչ ստորնանալ աշխարհային կեանքի ընթացքին, եւ Յարութեան Օրն ալ ենթարկուիլ անտանելի տանջանքի: (Քանի) Աստուած անտեղեակ չէ ձեր արարքներէն: 86. Բոլոր անոնք, որոնք աշխարհային կեանքը կը գնեն յաջորդ կեանքի գնով, անոնց պատիժները պիտի չթեթեւնան եւ զօրավիգ ալ պիտի չունենան:

87. Նախապէս Մովսէսին տուինք Գիրքը եւ ապա ուղարկեցինք առաքեալներ: Յիսուսի՝ Մարիամի որդիին տուինք փաստացի նշաններ եւ զինք զօրացուցինք սուրբ հոգիով(ներշնչումով): Տակաւին, իւրաքանչիւր անգամ որ առաքեալ մը գայ ձեզի եւ ձեր ուզած կամ փափաքած բաները չընէ՝ կը սկսիք հպարտանալ եւ մէկ մասը կը դրժէք իսկ ուրիշներն ալ կը սպանէք:

88. Բայց իրենք կ'ըսեն. «Մեր սրտերը լեցուած են (գիտութեամբ)»: Սակայն ո՛չ. Աստուած մերժած է զիրենք որովհետեւ իրենք կը մերժեն ճշմարտութիւնը ընդունիլ. շատ քիչ է իրենց հաւատքը (շատ քիչ բաներու կը հաւատան):

89. Երբ, Աստուծոյ կողմէ (նոր) Գիրք մը գար իրենց որ կը հաստատէր իրենց ունեցածը – եւ նախապէս իրենք է որ կ'ուզէին յաղթանակել ճշմարտութիւնը դրժողներուն –, ուրեմն երբ իրենց բան մը գար որու ծանօթ էին իբրեւ ճշմարտութիւն՝ կը դրժէին զայն: Ուրեմն Աստուած ալ կը մերժէ բոլոր ճշմարտութիւնը դրժողները:

90 Զզուելի է իրենց (անիմաստ հպարտութիւնը) որու համար ծախած են իրենց հոգիները (անձերը), դրժելով Աստուծմէ էջք ունեցած ճշմարտութիւնը, նախանձելով թէ Աստուած Իր շնորհքը կը պարգեւէ Իր ծառաներէն որու որ փափաքի: Այսպէս ընելով, աւելի եւ աւելի կը վաստկին (Աստուծոյ) դատապարտութիւնը: Ճշմարտութիւնը դրժողներուն համար նուաստացուցիչ տառապանք վերապահուած է:

91. Երբ որ իրենց ըսուի. «Յաւատք ընծայեցէք այն ինչի որ Աստուած էջք տուած (վերէն պարգեւած) է», կը պատասխանեն. «Կը հաւատանք այն ինչի որ (միայն) մեզի պարգեւուած է» , եւ ատկէ դուրս որեւէ ճշմարտութիւն կ'ուրանան, հակառակ ատոր որ այդ ճշմարտութիւնը կը հաստատէ իրենց ունեցածը: Ըսէ. «Ինչո՞ւ համար նախապէս սպանեցիք Աստուծոյ մարգարէները եթէ իրաւ հաւատացեալներ էիք»:

92. Իսկապէս Մովսէս ներկայացաւ ձեզի փաստացի նշաններով, յետոյ (իր բացակայութեան, ոսկեղէն) հորթը սկսաք պաշտել ու սխալեցաք (չարացաք):

93. (Ատկէ ետք) ձեր խոստումը ընդունեցինք եւ ձեզմէ վեր (Սինայի) լեռը բարձրացուցինք, (ըսելով) «Ամուր կառչեցէք այն ինչի որ տուինք ձեզի (լուրջի առէք ձեզի շնորհուածը), եւ մտիկ ըրէք»:

Իրենք կ'ըսեն. «Լսեցինք, բայց չենք հնազանդիր» . քանի իրենց սրտերը ողողուած էին (ոսկեղէն) հորթի սիրով, որովհետեւ կը դրժէին ճշմարտութիւնը:

Ըսէ՛. «Ձեր ունեցած հաւատքին պատուէրը զզուելի է ՝ եթէ հաւատք ունիք»:

94. Ըսէ՛. «Եթէ Աստուծոյ մօտ յաջորդ կեանքը միմիայն ձեզի համար է եւ ոչ որեւէ ուրիշի՝ ուրեմն մահը ցանկացէք, եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:

95. Սակայն երբեք պիտի չցանկան այդ, քանի (գիտեն թէ) ինչեր ըրած են (այս աշխարհի մէջ). Աստուած ալ շատ լաւ գիտէ չարագործները:

96. Պիտի նկատես թէ կեանքի ամենաշատ կառչողները իրենք են՝ նոյնիսկ աւելի անոնցմէ, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ հնարած են. իրենցմէ իւրաքանչիւրը պիտի ուզէ որ հազար տարի կեանք ունենայ, թէպէտ երկար կեանք ունենալը չի կրնար ազատել զինք (յաջորդ կեանքի) տառապանքներէն, քանի Աստուած կը տեսնէ իրենց բոլոր արարքները:

97. Ըսէ՛ (ով առաքեալ). «Ով որ թշնամի է Գաբրիէլ (հրեշտակին) – որ իրապէս Աստուծոյ հրամանով էջք կատարած է քու սրտիդ (այս Գիրքը)՝ որ կը հաստատէ ասկէ առաջ եղած յայտնութիւնները, ինչպէս նաեւ աւետիս մըն է հաւատք ընծայողներու համար –. 98. ով որ թշնամի է Աստուծոյ եւ Իր հրեշտակներուն ու Իր առաքեալներուն, ներառեալ Գաբրիէլը ու Միքայէլը՝ (թող գիտակցի թէ) Աստուած ալ իրապէս թշնամի է բոլոր անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարտութիւնը»: 99. (Քանի) Մենք քեզի վերեն տուինք յստակ պատգամներ եւ միայն անարդար (բարոյազուրկ) անձեր են որ կը դրժեն ճշմարտութիւնը:

100. Ամեն անգամ որ (Աստուծոյ) խոստում մը տան (ուխտ մը ընեն), իրենցմէ ոմանք մէկդի կը շպրտեն զայն: Ո՛չ. մեծամասնութեամբ հաւատք չունին:

101. Նոյնիսկ (հիմա), որ Աստուծոյ կողմէ առաքեալ մը ներկայացած է իրենց, հաստատելով իրենց եղած յայտնութիւնները (Գիրքը)՝ իրենցմէ խումբ մը Աստուծոյ Գիրքը կռնակնուն ետեւ կը նետեն. կարծես չեն գիտեր (ատոր պարունակութիւնը), 102. ու (ատոր փոխարէն) կը հետեւին սատանայութիւններու, որոնք կը գործադրուէին Սողոմոնի իշխանութեան ընթացքին – Սողոմոն երբեք չդրժեց ճշմարտութիւնը, բայց սատանաներն էին որ մարդոց կախարդութիւն կը սորվեցնէին. ու (կը հետեւին) այն ինչի որ ղրկուած էր Յարութ եւ Մարութ, երկու հրեշտակներու՝ Բաբելոնի մէջ.– թէպէտ այս երկուքը երբեք մէկու մը չէին սորվեցներ որեւէ բան նախքան յայտարարելը, «Մենք փորձութիւն մըն ենք միայն. ուրեմն չըլլայ որ դրժէք ճշմարտութիւնը»: Եւ այս երկուքէն կը սորվէին թէ ինչպէս կրնան բաժնել (անհամաձայնութիւններ ստեղծելով) մարդը իր կնոջմէն: Ատոր միջոցաւ իրենք չեն կրնար վնաս հասցնել որեւէ մէկու՝ բացի Աստուծոյ կամքով. կը սորվին բան մը որ միայն իրենց կը վնասէ եւ օգուտ ալ չունի – թէպէտ, իսկապէս գիտեն թէ ով որ այսպիսի բաներ ձեռք ձգէ (գնէ)՝ բաժին պիտի չունենայ յաջորդ կեանքէն: Իսկապէս գարշելի է այն բանը որու համար իրենց հոգիները կը ծախեն – եթէ միայն գիտակցէին ատոր:

103. Եթէ (այդպիսի բաներու փոխարէն) հաւատք ընծայէին ու զգաստ եւ պարտաճանաչ ըլլային՝ Աստուծմէ եկած վարձատրութիւնը բարիք պիտի ըլլար իրենց՝ եթէ միայն գիտակցէին ատոր:

104. Ով հաւատացեալներ, մի ըսէք «Մեզի մտիկ ըրէ», այլ ըսէք. «Մեզի հանդէպ համբերութիւն ունեցիր» եւ լսեցէք (առաքեալին խօսքերը)՝ քանի տառապանք կայ ճշմարտութիւնը դրժողներու համար:

105. Ոչ նախապէս յայտնութիւն ունեցող ժողովուրդի դրժողները (անհաւատները) եւ ոչ ալ անոնք որոնք բաժնեկիցներ կը հնարեն Աստուծոյ՝ պիտի չփափաքին որ ձեր Տիրոջմէն պարգեւ էջք գործէ ձեզի. բայց Աստուած Իր գթասիրութեան համար կ'ընտրէ որու որ Ինք կամենայ, քանի Աստուած է հոյակապ պարգեւներ ունեցողը:

106. Որեւէ պատգամ որ կը զեղչենք եւ կամ մոռացութեան կ'ենթարկենք, կը փոխարինենք աւելի լաւով կամ ատոր նմանով: Չե՞ս գիտեր թէ Աստուած Ամենակարող է: 107. Չե՞ս գիտեր թէ երկինքներու եւ երկրի տիրապետութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի, եւ Աստուծմէ զատ չունիք որեւէ պաշտպան ոչ ալ օգնական:

108. Արդեօք կ'ուզէք հարցնել ձեր Առաքեալին ինչ որ նախապէս Մովսէսի՞ն հարցուած էր: Սակայն ով որ ճշմարտութեան փոխարէն կ'ընտրէ դրժումը (ուրացումը)՝ արդէն մոլորած է ուղիղ ճամբէն:

109. Նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) ունեցող ժողովուրդի շատերը պիտի ուզեն որ դուք ալ՝ հաւատք ընծայելէ ետք, ետ դառնաք ու ճշմարտութիւնը դրժէք. ասիկա արդիւնք է իրենց եսասէր նախանձի՝ թէպէտ ճշմարտութիւնը յստակ կերպով բացատրուած է իրենց: Սակայն դուք ներեցէք ու համբերութեամբ կրեցէք՝ մինչեւ որ Աստուած յայտնաբերէ Իր հրամանը (կամքը). իրապէս, Աստուած Ամենակարող է: 110. Աղօթքը վառ պահեցէք ու վճարեցէք բարե-

կեցութեան տուրքը. քանի, որեւէ բարի արարք որ ձեր անձերը կը կատարեն՝ պիտի գտնէք զայն Աստուծոյ մօտ. իրապէս, Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ: 111. Իրենք կ'ըսեն. «Դրախտ չի մտներ ան որ հրեայ չէ» եւ կամ, «Ան որ քրիստոնեայ չէ»: Ատիկա իրենց փափաքածն է. ըսէ՛. «Ձեր ըսածին փաստը տուէք՝ եթէ ճիշդ է»:

112. Այո. ով որ իր անձը խաղաղօրէն Աստուծոյ կը յանձնէ եւ բարիք կ'ընէ՝ իր վարձքը պիտի ստանայ իր Տիրոջմէն. այդպիսիները պէտք չունին վախնալու եւ ոչ ալ պիտի տխրին:

113. Տակաւին, հրեաները կ'ըսեն. «Քրիստոնեաներու հաւատքը հիմք չունի», իսկ քրիստոնեաները կ'ըսեն. «Հրեաներու հաւատքը հիմք չունի» եւ երկուքն ալ Գիրքը կը կարդան: Նոյնպէս, անոնք որ գիտութիւն չունին, նմանօրինակ արտայայտութիւն կ'ունենան: Սակայն Աստուած է որ պիտի դատէ իրենց միջեւ Յարութեան օրը, ինչի մէջ որ իրենք կը տարբերին:

114. Ուրեմն, ո՞վ աւելի անարդար կարող է ըլլալ անոնցմէ, որոնք արգելք կ'ըլլան Աստուծոյ անունը յիշելու Իր տաճարներուն մէջ եւ կը ջանան քանդել զանոնք: Հոն մուտք գործելու իրաւունք իսկ չունին բացի (Աստուծմէ) վախնալով: Այդպիսիները այս աշխարհին մէջ պիտի նուաստանան, իսկ յաջորդ կեանքին սոսկալի տանջանք պիտի ունենան:

115. Արեւելքն ալ Աստուծոյ կը պատկանի արեւմուտքն ալ. որ կողմ ալ դառնաք Աստուած ներկայ է (Աստուծոյ դէմքը հոն է), քանի Աստուած Անսահման է, Ամենագէտ:

116. (Ոմանք) կ'ըսեն. «Աստուած զաւակ մը որդեգրած է»: Անսահման է Իր փառքը. ամբողջ երկինքներու եւ երկրի վրայ եղածները Իրն են (Իրեն կը պատկանին). ամէն բան նուիրումով Իր կամքին կը հնազանդի: 117. Ինք է Արարիչը երկինքներու եւ երկրի. ինչ որ վճռէ, կ'ըսէ «Եղիր» ու կ'ըլլայ:

118. Անգէտ մարդիկ կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ համար Աստուած մեր հետ չի խօսիր, ոչ ալ նշան (հրաշք) մը ցոյց կու տայ մեզի»: Իրենց նախնիքներն ալ իրենց նման խօսեցան. սրտերնին նոյնն է: Մենք իրապէս նշանները պարզած ենք մարդոց, որոնք համոզում ունին:

119. (Ով առաքեալ) Մենք քեզ ճշմարտապէս առաքեցինք (ղրկեցինք) որպէս (բարի լուր) աւետող ինչպէս եւ ազդարար (զգուշացնող). եւ դուն պատասխանատու չես (քեզ պիտի չհարցուփորձենք) դժոխքի բնակիչ (դարձողներու) մասին: 120. Ոչ հրեաները եւ ոչ ալ քրիստոնեաները գոհ պիտի մնան քեզմէ, մինչեւ որ չհետեւիս իրենց աղանդին: Ըսէ՛. «Իրական ուղին Աստուծոյ ուղղութիւնն (առաջնորդութիւնն) է»:

Եթէ քեզի տրուած գիտութենէն ետք հետեւիս իրենց քմահաճոյքներուն՝ Աստուած պիտի չհովանաւորէ քեզ ոչ ալ պիտի օգնէ քեզի:

121. Անոնց որ տուած ենք Գիրքը եւ (որոնք) ճիշդ կերպով կը հետեւին ատոր՝ անոնք (իրապէս) կը հաւատան . սակայն անոնք որ կը դրժեն զայն՝ անոնք են տուժողները:

122. Ով Իսրայէլի սերունդ (զաւակներ), յիշեցէք ձեզի պարգեւած շնորհքս եւ թէ ինչպէս ձեզ նախընտրեցի բոլոր ուրիշ ժողովուրդներէ: 123. Զգաստ եղէք այն Օրուայ՝ երբ ոեւէ անձ ոչ մէկ օգուտ պիտի ունենայ ոեւէ ուրիշ անձի, ոչ ալ որեւէ փրկագին պիտի ընդունուի իրենցմէ եւ ոչ մէկ զօրավիգ պիտի ունենան: 124. (Նկատողութեան առէք) թէ երբ իր Տէրը փորձեց Աբրահամը Իր (պատուիրաններով) եւ ինք ալ իրագործեց (կատարեց) զանոնք, Ան ըսաւ. «Քեզ մարդոց առաջնորդ պիտի ընեմ»:

Աբրահամ հարցուց. «Հապա սերո՞ւնդս»:

(Աստուած) պատասխանեց. «Իմ պայմանագրութիւնս անարդարներու համար չէ»:

125. Մենք Տաճարը (Տունը) ըրինք նպատակակէտ մը մարդոց համար որպէս վերանորոգման կեդրոն եւ ապահով ապաստարան մը. ուրեմն, իբրեւ աղօթավայր որդեգրեցէք այն վայրը, ուր Աբրահամ կանգնեցաւ:

Այսպէս հրահանգեցինք Աբրահամի եւ Իսմայելի. «Մաքրեցէք Իմ Տաճարս բոլոր անոնց, որոնք հոն պիտի շրջին, որոնք ջերմեռանդ հոն պիտի աղօթեն եւ որոնք հոն ծնկաչոք պիտի երկրպագեն»:

126. Աբրահամ ալ աղօթեց. «Ով Տէրս. այս քաղաքը ապահով ըրէ եւ իր մարդոց հայթայթէ պտուղներ ՝ անոնց որ հաւատք կ'ընծայեն Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ»:

(Աստուած) ըսաւ. «Եւ ան որ կը դրժէ ճշմարտութիւնը՝ անոր ալ վայելք պիտի տամ կարճ ժամանակի մը համար. սակայն յետոյ, զինք պիտի ուղարկեմ կրակի տանջանքին . ի՜նչ սոսկալի նպատակակէտ »:

127. Երբ Աբրահամ եւ Իսմայել Տաճարին հիմերը կը զետեղեին, (աղօթեցին). «Ով Մեր Տէրը, ընդունէ այս մեր կողմէ, քանի Դուն ամէն ինչ կը լսես եւ Ամենագէտ ես:

128.« Ով Մեր Տէրը. թոյլ տուր որ Քեզի յանձնուինք եւ մեր սերունդէն յառաջացուր ազգ մը՝ որոնք Քեզի յանձնուին: Ցոյց տուր մեզի մեր պաշտելու արարողութիւնները եւ ընդու-

նէ մեր դարձը (զղջումը), քանի Դուն ես Ներողը, Ողորմածը: 129. Ով մեր Տէրը. մեր սերունդին տուր առաքեալ մը որ իրենց փոխանցէ Քու պատգամներդ, ու իրենց սորվեցնէ (յայտնութեան) Գիրքը եւ իմաստութիւնը, եւ զիրենք աղտազերծէ. իրապէս Դուն ես Հզօրը, Իմաստունը»:

130. Եւ ո՞վ կ'ուզէ հեռանալ Աբրահամի աղանդէն՝ եթէ ոչ ինքզինք խաբողը (տկարամիտը), տեսնելով թէ ինչպէս բարձրացուցինք զինք այս կեանքի ընթացքին եւ իրապէս՝ յաջորդ կեանքի ընթացքին ան պիտի ըլլայ առաքինիներու կողքին: 131. Երբ իր Տէրը ըսաւ իրեն. «Ինծի յանձնուէ», ինք պատասխանեց, «Ինքզինքս կը յանձնեմ (Քեզի), տիեզերքի Տիրոջ»:

132. Նոյն այս յանձնարարութիւնը Աբրահամ տուաւ իր զաւակներուն: Յակոբ ալ (այսպէս ըսաւ). «Ով զաւակներս, Աստուած շնորհած է ձեզի զուտ հաւատքը (կրօնքը), ուրեմն նախքան մահը ձեզ յաղթահարելու Իրեն յանձնուեցէք»:

133. (Ո՛չ). դուք ներկայ չէիք երբ մահամերձ վիճակի մէջ Յակոբ ըսաւ իր զաւակներուն. «Իմ բաժանումէս ետք ի՞նչ պիտի պաշտէք»: Անոնք պատասխանեցին. «Քու Աստուածդ պիտի պաշտենք. Աստուածը քու նախահայրերուդ՝ Աբրահամի եւ Իսմայէլի ու Իսահակի. Միակ Աստուածը որու պիտի յանձնուինք»:

134. Հիմա այդ մարդիկը բաժնուած անցած են. իրենց վաստակը իրենց կը սպասէ եւ ձեր վաստակը՝ ձեզ. Դուք պիտի չդատուիք իրենց ըրածներուն համար:

135. Եւ իրենք կ'ըսեն. «Հրեայ դարձէք» եւ կամ, «Քրիստոնեայ», ու « Այդպէսով ուղիղ ճամբան գտած կ'ըլլաք»: Ըսէ՛. «Ո՛չ. (մենք կ'ընտրենք) Աբրահամի աղանդը, (քանի ան) դարձ ունեցաւ դէպի ճշմարիտը, եւ երբեք բաժնեկից չորդեգրեց (Աստուծոյ)»: 136. Ըսէ՛. «Մենք կը հաւատանք Աստուծոյ, եւ ինչ որ վերէն շնորհուած է մեզի, ինչպէս նաեւ ինչ որ շնորհուած է Աբրահամի եւ Իսմայէլի եւ Իսահակի եւ Յակոբի եւ իրենց սերունդներուն, եւ այն ինչ որ յանձնուած է Մովսէսի եւ Յիսուսի, եւ ինչ որ յանձնուած է բոլոր մարգարէներուն իրենց Տիրոջ կողմէ. անոնց ոեւէ մէկուն խտրութիւն չենք դներ՝ ու մենք Իրեն կը յանձնուինք»:

137. Եթէ (ուրիշներ) ալ ձեզի նման հաւատան՝ կ'ուղղուին. իսկ եթէ ետ դառնան (կռնակ դարձնելով)՝ պառակտումի մէջ (բաժան-բաժան) պիտի ըլլան: Աստուած բաւարար է ձեզի համար (որպէս պաշտպան) ,քանի Ինք է ամէն ինչ լսողը, Ամենագէտը:

138. Աստուծմէ է (մեր կեանքի) երանգը: Ո՞վ աւելի լաւ երանգ կարող է տալ (մեր կեանքին) Աստուծմէ զատ՝ եթէ Զինք ճշմարտապէս պաշտենք:

139. Ըսէ՛ (Հրեաներուն եւ Քրիստոնեաներուն). «Աստուծոյ մասի՞ն կը վիճաբանիք մեր հետ. սակայն Ինք է մեր Տէրը, ինչպէս եւ ձեր: Մենք մեր գործունէութիւնները ունինք (որոնցմով պիտի դատուինք), դուք ալ ձեր գործունէութիւններով. մենք Իրեն հաւատարիմ պիտի մնանք:

140. «Արդեօ՞ք կ'ըսէք թէ Աբրահամ, Իսմայէլ, Իսահակ, Յակոբ եւ իրենց շառաւիղը Հրեայ կամ Քրիստոնեայ էին»: Ըսէ՛. «Աստուծմէ աւելի՞ գիտէք դուք: Ո՞վ աւելի անարդար է անկէ, որ կը ծածկէ Աստուծոյ կողմէ իրեն տրուած վկայութիւնը: Աստուած անուշադիր չէ ձեր արարքներուն»:

141. Հիմա այդ մարդիկը բաժնուած գացած (անցած) են. իրենց վաստակը իրենց կը սպասէ եւ ձեր վաստակը՝ ձեզ. դուք պիտի չդատուիք իրենց ըրածներուն համար:

142. Մարդոց մէջ տկարամիտները պիտի ըսեն. «Ի՞նչ բանը իրենց փոխել տուաւ այն ուղղութիւնը որու կ'աղօթէին»: Ըսէ՛. «Աստուծոյ կը պատկանին արեւելքն ու արեւմուտքը. Ան կ'առաջնորդէ դէպի ուղիղ ճամբան՝ որու որ կամենայ»:

143. Այսպէս, կամենալով ձեզ կարգեցինք իբրեւ չափաւոր ժողովուրդ մը (ոչ ծայրայեղ), որպէսզի ճշմարտութեան վկաներ ըլլաք (ձեր ապրելակերպով) եւ Առաքեալն ալ ձեզի վկայ ըլլայ:

Միակ պատճառը, որ քու նախկին աղօթքի պահուն դարձած ուղղութիւնդ իբրեւ աղօթքի ուղղութիւն կարգեցինք այս ժողովուրդին այն է, որ յստակ կերպով զանազանենք անոնք, որոնք կը հետեւին Առաքեալին եւ անոնք որոնք փախուստ կու տան: Անիկա շատ մեծ հարց մըն էր բոլորին, բացի անոնցմէ որոնք Աստուծմէ ուղղուած են: Սակայն Աստուած երբեք պիտի չանտեսէ ձեր հաւատքը, քանի Աստուած Կարեկցող է մարդկութեան հանդէպ ինչպէս եւ Գթառատ:

144. Տեսած ենք թէ դէմքդ յաճախ կը դարձնես դէպի երկինք (ուղղուելու համար). եւ հիմա քեզի պիտի տանք ուղղութիւն մը որ գոհացուցիչ է քեզի: Ուրեմն դարձուր դէմքդ դէպի Սուրբ Աղօթավայրը. եւ ուր որ ալ գտնուիք դարձուցէք ձեր դէմքերը այդ ուղղութեամբ (երբ կ'աղօթէք): Իրապէս, անոնց որ նախապէս Գիրք (յայտնութիւն) տրուած է գիտեն թէ (այս յանձնարարութիւնը) իրողութիւնն է իրենց Տիրոջ կողմէ. եւ Աստուած աննկատ չէ իրենց արարքներուն:

145. Եթէ նոյնիսկ իւրաքանչիւր փաստարկու նշանները տաս իրենց՝ անոնց որ նախապէս Գիրքը տրուած էր, իրենք պիտի չհետեւին քու աղօթած ուղղութեանդ. դուն ալ պէտք չունիս հետեւելու իրենց ուղղութեան, եւ ոչ ալ իրենք կը հետեւին իրարու ուղղութեան: Եւ եթէ դուն հետեւիս իրենց քմահաճոյքներուն՝ քեզի տրուած գիտութենէն ետք, դուն ալ սխալ գործած պիտի ըլլաս:

146. Անոնց որ նախապէս Գիրքը տրուած էր գիտեն այս, ինչպէս որ գիտեն իրենց իսկ զաւակները. սակայն նկատէ որ իրենցմէ ոմանք կը խափանեն (կը ծածկեն) իրողութիւնը՝ գիտակցօրէն: 147. Իրողութիւնը Տիրոջդ կողմէն է. կասկած մի ունենար: 148. Բոլոր (համայնքներն) ալ որոշ ուղղութիւն մը ունին ուր կը դառնան (աղօթելու Աստուծոյ). ուրեմն մրցակցեցէք բարիք ընելու: Ուր որ ալ գտնուիք Աստուած ձեզ բոլորդ պիտի հաւաքէ. քանի Աստուած Ամենակարող է:

149. Ուրեմն, ուրկէ որ դուրս գաս, դէմքդ ուղղէ դէպի Սուրբ Աղօթավայրը (երբ կ'աղօթես). քանի այս է ճշմարիտ (յանձնարարութիւնը) քու Տիրոջմէդ. եւ Աստուած անտեղեակ չէ ձեր արարքներուն:

150. Հետեւաբար, ուրկէ ալ դուրս գաս, դէմքդ ուղղէ դէպի Սուրբ Աղօթավայրը. եւ ուր որ ալ գտնուիք, դէմքերնիդ այդ կողմ ուղղեցէք, որպէսզի մարդիկ ձեր հանդէպ առարկութիւն չունենան՝ բացի անոնցմէ որոնք (որոշած են) ծուռ ըլլալ: Իրենցմէ վախ մի ունենաք, այլ Ինձմէ վախցէք (եւ Ինծի հնազանդեցէք), որպէսզի ձեր հանդէպ շնորհներս ամբողջացնեմ եւ որպէսզի ուղիղ կերպով առաջնորդուիք:

151. Ինչպէս որ ձեզմէ Մենք ղրկեցինք առաքեալ մը, որ ձեզի փոխանցէ Մեր պատգամները, մաքրէ ձեզ, ուսուցանէ ձեզի Գիրքը (յայտնութիւնը) եւ իմաստութիւնը եւ սորվեցնէ ձեզի այն ինչ որ չէիք գիտեր՝ 152. դուք ալ Զիս յիշեցէք. Ես ձեզ պիտի յիշեմ. շնորհակալ եղէք Ինծի ու ապերախտ մի ըլլաք (մի ուրանաք Զիս):

153. Դուք որ հաւատք ընծայած էք՝ համբերութեամբ եւ աղօթքով օգնութիւն խնդրեցէք. քանի Աստուած (դժուարին պարագայի) համբերողներու կողքին է:

154. Ի սէր Աստուծոյ սպանուողներուն «Մեռած են» մի ըսէք. ո՛չ, անոնք կ'ապրին, սակայն դուք չէք զգար (չէք հասկնար եւ կամ չէք նկատեր):

155. Պիտի փորձենք ձեզ մի քիչ վտանգով (վախով), անօթութեամբ, ինչքերու պակասով ինչպէս եւ մարդոց եւ պտուղներու կրճատումով: Բայց աւետէ համբերութիւն ունեցողներուն՝ 156. որոնք թշուառութեան պարագային կ'ըսեն. «Իրապէս Աստուծոյ կը պատկանինք եւ Աստուծոյ պիտի վերադառնանք»: 157. Անոնք են որ կը ստանան իրենց Տիրոջ օրհնութիւնները եւ շնորհքը եւ անոնք են ուղղուածները:

158. Սաֆա եւ Մարուա (ժայռամասերը) Աստուծոյ խորհրդանիշերէն են: Ուրեմն, ան որ կը թափառի ատոնց միջեւ (եօթն անգամ արագ քալելով), սխալ գործած չըլլար երբ ուխտագնացութեան եւ կամ բարեպաշտ այցելութեամբ՝ Տաճար կ'այցելէ: Ան որ կամովին բարիք ընէ՝ Աստուած ալ կը գնահատէ. Ան Ամենագէտ է:

159. Գալով անոնց, որոնք կը խափանեն Մեր վերէն տուած փաստացի ապացոյցները եւ ուղղութիւնը՝ որ գրաւոր յայտնած ենք մարդկութեան, անոնց է որ Աստուած պիտի մերժէ, եւ դատողութիւն ունեցողներն ալ պիտի մերժեն զիրենք:

160. Բացառութիւն պիտի կազմեն անոնք որ կը զղջան, կը բարեփոխուին եւ ճշմարտութիւնը կը յայտնեն. անոնց զղջումը պիտի ընդունիմ՝ քանի Ես եմ Ներողը, Ողորմածը. 161. իսկ ճշմարտութիւնը դրժողները եւ այդ վիճակով անհաւատ մեռնողները՝ պիտի մերժուին Աստուծոյ կողմէ: 162. (Մերժուած) վիճակի մէջ ալ պիտի մնան. ոչ իրենց տանջանքը պիտի պակսի եւ ոչ ալ դադար պիտի տրուի իրենց:

163. Ձեր Աստուածը միակ Աստուածն է. Իրմէ զատ աստուած չկայ . (Ինք է) Գթասիրտը, Ողորմածը:

164. Իրապէս, երկինքներու եւ երկրի ստեղծագործութիւնը, գիշեր ու ցերեկի շարունակ յաջորդականութիւնը, նաւերու յառաջանալը ծովու վրայ – ինչ որ օգուտ է մարդկութեան –, երկինքէն Աստուծոյ տուած ջուրը – որ կը վերակենդանացնէ հողը ու կը բազմացնէ ամէն ապրող էակները –, հովերու փոփոխութիւնը եւ ամպերու որոշուած յառաջխաղացքը երկնի եւ երկրի միջեւ, (այս բոլորը) նշաններ են մարդոց որոնք կը տրամաբանեն: 165. Տակաւին կան մարդիկ որոնք մրցակիցներ կ'ընտրեն Աստուծոյ, զանոնք պաշտելու եւ զանոնք կը սիրեն ինչպէս որ Աստուած պէտք է սիրեն. իսկ հաւատք ընծայողներ ամէն ինչէ աւելի Աստուած կը սիրեն:

Եթէ ճշմարտութիւնը դրժողները միայն կարենային տեսնել – ճիշդ այնպէս որ պիտի տեսնեն երբ տանջանքը ստանան (Յարութեան Օրը) – թէ ամէն զօրութիւն Աստուծոյ կը պատ-

կանի եւ թէ Աստուած խիստ կը պատժէ: 166. (Այն Օրը՝) անոնք որ պաշտուած էին (փոխան Աստուծոյ) պիտի մերժեն (ուրանան) իրենց հետեւողները եւ (այս վերջինները) պիտի տեսնեն տանջանքը ու իրենց բոլոր յոյսերը պիտի կտրատուին: 167. Հետեւողները պիտի ըսեն. «Եթէ առիթ մը եւս ունենայինք՝ կը խզուէինք իրենցմէ, ինչպէս որ իրենք ծերբազատուեցան մեզմէ»:

Այսպէս, Աստուած իրենց ցոյց պիտի տայ իրենց արարքներուն զղջումը. բայց կրակէն դուրս պիտի չելլեն:

168. Ով մարդկութիւն. աշխարհի վրայ գտնուող օրինական եւ օգտակար բաները կերէք եւ մի հետեւիք Սատանայի քայլերուն. ան իսկապէս ծեր բացայայտ թշնամին է. 169. ծեզի կը հրահանգէ գէշ եւ զզուելի արարքներ կատարել ու Աստուծոյ վերագրել (ըսել տալ ծեզի) բաներ, որ չէք գիտեր:

170. Սակայն երբ իրենց ըսուի. «Հետեւեցէք այն ինչի որ Աստուած վերէն ղրկեց», ոմանք կը պատասխանեն. «Ո՛չ. պիտի հետեւինք այն ինչի, որու մեր նախահայրերը կը հաւատային»: Ինչո՞ւ. նոյնիսկ երբ իրենց նախահայրերը չտրամաբանեցին եւ ուղղութիւն ալ չ'ունէին:

171. Հաւատք չընծայողները նման են ատոր որ կը կանչէ բանի մը (կենդանիի մը) որ միայն պոռչտուք եւ աղմուկ կը լսէ: Խուլ, համր եւ կոյր են, քանի չեն գործածեր իրենց տրամաբանութիւնը:

172. Ով հաւատք ընծայողներ. կերէք այն օգտակար սնունդներէն, որ ծեզի հայթայթած ենք եւ շնորհակալ եղէք Աստուծոյ, եթէ (իրապէս) Զինք կը պաշտէք: 173. Ան ծեզի արգիլած է ուտել դիակ, արիւն, խոզի միս եւ ինչ որ նուիրուած (կամ զոհուած) է Աստուծմէ տարբեր բանի մը. եթէ մէկը ստիպուի – առանց տենչալու եւ կամ չափազանցութեան – մեղք պիտի չհամարուի իրեն, քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

174. Անոնք որ կը խափանեն (կը ծածկեն) Աստուծոյ վերէն տուած յայտնութիւնները եւ չնչին շահու համար կը փոխարինեն զայն՝ միմիայն կրակ կը լեցնեն իրենց փորերուն մէջ: Յարութեան Օրը, Աստուած պիտի չխօսի այդպիսիներուն հետ, ոչ ալ պիտի մաքրէ զիրենք (իրենց մեղքերէն). ցաւալի տանջանք կը սպասէ իրենց: 175. Անոնք են որ ուղղութիւնը կը փոխանակեն կորուստով եւ տանջանքը՝ փոխան ներումի. ինչպէ՞ս կը հանդուրժեն կրակին:

176. Այսպէս է. քանի Աստուած վերէն շնորհեց Գիրքը ճշմարտապէս. բոլոր անոնք որոնք կը հակառակին Գրքին, խիստ տարակարծութեան մէջ են (խորապէս սխալած են):

177. Առաքինի ըլլալ չի նշանակեր աղօթքի պահուն դէմքը դէպի արեւելք կամ արեւմուտք ուղղել:

Առաքինին ան է, որ կը հաւատայ Աստուծոյ, Վերջին Օրուայ (Դատաստանի), հրեշտակներու, (Աստուծոյ) Գրքին (յայտնութեան) եւ մարգարէներուն՝ իր ունեցածէն բաժին հանելով – հոգ չէ թէ ինք որքան կը սիրէ իր ունեցածը – ազգականին, որբին, աղքատին եւ (պէտք ունեցող) Ճամբորդին, նաեւ գերի ինկածը ազատելու՝ կանգուն պահելով աղօթքը եւ բարեկեցութեան տուրքը վճարելով: (Այդպիսիներ) եթէ խոստում կատարեն կը յարգեն զայն եւ կըհամբերեն տառապանքի, դժուարութեան եւ բռնութեան. անոնք են իրենք զիրենք ճիշդ փաստողները եւ անոնք են բարեպաշտները:

178. Ով հաւատացեալներ, արդար հատուցման (պատժելու) իրաւունք տրուած է ծեզի՝ սպանութեան պարագային. ազատ անծին դէմ՝ ազատ անծը, գերիին պարագային՝ գերին, եւ էգին դէմ՝ էգը (պէտք է պատժուի). իսկ անոր որ եղբայրը իրեն կը ներէ որեւէ բանի, այդ (ներման) վիճակը պէտք է արդարօրէն շարունակուի. իսկ իր հատուցումն ալ ըլլայ բարեացակամ, ու առատածեռնօրէն վճարէ:

Ասիկա մեղմացում մըն է ծեր Տիրոջմէն եւ գթասիրութեան արարք մը: Ատկէ ետք ով որ նախայարձակ ըլլայ, պիտի ունենայ ցաւալի տանջանք, 179. որովհետեւ, արդար հատուցման (հետեւելով) կեանք կ'ունենաք ով խոհեմներ ու պարտաճանաչ կը դառնաք:

180. Ձեզի պատուիրուած է որ երբ մահը մօտենայ ծեզմէ որեւէ մէկու որ հարստութիւն պիտի ծգէ՝ որ կտակէ իր ծնողքին եւ ազգականներուն այն ինչ որ արդար է. այս մէկը պարտաւորութիւն մըն է բոլոր անոնց որոնք զգաստ են (Աստուծոյ հանդէպ): 181. Լսելէ ետք եթէ ոեւէ մէկը փոխէ (այդ կտակը), մեղքը փոխողներու վզին: Իրապէս Աստուած ամեն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

182. Եթէ սակայն այն անծը որ պատճառ ունի վախնալու թէ փոփոխութիւն եղած է եւ կամ թէ կտակարարը մեղաւոր է եւ ինք կը հարթէ տարբերութիւնները (ժառանգորդներուն միջեւ)՝ մեղաւոր չէ: Իրապէս Աստուած Ներող է, Ողորմած:

183. Ով հաւատք ընծայողներ. ծեզի յանծնարարուած է ծոմապահութիւնը ինչպէս ծեզմէ առաջ եղողներուն ալ յանծնարարուած էր՝ որպէսզի զգաստ-պարտաճանաչ դառնաք:

184. Ճշդուած թիւով օրեր (են). սակայն ով որ ձեզմէ հիւանդ է կամ ճամբորդ, կարող է փոխարինել ուրիշ (նոյն թիւով) տարբեր օրերու: (Այդպիսի պարագաներու) կարողութիւն ունեցող անձիք պէտք է աղքատ մը կերակրեն: Ով որ կամովին բարիք ընէ, լաւ է իրեն համար. իսկ ծոմ պահելը ալ աւելի լաւ է ձեզի՝ եթէ գիտակցիք:

185. Ռամատան ամսուն էր որ Ընթերցումը (Քուրանը) վերէն էջք գործեց (սկսաւ յայտնաբերուիլ)՝ որպէս ուղղութիւն մարդկութեան՝ յստակ առաջնորդութիւն եւ որպէս չափանիշ (զատորոշելու ճիշդն ու սխալը): Ուրեմն, ով որ ապրի տեսնելու այդ ամիսը՝ թող ծոմ պահէ. իսկ ան որ հիւանդ է կամ ճամբորդ՝ թող նոյն չափ տարբեր օրեր նշանակէ:

Աստուած կ'ուզէ որ ձեր պարագան դիւրին ըլլայ եւ դժուարութեան չուզեր մատնել ձեզ. սակայն (կ'ուզէ որ) ամբողջացնէք օրերու թիւը եւ թէ մեծարէք Աստուած՝ ձեզ ուղղելուն համար, եւ թէ երախտապարտ ըլլաք:

186. Երբ ծառաներս Իմ մասիս քեզի հարց տան՝ Ես մօտ եմ. աղօթողին կանչին կը պատասխանեմ երբ Ինծմէ խնդրէ: Ուրեմն, իրենք ալ Իմ կանչիս թող պատասխանեն եւ Ինծի թող հաւատան որպէսզի առաջնորդուին:

187. Օրինական է ձեզի որ ծոմապահութեան գիշերը յարաբերութիւններ ունենաք ձեր կիներուն հետ. իրենք զգեստի նման են ձեզի համար եւ դուք ալ զգեստի նման էք իրենց: Աստուած գիտէ թէ դուք ձեզ պիտի զրկէիք այս իրաւունքէն (ինքնախաբէութեամբ). ուրեմն ձեզի դառնալով ձեր այս դժուարութիւնը հարթեց: Հիմա կարող էք յաճախել ձեր կիներուն եւ Աստուծոյ կամեցածը ձեզի համար՝ փնտռել: Կերէք ու խմեցէք մինչեւ որ կարենաք արշալոյսի ճերմակ շերտը զանազանել գիշերուան սեւ շերտէն. ապա, մինչեւ գիշեր ամբողջացուցէք ծոմապահութիւնը եւ մի յաճախէք ձեր կիներուն՝ երբ նուիրուածութեամբ աղօթավայր պիտի երթաք:

Ասոնք են Աստուծոյ որոշած սահմանները. ուրեմն, զանոնք մի անտեսէք: Այսպէսով, Աստուած մարդկութեան կը պարզէ Իր պատգամները, որպէսզի զգաստ-պարտաճանաչ դառնան:

188. Իրարու ինչքերը անիրաւութեամբ կուլ մի տաք ձեր միջեւ, ոչ ալ իշխանաւորները կաշառեցէք որ ուրիշներու դրամները մեղսալի կերպով իւրացնէք – որեւէ բաժին – որ գիտէք թէ իրաւունքն է ուրիշին:

189. Քեզի հարց պիտի տան լուսնի տարբեր փուլերուն մասին: Ըսէ՛. «Մարդկութեան համար ժամամիջոցներ են (տարբեր բաներ կատարելու)՝ ներառեալ ուխտագնացութիւնը»:

Առաքինութեան մաս չի կազմեր (ուրիշներու) տուներու ետեւի կողմէն (կռնակէն) մուտքը. իրական առաքինի անձը՝ զգաստ-պարտաճանաչ անձն է: Ուրեմն, տուները մտէք իրենց դռներէն եւ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք որպէսզի յաջողիք:

190. Աստուծոյ համար ձեզի դէմ կռուողներուն հետ կռուեցէք: Դուք նախայարձակ չըլլաք. Աստուած չի սիրեր կռուազանները (մի միայն ինքնապաշտպանութեան համար արտօնուած էք պատերազմիլ): 191. Սպանեցէք զիրենք (ձեր դէմ նախայարձակները)՝ ուր որ հանդիպիք իրենց եւ վտարեցէք զիրենք ուրկէ որ իրենք ձեզ վտարեցին՝ քանի դաւաճանօրէն ճնշումը աւելի գէշ է սպանութենէն: Իրենց դէմ մի կռուիք սուրբ տաճարին մօտ, բացի եթէ իրենք նախայարձակ ըլլան ձեզի դէմ. եւ եթէ ձեր դէմ կռուին՝ սպանեցէք զիրենք. այդպէս է ճշմարտութիւնը դրժողին հատուցումը:

192. Եթէ իրենք վերջ դնեն իրենց յարձակումներուն՝ նկատի առէք որ Աստուած Ներող է, Ողորմած:

193. Ուրեմն կռուեցէք իրենց դէմ մինչեւ որ (ձեր դէմ) ճնշումը դադրի եւ պաշտամունքը Աստուծոյ նուիրուի. սակայն եթէ իրենք վերջ դնեն՝ բոլոր թշնամութիւնները պէտք է դադրին, բացի անոնց դէմ, որոնք (կամովին) անարդարութիւններ կը գործեն:

194. Սուրբ ամիսներու ընթացքին (առաջին, եօթերորդ, տասնըմէկերորդ եւ տասնըերկրորդ) կռուեցէք եթէ յարձակման ենթարկուիք, քանի սրբապղծութիւնը ենթակայ է հատուցման (օրէնքին): Ուրեմն, ոեւէ մէկը որ ձեր դէմ յարձակի, դուք ալ իր դէմ յարձակեցէք ճիշդ իր ըրածին պէս. բայց զգաստ մնացէք Աստուծոյ եւ գիտցէք թէ Աստուած Իր հանդէպ զգաստ եւ պարտաճանաչ մարդոց կողքին է:

195. Աստուծոյ համար ծախսեցէք (ուրիշներու բաժին հանեցէք) եւ դուք ձեր ձեռքերով դուք ձեզ մի փճացնէք: Լաւութիւն (բարիք) ըրէք, քանի Աստուած կը սիրէ բարիք ընողները:

196. Ուխտագնացութիւնը եւ այցելութիւնը (դէպի Մեքքա) կատարեցէք Աստուծոյ համար. եւ եթէ արգելք ունեցաք, ձեր կարողութեան համեմատ տուէք (նուիրատուութիւն): Մի ածիլէք ձեր գլուխները մինչեւ որ ձեր նուէրը իր տեղը հասնի. բայց եթէ ձեր մէջ հիւանդ մը կայ եւ կամ գլխուն վէրք ունի՝ փոխարէն ծոմապահութիւն պէտք է կատարէ եւ կամ նուիրա-

տուութիւն մը ըսէ եւ կամ ալ առաջինի արարք մը (փոխհատուցման համար)։ Եթէ առողջ եւ
ապահով էք՝ ան որ կանուխէն կ'այցելէ ուխտագնացութեան համար, պէտք է նուիրէ ինչ որ
դիւրաւ կարող է տալ. իսկ ան որ կարողութիւն չունի, պէտք է ուխտագնացութեան ընթացքին
երեք օր ծոմ պահէ եւ եօթը օր ալ վերադառնալէ ետք. ատիկա լման տասը օր է։ Այս բոլորը
կապ ունին անոր որ չի բնակիր Սուրբ տաճարին շուրջ (մօտ)։

Զգաստ-պարտաճանաչ եղէք Աստուծոյ հանդէպ եւ գիտցէք թէ Աստուած սաստիկ կը
պատժէ։

197. Ուխտագնացութիւնը կը կատարուի որոշ ամիսներու ընթացքին։ Ով որ յանձն
կ'առնէ ուխտագնացութիւնը, այդ միջոցին պէտք չէ ունենայ անվայել կեցուածք, անբարոյա-
կանութիւն եւ հակաճառութիւն (կռիւ) կամ վիճաբանութիւն. իսկ բարիք որ կատարէք՝ Աստ-
ուած տեղեակ է։

Պաշար ապահովեցէք. սակայն լաւագոյն պաշարը զգաստ-պարտաճանաչ ըլլալն է.
ուրեմն, ով խոհեմ անձիք, Ինծի հանդէպ զգաստ մնացէք։ 198. Մեղք գործած չէք ըլլար, եթէ
ձեր Տիրոջմէն օգնութիւն խնդրէք։

Երբ Արաֆաթ լեռնէն բազմութեամբ վար կու գաք, Աստուած յիշեցէք սուրբ վայրին
մէջ, եւ յիշեցէք Զինք որ ուղղեց ձեզ, երբ կորսուած էիք։

199. Շարունակեցէք յառաջանալ բազմութեան հետ եւ Աստուածմէ ներում խնդրեցէք.
քանի իրապէս, Աստուած Ներող է, Ողորմած։

200. Ձեր արարողութիւնները աւարտելէ ետք, յիշեցէք Աստուած ինչպէս որ կը յիշէք
ձեր հայրերը՝ նոյնիսկ աւելի ջերմ կերպով։ Կան մարդիկ, որոնք կ'աղօթեն ըսելով. «Ով մեր
Տէրը, տուր մեզի այս աշխարհի մէջ...». այսպիսիները յաջորդ կեանքի օրհնութիւններէն բա-
ժին չունին։ 201. Սակայն իրենց մէջ կան ուրիշ մարդիկ, որոնք կ'ըսեն. «Ով մեր Տէրը, տուր
մեզի բարիքներ այս աշխարհի մէջ եւ բարիքներ յաջորդ կեանքի ընթացքին եւ կրակին տա-
ռապանքէն ապահով պահէ մեզ»։ 202. այսպիսիներն են որ իրենց բաժինը պիտի ունենան իր-
րեւ վարձք իրենց արարքներուն։ Աստուած արագ կը հաշուէ։

203. Յիշեցէք Աստուած (ուխտագնացութիւն) հաշուուած օրերու ընթացքին. ան որ եր-
կու օր կը շտապէ մեղք գործած չ'ըլլար եւ ան որ երկու օր կ'ուշանայ, մեղք գործած չ'ըլլար՝
եթէ զգաստ-պարտաճանաչ է։ Ուրեմն, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք եւ գիտցէք որ Իր
մոտ պիտի հաւաքուիք։

204. Մարդ կայ որու գաղափարները այս աշխարհի մասին կրնայ քեզի հաճելի թուիլ,
եւ (աւելին) Աստուծոյ վկայ կը կանչէ իր սրտին մէջ ունեցածներուն նկատմամբ ու վարպետ
վիճաբանող ալ է։ 205. Բայց եթէ կարողութիւն ունենայ, կը շտապէ քանդելու երկիրը, փճաց-
նելու ցանք եւ արջառ. եւ Աստուած աւերում չի սիրեր։

206. Երբ իրեն ըսուի. «Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղիր», իր հպարտութիւնը զինք
մեղքի կը մղէ։ Իր բաժինը դժոխք է. ի՜նչ ահռելի տեղ։

207. Սակայն մարդ ալ կայ որ կամովին ինքզինք կը նուիրէ, որպէսզի Աստուծոյ հաճո-
յացնէ. Աստուած Կարեկից է Իր ծառաներուն հանդէպ։

208. Ով հաւատք ընծայողներ. դուք ձեզ ամենեւին Աստուծոյ յանձնեցէք եւ մի հետեւիք
սատանայի քայլերուն, քանի ան ձեր բացայայտ թշնամին է։

209. Այս բոլոր բացատրութիւնները ձեզի տրուելէ ետք եթէ վրիպիք՝ գիտցէք թէ Աստ-
ուած Հզօր է. Իմաստուն։

210. Արդեօք այդ մարդիկը կը սպասեն, որ թերեւս Աստուած իրե՞նց յայտնուի ամպե-
րու շուքին տակ, հետն ունենալով հրեշտակները. բայց մինչ այդ ամէն հարց վճռուած պիտի
ըլլայ եւ ամէն ինչ Աստուծոյ վերադարձած։

211. Հարց տուր Իսրայէլի սերունդին (զաւակներուն) թէ քանի քանի յստակ պատգամ
(նշան) տուած ենք իրենց. եւ ան որ փոխէ Աստուծոյ օրհնեալ պատգամը՝ ինք ստանալէ ետք,
պիտի նկատէ թէ Աստուած խիստ կը պատժէ։

212. Ճշմարտութիւնը դրժողներուն համար աշխարհային կեանքը գրաւիչ կը թուի, եւ
իրենք կը ծաղրեն հաւատք ընծայողները. սակայն Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ
եղողները իրենցմէ բարձր պիտի ըլլան Յարութեան Օրը։

Աստուած անհաշիւ կը հայթայթէ Իր շնորհները որու որ Ինք կամենայ։

213. Նախապէս բոլոր մարդկութիւնը մէկ հասարակութիւն էր (եւ յետոյ սկսան տար-
բերիլ). ու Աստուած մարգարէներ առաքեց որպէս (բարի լուր) աւետող եւ զգուշացնող (ազդա-
րար), ու իրենց միջոցաւ վերէն յայտնեց Գիրքը ճշմարտութեամբ, որպէսզի այդ որոշէ մարդոց
ունեցած տարբերութիւնները (անհամաձայնութիւնները)։ Այդ նոյն մարդիկը որ ստացան այդ
յայտնութիւնը (Գիրքը), սկսան տարբեր ձեւերով (իրար հակառակ) մեկնաբանել զայն, պար-

զապէս իրարու նախանձելով եւ այս պատահեցաւ հակառակ իրենց տրուած յստակ բացատրութիւններուն: Սակայն Աստուած,հաւատացեալները ուղղեց (առաջնորդեց) դէպի ճշմարիտը՝ որու մասին իրենք անհամաձայն եղած էին Իր կամեցողութեամբ. քանի Աստուած ուղիղ ճամբով կ'առաջնորդէ այն անձը որ կը փափաքի (ուղղուիլ):

214. Արդեօք համարեցիք թէ, ձեզմէ առաջ ապրող (հաւատացեալներու) պատահածները ձեզի չպատահած, դրա՞խտ պիտի մտնէք: Անոնք ենթարկուեցան դժուարութիւններու եւ տառապանքի ու այնպէս ցնցուեցան, որ առաքեալը եւ իր հետ հաւատացեալները ըսին. «Ե՞րբ պիտի գայ Աստուծոյ օգնութիւնը»:

Իրապէս, Աստուծոյ օգնութիւնը մօտ է:

215. Յարց պիտի տան քեզի թէ որքան բաժին հանեն ուրիշին. ըսէ. «Ձեր ունեցածէն ինչ որ բաժին հանէք, (նախ) ծախսեցէք ձեր ծնողքին, ազգականներուն, որբերուն, աղքատներուն եւ ճամբորդին: Աստուած գիտէ ձեր ըրած որեւէ մէկ բարիքը»:

216. Ձեզի համար նշանակուած է կռուիլ՝ որքան ալ ատէք զայն. կարելի է ատէք բան մը որ ձեզի բարիք է եւ թերեւս ալ սիրէք բան մը որ ձեզի գէշ է. Աստուած գիտէ, մինչ դուք չէք գիտեր:

217. Յարց պիտի տան քեզի կռիւի մասին՝ սուրբ ամսուան ընթացքին. ըսէ. «Ահռելի բան է այդ. սակայն Աստուծոյ ճամբան խափանել, Զինք ուրանալ, արգելք ըլլալ մարդոց (որ յաճախեն) Սուրբ Տաճարը եւ վտարել հոնկէ ժողովուրդը՝ ալ աւելի ահռելի է Աստուծոյ մօտ. քանի ճնշումը աւելի ահռելի է սպանութենէն»:

(Ձեր թշնամիները) պիտի չդադրին ձեր դէմ կռուելէ, մինչեւ որ ձեզ ետ դարձնեն ձեր հաւատքէն՝ եթէ կարենան: Եթէ ձեզմէ ոեւէ մէկը իր հաւատքէն ետ դառնայ եւ անհաւատ վիճակի մէջ ալ մեռնի՝ այդպիսիներն են որոնց աշխատանքները պիտի չեզոքանան (ունայն դառնան) այս աշխարհի մէջ եւ յաջորդ կեանքին ալ. եւ ասոնք են կրակին դատապարտուողները ու հոն ալ պիտի մնան:

218. Իրապէս, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու չարիքի շրջանակը կը լքեն եւ ջանք կը թափեն Աստուծոյ համար՝ անոնք են որ կարող են յուսալ Աստուծոյ շնորհները. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

219. Քեզի հարց պիտի տան ոգելից ըմպելիներու եւ բախտախաղի մասին. ըսէ. «Երկուքն ալ շատ չարիքներ կը պարունակեն ինչպէս եւ օգուտ մարդոց. սակայն իրենց չարիքը շատ աւելի է քան իրենց բերած օգուտը»:

Եւ քեզի հարց պիտի տան թէ որքան տրամադրեն Աստուծոյ համար (որքան ծախսեն). ըսէ՛. «Ինչ որ կարող էք»:

Այսպէս, Աստուած կը պարզէ ձեզի Իր պատգամները որպէսզի խորհիք 220. այս աշխարհի մասին ինչպէս եւ գալիք աշխարհին:

Եւ քեզի հարց պիտի տան որբերու (հետ վարուելակերպի) մասին. ըսէ՛. «Իրենց վիճակը բարելաւելը, լաւագոյնն է»: Եթէ իրենց կեանքին բաժնեկցիս (յիշէ թէ) քու եղբայրներդ են. քանի Աստուած կը զանազանէ քանդիչը ու բարելաւողը: Եթէ Աստուած կամենար, ձեզի դժուարութիւններու մէջ կը ձգէր եւ դուք պիտի չկարողանայինք կրել զանոնք. (սակայն) Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

221. Աստուծոյ գործակից հնարող կիներու հետ մի ամուսնանաք՝ մինչեւ որ հաւատացեալ դառնան. քանի ոեւէ հաւատացեալ սպասուհի աւելի լաւ է քան Աստուծոյ գործակից հնարող կինը, որու կրնաք եւ հաւնած ըլլալ: Ձեր աղջիկները կնութեան մի տաք այն մարդոց, որոնք Աստուծոյ գործակիցներ կը հնարեն՝ մինչեւ որ հաւատացեալ դառնան. քանի ոեւէ հաւատացեալ ծառայ, աւելի լաւ է գործակից հնարողէն՝ նոյնիսկ եթէ զինք կը հաւնիք: Այդպիսիները ձեզ կը հրաւիրեն կրակին, իսկ Աստուած կը հրաւիրէ դէպի դրախտ, եւ դէպի ներում Իր տնօրինութեամբ: Ան կը յստակացնէ Իր պատգամները բոլոր մարդկութեան, որպէսզի մտքերնին ունենան (յիշեն):

222. Քեզի հարց պիտի տան դաշտանի մասին. ըսէ՛. «Ատիկա տհաճ վիճակ մըն է. հետեւաբար դաշտանի շրջանին հեռու կեցէք կիներէն, եւ մի մօտենաք իրենց մինչեւ որ մաքրուին: Մաքրուելէ ետք մօտեցէք իրենց, ինչպէս որ Աստուած հրահանգած է ձեզի»:

Իրապէս. Աստուած կը սիրէ անոնց, որոնք Իրեն կը դառնան զղջումով եւ կը սիրէ ինքզինք մաքուր պահողը:

223. Ձեր կիները ձեզի համար մշակելու դաշտ են. գացէք ուրեմն ձեր դաշտը երբ փափաքիք, սակայն նախապէս ձեր հոգիները պատրաստեցէք (հոգեկան կապ հաստատեցէք) եւ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք ու գիտցէք թէ ճակատագրուած էք Իրեն հանդիպելու: Այդպէս աւետէ հաւատք ընծայողներուն:

224. Մի թոյլ տաք որ Աստուծոյ անունով ձեր ըրած (հապճեպ) երդումները արգելք հանդիսանան առաքինութեան եւ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնալու ու մարդոց միջեւ խաղաղութեան նպաստելու. քանի Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է: 225. Աստուած ձեզ պիտի չմեղադրէ ձեր անխոհեմ երդումներուն համար, բայց պիտի մեղադրէ ձեզ (հաշիւ պահանջէ) ձեր սրտերուն մէջ յղացած միտքերուն համար. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

226. Անոնք որ կ'երդնուն թէ պիտի չմօտենան իրենց կիներուն՝ պիտի ունենան չորս ամսուան շնորհի ժամանակ. եւ եթէ ետ դառնան (իրենց երդումէն) թող նկատի առնեն թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած: 227. Բայց եթէ ամուսնալուծութեան յանգին, թող նկատի առնեն թէ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

228. Ամուսնալուծուած կիները պէտք է երեք դաշտան անցնեն առանց վերամուսնանալու. քանի անօրէն է թաքցնել (գաղտնի պահել) այն ինչ որ Աստուած ստեղծած է իրենց արգանդներուն մէջ՝ եթէ կը հաւատան Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ: Այդ շրջանին (երեք ամսուայ) իրենց ամուսինները լիազօրութիւն ունին զիրենք ետ առնելու՝ եթէ կ'ուզեն հաշտուիլ. բայց արդարօրէն, կիներու իրաւունքը հաւասար է ամուսիններուն իրաւունքին, թէպէտեւ ամուսինները աստիճան մը առաջ են (այս որոշման պարագային). Եւ Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

229. Ամուսնալուծման (որոշում առնելը) երկու անգամ միայն արտօնուած է, որու ընթացքին կարող են վերստին միանալ եւ համերաշխօրէն ապրիլ եւ կամ ազնուօրէն իրարմէ բաժնուիլ: Եւ օրինանական չէ որ դուք ետ առնէք ձեր կիներէն ինչ որ տուած էք, բացի երբ երկուքդ ալ պատճառ ունիք վախնալու, թէ Աստուծոյ սահմանածէն դուրս պիտի ելլէք. ուրեմն, եթէ վախնալու պատճառ չունիք թէ Աստուծոյ սահմանածէն դուրս կրնաք ելլել, այդ պարագային երկու կողմին ալ մեղք պիտի չհամարուի՝ եթէ կինը բան մը վազ անցնի իր ազատութիւնը ունենալու համար:

230. Եւ եթէ (վերջնականապէս) ամուսին մը բաժնուի (ամուսնալուծուի) իր կնոջմէն, ատկէ ետք իրեն համար օրինական չէ այդ կինը բացի երբ ուրիշ մարդ մը կ'առնէ իբրեւ ամուսին: Յետոյ, եթէ այս վերջինը ամուսնալուծուի այդ կնոջմէն, երկուքն ալ մեղք գործած պիտի չըլլան եթէ ետ իրարու վերադառնան՝ պայմանաւ որ երկուքն ալ խորհին թէ Աստուծոյ սահմաններուն մէջ պիտի կրնան մնալ. քանի ասոնք են Աստուծոյ սահմանները որոնք Ինք յստակ կերպով կու տայ գիտակից մարդոց:

231. Ուրեմն, եթէ ամուսնալուծէք ձեր ամուսնութիւնը եւ կիները բոլորեն իրենց սպասման ժամանակը, այն ատեն պարկեշտութեամբ պահեցէք զիրենք եւ կամ ալ պարկեշտօրէն ազատ արձակեցէք: Սակայն, մի պահէք զիրենք, իրենց կամքին հակառակ՝ որպէսզի նեղէք զիրենք. ան որ այդպէս կ'ընէ, ինքզինքին դէմ մեղանչած կ'ըլլայ:

Աստուծոյ ցուցմունքները կատակի չ'առնէք. յիշեցէք ձեզի հանդէպ Աստուծոյ շնորհքը, եւ ձեզի յայտնած Գիրքը եւ իմաստութիւնը, որոնց միջոցաւ ձեզ կ'ուսուցանէ. զգաստ-պարտաճանաչ եղէք Աստուծոյ հանդէպ եւ գիտցէք թէ Աստուած Ամենագէտ է:

232. Եւ երբ ամուսնութենէ ազատ արձակէք կիները ու իրենք ամբողջացնեն սպասման (երեք ամսուան շրջանը), արգելք մի դառնաք որ ուրիշի հետ ամուսնանան՝ եթէ իրար հետ պարկեշտօրէն համաձայնած են: Այս է տրուած խորհուրդը բոլոր անոնց, որոնք կը հաւատան Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ. այս է ամենաառաքինի կերպը եւ ամենամաքուրը: Աստուած գիտէ եւ դուք չէք գիտեր (յարմարագոյնը):

233. (Ամուսնալուծուած) մայրերը կարող են կուրծքով սնուցել իրենց զաւակները երկու լման տարի, եթէ կ'ուզեն ամբողջացնել կաթ տալու շրջանը. եւ զաւկին հայրը պարտադիր է որ պարկեշտութեամբ հայթայթէ իրենց սնունդն ու հագուստը: Ոեւէ անձ, իր կարողութենէն վեր պիտի չպահանջուի. ոչ ալ մայր մը պէտք է տանջուի իր զաւկին պատճառաւ ինչպէս եւ հայր մը: (Յօրը) ժառանգորդը, այս ուղղութեամբ նոյն պարտաւորութիւնը ունի:

Եւ եթէ ծնողները որոշեն, միասնաբար խորհրդակցելով եւ հաւանութեամբ, որ բաժնուին (մայր ու զաւակ), մեղք գործած պիտի չըլլան. եւ եթէ որոշէք ձեր զաւակները խնամակալուհիի մը յանձնել, պիտի չմեղադրուիք եթէ պարկեշտօրէն զգոյշ ըլլաք մանուկին ապահովութեան: Բայց Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղէք եւ գիտցէք թէ Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ:

234. Մահացողներու կիները թող չորս ամիս եւ տասը օր սպասեն առանց ամուսնանալու: Այդ ժամանակը աւարտելէ ետք ձեր պատասխանատուութիւնը չէ թէ անոնք պարկեշտօրէն (օրինաւոր կերպով) ինչ կ'ընեն: Աստուած տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:

235. Մեղք գործած պիտի չըլլաք, եթէ առաջարկէք նշանուիլ այդպիսի կիներու, եւ կամ ձեր մտքին մէջ այդպիսի նպատակ մը հետապնդէք՝ առանց սակայն բացայայտօրէն յայտնի ընելու. միայն պարկեշտ կերպով խօսեցէք, եւ ամուսնութեան կապը մի հաստատէք մինչեւ որ

որոշուած ժամանակը լրանայ: Գիտցէք թէ Աստուած տեղեակ է ձեր մտքերուն եւ ուրեմն զգաստ եղէք Իրեն հանդէպ. դարձեալ գիտցէք թէ Աստուած Ներող է, Մեղմ:

236. Եթէ որեւէ շփում չէք ունեցած ձեր տիկնոջ հետ, պիտի չմեղադրուիք եթէ ամուսնալուծուիք եւ կամ եթէ օրինական բաժին մը չորոշէք (ձեր տիկնոջ): Սակայն (նոյնիսկ այս պարագային) հայթայթեցէք իրենց ձեր կարողութեան համեմատ. հարուստը իր կարողութեան չափով եւ աղքատը իր կարողութեան . պարկեշտ հատուցում մը հարկ է: Ասիկա պարտականութիւն մըն է բոլոր բարիք ընողներու համար:

237. Իսկ եթէ ամուսնալուծուիք, առանց իրենց դպած ըլլալու, եւ արդէն որոշած էք իրենց օրինական բաժինը՝ այն ատեն (իրենց տուէք) այդ բաժինին կէսը՝ բացի երբ կինը եւ կամ կնկան պատասխանատուն հրաժարին իրենց (իրաւասու) պահանջքէն. քու ունեցած իրաւունքէդ հրաժարիլը համապատասխան է զգաստութեան (Աստուծոյ հանդէպ): Եւ չմոռնաք (թէ ձեր վարուելակերպը) շնորհալի ըլլայ իրարու հանդէպ: Իրապէս Աստուած ձեր արարքները կը տեսնէ:

238. Միշտ ի մտի ունեցէք աղօթքը եւ լաւագոյն կերպով աղօթելը՝ ու Աստուծոյ առաջ նուիրուածութեամբ կանգ առէք: 239. Եթէ վտանգ զգաք (վախ ունենաք) ոտքի վրայ կամ նստած (աղօթեցէք). եւ երբ ապահով զգաք՝ Աստուած ի մտի ունեցէք, քանի Ինք ձեզի սորվեցուց ինչ որ նախապէս չէիք գիտեր:

240. Ձեզմէ ով որ մահանայ, ետին թողնելով այրի կիներ, իր կիներուն կը կտակէ տարուան մը հոգածութիւնը՝ առանց որ ստիպուին թողուլ (մեռնողին տունը): Սակայն եթէ իրենք (կամովին) թողուն՝ դուք պիտի չմեղադրուիք թէ անոնք օրինական կերպով ինչ կը դասաւորեն իրենց անձին համար: Եւ Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

241. Պարկեշտ հոգածութիւնը իրաւունքն է ամուսնալուծուած կիներուն ալ. ասիկա պարտականութիւն մըն է բոլոր անոնց, որոնք Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ են:

242. Այս ձեւով Աստուած յստակ պատգամներ կու տայ ձեզի, որպէսզի ձեր տրամաբանութիւնը գործածել սորվիք:

243. (Վերադառնալով պատերազմական հարցերու) տեղեակ չէ՞ք անոնց մասին, որոնք տուներնին թողուցին. հազարաւորներ կեանքերնին վտանգի ենթարկեցին , ու Աստուած ալ ըսաւ իրենց «Մեռէ՛ք» եւ յետոյ վերապրեցուց զիրենք:

Իրապէս, Աստուած շնորհներ կը պարգեւէ մարդոց, սակայն մարդիկ մեծամասնութեամբ ապերախտ են:

244. Ուրեմն կռուեցէք Աստուծոյ համար (ինքնապաշտպանութեան արդար իրաւունքով), եւ գիտցէք թէ Աստուած ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է:

245. Ո՞վ է որ բարիք մը փոխ պիտի տայ Աստուծոյ՝ որ Ինք բազմապատկելով պիտի վերադարձնէ իրեն: Աստուած (ձեզմէ) կ'առնէ, եւ առատօրէն ալ կու տայ. եւ Իրեն պիտի վերադարձուիք:

246. Տեղեակ չէ՞ք Իսրայէլի այդ երէցներէն՝ Մովսէսի շրջանէն ետք, թէ ինչպէս իրենց մարգարէին ըսին.«Մեզի համար թագաւոր մը կարգէ եւ մենք պիտի կռուինք Աստուծոյ համար»:

Ան ըսաւ. « Յակառակ ձեզի կռուիլ յանձնարարուելուն՝ թերեւս չմասնակցիք »:

Անոնք պատասխանեցին. «Եւ ինչո՞ւ պիտի չկռուինք Աստուծոյ համար երբ մենք եւ մեր զաւակները վտարուեցանք մեր բնակարաններէն»:

Սակայն, բացի քիչերէ, անոնք ետ դարձան երբ կռուիլը տնօրինուած էր իրենց. Աստուած շատ լաւ տեղեկացաւ անիրաւներու մասին:

247. Եւ իրենց մարգարէն ըսաւ իրենց. «Աստուած ձեզի ուղարկեց Սոլը որպէս թագաւոր»:

Անոնք ըսին. «Ինչպէ՞ս կրնայ ինք մեզի տիրապետել երբ մենք իրմէ աւելի իրաւունք ունինք տիրապետելու, եւ նոյնիսկ հարստութիւն ալ չունի»:

(Մարգարէն) պատասխանեց. «Նկատի առէք որ Աստուած զինք (ձեզմէ) աւելի բարձրացուց եւ առատօրէն գիտութիւն շնորհեց իրեն ինչպէս եւ կատարեալ մարմին. քանի Աստուած Իր տիրապետութիւնը կու տայ որու որ Ինք կամենայ եւ Աստուած Անհուն է, Ամենագէտ»:

248. Եւ մարգարէն ըսաւ իրենց. «Նկատի առէք. իր տիրապետութեան իբրեւ նշան՝ դուք ձեր Տիրոջմէն պիտի ստանաք անդորրութիւն մը ներքին խաղաղութեամբ, եւատոր հետ միասին մնայուն հրեշտակային ժառանգ մը որ ձգուած է Մովսէսի եւ Ահարոնի ընտանիքներէն: Ատոր մէջ իսկապէս խորհուրդ մը կայ ձեզի՝ եթէ (իրաւ) հաւատացեալներ էք»:

249. ... Եւ երբ Սոլ իր զօրքերով կը յառաջանար, ըսաւ. «Աստուած պիտի փորձէ ձեզ գետի մը կողքին. ան որ խմէ անկէ՝ ինծի հետ չէ, իսկ ան որ զսպէ ինքզինք (չխմելով) իրապէս ինծի հետ է. ով որ իր ձեռքերով միայն մէկ ափ խմէ՝ անոր պիտի ներուի»:

Բացի մի քանիներէ, բոլորն ալ (կուշտ ու կուր) խմեցին անկէ:

Երբ ինք եւ իր հետ հաւատք ընծայողները գետը անցան, միւսները ըսին. «Զօրութիւն չ՝ունինք այսօր Գողեաթին եւ իր բանակին դէմ դնելու»:

Բայց անոնք որ համոզումը ունէին թէ Աստուած պիտի դիմաւորեն, պատասխանեցին. «Քանի քանի անգամներ պզտիկ խումբ մը կարողացած է յաղթել մեծ խումբի մը՝ Աստուծոյ հրամանով: Աստուած համբերողին կողքին է»:

250. Եւ երբ Գողեաթին ու իր զօրքերուն դիմաց յառաջացան՝ աղօթեցին. «Մեր Տէրը, առատ համբերութիւն տուր մեզի. մեր քայլերը ամրապնդէ եւ զօրավիգ եղիր մեզի անոնց դէմ, որոնք ճշմարտութիւնը կը դրժեն»:

251. Աստուծոյ հրամանով ջախջախեցին զիրենք եւ Դաւիթ սպանեց Գողեաթը. եւ Աստուած իշխանութիւն եւ իմաստութիւն շնորհեց իրեն ինչպէս եւ Իր կամեցած գիտութիւնը տուաւ :

Եթէ Աստուած կարողութիւն չի տար մարդոց որ իրենք զիրենք պաշտպանեն (իրարու կամ ուրիշներու դէմ), անքարոյականութիւնը աշխարհ պիտի ընկճէր. սակայն Աստուած առատօրէն կը պարգեւէ բոլորին:

252. Ասոնք Աստուծոյ պատգամներն են որ կը փոխանցենք քեզի (ով Մարգարէ), քանի իրապէս դուն այդ առաքելութիւնը ունեցողներէն մին ես: 253. Այդ առաքեալներէն ոմանց, ուրիշներէ աւելի օժտեցինք: Մէկ մասին հետ Աստուած (ուղղակի) խօսեցաւ, իսկ ուրիշներու աստիճանը Ինք բարձրացուց: Յիսուսի, Մարիամի որդւոյն, օժտեցինք փաստարկու պատգամներով եւ սուրբ յայտնութեամբ զօրացուցինք զինք:

Եւ եթէ Աստուած կամենար, (այդ առաքեալներուն) հետեւողները իրարու հետ պիտի չհակառակէին՝ ստանալէ ետք փաստարկու ճշմարտութիւնները. բայց (ինչպէս որ պատահեցաւ) հակառակ գաղափարներով տարբերեցան իրարմէ եւ ոմանք հաւատք ընծայեցին եւ ուրիշներ ալ ճշմարտութիւնը ուրացան: Սակայն եթէ Աստուած այդպէս կամենար իրարու հետ պիտի չհակառակէին. եւ Աստուած ինչ որ ուզէ այդ կը կամենայ:

254. Ով հաւատք ընծայողներ. ձեզի մեր հայթայթածներէն մաս մը ծախսեցէք (ուրիշին բաժին հանեցէք) նախքան որոշ Օրուայ մը հասնիլը. այդ Օր, ոչ առուծախ կայ եւ ոչ ալ բարեկամութիւն ու ոչ ալ միջնորդութիւն: Եւ ճշմարտութիւնը դրժողներ անիրաւ են:

255. Աստուած. Իրմէ զատ ուրիշ աստուած չկայ, Կենդանի (միշտ ապրող), Կայուն (աղբիւրը ամէն էութեան):

Ոչ կը նիրհէ եւ ոչ ալ կը քնանայ: Երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ ամէն բան Իրեն կը պատկանի: Ո՞վ կայ որ կարող է միջամտել Իր հետ՝ առանց Իր արտօնութեան:

Ան գիտէ ամէն ինչ որ մարդոց դիմաց բացայայտ կը գտնուի եւ ամէն ինչ որ իրենցմէ պահուած է (աներեւոյթ է). իսկ անոնք Իր գիտութենէն ոչինչ կը ներփակեն, բացի ինչ որ Ինք կ'արտօնէ:

Իր գահը (տիրապետութիւնը) տարածուած է երկինքներու եւ երկրի վրայ, եւ ատոնց պահպանումը չի բեռնաւորեր Զինք: Եւ Ինք է Վսեմը (Բարձրը), Գերագոյնը:

256. Կրօնքը պարտադրանքով (ստիպումով) պիտի չըլլայ. ուղղամտութիւնը արդէն երեւան եկած է մոլորութեան դիմաց. ուրեմն ան որ կը մերժէ անբարտաւանութիւնը (չար ուժերու ծառայելը) եւ հաւատք կ'ընծայէ Աստուծոյ՝ իրապէս կառչած կ'ըլլայ ամենահաստատ յենարանին, որ տեղի չի տար. քանի Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

257. Աստուած հաւատք ընծայողներուն հովանաւորն (պաշտպանն) է. մթութեան խորքերէն կ'առաջնորդէ զիրենք դէպի լոյս: Իսկ ճշմարտութիւնը մերժողներուն հովանաւորներն են անբարտաւանները, որոնք լոյսէն դէպի խաւար կ'առաջնորդեն զիրենք: Անոնք են կրակին բնակիչները եւ հոն ալ պիտի մնան:

258. Տեղեակ չէ՞ս այն անձին (արքային) մասին որ Աբրահամի հետ վիճեցաւ իր Տիրոջ մասին, (պարզապէս) քանի Աստուած տիրապետութիւն շնորհած էր իրեն:

Աբրահամ ըսաւ. «Իմ Տէրս Ան է որ կեանք կու տայ եւ մահ կը յառաջացնէ»:

(Արքան) պատասխանեց. «Ես (ալ) կեանք կու տամ եւ մահ կը յառաջացնեմ»:

Աբրահամ ըսաւ. «Իրապէս, Աստուած արեւը կը ծագեցնէ արեւելքէն. ուրեմն դուն արեւմուտքէն ծագեցուր զայն»:

Եւ ուրեմն ճշմարտութիւն դրժողը ապուշ կտրեցաւ. քանի Աստուած չ'ուղղեր անարդար մարդիկ:

259. Եւ կամ նման այդ անձին որ, աւերակ դարձած գիւղէ մը կ՚անցնէր եւ ըսաւ. «Ինչպէ՞ս Աստուած կրնայ այս մեռած գիւղը վերստին մէջտեղ բերել»:
Ուրեմն Աստուած պատճառեց որ ան մեռնի հարիւր տարի ու վերակենդանացուց զինք, ու ըսաւ. «Որքա՞ն ժամանակ այսպէս մնացիր»:
Ան պատասխանեց. «Այս վիճակով մէկ օր կամ ալ օրուան մէկ մասը մնացի»:
(Աստուած) ըսաւ. «Ո՛չ. դուն այս վիճակին մէջ էիր հարիւր տարի: Բայց նայէ կերակուրիդ եւ ջուրիդ՝ տարիները չեն փոխած զանոնք, եւ նայէ աւանակիդ: Այս (բոլորը ըրինք) որպէսզի օրինակ դարձնենք քեզ մարդկութեան: Եւ նայէ (ապրող էակներու) ոսկորներուն թէ ինչպէս կազմած ենք զանոնք ու միսով ծածկած»:
Եւ երբ (այս բոլորը) յստակացաւ իրեն, ան ըսաւ. «(Հիմա) գիտեմ թէ Աստուած ամէն բանի Կարող է»:
260... Եւ Աբրահամ ըսաւ. «Տէր իմ, ցոյց տուր ինծի թէ ինչպէս կը վերակենդանացնես մեռածը»:
Ան ըսաւ. «Ուրեմն հաւատք չունի՞ս»:
(Աբրահամ) պատասխանեց. «Այո (ունիմ), սակայն պարզապէս կ՚ուզեմ սիրտս հանգստացնել»:
Ան ըսաւ. «Առ ուրեմն չորս թռչուն եւ մարզէ զիրենք քեզի վարժեցնելով. յետոյ առանձնաբար բլուրներու վրայ դիր զիրենք (քու շուրջդ), ու կանչէ. թռչելով քովդ պիտի գան: Գիտցիր թէ Աստուած Հզօր է, Իմաստուն»:
261. Անոնք որ Աստուծոյ սիրոյն իրենց ինչքերէն բաժին կը հանեն (ուրիշներու), կընմանին ցորենի հատիկի մը, որմէ եօթը հասկ կը բուսնի եւ իւրաքանչիւր հասկ հարիւր հատիկ կը պարունակէ. քանի Աստուած բազմապատիկ կու տայ որու որ Ինք կամենայ: Աստուած Անհուն (Անսահման) է, Ամենագէտ:
262. Իրենց ինչքերը Աստուծոյ սիրոյն տրամադրողները, որոնք դիմացինը արհամարհելու կամ վնաս հասցնելու համար չեն հետեւիր (իրենց տուածին)՝ իրենց վարձատրութիւնը պիտի ստանան իրենց Տիրոջմէն: Անոնց համար վախ չկայ, ոչ ալ տխրութիւն: 263. Ազնիւ խօսք մը եւ ներողամիտ ըլլալը աւելի լաւ է քան բարեգործութիւն մը, որու հետեւանքը չարիք է: Աստուած Գերազանց (Բաւարար) է, Ներողամիտ:
264. Ով հաւատք ընծայողներ. ձեր բարիքը մի արժէզրկէք (դիմացինը) արհամարհելով կամ նեղացնելով, ինչպէս այն անձը որ իր դրամը կու տայ մարդոց երեւելու համար միայն, եւ ոչ Աստուծոյ կը հաւատայ ոչ ալ Վերջին Օրուայ: Ան կը նմանի ողորկ ժայռի մը, որու վրայ (մի քիչ) հող կայ, ու երբ սաստիկ անձրեւ մը գայ կը մերկացնէ զինք: Անոնց նման մարդիկ կ՚ոչնչացնեն իրենց վաստակը. քանի Աստուած չ՚առաջնորդեր մարդիկ որոնք կը մերժեն ընդունիլ ճշմարտութիւնը:
265. Անոնք որ իրենց ինչքերը կը տրամադրեն Աստուած հաճոյացնելու, ինչպէս նաեւ իրենց հոգիները ամրապնդելու՝ կը նմանին պարտէզի մը, որ բարձրավանդակի մը վրայ է. եթէ տեղատարափ անձրեւ գայ, բերքը կը կրկնապատկէ, իսկ եթէ առատ անձրեւ չունենայ՝ մաղուած անձրեւով կը բաւարարուի: Եւ Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ:
266. Ձեզմէ ոեւէ մէկը պիտի ուզէ՞ ունենալ արմաւենիներով եւ որթատունկերով լի պարտէզ մը, որուն մէջ վազող ջուրեր կը հոսին, եւ յետոյ ինք ծերանայ ունենալով տկար զաւակներ՝ եւ կրակոտ հովի մը միջոցաւ պարտէզը այրի:
Այսպէս Աստուած ձեզի կը բացատրէ Իր պատգամները, որպէսզի խորհիք:
267. Ով հաւատք ընծայողներ. ուրիշին բաժին հանեցէք ձեր արդար վաստակէն ու հողին բերքէն որ տուած ենք ձեզի. աւրուած մասերը մի զատէք ուրիշին բաժին հանելու համար, քանի դուք պիտի արհամարհէք ատոնք եթէ ձեզի այդպէս տրուէին: Եւ գիտցէք թէ Աստուած Անհուն է, Գովարժան:
268. Սատանան աղքատութիւն կը սպառնայ ձեզի ու կը հրահանգէ զզուելի արարքներ (ժլատութիւն), իսկ Աստուած ձեզի կը խոստանայ ներողամտութիւն ու պարգեւներ: Աստուած Անսահման է, Ամենագէտ. 269. որու որ Ինք կամենայ, Իմաստութիւն կը շնորհէ. եւ որու որ իմաստութիւն շնորհուած է, իրապէս ստացած է առատ բարօրութիւն: Բայց միայն խոհեմ մարդիկ կ՚անդրադառնան ասոր:
270. Ինչ բաժին որ հանէք ուրիշներու եւ կամ ինչ որ խոստանաք տալ, Աստուած գիտէ. եւ անոնք որ սխալ կ՚ընեն (մերժելով ուրիշներու օգնել) որեւէ զօրավիգ պիտի չունենան:
271. Եթէ յայտնաբար բարիք կ՚ընէք, լաւ է. բայց եթէ գաղտնաբար ընէք զայն եւ ուղղակի աղքատներուն տաք, աւելի լաւ է ձեզի համար, եւ իբրեւ հատուցում պիտի ծառայէ ձեր մեղքերուն (կարգ մը սխալներուն): Աստուած Տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:

272. Քու պարտականութիւնդ չէ մարդիկ ուղղել. քանի միայն Աստուած է որ կ'ուղղէ որու որ Ինք կամենայ:

Ինչ բարիք որ ընէք ձեր օգտին է, այնքան ատեն որ Աստուծոյ սիրոյն բաժին կը հանէք ուրիշին. քանի ինչ որ ծախսէք բարիքի համար, պիտի լիովին վճարուի ձեզի եւ դուք վնաս պիտի չի կրէք:

273. Տուէք պէտք ունեցողներուն որոնք Աստուծոյ գործին նուիրուած կ'աշխատին եւ կարող չեն երկիրը շրջագայելով (ապրուստ ճարել):

Ան որ իրենց (վիճակին) անտեղեակ է կրնայ մտածել թէ անոնք հարուստ են, որովհետեւ չեն մուրար. կրնաս զիրենք գիտնալ իրենց որոշ նշանով. աներեսութեամբ մարդոցմէ չեն խնդրեր: Եւ ինչ բարիքով որ բաժին հանես (իրենց), իրապէս Աստուած գիտէ զայն:

274. Անոնք որ (Աստուծոյ սիրոյն) գիշերով թէ ցերեկով իրենց ինչքերը կու տան, ըլլայ գաղտնաբար կամ յայտնօրէն՝ իրենց վարձատրութիւնը պիտի ունենան իրենց Տիրոջ մօտ. անոնք պէտք չունին վախնալու ոչ ալ տխրելու:

275. Վաշխառուները որոնք (անօրէն տոկոսով) դրամը կը լափեն, կայուն վիճակ մը պիտի չունենան. նման այն անձին վիճակին, որ կը փորձէ կանգ առնել եւ Սատանան հարուած մը կու տայ իրեն. քանի այդ անձիքը կ'ըսեն. «Վաճառքը վաշխառութեան պէս է»: Աստուած արտօնած է վաճառքը եւ արգիլած է վաշխը: Ուրեմն, ով որ կ'անդրադառնայ իր Տիրոջ ցուցմունքին եւ (չարաշահութեան) վերջ կը դնէ՝ կարող է իր նախկին շահերը պահել եւ Աստուած է որ պիտի դատէ զինք: Սակայն անոնք որ վերստին չարաշահութեան սկսին՝ պիտի ըլլան կրակին բնակիչները, եւ հոն ալ պիտի մնան:

276. Աստուած բոլոր օրհնութիւններէ կը զրկէ վաշխառութեան շահերը եւ Ան կ'օրհնէ բարի արարքները, բազմապատկելով (աճեցնելով) զանոնք. ու Աստուած չի սիրեր ապերախտ մեղաւորը:

277. Իրապէս, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն, աղօթքը վառ կը պահեն ու նուիրատուութիւն կ'ընեն՝ իրենց վարձքը պիտի ստանան իրենց Տիրոջմէն. վախ պիտի չունենան, ոչ ալ տխրութիւն:

278. Ով հաւատք ընծայողներ. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք ու վազ անցէք վաշխառութեան մնացած շահէն՝ եթէ (իրաւ) հաւատացեալ էք. 279. քանի եթէ այդպէս չընէք, գիտցէք թէ Աստուծոյ հետ պատերազմի մէջ էք, ինչպէս եւ Իր Առաքեալին : Բայց եթէ վազ անցնիք, ձեր տուած դրամագլուխը ձեր իրաւունքն է: Անարդար մի ըլլաք եւ ձեր հանդէպ անարդարութիւն պիտի չըլլայ: 280. Եթէ փոխ առնողը դժուարութեան մէջ է, ժամանակ տուէք մինչեւ իր վիճակը բարելաւուի. իսկ եթէ նուիրէք, աւելի լաւ է ձեզի համար՝ եթէ միայն գիտակցէիք:

281. Զգաստ մնացէք այն Օրուան մասին երբ Աստուծոյ պիտի վերադարձուիք. այն ատեն իւրաքանչիւր անձ իր վաստակը պիտի ստանայ եւ իր հանդէպ անարդարութիւն պիտի չպատահի:

282. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ իրարու պարտք տաք որոշուած ժամանակի մը համար, գրի առէք զայն: Գրել գիտցող մը թող ձեր միջեւ անաչառ գրի առնէ: Գրել գիտցողը թող չմերժէ գրելը. ինչպէս որ Աստուած իրեն սորվեցուց, թող այդպէս գրէ: Պարտքի առնողը թող ուղղագրէ, զգաստ ըլլալով իր Տիրոջ Աստուծոյ հանդէպ, եւ որեւէ մաս զանց չառնէ: Եթէ փոխ առնողը պարզամիտ է, կամ տկար եւ կարողութիւն չունի ուղղագրելու՝ զինք հովանաւորողը (իր հոգատարը) թող ուղղագրէ արդարօրէն: Ձեր մարդոցմէ երկու հոգի կանչեցէք որպէս վկայ. եւ եթէ չկան՝ երկու կին եւ մարդ մը, որոնք ընդունելի են ձեզի եւ որպէսզի երբ մէկը սխալի միւսը (կինը) կարող է յիշեցնել իրեն: Վկաները երբ կանչուին, պէտք չէ մերժեն տալ իրենց վկայութիւնը:

Մի դժգոհիք ամէն պարտաւորութիւն արձանագրելու, ըլլայ այդ կարճ թէ երկար, ներառեալ ժամանակը: Այս ձեւը աւելի արդար է Աստուծոյ մօտ. աւելի վաւերական է իբրեւ փաստ եւ կասկածի տեղի չի տար: Եթէ անմիջական առեւտուր ընէք ձեր միջեւ, այդ պարագային մեղադրելի չէ գրի չառնելը:

Երբ վաճառքի մէջ էք, վկաներ ունեցէք. սակայն գրողը կամ վկան պէտք չէ վնաս կրեն: Եթէ վնաս հասցնէք իրենց, ձեր կողմէ անիրաւութիւն է այդ: Զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, քանի Աստուած կը սորվեցնէ ձեզի. Աստուած Ամենագէտ է:

283. Եթէ կը ճամբորդէք եւ գրագէտ մը չի գտնէք, հատուցում մը կարելի է առնել որպէս մուրհակ. բայց եթէ իրարու կը վստահիք, անոր որ վստահուած է թող վերադարձնէ իրեն տրուածը եւ զգաստ մնայ իր Տիրոջ՝ Աստուծոյ հանդէպ:

Ինչ որ վկայէք մի թաքցնէք (պահէք). քանի ով որ թաքցնէ, իրապէս չար սիրտ ունի եւ Աստուած Տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:

284. Ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, Աստուծոյ կը պատկանի: Ձեր մտքերը (խորհուրդները) յայտնաբերէք թէ գաղտնի պահէք, Աստուած ձեզմէ հաշիւ պիտի պահանջէ: Ան պիտի ներէ որու որ Ինք կամենայ ու պիտի պատժէ որու որ Ինք ուզէ. քանի Աստուած Ամենակարող է:

285. Առաքեալը ինչպէս եւ հաւատացեալները հաւատք կ'ընծայեն այն ինչի որ վերէն շնորհուած է իրեն, իր Տիրոջ կողմէ. բոլորն ալ կը հաւատան Աստուծոյ, Իր հրեշտակներուն, Իր յայտնութիւններուն եւ Իր առաքեալներուն՝ առանց խտրութիւն դնելու Իր առաքեալներուն միջեւ. եւ անոնք կ'ըսեն. «Լսեցինք ու հնազանդեցանք (ուշադիր կերպով): Շնորհէ մեզի Քու ներումդ, ով մեր Տէրը, քանի մեր նպատակակէտը Դուն ես »:

286. Աստուած, ոեւէ անձի իր կարողութենէն վեր պարտականութիւն չի տար. ինչ որ վաստկի (բարի արարքներով) իրն է, եւ ինչ չարիք որ ընէ իր դէմ է:

«Ով մեր Տէրը, մի դատապարտեր մեզ եթէ մոռնանք եւ կամ անուշադրութեամբ վրիպինք (սխալինք):

«Մեր Տէրը. մի ծանրաբեռներ մեզ ինչպէս որ ծանրաբեռնեցիր մեզմէ առաջ ապրողները: Ով մեր Տէրը, մեր ունեցած ուժէն աւելի մի ծանրաբեռներ մեզ:

«Սրբէ մեր մեղքերը ու ներում շնորհէ մեզի եւ գթա: Դուն ես մեր Գերագոյն Տէրը. զօրավիգ եղիր մեզի՝ ճշմարտութիւնը դրժողներու դէմ»:

Սուրաթ Էլ Իմրան
3. Իմրանի Տոհմը
Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա. Լ. Մ.

2. Աստուած. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. Կենդանի (միշտ ապրող), Կայուն (աղբիւրը ամէն էութեան):

3. Այս Գիրքը մաս առ մաս (աստիճանաբար) Ան շնորհեց քեզի, տալով ճշմարտութիւնը որ կը հաստատէ նախորդ յայտնութիւնները. քանի անցեալին Ինք շնորհեց Թորան եւ Աւետարանը, 4.իբրեւ ուղղութիւն մարդկանց. եւ Ինք շնորհեց չափանիշը (չարը բարիէն զանազանելու):

Նկատի առէք թէ անոնք որ կ'ուրանան Աստուծոյ ցուցմունքները, պիտի ունենան սոսկալի տառապանք. քանի Աստուած Հզօր է, Վրիժառու (չարին դէմ):

5. Իրապէս, որեւէ բան չի պահուիր Աստուծմէ, ո՛չ երկրի վրայ, ո՛չ ալ երկինքներու մէջ: 6. Ինք է որ ձեզ կը ձեւաւորէ արգանդներու մէջ, ինչպէս որ կամենայ: Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ, (Ինք է) Հզօրը, Իմաստունը:

7. Ինք է որ վերէն քեզի շնորհեց այս Գիրքը, որ կը պարունակէ վճռական պատգամներ, որոնք հիմն են այս Գրքին, ինչպէս նաեւ փոխաբերական (պատգամներ):

Անոնց որ սիրտը կամակոր է (ճշմարտութեան հանդէպ), փոխաբերական պատգամներուն հետեւելով կը փորձեն շփոթել, երկպառակտելու մտադրութեամբ ,երբ կ'ուզեն բացատրել պատգամները. սակայն ատոնց բացատրութիւնը միայն Աստուած գիտէ: Անոնք որ խորապէս սերտած են, կ'ըսեն. «Մենք հաւատք կ'ընծայենքատոր (այդ Գրքին). բոլորն ալ մեր Տիրոջմէն տրուած է, եւ միայն խոհեմ անձիք միտքերնին կը պահեն այս»: 8. (Ու կ'աղօթեն ըսելով.) «Ով մեր Տէրը, մեզ ուղղելէդ ետք մի թողուր որ մեր սրտերը կամակորին (ճշմարտութեան հանդէպ). եւ մեզի պարգեւէ Քու գթասիրութիւնդ, քանի Դուն ես (իսկական) պարգեւ շնորհողը: 9. Ով մեր Տէրը, Դուն է որ բոլոր մարդիկը պիտի հաւաքես Օր մը՝ որուն մասին կասկած չկայ. իրապէս, Աստուած Իր խոստումը չի փոխեր»:

10. Գալով անոնց որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, ոչ իրենց հարստութիւնը եւ ոչ ալ իրենց զաւակները կարող են օժանդակել իրենց Աստուծոյ դէմ, որեւէ կերպով. եւ անոնք են կրակին վառելանիւթը: 11. (Անոնց պիտի պատահի) ինչ որ պատահեցաւ Փարաւոնի մարդոց եւ իրենց նախորդներուն, որոնք դրժեցին Մեր պատգամները. Աստուած ալ նուաճեց զիրենք իրենց յանցանքներուն պատճառաւ, քանի Աստուած սաստիկ կը պատժէ:

12. Ըսէ՛ այդ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն. «Պարտութեան պիտի մատնուիք ու քշուիք դէպի դժոխք. ի՜նչ տհռելի օթոց »:

13. Ձեզի համար օրինակ եղաւ, երբ երկու զօրախումբեր իրար հետ ճակատեցան: Մէկ խումբը Աստուծոյ սիրոյն կը կռուէր, իսկ միւս խումբը կ'ուրանար Զինք. (առաջինները) իրենց աչքերով տեսան թէ միւսնեը իրենց կրկինն էին. սակայն Աստուած իր օգնութեամբ կ'օժանդակէ որու որ Ինք կամենայ: Ասոր մէջ իսկապէս դաս մը կայ բոլոր անոնց, որոնք տեսողութիւն ունին:

14. Մարդոց համար հրապուրիչ է, կիներ տենչալը, զաւակները, ոսկեղէն եւ արծաթէ հարստութիւն դիզելը, ազնուական նժոյգը, արջառը եւ ցանքը: Ասոնք աշխարհային հաճոյքներ են. իսկ Աստուած ունի լաւագոյն ապաստանը:

15. Ըսէ՛. «Ատոնցմէ աւելի լաւ բաներ տեղեկացնե՞մ ձեզի: Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ եղողներ, իրենց Տիրոջ մօտ պիտի ունենան պարտէզներ, ուր ջուրեր կը հոսին, հոն բնակելու (ապրելու) համար, ունենալով սրբապիղծ (մաքուր) զոյգեր եւ Աստուծոյ գոհունակութիւնը»:

Եւ Աստուած նկատի կ'առնէ Իր ծառաները՝ 16. անոնք որ կ'ըսեն. «Մեր Տէրը. մենք կը հաւատանք (Քեզի), ուրեմն ներէ մեզի մեր մեղքերը եւ ապահովաբար պաշտպանէ մեզ կրակի տանջանքէն»: 17. (Անոնք են) համբերութիւն ունեցողները, հաւատարիմները, նուիրուածները, ուրիշի բաժին հանողները եւ սրտանց թողութիւն խնդրողները:

18. Աստուած (Ինք) կը վկայէ թէ Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. նոյնպէս (կը վկայեն) հրեշտակները ու գիտակից մարդիկ: Արդարութիւն կայացնող՝ Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. Հզօրը, Իմաստունը:

19. Տեսէք. կրօնքը, Աստուծոյ նկատողութեամբ, (անձի մը) Իրեն յանձնուիլ կը նշանակէ. եւ նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) ստացողներ տարբեր տեսակէտներ ունեցան (այս առն-

չութեամբ), գիտութիւն ստանալէ ետք (ասոր մասին)՝ այդ ալ իրարու նախանձելով: Բայց ան որ կ'ուրանայ Աստուծոյ պատգամները, թող նկատի առնէ որ Աստուած շատ շուտ հաշիւ կը պահանջէ:

20. Ուրեմն, եթէ քեզի հետ վիճաբանին, ըսէ՛. «Ես ինքզինքս Աստուծոյ յանձնեցի, ինչպէս նաեւ ինծի հետեւողներ»: Եւ հարց տուր անոնց, որոնք նախապէս յայտնութիւններ ստացած են, ինչպէս եւ անոնց որոնք գրել կարդալ չեն գիտեր, «Դուք ալ Իրեն յանձնուա՞ծ էք»:

Եւ եթէ (Աստուծոյ) յանձնուած են, շիտակ ճամբու մէջ են. բայց եթէ ետ դառնան՝ նկատի առ որ քու միակ պարտաւորութիւնդ պատգամը տեղեկացնել է. քանի Աստուած կը տեսնէ Իր ծառաները (Իր ստեղծած էակները):

21. Իրապէս, անոնք որ կ'ուրանան Աստուծոյ պատգամներուն ճշմարտութիւնը, առանց իրաւունքի կը սպանեն մարգարէները եւ կը սպանեն արդարութիւն յանձնարարող մարդիկը՝ անոնց տեղեկացուր սոսկալի տանջանք: 22. Անոնց արարքները պիտի ծախողին (ոչնչանան) այս աշխարհի մէջ եւ յաջորդ կեանքին, ու որեւէ զօրավիգ պիտի չունենան:

23. Տեղեակ չե՞ս անոնց մասին որոնք իրենց յայտնութեան բաժինը (նախապէս) ստացան: Իրենցմէ պահանջուած էր որ Աստուծոյ Գիրքը դառնայ իրենց օրէնքը (վճռէ իրենց տարբերութիւնները), եւ տակաւին ոմանք կռնակ դարձուցին ատոր, յամառօրէն:

24. Պարզապէս քանի իրենք կը պնդեն, «Վստահ ենք որ կրակը մեզի պիտի չի դպչի, բացի սահմանափակ օրերէ». եւ ասոր նման սուտ եւ շինծու ասացուածքներով իրապուրուելով, դաւաճանած են իրենց հաւատքին (կրօնքին):

25. Ուրեմն (ինչ պիտի պատահի իրենց) երբ այդ Օր հաւաքենք զիրենք – որու մասին կասկած չկայ – ու իւրաքանչիւր անձ վարձատրուի իր վաստակին համեմատ եւ ոչ մէկ անձ անարդարութիւն չ'ստանայ:

26. Ըսէ՛. «Ով Աստուած, Արքայ տիրապետութեան (իշխանութեան). Դուն իշխանութիւն կը պարգեւես որու որ կամենաս, եւ իշխանութիւնը կը խլես որմէ որ ուզես. եւ Դուն կը բարձրացնես որու որ կամենաս եւ կը ստորնացնես որու որ ուզես: Բարիքը Քու ձեռքդ է: Իրապէս Ամենակարող ես Դուն: 27. Դուն գիշերը կ'երկարես ցերեկը կրճատելով եւ ցերեկը կ'երկարես գիշերը կրճատելով: Եւ Դուն ես մեռածին կեանք տուողը ու ապրողին՝ մահ տուողը. եւ Դուն Անհաշիւ կը հայթայթես որու որ կ'ուզես»:

28. Հաւատացեալները իբրեւ դաշնակից թող չնախընտրեն ճշմարիտը ուրացողներ՝ փոխան հաւատացեալներուն. որովհետեւ ով որ այդպէս կ'ընէ ինքզինք բոլորովին կը խզէ Աստուծմէ , բացի երբ ինքզինք պաշտպանելու համար կ'ընէ այդ: Սակայն Աստուած կը զգուշացնէ ձեզ որ Զինք նկատի ունենաք, քանի ամէն ճամբայ Իր մօտ կը լրանայ:

29. Ըսէ՛. «Ձեր սրտերուն (կուրծքերուն) մէջ ինչ որ պահէք թէ յայտնաբերէք, Աստուած գիտէ այդ. քանի Աստուած գիտէ ամէն բան որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. եւ Աստուած Ամենակարող է»:

30. Այդ Օր, երբ իւրաքանչիւր անձ ինքզինք դէմ առ դէմ պիտի գտնէ իր կատարած բոլոր բարիքներուն եւ բոլոր չարիքներուն , (իւրաքանչիւր անձ) պիտի ուզէ որ իր եւ ատոր (այդ Օրուան) միջեւ շա՜տ հեռաւորութիւն ըլլար: Ուրեմն, Աստուած անձնապէս կը զգուշացնէ ձեզ. բայց Աստուած Կարեկից է Իր ծառաներուն հանդէպ:

31. Ըսէ՛. «Եթէ Աստուած կը սիրէք, հետեւեցէք ինծի եւ Աստուած պիտի սիրէ ձեզ ու ներէ ձեր յանցանքները. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած»:

32. Ըսէ՛. «Հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Առաքեալին». եւ եթէ իրենք կռնակ դարձնելով հեռանան, ուրեմն (թող գիտնան թէ) Աստուած չի սիրեր ճշմարիտը ուրացողները:

33. Նկատէ որ Աստուած բարձրացուց Ադամը, Նոյը, Աբրահամի սերունդը եւ Իմրանի սերունդը բոլոր մարդկութենէ վեր, 34. մէկ սերնդային գծով (ֆիզիքապէս եւ հոգեպէս):

Աստուած ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է: 35. Ուրեմն, երբ Իմրանի (ընտանիքէն) կին մը աղօթեց. «Ով Տէրս, տես , Քեզի (Քու ծառայութեանդ) կը խոստանամ (մանուկը) որ արգանդիս մէջ է, որ Քու ծառայութեանդ նուիրուի: Ուրեմն իմ կողմէս ընդունէ այդ. իրապէս Դուն ամէն բան կը լսես, Ամենագէտ ես»:

36. Եւ երբ մանուկին ծնունդ տուաւ, ըսաւ. «Ով Տէրս, տես, աղջիկ զաւակ մը ունեցայ», – մինչ Աստուած շատ լաւ գիտէր թէ ինչ պիտի ունենայ եւ թէ արուն էգին նման չէ – «եւ իր անունը Մարիամ կոչեցի: Եւ իրապէս, Քեզմէ կը խնդրեմ որ պաշտպանես զինք եւ իր զաւակը՝ անիծեալ Սատանայէն»:

37. Ուրեմն Իր տէրը բարեացակամօրէն ընդունեց աղջիկ զաւակը եւ լաւ մը աճեցուց զայն՝ անոր խնամքը յանձնելով Զաքարիային:

Ամէն անգամ որ Զաքարիան տաճար կը մտնէր (այցելելու Մարիամին) կը տեսնէր թէ անոր ճաշ հայթայթուած է: Ան հարց կու տար. «Ով Մարիամ, ուրկէ՞ է ասիկա»: (Մարիամ) կը պատասխանէր. «Աստուծմէ. տես, Աստուած առանց հաշիւի կու տայ որու որ Ինք կամենայ»:
38. Յոն է որ Զաքարիան կոչ ըրաւ իր Տիրոջ, ըսելով. «Ով Տէրս, ինծի ալ Քու կողմէդ զաւակ մը շնորհէ. քանի իսկապէս ամէն աղօթք Դուն կը լսես»:
39. Տաճարին մէջ աղօթած պահուն, հրեշտակները կանչեցին զինք. «Աստուած կ'աւետէ քեզի Յովհաննէսի (ծնունդի) մասին, եւ ան պիտի հաստատէ Աստուծոյ խօսքին (խոստումին) ճշմարտութիւնը ու ան (պիտի ըլլայ) կարկառուն դէմք մը՝ մաքրաքարոյ, եւ արդարադատ մարգարէ մը»:
40. (Զաքարիան) ըսաւ. «Ով Տէրս, ինչպէ՞ս կարող եմ զաւակ մ'ունենալ, երբ տարիքս մեծ է եւ կինս ալ ամուլ»:
(Յրեշտակը) պատասխանեց. «Այսպէս է. Աստուած ինչ որ կամենայ, կը կատարէ»:
41. (Զաքարիան) խնդրեց. «Տէր իմ, ինծի նշան մը տուր»:
(Յրեշտակը) ըսաւ. «Քեզի իբրեւ նշան, երեք օր պիտի չխօսիս մարդոց, բացի շարժուձեւերով: Եւ յաճախ յիշէ տէրդ ու գիշեր ցերեկ փառաբանէ զինք»:
42. (Իսկ Մարիամի պարագային) հրեշտակները ըսին. «Ով Մարիամ, տես. Աստուած քեզ ընտրեց ու քեզ մաքրեց եւ քեզ բարձրացուց աշխարհի բոլոր կիներէն վեր: 43. Ով Մարիամ. կատարեալ նուիրում Տիրոջդ, երկրպագելով պաշտէ Զինք եւ խոնարհէ անոնց հետ, որոնք կը խոնարհին (Իր առջեւ)»:
44. Ասոնք քեզի կը յայտնենք իբրեւ տեղեկութիւն աներեւելիէն (քու բացակայութեանդ պատահարներէն). քանի դուն իրենց հետ չէիր, երբ մատիտներով վիճակ կը նետէին՝ թէ իրենց միջեւ որու պիտի վստահուէր Մարիամի հոգատարութիւնը, եւ դուն ներկայ չէիր իրենց վէճերուն:
45. Ուրեմն, հրեշտակները ըսին. «Ով Մարիամ, Աստուած կ'աւետէ քեզի Իրմէ խօսք մը, (զաւկի մը մասին) որ պիտի ճանչցուի իբրեւ Քրիստոս Յիսուս, Մարիամի որդին, որ շատ երեւելի պիտի ըլլայ այս աշխարհին մէջ ինչպէս եւ յաջորդին եւ (պիտի ըլլայ) Աստուծոյ մօտիկ եղողներէն: 46. Եւ ան իր օրօրոցէն (մահիճէն) պիտի խօսի մարդոց ինչպէս եւ երբ չափահաս դառնայ ու պիտի ըլլայ առաքինիներէն մին»:
47. Ան ըսաւ. «Ով Տէրս. ինչպէ՞ս կարող եմ զաւակ մը ունենալ երբ ոչ մէկ մարդ ինծի չէ դպած»: (Յրեշտակը) պատասխանեց. «Այսպէս է. Աստուած կը ստեղծէ ինչ որ Ինք կամենայ. ինչ որ Ինք վճռէ անոր կ'ըսէ "Եղիր", ու կ'ըլլայ: 48. Եւ Ինք քու զաւկիդ պիտի սորվեցնէ (յայտնէ) Գիրքը, իմաստութիւն, Թորան եւ Աւետարանը, 49. եւ (պիտի կարգէ) զինք իբրեւ առաքեալ մը Իսրայէլի զաւակներուն համար»:
(Յիսուս այսպէս արտայայտուեցաւ). «Ձեր Տիրոջ կողմէն եկած եմ ձեզի՝ պատգամով մը: (Իբրեւ ցուցմունք) ձեզի համար, կաւով պիտի ստեղծեմ թռչունի մը կերպարանքը ու շունչ պիտի տամ անոր՝ Աստուծոյ հրամանով, որ թռչուն դառնայ. կոյրերը եւ բորոտները պիտի բժշկեմ ու մեռելները ոտքի հանեմ՝ Աստուծոյ հրամանով. Եւ ձեզի պիտի տեղեկացնեմ ինչ որ պէտք է որ ուտէք ու ինչ որ պէտք է ամբարէք ձեր տուներէն ներս: Տեսէք թէ այս բոլորը պատգամ մը ունին ձեզի համար՝ եթէ (իրաւ) հաւատացեալներ էք:
50. «(Եկած եմ) անցեալին յայտնուած Թորային ճշմարտութիւնը հաստատելու եւ ձեզի համար օրինական դարձնելու կարգ մը բաներ, որոնք նախապէս արգիլուած էին ձեզի: Եւ Աստուծոյ կողմէ պատգամով մը եկած եմ ձեզի, ուրեմն զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ ու հնազանդեցէք ինծի (ուշադրութեամբ մտիկ ըրէք):
51. «Աստուած իմ Տէրս է ինչպէս եւ ձեր Տէրը. ուրեմն Զինք պաշտեցէք. այս է ուղիղ ճամբան»:
52. Եւ երբ Յիսուս զգաց թէ ճշմարտութիւնը կ'ուրանան, հարց տուաւ. «Դէպի Աստուած՝ ո՞վ զօրավիգ պիտի ըլլայ ինծի»:
Ճերմակ զգեստաւոր (իր աշակերտները) պատասխանեցին. «Մենք զօրավիգ ենք Աստուծոյ. Աստուծոյ կը հաւատանք եւ դուն ալ վկայէ որ Իրեն յանձնուած ենք»: 53. (Աղօթելով ըսին). «Մեր Տէրը. հաւատք կ'ընծայենք այն ինչի որ վերին շնորհած ես եւ կը հետեւինք այս Առաքեալին. ուրեմն մեզ ալ իբրեւ վկայ արձանագրէ»:
54. (Անհաւատները Յիսուսի դէմ) ծրագրեցին, եւ Աստուած ալ ծրագրեց (իրենց դէմ). քանի Աստուած լաւագոյն կերպով կը ծրագրէ:
55. ... Աստուած ըսաւ. «Ով Յիսուս. իրապէս, Ես քեզի մահ պիտի տամ ու Իմ մօտս պիտի բարձրացնեմ քեզ, եւ ճշմարտութիւնը դրժողներէն պիտի մաքրեմ (անպարտ արձակեմ) քեզ. իսկ քու հետեւորդներդ աւելի վեր պիտի պահեմ, քան ճշմարտութիւնը դրժողները՝ մին-

չեւ Յարութեան Օրը: Ի վերջոյ, բոլորդ ալ Ինծի պիտի վերադառնաք եւ ձեր միջեւ ունեցած տարբերութիւնները Ես պիտի վճռեմ:

56. «Գալով ճշմարտութիւնը դրժողներուն, սաստիկ պատիժներով պիտի տանջեմ զիրենք այս աշխահի վրայ, ինչպէս եւ յաջորդ կեանքին. անոնք որեւէ զօրավիգ պիտի չունենան. 57. իսկ հաւատք ընծայողներ, որոնք բարիքներ ալ կը կատարեն՝ Ան լիովին պիտի վարձատրէ զիրենք. քանի Աստուած չարերը չի սիրեր»:

58. Այս պատգամը Մե՛նք կը հաղորդենք քեզի, եւ այս իմաստալից աւետն ալ. 59. Աստուծոյ տեսանկիւնէն, Յիսուսի օրինակը նման է Ադամի օրինակին, որու հողէն ստեղծեց եւ յետոյ ըսաւ «Եղիր», ու ան եղաւ:

60. (Ա՛յս է) իրողութիւնը քու Տիրոջմէդ. ուրեմն, կասկած ունեցող մի ըլլար: 61. Ասոր գիտակցելէ ետք, եթէ մէկը հետդ ուզէ վիճաբանիլ այդ մասին, ըսէ՛. «Եկէք հաւաքուինք ձեր եւ մեր զաւակներով, մեր եւ ձեր կիներով ու մենք եւ դուք եւ խոնարհաբար խնդրենք ու Աստուծոյ անէծքը զետեղենք (մեզմէ) սուտ խօսողին»:

62. Իրապէս, այս է իրողութիւնը եւ Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուած չկայ ու (միայն) Ինք է Յզօրը, Իմաստունը: 63. Եթէ տակաւին թողուն հեռանան (այս իրողութենէն)՝ նկատէ որ Աստուած աւերիչ մարդոց մասին քաջածանօթ է :

64. Ըսէ՛. «Ո՜վ Գիրքը (նախապէս յայտնութիւն) ստացողներ. եկէք, միասնաբար մեր եւ ձեր միջեւ խօսքը մէկ ընենք՝ թէ Աստուծմէ զատ ուրիշ բան պիտի չպաշտենք եւ Իր կողքին բաժնեկիցներ չկարգենք Իրեն եւ թէ փոխան Աստուծոյ, իրարու մէջ տէրեր (մարդ արարած իբրեւ տէր) չ'որդեգրենք»:

Եւ եթէ թողուն հեռանան (կռնակ դարձնեն), այն ատեն ըսէք. «Վկայեցէք թէ մենք Իրեն յանձնուած ենք»:

65. Ո՜վ Գրքի (նախապէս յայտնութիւններ ստացող) ժողովուրդ. ինչո՞ւ կը վիճիք Աբրահամի մասին, երբ Թօրան եւ Աւետարանը իր ժամանակէն վերջ յայտնուեցան. չէ՞ք տրամաբաներ: 66. Դուք էք որ ձեր գիտցածին մասին կը վիճիք. սակայն ինչո՞ւ կը վիճիք բանի մը մասին որու տեղեակ չէք:

Բայց Աստուած գիտէ եւ դուք չէք գիտեր. 67. Աբրահամ Յրեայ մը չէր ոչ ալ Քրիստոնեայ մը, այլ ան ողջամիտ անձ մըն էր որ յանձնուած էր Աստուծոյ եւ Աստուծոյ բաժնեկից հնարող մը չէր:

68. Աբրահամի ամենամօտ անձերն են իր (օրինակին) հետեւողները, եւ այս Մարգարէն ու հաւատք ընծայողները .եւ Աստուած հաւատացեալներու մօտիկ (պաշտպան) է:

69. Գիրքը ունեցող ժողովուրդէն մաս մը պիտի ուզէր որ դուք մոլորիք. բայց միայն իրենք զիրենք կը մոլորեցնեն եւ չեն ալ զգար (չեն անդրադառնար):

70. Ո՜վ Գրքի ժողովուրդ. ինչո՞ւ կ'ուրանաք Աստուծոյ պատգամներուն ճշմարտութիւնը՝ որու վկաներն էք դուք:

71. Ո՜վ Գրքի ժողովուրդ. ինչո՞ւ սուտով կը ծածկէք ճշմարտութիւնը եւ կը խափանէք իրականութիւնը՝ որու քաջածանօթ էք:

72. Գրքի ժողովուրդէն կարգ մը մարդիկ (իրարու) կ'ըսեն. «Յաւատացէք այն ինչի, որ վերէն յայտնեուցաւ հաւատք ընծայողներուն՝ օրուան սկիզբը, իսկ վերջաւորութեան ուրացէք զայն, որպէսզի (իրենց հաւատքէն) վերադառնան (շփոթութեան մատնեցէք զիրենք). բայց հաւատացէք միմիայն մէկու մը որ ձեր կրօնքին կը հետեւի» :

Ըսէ՛ (իրենց). «Տեսէք. (իրաւ) ուղղութիւնը Աստուծոյ տուած ուղղութիւնն է, որ (յայտնութեամբ) կը տրուի՝ ինչպէս որ ձեզի տրուած է» : Կամ արդեօք ձեր Տիրոջ դիմաց ձեզի դէ՞մ պիտի առարկէին :

Ըսէ՛. «Ամէն շնորհ Աստուծոյ ձեռքն է. Ան կը պարգեւէ այդ որու որ Ինք կամենայ, քանի Աստուած Անսահման է, Ամենագէտ. 74. Իր գութով կ'ընտրէ որու որ Ինք կամենայ եւ Աստուած է գերագոյն Պարգեւատրիչը»:

75. Գրքի (նախապէս յայտնութիւն ունեցող) ժողովուրդի մէջ կան շատ մը անձեր, որոնցմէ ոեւէ մէկուն եթէ գանձ մը վստահիս՝ կը վերադարձնէ քեզի. եւ կան շատ մը անձեր, որոնցմէ ոեւէ մէկուն եթէ միայն մէկ ոսկի վստահիս՝ չի վերադարձներ մինչեւ որ անընդհատ չպահանջես զայն : Ասիկա արդիւնք է իրենց (անհիմն) յայտարարութեան թէ. «Անգիր (անուս) մարդիկ մեզ մեղադրելու միջոց մը չունին».այսպէս Աստուծոյ առաջ կը ստեն՝ գիտնալով հանդերձ թէ սուտ են :

76. Ո՛չ. սակայն (Աստուած գիտէ) անոնց, որոնք իրենց կապը հաստատ կը պահեն Իր հետ եւ զգաստ կը մնան. իրապէս, Աստուած կը սիրէ Իր հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ անձիքը :

77. Տեսէք, անոնք որոնք իրենց Աստուծոյ հետ ունեցած կապը կը փոխանակեն իրենց անձնական խոստումներով՝ ջնջին շահ մը ապահովելու համար, յաջորդ կեանքի օրհնութիւներէն բաժին պիտի չունենան: Աստուած ոչ պիտի խօսի իրենց, ոչ ալ իրենց կողմ դառնայ Յարութեան օրը ,եւ ոչ ալ իրենց մեղքերէն պիտի մաքրէ (սրբէ) զիրենք: Անոնք պիտի ունենան ցաւալի տանջանք :

78. Եւ տեսէք. իրենց մէջ կան մարդիկ որոնք Գիրքը կաղաւաղեն (կը խեղաթիւրեն) իրենց լեզուներով, որպէսզի խորհիք թէ (իրենց ըսածը) Գիրքէն է, եւ մինչ այդ Գիրքին մաս չի կազմեր. եւ կ'աւելցնեն ըսելով. «Ասիկա Աստուծմէ է, Աստուծոյ խօսքն է», եւ այդ Աստուծմէ չէ: Այսպէս սուտ կը խօսին գիտակցաբար :

79. Չի կրնար ըլլալ (անըմբռնելի է) որ մարդ արարած մը, որու Աստուած շնորհած է յայտնութիւն, իմաստութիւն եւ մարգարէութիւն՝ ու յետոյ ան մարդոց ըսէ. «Աստուծոյ փոխարէն զիս պաշտեցէք». այլ (ան կը յորդորէ) «Տէրունական դարձէք տարածելով Գիրքին գիտութիւնը ու սերտեցէք զայն» : 80. Եւ ան երբեք չի հրահանգեց ձեզի որ հրեշտակները եւ մարգարէները ընդունիք իբրեւ ձեր տէրը : Այսինքն ձեզի պիտի հրահանգէ որ ուրանա՞ք ճշմարտութիւնը՝ երբ դուք Աստուծոյ յանձնուած ըլլաք :

81 Աստուած մարգարէներու միջոցաւ (տրուած յայտնութիւններու մասին) խոստում մը առաւ (նախապէս յայտնութիւն ստացող ժողովուրդներէն). «Երբ բոլոր յայտնութիւնները եւ իմաստութիւնը շնորհելէս ետք՝ ձեզի առաքեալ մը ներկայանայ, հաստատելով ձեր ունեցած ճշմարտութիւնը՝ պէտք է հաւատաք ու զօրավիգ կանգնիք իրեն: Որոշապէս կ'ընդունի՞ք այս պայմանս » – հարցուց Ան –:

Անոնք ըսին. «Որոշեցինք»:

Ան ըսաւ. «Վկայեցէք ուրեմն եւ Ես ալ ձեր հետ կը վկայեմ : 82. Ասկէ ետք որոնք որ ետ դառնան (այս խոստումէն), անոնք են ուրեմն աւերիչները»:

83. Արդեօք Աստուծոյ կրօնքէն տարբեր բանի՞ մը կ'ուզեն հաւատալ. թէպէտ ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ ինքզինք Իրեն կը յանձնէ՝ յօժարակամ թէ դժկամանքով (ուզելով թէ չուզելով), քանի ամէն բան Իրեն պէտք է վերադառնայ:

84. Ըսէ՛, «Մենք Աստուծոյ կը հաւատանք, եւ այն ինչ որ մեզի էջք գործեց (վերէն յայտնուեցաւ), եւ այն ինչ որ էջք գործեց Աբրահամին, Իսմայէլին, Իսահակին ու Յակոբին եւ իրենց սերունդներուն, եւ այն ինչ որ վստահուեցաւ Մովսէսին եւ Յիսուսին՝ իրենց Տիրոջ կողմէ, ինչպէս եւ (միւս) մարգարէներուն. անոնց միջեւ որեւէ խտրութիւն չենք դներ եւ մենք Իրեն յանձնուած ենք»:

85. Ով որ (Աստուծոյ յանձնուելէ) տարբեր կրօնքի մը հետեւի, ատիկա երբեք պիտի չընդունուի իրմէ. եւ ի վերջոյ (յաջորդ կեանքին) տուժողներու մաս պիտի կազմէ :

86. Ինչպէ՞ս Աստուած պիտի ուղղէ մարդոց, որոնք հաւատք ունենալէ ետք որոշած են ուրանալ ճշմարտութիւնը, ու իրենք վկայեցին թէ այս Առաքեալը ճիշտ է. եւ այս ամէն տեսակ ապացոյց ստանալէ ետք :Քանի Աստուած անիրաւ մարդոց չառաջնորդեր:

87. Իրենց հատուցումը պիտի ըլլայ մերժուիլ Աստուծոյ կողմէ, ինչպէս նաեւ հրեշտակներու եւ բոլոր (արդարամիտ) մարդոց : 88. Այդ վիճակով պիտի մնան. ոչ իրենց տանջանքը պիտի թեթեւցուի եւ ոչ ալ դադար պիտի տրուի իրենց :

89. Բացառութիւն պիտի կազմեն անոնք որ յետոյ զղջումի կու գան ու կը բարելաւուին. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած :

90. Իրապէս, անոնք որ հաւատք ունենալէ ետք կուրանան ճշմարտութիւնը ու յամառօրէն շարունակ կը դրժեն զայն ՝ անոնց զղջումը պիտի չընդունուի. եւ անոնք են կորսուածները: 91. Իրապէս, անոնք որ կուրանան ճշմարտութիւնը եւ այդ ուրացման վիճակով ալ կը մեռնին՝ բոլոր աշխարհի ոսկին իբրեւ փրկագին, պիտի չընդունուի իրենց կողմէ: Անոնք պիտի ունենան ցաւալի տանջանք ու ոչ մէկ զօրավիգ:

92. (Գալով ձեզի, ով հաւատք ընծայողներ), իրաւ առաքինի պիտի չըլլաք եթէ ձեր սիրած բաներէն ուրիշի բաժին չհանէք. եւ ինչ որ ծախսէք՝ իրապէս, Աստուած գիտէ այդ (տեղեակ էատոր) :

93. Բոլոր ուտելիքներն ալ արտօնուած (օրինական) էին Իսրայէլի զաւակներուն, բացի ինչ որ Իսրայէլ ինք իրեն արգիլեց նախքան Թորային էջքը : Ըսէ՛. «Բերէք Թորան եւ թուարկեցէք ձեր փաստը, եթէ ճշմարիտը կը խօսիք»:

94. Եւ ովքեր որ այլեւս Աստուծոյ մասին սուտեր կը հնարեն՝ անոնք են անարդարնե րը:

95. Ըսէ՛. «Աստուած ճշմարիտը ըսած է, ուրեմն հետեւեցէք Աբրահամի աղանդին ողջմտութեամբ. ան Աստուծոյ բաժնեկիցներ չէր կարգեր»:

96. Տեսէք. առաջին տաճարը որ մարդկութեան համար հաստատուեցաւ, Պէքքէի (Մէքքէի) մէջ գտնուող (տաճարն) է. օրհնեալ է եւ ուղղութեան (աղբիւր) բոլոր մարդկանց, 97. լի յստակ նշաններով ։ (Յոն է որ) Աբրահամ կանգ առաւ, եւ ով որ հոն մտնէ, հանդարտութիւն (ներքին խաղաղութիւն) մը կը զգայ ։ Ուրեմն, ուխտագնացութիւն դէպի Տաճարը՝ Աստուծոյ հանդէպ պարտականութիւն մըն է բոլոր մարդոց, որոնք միջոց մը կարող են գտնել զայն կատարելու ։ Իսկ ան որ ճշմարտութիւնը կ'ուրանայ՝ իրապէս (թող գիտնայ թէ), Աստուած բոլոր տիեզերքէն Գերազանց է ։

98. Ըսէ՛. «Գրքի ժողովուրդ, ինչու կը մերժէք ընդունիլ Աստուծոյ պատգամներուն ճշմարտութիւնը՝ երբ Աստուած ձեր բոլոր արարքներուն վկայ է»։

100. Ով հաւատք ընծայողներ, եթէ հնազանդիք նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) ստացողներէն որոշ խմբակի մը, անոնք կարող են ձեզ ձեր հաւատքէն ետ դարձնել դէպի ուրացում։

101. Եւ ինչպէ՞ս կրնաք ուրանալ ճշմարտութիւնը, երբ Աստուծոյ պատգամները ձեզի կը հաղորդուին ու Իր Առաքեալը ձեր մէջն է (ձեզի հետ կ'ապրի)։ Եւ ով որ Աստուծոյ կը կառչի, արդէն շիտակ ճամբով ուղղուած է ։

102. Ով հաւատք ընծայողներ, զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ, այնպէս որ Իր հանդէպ իրական զգաստութիւնը կը պահանջէ, եւ առանց Աստուծոյ յանձնուելու մի մեռնիք ։

103. Բոլորդ ալ միասնաբար կառչեցէք Աստուծոյ կապին եւ բաժան բաժան մի ըլլաք ։ Եւ յիշեցէք Աստուծոյ օրհնութիւնները որ շնորհեց ձեզի, ինչպէս երբ թշնամիներ էիք եւ Ան ձեր սիրտերը միացուց, մինչեւ որ Իր օրհնութեամբ եղբայրներ դարձաք. եւ թէ ինչպէս, երբ կրակի անդունդին ծայրն էիք՝ Ան փրկեց ձեզ (անդունդէն)։ Այսպէս Աստուած յստակ կերպով կը բացատրէ ձեզի Իր պատգամները, որպէսզի առաջնորդուիք, 104. եւ որպէսի ձեր մէջէն աճին համայնք մը մարդիկ, որոնք բոլորին բարիք ընելու կը հրաւիրեն ու պարկեշտութիւն կը յանձնարարեն ու անբարոյութիւնը կ'արգիլեն. եւ անոնք պիտի ըլլան յաջողութեամբ պսակուողները ։

105. Ու մի ըլլաք նման անոնց, որոնք բաժան բաժան եղան եւ փաստացի ցուցմունքներ ստանալէ ետք իսկ անհամաձայն գտնուեցան. քանի այդպիսիները սոսկալի տանջանք պիտի ունենան 106. այն Օրը, երբ ոմանց դէմքերը (ուրախութեամբ) պիտի փայլին եւ ուրիշներու դէմքերը (տխրութեամբ) պիտի սեւնան ։ Գալով անոնց, որոնց դէմքերը սեւցած են (իրենց պիտի ըսուի). «Յաւատք ունենալով հանդերձ ուրացաք ճշմարտութիւնը։ Յամտեսեցէք ուրեմն այս չարչարանքը՝ ձեր ուրացումին համար»։

107. Իսկ գալով փայլած դէմքերուն, անոնք պիտի ստանան Աստուծոյ շնորհը ու կեանք պիտի ունենան ։

108. Ասոնք են Աստուծոյ պատգամները։ Մենք քեզի կը հաղորդենք զանոնք ճշմարտութեամբ, քանի Աստուած ոչ մէկ անարդարութիւն կը կամենայ բոլոր տիեզերքին ։

109. Եւ Աստուծոյ կը պատկանի ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ ու ամէն հարց Իրեն կը վերաբերի (ամէն բան Իրեն կը վերադառնայ)։

110. Դուք լաւագոյն համայնքն էք որ մարդկութեան (լաւութեան) համար դուրս եկաւ. դուք կը յանձնարարէք լաւ արարքներ ու անարդարութիւնը կ'արգիլէք, եւ դուք Աստուծոյ հաւատք կ'ընծայէք։ Եթէ Գիրք (նախապէս յայտնութիւն) ունեցող ժողովուրդը հաւատք ընծայէին, իրենց բարիքին համար էր. անոնց մէջ կան հաւատք ընծայողներ, սակայն մեծամասնութեամբ անբարոյ են։

111. Ձեզի միայն անցողակի վնաս կրնան հասցնել. եւ ձեզի դէմ կռիւ սկսելէ ետք կռնակնին պիտի դարձնեն (փախչելու) ու զօրավիգ պիտի չունենան։

112. Պիտի խորտակուին ուր որ ալ գտնուին, բացի երբ Աստուծոյ կապը (վերահաստատեն), ինչպէս եւ մարդկութեան կապը ։ Արժանացած են Աստուծոյ դատապարտութեան ու թշուառութեաբ ստուերացած. քանի ուրացան Աստուծոյ պատգամները ու անիրաւ կերպով սպանեցին մարգարէները. այս բոլորը արդիւնքն է իրենց ապստամբութեան (Աստուծոյ դէմ) ու դրդիչ խռովարարութեան (մարդոց դէմ նախայարձակ)։

113. Բոլորը հաւասար չեն. Գրքի ժողովուրդի մէջ կայ կայուն համայնք մը, որոնք գիշերուան ընթացքին Աստուծոյ համարները կ'արտասանեն ու կ'երկրպագեն (Աստուծոյ)։

114. Անոնք կը հաւատան Աստուծոյ ու Վերջին Օրուայ ու կը յանձնարարեն բարի արարքներ ու կը հրահանգեն անարդարութեան վերջ դնել ինչպէս եւ կը մրցակցին բարիքներ կատարելու. եւ ասոնք են արդարամիտները. 115. ու ինչ բարիք որ կատարեն պիտի չանտեսուի. քանի Աստուած քաջածանօթ է զգաստ-պարտաճանաչ մարդոց հանդէպ։

116. Տես. անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, ոչ մէկ օգուտ ունի իրենց ինչքերը, ոչ ալ զաւակները՝ Աստուծոյ դէմ. եւ ասոնք են կրակին բնակիչները, ու հոն ալ պիտի մնան:

117. Իրենց պարագային, ինչ որ ուրիշին բաժին կը հանեն, նման է հովի մը, որ սառնամանիք է ու հարուածելով բնաջինջ կը դարձնէ՝ ինքն իր դէմ անարդար եղող մարդոց ցանքը. որովհետեւ Աստուած իրենց հանդէպ անարդար չէ, այլ իրենք իրենց կը վնասեն:

118. Ով հաւատացեալներ. ձեր նմաններէն դուրս մտերիմ բարեկամներ մի զատէք: Անոնք ջանք չեն խնայեր որ յուսահատ դառնաք. կ'ուզեն որ դուք յուսալքուիք: Ատելութիւնը իրենց բերնէն դուրս կու գայ, սակայն ինչ որ սրտերնուն մէջ պահուած է ալ աւելի գէշ է : Մենք իրապէս (այս) նշանները կը պարզենք ձեզի, եթէ կ'ուզէք տրամաբանել:

119. Ահաւասիկ դուք (պատրաստ էք) զիրենք սիրելու, բայց իրենք ձեզ պիտի չսիրեն, հակառակ որ դուք Գրքին (յայտնութիւններուն) կը հաւատաք : Իրենք ալ երբ ձեզի հանդիպին, կ'ըսեն. «Մենք կը հաւատանք (ինչպէս որ դուք կը հաւատաք)». բայց երբ առանձին մնան, ձեզմէ զայրացած մատերնին կը խածնեն: Ըսէ՛. «Ձեր կատաղութեան մէջ մեռէք : Աստուած կատարելապէս գիտէ (մարդոց) սրտերուն պարունակութիւնը»:

120. Երբ դուք բախտաւորուիք, այդ կը նեղէ զիրենք. իսկ եթէ ձեզի գէշ բան մը պատահի, ատով կ'ուրախանան : Բայց եթէ դուք (դժուարութեանց պարագային) համբերէք, ու զգաստ մնաք Աստուծոյ հանդէպ՝ իրենց ծրագրածները երբեք չեն վնասեր ձեզի, որովհետեւ Աստուած կը սահմանէ (կը պարփակէ) իրենց բոլոր արարքները :

121. (Յիշէ ով Մարգարէ) երբ առաւօտ կանուխ ելար տունէդ որ հաւատացեալներուն պատերազմական դիրքերը ճշդես, - Եւ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է- 122.եւ երբ ձեզմէ երկու խմբակ ձախողութեան մտահոգութեամբ տարուեցան՝ թէպէտ Աստուած զիրենք կը հովանաւորէր (ու հաւատացեալները պէտք է Աստուծոյ յենին), 123. ու Աստուած զօրավիգ եղաւ ձեզի Պատրի (պատերազմի) մէջ՝ երբ դուք էիք տկարները: Ուրեմն, զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, որպէսզի երախտապարտ (շնորհակալ) ըլլաք:

124. Երբ դուն կ'ըսէիր հաւատացեալներուն. «Բաւարար չէ՞ ձեզի որ ձեր Տէրը երեք հազար հրեշտակներով, որոնք վերէն ղրկուեցան, պիտի օգնէ ձեզի:

125. «Ոչ, եթէ համբերէք (դժուարութեան պարագային) եւ զգաստ ըլլաք Իրեն հանդէպ ու թշնամին ալ յանկարծակիի բերէ ձեզ՝ այն ատեն ձեր Տէրը հինգ հազար սլացող հրեշտակներով պիտի օգնէ ձեզի»:

126. Աստուած այդպէս ըսել տուաւ միմիայն ձեզի աւետելու համար, եւ որպէսզի ձեր սրտերը հանդարտին՝ քանի օգնութիւնը միայն Աստուծմէ կու գայ որ Յզօրն է, Իմաստունը:

127. Քեզի (ով մարգարէ) որեւէ որոշում չիյնար, թէ Ինք կ'ընդունի իրենց զղջումը թէ ոչ կը պատժէ զիրենք (քանի անարդար են), 129. ու Աստուծոյ կը պատկանի ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. Ան կը ներէ որու որ Ինք կամենայ, եւ կը պատժէ որու որ Ինք ուզէ. եւ Աստուած ներող է, Ողորմած :

130. Ով հաւատք ընծայողներ, մի սնանիք բարդացած ու կրկնապատկուած վաշխով (բարձր տոկոսով), այլ զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ որպէսզի յաջողիք. 131. ու զգաստ մնացէք այն կրակէն, որ պատրաստուած է ճշմարտութիւնը դժողներուն համար:

132. Յնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Առաքեալին, որպէսզի գութ շնորհուիք:

133. Իրար հետ մրցակցեցէք ստանալու ձեր Տիրոջ ներումը եւ դրախտ մը, որու տարածքը երկինքներու եւ երկրի չափ է եւ որ պատրաստուած է Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ անձերու համար, 134. որոնք ուրիշներու բաժին կը հանեն ըլլայ առատութեան ընթացքին, թէ նեղութեան եւ կը զսպեն իրենց բարկութիւնը ու կը ներեն մարդոց- որովհետեւ Աստուած կը սիրէ բարի արարքներ ընողը- 135. եւ որոնք երբ ամօթալի արարք մը կ'ընեն եւ կամ իրենք իրենց դէմ կը մեղանչեն՝ կը յիշեն Աստուած ու կ'աղօթեն իրենց մեղքերու թողութեան համար- քանի Աստուծմէ զատ ո՞վ թողութիւն կու տայ մեղքերու-եւ գիտակցաբար իրենց ըրած սխալները (յամառօրէն) չեն կրկներ:

136. Ասոնք են, որոնց վարձատրութիւնը պիտի ըլլայ ներում իրենց Տիրոջմէ ու ջրառատ պարտէզներ, ուր պիտի ապրին. ինչ սքանչելի վարձատրութիւն անոնց, որոնք աշխատանք կը տանին:

137. Ձեզմէ առաջ շատ մը տարբեր ապրելակերպեր (կեանքի ձեւեր) եղած են : Ճամբորդեցէք երկրի վրայ ու տեսէք թէ արդիւնքը ինչ եղաւ անոնց, որոնք «Սուտ է» կ'ըսէին ճշմարտութեան: 138. Ուրեմն մի տկարանաք ու մի տխրիք. քանի պիտի բարձրանաք եթէ (իրաւ) հաւատացեալ էք:

140. Եթէ ցաւ (վէրք) մը ունիք, գիտցէք թէ ուրիշներ ալ նման ցաւ ունեցած են. այդպիսի (թշուառ) ժամանակները կարգով կը բաժնենք մարդկանց. (նպատակը այն է) որ Աստուած

անջատէ հաւատք ընծայողները, եւ ձեր մէջէն ընտրէ վկաներ- քանի Աստուած անարդարները չի սիրեր - 141. ու խանձելով սրբէ (մաքրէ) հաւատացեալները ու ջնջէ (կործանէ) ճշմարիտը ուրացողները:

142. Արդեօք խորհեցաք թէ դրա՞խտ պիտի մտնէք, առանց գիտցուելու Աստուծոյ կողմէ, թէ որոնք են ջանք թափողները եւ թէ որոնք են (դժուարին պարագաներու) համբերողները:

143. Դուք մահը կը փափաքէիք առանց (մահուան հետ) դէմ առ դէմ գալու. հիմա ձեր աչքերուն առջեւ տեսաք զայն:

144. Մուհամմէտը միմիայն առաքեալ մըն է. իրմէ առաջ առաքեալներ եկան ու անցան: Եթէ ուրեմն ան մեռնի եւ կամ սպանուի՝ դուք ձեր նախկին վիճակի՞ն պիտի վերադառնաք (ետ պիտի փախչիք): Ան որ ետ կը փախչի, որեւէ ձեւով Աստուծոյ վնաս չի հասցներ, թէպէտեւ Աստուած պիտի վարձատրէ (Իրեն) երախտապարտ անձերը:

145. Ոչ մէկ անձ կրնայ մեռնիլ՝ բացի Աստուծոյ թոյլտուութեամբ, որոշ ժամանակաշրջանէ մը ետք որ նախասահմանուած է: Ով որ ուզէ այս աշխարհի վարձատրութիւնը, զինք բաժնեկից կ'ընենք ատոր. իսկ ով որ յաջորդ կեանքի վարձատրութիւնը կ'ուզէ, զինք ալ բաժնեկից կ'ընենք ատոր. եւ (Մեզի) երախտապարտ եղող անձերը պիտի վարձատրենք:

146. Քանի քանի մարգարէներ պատերազմեցան, իրենց կողքին ունենալով Տիրոջ նուիրուած շատ մը անձեր. անոնք չի տրտնջացին Աստուծոյ սիրոյն իրենց կրած տառապանքներէն, եւ ոչ տկարացան ու ոչ ալ տեղի տուին - քանի Աստուած տառապանքներու եւ դժուարութեանց համբերողները կը սիրէ- . 147. անոնք միայն ըսին. «Ով մեր Տէրը, ներէ մեզի մեր յանցանքները եւ մեր չափազանցութիւնները. ամրապնդէ մեր քայլերը եւ զօրավիգ եղիր մեզի՝ ճշմարտութիւնը դրժող մարդոց դէմ»:

148. Աստուած ալ շնորհեց իրենց այս աշխարհի վարձատրութիւնները, ինչպէս եւ յաջորդ կեանքի լաւագոյն վարձատրութիւնները (պիտի տայ), քանի Աստուած լաւութիւն ընողները կը սիրէ:

149. Ով հաւատք ընծայողներ. եթէ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն հնազանդիք, անոնք ձեզ կը վերադարձնեն (անհաւատութեան), եւ դուք պիտի ըլլաք տուժողները:

150. Ո՛չ. միայն Աստուած է ձեր պահապանը (Մեծը) եւ Ինք է լաւագոյն Զօրավիգը:

151. Ճշմարտութիւնը ուրացողներու սրտերը վախի պիտի մատնենք, քանի անոնք Աստուծոյ կողքին բաժնեկիցներ հնարեցին: Այդպիսի բանի մը երբեք վերէն լիազօրութիւն չտրուեցաւ. եւ անոնց բնակարանը կրակն է: Ինչ թշուառ է անարդարներուն բնակարանը:

152. Աստուած ձեզի Իր խոստումը հաստատեց, երբ դուք Իր թոյլտուութեամբ պիտի կործանէիք ձեր թշնամիները, մինչեւ այն պահը երբ ձախողեցաք եւ (Մարգարէին) հրահանգին հակառակեցաք, ու չի հնազանդեցաք երբ արդէն (Աստուած) ձեզի ցոյց տուած էր (յաղթանակը) որու կը տենչայիք: Ձեր մէջ կային մարդիկ, որոնք այս աշխարհով հետաքրքրուած էին եւ կային ուրիշներ, որոնք գալիք կեանքը կ'ուզէին. յետոյ ուրեմն, ձեզ փորձելու համար, ձեր թշնամիներէն բաժնեց ձեզ (չթոյլատրեց որ յաղթէք իրենց): Հիմա արդէն սրբած է ձեր յանցանքները, քանի Աստուած հաւատացեալներու հանդէպ լի է շնորհներով:

153. (Յիշեցէք) երբ կը փախչէիք, առանց նկատի առնելու ոեւէ մէկը, մինչ Առաքեալը ձեր ետեւէն ձեզ կը կանչէր. ուրեմն Աստուած ձեզի տուաւ դժուարութիւն՝ փոխարէն (ձեր տուած) դժուարութեան, որպէսզի (պարզապէս) չտխրիք այն ինչի որ ձեր ձեռքէն փախցուցիք եւ ինչ տառապանք որ կրեցիք. քանի Աստուած ձեր բոլոր արարքներէն տեղեակ է:

154. Յետոյ, այդ դժուարութենէն ետք, Ան վերէն հանդարտութիւն մը տուաւ ձեզի. ներքին խաղաղութիւն մը որ ձեզմէ ոմանց պաշարեց, իսկ միւսները որոնք իրենց անձերով միայն տարուած էին, սկսան սխալ ենթադրութիւններ ընել Աստուծոյ մասին՝ տգէտ (հեթանոսական) ենթադրութիւններ՝ ըսելով. «Մենք որեւէ որոշում առնելու կարողութիւնը ունէ՞ինք այս հարցով»:

Ըսէ՛. «Իրապէս, ամէն կարողութիւն Աստուծոյ կը պատկանի» : Անոնք գաղտնի կը պահեն (իրենց տկարութիւնը) ու քեզի չեն արտայայտուիր եւ կ'ըսեն. «Եթէ որոշման իրաւունքը ունենայինք, այդչափ մեռեալ չէինք տար»:

Ըսէ՛. «Եթէ նոյնիսկ ձեր տուները մնայիք, ձեզմէ անոնք որոնք սահմանուած էին մեռնելու, պիտի երթային այն տեղը ուր սահմանուած էին հանգչելու: Եւ (այս պատահեցաւ ձեզի) որպէսզի Աստուած քննէ ձեր ներքինը, ու ձեր սրտերը մաքրէ. քանի Աստուած տեղեակ է սրտերու պարունակութեան»:

155. Գալով անոնց, որոնք փախուստ տուին այն օրը, երբ երկու կողմերը իրար հանդիպեցան պատերազմելու՝ սատանան վրիպեցուց զիրենք, իրենց ըրած կարգ մը արարքներուն համար: Հիմա Աստուած ներած է իրենց. իրապէս Աստուած Ներող է, Համբերատար:

156. Ով հաւատք ընծայողներ, մի ըլլաք ճշմարտութիւնը ուրացողներուն նման, որոնք իրենց (մահացած) եղբայրներուն համար, որոնք ճամբորդած են եւ կամ արշաւանքի մը մասնակցած, կ'ըսեն. «Եթէ մեր մօտ մնացած ըլլային, պիտի չմեռնէին, կամ (պիտի չսպանուէին)»: Այդպիսի խորհուրդ ունեցողներուն սրտերուն, Աստուած ափսոսանք պիտի պատճառէ. քանի Աստուած է կեանք շնորհողը ու մահ յառաջացնողը: Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ:

157. Եւ եթէ սպանուիք կամ մեռնիք Աստուծոյ սիրոյն, Աստուծմէ ներում եւ գութ վստահաբար աւելի լաւ է քան թէ իրենց բոլոր կուտակածները (այս աշխարհի մէջ). 158. որովհետեւ եթէ մեռնիք եւ կամ սպանուիք, Աստուծոյ առաջ պիտի հաւաքուիք:

159. Աստուծմէ գութ ունենալովդ, իրենց հետ մեղմ վարուեցար. քանի եթէ խիստ ըլլայիր ու կարծրասիրտ, քու շուրջէդ պիտի հեռանային: Ներէ իրենց ու Աստուծմէ թողութիւն խնդրէ իրենց համար: Չետերնին խորհրդակցէ (հասարակական) հարցերու շուրջ. յետոյ, երբ հաստատ որոշման մը գաս, Աստուծոյ վստահէ. քանի իրապէս, Աստուած կը սիրէ Իրեն վստահողները:

160. Երբ Աստուած ձեզի զօրավիգ է, ոչ մէկը կարող է ձեզի յաղթել. իսկ եթէ լքէ ձեզ, ո՞վ զօրավիգ պիտի ըլլայ ձեզի : Ուրեմն հաւատացեալները թող Աստուծոյ վստահին: Իրապէս Աստուած Ամենակարող է:

161. Կարելի չէ ըմբռնել թէ մարգարէ մը խաբէ, որովհետեւ ան որ կը խաբէ իր խաբէութեան դիմաց կանգ պիտի առնէ Յարութեան Օրը, երբ իւրաքանչիւր էակ իր վաստակը պիտի ստանայ իր արարքներուն փոխարէն եւ անարդարութիւն պիտի չըլլայ ոեւէ մէկուն:

162. Ուրեմն, Աստուծոյ հաւանութեան Իրեն հետեւողը նմա՞ն է անոր, որ Աստուծոյ դատապարտութիւնը ստացած է եւ որու ապաստանը դժոխքն է. եւ ի՜նչ թշուառ նպատակակէտ:

163. Իրենք բոլորովին տարբեր մակարդակի վրայ են Աստուծոյ աչքով, քանի Աստուած իրենց բոլոր արարքները կը տեսնէ:

164. Աստուած իրապէս նպաստեց հաւատացեալներուն, երբ իրենց մէջէն առաքեալ մը ղրկեց, Իր պատգամները իրենց հաղորդելու, մաքրելու զիրենք եւ ուսուցանելու Գիրքը եւ իմաստութիւնը. ատկէ առաջ (յայտնապէ՛ս) կորսուած էին:

165. Երբ փորձանքի հանդիպիք- ինչպէս արդէն կրկնակի հանդիպած էք- կ'ըսէք. «Այս ուրկէ է»: Ըսէ՛ իրենց. «Այս ձեզմէ է (ձեր արարքներուն արդիւնքն է)»: 166. Այն փորձանքը որ ունեցաք, երբ երկու զօրքերը ճակատեցան, Աստուծոյ թոյլտուութեամբ էր, որպէսզի նշէ թէ որոնք են (իրաւ) հաւատացեալները, 167. եւ նշէ թէ որոնք են կեղծաւորները. եւ երբ իրենց ըսուեցաւ, «Եկէք, կռուեցէք Աստուծոյ սիրոյն» կամ, «Ինքզինքնիդ պաշտպանեցէք», անոնք պատասխանեցին. «Եթէ մարզուած ըլլայինք կռուելու, ձեզի կը հետեւէինք»: Այդ օր, ուրացումի աւելի մօտ էին, քան հաւատքի. իրենց բերնեն կ'արտայայտէին այն ինչ որ իրենց սրտերուն մէջ չէր. մինչ Աստուած շատ լաւ գիտէր թէ ինչ կը թաքցնէին (կը պահէին):

168. Անոնք որ ետ կեցան, իրենց (սպանուած) եղբայրներուն համար ըսին. «Եթէ մեր խօսքը մտիկ ընէին, պիտի չ'սպանուէին»: Ըսէ՛. «Մահը դուք ձեզմէ վանեցէք (հեռացուցէք), եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:

169. Մի խորհիք թէ Աստուծոյ համար իրենց կեանքը տուողները մեռած են: Ո՛չ, անոնք կ'ապրին: Իրենց Տիրոջ հետ ունին իրենց գոյամիջոցը. 170. ուրախ են այն ինչով որ Աստուած Իր շնորհէն պարգեւեց իրենց, ու իրենց ետեւ ձգած եղբայրներուն կ'աւետեն թէ իրենց համար վախ չկայ ու ոչ ալ պիտի տխրին :

171. Անոնք կ'աւետեն Աստուծոյ օրհնութիւններն ու պարգեւը եւ թէ Աստուած հաւատք ընծայողներու վարձքը ի դերեւ չի հաներ 172. անոնց՝ որոնք անսացին Աստուծոյ կանչին, ինչպէս եւ Առաքեալին (կանչին)՝ իրենց ունեցած փորձանքներէն ետք:Չիանալի վարձատրութիւն մը կը սպասէ անոնց, որոնք բարիքներ կատարեցին ու Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացին. 173. անոնց որ ուրիշներ զգուշացուցին ըսելով. «Ձեզի դէմ ամբոխ մը հաւաքուած է. վախցէք իրենցմէ». իսկ այս աւելի զօրացուց իրենց հաւատքը ու պատասխանեցին. «Աստուած բաւարար է մեզի. ինչ հիանալի պահապան է Ան». 174. ու (պատերազմէն) վերադարձան Աստուծոյ օրհնութիւններով ու պարգեւներով, եւ որեւէ չարիք չպատահեցաւ իրենց քանի Աստուծոյ գոհունակութեամբ ջանք թափեցին. Աստուած սքանչելի պարգեւ ունի:

175. Միայն Սատանան է որ (ձեզ) վախով կը լեցնէ իր դաշնակիցներուն հանդէպ. ուրեմն մի՛ վախնաք իրենցմէ, այլ Ինձմէ երկիւղեցէք եթէ (իրաւ) հաւատացեալներ էք:

176. Եւ մի տխրիր անոնցմէ որոնք ջանք կը թափեն ճշմարտութիւնը դրժելու. իրապէս, անոնք որեւէ կերպով չեն կրնար վնաս հասցնել Աստուծոյ: Աստուծոյ կամքն է որ անոնք բաժին պիտի չունենան յաջորդ կեանքէն, այլ ցաւալի տանջանք պիտի ստանան:

177. Իրապէս, անոնք որ ուրացում կը գնեն փոխան հաւատքի, ամենեւին չեն կրնար վնասել Աստուծոյ, այլ սոսկալի տանջանք կը սպասէ իրենց.178. եւ իրենք թող չխորհին թէ Մեր իրենց տուած իշխանութիւնը լաւ է իրենց համար. իշխանութիւն կու տանք իրենց որ մեղքերնին աւելնայ. եւ ամօթալի տանջանք կը սպասէ իրենց:

179. (Ով ուրացողներ) Աստուծոյ կամքը չէ որ հաւատացեալները ձեր ապրելակերպի վիճակին մէջ լքէ. այդպէս Ան պիտի զատէ բարին չարէն: Եւ Աստուծոյ կամքը չէ որ դուք գիտնաք աներեւոյթը, այլ (այդ նկատմամբ) Աստուած կ'ընտրէ որպէս առաքեալ որու որ Ինք կամենայ: Հաւատացէք ուրեմն Աստուծոյ եւ Իր առաքեալներուն. քանի եթէ հաւատաք ու զգաստ մնաք Իր հանդէպ՝ հիանալի վարձատրութիւն մը կը սպասէ ձեզ:

180. Անոնք որ կծծի կը վարուին, Աստուծոյ իրենց շնորհած պարգեւներով, թող չխորհին թէ իրենց ըրածը բարիք մըն է իրենց համար. ընդհակառակը, այդ չարիք է իրենց: Այն ինչի որ ագահօրէն կառչեցան՝ վիզերնին պիտի կախուի Յարութեան Օրը. քանի Աստուծոյ կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի ժառանգը, եւ Աստուած տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներուն:

181. Աստուած լսեց ասացուածը անոնց որոնք ըսին. «Աստուած աղքատ է, իսկ մենք հարուստ»: Պիտի արձանագրենք իրենց բոլոր ըսածները, նաեւ թէ ինչպէս անիրաւութեամբ սպաննեցին մարգարէները, ու պիտի ըսենք իրենց. «Համտեսեցէք կրակին տանջանքը 182. որպէս հատուցում ձեր կատարածներուն. քանի Աստուած երբեք անարդարութիւն չըներ Իր արարածներուն հանդէպ»:

183. Գալով անոնց որ կը պնդեն «Աստուած մեզի հրահանգած է որ չհաւատանք առաքեալի մը՝ մինչեւ որ ան մեզի բերէ ողջակէզ մը որ կրակով կը լափուի», ըսէ՛ իրենց. «Ինձմէ առաջ առաքեալներ եկան ձեզի, տալով յստակ բացատրութիւններ եւ այն ինչ որ դուք կ'ըսէք. ինչո՞ւ ուրեմն սպաննեցիք զիրենք՝ եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:

184. Եւ եթէ քեզ դրժեն (ով առաքեալ)՝ քեզմէ առաջ առաքեալներ դրժուած են, երբ յստակ բացատրութիւններ տուած ու ներկայացած են սաղմոսներով ու լուսարձակ Գիրքով:

185. Իւրաքանչիւր անձ պիտի համտեսէ մահը. բայց ձեր վարձատրութիւնը պիտի ստանաք Յարութեան Օրը: Ուրեմն ով որ կրակէն հեռացուի եւ դրախտ մտցուի՝ իսկական յաղթանակը տարած կ'ըլլայ. քանի այս աշխարհի կեանքը ոչինչ է, բացի խաբուսիկ վայելքէ:

186. Վստահաբար պիտի փորձուիք ձեր ինչքերով ու ձեր անձերով եւ շատ նախատինք պիտի լսէք անոնցմէ, որոնք ձեզմէ առաջ յայտնութիւն (Գիրք) ստացան, ինչպէս նաեւ անոնցմէ որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը հնարեն : Բայց եթէ (այդպիսի դժուարութեանց) համբերէք ու Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ մնաք՝ այդ է որ հարցը պիտի որոշէ:

187. Տես. Աստուած ուխտ մը առաւ անոնցմէ, որոնց նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) տրուած էր (երբ իրենց յանձնարարեց). «Մարդկութեան ծանօթացուցէք զայն ու մի խափանէք ատիկա»: Սակայն անոնք իրենց ետին շպրտեցին (այս ուխտը) ու ջնջին շահով մը փոխանակեցին զայն. եւ ինչ թշուառ է իրենց փոխանակումը:

188. Մի խորհիր թէ անոնք որ կը հպարտանան իրենց ստացուածքներով եւ կը սիրեն փառաբանուիլ արարքներով, որ իրենք չեն ըրած, մի՛ խորհիր թէ տանջանքէ պիտի փախչին. քանի ցաւալի տառապանք պիտի ունենան:

189. Երկինքներու եւ երկրի արքայութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի եւ Աստուած Ամենակարող է :

190. Իրապէս, երկինքներու եւ երկրի ստեղծագործութեան մէջ, ինչպէս նաեւ գիշերուան ու ցերեկի փոխանցումին՝ նշաններ (պատգամներ) կան տեսիլք ունեցող (խոհեմ) անձերու համար, 191. որոնք Աստուած կը յիշեն կանգնած, նստած եւ կամ կողմնակի երկնցած վիճակի մէջ ու կը մտածեն երկինքներու եւ երկրի ստեղծագործութեան մասին. «Մեր Տէրը. այս բոլորը ի զուր (առանց նպատակի) չեն ստեղծուիր. փառք ըլլայ Քեզի. խնայէ մեզ կրակին տանջանքէն:

192. «Մեր Տէրը, որու որ կրակին մէջ ձգես, զինք նուաստացուցած պիտի ըլլաս եւ այդպիսի անարդար մարդիկ որեւէ զօրավիգ պիտի չունենան:

193. «Մեր Տէրը. լսեցինք կանչ մը որ մեզ հաւատքի կը կանչէ. "Հաւատք ընծայեցէք ձեր Տիրոջ", ու հաւատացինք: Մեր Տէրը, ներէ մեզի ուրեմն մեր մեղքերը եւ ջնջէ մեր յանցանքները ու թոյլ տուր որ մեր մահը ըլլայ առաքինիներու նման:

194. «Մեր Տէրը. եւ տուր մեզի այն ինչ որ Դուն խոստացար Քու առաքեալներուդ միջոցաւ եւ Յարութեան Օրը մեզ մի նուաստացներ. իրապէս, Քու խոստումէդ երբեք չես դառնար»:

195. Եւ իրենց Տէրը այսպէս կը պատասխանէ. «Ձեր մէջէն աշխատանք թափողի մը գործը երբեք ի դերեւ պիտի չհանեմ, ըլլայ ան այր թէ կին. դուք իրարմէ էք (բոլորդ ալ մարդկային ցեղին կը պատկանիք): Ուրեմն անոնք որ գաղթեցին (չար շրջանէ հեռացան), ու դուրս ծգուեցան իրենց բնակարաններէն եւ Իմ սիրոյս վիրաւորուեցան ու կռուեցան եւ սպանուեցան՝ առանց պայմանի պիտի ջնջեմ իրենց չար արարքները եւ վստահ բերեմ զիրենք պարտէզներու մէջ, ուր գետակներ կը հոսին, իբրեւ վարձատրութիւն Աստուծմէ. քանի Աստուած ունի լաւագոյն վարձատրութիւնը»:

196. Ճշմարտութիւնը դրժողներու (ազատ համարձակ) նիստ ու կացը երկրի վրայ, թող չխաբեն քեզ. 197. ատիկա շատ կարճ վայելք մըն է. յետոյ դժոխքն է իրենց ապաստանը. ի՜նչ թշուառ ապաստան: 198. Իսկ անոնք որ զգաստ կը մնան իրենց Տիրոջ հանդէպ, կեանք պիտի ունենան. Աստուծմէ հիւրընկալութիւն մըն է այդ: Եւ ինչ որ Աստուած ունի լաւագոյնն է առաքինիներու համար:

199. Տես, նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) ստացող ժողովուրդին մէջ կան իսկական Աստուծոյ հաւատացողներ, եւ այն ինչ որ վերէն ծեզի յայտնուեցաւ, ինչպէս նաեւ այն ինչ որ իրենց յայտնուեցաւ: Աստուծմէ կ'երկիւղին. Աստուծոյ պատգամները ջնջին գինով չեն փոխանակեր (ծախեր): Անոնք իրենց վարձատրութիւնը պիտի ստանան իրենց Տիրոջմէն. քանի Աստուած արագ կը հաշուակցի:

200. Ով հաւատացեալներ. համբերեցէք (դժուարութիւններու) ու իրար հետ մրցեցէք համբերելու, եւ միշտ պատրաստ եղէք (բարիք ընելու) ու զգաստ-պարտաճանաչ Աստուծոյ հանդէպ՝ որպէսզի յաջողիք:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՆԻՍԷ-Ը

4. ԿԱՆԱՅՔ (ԿԻՆԵՐ)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով մարդ արարածներ, զգաստ եղէք ձեր Տիրոջ հանդէպ, որ ձեզ ստեղծեց մէկ անձէ եւ որմէ ստեղծեց իր զոյգը ու այս երկուքէն առաջացուց բազմաթիւ մարդիկ ու կիներ: Եւ զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, որու Անունով իրարմէ կը պահանջէք (ձեր իրաւունքները), ու (հոգատար եղէք) արգանդներուն (կանանց՝ որոնք ծնան ձեզ, ձեր քոյրերն ու եղբայրները): Իրապէս, Աստուած միշտ կը դիտէ :

2. Որբերուն յանձնեցէք իրենց ինչքերը, առանց գէշով փոխարինելու լաւը: Իրենց ինչքերը մի լափէք ձեր ինչքերուն կցելով. ասիկա, իրապէս մեծ մեղք է:

3. Եթէ կը վախնաք թէ արդար վերաբերմունք պիտի չունենաք որբերու հանդէպ, ամուսնացէք այնպիսի կիներու հետ, որոնք օրինական են ձեզի՝ երկու, երեք կամ չորս հատ. բայց եթէ վախ ունիք թէ հաւասարապէս պիտի չկարենաք վարուիլ, այդ պարագային մէկ հատ առէք. եւ կամ առէք անոնցմէ, որոնք ձեր հոգատարութեան յանձնուած են :Ասիկա յարմարագոյն ձեւն է որ չշեղիք արդար վերաբերմունքէ:

4. Եւ կիներուն յօժար կամքով տուէք իրենց ամուսնական բաժինը. բայց եթէ իրենք սիրայօժար ձեզի որեւէ բան վերադարձնեն, վայելեցէք ու զուարճութեամբ սպառեցէք զայն:

5. Եւ մտքով տկար եղողներուն մի յանձնէք այն ինչքերը, որ Աստուած ձեզի յանձնած է իրենց ապրուստին համար. բայց ատոնց միջոցաւ սնունդ տուէք իրենց, հագուեցուցէք ու պարկեշտ խօսքեր ըսէք :

6. Որբերուն (մտային կարողութիւնը) փորձեցէք, մինչեւ ամուսնական տարիք ունենան. յետոյ, երբ տեսնէք թէ հասուն վիճակի մէջ են, իրենց ինչքերը տուէք իրենց. ու շռայլօրէն մի ծախսէք (ինչ որ իրենց կը պատկանի) ոչ ալ աճապարեցէք (ծախսելու) նախքան իրենց հասունութիւնը: Եւ այն (հոգատարը) որ հարուստ է, զանց թող առնէ (որեւէ սակ), իսկ աղքատը թող պարկեշտօրէն սնանի: Ու երբ կը յանձնէք իրենց ինչքերը, իրենց կողմէ վկաներ ունեցէք՝ թէպէտ չկայ մէկը որ Աստուծոյ նման կարող է հաշիւ պահել:

7. Մարդոց բաժին մը կ'իյնայ, ինչէ որ ծնողք կամ մօտիկ ազգական թողուն, ու կիներու բաժին մը կ'իյնայ ինչէ որ ծնողք կամ մօտիկ ազգական թողուն. ըլլայ (ժառանգը) քիչ կամ շատ, բաժին մը հարկ է:

8. Եւ երբ (ուրիշ) մօտիկ ազգականներ, որբեր եւ աղքատներ ներկայ ըլլան (ժառանգի) բաժանման, իրենց ալ բաժին տուէք ու ազնիւ կերպով խօսեցէք իրենց:

9. Վախ թող ունենան այն (օրինական ժառանգ ստացողները), որոնք իրենց մահուան պիտի դողային իրենց տկար զաւակներուն համար. ուրեմն, զգաստ թող մնան Աստուծոյ հանդէպ ու համապատասխան խօսք խօսին (աղքատներուն):

10. Որբերուն ինչքերը անարդարութեամբ լափողները, պարզապէս կրակ կը լեցնեն իրենց փորերը. անոնք բոցերու մէջ պիտի խորովին:

11. Ձեր զաւակներուն նկատմամբ Աստուած կը հրահանգէ որ տղայ զաւակը ժառանգէ կրկինը աղջիկ զաւկին. բայց եթէ կան երկուքէ աւելի աղջիկ զաւակներ, իրենց բաժինը պիտի ըլլայ ժառանգին երկու երրորդը, իսկ եթէ մէկ հատիկ աղջիկ զաւակ է՝ կէսը:

Ծնողքը, իւրաքանչիւրը կը ստանան մէկ վեցերորդը, եթէ (մեռնողը) զաւակ ունի. բայց եթէ զաւակ չունի ու ծնողքն են միակ ժառանգորդները, մայրը կը ստանայ մէկ երրորդը. իսկ եթէ քոյր-եղբայրներ ունի, մայրը կը ստանայ մէկ վեցերորդը՝ կտակին եւ պարտքերուն փակումէն ետք:

Դուք չէք գիտեր թէ ձեր ծնողնե՞րը թէ ձեր զաւակները աւելի արժանի են ձեր օգնութեան. (հետեւաբար այս) հրահանգ է Աստուծմէ: Իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

12. Ձեր կիներուն թողած ժառանգին կէսը ձերն է՝ եթէ զաւակ չունին. իսկ եթէ զաւակ ունին՝ քառորդը. եւ այս իրենց կտակած կտակէն ու պարտքերը փակելէ ետք: Ձեր թողած ժառանգին քառորդը ձեր այրիներուն բաժինն է, եթէ զաւակ չունիք. իսկ եթէ զաւակ ունիք՝ մէկ ութերորդը. եւ այս՝ ձեր կտակած կտակէն ու ձեր պարտքերը փակուելէ ետք:

Եթէ մարդ մը կամ կին մը, որ ժառանգորդ չունի (ոչ զաւակ, ոչ կին կամ ամուսին եւ ոչ ալ ծնողք), եւ ունի եղբայր կամ քոյր՝ իւրաքանչիւրին կ'իյնայ մէկ վեցերորդը: Եթէ քոյր եւ եղբայրները երկուքէ աւելի են, հաւասարապէս բաժնեկից են մէկ երրորդին, եւ այս՝ կտակուած կտակէն ու պարտքերը փակելէ ետք, տրուած ըլլալով որ, այս երկուքին (կտակին թէ պարտ-

քերուն) նպատակը վնասել չէ (ժառանգորդներուն): (Ասիկա) Աստուծոյ հրահանգն է. Աստուած Ամենագէտ է, Համբերատար:

13. Ասոնք են Աստուծոյ սահմանած հրահանգները: Ով որ հնազանդի Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, զինք պիտի ընդունի պարտէզներու մէջ, ուր գետակներ կը հոսին, հոն ապրելու. այս է գերագոյն յաղթանակը:

14. Եւ ան որ ապստամբի Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին դէմ ու զանց առնէ Իր սահմանները՝ պիտի դրուի կրակին մէջ, հոն մնալու. անոր չարչարանքը նուաստացուցիչ է:

15. Ձեր կիներէն անոնք որոնք անբարոյական յանցանք մը կը գործեն - ձեր մէջէն չորս վկաներ կանչեցէք եւ եթէ անոնք այդպէս վկայեն - իրենց տուներուն մէջ կալանեցէք (պահեցէք) այդ կիները, մինչեւ իրենց մահը եւ կամ մինչեւ որ Աստուած իրենց միջոց մը ցոյց տայ (զղջումի ճամբով):

16. Պատժեցէք երկու կողմերն ալ. բայց եթէ զղջան ու բարեփոխուին՝ ազատ թողուցէք զիրենք. քանի Աստուած թողութիւն կը շնորհէ, Գթասիրտ է:

17. Աստուծոյ թողութիւն շնորհելը անոնց համար է, որոնք անգիտակցաբար մեղք կը գործեն ու (անդրադառնալէ ետք) մօտ ատենէն կը զղջան. այդպիսիներուն է որ Աստուած թողութիւն կու տայ, քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

18. Թողութիւնը անոնց համար չէ որոնք մինչեւ մահուան դուռը հասնին կը մեղանչեն ու յետոյ կ'ըսեն. «Հիմա ապաշխարեցի». ոչ ալ անոնց համար, որոնք ճշմարտութիւնը ուրանալով կը մեռնին. այսպիսիներուն համար է որ ցաւալի տանջանք պատրաստած ենք:

19. Ով հաւատք ընծայողներ. ձեզի համար անօրէն է (փորձել) ժառանգել ձեր կիներէն, իրենց կամքին հակառակ (զիրենք ձեր քով պահելով). եւ ճնշում մի բանեցնէք իրենց, պարզապէս իրաւասու կերպով իրենց տրուածներուն մէկ մասը ետ առնելու համար, բացի երբ բացայայտօրէն անբարոյ արարքի մէջ բռնէք զիրենք:

Պարկեշտ վերաբերմունք ցոյց տուէք ձեր կիներուն, նոյնիսկ եթէ կ'ատէք զիրենք. կարելի է որ ձեր ատածը Աստուած շատ մը բարիքներով օժտէ:

20. Եթէ ուզէք ձեր կիներէն մէկը թողուլ, եւ ուրիշ կին մը առնել իր փոխարէն, որեւէ բան ետ չառնէք նախկին կնոջմէն, որքան ալ մեծ ըլլայ այդ գումարը. զրպարտութեա՞մբ կ'ուզէք ետ առնել ու բացայայտ մ՞եղք գործելով:

21. Ինչպէ՞ս կրնաք ետ առնել, երբ իրարու կողակիցներ եղած էք եւ իրենք ձեզմէ պաշտօնապէս խոստում առած են:

22. Մի ամուսնանաք կիներու հետ, որոնց նախապէս ձեր հայրերը կնութեան առած են - ինչ որ նախապէս պատահած է, անցած է - ասիկա իսկապէս ամօթալի արարք մըն է, ատելի բան մը ու գէշ վիճակ մը:

23. Արգիլուած են ձեզի ձեր մայրերը, աղջիկները, քոյրերը, ձեր հօրաքոյրները եւ մօրաքոյրները, ձեր եղբայրներուն եւ քոյրերուն աղջիկները, ձեր ծծմայրը, ձեր կաթնաքոյրը, ձեր կեսուրմայրը, ձեր խորթ աղջիկները որոնք ձեր հոգատարութեան տակ են ու նախապէս ծնած ձեր տիկնոջմէն՝ որու հետ յարաբերած էք. բայց եթէ չէք յարաբերած իրենց հետ, մեղք գործած չէք ըլլար (ամուսնանալով իրենց աղջկան հետ): (Նոյնպէս արգիլուած են ձեզի) ձեր զաւակներուն կիները- ձեր զաւակները որոնք ձեր ողնածուծէն են- ինչպէս նաեւ (արգիլուած է ամուսնանալ) երկու քոյրերու հետ նոյն ժամանակին. բայց ինչ որ նախապէս պատահած է, անցած է. եւ Աստուած ներող է, Ողորմած:

24. Նոյնպէս (արգիլուած է ամուսնանալ) ամուսնացած կիներու հետ, բացի անոնցմէ, որոնք (ձեզի գերի ինկած եւ հետեւաբար) ձեր հոգատարութեան տրուած են. այս է Աստուծոյ օրինագրութիւնը ձեզի համար: Այս բոլորէն դուրս որեւէ ամուսնութիւն օրինական է ձեզի համար, եթէ ձեր բարեհաճութեամբ ու ձեր ինչքերէն բաժին հանելով ամուսնութիւն կնքէք եւ ոչ թէ հոմանուհի պահէք:

Անոնց հետ, որ կը փափաքիք ամուսնութիւնը վայելել, պիտի վճարէք իրենց (ամուսնական) բաժինը. սակայն պիտի չմեղադրուիք, եթէ դուք ազատօրէն իրարու հետ (տարբեր) համաձայնութեան գաք որոշուած բաժինէն դուրս. նկատեցէք թէ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

25. Ձեզմէ ան, որ պարագաներու բերմամբ ի վիճակի չէ ամուսնութիւն կնքել մաքրաբարոյ հաւատացեալի մը հետ, թող (նկատի առնէ) գերի ինկած ու ձեր հոգատարութեան տրուած հաւատացեալ աղջիկները: Աստուած ամէն ինչ գիտէ ձեր հաւատքին նկատմամբ. բոլորդ ալ իրար նման էք (Աստուծոյ աչքով): Ամուսնացէք այդպիսի աղջիկներու հետ, իրենց մարդոց հաւանութեամբ ու տուէք իրենց ամուսնական բաժինը, պարկեշտօրէն ամուսնութիւն կնքելով. ո՛չ իբրեւ հոմանուհի եւ ոչ ալ գաղտնի սիրաբանութիւն ունեցէք: Ամուսնութենէ ետք,

եթէ անբարոյական արարքի մէջ գտնուին, իրենց պատիժը պէտք է ըլլայ կէսը այն պատիժին, որ ուրիշներու պիտի տրուէր:

Այս (ամուսնական արտօնութիւնը) անոնց համար է, որոնք (ամուրի մնալով) վախ ունին սայթաքելու. բայց ձեզի համար աւելի լաւ է որ համբերութեամբ տոկաք (ու այդպիսի ամուսնութիւն մը չի կնքէք). Աստուած Ներող է, Գթասիրտ:

26. Աստուած կ'ուզէ այս (բոլորը) յստակացնել ձեզի եւ առաջնորդել ձեզ ձեր նախնիքներուն (առաքինի) սովորութիւններուն, ինչպէս նաեւ գթալ ձեզի. քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

27. Աստուած է որ կ'ուզէ գթալ ձեզի, իսկ անոնք որոնք իրենց կիրքերուն կը հետեւին, կ'ուզեն բոլորովին շեղել ձեզ ուղիղ ճանապարհէն:

28. Աստուած կ'ուզէ ձեր բեռը թեթեւցնել, քանի մարդը տկար ստեղծուած է:

29. Ով հաւատք ընծայողներ. իրար ինչքերը անարդարութեամբ մի կուլ տաք, նոյնիսկ եթէ համաձայնուած վաճառք է. իրար մի կործանէք, որովհետեւ Աստուած ձեզի հանդէպ Ողորմած է:

30. Ով որ թշնամութեամբ եւ անարդարօրէն այդպէս ընէ՝ Մենք ալ զինք բոցերու մէջ պիտի (այրենք) խանձենք. քանի այս մէկը շատ հեշտ է Աստուծոյ համար:

31. Եթէ խուսափիք մեծ մեղքերէ, որոնք հրահանգուած են ձեզի որ հեռու կենաք, Մենք ալ զանց կ'առնենք ձեր միւս յանցանքները ու ձեզ ներս կ'ընդունինք փառաւոր ապաստան մը:

32. Մի նախանձիք այն անձերուն, որոնց Աստուած ուրիշներէ աւելի պարգեւած է: Մարդիկ օգտուելու բաժին ունին իրենց վաստակէն եւ կիներ ալ օգտուելու բաժին ունին իրենց (կիներուն) վաստակէն: Խնդրեցէք ուրեմն Աստուծմէ (որ ձեզի տայ) իր պարգեւներէն. Աստուած Ամենագէտ է:

33. Բոլորին ալ ժառանգորդներ որոշած ենք, իրենց թողածներուն համար. ծնողք, մօտիկ ազգականներ եւ անոնց որ խոստում տուած էք. տուէք ուրեմն անոնց բաժինները. Աստուած ամէն բանի վկայ է:

34. Մարդիկ պէտք է հոգան կիները կատարեալ կերպով- քանի Աստուած աւելի առատ տուած է կարգ մը անձերու (մարդոց) բաղդատած ուրիշներու- եւ թէ ինչ որ կարող են սպառել իրենց ունեցածէն: Եւ առաքինի կիները նուիրուածներն են, որոնք կը պահպանեն իրենց մտերմութիւնը, որ Աստուած տնօրինած է պահպանել:

Այն կիները, որոնց ըմբոստութիւնը վախ կը պատճառէ ձեզի, խրատեցէք. յետոյ անկողնին մէջ առանձին թողուցէք զիրենք ու յետոյ զարկէք իրենց: Այս բաներու հետեւանքով եթէ զգաստանան ձեր հանդէպ, այլեւս մի ցաւցնէք զիրենք: Աստուած Վսեմ է, Մեծ:

35. Եթէ պատճառ ունիք վախնալու թէ խզում մը կրնայ յառաջանալ զոյգի մը միջեւ, իրաւարար մը նշանակեցէք մարդուն կողմէ եւ իրաւարար մը կնոջ կողմէ. եթէ երկուքն ալ կ'ուզեն հարթել հարցերը, Աստուած կը յաջողցնէ զիրենք: Իրապէս Աստուած Ամենագէտ է, Տեղեակ:

36. (Ու միայն) Աստուած պաշտեցէք, եւ Իր կողքին որեւէ բան մի աստուածացնէք:

Բարիք ըրէք ձեր ծնողաց, ազգականին, որբերուն, աղքատներուն, ձեզի մօտիկ դրացիին, ձեզի օտար եղող դրացիին, ձեր մօտիկ բարեկամին, ճամբորդին եւ անոնց որ հոգատարութիւնը ձեզի յանձնուած է:

Իրապէս, Աստուած չի սիրեր անոնց, որոնք ինքնախաբէութեամբ հպարտութիւն կ'ընեն. 37. (ոչ ալ) անոնց, որոնք ժլատ (կծծի) են եւ ուրիշներու ժլատութիւն կը հրահանգեն ու գաղտնի կ'ուզեն պահել Աստուծոյ իրենց տուած պարգեւները. եւ Մենք ամօթալի (նուաստացուցիչ) տանջանք պատրաստած ենք (ճշմարտութիւնը, իրաւը) դրժողներուն:

38. (Աստուած չի սիրեր) անոնց, որոնք իրենց ունեցածէն ուրիշի բաժին կը հանեն (միմիայն) մարդոց կողմէ երեւալու եւ գովուելու համար. մինչ իրենք, ոչ Աստուծոյ հաւատք կ'ընծայեն, ոչ ալ Վերջին Օրուայ. եւ ան որ Սատանան ունի իբրեւ իր մտերիմը, վատ մտերմութիւն մը (հաստատած է):

39. Եւ ի՞նչ է որ զիրենք պիտի մտահոգէ (վախ պատճառէ), եթէ հաւատք ընծայեն Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ, ու Աստուծոյ իրենց հայթայթածէն բաժին հանեն ուրիշներու. մինչ Աստուած լաւ կը ճանչնայ զիրենք:

40. Իրապէս, Աստուած նոյնիսկ ամենափոքր մասնիկի ծանրութեամբ անարդարութիւն չըներ ոեւէ մէկու. եւ եթէ որեւէ բարի արարք մը կայ, կը բազմապատկէ զայն ու Իր կողմէ հիանալի վարձատրութիւն մը կը պարգեւէ:

41. (Դատաստանի Օրը) ի՞նչ պիտի պատահի իրենց (մեղաւորներուն) երբ իւրաքանչիւր հասարակութենէ վկաներ բերենք ու քեզ ալ (ով Առաքեալ) իբրեւ վկայ կանչենք :

42. Այն Օր, անոնք որ դրժեցին ճշմարտութիւնը ու հակառակեցան Առաքեալին՝ պիտի ուզեն որ երկիրը կուլ տայ զիրենք. սակայն պիտի չկարենան Աստուծմէ խափանել (ծածուկ պահել) որեւէ արարք:

43. Ով հաւատացեալներ, հարբած վիճակի մէջ աղօթքի չմօտենաք. (սպասեցէք) մինչեւ որ գիտնաք թէ ինչ կ'ըսէք. նոյնպէս (աղօթքի չմօտենաք) եթէ աղտոտած էք, մինչեւ որ բաղնիք առնէք՝ բացի երբ ճամբորդ էք (ու կարելի չէ այդ): Բայց եթէ հիւանդ էք, կամ կը ճամբորդէք, կամ արտաքսելէ կը վերադառնաք եւ կամ կնկայ հետ կենակցած էք ու ջուր չէք կարող գտնել՝ այն ատեն մաքուր հող գործածեցէք, թեթեւ մը սրբելով ձեր երեսներն ու ձեռքերը: Իրապէս, Աստուած մեղքերը կը քաւէ, Ներող է:

44. Չե՞ս նկատած անոնք, որոնք Գրքէն (յայտնութենէն) իրենց բաժինը ստացած են, ու հիմա կը փոխարինեն զայն սուտերով եւ կ'ուզեն որ դուք ալ ձեր ճամբան կորսնցնէք:

45. Բայց Աստուած շատ լաւ գիտէ թէ ովքեր են ձեր թշնամիները ու Աստուած բաւարար է ձեզի որպէս պաշտպան ու Աստուած բաւարար է ձեզի որպէս զօրավիգ:

46. Հրեաներ կան, որոնք (Աստուծոյ) խօսքը կ'աղաւաղեն (կը խեղաթիւրեն) ու նիւթէն շեղելով կ'ըսեն. «Լսեցինք, բայց չենք հնազանդիր», եւ «Լսէ ու մտիկ մի ըներ», եւ «Դուն մեզ մտիկ ըրէ»՝ այսպիսի լեզուի խաղերով ու հաւատքը դաշունահարելով: Բայց եթէ ըսէին. «Լսեցինք ու զգաստացանք», եւ «Լսէ մեզ ու համբերութիւն ունեցիր մեզի հետ»՝ իրենց համար աւելի լաւ կ'ըլլար ու աւելի ճիշտ: Բայց Աստուած հրաժարած է իրենցմէ, քանի կը մերժեն ճշմարիտը ընդունիլ եւ շատ քիչ բաներու կը հաւատան:

47. Դուք որ նախապէս Գիրքը (յայտնութիւնը) ստացաք. հաւատացէք այն ինչի որ վերէն կը յայտնենք, հաստատելով ձեր ունեցածը. թէ ոչ, պիտի ապշեցնենք ձեզ ու ջնջենք ձեր յոյսերը՝ ճիշդ ինչպէս որ ըրինք այն մարդոց, որոնք Շաբաթը խախտեցին. քանի Աստուծոյ կամքը միշտ պիտի կատարուի:

48. Իրապէս. Աստուած չի ներեր երբ Իրեն բաժնեկից հնարենք (աստուածութիւն վերագրենք որեւէ բանի). եւ ասկէ դուրս կը ներէ որեւէ բանի, որու որ Ինք կամենայ. քանի ան որ Աստուծոյ բաժնեկից կը հնարէ, ահռելի զրպարտութեամբ մեղք մը գործած կ'ըլլայ:

49. Չես նկատած անոնք, որոնք իրենք զիրենք կը սրբացնեն. ո՛չ, Աստուած միայն մեղքերէ կը մաքրէ, որու որ Ինք կամենայ. ու ոչ մէկը մազի չափ նոյնիսկ անարդարութիւն պիտի չտեսնէ:

50. Տես թէ ինչպէս իրենց սուտ զրպարտութիւնը Աստուծոյ կը վերագրեն. այս ինքնին բաւարար է որպէս յստակ մեղք:

51. Չե՞ս նկատած անոնք, որոնք իրենց բաժինը ստացան Աստուծոյ Գիրքէն (յայտնութենէն) ու հիմա կը հաւատան անհիմն առեղծուածներու (գաղտնի խորհրդաւոր բաներու) եւ չար ուժերու ու ճշմարտութիւնը դրժողներուն համար ալ կ'ըսեն, թէ անոնք աւելի ուղիղ են քան հաւատք ընծայողները:

52. Անոնք են Աստուծոյ կողմէ մերժուածները եւ Աստուած որու որ մերժէ՝ ան որեւէ զօրավիգ պիտի չունենայ:

53. Արդեօք իրենք (Աստուծոյ) տիրապետութենէն բաժի՞ն ունին. բայց (եթէ ունենային), ուրիշներու քիծ մը իսկ չէին տար:

54. Արդեօք կը նախանձի՞ն ուրիշներու, որոնց Աստուած պարգեւատրած է: Բայց արդէն, Աբրահամի տոհմին տուինք Գիրքը (յայտնութիւնը) եւ իմաստութիւն ու առաւել՝ փառաւոր տիրապետութիւն (իշխանութիւն):

55. Իրենցմէ ոմանք հաւատացին իրեն ու ոմանք դէմ կեցան:

Դժոխքի կրակին պէս այրող (կրակ) չկայ:

56. Իրապէս, Մեր պատգամներուն ճշմարտութիւնը ուրացողները պիտի բոցավառենք կրակով. ամէն անգամ որ իրենց մորթը այրի, պիտի փոխարինենք նոր մորթով, որպէսզի համտեսեն (իրաւ) տանջանքը: Իրապէս, Աստուած Հզօր է, Իմաստուն:

57. Բայց այն հաւատացեալները, որոնք բարի գործունէութիւն կ'ունենան, պիտի ընդունինք պարտէզներու մէջ, ուր գետակներ կը հոսին, յաւիտեան ապրելու հոն: Հոն պիտի ունենան սրբապիղծ զոյգեր ու զիրենք շքաւոր երջանկութեան մասնակի պիտի ընենք:

58. Աստուած կը հրահանգէ որ ձեզի վստահուածները յանձնէք իրենց (օրինական) տէրերուն. եւ եթէ մարդոց միջեւ պիտի դատէք, արդարօրէն դատեցէք: Իրապէս հիանալի է Աստուծոյ խրատականը. իրապէս, Աստուած ամէն բան կը լսէ ու կը տեսնէ:

59. Ով հաւատացեալներ. հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ հնազանդեցէք Առաքեալին, ինչպէս նաեւ ձեր մէջ հեղինակութիւն ունեցող անձերու, եւ եթէ անհամաձայնութիւն ունիք որեւէ հարցով, Աստուծոյ նկատողութեան յանձնեցէք զայն եւ Առաքեալին՝ եթէ (իրաւ) հաւատք ունիք Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ: Այս լաւագոյնն է ձեզի (ներկայիս ու) ապագային:

60. Չե՞ս նկատած անոնք, որոնք կը յայտարարեն, թէ կը հաւատան քեզի եղած յայտնութեան եւ ինչ որ քեզմէ առաջ յայտնուած էր (Ով Առաքեալ), եւ տակաւին կ'ուզեն զիջիլ չար ուժերու, հակառակ իրենց տրուած հրահանգին, որ պէտք է ուրանան այդ: Սատանան միայն կ'ուզէ զիրենք մոլորեցնել... շա՜տ հեռու:

61. Եւ ուրեմն, երբ իրենց ըսուի «եկէք Աստուծոյ պարգեւած յայտնութեան եւ եկէք Առաքեալին»՝ կրնաս տեսնել կեղծաւորները թէ ինչպէս հակակրանքով կը հեռանան քեզմէ:

62. Սակայն ի՞նչ պիտի ընեն երբ (Դատաստանի Օրը) պատուհասը դիմագրաւէ զիրենք, իրենց իսկ արարքներուն իբր հետեւանք:

Պիտի գան քեզի, Աստուծոյ անունով երդում ընելու, թէ «Մեր նպատակը լաւ էր, եւ մենք միայն համերաշխութիւն կ'ուզէինք»:

63. Աստուած գիտէ անոնց սրտերուն պարունակութիւնը. ուրեմն, առանձին թողուր զիրենք ու յանդիմանէ, եւ ըսէ իրենց որ խորունկ մտածեն: 64. Քանի Մենք առաքեալ մը չենք ուղարկած, բացի, որ Աստուծոյ հրամանով ուշադիր ըլլան իրեն:

Եթէ սակայն անարդարութիւն ընելէ ետք դառնան քեզի եւ Աստուծմէ ներում խնդրեն, Առաքեալն ալ աղօթէ որ ներուին `վստահ պիտի գտնան թէ Աստուած զղջում ընդունող է, Ողորմած:

65. Ո՛չ սակայն, Տէրդ վկայ. անոնք քեզի չեն հաւատար (Ով Առաքեալ), մինչեւ որ քեզ դատաւոր ընեն իրենց անհամաձայնութիւններուն ու յետոյ տեսնեն, թէ իրենց սրտերուն մէջ արգելք մը չկայ քու դատողութիւնդ ընդունելու. եւ այն ատեն բոլորովին անձնատուր կ'ըլլան :

66. Տակաւին եթէ իրենց համար (զոհողութիւններ) սահմանէինք (գրաւոր յանձնարարէինք), «Կեանքերնիդ տուէք», կամ, «Ձեր բնակավայրերը թողեցէք (լքեցէք)»՝ շատ քիչեր պիտի ընդառաջէին. թէպէտ եթէ իրենց յանձնարարուածը ընէին, իսկապէս իրենց համար լաւ պիտի ըլլար ու (հաւատքի մէջ) պիտի ամրապնդէր զիրենք:

67. Մենք ալ Մեր կողմէ հիանալի վարձատրութիւն մը պիտի շնորհէինք իրենց, 68. եւ առաջնորդէինք զիրենք ուղիղ ճամբայ մը. 69. քանի բոլոր Աստուծոյ հնազանդողները ինչպէս եւ Իր Առաքեալին, պիտի միանան անոնց, որոնց Աստուած պարգեւած է Իր օրհնութիւնները - ինչպէս մարգարէները, ճշմարիտին հաւատարիմ մնացողները, զոհուողները եւ արդարամիտ անձիք-. եւ ինչ լա՜ւ շրջանակ մըն է (այդ):

70. Այդպէս է Աստուծոյ պարգեւատրութիւնը եւ Աստուծոյ գիտութիւնը բաւարար է:

71. Ով հաւատացեալներ, վտանգի դէմ կատարելապէս պատրաստ եղէք, երբ պատերազմելու կ'երթաք առանձին խմբակներով՝ թէ բոլորդ միասին:

72. Ձեզմէ յապաղող (ետ մնացող) պիտի ըլլայ եւ յետոյ երբ ձեզի պատուհաս մը հանդիպի, պիտի ըսէ. «Աստուած շնորհ ըրաւ ինծի եւ ես իրենց հետ ներկայ չգտնուեցայ»:

73. Բայց եթէ դուք Աստուծոյ կողմէ բախտաւորուիք, այդպիսի անձ մը վստահաբար պիտի ըսէ - կարծես իր եւ ձեր միջեւ որեւէ համակրանք երբեք չէր եղած - .«Ո՜հ, երանի ես ալ հետերնին ըլլայի եւ այդպէսով (բաժին ունենայի) փառաւոր յաղթանակի մը»:

74. Ուրեմն, անոնք որ աշխարհային կեանքը կ'ուզեն փոխարինել յաջորդ կեանքով, թող կռուին Աստուծոյ համար. քանի հիանալի վարձատրութիւն պիտի տանք անոր, որ Աստուծոյ համար կը կռուի՝ հարց չէ թէ սպանուի եւ կամ յաղթական դուրս գայ:

75. Եւ ինչպէ՞ս կարող էք Աստուծոյ համար չկռուիլ, ինչպէս եւ բոլորովին տկար մարդոց, կիներու եւ երեխաներու համար, որոնք կ'աղաչեն. «Ով մեր Տէրը. մեզ այս երկրէն դուրս (դէպի ազատութիւն) առաջնորդէ. (այս երկրին) բնակիչները անիրաւներ են. եւ Քու կողմէդ պաշտպան մը եւ զօրավիգ մը տուր մեզի»:

76. Հաւատք ընծայողները կը կռուին Աստուծոյ համար, իսկ անոնք որ ճշմարտութիւնը կ'ուրանան կը կռուին ամբարտաւաններու (չար ուժերու) համար: Կռուեցէք ուրեմն Սատանայի ընկերակիցներուն դէմ: Իրապէս, Սատանայի ծրագիրը տկար է:

77. Տեղեակ չե՞ս այն (կռուազաններէն), որոնց ըսուած է. «Սանձեցէք ձեր ձեռքերը, եւ աղօթեցէք ու բարեկեցութեան տուրքը վճարեցէք»: Բայց անմիջապէս որ իրենց հրահանգուի կռուիլ (Աստուծոյ համար), իրենցմէ ոմանք մարդոցմէ վախնալով կանգ կ'առնեն, ինչպէս որ Աստուծմէ վախնալով պէտք է կանգ առնեն - թերեւս աւելի ալ վախ ունին (մարդոցմէ) - ու կ'ըսեն. «Ով մեր Տէրը. ինչո՞ւ մեզի կռուիլ կը հրահանգես: Երանի միայն քիչ մը ժամանակ յետաձգէիր զայն»:

Ըսէ՛. «Այս աշխարհի վայելքը կարճ է, մինչ յաջորդ կեանքը լաւագոյնն է անոնց, որոնք զգաստ-պարտաճանաչ են Աստուծոյ հանդէպ. քանի մազի չափ նոյնիսկ անիրաւութիւն պիտի չտեսնէք: 78. Ուր որ ալ ըլլաք, մահը ձեր ետեւէն պիտի հասնի, նոյնիսկ եթէ ըլլաք ամրապնդուած աշտարակներու մէջ»:

Տակաւին, երբ իրենց լաւ բան մը պատահի կ'ըսեն. «Այս Աստուծմէ է», իսկ երբ չարիք մը պատահի կ'ըսեն. «Այս քեզմէ է (այպանելով անձ մը)»:

Ի՞նչ պատահած է այս մարդոց, որ իրենց ըսուած ճշմարտութեններ բան չեն ըմբռներ:

79. Ինչ բարիք որ պատահի քեզի, Աստուծմէ է. եւ ինչ չարիքի որ հանդիպիս, քու անձէդ է:

Քեզ ղրկեցինք որպէս առաքեալ մը մարդկութեան. Աստուած իբրեւ վկայ բաւարար է:

80. Ով որ հնազանդի Առաքեալին, Աստուծոյ հնազանդած կ'ըլլայ, եւ անոնք որոնք հեռու դառնան՝ քեզ չղրկեցինք իբրեւ իրենց պահապանը:

81. Եւ անոնք կ'ըսեն. «Հրամանքդ». բայց երբ քու ներկայութենէդ հեռանան, իրենցմէ ոմանք գիշերուան մութին կը յօրինեն քու ըսածէդ տարբեր բաներ. մինչ Աստուած կ'արձանագրէ այն ինչ որ իրենք մթութեան մէջ կը յօրինեն: Առանձին թողուր զիրենք եւ Աստուծոյ վստահէ, քանի Աստուած բաւարար է իբրեւ խնամակալ:

82. Պիտի չփորձե՞ն ուրեմն հասկնալ այս ընթերցումը (Քուրանը): Եթէ Աստուծմէ տարբեր աղբիւրէ մը գար՝ վստահաբար հակասութիւններ պիտի գտնէին անոր մէջ:

83. Երբ ապահովութեան վերաբերեալ կամ վախ պատճառող հարց մը լսեն, ամէն կողմ կը տարածեն զայն. բայց եթէ Առաքեալին յղէին եւ կամ իրենց մէջ հեղինակութիւն ունեցողներու՝ անոնց քննարկութեամբ զբաղողները պիտի գիտնային այդ լուրերու իրական թէ շինծու ըլլալը:

Եթէ Աստուծոյ շնորհը եւ գութը չըլլար ձեզի հանդէպ, բոլորդ ալ բացի մի քանիներէ, Սատանայի հետեւորդ պիտի դառնայիք:

84. Ուրեմն, դուն կռուէ Աստուծոյ սիրոյն, քանի դուն պատասխանատու ես քու անձիդ համար, ու ներշնչէ հաւատացեալները որ վախերնին փարատի: Աստուած թերեւս կասեցնէ ճշմարտութիւնը ուրացողներու վայրագութիւնը, քանի Աստուած աւելի հզօր է ու աւելի կարող է վանելու:

85. Ան որ բարիքի մը համար կը միջամտէ (կը բարեխօսէ), ինք ալ բաժին կ'ունենայ անոր օրհնութիւններէն. իսկ չարիքի համար միջամտութիւն ընողը պատասխանատու է իր բաժնին. քանի Աստուած ամէն ինչ կը դիտէ:

86. Երբ մաղթանքով բարեւ մը ստանաք, աւելի լաւը մաղթեցէք, կամ գոնէ նոյնպէս բարեւեցէք: Իրապէս, Աստուած ամէն ինչ հաշուի կ'առնէ:

87. Աստուած - Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ - ձեզ բոլորդ պիտի հաւաքէ Յարութեան Օրը. անոր մասին կասկած չկայ. եւ որո՞ւ խօսքը աւելի ճիշդ է Աստուծոյ խօսքէն:

88. Ինչո՞ւ ուրեմն կեղծաւորներու (փարիսեցիներու) համար երկու մասի կը բաժնուիք (տարբեր ուղղութեամբ կը մտածէք), երբ Աստուած հրաժարած է իրենցմէ իրենց յանցանքներուն համար: Արդեօք դո՞ւք պիտի ուղղէք Աստուծոյ մոլորեցուցած անձիքը. քանի Աստուծոյ մոլորեցուցած անձին որեւէ ուղի չես կրնար տալ:

89. Իրենք կ'ուզեն որ դուք ալ ուրանաք ճշմարտութիւնը, ինչպէս որ իրենք ուրացած են, որպէսզի իրենց հաւասարիք: Ուրեմն իրենց կողմնակից մի ըլլաք, մինչեւ որ Աստուծոյ սիրոյն չարիքէ հեռանան (գաղթեն, դուրս գան): Իսկ եթէ թշնամութեան վերադառնան, բռնեցէք զիրենք եւ սպանեցէք՝ ուր ալ գտնէք:

Եւ իրենցմէ ոեւէ մէկը մի ընդունիք որպէս դաշնակից կամ զօրավիգ, 90. բացի անոնցմէ, որոնք կապեր ունին մարդոց հետ, որոնց հետ դուք ալ պայմանագիր (համաձայնութիւն) կնքած էք. եւ կամ ալ անոնք, որոնք նեղուած սրտերով ձեզի կու գան, որովհետեւ չեն ուզեր կռուիլ ձեր դէմ եւ ոչ ալ իրենց մարդոց դէմ - բայց եթէ Աստուած կամենար զիրենք զօրացնել, անպայման ձեզի դէմ պիտի պատերազմէին - : Այսպէս ուրեմն. եթէ ձեզ ազատ թողուն, եւ ձեր դէմ չպատերազմին ու խաղաղութիւն առաջարկեն , Աստուած չ'արտօներ ձեզի որ իրենց վնասէք:

91. Պիտի հանդիպիք ուրիշներու, որոնք կ'ուզեն ապահով զգալ ձեզմէ եւ իրենց մարդոցմէ. սակայն երկպառակտելու որեւէ առիթ որ ունենան, չեն փախցներ զայն ու գլխու վրայ կը մխրճուին: Ուրեմն եթէ ձեզ ազատ չթողուն, խաղաղութիւն չառաջարկեն ու ձեռքերնին չզսպեն, բռնեցէք եւ սպանեցէք զիրենք ուր որ ալ հանդիպիք իրենց. քանի այդպիսիներու դէմ յստակ լիազօրած ենք ձեզ:

92. Անհասկնալի է թէ հաւատացեալ մը ուրիշ հաւատացեալի մը սպանէ՝ բացի սխալմամբ:

Ով որ սխալմամբ հաւատացեալ մը սպանէ, պարտաւորութիւնը կայ ազատ արձակելու հաւատացեալ անձ մը եւ արեան գին վճարելու մեռնողին պարագաներուն, բացի երբ իրենք իբրեւ բարեգործութիւն վազ անցնին այդ վճարումէն:

Եթէ սպանուողը հաւատացեալ մըն է, որ կը պատկանի ձեզի հետ պատերազմի մէջ եղող ժողովուրդի մը, այդ պարագային (միայն) հաւատացեալ մը ազատ արձակելու է. բայց եթէ պատկանի ժողովուրդի մը, որուն հետ պայմանագիր (ուխտ) մը ունիք, այդ պարագային պէտք է վճարումը ըլլայ, առաւել հաւատացեալ մը ազատ արձակելու է: Եւ ան որ կարողութիւն չունի, պէտք է երկու շարունակական ամիս ծոմ պահէ:

(Այս է) Աստուծոյ հրահանգած փոխ-հատուցումը եւ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

93. Բայց ով որ դիտաւորեալ սպանէ հաւատացեալ մը, անոր պատիժը դժոխք պիտի ըլլայ, ու հոն պիտի մնայ. եւ Աստուած պիտի դատապարտէ ու պիտի մերժէ զինք ու սոսկալի տանջանք պիտի պատրաստէ իրեն:

94. Ով հաւատացեալներ. երբ Աստուծոյ համար կը յառաջանաք պատերազմելու, կշռադատ եղէք, եւ այս աշխարհի շահերէն տարուելով մի ըսէք «Դուն հաւատացեալ չես» ոեւէ մէկու, որ «խաղաղութիւն» կ'ըսէ ձեզի բարեւելով. քանի Աստուած շատ աւելի վարձատրութիւններ ունի: Դուք ալ շրջան մը նոյն վիճակի մէջ էիք , բայց Աստուած ողորմեցաւ ձեզի: Ուրեմն, կշռադատ եղէք. Իրապէս, Աստուած ձեր բոլոր արարքներէն տեղեակ է:

95. Այն հաւատացեալները որոնք անտարբեր կը մնան, բացի անոնցմէ որոնք տկարութիւն (անկարողութիւն) ունին, չեն կրնար հաւասար նկատուիլ անոնց, որոնք տնտեսապէս եւ անձնուիրաբար ջանք կը թափեն Աստուծոյ սիրոյն: Աստուած աւելի բարձր կը դասէ անոնք, որոնք տնտեսապէս եւ անձնուիրաբար ջանք կը թափեն՝ քան անտարբեր մնացողները: Աստուած բոլորին (հաւատացեալներուն) ալ լաւ բան խոստացած է. սակայն Աստուած աւելի կը բարձրացնէ անոնք, որոնք ջանք թափած են - քան անտարբեր կեցողները - (խոստանալով իրենց) փառաւոր վարձատրութիւն մը, 96. տալով աստիճաններ ինչպէս եւ մեղքերու ներում եւ շնորհք. քանի Աստուած իսկապէս Ներող է, Ողորմած:

97. Երբ հրեշտակները ժողվեն իրենք իրենց անձերու դէմ մեղանչողները, հարց պիտի տան իրենց. «Ինչո՞վ զբաղ էիք (ի՞նչ է ձեր հարցը)»:

Անոնք պիտի պատասխանեն. «Մենք շատ տկար եղանք երկրի վրայ»:

(Հրեշտակները) պիտի ըսեն. «Աստուծոյ երկիրը բաւարար ընդարձակ չէ՞ր որ դուք հեռանայիք (գաղթէիք) չարիքի շրջանակէն»:

Այդպիսիներուն ապաստանը դժոխք է. ի՜նչ գէշ նպատակակէտ:

98. Բացառութիւն պիտի կազմեն անկարողները, ըլլան անոնք մարդ, կին թէ մանուկներ, որոնք միջոց մը չունէին եւ ոչ ալ ուղղուելու ճամբայ մը: 99. Իրենց պարագային, Աստուած կարող է սրբել իրենց մեղքերը. քանի Աստուած է (մեղքերը) Սրբողը , Ներողը:

100. Աստուծոյ սիրոյն չար շրջանակէ գաղթողը պիտի գտնէ շատ մը ապաստաններ եւ առատութիւն: Եւ ոեւէ անձ որ կը ձգէ իր տունը, գաղթելով դէպի Աստուած ու Իր Առաքեալը եւ յետոյ կը մեռնի՝ իր վարձատրութիւնը պատրաստ պիտի գտնէ Աստուծոյ մօտ. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

101. Երբ երկրի վրայ կը յառաջանաք, պիտի չմեղադրուիք ձեր աղօթքները կրճատելով, եթէ վախ ունիք թէ ճշմարտութիւնը ուրացողներ ձեզ անակնկալի բերեն. քանի իրապէս, ուրացողները ձեր բացայայտ թշնամին են:

102. Այսպէս, երբ դուն իրենց հետ ես, ու աղօթքի պիտի առաջնորդես զիրենք, թող խումբ մը կանգ առնեն հետդ, իրենց հետ ունենալով իրենց զէնքերը: Իրենց երկրպագութիւնը (աղօթքը) աւարտելէ ետք թող պաշտպանեն ձեզ, երբ տարբեր խումբ մը որոնք տակաւին չեն աղօթած, յառաջ գան հետդ աղօթելու՝ վտանգի դէմ միշտ պատրաստ, իրենց հետ ունենալով իրենց զէնքերը: Ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ուզէին որ դուք անուշադիր ըլլաք ձեր զէնքերուն եւ մթերքին, որպէսզի անակնկալ յարձակում մը գործեն: Պիտի չմեղադրուիք եթէ անձրեւի կամ հիւանդութեան պատճառաւ ձեր զէնքերը վար դնէք. բայց (միշտ) ուշադիր եղէք վտանգի:

Իրապէս, Աստուած նուաստացուցիչ տանջանք պատրաստած է ճշմարտութիւնը ուրացողներուն:

103. Աղօթքը աւարտելէ ետք, Աստուած յիշեցէք կանգնած, նստած կամ կողմնակի երկարած վիճակի մէջ. մէյ մը որ ապահով զգաք, (առանց կրճատելու) ձեր աղօթքները կատա-

ըեցէք: Իրապէս. բոլոր հաւատացեալներու համար աղօթքը պարտականութիւն մըն է որ կապուած է (օրուան) որոշ ժամերուն:

104. Թշնամին հալածելու ատեն թուլամորթ մի ըլլաք: Եթէ դուք ցաւով կը տառապիք, իրենք ալ ձեզի նման ցաւով կը տառապին: Բայց դուք ակնկալութիւններ ունիք Աստուծմէ որ իրենք չունին: Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

105. Տես. Մենք քեզի այս Գիրքը վերէն պարգեւեցինք, տալով ճշմարտութիւնը, որպէսզի կարենաս մարդոց միջեւ դատել այն ինչով որ Աստուած քեզի սորվեցուց: Ուրեմն, դաւաճաններու հետ մի պայքարիր, 106. սակայն աղօթէ Աստուծոյ որ ների (իրենց). իրապէս Աստուած Ներող է, Ողորմած:

107. Իրենք զիրենք դաւաճանողներու համար պատճառաբանութիւն մի տար. իրապէս, Աստուած չի սիրեր դաւաճանն ու մեղաւորը:

108. Անոնք մարդոցմէ կը քօղազերծեն իրենց արարքները. բայց Աստուծմէ չեն կրնար պահել. քանի, գիշերուան մութին երբ կը ծրագրեն, Աստուած իրենց հետ է եւ չի վաւերացներ իրենց ասացուածքները: Իրապէս, Աստուած պարփակած է իրենց ամէն արարքները:

109. Դուք կարող էք պատճառաբանել իրենց կողքին, այս աշխարհի կեանքի ընթացքին. բայց ո՞վ պիտի վիճի Աստուծոյ հետ - զիրենք պաշտպանելու համար - Յարութեան Օրը. կամ ո՞վ պիտի պահապան ըլլայ իրենց:

110. Տակաւ, ան որ չարիք ընէ կամ ինք իր դէմ մեղանչէ եւ յետոյ աղօթէ Աստուծոյ որ ներէ իրեն, պիտի տեսնէ թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած: 111. Քանի ով որ մեղք մը գործէ, միմիայն իր անձին կը վնասէ. եւ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

112. Սակայն ան որ սխալ մը կը գործէ եւ կամ մեղք մը եւ յետոյ անմեղ անձ մը կ'ամբաստանէ, ինքզինք բեռնաւորած կ'ըլլայ զրպարտութեամբ եւ առաւել մեղքով:

113. Եւ եթէ Աստուծոյ շնորհքը եւ գութը քու հետդ չըլլար, իրենցմէ ոմանք պիտի ջանային քեզ մոլորեցնել. սակայն իրենցմէ դուրս որեւէ մէկը չեն մոլորեցներ (միայն իրենք զիրենք կը մոլորեցնեն): Ոչ ալ կարող են քեզի որեւէ կերպով վնասել, քանի Աստուած վերէն քեզի պարգեւած է այս Գիրքը եւ (տուած է) իմաստութիւն ու սորվեցուցած է քեզի գիտութիւն մը որ նախապէս չունէիր: Եւ Աստուծոյ շնորհը խիկապէս հոյակապ է հետդ:

114. Իրենց շատ մը գաղտնի զրոյցներէն բարիք դուրս չի գար, բացի անոնցմէ, որոնք բարեգործութիւն, պարկեշտութիւն եւ հաշտութիւն կը հրահանգեն մարդոց : Աստուծոյ հաճոյ դառնալու սիրոյն, ով որ այսպէս կ'ընէ, մեծ վարձատրութիւն մը պիտի ստանայ:

115. Այն անձը - որու յստակ ուղղութիւն տրուած է - որ կը խզուի Առաքեալէն ու կը հետեւի հաւատացեալներու հետեւած ուղիէն տարբեր ուղղութիւն մը՝ պիտի թողունք զինք իր ընտրած վիճակին ու դժոխքի մէջ պիտի խարկենք զինք. ինչ դժբախտ նպատակակէտ:

116. Իրապէս, Աստուած չի ներեր երբ Իրեն բաժնեկից հնարուի.թէպէտ ատկէ դուրս, որեւէ մեղք կը ներէ, որու որ Ինք կամենայ. քանի ով որ Աստուծոյ բաժնեկից կը հնարէ, արդէն չափազանց մոլորած է:

117. Փոխան Իրեն, կոչ կ'ընեն միայն չաստուածուհիներու եւ այդպիսով կոչ ըրած կ'ըլլան միայն ապստամբ Սատանային, 118. որու Աստուած մերժած է իր հետեւեալ խօսքին համար. «Քու ծառաներէդ անպայման ինծի բաժին պիտի հանեմ, 119. ու պիտի մոլորեմ զիրենք եւ ցանկութիւններով պիտի հրահրեմ . նաեւ իրենց պիտի հրամայեմ ու իրենք ալ արջառներու ականջները պիտի կտրատեն (իբրեւ կրապաշտ սովորութիւն), ու պիտի հրամայեմ իրենց եւ իրենք Աստուծոյ ստեղծագործութիւնը պիտի այլասերեն »:

Անոնք որ Սատանան կ'ընտրեն իբրեւ իրենց տէրը, փոխան Աստուծոյ, վստահաբար ամէն ինչ կորսնցուցած են. 120. ան խոստումներ կու տայ եւ ցանկութիւններով կը հրահրէ զիրենք. սակայն ինչ որ Սատանան կը խոստանայ՝ միայն միտք կը պղտորէ:

121. Այդպիսիներու նպատակէտը դժոխքն է, ուրկէ փախուստի ոչ մէկ ճամբայ կարող են գտնել:

122. Իսկ անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն՝ պիտի ընդունինք պարտէզներու մէջ ուր գետակներ կը հոսին, եւ հոն պիտի ապրին միշտ. այս է իրականը, Աստուծոյ խոստումը. եւ որո՞ւ խօսքը կրնայ Աստուծոյ խօսքէն աւելի իրաւ ըլլալ:

123. Ձեր ուզածին (փափաքածին) պէս չէ (որ պիտի պատահի), ոչ ալ այն ժողովուրդներուն - որոնք նախապէս Գիրք (յայտնութիւն) ունեցան - այլ, ան որ չարիք մը ընէ ըստ այնմ պիտի վարձատրուի ու պիտի չի գտնէ Աստուծոյ դէմ որեւէ պաշտպան, ոչ ալ օգնական:

124. Իսկ ով որ բարիք մը ընէ, ըլլայ ան մարդ թէ կին, տրուած ըլլալով որ հաւատացեալ է, դրախտ պիտի մտնէ եւ նոյնիսկ մասնիկ մը անիրաւութիւն պիտի չտեսնէ:

125. Եւ ով աւելի լաւ հաւատք կրնայ ունենալ այն անձէն, որ իր ամբողջ էութիւնը Աստուծոյ կը յանձնէ ու բարեգործ է եւ կը հետեւի Աբրահամի աղանդին, ողջմտութեամբ. քանի Աստուած Իր սէրով բարձրացուց Աբրահամը:

126. Եւ ինչ որ կայ երկիքներու մէջ թէ երկրի վրայ Աստուծոյ կը պատկանի. Աստուած ամէն ինչ պարփակած է:

127. Քեզմէ լուսաբանութիւն պիտի ուզեն կիներու վերաբերող օրէնքներու մասին: Ըսէ՛. «Աստուած (Ինք) կը լուսաբանէ ձեզ իրենց վերաբերեալ օրէնքներու մասին» եւ ինչ որ կը հաղորդուի ձեզի այս Գիրքին միջոցաւ (որ Աստուծոյ կամքն է), որբ կիներու մասին՝ (որոնք ձեր հոգատարութեան տրուած են) եւ որոնց քանի դուք փափաք կ'ունենաք կնութեան առնելու՝ իրենց օրինական բաժինը չէք տար. (եւ ինչ որ կը հաղորդուի ձեզի) տկար մանուկներու մասին եւ թէ ինչպէս արդարօրէն պէտք է վարուիք որբերու հետ: Ինչ բարիք որ կատարէք, նկատեցէք թէ Աստուած ամենեւին տեղեակ է ատոնց մասին:

128. Եթէ կին մը վախ ունի թէ ամուսինը կրնայ զինք չարչարել եւ կամ լքել, սխալ չէ որ իրենց միջեւ հաշտ կերպով լուծումի մը յանգին. հաշտ լուծումը լաւագոյնն է, քանի անձնասիրութիւնը մարդոց հոգիներուն թափանցած է: Եւ ինչ բարիք որ ընէք ու զգաստ ըլլաք Իր հանդէպ՝ նկատեցէք թէ Աստուած ձեր բոլոր արարքներէն տեղեակ է:

129. Դուք կարող չէք կիներու հանդէպ անաչառ ըլլալ (հաւասարապէս վարուիլ), որքան ալ ջանք թափէք. ուրեմն, բոլորովին մէկուն կողմ մի թեքիք եւ այդպիսով միւսը կախեալ վիճակի մէջ թողուք: Բայց եթէ հաշտ լուծում մը գտնէք եւ զգաստ ըլլաք Աստուծոյ հանդէպ՝ նկատի առէք թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած:

130. Եւ եթէ (այր ու կին) իրարմէ բաժնուին, Աստուած երկուքին ալ Իր առատութենէն կը հայթայթէ, քանի Աստուած Անսահման է, Իմաստուն, 131. եւ Աստուծոյ կը պատկանի ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ:

Մենք հրահանգեցինք ձեզմէ առաջ Գիրք ստացողներուն, ինչպէս եւ ձեզի, որ զգաստ մնաք Աստուծոյ հանդէպ: Իսկ եթէ ուրանաք Զինք, տակաւ Աստուծոյ կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, եւ Աստուած Ինքնաբաւ է, Գովելի:

132. Աստուծոյ կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ եւ Աստուծոյ խնամակալութիւնը բաւարար է:

133. Եթէ Ինք կամենայ, կը բնաջնջէ ձեզի պէս մարդիկ եւ ուրիշները կը փոխարինէ ձեզմով. քանի Աստուած Կարող է այդպէս ընել:

134. Ան որ այս աշխարհի մրցանակը կը փնտռէ, (թող յիշէ թէ) Աստուծոյ հետ է մրցանակը թէ՛ այս աշխարհին եւ թէ՛ յաջորդ կեանքին. եւ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենատես է:

135. Ով հաւատք ընծայողներ, հաստատ կեցէք արդարութիւնը պաշտպանելու: Աստուծոյ սիրոյն իրաւը վկայեցէք՝ նոյնիսկ եթէ այդ դէմ է ձեզի, ձեր ծնողաց եւ ձեր ազգականներուն: Անձի մը աղքատ կամ հարուստ ըլլալը չէ (որ պիտի որոշէ ձեր վկայութիւնը) այլ երկու կողմերէն առաջ, Աստուած կու գայ: Ձեր քմահաճոյքին մի հետեւիք ուրեմն, որպէսզի արդար ըլլաք: Եթէ արդարութենէ շեղիք եւ կամ հակառակիք, գիտցէք թէ ձեր բոլոր արարքներուն Աստուած տեղեակ է:

136. Ով հաւատացեալներ. Աստուծոյ հանդէպ ձեր հաւատքին կառչեցէք ինչպէս եւ Իր Առաքեալին ու Գիրքին- որ Ան վերէն յայտնեց Իր Առաքեալին- եւ Գիրքին որ նախապէս վերէն յայտնած է. քանի ան որ կ'ուրանայ Աստուած, եւ Իր հրեշտակները եւ Իր առաքեալները ու Վերջին Օրը, իսկապէս չափազանց մոլորած է:

137. Տեսէք. անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն եւ յետոյ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, եւ յետոյ դարձեալ կը հաւատան ու յետոյ դարձեալ կ'ուրանան ու իրենց ուրացումին յամառօրէն կը կառչին՝ Աստուած պիտի չներէ իրենց, ոչ ալ որեւէ ուղղութեամբ պիտի առաջնորդէ զիրենք: 138. Դուն յայտարարէ այդպիսի կեղծաւորներուն, թէ ցաւալի տառապանք պիտի ունենան:

139. Իսկ անոնք որ կը դաշնակցին ճշմարտութիւնը ուրացողներու հետ փոխան հաւատացեալներու, կը յուսան որ պատուուի՞ն անոնց կողմէ, երբ ամէն պատիւ Աստուծոյ կը պատկանի:

140. Եւ իսկապէս, Ան հրահանգած է ձեզի այս Գիրքով, թէ երբ որ ալ լսէք մարդոց, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը եւ կը ծաղրեն Աստուծոյ պատգամները՝ պէտք չէ նստիք իրենց մօտ մինչեւ որ ուրիշ նիւթ խօսին. թէ ոչ, իրապէս դուք ալ իրենց պիտի նմանիք:

Տեսէք. ուրացողներու հետ Աստուած դժոխք պիտի ժողվէ կեղծաւորները, 141. որոնք մօտէն կը հետեւին ձեզի եւ երբ Աստուծոյ կողմէ յաղթանակ մը ունենաք, կ'ըսեն. «Մենք ձեզի

կողմնակից չէի՞նք». իսկ երբ ճշմարտութիւնը ուրացողները բախտաւորուին (անոնց) կ'ըսեն. «Ձեզ չսիրաշահեցա՞նք, պաշտպանելով ձեզ այդ հաւատացեալներուն դէմ»:

Սակայն Յարութեան Օրը Աստուած ձեր բոլորին միջեւ պիտի դատէ եւ Աստուած ճշմարտութիւնը ուրացողներուն որեւէ առիթ պիտի չտայ որ հաւատացեալներուն կարենան վնասել:

142. Կեղծաւորները կ'ուզեն Աստուծոյ խաբել, սակայն Աստուած կը պատճառէ որ իրենք զիրենք խաբեն: Երբ աղօթելու գան, ծուլութեամբ ոտքի կ'ելլեն, պարզապէս ուրիշ մարդոց երեւալու համար եւ Աստուծոյ անունը շատ քիչ կը յիշեն, 143. ու մէջտեղները կը տատանին. ոչ այս կողմին կը պատկանին ոչ ալ միւս: Բայց ով որ Աստուծմէ մոլորած է, դուն որեւէ ձեւով չես կարող ուղղել:

144. Ով հաւատք ընծայողներ. ճշմարիտը ուրացողները ձեզի դաշնակից մի ընտրէք, նախընտրելով զիրենք հաւատացեալներէն: Կ'ուզէ՞ք Աստուծոյ առջեւ փաստացի յանցաւոր ըլլալ:

145. Իրապէս. կեղծաւորները կրակին խորը պիտի ըլլան եւ իրենց համար որեւէ զօրավիգ պիտի չկարենաս գտնել, 146. բացի անոնցմէ, որոնք դարձ կ'ունենան, առաքինի կեանք կը վարեն, Աստուծոյ ամուր կը կառչին եւ իրենց հաւատքը միմիայն Աստուծոյ կը նուիրեն. որովհետեւ ասոնք հաւատացեալներու հետ մէկ կը դառնան: Աստուած հոյակապ վարձատրութիւն մը պիտի տայ բոլոր հաւատացեալներուն:

147. Ինչո՞ւ համար Աստուած պիտի չարչարէ ձեզ, երբ դուք երախտապարտ էք ու հաւատք կ'ընծայէք, նկատելով թէ Աստուած կը գնահատէ երախտագիտութիւնը եւ Ամենագէտ է:

148. Աստուած չի սիրեր բացայայտ գէշ խօսքը, բացի երբ այդ ըլլայ մէկու մը կողմէ, որու դէմ անարդարութիւն եղած է. եւ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է, 149. ըլլայ երբ յայտնապէս բարիք կ'ընէք, թէ գաղտնի կերպով եւ կամ ուրիշներու ըրած չարիքը ներէք. քանի Աստուած իրապէս Ներող է, Ամենակարող:

150. Իրապէս, անոնք որ կ'ուրանան Աստուած եւ Իր առաքեալները եւ կ'ուզեն (իրենց հաւատքին մէջ) խտրութիւն դնել Աստուծոյ եւ Իր առաքեալներուն միջեւ, եւ որոնք կ'ըսեն, «Մէկուն կը հաւատանք, բայց միւսը կ'ուրանանք», ու միջին ճամբայ մը կ'ուզեն որդեգրել՝ 151. անոնք, իրենք են որ իսկապէս ճշմարիտը կ'ուրանան. եւ անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, իրենց համար պատրաստած ենք նուաստացուցիչ տառապանք մը:

152. Իսկ անոնք որ կը հաւատան Աստուծոյ եւ Իր առաքեալներուն եւ խտրութիւն չեն դներ անոնցմէ ոեւէ մէկուն հանդէպ, անոնց ալ վարձքը Ինք պիտի պարգեւէ: Աստուած Ներող է, Ողորմած:

153. (Նախապէս յայտնութիւն ստացող) Գրքի հետեւորդները (հրեաները) կը պահանջեն քեզմէ որ վերէն իրենց յայտնութիւն (գրութիւն) մը կարենաս բերել: Եւ նոյնիսկ ասկէ աւելին պահանջեցին Մովսէսէն, երբ ըսին. «Դէմ առ դէմ մեզի Աստուած ցոյց տուր», եւ իրենց այս անբարտաւանութեան պատճառաւ կայծակնահար եղան: Ասկէ ետք, (ոսկեղէն) հորթը սկսան պաշտել, հակառակ իրենց նախապէս տրուած բոլոր ապացոյցներուն : Այդ (մեղքն) ալ սրբեցինք եւ Մովսէսին տուինք բացայայտ լիազօրութիւն, 154. իրենցմէ վեր պահելով (Սինայի) լեռը որպէս վկայութիւն իրենց ուխտին: Եւ ըսինք իրենց, «Դռնէն ծնկաչոք (խոնարհաբար) ներս մտէք». եւ ըսինք իրենց, «Շաբաթի օրէնքը մի կտրէք». ու շատ լուրջ ուխտ մը առինք իրենցմէ:

155. (Պատժեցինք զիրենք) քանի ուխտերնին կտրեցին, մերժեցին Աստուծոյ պատգամները, անիրաւութեամբ սպանեցին մարգարէները եւ (սնապարծութեամբ) ըսին. «Մեր սրտերը արդէն (գիտութեամբ) լի են». սակայն ո՛չ. Աստուած իրենց սրտերը դրոշմած է իրենց ուրացումներուն իբրեւ արդիւնք եւ (հիմա) շատ քիչ հաւատք ունին. ու քանի մերժեցին ընդունիլ ճշմարիտը, եւ Մարիամի մասին ահաւոր զրպարտութիւնը որ ըրին, 157. եւ իրենց պարծանքով ըսելը. «Մենք սպանեցինք Մարիամի որդին Յիսուս Քրիստոսը», որ Աստուծոյ առաքեալն է. սակայն չսպանեցին զինք, ոչ ալ խաչեցին զինք, բայց իրենց այդպէս թուեցաւ: Այս հարցով տարակարծիք եղողներ ատոր մասին գիտութիւն չունին եւ միայն ենթադրութիւններու կը հետեւին: Չսպանեցին զինք, սա որոշ է. 158. այլ Աստուած Իր մօտ բարձրացուց զինք. Աստուած Զօր է, Իմաստուն:

159. (Նախապէս յայտնութիւն ստացող) Գրքի ժողովուրդէն (հրեաներէն) չկայ մէկը, որ իր մահէն առաջ չհաւատայ իրեն (Յիսուս Քրիստոսի) եւ ինք, Յարութեան Օրը, վկայ պիտի ըլլայ իրենց դէմ:

160. Հրեաներու ըրած անարդարութիւններուն համար, կեանքի կարգ մը լաւ բաները արգիլեցինք իրենց, որոնք նախապէս օրինական էին իրենց համար. եւ (այս ըրինք), քանի շատ անգամներ հեռացան Աստուծոյ ուղիէն, 161. եւ վաշխ առին, որ արգիլուած էր իրենց, եւ

ուրիշ մարդոց ինչքերը անարդարօրէն կուլ տուին: Ուրեմն, իրենցմէ անոնց որ (տակաւին) կ'ուրանան ճշմարտութիւնը՝ շատ ցաւալի տառապանք պատրաստած ենք:

162. Սակայն իրենցմէ գիտութեան մէջ խորացածները եւ հաւատացեալները, որոնք հաւատք կ'ընծայեն այն ինչի որ քեզի վերեն պարգեւած ենք ինչպէս եւ ինչ որ վերեն քեզմէ առաջ պարգեւած ենք ու անոնք որ աղօթքը վառ կը պահեն եւ նուիրատուութիւններ կ'ընեն (ուրիշներու բարեկեցութեան), եւ բոլոր անոնք որոնք կը հաւատան Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուան՝ իրենց համար է որ փառաւոր վարձատրութիւն մը պիտի պարգեւենք:

163. Տես. Մենք քեզ ներշնչեցինք (ով Առաքեալ) ճիշդ ինչպէս որ ներշնչեցինք Նոյը եւ իրմէ ետք բոլոր մարգարէները, ու (ինչպէս որ) ներշնչեցինք Աբրահամը, եւ Իսմայէլը, եւ Իսահակը եւ Յակոբը, եւ ցեղապետերը, եւ Յիսուսը, եւ Յոբը, եւ Յովնանը, եւ Ահարոնը, ու Սողոմոնը, եւ Դաւիթին տուինք Սաղմոսներ:

164. Եւ ինչպէս (ներշնչեցինք ուրիշ) առաքեալներ որոնց մասին յիշած ենք քեզի նախապէս, ինչպէս եւ առաքեալներ, որոնց մասին չենք տեղեկացուցած ձեզ, եւ ինչպէս Աստուած Իր խօսքը խօսեցաւ Մովսէսին. 165. (առաքեցինք) առաքեալները որպէս լաւ լուր աւետող եւ զգուշացնող, որպէսզի մարդիկ որեւէ առարկութիւն չընեն (արդարացում չփնտռեն) Աստուծոյ՝ առաքեալներուն ներկայանալէն ետք: Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

166. Ինչպէս որ է, Աստուած կը վկայէ (ճշմարտութիւնը) քեզի վերեն պարգեւածին. Իր իմաստութենէն է որ Ան վերեն պարգեւեց քեզի, եւ հրեշտակներն ալ կը վկայեն. Աստուծոյ վկայութիւնը բաւարար է:

167. Տես, անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը ու արգելք կ'ըլլան Աստուծոյ ուղիին՝ շա՜տ հեռու մոլորած են:

168. Իրապէս, անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը ու անիրաւութիւններ կ'ընեն՝ Աստուած պիտի չներէ իրենց, ոչ ալ որեւէ ուղի առաջնորդէ 169. բացի դժոխքի ուղիէն, ուր միշտ պիտի մնան. ասիկա խիկապէս դիւրին է Աստուծոյ համար:

170. Ով մարդ արարածներ, Առաքեալը ձեր Տիրոջ կողմէ ներկայացած է, ունենալով ճշմարտութիւնը. հաւատացէք ուրեմն, ձեր օգտին համար է: Իսկ եթէ ուրանաք, նկատի առէք թէ Աստուծոյ կը պատկանի ամեն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, ու Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

171. Ով (նախապէս յայտնութիւն) Գիրք ունեցող ժողովուրդ (Քրիստոնեաներ). ձեր կրօնքին մէջ չափազանցութեան մի երթաք եւ Աստուծոյ մասին միայն ճշմարիտը ըսէք: Քրիստոս Յիսուս, Մարիամի որդին, Աստուծոյ առաքեալն է եւ Իր խօսքին (իրագործումը) որ Ինք հաղորդեց Մարիամին, ու Իր կողմէ (ստեղծուած) շունչ մը: Յաւատացէք ուրեմն Աստուծոյ եւ Իր առաքեալներուն, եւ մի ըսէք. «(Աստուած) երրորդութիւն (է)»: Դադրեցուցէք այս, ձեր օգտին համար: Աստուած միայն Մէկ Աստուած է. փառքը Իրն է (Ան շատ աւելի բարձր է մարդկային սերնդականութենէն) որ զաւակ մ'ունենայ. եւ Իրեն կը պատկանի ամեն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. ու Աստուծոյ խնամակալութիւնը բաւարար է:

172. Քրիստոս երբեք չվարանեցաւ որ Աստուծոյ ծառան ըլլայ, ոչ ալ Իր մօտ եղող հրեշտակները: Եւ անոնք որ հպարտութիւն կ'ընեն Իրեն ծառայելու (պաշտելու) ու կը հպարտանան անբարտաւան կերպով, թող գիտնան թէ բոլորն ալ Իր քով պիտի ժողվէ. 173. ու հետեւաբար, անոնք որ հաւատք ընծայեցին ու բարիքներ կատարեցին՝ Ան արդար վարձքերնին պիտի տայ եւ Իր պարգեւներէն ալ պիտի շնորհէ. իսկ անոնք որ հպարտ զգացին ու անբարտաւան փառաբանուեցան՝ Ան պիտի պատժէ ցաւալի տանջանքով մը. եւ այս վերջինները պիտի չգտնեն Աստուծոյ դէմ ոչ մէկ պաշտպան ոչ ալ որեւէ օգնական:

174. Ով մարդ արարածներ. ձեզի ճշմարտութեան ապացոյց մը տրուած է ձեր Տիրոջմէն, եւ վերեն յստակ լոյս մը սփռեցինք ձեզի:

175. Գալով անոնց որոնք Աստուծոյ հաւատք ընծայած են եւ ամուռ կը կառչին Իրեն՝ Ան Իր ողորմութեան եւ շնորհին մէջ պիտի առնէ զիրենք եւ ուղիղ ճամբով Իր մօտ պիտի առաջնորդէ:

176. Պիտի խնդրեն որ լուսաբանես զիրենք: Ըսէ՛. «Աստուած (հետեւեալ կերպով) կը լուսաբանէ ձեզ, անմիջական ժառանգորդ չունեցողներու պարագային. երբ մարդ մը մահանայ եւ զաւակ չունի, բայց քոյր մը ունի, քոյրը պիտի ժառանգէ իր թողածին կէսը, ճիշդ ինչպէս ինք պիտի ժառանգէր քրոջմէն որ զաւակ չունէր: Բայց եթէ երկու քոյրեր կան, իր թողածին երկու երրորդը կը ստանան. իսկ եթէ եղբայրներ եւ քոյրեր են, եղբայր մը կը ստանայ երկու քոյրերու հաւասար բաժին»:

Աստուած (այս բոլորը) կը պարզէ ձեզի, որ չմոլորիք. եւ Աստուած Ամենագէտ է:

Սուրաթ Էլ Մէ՛իտէ

5. Սեղանը «ընթրիքը»

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով հաւատք ընծայողներ. ձեր կնքած համաձայնութիւններուն հաւատարիմ մնացէք:

Ձեզի համար օրինական է վայրի առջարները (ուտել), բացի անոնցմէ, որոնք կը յիշուին ձեզի. բայց ուխտագնացութեան ընթացքին արտօնուած չէք որսալ: Տեսէք, Աստուած Իր կամեցածը կը վճռէ:

2. Ով հաւատացեալներ. Աստուծոյ նշանակները մի անարգէք (պղծէք), ոչ ալ (ուխտագնացութեան) սուրբ ամիսը, եւ ոչ ալ մատաղուելիք կենդանիները, ու ոչ ալ Սուրբ Տան խունձերամ բազմութիւնը, որոնք իրենց Տիրոջմէն շնորհ եւ գոհունակութիւն կը խնդրեն. եւ ուխտագնացութեան աւարտին ազատ էք որսալու:

Եւ երբեք ձեր ատելութիւնը - այն մարդոց որոնք արգելք պիտի հանդիսանային պաշտամունքի Տան ձեր այցելութեան - ձեզ թշնամական յարձակումներու թող չառաջնորդէ. այլ օգնեցէք իրարու առաքինութեամբ եւ երկիւղածութեամբ եւ ոչ թէ մեղսակցութեամբ եւ թշնամանքով. ու միշտ զգաստ մնացէք Աստուծոյ, քանի Աստուած խիստ կը պատժէ:

3. Ձեզի արգիլուած է ուտել դիակ, արիւն, խոզի միս, եւ ինչ որ Աստուծմէ տարբեր բանի մը նուիրուած է, եւ խեղդուած կենդանին, կամ ծեծով մեռցուածը, կամ իյնալով մեռածը, կամ խոցուելով մեռածը, կամ ինչ որ գազան մը սկսած է ուտել՝ բացի երբ դուք մորթած ըլլաք այդ երբ տակաւին ողջ է. եւ (արգիլուած է ձեզի) ամէն բան, որ կրապաշտ խորաններու վրայ սպանուած է:

Ու նաեւ (արգիլուած է ձեզի) ապազան գուշակել. այս անքարոյ է:

Այսօր, ճշմարտութիւնը ուրացողներ յուսահատած են ձեր հաւատքէն (որ վազ անցնիք ատկէ). մի՛ վախնաք իրենցմէ, այլ Ինձմէ երկիւղեցէք:

Այսօր, ձեր կրօնական օրէնքները կատարելագործած եմ ձեզի համար, եւ ձեզի հանդէպ Իմ օրհնութիւններս շնորհած, ու կամեցած եմ որ ձեր «Ինծի Յանձնումը» ըլլայ ձեր կրօնքը:

Գալով անոր, որ ստիպողական պարագաներու բերմամբ (արգիլուածը կ'ընէ) քանի կարիքը ունի, եւ ոչ թէ մեղանչելու նպատակաւ՝ թող նկատի առնէ թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած:

4. Յարց պիտի տան քեզի թէ ի՞նչ բան օրինական է իրենց համար: Ըսէ՛. «Կեանքի բոլոր բարիքները (լաւ բաները. այսինքն ինչ որ Ֆիզիքական, բարոյական եւ ընկերային վնաս չի հասցներ) օրինական են ձեզի համար»:

Գալով այն որս բռնող կենդանիներուն - որոնք դուք կը մարզէք այն գիտութեանէն, որ Աստուած շնորհած է ձեզի - կերէք այն ինչ որ բռնեն ձեզի համար, բայց Աստուծոյ անունը ատոնց վրայ յիշելէ ետք. եւ Աստուծոյ զգաստ մնացէք. իրապէս, Աստուած շատ արագ կը հաշուէ:

5. Այսօր (հիմա), կեանքի բոլոր բարիքները օրինական են ձեզի համար: Նախապէս Գիրք (յայտնութիւն) ստացողներու ճաշերը, օրինական են ձեզի եւ ձեր ճաշերն ալ օրինական են իրենց: Նաեւ (օրինական է ձեզի), ամուսնութիւն կնքել այն կիներուն հետ, որոնք հաւատք կ'ընծայեն (այս Գրքին), եւ կամ ամուսնութիւն կնքել այն կիներուն հետ, որոնք նախապէս Գիրք (յայտնութիւն) ստացած են՝ պայմանաւ որ իրենց ամուսնական բաժինները տաք, կնքելով ամուսնութիւն եւ ոչ թէ անբարոյական եւ կամ գաղտնի յարաբերիք:

Գալով անոր, որ կը դրժէ հաւատքը, իր ամէն գործունէութիւնները ի դերեւ պիտի ելլեն, քանի յաջորդ կեանքին պարտուած (կորսուած) խումբին պիտի միանայ:

6. Ով հաւատք ընծայողներ. աղօթելէ առաջ լուացէք ձեր դէմքերն ու թեւերը՝ մինչեւ արմուկ, ու սրբեցէք ձեր գլուխներն ու ոտքերը՝ մինչեւ կոճ: Եթէ լոգանքի պէտք ունիք, լոգցէք որ մաքրուիք: Բայց եթէ հիւանդ էք, եւ կամ ճամբորդ, եւ կամ բնութեան պահանջով բաղնիքէ դուրս եկած, եւ կամ յարաբերած էք կնկայ հետ, ու ջուր չէք գտներ՝ այդ պարագաներուն մաքուր հող գործածեցէք, սրբելով ձեր դէմքերն ու ձեռքերը: Աստուած չուզեր դժուարութիւններ յարուցանել ձեզի, այլ կ'ուզէ որ մաքուր ըլլաք եւ Իր օրհնութիւնները կատարելապէս պարգեւէ ձեզի, որպէսզի երախտապարտ ըլլաք:

7. Միշտ յիշեցէք Աստուծոյ տուած օրհնութիւնները եւ Իր հանդէպ ձեր ուխտը երբ ըսիք. «Լսեցինք ու հնազանդեցանք», այս ձեր կապն է Աստուծոյ հետ: Ուրեմն, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք. իրապէս, Աստուած գիտէ ձեր սրտերը:

8. Ով հաւատացեալներ.Աստուծոյ հաստատ կառչեցէք արդարօրէն վկայելով ճշմարիտը. եւ ձեր ատելութիւնը ոեւէ մէկու հանդէպ, երբեք ձեզ անարդարութեան չառաջնորդէ: Եղէք արդար. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնալու ամենամօտիկ միջոցն է այս, ու Աստուածավախ եղէք. իրապէս, Աստուած ձեր բոլոր արարքներէն տեղեակ է:

9. Աստուած ներում եւ հիանալի վարձատրութիւն մը խոստացած է անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիք կ'ընեն:

10. Իսկ անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը եւ կը դրժեն Մեր պատգամները, պիտի դառնան դժոխքի բնակիչները:

11. Ով հաւատացեալներ. յիշեցէք ձեր հանդէպ Աստուծոյ օրհնութիւնները, երբ (հակառակորդ) մարդիկ ձեր վրայ ձեռք պիտի երկարէին ու Ինք զսպեց անոնց ձեռքերը (որ չի վնասեն) ձեզի: Զգաստ մնացէք ուրեմն Աստուծոյ հանդէպ, եւ հաւատացեալները Աստուծոյ թող ապաւինին:

12. Նախապէս, Աստուած ընդունեց (նման) ուխտ մը Իսրայէլի զաւակներէն, երբ իրենցմէ տասներկու ղեկավարներ ուղարկեցինք: Ու Աստուած ըսաւ. «Ես ձեր հետ պիտի ըլլամ: Եթէ աղօթքը վառ պահէք, եւ ուրիշներու բարեկեցութեան համար տաք, եւ հաւատաք Իմ առաքեալներուս ու զօրավիգ ըլլաք իրենց, եւ Աստուծոյ փոխ տաք լաւ փոխատուութիւն մը (բարիքներ ընելով)՝ ես վստահաբար պիտի ջնջեմ ձեր գէշ արարքները ու ներս պիտի առնեմ ձեզ պարտէզներու մէջ, ուր գետակներ կը հոսին: Բայց այսկէ ետք, ձեզմէ ով որ ուրանայ ճշմարիտը, իսկապէս մոլորած (շեղած) պիտի ըլլայ ուղիղ ճամբէն»:

13. Յետոյ, քանի իրենց ուխտը կտրեցին, Մենք ալ զիրենք մերժեցինք ու սրտերնին կարծրացուցինք: Հիմա անոնք (յայտնուած) բառերուն իմաստը կը խեղաթիւրեն նիւթէն դուրս գալով, ու իրենց ինչ որ ըսուած էր որ յիշեն՝ մեծ մասը մոռցած են. եւ բացի մի քանիներէ, բոլորն ալ դաւաճանութեան մէջ պիտի տեսնես: Սակայն ներէ ու համբերութեամբ տար զիրենք. իրապէս, Աստուած բարիք ընողները կը սիրէ:

14. Եւ (նոյնպէս) անոնցմէ, որոնք կ'ըսեն. «Տեսէք, Մենք քրիստոնեայ ենք», Մենք ընդունած ենք իրենց ուխտը. եւ իրենք ալ, ինչ որ ըսուած էր որ յիշեն, մեծ մասը մոռցած են. ուրեմն իրենց միջեւ թշնամութիւն եւ ատելութիւն յառուցանեցինք (որ պիտի շարունակուի) մինչեւ Յարութեան Օրը. եւ ժամանակի ընթացքին պիտի հասկնան թէ ինչ յօրինած են իրենք:

15. Ով (նախապէս յայտնուած) Գիրքի հետեւորդներ. հիմա ձեզի ներկայացած է Մեր առաքեալը, պարզելու ձեզի շատ մը բաժիններ, որ դուք (ձեզմէ) կը թաքնէիք Գիրքէն, նաեւ անտեսելու (ներելու) շատ հարցեր: Հիմա ձեզի եկած է Աստուծմէ լոյս մը, եւ յստակ Գիրք մը,
16. որու միջոցաւ Աստուած ցոյց կու տայ բոլոր անոնց, որոնք կ'ուզեն Զինք գոհացնել՝ խաղաղութեան (փրկութեան) ուղիները, եւ Իր շնորհով, մթութեան խորերէն դէպի լոյս կ'առաջնորդէ եւ կ'ուղղէ զիրենք դէպի շիտակ ճամբան:

17. Իսկապէս. ճշմարտութիւնը կ'ուրանան անոնք որ կ'ըսեն «Աստուած Քրիստոսն է, Մարիամի որդին». ըսէ՛. «Ո՞վ, եւ ի՞նչ իշխանութիւն ունի Աստուծոյ հետ, եթէ Ինք բնաջինջ ընէր Քրիստոսը, Մարիամի որդին, եւ իր մայրը, եւ ով որ կայ երկրի վրայ՝ բոլորն ալ: Քանի իշխանութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի, երկինքներու եւ երկրի եւ ինչ որ կայատոնց միջեւ. Ան կը ստեղծէ ինչ որ Ինք կամենայ. եւ Աստուած Ամենակարող է»:

18. Հրեաները եւ Քրիստոնեաները (երկուքն ալ) կ'ըսեն. «Մենք Աստուծոյ զաւակներն ենք եւ Իրեն սիրելի»: Ըսէ՛. «Ինչո՞ւ ուրեմն ձեր յանցանքներուն համար ձեզ կը պատժէ: Ո՛չ, դուք պարզապէս Իր ստեղծած մարդ արարածներէն էք: Ան կը ներէ որու որ Ինք կամենայ եւ կը պատժէ որու որ Ինք կամենայ. քանի իշխանութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ եւ ամեն ինչ որ ատոնց միջեւ կը գտնուի եւ դէպի Ան է նպատակակէտը»:

19. Ով (նախապէս յայտնուած) Գիրքի հետեւորդներ. հիմա, երկար ժամանակէ մը ետք որու ընթացքին առաքեալներ յայտնուեցան, ձեզի ներկայացած է Մեր Առաքեալը, որպէսզի չըսէք. «Ոչ աւետող ներկայացաւ մեզի ոչ ալ զգուշացնող (ազդարարող) մը». քանի հիմա եկած է ձեզի աւետող մը եւ զգուշացնող մը. ու Աստուած Ամենակարող է:

20. Եւ Մովսէս (որ աւետող եւ զգուշացնող մըն էր) ըսաւ իր ժողովուրդին. «Ով ժողովուրդս. յիշեցէք օրհնութիւնները որ Աստւած պարգեւեց ձեզի, ձեր մէջէն մարգարէներ յառաջացնելով ու ձեզմէ թագաւորներ տալով եւ պարգեւեց ձեզի (շնորհներ), որոնց նմանը Ան չէր պարգեւած տիեզերքի մէջ ոեւէ մէկու:

21. «Ով ժողովուրդս. մտէք սուրբ հողը որ Աստուած խոստացած է ձեզի. բայց (ձեր հաւատքէն) ետ չդառնաք, քանի այն ատեն պիտի կորսուիք (պիտի տուժէք)»:

22. Անոնք ըսին. «Ով Մովսէս, նկատի առ որ հսկայակազմ (վայրագ) մարդիկ կ'ապրին այդ հողին վրայ, եւ իրապէս պիտի չմտնենք հոն՝ բացի երբ իրենք մեկնին հոնկէ. իսկ եթէ մեկնին՝ մենք ալ կը մտնենք»:

23. Երկու Աստուածավախ մարդիկ, որոնց Աստուած օրհնած էր, ըսին. «Ուղղակի դռնէն (դիմացէն) մուտք գործեցէք, քանի հազիւ թէ մուտք գործէք, յաղթական պիտի ըլլաք: Եւ Աստուծոյ ապաւինեցէք եթէ իրաւ հաւատացեալներ էք»:

24. Անոնք ըսին. «Մենք պիտի չմտնենք այդ (հողը) այնքան ատեն որ անոնք հոն են: Ուրեմն (Մովսէս) դուն գնա, դուն եւ քու Տէրդ, եւ երկուքդ կռուեցէք: Իրապէս, մենք հոս պիտի մնանք»:

25. (Մովսէս) աղօթեց. «Ով Տէրս. ես միայն ինքզինքիս եւ եղբօրս կարող եմ իշխել. ուրեմն Դուն բաժնէ մեզ այս անարդար մարդոցմէ»:

26. Ըսաւ Ան. «Ուրեմն, այս (հողը) պիտի արգիլուի իրենց քառասուն տարի, մինչ իրենք երկրի վրայ թափառական պիտի ըլլան. դուն ալ մի տխրիր այս անարդար մարդոց համար»:

27. Եւ հաղորդէ իրենց Ադամի երկու զաւակներուն իրաւ տեղեկութիւնը, թէ ինչպէս երկուքն ալ զոհ մատուցեցին (նուիրեցին), եւ մէկունը ընդունուեցաւ իսկ միւսինը չընդունուեցաւ. եւ (այս վերջինը) ըսաւ. «Քեզ պիտի սպաննեմ»: (Եղբայրը) պատասխանեց. «Աստուած կ'ընդունի միայն անոնցմէ որոնք Իրեն հանդէպ զգաստ են: 28. Նոյնիսկ եթէ ձեռքդ երկարես, որ սպաննես զիս, ես ձեռքս քեզի պիտի չերկարեմ որ սպաննեմ քեզ. տես, ես Աստուծմէ կը վախնամ՝ տիեզերքի Տիրոջմէն:29. Ես կ'ուզեմ որ իմ մեղքերս դուն կրես ինչպէս եւ քու մեղքերդ. (բայց) այն ատեն կրակի բնակիչ կը դառնաս, քանի անարդարներու վարձատրութիւնը այդ է»:

30. Եղբայրը սպաննելու կիրք մը ունեցաւ. եւ սպաննեց զայն ու այսպէսով կորսուած մը եղաւ:

31. Աստուած ալ ագռաւ մը ղրկեց որ հողը կը ճանկէր, ցոյց տալու իրեն, թէ ինչպէս եղբօր դիակին մերկութիւնը ծածկէ: Ան ըսաւ. «Վայ ինձ. արդեօք շատ տկա՞ր եմ ըլլալու ագռաւին նրածը, ու ծածկելու եղբօրս մերկութիւնը». եւ ուրեմն, աւելի խղճի խայթ ունեցաւ (զղջաց):

32. Ասոր համար Իսրայէլի զաւակներուն հաստատեցինք, թէ ով որ անձ մը սպաննէ՝ բացի երբ անձը ոճրագործ մըն է եւ կամ երկրի վրայ աւերիչ մը, սպանած պիտի համարուի բոլոր մարդկութիւնը. իսկ եթէ մէկը կեանք մը փրկէ, պիտի համարուի այնպէս որ բոլոր մարդկութիւնը փրկեց:

Յակառակ անոր որ Մեր առաքեալները ներկայացան իրենց, տալով բացատրութիւններ՝ տակաւին իրենցմէ շատեր չափազանցութիւններ կը գործեն (վայրագ ոճիրներ եւ անխիղճ սպանութիւն):

33. Բայց արդար հատուցում մըն է անոնց, որոնք կը պատերազմին Աստուծոյ եւ Իր առաքեալին դէմ ու կը ջանան նեխում (խառնակչութիւն, անքարոյականութիւն, քայքայում) յառաջացնել աշխարհի վրայ՝ որ սպաննուին, կամ խաչուին, կամ ալ իրենց հակառակութիւններուն իբրեւ արդիւնք, ձեռքերնին եւ ոտքերնին կտրուի եւ նոյնիսկ բոլորովին բնաջնջուին աշխարհէն. այսպէս կը խայտառակուին այս աշխարհի մէջ: Բայց յաջորդ կեանքին (ալ աւելի) ահռելի տառապանք կը սպասէ իրենց, 34. բացի անոնք, որ դարձի կու գան՝ նախքան որ դուք (հաւատացեալներ) իրենցմէ աւելի զօրաւոր դառնաք. քանի պէտք է գիտակցիք թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած:

35. Ով հաւատք ընծայողներ. զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ ու փափաքեցէք աւելի մօտենալ Իրեն եւ Իր սիրոյն ջանք թափեցէք, որպէսզի յաջողիք:

36. Իրապէս, եթէ ճշմարտութիւնը ուրացողներ բոլոր աշխարհը ունենային, եւ ատոր կրկինը որպէս փրկագին վճարելու Յարութեան Օրուան տանջանքին փոխարէն՝ պիտի չընդունուէր իրենցմէ, քանի ցաւալի տառապանքը կը սպասէ իրենց: 37. Պիտի փափաքին կրակէն դուրս գալ, բայց մնակեաց տառապանք պիտի ունենան:

38. Գալով այն մարդուն, որ կը գողնայ եւ այն կինը որ կը գողնայ - ով որ ալ է - կտրեցէք ձեռքը որպէս հատուցում իր արարքին. Աստուծոյ հրահանգն է որպէս օրինակ (ուրիշները տարհամոզելու). քանի Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

39. Բայց սխալը գործելէ ետք եթէ անձ մը դարձ ունենայ ու բարեփոխուի, նկատի առէք թէ Աստուած պիտի ընդունի իր զղջումը. իրապէս, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

40. Չե՞ս գիտեր թէ երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի: Ան կը պատժէ որու որ Ինք կամենայ, եւ Ան կը ներէ որու որ Ինք կամենայ, որովհետեւ Աստուած Ամենակարող է:

41. Ով Առաքեալ, մի՛ տխրիր անոնցմէ, որոնք մրցակցութեան ելած են ճշմարիտը ուրանալու, ինչպիսին են անոնք, որոնք իրենց բերնով կ'ըսեն. «Մենք կը հաւատանք», մինչ իրենց սրտերը չեն հաւատար. ու նման հրեաներուն, որոնք ցանկութիւն ունին սուտ բան լսելու, ու ցանկութեամբ մտիկ կ'ընեն ուրիշ մարդոց, առանց քեզի գալու (որ լուսաբանուին): Անոնք (յայտնուած) բառերուն իմաստը կ'այլանդակեն, բուն նիւթէն շեղելով, եւ (իրարու) կ'ըսեն. «Եթէ այս կամ այն բանը ձեզ հաճեցնէ, ընդունեցէք զայն. բայց եթէ ձեզ չի հաճեցներ, ուշադիր եղէք»:

(Մի տխրիր անոնցմէ) քանի, եթէ Աստուած փորձութեան մատնած է որեւէ մէկը՝ դուն Աստուծմէ որեւէ իշխանութիւն չունիս անոր դէմ: Անոնք են որոնց սրտերը Աստուած չի կամենար մաքրել: Անոնք պիտի նուաստանան այս աշխարհի մէջ եւ ահռելի տանջանք պիտի ունենան յաջորդ կեանքին՝ 42.անոնք, որոնք ցանկութեամբ ամէն սուտեր կը լսեն, ագահօրէն կուլ տալով ամէն չարիք:

Ուրեմն, եթէ քեզի գան՝ դուն կարող ես իրենց միջեւ վճռել եւ կամ անտեսել. քանի եթէ անտեսես զիրենք, որեւէ ձեւով չեն կրնար քեզի վնասել: Բայց եթէ իրենց միջեւ դատես, անաչառ (արդարօրէն) վճռէ. իրապէս, Աստուած արդարամիտ եղողները կը սիրէ:

43. Բայց ինչո՞ւ քու դատողութիւնդ կը հայցեն՝ նկատի առնելով թէ իրենք Թորան (Մովսէսի Օրէնքը) ունին, որ կը պարունակէ Աստուծոյ դատողութիւնը՝ ու վերջն ալ կռնակ կը դարձնեն (քու վճիռիդ): Այսպիսիները հաւատք չունին:

44. Իրապէս, Մենք վերէն պարգեւեցինք Թորան, որ կը պարունակէ ուղղութիւն եւ լոյս: Անոր միջոցաւ, Աստուծոյ յանձնուած մարգարէները վճիռ կ'արձակէին հրեաներու. նաեւ Աստուծոյ մարդիկը եւ հրեայ կրօնականները՝ ինչ որ ուսուցուած էին Աստուծոյ Գրքէն. եւ անոր (ճշմարտութեան) վկաներն էին:

Ուրեմն, մարդոցմէ մի վախնաք այլ Ինծմէ վախցէք, եւ իմ պատգամներս ջնջին շահով մի փոխարինէք. քանի անոնք որ Աստուծոյ վերէն պարգեւածին համեմատ չեն դատեր, իսկապէս անոնք են ճշմարտութիւնը ուրացողները:

45. Իրենց համար անով (Թորայով) հաստատեցինք, անձի դէմ անձ, աչքի դէմ աչք, քիթի դէմ քիթ, ակռայի դէմ ակռայ եւ վէրքի դէմ (նման) փոխհատուցում մը. բայց ան որ վազ կ'անցնի (փոխհատուցելու), որպէս բարիք՝ քաւութիւն կը ստանայ իր նախկին կարգ մը մեղքերուն: Եւ անոնք որոնք Աստուծոյ յայտնած (Գրքին) համեմատ չեն դատեր, անոնք, իրենք են անարդարները:

46. Ու Մենք, իրենց (նախկին մարգարէներու) քայլերուն հետեւցուցինք Յիսուսը, Մարիամի որդին, հաստատելով ճշմարտութիւնը այն ինչի որ նախապէս Թորայով յայտնուած էր. ու Մենք տուինք իրեն Աւետարանը, որ կը պարունակէ ուղղութիւն եւ լոյս, եւ որ կը հաստատէ նախապէս Թորայով յայտնուածը ու (կը ծառայէ) իբրեւ ուղղութիւն եւ յորդորանք զգաստապարտաճանաչ անձերու:

47. Ուրեմն, Աւետարանի հետեւող մարդիկ թող դատեն այնպէս որ Աստուած վերէն յայտնած է անոր մէջ. քանի անոնք, որոնք Աստուծոյ վերէն յայտնածին միջոցաւ չեն դատեր, անոնք, իրենք են անօրէնները:

48. Քեզի ալ (ով Առաքեալ) Մենք վերէն յայտնեցինք Այս Գիրքը, առաջացնելով ճշմարտութիւնը, հաստատելով ճշմարտութիւնը նախապէս յայտնուած Գիրքերուն ու երաշխաւորելով անոր (Գրքին) պահպանումը: Ուրեմն, դատէ (վճռէ) իրենց միջեւ Աստուծոյ վերէն յայտնածին համապատասխան կերպով, եւ մի հետեւիր իրենց քմահաճոյքներուն, լքելով այն ճշմարտութիւնը որ ստացար:

Ձեզմէ ամէն մէկուն որոշ օրէնքներ ու ապրելակերպի ծրագիր նշանակեցինք: Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, Ան կարող էր ձեզ բոլորդ մէկ հասարակութեան վերածել. սակայն (այդպէս չկամեցաւ) որպէսզի ձեզի տուածին համեմատ փորձէ ձեզ: Մրցակցեցէք ուրեմն բարի գործունէութիւններով: Բոլորդ ալ Աստուծոյ պիտի վերադառնաք ուապա Ինք պիտի տեղեկացնէ ձեզի ձեր տարբերութիւնները (անհամաձայնութիւնները):

49. Ուրեմն, վճռէ իրենց միջեւ Աստուծոյ քեզի վերէն տուածին համեմատ, ու մի հետեւիր իրենց քմահաճոյքներուն. եւ ուշադիր եղիր որ քեզ Աստուծոյ շնորհածներէն տարբեր բաներով չի հրապուրեն (փորձութեան ենթարկեն): Եւ եթէ կռնակ դարձնեն (Իր պատուէրներուն), գիտցիր թէ (այդ) Աստուծոյ կամքն է, որպէսզի պատժէ զիրենք իրենց կարգ մը մեղքերուն համար. քանի նկատի առ, թէ շատ մարդիկ անարդար (անբարոյ) են:

50. Արդեօք կը փափաքին անգէտ (հեթանոսական) օրէնքներո՞ւ ենթարկուիլ: Բայց ներքնապէս համոզուած մարդոց համար, կարելի՞ է Աստուծոյ տուած օրէնքներէն աւելի լաւը գտնել:

51. Ով հաւատք ընծայողներ. մի դաշնակցիք հրեաներու եւ քրիստոնեաներու հետ. անոնք միմիայն իրար (իրենց տեսակին) հետ կը դաշնակցին: Ուրեմն ձեզմէ ով որ զօրավիգ կ'ըլլայ իրենց, ան իրենցմէ մէկն է. նկատի առէք թէ Աստուած անարդարները չուղղեր:

52. Բայց տակաւին կը տեսնես մարդիկ - որոնց սրտերուն մէջ հիւանդութիւն կայ- որոնք կը մրցակցին իրենց զօրավիգ ըլլալու, սիրաշահելու զիրենք ու կ'ըսեն. «Վախնանք որ մեր (կեանքի) անիւը հակառակ դառնայ»: Բայց Աստուած կարելի է որ յաղթանակ մը ընծայէ (հաւատացեալներուն) եւ կամ Իր կողմէ տարբեր իրողութիւն մը, ու իրենք ալ զղջան իրենց անձնական գաղտնիքներուն համար:

53. Իսկ հաւատացեալները պիտի ըսեն (իրարու), «Անոնք այդ նոյն մարդի՞կն են, որոնք Աստուծմով երդում ըրին, խորապէս ուխտելով, որ ձեզի կողմնակից են: Անոնց գործունէութիւնը ի դերեւ ելաւ, քանի հիմա կորսուած են (ձախողած)»:

54. Ով հաւատացեալներ. եթէ երբեք լքէք ձեր հաւատքը, Աստուած (ձեր փոխարէն) մարդիկ պիտի բերէ, որոնց Ինք կը սիրէ եւ որոնք Իրեն կը սիրեն, խոնարհ են հաւատացեալներու հանդէպ ու հպարտ ճշմարտութիւնը ուրացողներու դէմ. (մարդիկ) որոնք ջանք կը թափեն Աստուծոյ սիրոյն ու քննադատի մը արտայայտութեանէն չեն վախնար: Այսպէս է Աստուծոյ շնորհը, որ Ինք կը պարգեւէ որու որ Ինք կամենայ. ու Աստուած Անսահման է, Գիտակից:

55. Նկատեցէք. ձեր միակ օգնականը Աստուած է, եւ Իր Առաքեալը ու անոնք որոնք հաւատք կ'ընծայեն. անոնք որ աղօթքը վառ կը պահեն, (ուրիշներու) բարեկեցութեան տուրքը կու տան ու կը խոնարհին (Աստուծոյ առաջ): 56. Քանի բոլոր անոնք, որոնք կը դաշնակցին Աստուծոյ հետ ինչպէս եւ Իր Առաքեալին ու հաւատացեալներու, իրապէս, անոնք են Աստուծոյ կողմնակիցները, որոնք յաղթական դուրս պիտի գան:

57. Ով հաւատք ընծայողներ. մի ընկերակցիք անոնց, որոնք կը ծաղրեն ձեր հաւատքը ու կատակի կ'առնեն - ըլլան անոնք նախապէս յայտնութիւն ստացող մարդոցմէ, կամ ալ ճշմարտութիւնը ուրացողներէ - այլ զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, եթէ (իրաւ) հաւատացեալ էք. 58. քանի երբ աղօթքի կանչէք, կը ծաղրեն ու կատակի կ'առնեն. պարզապէս մարդիկ են, որոնք իրենց տրամաբանութիւնը չեն գործածեր:

59. Ըսէ՛. «Ով նախապէս յայտնուած Գրքի մարդիկ. մեզ կը հալածէք պարզապէս քանի մենք Աստուծո՞յ կը հաւատանք, եւ այն ինչի որ վերէն պարգեւեց մեզի, ինչպէս նաեւ այդ որ նախապէս յայտնուած էր. թէ չէ (մեզ կը հալածէք) քանի մեծաւ մասամբ անարդար էք»:

60. Ըսէ՛. «Տեղեկացնե՞մ ձեզի, թէ ով Աստուծոյ աչքով, աւելի գէշ հալածանքի արժանի է: Անոնք, որոնց Աստուած մերժած է եւ որոնց Ինք դատապարտած ու որոնց Ինք վերածած է կապիկներու եւ խոզերու՝ որովհետեւ իրենք ծառայ եղան ամբարտաւանութեան. ասոնք շատ աւելի գէշ դիրքի հասած են ու ալ աւելի մոլորած են ուղիղ ճամբէն (քան ծաղրողները)»:61. Քանի, երբ ձեզի մօտենան կ'ըսեն, «Մենք կը հաւատանք», բայց իրողութեան մէջ իրենք կը մօտենան ուրանալու վճռակամութեամբ, եւ նոյն վիճակով ալ կը հեռանան: Աստուած շատ լաւ գիտէ իրենց գաղտնիքը:

62. Դուն ալ կը տեսնես իրենցմէ շատերը, թէ ինչպէս կը մրցակցին՝ մեղանչելու եւ բռնակալութիւն ընելու ու կաշառքով սնանելու: Ի՜նչ թշուառ գործունէութիւն ունին:

63. Ինչո՞ւ իրենց վարդապետները ու կրօնական (Աստուծոյ) մարդիկը վերջ չեն դներ (արգիլէր) իրենց մեղսալի խօսակցութեան ու կաշառակերութեան: Իսկապէս զզուելի գործունէութիւն ունին:

64. Եւ հրեաները կ'ըսեն. «Աստուծոյ ձեռքը կապանքուած (շղթայուած) է»: Իրե՜նց ձեռքերը կապանքուած են ու մերժուած են (Աստուծմէ) իրենց այս խօսքին համար: Ո՛չ, Անոր ձեռքերը լայնատարած կ'երկարին. Ան կը բաշխէ (Իր պարգեւը) ինչպէս որ Ինք կամենայ: Բայց ինչ որ քեզի (ով Առաքեալ) վերէն պարգեւուեցաւ Տիրոջդ կողմէ՝ իրենցմէ շատեր աւելի յամառ ու սնապարծ ամբարտաւանութեամբ ուրացումի պիտի մղէ:

Ուրեմն Մենք թշնամութիւն եւ ատելութիւն սերմանեցինք իրենց միջեւ (որ պիտի մնայ) մինչեւ Յարութեան Օրը. ամէն անգամ որ պատերազմի կրակը բոցավառեն, Աստուած կը մարէ զայն. եւ իրենք շտապելով կը ջանան երկիրը աւերել ու Աստուած աւերիչները չի սիրեր:

65. Եթէ Գրքի (Թորայի եւ Աւետարանի) հետեւորդները (իրաւ) հաւատք ունենային, ինչպէս եւ զգաստ-պարտաճանաչ ըլլային, Մենք կը քաւէինք (սրբէինք) իրենց (նախկին) յանցանքները եւ երանութեան պարտէզներու մէջ կ'առաջնորդէինք զիրենք:

66. Եւ եթէ իրաւ հետեւէին Թորային ու Աւետարանին եւ ամէն ինչ որ իրենց Տէրը վերէն պարզեւեց, անշուշտ թէ պիտի վայելէին երկնի եւ երկրի բոլոր օրհնութիւնները: Իրենց մէջ ոմանք ուղիղ կ'ընթանան (չափաւոր համայնք մըն են), սակայն մեծամասնութեան արարքները վատ են:

67. Ով Առաքեալ. տեղեկացուր ամէն ինչ որ վերէն պարգեւուեցաւ քեզի. քանի եթէ կատարելապէս չընես, Իր պատգամը հաղորդած չես ըլլար. եւ Աստուած մարդոցմէ պիտի պաշտպանէ քեզ. տես, Աստուած չառաջնորդեր մարդիկ, որոնք կը մերժեն իրողութիւնը ընդունիլ:

68. Ըսէ՛. «Ով Գրքի հետեւորդներ. ձեր հաւատքը ոչինչ է եթէ կայուն կերպով չհետեւիք Թորային ու Աւետարանին, եւ ամէն ինչի, որ վերէն պարգեւուած է ձեզի ձեր Տիրոջմէն»:

Տակաւ, այն բոլորը որ վերէն պարգեւուեցաւ քեզի քու Տիրոջմէդ, իրենցմէ շատերը պիտի մղէ որ աւելի յամառ ու սնապարծ հպարտութեամբ ուրանան ճշմարտութիւնը: Սակայն մի տխրիր ճշմարիտը ուրացողներու համար: 69. Քանի իրապէս, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն (այս Գրքին), ինչպէս նաեւ անոնք որ հրեայ են, եւ Սէպեաններն եւ Քրիստոնեաները - ամէն ով որ կը հաւատայ Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուան ու բարի արարքներ կը գործէ - պէտք չունի վախնալու, եւ ոչ ալ պիտի տխրի:

70. Իսրայէլի զաւակներուն ուխտը (որ պիտի լսեն ու հնազանդին) ընդունեցինք, եւ ուրեմն առաքեալներ ուղարկեցինք իրենց: Ամէն անգամ որ, իրենց անձնական քմահաճոյքեն դուրս առաջարկով մը առաքեալ մը ներկայացաւ իրենց, կամ իբրեւ ստախօս կ'ամբաստանէին զինք եւ կամ ալ կը սպանէին, 71. խորհելով թէ փորձանքէ զերծ պիտի մնան. եւ ուրեմն կուրացան ու համրացան: Յետոյ, Աստուած ընդունեց իրենց դարձը եւ իրենցմէ շատեր դարձեալ կուրացան ու համրացան: Բայց Աստուած կը տեսնէ իրենց բոլոր արարքները:

72. Իսկապէս, ճշմարտութիւնը կ'ուրանան անոնք, որոնք կ'ըսեն. «Տեսէք, Աստուած Քրիստոսն է, Մարիամի որդին», երբ Յիսուս ինք ըսաւ, «Ով Իսրայէլի զաւակներ, Աստուած պաշտեցէք, որ իմ Տէրս է ինչպէս եւ ձեր Տէրը»: Նկատեցէք թէ Աստուած դրախտէ պիտի զրկէ ան, որ Աստուծոյ որեւէ բաժնեկից կը կարգէ. ու անոր բնակարանը կրակը պիտի ըլլայ ու այդպիսի անարդարները զօրավիգ չունին:

73. Իսկապէս ճշմարտութիւնը կ'ուրանան անոնք, որոնք կ'ըսեն, «Տեսէք, Աստուած երրորդութեան մէկն է», երբ միակ Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուած գոյութիւն չունի: Եւ եթէ չդադրին իրենց այս ասացուածքէն, ցաւալի տանջանքի պիտի ենթարկուին իրենցմէ անոնք, որոնք կը պնդեն ուրանալ ճշմարիտը:

74. Ուրեմն դարձ պիտի չունենա՞ն դէպի Աստուած եւ ներում խնդրեն Իրմէ. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

75. Քրիստոս, Մարիամի որդին, միմիայն առաքեալ մըն էր. բոլոր (միւս) առաքեալներն ալ անցած ու գացած էին իրմէ առաջ: Իր մայրը անկեղծ էր: Երկուքն ալ ճաշ կ'ուտէին (բոլոր մահկանացուներու նման):

Տես թէ ինչպէս յստակ կը բացատրենք այս պատգամները. յետոյ տես թէ ինչպէս ուսերնին անփութութեամբ կը թօթուեն:

76. Ըսէ՛. «Կ'ուզէք Աստուծմէ տարբեր բա՞ն մը պաշտել, որ ձեր վրայ որեւէ իշխանութիւն չունի - ոչ վնասելու եւ ոչ ալ օգնելու - , մինչ Աստուած ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է»:

77. Ըսէ՛. « Ով Գրքի (Աւետարանի) հետեւորդներ. ձեր կրօնքին (հաւատքին) մէջ մի՛ չափազանցեք. եւ մի հետեւիք մարդոց սխալ գաղափարներուն , երբ իրենք նախօրօք մոլորած են եւ շատ մարդիկ մոլորեցուցած ու տակաւին կը շեղին շիտակ ճամբէն»:

78. Իսրայէլի սերունդէն անոնք որ ուրացան ճշմարտութիւնը, անիծուեցան Դաւիթի լեզուով, ինչպէս եւ Յիսուսի, Մարիամի որդւոյն. ասոր պատճառը իրենց ապստամբ վիճակն էր (Աստուծոյ դէմ) ու իրենց անիրաւ չափազանցութիւնները:

79. Անոնք չէին դադրեր ատելի արարքներէ. իսկապէս զզուելի էր իրենց ըրածները:

80. (Յիմա) կը տեսնես թէ իրենցմէ շատեր ինչպէս մօտ են անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը: Իսկապէս զզուելի է ինչ որ իրենց քմահաճոյքները ընել կու տան իրենց. ուրեմն, Աստուած դատապարտած է զիրենք ու միշտ կը տանջուին. 81. քանի եթէ հաւատային Աստուծոյ եւ Մարգարէին եւ ինչ որ վերէն յայտնուեցաւ իրեն, պիտի չընկերակցէին անոնց (ուրացողներուն), որպէս իրենց բարեկամները. եւ սակայն, մեծամասնութեամբ փճացած են:

82. Վստահաբար պիտի նկատես (համոզուիս) թէ (այս Գրքին) հաւատք ընծայողներու դէմ ամենախիստ թշնամութիւն ընողները հրեաներն են ինչպէս եւ անոնք, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը վերագրեն. ու վստահաբար պիտի գտնես, թէ հաւատք ընծայողներու հանդէպ ամենասիրալիրը անոնք են, որ կ'ըսեն, «Նկատեցէք, մենք Քրիստոնեայ ենք»: Այսպէս է,

քանի իրենք ունին քահանաներ ու վարդապետներ որոնք հպարտ (անքարտաւան) չեն վարուիր (խոնարհ են). 83. ու եթէ լսեն այն ինչ որ վերէն յայտնուած (էջք ունեցած) է Առաքեալին, պիտի տեսնես թէ իրենց աչքերը արցունքով կը լեցուին, որովհետեւ կը ճանչնան ատոր ճշմարտութիւնը: Անոնք կ'ըսեն, «Ով մեր Տէրը. մենք կը հաւատանք. ուրեմն մեզ ալ միացուր (արձանագրէ) ճշմարտութեան վկայ եղողներու կողքին. 84. Ինչպէ՞ս կրնանք հաւատք չընծայել Աստուծոյ եւ ինչ ճշմարտութիւն որ յայտնուած է մեզի, երբ կը ձգտինք որ մեր Տէրը ընդունի մեզ արդարներու կողքին»:

85. Իրենց այս հաւատքին համար, Աստուած զիրենք պարտէզներով պիտի վարձատրէ, ուր գետակներ կը հոսին՝ հոն ապրելու. քանի այսպէս է բարիներու վարձատրութիւնը:

86. Իսկ անոնք, որ շարունակ կ'ուրանան ու կը ստեն Մեր պատգամները՝ անոնք ալ դժոխքի բնակիչներն են:

87. Ով դուք հաւատք ընծայողներ. դուք ձեզ մի զրկէք կեանքի բարիքներէն, որ Աստուած օրինական ըրած է ձեզի. բայց մի չափազանցէք. իրապէս, Աստուած չի սիրեր չափազանցողները: 88. Մասնակից եղէք օրինական լաւ բաներու, որ Աստուած պարգեւած է ձեզի որպէս կենսամիջոց. եւ զգաստ մնացէք Աստուծոյ, որու կը հաւատաք:

89. Աստուած պատասխանատու չի բռներ ձեզ, երբ առանց մտածելու երդումներ կ'ընէք. բայց ձեզմէ հաշիւ կը պահանջէ այն երդումներուն համար, որ լրջօրէն կը կատարէք: Երդման դրժումը պէտք է քաւուի, տասը աղքատ կերակրելով՝ նման այն ճաշերուն, որ ձեր ընտանիքը կը կերակրէք. եւ կամ հագցնելով զիրենք եւ կամ ալ անձ մը գերութենէ ազատելով: Իսկ ան, որ կարողութիւն չունի (փոխարէն) պէտք է երեք օր ծօմ պահէ: Այս պիտի ըլլայ ձեր երդումներուն քաւութիւնը, երբ որ երդում ըրած էք (ու կտրած զայն): Ձեր երդումներուն ուշադիր եղէք:

Այսպէս Աստուած յստակաբար կը պարզէ Իր պատգամները, որպէսզի երախտապարտ ըլլաք:

90. Ով հաւատացեալներ. ոգելից ըմպելիները եւ բախտախաղերը, եւ հեթանոսական խաբէութիւնները եւ ապազայի գուշակութիւնը կեղտոտ (նողկալի) չար սատանայի գործերն են. խուսափեցէք ուրեմն ատոնցմէ, որպէսզի կարենաք յաջողիլ:

91. Ոգելից ըմպելիներու եւ բախտախաղի միջոցաւ, սատանան ձեր մէջ ատելութիւն եւ թշնամութիւն կ'ուզէ սերմանել, ու ձեզ ետ մղել Աստուած յիշելէ ու աղօթելէ: Ուրեմն, պիտի չխուսափի՞ք (վերջ պիտի չդնէ՞ք):

92. Յետեւաբար, ուշադիր լսեցէք Աստուած, եւ ուշադիր լսեցէք Առաքեալը, ու միշտ զգոյշ եղէք (չարիքի հանդէպ). իսկ եթէ հակառակը ընէք, այն ատեն գիտցէք թէ Մեր Առաքեալին միակ պաշտօնը (պարտականութիւնը)՝ յստակ կերպով փոխանցել է պատգամը (որ տրուած է իրեն):

93. Յաւատացեալներ, որոնք բարիքներ կ'ընեն, պիտի չմեղադրուին իրենց կերուխումին համար, այնքան ատեն որ կը շարունակեն զգաստ ըլլալ Աստուծոյ հանդէպ ու հաւատալ ու բարիքներ կատարել եւ երկիւղածութեամբ ու հաւատքով աւելի աճիլ Աստուծոյ գիտակցութեամբ ու բարի արարքներով. քանի Աստուած բարիք ընողները կը սիրէ:

94. Ով հաւատացեալներ. Աստուած պիտի փորձէ ձեզ որսի հարցով, որ ձեր ձեռքերուն կամ զէնքերուն (նիզակներուն) հասանելիութեան սահմանին մէջ է (երբ դուք ուխտագնացութեան կ'երթաք), որպէսզի Աստուած նշէ թէ որոնք Իրմէ կը վախնան՝ աներեւելի Աստուծմէ: Այս բոլորէն ետք, ով որ սահմանը անցնի, ցաւալի տառապանք պիտի ունենայ:

95. Ով հաւատք ընծայողներ. ուխտագնացութեան ընթացքին որսի կենդանի մի սպաննէք: Ձեզմէ ան որ դիտաւորեալ կը սպանէ, հատուցում (պիտի ընէ) նման արջառով - ինչ որ ձեզմէ երկու արդարամիտ մարդիկ որոշեն - որպէս մատաղ, որ պէտք է Քաբայէ բերուի. թէ ոչ, կրնայ աղքատ մը կերակրել որպէս քաւութիւն (իր մեղքին) եւ կամ ալ փոխարէն ծոմ պահէ, որպէսզի անդրադառնայ իր արարքին ծանրութեան: Անցեալի պատահածը Աստուած սրբած է, բայց ով որ կրկնէ, Աստուած ալ իր վրէժը կը լուծէ. քանի Աստուած Յզօր է, Վրիժառու:

96. Օրինական է ձեզի ձկնորսութիւնը. ուտուելիք պաշար է ձեզի եւ ճամբորդներու համար. սակայն արգիլուած է ձեզի հողի վրայ որսալ, երբ ուխտագնացութեան կ'երթաք: Զգաստ մնացէք Աստուծոյ, որու առաջ պիտի հաւաքուիք:

97. Աստուած զետեղած է Քաբայէն, Սուրբ Տաճարը, որպէս խորհրդանիշ բոլոր մարդոց, եւ (նոյնպէս, ուխտագնացութեան) սուրբ ամիսը եւ ծաղկեպսակներով մատաղները, որպէսզի անդրադառնաք թէ Աստուած տեղեակ է ամէն ինչէ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, եւ թէ Աստուած Ամենագէտ է:

98. Գիտցէք թէ Աստուած խիստ կը պատժէ եւ թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած:

99. Առաքեալին միակ պարտաւորութիւնը, պատգամը տեղեկացնել է. մինչ Աստուած գիտէ թէ ինչ ցոյց կու տաք (երեւան կը հանէք) եւ թէ ինչ գաղտնի կը պահէք:

100. Ըսէ՛. «Գէշը լաւին հաւասար չէ, նոյնիսկ երբ շատ գէշ բաներ հմայեն ձեզ: Ով խոհեմ անձեր, զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ որպէսզի յաջողիք»:

101. Ով հաւատացեալներ. մի հարց տաք այնպիսի բաներու մասին, որոնց ցուցմունքը կրնայ ձեզի դժուարութիւններ յարուցանել. քանի, եթէ հարց տաք ատոնց մասին երբ Ընթերցումը (Քուրանը) կը յայտնուի, ատոնք կարող են պարզուիլ ձեզի: Աստուած (այդպիսի հարցերը) ազատ թողած է ձեզ, քանի Աստուած Ներող է, Համբերող:

102. Մարդիկ նախապէս այդպիսի հարցեր արծարծած են ու այդ պատճառաւ ուրացած ճշմարտութիւնը:

103. Աստուծոյ տնօրինութիւնը չէ, որ կարգ մը արջառներ սնահաւատութեամբ նշանակուին, եւ մարդոց արգիլուի զանոնք օգտագործել. բայց ճշմարտութիւնը ուրացողներ սուտեր հնարելով Աստուծոյ կը վերագրեն: Անոնց մեծամասնութիւնը երբեք չի տրամաբաներ.
104. քանի երբ իրենց ըսուի, «եկէք դէպի Աստուծոյ յայտնութեան (վերէն պարգեւածին) ու (եկէք) դէպի Առաքեալը», անոնք կը պատասխանեն. «Բաւարար է մեզի այդ, որու մեր նախահայրերը կը հաւատային ու կ'ընէին»: Ինչո՞ւ, մանաւանդ երբ իրենց նախահայրերը ոչինչ գիտէին, եւ երբեք չէին ուղղուած:

105. Ով հաւատք ընծայողներ. դուք (միայն) ձեր անձերուն պատասխանատուներն էք. անոնք որոնք շեղած (կորսուած) են, կարող չեն ձեզի վնասել եթէ դուք շիտակ ուղիի մէջ էք: Բոլորդ ալ Աստուծոյ պիտի վերադառնաք եւ Ան ձեր արարքները պիտի տեղեկացնէ (հասկցնէ) ձեզի:

106. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ մահը մօտ է, վկաներ ունեցէք ձեր կտակին . ձեր մէջէն երկու արդարամիտ անձեր, կամ - երբ մահուան աղէտը (գայ) երբ ճամբորդութեան մէջ էք - երկու օտար անձեր: Աղօթքէ ետք վար պահեցէք երկու անձերը. եթէ իրենց հանդէպ կասկած ունենաք, թող իւրաքանչիւրը Աստուծմով երդում ընէ, «Որեւէ գնով պիտի չծախենք այս (մեր խօսքը), նոյնիսկ եթէ մօտիկ ազգականի մը օգտին է. ոչ ալ պիտի ծածկենք ինչ որ վկայեցինք Աստուծոյ առաջ, թէ ոչ մեղաւոր ենք»:

107. Եթէ յետոյ յայտնաբերուի թէ երկու (վկաները այդպիսի) մեղք գործած են, ուրեմն երկու տարբեր անձեր, որոնք աւելի արժանի են, թող փոխարինեն զիրենք եւ Աստուծմով երդնուն, «Մեր վկայութիւնը աւելի վաւերական է իրենց վկայութենէն, եւ մենք արդարութեան սահմանէն դուրս չենք եկած, թէ ոչ չարագործ պիտի համարուինք»:

108. Այսպէս աւելի հաւանական է որ մարդիկ ճշգրիտ վկայեն. թէ ոչ վախ կ'ունենան թէ իրենց երդումը պիտի հերքուի ուրիշներու երդումով:

Ուրեմն, զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, ու լսեցէք (Զինք). քանի Աստուած չառաջնորդեր անքարոյ մարդկանց:

109. Այն Օրը երբ Աստուած պիտի ժողվէ բոլոր առաքեալները ու պիտի հարցնէ, «Ի՞նչ պատասխան (արձագանգ) ստացաք դուք». անոնք պիտի ըսեն, «Մենք գիտութիւն չունինք. իրապէս Դուն միայն գիտես բոլոր աներեւոյթը»:

110. Երբ Աստուած պիտի ըսէ. «Ով Յիսուս, Մարիամի որդին. յիշէ օրհնութիւնները որ պարգեւեցի քեզի ու քու մօրդ, թէ ինչպէս զօրացուցի քեզ սուրբ հոգիով (յայտնութեամբ, շունչով), որ դուն կրցար օրօրոցին մէջէն խօսիլ մարդոց, ինչպէս եւ երբ չափահաս եղար. եւ թէ ինչպէս սորվեցուցի քեզի Գիրք (յայտնութիւն) եւ իմաստութիւն, ներառեալ Թորան ու Աւետարանը. եւ ինչպէս Իմ թոյլտուութեամբս կաւէն թռչունի կերպարանք ստեղծեցիր եւ շունչ տուիր անոր, որ Իմ թոյլտուութեամբս թռչուն ըլլայ. եւ ինչպէս բուժեցիր կոյրը եւ բորոտը Իմ թոյլտուութեամբս. եւ ինչպէս մեռածը ոտքի հանեցիր Իմ թոյլտուութեամբս. եւ թէ ինչպէս պաշտպանեցի քեզ Իսրայէլի զաւակներէն, երբ իրենց բացատրութիւններ տուիր ու իրենց մէջէն ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսէին, "Սա յստակ կերպով կախարդութիւն (խաբեբայութիւն) է": 111. (Յիշէ ժամանակը) երբ Ես ներշնչեցի ճերմակ զգեստաւորները (քու աշակերտներդ). "Հաւատացէք Ինծի եւ Իմ Առաքեալիս": Անոնք ըսին. "Կը հաւատանք. եւ Դուն վկայ եղիր թէ մենք յանձնուած ենք (Քեզի)" »:

112. ...Եւ երբ ճերմակազգեստները (աշակերտները) ըսին. «Ով Յիսուս, Մարիամի որդի. քու Տէրդ կրնա՞յ երկինքէն մեզի (ընթրիքի)սեղան մը իջեցնել»:

(Յիսուս) ըսաւ. «Զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ եթէ (իրաւ) հաւատացեալներ էք»:

113. Անոնք ըսին. «Կ'ուզենք ճաշակել ու մեր սրտերը կատարելապէս հանգստացնել, եւ կարենանք գիտնալ թէ դուն ճշմարտութիւնը խօսեցար մեզի եւ թէ կարենանք վկայել այդ»:

114. Ըսաւ Յիսուս, Մարիամի որդին, «Ով Աստուած, մեր Տէրը. երկինքէն մեզի տուր սեղան մը, որպէսզի մեր առաջինին ու վերջինին տօն մը ըլլայ ու Քեզմէ նշան մը: Ու հայթայթէ մեզի, քանի Դուն լաւագոյն Յայթայթիչն ես»:
115. Աստուած պատասխանեց. «Ես ձեզի կը ղրկեմ. ուրեմն, եթէ ձեզմէ ոեւէ մէկը ուրանայ ճշմարիտը, այն անձը պիտի չարչարեմ այնպէս, որու նմանը երբեք (տակաւին) չեմ չարչարած աշխարհի մէջ»:
116. Երբ Աստուած ըսաւ. «Ով Յիսուս, Մարիամի որդին. դո՞ւն մարդոց ըսիր. "Զիս եւ մայրս պաշտեցէք փոխան Աստուծոյ" »:
(Յիսուս) պատասխանեց. «Փառքը Քուկդ է. ես կարելի չէ որ ըսեմ բան մը, որու իրաւունքը չունիմ: Եթէ ըսած ըլլայի, Դուն իսկապէս պիտի գիտնայիր: Դուն գիտես թէ մտքիս մէջ ինչ կայ, իսկ ես չեն գիտեր Քու Միտքդ: Իրապէս, միայն Դուն գիտես աներեւոյթը:
117. «Ես, Քու հրահանգածէդ դուրս, իրենց բան մը չըսի. "Աստուած պաշտեցէք. իմ Տէրս ինչպէս եւ ձեր Տէրը": Ես վկայ եմ իրենց արարքներուն որ ըրին, մինչ ես իրենց հետ էի. բայց յետոյ, երբ մահս պատճառեցիր, Դուն դիտեցիր զիրենք եւ Դուն ամէն բանի վկայ ես.:
118. «Եթէ զիրենք չարչարես, իրապէս, իրենք Քու ծառաներդ են. եւ եթէ Դուն ներես իրենց, իրապէս, Դուն ես Յզօրը, Իմաստունը»:
119. Աստուած ըսաւ. (պիտի ըսէ Դատաստանի Օրը). «Այսօր, իրենց ճշմարտախօսութիւնը օգուտ պիտի ունենայ այն բոլորին, որոնք ճշմարիտ եղան. իրենք պիտի ունենան պարտէզներ, ուր գետակներ կը հոսին՝ միշտ հոն ապրելու. Աստուած գոհ է իրենցմէ եւ իրենք ալ գոհ են Աստուծոյ հետ. այս է գերագոյն յաղթանակը»:
120. Աստուծոյ կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը եւ ինչ որ կայ ատոնց միջեւ. եւ Ան Ամենակարող է:

Սուրաթ էլ - էն'ըամ

6. Արջառ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Գովասանքը պատշաճ է Աստուծոյ, որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը եւ գոյացուցած է խաւարն ու լոյսը. տակաւին, ճշմարիտը ուրացողներ, տարբեր բաներ հաւասար կը նկատեն իրենց Տիրոջ:
2. Ան է որ ստեղծեց ձեզ կաւէ, ու յետոյ որոշ ժամանակ մը վճռեց (ձեզի համար). սահմանուած ժամանակը (միայն) Ինք գիտէ: Տակաւին կը կասկածիք՝ 3. թէպէտ Ինք է երկինքներու եւ երկրի Աստուածը. գիտէ ձեր գաղտնիքներն ու բացայայտ արարքները եւ գիտէ ձեր արժէքը (վաստակը):
4. Տակաւին, որեւէ ցուցմունք որ իրենց Տիրոջմէ տրուի, միայն կը հակառակին ատոր. 5. հիմա որ այս ճշմարտութիւնը կը տրուի իրենց, կը դրժեն («Սուտ է» կ'ըսեն): Բայց պիտի գայ ժամանակը որ հասկնան, թէ ինչ բաներ ծաղրանքի կ'առնէին:
6. Չե՞ն նկատեր թէ իրենցմէ առաջ քանի՜ սերունդներ բնաջինջ ըրած ենք. (մարդիկ) որոնց ամրապնդած էինք երկրի վրայ եւ ձեզ այդպէս չենք ամրապնդած, եւ որոնց առատ օրհնութիւններ տուինք երկինքէն եւ գետեր հոսեցուցինք իրենց շուրջ: Սակայն բնաջնջեցինք զիրենք, իրենց մեղքերուն համար ու իրենց փոխարէն ուրիշ սերունդ հաստատեցինք:
7. Նոյնիսկ եթէ քեզի (ով Առաքեալ) թուղթի վրայ արձանագրութիւն ըրած ըլլայինք վերէն, ու իրենք ձեռքերով շօշափէին այդ, ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ըսէին. «Ասիկա միայն խաբկանք մըն է»:
8. Անոնք նաեւ կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ (տեսանելի) հրեշտակ մը վերէն չէ ղրկուած իրեն»: Բայց եթէ վերէն հրեշտակ մը ղրկէինք, ամէն ինչ որոշուած պիտի ըլլար, եւ այլեւս դադար պիտի չունենային:
9. Եւ եթէ մեր պատգամներուն առաքումը հրեշտակի մը միջոցաւ կատարէինք, այր մարդու կերպարանք պիտի տայինք իրեն եւ այսպիսով աւելի շուարեցուցած պիտի ըլլայինք զիրենք՝ ճիշդ ինչպէս որ հիմա իրար կը շփոթեն:
10. Քեզմէ առաջ առաքեալներ ծաղրուած են. սակայն այդ հեգնողները, ի վերջոյ ենթարկուած են իրենց իսկ ծաղրանքին:
11. Ըսէ՛. «Գացէք աշխարհը պտտեցէք եւ տեսէք թէ ճշմարիտը դրժողներու վերջը ինչ եղաւ»:

12. Ըսէ՛. «Որո՞ւ կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկիքներուն մէջ եւ երկրի վրայ»: Ըսէ՛. «Աստուծոյ, որ կամեցած է գթալ, ողորմիլ»:
Վստահաբար ձեզ բոլորդ պիտի ժողվէ Յարութեան Օրը. ասոր կասկած չկայ: Սակայն, անոնք որ իրենց անձերը կը մսխեն, իրենք են որ կը մերժեն հաւատալ (Իրեն). 13. թէպէտ ամէն ինչ որ կ'ապրի գիշեր եւ ցերեկ՝ Իրն է. եւ Ինք ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:
14. Ըսէ՛. «Աստուծմէ տարբեր հովանի՞ մը ընդունիմ, (երբ Ինք է) երկինքներու եւ երկրի Արարիչը, եւ Ինք սնունդ կու տայ ու սնունդի պէտք չունի»:
Ըսէ՛. «Ինծի հրահանգուած է որ առաջին յանձնուողներէն ըլլամ եւ չըլլամ անոնցմէ, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը հնարեն»:
15. Ըսէ՛. «Իրապէս կը վախնամ այդ ահռելի Օրուան տանջանքէն (որ պիտի պատահէր ինծի), եթէ ապստամբէի Տիրոջս դէմ»:
16. Այն անձը որ ազատ պիտի արձակուի այդ Օր, Ինք Իր շնորհը պարգեւած պիտի ըլլայ իրեն. եւ այս է որոշ յաղթանակը:
17. Եթէ Աստուած քեզի դժբախտութիւն մը յարուցանէ, չկայ մէկը որ կարենայ քեզ ազատել անկէ, բացի Իրմէ. եւ եթէ քեզի բարիք մը տայ, Ինք է Ամենակարողը. 18. քանի միայն Ինք իշխանութիւն ունի Իր արարածներուն վրայ, եւ Ինք է Իմաստունը, Տեղեակը:
19. Ըսէ՛. «(Ճշմարտութեան) ամենամեծ վկայութիւնը ի՞նչ է»: Ըսէ՛. «Աստուած վկայ է իմ եւ ձեր միջեւ. եւ այս Ընթերցումը (Քուրանը) յայտնուեցաւ ինծի, որպէսզի ատոր զօրութեամբ կարենամ զգուշացնել ձեզ եւ բոլոր անոնք, որոնց հասնի»:
Դուք կարո՞ղ էք վկայել թէ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուածներ կան: Ըսէ՛. «Ես չեմ վկայեր»: Ըսէ՛. «Ինք միակ Աստուածն է. եւ նկատեցէք թէ ես անմեղ եմ այն ինչ բաժնեկցութենէ որ դուք կը հնարէք Իր կողքին»:
20. Անոնց որ նախապէս Գիրք (յայտնութիւն) տուած ենք, գիտեն ասիկա (թէ Մէկ Աստուած կայ) ինչպէս որ գիտեն (կը ճանչնան) իրենց զաւակները. սակայն իրենցմէ անոնք որ իրենք զիրենք կը մսխեն (կը փճացնեն), անոնք է որ կը մերժեն հաւատալ:
21. Եւ ով աւելի փճացած կրնայ ըլլալ անկէ, որ իր սուտ յօրինումները Աստուծոյ կը վերագրէ եւ կամ Իր պատգամները կը ստէ:
Իրապէս, այդպիսի անարդարներ չեն յաջողիր. 22. քանի Օր մը բոլորը միասին պիտի ժողվենք, եւ յետոյ Աստուծոյ բաժնեկից հնարողներուն պիտի ըսենք. «Ո՞ւր են հիմա այն էակները, որոնք դուք կ'ենթադրէիք թէ Աստուծոյ բաժնեկից են»:
23. Իրենք բոլորովին շփոթած, միայն պիտի ըսեն. «Աստուծմով, մեր Տէրը, մենք Աստուծոյ բաժնեկիցներ չէինք հնարեր»:
24. Տես թէ ինչպէս ստած են իրենք իրենց եւ (ինչպէս) իրենց սուտ երեւակայութիւնը լքած է զիրենք:
25. Իրենցմէ ոմանք մտիկ կ'ընեն քեզ. սակայն իրենց սրտերը քօղարկած ենք- եւ այդ արգելք է որ ըմբռնեն ճշմարտութիւնը- ու ականջնին ալ ծանրացուցած: Նոյնիսկ եթէ տեսնէին ամէն (ճշմարտութեան) նշան, տակաւին պիտի չհաւատային ատոր. մինչեւ քովդ նոյնիսկ գան, քեզի հետ վիճելու, ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն. «Ասիկա պարզապէս նախադարեան առասպել է»:
26. Ուրիշներու ալ արգելք կ'ըլլան եւ աւելի կը հեռանան. սակայն կը կործանեն միայն իրենք զիրենք ու չեն ալ անդրադառնար:
27. Եթէ միայն կարենայիր տեսնել զիրենք երբ կրակին դիմաց կանգնած պիտի ըսեն. «Երանի (ետ կեանքի) վերադարձուէինք. այն ատեն պիտի չդրժէինք մեր Տիրոջ պատգամները, այլ հաւատացեալ պիտի ըլլայինք»:
28. Բայց ո՛չ. ճշմարտութիւնը որ կը քօղարկէին նախապէս, բացայայտ պիտի ըլլայ իրենց. եւ եթէ (կեանքի) վերադարձուէին, պիտի կրկնէին այն ինչ որ արգիլուած էր իրենց. իրապէս ստախօսներ են:
29. Եւ ոմանք ալ կ'ըսեն. «Աշխարհի այս կեանքերնէս ետք ոչինչ կայ, քանի մեռելներէն յարութիւն պիտի չառնենք»:
30. Եթէ միայն կարենայիր տեսնել (զիրենք) երբ իրենց Տիրոջ առաջ կանգ պիտի առնեն, ու Ան պիտի ըսէ. «Ասիկա իրական չէ՞»:
Անոնք պիտի պատասխանեն. «Այո, մեր Տիրոջմով»:
Ան պիտի ըսէ. «Համտեսեցէք ուրեմն տանջանքը, որ արդիւնքն է ձեր ուրացումին»:
31. Անոնք որ կը վկայեն թէ Աստուծոյ հետ հանդիպումը սուտ է, իսկապէս կորսուած են՝ մինչեւ որ Վերջին Ժամը յանկարծակիի բերէ զիրենք ու ըսեն. «Ափսոս մեզի, որ անփոյթ

եղանք ատոր (անտեսեցինք զայն)», քանի իրենց կռնակներուն վրայ պիտի կրեն իրենց բեռը (մեղքերը). ոհ, ինչ թշուառ է իրենց ծանրաբեռնուիլը:

32. Աշխարհի կեանքը միմիայն խաղ մըն է ու անցողակի զուարճութիւն մը. եւ յաջորդ կեանքը շատ աւելի լաւ է բոլոր անոնց, որոնք զգաստ պարտաճանաչ են Աստուծոյ հանդէպ: Չէ՞ք ուզեր տրամաբանել:

33. Գիտենք թէ իրենց ըսածները ինչպէս կը տրտմեցնեն քեզ. սակայն քու մասիդ չէ որ կը ստեն անոնք, այլ Աստուծոյ պատգամները կ'ուրանան այդ անարդարները:

34. Եւ իսկապէս, քեզմէ առաջ առաքեալներ դրժուած են, եւ անոնք համբերութեամբ տոկացին այդ սուտ մեղադրանքներուն ու բոլոր տառապանքներուն, մինչեւ որ աջակցութեամբ զօրավիգ եղանք իրենց. քանի կարելի չէ փոխել Աստուծոյ խօսքերը (խոստումները): Եւ արդէն կարգ մը առաքեալներու տեղեկութիւնները ստացար դուն:

35.Եթէ իրենց անտարբերութիւնը շատ ծանր կը կշռէ վրադ, ուրեմն, ի՞նչ պիտի պատահի եթէ կարողանաս ստորանցք (թունել) մը բանալ երկրի խորերը եւ կամ աստիճան մը դնել դէպի երկինք ու կարենաս իրենց բերել (աւելի համոզիչ) նշան մը: Բայց եթէ Աստուած կամենար, Ան իսկապէս պիտի միացնէր զիրենք որ (դէպի Զինք) ուղղուին: Ուրեմն տգէտներու նման մի ըլլար:

36. Միայն անոնք, որոնք (սրտանց) մտիկ կ'ընեն, կարող են կանչի մը պատասխանել (անսալ). իսկ մեռեալները Աստուած (միայն) կարող է կենդանացնել, որմէ ետք Իրեն պիտի վերադառնան:

37. Եւ անոնք կ'ըսեն. «Գոնէ վերէն, իր Տիրոջմէ հրաշք մը պատահէր իրեն»: Ըսէ՛. «Աստուած կարող է վերէն որեւէ ցուցմունք ընել»: Սակայն մարդ արարածներու մեծամասնութիւնը անտեղեակ են ասկէ: 38. Չկայ անասուն մը, որ երկրի վրայ կը քալէ եւ ոչ ալ թռչուն մը որ երկու թեւերով կը թռչի, որ ձեզի նման ստեղծուած չէ. ոչինչ անտեսած ենք Մեր հրամանագրին մէջ:

Անգամ մը եւս. բոլորն ալ իրենց Տիրոջ մօտ պիտի ժողվուին (հաւաքուին):

39. Անոնք որ Մեր պատգամներուն «Սուտ է» կ'ըսեն, խուլ եւ համր են, խոր մթութեան մէջ: Որու որ Աստուած կամենայ, թոյլ կու տայ որ մոլորի եւ որու որ Աստուած կամենայ, շիտակ ճամբու վրայ կ'առաջնորդէ:

40. Ըսէ՛. «Նկատա՞ծ էք թէ երբ Աստուծմէ տառապանք մը ունենաք եւ կամ երբ Վերջին Ժամը հասնի՝ Աստուծմէ զատ որո՞ւ կ'աղաչէք. (ըսէք ինծի) եթէ ճշմարտախօս էք»:

41. Ո՛չ. միայն Իրեն է որ պիտի աղաչէք. ու եթէ Ինք կամենայ, կը հեռացնէ ձեզմէ այն ինչի համար որ աղաչեցիք Իրեն. եւ այն ատեն, մոռցած պիտի ըլլաք բոլոր այդ բաները որ (հիմա) բաժնեկից կ'ընէք Իրեն:

42. Եւ Մենք քեզմէ առաջ մեր պատգամները տուինք ուրիշներու եւ թշուառութեան ու դժուարութեան մատնեցինք զիրենք որպէսզի խոնարհ դառնան:

43. Բայց մեր յարուցած դժուարութիւններու ընթացքին խոնարհ չեղան, այլ սրտերնին աւելի կարծրացաւ. քանի Սատանան իրենց արարքները հրապուրիչ դարձուց իրենց:

44. Յետոյ, երբ ինչ որ պէտք էր յիշէին, մոռցան. Մենք ալ ամէն բանի դռները բացինք իրենց համար ու երբ երջանկացած էին իրենց պարգեւուածներով, յանկարծակիի բերինք զիրենք հաշիւ պահանջելով. եւ ահաւասիկ բոլորովին յուսահատեցան:

45. եւ (ի վերջոյ), այդ մարդոց որոնք անարդար էին, վերջին մնացորդն անգամ բնաջինջ եղաւ: Ամէն գովասանք Աստուծոյ կը պատշաճի. բոլոր տիեզերքի Տիրոջ:

46. Ըսէ՛. «Նկատի առած էք թէ երբ Աստուած ձեր լսողութիւնը ու տեսողութիւնը առնէ ու դրոշմէ ձեր սրտերը, Աստուծմէ զատ ո՞ր աստուածը կարող է վերադարձնել զանոնք ձեզի»:

Տես թէ ինչ ձեւերով կը բացատրենք Մեր պատգամները... ու իրենք կ'արհամարհեն:

47. Ըսէ՛. «Կարո՞ղ էք երեւակայել թէ ինչ պիտի ըլլայ ձեր վիճակը, երբ Աստուծոյ պատիժը ձեզ գտնէ - ըլլայ այդ յանկարծակի եւ կամ բացայայտ կերպով (աստիճանաբար) -. արդեօք անարդարներէն զատ (որեւէ) մէկը պիտի կործանի՞»:

48. Մենք կ'ուղարկենք առաքեալները միմիայն որպէս բարի լուր աւետող ու որպէս զգուշացնող (ազդարար). ուրեմն անոնք որ հաւատք ընծայեն ու բարելաւուին (առաքինի ապրին)՝ պէտք չունին վախնալու ոչ ալ պիտի տխրին. 49. իսկ անոնք որ կը դրժեն Մեր պատգամները՝ տառապանք պիտի ունենան, իրենց մեղաւոր արարքներուն հետեւանքով:

50. Ըսէ՛. «Չեմ ըսեր ձեզի թէ Աստուծոյ գանձերը քովս են. ոչ ալ աներեւոյթը գիտեմ եւ ոչ ալ կ'ըսեմ թէ ես հրեշտակ մըն եմ. միայն կը հետեւիմ այն ինչի, որ յայտնուեցաւ ինծի»:

Ըսէ՛. «Կարելի՞ է որ կոյրը եւ աչք ունեցողը հաւասար նկատուին (համարուին): Ուրեմն պիտի չխորհի՞ք»:

51. Զգուշացուր անոնք, որոնք կը վախնան ներկայանալու իրենց Տիրոջ դիմաց - քանի Իր դէմ որեւէ պաշտպան չունին ոչ ալ բարեխօս - ,որպէսզի կատարեալ զգաստանան Իմէ:
52. Եւ չըլլայ որ վտարես անոնք, որոնք առաւօտ ու գիշեր իրենց Տիրոջ կոչ կ'ընեն, խնդրելով Իր աջակցութիւնը: Դուն իրենց համար հաշուետու չես, ինչպես որ իրենք ալ քեզի համար որեւէ ձեւով հաշուետու չեն. ուրեմն իրաւունք չէ զիրենք վտարելդ՝ թէ ոչ անարդար կը դառնաս:
53. Այսպէսով է որ մարդիկ կը փորձենք ուրիշներու միջոցաւ, եւ մարդիկ հարց կու տան. «Մեր մէջէն, Աստուած իրե՞նց պարգեւած է Իր շնորհը՝ նախընտրաբար»: Ինչու Աստուած չի՞ գիտեր թէ ով երախտապարտ է (Իրեն):
54. Եւ երբ Մեր պատգամներուն հաւատք ընծայողներ քովդ գան, ըսէ՛. «Խաղաղութիւն ձեզի: Ձեր Տէրը կամեցած է որ Ինք գթասիրտ ըլլայ. ուրեմն Ներող ու Ողորմած է անոր հանդէպ, որ մեղք կը գործէ անգիտակցաբար ու յետոյ կը զղջայ ու կը բարելաւուի»:
55. Եւ այսպէս յստակ կը պարզենք Մեր պատգամները, որպէսզի մեղաւորներու ուղին յայտնի դառնայ (բաղդատած առաքինիներու ուղիին):
56. Ըսէ՛. «Տեսէք. ինծի արգիլուած է պաշտել անոնք, որոնց դուք կոչ կ'ընէք Աստուծոյ փոխարէն»:
Ըսէ՛. «Չեմ հետեւիր ձեր քմահաճոյքներուն՝ թէ ոչ պիտի մոլորէի ու պիտի չըլլայի անոնց կողքին, որոնք ուղղուած են»:
57. Ըսէ՛. «Ես Տիրոջս յստակ ցուցմունքներով դիրքս ճշդած եմ. իսկ դուք կը դժէք ատոնք: Իմ կարողութեանս մէջ չեն այն բաները, որոնք դուք աճապարանօք կը պահանջէք. վճիռը միմիայն Աստուծոյ կը պատկանի: Ան պիտի յայտնէ ճշմարտութիւնը, քանի Ինք է լաւագոյն դատաւորը, որ սուտը կը բաժնէ ճշմարտութենէն»:
58. Ըսէ՛. «Եթէ ձեր աճապարուած պահանջածները իմ կարողութեանս մէջ ըլլային, ամէն ինչ որոշուած կ'ըլլար իմ եւ ձեր միջեւ: Բայց Աստուած շատ լաւ գիտէ թէ ով է անարդարը»:
59. Քանի Իր քովն են աներեւոյթի բանալիները, Իրմէ զատ ոչ մէկը գիտէ ատոնք: Եւ Ան գիտէ ամէն ինչ որ կայ հողի վրայ եւ ծովու մէջ. եւ ոչ մէկ տերեւ կը թափի առանց Իր գիտութեան. եւ չկայ հունտ մը որ թաղուած է երկրի խորերը, ոչ ալ խոնաւ ծիլ մը եւ ոչ ալ չորցած ցօղուն մը, որ արձանագրուած չէ Իր յստակ հրամանագրով:
60. Եւ Ան է որ գիշերով մեռելի (նման) կը դարձնէ ձեզ (քուն տուած է) ու գիտէ թէ ցերեկով ինչ գործունէութիւն կ'ունենաք (արթուն վիճակի մէջ). այսպէս կեանք կու տայ ձեզի մինչեւ որ (Իր կողմէ) որոշուած ժամանակաշրջանը բոլորուի: Ի վերջոյ, Իրեն պէտք է վերադառնաք, եւ այն ատեն պիտի տեղեկացնէ ձեզի ձեր արարքները :
61. Եւ Ինք միայն կը տիրապետէ (կ'իշխէ) Իր ծառաներուն: Եւ Ինք ձեզի կ'առաքէ պաշտպան-պահապաններ մինչեւ, երբ մահը մօտենայ ձեզմէ մէկուն, Մեր այդ առաքելութիւնը ունեցողները առնեն զինք. եւ անոնք (ոեւէ մէկը) չեն անտեսեր:
62. Անոնք (մեռեալները) կը բերուին Աստուծոյ առաջ, իրենց ճշմարիտ Տիրոջ: Ոհ, վճիռը միմիայն Իրն է. եւ Ինք է ամենաարագ հաշուի նայողը:
63. Ըսէ՛. «Ո՞վ է որ կը փրկէ ձեզ երկրի ու ծովու մութ վտանգներէն, երբ խոնարհաբար կ'աղաչէք Իրեն, ու գաղտնաբար սրտանց կ'ըսէք, "եթէ միայն մեզ ազատէ ասկէ (այս փորձանքէն), խկապէս երախտապարտներէն պիտի ըլլանք" »:
64. Ըսէ՛. «Աստուած (միայն) կրնայ փրկել ձեզ ասկէ ու ամէն տագնապէ. տակաւին դուք բաժնեկիցներ կը հնարէք Իրեն»:
65. Ըսէ՛. «Ինք միայն կարող է տառապանք ղրկել ձեզի, ըլլայ ան ձեր վերեւէն եւ կամ ձեր ոտքերուն տակէն, եւ կամ պաշեցնէ ձեզ, իրարու հակառակ խմբակներու բաժնելով ու իրարու վախը համտեսել տայ ձեզի»:
Տես թէ ինչ ձեւերով կը բացատրենք այս պատգամները, որպէսզի կարողանան (ըմբռնել) ճշմարտութիւնը. 66. Եւ տակաւին այս բոլորին «Սուտ է» կ'ըսեն քու մարդիկդ՝ թէպէտ իրողութիւնն է այդ:
Ըսէ՛. «Ես պատասխանատու չեմ ձեր վարքին»:
67. Իւրաքանչիւր աւետ որոշ ժամանակ մը ունի կատարուելու. եւ ժամանակի ընթացքին պիտի գիտակցիք (իրողութեան):
68. Երբ տեսնես այնպիսիները, որոնք Մեր պատգամներուն վերաբերեալ անիմաստ ենթադրութիւններով խօսքի կը տարուին, հեռացիր իրենցմէ (կռնակդ դարձուր իրենց) մինչեւ որ ուրիշ նիւթի մասին խօսակցութեան տարուին: Նոյնիսկ եթէ Սատանան քեզի մոռցնել տայ, յիշելէդ ետք մի նստիր այդպիսի ամբարիշտ մարդոց հետ. 69. քանի, Աստուծոյ հանդէպ

զգաստ եղողները, որեւէ ձեւով պատասխանատու չեն իրենց համար. սակայն եթէ յիշեցնեն իրենց (խորհուրդ տան), անոնք ալ կրնան զգաստանալ:
70. Առանձին ձգէ անոնք, որոնք իրենց կրօնքը խեղկատակութեան կը տանին, քանի աշխարհային կեանքը հրապուրած է զիրենք. բայց յիշեցուր իրենց, թէ իւրաքանչիւր մարդ արարած պատանդ է իր ըրած սխալներուն (պատասխանատու է). Աստուծոյ դէմ որեւէ պաշտպան չունի, ոչ ալ բարեխօս (միջնորդ) մը. եւ ինչ փոխատուութիւն որ առաջարկէ, պիտի չընդունուի իրմէ: Այսպիսիներն են որոնք պատանդ պիտի դրուին իրենց ըրած սխալին համար. այդպիսիները այրող ըմպելի պիտի ունենան ու ցաւալի տանջանքի պիտի ենթարկուին՝ քանի կ'ուրանային ճշմարիտը:
71. Ըսէ՛. «Փոխան Աստուծոյ, պէ՞տք է կոչ ընենք բանի մը որ անօգուտ եւ անվնաս է մեզի: Պէտք է ե՞տ դառնանք մեր կրունկներուն վրայ, հիմա որ Աստուած ուղղութիւն տուած է մեզի. - նման շուարած անձի մը, որ սատանաները գայթակղեցուցած են աշխարհային տրփանքներով, մինչ իր բարեկամները փորձելով ուղղել զինք, կ'ըսեն. "Մեզի եկուր" » - :
Ըսէ՛. «Իրապէս, Աստուծոյ ուղղութիւնը միակ ուղղութիւնն է. ուրեմն, մեզի հրահանգուած է որ մեր անձերը յանձնենք տիեզերքի Տիրոջ, 72. շարունակենք աղօթել ու զգաստ մնալ Իր հանդէպ, քանի Իր առաջ պիտի հաւաքուինք (ժողվուըինք)»:
73. Ան է որ ճշմարտութեամբ ստեղծեց երկինքներն ու երկիրը ու երբ որ ըսէ, «Եղի՛ր», Իր խօսքը իրաւ կ'ըլլայ: Իշխանութիւնը Իրն է այն Օրը, երբ (Յարութեան) փողը հնչէ:
Ան գիտէ աներեւոյթը (ինչ որ մեր ըմբռնումէն դուրս է), ինչպէս նաեւ երեւելին (ինչ որ մեր զգայարանքներով ու մտքով կը վկայենք), քանի Ինքն է Իմաստունը, Տեղեակը:
74. ...Աբրահամ իր հօր Ազարին այսպէս խօսեցաւ. «Դուն կուռքե՞րը կ'ընդունիս իբրեւ աստուածներ: Իրապէս, կը տեսնեմ թէ քու ժողովուրդդ որաշապէս մոլորած է»:
75. Այսպէս, Աբրահամին ցոյց տուինք (Աստուծոյ) իշխանութիւնը երկինքներու եւ երկրի վրայ, որպէսզի ի վերջոյ ներքնապէս համոզուի:
76. Ուրեմն, երբ գիշերուան խաւարը ծածկեց զինք, տեսաւ աստղ մը (ու) ըսաւ. «Այս է իմ Տէրս»: Բայց երբ աստղը մար մտաւ, ըսաւ. «Մար մտնող բաներ չեմ սիրեր»:
77. Յետոյ, երբ տեսաւ թէ լուսինը կը բարձրանայ, ըսաւ. «Այս է իմ Տէրս»: Բայց երբ լուսինը մար մտաւ, ըսաւ. «Իսկապէս, եթէ Տէրս զիս չառաջնորդէ, ես անպայման պիտի կորսուիմ (կորսուած մը պիտի դառնամ) »:
78. Յետոյ, երբ տեսաւ թէ արեւը կը բարձրանայ, ըսաւ. «Այս է իմ Տէրս: Այս մէկը ամենամեծն է». բայց երբ այդ ալ մար մտաւ, ըսաւ. «Ես անմեղ եմ, ով ժողովուրդս, տարբեր բաներ աստուածացնելէ՝ ինչպէս որ դուք կ'ընէք:
79.« Նկատեցէք, թէ դէմքս կ'ուղղեմ Անոր, որ գոյացուց երկինքներն ու երկիրը ու դարձ կ'ունենամ սուտ բաներէ. եւ ես Իրեն բաժնեկիցներ կարգողներէն չեմ»:
80. Երբ իր մարդիկը առարկեցին (վիճեցան), ինք ըսաւ. «Աստուծոյ մասի՞ն կ'առարկէք ինծի: Բայց ես չեմ վախնար որեւէ բանէ որ դուք Իր կողքին կ'աստուածացնէք (բաժնեկից կ'ընէք Իրեն), քանի (որեւէ չարիք չի պատահիր ինծի) բացի երբ Տէրս կամենայ: Իմ Տէրս ամէն ինչ Իր գիտութեամբ կ'ընդգրկէ, ձեր մտքերուն մէջ պիտի չպահէ՞ք այս (պիտի չյիշէ՞ք):
81. «Եւ ինչո՞ւ վախնամ ձեր հնարած բաժնեկիցներէն, երբ դուք առանց վախի Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը կարգէք, որու համար որեւէ իրաւասութիւն չէ տրուած ձեզի: Ուրեմն (ըսէք ինծի), այս երկու խմբակներէն ո՞ր մէկը աւելի իրաւունք ունի ապահով զգալու, եթէ գիտէք (պատասխանը): 82.Անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու անիրաւ կերպով չեն աղաւաղեր իրենց հաւատքը, անո՛նք է որ աւելի ապահով պիտի զգան. քանի իրենք են որ գտած են ուղիղ ճամբան»:
83. Այս էր Մեր բանավէճը որ Աբրահամին տուինք, իր մարդոց հանդէպ: Որու որ կամենանք, զինք աստիճանաբար կը բարձրացնենք: Իրապէս, քու Տէրդ Իմաստուն է, Ամենագէտ:
84. Իրեն պարգեւեցինք Իսահակը եւ Յակոբը. եւ երկուքն ալ ուղղեցինք, ինչպէս որ Նոյը ուղղած էինք նախապէս: Եւ իր սերունդէն են Դաւիթը, Սողոմոնը եւ Յոբը, եւ Մովսէսն ու Ահարոնը - քանի այսպէս կը վարձատրենք բարիք ընողները- 85. եւ Զաքարիան, եւ Յովհաննէսը, եւ Յիսուսը, եւ Եղիան - ասոնցմէ իւրաքանչիւրը առաքինի էր - 86. եւ Իսմայէլը, եւ Եղիշան եւ Յովնանը ու Ղովտը: Եւ ասոնցմէ իւրաքանչիւրը նախընտրեցինք բոլոր ուրիշ մարդոցմէ. 87. իրենց նախահայրերէն ու իրենց սերունդէն եւ եղբայրներէն ընտրեցինք ոմանք, ու բոլորն ալ առաջնորդեցինք դէպի ուղիղ ճամբան:

88. Այսպէս է Աստուծոյ առաջնորդութիւնը: Ան Իր ծառաներէն կ'ուղղէ, որու որ Ինք կամենայ: Եւ եթէ անոնք բաժնեկիցներ հնարէին Աստուծոյ, իրենց բոլոր արարքները ի թերեւ պիտի ելլէին:

89. Անոնց է որ տուինք յայտնութիւն (Գիրքը), առողջ դատողութիւն, եւ մարգարէութիւն:

Եթէ անոնք (իրենց ժողովուրդները, կամ անհաւատները) դրժեն այս իրողութիւնը, (գիտցիր թէ) ուրիշ մարդոց վստահած ենք այս, եւ անոնք երբեք պիտի չդրժեն. 90. անոնց է որ Աստուած ուղղած է: Հետեւիր ուրեմն անոնց ուղղութեան եւ ըսէ. «Ես ձեզմէ վարձատրութիւն չեմ պահանջեր ասոր համար. այս միայն զգուշացում մըն է բոլոր մարդոց»:

91. Քանի իրաւ հասկացողութիւն չունին Աստուծոյ մասին (շիտակ ձեւով չեն արժանաւորեր Զինք), երբ կ'ըսեն. «Աստուած ոեւէ մարդ արարածի յայտնութիւն չէ ըրած, երբե՛ք»: Ըսէ՛. «Ո՞վ վերէն յայտնեց Գիրքը, որ Մովսէս տուաւ մարդոց իբրեւ լոյս եւ ուղղութիւն, եւ դուք թերթիկներու կը վերածէք զայն, ցուցադրութեան սիրոյն, մինչ մեծ բաժին մը կը քողարկէք ատկէ, հակառակ այն իրողութեան, որ դուք սորված էք (ատոր միջոցաւ) բաներ, որ ոչ դուք եւ ոչ ալ ձեր նախահայրերը գիտէին նախապէս»: Ըսէ՛. «Աստուած (յայտնեց)», եւ ձգէ զիրենք որ շարունակեն անիմաստ խօսքերով խաղալ:

92. Նաեւ այս Գիրք մըն է, որ Մենք վերէն յայտնեցինք: Օրհնեալ է: Կը հաստատէ նախապէս եղած յայտնութիւնները (ատոնցմէ ինչ որ մնացած է. ինչ որ ձեռքերնուդ հասած է), եւ որպէսզի (այս Գրքին միջոցաւ) կարենաս զգուշացնել առաջին քաղաքը (Մայր քաղաքը, Մէքքէն, ուր Աբրահամ կառուցեց առաջին տաճարը), եւ ով որ կայ ատոր շուրջ (մարդկութիւնը): Անոնք որ կը հաւատան յաջորդ կեանքին, կը հաւատան ասոր ու վառ կը պահեն իրենց աղօթքները:

93. Եւ ո՞վ աւելի փճացած է անկէ, որ սուտ զրպարտութիւն կ'ընէ Աստուծոյ մասին, եւ կամ կ'ըսէ. «Ինծի այս յայտնուեցաւ», մինչ ոչ մէկ բան յայտնուած է իրեն. կամ ալ ան որ կ'ըսէ. «Ես ալ կրնամ վերէն յայտնութիւն ընել՝ նման Աստուծոյ ըրած յայտնութեան»:

Եթէ միայն կարենայիր տեսնել (թէ ինչ պիտի պատահի) երբ այս անարդար մարդիկը մահուան հոգեվարքը ունենան, եւ հրեշտակները ձեռքերնին երկարած (ըսեն). «Ձեր հոգիները հանձնեցէք: Այսօր պիտի հատուցուիք նուաստացուցիչ տանջանքով, քանի Աստուծոյ կը վերագրէիք անիրաւ (սուտ) բան մը եւ ձեր անքարտաւանութեամբ Իր պատգամները կ'արհամարհէիք (կ'անտեսէիք)»:

94. (Եւ Աստուած պիտի ըսէ). «Հիմա անհատաբար (առանձին) եկած էք Մեր մօտ, ճիշդ ինչպէս որ ստեղծեցինք ձեզ առաջին անգամ. ձեր ետին թողած էք ամէն ինչ որ պարգեւած էինք ձեզի: Եւ ձեր հետ չենք տեսներ ձեր միջնորդ-բարեխօսները, որոնք Աստուծոյ բաժնեկից կը հռչակէիք: Հիմա ձեր բոլոր նախկին կապերը խզուած են, եւ ձեր նախկին երեւակայութիւնները լքած են ձեզ»:

95. Իրապէս, Աստուած է հունտը անջատողը ինչպէս եւ պտուղի կորիզը՝ մեռած բանէն կեանք յառաջացնելու. եւ Ան է կենդանիին մահ տուողը: Ուրեմն այսպէս է Աստուած. տակաւին դուք ուսերնիդ կը թօթուէք (անհոգ էք):

96. Արշալոյսը ճեղքող, գիշերը հանդարտութեան վերածող եւ արեւն ու լուսինը իրենց ծիրերուն մէջ յառաջացնող՝ այս (բոլորը) դրուած են Հզօրին կամեցողութեամբ, Ամենակարողին:

97. Եւ Ինք ձեզի համար կարգի դրած է Աստղերը, որպէսզի անոնց միջոցաւ կարենաք ձեր ուղղութիւնը որոշել, գիշերուան խոր մթութեան մէջ՝ ըլլայ այդ հողի վրայ թէ ծովու: Իսկապէս, Մեր պատգամները յստակ կերպով կը բացատրենք, գիտակից մարդոց համար:

98. Եւ Ինք է որ ձեզ գոյացուց մէկ էութենէ, եւ ձեզի շնորհեց ապրելու որոշ ժամանակ մը (երկրի վրայ), եւ հանգստարան մը (մեռնելէ ետք). իսկապէս, յստակ կերպով բացատրութիւն կու տանք, ըմբռնում ունեցող մարդոց:

99. Եւ Ինք է որ երկինքէն վար ջուր կ'ուղարկէ եւ այս միջոցաւ Մենք կը յառաջացնենք ամէն տեսակ բոյսի աճում, եւ այս ձեւով Մենք կը յառաջացնենք կանաչեղէններ: Ասկէ դուրս կը բերենք խիտ հացահատիկ, եւ արմաւենիէն արմաւի ողկոյզներ, ինչպէս եւ որթատունկերու պարտէզներ, եւ ձիթենի, եւ նուռ. իրար նման եւ տակաւ իրարմէ տարբեր: Նկատի առէք երբ պտուղ կու տան ու որոնք մեծնալով կը հասուննան: Իրապէս, այս բոլորին մէջ պատգամներ կան մարդոց, որոնք հաւատք պիտի ընծայեն:

100. Տակաւին (կարգ մը մարդիկ), անտեսանելի էութիւններ Աստուծոյ բաժնեկից կը սեպեն՝ թէպէտ Ինք ստեղծած է զիրենք (բոլորը). եւ իրենց տգիտութեամբ զաւակներ ու դուստրեր հնարած են Իրեն:

Անսահման է Ան Իր փառքով, եւ շա՜տ աւելի բարձր է ամէն բանէ, որ մարդիկ կը նկարագրեն Իր առնչութեամբ. 101. երկինքներու եւ երկրի Արարիչն է: Ինչպէ՞ս կրնայ ըլլալ որ Ինք զաւակ մ'ունենայ, երբ որեւէ ատեն կողակից (զոյգ) մը գոյութիւն չէ ունեցած Իրեն՝ քանի Ինք ստեղծած է ամէն ինչ, եւ Ինք ամէն բանի Գիտակից է:

102. Այսպէս է Աստուած, ձեր Տէրը. Իրմէ զատ ուրիշ աստուած չկայ, Ստեղծիչը ամէն բանի. պաշտեցէք ուրեմն Զինք միայն, քանի ամէն բան Իր խնամակալութեան ենթակայ է:

103. Ոչ մէկ մարդկային տեսիլք չի կրնար պարփակել Զինք, մինչ Ինք ամէն մարդկային տեսողութիւն կը պարփակէ. քանի Ինք (անթափանցելի) Անհուն է ու ամէն բանէ տեղեակ:

104. Հիմա ըմբռնումի միջոցներ եկած են ձեզի (այս Գիրքին միջոցաւ). հետեւաբար, ով որ կ'ուզէ տեսնել (նկատողութեան առնել), այդպէս կ'ընէ իր լաւութեան համար. եւ ով որ կ'ուզէ կոյր մնալ, այդպէս կ'ընէ ի վնաս իրեն: Եւ (ըսէ իրենց). «Ես ձեր պահապանը չեմ»:

105. Այսպէս, շատ ձեւերով կը պարզենք Մեր պատգամները. իրենք նոյնիսկ պիտի ըսեն. «Դուն սերտած ես». իսկ մենք յստակ կերպով պիտի բացատրենք գիտակից մարդոց:

106. Դուն հետեւիր այն ինչին, որ յայտնուեցաւ քեզի քու Տիրոջմէդ - Իրմէ դուրս աստուած չկայ - եւ հեռացիր այն բոլորէն, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը կարգեն :

107. Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, անոնք Աստուծոյ բաժնեկից պիտի չհնարէին. հետեւաբար, Մենք քեզի իրենց պահապանը չենք ըրած եւ ոչ ալ դուն պատասխանատու ես իրենց (արարքներուն) վարք ու բարքին:

108. Մի անարգէք (հայհոյէք) այն էակներուն, որոնց կոչ կ'ընեն Աստուծոյ փոխարէն, որպէսզի իրենք ալ չ'անարգեն Աստուած՝ ձեզի հակառակելու սիրոյն եւ տգիտութեամբ. քանի ամէն հասարակութեան (ազգի) հաճելի թուեցուցած ենք իրենց գործունէութիւնը: Ի վերջոյ, իրենց Տիրոջ պիտի վերադառնան եւ Ան պիտի տեղեկացնէ (հասկցնէ) իրենց՝ բոլոր իրենց ըրածները:

109. Հանդիսական կերպով իրենց երդումները Աստուծոյ անունով կ'երդնուն, թէ եթէ իրենց հրաշք մը ցոյց տրուի պիտի հաւատան (այս Գրքին): Ըսէ՛. «Հրաշքները Աստուծոյ կը պատկանին միայն»:

Ձեր բոլորի գիտութեան՝ նոյնիսկ եթէ հատ մը (հրաշք) ցոյց տրուի իրենց, դարձեալ պիտի չհաւատան, 110. այնքան ատեն որ իրենց սրտերն ու իրենց տեսողութիւնը դարձուցած ենք (ճշմարտութենէն), ճիշդ այնպէս, ինչպէս որ չհաւատացին աւոր առաջին անգամ. եւ թոյլ պիտի տանք որ խարխափեն (կուրօրէն շարժին) իրենց անբարտաւանութեամբ:

111. Նոյնիսկ եթէ վերէն հրեշտակներ ղրկէինք իրենց, եւ եթէ մեռելները խօսէին իրենց ու (նոյնիսկ) դէմ յանդիման ժողվենք ամէն ինչ (որ կը փաստէ իրողութիւնը), տակաւին պիտի չհաւատային, բացի եթէ Աստուած այդպէս կամենար: Սակայն մեծամասնութեամբ անտեղեակ են (այս բոլորէն):

112. Եւ այսպէս է. իւրաքանչիւր մարգարէի դէմ հանած ենք թշնամիներ, բաղկացած սատանայ մարդոցմէ ու աներեւոյթ էակներէ, որոնք իրար կը գրգռեն գրաւիչ խօսքերով ու խաբէութեամբ: Բայց այսպէս պիտի չկարենային ընել, եթէ Տէրդ կամենար (որ չընեն). ուրեմն, հեռու մնացիր իրենցմէ եւ իրենց զրպարտութիւններէն (սուտ երեւակայութիւններէն):

113. Սակայն, մինչեւ վերջ կարելիութիւն կայ որ, յաջորդ կեանքի չհաւատացողներուն սրտերը հակին դէպի Ան, ու գոհունակութիւն գտնեն Իր մօտ եւ կարենան վաստկիլ ինչ վաստակ որ կարենան:

114. (Ըսէ՛). «Աստուծմէ դուրս ուրիշի՞ մը նայիմ որպէս դատաւոր, երբ Ան է որ Գիրքը վերէն պարզեւեց, յստակ բացատրութիւններով»:

Եւ անոնց որ նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) տրուած էինք, գիտեն թէ այս ալ ճշմարտօրէն պարգեւուած է վերէն, Տիրոջդ կողմէ: Ուրեմն, կասկածողներէն մի ըլլար,115. քանի ճշմարտօրէն եւ արդարութեամբ իրագործուած է Տիրոջդ խօսքը (խոստումը): Չկայ ոյժ մը, որ կարենայ փոխել Իր խոստումները. եւ Ինք ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

116. Եթէ երկրի մարդոց ուշադրութիւն դարձնես, մեծամասնութիւնը քեզ կը շեղեն Աստուծոյ ճամբէն: Անոնք միմիայն ուրիշներու ենթադրութեան կը հետեւին ու պարզապէս կը կռահեն:

117. Իրապէս, Տէրդ շատ լաւ գիտէ թէ ով շեղած (մոլորած) է Իր ճամբէն, եւ Ան շատ լաւ գիտէ թէ ով ուղղուած է:

118. Կերէք ուրեմն ատկէ, որու վրայ Աստուծոյ անունը յիշուած է՝ եթէ իր պատգամներուն հաւատք կ'ընծայէք:

119. Եւ ինչո՞ւ պիտի չուտէք ատկէ, որու վրայ Աստուծոյ անունը յիշուած է, տեսնելով թէ Ան յստակ կերպով պարզած է ձեզի թէ ինչ բան արգիլուած է ձեզի (ուտել)՝ բացի երբ պար-

տադրուած ըլլաք: Բայց նկատեցէք, (ճիշդ այսպիսի հարցերով է որ) շատեր ուրիշներ կը մոլորեցնեն իրենց սխալ գաղափարներով, առանց գիտակցութիւնը ունենալու: Իրապէս, քու Տէրդ կատարելապէս գիտէ անոնք, որոնք իրողութեան սահմանը կ'անցնին:
120. Եւ հրաժարեցէք մեղք գործելէ՝ ըլլայ այդ բացայայտ թէ գաղտնի. քանի նկատեցէք, անոնք որ մեղք կը գործեն պիտի հատուցուին իրենց վաստակին համեմատ:
121. Ուրեմն մի ուտէք ատկէ, որու վրայ Աստուծոյ անունը չէ յիշուած. ասիկա մեղադրելի է: Սատանաները իրենց հետ եղողները կը ներշնչեն, որ ձեր հետ վիճին (թէ ինչ բան մեղք է, եւ ինչ բան մեղք չէ). եւ եթէ իրենց հնազանդիք, դուք ալ բաժնեկցած կ'ըլլաք:
122. Ան, որ մեռած էր (հոգեպէս) ու կեանք տուինք իրեն, եւ լոյս մը պարգեւեցինք որու միջոցաւ կարենայ իր ուղին գտնել մարդոց մէջ, նմա՞ն է անոր որ խոր մթութեան մէջ է եւ ատկէ դուրս կարող չէ ելլել:
Բայց այդպէս է. ճշմարտութիւնը ուրացողներու արարքները իրենց գրաւիչ կը թուին:
123. Եւ այսպէս է որ ամեն շրջանի երեւելիները կը դարձնենք մեղաւորներու, որ հոն (իրենց շրջանին մէջ) ծրագիրներ հիւսեն. սակայն միայն իրենց անձերուն դէմ կը ծրագրեն, եւ այդ չեն ըմբռներ (չեն զգար):
124. Եւ երբ իրենց (երկնային) պատգամ մը ներկայացուի, իրենք կ'ըսեն. «Պիտի չհաւատանք մինչեւ որ մեզի ալ յայտնուի (տրուի) ինչ որ Աստուծոյ առաքեալներուն յայտնուած (տրուած) է»: Աստուած շատ լաւ գիտէ թէ որու պիտի շնորհէ Իր առաքելութիւնը:
Այդ մեղաւորները շատ փոքր պիտի իյնան Աստուծոյ մօտ ու խիստ տանջանք պիտի ստանան, իրենց բոլոր ծրագիրներուն համար:
125. Եւ Աստուած որու որ կամենայ առաջնորդել, լայն կը բանայ անոր կուրծքը, դէպի յանձնում (Իրեն). եւ անոր որ կամենայ մոլորեցնել, անոր կուրծքը կը նեղէ ու կը ճնշէ, կարծես թէ ան երկինքները կ'ուզէ մագլցիլ: Այսպէս է որ Աստուած անհաւատներուն փիտութիւն կու տայ:
126. Եւ այս է Տիրոջդ ճամբան, անշեղ (ուղիղ):
Իսկապէս, յստակ կերպով պարզեցինք այս պատգամները մարդոց, որոնք կ'ուզեն յիշել (սրտանց ընդունիլ):
127. Անոնք իրենց Տիրոջ մօտ պիտի ունենան խաղաղութեան բնակարանը. եւ Ան մօտ պիտի ըլլայ իրենց՝ իբրեւ արդիւնք իրենց արարքներուն:
128. Եւ այն Օրը երբ բոլորը ժողվէ (Ան պիտի ըսէ). «Դուք որ անտեսանելի (չար) էակներու հետ մօտ էիք, շատ մը մարդոց ծուղակի մէջ ձգեցիք»: Եւ այն անձերը որոնք մօտ էին ատոնց, պիտի ըսեն. «Ով մեր Տէրը, մենք իրար վայելեցինք. բայց հիմա հասած ենք մեր ժամանակի աւարտին. այն ժամանակը, որ դուն մեզի որոշած էիր»: Ան պիտի ըսէ. «Կրակը ձեր բնակարանն է, ուր պիտի մնաք, բացի եթէ Աստուած տարբեր բան մը կամենայ»: Իրապէս, քու Տէրդ Իմաստուն է, Ամենագէտ:
129. Եւ այսպէս, թոյլ կու տանք անարդարներուն, որ իրար հրապուրեն իրենց (չար) արարքներով:
130. «Դուք որ անտեսանելի էակներու մօտ էիք ինչպէս եւ (չար) մարդոց, ձեր մէջէն առաքեալներ չեկա՞ն ձեզի, որոնք ձեզի հաղորդեցին Իմ պատգամներս եւ զգուշացուցին ձեզ, ձեր այս Օրուայ գալիքին մասին»:
Անոնք պիտի ըսեն. «Մենք մեր անձերուն դէմ կը վկայենք». քանի աշխարհի կեանքը հրապուրած էր զիրենք. եւ ուրեմն, իրենք իրենց անձերուն դէմ պիտի վկայեն, թէ ճշմարտութիւնը կ'ուրանային:
131. Այսպէս. քու Տէրդ շրջանակ մը պիտի չկործանէ իրենց սխալներուն համար, այնքան ատեն որ այդ շրջանակի մարդիկը տակաւին անգիտակից են (չարին ու բարիին). 132. որովհետեւ բոլորն ալ պիտի դատուին իրենց (գիտակից) արարքներուն համեմատ. եւ քու Տէրդ անտեղեակ չէ իրենց գործունէութենէն:
133. Տէրդ է միակ Ինքնաբաւը, Գթասիրտը: Եթէ Ինք կամենայ, կարող է վերջ դնել ձեզի ու ձեր յաջորդները ընէ ով որ Ինք կամենայ՝ ճիշդ ինչպէս որ ձեզի գոյութիւն տուաւ տարբեր մարդոց սերունդէն:
134. Իրապէս. այն որ խոստացուած է ձեզի, պիտի պատահի եւ դուք չէք կարող կասեցնել զայն (խոյս տալ ատկէ):
135. Ըսէ՛. «Ով ժողովուրդս. ձեր կարողութեան չափ աշխատանք տարէք. նկատի առէք թէ ես ալ կ'աշխատիմ: Ժամանակի ընթացքին պիտի գիտնաք թէ ով պիտի արդիւնաբերուի (որու պիտի պատկանի Տունը): Իրապէս, անարդար մարդիկ երբեք պիտի չյաջողին»:

136. Աստուծոյ ստեղծած հունձքէն եւ արջառներէն բաժին մը կը յատկացնեն Աստուծոյ, ըսելով. «Այս Աստուծոյ կը պատկանի» - իրենց պնդումով - «Եւ այս ալ այն էակներուն, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներն են»: Բայց ինչ որ իրենց մտքով կը յատկացնեն այդ էակներուն, որոնք Աստուծոյ բաժնեկից կը համարեն՝ զիրենք չի մօտեցներ Աստուծոյ. իսկ ինչ որ Աստուծոյ յատկացուցած են, զիրենք աւելի կը մօտեցնէ իրենց (հնարած) բաժնեկիցներուն: Ինչպէս վատ (գէշ) է իրենց դատողութիւնը:

137. Եւ այսպէս, նոյնիսկ զաւակ զոհելը (սպանելը) հրապուրիչ դարձած է Աստուծոյ բաժնեկից հնարողներէն շատերու. քանի իրենց հաւատալը այդ բաժնեկիցներուն, հոն տարած է զիրենք: Այսպէս իրենք զիրենք կը քանդեն ու շփոթութեան կը մատնեն իրենց հաւատքը:

Սակայն, եթէ Աստուած կամենար, այս բոլորը պիտի չընէին. ուրեմն, հեռու մնացիր իրենցմէ եւ իրենց զրպարտութիւններէն (սուտ երեւակայութիւններէն):

138. Եւ անոնք կ՚ըսեն. «Այսինչ արջառները եւ ցանքերը սուրբ են. ոչ մէկը պիտի ուտէ բացի ով որ մենք կ՚ուզենք». այդպէս կը պնդեն ու կը հռչակեն որ կարգ մը կենդանիներ պէտք չէ բեռցուին. եւ կան արջառներ, որոնց վրայ Աստուծոյ անունը չեն յիշեր, զրպարտելով Աստուծոյ (Իրեն վերագրելով անիմաստ սովորութիւններ): Ան պիտի հատուցանէ զիրենք, իրենց սուտ երեւակայութիւններուն համար:

139. Եւ անոնք կ՚ըսեն. «Ինչ որ կայ այս կամ այն արջառներու փորին (արգանդին) մէջ, վերապահուած է մեր առուներուն, եւ արգիլուած է կիներուն. բայց եթէ մեռած ծնի, երկուքն ալ կրնան ատկէ բաժին ունենալ»: Ան պիտի հատուցանէ զիրենք ամէն բանի համար որ կը վերագրեն (Իրեն). նկատի առ որ Ան Իմաստուն է, Ամենագէտ:

140. Իսկապէս կորսուած են անոնք, որոնք իրենց զաւակները կը սպանեն տկարամտութեամբ (տգիտութեամբ), եւ արգիլեալ կը յայտարարեն այն ինչ որ Աստուած իբրեւ սնունդ հայթայթած է իրենց համար, սուտ վերագրումներ (զրպարտութիւն) ընելով Աստուծոյ. անոնք մոլորած են ու չեն գտած ուղիղ ճամբան:

141. Ան է որ գոյացուց պարտէզները - մշակուած թէ անմշակ - եւ արմաւենին, եւ դաշտերը - զանազան ուտեստեղէն արտադրող - եւ ձիթենին ու նուռը. բոլորն ալ իրար նման եւ տակաւին տարբերութիւններ ունեցող: Կերէք անոնց պտուղները երբ արտադրեն եւ տուէք (աղքատին) իրաւունքը այն օրը, երբ կը հնձէք: Եւ մի վատնէք (մսխէք): Ան իրապէս մսխողները չի սիրեր:

142. Արջառներէն ոմանք աշխատանքի համար (բեռ կրելու, հերկելու, եւայլն) են եւ ոմանք տնային կարիքներու (կարասի կամ միս). կերէք ինչ որ Աստուած իբր սնունդ հայթայթած է ձեզի ու մի հետեւիք սատանայի քայլերուն. նկատի առէք թէ ան ձեր բացայայտ թշնամին է:

143. Ութը հատ (արջառ). չորս զոյգ. ոչխար մէկ զոյգ եւ այծ մէկ զոյգ. հարցուր. «Երկու արունե՞րն են որ արգիլեց Ան, թէ ոչ երկու էգերը, թէ ոչ ինչ որ կայ էգերուն արգանդներուն մէջ: Ըսէք ինծի գիտակցաբար եթէ շիտակը կը խօսիք»:

144. Եւ, ուղտ մէկ զոյգ եւ հորթ մէկ զոյգ. հարցուր. «Երկու արունե՞րն են որ արգիլեց Ան, թէ ոչ երկու էգերը, թէ ոչ ինչ որ կայ էգերուն արգանդներուն մէջ: Արդեօք վկա՞յ էիք երբ Աստուած այսպէս յանձնարարեց ձեզի»:

Եւ ո՞վ աւելի անարդար կրնայ ըլլալ այն անձէն, որ Աստուծոյ սուտ վերագրումներ կ՚ընէ (կը զրպարտէ) եւ այդ առանց գիտութեան: Նկատի առէք, Աստուած Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր անարդար մարդոց:

145. Ըսէ՛. «Ինծի եղած յայտնութեան մէջ չեմ գտներ արգիլուած ճաշ մը, որ մարդիկ կ՚ուտեն, բացի եթէ դիակ է, եւ կամ թափուած արիւն, եւ կամ խոզի միս - որ զարշելի է -եւ կամ արատաւոր ողջակէզ մը, որ Աստուծմէ տարբեր ուրիշի նուիրուած է»: Բայց եթէ մէկը պարտադրուի՝ առանց մեղանչելու մտքով, ոչ ալ չափազանցելու (իր պէտքը), նկատի առ որ քու Տէրդ Ներող է, Ողորմած:

146. (Միայն) հրեաներուն արգիլեցինք ամէն ճանկ ունեցող անասուն եւ արգիլեցինք իրենց հորթերու եւ ոչխարներու ճարպը, բացի կռնակի, պոչի եւ ոսկորներու մէջ եղածէն. այսպէս հատուցեցինք զիրենք իրենց անբարտաւանութեան պատճառաւ. քանի նկատի առ թէ Մեր խօսքը ճիշդ է (Մեր խօսքին տէրն ենք):

147. Եւ եթէ քեզ դրժեն («Սուտ է ըսեն»), ըսէ՛. «Ձեր Տէրը անհուն գութ ունի. բայց Իր պատիժը պիտի չվրիպի մեղքի մէջ կորսուած մարդոցմէ»:

148. Աստուծոյ բաժնեկիցներ վերագրողներ պիտի ըսեն. «Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, մենք Իրմէ զատ մէկը բաժնեկից պիտի չվերագրէինք Իրեն՝ ոչ ալ մեր նախահայրերը,

եւ որեւէ բան արգիլուած պիտի չյայտարարէինք»: Ճիշդ նոյն ձեւով սուտ խօսեցան իրենցմէ առաջ ապրողները, մինչեւ որ համտեսեցին Մեր պատիժը:
Ըսէ՛. «Դուք (այդ առնչութեամբ) գիտելիք ունի՞ք որ կարող էք մեզի ցոյց տալ: Դուք միայն ենթադրութեան կը հետեւիք եւ դուք միայն կը կռահէք»:
149. Ըսէ՛. «Յամոզիչ ապացոյցը Աստուծոյ է. եթէ Ինք կամենար ամէնքդ ալ կ'ուղղէր»:
150. Ըսէ՛. «Մէջտեղ բերէք ձեր վկաները, որոնք կրնան վկայել թէ Աստուած արգիլած է այս (բոլորը)», եւ եթէ (սուտ) վկայեն, իրենց հետ մի վկայեր, ու մի հետեւիր Մեր պատգամները դրժողներու քմահաճոյքներուն, ոչ ալ անոնց, որոնք յաջորդ կեանքին չեն հաւատար, ու իրենց Տիրոջ հաւասար կը սեպեն (տարբեր էակներ):
151. Ըսէ. «Եկէք, ես ձեզի հաղորդեմ ինչ որ Աստուած արգիլած է ձեզի.
«Իրեն, ոչ մէկ բաժնեկից վերագրեցէք (միակ Աստուածն է) եւ (մի անարգէք այլ) բարիք ըրէք ձեր ծնողներուն եւ մի սպանէք ձեր զաւակները՝ աղքատութենէ վախնալով. Մենք է որ պիտի հայթայթենք ձեզի ինչպէս եւ իրենց. եւ ամօթալի արարքներ մի գործէք, ըլլան ատոնք բացայայտ թէ գաղտնի:
«Եւ ոեւէ անձ մի սպանէք - Աստուած սրբացուցած է (մարդու կեանք) - բացի արդարութեան (հետապնդումով). այս մէկը Ան հրահանգեց ձեզի, որպէսզի կարենաք ձեր տրամաբանութիւնը օգտագործել:
152. «Եւ որբի մը ինչքերուն չմօտենաք - բացի բարելաւելու զայն - մինչեւ որ (հասուն) տարիքի հասնի:
«Եւ արդար կերպով չափեցէք ու կշռեցէք (ձեր բոլոր գործունէութիւնները): Մենք ոեւէ անձ իր կարողութենէն վեր չենք բեռնաւորեր: Եւ եթէ ձեր գաղափարը պիտի տաք, եղէք արդար, նոյնիսկ եթէ այդ (հակառակ է) մօտիկ ազգականի մը:
«Եւ (միշտ) ձեր կապը պահեցէք Աստուծոյ հետ. ասիկա հրահանգած ենք ձեզի, որպէսզի միշտ ի մտի ունենաք:
153.« Եւ գիտցէք թէ այս է ուղիղ ճամբան, որ զիս կ'առաջնորդէ. հետեւեցէք ատոր եւ մի հետեւիք տարբեր ճամբաներու, որպէսզի չշեղիք Իր ճամբէն:
«Այս (բոլորը) յանձնարարուած է ձեզի, որպէսզի զգաստ-պարտաճանաչ մնաք Իրեն»:
154.Անգամ մը եւս. Մենք Մովսէսին տուինք Գիրքը (յայտնութիւնը), կատարելապէս ամբողջացնելով (մեր շնորհը) անոնց, որոնք բարիք կ'ընեն: Յստակ կերպով պարզեցինք ամէն ինչ, եւ (տուինք) ուղղութիւն եւ շնորհ, որպէսզի հաւատան թէ պիտի հանդիպին իրենց Տիրոջ:
155. Այս նաեւ Գիրք (յայտնութիւն) մըն է որ Մենք վերէն պարզեւեցինք. օրհնեալ է այդ: Յետեւեցէք ուրեմն ատոր, որպէսզի Իր գութով շնորհուիք:
156. Եւ որպէսզի չըսէք. «Մեզմէ առաջ, երկու խումբ մարդոց Գիրք պարզեւուեցաւ վերէն, եւ իսկապէս մենք անտեղեակ ենք ատոնց սերտողութենէն (պարունակութենէն)». 157. եւ որպէսզի չըսէք. «եթէ մեզի վերէն Գիրք մը պարգեւուէր, անպայման իրենցմէ աւելի լաւ հետեւած պիտի ըլլայինք ատոր ուղղութեան»:
Ուրեմն հիմա, յստակ ճշմարտութիւն մը եկած է քեզի ձեր Տիրոջմէն, եւ ուղղութիւն ու շնորհ: Ո՞վ ուրեմն կրնայ աւելի անարդար ըլլալ այն անձէն, որ կը դրժէ Աստուծոյ պատգամները եւ խոյս կու տայ ատոնցմէ՝ արհամարհանքով:
Ամենազէշ չարչարանքով պիտի հատուցանենք անոնց, որոնք արհամարհելով խոյս կու տան Մեր պատգամներէն:
158. Արդեօք կը սպասեն որ հրեշտակնե՞րը երեւան իրենց. կամ ալ Տէ՞րդ (անձամբ) երեւայ իրենց, եւ կամ ալ Տիրոջդ նշանՆե՞րը տեսնեն: Այն Օրը, երբ Տիրոջդ նշանները երեւան, հաւատք ընծայելը ոեւէ օգուտ պիտի չունենայ անձի մը, եթէ նախապէս հաւատք չընծայեց. եւ կամ անոր, որ թէպէտ կը հաւատար, բայց բարիք չկատարեց:
Ըսէ՛. «Սպասեցէք (ուրեմն Վերջին Օրուայ), մենք ալ կը սպասենք»:
159. Որեւէ գործ չունիս անոնց հետ, որոնք իրենց հաւատքը կտրատելով տարբեր աղանդներ կազմած են: Անոնց դրութիւնը Աստուծոյ հետ է, եւ ժամանակի ընթացքին Ան պիտի հասկցնէ իրենց, թէ ինչ կ'ընէին:
160. Ով որ ներկայանայ (Աստուծոյ առաջ) բարի արարքով մը, պիտի վաստկի ատոր տասնապատիկը. բայց ով որ գայ չար արարքով մը, պիտի հատուցուի ճիշդ իր արարքին պէս. ոեւէ մէկը անարդարութեամբ պիտի չդատուի:
161. Ըսէ՛. «Նկատեցէք.Տէրս առաջնորդած է զիս դէպի ուղիղ ճամբայ մը, հաստատ հաւատքի մը միջոցաւ, որ Աբրահամի ճամբան է (դաւանանքը). ան հեռացաւ ամէն բանէ որ սուտ է եւ Աստուծոյ բաժնեկից վերագրողներէն չէր»:

162. Ըսէ՛. «Նկատեցէք. աղօթքս եւ պաշտամունքս, եւ կեանքս ու մահս Աստուծոյ համար են, Տիեզերքի Տիրոջ, 163. որ ոեւէ բաժնեկից չունի. քանի այսպէս հրահանգուած է ինծի, եւ ես պիտի ըլլամ Իրեն յանձնուողներէն ամենազլխաւորը»:
164. Ըսէ՛. «Աստուծմէ տարբեր ուրիշ տէ՞ր մը փնտռեմ, երբ Ինք Տէրն է ամէն ինչի»:
Եւ ինչ (սխալ) որ անձ մը կատարէ, միայն ինք պատասխանատու է անոր. եւ որեւէ բեռնաւորուած անձ (որ իր մեղքերը կը կրէ) ուրիշի բեռան տակ պիտի չմնայ (ուրիշին մեղքերը պիտի չկրէ): Ի վերջոյ ձեր Տիրոջ պէտք է վերադառնաք եւ այն ատեն պիտի հասկցնէ ձեզի ամէն ինչ, որու շուրջ կը տարբերէիք:
165. Ան է որ ձեզ դարձուց երկրի ժառանգորդները եւ աստիճանաբար ձեզմէ ոմանք աւելի բարձրացուց ուրիշներէ, որպէսզի իր շնորհածներով ձեզ փորձէ: Իրապէս, հատուցման մէջ շատ արագ է Տէրդ. եւ սակայն Ներող է, Ողորմած:

Սուրաթ էլ - Ա՛ըրաֆ

7. Բարձունք (Գիտակից ըլլալ. Զատորոշել)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ա. Լ. Մ. Ս.
2. Գիրք մըն է որ վերէն պարզեւեցուաւ քեզի - եւ սրտիդ մէջ որեւէ կասկած մի ունենար այս մասին - որպէսզի անոր միջոցաւ կարենաս զգուշացնել (ազդարարել), ինչպէս եւ յիշեցնել հաւատացեալներու:
3. «Հետեւեցէք այն ինչի որ ձեր Տէրը վերէն յայտնեց ձեզի եւ Իրմէ դուրս ոչ մէկ հովանաւոր (փնտռեցէք) հետեւելու»:
Շատ քիչ անգամ կը մտաբերէք այս:
4. Եւ քանի՛ շրջանակներ կործանած ենք, երբ Մեր պատիժները վրայ հասան գիշերուան եւ կամ կէսօրուան (իրենց) հանգիստի պահերուն:
5. Եւ Մեր պատիժներու ազդեցութեան տակ չէին կարող արտայայտուիլ.միայն կ'աղաղակէին՝ «Իրապէս, անարդար էինք»:
6. Այսպէս, հարց պիտի տանք (հաշիւ պիտի պահանջենք) բոլոր անոնց ,որոնց պատգամներ առաքուեցան , ու հարց պիտի տանք առաքեալներուն. 7. հետեւաբար, Մենք անպայման պիտի պատմենք իրենց Մեր գիտութիւնը (թէ ինչ կ'ընէին). քանի երբեք չենք բացակայած:
8. Եւ այդ Օր կշիռքը ճիշդ է. ուրեմն որոնց որ (բարի արարքներուն) կշիռը ծանր կշռէ, անոնք պիտի յաջողին. 9. Իսկ որոնց որ կշիռը թեթեւ կշռէ՝ անոնք են որ իրենց անձերը պիտի կորսնցուցած ըլլան, դրժած ըլլալով Մեր պատգամները:
10. (Ով մարդ արարածներ) երկրի վրայ ձեզ հաստատեցինք ու ապրուստի միջոցներ շնորհեցինք. շատ քիչ անգամ շնորհակալ կ'ըլլաք:
11. Մենք ստեղծած ենք ձեզ, ու յետոյ կազմած (ձեւաւորած). եւ յետոյ հրեշտակներուն ըսինք. «Ծունկի եկէք (խոնարհեցէք) Ադամին առաջ»: Բոլորն ալ խոնարհեցան, բացի Իպլիսէն. ան խոնարհողներէն չէր:
12. (Աստուած) ըսաւ. «Ի՞նչ արգիլեց քեզ խոնարհելէ՝ երբ Ես հրահանգեցի »:
Պատասխանեց. «Ես իրմէ լաւ եմ. զիս կրակէն ստեղծեցիր իսկ զինք հողէն»:
13. Ըսաւ. «Ինկիր (վար իջիր) ասկէ (վիճակէդ). հոս անքարտաւանութիւն չես կրնար ընել: Գնա՛ ուրեմն. իրապէս, նուաստացողներէն մին պիտի ըլլաս»:
14. (Իպլիս) ըսաւ. «Ժամանակ (դադար) տուր ինծի մինչեւ այն Օրը, երբ մեռելներէն յարութիւն առնեն»:
15. Պատասխանեց. «Իրապէս, դադար ունեցողներէն պիտի ըլլաս»:
16. (Իպլիս) ըսաւ. «Քանի զիս թափառական ըրիր, ես ալ իրենց թակարդ պիտի լարեմ Քու ուղիղ ճամբուդ վրայ, 17. ու բացայայտօրէն պիտի յարձակիմ իրենց ինչպէս եւ գաղտնաբար՝ աջէն ու ձախէն. եւ պիտի տեսնես թէ իրենցմէ շատեր (Քեզի) երախտապարտ պիտի չըլլան»:
18. Ըսաւ. «Շնորհազուրկ եւ մերժուած վիճակովդ դուրս ելիր հոսկէ: Քեզի հետեւողները եւ դուն՝ ձեր բոլորով դժոխքը պիտի լեցնեմ»:
19. «Եւ դուն Ադամ, կնոջդ հետ այս պարտէզին մէջ բնակէ, եւ կերէք ինչ որ փափաքիք. բայց այս մէկ ծառին չմօտենաք, որպէսզի չար չդառնաք (անարդարութեան չերթաք)»:

20. Յետոյ Սատանան փսփսաց իրենց, նպատակ ունենալով որ իրենց մերկութեան անդրադառնան, քանի նախապէս չէին նկատած, եւ ըսաւ. «Ձեր Տէրը այս ծառը արգիլած է ձեզի, որ չըլլայ թէ երկուքդ ալ հրեշտակ դառնաք եւ կամ յաւիտեան ապրիք»:
21. Եւ երդում ըրաւ իրենց. «Իրապէս, ես ձեզի բարիք կը մաղթեմ»:
22. Այսպէս զիրենք խաբեբայութեամբ առաջնորդեց: Եւ երբ համտեսեցին այդ ծառին պտուղը, զգացին իրենց մերկութիւնը ու սկսան պարտէզին տերեւներով ծածկուիլ: Իրենց Տէրը կանչեց զիրենք. «Ես ձեզի չարգիլեցի՞ այդ ծառը, եւ ըսի Սատանան ձեր բացայայտ թշնամին է»:
23. Անոնք (երկուքը) ըսին. «Մենք մեր դէմ մեղանչեցինք. եթէ դուն մեզի չներես ու չգթաս, վստահ պիտի կորսուինք»:
24. Ան ըսաւ. «Վար իջէք (այս օրինեալ վիճակէն), եւ այսուհետեւ իրարու թշնամի եղէք, երկրի վրայ ունենալով ձեր բնակութիւնն ու վայելքը, որոշ ժամանակի մը համար».25. ու շարունակեց. «Հոն պիտի ապրիք ու հոն պիտի մեռնիք եւ հոնկէ դուրս պիտի բերուիք (Յարութեան Օրը)»:
26. Ով Ադամի զաւակներ, իսկապէս, Մենք ձեզի վերէն պարգեւեցինք հագուստ (շինելու կարողութիւնը) որմով ձեր մերկութիւնը կը ծածկէք ինչպէս եւ կը հագուիք. սակայն (Աստուծոյ հանդէպ) զգաստութեան հագուստը (զգեստը) լաւագոյնն է: Ահաւասիկ պատգամ մը Աստուծմէ, որ պէտք է յիշէք (ի մտի ունենաք):
27. Ով Ադամի զաւակներ. թոյլ մի տաք որ Սատանան գայթակղեցնէ (փորձութեան մատնէ) ձեզ, ինչպէս որ ձեր նախահայրերուն պատճառ դարձաւ պարտէզէն դուրս դրուելու. ան խլեց իրենց (զգաստութեան) հագուստը, որպէսզի իրենց մերկութեան անդրադառնան: Ինք եւ իր ցեղը իրապէս կը դիտեն ձեզ դիրքէ մը, որ դուք չէք տեսներ:
Իրապէս. Սատանան անհաւատներու հովանին կարգած ենք. 28. եւ (ուրեմն) երբ զզուելի արարք մը գործեն, կ'ըսեն. «Մեր նախահայրերը այսպէս կ'ընէին», եւ «Աստուած մեզի այսպէս հրամայեց»:
Ըսէ՛. «Աստուած երբեք չի հրամայեր զզուելի արարքներ (ընել): Բանի մը մասին որ տեղեակ չէք, Աստուծո՞յ պէտք է վերագրէք»:
29. Ըսէ՛. «Տէրս հրահանգեց արդարադատ ըլլալ: Ձեր դէմքերը կանգուն պահեցէք ամէն (պաշտամունքի) արարողութեան ընթացքին՝ աղօթավայրերու մէջ, եւ կանչեցէք Զինք, անկեղծօրէն միայն Իրեն ընծայելով ձեր հաւատքը: Ինչպէս որ ձեզ սկիզբէն գոյացուց, նոյն ձեւով ալ (Իրեն) պիտի վերադառնաք»:
30. Ոմանց շնորհած պիտի ըլլայ Իր ուղղութիւնը, իսկ ուրիշներ անխուսափելիօրէն շեղած պիտի ըլլան շիտակ ճամբէն, քանի Աստուծոյ փոխարէն սատանաներ ընտրած են իբրեւ հովանի, խորհելով թէ իրենք այդպէսով ուղղուած են:
31. Ով Ադամի զաւակներ, ձեր արդ ու զարդով (հագուած շքուած) ներկայացէք ամէն պաշտամունքի, եւ (ազատօրէն) կերէք ու խմեցէք. բայց մի վատնէք (մսխէք, չափազանցեցէք). իրապէս, Ան մսխողները չի սիրեր:
32. Ըսէ՛. «Ո՞վ արգիլեց արդ ու զարդը, որ Աստուած յայտնեց Իր ծառաներուն (մարդ արարածին) համար, եւ (ո՞վ արգիլեց) ապրուստի լաւ միջոցները»:
Ըսէ՛. «Անոնք օրինական են այս աշխարհի կեանքին ընթացքին՝ բոլոր հաւատացեալներուն, եւ միայն իրենց պիտի պատկանին Յարութեան Օրը»:
Այսպէս, յստակ կերպով կը պարզենք Մեր պատգամները՝ գիտակից անձերու:
33. Ըսէ՛. «Իմ Տէրս արգիլած է ամօթալի (զզուելի) արարքները՝ ըլլան անոնք բացայայտ թէ գաղտնի, եւ որեւէ մեղսալի արարք, եւ անիրաւ նախանձ, եւ Աստուծոյ բաժնեկից վերագրել - բան մը, որու որեւէ իրաւասութիւն չէ տրուած վերէն - եւ Աստուծոյ մասին ըսել այն ինչ որու գիտակից չէք»:
34. Բոլոր մարդոց (իւրաքանչիւր ժողովուրդի) ժամանակաշրջան մը որոշուած է, եւ երբ այդ շրջանի (վերջը) մօտենայ, կարող չեն մէկ ժամ իսկ յետաձգել զայն, ոչ ալ կրճատել:
35. Ով Ադամի զաւակներ. երբ ձեր մէջէն առաքեալներ ներկայանան ձեզի, փոխանցելով ձեզի Իմ պատգամներս ,ատկէ ետք ով որ (Ինծի հանդէպ) զգաստ-պարտաճանաչ է ու կը բարեփոխուի (առաքինի կեանք կը վարէ), պէտք չունի վախնալու, եւ ոչ ալ պիտի տխրի.
36. իսկ անոնք որ կը դրժեն Մեր պատգամները ու հպարտօրէն կ'արհամարհեն զանոնք, պիտի դառնան կրակին բնակիչները եւ հոն պիտի մնան:
37. Ո՞վ աւելի տարօրինակ (անարդար) կրնայ ըլլալ անկէ, որ իր հնարած սուտերը Աստուծոյ կը վերագրէ եւ կամ ալ կը դրժէ Իր պատգամները:

Այդպիսի մարդիկ իրենց (կեանքի) վճռուած բաժինը պիտի ստանան (ամէն մարդ արարածի պէս) մինչեւ իրենց մահը, երբ Մեր առաքեալները պիտի ժողվեն զիրենք ըսելով. «Ո՞ւր են հիմա այդ էակները որոնց կոչ կ'ընէիք Աստուծոյ փոխարէն»:

Եւ անոնք պիտի ըսեն. «Լքած են մեզ»: Այսպէս, իրենց անձերուն դէմ պիտի վկայեն թէ իրենք ուրացած են ճշմարիտը:

38. (Աստուած) պիտի ըսէ. «Միացէք հիմա բոլոր անտեսանելի էակներուն եւ մարդոց, որոնք ձեզմէ առաջ կրակին մէջ գացած են արդէն»:

Իւրաքանչիւր անգամ որ խմբակ մը (կրակէն) ներս մտնէ, իր հաւասարակից խմբակը պիտի անիծէ, մինչեւ որ բոլորն ալ ներս մտնեն, մէկը միւսին ետեւէն. այն ատեն, վերջինները (ամենավերջ մտնողները) առաջիններուն համար պիտի ըսեն. «Ով Մեր Տէրը. ասոնք են որ մեզ մոլորեցուցին, ուրեմն իրենց բաժինը (պատիժը) կրկնապատկէ կրակին մէջ»:

Ան պիտի ըսէ. «Բոլորդ ալ կրկին պատիժին արժանի էք, բայց դուք չէք գիտեր այդ»:

39. Այն ատեն առաջինները պիտի ըսեն վերջիններուն. «Ուրեմն որեւէ ձեւով, մեզմէ առաւելութիւն մը չունիք: Հետեւաբար, համտեսեցէք այս տանջանքը՝ ձեր արարքներուն հետեւանքով»:

40. Իրապէս. անոնց, որոնք կը դրժեն Մեր պատգամները ու հպարտութեամբ կ'արհամարհեն զանոնք, երկնքի դռները պիտի չբացուին եւ դրախտ պիտի չմտնեն մինչեւ որ ոլորուած պարան մը կարենայ անցնիլ ասեղի աչքէն: Այսպէս կը հատուցանենք մեղաւորները:

41. Դժոխքն է իրենց բնակարանը ու զիրենք պարփակողը, քանի այսպէս կը հատուցանենք անարդարները:

42. Բայց անոնք, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու առաքինի (բարի) արարքները կը կատարեն - եւ Մենք ոեւէ անձ իր կարողութենէն աւելի չենք բեռնաւորեր - պիտի դարձնենք դրախտի բնակիչները, ուր կեանք պիտի ունենան . 43. եւ իրենց կուրծքէն պիտի խլենք ամէն ոխակալութիւն: Իրենց շուրջ գետակներ պիտի հոսին, եւ իրենք պիտի ըսեն. «Գովաբանութիւն Աստուծոյ, որ մեզ հոս ուղղեց. քանի մենք ճիշդ ուղին պիտի չգտնէինք, եթէ Աստուած մեզ չ'առաջնորդեր: Իսկապէս, մեր Տիրոջ առաքեալները իրողութիւնը ըսած են մեզի»:

Եւ պիտի լսեն կանչ (ձայն) մը. «Այս է դրախտը, որ ժառանգեցիք ձեր արարքներուն հետեւանքով»:

44. Դրախտի բնակիչները պիտի կանչեն կրակի բնակիչներուն. «Հիմա մեր Տիրոջ մեզի խոստացածը իրականացած է. ձեր Տիրոջ ձեզի խոստացածն ալ իրականացա՞ւ»:

Անոնք պիտի պատասխանեն. «Այո՛»: Իրենց մէջէն ձայն մը պիտի յայտարարէ. «Աստուծոյ անէծքը պատշաճ է (պէտք եղածն է) մեղաւորներուն (համար), 45. որոնք Աստուծոյ ճամբան կը խափանեն ու կը փորձեն կամակոր (ծռած) ցոյց տալ այդ, եւ կ'ուրանան յաջորդ կեանքը»:

46. Եւ երկուքին միջեւ արգելք մը կայ:

Ու բարձունքներուն վրայ (գիտակցութեան ծիրքով) մարդիկ պիտի ըլլան, որոնք բոլորը կը ճանչնան իրենց յատկանիշներով: Ու պիտի կանչեն դրախտի բնակիչներուն. «Խաղաղութիւն ձեզի»: Իրենք դրախտի մէջ չեն, սակայն կը ցանկան (այդ):

47. Եւ երբ նայուածքնին յառեն դժոխքի բնակիչներուն, պիտի աղաղակեն. «Ով մեր Տէրը, մեզ անարդարներու հետ մի տեղաւորեր»:

48. Ու բարձունքներու վրայ եղողները պիտի կանչեն անոնց, որոնց յատկանիշներէն գիտեն (թէ մեղաւորներ են), ըսելով. «Ի՞նչ ձեւով օգտակար եղաւ ձեզի ձեր դիզած (հարստութիւնը), եւ ձեր նախկին գոռոզութիւնը (անիմաստ հպարտութիւնը):

49.« Անոնք այդ նոյն մարդի՞կն են, որոնց համար երդում կ'ընէիք, թէ Աստուած երբեք պիտի չի գթայ իրենց: Քանի իրենց ըսուած է. "Դրախտ մտէք. պէտք չունիք վախնալու եւ ոչ ալ պիտի տխրիք" »:

50. Եւ դժոխքի բնակիչները պիտի կանչեն դրախտի բնակիչներուն. «Մեր վրայ ջուր թափեցէք, եւ կամ Աստուծոյ ձեզի տուածէն (հայթայթածէն) բաժին մը»:

Պիտի պատասխանեն. «Իրապէս. Աստուած այդ երկուքն ալ արգիլած է ճշմարտութիւնը ուրացողներուն, 51. որոնք իբր խեղկատակութիւն եւ ժամանց առին իրենց հաւատքը, հրապուրուելով աշխարհային կեանքէ»:

(Եւ Աստուած պիտի ըսէ). «Այսօր պիտի անտեսենք զիրենք, ինչպէս որ իրենք անտեսեցին իրենց (Դատաստանին) այս Օրուան հանդիպումը, եւ ինչպէս որ Մեր պատգամները ուրացան». 52. քանի իսկապէս իրենց հաղորդեցինք Գիրք մը, որ յստակ կերպով եւ իմաստութեամբ պարզեցինք. ուղղութիւն եւ շնորհ է այդ հաւատացեալներու համար:

53. Արդեօք կը սպասեն որ (Դատաստանի Օրուան) իմա՞ստը յայտնուի իրենց: Այն օր, երբ վերջնականապէս պարզուի՝ անոնք որ նախապէս կ'անտեսէին զայն պիտի ըսեն. «Մեր Տիրոջ առաքեալները շիտակը ըսած են մեզի: Կա՞ն արդեօք բարեխօսներ որ միջամտեն մեզի համար: Կամ կարելի՞ է որ վերադարձուինք (նախկին կեանքին) ու տարբեր ձեւով կատարենք ինչ որ կը կատարէինք»:

Անոնք իսկապէս կորսնցուցին իրենց անձերը եւ ինչ սուտ բան որ կ'երեւակայէին, լքած պիտի ըլլայ զիրենք:

54. Իրապէս. ձեր Տէրը Աստուած է, որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը վեց օրէն, եւ բազմած է Իր գահին վրայ: Գիշերով կը ծածկէ ցերեկը, անմիջական հետապնդումով, Իր հրահանգին ենթարկելով արեւը, լուսինը եւ աստղերը: Իրապէս, Իրն Է ստեղծագործութիւնը եւ հրահանգը: Օրհնեալ է Աստուած, տիեզերքի Տէրը:

55. Խոնարհութեամբ կոչ ըրէք ձեր Տիրոջ, ինչպէս եւ լուռութեամբ: Իրապէս, Ան չի սիրեր չափազանցողները. (դրդիչները). 56. ուրեմն մի աւերէք երկիրը, երբ այդ կարգ-կանոնի մտած է: Երկիւղով եւ ակնկալութեամբ կանչեցէք Զինք. իրապէս, Աստուծոյ գութը միշտ մօտ է բարիք ընողներուն:

57. Եւ Ան է որ հովերը կ'առաքէ, որպէս աւետիս Իր գթասիրութեան, այնպէս որ, երբ ծանրաբեռնուած ամպեր բերած են, Մենք կ'ուղղենք զանոնք դէպի մեռած (չորցած) շրջանները եւ ջուր կ'իջեցնենք. եւ այսպէսով, ամէն տեսակ պտուղ կը յառաջացնենք: Ճիշդ այսպէս պիտի բարձրացնենք մեռելները. (ասիկա) պէտք է միտքերնիդ պահէք (յիշէք):

58. Լաւ հողը (առատօրէն) դուրս կու տայ իր կանաչեղէնը (բերքը), իր Տիրոջ կամեցողութեամբ, իսկ գէշ հողը խեղճօրէն միայն կ'արտադրէ:

Այսպէս, շատ ձեւերով կը պարզենք Մեր պատգամները (յօգուտ մարդոց), որպէսզի երախտապարտ ըլլան:

59. Իսկապէս, Մենք Նոյը առաքեցինք իր ժողովուրդին, եւ ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս, միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Կը վախնամ որ տանջանքի ահռելի Օր մը ունենաք»:

60. Իր ժողովուրդին մեծաւորները (պարագլուխները) պատասխանեցին. «Իրապէս, կը տեսնենք թէ դուն շուարած (մոլորած) ես»:

61. (Նոյ) ըսաւ. «Ով ժողովուրդս, ես սխալմունք մը չունիմ, այլ առաքեալ մըն եմ տիեզերքի Տիրոջ կողմէ: 62. Ես ձեզի կը փոխանցեմ Տիրոջս պատգամները եւ ձեզի լաւը կը խրատեմ, քանի Աստուծմէ գիտութիւն ունիմ (յայտնութեան միջոցաւ), մինչ դուք չէք գիտեր: 63. Ինչո՞ւ տարօրինակ կը սեպէք թէ տեղեկութիւն մը հասած է ձեզի ձեր Տիրոջմէն, ձեր մէջէն մարդու մը միջոցաւ, որ կարենայ զգուշացնել ձեզ եւ որպէսզի զգաստ դառնաք Աստուծոյ հանդէպ ու նաեւ Իր գութով շնորհուիք»:

64. Տակաւին անոնք դրժեցին զինք. ուրեմն, Մենք ալ փրկեցինք զինք ու իր կողքին կանգնողները՝ տապանին մէջ. մինչ խեղդամահ ըրինք անոնք, որոնք դրժեցին Մեր պատգամները. իրապէս կուրցած մարդիկ էին:

65. Եւ Ատի ժողովուրդին (Մենք առաքեցինք) իրենց եղբայր Յուտը: Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս, միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Պիտի չ'զգաստանա՞ք»:

66. Իր ժողովուրդին մեծաւորները - որոնք չընդունեցին ճշմարտութիւնը - ըսին. «Իրապէս, կը նկատենք որ դուն տկարամիտ ես, եւ իրապէս, կը խորհինք թէ ստախօս մըն ես»:

67. (Յուտ) ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. ես տկարամտութիւն չունիմ, այլ առաքեալ մըն եմ տիեզերքի Տիրոջ կողմէ: 68. Ես ձեզի կը փոխանցեմ Տիրոջս պատգամները ու ես կը խրատեմ ձեզի ճիշդն ու լաւը:

69. «Ինչո՞ւ տարօրինակ կը սեպէք թէ տեղեկութիւն մը հասած է ձեզի ձեր Տիրոջմէն, ձեր մէջէն մարդու մը միջոցաւ, որպէսզի կարենայ զգուշացնել ձեզ: Բայց յիշեցէք, թէ ինչպէս Ան ձեզ (երկրի) ժառանգորդներ ըրաւ Նոյան ժողովուրդէն ետք եւ առատօրէն զօրութիւն շնորհեց ձեզի. յիշեցէք ուրեմն Աստուծոյ օրհնութիւնները, որպէսզի կարենաք յաջողիլ»:

70. Անոնք պատասխանեցին. «Եկած ես մեզի որ միմիայն Աստուա՞ծ պաշտենք, եւ թող տանք բոլոր այն բաները, որ մեր նախահայրերը կը պաշտէին: Բեր ուրեմն այն (պատիժը) որով կը սպառնաս մեզի, եթէ շիտակ խօսող մըն ես»:

71. (Յուտ) ըսաւ. «Ունիք ձեր Տիրոջ դատապարտումը եւ նողկալի չարիքով (կուռքերով) պաշարուած էք: Յետս կը վիճիք (անիմաստ) անուններո՞ւ մասին, որ դուք եւ ձեր նախահայրերը հնարած էք եւ որու մասին Աստուած որեւէ լիազօրութիւն չէ տուած վերէն: Սպասեցէք ուրեմն (թէ ինչ պիտի պատահի). ես ալ ձեզի հետ պիտի սպասեմ»:

72. Եւ ուրեմն Մեր շնորհով, փրկեցինք զինք ու իր կողքին կանգ առնողները, եւ ջնջեցինք Մեր պատգամները դրժողներուն վերջին մնացորդն իսկ:

73. Եւ Թամուտի ժողովուրդին (Մենք առաքեցինք) իրենց եղբայր Սալեհը: Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ Աստուած չունիք: Հիմա, ձեր Տիրոջմէն յստակ բացատրութիւն մը հասած է ձեզի:

«Աստուծոյ պատկանող սա ուղտը, իբր նշան թող ծառայէ . ուրեմն թոյլ տուէք որ ազատօրէն արածի Աստուծոյ հողին վրայ, եւ մի վնասէք անոր, թէ ոչ ցաւալի պատիժ կ'ունենաք:

74. «Եւ յիշեցէք ինչպէս Ան ձեզի ժառանգորդներ ըրաւ Ատի ժողովուրդէն ետք ու ձեզ հաստատեց երկրի վրայ, ուր կարողացաք պալատներ կառուցանել դաշտերու մէջ ու լեռներէն կոփեցիք բնակարանէր. յիշեցէք ուրեմն Աստուծոյ օրհնութիւնները, ու երկրի վրայ աւերիչ մի դառնաք»:

75. Իր ժողովուրդին մեծաւորները - որոնք հպարտօրէն անբարտաւան դարձած էին բոլոր տկարներու հանդէպ - ըսին իրենց մէջ գտնուող հաւատացեալներուն. «Դուք գիտէ՞ք (վստա՞հ էք) թէ Սալեհ ղրկուած է իր Տիրոջ կողմէ»:

Անոնք պատասխանեցին. «Իրապէս, մենք կը հաւատանք իր տուած պատգամին»:

76. Անբարտաւանները ըսին. «Այն ինչի որ դուք հաւատք ընծայեցիք, մենք ճիշդ չենք նկատեր»:

77. Եւ յետոյ սպանեցին ուղտը, արհամարհելով իրենց Տիրոջ հրահանգը (պատուէրը), եւ ըսին. «Ով Սալեհ, բեր այդ (պատիժը), որով սպառնացիր մեզի, եթէ իրաւ Աստուծոյ առաքեալներէն մին ես»:

78. Անոր հետեւանքով երկրաշարժ մը ցնցեց զիրենք ու իրենց տուներուն մէջ դիակներու վերածուեցան :

79. Եւ Սալեհ հեռացաւ իրենցմէ ըսելով. «Ով ժողովուրդս. իսկապէս հաղորդեցի ձեզի Տիրոջս պատգամը եւ խրատեցի ձեզ. բայց դուք ձեզ խրատողները չսիրեցիք»:

80. Նաեւ (յիշեցէք) Ղովտը, երբ ան ըսաւ իր ժողովուրդին. «Զզուելի արարքներ կ'ընէք. բոլոր աշխարհի վրայ, ձեզմէ առաջ ոեւէ մէկը չէ ըրած այդ: 81. Իրապէս, կիրքով կը մօտենաք մարդոց՝ փոխան կիներու. ո՛չ, դուք չափազանցող մարդիկ էք»:

82. Իր ժողովուրդին միակ պատասխանը այս էր. «Ձեր հողէն վտարեցէք զիրենք: Իրապէս. ասոնք մարդիկ են որոնք իրենք զիրենք անարատ (մաքուր) պահել կը փորձեն»:

83. Հետեւաբար, փրկեցինք զինք եւ իր ընտանիքը, բացի կնոջմէն, որ ետ մնացողներէն մին էր. 84. մինչ այդ, անձրեւ տեղացուցինք միւսներուն վրայ. եւ նկատի առէք, թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ այդ մեղաւորներուն:

85. Եւ Մետեանի ժողովուրդին (առաքեցինք) իրենց եղբայր Շուայպը: Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Հիմա, ձեր Տիրոջմէն յստակ բացատրութիւն մը հասած է ձեզի: Ուրեմն, շիտակ չափեցէք ու ճիշդ կշռեցէք (միշտ) եւ մարդոց մի զրկէք իրենց արդար իրաւունքէն, ու երկրի բարելաւ վիճակը մի աւերէք: Ասիկա ձեր օգտին համար է՝ եթէ միայն հաւատայիք:

86. «Եւ ամէն ուղիի վրայ թակարդ լարած մի կենաք, սպառնալով ու խափանելով Աստուծոյ ճամբան բոլոր անոնց, որ կը հաւատան Իրեն, եւ ծուռ ցոյց տալ այդ (ճամբան): Յիշեցէք նաեւ թէ քիչ էիք եւ Ան բազմացուց ձեզ ու նկատի առէք, թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ աւերիչներուն:

87. «Եւ եթէ ձեզմէ ոմանք հաւատք կ'ընծայեն տուած պատգամիս եւ ուրիշներ չեն հաւատար, այն ատեն համբերեցէք մինչեւ որ Աստուած դատէ մեր բոլորը, քանի Ան լաւագոյն դատաւորն է»:

88. Իր ժողովուրդին մեծաւորները, որոնք հպարտօրէն անբարտաւան էին, ըսին. «Իսկապէս այս երկրէն պիտի վտարենք քեզ, ով Շուայպ, եւ քու հետդ ալ հաւատացեալներդ՝ բացի երբ որոշապէս վերադառնաք մեր աղանդին (ձեւերուն)»:

(Շուայպ) ըսաւ. «Նոյնիսկ եթէ մենք կ'ատե՞նք այդ: 89. Աստուծոյ հանդէպ սուտ զրպարտութիւն ըրած կ'ըլլանք, եթէ վերադառնանք ձեր ուղիներուն, հիմա որ Աստուած մեզ փրկած է այդ բաներէն: Մեզի համար անհասկնալի է այդ վերադարձը բացի, եթէ Աստուած, մեր Տէրը այդպէս կամենայ: Մեր Տէրը ամէն ինչ կ'ընդգրկէ Իր գիտութեամբ. մենք Իրեն կ'ապաւինինք»: (Եւ աղօթեցին) «Ո՛վ մեր Տէրը. Դուն երեւան հանէ ճշմարտութիւնը մեր եւ մեր ժողովուրդին միջեւ, քանի Դուն լաւագոյն յայտնաբերողն ես»:

90. Սակայն իր ժողովուրդին մեծաւորները, որոնք կ'ուրանային ճշմարտութիւնը, ըսին. «Իսկապէս. եթէ հետեւիք Շուայպի, անպայման պիտի տուժէք»:

91. Ատոր հետեւանքով երկրաշարժ մը ցնցեց զիրենք ու իրենց տուներուն մէջ դիակ դարձան - 92. իրենք որ դրժեցին Շուայպին - ,կարծես հոն երբեք չէին բարգաւաճած: Իրենք որ դրժեցին Շուայպին՝ իրենք է որ տուժեցին:

93. Եւ Շուայպ հեռացաւ իրենցմէ ըսելով. «Ով ժողովուրդս. իսկապէս հաղորդեցի ձեզի Տիրոջս պատգամը եւ խրատեցի ձեզ. ուրեմն ինչպէ՞ս կրնամ սգալ մարդոց համար, որոնք ուրացան ճշմարտութիւնը»:

94. Եւ տակաւին մարգարէ մը չենք առաքած որեւէ շրջանակ , առանց այդ շրջանի մարդիկը դժբախտութեամբ եւ դժուարութիւններով չփորձած, որպէսզի խոնարհ դառնան:

95. Յետոյ, այդ վիշտերը փոխարինած ենք դիւրութիւններով (լաւ բաներով) մինչեւ որ բարգաւաճին (ու անցեալը մոռնալով) ըսեն, «Մեր նախահայրերն ալ դժբախտութիւն եւ դժուարութիւն ունեցան». ատկէ ետք, անակնկալ հաշուի կը բռնենք զիրենք՝ առանց որ իրենք տեղեակ ըլլան:

96. Սակայն եթէ այդ շրջաններու մարդիկը հաւատք ընծայած ըլլային եւ Աստուծոյ հանդէպ զգաստացած՝ իսկապէս երկնքի եւ երկրի օրհնութիւնները պիտի տեղացնէինք իրենց. բայց անոնք դրժեցին ճշմարտութիւնը եւ Մենք ալ հաշուի բռնեցինք զիրենք իրենց վաստակին համեմատ:

97. Որեւէ շրջանի մարդիկ կարո՞ղ են ապահով զգալ Մեր պատիժէն, երբ իրենց հասնի գիշերով, մինչ իրենք քունի մէջ են: 98. Ինչո՞ւ. որեւէ շրջանի մարդիկ կրնա՞ն ապահով զգալ Մեր պատիժէն, երբ իրենց հասնի օր ցերեկով, երբ իրենք կը զբօսնուն:

99. Կրնա՞ն արդեօք որեւէ ժամանակ ապահով զգալ Աստուծոյ ծրագրէն: Բայց ոչ մէկը ապահով կը զգայ Աստուծոյ ծրագրէն, բացի անոնցմէ որոնք արդէն կորսուած են:

100. Ուրեմն, տակաւին չէ՞ պարզուած անոնց որոնք ներկայիս ժառանգած են երկիրը նախկին սերունդներէն. եթէ կամենանք, կարող ենք զիրենք (ալ) հարուածել իրենց մեղքերուն միջոցաւ, դրոշմելով իրենց սրտերը որ չկարենան լսել (ճշմարտութիւնը):

101. Այդ շրջաններուն մասին կարգ մը տեղեկութիւններ կու տանք քեզի. իսկապէս իրենց առաքեալները ներկայացան յստակ բացատրութիւններով, բայց իրենք չէին հաւատար որեւէ բանի որ նախապէս դրժած էին. այսպէս է որ Աստուած կը դրոշմէ ճշմարտութիւնը ուրացողներու սրտերը:

102. Իրենց մէջ չգտանք մեծամասնութիւն մը, որ ճիշդ բանի մը համաձայն էին. սակայն տեսանք թէ մեծամասնութեամբ անօրէն էին:

103. Եւ այդ (նախկին մարդոցմէ) ետք, Մեր պատգամներով Մովսէսը առաքեցինք Փարաւոնին եւ իր մեծաւորներուն (պալատականներուն), եւ իրենք կամովին հակառակ կեցան ատոնց. ուրեմն տես թէ ի վերջոյ ի՞նչ պատահեցաւ այդ փճացածներուն :

104. ...Եւ Մովսէս ըսաւ. «Ով Փարաւոն. իրապէս ես առաքեալ մըն եմ տիեզերքի Տիրոջմէն,105. եւ այնպէս մը սահմանուած որ Աստուծոյ մասին ճշմարտութենէ տարբեր ոչինչ կրնամ ըսել. հիմա քեզի կը ներկայանամ քու Տիրոջմէդ յստակ բացատրութեամբ (վկայութեամբ) մը. ուրեմն թոյլ տուր որ Իսրայէլի զաւակները հետս երթան»:

106. (Փարաւոն) ըսաւ. «Եթէ ցուցմունքով (նշանով) մը եկած ես, յայտնէ զայն՝ եթէ ճշմարտախօս ես»:

107. Ուրեմն (Մովսէս) գաւազանը գետին նետեց ու ահաւասիկ երեւելի օձ մը եղաւ. 108. ու ձեռքը առաջ բերաւ, եւ նայողներուն ճերմակ երեւցաւ:

109. Փարաւոնի մարդոց երէցները (մեծաւորները) ըսին. «Իրապէս, ասիկա գիտուն աճպարար մըն է, 110. որ կ'ուզէ ձեզ ձեր երկրէն դուրս քշել»:

(Փարաւոն ըսաւ). «Ուրեմն ի՞նչ կը խրատէք»:

111. Անոնք պատասխանեցին. «Թող ինք եւ իր եղբայրը սպասեն, եւ մունետիկներ ղրկէ բոլոր քաղաքներուն 112. որ քեզի բերեն իւրաքանչիւր գիտուն աճպարար»:

113. Եւ աճպարարները եկան Փարաւոնի մօտ ու ըսին. «Իրապէս, մեծ վարձատրութիւն մը պէտք է ստանանք եթէ մենք յաղթանակենք»:

114. (Փարաւոն) պատասխանեց. «Այո, եւ իրապէս ինծի մօտ պիտի ըլլաք»:

115. Անոնք ըսին. «Ով Մովսէս. կամ դուն (առաջ) նետէ (գաւազանդ) եւ կամ մենք նետենք»:

116. Ան ըսաւ.«Դուք նետեցէք (առաջ)»: Եւ երբ գետին նետեցին (իրենց գաւազանները), կախարդեցին մարդոց աչքերը ու վախի մատնելով զիրենք, փառաւոր աճպարարութիւն մը յառաջացուցին:

117. Ու Մենք ներշնչեցինք Մովսէսը. «Գետին նետէ գաւազանդ». եւ ահաւասիկ այդ լափեց անոնց բոլոր խաբկանքները. 118. այդպէսով ճշմարտութիւնը հաստատուեցաւ, եւ փաստուեցաւ թէ իրենց բոլոր ըրածները ունայն են:
119. Այսպէսով պարտուած եղան անոնք ու նուաստացած (փոքրացած):
120. Աճպարարները գետին ինկան, խոնարհեցան եւ 121. ըսին. «Հիմա կը հաւատանք տիեզերքի Տիրոջ, 122. Տէրը Մովսէսի ու Ահարոնի»:
123. Փարաւոն ըսաւ. «Կը հաւատաք Իրեն, առա՞նց (նախքան) որ ես ձեզի արտօնեմ: Ասիկա իսկական դաւադրութիւն մըն է, որ քաղաքին մէջ ծրագրեցիք, որպէսզի իր ժողովուրդը դուրս քշէք: Բայց մօտ ատենէն պիտի գիտակցիք (պատիժներուս): 124. Հակառակ կողմերէ պիտի կտրեմ ձեր ձեռքերն ու ոտքերը ու յետոյ բոլորդ ալ պիտի խաչեմ անպայման»:
125. Անոնք պատասխանեցին. «Մենք մեր Տիրոջ կը դառնանք, 126. քանի դուն մեզմէ վրէժ կ'առնես միայն այդ պատճառաւ, որ մենք հաւատացինք մեր Տիրոջ պատգամներուն, երբ տրուեցան մեզի»: (Եւ աղօթեցին) «Ով մեր Տէրը. համբերութիւն տեղացուր մեր վրայ եւ թոյլ տուր որ Քեզի յանձնուած (վիճակով) մեռնինք»:
127. Եւ Փարաւոնի ժողովուրդին մեծաւորները ըսին. «Պիտի արտօնե՞ս որ Մովսէս եւ իր ժողովուրդը երկիրը աւերեն, եւ մեկուսացնեն քեզ ու քու աստուածներդ»:
(Փարաւոն) ըսաւ. «Պիտի սպաննենք իրենց որդիները ու (միայն) կիները ազատ պիտի թողունք. քանի իրապէս, մենք կ՝իշխենք իրենց»:
128. Մովսէս ըսաւ իր ժողովուրդին. «Աստուծմէ օգնութիւն հայցեցէք ու համբերեցէք (դժուարութիւններու): Իրապէս, երկիրը Աստուծոյ կը պատկանի. Ան, Իր ծառաներէն որու որ կամենայ, ժառանգորդ կը կարգէ. եւ ապագան, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչներուն կը պատկանի»:
129. Անոնք ըսին. «Մենք քեզմէ առաջ տառապած ենք, ու քու գալէդ վերջն ալ (կը տառապինք)»:
(Մովսէս) ըսաւ. «Կարելի է որ ձեր Տէրը ձեր թշնամին կործանէ ու ձեզ երկրին ժառանգորդները դարձնէ, եւ ուրեմն տեսնէ թէ դուք ինչ գործունէութիւն կ'ունենաք»:
130. Մենք իսկապէս ընկճեցինք Փարաւոնի ժողովուրդը՝ երաշտով ու պտուղներու պակասով, որպէսզի անդրադառնան (յիշեն):
131. Բայց երբ բախտաւորութիւն մը ունենային կ'ըսէին. «Ասիկա մեր (իրաւունքն) է», իսկ երբ դժբախտութեան մը հանդիպէին, Մովսէսը եւ իր հետեւորդները կ'այպանէին: Ո՛հ, իրապէս, իրենց դժբախտութիւնը Աստուծմէ է, սակայն շատեր չգիտցան այդ:
132. Անոնք ըսին. «Ինչ ցուցմունք ալ կատարես- որպէսզի մեզ կախարդես- պիտի չհաւատանք քեզի»:
133. Հետեւաբար, իրենց վրայ արձակեցինք հեղեղներ, եւ մարախներ, եւ ոջիլ, եւ գորտեր եւ (ջուրը դարձուցինք) արեան - իրարմէ տարբեր ցուցմունքներ - բայց անոնք անբարտաւան կերպով հպարտացան, քանի մեղքերու մէջ թաղուած մարդիկ էին:
134. Երբ որ պատուհաս մը գար իրենց, կ'աղաղակէին. «Ով Մովսէս, մեզի համար աղօթէ Տիրոջդ, քանի քու հետդ պայմանագրուած է (իբրեւ մարգարէ): Եթէ մեզմէ հեռացնես այս պատուհասը, իրաւ պիտի հաւատանք քեզի եւ թոյլ պիտի տանք որ Իսրայէլի զաւակները հետդ երթան»:
135. Սակայն երբ որ պատուհասը հեռացնէիք իրենցմէ, ժամանակ տալով իրենց որ խոստումնին յարգեն, եւ ահա, իրնց խօստումը կը խախտէին :
136. Եւ ուրեմն փոխհատուցեցինք իրենց ու ծովուն մէջ խեղդամահ եղան, քանի դժեցին Մեր պատգամները եւ անուշադիր եղան ատոնց. 137. իսկ այն ժողովուրդին, որ ստորադաս համարուած էր, որպէս ժառանգ տուինք Մեր օրհնած շրջանի արեւելեան եւ արեւմտեան կողմերը:
Այսպէս, Տիրոջդ լաւագոյն խոստումը որ տրուած էր Իսրայէլի զաւակներուն, կատարուեցաւ, քանի դժուարութեանց համբերեցին. մինչ հիմնայատակ կործանեցինք Փարաւոնի եւ իր մարդոց արտադրածներն ու կառուցածները:
138. Իսրայէլի զաւակները բերինք ծովուն միւս ափը եւ հոն հանդիպեցան մարդոց, որոնք նուիրուած կը պաշտէին իրենց կուռքերը: (Իսրայէլի զաւակները) ըսին. «Ով Մովսէս, մեզի աստուած մը շինէ իրենց աստուածներուն նման»:
Ան պատասխանեց. «Իրապէս, դուք տգէտ մարդիկ էք: 139. Ասոնց ապրելակերպը իրապէս կործանում կը տանի զիրենք. եւ իրենց բոլոր ըրածները անարժէք են»:
140. Եւ (շարունակեց). «Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուա՞ծ մը գտնեմ ձեզի, երբ Ինք ձեզ բոլորէն աւելի նախընտրեց (ձեր մէջէն մարգարէներ տալով)»:

141. (Եւ Մովսէս յիշեցուց իրենց Աստուծոյ հետեւեալ խօսքը). «Մենք ձեզ փրկեցինք Փարաւոնի մարդոցմէ, որոնք ծանր տանջանքներու կ'ենթարկէին ձեզ, սպաննելով ձեր մանչ զաւակները ու խնայելով միայն կիներուն. սա ահռելի փորձութիւն մըն էր ձեր Տիրոջմէն»:

142. Յետոյ Մովսէսին համար նշանակեցինք երեսուն գիշեր. տասը գիշեր եւս գումարեցինք, ու այդպէսով իր Տիրոջ հանդիպումը ամբողջացաւ քառասուն գիշերով: Եւ Մովսէս ըսաւ իր եղբօր Ահարոնին. «Ժողովուրդիս մէջ տեղս գրաւէ. բարեկարգէ (արդարօրէն վարուիր) ու մի հետեւիր աւերիչներու ուղիին»:

143. Ուրեմն, երբ Մովսէս ներկայացաւ Մեր որոշած ժամադրութեան եւ իր Տէրը խօսեցաւ իրեն, ինք ըսաւ. «Ով Տէրս. (Ինքզինքդ) ցոյց տուր ինծի որ կարենամ տեսնել Քեզ»:

Ըսաւ. «Զիս երբեք պիտի չտեսնես. սակայն տես այս լեռը. եթէ այդ իր տեղը հաստատ մնայ, այն ատեն է որ Զիս պիտի տեսնես»: Երբ իր Տէրը Իր հզօրութիւնը պարզեց լերան, փոշիի վերածեց զայն եւ Մովսէս ուշակորոյս գետին փռուեցաւ: Երբ ինքզինք գտաւ, ըսաւ. «Դուն փառաւոր ես. զղջումով Քեզի կը դառնամ եւ ես առաջին հաւատացողը պիտի ըլլամ»:

144. (Աստուած) ըսաւ. «Ով Մովսէս. բոլոր մարդկութեան մէջ քեզ ընտրեցի Իմ պատգամներուս համար եւ Իմ խօսքիս համար. ուրեմն կառչած մնացիր այն ինչի որ կը վստահիմ քեզի ու երախտապարտ եղիր»:

145. Տախտակներու վրայ արձանագրեցինք իրեն համար ամեն տեսակի (օրինական) նկատողութիւններ, յստակ ու մանրամասն պարզելով ամեն ինչ: «Բոլոր ուժով կառչէ ատոնց ու հրահանգէ ժողովուրդիդ որ լաւագոյն կերպով իրենք ալ կառչին»:

Ես ձեզի ցոյց պիտի տամ աւերիչներու բնակարանը:

146. Իմ պատգամներէս պիտի հեռացնեմ բոլոր անոնք, որոնք առանց որեւէ իրաւունքի հպարտութիւն կ'ընեն. քանի նոյնիսկ եթէ իւրաքանչիւր (ճշմարտութեան) նշանը տեսնեն, չեն հաւատար, եւ եթէ նկատեն ուղիղ ճամբան, չեն հետեւիր ատոր. իսկ երբ տեսնեն սխալ ճամբան, այդ կ'իւրացնեն: Այսպէս է, որովհետեւ դրժեցին Մեր պատգամները ու անփոյթ (անզգոյշ) գտնուեցան ատոնց հանդէպ:

147. Ուրեմն. անոնք որ Մեր պատգամները կը դրժեն, ու այդպէսով յաջորդ կեանքի իրականութիւնը, ի դերեւ պիտի ելլեն իրենց բոլոր արարքները. քանի, իրենց վաստակին համեմատ չէ՞ որ պիտի վարձատրուին:

148. Եւ Մովսէսի բացակայութեան իր ժողովուրդը սկսաւ պաշտել հորթ մը, (շինուած) իրենց ոսկեղէններով. մարմին մը որ բառաչելով աղմուկ կը հանէր: Չտեսա՞ն թէ ոչ իրենց կը խօսի եւ ոչ ալ զիրենք որեւէ ուղի կ'առաջնորդէ: Ատոր պաշտամունքին կառչեցան, քանի անարդար էին. 149. թէպէտ (ժամանակ մը ետք) շատ զղջացին, հասկնալէ ետք թէ մոլորած են ու կ'ըսէին. «Իսկապէս, եթէ մեր Տէրը չգթայ մեզի ու չներէ, պիտի կորսուինք»:

150. Ուրեմն, երբ Մովսէս վերադարձաւ իր ժողովուրդին, բարկացած ու տրտմած, ըսաւ. «Իմ բացակայութեանս ձեր բռնած ուղին զզուելի է. շտապեցի՞ք (վազ անցաք) ձեր Տիրոջ պատուէրէն»: Եւ (օրէնքի) տախտակները գետին նետելով, բռնեց եղբօր գլուխէն, իր կողմ քաշելով զինք: Ահարոն ըսաւ. «Ով մօրս զաւակը. տես, ժողովուրդը զիս տկարացուց եւ գրեթէ պիտի սպանէր զիս. ուրեմն իմ հաշւոյս մի ուրախացներ թշնամիները, ոչ ալ զիս անարդար սեպէ»:

151. (Մովսէս) ըսաւ. «Ով Տէրս. ներէ ինծի ու եղբօրս, եւ գթասիրութեանդ մէջ ընդունիր մեզ. քանի Դուն գթացողներու լաւագոյնն ես»:

152. Իրապէս, անոնք որ կառչեցան հորթին (պաշտելու), պիտի ստանան իրենց Տիրոջ դատապարտութիւնը եւ այս կեանքի ընթացքին պիտի նուաստանան. քանի այսպէս կը հատուցանենք բոլոր անոնց, որոնք (սուտ բաներ) կը հնարեն:

153. Իսկ անոնք, որոնք սխալներ կը գործեն ու յետոյ կը զղջան եւ հաւատք կ'ընծայեն, իրապէս, այդ զղջումէն ետք, Տէրդ Ներող է, Ողորմած:

154. Երբ Մովսէսի բարկութիւնը իջաւ ետ վերցուց տախտակները, որոնց պարունակութիւնը ուղղութիւն եւ շնորհ կը բովանդակէր բոլոր անոնց, որոնք կ'երկիւղէին իրենց Տիրոջմէ:

155. Եւ Մովսէս եօթանասուն հոգի ընտրեց իր ժողովուրդէն Մեր ժամադրութեան (Մեզի աղօթելու) համար: Յետոյ, երբ զօրաւոր դող մը զգացին, ան աղօթեց. «Ով Տէրս, եթէ դուն կամենայիր, նախապէս կը կործանէիր զիրենք եւ զիս: Մեր անմիտ մարդոց արարքներուն համար պիտի կործանե՞ս մեզ: Ասիկա փորձութիւն մըն է Քու կողմէդ, որու միջոցաւ կարող ես մոլորեցնել ան, որ Դուն կամենաս եւ ուղղել ան, որ Դուն կամենաս: Դուն ես մեր հովանին. ուրեմն ներում շնորհէ ու գթա մեզի, քանի Դուն լաւագոյն Ներողն ես:

156.« Եւ պատուիրէ մեզի համար, ինչ որ լաւ է այս աշխարհի մէջ, ինչպէս նաեւ յաջորդ կեանքին. նկատէ որ Քու առաջնորդութեանդ կը հետեւինք»:

Ըսաւ (Աստուած). «Պատիժս կու տամ որու որ Ես կամենամ. բայց գութս ամէն ինչ կ'ընդգրկէ. ուրեմն զայն պիտի շնորհեմ անոնց, որոնք զգաստ-պարտաճանաչ են Ինծի հանդէպ ու կը ծախսեն ուրիշներու բարեկեցութեան եւ հաւատք կ'ընծայեն Մեր պատգամներուն,157. անոնց, որոնք պիտի հետեւին Առաքեալին, անգիր (անուս) Մարգարէին, որու մասին գրուած է իրենց մօտ գտնուած Թորային մէջ, ու (յետոյ) Աւետարանին. (Առաքեալը) որ պիտի հրահանգէ իրենց ընել այն ինչ որ ճիշդ է ու պիտի արգիլէ իրենց ընել այն ինչ որ սխալ է, եւ օրինական դարձնէ իրենց՝ կեանքի լաւ բաները եւ արգիլէ գէշերը, եւ հանէ իրենցմէ իրենց բեռնաւորութիւններն եւ կապանքները, որոնք նախապէս ունէին: Հետեւաբար, անոնք որ պիտի հաւատան իրեն, պատուեն զինք ու հետեւին այն լոյսին, որ իր միջոցաւ վերէն շնորհուեցաւ՝ պիտի յաջողին»:

158. Ըսէ՛ (ով Առաքեալ). «Ով մարդ արարածներ. իրապէս, ես Աստուծմէ ղրկուած Իր Առաքեալն եմ ձեզի, բոլորիդ. Ան, որու կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. Ան (միայն) կեանք կու տայ ու կեանք կ'առնէ»:

Հաւատացէք ուրեմն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, անգիր Մարգարէին՝ որ կը հաւատայ Աստուծոյ եւ Իր խօսքերուն, եւ հետեւեցէք իրեն, որպէսզի ուղղութիւն ունենաք (շիտակ առաջնորդուիք):

159. Եւ Մովսէսի մարդոց մէջ եղած են անձեր, որոնք կ'առաջնորդէին (ուրիշները) ճշմարտութեան ուղիով եւ որու լոյսին տակ արդարօրէն կը վարուէին:

160. Զիրենք բաժնեցինք տասներկու ցեղախումբերու, համայնքներու. եւ երբ Իր ժողովուրդը Մովսէսէն ջուր հայցեց, զինք ներշնչեցինք. «Գաւազանդ ժայռին զարկ», ու հետեւաբար տասներկու աղբիւր ցայտեց անկէ, ու ամէն անձ գիտցաւ թէ ուրկէ կրնայ խմել:

Ամպերով շուք տուինք իրենց ու վերէն մանանայ եւ լոր. «Կերէք Մեր ձեզի հայթայթած աղուոր սնունդներէն»: (Իրենց բոլոր մեղքերով) Մեզի վնաս մը չհասցուցին, այլ իրենց անձերուն դէմ մեղանչեցին:

161. Եւ (յիշեցէք) երբ իրենց ըսուեցաւ. «Այս շրջանին մէջ բնակեցէք ու կերէք անոր մէջէն ինչ որ փափաքիք. բայց ըսէք. "Թեթեւցուր մեր մեղքերուն ծանրութիւնը", եւ խոնարհաբար (ծնկաչոք) մտէք դռնէն եւ Մենք պիտի ներենք ձեր մեղքերը, առատօրէն վարձատրելով բարիք ընողները»:

162. Իրենցմէ անիրաւները, Մեր իրենց ըսածները ուրիշ բաներու փոխեցին, եւ ուրեմն, վերէն պատուհաս մը ղրկեցինք իրենց դէմ որպէս հատուցում իրենց անիրաւութիւններուն:

163. Հարց տուր իրենց ծովեզերեայ գիւղին մասին - երբ Շաբաթը (հանգիստի օրը) պղծեցին - ,թէ ինչպէս անոր բնակիչներուն ձուկեր կու գային ջուրին երեսէն, երբ Շաբաթը պահէին, ու չէին գար՝ երբ գործէ չդադրէին: Այսպէս փորձեցինք զիրենք, քանի անբարոյ կը վարուէին:

164. Եւ երբ որ իրենցմէ ոմանք հարց կու տային մարդոց. «Ինչո՞ւ կը քարոզէք անոնց, որոնց Աստուած պիտի կործանէ եւ կամ սոսկալի պիտի պատժէ տանջանքով», անոնք կը պատասխանէին. «Որպէսզի Տիրոջ առաջ, մեղադրանքէ զերծ ըլլանք, եւ որպէսզի իրենք զգաստանան Աստուծոյ հանդէպ»:

165. Եւ երբ մոռցան իրենց համար յիշուածները, Մենք փրկեցինք անոնք, որոնք կը փորձէին արգիլել չարիքը, իսկ ամբարիշտները սոսկալի տանջանքի ենթարկեցինք՝ իրենց բոլոր անբարոյականութիւններուն համար:

166. Եւ յետոյ, երբ արհամարհանքով պնդեցին շարունակել այն ինչ որ արգիլուած էր իրենց, ըսինք. «Գոռոզ կապիկներ(ու նման) եղէք»:

167. Եւ Տէրդ յայտարարեց, թէ անպայմանօրէն իրենց դէմ մարդիկ պիտի հանէ, որոնք անխնայ պիտի տառապեցնեն զիրենք, մինչեւ Յարութեան Օրը: Իրապէս, Տէրդ արագ կը հատուցանէ եւ իրապէս Տէրդ Ներող է, Ողորմած:

168. Եւ երկրի վրայ զիրենք բաժան բաժան տարածեցինք. իրենցմէ ոմանք արդար վարուեցան եւ ուրիշներ ոչ. այս վերջինները փորձեցինք օրհնութիւններով եւ դժուարութիւններով, որպէսզի դարձի գան:

169. Եւ անոնց յաջորդեցին սերունդներ, որոնք ժառանգելով հանդերձ Գիրքը, ամուր կը կառչին այս աշխարհի անցողակի բարիքներուն եւ կ'ըսեն. «Մեզի պիտի ներուի». մինչ պատրաստ են, եթէ նման անցողակի բան մը անցնի ձեռքերնին, անոր ալ կառչին (ու շարունակեն մեղանչել): Իրենք, գրքին միջոցաւ չէի՞ն երաշխաւորած (խոստացած) թէ Աստուծոյ մասին միայն ճշմարտութիւնը պիտի ըսեն. մանաւանդ որ կը սերտեն այդ (Գիրքը):

Քանի յաջորդ կեանքը աւելի լաւ է բոլոր անոնց համար, որոնք զգաստ-պարտաճանաչ են Աստուծոյ հանդէպ. ուրեմն պիտի չօգտագործէ՞ք ձեր տրամաբանութիւնը:

170. Քանի բոլոր անոնք, որոնք ամուր կը բռնեն Գիրքը եւ վառ կը պահեն աղօթքը, իրապէս՝ բարեկարգողներու վարձատրութիւնը պիտի չկորսնցնենք:

171. Եւ երբ (Սինայի) լեռը իրենց վերեւ ցնցեցինք, կարծես շուք մըն էր - եւ իրենք խորհեցան թէ իրենց վրայ կը փլի - (այն ատեն չըսի՞նք). «Զօրաւոր կառչեցէք այն ինչի, որ Մենք ձեզի տուինք, ու յիշեցէք ատոր պարունակութիւնը, որպէսզի Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնաք»:

172. Եւ երբ Տէրդ Ադամի զաւակներու կռնակէն (ողնաշարի շուրջ սեռային գործարաններէ) սերունդ կը յառաջացնէ, զիրենք վկայութեան կը կանչէ իրենց առնչութեամբ. «Ես ձեր Տէրը չե՞մ». որու կը պատասխանեն. «Այո. իսկապէս, մենք այդ կը վկայենք»:

(Ասիկա կը յիշեցնենք ձեզի) որպէսզի Յարութեան Օրը չըսէք. «Իրապէս, մենք անտեղեակ էինք ասկէ».173. եւ կամ ալ ըսէք. «Իրապէս. մեր նախահայրերը նախապէս սկսան բաժնեկիցներ վերագրել Աստուծոյ, իսկ մենք իրենց հետեւող սերունդ ենք. ուրեմն պիտի կործանե՞ս մեզ այդ սուտերը հնարողներուն պատճառաւ»:

174. Եւ այսպէս, յստակ կերպով կը պարզենք ձեզի այս պատգամները եւ որպէսզի (մեղաւորներ) կարենան դարձի գալ (դէպի Մեզի):

175. Եւ տեղեկացուր իրենց այն անձին մասին, որու կը փոխանցենք Մեր պատգամները եւ ինք կը շպրտէ ատոնք (կը նետէ իբրեւ անպէտք). Սատանան կը հասնի իր ետեւէն եւ ինք կը մոլորի ուրիշներու նման: 176. Եթէ Մենք կամենայինք, իսկապէս կարող էինք զինք բարձրացնել ատոնց (պատգամներուն) միջոցաւ. բայց ինք միշտ երկրին կառչեցաւ ու հետեւեցաւ միայն իր քմահաճոյքներուն:

Ուրեմն այսպէս, կարելի է բաղդատել զինք շունի մը, որուն եթէ բարկանաս՝ լեզուն դուրս հանած կը հեւայ, իսկ եթէ ազատ ձգես՝ դարձեալ լեզուն դուրս հանած կը հեւայ: Այս է օրինակը այն մարդոց, որոնք կը դրժեն Մեր պատգամները: Պատմէ այս պատմութիւնը, որպէսզի կարենան խորհիլ:

177. Վատ է օրինակը այդ մարդոց, որոնք շարունակ կը դրժեն Մեր պատգամները. քանի իրենց անձերուն դէմ անարդար կը դառնան (կը մեղանչեն):

178. Ան, որու Աստուած կ'ուղղէ, ան է իրաւ ուղղուածը. իսկ անոնց որ մոլորեցնէ՝ անոնք, իրենք են տուժողները:

179. Դժոխքի համար շատ աներեւոյթ էակներ ու մարդիկ աճեցուցած ենք. անոնք սիրտ ունին, որոնցմով չեն ըմբռներ, աչքեր ունին որոնցմով չեն տեսներ եւ ականջ ունին որոնցմով չեն լսեր. արջառներու նման են անոնք, նոյնիսկ աւելի կորսուած. անոնք, իրենք են անբան մնացողները:

180. Եւ (միայն) Աստուծոյ կը պատկանին լաւագոյն յատկանիշները (անունները). ուրեմն, կոչ ըրէք Իրեն այդ անուններով, եւ հեռու կեցէք բոլոր անոնցմէ, որոնք կը խեղաթիւրեն Իր յատկանիշներուն իմաստը. անոնք պիտի հատուցուին իրենց գործունէութիւններուն համեմատ:

181. Մեր ստեղծածներուն մէջ կան անձեր, որոնք (ուրիշները) կ'առաջնորդեն ճշմարտութեան ուղիով եւ որու միջոցաւ (լոյսին տակ) արդարօրէն կը վարուին:

182. Բայց անոնք որոնք կը դրժեն Մեր պատգամները, աստիճանաբար վար պիտի առնենք, առանց իրենք անդրադառնալու թէ ի՞նչ պատահեցաւ. 183. քանի թէպէտ միջոց մը իրենց իշխանութիւն պիտի տամ, սակայն Իմ ծրագիրս շատ հաստատ է:

184. Արդեօք չէ՞ն անդրադարձած (խորհած) թէ իրենց այս բարեկամը (այս Առաքեալը) ոչ մէկ խելագարութիւն ունի. ան միայն զգուշացնող մըն է: 185. Կամ ալ չէ՞ն նկատած երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը, եւ ամէն ինչ որ Աստուած ստեղծած է. եւ թերեւս (չէ՞ն նկատած թէ) իրենց ժամանակաշրջանը իր աւարտին մօտեցած է: Ուրեմն, այս աւետումէն ետք, տակաւին ի՞նչ բանի հաւատք պիտի ընծայեն:

186. Անոնց որ Աստուած մոլորեցուցած է՝ ոչ մէկ առաջնորդ ունին. եւ Ան թոյլ պիտի տայ որ իրենց անբարտաւանութեամբ շարունակեն խարխափել (կոյրերու նման):

187. Քեզի հարց պիտի տան Վերջին Ժամուայ մասին. «Ե՞րբ պիտի պատահի այդ»:

Ըսէ՛. «Ատիկա միայն Տէրս գիտէ: Իրմէ զատ ոչ մէկը պիտի յայտնաբերէ ատոր ժամանակը: Այդ շատ ծանր պիտի կշռէ երկինքներու եւ երկրի վրայ. եւ միայն անակնկալ կերպով պիտի պատահի ձեզի»:

Քեզի հարց պիտի տան (այնպիսի ձեւով) կարծես դուն անընդհատ մտահոգ ես ատով: Ըսէ՛. «Ատիկա միայն Տէրս գիտէ. եւ սակայն (այս իրողութիւնը) շատեր չեն գիտեր»:

188. Ըսէ՛. «Աստուծոյ կամեցածէն դուրս, ես ինծի որեւէ ձեւով օգնելու կամ վնասելու ուժը չունիմ: Իսկ եթէ աներեւոյթը գիտնայի, շատ բարիքներ կը ստանայի եւ ոչ մէկ չարիք կը պատահէր ինծի: Ես միմիայն զգուշացնող մըն եմ, ինչպէս եւ աւետող այն մարդոց, որոնք հաւատք պիտի ընծայեն»:

189. Ան է որ քեզ ստեղծած է մէկ անձէ, իրմէ գոյացնելով իր զոյգը, որպէսզի մարդը կարենայ (սիրով) հակիլ դէպի կինը: Եւ ուրեմն, երբ ծածկէ (գրկնդխառնուի) կնոջ, կինը յղի կըմնայ թեթեւ ծանրութեամբ մը, ու կը շարունակէ կրել զայն: Յետոյ երբ ծանրանայ, միասնաբար կը կոչեն Աստուծոյ, իրենց Տիրոջ. «Եթէ մեզի առողջ (զաւակ) մը շնորհես, վստահաբար երկուքս ալ երախտապարտ պիտի ըլլանք»:

190. Բայց հազիւ թէ իրենց առողջ (զաւակ) մը շնորհէ, կը սկսին Իրեն բաժնեկիցներ հնարել, որոնց բաժին կը վերագրեն Իր շնորհածին համար: Սակայն Աստուած շա՛տ աւելի բարձր է այդ կարծեցեալ բաժնեկիցներէն:

191. Էակ մը որ ոչինչ կը ստեղծէ, այլ ինք ստեղծուած է՝ անո՞ր է որ բաժնեկից պիտի կարգեն Աստուծոյ:

192. Անոնք իրենց չեն կրնար օգնել (զօրավիգ կանգնիլ), ոչ ալ իրենք իրենց կրնան օգտակար ըլլալ:

193. Եւ երբ ուղղութեան համար կոչ կ'ընէք անոնց՝ չեն ալ պատասխաներ: Պարագան նոյնն է՝ կանչէք զիրենք թէ լուռ մնաք:

194. Իրապէս. Աստուծմէ զատ որու որ կոչ կ'ընէք, ձեր նման ստեղծուած էակներ (Աստուծոյ ծառաներ) են. եւ եթէ շիտակը կը խօսիք, կանչեցէք զիրենք եւ ուրեմն թող պատասխանեն ձեր աղօթքին:

195. Արդեօք անոնք ոտքե՞ր ունին, որոնցմով կը քալեն. թէ չէ ձեռքեր՝ որոնցմով կը բռնեն, թէ չէ աչքեր՝ որոնցմով կը տեսնեն թէ չէ ականջներ՝ որոնցմով կը լսեն:

Ըսէ՛. «Կանչեցէք ձեր բոլոր կարծեցեալ բաժնեկիցները ու ինծի դէմ ծրագրեցէք (ինչ որ կ'ուզէք) եւ դադար ալ մի տաք ինծի: 196. Իրապէս, իմ պաշտպանս Աստուած է, որ վերէն շնորհեց այս Գիրքը. քանի Ան է որ կը պաշտպանէ առաքինիները. 197. իսկ Իր փոխարէն որու որ դուք կոչ կ'ընէք, կարող չեն ոչ ձեզի օգնելու, ոչ ալ իրենք իրենց. 198. եւ երբ ուղղութեան համար աղօթէք իրենց, անոնք չեն լսեր. դուն կարող ես երեւակայել, թէ կը նային քեզի. բայց անոնք չեն տեսներ»:

199. Ներողամիտ (լայնախոհ) եղիր, պարկեշտութիւն յանձնարարէ ու տգէտներէն հեռացիր:

200. Եթէ Սատանայի կողմէ հրահրուիս (բարկութիւն զգաս), Աստուծմէ ապաւէն խնդրէ. իրապէս Ան Լսող է, Ամենագէտ:

201. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներ կը յիշեն (Աստուծոյ) երբ Սատանան խանգարէ զիրենք, ու կը սկսին յստակ տեսնել, 202. նոյնիսկ երբ իրենց եղբայրները կ'ուզեն շուարեցնել զիրենք. յետոյ չեն կրնար ձախողիլ (ընելու այն ինչ որ ճիշդ է):

203. Եւ երբ դուն իրենց համար հրաշք մը չես ըներ, ոմանք կ'ըսեն, «Ինչո՞ւ չես խնդրեր այդ (Աստուծմէ)»:

Ըսէ՛. «Ես պարզապէս կը հետեւիմ այն ինչի, որ Տէրս կը յայտնէ ինծի. այս (յայտնութիւնը) ձեր Տիրոջ կողմէ ներշնչումի միջոց մըն է, ինչպէս եւ ուղղութիւն եւ շնորհ այն մարդոց, որոնք պիտի հաւատան:

204. «Ուրեմն, երբ ընթերցանութիւնը (Քուրանը) կարդացուի, ուշադրութեամբ մտիք ըրէք եւ լուռ կեցէք որպէսզի ողորմութիւն ստանաք (Աստուծմէ)»:

205. Եւ յիշէ Տէրդ խոնարհութեամբ եւ երկիւղածութեամբ, եւ առանց ձայնդ բարձրացնելու՝ առաւօտ եւ երեկոյ. եւ տգէտներու պէս մի ըլլար:

206. Նկատէ, անոնք որ Տիրոջդ մօտ են, երբեք չեն հպարտանար պաշտելու Զինք. կը փառաբանեն Զինք ու ծունկի կու գան Իրեն:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԷՆՖԷԼ

8 Աւար

Անունով Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Հարց պիտի տան քեզի (պատերազմի) աւարներու մասին. ըսէ. «Աւարները կը պատկանին Աստուծոյ եւ Առաքեալին»:

Ուրեմն զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ եւ իրար հետ հաշտ ապրեցէք ու հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին՝ եթէ հաւատացեալ էք:

2. Հաւատացեալները անոնք են, որոնց սրտերը կը դողան ամէն անգամ որ Աստուած յիշուի, եւ որոնց հաւատքը կը զօրանայ, երբ Իր պատգամները փոխանցուին իրենց, եւ անոնք իրենց Տիրոջ կ'ապաւինին, 3. անոնք որ աղօթքը վառ կը պահեն ու մեր հայթայթածներէն ուրիշներու բաժին կը հանեն: 4. Անոնք, իրենք են իրաւ հաւատացեալները. իրենց Տիրոջ մօտ աստիճաններ (կոչում) պիտի ունենան, եւ մեղքերու ներում ու առատութիւն:

5. Ճիշդ ինչպէս երբ քու Տէրդ քու տունէդ (բնակավայրէդ) դուրս հանեց քեզ ճշմարտութեան սիրոյն եւ խումբ մը հաւատացեալներ դժկամեցան ատոր, 6. (նոյնպէս ալ) հետդ կը վիճաբանին իրողութեան համար երբ այդ պարզուեցաւ իրենց. կարծես դէպի մահ կը քշուէին՝ տեսնելով զայն:

7. Երբ Աստուած խոստացաւ ձեզի որ (թշնամի) երկու զօրքերէն մէկը ձեր ձեռքը պիտի իյնայ, նախընտրեցիք որ անզէն բաժինը ձեզի իյնար. իսկ Աստուծոյ կամեցածը ճշմարտութեան փաստն էր, հաստատելով Իր խօսքը եւ բնաջինջ ընելով ճշմարտութիւնը դրժողներու վերջին մնացորդն իսկ, 8. որպէսզի հաստատէ ճշմարտութեան իրողութիւնը եւ սխալին սուտը՝ որքան ալ ատելի ըլլար այդ մեղքի մէջ կորսուածներուն:

9. Երբ դուք կ'աղօթէիք ձեր Տիրոջ որ օգնէ ձեզի, Ան այսպէս պատասխանեց. «Ես պիտի օժանդակեմ ձեզի հազար հրեշտակներով՝ մէկը միւսին ետեւէ»: 10. Եւ Աստուած այս ըսաւ միմիայն իբրեւ աւետ ձեզի, որպէսզի ձեր սրտերը խաղաղին: Աջակցութիւնը միմիայն Աստուծմէ կու գայ. իրապէս, Աստուած Հզօր է, Իմաստուն:

11. (Յիշեցէք) երբ ներքին խաղաղութեամբ պատեց ձեզ, որպէս ապահովութիւն Իր կողմէ, եւ երկինքէն ջուր տուաւ ձեզի, ատոր միջոցաւ մաքրելու ձեզ եւ փրկելու Սատանայի պատուհասէն, ու ամրապնդեց ձեր սիրտերը որ ձեր ոտքերը հաստատուն դառնան:

12. Քու Տէրդ հրեշտակները ներշնչեց. «Ես ձեզի հետ եմ. հաւատացեալները հաստատ պահեցէք ուրեմն: Ճշմարտութիւնը դրժողներուն սրտերը սարսափի պիտի մատնեմ. զարկէք ուրեմն իրենց վիզերուն ու զարկէք իրենց մատներուն (ամենեւին բնաջինջ ըրէք)»:

13. Այսպէս, քանի իրենք զիրենք խզեցին Աստուծմէ եւ Իր Առաքեալէն. եւ ով որ իր կապերը խզէ Աստուծմէ եւ Իր առաքեալներէն (թող գիտնայ թէ) իրապէս, Աստուած խիստ կը փոխհատուցանէ:

14. Այսպէս ուրեմն համտեսեցէք. յետոյ, կրակի տանջանքին ալ պիտի արժանանան ճշմարտութիւնը դրժողները:

15. Ով հաւատացեալներ. երբ ճշմարտութիւնը ուրացողներ մեծ ուժով կ'արշաւեն ձեր դէմ, կռնակ մի դարձնէք անոնց (մի փախչիք). 16. քանի ով որ այդ օր կռնակը դարձնէ իրենց, բացի իբր ռազմավարութիւն եւ կամ կը ջանայ միանալ խմբակի մը, իսկապէս շահած պիտի ըլլայ Աստուծոյ դատապարտութիւնը, եւ իր բնակարանը դժոխքը պիտի ըլլայ. ի՜նչ ահռելի նպատակակէտ (վերջ):

17. Դուք չէ որ սպանեցիք զիրենք այլ Աստուած է որ սպանեց զիրենք. եւ դուն չէիր (նետ, նիզակ, վախ) արձակողը երբ արձակեցիր այլ Աստուած էր որ արձակեց: (Այս բոլորը կատարեց) որպէս լաւ փորձ մը հաւատացեալներուն՝ Իր կողմէ: Իրապէս, Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

18. Այսպէս է. եւ Աստուած կը չէզոքացնէ ճշմարտութիւնը ուրացողներու ծրագիրները:

19. Եթէ յաղթանակ կը խնդրէիք, արդէն ունեցաք այդ յաղթանակը: Եթէ դադրիք, ձեր օգտին համար է. իսկ եթէ վերադառնաք՝ Մենք ալ (ձեր դէմ) կը վերադառնանք, եւ ձեր կազմակերպութիւնը (խումբը) որեւէ օգուտ պիտի չունենայ ձեզի, որքան ալ թիւով բազմանայ. քանի նկատի առէք, Աստուած (միայն) հաւատք ընծայողներու կողքին է:

20. Ով հաւատք ընծայողներ. հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, ու կռնակ մի դարձնէք Իրեն հիմա որ կը լսէք (Իր պատգամները). 21. եւ մի ըլլաք նման անոնց, որոնք կ'ըսեն. «Լսեցինք» ու մտիկ չեն ըներ:

22. Աստուծոյ աչքով ամենէն զզուելի արարածները այդ խուլ եւ համրերն են, որոնք չեն տրամաբաներ: 23. Քանի, եթէ Աստուած որեւէ բարիք տեսնէր անոնց մէջ, իրենց լսել պիտի տար անպայման. սակայն (հիմա) նոյնիսկ եթէ լսել տայ իրենց, տակաւին յամառօրէն կռնակ պիտի դարձնեն:

24. Ով հաւատացեալներ. ընդառաջեցէք Աստուծոյ եւ Առաքեալի կանչին, երբ ան կը հրաւիրէ ձեզ բանի մը որ կեանք կու տայ ձեզի. եւ գիտցէք թէ Աստուած կը միջամտէ անձի մը եւ իր սրտին փափաքներուն միջեւ. եւ գիտցէք թէ իր մօտ պիտի հաւաքուիք:

25. Եւ ուշադիր եղէք այն (չար) փորձութենէն, որ միմիայն ձեր մէջէն անարդարներու չէ որ կը պատահի. ու գիտցէք թէ Աստուած խիստ կերպով կը փոխհատուցանէ:

26. Եւ յիշեցէք այդ ժամանակը, երբ թիւով քիչ ու տկար էիք երկրի վրայ. կը վախնայիք թէ մարդիկ առեւանգեն (մէջտեղէն կորսնցնեն) ձեզ եւ ուրեմն Ան պատսպարեց ձեզ, զօրավիգ եղաւ ու հայթայթեց ձեզի, որպէսզի երախտապարտ դառնաք:

27. Ով հաւատացեալներ. մի դաւաճանէք Աստուծոյ եւ Առաքեալին, ու գիտակցաբար մի խաբէք ձեզի վստահողները. 28. եւ գիտցէք թէ ձեր ինչքերն ու զաւակները փորձութիւն մըն են ձեզի համար եւ թէ Աստուծոյ մօտ բացառիկ վարձատրութիւն մը կայ:

29. Ով հաւատացեալներ. եթէ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնաք, Ան ձեզի պիտի շնորհէ չափանիշ մը (չարը բարիէն զանազանելու). պիտի սրբէ ձեր գէշ արարքները ու պիտի ներէ ձեր մեղքերը. քանի Աստուած անսահման շնորհներ ունի:

30. (Յիշէ) ինչպէս ճշմարտութիւնը ուրացողներ քու դէմդ ծրագրեցին, որպէսզի մեկուսացնէին եւ կամ սպանէին քեզ եւ կամ ալ աքսորէին. եւ անոնք (միշտ) կը ծրագրեն, սակայն Աստուած ալ կը ծրագրէ եւ Աստուած լաւագոյն ծրագրողն է:

31. Եւ երբ Մեր պատգամները հաղորդուէին իրենց, կ'ըսէին. «Ասոնք նախապէս լսած ենք արդէն. եթէ ուզէինք, մենք ալ կրնայինք ասանկ բաներ շարադրել. ասոնք պարզապէս նախնական առասպելներ են»:

32. Եւ կ'ըսէին ալ. «Ով Աստուած. եթէ ասիկա իրապէս ճշմարտութիւնն է Քու կողմէդ, ուրեմն երկինքէն քարեր տեղացուր մեր վրայ, եւ կամ ալ խիստ կերպով չարչարէ մեզ»:

33. Աստուած պիտի չպատժէր զիրենք, այնքան ատեն որ դուն իրենց հետ ես. ոչ ալ պիտի պատժէ զիրենք եթէ ներում խնդրեն:

34. Բայց իրենք ինչի՞ կը վստահին (ի՞նչ ունին) որ Աստուած պէտք չէ պատժէ զիրենք. (առաւել ըլլալով) ուրիշներու արգելք ալ կը դառնան Սուրբ Աղօթավայրին, որու պաշտպանները չեն իրենք: Միմիայն Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներն են անոր պաշտպանը. սակայն իրենց մեծամասնութիւնը ատկէ տեղեակ չէ:

35. Այդ Տաճարին մօտ իրենց աղօթելն իսկ խեղկատակութիւն (սուլոց, ծափահարել) է:

Ձեր ուրացումին հետեւանք՝ համտեսեցէք ուրեմն այս չարչարանքը (պատիժը):

36. Տես. ճշմարտութիւնը ուրացողներ դրամ կը ծախսեն, Աստուծոյ ճամբան խափանելու սիրոյն. եւ պիտի շարունակեն ծախսել մինչեւ որ ափսոսան (զղջան), եւ յետոյ պիտի պարտուին: Եւ (ի վերջոյ) ճշմարտութիւնը ուրացողներ, դժոխք պիտի հաւաքուին, 37. որպէսզի Աստուած գէշը լաւէն զատէ, եւ չարերը իրար միացնէ ու բոլորը միասին դիզելով դժոխքի մէջ զետեղէ զիրենք: Անոնք, իրենք են կորսուածները:

38. Այդ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն ըսէ որ եթէ դադրին (կասեցնեն իրենց հակառակութիւնները), իրենց նախկին մեղքերը պիտի ներուին. իսկ եթէ յետոյ ետ դառնան (իրենց հակառակութիւններուն), թող յիշեն թէ ժամանակին ինչ պատահեցաւ իրենց նմաններուն:

39. Եւ կռուեցէք իրենց դէմ, մինչեւ որ ձեր դէմ հալածանքը դադրի ու պաշտամունքը (կրօնքը) ամենեւին Աստուծոյ միայն նուիրուի:

Եթէ դադրեցան, արդէն Աստուած կը նկատէ իրենց արարքները, 40. իսկ եթէ կռնակ դարձուցին (արդարամտութեան), գիտցէք թէ Աստուած է ձեր պաշտպանը. (Ան է) գերագոյն պաշտպանը ու լաւագոյն զօրավիգը:

41. Եւ գիտցէք թէ (պատերազմի) ինչ աւար որ ձեռք ձգէք, մէկ հինգերորդը կը պատկանի Աստուծոյ եւ Առաքեալին, եւ (զոհուածներու) պարագաներուն ու որբերուն, եւ աղքատին ու (չունեւոր) ճամբորդին:

(Ասոր պէտք է հետեւիք) եթէ կը հաւատաք Աստուծոյ եւ ինչ որ վերէն պարգեւեցինք Մեր ծառային՝ զատորոշման (շիտակը սխալէն զանազանելու) օրը. այն օրը՝ երբ երկու զօրքերը իրար դէմ պատերազմեցան: Եւ Աստուած Ամենակարող է:

42. (Յիշեցէք) երբ դուք մօտակայ ափն էիք (հովիտին) եւ իրենք հեռաւոր ափը, իսկ կարաւանը երկուքիդ ալ ներքեւ: Նոյնիսկ եթէ ժամադրուած ըլլայիք, պիտի ձախողէիք ձեր ժամադրութիւնը պահելու (եթէ սկիզբէն գիտնայիք թէ պիտի պատերազմիք, պիտի հակառակէիք

այդ հանդիպման): Սակայն որպէսզի Աստուած կատարէ Իր կամեցածը (պատերազմը տեղի ունեցաւ), եւ ինչ որ պէտք էր կործանէր, կործանեցաւ որպէս ապացոյց ճշմարտութեան: Եւ նկատի առէք, Աստուած ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է:

43. Աստուած քու երազիդ մէջ զիրենք թիւով քիչ ցոյց տուաւ. քանի եթէ զիրենք բազմաթիւ ցոյց տար ձեզի, պիտի թուլնայիք եւ վստահաբար այդ հարցին շուրջ իրարու հակառակէիք: Բայց Աստուած խաղաղեցուց (ազատեց) ձեզ. իրապէս, Ան գիտէ ձեր մտածելակերպը (սիրտերու պարունակութիւնը):

44. Եւ ուրեմն, երբ ճակատեցաք, Ան ձեր աչքով ձեզի քիչ ցոյց տուաւ զիրենք, ճիշդ ինչպէս որ իրենց աչքին ալ դուք քիչ երեւցաք, որպէսզի Աստուած կատարէ հարց մը որ Ինք կամեցած էր. քանի ամէն հարց Աստուծոյ կը վերաբերի (կը վերադառնայ):

45. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ կը ճակատիք խումբի մը հետ, հաստատ եղէք ու յաճախ Աստուած յիշեցէք որպէսզի յաջողիք:

46. Եւ հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, եւ մի վիճաբանիք (հակառակիք) իրարու հետ, թէ չէ կը ձախողիք եւ ուժասպառ կը դառնաք. ու համբերեցէք (դժուարութեանց). քանի իրապէս, Աստուած համբերողներու կողքին է:

47. Մի ըլլաք նման անոնց որոնք ինքնախաբէութեամբ ձգեցին իրենց տուները ու պարզապէս փափաքեցան ցոյց մարդկանց, եւ փորձեցին Աստուծոյ ուղին խափանել. մինչ Աստուած (Իր հզօրութեամբ) կը պարփակէր իրենց բոլոր արարքները: 48. Իսկ Սատանան, իրենց արարքները գրաւիչ ցոյց տալով ըսաւ իրենց. «Ոեւէ մէկը այսօր չի կրնար ձեզ պարտութեան մատնել քանի ես ձեր կողքին եմ»: Բայց երբ երկու զօրքերը իրար տեսան, սրնթաց փախաւ ըսելով. «Ես անպարտ եմ ձեզի. կը տեսնեմ բան մը որ դուք չէք նկատեր. իրապէս կը վախնամ Աստուծմէ, քանի Աստուած սաստիկ կերպով կը հատուցէ»:

49. Նոյնատեն փարիսեցիները (կեղծաւորները) եւ անոնց որ սրտերուն մէջ հիւանդութիւն կար կ'ըսէին. «Իրենց հաւատքը հրապուրած է զիրենք»:

Բայց ան որ Աստուծոյ կ'ապաւինի (գիտէ թէ) Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

50. Եւ եթէ կարենայիր տեսնել երբ ճշմարտութիւնը դրժողներ պիտի մահանան. հրեշտակները պիտի հարուածեն անոնց դէմքերը եւ կռնակները (ըսելով). «Յամտեսեցէք կրակին տանջանքը, 51. որպէս հատուցում ձեր արարքներուն. քանի Աստուած անարդար չէ Իր ծառաներուն հանդէպ»:

52. Ճիշդ ինչ որ պատահեցաւ Փարաւոնի մարդոց եւ անոնցմէ առաջ ապրողներուն՝ (իրենց ալ պիտի պատահի): Անոնք ուրացան Աստուծոյ պատգամներուն ճշմարտութիւնը եւ ուրեմն Աստուած ալ՝ իրենց մեղքերուն համար, պատասխանատու բռնեց զիրենք: Իրապէս, Աստուած Յզօր է, սաստիկ հատուցող (պատժող):

53. Այսպէս. քանի Աստուած Իր շնորհած օրհնութիւնները որ տուած է մարդոց երբեք պիտի չփոխէր, մինչեւ որ իրենք ներքնապէս չփոխուէին. եւ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ ու ամէն ինչ կը տեսնէ:

54. Ճիշդ ինչ որ պատահեցաւ Փարաւոնի մարդոց եւ անոնցմէ առաջ ապրողներուն (իրենց ալ պիտի պատահի): Իրենց Տիրոջ պատգամները ստեցին եւ ուրեմն կործանեցինք զիրենք իրենց մեղքերուն համար. եւ Փարաւոնի մարդիկը խեղդամահ ըրինք, քանի բոլորն ալ չար էին:

55. Իրապէս, Աստուծոյ աչքով յոռեգոյն արարածները անոնք են, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը եւ հաւատք չեն ընծայեր:

56. Գալով անոնց, որոնց հետ պայմանագիր մը ունիս, եւ որոնք ամէն առիթի կը կտրեն իրենց համաձայնութիւնը ու չեն զգաստանար՝ 57. երբ որ պատերազմի դէմդ ելլեն, իրենց հետեւորդներուն առջեւ ահռելի օրինակի մը վերածէ զիրենք, որպէսզի բոլորն ալ յիշեն (գիտակցին):

58. Իսկ եթէ պատճառ ունիս վախնալու որ մարդիկ (որոնց հետ պայմանագիր ունիս) կը դաւաճանեն՝ արդարօրէն խզէ այդ պայմանագիրը (ետ իրենց շպրտէ այդ համաձայնութիւնը), քանի իրապէս՝ Աստուած դաւաճանները չի սիրեր:

59. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ թող չխորհին որ գերազանցած են (առաջ անցած, փախուստ տուած), քանի իրենք ոչինչ կրնան կասեցնել:

60. Ուրեմն պատրաստեցէք իրենց դէմ ոյժ եւ հեծելազօրքի կայաններ՝ ինչ որ կրնաք, որպէսզի ատոնց միջոցաւ վախ ազդէք (վանէք) Աստուծոյ թշնամիներուն, որոնք ձեր ալ թշնամիներն են, եւ ուրիշներ որոնց մասին տեղեակ չէք. բայց Աստուած տեղեակ է: Եւ դուք ինչ որ տրամադրէք (ծախսէք) Աստուծոյ համար, պիտի հատուցուի ձեզի ու վնասով պիտի չելլէք:

61. Բայց եթէ իրենք խաղաղութեան կողմ հակին (թեքին), դուն ալ թեքիր, եւ Աստուծոյ վստահէ. իրապէս, Ան ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է:

62. Իսկ եթէ (այդպէս ընելով) ուզեն խաբել քեզ, նկատի առ որ Աստուած բաւարար է քեզի: Ան է որ զօրացուց քեզ Իր օժանդակութեամբ ինչպէս եւ հաւատացեալներով, 63. որոնց սրտերը միացուց: Եթէ դուն ամբողջ երկրի հարստութիւնը ծախսէիր, պիտի չկարենայիր իրենց սրտերը միացնել. բայց Աստուած միացուց զանոնք: Իրապէս. Ան Յզօր է, Իմաստուն:

64. Ով Մարգարէ. Աստուած բաւարար է քեզի, ինչպէս եւ քեզի հետեւող հաւատացեալներուն:

65. Ով Մարգարէ. ներշնչէ հաւատացեալները, որ պատերազմելու վախերնին փարատի. ձեզմէ քսան համբերող անձ կարող են երկու հարիւրի յաղթել. եւ եթէ հարիւր անձ ըլլաք՝ կարող էք յաղթել հազար ճշմարտութիւնը ուրացողներու՝ որոնք մարդիկ են, որ չեն ըմբռներ:

66. Յիմակուհիմա Աստուած ձեր բեռը թեթեւցուց, քանի գիտէ թէ դուք տկար էք. եւ ուրեմն, եթէ ձեզմէ հարիւր համբերող անձ ըլլայ, պէտք է յաղթեն երկու հարիւրի. եւ եթէ ձեզմէ հազար ըլլայ, պէտք է յաղթեն երկու հազարի՝ Աստուծոյ հրամանով. քանի Աստուած համբերողներու կողքին է:

67. Մարգարէի մը չի պատկարիր գերիներ ունենալ, մինչեւ որ չպատերազմի երկրի վրայ: Դուք աշխարհային շահեր կը փնտռէք, իսկ Աստուած կը փափաքի յաջորդ կեանքի շահերը (ձեզի համար). Եւ Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:

68. Եթէ Աստուծոյ նախապէս տուած վճիռը չըլլար, իսկապէս սոսկալի պատիժի պիտի ենթարկուէիք ձեր առածին (բոլոր գերիներուն եւ աւարին) փոխարէն:

69. Վայելեցէք ուրեմն, այն ինչ որ օրինական եւ լաւ է ձեր պատերազմական շահերէն, եւ զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ. իրապէս, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

70. Ով Մարգարէ, ձեր ձեռքը ինկած գերիներուն ըսէ. «Եթէ Աստուած տեսնէ թէ ձեր սրտերուն մէջ որեւէ բարիք կայ, Ան ձեզի պիտի տայ ձեր կորսնցուցածէն աւելի լաւը, ու պիտի ներէ ձեր մեղքերը. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած»:

71. Եւ եթէ ուզեն դաւաճանել քեզ խաբելով, արդէն նախապէս դաւաճանած են Աստուծոյ, եւ Ան բռնած է զիրենք (ձեզի յանձնած է, եւ եթէ կամենայ դարձեալ կ'ընէ). քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

72. Տես. անոնք որոնք հաւատք ընծայած են, եւ որոնք գաղթած են (չարիքէ) ու կը պայքարին Աստուծոյ սիրոյն՝ ըլլայ իրենց ինչքերով թէ կեանքով, ինչպէս եւ անոնք որոնք ապաստան կու տան իրենց եւ կ'օժանդակեն՝ ասոնք իրարու (իրաւ) ընկերներ ու իրարու պաշտպաններ են:

Բայց այն հաւատք ընծայողները, որոնք չեն գաղթած՝ դուն որեւէ կերպով պատասխանատու չես իրենց պաշտպանման, մինչեւ որ գաղթեն: Բայց եթէ քեզմէ օժանդակութիւն հայցեն կրօնական (հաւատքի) հալածանքի դէմ, քու պարտականութիւնդ է օժանդակել իրենց՝ բացի այն ժողովուրդին դէմ, որու հետ պայմանագրութիւն ունիս (իրարու միջամուխ չըլլալու). եւ Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ:

73. Նկատի առէք թէ ճշմարտութիւնը ուրացողներ իրարու դաշնակից են. եթէ դուք ալ նոյնը չընէք, երկրի վրայ անարդարութիւն եւ ճնշում պիտի տիրէ ու մեծ աւերում պիտի պատահի:

74. Յաւատք ընծայողներ, որոնք գաղթած են (չարիքէ) ու կը պայքարին Աստուծոյ սիրոյն, ինչպէս նաեւ իրենց ապաստան եւ օժանդակութիւն տուողները՝ անոնք են իրաւ հաւատացեալները: Անոնք ներում պիտի ստանան իրենց մեղքերուն եւ առատութիւն պիտի ունենան:

75. Գալով անոնց, որոնք ապագային (ասկէ ետք) հաւատք կ'ընծայեն եւ կը գաղթեն (չարիքէ) ու կը պայքարին Աստուծոյ սիրոյն՝ ձեզմէ կը համարուին: (Ամենայնդէպս) Աստուծոյ վճիռով, արեան կապ ունեցողներ, աւելի իրաւապահանջ են իրարու:

Իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է:

Սուրաթ էթ-թաուպէ

9. Զղջում

1. Աստուած եւ Իր Առաքեալը անպարտ կ'արձակեն ձեզ այն մարդոցմէ, որոնք բաժնեկիցներ կը վերագրեն Աստուծոյ եւ որոնց հետ համաձայնագիր ստորագրած էք (եւ իրենք դիտմամբ կտրած են այդ համաձայնագիրը):

2.(Յայտարարէ իրենց). «Չորս ամիս, ազատօրէն թափառեցէք (պտտեցէք) երկրի վրայ. բայց գիտցէք թէ Աստուծմէ փախուստ չէք կրնար տալ. եւ թէ իրապէս, Աստուած պիտի նուաստացնէ բոլոր անոնք, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը»:

3. Եւ ահաւասիկ յայտարարութիւն մը Աստուծմէ եւ Իր Առաքեալէն (որ Աստուծոյ Անունով կը խօսի) բոլոր մարդոց, այս ամենամեծ ուխտագնացութեան օրը. «Աստուած անպարտ է Իրեն բաժնեկից վերագրողներէն, ինչպէս եւ Իր Առաքեալը: Ուրեմն, եթէ զղջում յայտնէք, ձեր օգտին պիտի ըլլայ այդ. եւ եթէ կռնակ դարձնէք (անտեսէք), գիտցէք թէ Աստուծմէ խոյս չէք կրնար տալ»:

Եւ տեղեկացուր անոնց, որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, թէ ցաւալի տանջանք պիտի ունենան:

4. (Այս յատարարութենէն որ կը ջնջէ համաձայնագիրը) բացառութիւն պիտի կազմեն այն բաժնեկից վերագրողները, որոնց հետ համաձայնագիր ստորագրելէ ետք, որեւէ կերպով չձախողեցան ձեր հանդէպ ունեցած պարտաւորութիւններէն եւ ոչ ալ ձեր դէմ ուրիշի օժանդակեցին. կատարեցէք ձեր պարտաւորութիւնները (լիովին) իրենց հանդէպ, ամբողջացնելով ձեր համաձայնութեան ժամանակամիջոցը: Իրապէս, Աստուած կը սիրէ զգաստ-պարտաճանաչ անձերը:

5. (Վերադառնալով նախկիններուն) երբ (չորս) սուրբ ամիսները անցնին, սպանեցէք այդ Աստուծոյ բաժնեկից վերագրողները ուր որ ալ հանդիպիք իրենց, եւ գերի առէք, ու պաշարեցէք, եւ նստած սպասեցէք իրենց ամէն յառաջապահ դիրքերու վրայ: (Տես (2) Յորթը 190-194): Բայց եթէ զղջումի գան, աղօթեն ու բարեկեցութեան տուրքը վճարեն, ազատ կացուցանեցէք զիրենք, քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

6. Եթէ Աստուծոյ բաժնեկից վերագրող մը քու պաշտպանութիւնդ խնդրէ, պաշտպանէ զինք որպէսզի կարենայ Աստուծոյ խօսքը լսել. ապա փոխադրէ զինք տեղ մը, ուր ապահով կը զգայ. այսպէս է, քանի իրենք չեն գիտեր (ճշմարտութիւնը չեն լսած):

7. Ինչպէ՞ս կարելի է Աստուծմէ եւ Իր Առաքեալէն համաձայնագիր մը շնորհել անոնց, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը կարգեն՝ բացի անոնցմէ, որոնց հետ համաձայնութիւն մը կնքեցիք Սուրբ Տաճարին մօտ: Այնքան ատեն որ (այս վերջինները) շիտակ կը վարուին ձեզի հետ, դուք ալ շիտակ վարուեցէք իրենց հետ. քանի իրապէս Աստուած կը սիրէ զգաստ-պարտաճանաչ անձերը:

8. Ինչպէ՞ս տարբեր կրնար ըլլալ. քանի եթէ իրենք յաղթանակէին, որեւէ կապակցութիւն պիտի չյարգէին ձեզի հետ, ոչ ալ որեւէ պարտաւորութիւն ձեզ պաշտպանելու: Իրենց խօսքերով կ'ուզեն ձեզ հաճեցնել, սակայն սիրտերնին դժկամ՝ մեծաւ մասամբ անիրաւներ են:

9. Աստուծոյ պատգամները շատ աժան գնով փոխանակած են եւ այսպէսով խափանած են Աստուծոյ ճամբան: Ի՜նչ գէշութիւններ կ'ընեն:

10. Յաւատացեալի մը հետ ոչ մէկ կապ կը յարգեն ոչ ալ պաշտպանելու որեւէ պարտաւորութիւն. եւ անոնք, իրենք են նախայարձակները:

11. Տակաւ, եթէ զղջում ունենան, աղօթեն եւ բարեկեցութեան տուրքը վճարեն, կը դառնան հաւատքի ձեր եղբայրները: Մենք յստակ կերպով կը պարզենք այս պատգամները՝ գիտակից մարդոց:

12. Իսկ եթէ բռնաբարեն իրենց խոստումները՝ հակառակ իրենց երդումին, ու դաշունահարեն ձեր կրօնքը, այն ատեն կռուեցէք անհաւատներու պարագլուխներուն հետ, որոնք հաւատք չունին, որպէսզի վերջ դնեն (դադրեցնեն իրենց յարձակումները):

13. Պիտի չի՞ կռուիք այն մարդոց դէմ, որոնք կը բռնաբարեն իրենց խոստումները ու ջանք կը թափեն աքսորելու Առաքեալը, եւ իրենք նախ ձեր վրայ կը յարձակին: Իրենցմէ՞ կը վախնաք. ընդհակառակը, Աստուծմէ պէտք է վախնաք (միայն)՝ եթէ հաւատացեալ էք:

14. Կռուեցէք իրենց դէմ: Աստուած ձեր ձեռքերով պիտի պատժէ զիրենք եւ պիտի նուաստացնէ ու ձեզի զօրավիգ պիտի ըլլայ իրենց դէմ: Ան ներքնապէս հանդարտութիւն պիտի տայ հաւատացեալներուն, 15. եւ իրենց սրտէն զայրոյթը պիտի վանէ: Աստուած կը դառնայ որու որ Ինք կամենայ. քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

16. Արդեօք կը խորհիք թէ հանգի՞ստ (առանձին) պիտի ձգուիք, առանց գիտցնելու Աստուծոյ թէ դուք ջանք թափեցիք Իր սիրոյն, եւ թէ օժանդակութիւն չի խնդրեցիք Աստուծմէ եւ Իր Առաքեալէն ու հաւատացեալներէն դուրս ոեւէ մէկէ: Աստուած տեղեակ է ձեր արարքներէն:

17. Աստուծոյ բաժնեկից վերագրողները չէ որ պէտք է յաճախեն Աստուծոյ տաճարները, մինչ իրենք իրենց դէմ կը վկայեն ճշմարտութեան ուրացումը: Անոնց է որ արարքները անարժէք պիտի համարուին եւ անոնք կրակին մէջ պիտի բնակին:

18. Միայն ան, որ կը հաւատայ Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուան, պէտք է յաճախէ (այցելէ եւ կամ հոգայ) Աստուծոյ տաճարները, մինչ վառ կը պահէ աղօթքը եւ իր ունեցածէն բաժին կը հանէ ուրիշներու եւ միայն Աստուծմէ կ'երկիւղի. քանի, ասոնք կրնան յուսալ ըլլալու առաջինիներու կողքին:

19. Արդեօք ուխտաւորներու ջուր տալը եւ կամ Սուրբ Տաճարին հոգածութիւնը հաւասա՞ր կը սեպէք այն անձի գործունէութեան, որ կը հաւատայ Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուան եւ ջանք կը թափէ Աստուծոյ սիրոյն: Աստուծոյ աչքով ասոնք հաւասար չեն. եւ Աստուած անարդար մարդոց չ'առաջնորդեր:

20. Այն հաւատացեալները, որոնք գաղթած են (չարիքէ) եւ պայքարած են Աստուծոյ սիրոյն իրենց ինչքերով թէ անձերով, ամենաքարձր աստիճանը ունին Աստուծոյ աչքով. եւ անոնք են, անոնք որոնք պիտի յաղթանակեն (ի վերջոյ):

21. Անոնց Տէրը աւետիս կու տայ իրենց Իր շնորհներէն, եւ գոհունակութիւն (Իր կողմէ), ինչպէս եւ պարտէզներ իրենց համար, որ օրհնութիւններով լի է՝ 22. միշտ հոն ապրելու: Իրապէս, Աստուծոյ մօտ է սքանչելի վարձատրութիւնը:

23. Ով հաւատք ընծայողներ. եթէ ձեր հայրերն ու եղբայրները ճշմարտութեան ուրացումը կը նախընտրեն հաւատքի, մի դաշնակցիք իրենց հետ (ուրիշ հաւատացեալներու դէմ), քանի ձեզմէ ով որ անոնց հետ դաշնակցի, անոնք, իրենք են անարդարները:

24. Ըսէ՛. «Եթէ ձեր հայրերը, ձեր զաւակները, ձեր եղբայրները, ձեր ամուսինները (զոյգերը), ձեր տոհմը, ձեր ձեռք ձգած ինչքերը, ձեր առեւտուրը - որ կրնայ պակսելու վախ տալ ձեզի - , եւ տուները - որոնք գոհունակութիւն կու տան ձեզի - ,(եթէ այս բոլորը) աւելի սիրելի են ձեզի քան Աստուած, Իր Առաքեալը եւ Իր սիրոյն պայքարիլը, սպասեցէք ուրեմն մինչեւ որ Աստուած պարզէ ձեզի Իր կամքը. եւ (գիտցէք թէ) Աստուած անարդարներու չի շնորհեր Իր առաջնորդութիւնը»:

25. Իսկապէս, Աստուած օժանդակած է ձեզի շատ մը պատերազմներու ընթացքին (երբ թիւով քիչ էիք) եւ նոյնպէս Հիւնէյնի (պատերազմի) օրը, երբ ձեր թիւով շատ ըլլալը հիացուց ձեզ՝ բայց որեւէ օգուտ չունեցաւ ձեզի. քանի երկիրը հակառակ ընդարձակ ըլլալուն նեղ թուեցաւ ու սկսաք նահանջել:

26. Ատոր հետեւանքով Աստուած վերէն հանդարտութիւն շնորհեց Իր Առաքեալին եւ (իրաւ) հաւատացեալներուն եւ վերէն շնորհեց ուժեր, որոնք դուք չէիք կարող տեսնել, ու այդպէսով պատժեց անոնք, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը .քանի, այսպէս է հատուցումը բոլոր անոնց, որոնք կ'ուրանան:

27. Այս բոլորով հանդերձ, Աստուած Իր շնորհով կը դառնայ որու կողմ որ Ինք կամենայ. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

28. Ով հաւատացեալներ. անոնք որ Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը վերագրեն, ապականած են (մաքուր կամ ողջախոհ չեն). ուրեմն այս տարուընէ ետք, պէտք չէ մօտենան Սուրբ Տաճարին: Եւ եթէ (այդ պատճառաւ) չքաւորութենէ կը վախնաք, ժամանակի ընթացքին Աստուած Իր օրհնութիւններով կը հարստացնէ ձեզ՝ եթէ Ինք կամենայ. քանի իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

29. Եւ կռուեցէք անոնց դէմ, որոնք չեն հաւատար Աստուծոյ, ոչ ալ Վերջին Օրուայ, եւ չեն արգիլեր ինչ որ Աստուած եւ Իր Առաքեալը արգիլած են ու չեն հետեւիր իրաւ հաւատքին, հակառակ անոր որ իրենց յայտնութիւններ եղած են նախապէս: (Ուրեմն կռուեցէք իրենց հետ) մինչեւ որ իրենց հարկադրուած տուրքը ձեռովին վճարեն, նուաստացած (պարտուած) վիճակի մէջ:

30. ...Հրեաները կ'ըսեն. «Էզրա Աստուծոյ որդին է», մինչ քրիստոնեաները կ'ըսեն, «Քրիստոսն է Աստուծոյ որդին». ասոնք իրենց բերնի ասացուածքներն են. պարզապէս կը

կրկնեն իրենցմէ առաջ ապրողներու - որոնք ճշմարտութիւնը ուրացան - խօսքերը: Թող Աստուած կործանէ զիրենք. այս ինչ անփոյթ մտայնութիւն է:
31. Անոնք, փոխան Աստուծոյ, քահանաներ ու վարդապետներ առած են իբրեւ իրենց տէրերը. նոյնն ալ կ'ընեն Քրիստոսի, Մարիամի որդիին. մինչ իրենց հրահանգուած է պաշտել միմիայն Միակ Աստուածը, որմէ ուրիշ աստուած չկայ. Ան շա՜տ աւելի փառաւոր է ամէն ինչէ, որու բաժնեկցութիւն կը վերագրեն:
32. Անոնք կ'ուզեն Աստուծոյ լոյսը իրենց բերաններով մարել. սակայն Աստուած պիտի չարտօնէ, քանի Աստուած կամեցած է լիովին տարածել Իր լոյսը՝ որքան ալ ատելի ըլլայ այս բոլոր անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը:
33. Ան է որ Իր Առաքեալը ղրկեց (տարածելու) ուղղութիւնը եւ ճշմարիտ կրօնքը, նպատակ ունենալով որ (շիտակ հաւատքը, կրօնքը) տիրապետէ բոլոր կրօնքի՝ որքան ալ ատելի ըլլայ այս բոլոր անոնց, որոնք բաժնեկիցներ կը վերագրեն Աստուծոյ կողքին:
34. Ով հաւատք ընծայողներ. նկատեցէք թէ շատ քահանաներ ու վարդապետներ (կրօնականներ) անարդարօրէն կը լափեն մարդոց ինչքերը եւ կը խափանեն Աստուծոյ ուղին: Բայց անոնք, որոնք ոսկիէ եւ արծաթէ գանձեր կը դիզեն, եւ Աստուծոյ սիրոյն չեն ծախսեր՝ հաղորդէ իրենց որ հետեւանքը ցաւալի տառապանք է:
35. Այն Օր (այդ դիզուած մետաղները) պիտի տաքնան դժոխքի կրակով ու պիտի դրոշմեն իրենց ճակատները, կողերն ու կռնակները. «Ասոնք են այդ գանձերը, որոնք դուք ձեզի համար մէկ կողմ դրիք: Համտեսեցէք ուրեմն ձեր դիզած գանձերուն (չարիքը)»:
36. Աստուծոյ մօտ ամիսներու թիւը տասներկուք է, որ Աստուծոյ կողմէ վճռուած է երկինքներն ու երկիրը ստեղծած օրը. ատոնցմէ չորս հատը սուրբ (ամիսներ) են. այս է (Աստուծոյ) ճիշդ օրէնքը: Դուք ձեր դէմ մի մեղանչէք ուրեմն՝ այս ամիսներու նկատմամբ:
Միասնաբար կռուեցէք անոնց դէմ, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը վերագրեն, ճիշդ ինչպէս որ իրենք միասնաբար կը կռուին ձեր դէմ. եւ գիտցէք թէ Աստուած Իր հանդէպ զգաստ եղողներուն հետ է:
37. (Տարուան ամիսներու) ձգձգումը (խառնակչութիւնը) առաւել եւս օրինակ մըն է ճշմարտութեան ուրացման, որու միջոցաւ ուրացողներ կը մոլորին: Տարի մը կ'արտօնեն այս (յետաձգումը) եւ տարի մը կ'արգիլեն, որպէսզի յարմարցնեն ամիսներու թիւը, որ Աստուած սրբացուցած է, եւ այսպէսով արտօնեն ինչ որ Աստուած արգիլած է: Իրենց սխալ արարքները գրաւիչ կը թուին իրենց, քանի Աստուած չ'առաջնորդեր այն անձերը, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը:
38. Ով հաւատացեալներ. ի՞նչ կը պատահի ձեզի. երբ որ կանչուիք «Պատերազմելու յառաջացէք Աստուծոյ համար», ծանրացած հողին կը կառչիք (չէք ուզեր շարժիլ): Դուք ձեզ այս աշխարհի կեանքով կը գոհացնէք, նախընտրելով զայն յաջորդ կեանքէն: Բայց աշխարհի կեանքի հաճոյքները չնչին են բաղդատած յաջորդ կեանքին:
39. Եթէ պատերազմի համար յառաջ չերթաք, Ան ցաւալի տանջանքներով պիտի պատժէ ձեզ, եւ ձեզ պիտի փոխարինէ ուրիշ մարդոցմով. մինչ դուք որեւէ ձեւով պիտի չի վնասէք Իրեն. քանի, Աստուած Ամենակարող է:
40. Եթէ իրեն (Առաքեալին) չ'օժանդակէք, (Աստուած պիտի օժանդակէ իրեն) ինչպէս որ ըրաւ երբ ճշմարտութիւնը ուրացողներ հեռացուցին զինք (վտարեցին), (եւ ինք) երկու անձերէն մէկն էր. երբ այս երկուքը քարայրին մէջ (պահուըտած) էին, (Առաքեալը) ըսաւ իր ընկերոջ, «Մի տխրիր. իրապէս Աստուած մեր հետ է»: Ուրեմն, Աստուած վերէն Իր խաղաղութիւնը պարգեւեց եւ շնորհեց իրեն ուժեր որ դուք չէիք կարող տեսնել, ու ճշմարտութիւնը ուրացողներու խօսքը ստորնացուց, մինչ Իր խօսքը գերագոյնն է. քանի Աստուած Հզօր է, Իմաստուն:
41. Յառաջացէք դէպի պատերազմ, թեթեւ ըլլայ ձեզի այս թէ ծանր, եւ պայքարեցէք Աստուծոյ սիրոյն ձեր ինչքերով եւ ձեր անձերով. այս ձեր օգտին է՝ եթէ միայն գիտակցէիք:
42. Եթէ անմիջական շահ մը եւ դիւրին ճամբորդութիւն մը ըլլար, վստահաբար պիտի հետեւէին քեզի (ով Առաքեալ). սակայն հեռաւորութիւնը շատ էր իրենց համար: (Ձեր վերադարձին) նոյնիսկ Աստուծմով պիտի երդնուն. «Եթէ կարենայինք, անպայման ձեզի հետ ճամբայ կ'ելլէինք»: (Այսպիսի սուտ երդումներով) իրենք զիրենք պիտի կործանեն, քանի Աստուած իսկապէս գիտէ թէ կը ստեն:
43. Աստուած ներէ քեզի (ով Մարգարէ). ինչո՞ւ արտօնեցիր (որ նստակեաց մնան)՝ առանց քեզի պարզուելու, թէ ովքեր շիտակը կը խօսէին, ու գիտնալու թէ որոնք կը ստէին:
44. Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ հաւատացողները քեզմէ արտօնութիւն չեն խնդրեր (որ ազատ կացուցանես զիրենք) երբ իրենց ինչքերով ու անձերով պայքար կը մղեն

(Աստուծոյ սիրոյն). եւ Աստուած լաւ կը ճանչնայ Իրեն հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ եղողները:
45. Միայն անոնք որ Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ չեն հաւատար, քեզմէ արտօնութիւն կ'ուզեն (ետ մնալու): Անոնց սրտերը կասկածի մէջ են, ու իրենք տատամսելով կ'օրօրին իրենց կասկածներուն մէջ:
46. Եթէ իրապէս ուզէին (ձեր հետ) երթալ, այդ առնչութեամբ պատրաստութիւն տեսած կ'ըլլային. բայց Աստուած յօժար չէր իրենց դաշտ իջնելուն ու պատճառեց որ ետ մնան երբ իրենց ըսուեցաւ. «Նստած մնացէք բոլոր նստակեացներու նման»:
47. Եւ եթէ ձեր հետ ելլէին, միմիայն անկարգութիւն պիտի պատճառէին, ու ձեր հետ խառնուելով ձեր միջեւ տարակարծութիւն պիտի սերմանէին, քանի ձեր մէջ կան անձեր որոնք ականջ կու տան իրենց. բայց Աստուած լաւ կը ճանչնայ անարդարները:
48. Արդէն նախապէս փորձած են տարակարծութիւններ սերմանել եւ քու դէմդ շատ բաներ ծրագրել, մինչեւ իրողութեան յայտնումը ու Աստուծոյ կամեցածին պարզուիլը՝ որքան որ ատելի էր այս իրենց համար:
49. Իրենց մէջ կային ըսողներ, «Արտօնէ ինծի (որ հոս մնամ) եւ զիս մի փորձեր»: Աւաղ, արդէն այս փորձով ձախողեցան, եւ իսկապէս դժոխքը պիտի պարփակէ բոլոր անոնք, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը:
50. Երբ լաւ բան մը պատահի քեզի, կը նեղուին. իսկ եթէ պատուհաս մը ունենաս, կ'ըսեն. «Մենք արդէն նախապէս զգուշացանք», եւ զուարթօրէն կը հեռանան:
51. Ըսէ՛. «Ոչ մէկ բան կարող է պատահիլ մեզի, բացի այն ինչ որ Աստուած վճռած է: Ան է մեր գերագոյն Տէրը. եւ հաւատացեալներ թող Աստուծոյ ապաւինին»:
52. Ըսէ՛. «Արդեօք յոյսով կը սպասէք որ բա՞ն մը (չարիք մը) պատահի մեզի, մինչ երկու լաւագոյն բաներէն մէկը (պիտի պատահի). մենք ալ յոյսով կը սպասենք որ Աստուած պատժէ ձեզ, կամ Իր կողմէ եւ կամ մեր ձեռքերով: Յոյսով սպասեցէք ուրեմն, մենք ալ յոյսով կը սպասենք»:
53. Ըսէ՛. «Կամովին թէ դժկամ տուէք (ծախսեցէք ուրիշներու համար), բայց ձեր կողմէ պիտի չընդունուի այդ, քանի փճացած մարդիկ էք»:
54.Պատճառը որ իրենց տուածը պիտի չընդունուի, միայն այն է որ կ'ուրանան Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, եւ աղօթքի չեն գար բացի ծուլանալով եւ չեն վճարեր (տար) բացի վրդովումով (առանց ուզելու):
55. Ուրեմն մի հիանար իրենց ունեցած ինչքերուն, ոչ ալ զաւակներուն. Աստուած ատոնց միջոցաւ կ'ուզէ պատժել զիրենք այս աշխարհի կեանքին ընթացքին, եւ հոգինին աւանդեն ուրանալով ճշմարտութիւնը:
56. Եւ իրենք Աստուծմով կ'երդնուն թէ ձեզի կը պատկանին, մինչ իրենք ձեզմէ չեն. պարզապէս վախկոտ մարդիկ են. 57. եթէ կարենային ապաստան մը գտնել, կամ քարայր մը կամ ճեղք մը, շտապելով հոն պիտի ուղղուէին:
58. Իրենց մէջ կան այնպիսիներ, որոնք քու նուիրատուութիւններու մատակարարումդ կը քննադատեն. եթէ իրենց բաժին տրուի, գոհ կ'ըլլան. իսկ եթէ ատկէ բաժին չ'ըստանան, կը զայրանան:
59. Եթէ միայն գոհանային Աստուծոյ իրենց տուածներով, ինչպէս եւ Իր Առաքեալին, ու ըսէին. «Աստուած բաւարար է մեզի. Աստուած Իր շնորհներէն պիտի տայ մեզի ինչպէս եւ Իր Առաքեալը. իրապէս, Աստուծոյ կը ցանկանք (յոյսով Իրեն կը դառնանք)»:
60. Նուիրատուութիւններու միակ նպատակը օգնել է աղքատներուն եւ չքաւորներուն ու անոնց որոնք աշխատանք կը տանին այդ ուղղութեամբ, եւ անոնց որոնց սրտերը պիտի սիրաշահուին, եւ մարդիկը գերութենէ ազատ արձակելու, եւ անոնց որոնք պարտքերով ծանրաբեռնուած են, եւ Աստուծոյ սիրոյն պայքարողներուն եւ ճամբորդին. այս Աստուծոյ պարտադրանքն է, եւ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:
61. Իրենցմէ ոմանք կը չարախօսեն Մարգարէն, ըսելով. «Ամէն բանի ականջ կը դնէ»: Ըսէ՛. «Ականջ է (մտիկ կ'ընէ) այն ինչի որ ձեզի բարիք է: Աստուծոյ կը հաւատայ եւ հաւատացեալներուն կը վստահի եւ (Աստուծմէ) գութ է ձեզմէ անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն: Եւ անոնք որոնք կը չարախօսեն Աստուծոյ Առաքեալը, ցաւալի տանջանք պիտի ունենան»:
62. Աստուծմով կ'երդնուն ձեզի, ձեզ գոհացնելու նպատակով. մինչ պէտք է փորձեն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին գոհացնել եթէ հաւատացեալ են:
63. Չե՞ն գիտեր թէ ով որ Աստուծոյ հակառակի, եւ Իր Առաքեալին, դժոխքի կրակին պիտի արժանանայ ու հոն ալ պիտի մնայ. այդ է ահաւոր նուաստացումը:

64. Կեղծաւորները (փարիսեցիները) կը զգուշանան որ իրենց դէմ «ՍՈՒՐԱ» մը յայտնուի, պարզելով իրենց սրտին պարունակութիւնը: Ըսէ՛. «Շարունակեցէք ձեր ծաղրանքը. Աստուած երեւան պիտի հանէ ձեր վախցածը»:
65. Եթէ իրենց հարց տաս պիտի ըսեն. «Մենք անիմաստ խօսքերով կը ժամանցէինք ու (բառա)խաղ կ'ընէինք»: Ըսէ՛. «Աստուծոյ, Իր պատգամներուն եւ Իր Առաքեալին դէ՞մ կը խեղկատակէք ուրեմն: 66. Պատճառաբանութիւններ մի տաք: Դուք իսկապէս ճշմարտութիւնը կ'ուրանայիք՝ նախապէս հաւատք ընծայելով հանդերձ»:
Թէպէտ ձեզմէ ոմանց մեղքերը սրբենք, սակայն ուրիշներն ալ պիտի պատժենք՝ քանի մեղքերու մէջ կորսուած են:
67. Փարիսեցիներու մարդիկն ու կիները նոյն տեսակ են. կը հրահանգեն այն ինչ որ ծուռ (սխալ) է եւ կ'արգիլեն այն ինչ որ ճիշդ է ու ձեռնածալ կը նստին: Անոնք մոռցած են Աստուած, Աստուած ալ զիրենք մոռցած է: Իրապէս փարիսեցիներն են, իրենք են անարդարները:
68. Աստուած կեղծաւորներուն՝ ըլլայ մարդ թէ կին, խոստացած է դժոխքի կրակը, ինչպէս նաեւ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն. եւ հոն պիտի մնան: Այս պիտի ըլլայ իրենց բաժինը, քանի Աստուած մերժած է զիրենք, եւ պիտի ունենան շարունակական տառապանք:
69. (Ըսէ՛ իրենց). «Կը նմանիք ձեզմէ առաջ ապրող (փարիսեցիներուն): Անոնք ձեզմէ աւելի հզօր էին ու աւելի հարստութիւն եւ զաւակներ ունէին, ու անոնք վայելեցին իրենց բաժինը: Դուք ալ հիմա կը վայելէք ձեր բաժինը, ճիշդ ինչպէս որ ձեր նախնիքերը վայելեցին իրենց բաժինը. եւ դուք ալ հիմա խեղկատակ խօսքեր կ'ընէք, ճիշդ ինչպէս որ իրենք ըրին. իրենք են որոնց գործունէութիւնները չէզոքացան այս աշխարհի մէջ եւ յաջորդին, ու իրենք են որ տուժեցին»:
70. Իրենցմէ առաջ ապրողներու մասին որեւէ տեղեկութիւն չունին անոնք. Նոյի ժողովուրդը, Ըատի եւ Դամուտի (ցեղախումբերը), Աբրահամի մարդիկը, Միտեանի բնակիչները եւ տապալած քաղաքները (Սոդոմ եւ Գոմոր): Իրենց առաքեալները, յստակ բացատրութիւններ տուին անոնց (բայց իրենք դրժեցին), եւ ուրեմն Աստուած չէր որ անիրաւ եղաւ (զիրենք պատժելով), այլ իրենք իրենց անձերուն վնասեցին:
71. Գալով հաւատացեալներուն՝ մարդ թէ կին, իրարու պաշտպան (ընկեր, բարեկամ) են. անոնք կը հրահանգեն ընել ինչ որ ճիշդ է եւ կ'արգիլեն ընել ինչ որ սխալ է ու աղօթքը վառ կը պահեն, բարեկեցութեան տուրքը կը վճարեն եւ կը հնազանդին Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին: Ասոնց է որ Աստուած պիտի պարգեւէ Իր շնորհները. իրապէս, Աստուած Յզօր է, Իմաստուն:
72. Աստուած հաւատացեալ մարդոց ու կիներուն խոստացած է ջրառատ պարտէզներ՝ հոն ապրելու, եւ աղուոր բնակարաններ՝ երանութեան պարտէզներու մէջ. բայց Աստուծոյ գոհունակութիւնը ամենամեծն (օրհնութիւնն) է. քանի այս է գերագոյն յաղթանակը:
73. Ով Մարգարէ. պայքարէ անհաւատներու (ճշմարիտը ուրացողներու) եւ փարիսեցիներու (կեղծաւորներու) դէմ ու իրենց հանդէպ խստապահանջ եղիր (մի զիջիր հիմնական հարցերու առնչութեամբ): Անոնց իջեւանը դժոխքն է. ի՜նչ ահռելի նպատակակէտ:
74. (Փարիսեցիները) կ'երդնուն թէ (սխալ) բան չեն ըսած. բայց ուրացումի խօսքը ըսին արդէն եւ (հետեւաբար) ուրացան ճշմարտութիւնը, նախապէս Աստուծոյ յանձնուելէ ետք. եւ իրենց անդորրութիւնն ալ կորսնցուցին երբ ուզածնին ձեռքերնին չանցաւ: Անբարեացակամ կը վարուին, պարզապէս քանի Աստուած շնորհած է իրենց, ինչպէս եւ (պատճառած որ) Իր Առաքեալը (հարստացնէ զիրենք) Իր շնորհներէն:
Ուրեմն, եթէ դարձ ունենան, իրենց օգտին պիտի ըլլայ. բայց եթէ հեռանան, Աստուած պիտի պատժէ զիրենք ցաւալի տանջանքով մը՝ ըլլայ աշխարհի վրայ թէ յաջորդ կեանքին ու որեւէ օգնական պիտի չունենան երկրի վրայ, ոչ ալ զօրավիգ:
75. Իրենցմէ ոմանք Աստուծմով կ'երդնուն. «Եթէ իսկապէս (Աստուած) մեզի շնորհէ Իր պարգեւներէն, մենք ալ անպայման բարեգործ կը դառնանք եւ իսկապէս առաքինի»:
76. Բայց հազիւ թէ Իր պարգեւներէն շնորհէ իրենց, ագահօրէն կը կառչին ատոր ու յամառօրէն ետ կը դառնան (իրենց խոստումէն): 77. Ուրեմն Ան ալ թոյլ կու տայ որ կեղծիքը արմատ նետէ իրենց սրտերուն մէջ (եւ այդպէս ալ մնայ) մինչեւ այն Օրը երբ պիտի հանդիպին Իրեն. քանի իրենք Աստուծոյ տրուած խոստումնին մէջ ձախողեցան եւ քանի ստախօս են:
78. Չեն գիտակցիր թէ Աստուած գիտէ իրենց գաղտնիքներն ու անյայտ խորհուրդները եւ թէ Աստուած կատարելապէս գիտէ աներեւոյթը:
79. (Իրենք են) որ կը քննադատեն այն հաւատացեալները որոնք յօժարակամ կու տան Աստուծոյ սիրոյն, ինչպէս նաեւ անոնց որոնք տալիք մը չունին եւ աշխատանքով նուիրուած են, ու (բոլորին ալ) կը ծաղրեն:

Աստուած ալ զիրենք պիտի ծաղրէ ու ցաւալի տանջանք պիտի ունենան:

80. Իրենց համար աղօթես (ներում խնդրես) կամ չաղօթես (նոյնն է). նոյնիսկ եթէ եօթանասուն անգամ աղօթես որ ներուին, Աստուած պիտի չներէ իրենց, քանի կ'ուրանան Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին: Եւ Աստուած այդպիսի անարդար մարդիկը չ'առաջնորդեր:

81. Տուն մնացողները (նստակեցները) ուրախացան Աստուծոյ Առաքեալին (մեկնելէն) ետք, քանի կ'ատէին իրենց ինչքերով ու անձերով Աստուծոյ սիրոյն պայքարիլ: Եւ (ուրիշներու) ալ ըսին. «Այս տաքին մի երթաք պատերազմելու»:

Ըսէ՛. «Դժոխքի կրակը շատ աւելի տաք է». եթէ միայն հասկնային այս իրականութիւնը:

82. Թող քիչ մը խնդան ուրեմն, քանի շա՜տ պիտի լան իրենց վաստակին համար:

83. Երբ Աստուած քեզ վերադարձնէ, ու իրենցմէ ոմանք հանդիպելով քեզի արտօնութիւն հայցեն որ հետդ մասնակցին (պատերազմի), ըսէ՛. «Երբեք հետս պիտի չյառաջանաք, ոչ ալ ինծի հետ թշնամիի մը դէմ պիտի կռուիք: Առաջին անգամ շատ գոհ մնացիք ձեր տունը. ուրեմն տուն մնացէք անոնց հետ որոնք (ստիպուած) ետ կը մնան»:

84. Իրենցմէ ոեւէ մէկուն համար չ'աղօթես՝ եթէ մեռնի, ոչ ալ իր գերեզմանին քով կենաս, քանի իրենք ուրացան Աստուած եւ Իր Առաքեալը ու մահացան իրենց անարդար վիճակին մէջ:

85. Եւ իրենց ինչքերն ու զաւակները հիացմունքի առարկայ չդառնան քեզի. Աստուած անոնց միջոցաւ կ'ուզէ պատժել զիրենք աշխարհի վրայ, եւ իրենք հոգինին աւանդեն ուրացման վիճակի մէջ:

86. Երբ պատգամ (ՍՈՒՐԱ) մը տրուէր իրենց, «Հաւատացէք Աստուծոյ եւ պայքարեցէք (Իր սիրոյն) Իր Առաքեալի կողքին», իրենցմէ նոյնիսկ կարողութիւն ունեցողները (որ պատերազմի մասնակցին) քեզմէ խնդրեցին ըսելով, «Թոյլ տուր որ ետ մնանք անոնց հետ, որոնք իրենց տունը կը մնան»:

87. Իրենք շատ գոհ էին մնալով անոնց հետ որոնք ետ ձգուած էին, ու այդպէս իրենց սրտերը դրոշմուած են եւ ուրեմն չեն ըմբռներ ճշմարտութիւնը:

88. Առաքեալը սակայն, եւ իր կողքին եղող հաւատացեալները, կը պայքարին (ջանք կը թափեն) իրենց ինչքերով ու անձերով. եւ ասոնք են որ լաւագոյն բարիքները պիտի ստանան (յաջորդ կեանքին), եւ ասոնք են որ պիտի յաջողին:

89. Աստուած իրենց համար պատրաստած է պարտէզներ, ուր ջուրեր կը հոսին, հոն ապրելու համար. այս է գերագոյն յաղթանակը:

90. Պատրուակ ունեցող թափառական Արաբներ ալ ներկայացան, որ արտօնուին (կռիւի չմասնակցիլ). իսկ Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին դրժողները արդէն տուն մնացին: Իրենցմէ անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, պիտի ունենան ցաւալի տանջանքներ:

91. Այպանելի չեն տկարները, ոչ ալ հիւանդները, ոչ ալ միջոց չունեցողները՝ եթէ անկեղծ են Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին հանդէպ. բարիք ընողները խայտառակելու պատճառ չկայ, քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

92. Ոչ ալ (պիտի այպանուին) անոնք, որոնք եկան քեզի որ դուն փոխադրես զիրենք, եւ դուն ալ ըսիր. «Չեմ գտներ բան մը որ ձեզ ալ փոխադրեմ», որու հետեւանքով ետ դարձան, նեղութենէն աչքերնին արցունքներով ողողուած, քանի իրենք ծախսելու միջոց մը չունին:

93. Պիտի այպանուին միայն անոնք, որոնք քեզմէ արտօնութիւն ուզեցին (չմասնակցելու), հակառակ ատոր որ կարող էին: Շատ գոհ էին մնալով անոնց հետ որոնք ետ մնացին եւ ուրեմն Աստուած դրոշմած է իրենց սրտերը ու հետեւաբար չեն գիտեր (թէ ինչ կ'ընեն):

94. Պիտի շարունակեն պատրուակներ տալ երբ վերադառնաք:

Ըսէ՛. «Պատրուակներ մի տաք, պիտի չհաւատանք ձեզի. Աստուած արդէն տեղեկացուցած է մեզի ձեր մասին: Եւ Աստուած պիտի տեսնէ ձեր (ապագայի) գործունէութիւնը, ինչպէս եւ Իր Առաքեալը. ի վերջոյ պիտի բերուիք Իր առաջ, (Անոր) որ գիտէ երեւելին եւ աներեւոյթը ու Ան պիտի հասկցնէ ձեզի ձեր արարքները»:

95. Երբ իրենց վերադառնաք, Աստուծմով պիտի երդնուն (կրկնելով իրենց պատրուակները), որպէսզի ազատ թողուք զիրենք: Ազատ ձգեցէք զիրենք. զզուելի են եւ իրենց նպատակակէտը դժոխքն է՝ որպէս հատուցում իրենց արարքներուն:

96. Պիտի երդնուն որպէսզի ձեզ գոհացնեն. բայց նոյնիսկ եթէ դուք գոհանաք, Աստուած երբեք պիտի չգոհանայ անարդար մարդոցմէ:

97. Թափառական Արաբները աւելի յամառ են իրենց ուրացումներով եւ կեղծիքով (քան ոչ թափառականները), եւ աւելի հակում ունին անտեսելու Աստուծոյ հրահանգները, որ Աստուած վերէն պարգեւած է Իր Առաքեալին. բայց Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

98. Թափառական Արաբներու մէջ կան մարդիկ, որոնք ուրիշներու համար բաժին տալը տուգանք կը սեպեն, եւ կը սպասեն որ դժբախտութիւն մը պատահի ձեզի. (բայց) իրենք է որ դժբախտութեամբ պիտի պարփակուին, քանի Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

99. Թափառական Արաբներու մէջ կան մարդիկ, որոնք կը հաւատան Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ, եւ ինչ որ տան ուրիշներու համար, զայն մօտեցում կը սեպեն Աստուծոյ ինչպէս եւ Առաքեալին աղօթքներուն (մէջ իրենց մասին յիշուիլը): Ոհ, իրապէս այդ միջոց մըն է իրենց Աստուծոյ մօտեցումին եւ Աստուած Իր շնորհին մէջ պիտի առնէ զիրենք. իրապէս Աստուած Ներող է, Ողորմած:

100. Գալով սկիզբէն գաղթողներուն (չարիքէ հեռացողներուն) եւ իրենց զօրավիգ կանգնողներուն, ինչպէս եւ անոնց որոնք հետեւեցան իրենց արդարամտութեամբ՝ Աստուած գոհացած է իրենցմով, եւ իրենք ալ գոհ են Իրմով: Ան ջրառատ պարտէզներ պատրաստած է իրենց, հոն ապրելու միշտ. այս է գերագոյն յաղթանակը:

101. Ձեր շուրջ գտնուող թափառական Արաբներէն ոմանք փարիսեցի (կեղծաւոր) են, ինչպէս նաեւ Մէտինէի ժողովուրդէն մաս մը, որոնք յամառօրէն կեղծաւոր են: Դուն զիրենք չես ճանչնար, Մենք կը ճանչնանք զիրենք: Անոնց կրկնակի պիտի պատժենք, եւ յետոյ ալ ահաւոր տանջանքի պիտի ենթարկուին:

102. (Կան նաեւ) ուրիշներ, որոնք կ'ընդունին իրենց մեղքերը եւ իրենց չար արարքներուն կողքին բարի արարք մը կ'ընեն: Կրնայ պատահիլ որ Աստուած ընդունի իրենց դարձը. քանի իրապէս, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

103. Ընդունէ ուրեմն իրենց նուիրատուութիւնները, որովհետեւ ատոր միջոցաւ մաքրած ու սրբած կ'ըլլաս զիրենք, ու աղօթէ իրենց համար. նկատի առ որ քու աղօթքներդ անդորրութիւն (խաղաղութիւն) կու տան իրենց եւ Աստուած ամէն ինչ լսող է, Ամենագէտ է:

104. Իրենք չե՞ն գիտեր թէ միայն Աստուած է որ կ'ընդունի Իր ծառաներուն զղջումը եւ թէ Ինք է նուիրատուութիւն ընդունողը եւ իրապէս, Աստուած է Ներողը, Ողորմածը:

105. Եւ ըսէ՛. «Աշխատեցէք. քանի Աստուած պիտի տեսնէ ձեր արարքները, ինչպէս եւ Իր Առաքեալը ու հաւատացեալները (պիտի տեսնեն). (ի վերջոյ) պիտի բերուիք երեւելիի ու աներեւոյթի Գիտակիցին առաջ ու Ան պիտի տեղեկացնէ ձեզի ձեր արարքները»:

106. (Դեռ կան նաեւ) ուրիշներ՝ որոնք կ'ակնկալեն Աստուծոյ վճիռը (անորոշ վիճակի մը մէջ են): Ան կամ պիտի պատժէ զիրենք եւ կամ ալ թողութիւն շնորհէ. քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

107. Եւ (կան փարիսեցիներ) որոնք հաստատած են աղօթավայր մը, անկարգութիւն յառաջացնելու համար, ինչպէս նաեւ ուրացում եւ անմիաբանականութիւն սերմանելու հաւատացեալներու միջեւ, ու յառաջապահ դիրք մը հայթայթած են անոնց, որոնք կը պատերազմին Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին դէմ՝ սկիզբէն: Եւ անպայման պիտի երդնուն, «Մենք ազնիւ (լաւագոյն) նպատակ ունէինք»: Աստուած ալ կը վկայէ թէ ստախօս են:

108. Այդպիսի վայր մը ոտք չկոխես: Միայն աղօթավայր մը, որ առաջին օրէն հաստատուած է Աստուծոյ հանդէպ զգաստանալու նպատակով՝ արժանի է որ կանգ առնես, ուր կան մարդիկ որոնք կը սիրեն մաքրուիլ (սրբուիլ իրենց մեղքերէն). քանի Աստուած կը սիրէ իրենց անձերը մաքրողները:

109. Ո՞րն է նախընտրելին. ան որ իր շէնքը հաստատած է Աստուծոյ հանդէպ զգաստանալու հիման վրայ եւ Զինք գոհացնելո՞ւ, թէ ոչ ան, որ իր շէնքը կառուցած է անդունդին ծայրը, ուր խախուտ է, եւ փուլ պիտի գայ իր հետ դժոխքի կրակին մէջ. քանի Աստուած չ'առաջնորդեր անարդար մարդիկ:

110. Իրենց կառուցած շէնքը միշտ կասկած պիտի յառաջացնէ իրենց սրտերուն մէջ, մինչեւ որ իրենց սրտերը փշրուին: Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

111. Տեսէք, Աստուած հաւատացեալներէն գնած է իրենց կեանքն ու ինչքերը, փոխարէն դրախտը խոստանալով իրենց. անոնք կը կռուին ուրեմն Աստուծոյ սիրոյն, եւ կը սպանեն ու կը սպանուին. խոստում մը որ իրապէս Ան կամեցած է Թորայի, Աւետարանի եւ Քուրանի միջոցաւ: Իր խոստումին Աստուծմէ աւելի ո՞վ արժանի է վստահութեան:

Ցնծացէք ուրեմն ձեր Իր հետ ըրած փոխատուութեամբ, քանի այս է գերագոյն յաղթանակը 112. անոնց՝ որոնք զղջումով Աստուծոյ կը դառնան, եւ որոնք կը պաշտեն ու կը գովաբանեն Զինք, եւ կը շարունակեն (գոհացնել զինք), եւ խոնարհելով ծունկի կու գան (աղօթքի) ու կը հրահանգեն ընել այն ինչ որ ճիշդ է եւ կ'արգիլեն այն ինչ որ սխալ է, եւ կը պահեն Աստուծոյ դրած սահմանները: Եւ հաւատացեալներուն աւետէ այս (խոստումը):

113. Պատշաճ չէ որ Մարգարէն եւ անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն, աղօթեն Աստուծոյ բաժնեկիցներ վերագրողներուն համար, ներում խնդրելով (Իրմէ)՝ նոյնիսկ եթէ մօտիկ ազգականներ են իրենց՝ գիտնալէ ետք թէ անոնք յստակ կերպով դժոխք կը յառաջանան:

114. Եւ Աբրահամի աղօթքը, որ հայրը ներում ստանայ, կատարումն էր միայն իր խոստումին որ տուած էր իրեն (հօրը). բայց երբ իրեն պարզուեցաւ որ ան Աստուծոյ թշնամին եղած է (Աբրահամ) իր անմեղութիւնը հռչակեց (իր հօրմէն)՝ թէպէտ Աբրահամ շատ մեղմ սիրտ ունէր, շատ գթասիրտ:

115. Իր ուղղութեան հրաւիրելէ ետք, Աստուած չի դատապարտեր մոլորածները՝ մինչեւ որ Ինք բոլորովին պարզէ իրենց, թէ ինչ բանէ զգուշանան: Իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է:

116. Իրապէս, Աստուծոյ միայն կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը. Ինք կեանք կը շնորհէ ու մահ կը յառաջացնէ. եւ Աստուծմէ զատ չկայ մէկը որ կրնայ պաշտպանել ձեզ եւ կամ օժանդակել ձեզի:

117. Իսկապէս Աստուած գթաց Մարգարէին, ինչպէս նաեւ անոնց, որոնք գաղթեցին (չարիքէ) եւ անոնց որոնք ապաստան տուին իրենց եւ օժանդակեցին.(Ան գթաց) բոլոր անոնց, որոնք դժուարութեանց պարագային իրեն հետեւեցան, երբ իրենցմէ կարգ մը անձեր սրդողեցան վարանելով: Ան գթաց իրենց, քանի Կարեկցող է իրենց հանդէպ, Ողորմած:

118. Եւ (Ան գթաց նաեւ) այդ երեքին որ ետ մնացին (խստակեաց), եւ հակառակ անոր որ աշխարհը տարածուն է, իրենց նեղ եկաւ ու հոգիներին ճնշուեցաւ, մինչեւ որ անդրադարձան թէ Աստուծմէ դուրս ապաստան չկայ՝ բացի որ դէպի Իրեն վերադառնան. հետեւաբար, գթաց իրենց, որպէսզի զղջում ունենան. քանի իրապէս, միայն Աստուած կ'ընդունի զղջումը, Ողորմած է:

119. Ով հաւատք ընծայողներ. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք եւ եղէք անոնց պէս որոնք խօսքերնուն տէրն են:

120. Պատշաճ չէ, որ Մէտինէ (քաղաքին) բնակիչները եւ անոր շուրջի թափառական արաբները տատամսին Աստուծոյ Առաքեալին հետեւելու, եւ կամ իրմէ աւելի իրենք զիրենք հոգան: Այսպէս է. քանի երբ որ ծարաւէ տառապին, կամ յոգնութենէ, կամ անօթութենէ՝ Աստուծոյ սիրոյն, կամ երբ որ քայլ մը առնեն որ զայրոյթ կը պատճառէ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն, եւ կամ թշնամիէն ստանան ինչ որ ստանան՝ (բոլոր պարագաներուն ալ) իբրեւ լաւ արարք մը պիտի արձանագրուի իրենց ի նպաստ: Իրապէս. Աստուած ի դերեւ չի հաներ լաւ արարք ընողները:

121. Եւ ինչ ալ տան, ըլլայ այդ փոքր թէ մեծ, եւ ինչ ճամբայ ալ կտրեն (Աստուծոյ սիրոյն),այդ արձանագրուած է իրենց ի նպաստ. Աստուած ալ լաւագոյն կերպով պիտի վարձատրէ իրենց արարքները:

122. Այս բոլորով հանդերձ ամէն հաւատացեալները միասնաբար պէտք չէ մասնակցին արշաւանքի: Իւրաքանչիւր խումբէ ոմանք պէտք չէ արշաւանքի մասնակցին եւ պէտք է իրենք զիրենք տրամադրեն հաւատքի մէջ խորանալու (լաւ ըմբռնելու) համար, եւ (այսպիսով կարենալ) սորվեցնելու իրենց վերադարձող եղբայրներուն՝ որպէսզի անոնք ալ նախազգուշանան (չարիքէ):

123. Ով հաւատացեալներ. կռուեցէք ճշմարտութիւնը ուրացողներու դէմ, որոնք ձեզի մօտ են, եւ թող տեսնեն թէ դուք անխախտ էք (հիմնական հարցերու մէջ) եւ գիտցէք թէ Աստուած պարտաճանաչներու կողքին է:

124. Երբ վերէն «ՍՈՒՐԱ» մը յայտնուի, իրենցմէ (ճշմարտութիւնը ուրացողներէն) ոմանք կ'ըսեն. «Այս (պատգամը) ձեզմէ որո՞ւ հաւատքը զօրացուց»:

Անոնք որ հաւատք ընծայած են, անոնց հաւատքը կը զօրացնէ, եւ անոնք կ'ուրախանան (այդ տեղեկութեամբ):

125. Իսկ անոնց, որոնց սրտերը հիւանդութիւն ունին, իւրաքանչիւր պատգամ աւելի վիատ կը դարձնէ զիրենք, եւ կը մեռնին (կ'երթան, տակաւին) ուրանալով ճշմարիտը:

126. Արդեօք չե՞ն նկատեր թէ ամէն տարի կը փորձուին մէկ կամ երկու անգամ, եւ տակաւին զղջումի չեն գար, ոչ ալ կը մտածեն (Աստուծոյ մասին):

127. Եւ երբ «ՍՈՒՐԱ» մը յայտնուի վերէն, իրար կը նային, «Ձեզ տեսնող մը կա՞յ» (ըսել ուզելով). եւ յետոյ կ'անհետանան (կը հեռանան):

Աստուած իրենց սրտերը հեռացուցած է (ճշմարտութենէն)՝ քանի մարդիկ են որոնք չեն ըմբռներ:

128. Իսկապէս, ձեր մէջէն ձեզի Առաքեալ մը ներկայացած է. իրեն համար լուրջ է ձեր տառապանքը (յաջորդ կեանքի). մտահոգուած է ձեզմով եւ կարեկցող է հաւատացեալներու հանդէպ ու գթառատ:
129. Բայց եթէ իրենք կը հեռանան, ըսէ՛. «Աստուած բաւարար է ինծի համար: Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ: Իրեն կը յենիմ, քանի Ինք է Տէրը Յզօր Գահին»:

Սուրաթ Եունէս

10. Յովնան

Անունով Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ա. Լ. Ր.
Ասոնք պատգամներ են Գրքէն, որ լի է իմաստութեամբ:
2. Մարդոց համար տարօրինակ (զարմանալի) է որ իրենցմէ անձ մը ներշնչեցինք (Մեր պատգամներով). «Զգուշացուր մարդկութիւնը. եւ հաւատք ընծայողներուն տուր այն աւետը, թէ Աստուծոյ աչքով ուրիշներու գերազանցած են իրենց անկեղծութեամբ»:
Ճշմարտութիւնը ուրացողներ (միայն) կ'ըսեն. «Տեսէք, ան (Առաքեալը) պարզապէս դիւթող (հմայող) մըն է»:
3. Իրապէս, ձեր Տէրը Աստուած է, որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը վեց օրէն ու հաստատուած է Իր գահին վրայ, կարգաւորելով ամէն գոյութիւն: Չկայ մէկը որ կարենայ Իր հետ ուրիշի համար միջնորդել՝ բացի եթէ Ինք շնորհէ այդ:
Այսպէս է Աստուած, ձեր Տէրը. ուրեմն (միայն) Զինք պաշտեցէք: Այս (իրահանգը) պիտի չյիշէ՞ք:
4. Բոլորդ ալ Իրեն պիտի վերադառնաք. այս է Աստուծոյ իսկական խոստումը. քանի տեսէք, Ան կը ստեղծէ (մարդը) առաջին անգամ, ու յետոյ զինք կը վերադարձնէ (դարձեալ կըստեղծէ), ի վերջոյ կարենալ վարձատրելու բոլոր անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու առաքինի արարքներ կը կատարեն: Իսկ անոնք որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, պիտի ստանան կիզիչ ըմպելի ու ցաւալի տանջանք, իրենց ուրացումին որպէս հետեւանք:
5. Ինք է որ արեւը ըրաւ որպէս լոյսի աղբիւր, եւ լուսինը որպէս (ցոլացնող) լոյս, եւ ատոր որոշած է տարբեր փուլեր, որպէսզի գիտնաք համրել տարիները ու հաշուել ժամանակը: Ասիկա Աստուած չ'ըստեղծեց, բացի ճշմարտութեամբ (իմաստալից նպատակով):
Յստակ կերպով Ան կը բացատրէ այս պատգամները գիտակից մարդոց. 6. քանի իրապէս, գիշեր ու ցերեկ փոխանակումին, եւ ինչ որ Աստուած ստեղծած է, կը պարունակեն պատգամներ այն մարդոց՝ որոնք կը զգաստանան Աստուծոյ հանդէպ:
7. Իրապէս. անոնք որ ակնկալութիւն չունին Մեզի հանդիպելու, այլ գոհ են այս աշխարհի կեանքով ու հանգիստ (ասկէ անդին չեն նայիր), եւ անհոգ Մեր պատգամներուն, 8. իրենց նպատակակէտը կրակն է որպէս հատուցում իրենց վաստակին (չար արարքներուն):
9. Իրապէս. գալով անոնց որոնք հաւատք ընծայած են ու բարի (առաքինի) արարքներ կը կատարեն, իրենց Տէրը կ'առաջնորդէ զիրենք իրենց հաւատքին միջոցաւ: Երանութեան պարտէզներու մէջ իրենց ներքեւ գետակներ պիտի հոսին (գալիք կեանքի ընթացքին):
10. (Այդ պարտէզներուն մէջ) իրենց կանչը պիտի ըլլայ. «Փառքը Քուկդ է, ով Աստուած», եւ բարեւը՝ «Խաղաղութիւն» եւ իրենց կանչի վերջաւորութիւնը, «Ամէն գովաբանութիւն Աստուծոյ է, տիեզերքի Տիրոջ»:
11. Եթէ Աստուած մարդոց հանդէպ արագացնէր չարիքը (պատիժը որու կ'արժանանան), ճիշդ ինչպէս որ իրենք կ'աճապարեն բարիքը (ձեռք ձգել), արդէն իրենց վերջը (տրուած ժամանակի աւարտը) եկած պիտի ըլլար: Բայց Մենք (ժամանակաւոր կերպով) ազատ կը ձգենք բոլոր անոնք, որոնք ակնկալութիւն չունին Մեզի հանդիպելու, որ իրենց անքարտաւանութեամբ կուրօրէն խարխափեն:
12. Երբ մարդ դժբախտութեան մը հանդիպի, Մեզի կոչ կ'ընէ՝ ըլլայ պառկած վիճակի մէջ (կողմնակի) կամ նստած եւ կամ ոտքի կանգնած. բայց հազիւ թէ զինք փրկենք այդ դժբախտութենէն՝ կ'անցնի կ'երթայ, կարծես երբեք Մեզի կոչ չէր ըրած որ զինք ազատենք դժբախտութենէն որ ունեցաւ: Այսպէս իրենց արարքները կը հրապուրեն անոնց, որոնք իրենք զիրենք կը վատնեն:

13. Նախապէս արդէն սերունդներ կործանեցինք, երբ չարիք ըրին. թէպէտ իրենց ուղղուած առաքեալներ պարզած են իրենց յստակ պատգամներ՝ իրենք հաւատք չեն ընծայած: Այսպէս կը հատուցանենք մարդոց, որոնք մեղքերու մէջ թաղուած են:
14. Եւ յետոյ ձեզ կարգեցինք իրենց յաջորդները՝ երկրի վրայ, որպէսզի տեսնենք թէ ինչ գործունէութիւն պիտի ունենաք:
15. Երբ Մեր պատգամները յստակ կերպով փոխանցուին, անոնք որ չեն հաւատար թէ Մեզի պիտի հանդիպին (այդ չեն ակնկալեր), կ'ըսեն. «Ասկէ տարբեր Ընթերցանութիւն մը բեր մեզի, եւ կամ փոխէ այս մէկը»:
Ըսէ՛. «Կարելի չէ որ իմ կամքիս ուզածին պէս փոխեմ. ես միայն կը հետեւիմ այն ինչի, որ յայտնուեցաւ ինծի: Իրապէս ես կը վախնամ - եթէ ապստամբիմ Տիրոջս դէմ - այդ զարհուրելի Օրուան տանջանքէն (որու կ'արժանանամ)»:
16. Ըսէ՛. «Եթէ Աստուած (տարբեր ձեւով) կամենար, ես ձեզի պիտի չհաղորդէի այս (Գիրքը), ոչ ալ Ինք ձեր գիտութեան պիտի յանձնէր զայն: Արդէն ամբողջ կեանք մը անցուցած եմ ձեր միջեւ ատկէ (Գրքին յայտնութենէն) առաջ. ուրեմն ձեր տրամաբանութիւնը պիտի չգործածէ՞ք»:
17. Եւ ով աւելի չարակամ կրնայ ըլլալ անոնցմէ, որոնք Աստուծոյ կը վերագրեն իրենց հնարած սուտերը եւ կամ կը դրժեն Իր պատգամները: Իրապէս, անոնք որ մեղքերու մէջ կորսուած են երբեք պիտի չյաջողին:
18. Եւ Աստուծոյ կողքին կը պաշտեն այն ինչ, որ ոչ կը վնասէ իրենց եւ ոչ ալ օգուտ մը ունի ու կ'ըսեն. «Աստուծոյ քով ասոնք մեր միջնորդներն են»:
Ըսէ՛. «Ո՞ւք է որ Աստուծոյ պիտի սորվեցնէք երկինքներու եւ երկրի վրայ բաներ, որ Ինք չի գիտեր: Փառաւոր է Ան, ու վեր ամէն ինչէ, որու մարդիկ բաժնեկցութիւն կը վերագրեն (Իր արքայութեան)»:
19. Նախապէս բոլոր մարդիկ մէկ հասարակութիւն էին, եւ միայն յետոյ սկսան (գաղափարներով) իրարմէ տարբերիլ. (Տես 2, 213 Յորթը): Եւ եթէ նախապէս քու Տիրոջդ խօսքը չըլլար, իրենց բոլոր տարբերութիւնները հարթուած կ'ըլլային արդէն:
20. Յիմա մարդիկ կը հարցնեն. «Ինչո՞ւ որեւէ հրաշք (նշան) մը չէ պարգեւուած իրեն, իր Տիրոջ կողմէ»:
Ըսէ՛ ուրեմն. «Աներեւոյթը միայն Աստուծոյ կը պատկանի: Յետեւաբար սպասեցէք (մինչեւ Իր կամեցածը պարզուի). իրապէս, ես ալ ձեզի հետ պիտի սպասեմ»:
21. Երբ մարդոց ունեցած դժուարութիւններէն ետք Մեր գութը համտեսել տանք իրենց, մէյ մըն ալ կը սկսին Մեր պատգամներուն դէմ ծրագրել (սխալ փաստերով կը դրժեն):
Ըսէ՛. «Աստուած շատ աւելի արագ ծրագրող է»: Նկատի առէք թէ Մեր առաքեալները կ'արձանագրեն ձեր ծրագրածները: 22. Ան է որ հնարաւորութիւն տուած է ձեզի ճամբորդելու հողի վրայ եւ ծովու: Երբ մարդիկ նաւու մէջ կը նաւարկեն բարենպաստ հովի մը հետ, կը զուարճանան ատով. ու երբ փոթորիկի մը բռնուին եւ ալիքները ամէն կողմէ պաշարեն զիրենք ու սկսին ենթադրել թէ (մահուան վախով) պատուած են՝ Աստուած կը կանչեն, (այդ պահուն) անկեղծօրէն իրենց հաւատքը ընծայելով Իրեն, (ու կ'ըսեն) «Եթէ մեզ միայն փրկես, երախտապարտ պիտի դառնանք»:
23. Բայց հազիւ թէ փրկէ զիրենք (այդ վտանգէն), կը սկսին երկրի վրայ անբարտաւան դառնալ, անիրաւ կերպով:
Ով մարդիկ. բոլոր ձեր անբարտաւան արարքները ձեր դէմ են. կեանքի վայելքը (միայն կը փնտռէք) այս աշխարհի մէջ. (բայց) ի վերջոյ Մեզի պիտի վերադառնաք, եւ Մենք պիտի տեղեկացնենք ձեզի ձեր գործունէութիւնը:
24. Այս աշխարհի կեանքը նման է ճիշդ այն ջուրին (անձրեւին), որ երկինքէն վար կ'ուղարկենք, եւ երկրի բուսականութիւնը որ մարդիկ եւ արջառներ կ'ուտեն՝ կը ծծէ զայն, մինչեւ որ երբ երկիրը զարդարուելով հրապուրիչ դառնայ, ատոր բնակիչները կը խորհին (կը հաւատան) թէ իրենց կարողութիւնն էր այդ. եւ ահա մեր վճռով, գիշերուան կամ ցերեկուան ընթացքին, կը վերածենք զայն հնձուած (քաղուած) դաշտի մը. կարծես երէկ գոյութիւն չունէր:
Այսպէս յստակ կերպով կը պարզենք պատգամները մարդոց՝ որոնք կը խորհին:
25. Աստուած կը հրաւիրէ (մարդ արարածը) դէպի խաղաղութեան բնակարանը, եւ կ'առաջնորդէ անոր որ կ'ուզէ (ուղղուիլ)՝ շիտակ ճամբուն:
26. Բարիք ընողին բարիք, եւ առաւել. ոչ խաւար եւ ոչ ալ նուաստացում պիտի ծածկէ իրենց դէմքերը. անոնք են դրախտի բնակիչները եւ հոն կեանք պիտի ունենան:
27. Իսկ անոնք որոնք չար արարքներ ըրած են, չարիքի փոխարէն նման չարիքով մը պիտի հատուցուին. եւ քանի Աստուծոյ դէմ պաշտպան չունին՝ նուաստացում մը պիտի պատէ

գիրենք, կարծես դէմքերնին գիշերուան խաւարով ծածկուած ըլլար. անոնք են կրակին բնակիչները եւ հոն ալ պիտի մնան:
28. Քանի Օր մը բոլորն ալ պիտի ժողվենք, եւ յետոյ պիտի ըսենք անոնց, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ վերագրեցին, «Կանգ առէք, դուք եւ ձեր վերագրած բաժնեկիցները»,քանի մինչ այդ իրարմէ բաժնած պիտի ըլլանք զիրենք: Եւ այն էակները որոնց Աստուծոյ արքայութեան բաժնեկցութիւն վերագրած էին պիտի ըսեն. «Մեզ չէ որ դուք կը պաշտէիք. 29. եւ Աստուած որպէս վկայ բաւարար է մեր եւ ձեր միջեւ. իրապէս մենք անտեղեակ էինք ձեր (մեզ) պաշտելէն»:
30. Ճիշդ հոն է որ ամէն մարդ արարած պիտի հասկնայ թէ ինչ ըրած է նախապէս. ու բոլորն ալ պիտի վերադարձուին Աստուծոյ, իրենց իսկական գերագոյն Տիրոջ. քանի իրենց շինծու երեւոյթները պիտի լքեն զիրենք:
31. Ըսէ՛. «Ո՞վ է որ ձեզի սնունդ կը հայթայթէ երկինքէն եւ երկրէն, եւ կամ ո՞վ է որ կ՚իշխէ ձեր լսողութեան ու տեսողութեան: Եւ ո՞վ է որ մեռած բանէ կեանք կը յառաջացնէ, եւ մահ կու տայ կեանք ունեցողին: Եւ ո՞վ է որ ամէն գոյութիւն կը կառավարէ»:
եւ իրենք պիտի ըսեն. «Աստուած»:
Ըսէ՛ ուրեմն. «Հետեւաբար պիտի չ՚զգաստանա՞ք Իր հանդէպ, 32. նկատելով թէ Ան է Աստուած, ձեր Տէրը, Ճշմարիտը: Որովհետեւ ճշմարտութենէ ետք ինչ կը մնայ, եթէ ոչ սուտը միայն: Ինչպէ՞ս ուրեմն նկատի չէք առներ (այս բոլորը)»:
33. Այսպէս կը հաստատուի Տիրոջդ խօսքը մեղաւորներու (նեխիչներու) նկատմամբ. անոնք պիտի չհաւատան:
34. Ըսէ՛. «Ձեր Աստուծոյ բաժնեկից վերագրած էակներէն ո՞վ կրնայ կեանք մը ստեղծել ու յետոյ ալ կրկնել զայն»:
Ըսէ՛. «Աստուած է (միայն) որ առաջին անգամ կը ստեղծէ եւ յետոյ կը կրկնէ զայն: Ինչպէ՞ս կ՚անտեսէք»:
35. Ըսէ՛. «Ձեր Աստուծոյ բաժնեկից վերագրած էակներէն ո՞վ ճշմարտութեան կ՚առաջնորդէ ձեզ»:
Ըսէ՛. «Աստուած է (միայն) որ ճշմարտութեան կ՚առաջնորդէ: Ո՞վ ուրեմն աւելի արժանի է որ հետեւիք իրեն. Ան որ ճշմարտութեա՞ն կ՚առաջնորդէ, թէ ոչ ան որ ուղիղ ճամբան չի կրնար գտնել եթէ ինք չ՚առաջնորդուի: Ուրեմն ի՞նչ պատահած է ձեզի. ինչպէ՞ս կը դատէք»:
36. Իրենց մեծամասնութիւնը ենթադրութեան կը հետեւին. տես, ենթադրութիւնը երբեք չի կրնար փոխարինել ճշմարիտը (իրողութիւնը): Իրապէս Աստուած կատարելապէս գիտէ ձեր գործունէութիւնը:
37. Եւ այս Ընթերցումը (Քուրանը) Աստուծմէ զատ ոեւէ մէկը չէր կրնար յօրինել. ընդհակառակը, այս հաստատում մըն է նախկին յայտնութիւններուն եւ մանրամասնօրէն կը պարզէ Գիրքը. ասոր մասին որեւէ կասկած չըլլայ: (Այս կը յայտնուի) Տիեզերքի Տիրոջ կողմէ:
38. Տակաւին կ՚ըսեն. «Ինք (Առաքեալը) յօրինած է»:
Ըսէ՛. «Ուրեմն ատոր նման ՍՈՒՐԱ մը արտադրեցէք. եւ Աստուծմէ զատ որու որ կ՚ուզէք կանչեցէք (օգնութեան)՝ եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:
39. Ոչ. անոնք կը դժեն առանց գիտակցութիւնը ունենալու ատոր մասին, եւ նոյնիսկ երբ իմաստը չէ բացատրուած իրենց: Նոյնպէս ալ ըրին իրենցմէ առաջ ապրողներ, որոնք դժեցին ճշմարիտը. եւ նկատէ թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ այդ անարդար մարդոց:
40. Իրենցմէ ոմանք ժամանակի ընթացքին պիտի հաւատան ասոր (Գրքին), իսկ ուրիշներ հաւատք պիտի չընծայեն. եւ քու Տէրդ շատ լաւ կը ճանչնայ աւերիչ մարդիկը:
41. Եւ եթէ քեզ ժխտեն (ով Առաքեալ), ըսէ՛. «Իմ արարքներս (պատասխանատուութիւնը) ինծի է, եւ ձեր արարքներունը՝ ձեզի. դուք հաշուետու չէք այն ինչին որ ես կ՚ընեմ, եւ ես ալ հաշուետու չեմ այն ինչին, որ դուք կ՚ընէք»:
42. Իրենցմէ ոմանք կը լսեն քեզ. բայց դուն կրնա՞ս խուլին լսել տալ, նոյնիսկ երբ պիտի չտրամաբանէ:
43. Եւ իրենցմէ ոմանք քեզի կը նային. բայց դուն կրնա՞ս ուղիղ ճամբան ցոյց տալ կոյրին, նոյնիսկ երբ չի կրնար տեսնել:
44. Իրապէս, Աստուած որեւէ անարդարութիւն չ՚ըներ մարդոց, բայց մարդիկ իրենք իրենց դէմ անարդարութիւն կ՚ընեն:
45. Եւ այն Օրը երբ բոլորը պիտի ժողվէ, (իրենց պիտի թուի թէ) կարծես հազիւ օրուան մը մէկ ժամը միայն իրար ճանչցած ըլլային. իսկապէս կորուստ պիտի ունենան անոնք, որոնք ժխտեցին Աստուծոյ հետ իրենց հանդիպումը եւ (այդպիսով) չ՚ուղղուեցան:

46. Ամէն պարագայի, եթէ քեզի ցոյց տանք կարգ մը բաներ որ վերապահած ենք իրենց համար եւ կամ թոյլ տանք որ մահանաս, (գիտցիր թէ ի վերջոյ) մեզի պիտի վերադառնան. եւ Աստուած վկայ է իրենց բոլոր արարքներուն:
47. Իւրաքանչիւր հասարակութիւն (հաւաքականութիւն) առաքեալ մը ունի, եւ առաքեալին գալէն ետք միայն արդարօրէն պիտի դատուին, ու երբեք պիտի չանիրաւուին:
48. Եւ տակաւին հարց կու տան. «Ե՞րբ այս խոստումը (յարութեան եւ դատաստանի) պիտի կատարուի. (պատասխանեցէք) եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:
49. Ըսէ՛. «Ես իշխանութիւնը չունիմ ինծի պատահելիք չարիքը կասեցնելու, ոչ ալ բարիքը՝ բացի ինչ որ Աստուած կը կամենայ: Ամէն հասարակութիւն պայմանաժամ մը ունի. երբ այդ ժամը մօտենայ, չեն կրնար մէկ ժամով իսկ յետաձգել զայն, ոչ ալ յառաջացնել»:
50. Ըսէ՛. «Երբեք նկատի առա՞ծ էք (թէ ինչ պիտի զգաք) եթէ գիշերով կամ ցերեկով Իր պատիժը վրայ հասնի ձեզի: Այդ հեռանկարին մէջ ի՞նչ կրնայ ըլլալ որ մեղաւորներ կ'ուզեն շտապել զայն»:
51. Ատիկա պատահելէն ե՞տք է որ միայն պիտի հաւատաք, երբ կ'ուզէիք աճապարել զայն. 52. ու անիրաւներուն պիտի ըսուի. «Համտեսեցէք մնայուն տանջանքը: Ձեր վաստակին համեմատ չէ՞ որ միայն կը հատուցուիք»:
53. Եւ ոմանք կ'ուզեն տեղեկանալ ըսելով. «Այս բոլորը իրա՞ւ է»: Ըսէ՛. «Այո՛, Տիրոջմովս: Այդ խսկապէս ճիշդ է, եւ դուք չէք կրնար խուսափիլ (այդ Օրուընէ)»:
54. Եւ եթէ իւրաքանչիւր անիրաւ (անարդար) անձ ունենար աշխարհը, վստահ իբր փրկագին պիտի տար զայն (Դատաստանի Օրը). եւ երբ տեսնեն տանջանքը, պիտի չկարենան յայտնել իրենց զղջումը: Բայց իրենց վճիռը արդարօրէն պիտի տրուի, եւ իրենք պիտի չ՝անիրաւուին:
55. Ո՜հ, իրապէս Աստուծոյ կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ: Ո՜հ, իրապէս Աստուծոյ խոստումը կը կատարուի, սակայն իրենք մեծաւ մասամբ չեն գիտեր:
56. Ինք է կեանք տուողը եւ մահ պատճառողը. եւ բոլորդ ալ Իրեն պիտի վերադառնաք:
57. Ով մարդ արարածներ. ձեզի համար եկած է նկատողութիւն մը, եւ բուժում մը ձեր սրտերու պարունակութեան, եւ առաջնորդութիւն ու գութ բոլոր անոնց որոնք հաւատք կ'ընծայեն:
58. Ըսէ՛. «Աստուծոյ այս պարգեւով եւ Իր գութով՝ ասով է որ պէտք է ուրախանան իրենք. այդ շատ աւելի լաւ է բոլոր իրենց դիզած հարստութիւններէն»:
59. Ըսէ՛. «Երբեք նկատի առա՞ծ էք ձեր սնունդի միջոցները, որոնք Աստուած վերէն պարգեւած է ձեզի. եւ դուք ուրեմն բաժնած էք զանոնք (արգիլուած) բաներու (եւ օրինական)»:
Ըսէ՛. «Աստուա՞ծ իրաւասութիւն տուաւ ձեզի (այս ընելու), թէ ոչ դուք Աստուծոյ մասին զրպարտութիւն կ'ընէք»:
60. Բայց ի՞նչ կը խորհին Աստուծոյ մասին սուտ զրպարտութիւն ընողներ, (թէ ինչ պիտի պատահի իրենց) Յարութեան Օրը:
Իրապէս. Աստուած շատ պարգեւներ տուած է մարդոց, բայց իրենք մեծաւ մասամբ երախտապարտ չեն:
61. Եւ ինչ վիճակի մէջ ալ գտնուիս, եւ ինչ բաժին որ Ընթերցումէն (Քուրանէն) արտասանես, եւ կամ (հաւաքաբար) ինչ գործունէութիւն որ ունենաք՝ Մենք ձեր վկան ենք երբ կը ձեռնարկէք զայն, քանի նոյնիսկ հիւլէի ծանրութեամբ որեւէ բան որ գոյութիւն ունի երկրի վրայ եւ կամ երկինքներու մէջ, չի վրիպիր քու Տիրոջդ գիտութենէն. եւ ոչ ալ անկէ փոքրը եւ կամ աւելի մեծը, բոլորն ալ յստակ կերպով արձանագրուած են:
62. Ոհ, իրապէս, Աստուծոյ կողմ յարողները (Իրեն մօտիկ եղողները) պէտք չունին վախնալու եւ ոչ ալ պիտի տրտմին՝ 63. անոնք որոնք հաւատք ընծայած են ու միշտ զգաստ մնացած Իր հանդէպ:64. Իրենց համար (ուրախութեան) աւետը կայ այս աշխարհի մէջ եւ յաջորդ կեանքին. ոչ մէկ բան կրնայ փոխել Աստուծոյ խոստումները. այս է գերագոյն յաղթանակը:
65. Եւ իրենց խօսքերէն մի տրտմիր: Նկատէ. ամէն փառք ու պատիւ Աստուծոյ կը պատկանի. Ան է որ ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է:
66. Ոհ իրապէս, Աստուծոյ կը պատկանի ով որ կայ երկինքներու մէջ եւ ով որ կայ երկրի վրայ. ուրեմն ի՞նչ բանի կը հետեւին անոնք, որոնք Աստուծոյ կողքին կոչ կ'ընեն էակներու, որոնց կը վերագրեն Աստուծոյ բաժնեկցութիւնը: Անոնք կը հետեւին միմիայն (ուրիշներու)

կռահումին եւ իրենք պարզապէս կ'ենթադրեն. 67. մինչ Ան է որ գիշերը ըրած է ձեզի, որպէսզի հանգստանաք այդ միջոցին, եւ ցերեկը՝ որպէսզի տեսնէք. տեսէք, ասոր մէջ պատգամներ կան մարդոց, որոնք կ'ուզեն մտիկ ընել:

68. (Եւ դեռ) կ'ըսեն. «Աստուած զաւակ մը որդեգրած է»: Փառաւոր է Ան: Ինքնաբաւ է Ան. Իրեն կը պատկանի ամէն բան որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ: Որեւէ իրաւասութիւն (փաստ) չունիք ասոր (այս խօսքին): Կ'ուզէի՞ք Աստուծոյ վերագրել բան մը որու մասին չէք գիտեր:

69. Ըսէ՛. «Իրապէս. անոնք որոնք Աստուծոյ մասին սուտ զրպարտութիւններ կ'ընեն, երբեք պիտի չյաջողին»:70. (Առժամեայ) վայելք մը երկրի վրայ, որմէ ետք Մեզի պիտի վերադառնան. եւ հետո համտեսել պիտի տանք իրենց սաստիկ տառապանք, որպէս հետեւանք (արդիւնք) իրենց շարունակ ուրացումին:

71. Եւ հաղորդէ իրենց Նոյի պատմութիւնը, երբ ան ըսաւ իր մարդոց. «Ով ժողովուրդս. եթէ իմ ներկայութիւնս եւ Աստուծոյ պատգամները յիշեցնելս կը նեղեն ձեզ՝ (գիտցէք թէ ես) Աստուծոյ ապաւինած եմ: Որոշեցէք ուրեմն թէ դուք ինչ պիտի ընէք. եւ կոչ ըրէք այն էակներուն, որոնց Աստուծոյ արքայութեան բաժին կը վերագրէք. եւ երբ որոշման գաք մի վարանիք, ինծի դէմ ըրէք (ձեր որոշածը) ու դադար մի տաք ինծի:72. Ուրեմն, եթէ հեռանաք (յիշեցէք թէ) ես ձեզմէ վարձք չի խնդրեցի. իմ վարձատրութիւնս միայն Աստուծմէ է, քանի հրահանգուած է ինծի որ Իրեն յանձնուիմ (յանձնուողներէն մին ըլլամ)»:

73. Տակաւին դրժեցին զինք: Ուրեմն Մենք ալ փրկեցինք զինք եւ իր կողքին կեցողները՝ տապանին մէջ, եւ (երկրի) ժառանգորդները ըրինք զիրենք. մինչ Մեր պատգամները դրժողներուն խեղդամահ ըրինք: Ուրեմն տես թէ ինչ պատահեցաւ այն մարդոց, որոնք ազդարարուած էին:

74. Յետոյ, իրմէ ետք, առաքեալներ ուղարկեցինք իրենց ժողովուրդներուն, որոնք ներկայացան յստակ բացատրութիւններով. բայց անոնք չէին հաւատար որեւէ մէկ բանի որ նախապէս դրժած էին. այսպէս է որ կը դրոշմենք այն մարդոց սրտերը, որոնք կռուազան են:

75. Անոնցմէ (այդ նախկին առաքեալներէն) ետք, Մեր պատգամներով առաքեցինք Մովսէսն ու Ահարոնը՝ Փարաւոնին եւ իր մեծաւորներուն (պալատականներուն). բայց անոնք հպարտօրէն (անքարտաւան կերպով) վարուեցան, քանի մեղքերու մէջ թաղուած էին:76. Եւ ուրեմն երբ Մեր կողմէ ճշմարտութիւնը ըսուեցաւ իրենց, անոնք ըսին. «Տեսէք, ասիկա յստակ աճպարարութիւն է»:

77. Մովսէս ըսաւ. «Ձեզի հասած ճշմարտութիւնը աճպարարութի՞ւն կը կոչէք. բայց աճպարարները չեն յաջողիր»:

78. (Մեծաւորները) ըսին. «Եկած էք մեզ հեռացնելո՞ւ այն բաներէն, որոնց մեր նախահայրերը կը հաւատային ու կ'ընէին. (այս կ'ընէք) որպէսզի դուք երկուքդ մեծ դիրքերու հասնիք այս երկրին մէջ: Բայց մենք ձեր երկուքին չենք հաւատար»:

79. Փարաւոն հրամայեց. «Ինծի բերէք բոլոր վարպետ աճպարարները»:

80. Եւ երբ աճպարարները եկան, Մովսէս ըսաւ իրենց. «Նետեցէք այն ինչ որ կ'ուզէք նետել»:

81. Եւ երբ անոնք գետին նետեցին (իրենց գաւազանները), Մովսէս ըսաւ. «Ձեր ըրածը կախարդանք է (միայն), եւ իրապէս Աստուած պիտի չէզոքացնէ զայն: Իրապէս. Աստուած անառակներու գործը առաջ չի տանիր,82. այլ Իր խօսքերով Աստուած կը փաստէ ճշմարտութիւնը՝ որքան ալ ատելի ըլլայ այդ մեղքի մէջ կորսուածներուն համար»:

83. Իր ժողովուրդէն շատ քիչեր հաւատք ընծայեցին Մովսէսի, քանի կը վախնային Փարաւոնէն եւ իր մեծաւորներէն որ հալածեն զիրենք. իրապէս, Փարաւոն հզօր էր երկրի վրայ ու շռայլ (չափազանցող):

84. Եւ Մովսէս ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. եթէ կը հաւատաք Աստուծոյ, Իրեն ապաւինեցէք, եթէ (իրապէս) Իրեն յանձնուած էք»:

85. Անոնք ալ ըսին. «Աստուծոյ ապաւինեցանք: Ով մեր Տէրը, մեզ անիրաւ մարդոց ձեռքով փորձանքներու մի ենթարկեր,86. ու գթալով փրկէ մեզ՝ ճշմարտութիւնը ուրացող մարդոցմէ»:

87. Մովսէսի եւ իր եղբօր ներշնչեցինք. «Քաղաքին մէջ մի քանի տուներ որոշեցէք ձեր ժողովուրդին համար, եւ ըսէք. "Ձեր տուները աղօթավայրերու վերածեցէք, ու աղօթքը վառ պահեցէք": Եւ դուն (Մովսէս) հաղորդէ հաւատացեալներուն (Աստուծոյ օգնութեան) աւետը»:

88. Եւ Մովսէս աղօթեց. «Ով մեր Տէրը. իրապէս, պերճանք եւ հարստութիւններ տուած ես Փարաւոնի եւ իր մեծաւորներուն, այս աշխարհին մէջ. եւ իրենք, ով Տէր, մարդիկ կը շեղեն

Քու ճանապարհէդ: Ով մեր Տէրը, ոչնչացուր իրենց հարստութիւնները եւ կարծրացուր իրենց սրտերը, որպէսզի հաւատք չընծայեն՝ ցաւալի տանջանքը չտեսած»:

89. Ըսաւ. «Ձեր աղօթքը ընդունուած է: Ուրեմն, երկուքդ ալ ուղիղ կերպով շարունակեցէք ու մի հետեւիք անոնց ուղիին, որոնք չեն գիտեր (շիտակն ու սխալը)»:

90. Իսրայէլի զաւակները անցուցինք ծովէն, իսկ Փարաւոն եւ իր զինուորները գոռոզութեամբ եւ բռնակալութեամբ հալածեցին զիրենք: Երբ խեղդամահ պիտի ըլլար, (Փարաւոն) աղաղակեց. «Կը հաւատամ թէ Իսրայէլի զաւակներուն հաւատք ընծայած Աստուծմէ դուրս ուրիշ աստուած չկայ ու ես ալ Իրեն կը յանձնուիմ»:

91. «Հի՞մա (այդպէս կ'ըսես). բոլոր անցեալին ապստամբ էիր (Մեզի դէմ) ու խառնակիչ:92. Բայց այսօր քու մարմինդ միայն պիտի փրկենք, որպէսզի քու յաջորդներուդ օրինակ ծառայես, քանի շատ մարդիկ մեր տուած օրինակներուն հանդէպ անփոյթ են»:

93. Եւ Իսրայէլի զաւակները հաստատեցինք վայել բնակարաններու մէջ ու պատշաճ սնունդ հայթայթեցինք իրենց: Անոնք (Աստուծոյ յայտնութեան) գիտութիւնը ստանալէ ետք միայն, սկսան իրար հակառակ տեսակէտներ ունենալ: Իրապէս, քու Տէրդ իրենց միջեւ պիտի վճռէ Յարութեան Օրը, այն ինչ բաներու շուրջ որու անհամաձայն էին (իրարու հակառակեցան):

94. Եւ ուրեմն եթէ որեւէ կասկած ունիս այն ինչի շուրջ որ վերեն պարզեւեցինք քեզի, հարցուր անոնց որոնք քու ժամանակէդ առաջ Գիրքը կարդացած են: Վստահ ճշմարտութիւնը հասած է քեզի քու Տիրոջմէդ, ուրեմն մի տատանիր,95. եւ ոչ ալ ուրացիր Աստուծոյ պատգամները՝ թէ չէ կը կորսուիս:

96. Իրապէս, անոնց դէմ որ Տիրոջդ խօսքը հաստատուեցաւ, հաւատք պիտի չընծայեն,97. նոյնիսկ եթէ ամեն տեսակ նշան տրուի իրենց, մինչեւ որ (իրենց աչքերով) տեսնեն ցաւալի տանջանքը:

98. Աւա՜ղ. տակաւին երբեք համայնք մը չէ գոյացած որ հաւատք ընծայէ (հաւաքականօրէն), ու հետեւաբար օգուտ քաղէ իր հաւատքէն՝ բացի Յովնանի ժողովուրդէն: Երբ անոնք հաւատք ընծայեցին, իրենցմէ հեռացուցինք (վանեցինք) այս աշխարհի նուաստացումի տանջանքը եւ իրենց վայելքներ տուինք, իրենց յատկացուած ժամանակաշրջանի ընթացքին:

99. Եւ եթէ քու Տէրդ այդպէս կամենար, ամեն երկրի բնակիչները պիտի հաւատք ընծայէին, բոլորն ալ: Հետեւաբար, դո՞ւն կը խորհիս թէ կարող ես ստիպել մարդոց որ հաւատան,100. երբ ոչ մէկ անձ կարող է հաւատք ընծայել բացի Աստուծոյ թոյլտուութեամբ. իսկ իր տրամաբանութիւնը չօգտագործողը՝ պատուհաս կը կրէ Իրմէ:

101. Ըսէ՛. «Տեսէք թէ ինչեր կան երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ»:

Բայց ի՞նչ օգուտ ունին բոլոր պատգամները եւ բոլոր զգուշացումները (ազդերը) այն մարդոց, որոնք պիտի չհաւատան:102. Արդեօք անոնք կը սպասեն որ իրենցմէ առաջ ապրող մարդոց պատահածէն տարբեր բա՞ն մը կրնայ պատահիլ:

Ըսէ՛. «Սպասեցէք ուրեմն. իրապէս ես ալ ձեզի հետ կը սպասեմ»:

103. ... Ատկէ ետք կը փրկենք Մեր առաքեալներն ու հաւատք ընծայողները: Այսպէս է Մեր կամեցածին իրողութիւնը. հաւատացեալները կը փրկենք:

104. Ըսէ՛. «Ով մարդկութիւն. եթէ կասկածի մէջ էք թէ ինչ է իմ հաւատքս, ուրեմն (գիտցէք թէ) ես չեմ պաշտեր այն էակները, որոնք դուք կը պաշտէք Աստուծոյ կողքին. ես միայն Աստուած կը պաշտեմ, որ ձեզ բոլորդ ալ պիտի մահացնէ, քանի ինծի հրահանգուած է որ հաւատացեալ մը ըլլամ»:

105. Ուրեմն (ով մարդ արարած), դէմքդ ուղղէ դէպի (շիտակ) հաւատքը, միայն ատոր հակելով, եւ մի ըլլար անոնցմէ, որոնք Իր արքայութեան բաժնեկիցներ կը վերագրեն:

106. Այսպէս, Աստուծմէ զատ կոչ մի ըներ որեւէ բանի, որ ոչ օգուտ ունի եւ ոչ ալ վնաս. քանի տես, եթէ այդպէս ընես, դուն ալ անիրաւ մը կը դառնաս:

107. Եւ (գիտցիր թէ), եթէ Աստուած քեզ դժբախտութեան մը ենթարկէ, Իրմէ զատ ոչ մէկը կարող է կասեցնել զայն: Իսկ եթէ քեզի բարիք մը կամենայ, ոչ մէկը կարող է արգելք ըլլալ Իր պարգեւին. Իր ծառաներէն կու տայ որու որ Ինք կամենայ, եւ Ինք է Ներողը, Ողորմածը:

108. Ըսէ՛. «Ով մարդիկ. ճշմարտութիւնը ձեր Տիրոջմէն եկած է ձեզի հիմա: Ուրեմն ով որ կ'ուզէ ուղղուիլ, կ'ուղղուի յօգուտ իր անձին. իսկ ով որ կ'ուզէ մոլորիլ, ի վնաս իր անձին կը մոլորի: Եւ ես պատասխանատու չեմ ձեր վարուելակերպին»:

109. Հետեւէ միայն քեզի ներշնչուածին, ու համբերէ մինչեւ Աստուծոյ դատաստանը, քանի Ինք է լաւագոյն դատաւորը:

ՍՈՒՐԱԹ ՅՈՒՏ

11. ՅՈՒՏ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա.Լ.Ր.

(Ահաւասիկ) գիրք մը, որու պատգամները վճռական են, առաւել՝ մանրամասնօրէն պարզուած, (եւ որ պարզեւուած է) Իմաստուն եւ Քաջատեղեակ (Աստուծոյ) կողմէ,2. որպէսզի Աստուծմէ զատ մէկը չպաշտէք:

(Ըսէ').«Ես Իր կողմէ եկած եմ ձեզի որպէս զգուշացնող եւ աւետող:3. Ներում խնդրեցէք ձեր Տիրոջմէն ու դարձի եկէք իրեն. այն ատեն, բարի վայելք մը պիտի պարգեւէ ձեզի որոշ ժամանակով (այս կեանքի ընթացքին), ու արժանիք ունեցողները պիտի վարձատրէ (յաջորդ կեանքին): Իսկ եթէ հեռանաք, իրապէս կը վախնամ որ տառապանքի ենթարկուիք՝ ահաւոր Օրուան ընթացքին (Դատաստանի Օրը)»:

4. Աստուծոյ պիտի վերադառնաք, եւ Ան Ամենակարող է:

5. Ո՛հ, խսկապէս իրենց կուրծքերը (սրտերն ու միտքերը) կը պատեն, որպէս թէ պահուըտին Իրմէ: Բայց իրապէս, նոյնիսկ երբ իրենց հագուստներուն ետեւ ծածկուին, Ան գիտէ թէ ինչ բան կը թաքցնեն եւ թէ ինչ բան բացայայտ կ'ըսեն. քանի տեսէք, Ան գիտէ սրտերու պարունակութիւնը:

6. Եւ աշխարհի մէջ չկայ անասուն (արարած) մը, որ իր սնունդին համար կախեալ չէ Աստուծմէ. եւ Ան գիտէ անոր որջը (անոր սահմանուած կեանքի ընթացքին), ինչպէս եւ անոր հանգստարանը (գերեզմանը): Այս բոլորը յստակ կերպով արձանագրուած են:

7. Եւ Ինք ստեղծեց երկինքներն ու երկիրը վեց օրէն, ու (անկէ ի վեր) Իր գահը հանգչած է ջուրի վրայ: Ան պիտի փորձէ ձեզ, (պարզելու) թէ ով լաւագոյն արարքները պիտի ունենայ: Եթէ ըսես իրենց, «Տեսէք, մահուընէ ետք յարութիւն պիտի առնէք», ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի պատասխանեն. «Ասիկա պարզապէս խաբկանք մըն է»:

8. Եւ երբ իրենց տանջանքը որոշ ժամանակով յետաձգենք, անպայմանօրէն կ'ըսեն. «Ինչ բանը արգելք կը դառնայ անոր (անմիջապէս պատահելուն)»:

Ո՛հ, այն Օրը որ պատահի այդ, ոչինչ պիտի շեղէ զայն իրենցմէ. առաւել, այն ինչ որ կը ծաղրէին, պիտի պարփակէ զիրենք:

9. Եւ երբ մարդուն համտեսել տանք Մեր շնորհը ու յետոյ իրմէ խլենք զայն, յուսահատ կը դառնայ եւ ամեն երախտագիտութիւն կը մոռնայ:

10. Եւ երբ նեղութենէ մը ետք առատութիւն շնորհենք իրեն, անպայման կ'ըսէ. «Ամեն դժուարութիւն հեռացաւ ինձմէ». քանի տես, անիմաստ զուարճութեան մը կ'ենթարկուի եւ միայն ինքզինք կը փառաբանէ:

11. (Պարագան ընդհանրապէս այսպէս է) բացի անոնցմէ, որոնք (դժուարութեանց) կը համբերեն եւ բարի արարքներ կը կատարեն. անոնք են որոնք մեղքերու ներում պիտի ստանան եւ մեծ վարձատրութիւն մը:

12. Կարելի՞ է որ դուն անտեսես քեզի եղած յայտնութենէն որեւէ բաժին, (քանի ոմանք չեն սիրեր այդ). սիրտդ ալ կը նեղես, քանի կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ վերէն գանձ մը չպարգեւուեցաւ իրեն», կամ «(Ինչո՞ւ) հրեշտակ մը չընկերացաւ իրեն»:

(Չեն հասկնար թէ) դուն միայն զգուշացնող (ազդարարող) մըն ես, մինչ Աստուած է ամեն ինչի հոգատարը.13. եւ դեռ կ'ըսեն. «Ինք (Առաքեալը) յօրինած է այս (Քուրանը)»:

Ըսէ՛. «Արտադրեցէք ուրեմն տասը ՍՈՒՐԱներ, որոնք նման են (Քուրանին), եւ յօրինուած (ձեր կողմէ) եւ այդ ընելու համար, կանչեցէք Աստուծմէ զատ որեւէ մէկը, որ օգնէ ձեզի՝ եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է:14. Եւ եթէ իրենք (ձեր օգնութեան կանչած անձերը) կարող չեն ձեզի օժանդակելու, ուրեմն գիտցէք թէ այս (Քուրանը) վերէն պարգեւուած է Աստուծոյ գիտութեամբ միայն, եւ թէ Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ: Ուրեմն պիտի յանձնուի՞ք Իրեն»:

15. Գալով անոնց, որոնք հետաքրքրուած են (միայն) աշխարհային կեանքով եւ անոր գրաւչութիւններով, պիտի վարձատրենք զիրենք այս կեանքին, իրենց գործունէութեան համեմատ ու իրենց իրաւունքներէն պիտի չի զրկուին.16. բայց անոնք են, որոնք յաջորդ կեանքի ընթացքին, կրակէն դուրս ոչինչ պիտի ունենան. քանի իրենց բոլոր գործունէութիւնները որ ունեցան այս աշխարհի մէջ, ունայն պիտի համարուին, եւ իրենց բոլոր արարքները անարժէք:

17. Կարելի՞ է ուրեմն (բաղդատել ան որ միայն այս կեանքով հետաքրքրուած է) մէկու մը, որ հաստատ կեցած է Իր Տիրոջ բացատրութիւններուն վրայ՝ փոխանցուած Իր իսկ վկայութեամբ, ինչպէս որ նախապէս Մովսէսին յայտնուած է Գիրքը, որպէս ուղղութիւն եւ շնորհ

(մարդկութեան): Այսպիսիները կը հաւատան ասոր (Այս Գրքին). իսկ (այս Գրքին հակառակ) խմբակներէն, ով որ ուրանայ ատոր ճշմարտութիւնը՝ ժամադրութիւն ունի կրակին հետ:
Ուրեմն, կասկած մի ունենար ասկէ (այս յայտնութենէն). տես, ասիկա ճշմարտութիւնն է քու Տիրոջմէդ, նոյնիսկ երբ շատեր պիտի չհաւատան ատոր:
18. Եւ ով աւելի չարակամ կ'ըլլայ անոնցմէ, որոնք Աստուծոյ կը վերագրեն իրենց հնարած սուտերը: (Դատաստանի Օրը) այդպիսիները պիտի բերուին իրենց Տիրոջ առաջ ու (իրենց դէմ) վկաները պիտի ըսեն, «Ասոնք են որոնք ստեցին իրենց Տիրոջ մասին»:
Ո՛հ իրապէս, Աստուած կը մերժէ (կը դատապարտէ) բոլոր անիրաւները,19. որոնք արգելք կը հանդիսանան Աստուծոյ ճանապարհին եւ կ'ուզեն ծռած ցոյց տալ զայն, քանի անոնք, իրենք են որ չեն գիտակցիր յաջորդ կեանքի իրականութեան:
20. Անոնք, որեւէ քանի չեն կրնար արգելք ըլլալ երկրի վրայ, եւ Աստուծոյ դէմ որեւէ պաշտպան կարող չեն գտնել: Իրենց տանջանքը պիտի կրկնապատկուի, քանի ոչ կարող են լսել (ճշմարտութիւնը) եւ ոչ ալ տեսնել:
21. Անոնք են որոնք իրենց անձերը պիտի կորսնցնեն, քանի իրենց շինծու երեւակայութիւնները լքած պիտի ըլլան զիրենք.22. որոշապէս, իրենք պիտի տուժեն յաջորդ կեանքին:
23. Տեսէք, անոնք որոնք հաւատք կ'ընծայեն եւ բարի արարքներ կը գործեն ու իրենց Տիրոջ առջեւ կը խոնարհին՝ անոնք պիտի դառնան դրախտի բնակիչները, եւ հոն պիտի ապրին (կեանք ունենան):
24. Այս երկու տեսակ մարդիկը կարելի է նմանցնել կոյր եւ խուլին ու տեսնող եւ լսողին: Կարելի՞ է այս երկուքը հաւասար սեպել: Այս մէկը պիտի չյիշէ՞ք:
25. Արդէն նախապէս Նոյը առաքեցինք իր ժողովուրդին (նոյն պատգամով). «Տեսէք, ձեզի կը ներկայանամ յստակ ազդարարութեամբ 26. որ դուք միայն Աստուած պաշտէք. քանի իրապէս, կը վախնամ որ տանջանքի ահռելի Օր մը ունենաք»:
27. Բայց իր ժողովուրդին մեծաւորները որոնք կը մերժէին գիտակցիլ ճշմարտութեան, պատասխանեցին. «Մենք միայն կը նկատենք որ դուն մեզի նման մահկանացու մըն ես. եւ կը տեսնենք թէ քեզի հետեւողները, միայն մեր ժողովուրդի ամենաստոր (խեղճուկ) մարդիկն են, նախնական գաղափարներով. եւ չենք ալ նկատեր որ մեզմէ գերազանց էք դուք որեւէ կերպով. այլ ընդհակառակը, կը խորհինք թէ դուք ստախօսներ էք»:
28. (Նոյ) ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. նկատի առա՞ծ էք թէ ես իմ դիրքս որոշած եմ, իմ Տիրոջս կողմէ յստակ բացատրութիւններով եւ թէ Ինք շնորհած է ինծի (յայտնութիւն), որու հանդէպ կոյր կը մնաք: Կրնա՞նք ձեզի պարտադրել զան մը, որ ատելի է ձեզի:
29. «Եւ ով ժողովուրդս. ես ասոր (այս պատգամին) համար ձեզմէ դրամ չեմ պահանջեր. իմ վարձատրութիւնս միայն Աստուծմէ է: Եւ ես հաւատք ընծայողներէն ոեւէ մէկը պիտի չվտարեմ: Իրապէս, անոնք պիտի հանդիպին իրենց Տիրոջ (այս մէկը գիտեն), իսկ ձեզ կը տեսնեմ թէ գիտակից մարդիկ չէք (շիտակին ու սխալին, չարին ու բարիին):
30.« Եւ ով ժողովուրդս. եթէ վտարեմ զիրենք՝ ո՞վ Աստուծմէ պիտի պաշտպանէ զիս: Ուրեմն այս բանը պիտի չյիշէ՞ք:
31. «Ես չեմ ըսեր թէ Աստուծոյ գանձերը իմ մօտս են, ոչ ալ թէ աներեւոյթը գիտեմ, եւ ոչ ալ կ'ըսեմ թէ ես հրեշտակ մըն եմ, եւ ոչ ալ կ'ըսեմ անոնց մասին որ դուք կ'արհամարհէք թէ Աստուած որեւէ բարիք պիտի չտայ իրենց. քանի Աստուած գիտէ անոնց ներքինը (սրտերու պարունակութիւնը): (Եթէ այդպէս ըսէի) իրապէս անիրաւ մը պիտի դառնայի»:
32. (Մեծաւորները) ըսին. «Ով Նոյ. մեր հետ վիճաբանեցար, եւ քիչ մըն ալ երկարեցիր հարցը. ուրեմն, մեզի սպառնացածդ բեր՝ եթէ շիտակ խօսող մըն ես»:
33. Ան պատասխանեց. «Միայն Աստուած կարող է բերել զայն, եթէ Ինք այդպէս կամենայ, եւ դուք խոյս պիտի չտաք ատկէ.34, քանի իմ խրատս պիտի չօգնէ ձեզի, - որքան ալ փափաքիմ ձեզ խրատել - եթէ Աստուած կամենայ որ դուք մոլորած մնաք. Ան է ձեր Տէրը, եւ Իրեն պիտի վերադառնաք»:
35. Արդեօք ոմանք կ'ըսե՞ն. «Ինք (Առաքեալը) հորինած է այս (գիրքը)»:
Ըսէ՛. «Եթէ ես հորինած եմ այդ, մեղքը իմ վզիս. բայց ես անպարտ եմ ձեր գործած մեղքերէն»:
36. ...Եւ Նոյին յայտնուեցաւ. «Քու ժողովուրդէդ այլեւս ոեւէ մէկը պիտի չհաւատայ, բացի անոնցմէ, որոնք արդէն հաւատք ընծայած են: Ուրեմն, իրենց արարքները թող չյուսահատեցնեն քեզ.37. եւ դուն Մեր աչքերուն առջեւ ու Մեր ներշնչումով կառուցանէ տապանը: Եւ Ինծի մի քարոզեր անիրաւ մարդոց մասին (իրենց համար խնդրանք մի՛ ներկայացներ), անոնք պիտի խեղդուին»:

38. Տապանի կառուցման ընթացքին, ամէն անգամ որ իր ժողովուրդի մեծաւորներէն ոմանք անցնէին իր քովէն, զինք կը ծաղրէին: Եւ ուրեմն ան ըսաւ. «Եթէ մեզ կը ծաղրէք, տեսէք, մենք ալ ձեր (տգիտութիւնը) կը ծաղրենք ճիշդ ձեր ծաղրածին պէս:39. Բայց ատենին պիտի գիտնաք, թէ ով պիտի ենթարկուի պատիժի մը որ զինք պիտի նուաստացնէ եւ (յաջորդ կեանքին ով) մնայուն տանջանքի պիտի ենթարկուի»:

40. Ուրեմն, երբ Մեր վճիռը հասաւ, ու ջուրերը սկսան խուժել, ըսինք. «Բեռցուր զայն ամէն տեսակի կենդանիներէն զոյգ մը, արու եւ էգ, եւ քու ընտանիքդ , բացի անոնցմէ, որոնց մասին վճիռ առնուած է. (բեռցուր) նաեւ հաւատք ընծայողները»: Շատ քիչեր էին իրեն հաւատք ընծայողները:

41. Ուրեմն ըսաւ. «Հեծէք տապանը: Աստուծոյ անունովն ըլլայ ատոր ընթացքը եւ խարսխումը: Տեսէք, Տէրս Ներող է, Ողորմած»:

42. Եւ այդ իրենց հետ կը ծփար ալիքներու մէջ, որոնք լեռներու նման էին: Նոյ կանչեց իր զաւակը, որ միւսներէն հեռացած էր. «Ով զաւակս, մեր հետ նստէ (տապանը), ու ճշմարտութիւնը ուրացող մի ըլլար»:

43. Պատասխանեց. «Լերա մը վրայ կ՚ապաստանիմ որ զիս ջուրերէն պիտի պաշտպանէ»:

(Նոյ) ըսաւ. «Աստուծոյ վճիռէն ազատում չկայ, բացի անոնք, որոնց կը գթայ Ան»:

Եւ ալիք մը բարձրացաւ իրենց միջեւ եւ (զաւակը) խեղդուողներէն մին եղաւ:

44. Եւ ըսուեցաւ. «Ով երկիր, ջուրդ կուլ տուր. եւ ով երկինք, դադրէ (անձրեւելէ)»: Ուրեմն ջուրերը քաշուեցան եւ (Աստուծոյ) կամքը կատարուեցաւ, ու տապանը հանգչեցաւ Ճուտի (լերան) վրայ:

45. Եւ Նոյ կանչեց իր Տէրը ու ըսաւ. «Ով Տէրս. իրապէս, իմ զաւակս ընտանիքիս մաս կը կազմէր. իսկապէս, Քու խոստումդ միշտ կը կատարուի եւ դուն ես ամենաարդար դատաւորը»:

46. (Աստուած) ըսաւ. «Ով Նոյ, տես, ան քու ընտանիքէդ չէր, քանի իրապէս ոչ առաքինի արարքներ ունէր: Հարց մի տար Ինծի բան մը, որու գիտակից չես կրնար ըլլալ. այսպէս, նկատի առ, կը զգուշացնեմ քեզ որ (իրողութենէ) անտեղեակ չդառնաս»:

47. (Նոյ) ըսաւ. «Ով Տէրս, Քեզմէ ապաւէն կը խնդրեմ որ Քեզի հարց չտամ որեւէ բան, որու մասին կարող չեմ գիտակցութիւնը ունենալ. քանի եթէ ներում չշնորհես ինծի ու չ՚ողորմիս, ես ալ պիտի կորսուիմ»:

48. Ըսուեցաւ. «Ով Նոյ. (տապանէն) իջիր Մեր խաղաղութեամբ, եւ Մեր օրհնութիւնները հետդ ըլլան եւ քեզի հետ եղողներուն եւ (ձեզմէ ծնած առաքինի) ազգերուն: Բայց (ոչ առաքինիներ, որոնք ձեզմէ պիտի ծնին)՝ վայելքներ պիտի տանք իրենց (որոշ ժամանակ մը), ու յետոյ պիտի համտեսեն Մեր ահռելի տանջանքները»:

49. Ասոնք տեղեկութիւններ են աներեւոյթէն, որոնք քեզի կը յայտնենք (Ով Առաքեալ). ոչ դուն եւ ոչ ալ քու ժողովուրդդ նախապէս գիտէիք այս: Ուրեմն (դժուարութեանց) համբերէ. քանի տես, ապագան կը պատկանի Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներուն:

50. Եւ Ատի ժողովուրդին (Մենք առաքեցինք) իրենց եղբայր Հուտը: Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս, միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Դուք ձեզի շինծու բաներ կը հնարէք:

51. «Ով ժողովուրդս. ես ձեզմէ վարձատրութիւն մը չեմ խնդրեր այս (պատգամին) համար. իմ վարձատրութիւնս կը կայանայ միայն Անոր վրայ, որ ինծի գոյութիւն տուաւ: Պիտի չ՚օգտագործէ՞ք ուրեմն ձեր դատողութիւնը (տրամաբանութիւնը):

52. «Ուրեմն ով ժողովուրդս, ձեր Տիրոջմէն ներում խնդրեցէք ձեր մեղքերուն համար եւ հետս Իրեն դարձի եկէք. Ան (ալ) երկինքէն առատ ջուր պիտի տայ ձեզի եւ ձեր ուժը աւելցնէ. միայն թէ մեղաւոր վիճակով մի հեռանաք»:

53. Անոնք ըսին. «Ով Հուտ. դուն մեզի յստակ ապացոյց մը չի տուիր. մենք ալ մեր աստուածները՞ պիտի լքենք քու խօսքիդ յենելով. առաւել, քեզի չենք հաւատար:54. Կրնանք ըսել միայն որ մեր աստուածներէն մէկը քեզ հարուածելով վնաս հասցուցած է»:

Պատասխանեց. «Տեսէ՛ք. Աստուած վկայութեան կը կանչեմ, եւ դուք ալ իմ վկաներս եղէք, թէ իրապէս ես Աստուծոյ բաժնեկիցներ չեմ վերագրեր, ինչպէս որ դուք կ՚ընէք 55. Իր կողքին: Որոշեցէք ուրեմն (ինչ որ կ՚ուզէք ծրագրել) ինծի դէմ, միասնաբար, ու յետոյ դադար մի տաք ինծի (մի սպասցնէք զիս):56. Տեսէք. ես Աստուծոյ ապաւինած եմ, իմ եւ ձեր Տիրոջ. քանի չկայ որեւէ արարած, որ Ինք չի սանձեր: Իրապէս, իմ Տիրոջս ճամբան ուղիղ է. 57. սակայն եթէ դուք հեռանաք, ուրեմն (գիտցէք թէ) ես տեղեկացուցի ձեզի այն պատգամը, որու

համար առաքուած էի, եւ թէ Տէրս կրնայ ձեզ փոխարինել ուրիշ մարդոցմով. մինչ դուք որեւէ վնաս կարող չէք հասցնել Իրեն: Իրապէս, իմ Տէրս ամէն բանի պահապան է»:

58. Ուրեմն, երբ Մեր վճիռը կատարուեցաւ, Մեր գթասիրութեամբ փրկեցինք Յուտը եւ իր հետ հաւատք ընծայողները, ու սաստիկ տառապանքէ ալ ազատեցինք զիրենք:

59. Այդպէս էին Ըատի մարդիկը, որոնք դրժեցին իրենց Տիրոջ պատգամները, ըմբոստացան Իր առաքեալներուն դէմ ու հետեւեցան յամառ անբարտաւաններու հրահանգներուն:60. Անոնք այս աշխարհի վրայ անէծքով հալածուեցան եւ (պիտի հալածուին) Յարութեան Օրը:

Ո՜հ իրապէս, Ըատի մարդիկը ուրացան իրենց Տէրը: Ո՜հ, թող կորսուին Ըատի մարդիկը՝ Յուտի ժողովուրդը:

61. Եւ Դամուտի (մարդոց առաքեցինք) իրենց եղբայր Սալեհը: Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս, միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Ինք ձեզ հողէն գոյացուց, եւ ատոր վրայ ալ բարգաւաճեց ձեզ: Խնդրեցէք Իրմէ որ ձեր մեղքերը ներէ, եւ յետոյ զղջումով Իրեն Դարձի եկէք. քանի իրապէս, Իմ Տէրս մօտ է, ու (ամէն կանչի) կը պատասխանէ»:

62. Անոնք ըսին. «Ով Սալեհ. ասկէ առաջ մեծ յոյսեր դրինք քու վրադ: Դու՞ն պիտի արգիլես մեզի պաշտել՝ այն ինչ որ մեր նախահայրերը կը պաշտէին: Մենք քու կանչիդ համար երկընտրանքի մէջ ենք ու կը կասկածինք»:

63. Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. նկատի առա՞ծ էք թէ ես իմ դիրքս որոշած եմ, իմ Տիրոջս կողմէ յստակ բացատրութիւններով եւ Ինք (յայտնութիւն) շնորհած է ինծի: Ուրեմն ո՞վ Աստուծոյ դէմ պիտի պաշտպանէ զիս, եթէ ես Իր դէմ ապստամբիմ: Հետեւաբար, ինչ որ դուք կը յանձնարարէք ինծի, միայն կործանում է:64 Ով ժողովուրդս. ահաւասիկ (էգ) ուղտ մը, որ Աստուծոյ կը պատկանի. թող այդ նշան մը ըլլայ ձեզի. ուրեմն ազատ ձգեցէք զայն որ արածի Աստուծոյ հողին վրայ, եւ վնաս մի հասցնէք ատոր, որպէսզի արագ մը չի պատժուիք»:

65. Բայց անոնք սպաննեցին զայն. հետեւաբար (Սալեհ) ըսաւ. «Երեք օր եւս վայելեցէք ձեր տուներէն ներս. ասիկա անդրժելի խոստում (վճիռ) մըն է»:

66. Եւ ուրեմն երբ Մեր վճիռը վրայ հասաւ, փրկեցինք Սալեհը ու իր կողքին հաւատք ընծայողները Մեր գթասիրութեամբ. (ինչպէս նաեւ փրկեցինք զիրենք) այդ Օրուան (դատաստանի) նուաստացումէն:Իրապէս, քու Տէրդ Զօրաւոր է, Հզօր: 67. Եւ յանկարծակի պայթումը վերջ դրաւ անիրաւներուն եւ անոնք դիակներ դարձան իրենց բնակարաններուն մէջ. 68. կարծես հոն բնակած չըլլային նախապէս:

Ո՜հ, Դամուտի (մարդիկը) իրապէս ուրացան իրենց Տէրը: Ո՜հ, թող կորսուին Դամուտի (ժողովուրդը):

69. Արդէն նախապէս, Մեր առաքած պատգամաբերները աւետով մը ներկայացան Աբրահամին: Անոնք ըսին. «Խաղաղութիւն» եւ ինք պատասխանեց. «Խաղաղութիւն (ձեզի)», ու (աճապարելով) խորոված հորթ մը բերաւ: 70. Բայց երբ տեսաւ թէ ձեռքերնին չեն երկարեր ատոր, տարօրինակ զգաց ու սկսաւ վախնալ իրենցմէ: Անոնք ըսին. «Մի վախնար. տես, մենք ղրկուած ենք Ղովտի մարդոց»:

71. Մինչ այդ իր կինը, որ հոն կանգնած էր, խնդաց. ուրեմն մենք ալ Իսահակի (ծնունդի) աւետը տուինք իրեն, եւ Իսահակէն ետք՝ Յակոբի:

72. (Կինը) ըսաւ. «Վայ ինծ: Հիմա որ տարիքս առած եմ եւ ամուսինս ալ ծեր է՝ զաւա՞կ պիտի ծնանիմ: Իրապէս տարօրինակ բան մըն է այդ»:

73. Պատասխանեցին. «Աստուծոյ վճիռի՞ն կը զարմանաս: Աստուծոյ գութը եւ Իր օրհնութիւնները այս տան բնակիչներուն՝ ձեր հետ ըլլայ: Իրապէս գովաբանելի է Ան, Վսեմ»:

74. Եւ երբ Աբրահամի վախը փարատեցաւ ու (իր զաւակներուն) աւետը ստացաւ, սկսաւ աղերսել Մեզի Ղովտի մարդոց մասին.75. քանի Աբրահամ հեզ էր, բարեսիրտ ու կեդրոնացած (դէպի Աստուած):

76. «Ով Աբրահամ. մոռցիր այս (նիւթը): Իրապէս, Տիրոջդ վճիռը հասած է եւ անոնց պատիժը պիտի չկասի (անվերադարձ է)»:

77. Երբ Մեր պատգամաբերները ներկայացան Ղովտին, ան խիստ տրտմեցաւ իրենց համար, նկատելով թէ իր կարողութենէն դուրս է զիրենք պաշտպանել (իր ժողովուրդէն). եւ ըսաւ. «Ասիկա դժուարին օր մըն է»:

78. Եւ իր մարդիկը մօտեցան իրեն, մղուած իրենց իղձերով, քանի նախապէս այդպիսի զզուելի արարքներ կ՚ընէին:(Ղովտ) ըսաւ. «Ով մարդիկս. ահաւասիկ աղջիկներս, որոնք աւելի անարատ են ձեզի համար (քան տղամարդիկ): Ուրեմն, զգաստացէք Աստուծմէ եւ զիս մի նուաստացնէք (յարձակելով) հիւրերուս: Ձեր մէջ ողջախոհ ա՞նձ մըն ալ չկայ»:

79. Անոնք պատասխանեցին. «Դուն վաղուց գիտես թէ մենք որեւէ իրաւունք չունինք քու աղջիկներուդ. եւ իրապէս, դուն լաւ գիտես թէ մենք ինչ կ'ուզենք»:

80. Ըսաւ. «Երանի ձեզ նուաճելու ուժը ունենայի եւ կամ կարենայի յենիլ աւելի հզօր ապաւէնի մը»:

81. (Պատգամաբերերը) ըսին. «Ով Ղովտ. նկատի առ որ մենք Տիրոջդ պատգամաւորներն ենք: Անոնք քեզի դէմ պիտի չյաջողին (քեզի պիտի չհասնին): Ճամբորդէ ուրեմն քու ընտանիքիդ հետ երբ տակաւին գիշեր է, ու մի թոյլատեր որ ոեւէ մէկը ետին դառնայ՝ բացի կնոջմէդ. քանի տես, ինչ որ իրենց պիտի պատահի իրեն (կնոջդ) ալ պիտի պատահի: Իրապէս, անոնց ժամը առաւօտուն պիտի հասնի. առաւօտը մօտ չէ՞ միթէ»:

82. Եւ ուրեմն, երբ Մեր վճիռը վրայ հասաւ, տակնուվրայ ըրինք ատոնք (այդ քաղաքները), եւ իրենց վրայ տեղացուցինք կաւային քարեր, որոնք զատուած էին, 83. ու դրոշմուած Տիրոջդ ներկայութեան: Եւ այսպիսի (հարուածներ) հեռու չեն անիրաւ մարդոցմէ:

84. Եւ Մատեանի ժողովուրդին (առաքեցինք) իրենց եղբայր Շուայպը: Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. միայն Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք, եւ պակաս չափ կամ կշիռք մի տաք: Կը նկատեմ թէ, լաւ (ուրախ) վիճակ մը ունիք (ներկայիս), սակայն վախ ունիմ թէ տառապանքի Օր մը պիտի պարփակէ (ձեզ):85. Ուրեմն, ով ժողովուրդս, շիտակ չափեցէք ու կշռեցէք արդարօրէն, ու մի խարդախէք մարդոց իրաւունքները, եւ երկրի վրայ անառակութիւն մի ընէք փճացնելով զայն:86. Այն ինչ որ Աստուծոյ քով կը կայանայ լաւագոյնն է ձեզի համար՝ եթէ միայն հաւատք ընծայէք: Ամենայնդէպս, ես ձեր պահապանը չեմ»:

87. Անոնք ըսին. «Ով Շուայպ. քու աղօթելու սովորութի՞ւնդ է որ կը ստիպէ քեզ՝ որ մեզմէ պահանջես լքել մեր նախահայրերուն պաշտածները, եւ կամ դադրինք ընելէ այն ինչ որ մենք կը փափաքինք՝ մեր ինչքերուն հետ: Բայց չէ՞ որ դուն հեզ ես եւ խոհեմ (իբրեւ թէ)»:

88. Ան պատասխանեց. «Ով ժողովուրդս. նկատի առա՞ծ էք թէ ես իմ դիրքս որոշած եմ, իմ Տիրոջս կողմէ յստակ բացատրութիւններով. եւ թէ Ինք հայթայթած է ինծի, (որպէս շնորհ) Իր կողմէ: Ես հակառակութեան սիրոյն չէ որ կ'ուզեմ վերջ դնել ձեր արարքներուն,այլ իմ փափաքս է որ բարելաւեմ այն ինչ որ կարող եմ. բայց իմ յաջողութիւնս Աստուծմէ կախեալ է միայն: Իրեն ապաւինած եմ, ու միշտ Իրեն կը դառնամ:

89. «Եւ ով ժողովուրդս. ինծի հետ ունեցած ձեր անհամաձայնութիւնը, ձեզ մեղքի թող չառաջնորդէ, որպէսզի դուք ալ չվնասուիք, ինչպէս որ պատահեցաւ Նոյի ժողովուրդին, եւ կամ Յուտի մարդոց, եւ կամ ալ Սալեհի ժողովուրդին. եւ (յիշեցէք որ) Ղովտի մարդիկն ալ ձեզմէ շատ հեռու չէին ապրեր:90. Ուրեմն, խնդրեցէք ձեր Տիրոջմէն որ ներէ ձեր մեղքերը, ու հետս զղջումով Իրեն դարձի եկէք՝ քանի իրապէս, Տէրս Ողորմած է, Գթասիրտ»:

91. Անոնք ըսին. «Ով Շուայպ. քու ըսածներուդ մեծ մասը իմաստ չունի մեզի համար: Միւս կողմէ կը նկատենք թէ որքան տկար ես մեր միջեւ, եւ եթէ ընտանիքդ չըլլար, քեզ քարկոծելով կը սպաննէինք, քանի դուն մեզմէ հզօր չես»:

92. Ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. իմ ընտանեկան կապս աւելի՞ կը մեծարէք քան Աստուած, քանի կռնակնիդ դարձուցած ձեր ետին կը թողուք Զինք: Իրապէս, իմ Տէրս ձեր ամէն արարքները կը պարփակէ (Իր հզօրութեամբ): 93. Ուրեմն, ով մարդիկս, ըրէք այն ինչ որ կարող էք ընել, քանի ես ալ իմ գործունէութիւնս ունիմ. ժամանակի ընթացքին պիտի գիտակցիք թէ ով նուաստացած պիտի տառապի եւ թէ ով է ստախօսը: Զգուշացէք ուրեմն (թէ ինչ պիտի պատահի), քանի ես ալ ձեր հետ զգոյշ պիտի դիտեմ»:

94. Եւ ուրեմն, երբ Մեր վճիռը վրայ հասաւ, Մեր գթասիրութեամբ փրկեցինք Շուայպը եւ իր կողքին հաւատք ընծայողները, մինչ յանկարծակի պայթումը վերջ դրաւ անիրաւներուն, եւ անոնք դիակներ դարձան իրենց բնակարաններուն մէջ՝95. կարծես հոն բնակած չըլլային նախապէս:

Ո՛հ, թող կորսուին Մատեանի (ժողովուրդը), ճիշդ ինչպէս որ կորսուեցան Դամուտի (մարդիկը):

96. Եւ իսկապէս, Մեր պատգամներով ու յստակ հեղինակութեամբ Մովսէսը առաքեցինք 97. Փարաւոնին ու իր մեծաւորներուն. բայց (մեծաւորները) հետեւեցան Փարաւոնի հրահանգներուն. եւ Փարաւոնի հրահանգը երբեք ողջամիտ չէր :98. Յարութեան Օրը իր ժողովուրդին առջեւէն պիտի քալէ, քանի (նախապէս) դէպի կրակ առաջնորդեց զիրենք. ինչ աhռելի էր իրենց առաջնորդուած նպատակակէտը,99. նկատելով թէ այս (աշխարհի մէջ) անէծքով հետապնդուեցան եւ Յարութեան Օրն ալ (նոյնը պիտի պատահի): Ահռելի նուէր մը ստացան:

100. Ասոնք կարգ մը շրջաններու (գիւղերու, քաղաքներու) պատմութիւններն են որ կը տեղեկացնենք քեզի (որպէս դաս մարդկութեան). ասոնց մէկ մասը տակաւին կայուն կը մնան, իսկ մէկ մասը (անյայտացած են) նման հնձուած դաշտերու:101. Մենք իրենց հանդէպ որեւէ

անիրաւութիւն չըրինք, այլ իրենք իրենց հանդէպ անիրաւութիւններ ըրին: Եւ երբ Տիրոջդ վճիռը վրայ հասաւ, իրենց այդ աստուածները որոնց կոչ կ'ընէին փոխան Աստուծոյ, որեւէ օգուտ մը չունեցան իրենց, այլ միմիայն իրենց կործանման սատարեցին:

102. Այսպէս է Տիրոջդ նուաճումը երբ որեւէ շրջան պատասխանատու բռնէ իրենց անիրաւութիւններուն պատճառաւ: Իրապէս, Իր նուաճումը ցաւալի է, խիստ:

103. Անհաւասիկ իսկական պատգամ մը բոլոր անոնց, որոնք կը վախնան յաջորդ կեանքի տանջանքէն: Այդ Օր բոլոր մարդիկ պիտի հաւաքուին միասնաբար. այդ (դատաստանի) Օրը պիտի վկայուի (բոլորին կողմէ),104. եւ զայն պիտի չյետաձգենք իր որոշուած ժամանակէն անդին:

105. Երբ այդ Օրը հասնի, ոեւէ անձ պիտի չխօսի՝ բացի Իր արտօնութեամբ. ոմանք թշուառ պիտի ըլլան եւ ուրիշներ ուրախ:106. Անոնք որոնք թշուառացած են (իրենց իսկ արարքներուն բերմամբ), պիտի մտնեն կրակը. հոն պիտի ունենան ողբալ եւ տրտնջալ (միայն),107. ու պիտի մնան հոն, այնքան ժամանակ որ երկինքներն ու երկիրը կանգ առած են - բացի երբ Տէրդ տարբեր կամենայ - քանի իրապէս, Տէրդ կ'ընէ ինչ որ Ինք կամենայ:

108. Գալով անոնց, որոնք (իրենց արարքներուն հետեւանքով) ուրախ պիտի ըլլան՝ (անոնք պիտի մտնեն) դրախտը եւ հոն պիտի մնան այնքան ժամանակ որ երկինքներն ու երկիրը կանգ առած են - բացի երբ Տէրդ տարբեր կամենայ - իբրեւ անհուն ընծայ (Իր կողմէ):109. Ուրեմն, կասկածի մէջ մի ըլլար թէ անոնք ինչ կը պաշտեն. անոնք կը պաշտեն ճիշդ ինչ որ իրենց նախահայրերը կը պաշտէին. եւ տես, անպայման իրենց վաստակները պիտի տանք իրենց, առանց բան մը պակսեցնելու:

110. Եւ (նոյնպէս) Մովսէսին յայտնեցինք Գիրքը, եւ (իր մարդիկը) անհամաձայնութիւններ ունեցան անոր դէմ. եւ եթէ Տիրոջդ որոշումը չըլլար, արդէն իրենց միջեւ վճռուած պիտի ըլլար ամէն հարց. քանի նկատի առ, թէ երկընտրանքի մէջ էին ու կասկածներ ունէին իր (Մովսէսի) մասին:

111. Եւ իրապէս, քու Տէրդ բոլորին ալ պիտի հատուցանէ իրենց արարքներուն համեմատ. տես, Ան տեղեակ է իրենց բոլոր արարքներէն:112. Հետեւաբար, հետապնդէ ուղիղ ճանապարհը, ինչպէս որ հրահանգուած է քեզի, (միասնաբար) բոլոր անոնց հետ որոնք դարձի եկած են. եւ մի յոխորտաք, քանի իրապէս, Ան կը տեսնէ ձեր բոլոր արարքները:

113.Ոչ հակում ունեցէք եւ ոչ ալ ապաւինեցէք անոնց, որոնք անիրաւներ են, թէ չէ կրակին կ'արժանանաք. քանի ոչ մէկը ձեզ կը պաշտպանէ Աստուծոյ դէմ եւ ոչ մէկը զօրավիգ կը -կանգնի ձեզի:

114. Եւ աղօթէ ցերեկուան սկիզբը եւ վերջը, ինչպէս նաեւ գիշերուան մօտեցման. քանի իրապէս, բարի արարքները կը վանեն չար արարքները: Ասիկա յիշեցում մըն է բոլոր անոնց, որոնք (Աստուած) կը մտաբերեն:115. Եւ (դժուարութեանց) համբերէ. քանի իրապէս, Աստուած ի դերեւ չի հաներ բարիք կատարողներու վարձքը:

116. Բայց աւա՜ղ. այդ նախորդ սերունդներուն մէջ (որոնք կործանեցինք), առաքինի մարդիկ չկային որոնք արգիլէին անառակութիւնները՝ բացի այդ մի քանին, որ փրկեցինք. մինչ անիրաւները հետեւեցան միմիայն հաճոյքներու, որ զիրենք ամենեւին փճացուց ու մեղքերու մէջ կորսուեցան:117. Քանի քու Տէրդ որեւէ շրջան պիտի չկործաներ անիրաւութիւններու համար, եթէ իրենց մարդիկը բարեկարգման մէջ ըլլային:

118. Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, Ան կարող էր ձեզ բոլորդ մէկ հասարակութեան վերածել. սակայն (այդպէս չկամեցաւ եւ ուրեմն) անոնք կը շարունակեն ունենալ իրար հակառակ (տարբեր) գաղափարներ,119. բացի անոնցմէ, որոնց քու Տէրդ Իր շնորհը պարգեւեց:

Եւ այս ձեւով Ան ստեղծած է զիրենք (բոլորն ալ):

Եւ քու Տիրոջդ խօսքը (հանդէպ անոնց որոնք չեն ուզեր մտիկ ընել զայն) պիտի կատարուի. «Անպայմանօրէն դժոխքը պիտի լեցնեմ անտեսանելի էակներով ինչպէս նաեւ մարդոցմով, բոլորը միասին»:

120. Եւ այս բոլոր պատմութիւնները, նախկին առաքեալներու մասին, որ կը տեղեկացնենք քեզի, քու սիրտդ ամրապնդելու նպատակաւ է. քանի ատոնց միջոցաւ իրողութիւնը կ'իմանաս, եւ նոյն ատեն (ատոնք կը ծառայեն իբրեւ) դաստիարակութիւն եւ նկատողութիւն բոլոր հաւատացեալներուն:

121. Եւ ըսէ անոնց, որոնք պիտի չհաւատան. «Ըրէք այն ինչ որ ձեր կարողութեան մէջ է, (մինչ) մենք ալ մեր աշխատանքով տարուած ենք,122. եւ սպասեցէք (տեսնելու թէ ինչ պիտի պատահի), նկատելով թէ մենք ալ կը սպասենք»:

123. Եւ միայն Աստուած գիտէ երկինքներուն եւ երկրի աներեւոյթ (իրողութիւնները), եւ ամէն բան որ գոյութիւն ունի՝ Իրեն կը վերադառնայ:Ուրեմն Զինք պաշտէ, ու Իրեն ապաւինէ, քանի քու Տէրդ անտեղեակ չէ ձեր արարքներէն:

ՍՈՒՐԱԹ ԵՈՒՍԷՖ

12. Յովսէփ

Գթասիրտ եւ Ողորմած Աստուծոյ Անունով

1. Ա. Լ. Ր.

Ասոնք պատգամներ են Գրքէն, որ յստակ կը բացատրէ:

2. Տեսէք, Մենք վերէն պարգեւեցինք զայն Արաբերէն լեզուով, որպէսզի տրամաբանէք զայն ընթերցելով:

3. Քանի կը ներշնչենք քեզի այս Ընթերցարանը (Քուրանը), լաւագոյն կերպով կը բացատրենք զայն (կամ լաւագոյն պատմուածքները կը փոխանցենք), որովհետեւ ասկէ առաջ անտեղեակ էիր (թէ ի՞նչ է յայտնութիւնը):

4. Ուրեմն Յովսէփ ըսաւ իր հօր. «Ով հայրս. տեսայ տասնմէկ աստղեր ինչպէս նաեւ արեւն ու լուսինը. տեսայ թէ իմ առջեւս կը խոնարհին»:

5. (Հայրը) ըսաւ. «Զաւակս. քու երազդ եղբայրներուդ մի տեղեկացներ, որպէսզի քու դէմդ չի ծրագրեն. իրապէս, Սատանան բացայայտ թշնամի է մարդուն:6. Քու Տէրդ քեզ պիտի ընտրէ, ու պիտի սորվեցնէ պատահարներ մեկնաբանել, ու ամենեւին Իր օրհնութիւնները պիտի շնորհէ քեզի ու Յակոբի տան, ինչպէս որ նախապէս կատարեալ կերպով պարգեւեց քու նախահայրերուդ, Աբրահամի եւ Իսահակի: Իրապէս, Տէրդ Ամենագէտ է, Իմաստուն»:

7. Իսկապէս, Յովսէփի եւ իր եղբայրներուն (պատմութեան) մէջ, պատգամներ կան բոլոր հարցնողներուն (ճշմարտութիւնը փնտռողներուն):

8. Ուրեմն (եղբայրները իրարու) ըսին. «Յովսէփ եւ իր եղբայրը աւելի սիրելի են մեր հօր քան մենք, հակառակ անոր որ մենք աւելի ենք (թուով շատ ենք): Մեր հայրը վստահ սխալած է»:

9. (Իրենցմէ մէկը ըսաւ). «Սպաննեցէք Յովսէփը, եւ կամ հեռու աքսորեցէք զինք այս հողէն, որպէսզի ձեր հօր ուշադրութիւնը ձեզի դառնայ ու անկէ ետք (դարձեալ) առաքինի մարդիկ կը դառնաք»:

10. Իրենցմէ ուրիշ մը ըսաւ. «Յովսէփը մի սպաննէք, այլ հորին խորը նետեցէք զինք - եթէ բան մը պէտք է ընէք - որպէսզի անցնող ճամբորդներ բռնեն (տանին) զինք»:

11. Ըսին. «Ով Հայր. ինչո՞ւ Յովսէփը մեզի չես վստահիր, երբ մենք իրեն բարիք կը կամենանք:12. Վաղը մեր հետ ղրկէ զինք որ վայելէ ու խաղայ. եւ իրապէս, մենք զինք կը պաշտպանենք»:

13. Պատասխանեց. «Տեսէք, ձեր տանելով ես կը նեղուիմ, քանի կը վախնամ որ գայլ մը ուտէ զինք երբ դուք անուշադիր ըլլաք իրեն»:

14. Ըսին. «Եթէ գայլը զինք պիտի ուտէ, հակառակ անոր որ մենք խումբով ենք, վստահաբար ուրեմն բոլորս ալ կը վնասուինք»:

15. Եւ ուրեմն, երբ միասին հեռացան, որոշեցին հորին խորը նետել զինք: Եւ Մենք իրեն (ասիկա) յայտնեցինք. «Դուն իրենց պիտի յիշեցնես այս արարքը այնպիսի ժամանակ մը, երբ իրենք պիտի չըմբռնեն (քու ով ըլլալդ)»:

16. Եւ գիշերը լալով եկան իրենց հօր,17. եւ ըսին. «Ով Հայր, տես. մենք իրար հետ կը մրցէինք, եւ գայլը կերաւ զինք: Բայց դուն մեզի պիտի չհաւատաս՝ նոյնիսկ երբ ճշմարտութիւնը կը խօսինք».18. եւ սուտ արիւնով իր շապիկը բերին:

(Հայրերնին) ըսաւ. «Այս հարցով դուք ձեզ խաբած (համոզած) էք: Բայց դժուարութեանց համբերելը լաւագոյնն է. ուրեմն Աստուծմէ պիտի խնդրեմ որ զօրացնէ զիս, կարենալ կրելու ձեր նկարագրածը»:

19. Եւ ճամբորդներ եկան ու իրենց ջուր մատակարարողը ղրկեցին (դէպի հոր), ու ան իր դոյլը հոր իջեցուց: (Երբ Յովսէփը գտաւ) բացագանչեց. «Ինչ բախտաւորութիւն (ինչ լաւ լուր), ահաւասիկ մանչ մը»:

Եւ պահեցին զինք, ծախելու նպատակով. բայց Աստուած գիտէր թէ ինչ կ'ընեն:20. Եւ շատ աժան գնով ծախեցին զինք - մի քանի մետաղեայ դրամի - .անտարբեր էին իր հանդէպ:

21. Ան եգիպտացին որ գնեց զինք, ըսաւ իր տիկնոջ. «(Մեր հետ) իր կենակցութիւնը պատուական ըրէ. կարող է մեզի օգտակար ըլլալ, եւ կամ ալ կ'որդեգրենք զինք»:

Այսպէսով Յովսէփը հաստատեցինք երկրի վրայ, որպէսզի իրեն սորվեցնենք հարցերու մեկնաբանութիւնը: Աստուծոյ նպատակը միշտ գերիշխող է. բայց մարդոց մեծամասնութիւնը (ասիկա) չեն գիտեր:

22. Երբ չափահաս դարձաւ, դատողութիւն եւ գիտութիւն պարգեւեցինք իրեն, քանի այսպէս կը վարձատրենք բարիները:

23. Այն կինը, որու տան մէջ կ'ապրէր, ցանկութիւնը ունեցաւ որ ինք (Յովսէփ) իրեն զիջի (տեղի տայ). ուրեմն տիկինը դռները կղպեց եւ ըսաւ. «Եկուր քովս»:

(Յովսէփ) պատասխանեց. «Աստուած թող զիս պահէ: Տէս, իմ տէրս (այս տան մէջ) աղուոր կեանք մը տուաւ ինծի: Իրապէս, (այսպիսի) անիրաւութիւն ընողներ չեն յաջողիր»:

24. Եւ իսկապէս, կինը կը ցանկար զինք ու ինք ալ ցանկութիւնը ունեցաւ տիկնոջ հանդէպ. (եւ ինք տեղի պիտի տար) եթէ (իր փորձութեան մէջ) չտեսնէր փաստ մը իր Տիրոջ ճշմարտութենէն: Այսպէս (կամեցանք) որպէսզի իրմէ հեռացնենք ամէն չարիք ու ամէն զզուելի արարք՝ քանի նկատեցէք, ան Մեր անկեղծ ծառաներէն մէկն էր:

25. Եւ երկուքը մէկ աճապարեցին դէպի դուռը եւ կինը (Յովսէփին) շապիկը ետեւէն քաշելով պատռեց: Դրան սեմին դէմ յանդիման եկան տանտիրոջ հետ:

Կինը ըսաւ. «Ի՞նչ է պատիժը անոր, որ գէշութիւն կ'ուզէ ընել տիկնոջդ, եթէ ոչ բանտարկութիւն եւ կամ ցաւալի տանջանք»:

26. (Յովսէփ) ըսաւ. «Ինք էր ուզողը որ տեղի տամ իրեն»:

Տիկնոջ ընտանիքէն հոն գտնուող անձ մը ասիկա առաջարկեց. «Եթէ (Յովսէփին) շապիկը առջեւէն պատռուած է, այդ պարագային կինը շիտակ կը խօսի, եւ ինք ստախօս է. 27. բայց եթէ շապիկը ետեւէն պատռուած է՝ կինը ստախօս է եւ ինք շիտակը կը խօսի»:

28. Երբ (ամուսինը) տեսաւ թէ շապիկը ետեւէն պատռուած է, ըսաւ. «Ասիկա ձեր (կիներու) նենգութիւնն է: Իրապէս ձեր նենգութիւնը ահռելի է:

29. «Յովսէփ, մոռցիր ասիկա: Իսկ դուն (ով կին), ներում խնդրէ մեղքիդ համար՝ քանի շատ մեծ սխալ մը գործած ես»:

30. Քաղաքին մէջ կիներ սկսան խօսիլ. «Այս ազնուական մարդուն կինը կը ցանկայ իր ծառան հրապուրել: Սիրահարուած է տղուն. իրապէս կը տեսնենք թէ որոշապէս մոլորած է»:

31. Երբ կը լսէ այս դիտաւորեալ խօսքերը, կը հրաւիրէ զիրենք, ու ընթրիք մը կը պատրաստէ , եւ իւրաքանչիւրին դանակ մը յանձնելով կը կանչէ (Յովսէփը). «Դուրս եկուր որ քեզ տեսնեն»:

Եւ երբ կիները կը տեսնեն զինք, կը հիանան իր գեղեցկութեան եւ (այնքան կը տարուին որ) դանակներով իրենք իրենց ձեռքերը կը վիրաւորեն ըսելով. «Աստուած փրկէ մեզ: Ասիկա մարդ արարած մը չէ. ասիկա ազնուական հրեշտակ մըն է»:

32. Կինը կ'ըսէ. «Այս է ուրեմն այն անձը, որու համար զիս կ'այպանէք: Եւ իսկապէս փորձեցի որ հրապուրեմ զինք որ տեղի տայ ինծի, բայց ինք ետ կեցաւ: Հիմա, եթէ հրամանս չկատարէ, անպայման պիտի բանտարկուի ու նուաստանայ»:

33. Ան ըսաւ. «Ով Տէրս. բանտը կը նախընտրեմ քան թէ այն ինչ, որու կը հրաւիրեն զիս: Եւ եթէ իրենց նենգութիւնները ինծմէ չհեռացնես, կարող եմ իրենց տեղի տալ ու վարուիլ անգէտի մը պէս (որ չի գիտեր չարը բարիէն զանազանել)»:

34. Իր Տէրը պատասխանեց իր աղօթքին ու ազատեց զինք անոնց նենգութիւններէն: Իրապէս. Ան ամէն բան կը լսէ, Ամենագէտ է:

35. Նոյնիսկ բոլոր նշանները տեսնելէ ետք (թէ Յովսէփ անմեղ է), տակաւին որոշեցին ժամանակաւոր կերպով բանտարկել զինք:36. Իր հետ երկու երիտասարդներ ալ բանտ մտան: Անոնցմէ մէկը ըսաւ. «Տես, երազիս մէջ գինի կը պատրաստէի»: Միւսն ալ ըսաւ. «Ես ալ տեսայ թէ գլխուս վրայ հաց կը տանէի, եւ թռչունները կ'ուտէին ատկէ:Մեզի տեղեկացուր ասոնց իմաստը: Իրապէս կը տեսնենք թէ դուն լաւ (մեկնաբանող մըն) ես»:

37. Ան ըսաւ. «Ձեր առօրեայ սնունդը չեկած, պիտի տեղեկացնեմ ձեզի մեկնաբանութիւնը՝ նախքան անոնց պատահիլը, քանի ասիկա (բաժին) մըն է այն գիտութենէն, որ Տէրս պարգեւեց ինծի:Տեսէք, ես ձգած եմ աղանդը այն մարդոց, որոնք Աստուծոյ չեն հաւատար եւ կ'ուրանան յաջորդ կեանքի իրողութիւնը.38. եւ ես կը հետեւիմ իմ նախահայրերուս Աբրահամի, Իսահակի եւ Յակոբի աղանդին: Մեզի երբեք չէ արտօնուած Աստուծոյ որեւէ բաժնեկիցներ կարգել. ասիկա (հետեւանքն է) Աստուծոյ՝ մեզի տուած պարգեւներուն, ինչպէս նաեւ բոլոր մարդկութեան. սակայն մարդիկ մեծամասնութեամբ ապերախտ են:

39. «Ով բանտարկեալ բարեկամներս. ո՞րն է լաւը (տրամաբանականը, տարբեր ու զանազան) տէրե՞ր (ունենալ), թէ մէկ Աստուած, որ բացարձակ իշխանութիւն ունի ամէն գոյութեան: 40. Աստուծոյ փոխարէն ինչ որ կը պաշտէք, անուններ են միայն, որ դուք հնարած էք - դուք եւ ձեր նախահայրերը - ,որու համար Աստուած որեւէ իրաւասութիւն չէ շնորհած վերէն: Դատողութիւնը միմիայն Աստուծոյ կը պատկանի. Ան հրահանգած է որ միայն Զինք պաշտէք. այս է հաստատ հաւատքը (կրօնքը). բայց շատեր այս չեն գիտեր:

41. «Ով բանտարկեալ բարեկամներս. (գալով ձեր երազներուն). ձեր երկուքէն մին, իր տիրոջ (թագաւորին) գինի պիտի տայ որ խմէ. իսկ միւսը պիտի խաչուի, եւ թռչունները իր գլխէն պիտի ուտեն: Ձեր հարցուցած լուսաբանութեան վճիռը այս է»:

42. Անոր որ կը խորհէր թէ ազատ պիտի արձակուի, ըսաւ. «Քու տիրոջդ մօտ զիս յիշէ»:

Բայց Սատանան մոռցնել տուաւ որ իր տիրոջ մօտ յիշէ զինք, ու մի քանի տարի բանտը մնաց:

43. (Օր մը) թագաւորը ըսաւ. «Տեսայ եօթը գէր կովեր, որոնք լափուեցան եօթը նիհարներէ, եւ եօթը կանաչ հասկեր ու անոնց կողքին չորցածներ: Ով պալատականներ (մեծաւորներ). լուսաբանեցէք երազս եթէ մեկնաբանել գիտէք»:

44. Անոնք պատասխանեցին. «Խառնիճաղանճ երազներ, եւ մենք երազ մեկնաբանելու գիտութիւնը չունինք»:

45. Այդ երկուքէն մին որ ազատ արձակուած էր յիշեց (Յովսէփը), հակառակ երկար ժամանակ անցնելուն, եւ ըսաւ. «Ես է որ կրնամ ասոր մեկնաբանութիւնը տեղեկացնել ձեզի. թոյլ տուէք որ երթամ»:

46. «Յովսէփ, դուն որ շիտակը կ'ըսես, լուսաբանէ մեզ եօթը գէր կովերուն մասին, որոնք կը լափուին եօթը նիհարներու կողմէ, եւ եօթը կանաչ հասկեր, որոնց կողքին չորցածները կան՝ որպէսզի վերադառնամ մարդոց եւ գիտցնեմ իրենց»:

47. (Յովսէփ) պատասխանեց. «Եօթը տարի բնական ձեւով պիտի ցանէք. բայց ձեր հնձածը թողեցէք իրենց հասկերուն մէջ, բացի այն քիչ քանակութենէն որ պիտի ուտէք. 48. քանի այդ շրջանէն ետք պիտի գան (եօթը) խիստ տարիներ, որոնք պիտի լափեն ամէն ինչ՝ բացի պզտիկ բաժինէ մը, որ ամբարած պիտի ըլլաք: 49. Ատկէ ետք պիտի ունենաք տարի մը, երբ առատ անձրեւ պիտի գայ ու մարդիկ առատութեան մէջ (գինի եւ ձիթաիւղ) պիտի քամեն»:

50. Եւ թագաւորը ըսաւ. «Ինծի բերէք զինք»:

Սակայն երբ պատգամաբերը եկաւ իր (Յովսէփին) մօտ, ան ըսաւ. «Վերադարձիր քու տիրոջդ եւ հարցուր իրեն այդ կիներուն մասին, որոնք իրենց ձեռքերը վիրաւորեցին: Անոնց նենգութիւնները Տէրս գիտէ միայն»:

51. Ան հարց տուաւ. «Ի՞նչ նպատակ կը հետապնդէիք, երբ փորձեցիք որ Յովսէփ տեղի տայ ձեզի»:

Կիները պատասխանեցին. «Աստուած փրկէ մեզ: Իր կողմէ որեւէ չար նպատակ չտեսանք»:

Ազնուական մարդուն կինը ըսաւ. «Հիմա ճշմարտութիւնը երեւան եկաւ: Ես էի որ ցանկութեամբ ուզեցի հրապուրել զինք. մինչ ինք ճշմարիտը ըսաւ»:

52. (Յովսէփ ըսաւ). «Այսպէս (ուզեցի) որ (իմ տէրս) գիտնայ թէ իր բացակայութեան ես չդաւաճանեցի իրեն, եւ թէ Աստուած Իր առաջնորդութեամբ չ'օրհներ դաւաճաններու ծրագիրները.53. տակաւ, ես ինքզինքս չեմ անմեղացներ. մարդուս հոգին չարութեան ատակ է, բացի անոնցմէ՝ որոնց Տէրս կը գթայ: Իրապէս, Տէրս Ներող է, Ողորմած»:

54. Եւ թագաւորը ըսաւ. «Ինծի բերէք զինք, որպէսզի ծառայութեանս մէջ ըլլայ»:

Եւ երբ (թագաւորը) իր հետ խօսեցաւ, ըսաւ. «Տես, այսօրուընէ (ետք) մեր մօտ պիտի ըլլաս կայուն (պաշտօնով) եւ վստահելի»:

55. (Յովսէփ) ըսաւ. «Երկրին մթերանոցներուն պատասխանատուն կարգէ զիս. տես, ես գիտակից վերակացու մը պիտի ըլլամ»: 56. Եւ այսպէս Յովսէփը ապահով կերպով հաստատեցինք երկրին մէջ. կամովին, կարող էր որեւէ որոշում առնել:

(Այսպէս) Մեր շնորհը կը ցոլացնենք որու որ Մենք կամենանք. եւ բարիք ընողներու վարձքը ի դերեւ չենք հաներ: 57. Բայց յաջորդ կեանքի վարձատրութիւնը աւելի լաւ է բոլոր անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու միշտ զգաստ-պարտաճանաչ են (Աստուծոյ հանդէպ):

58. Եւ Յովսէփի եղբայրները գալով իրեն ներկայացան. ինք (անմիջապէս) ճանչցաւ զիրենք, բայց իրենք չգիտցան:

59. Երբ զիրենք բերքերով բեռնաւորեց, ըսաւ. «Ինծի բերէք ձեր այդ եղբայրը, որ ձեր հօրմէն է (բայց տարբեր մօրմէ): Կը նկատէ՞ք թէ ես ձեզի լման կշիռք տուի եւ թէ շատ լաւ հիւ-

րընկալ եղայ: 60. Սակայն եթէ զինք մօտս չբերէք, այլեւս ոչինչ պիտի ստանաք եւ պիտի չկարենաք մօտենալ ինծի»:

61. Անոնք պատասխանեցին. «Պիտի փորձենք համոզել հայրը որ իրմէ բաժնուի, եւ այդպէս ալ պիտի ընենք»:

62. Իր ծառաներուն ալ ըսաւ. «Իրենց (բերած) ապրանքներն ալ ետ բեռցուցէք, որպէսզի անդրադառնան երբ տուն հասնին, եւ այդպէսով ուզեն վերադառնալ»:

63. Ուրեմն, երբ վերադարձան իրենց հօր, ըսին. «Մեզի որեւէ չափով (ցորեն) պիտի չտրուի. ուրեմն մեր հետ ղրկէ մեր եղբայրը, որ մեր բաժինը ստանանք. իրապէս, զինք լաւ կը պաշտպանենք»: 64. Պատասխանեց. «Զինք վստահիմ ձեզի ճիշդ ինչպէս որ իր եղբա՞յրը վստահեցայ նախապէս: Աստուած է լաւագոյն պաշտպանը եւ լաւագոյն գթացողը»:

65. Երբ իրենց բեռը բացին, տեսան թէ իրենց ապրանքներն ալ վերադարձուած են: Ըսին. «Ով հայր. աւելի ի՞նչ կ'ուզենք. ահաւասիկ մեր ապրանքներն ալ մեզի վերադարձուած են: Պիտի կարենանք մեր ընտանիքին հայթայթել, մեր եղբայրն ալ պիտի պաշտպանենք ու մէկ բեռ ալ աւելի պիտի բերենք. ասիկա դիւրին բեռ մըն է»:

66. Ըսաւ. «Պիտի չի ղրկեմ զինք ձեզի հետ, մինչեւ որ Աստուծոյ առաջ չ'ուխտէք թէ ետ ինծի պիտի վերադարձնէք զինք, բացի եթէ դուք ալ պաշարուիք (անակնկալ յարձակման ենթարկուիք)»:

Եւ երբ այդպէս ուխտեցին, ըսաւ. «Աստուած վկայ է մեր բոլոր ըսածներուն»: 67. Եւ շարունակեց. «Զաւակներս. բոլորդ մէկ դռնէն մի մտնէք, տարբեր դռներէ մտէք (քաղաք): Տակաւ, ես ձեզի որեւէ օգուտ չեմ կրնար ըլլալ Աստուծոյ (կամեցածին) դէմ. դատողութիւնը (թէ ինչ պիտի պատահի) միայն Աստուծոյ կը պատկանի: Ես Իրեն ապաւինած եմ. քանի բոլոր անոնք, որոնք կը վստահին (Իր գոյութեան) պէտք է Իրեն ապաւինին»:

68. Անոնք իրենց հօր հրահանգին հետեւելով մտան (Յովսէփի քաղաքը), բայց ասիկա որեւէ օգուտ չունէր իրենց Աստուծոյ (ծրագրին) դէմ: Այդ ծառայեց պարզապէս Յակոբին փափաքին (զիրենք պաշտպանելու). քանի նկատեցէք, Մենք իրեն այդ գիտութիւնը շնորհած էինք (Թէ Աստուծոյ կամեցածը միշտ կը կատարուի), բայց մարդոց մեծամասնութիւնը չի գիտեր (ասիկա):

69. Երբ Յովսէփի ներկայացան, ան մէկդի կանչեց իր եղբայրը ու ըսաւ. «Տես, ես քու եղբայրդ եմ. ուրեմն մի նեղուիր իրենց անցեալի արարքներուն համար»:

70. Յետոյ, երբ իրենց բեռքերը հայթայթեց, (թագաւորին) ջուրի գաւաթը զետեղեց իր եղբօր ապրանքին հետ: Ապա, մունետիկ մը կանչեց. «Ով կարաւանի մարդիկ, իրապէս դուք գողեր էք»:

71. Դառնալով մունետիկին դիմաց հարցուցին. «Ի՞նչ կորսնցուցած էք»:

72. Պատասխանեցին. «Թագաւորին բաժակը կորսնցուցինք. եւ ով որ բերէ զայն, մէկ բեռ աւելի պիտի ստանայ (որպէս վարձատրութիւն), եւ ես կը վստահեցնեմ ձեզի»:

73. Ըսին. «Աստուծմով. գիտէք թէ մենք հոս անառակութիւններ ընելու չենք եկած եւ գողեր ալ չենք»:

74. Անոնք հարց տուին. «Ի՞նչ է հատուցումը եթէ սուտ ելլէք»:

75. Պատասխանեցին. «Ատոր հատուցո՞ւմը. որու որ ապրանքին մէջ գտնուի, ան պիտի ըլլայ հատուցումը (ինք պէտք է վար դրուի): Մենք այդպէս կը պատժենք անիրաւները»:

76. Ուրեմն սկսաւ իրենց ապրանքներով, նախքան եղբօրը. յետոյ իր եղբօր ապրանքէն հանեց զայն:

Այդպէս դասաւորեցինք Յովսէփի սիրոյն. թագաւորին օրէնքով պիտի չկարենար եղբայրը վար պահել (տարբեր ձեւով), եթէ Աստուած այդպէս չկամենար: Մենք է որ (գիտութեամբ) աստիճաններ կը բարձրացնենք, որու որ կամենանք. սակայն բոլոր գիտութիւն ունեցողներէն վերեւ կայ Ամենագէտը:

77. (Եղբայրները) ըսին. «Եթէ ինք գողցած է, իր եղբայրն ալ ժամանակին գողութիւն կ'ընէր»:

Ատոր վրայ Յովսէփ ինքն իրեն ըսաւ, առանց յայտնի ընելու. «Դուք շատ աւելի գէշ էք այս առնչութեամբ, եւ Աստուած տեղեակ է ձեր խօսքերէն»:

78. (Եղբայրները) ըսին. «Ով մեծաւոր. հայր մը ունի որ շատ ծեր է. ուրեմն իր փոխարէն մեզմէ մէկը վար պահէ: Իրապէս, կը տեսնենք թէ բարիք ընող մըն ես»:

79 Պատասխանեց. «Աստուած պահէ մեզ (այդպիսի փորձութենէ), որ ուրիշը պատժենք փոխան անոր, որու քովէն մեր ապրանքը գտանք. քանի (եթէ այդպէս ընենք) անիրաւ կը դառնանք»:

80. Ուրեմն, երբ յոյսերնին կտրեցին իրմէ, քաշուեցան խորհրդակցելու:

Իրենց ամենէն մեծը ըսաւ. «Չէ՞ք յիշեր թէ ձեր հայրը Աստուծոյ առաջ ձեզմէ խոստում առաւ, եւ թէ ինչպէս ատկէ առաջ ձախողեցաք Յովսէփի առնչութեամբ: Հետեւաբար, ես այս երկրէն պիտի չելլեմ մինչեւ որ հայրս արտօնէ ինծի եւ կամ Աստուած վճռէ ինծի համար, քանի Ինք լաւագոյն դատաւորն է: 81. Վերադարձէք ձեր հօր եւ ըսէք. "Ո՛վ հայր. տես, զաւակդ գողութիւն ըրած է. բայց մենք կը վկայենք միայն այն ինչ որ գիտենք: (Թէպէտ խոստացանք) չկրցանք զինք պաշտպանել բանի մը դէմ, որ աներեւոյթ էր մեզի: 82. Եւ դուն ալ հարցուր այն գիւղը ուր կը գտնուէինք եւ կարաւանի մարդոց, որոնց հետ ճամբորդեցինք ու (պիտի տեսնես թէ) մենք շիտակը կը խօսինք" »:

83. (Հայրերնին) ըսաւ. «Այս հարցով դուք ձեզ համոզած էք: Բայց դժուարութեանց համբերելը լաւագոյնն է. Աստուած կարող է զիրենք բոլորն ալ ինծի վերադարձնել. իրապէս, Ինք Ամենագէտ է, Իմաստուն»: 84. Բայց ետին դառնալով ըսաւ. «Վայ ինձ Յովսէփին համար»: Նեղութենէն աչքերը ամպոտեցան (ճերմկցան), այնքան որ տխուր էր:

85. (Զաւակները) ըսին. «Աստուծմով. դուն երբեք պիտի չդադրիս Յովսէփը յիշելէ, մինչեւ որ բոլորովին ուժաթափ ըլլաս եւ կամ ալ մեռած»:

86. Ան պատասխանեց. «Վիշտս ու նեղութիւնս միայն Աստուծոյ կը բողոքեմ, քանի Աստուծմէ բան մը գիտեմ որ դուք չէք գիտեր: 87. Զաւակներս, գացէք ու փնտռեցէք Յովսէփի եւ իր եղբօր լուրերը եւ մի յուսահատիք Աստուծոյ կենսական ոգիէն. իրապէս, միմիայն ճշմարտութիւնը ուրացող մարդիկ կը յուսահատին Աստուծոյ կենսական ոգիէն (գութէն)»:

88.... Երբ (վերադառնալով) ներկայացան (Յովսէփին), ըսին. «Ով մեծաւոր. մենք ընտանեօք դժուարութեանց մէջ ենք, եւ ուրեմն խեղճուկ ապրանքներ բերած ենք. բայց դուն ամբողջացուր (ցորենի մեր) բաժինը եւ առատաձեռն եղիր մեզի հանդէպ. նկատէ որ Աստուած կարեկցողները կը վարձատրէ»:

89. Ան պատասխանեց. «Ձեր տգէտ վիճակով, արդեօք գիտակցեցա՞ք թէ ինչ ըրիք Յովսէփին եւ իր եղբօր»:

90. Անոնք ըսին. «Ինչո՞ւ. իսկապէս դո՞ւն ես Յովսէփը»:

Պատասխանեց. «Ես եմ Յովսէփը, եւ այս ալ եղբայրս է: Աստուած իսկապէս գթառատ եղած է մեզի: Իրապէս, ով որ Իր հանդէպ զգաստ է եւ դժուարութեանց համբերող՝ տեսէք, Աստուած չի ձախողիր բարիները հատուցանելու»:

91. Ըսին. «Աստուծմով. վստահաբար Աստուած մեզմէ շատ վեր բարձրացուցած է քեզ եւ մենք իսկապէս մեղաւոր էինք»:

92. Ըսաւ. «Այսօր ձեզի հանդէպ յանդիմանութիւն չկայ: Թող Աստուած ներէ ձեզի. քանի Ան գթասիրտներու մէջ Ամենագթասիրտն է: 93. Տարէք այս շապիկս ձեզի հետ ու հօրս դէմքին վրայ տարածեցէք զայն ու ան իր տեսողութիւնը պիտի վերագտնէ: Եւ ուրեմն ձեր բոլոր ընտանիքով վերադարձէք»:

94. Հազիւ թէ կարաւանը ճամբայ ելած էր, հայրերնին ըսաւ. «Տեսէք, Յովսէփին շունչը կը զգամ, թէպէտ դուք կը սեպէք թէ թռցուցած եմ»:

95. (Շուրջինները) պատասխանեցին. «Աստուծմով. տակաւին նախկին սխալը կ'ընես»:

96. Բայց երբ բարի լուր աւետողը եկաւ ու շապիկը դէմքին ծածկեց, տեսողութիւնը վերագտաւ. ըսաւ, «Չըսի՞ ձեզի թէ Աստուծմէ բան մը գիտեմ որ դուք չէք գիտեր»:

97. (Զաւակները) ըսին. «Ով հայր. Աստուծմէ խնդրէ որ ներէ մեզի մեր մեղքերը, քանի իրապէս, մենք մեղաւոր էինք»:

98. Ըսաւ. «Պիտի խնդրեմ Տիրոջմէս որ ներէ ձեզի. Ան միակ Ներողն է, Ողորմածը»:

99. Երբ (բոլորը միասին) Յովսէփին ներկայացան, մէկդի քաշեց իր ծնողքը, ըսելով. «Մտէք Եգիպտոս. Աստուծոյ կամեցողութեամբ ապահով պիտի ըլլաք (չարիքէ)»: 100. Ան ծնողքը առաջնորդեց պատուական ամպիոնը եւ (բոլորը) միասին երկրպագեցին իրեն:

Ուրեմն (Յովսէփ) ըսաւ. «Ով հայր. ահաւասիկ ժամանակուան երազիս իմաստը, որ Տէրս իրականացուց: Ան իսկապէս բարի գտնուեցաւ ինծի հանդէպ, զիս բանտէն ազատելով, եւ ձեզ ալ անապատէն հոս (քովս) բերելով, երբ նախապէս Սատանան հակառակութիւն սերմանած էր իմ եւ եղբայրներուս միջեւ: Իրապէս, Տէրս Գթառատ է այն ինչի որ Ինք կամենայ. իրապէս, Ան Ամենագէտ է, Իմաստուն»:

101. «Ով Տէրս. իսկապէս կառավարելու ոյժ շնորհեցիր ինծի, ինչպէս եւ մեկնաբանելու գիտութիւնը: Արարիչը երկինքներու եւ երկրի, Դուն ես իմ հովանիս աշխարհի մէջ եւ յաջորդ կեանքի ընթացքին. թոյլ տուր որ Քեզի յանձնուած մեռնիմ, ու զիս (արդարներու), առաքինիներու միացուր»:

102. Ասոնք կարգ մը տեղեկութիւններ են (անցեալի) աներեւոյթէն որ (հիմա) կը յայտնենք քեզի, քանի դուն իրենց (Յովսէփի եղբայրներուն) հետ չէիր երբ միաբանաբար որոշեցին ծրագրել (իր դէմ):

103. Տակաւին, որքան ալ տենչաս, մարդոց մեծամասնութիւնը պիտի չհաւատան (այս յայտնութեան), 104. թէպէտ դուն իրենցմէ վարձատրութիւն մը չես խնդրեր. ատիկա պարզապէս յիշեցում մըն է բոլորին (Աստուծոյ կողմէ): 105. Բայց (արդէն) քանի՛ քանի նշաններ կան երկինքերու մէջ եւ երկրի վրայ, որոնց քովէն կ'անցնին իրենք եւ որոնք նկատի չեն առներ (կռնակ կը դարձնեն): 106. Իրենցմէ շատեր Աստուծոյ նոյնիսկ չեն հաւատար, առանց Իրեն բաժնեկիցներ կարգելու:

107. Արդեօք իրենք ապահո՞վ կը զգան որ Աստուծոյ պատիժը պիտի չպատէ զիրենք, եւ կամ (արդեօք ապահո՞վ կը զգան) թէ Վերջին Ժամը անակնկալ կերպով պիտի չպատահի, առանց որ իրենք տեղեակ ըլլան ատոր:

108. Ըսէ՛. «Այս է իմ ճամբաս. (ձեզ) Աստուծոյ կը հրաւիրեմ, յենելով (տրամաբանական) ներշնչումի ՝ ես ու անոնք որ ինծի կը հետեւին: Եւ Փառաւոր է Աստուած, ու ես Իրեն բաժնեկից վերագրող մը չեմ»:

109. Եւ քեզմէ առաջ ալ ոեւէ մէկուն առաքելութիւն չի տուինք բացի (մահկանացու) մարդոցմէ, որոնց ներշնչեցինք, (ընտրելով զիրենք) այն ժողովուրդէն (որոնց պատգամ պիտի տրուէր):

Արդեօք իրենք երբեք չե՞ն ճամբորդած երկրի վրայ ու նկատած, թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ իրենցմէ առաջ ապրողներուն. եւ (թող գիտնան) թէ յաջորդ կեանքը աւելի լաւ է անոնց, որոնք զգաստ են Աստուծոյ հանդէպ: Ուրեմն պիտի չի տրամաբանե՞ն:

110. Նոյնիսկ երբ առաքեալները յուսահատեցան եւ խորհեցան թէ սուտ խօսուած էր իրենց՝ Մեր աջակցութիւնը հասաւ, եւ փրկեցինք որու որ կամեցած էինք (փրկել). իսկ Մեր պատիժը անհնար է վանել մեղքի մէջ կորսուածներէն:

111. Իրենց (նախկին առաքեալներու) պատմութեան մէջ դաս մը կայ, ըմբռնում ունեցող մարդոց:

(Գալով այս յայտնութեան) շինծու չէ այդ, որ յօրինուած ըլլայ (մարդոց կողմէ). այլ հաստատում մըն է նախկին յայտնութիւններուն, եւ ամէն ինչի յստակ բացատրութիւն, ինչպէս նաեւ ուղղութիւն եւ գութ մարդոց՝ որոնք կը հաւատան:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՐ-ՌԱԸՏ

13. ՈՐՈՏՈՒՄ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա. Լ. Մ. Ր.

Ասոնք են Գրքին պատգամները. եւ այն ինչ որ քեզի շնորհուած է վերէն, ճշմարտութիւնն (իրողութիւնն) է, սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը պիտի չհաւատան:

2. Աստուած է երկինքները բարձրացնողը, առանց որեւէ տեսանելի սիւներու եւ Ան հաստատուած է Իր գահին վրայ: Ինք կարգաւորած է արեւն ու լուսինը. իւրաքանչիւրը կ'ընթանայ (իր ծիրին մէջ) որոշ ժամանակի մը համար: Ինք կը կառավարէ ամէն գոյութիւն:

Յստակ կերպով Ան կը պարզէ այս պատգամները, որպէսզի համոզուիք թէ ձեր Տիրոջ պիտի հանդիպիք (Դատաստանի Օրը):

3. Եւ Ինք է որ երկիրը ընդարձակած է ու ատոր վրայ հաստատած լեռներ եւ վազող ջուրեր եւ ամէն տեսակի պտուղները զոյգ (արու եւ էգ) ստեղծած է: Գիշերով ցերեկը կը ծածկէ:

Իրապէս, այս բոլորին մէջ պատգամներ կան խորհող մարդոց:

4. Եւ երկրի վրայ կան հողաշերտեր, որոնք իրարու կից են (սակայն տարբեր). եւ կան այգիներ ու ցորենի դաշտեր. իրար քով (նոյն արմատէն) արմաւենիներ եւ առանձին (արմաւենիներ). նոյն ջուրով կը ջրուին եւ որպէս ուտելիք մէկ մասը կը նախընտրէք միւսներէն:

Իրապէս, այս բոլորին մէջ պատգամներ կան մարդոց՝ որոնք կը տրամաբանեն:

5. Եթէ ապշած ես (Աստուծոյ հիանալի ստեղծագործութեան), աւելի ապշեցուցիչ է իրենց ըսածը. «Յող դառնալէ ետք դարձեա՞լ պիտի վերըստեղծուինք»:

Անոնք են որոնք (այսպիսի հարցումներով ցոյց կու տան թէ) կ՚ուրանան իրենց Տէրը. եւ անոնք է որ իրենց վիզին վրայ կապանքներ կը կրեն (սուտ բաներու հաւատք ընծայելով). ու անոնք են որ պիտի դառնան կրակին բնակիչները, եւ հոն ալ պիտի մնան:

6. Եւ քեզի (ասպարէզ կը կարդան) շտապելու չարիքը (որ կրնայ պատահիլ իրենց) փոխան բարիքի՝ թէպէտ իրենցմէ առաջ ապրողներու օրինակները եկած ու անցած են:

Նկատի առ որ Տէրդ Ներող է, հակառակ մարդոց ըրած անիրաւութիւններուն. բայց դարձեալ նկատէ, որ Տէրդ սաստիկ կերպով կը փոխհատուցանէ (կը պատժէ):

7. Ճշմարտութիւնը ուրացողները կ՚ըսեն. «Ինչո՞ւ որեւէ հրաշք չէ պարգեւուած իրեն, իր Տիրոջ կողմէ»:

Բայց դուն պարզապէս ազդարար մըն ես եւ բոլոր մարդիկ (Աստուծոյ մէջ) առաջնորդ մը ունին:

8. Աստուած գիտէ ինչ որ որեւէ էգ (իր արգանդին մէջ) կը կրէ, եւ թէ ինչ չափով արգանդները կը վիժին եւ կամ կ՚երկարաձգեն (իրենց յղութիւնը). քանի Իր հետ ամէն ինչ չափով է:

9. Ան գիտէ աներեւոյթը եւ տեսանելին. (Ան է) Մեծը, Ամենաբարձրը:

10. (Իրեն համար) նոյնն է եթէ ձեզմէ ոեւէ մէկը գաղտնի պահէ իր խորհուրդները թէ բացայայտ կերպով յայտնէ զանոնք. եւ կամ գիշերով փորձէ պահել (իր արարքները) եւ կամ օր ցերեկով ընէ զանոնք, 11. (խորհելով թէ) օգնականներ ունի - իր ձեռքին տակ եւ կամ իր ետեւէն - որոնք կարող են պահպանել զինք՝ Աստուծոյ կամեցածին հանդէպ:

Իրապէս, Աստուած չի փոխեր մարդոց վիճակը, բացի երբ իրենք փոխուին ներքնապէս. եւ եթէ Աստուած կամենայ որ մարդիկ տանջուին (իրենց արարքներուն հետեւանքով), չկայ մէկը որ կարենայ կասեցնել զայն. քանի չունին մէկը որ զիրենք պաշտպանէ Իր դէմ:

12. Ինք է որ կայծակը կը ցուցադրէ ձեզի, որպէսզի թէ վախ եւ թէ յոյս ունենաք, ու խիտ ամպեր կը գոյացնէ:

13. Որոտումն ալ Իր փառքը կը գովաբանէ, եւ հրեշտակներն ալ (նոյնը կ՚ընեն)՝ երկիւղածութեամբ: Եւ Ինք կ՚արձակէ որոտի կայծը, որու որ կամենայ հարուածել:

Եւ տակաւին Աստուծոյ մասին կը վիճաբանին, (առանց նկատի առնելու ամէն ապացոյց) թէ Ինք է խիստ Զնարամիտը:

14. Իրաւ կանչը (աղօթքը) Իրեն պատշաճ է, քանի Իր փոխարէն որու որ կոչ ընեն, անոնք չեն կարող որեւէ բան պատասխանել իրենց. - նման այն անձին, որ ափերը բաց ձեռքը դէպի ջուր կ՚ուղղէ, որպէսզի բերնին հասնի եւ երբեք չի հասնիր - : Ուրեմն, ճշմարտութիւնը ուրացողներու աղօթքը պարզապէս կորուստ է:

15. Աստուծոյ կը խոնարհին (Իր դրած բնութեան օրէնքներուն կը հետեւին), կամայ թէ ակամայ, ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ թէ երկրի վրայ, ինչպէս որ կ՚ընեն իրենց շուքերը՝ առաւօտուն եւ երեկոյեան:

16. Ըսէ՛. «Ո՞վ է երկինքներու եւ երկրի Տէրը»:

Ըսէ՛. «Աստուած է»:

Ըսէ՛. «Ինչո՞ւ ուրեմն Իր փոխարէն կ՚ընտրէք պաշտպաններ, որոնք կարողութիւնը չունին իրենք իրենց օգտակար ըլլալու, ոչ ալ վնաս հասցնելու»:

Ըսէ՛. «Կոյրը եւ տեսողութիւն ունեցողը հաւասա՞ր են. եւ կամ, խոր մթութիւնը եւ լոյսը կարելի՞ է հաւասար սեպել»:

Արդեօք, իրենց յօրինած Աստուծոյ բաժնեկիցներուն ստեղծագործութիւնը (արտադրութիւնը), Իր ստեղծագործութեա՞ն կը նմանցնեն. ուրեմն իրենց համար ամէն ստեղծագործութիւն նոյնն է:

Ըսէ՛. «Աստուած է ամէն բանի Ստեղծիչը. եւ Ան է Միակը որ բացարձակ իշխանութիւն ունի ամէն գոյութեան, (Անյաղթելին)»:

17. Երբ երկինքէն անձրեւ կու տայ, գետերու հովիտները կը բարձրանան եւ (ջուրը) կը հոսի որոշ չափով. հոսանքը փրփուր կը յառաջացնէ, նման այդ փրփուրին որ հնոցի մը մէջ յառաջ կու գայ, երբ (մետաղէ մը) կ՚ուզեն մարդիկ զարդեղէն կամ գործիք շինել:

Աստուած այսպէս կը բաղդատէ իրաւը եւ սուտը. քանի գալով փրփուրին, այդ կ՚անհետանայ որպէս թափթփուք, բայց ինչ որ օգուտ է մարդոց, կը մնայ հողին մէջ:

Աստուած այսպէս կը բաղդատէ օրինակը 18. անոնց, որոնք ընդունակ կերպով կ՚ընդառաջեն իրենց Տիրոջ, եւ անոնց, որոնք անպատասխան կը մնան Իր (հրաւէրին):

(Անպատասխան մնացողներ) եթէ ունենային ամէն բան որ կայ երկրի վրայ, եւ ատոր նմանը (կրկինը), պիտի ուզէին որպէս փրկագին վճարել զայն (Դատաստանի Օրը). շատ վատ հաշիւ պիտի ունենան, ու իրենց ապաստանը պիտի ըլլայ դժոխքը. ի՜նչ գէշ հանգստանոց:

19. Կարելի՞ է ուրեմն մէկը, որ գիտէ թէ քու Տիրոջմէդ քեզի պարզեւուածը ճշմարտութիւնն է, հաւասար նկատել մէկու մը որ կոյր է:
Ասիկա միայն խոհեմ անձեր ի մտի կ'ունենան. 20. անոնք, որ իրենց հաստատուած կապը կը պահեն Աստուծոյ հետ եւ ուխտերնին չեն կտրեր, 21. եւ որոնք կը միացնեն այն ինչ որ Աստուած հրահանգած է որ միացուի, եւ կ'երկիւղին իրենց Տիրոջմէն ու կը վախնան վատ հաշուետուութենէ, 22. եւ որոնք դժուարութեանց կը համբերեն՝ փափաքելով իրենց Տիրոջ հաւանութիւնը, եւ աղօթքը վառ կը պահեն, եւ ուրիշներու բաժին կը հանեն՝ ըլլայ գաղտնաբար թէ հրապարակային՝ այն ինչէ որ Մենք իրենց հայթայթած ենք ու չարիքի փոխարէն բարիք կ'ընեն:
Ասոնք են որոնք պիտի արդիւնաբերուին յաջորդ կեանքին. 23. եդեմական պարտէզներ, ուր մուտք պիտի գործեն իրենց ծնողներէն, կիներէն եւ զաւակներէն առաքինի եղողներու հետ. եւ հրեշտակներ պիտի մօտենան իրենց բոլոր դռներէն (ու պիտի ըսեն).24. «Խաղաղութիւն ձեզի քանի համբերութեամբ տոկացիք»:
Ի՜նչ հիանալի է յաջորդ կեանքի արդիւնաբերումը:
25. Բայց անոնք որոնք իրենց հաստատուած կապը կը խզեն Աստուծոյ հետ, եւ կը բաժնեն իրարմէ այն ինչ որ Աստուած հրահանգած է միացնել (իրարու), ու նաեւ փճացած կեանք կը վարեն երկրի վրայ, անոնց բաժինն է դրժում (Աստուծմէ), ու պիտի ունենան թշուառագոյն վիճակը (յաջորդ կեանքի ընթացքին):
26. Աստուած առատօրէն կը հայթայթէ, կամ ալ սահմանափակ կու տայ, որու որ Ինք կամենայ. այդպէսով, մարդիկ կը հրճուին աշխարհային կեանքի ընթացքին: Սակայն, բաղդատած յաջորդ կեանքին՝ աշխարհային կեանքը ոչինչ է, բացի անցողակի հաճոյքէ:
27. Անոնք որոնք կը դրժեն (այս պատգամին) ճշմարտութիւնը կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ որեւէ հրաշք չէ պարգեւուած իրեն (Առաքեալին), իր Տիրոջ կողմէ»:
Ըսէ՛. «Աստուած թոյլ կու տայ որ մոլորի այն անձը, որ ինք կ'ուզէ (մոլորիլ), ճիշդ ինչպէս որ Ինք դէպի Իրեն կ'առաջնորդէ բոլոր անոնք, որ Իրեն կը դառնան:
28. (Բոլոր անոնք) որոնք հաւատք կ'ընծայեն՝ իրենց սրտերը կը հանգստանան Աստուած յիշելով. քանի իրապէս, Աստուած յիշելով է որ (մարդոց) սրտերը հանգիստ կը դառնան:29. (Ուրեմն) անոնք որոնք կը հաւատան ու բարի արարքներ կը կատարեն, ուրախ պիտի ըլլան (այս աշխարհի մէջ) եւ պիտի ունենան լաւագոյն նպատակակէտը (յաջորդ կեանքի):
30. Այսպէս (Մեր առաջնորդութեամբ) Մենք քեզի առաքելութիւնը տուինք հասարակութեան մը մէջ, որոնցմէ առաջ (նման) հասարակութիւններ եկած ու անցած են, որպէսզի արտասանես իրենց ինչ որ Մենք կը ներշնչենք քեզի. քանի իրենք (տգիտութեամբ) կ'ուրանան Գթասիրտը:
Ըսէ՛. «Ան է իմ Տէրս: Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ: Իրեն կ'ապաւինիմ ու Իրեն դարձած եմ»:
31. Եթէ նոյնիսկ (երկնային) ընթերցում մը գոյութիւն ունենար որու միջոցաւ լեռները քալէին, կամ երկիրը ճեղքուէր եւ կամ մեռելները խօսէին (տակաւին շատեր հաւատք պիտի չընծայէին ատոր):
Բայց ոչ, Աստուած միայն կարող է որոշել, թէ ինչ պիտի պատահի: Ուրեմն, անոնք որոնք հաւատք կ'ընծայեն, տակաւին չե՞ն կրցած գիտնալ թէ Աստուած իսկապէս ուղղած կ'ըլլար բոլոր մարդկութիւնը՝ եթէ Ինք այդպէս կամենար:
Բայց գալով անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարտութիւնը, որպէս արդիւնք իրենց արարքներուն՝ պատուհասներ պիտի ունենան եւ կամ ալ զգան այդ իրենց շրջանակին (ապրած տեղին) շուրջ. (այսպէս պիտի շարունակուի) մինչեւ Աստուծոյ խոստումը (Յարութեան Օրը) պատահի. իրապէս, Աստուած երբեք չի ձախողիր Իր խոստումը կատարելու:
32. Եւ իսկապէս, քու ժամանակաշրջանէդ առաջ առաքեալներ ծաղրուած են, եւ Ես հանդուրժած եմ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն. բայց ժամանակ մը ետք հաշուի բռնած եմ զիրենք. եւ ի՜նչ ահռելի էր փոխհատուցումս:
33. Ո՞վ է իւրաքանչիւր անձի Յոգատարը, (որ կը հատուցանէ) իր վաստակին համեմատ: Եւ տակաւին ուրիշներու կը վերագրեն Աստուծոյ բաժնեկցութիւնը:
Ըսէ՛. «Ինչ անուն որ կ'ուզէք տուէք (այդ ուրիշներուն). բայց դո՞ւք Աստուծոյ պիտի տեղեկացնէք երկրի վրայ գտնուող որեւէ բան, որ Ինք չի գիտեր, թէ չէ բառախա՞ղ կ'ընէք»:
Ոչ, իրենց (սուտ) երեւակայութիւնները հրապուրիչ դարձան անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը, եւ ուրեմն շեղած են (ուղիղ) ճամբէն. եւ որու որ Աստուած շեղէ, ոչ մէկ առաջնորդ կարող է գտնել ան: 34. Այդպիսիները պիտի տանջուին այս աշխարհի մէջ. բայց յաջորդ կեան-

քի տանջանքը աւելի դժուարին է, եւ պիտի չունենան ոեւէ մէկը որ Աստուծմէ պատսպարէ զի-րենք:

35. Դրախտը, որ խոստացուած է Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներու, նման է (պար-տէզի մը), ուր գետակներ կը հոսին. ատոր պտուղները մշտական պիտի ըլլան, ինչպէս եւ շու-քը:

Այդպէս պիտի ըլլայ զգաստ-պարտաճանաչներու վարձատրութիւնը, ինչպէս որ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն վարձատրութիւնը պիտի ըլլայ կրակը:

36. Ուրեմն, անոնց որ այս Գիրքը տրուեցաւ, կ'ուրախանան այդ ամէնով որ վերէն պարզեւուեցաւ քեզի. բայց կան ուրիշ կուսակիցներ (ուրիշ աղանդներ) որոնք կ'ուրանան մէկ մասը (վաւերական չեն համարեր Գրքին կարգ մը մասերը):

Ըսէ՛. «Ինծի հրահանգուած է որ Աստուած պաշտեմ եւ Իրեն ոեւէ բաժնեկիցներ չկար-գեմ. դէպի Իրեն կը հրաւիրեմ (մարդկութիւնը) եւ Ինք է նպատակակէտս»:

37. Հետեւաբար այսպէս, Մենք վերէն պարզեւեցինք այս (Գիրքը), որպէս վճռական դատողութիւն մը արաբերէն լեզուով: Ուրեմն, եթէ դուն տեղի տաս մարդոց քմահաճոյքներուն (իրենց հաւնածին կամ չհաւնածին), այս բոլոր գիտութիւնը ստանալէ ետք, քեզ ոչ մէկը պիտի պաշտպանէ Աստուծոյ դէմ եւ ոչ մէկը պիտի պատսպարէ:

38. Եւ քեզմէ առաջ առաքեալներ ղրկած ենք, ու իրենց շնորհած ենք կիներ եւ զաւակ-ներ: Եւ ոեւէ առաքեալ ոչ մէկ հրաշք գործած է, բացի Աստուծոյ հրամանով:

Իւրաքանչիւր ժամանակաշրջան իր Գիրքը (յայտնութիւնը) ունեցած է.

39 Աստուած կը ջնջէ կամ կը հաստատէ ինչ որ Ինք կամենայ, քանի իր մօտ է ամէն Գիրքի (յայտնութեան) աղբիւրը:

40. Ամէն պարագայի, եթէ քեզի ցոյց տանք կարգ մը բաներ, որ խոստացած ենք իրենց համար (քու կեանքիդ ընթացքին) կամ թոյլ տանք որ մահանաս, քու պարտականութիւնդ է պատգամը հաղորդել եւ Մենք է որ հաշիւ պիտի պահանջենք (բոլորէն):

41. Ուրեմն (ուրացողներ, դժողներ, հաւատք չընծայողներ) չեն անդրադարձած երբեք թէ ինչպէս (Մեր պատիժներով) երկիր կ'այցելենք, ու կողմերէն կը պակսեցնենք զայն (հարս-տութենէ ետք չքաւորութիւն, կեանքէ ետք մահ, փառքէ ետք նուաստացում, յաղթանակէ ետք պարտութիւն, եւայլն): Քանի երբ Աստուած կը վճռէ, չկայ ոյժ մը որ կարենայ կասեցնել իր վճիռը. եւ Աստուած արագ է որպէս հաշուեյարդար:

42. Հիմակուաններէն առաջ ապրող (մեղաւորներ) ալ ծրագրեցին (Աստուծոյ դէմ), բայց ամենասուր ծրագիրը կը պատկանի Աստուծոյ, որ գիտէ թէ իւրաքանչիւր անձ ինչ վաստկած է. եւ ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի գիտակցին (ժամանակի ընթացքին) թէ ապագան որու կը պատկանի:

43. Եւ ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն, «Դուն չես ղրկուած (Աստուծոյ կողմէ. դուն առաքելութիւն մը չունիս)». դուն (ալ) ըսէ՛. «Որպէս վկայ, Աստուած բաւարար է իմ եւ ձեր մի-ջեւ, ինչպէս նաեւ ով որ գիտակցութիւնը ունի այս Գրքին»:

ՍՈՒՐԱԹ ԻՊՐԱՀԻՄ

14. Աբրահամ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Գիրք մըն է (այս) որ վերէն յայտնեցինք քեզի, որպէսզի մարդկութիւնը խաւարներէն դէպի լոյս հանես՝ Աստուծոյ թոյլտուութեամբ, ուղղելով զիրենք Հզօրին եւ Գովելիին ճամբուն՝ 2. Աստուծոյ, որու կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ:

Բայց վայ անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը. քանի սոսկալի տանջանք պիտի ունենան 3. անոնք, որ աշխարհի կեանքը կը նախընտրեն յաջորդէն եւ Աստուծոյ ուղիին ար-գելք կը հանդիսանան, շեղակի ուզելով ցոյց տալ զայն: Այդպիսիները շա՜տ մոլորած են:

4. Ոեւէ առաքեալ մը չենք ղրկած, բացի որ իր ժողովուրդին լեզուով կը խօսի, որպէսզի յստակ կերպով բացատրէ իրենց (Մեր պատգամը): Սակայն Աստուած կը մոլորէ ան, որ կը կամենայ (մոլորիլ) եւ կ'ուղղէ ան, որ կը կամենայ (ուղղուիլ). քանի Ինք է Հզօրը, Իմաստունը:

5. Եւ նախապէս Մովսէսը առաքեցինք Մեր պատգամներով. «Քու ժողովուրդդ մթու-թեան խորերէն դէպի լոյս առաջնորդէ եւ յիշեցուր իրենց Աստուծոյ Օրերը»:

Իրապէս, այս յիշեցումին մէջ պատգամներ կան բոլոր անոնց, որոնք դժուարութեանց կը համբերեն եւ երախտապարտ են (Աստուծոյ):

6. Մովսէս այսպէս խօսեցաւ իր ժողովուրդին. «Յիշեցէք օրհնութիւնները որոնք Աստուած շնորհեց ձեզի երբ ձեզ փրկեց Փարաւոնի մարդոցմէ, որոնք շատ գէշ կերպով կը չարչարէին ձեզ. ձեր զաւակները կը սպաննէին եւ միայն ձեր կիները կը խնայէին: Ատիկա առիթ փորձութիւն մըն էր ձեր Տիրոջմէն: 7. (Դարձեալ յիշեցէք) երբ ձեր Տէրը յայտարարեց "Եթէ երախտապարտ ըլլաք, ալ աւելի պիտի տամ ձեզի. բայց եթէ ապերախտ դառնաք, իրապէս պատիժս խիստ պիտի ըլլայ" »: 8. Եւ Մովսէս շարունակեց. «Եթէ ուրանաք ճշմարտութիւնը, դուք եւ ով որ կայ աշխարհի վրայ, (գիտցէք թէ) իրապէս, Աստուած բաւարար է (Ինքնաբաւ), Գովելի»:

9. Տակաւին չէ՞ք տեղեկացած ձեզմէ առաջ ապրողներու պատմութիւններուն. Նոյի մարդիկը, Աատի եւ Թամուտի, եւ անոնք որոնք յաջորդեցին իրենց: Աստուծմէ զատ մարդ չի գիտեր զիրենք: Անոնց առաքեալները ներկայացան իրենց ամէն տեսակ բացատրութիւններով, բայց անոնք իրենց բերանները իրենց ձեռքերով ծածկեցին ու պատասխանեցին. «Ձեզի վստահուած պատգամը ճիշդ չենք համարեր, եւ տեսէք, մենք տարակուսելով խոր կասկածի մէջ ենք ձեր կանչին մասին»:

10. Իրենց առաքեալները ըսին. «Կարելի՞ է տարակուսիլ Աստուծոյ մասին, որ երկինքներու եւ երկրի Արարիչն է: Ան է որ ձեզ կը կանչէ, որպէսզի ներէ ձեր մեղքերը եւ դադար շնորհէ ձեզի մինչեւ որոշուած ժամը հասնի»:

Անոնք պատասխանեցին. «Բայց դուք մեզի նման մահկանացու մարդիկ էք: Դուք կ'ուզէք մեզ հեռացնել այն ինչէն, որ մեր նախահայրերը կը պաշտէին. ուրեմն, ցոյց տուէք մեզի յստակ լիազօրութիւն մը (ձեր առաքելութեան)»:

11. Իրենց առաքեալները պատասխանեցին. «Ճիշդ է որ մենք ձեզի նման մահկանացու մարդիկ ենք. բայց Աստուած Իր պարգեւը կը շնորհէ Իր ծառաներէն որու որ կ'ուզէ: Ամէնայնդէպս, մենք կարողութիւնը չունինք ձեզի ցոյց տալու մեր լիազօրութիւնը, բացի Աստուծոյ թոյլտուութեամբ. բայց բոլոր հաւատք ընծայողներ պէտք է Աստուծոյ վստահին: 12. Եւ ինչպէ՞ս չի վստահինք Աստուծոյ, տեսնելով որ Ինք ցոյց տուած է մեր հետեւելիք ուղին:

«Ուրեմն, մենք համբերութեամբ պիտի կրենք ինչ ձեւով ալ վիրաւորէք մեզ. քանի, բոլոր վստահութիւն ունեցողներ (Աստուծոյ գոյութեան), պէտք է Աստուծոյ ապաւինին»:

13. Բայց ճշմարտութիւնը ուրացողներ ըսին իրենց առաքեալներուն. «Ձեզ իսկապէս պիտի վտարենք մեր հողէն եթէ մեր ձեւերուն (աղանդին) չվերադառնաք»:

Հետեւաբար, իրենց Տէրը ասիկա յայտնեց Իր առաքեալներուն. «Իսկապէս պիտի կործանենք այս անիրաւները, 14. եւ ձեզի պիտի թոյլատրենք որ այս հողին վրայ բնակիք իրենցմէ ետք. այս է (Իմ խոստումս) բոլոր անոնց, որոնք երկիւղածութեամբ կանգ կ'առնեն Իմ ներկայութեանս, եւ կը վախնան Իմ ազդէս»:

15. Եւ աղօթեցին (առաքեալները) որ ճշմարտութիւնը յաղթական դուրս գայ: Եւ ամէն անբարտաւան յամառ անձ յուսախաբ պիտի ըլլայ, 16. ու անկէ ետք դժոխք (պիտի մտնէ), ուր պիտի խմէ լճացած ջուր, 17. որը անընդհատ պիտի լափէ, բայց շատ դժուար կուլ պիտի տայ: Ամէն կողմէ մահը պիտի շրջապատէ զինք եւ ինք պիտի չմեռնի, քանի սոսկալի տանջանքի պիտի ենթարկուի անկէ ետք:

18. Իրենց Տէրը ուրացողներ նման են անոնց, որոնց բոլոր արարքները մոխիր են, որոնց վրայ կը փչէ փոթորկոտ օրուայ մը քամին: Իրենց վաստակով ոչ մէկ բան կրնան ձեռք ձգել, քանի այս (ուրացումը) բացարձակ մոլորումն է:

19. (Տակաւին) չէ՞ք նկատած թէ Աստուած ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը: Ան կարող է, եթէ այդպէս կամենայ, որ ձեզ մէջտեղէն հանէ ու նոր մարդիկ ստեղծէ (ձեր փոխարէն). 20. այս մէկը դժուար չէ Աստուծոյ համար:

21. Եւ բոլոր (մարդկութիւնը) Աստուծոյ առաջ պիտի ներկայանան (Դատաստանի Օրը). այն ատեն տկար մարդիկ պիտի ըսեն անբարտաւան մարդոց. «Տեսէք, մենք ձեր հետեւորդներն էինք. կրնա՞ք ուրեմն որեւէ ձեւով պաշտպանել մեզ Աստուծոյ պատիժէն»:

Պիտի պատասխանեն. «Եթէ Աստուած մեզի ցոյց տար (փրկութեան) միջոցը, մենք ալ ձեզ (ատոր) կ'առաջնորդէինք: Մեզի համար նոյնն է պարզան, ըլլայ անհանդարտ ողբանք թէ համբերութեամբ տանինք (մեր բաժինը). մեզի համար փախուստ չկայ»:

22. Եւ երբ ամէն ինչ վճռուի, Սատանան պիտի ըսէ. «Տեսէք, Աստուած ձեզի տուաւ խոստում մը որ պիտի իրականանար: Ես ալ ձեզի խոստումներ տուի, բայց ձեզ խաբեցի: Ես ձեր վրայ որեւէ լիազօրութիւն չունէի, բայց երբ կանչեցի ձեզ, դուք ընդառաջեցիք: Ուրեմն զիս մի այպանէք, այլ դուք ձեզ այպանեցէք: Ես ձեր աղաղակներուն չեմ կրնար պատասխանել, ոչ ալ դուք ինծի. քանի տեսէք, ես միշտ մերժած եմ ընդունիլ, թէ որեւէ իրականութիւն կար ձեր նախկին հաւատքին՝ որ ես բաժնեկից էի Աստուծոյ»:

Իրապէս, բոլոր անիրաւ մարդիկ ցաւալի տանջանք պիտի ունենան:

23. Բայց անոնք որ հաւատք ընծայած են ու բարի արարքներ կատարած, պիտի ընդունուին պարտէզներու մէջ ուր ջուրեր կը հոսին, հոն կենակցելու իրենց Տիրոջ թոյլտուութեամբ: Իրենց բարեւը պիտի ըլլայ, «Խաղաղութիւն»:

24. Չէ՞ք նկատած թէ Աստուած օրինակ (առակ) կու տայ: Լաւ խօսքը նման է ծառի մը, որու արմատները հաստատ են եւ ճիւղերը դէպի երկինք կը սլանան. 25. ամէն եղանակի պտուղ կու տայ, իր Տիրոջ թոյլտուութեամբ: Աստուած օրինակներ կու տայ մարդոց, որպէսզի յիշեն: 26. Եւ գէշ խօսքը նման է գէշ ծառի մը, որ հողէն արմատախիլ կ'ըլլայ. երբեք հաստատ չէ (չի տոկար):

27. Աստուած հաւատացեալները կ'ամրապնդէ այս կեանքի ընթացքին եւ յաջորդ կեանքին՝ Իր հաստատ խօսքերով. սակայն անիրաւները կը մոլորեցնէ. քանի Աստուած կ'ընէ ինչ որ կամենայ:

28. Չե՞ս նկատած անոնք, որոնք ճշմարտութեան ուրացումը կը նախընտրեն՝ Աստուծոյ օրհնութիւններէն (պատգամներէն), եւ այդպէսով կործանումի բնակավայր կը հրաւիրեն իրենց ժողովուրդը 29. - դժոխք - ուր պիտի խորովին. եւ ի՜նչ գէշ տեղ է այդ: 30. Անոնք Աստուծոյ մրցակիցներ կը հնարեն ու այդպէսով կը մոլորին Իր ուղիէն:

Ըսէ՛. «Վայելեցէք հիմա, բայց ձեր վերջը կրակն է»:

31. Ըսէ այն ծառաներուս, որոնք հաւատք կ'ընծայեն, թէ շարունակեն աղօթել, եւ ուրիշներու բաժին հանեն՝ այն ինչէ որ Մենք հայթայթած ենք իրենց, գաղտնաբար թէ հրապարակային կերպով՝ նախքան հասնիլը Օրուայ մը, որու ընթացքին փոխատուութիւն եւ բարեկամութիւն գոյութիւն չունի այլեւս:

32. Աստուած ստեղծած է երկիքներն ու երկիրը եւ երկինքէն ջուր ղրկելով պտուղներ կը յառաջացնէ որպէս սնունդ ձեզի. եւ Ինք ձեզի ենթակայ ըրած է նաւերը, որպէսզի կարենաք ճամբորդել Իր թոյլտուութեամբ. եւ Ինք ձեր օգտին համար գետերը ենթակայ ըրած է (Իր բնութեան օրէքներուն).

33. եւ Ինք (Իր բնութեան օրէնքներուն) ենթարկած է արեւն ու լուսինը, որոնք կը դառնան իրենց ծիրերուն մէջ, ձեր օգտին համար. եւ Ինք (Իր բնութեան օրէնքներուն) ենթարկած է գիշերն ու ցերեկը, ձեր օգտին համար:

34. եւ Ինք կու տայ ձեզի ձեր բոլոր խնդրանքներէն. եւ եթէ փորձէք թուարկել (համրել) Աստուծոյ օրհնութիւնները, պիտի չկարենաք զանոնք հաշուել:

Իրապէս. մարդ արարածը անիրաւ է, ապերախտ:

35. ...Ուրեմն, Աբրահամ ըսաւ. «Ով Տէրս. այս շրջանը (հողը) ապահով դարձուր եւ հեռու պահէ զիս ու զաւակներս՝ կռապաշտութենէ:

36. «Ով Տէրս,ատոնք (կուռքերը) իրապէս շատ մը մարդոց մոլորած (շեղած) են: Ուրեմն, ով որ ինծի հետեւի (այս հաւատքիս), ինծմէ է, եւ ով որ ինծի չի հնազանդիր (թող գիտակցի թէ) Դուն իրապէս Ներող ես, Ողորմած:

37. «Ով մեր Տէրը. սերունդէս մաս մը կը բնակի հովիտի մը մէջ, որ բուսականութենէ զուրկ է եւ որ մօտ է Քու սուրբ Տաճարիդ, որպէսզի ով մեր Տէրը, կարենան աղօթել (հոն). ուրեմն թոյլ տուր որ մարդոց սրտերը դէպի հոն հակին, եւ իրենց արդիւնաւոր սնունդ շնորհէ, որպէսզի երախտապարտ ըլլան:

38. «Ով մեր Տէրը. Դուն գիտես թէ ինչ բան թաքուն կը պահենք ինչպէս նաեւ թէ ինչ բան կը յայտնենք. քանի ոչինչ կայ երկրի վրայ թէ երկնքի, որ պահուած մնայ Աստուծմէ:

39. «Գովաբանութիւն Աստուծոյ, որ մեծ տարիքիս շնորհեց ինծի Իսմայէլը եւ Իսահակը: Տեսէք, Աստուած ամէն խնդրանք կը լսէ. 40. (ուրեմն) ով Տէր, շնորհէ որ ես ու իմ սերունդս աղօթքը վառ պահենք: Եւ ով մեր Տէրը, այս աղօթքս ալ ընդունէ. 41. Ներում շնորհէ ինծի եւ ծնողքիս ու բոլոր հաւատացեալներուն՝ այն Օրը, երբ հաշուետուութիւն պիտի կատարուի»:

42. Մի խորհիք թէ Աստուած անտեղեակ է անիրաւներու գործունէութենէն. Ան պարզապէս դադար կը շնորհէ իրենց մինչեւ այդ Օրը, երբ իրենց տեսողութիւնը պիտի շլանայ, 43. մինչ իրենք աջ ու ձախ պիտի վազվզեն, գլուխնին բարձրացուցած, շուարած նայուածքով եւ ունայն սրտերով:

44. Ուրեմն, զգուշացուր մարդկութիւնը այն Օրէն, երբ այս տառապանքը կրնան ունենալ եւ երբ անիրաւները պիտի աղաղակեն. «Ով մեր Տէրը. մեզի կարճ դադար մը տուր որպէսզի ընդառաջենք Քու կանչիդ ու հետեւինք առաքեալներուն»:

(Իրենց պատասխանը պիտի ըլլայ). «Ինչո՞ւ. դուք նախապէս չէի՞ք երդնուր որ անցողակի էք (յարութիւն եւ փոխ հատուցում պիտի չունենաք): 45. Եւ տակաւ, դուք բնակեցաք նախապէս իրենք իրենց դէմ անիրաւութիւններ ըրողներու բնակարաններուն մէջ,եւ ձեզի բա-

ցատրուեցաւ թէ ինչպէս վարուեցանք իրենց հետ. քանի շատ մը օրինակներ ալ տուինք ձե-զի»:

46. Եւ անոնք ի՜նչ ծրագիրներ մշակեցին, որոնց Աստուած գիտակից է. (իրենց ծրագ-րածները որեւէ օգուտ չունէին) նոյնիսկ եթէ ատոնցմով կարենային լեռներ տեղափոխել:

47. Հետեւաբար, մի խորհիք թէ Աստուած Իր առաքեալներուն տուած խոստումը չկա-տարէ. իրապէս, Աստուած Հզօր է, Վրիժառու (չարին):

48. (Իր խոստումը պիտի կատարուի) այն Օրը երբ երկիրը պիտի կերպարանափոխ-ուի տարբեր երկրի մը, ինչպէս նաեւ երկինքները, եւ երբ մարդկութիւնը պիտի ներկայանայ Աստուծոյ առաջ, որ Միակն է, Անդիմադրելին: 49. Քանի այդ Օր պիտի տեսնես թէ մեղքի մէջ թաղուածներ շղթայուած պիտի ըլլան իրարու, 50. կուպրի նման սեւ հագուստներով ու դէմ-քերնին կրակով ծածկուած:

51. (Այդ Օր) Աստուած իւրաքանչիւր անձի պիտի հատուցանէ իր վաստակին համե-մատ. իրապէս, Աստուած արագ հաշուետու է:

52. Ասիկա պատգամ մըն է բոլոր մարդկութեան: Ուրեմն, ասոր միջոցաւ թող ազդա-րարուին, եւ թող գիտնան թէ Ինք է Միակ Աստուածը ու թող խոհեմ անձիք յիշեն այս:

ՍՈՒՐԱԹԷԼ-ՀԻՃՐ

15. Հիճրի (շրջանը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա. Լ. Ր.

Ասոնք Գրքին պատգամներն են. Ընթերցում մը, որ յստակ կը պարզէ ճշմարտութիւնը:

2. Պիտի գայ ժամանակ մը, որ (ներկայի) ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ուզէին (նախապէս) Աստուծոյ յանձնուած ըլլալ: 3. Ազատ թողուր զիրենք. թող ուտեն եւ վայելեն, մինչ հրապուրուած են (ունայն) յոյսով. քանի ի վերջոյ, պիտի գիտակցին:

4. Եւ չէ պատահած որ հասարակութիւն մը կործանենք, մինչեւ որ իրենց Գիրք մը (յայտնութիւն) գիտցուցած չըլլանք: 5. Բայց ոչ մէկ հասարակութիւն կարող է յառաջացնել, ոչ ալ յետաձգել (իրենց ժամանակաշրջանը):

6. Տակաւին (կարգ մը մարդիկ) կ'ըսեն. «Դուն, որու (համար կ'ըսեն թէ) այս յիշատա-կարանը վերէն յայտնուած է, դուն իրապէս խենթ ես: 7. Ինչո՞ւ մեր առջեւ հրեշտակներ չես բե-րեր, եթէ ըսածներդ ճիշդ են»:

8. Մենք վերէն հրեշտակներ չենք ղրկեր բացի ճշմարտութեան (պահանջներուն) հա-մեմատ. եւ (եթէ ուղարկենք) այլեւս իրենց սպասման ժամը աւարտած կ'ըլլայ:

9. Տեսէք, Մե՛նք է որ (աստիճանաբար) վերէն շնորհեցինք այս յիշատակարանը ու դարձեալ, Մե՛նք է որ պիտի պահպանենք զայն (ամէն աղաւաղումէ):

10. Եւ իսկապէս, քեզմէ առաջ (առաքեալներ) ղրկեցինք հասարակութիւններու, 11. եւ երբեք առաքեալ մը չներկայացաւ իրենց, որու չծաղրեցին:

12. Նոյնիսկ հիմա, այս (ծաղրանքը) թոյլ կու տանք որ սպրդի մեղքի մէջ կորսուածնե-րու սրտերուն մէջ, 13. որոնք չեն հաւատար ատոր (Մեր պատգամներուն), հակառակ որ իրենց ծանօթ է նախապէս ապրողներու ուղին (ապրելու եղանակը):

14. Եթէ նոյնիսկ դէպի երկինք դուռ մը բացած ըլլայինք եւ իրենք շարունակաբար բարձրանային հոն, 15. տակաւին պիտի ըսէին. «Մեր աչքերը դիւթուած են: Ո՛չ, մենք կա-խարդուած ենք»:

16. Եւ իսկապէս, Մենք երկնքին մէջ զետեղած ենք աստղախումբեր (համաստեղու-թիւններ) ու գեղեցկօրէն զարդարած ենք զայն բոլոր դիտողներուն համար. 17. եւ ապահոված ենք զանոնք անիծեալ սատանայական ուժերէ, 18. այնպէս մը որ երբ մէկը փորձէ գաղտագո-ղի գիտնալ (աներեւոյթը), տեսանելի բոց մը պիտի հալածէ զինք:

19. Եւ երկիրը, Մե՛նք տարածած ենք ու հաստատ լեռներ տեղաւորած ատոր վրայ, եւ ամէն տեսակ (կեանք) յառաջացուցած որ հաւասարակշռուած կերպով աճին, 20. ու այդպէսով կենսունակութիւն տուած ենք ձեզի, ինչպէս նաեւ բոլոր (ապրող էակներուն) որոնց սնունդը ձեզմէ կախեալ չէ: 21. Քանի չկայ բան մը, որու պաշարը Մեր մօտ չէ. եւ ոչինչ կը շնորհենք վե-րէն, բացի որոշ չափով: 22. Եւ Մենք կ'արձակենք բեղմնաւորող հովերը ու երկինքէն ջուր կու տանք, թոյլատրելով որ խմէք ատկէ. եւ դուք չէք այդ ամբարողը:

23. Քանի տեսէք, Մե՛նք ենք, Մե՛նք միայն որ կեանք կը շնորհենք եւ մահ կու տանք, ու միայն Մենք պիտի մնանք ամէն ինչ անցնելէ ետք (Մենք են ժառանգորդները):
24. Մենք լաւ գիտենք ձեզմէ անոնք, որոնք առաջ կ'երթան եւ անոնք որ ետ կը մնան.
25. եւ տես, քու Տէրդ է որ բոլորը միասին պիտի ժողվէ (Դատաստանի Օրը): Իրապէս, Ան Իմաստուն է, Գիտակից:
26. Եւ իսկապէս, Մարդը ստեղծեցինք հնչիւն կաւէ, կաղապարուող ցեխէ 27. իսկ անեբեւոյթ էակները նախապէս ստեղծած էինք բոցավառ կրակէ:
28. Ուրեմն, Տէրդ ըսաւ հրեշտակներուն. «Հնչիւն կաւի կաղապարուող ցեխէն՝ մահկանացու մարդ պիտի ստեղծեմ. 29. եւ երբ կազմեմ զինք ու Իմ հոգիէս շունչ փչեմ իրեն՝ գետին իջէք երկրպագելու»:
30. Եւ ուրեմն բոլոր հրեշտակները միասնաբար երկրպագեցին, 31. բացի Իպլիսէն. ան մերժեց երկրպագողներու մաս կազմել (ըմբոստացաւ):
32. Ան ըսաւ. «Ով Իպլիս. ի՞նչ է պատճառը որ երկրպագողներու մաս չկազմես»:
33. Պատասխանեց. «Ես երկրպագողը չեմ մահկանացու մարդու, որ ստեղծած ես հնչիւն կաւի կաղապարուող ցեխէն»:
34. Ան ըսաւ. «Դուրս ելիր ուրեմն ասկէ (այս հրեշտակային վիճակէն). քանի անիծեալ ես այլեւս, 35. եւ անէծքը հետդ պիտի մնայ մինչեւ Դատաստանի Օրը»:
36. Ըսաւ. «Ով Տէրս, ուրեմն ժամանակ (դադար) տուր ինծի մինչեւ այն Օրը, երբ իրենք մեռելներէն յարութիւն պիտի առնեն»:
37. Պատասխանեց. «Իրապէս, դուն ալ դադար (ժամանակ) պիտի ունենաս իրենց հետ 38. մինչեւ այն Օրը, որու ժամը յայտնի է (միայն Ինծի)»:
39. Ըսաւ. «Ով Տէրս. քանի զիս թափառական դարձուցիր, ես իսկապէս երկրի վրայ պիտի հմայեմ զիրենք ու անպայման բոլորն ալ շեղեմ՝ 40. բացի Քու անկեղծ ծառաներէդ»:
41. Ըսաւ. «Այս է Իմ կամեցած ուղիղ ճամբաս. 42. իրապէս, դուն որեւէ լիազօրութիւն չունիս Իմ արարածներուս, բացի անոնցմէ, որոնք մոլորած են (արդէն) ու քեզի կը հետեւին (իրենց ազատ կամքով). 43. ու տես, բոլոր այդպիսիներու ժամադրավայրը դժոխքն է՝ 44. դէպի ուր կ'առաջնորդեն եօթը դռներ, իւրաքանչիւր դուռ ընդունելով իրեն յատկացուած (մեղաւորներու) բաժինը»:
45. Իրապէս, անոնք որ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ են, պիտի գտնուին պարտէզներու մէջ եւ աղբիւրներու շուրջ. 46. (անոնք հոն ընդունուած պիտի ըլլան հետեւեալ խօսքերով). «Խաղաղութեամբ մտէք հոս, ապահով»:
47. Մինչ այդ իրենց մտքերը պիտի մերկացնենք բոլոր մտահոգութիւններէ, ու եղբայրօրէն իրար դիմաց պիտի հանգստանան բազմոցներու վրայ: 48. (Այդ վիճակի մէջ) որեւէ ձանձրոյթ պիտի չունենան եւ երբեք դուրս պիտի չի դրուին:
49. Տեղեկացուր ծառաներուս թէ Ես եմ Ներողը, Ողորմածը. 50. եւ թէ տանջանքս (որ մեղաւորները պիտի ունենան), իսկապէս ամենացաւալի տանջանքն է:
51. (Անգամ մը եւս) տեղեկացուր իրենց Աբրահամի հիւրերուն մասին. 52. երբ խաղաղութիւն մաղթելով ներկայացան իրեն, ինք ըսաւ. «Տեսէք, մենք ձեզմէ կը զգուշանանք (կը վախնանք)»:
53. Անոնք ըսին. «Մի վախնաք: Մենք ձեզի կ'աւետենք (ծնունդը) զաւկի մը, որ խոր գիտակցութիւն պիտի ունենայ»:
54. Ան ըսաւ. «Հիմա որ ծերացած եմ, ինծի այս աւետի՞սը կու տաք. ուրեմն ի՞նչ (տարօրինակ) աւետիս կու տաք ինծի»:
55. Պատասխանեցին. «Քեզի կ'աւետենք ճշմարտութիւնը. ուրեմն յուսահատ մի ըլլար»:
56. (Աբրահամ) ըսաւ. «Եւ ո՞վ կը յուսահատի իր Տիրոջ շնորհէն՝ բացի անոնցմէ, որոնք կորսուած են». 57. եւ շարունակեց. «(Ուրիշ) ի՞նչ ունիք ըսելիք, ով առաքեալներ»:
58. Պատասխանեցին. «Մեր առաքելութիւնը (Սոդոմի) մարդոց համար է, որոնք մեղքերու մէջ կորսուած են (ու պիտի կործանին)՝ 59. բացի Ղովտի ընտանիքէն, որոնց բոլորը պիտի ազատենք՝ 60. բացի իր կնոջմէն, որու համար վճռած ենք որ ետ մնացողներէն պիտի ըլլայ»:
61. Ուրեմն, երբ առաքեալները եկան Ղովտի տունը, 62. ան ըսաւ. «Դուք անծանօթներ էք (հոս)»:
63. Պատասխանեցին. «Բայց մենք քովդ եկած ենք (քեզի յայտնելու) բան մը որու մասին (այս մեղաւորները) միշտ հարց կու տան. (իրենց պատիժը), 64. եւ մենք քեզ կը վստահեցնենք (թէ պիտի կատարուի), քանի տես, մենք ճշմարտութիւնը կ'ըսենք: 65. Ուրեմն գիշերով

գնա ընտանիքիդ հետ, եւ դուն հետեւիր իրենց, ու ձեզմէ ոչ մէկը թող ետին նայի, այլ շարունակեցէք դէպի ուր որ հրահանգուի ձեզի»:
66. Եւ իրեն յայտնեցինք այս վճիռը. «Առաւօտուն, իրենց (մեղաւորներուն) վերջին մնացորդն անգամ պիտի բնաջնջուի»:
67. Եւ քաղաքին մարդիկը եկան (Ղովտին մօտ) զուարճանալով այն աւետին (որ օտար մարդիկ եկած են): 68. (Ղովտ) ըսաւ. «Տեսէք. ասոնք հիւրերս են. ուրեմն ամօթալի վիճակի մէջ մի ձգէք զիս, 69. այլ Աստուծմէ վախցէք ու զիս մի նուաստացնէք»:
70. Պատասխանեցին. «Մենք քեզի չ՝արգիլեցի՞նք (որ պաշտպանես) որեւէ տեսակ մարդիկ (չփորձես պաշտպանել զիրենք)»:
71. (Ղովտ) ըսաւ. «Ահաւասիկ աղջիկներս եթէ պիտի ընէք (այն ինչ որ մտադրած էք)»:
72. (Առաքեալները ըսին Ղովտին).«Կեանքդ ալ եթէ վրայ տաս, (քեզ մտիկ պիտի չընեն քանի նկատի առ, իրենց տարփանքներով) գինովցած, եւ առաջ կը խարխափեն»:
73. Հետեւաբար առաւօտուն, յանկարծակի պայթումը վերջ դրաւ իրենց, 74. եւ Մենք (այդ շրջանը) տակնուվրայ ըրինք, իրենց վրայ տեղացնելով զատուած քարեր:
75. Իրապէս, այս բոլորին մէջ պատգամներ կան բոլոր անոնց, որոնք հետախուզելով կ'ուզեն հասկնալ. 76. քանի (այդ շրջանը) կանգ առած է ճամբու մը կողքին որ հիմա հաստատ է (գոյութիւն ունի):
77. Իրապէս, ասոր մէջ կայ պատգամ մը բոլոր հաւատք ընծայողներուն:
78. Անտառոտ շրջանի մարդիկն ալ անիրաւներ էին, 79. եւ ուրեմն իրենց ալ փոխհատուցանեցինք (պատժեցինք):
Եւ նկատեցէք, այս երկու հասարակութիւնները բնակեցան ճամբու մը կողքին, որ տակաւին տեսանելի է:
80. Հիճր շրջանի ժողովուրդն ալ դրժեցին առաքեալներ՝ 81. որոնց Մենք վստահած էինք Մեր պատգամները. սակայն անոնք միշտ կ'առարկէին հեռանալով (այդ պատգամներէն):
82. (Այդ ժողովուրդը) լեռներէն ապահով տուներ կը կոփէին. 83. եւ ուրեմն առաւօտ մը, իրենց վրայ հասաւ պայթումը, 84. ու իրենց վաստկածը որեւէ օգուտ չունեցաւ իրենց:
85. (Ի մտի ունեցէք.) Մենք չ'ստեղծեցինք երկինքներն ու երկիրը եւ ինչ որ գոյութիւն ունի իրենց միջեւ անիմաստ կերպով (սա ճշմարտութիւնն է). եւ իսկապէս պիտի գայ ժամը (երբ բոլորը պիտի հասկնան այս):
Ուրեմն ներէ արդար ներողամտութեամբ. 86. իրապէս, Տէրդ Ամենագէտ Ստեղծիչն է:
87. Եւ իսկապէս քեզի շնորհած ենք եօթը յաճախակի կրկնուող (համարներ, Սուրաթ էլ Ֆաթիհան) եւ այս Հզօր Ընթերցարանը (Քուրանը): 88. (Ուրեմն) աչքերդ մի յառեր այն վայելքներուն, որոնցմով կը զուարճացնենք տեսակաւոր (անհաւատ) մարդիկ. ոչ ալ տխրիր իրենց համար. բայց թեւերդ երկարէ բոլոր հաւատացեալներուն, 89. եւ ըսէ. «Նկատեցէք որ իսկապէս ես եմ այն (յստակ) զգուշացնողը (որ խոստացուած էր մարդկութեան)»:
90. (Որովհետեւ քեզի ըրինք յայտնութիւն) ինչպէս որ վերէն յայտնութիւն շնորհեցինք անոնց, որոնք բաժան բաժան կ'ընեն զայն, 91. ու այս Ընթերցումն ալ սուտ կը հռչակեն: 92. Սակայն քու Տիրոջմովդ, իրենց բոլորէն ալ հաշիւ պիտի պահանջենք՝ 93. իրենց բոլոր արարքներուն:
94. Ուրեմն հռչակէ այն ինչ որ հրահանգուած է քեզի (ըսել), ու հեռացիր անոնցմէ, որոնք Աստուծոյ բաժնեկից կը վերագրեն: 95. Իրապէս, պիտի բաւարարենք քեզ բոլոր անոնց դէմ, որոնք կը ծաղրեն (այս պատգամը), 96. Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուածներ յօրինելով. քանի ժամանակի ընթացքին պիտի գիտակցին (ճշմարտութեան):
97. Եւ իսկապէս գիտենք թէ իրենց ըսածները կը նեղեն քեզ (կուռծքդ). 98. բայց դուն գովաբանէ Տիրոջդ փառքը, եւ եղիր անոնցմէ, որոնք ծնկաչոք կ'երկրպագեն, 99. ու պաշտէ քու Տէրդ մինչեւ անխուսափելին պատահի քեզի (մինչեւ մահդ):

ՍՈՒՐԱԹԷՆ-ՆԱՅԼ

16. ՄԵՂՈՒՆ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Աստուծոյ վճիռը պիտի պատահի (գայ). ուրեմն մի աճապարէք գայն:

Փառաւոր է Ան ու Վսեմ. (շատ աւելի բարձր) քան ամէն ինչէ, որու Աստուծոյ բաժնեկցութիւն կը վերագրեն:

2. Իր հրահանգով է որ հրեշտակներ վար կու գան՝ Իր այս շունչով (խօսքով, յայտնութեամբ), շնորհելով զայն Իր ծառաներէն որու որ Ինք կամենայ. «Զգուշացուցէք (մարդկութիւնը) թէ Ինձմէ ուրիշ աստուած չկայ. ուրեմն Ինծի հանդէպ զգաստ եղէք»:

3. Ան ճշմարտութեամբ (որոշ իմաստով) ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը. վսեմաբար բարձր է Ան ամէն բանէ, որու (մարդիկ) բաժնեկցութիւն կը վերագրեն Իր արքայութենէն:

4. Ան մարդը կը ստեղծէ կաթիլ մը սերմէ, ու ահաւասիկ այս անձը (որ օժտուած է խորհելու կարողութեամբ) կը սկսի պարզապէս հակաճառել:

5. Եւ Ինք կը ստեղծէ առջարը. դուք տաքութիւն կը ստանաք ատոնցմէ եւ տարբեր օգուտներ, ինչպէս նաեւ ուտելիք: 6. Ատոնց մէջ գեղեցկութիւն ալ կը գտնէք, երբ երեկոյեան տուն կը քշէք եւ երբ առաւօտուն մարգագետին կ'առաջնորդէք զիրենք: 7. Ձեր ծանրութիւններն ալ կը շալկեն տարբեր շրջաններ, ուր դուք պիտի չկարողանայիք հասնիլ առանց մեծ դժուարութիւններու:

Իրապէս, ձեր Տէրը Կարեկցող է, Ողորմած:

8. Եւ (Ինք կը ստեղծէ) ձիերն ու ջորիները ու էշերը, որոնց կը հեծնէք ու ատոնց գեղեցկութիւնը կը վայելէք. ու տակաւին կը ստեղծէ բաներ, որոնց գիտակից չէք:

9. (Քանի Ինք է ձեր Ստեղծիչը) Իրեն կը կայանայ ձեզի ցոյց տալ ուղիղ ճամբան. եւ (շատ մարդիկ) կը շեղին ատկէ: Սակայն, եթէ Ինք այդպէս կամենար, ձեզ բոլորդ միասնաբար կ'ուղղէր:

10. Եւ Ինք է որ երկինքէն ջուր կու տայ. դուք ատկէ կը խմէք ինչպէս եւ (կը խմեն) բուսականութիւնը, որու վրայ կ'արածէք ձեր կենդանիները: 11. Այդ ջուրին միջոցաւ բոյսեր կը ծաղկին ձեզի համար, ինչպէս եւ ձիթենիներ, արմաւենիներ եւ խաղող ու տեսակաւոր պտուղներ: Նկատեցէք, թէ ասոր մէջ պատգամ մը կայ բոլոր անոնց, որոնք կը խորհին:

12. Եւ Ինք (Իր օրէնքներուն) ենթարկած է գիշերն ու ցերեկը եւ արեւն ու լուսինը՝ ձեր օգտին համար. եւ բոլոր աստղերն ալ ենթակայ են Իր հրահանգին: Նկատեցէք թէ ասոր մէջ պատգամներ կան բոլոր անոնց, որոնք իրենց տրամաբանութիւնը կ'օգտագործեն:

13. Եւ (նկատեցէք գեղեցկութիւնը) զանազան ստեղծագործութիւններու, որ ձեզի համար տարածած է երկրի վրայ տարբեր գոյներով: Նկատեցէք թէ ասոր մէջ պատգամ մը կայ բոլոր անոնց, որոնք կը մտաբերեն:

14. Եւ Ինք է որ ծովը ենթարկած է (Իր օրէնքներուն), որպէսզի թարմ միս ուտէք ատկէ, ինչպէս եւ գոհարեղէն հանէք ու հագուելով զարդարուիք: Ատոր (ծովուն) մէջ կը տեսնէք նաւեր, որոնք ալիքները ճեղքելով կը յառաջանան, որպէսզի ատոր միջոցաւ (երթաք ու) Իր շնորհներէն փնտռէք ու այդպիսով երախտապարտ դառնաք:

15. Եւ Ան երկրի վրայ զետեղած է հաստատուն լեռներ- որպէսզի ձեր հետ չճօճայ - ինչպէս նաեւ գետեր եւ ուղիներ- որպէսզի ձեր ճամբան կարենաք գտնել- 16. ու նաեւ զանազան նշաններ, քանի մարդիկ աստղերու միջոցաւ է որ իրենց ճամբան կը գտնեն:

17. Ուրեմն, Ան որ կը ստեղծէ, բաղդատելի՞ է ոեւէ մէկու, որ չի կրնար ստեղծել:

Այս, պիտի չի մտաբերէ՞ք ուրեմն:

18. Քանի եթէ փորձէք համրել Աստուծոյ տուած օրհնութիւնները, պիտի չկարենաք հաշուագրել զանոնք:

Իրապէս. Աստուած Ներող է, Ողորմած,19. եւ Աստուած գիտէ ամէն ինչ որ դուք գաղտնի կը պահէք, ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ կը յայտնէք:

20. Գալով այն էակներուն, որոնց մարդիկ կոչ կ'ընեն Աստուծոյ փոխարէն, անոնք ոչ մէկ բան կարող են ստեղծել, քանի իրենք ստեղծուած են. 21. անոնք մեռած են, անկենդան, եւ (նոյնիսկ) չեն գիտեր թէ ե՞րբ յարութիւն պիտի առնեն (մեռելներէն):

22. Ձեր Աստուածը Միակ Աստուածն է. բայց իրենց անիմաստ հպարտութեան պատճառաւ, հաւատք չընծայողներու սրտերը չեն ընդունիր այս (իրողութիւնը): 23. Բացարձակա-

պէս, Աստուած գիտէ ամէն ինչ որ իրենք գաղտնի կը պահեն, ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ կը յայտնեն. նկատի առէք թէ Աստուած անքարտաւանները չի սիրեր, 24. եւ երբ անոնց հարց տրուի. «Ձեր Տէրը վերէն ի՞նչ յայտնեց». անոնք սովորաբար կը պատասխանեն. «Նախկին մարդոց առասպելներ»:

25. Ուրեմն Յարութեան Օրը, իրենց բեռը ամբողջութեամբ պիտի կրեն, առաւել ըլլալով անգիտակից մարդոց բեռէն ալ մաս մը, որոնց մոլորեցուցին: Ո՜հ, ինչ գէշ է այդ բեռը որմով պիտի ծանրաբեռնուին:

26. Իրենցմէ առաջ ապրողներն ալ դաւադրեցին (առասպել կոչելով Աստուծոյ պատգամները), որու հետեւանքով Աստուած հիմնայատակ կործանեց իրենց շէնքերը, ու առաստաղը իրենց վրայ փուլ եկաւ. եւ չարչարանքը վրայ հասաւ առանց իսկ իրենք զգալու (ըմբռնելու) թէ ուրկէ եկաւ:

27. Տակաւ, Յարութեան Օրը, Ան պիտի նուաստացնէ զիրենք ու պիտի ըսէ. «Ո՞ւր են հիմա ինծի բաժնեկից վերագրած ձեր էակները, որոնց սիրոյն դուք ձեզ հեռացուցիք (Իմ ուղիէս)»: Մինչ այդ գիտակից անձեր պիտի ըսեն. «Իրապէս նուաստացած եւ չքաւոր են այսօր, բոլոր ճշմարտութիւնը ուրացողներ, 28. որոնց մահուամբ ժողված են հրեշտակները, երբ տակաւին իրենք իրենց դէմ անիրաւութիւններ կ'ընէին»:

(Մեղադրուողները) պիտի յանձնուին (ըսելով). «Մենք որեւէ չարիք (չուզեցինք) հասցնել»:

(Բայց իրենց պիտի պատասխանուի). «Այո, իրապէս Աստուած շատ լաւ գիտէ ձեր արարքները: 29. Ուրեմն, մտէ՛ք դժոխքի դռներէն, հոն պիտի մնաք»:

Եւ իսկապէս վատ պիտի ըլլայ վիճակը անիմաստ հպարտութիւն ունեցողներուն:

30. Բայց երբ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներու հարցուի, «Ի՞նչ յայտնեց ձեր Տէրը վերէն», անոնք կը պատասխանեն. «Լաւագոյնը»:

Անոնք որ այս աշխարհի մէջ բարիք կ'ընեն, բարիք ալ կը ստանան. բայց իրենց վերջը ալ աւելի լաւ պիտի ըլլայ. քանի, ի՜նչ հիանալի պիտի ըլլայ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներու վիճակը: 31. Անոնք պիտի մտնեն եդեմական պարտէզներ, որու մէջ գետակներ կը հոսին, հոն ունենալով ամէն ինչ որ կը փափաքին:

Այսպէս Աստուած պիտի վարձատրէ անոնք որոնք զգաստ են Իրեն հանդէպ, 32. որոնց հրեշտակները մահուամբ պիտի ժողվեն, իրենց մաքուր վիճակին մէջ, ըսելով. «Խաղաղութիւն ձեզի. մտէք դրախտը ձեր կատարած արարքներուն շնորհիւ»:

33. Արդեօք (միւսները, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը) կը սպասեն որ հրեշտակնե՞րը երեւան իրենց, եւ կամ ալ Աստուծոյ վճի՞ռը պարզուի:

Այդպէս ալ ըրին իրենցմէ առաջ ապրող (յամառ մեղաւորները). եւ Աստուած անիրաւութիւն չըրաւ իրենց հանդէպ (երբ կործանեցան), այլ իրենք էին որ իրենց անձերուն հանդէպ անիրաւութիւններ կ'ընէին. 34. քանի բոլոր չարիքները որ կը հասցնէին՝ իրենց վերադարձաւ, եւ այն ինչ որ ծաղրանքի առարկայ դարձուցած էին, վրայ հասաւ ընկճելով զիրենք:

35. Աստուծոյ բաժնեկից վերագրողները կ'ըսեն. «Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, Մենք Իրմէ զատ մէկը պիտի չպաշտէինք, ոչ մենք, ոչ ալ մեր նախահայրերը. եւ ոչ ալ Իրմէ առանց հրամանի արգիլուած պիտի յայտարարէինք (կարգ մը բաներ. տես 6. 136-153)»:

Այդպէս ալ խօսեցան իրենցմէ առաջ ապրող (մեղաւորները). բայց արդեօք առաքեալները, յստակ կերպով պատգամները փոխանցելէ աւելի՞ն պէտք է կատարեն:

36. Եւ իսկապէս, իւրաքանչիւր հասարակութեան (կամ ժամանակաշրջանի) մէջ առաքեալ մը բարձրացուցած ենք (որ հետեւեալ պատգամը փոխանցած է). «Աստուած պաշտեցէք, եւ խուսափեցէք անքարտաւանութենէ»: Ուրեմն, Աստուած ուղղեց իրենցմէ ոմանք (որոնք հետեւեցան այս պատգամին), ինչպէս որ ուրիշներ ալ զոհ գացին մոլորումի (քանի շեղեցան այդ պատգամէն). գացէք ուրեմն երկրի շուրջ (պտտեցէք) եւ տեսէք թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ (պատգամը) դժողներուն:

37. Դուն որքան ալ բուռն ցանկաս որ իրենց ցոյց տաս ուղիղ ճամբան, (գիտցիր թէ) իրապէս, Աստուած չ'առաջնորդեր մոլորածը. եւ այդպիսիները որեւէ զօրավիգ պիտի չունենան (Դատաստանի Օրը):

38. Խոր համոզումով Աստուծմով կ'երդնուն. «Աստուած մեռնողին յարութիւն երբեք պիտի չտայ»:

Իսկապէս այ՛ո. Աստուծոյ ճշմարիտ խոստումն է (այս). սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը չի գիտեր: 39. Ան յստակ կերպով պիտի պարզէ իրենց ունեցած տարբեր գաղափարները (յարութիւն տալով իրենց), եւ ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի գիտնան թէ իրենք կը ստէին:

40. Որեւէ բան, որու ըլլալը Մենք կամենանք, պարզապէս Մեր խօսքը կ'ըսենք անոր. «Եղիր» ու կ'ըլլայ:

41. Գալով անոնց, որոնք անիրաւուելէ ետք կը գաղթեն չարիքի շրջանակէն, լաւ կարգաւորում մը պիտի տանք իրենց երկրի վրայ. բայց յաջորդ կեանքի իրենց վարձատրութիւնը ալ աւելի մեծ պիտի ըլլայ:

Եթէ միայն հասկնային 42. անոնց, որոնք դժուարութեանց կը համբերեն ու իրենց Տիրոջ կ'ապաւինին... (իրենք ալ հաւատք կ'ընծայէին):

43. Քեզմէ առաջ չենք ուղարկած (Մեր առաքեալները) բացի անոնցմէ, որոնք (մահկանացու) մարդիկ էին, որոնց ներշնչած էինք. եւ եթէ չէք անդրադարձած ասոր, հարց տուէք (նախապէս) յայտնութիւն ստացող մարդոց հետեւորդներուն, 44. (որոնք պիտի վաւերացնեն այս) յստակ բացատրութիւններով եւ սաղմոսներով (որ շնորհուեցաւ իրենց):

Քեզի ալ վերէն շնորհեցինք այս յիշատակարանը, որպէսզի յստակացնես մարդկութեան այն ինչ որ պարգեւած ենք իրենց, եւ թէ ալ խորհրդածեն (այդ ուղղութեամբ):

45. Չարիք ծրագրողները երբեք ապահով կրնա՞ն զգալ Աստուծմէ, որ երկիրը կուլ պիտի չտայ զիրենք, եւ կամ թէ տանջանքը իրենց պիտի չհասնի՝ առանց որ իրենք զգան (ըմբռնեն).46. եւ կամ ալ, իրենց առօրեայ գործունէութեանց ընթացքին, Ինք յանկարծ հաշիւ պահանջէ իրենցմէ, առանց որ իրենք կարենան խոյս տալ անկէ, 47. ու կամ ալ աստիճանաբար փճացնէ զիրենք:

Եւ (այս բոլորով հանդերձ) նկատի ունեցէք, թէ ձեր Տէրը Կարեկցող է, Ողորմած:

48. Ուրեմն իրենք Աստուծոյ ստեղծածներէն երբեք նկատի չե՞ն առած, թէ (ինչպէս) իրենց շուքերը աջ ու ձախ կը դառնան, խոնարհելով Աստուծոյ առաջ ու կատարելապէս ենթարկուելով (Իր կամքին): 49. Քանի Աստուծոյ առաջ կը խոնարհին ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ՝ ամէն շարժուն անասուն ու ամէն հրեշտակ, որոնք անիմաստ հպարտութիւն չեն ըներ. 50. անոնք կ'երկիւղին իրենցմէ վեր եղող իրենց Տիրոջմէն, ու կ'ընեն ամէն ինչ որ հրահանգուած է իրենց:

51. Եւ Աստուած ըսած է. «Երկու (տարբեր) աստուածներ մի պաշտէք: Ան է մէկ ու միակ Աստուածը. ուրեմն Ինծմէ՛, միայն Ինծմէ սարսափեցէք»:

52. Իրն է ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, եւ միայն Իրեն կը պարտինք հնազանդիլ. տակաւին դուք ուրիշնե՞ր պիտի պատուէք : 53. Քանի ինչ բարիք որ ստանաք, Աստուծմէ կու գայ. եւ երբ որ վնասուիք, օգնութեան համար Իրեն է որ կ'աղաղակէք. 54. բայց հազիւ թէ ձեզմէ հեռացնէ ձեր վնասը, ձեզմէ ոմանք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը վերագրեն, 55. իրենց ապերախտութիւնը փաստելու այն բոլոր պարգեւներուն համար որ շնորհած ենք իրենց:

Վայելեցէք ուրեմն (ձեր հակիրճ կեանքը). բայց ժամանակի ընթացքին պիտի գիտակցիք (իրողութեան):

56. Իրենց համար Մեր հայթայթածներէն բաժին կը վերագրեն բաներու, որոնց մասին ոչինչ գիտեն:

Աստուծմով. անպայմանօրէն ձեզի հարց պիտի տրուի (ձեզմէ հաշիւ պիտի պահանջուի) ձեր բոլոր սուտ յօրինումներուն առնչութեամբ:

57. Եւ (այս ձեւով) Աստուծոյ աղջիկ զաւակներ կը վերագրեն - սակայն անսահման է Իր փառքը - ,մինչ իրենք իրենց (կը վերագրեն) ինչ որ իրենք կ'ուզեն. 58. քանի, իրենցմէ ոեւէ մէկը երբ աւետուի աղջիկ զաւակի մը (ծնունդով), դէմքը կը սկսի գորշանալ (սեւնալ) ու բարկութեամբ կը լեցուի, 59. խոյս տալով մարդոցմէ. կարծես գէշ լուր մը ստացած է (ու ինքն իրեն կը մտմտայ). պահէ՞ այս զաւակը նախատուելով, թէ հողին մէջ թաղէ զայն: Ո՜հ, ինչ չար է ինչ որ ալ որոշէ:

60. (Այսպիսի) գէշ օրինակներ կը վերաբերին անոնց, որոնք չեն հաւատար յաջորդ կեանքին. մինչ լաւագոյն (բարձրագոյն) օրինակելին Աստուած է, քանի Ինք է Զօրը, Իմաստունը:

61. Եթէ Աստուած մարդոց անիրաւութիւններուն համար (անմիջական) հաշիւ պահանջէր՝ երկրի մակերեսին վրայ ոեւէ մարդ չէր թողուր: Սակայն Ան դադար կը շնորհէ իրենց որոշ ժամանակի մը համար. բայց երբ իրենց ժամը մօտենայ կարող չեն նոյնիսկ ժամ մը յետաձգել զայն, ոչ ալ առաջ բերել:

62. Աստուծոյ կը վերագրեն բան մը որ իրենք (իրենց համար) չեն ալ հաւնիր, ու մինչ այդ իրենց լեզուներով սուտը կը նկարագրեն, որպէս թէ իրենց ծառայութեամբ լաւագոյն վաստակը ձեռք պիտի ձգեն:

Բացարձակապէս կրակն է իրենց վաստակը, ու պիտի լքուին (Աստուծոյ շնորհներէն):

63. Աստուծմով. նոյնիսկ քեզմէ առաջ (ով Առաքեալ), Մենք ուղարկած ենք առաքեալներ զանազան հասարակութիւններու. բայց Սատանան իրենց բոլոր արարքները գրաւիչ ցոյց տուած է իրենց, եւ այսօր իրենց հովանին է (ինչպէս որ էր նախկին մեղաւորներու ալ). ուրեմն ցաւալի տանջանք կը սպասէ իրենց:
64. Քեզի ալ այս Գիրքը վերէն պարզեւած ենք միմիայն այն պատճառաւ, որ յստակ կերպով պարզես իրենց (հաւատքի վերաբերեալ հարցերը), որոնց շուրջ իրարմէ տարբեր գաղափարներ կը տածեն, եւ (այսպէսով) ուղղութեան եւ շնորհի հրաւիրես մարդիկը որոնք հաւատք պիտի ընծայեն:
65. Եւ Աստուած երկինքէն ջուր կը ղրկէ, կեանք տալով մեռած հողին. նկատի առէք թէ ասոր մէջ պատգամ (դաս) մը կայ այն մարդոց որոնք (կ'ուզեն) մտիկ ընել:
66. Արջառներու պարագային ալ դաս մը կայ ձեզի համար. ձեզի կու տանք խմելիք մը որ իրենց փորերէն է, որմէ մաս մը կ'արտաքսուի (ձեզի համար) ու մաս մը որ կեանք (արիւն) կու տայ (իր ձագերուն): Սա մաքուր կաթ է, եւ հաճելի անոնց որ կը խմեն զայն:
67. Արմաւենիի եւ որթատունկի պտուղներն ալ (նկատի առէք): Ատոնցմէ կ'արտադրէք ոգելից ըմպելիներ, ինչպէս նաեւ լաւ սննդեղէններ. ասոր մէջ պատգամ մը կայ այն մարդոց, որոնք կը տրամաբանեն:
68. Եւ (Նկատի առ ինչպէս) քու Տէրդ ներշնչած է մեղուն. «Բնակարաններ (փեթակներ) պատրաստէ քեզի համար լեռներու մէջ, ծառերու վրայ եւ ինչի մէջ որ (մարդիկ) կը կառուցեն.
69. յետոյ ամեն տեսակի պտուղ կեր, ու խոնարհօրէն հետեւիր Տիրոջդ հրահանգած ուղիներուն»:
Ատոնց ներքինէն կ'արտահոսի զանազան գոյներով հեղուկ մը, որ առողջութիւն կը պատճառէ մարդկութեան:
Այս բոլորին մէջ նկատի առէք թէ պատգամ մը կայ մարդոց որոնք կը խորհին:
70. Եւ Աստուած ստեղծած է ձեզ, յետոյ ալ մահ պիտի տայ ձեզի. մինչ այդ ձեզմէ ոմանք խոր ծերութեամբ պիտի նուաստանան (մարմնով ու մտքով), այնպէս մը որ պիտի չգիտակցին այն ինչի, որ շրջան մը շատ լաւ գիտէին:
Իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է, Ամենակարող:
71. Եւ Աստուած ձեզմէ ոմանց ուրիշներէ աւելի պաշար պարգեւած է. եւ սակայն, աւելի ունեցողներ անտրամադիր են իրենց պաշարէն բաժին հանել իրենցմէ կախեալներուն, որպէսզի այս առնչութեամբ (բոլորն ալ) հաւասար ըլլան: Ուրեմն Աստուծոյ օրհնութիւնները (այս ձեւո՞վ) պիտի ուրանան:
72. Եւ Աստուած ձեր տեսակէն կողակիցներ տուած է ձեզի (զոյգուելու համար), եւ ձեր կողակիցներուն միջոցաւ զաւակներ ու թոռնիկներ, ու սննդարար պաշարներ ալ:
Ուրեմն (մարդիկ) տակաւին սուտ եւ ունայն բաներո՞ւ հաւատք պիտի ընծայեն, ու այսպէսով Աստուծոյ օրհնութիւննե՞րը պիտի ուրանան. 73. եւ տակաւին Աստուծոյ փոխարէն պիտի պաշտե՞ն բան մը, որ ոչ մէկ կարողութիւն ունի իրենց հայթայթելու՝ ոչ երկինքէն եւ ոչ ալ երկրէն, եւ չի ալ կրնար բան մը ընել:
74. Ուրեմն Աստուծոյ նմանութեան բաղդատականներ մի յօրինէք (Իր նմանութեան օրինակներ մի շինէք): Իրապէս, Աստուած գիտէ (ամեն ինչ), մինչ դուք չէք գիտեր:
75. Աստուած օրինակ մը կու տայ ձեզի (երկու մարդոց). մարդ մը որ գերի է, անկարող ըլլալու որեւէ բան եւ (ազատ) մարդ մը որու Մենք պաշար հայթայթած ենք եւ ուրեմն ինք ուրիշներու բաժին կը հանէ, ըլլայ այդ գաղտնաբար թէ բացայայտ կերպով: Կարելի՞ է այս երկուքը հաւասար նկատել:
Գովաբանութիւնը Աստուծոյ կը պատշաճի (միայն). բայց շատեր չեն հասկնար այդ:
76. Եւ Աստուած ձեզի (ուրիշ) օրինակ մըն ալ կու տայ՝ երկու մարդոց. անոնցմէ մէկը անբան է, անկարող որեւէ բան ընելու, եւ պարզապէս բեռ իր տիրոջ, որ ինչ գործի ալ ուղղէ զինք, ոչ մէկ լաւ արդիւնք կու տայ: Այսպիսի մարդ մը կարելի՞ է հաւասար նկատել (իմաստուն մարդու մը) որ կը հրահանգէ շիտակը ընել եւ ինք ալ կը հետեւի ուղիղ ճամբու մը:
77. Եւ Աստուծոյ կը պատկանի երկիքներու եւ երկրի աներեւոյթին գիտութիւնը: Եւ ուրեմն, Վերջին Ժամուան յայտնութիւնը, ակնթարթի մը պէս պիտի պարզուի եւ կամ ալ աւելի արագ, քանի տեսէք, Աստուած Ամենակարող է:
78. Աստուած ձեզ դուրս հանած է ձեր մայրերուն արգանդներէն՝ առանց որ դուք բան մը գիտնաք. սակայն օժտած է ձեզ լսողութեամբ, տեսողութեամբ ու մտային կարողութիւններով, որպէսզի երախտապարտ դառնաք:

79. (Ճշմարտութիւնը ուրացողներ) երբեք չե՞ն նկատած թռչունները, որոնք օդին մէջ թռչելու կարողութեամբ օժտուած են, եւ միմիայն Աստուած է որ վեր կը պահէ զիրենք: Տեսէք, ասոր մէջ պատգամներ կան մարդոց, որոնք պիտի հաւատան:

80. Եւ Աստուած տուած է ձեզի ձեր տուները (կառուցանելու կարողութիւնը), որպէս հանգստարան եւ շնորհած է ձեզի կենդանիներու մորթերով վրաններ (բնակարաններ շինելու ձիրքը), որոնք թեթեւ կու գան ձեզի երբ կը ճամբորդէք եւ երբ կանգ կ'առնէք. եւ (նոյն այդ կենդանիներու) բուրդով, մուշտակով եւ մազերով կահ կարասիներ (կը սարքէք), ինչպէս նաեւ անմիջական գործածուելիք պիտոյքներ:

81. Եւ Աստուած, Իր շատ մը ստեղծագործութիւններէն, պաշտպանութեան միջոցներ կարգած է ձեզի համար. Ան լեռներու վրայ ապաստարաններ տուած է ձեզի, եւ ձեզ օժտած է հագուստեղէն (շինելու կարողութեամբ), պաշտպանելու ձեզ տաքէն (ու պաղէն), ինչպէս նաեւ հագուստներ, որոնք կարենան ձեր (իրարու դէմ) վայրագութենէն պաշտպանել :

Այս կերպով Ան կատարելապէս կը պարգեւէ ձեզի Իր օրհնութիւնները, որպէսզի կարենաք դուք ձեզ Իրեն յանձնել:

82. Բայց եթէ հեռանան (կռնակ դարձնեն քեզի, ով Առաքեալ, յիշէ թէ) քու միակ պարտականութիւնդ է յստակօրէն փոխանցել (քեզի վստահուած) պատգամը:

83. Իրենք շատ լաւ գիտեն Աստուծոյ օրհնութիւնները, սակայն եւ կը մերժեն ընդունիլ զանոնք, քանի մեծամասնութեամբ կ'ուրանան ճշմարիտը:

84. Բայց Օր մը, իւրաքանչիւր հասարակութենէ (կամ ժամանակաշրջանէ) պիտի բարձրացնենք վկայ մը, եւ ատկէ ետք ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի չարտօնուին աղերսելու, եւ ոչ ալ պիտի արտօնուին հակաճառելու, (որ բարեփոխուին):

85. Եւ երբ անիրաւութիւններ ընողներ (իրենց աչքերով) տեսնեն չարչարանքը, այլեւս իրենց համար պիտի չթեթեւցուի այդ (որքան ալ պաղատին), եւ ոչ ալ դադար պիտի տրուի իրենց:

86. Եւ երբ Աստուծոյ բաժնեկից վերագրողները տեսնեն այդ էակները, որոնց բաժնեկից կը համարէին, պիտի բացագանչեն. «Ով մեր Տէրը. ասոնք են այն բաժնեկիցները, որոնց կոչ կ'ընէինք փոխան Քեզի»: Այն ատեն (այդ էակները) իրենց դառնալով պիտի պատասխանեն. «Դուք որոշապէս ինքնախաբէութիւն կ'ընէիք»:

87. Եւ այն ատեն (այդ Օրը) իրենց յանձնումը Աստուծոյ պիտի առաջարկեն, մինչ իրենց յօրինած երեւակայութիւնները լքած պիտի ըլլան զիրենք:

88. Տանջանքով տանջանք պիտի կուտակենք բոլոր անոնց, որոնք կ'ուրանային ճշմարտութիւնը եւ որոնք ուրիշները կը հեռացնէին Աստուծոյ ճամբէն, իրենց ըրած բոլոր անառակութիւններու փոխարէն. 89. քանի Օր մը իւրաքանչիւր հասարակութենէ վկայ մը պիտի բարձրացնենք իրենց դէմ որ իրենց հետ էր:

Եւ քեզ (ալ, ով Առաքեալ) վկայ պիտի բերենք իրենց դէմ, քանի Մենք վերէն աստիճանաբար պարգեւեցինք քեզի այս գիրքը, ամէն ինչ յստակացնելու համար, ինչպէս նաեւ որպէս ուղղութիւն, շնորհք եւ աւետիս՝ բոլոր անոնց, որոնք Աստուծոյ յանձնուած են:

90. Նկատեցէք. Աստուած կը հրամայէ արդար ըլլալ, բարիք ընել ու (առատաձեռնութեամբ) տալ ձեր մօտիկներուն. եւ Ան կ'արգիլէ ամօթալի (զզուելի) բոլոր արարքները, անտրամաբանականը ու նախանձով յոխորտալը: (Կրկին կրկին) կը քարոզէ ձեզի որպէսզի (ասոնք) ի մտի ունենաք:

91. Աստուծոյ հետ ձեր կապը հաստատ պահեցէք, կատարելով այն խոստումները որ կ'ընէք, եւ ձեր երդումները մի դրժէք, երբ հաստատ կերպով ըսած էք ատոնք եւ Աստուած վկայ կանչած. նկատի առէք, Աստուած գիտէ ձեր բոլոր արարքները:

92. Ուրեմն, մի ըլլաք այդ կնոջ պէս որ իր հաստատ մանած թելերը ետ կը թուլցնէ. (դուք այդպէս մի ըլլաք) ձեր երդումները խաբեբայութեան համար գործածելով, պարզապէս քանի մարդիկ կան որոնք աւելի զօրաւոր են ուրիշներէ (իբրեւ թէ զօրաւորէն վախնալով սուտ խոստումներ ըրած էք ու չէք պահեր զանոնք):

Այս բոլորով Աստուած կը փորձէ ձեզ, քանի Յարութեան Օրը յստակ կերպով պիտի հասկցնէ ձեզի ձեր տարբերութիւնները:

93. Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, կարող էր Ան ձեզ մէկ հասարակութեան վերածել. եւ սակայն Ան թոյլ կու տայ որ (մոլորիլ) կամեցողը մոլորի եւ (ուղղուիլ) ուզողը Ինք կ'ուղղէ. վստահաբար հաշուի պիտի կանչուիք ձեր բոլոր արարքներուն համար:

94. Իրար խաբելու համար ալ մի գործածէք ձեր երդումները, թէ չէ (ձեր) ոտքը հաստատ ըլլալէ ետք պիտի խախտի (սահի) ու Աստուծոյ ճամբէն հեռանալնուդ, չարիք պիտի համտեսէք, սոսկալի տանջանք ունենալով (յաջորդ կեանքին):

95. Ուրեմն, Աստուծոյ հետ ձեր կապը չնչին շահով մի փոխարինեք:
Իրապէս. ինչ որ կայ Աստուծոյ մօտ, ձեզի համար լաւագոյնն է, եթէ միայն գիտակցէիք
ատոր:
96. Այն ինչ որ դուք ունիք կը հատնի, մինչ Աստուծոյ մօտ եղածը մնայուն է: Եւ իսկա-
պէս պիտի վարձատրենք անոնք, որոնք դժուարութեանց համբերեցին, իրենց լաւագոյն
արարքներուն համեմատ:
97. Գալով ոեւէ անձի, ըլլայ ան մարդ թէ կին, որ առաքինի արարքներ ըրած է, տրուած
ըլլալով որ հաւատացեալ է, անոր պիտի վայելցնենք լաւ կեանք մը. եւ իսկապէս պիտի վար-
ձատրենք այդպիսիներ՝ իրենց լաւագոյն արարքներուն համեմատ:
98. Երբ որ կարդաս Ընթերցանութիւնը (Քուրանը), Աստուծմէ ապաւէն խնդրէ անիծ-
եալ Սատանային դէմ: 99. Նկատէ, ան որեւէ լիազօրութիւն չունի (իրենց Տիրոջ) ապաւինող
հաւատացեալներու վրայ: 100. Անոր զօրութիւնը միայն անոնց վրայ է, որոնք կը կամենան
իրեն հետեւիլ եւ այսպէսով իրեն բաժնեկցութիւն կը վերագրեն Աստուծոյ իշխանութենէն:
101. Եւ հիմա, երբ պատգամ մը կը փոխարինենք տարբեր պատգամով մը - եւ Աստ-
ուած շատ լաւ գիտէ թէ վերէն աստիճանաբար ինչ կը պարզէ - անոնք (որ ճշմարտութիւնը
կ'ուրանան) կ'ըսեն, «Դուն խաբեբայ մըն ես (ասիկա դուն կը հնարես, դուն կ'արտադրես)»:
Սակայն ո՛չ, իրենք է որ մեծամասնութեամբ չեն հասկնար (գիտեր):
102. Ըսէ՛. «Սուրբ հոգին (շունչը, ներշնչումը, ներշնչող հրեշտակը) աստիճանաբար
իջեցուց զայն Տիրոջդ կողմէ՝ յայտնելով ճշմարտութիւնը, որպէսզի հաստատ պահէ հաւա-
տացեալները, եւ ուղղութիւն ու աւետիս տայ բոլոր անոնց, որոնք Աստուծոյ յանձնուած են»:
103. Եւ իսկապէս գիտենք թէ կ'ըսեն. «Ասիկա պարզապէս մարդ էակ մը կը սորվեցնէ
իրեն»: Սակայն այն անձը, որու հանդէպ կը զրպարտեն, օտար մըն է. մինչ այս Արաբերէն լե-
զուով է եւ յստակաբար ցոյց կու տայ ճշմարտութիւնը:
104. Իրապէս, անոնք որ պիտի չհաւատան Աստուծոյ պատգամներուն, Աստուած
չ'ուղղեր զիրենք. եւ իրենց բաժինը պիտի ըլլայ սոսկալի տանջանք (յաջորդ կեանքին):
105. Սուտ զրպարտութիւն ընողները միմիայն անոնք են, որոնք Աստուծոյ պատգամ-
ներուն պիտի չհաւատան. եւ անոնք, իրենք են որ կը ստեն:
106. Իսկ ով որ հաւատացեալ ըլլալէ ետք կ'ուրանայ Աստուած - բացի երբ ճնշումի
տակ (երեսանց) կ'ընէ այդ, մինչ սրտովին (ներքնապէս) հաւատքը կը պահէ - եւ կամովին
սրտանց կ'ընդգրկէ ուրացումը, բոլոր այդպէս ընողները ենթակայ են Աստուծոյ դատապար-
տութեան, եւ սոսկալի տանջանք կը սպասէ իրենց: 107. Այսպէս է, քանի անոնք շատ աւելի
կ'արժեւորեն աշխարհի կեանքը քան յաջորդը, եւ Աստուած ալ Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր
մարդոց, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը: 108. Անոնք են որոնց սրտերը եւ որոնց լսողութիւնը եւ
որոնց տեսողութիւնը Աստուած դրոշմած է, եւ անոնք, իրենք են որ չեն զգաստանար: 109.
Բացարձակապէս անոնք են, անոնք՝ որ յաջորդ կեանքին պիտի տուժեն:
110. Բայց տես, քու Տէրդ (կը ներէ) անոնց, որոնք փորձութիւններու մէջ իյնալէ ետք կը
լքեն (կը գաղթեն) չար շրջանակը ու ջանք կը թափեն (Աստուծոյ սիրոյն) ու դժուարութեանց կը
համբերեն. տես, այդպիսի (զղջումէ) ետք քու Տէրդ իսկապէս Ներող, է Ողորմած:
111. (Ուրեմն, ի մտի ունեցէք) այդ Օրը երբ իւրաքանչիւր անձ ինք իր դատը (առանձին)
պիտի պաշտպանէ, եւ բոլորն ալ պիտի վարձատրուին իրենց գործունէութեան համեմատ՝
առանց որ մէկը անիրաւուի:
112. Եւ Աստուած (ձեր ուշադրութեան) կը յանձնէ առակ մը: Կար գիւղ մը, որ ապահով
ու հանդարտ էր, ու չորս կողմէ առատ պաշար կը ստանար. եւ սակայն ուրացաւ Աստուծոյ
օրհնութիւնները (փոխան երախտագիտութեան): Յետեւաբար, Աստուած համտեսել տուաւ
(հազգուց) իրենց չքաւորութիւն, անօթութիւն եւ վախ, որպէս արդիւնք իրենց գործունէու-
թեան: 113. Եւ նախապէս իրենց մէջէն առաքեալ մը ներկայացած էր իրենց, բայց իրենք
դրժած էին զինք. եւ ուրեմն տառապանքը պատեց զիրենք մինչ իրենք անիրաւութիւններ
կ'ընէին (իրենց անձերուն դէմ):
114. Ուրեմն, մասնակից եղէք ամէն օրինական լաւ բանի, որ Աստուած ձեզի հայթայ-
թած է որպէս սնունդ, եւ երախտիք յայտնեցէք Աստուծոյ Իր օրհնութիւններուն համար՝ եթէ
իրապէս Զինք կը պաշտէք:
115. Ան ձեզի արգիլած է դիակը, արիւնը, խոզի միսը եւ այն ինչ որ Աստուծմէ տարբեր
(կուռքի մը կամ չաստուածի) նուիրուած է. բայց եթէ մէկը ստիպուի (ուտել), առանց բաղձալու
ու չափազանցելու (իր կարիքը)՝ իրապէս Աստուած Ներող է, Ողորմած:
116. Ուրեմն ձեր լեզուներով սուտ նկարագրութիւններ մի ընէք ըսելով, «Ասիկա օրի-
նական է եւ ատիկա արգիլուած», այսպէս ձեր սուտ յօրինումները վերագրելով Աստուծոյ. քա-

նի տեսէք, անոնք որոնք իրենց սուտ յօրինումները Աստուծոյ կը վերագրեն, երբեք պիտի չյաջողին: 117. Անցողակի վայելք մը (կրնան ստանալ այս աշխարհի մէջ), բայց ցաւալի տանջանք կը սպասէ իրենց (յաջորդ կեանքին):

118. Եւ հրէական կրօնքի հետեւորդներուն է (միայն) որ արգիլեցինք այն ինչ, որ նախապէս յիշեցինք քեզի (տես, 6:146). եւ Մենք անիրաւութիւն չըրինք իրենց, այլ իրենք է որ անիրաւութիւններ ըրին իրենց հանդէպ:

119. Անգամ մը եւս, քու Տէրդ (կը գթայ) անոնց, որոնք անգիտակցաբար կը մեղանչեն ու ապա զղջում կը յայտնեն ու կը բարելաւուին. տես, այդպիսի (զղջումէ) ետք քու Տէրդ իսկապէս Ներող է, Ողորմած:

120. Իրապէս, Աբրահամ ամէն առաքինութեան տէր էր. նուիրումով հնազանդ Աստուծոյ կամքին ու մեղքերէ հեռացած եւ Աստուծոյ բաժնեկից վերագրող մը չէր. 121. իրեն պարգեւուած շնորհներուն համար երախտապարտ էր Անոր, որ ընտրած էր զինք եւ առաջնորդած դէպի ուղիղ ճանապարհը: 122. Ուրեմն, այս աշխարհի մէջ բարիք տուինք իրեն. եւ իրապէս, յաջորդ կեանքի ընթացքին պիտի գտնուի առաքինի անձերու կողքին:

123. Եւ վերջը քեզ ներշնչեցինք (ով Առաքեալ, այս պատգամով). «Հետեւէ Աբրահամի աղանդին, որ մեղքերէ հեռացած (դէպի ճշմարիտը դարձած) էր եւ Աստուծոյ բաժնեկից չէր վերագրեր. 124. եւ (գիտցիր) թէ Շաբաթը (օրը պահելը) որոշուեցաւ միայն անոնց համար, որոնք հակառակ համոզումներ ունեցան իր (Աբրահամի) մասին. բայց իրապէս, Աստուած Յարութեան Օրը պիտի վճռէ իրենց բոլոր հակառակութիւնները»:

125. Հրաւիրէ (մարդկութիւնը) քու Տիրոջդ ճամբուն՝ իմաստութեամբ եւ լաւ դաստիարակութեամբ ու ազնուաբար վիճիր իրենց հետ: Իրապէս, Տէրդ շատ լաւ գիտէ թէ ով մոլորած է Իր ճամբէն եւ շատ լաւ գիտէ թէ ով ուղղուած է:

126. Ուրեմն եթէ պիտի հակադարձէք յարձակման մը, պատասխանեցէք միմիայն ձեր դէմ յարձակման տարողութեամբ. բայց համբերութեամբ եթէ տանիք, շատ աւելի լաւ է (ձեզի, քանի Աստուած հետն է) անոնց, որոնք դժուարութեանց կը համբերեն:

127. Հետեւաբար համբերութեամբ տոկայ, քանի Աստուծմէ զատ ոչ մէկը քեզի դժուարութեանց տոկալու ուժը կու տայ. եւ իրենց համար մի տխրիր, ոչ ալ վշտացիր իրենց ծրագրած դաւադրութիւններուն. 128. քանի իրապէս, Աստուած Իրեն հանդէպ զգաստ եղողներու կողքին է, որոնք բարիք ալ կ'ընեն:

ՍՈՒՐԱԹԷԼ ԻՍՐԱ'Ը

17. Գիշերային ուղեւորութիւնը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Փառաւոր է Ան որ գիշերով Իր ծառան փոխադրեց (Մէքքայի) Սուրբ Տաճարէն (Երուսաղէմի) Հեռաւոր Տաճարը - որու շուրջը օրհնած էինք - որպէսզի իրեն ցոյց տանք Մեր կարգ մը նշանները (խորհրդանշանները). քանի իրապէս, Ան է ամէն ինչ Լսողն ու Տեսնողը:

2. Մովսէսին ալ յայտնեցինք Գիրքը, որպէս ուղղութիւն շնորհելով զայն Իսրայէլի զաւակներուն, (հրահանգելով իրենց). «Ինծմէ զատ ոչ մէկու մի վերագրէք ձեր պատասխանատուութիւնը՝ 3. ով Նոյի հետ Մեր բեռնաւորած մարդոց սերունդ: Տեսէք, ան շատ երախտապարտ ծառայ մըն էր»:

4. Գրքին միջոցաւ Իսրայէլի զաւակներուն յայտնեցինք (հետեւեալը). «Իսկապէս, երկու անգամ (ժամանակաշրջան) երկրի վրայ անբարոյականութիւն (անիրաւութիւն) պիտի պատճառէք եւ իսկապէս չափազանց անբարտաւան պիտի դառնաք»:

5. Ուրեմն, երբ այդ երկու ազդերէն առաջինը իրողութիւն դարձաւ, ձեր վրայ արձակեցինք Մեր ծառաներէն խիստ սոսկալի պատերազմիկներ, որոնք նոյնիսկ ձեր բնակարանները հիմնայատակ ըրին. եւ ուրեմն առաջին ազդը կատարուած իրողութիւն եղաւ:

6. Ժամանակ մը ետք անգամ մը եւս ձեզ զօրացուցինք իրենց դէմ եւ ձեզ օժտեցինք հարստութեամբ եւ զաւակներով, եւ ձեզ աւելի բազմացուցինք (քան նախապէս): 7. (Ձեզի ըսինք). «Եթէ հաստատ կերպով բարիք ընէք, բարիք ըրած կ'ըլլաք միայն ձեր օգտին. իսկ եթէ չարիք ընէք, այդ ալ դուք ձեզի ըրած կ'ըլլաք»:

Ուրեմն երբ երկրորդ (անիրաւութիւններու շրջանը) իրականացաւ, նախատուելով ընկճուեցաք եւ (ձեր թշնամիները) մտան Տաճարը ինչպէս որ մտած էին առաջին անգամ, հիմնայատակ կործանելու ինչ որ գրաւած էին:

8. Ձեր Տէրը կրնայ ըլլալ գթայ ծեզի. բայց եթէ վերստին (մեղանչէք), Մենք ալ վերստին (պիտի պատժենք ծեզ): Եւ (ի մտի ունեցէք) թէ դժոխքը պիտի պաշարէ բոլոր անոնք, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը:
9. Իրապէս, այս Ընթերցումը ցոյց կու տայ ամենահաստատ ուղիղ ճամբան ու բարիք ընող հաւատացեալներուն կ'աւետէ մեծ վարծատրութիւն մը. 10. եւ (նոյնպէս կը յայտնէ թէ) ցաւալի տանջանք պատրաստած ենք անոնց, որոնք հաւատք չեն ընծայեր յաջորդ կեանքին:
11. Մարդ արարածը կ'աղօթէ, լաւ բաներ խնդրելու փոխարէն գէշ բաներ խնդրելով. քանի մարդը (իր դատողութան մէջ) աճապարող է:
12. Եւ հաստատած ենք գիշերն ու ցերեկը որպէս երկու խորհրդանիշ (խաւար եւ լոյս). ու գիշերուան խորհրդանշանը ջնջած ենք ու ցերեկուան խորհրդանշանը (Ընթերցանութեան պատգամը) տուած ենք տեսողութեան համար, որպէսզի ծեր Տիրոջ շնորհները հայցէք ու անդրադառնաք (անցնող) տարիներու թուին, ինչպէս նաեւ հաշիւը (որ պիտի տաք). քանի ամէն ինչ շատ յստակ կերպով պարզած ենք:
13. Եւ իւրաքանչիւր անծի ճակատագիրը (ապագան) կապած ենք իր վզին (իր պատասխանատուութեան). եւ Յարութեան Օրը իրեն համար պիտի հայթայթենք լայն կերպով բացուած գիրք մը.
14. «Կարդա արծանագրութիւնդ: Քու անծդ բաւարար է այսօր քու հաշիւդ ընելու»:
15. Ան որ ճիշդ ուղին կ'ընտրէ, կը հետեւի ատոր միայն իր բարիքին համար. իսկ ան որ շեղի, ինքզինք միայն կը մոլորեցնէ. եւ ոչ մէկ բեռնաւոր պիտի չկրէ ուրիշի բեռը (մեղքը,իւրաքանչիւր անծ իր արարքին պատասխանատու է):
Մենք երբեք պատժող չենք եղած (որեւէ հասարակութիւն) մինչեւ որ առաքեալ մը չ'ուղարկենք (իրենց, պարզելով շիտակն ու սխալը):
16. Բայց երբ (այս կատարուած է, եւ) կամեցած ենք կործանել հասարակութիւն մը, Մեր վերջին ազդը կը փոխանցենք այն մարդոց, որոնք բոլորովին կորսուած են հաճոյքներու հետապնդման մէջ: երբ (տակաւին) կը շարունակեն մեղանչել, այդ պարագային վճիռը կ'իրականանայ, ու փշրելով կը կործանենք: 17. Եւ քանի՛ սերունդներ (այս ծեւով) կործանած ենք Նոյի ժամանակէն ի վեր. որովհետեւ ոչ մէկը Տիրոջդ նման Յմուտ ու Տեղեակ է Իր ծառաներուն մեղքերէն:
18. Անոր որ կը հետաքրքրէ (միայն) անցողակի ներկան, անմիջական կը հայթայթենք՝ որքան որ կամենանք, որու որ կամենանք. բայց ի վերջոյ զինք կը յատկացնենք դժոխքի (տանջանքին), ուր պիտի այրի նուաստացած ու մեկուսացած վիճակի մէջ: 19. Իսկ անոնց որ կը հետաքրքրէ յաջորդ կեանքի (բարիքը), եւ ջանք կը թափեն այդ առնչութեամբ ինչպէս որ պէտք է, ու իրենց հաւատքը կը պահեն՝ անոնք են որոնց ջանքը կը գնահատուի:
20. Բոլորին ալ - ասոնց թէ անոնց - կը շնորհենք Տիրոջդ պարգեւներէն, քանի Տիրոջդ պարգեւը սահմանուած չէ (միայն որոշ տեսակի մարդոց):
21. Տես թէ ինչպէս մէկ մասին ուրիշէն աւելի կու տանք (այս աշխարհին մէջ), բայց յաջորդ կեանքը պիտի ունենայ շատ աւելի աստիճաններ եւ շատ աւելի արժանիք ու վաստակ:
22. Աստուծոյ կողքին ոչ մէկ ուրիշ աստուած չկարգես, որպէսզի նուաստացած ու մեկուսացած չդառնաս. 23. քանի Տէրդ վճռած է որ Իրմէ զատ ոչ մէկ բան պաշտես:
Եւ բարիք ըրէ ծնողաց (լաւ վերաբերմունք ցոյց տուր): Երբ քու քովդ (քու հոգատարութեանդ ատեն) մէկը կամ երկուքն ալ ծերանան, երբեք «Ու՛ֆ» չըսես իրենց, ոչ ալ յանդիմանես՝ այլ պատուական խօսիր , 24. ու խոնարհ գթասիրութեամբ ծեռք տուր իրենց ու ըսէ. «Ով Տէրս. գթա իրենց ինչպէս որ իրենք (գթալով) մանկութիւնս հոգացին»:
25. Ձեր Տէրը շատ լաւ գիտէ ծեր մտքերը: Եթէ առաքինի էք (պիտի ներէ ծեր սխալները). քանի տես, Ան Ներող է Իրեն դարծի եկողներուն:
26. Եւ քու մօտիկներուդ տուր ինչ որ հարկ է իրենց, ինչպէս նաեւ չքաւորին ու ճամբու զաւկին (փողոց մնացողին). բայց մի մսխեր անիմաստ կերպով: 27. Տես, մսխողները իսկապէս սատանաներու եղբայր (նման) են, եւ Սատանան փաստօրէն ապերախտ եղած է իր Տիրոջ: 28. Եւ եթէ իրենցմէ (աղքատներէն) մէկդի կը դառնաս (քանի դուն չունիս) հայցելով Տիրոջդ շնորհը ու ակնկալելով՝ գոնէ ազնիւ խօսք մը ըսէ իրենց: 29. Ոչ ծեռքդ վզիդ շղթայէ (ծեռքդ մի կապեր. ագահ ըլլար) ոչ ալ բոլորովին ծեռքդ բաց (քու սահմանէդ աւելի), որպէսզի չայպանուիս կամ նոյնիսկ չքանաս:
30. Տես. Տէրդ առատօրէն կու տայ, կամ ալ սահմանափակ կերպով, որու որ Ինք կամենայ. իրապէս Ան Տեղեակ է Իր ծառաներու կարիքներէն ու բոլորն ալ կը տեսնէ:
31. Չքաւորութենէ վախնալով մի սպաներ ծեր զաւակները. Մենք է որ պիտի հայթայթենք իրենց ինչպէս եւ ծեզի: Իրապէս, զանոնք սպանելը մե՛ծ մեղք մըն է:

32. Ենութիւն-պոռնկութիւն ալ մի ընէք. այդ զզուելի արարք մըն է եւ ստորին վիճամ մը:
33. Մի՛ սպաննէք ոեւէ անձ. Աստուած արգիլած է այդ, բացի արդարութեան գծով (դատապարտեալ մը, արդար պատերազմի ընթացքին եւ կամ ինքնապաշտպանութեան համար): Ուրեմն, եթէ մէկը անիրաւութեամբ սպաննուի, լիազօրած ենք իր իրաւուքները պաշտպանողը (արդար փոխհատուցման). սակայն նոյնիսկ այդ պարագային, պէտք չէ սպանութեամբ չափազանցէ (փոխհատուցումը) քանի որ օժանդակուած է:
34. Եւ որբի մը ինչքերուն չմօտենաք (չդպչիք), բացի երբ կ'ուզէք բարելաւել զայն, մինչեւ որ ինք (հասուն) տարիքի հասնի:
Եւ ձեր խոստումները յարգեցէք. քանի իրապէս, հաշիւ պիտի պահանջուի ձեզմէ իւրաքանչիւր խոստումի համար:
35. Եւ լման չափ տուէք երբ կը չափէք, ու կշռեցէք ուղիղ կշիռքով. ասիկա ձեր օգտին համար է, եւ ի վերջոյ լաւագոյնը:
36. Գիտութիւն չունեցած բաներուդ երբեք մասնակցութիւն մի բերեր (անհիմն տեղեկութիւններու, սուտ վկայութեան, եւայլն). իրապէս, տեսողութիւնդ, լսողութիւնդ եւ սիրտդ՝ ասոնց բոլորն ալ պիտի հարցաքննուին (Դատաստանի Օրը):
37. Եւ երկրի վրայ գոռոզութեամբ ու ինքնախաբէութեամբ մի քալեր. քանի իրապէս, ոչ կարող ես երկիրը թափանցել եւ ոչ ալ կարող ես լեռներու հասակով բարձրանալ:
38. Այս բոլորին չարիքը զզուելի ու ատելի են Տիրոջդ:
39. Ասիկա բաժին մըն է Տիրոջդ իմաստութենէն (շիտակի եւ սխալի գիտութենէն) որ յայտնուեցաւ քեզի: Ուրեմն, Աստուծոյ կողքին ոեւէ ուրիշ աստուած չկարգես, որպէսզի դժոխք չշպրտուիս՝ այպանուած ու մերժուած (Իր կողմէ):
40. Ուրեմն ձեր Տէրը իւրայատուկ ձեզի տղա՞յ զաւակներ տուաւ. իսկ Ինքը աղջի՞կ որպէս հրեշտակներ որդեգրեց: Իրապէս ահռելի ասացուածքներ ունիք:
41. Եւ իսկապէս, այս ընթերցումով շատ մը հարցեր պարզած ենք որպէսզի (ճշմարտութիւնը ուրացողներ) նկատողութեան առնեն. բայց այս բոլորը միայն իրենց հակակրանքը կ'աւելցնէ:
42. Ըսէ՛. «Եթէ Իր կողքին ուրիշ աստուածներ ըլլային - ինչպէս որ կարգ մը մարդիկ կ'ըսեն - վստահաբար անոնք (նոյնիսկ) պիտի ջանային միջոց մը գտնել դէպի Իրեն, որ գահին Տէրն է»:
43. Փառաւոր է Ան, ու վսեմաբար շատ աւելի բարձր իրենց բոլոր սահմանումներէն:
44. Եօթը երկինքները Իր փառքը կը գովաբանեն, ինչպէս նաեւ երկիրը եւ ամէն ինչ որ ատոնք կը պարունակեն. եւ չկայ բան մը որ չի փառաբաներ ու չի գովաբաներ Զինք. բայց դուք (ով մարդիկ) չէք ըմբռներ թէ ինչպէս կը փառաբանեն Զինք
Իրապէս Յանդուրժող է Ան, Ներող:
45. Երբ դուն Ընթերցումը կ'արտասանես, պատնէշ մը կը զետեղենք քու եւ անոնց միջեւ որոնք պիտի չհաւատան յաջորդ կեանքին:
46. Մենք շատ լաւ գիտենք թէ ինչ (կ'ուզեն) լսել երբ մտիկ կ'ընեն քեզ, քանի իրենց ժողովներուն մէջ այս անիրաւները (իրարու) կ'ըսեն. «Եթէ հետեւիք (Մուհամմէտին՝ հետեւած պիտի ըլլաք) կախարդուած մարդու մը միայն»: 48. Տես թէ ինչի՞ կը նմանցնեն քեզ, որովհետեւ մոլորած են եւ ուրեմն կարելիութիւն չունին ճամբայ մը գտնելու (դէպի ճշմարիտը):
49. Եւ (այսպէս ալ) կ'ըսեն. «Ոսկոր եւ հող դառնալէ ետք, դարձեա՞լ պիտի վերստեղծուինք»:
50. Ըսէ՛. «Եղէք քար կամ երկաթ 51. եւ կամ որեւէ (ուրիշ) նիւթ, որ ձեր մտքին (կենդանութենէ) հեռու է. (տակաւին պիտի վերակենդանանաք)»:
Այն ատեն պիտի ըսեն. «Ո՞վ է որ մեզ պիտի վերադարձնէ»: Ըսէ՛. «Ան, որ ձեզ արարեց առաջին անգամ»:
Այն ատեն գլուխնին երերալով հարց պիտի տան քեզի. «Ե՞րբ պիտի պատահի ասիկա»: Ըսէ՛. «Թերեւս մօտ օրէն: 52. Օր մը երբ կանչէ ձեզ, դուք ալ պատասխան պիտի տաք փառաբանելով Զինք, խորհելով թէ շատ քիչ ժամանակ անցուցած էք (երկրի վրայ)»:
53. Եւ ըսէ ծառաներուս որ ազնուագոյն կերպով խօսին (անոնց որ իրենց հաւատքը չեն բաժներ). իրապէս, Սատանան անհամաձայնութիւն կը յառաջացնէ մարդոց միջեւ, քանի իրապէս, Սատանան մարդու բացայայտ թշնամին է:
54. Ձեր Տէրը շատ լաւ գիտէ ձեզ (եւ թէ ինչի արժանի էք). եթէ կամենայ կը գթայ ձեզի եւ կամ՝ կը պատժէ ձեզ:

Ուրեմն, քեզ (ով Առաքեալ) չենք ղրկած իրենց մօտ որպէս պատասխանատու իրենց վարք ու բարքին, 55. նկատելով թէ Տէրդ քաջատեղեակ է ամեն էակներէ, որոնք գոյութիւն ունին երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ: Բայց իսկապէս, կարգ մը մարգարէներու աւելի պարգեւեցինք քան ուրիշներու, ճիշդ ինչպէս որ Դաւիթը սաղմոսներով օժտեցինք:

56. Ըսէ՛. «Փոխան Իրեն կոչ ըրէք անոնց որ դուք կ'ենթադրէք (թէ երկնային կարողութիւն ունին) եւ (պիտի տեսնէք թէ) անոնք կարողութիւն չունին ձեր վնասները կասեցնելու, կամ փոխելու»:

57. Անոնց, որ (մարդիկ) կոչ կ'ընեն, իրենք կը ջանան իրենց Տիրոջ գոհացում պատճառել. նոյնիսկ Իրեն մօտ եղողներ կը յուսան Իր շնորհէն եւ կը վախնան Իր պատիժէն. քանի իրապէս, պէտք է զգուշանալ Տիրոջդ պատիժէն:

58. Եւ չկայ շրջանակ (հասարակութիւն) մը, որ պիտի չ'ոչնչացնենք Յարութեան Օրէն առաջ, եւ կամ խիստ կերպով չպատժենք (ատկէ առաջ, եթէ մեղքերու մէջ թաղուած են). այս բոլորը ընդգծուած են Մեր Գրքին (վճիռին) մէջ:

59. Որեւէ բան չարգիլեց Մեզ որ հրաշքներով առաքենք (այս պատգամը, նման նախկին պատգամներուն), բացի անկէ, որ նախկին մարդիկ «Այդ սուտ է» ըսին, ինչպէս երբ Դամուտի (ցեղախումբին) տուինք էգ ուղտը որպէս նախանշան եւ իրենք մեղանչեցին ատոր դէմ: Եւ Մենք այդ պատգամները ուղարկեցինք պարզապէս ազդարարելու (զգուշացնելու):

60. Եւ քեզի ըսինք (ով Առաքեալ) թէ Տէրդ պաշարած է բոլոր մարդկութիւնը (Իր գիտութեամբ եւ հզօրութեամբ). հետեւաբար տեսիլքը որ քեզի ցոյց տուինք, - ինչպէս նաեւ անիծեալ ծառը որ Ըսթերցանութեան մէջ է - պիտի ըլլայ միմիայն փորձութիւն մը մարդոց համար: Բայց այս (ազդարարութիւնը) միայն իրենց յոխորտանքը կ'աւելցնէ, մեծապէս:

61. Երբ հրեշտակներուն ըսինք. «Ծնկաչոք խոնարհեցէք Ադամին առաջ», բոլորն ալ խոնարհեցան բացի Իպլիսէն, որ ըսաւ. «Պիտի խոնարհիմ մէկու մը որ կաւէ՞ ստեղծած ես»: 62. (Եւ) շարունակեց. «Ըսէ ինծի. այս մէ՞կն է որ ինձմէ բարձր դասած ես: Իսկապէս, եթէ ինծի ժամանակ տաս, մինչեւ Յարութեան Օրը, իր սերունդին մեծամասնութիւնը ինծի կ'ենթարկեմ»:

63. (Աստուած) ըսաւ. «Գնա (քու ընտրած ուղիդ): Սակայն անոնք որ կը հետեւին քեզի, նկատի առ՝ որ դժոխքը պիտի ըլլայ ձեր վարձատրութիւնը. վարձատրութիւն մը որ բաւարար է բոլորիդ: 64. Ուրեմն, հրապուրէ (գայթակղեցուր) զիրենք քու ձայնովդ - ով որ կրնաս - եւ յաղթահարէ զիրենք բոլոր ձիերովդ ու մարդոցմովդ (հզօրութեամբդ), եւ իրենց ինչքերուն ու զաւակներուն բաժնեկցիր, եւ (ամեն տեսակի) խոստումներ ըրէ: (Իրենք պիտի չանդրադառնան թէ) Սատանայի խոստումները խաբկանք են:65. Տես, որեւէ լիազօրութիւն պիտի չունենաս Իմ ծառաներուս (որոնք Ինծի կ'ապաւինին)՝ քանի Տէրդ բաւարար է որպէս հովանի»:

66. Քու Տէրդ Ան է որ ծովուն մէջ կը պատճառէ նաւերու յառաջխաղացքը, որպէսզի կարենաք հայցել Իր պարգեւներէն. իրապէս, Ան ձեզի հանդէպ Ողորմած է:

67. Եւ երբ որ ծովու մէջ վտանգի հանդիպիք, ձեր բոլոր կոչ ըրած էակները կը լքեն ձեզ, բացի Իրմէ: Բայց հազիւ թէ ձեզ ապահովաբար եզերք (հող) հասցնէ, մէկդի կը դառնաք (Իրմէ). քանի իսկապէս, մարդ արարածը ապերախտ է:

68. Ուրեմն կրնա՞ք երբեք դուք ձեզ ապահով զգալ թէ հողաշերտի մը մէջ ձեզ կուլ պիտի չտայ, եւ կամ ձեր վրայ փոթորիկ մը պիտի չարձակէ. ու այն ատեն որեւէ պաշտպան պիտի չկարենաք գտնել:

69. Եւ կամ դուք, կրնա՞ք վստահ ըլլալ որ անգամ մը եւս ձեզ դէպի ծով պիտի չվերադարձնէ, եւ ապա ձեր վրայ արձակէ սոսկալի փոթորիկ մը ու խեղդամահ ընէ ձեզ որպէս փոխհատուցում ձեր ապերախտութեան, որմէ ետք ոչ մէկը կարող էք գտնել որ Մեր դէմ ձեզի կողմնակից ըլլայ:

70. Եւ իսկապէս, Ադամի սերունդը (մարդկութիւնը) ազնուացուցած ենք (մտային կարողութիւն շնորհելով իրենց). կրած ենք (փոխադրական միջոցներ տալով) զիրենք ջուրի եւ ցամաքի վրայ, ինչպէս նաեւ սննդարար ուտելիք հայթայթած ենք իրենց, ու մանաւանդ աւելիով նախապատուած ենք զիրենք շատ մը բաներէ որ ստեղծած ենք. 71. բայց Օր մը պիտի ժողվենք բոլոր մարդիկը, (եւ դատենք զիրենք) համեմատ այդ ուղիներուն (որ զիրենք առաջնորդած է իրենց կատարած արարքներուն): Ուրեմն, որու որ արձանագրութիւնը իր աջ ձեռքն է (այսինքն իրաւացի, արդարամիտ, առաքինի), անոնք (ուրախութեամբ) պիտի կարդան իրենց արձանագրութիւնը: Ոչ մէկը մազի չափ նոյնիսկ պիտի չանիրաւուի. 72. քանի ով որ կոյր է (չուզեր ճշմարտութիւնը տեսնել) այս կեանքի մէջ, կոյր ալ պիտի մնայ յաջորդ կեանքին, եւ աւելի ալ կորսուած (ուղիղ) ճամբէն:

73. Եւ տես, այդ (մոլորածները) կը ջանան քեզ փորձութեան մատնել, քեզ հեռացնելու այն (ճշմարտութենէն) որ ներշնչած ենք քեզի, նպատակ ունենալով որ Մեր անունով քեզի բան մը յօրինել տան ատկէ (Մեր ներշնչածէն) տարբեր. ու այն ատեն քեզ պիտի ընդունէին իբրեւ իրենց մօտիկ բարեկամը:

74. Եւ եթէ քեզ հաստատած չըլլայինք (հաւատքի մէջ), պզտիկ մը հակում պիտի ունենայիր դէպի իրենց. 75. այդ պարագային քեզի համտեսել պիտի տայինք կրկնակի (պատիժ) կեանքի ընթացքին եւ կրկնակի (պատիժ) մահուընէ ետք, ու ոեւէ մէկը պիտի չգտնէիր որ Մեր դէմ քեզ պաշտպանէր:

76. Եւ (քանի չեն կրնար քեզ համոզել), կը ջանան քեզ մեկուսացնել հողէն (ծննդավայրէդ), քեզ հեռացնելու նպատակաւ. բայց քու հեռանալէդ ետք իրենք ալ երկար պիտի չկարենան մնալ հոն:

77. (Այս ձեւով պատահած է Մեր) գործունէութիւնը (կիրառկումը) բոլոր Մեր առաքեալներուն հետ, որոնք առաքած ենք քեզմէ առաջ. եւ ոչ մէկ փոփոխութիւն պիտի տեսնես Մեր կիրառկումին:

78. Աղօթքը վառ պահէ. (աղօթէ) արեւը իր գագաթնակէտին հասնելէ ետք մինչեւ խաւար գիշեր եւ (ի մտի ունեցիր) առաւօտեան ընթերցումը (աղօթքը). քանի տես, առաւօտեան ընթերցումը (աղօթքը) իսկապէս վկայուած է: (Առաքեալը կ'աղօթէր արշալոյսին, արեւը իր գագաթնակէտին հասնելէ անմիջապէս ետք, կէսօրէ ետք, արեւամուտին եւ գիշերը (5 անգամ):

79. Գիշերն ալ արթնցիր եւ աղօթէ՝ որպէս ազատ զոհաբերութիւն մը քու կողմէդ, եւ Տէրդ կարող է քեզ բարձրացնել փառաւոր դիրքի մը (յանձնարարական մը առօրեայ հինգ աղօթքներէ դուրս):

80. Եւ (աղօթելու ժամանակ) ըսէ. «Ով Տէրս. (իմ արարքներուս մէջ) թոյլ տուր որ անկեղծօրէն սկսիմ եւ թոյլ տուր որ անկեղծօրէն դուրս գամ, եւ Քու շնորհներէդ պարգեւէ ինծի (զիս լիազօրէ)»:

81. Եւ ըսէ՛. «Հիմա ճշմարտութիւնը երեւան եկաւ եւ սուտը թոշմեցաւ. քանի տես, ամէն սուտ պիտի թոռոմի (փտտի, նեխի)»:

82. Այսպէս, աստիճանաբար (մաս առ մաս) վերէն կը պարգեւենք այս Ընթերցումին միջոցաւ՝ այն ինչ որ բուժում է (հոգիներու) եւ շնորհ հաւատք ընծայողներուն, սակայն եւ անիրաւներու քայքայման (կորուստին) կը սատարէ այդ. 83. քանի երբ մարդ արարածին կը պարգեւենք Մեր օրհնութիւնները, անբարտաւանօրէն բողոքելով (Մեզմէ) մէկդի կը դառնայ. իսկ երբ չարիք մը պատահի իրեն, բոլորովին յուսահատ կը դառնայ:

84. Ըսէ՛. «Իւրաքանչիւրը իր իւրայատուկ վարուելակերպն ունի. իսկ ձեր Տէրը շատ լաւ գիտէ թէ ով ընտրած է լաւագոյն ուղին»:

85. Հարց պիտի տան քեզի Աստուածային ներշնչման (հոգիին) մասին: Ըսէ՛. «Այս ներշնչումը (կու գայ) Տիրոջս հրամանով. եւ (դուք չէք կարող ըմբռնել զայն) քանի ձեզի ջնջին տեղեկութիւն մը տրուած է միայն»:

86. Եւ եթէ կամենանք, իսկապէս կարող ենք ոչնչացնել այն ինչ որ ներշնչած ենք քեզի, եւ ապա ոչ մէկ պաշտպան կարող ես գտնել Մեզի դէմ (Աստուածային ներշնչումը ուղղութեան միակ միջոցն է): 87 (Քեզ խնայողը) միայն Տիրոջդ գութն է. տես, Ան իսկապէս մեծ շնորհ մը ըրած է քեզի:

88. Ըսէ՛. «Եթէ բոլոր մարդիկ եւ բոլոր աներեւոյթ էակներ հաւաքուէին՝ այս Ընթերցման նմանը արտադրելու նպատակաւ, պիտի չկարենային ատոր նմանը արտադրել՝ նոյնիսկ եթէ բոլորն ալ իրար օժանդակէին»: 89. Քանի իսկապէս, շատ մը ձեւերով դաստիարակած ենք մարդկութիւնը ատոր միջոցաւ, տալով ամէն տեսակի օրինակներ: Սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը կը մերժեն ընդունիլ զայն՝ ապերախտօրէն, 90. եւ կ'ըսեն. «Մենք պիտի չհաւատանք քեզի (ով Առաքեալ) մինչեւ որ հողէն աղբիւր մը ցայտեցնես, 91. եւ կամ ունենաս արմաւենիներու եւ խաղողի պարտէզ մը եւ հոն առատօրէն ջուրեր ցայտեցնես, 92. եւ կամ երկինքը մեր վրայ փլցնես, ինչպէս որ դուն սպառնացած ես մեզի, կամ ալ Աստուած եւ հրեշտակները մեզի դէմ առ դէմ հանես, 93. կամ ունենաս ոսկեղէն տուն մը, եւ կամ երկինք համբառնաս . բայց ոչ, պիտի չհաւատանք քու երկինք բարձրանալուդ մինչեւ որ հոնկէ մեզի բերես գրութիւն մը որ կարողանանք կարդալ»:

Ըսէ՛ (իրենց). «Փառաւորը Տէրս է: Արդեօք ես մահկանացու մը չե՞մ միայն, առաքեալ մը»:

94. Մարդոց հաւատք ընծայելուն միակ արգելք հանդիսացողը - երբ որ ալ իրենց պատգամ-ուղղութիւն տրուած է (առաքեալի մը միջոցաւ) - իրենց ըրած հետեւեալ առարկութիւնն է. «Աստուած մահկանացու մա՞րդ մը պիտի ուղարկէր որպէս Իր առաքեալը»:

95. Ըսէ՛. «Եթէ երկրի վրայ հրեշտակներ ապահովաբար քալէին (եթէ երկրի բնակիչները հրեշտակներ ըլլային), իսկապէս երկինքէն իրենց հրեշտակ մը կը ղրկէինք, որպէս Մեր առաքեալը»:

96. Ըսէ՛. «Աստուած բաւարար է որպէս վկայ իմ եւ ձեր միջեւ. իրապէս Ան Քաջատեղեակ է Իր արարածներուն մասին, եւ ամէն ինչ կը տեսնէ»:

97. Եւ ան որու Աստուած կ'ուղղէ, միայն ան գտած է շիտակ ճամբան. մինչ անոնց որ Ինք թոյլ տուած է որ մոլորին, դուն չես կրնար գտնել ոեւէ մէկը որ զիրենք պաշտպանէ Իրմէ. եւ բոլորն ալ պիտի ժողվենք Յարութեան Օրը, (պառկած) երեսի վրայ, կոյր, համր եւ խուլ, եւ իրենց իջեւանը դժոխքն է: Ամէն անգամ որ (կրակը) տկարանայ, իրենց համար բոցերը պիտի սաստկացնենք:

98. Այդ պիտի ըլլայ իրենց հատուցումը, քանի Մեր պատգամները մերժեցին ու ըսին. «Երբ ոսկոր եւ հող դարձած ենք, մեռելներէն յարութի՞ւն պիտի առնենք նոր ստեղծագործութեամբ մը»:

99. Արդեօք իրենք տեղեակ չե՞ն, թէ Աստուած որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը, ունի կարողութիւն իրենց նմանները վերստեղծելու, եւ անկասկած, որոշ ժամանակաշրջան մը տուած է իրենց:

Բայց բոլոր անիրաւները ապերախտօրէն չեն ընդունիր:

100. Ըսէ՛. «Եթէ Տիրոջս շնորհներուն գանձերը ձեզի պատկանէին, տակաւին պիտի փորձէինք ամուր կառչիլ անոնց, վախնալով սպառելէ. քանի մարդ արարածը միշտ կծծի (ագահ) եղած է»:

101. Եւ իսկապէս, Մովսէսին տուինք ինը յստակ պատգամներ. հարցուր ուրեմն Իսրայէլի սերունդին (որ ըսեն քեզի թէ ինչ պատահեցաւ) երբ ներկայացաւ իրենց (ու խնդրեց Փարաւոնէն որ ազատ արձակէ զիրենք) եւ Փարաւոն ըսաւ. «Իրապէս, ով Մովսէս, կը խորհիմ թէ դուն կախարդուած ես»:

102. (Մովսէս) պատասխանեց. «Դուն լաւ գիտես թէ այս բաները (պատգամները, հրաշքները, նշանները) միմիայն երկինքներու եւ երկրի Տիրոջ կողմէ են, - (եւ ոչ թէ կախարդութիւն) - որ վերէն տուաւ որպէս ներըմբռնում (քեզի համար). եւ իրապէս, ով Փարաւոն, կը խորհիմ թէ դուն բոլորովին կորսուած ես (քանի կը դժես ատոնք)»:

103. Եւ ուրեմն Փարաւոն ուզեց բնաջնջել զիրենք. Մենք ալ խեղդամահ ըրինք զինք ու բոլոր իր հետ եղողները:

104. Ատկէ ետք Իսրայէլի զաւակներուն ըսինք. «Ապահովաբար բնակեցէք երկրի վրայ. բայց (ի մտի ունեցէք) երբ Վերջին Օրուան խոստումը իրականանայ, ձեզ պիտի բերենք որպէս ամբոխի մը մասնիկները (ոչ թէ որպէս ընտրուած, կամ առանձնաշնորհուածներ)»:

105. Եւ իրողաբար վերէն պարգեւեցինք այս (յայտնութիւնը). եւ (նոյն) այս ճշմարտութիւնն է որ հասաւ (քեզի, ով Առաքեալ). քանի քեզ առաքած ենք միայն որպէս աւետաբար եւ որպէս ազդարար 106. այս Ընթերցումով - որ աստիճանաբար (մաս առ մաս) հաղորդած ենք- որպէսզի բաժին առ բաժին կարդաս (արտասանես) մարդոց՝ նկատելով թէ վերէն պարգեւած ենք զայն որպէս (ամբողջական) յայտնութիւն:

107. Ըսէ՛. «Յաւատացէք ատոր, կամ մի հաւատք»: Նկատեցէք, անոնք որ նախապէս (այս յայտնութենէն առաջ) գիտութիւն ստացած են՝ երկրպագելով գետին կը փռուին երբ իրենց ընթերցուի (այս յայտնութիւնը), 108. եւ կ'ըսեն, «Փառք մեր Տիրոջ: Իրապէս, մեր Տիրոջ խոստումը կատարուած է»:

109. Եւ ուրեմն գետին կը փռուին լալով, ու աւելի խոնարհ կը դառնան:

110. Ըսէ՛. «Կոչ ըրէք (աղօթեցէք) Աստուծոյ, կամ կոչ ըրէք Գթասիրտին. ինչ անունով որ կոչէք Զինք (Ինք է միակ Աստուածը), եւ քանի լաւագոյն յատկութիւնները (անունները) Իրեն կը պատկանին»:

Ոչ պոռալով աղօթէ, ոչ ալ մրմռալով, այլ միջին ճամբայ մը ընտրէ, 111. եւ ըսէ. «Գովաբանութիւն Աստուծոյ, որ ոչ զաւակ մը որդեգրած է եւ ոչ ալ բաժնեկից ունի Իր արքայութեան. եւ չունի ոչ մէկ տկարութիւն, ու հետեւաբար կարօտ չէ որեւէ օժանդակութեան». ու արժանաւորապէս մեծարէ Զինք:

ՍՈՒՐԱԹԷԼ ԳԷՀՖ

18. Քարայրը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Գովաբանութիւն Աստուծոյ որ այս Գիրքը վերէն պարգեւեց Իր ծառային, եւ որեւէ շեղում չէ արտօնած ատոր (պարունակութեան). 2. ուղիղ է այդ, եւ (անաստուածներու) կ'ազդարարէ սոսկալի պատիժ մը՝ Իրմէ. իսկ հաւատք ընծայողներուն, որոնք բարիքներ կը կատարեն կու տայ աւետը թէ լաւ վարձատրութիւն մը պիտի ունենան 3. ու (այդ օրհնեալ վիճակը) միշտ պիտի վայելեն:

4. Նաեւ կը զգուշացնէ անոնք, որոնք կ'ըսեն. «Աստուած զաւակ մը որդեգրած է»:5. Անոնք որեւէ գիտակցութիւն չունին Իր մասին, ոչ ալ իրենց նախահայրերը. ահաւոր է այս խօսքը որ իրենց բերնէն կ'ելլէ. որոշապէս սուտ կը խօսին:

6. Բայց արդեօք դուն, նեղութենէդ ինքզի՞նքդ կ'ուզես ոչնչացնել, մտահոգուած թէ պիտի չհաւատան այս պատգամին (Գիրքին, Ընթերցանութեան):

7. Տես, երկիրը ամէն տեսակ գեղեցկութիւններով զարդարած ենք, որպէսզի ատոնց միջոցաւ փորձենք մարդիկը, (տեսնելու) թէ որոնք լաւագոյն արարքները պիտի ունենան. 8. եւ իրապէս (ի վերջոյ), ամէն ինչ որ կայ ատոր (երկրի) վրայ, չոր հողի պիտի վերածենք:

9. Արդեօք կը խորհիս թէ Քարայրի Մարդոց (առակը) եւ (իրենց Նուիրումը) գիրքին՝ աւելի հրաշալի՞ են Մեր (միւս) բոլոր պատգամներէն՝ (քանի այս աշխարհի կեանքը պարզապէս փորձ մըն է):

10. Երբ այդ երիտասարդները ապաստանեցան քարայրին մէջ, աղօթեցին. «Ով Մեր Տէրը. Քու կողմէդ շնորհ պարգեւէ մեզի եւ մեր հարցերուն ուղղամտութիւն տուր»:

11. Եւ ուրեմն քարայրին մէջ իրենց ականջները քօղարկեցինք (զիրենք քնացուցինք) շատ մը տարիներ, 12. եւ յետոյ արթնցուցինք, գիտնալու թէ երկու խմբակներէն ով հաշիւ պահեց իրենց հոն անցուցած ժամանակին (ով կրցաւ ըմբռնել թէ ինչ ժամանակ անցաւ):

13. (Հիմա) ճշգրիտ կերպով պիտի տեղեկացնենք քեզի իրենց պատմութիւնը:

Տես, երիտասարդներ էին որոնք հաւատք ընծայած էին իրենց Տիրոջ. Մենք ալ իրենց առաջնորդութիւնը խորացուցինք, 14. եւ իրենց սրտերը ամրապնդեցինք. եւ ուրեմն կանգ առնելով (իրարու) ըսին . «Մեր Տէրը երկինքներու եւ երկրի Տէրն է. Իրմէ ուրիշ ոչ մէկ աստուծոյ կոչ պիտի ընենք. (եթէ ընենք) նախատինք ըսած կ'ըլլանք: 15. Այս մեր ժողովուրդը տարբեր աստուածներ կը պաշտէ՝ փոխան Իրեն, առանց յստակ հեղինակութեան մը. եւ ո՞վ աւելի անիրաւ կրնայ ըլլալ քան ան, որ Աստուծոյ մասին սուտ զրպարտութիւն կ'ընէ: 16. Հիմա որ քաշուեցաք իրենցմէ, ինչպէս նաեւ ամէն ինչէ որ կը պաշտեն Աստուծոյ փոխարէն՝ ապաստանեցէք այդ քարայրը. Աստուած Իր շնորհը ձեր վրայ պիտի տարածէ, ու ձեր բոլոր հարցերուն պիտի օժանդակէ»:

17. Եւ երբ արեւը կը ծագէր պիտի տեսնէիր թէ իրենց քարայրէն դէպի աջ կը դեգէր, եւ արեւմուտքին իրենցմէ դէպի ձախ կը հեռանար. մինչ իրենք կ'ապրէին այդ ընդարձակ սենեակին մէջ, (ի մտի ունենալով) Աստուծոյ պատգամներէն ասիկա. «Անոր որ Աստուած կ'առաջնորդէ, ան է ուղղուած անձը. իսկ անոր որ Աստուած թոյլ տուած է որ մոլորի, դուն ոչ մէկ պաշտպան կարող ես գտնել որ զինք ուղղէ»:

18. Եւ դուն պիտի խորհէիր թէ արթուն են, սակայն անոնք քնացած էին: Եւ յաճախ զիրենք աջ ու ձախ կը դարձնէինք, իսկ իրենց շունը թեւերը բաց երկնցած էր սեմին: եթէ իրենց հանդիպէիր, փախչելով ետ պիտի դառնայիր ու սոսկայիր իրենցմէ:

19. Եւ ուրեմն, երբ արթնցուցինք զիրենք, սկսան իրար հարցուփորձել: Իրենցմէ մին ըսաւ. «Որքա՞ն ժամանակ այսպէս մնացիք»:

Միւսները ըսին. «Ձեր Տէրը շատ լաւ գիտէ թէ որքան ժամանակ այսպէս մնացիք: Ուրեմն ձեզմէ մէկը այս դրամով թող քաղաք երթայ եւ տեսնէ թէ ամենամաքուր ուտելիքը ինչ է ու ատկէ մեզի պաշար բերէ: Բայց թող շատ զգոյշ վարուի եւ ոչ մէկ ձեւով ձեր մասին մէկու մը զգացնէ. 20. քանի տեսէք, եթէ ձեր մասին գիտակցին կրնան ձեզ քարկոծելով սպաննել եւ կամ ստիպել որ իրենց հաւատքին վերադառնաք. եւ այդ պարագային երբեք չէք յաջողիր»:

21. Եւ այսպէս, ուշադրութեան յանձնած ենք իրենց պատմութիւնը, որպէսզի երբ մարդիկ վիճաբանին իրենց մասին, կարենան գիտնալ թէ Աստուծոյ խոստումը ճիշդ է, եւ թէ ոչ մէկ կասկած կրնայ ըլլալ Վերջին Ժամուան մասին: Եւ ուրեմն, ոմանք ըսին. «Շէնք մը կառուցենք

իրենց յիշատակին. Աստուած շատ լաւ գիտէր թէ ինչ պատահեցաւ իրենց»: Իսկ անոնք, որոնց գաղափարը տիրապետեց, ըսին. «Իսկապէս, տաճար մը պէտք է կառուցանենք իրենց յիշատակին»:

22. Ոմանք պիտի ըսեն. «Երեք էին, չորրորդն ալ իրենց շունն էր», իսկ ուրիշներ պիտի ըսեն, «Հինգ հատ, եւ իրենց շունն ալ վեցերորդն էր» - անիմաստ ենթադրութիւններ ընելով աներեւոյթի մասին - եւ ոմանք ալ պիտի ըսեն, «Եօթը, եւ իրենց շունն ալ ութերորդն էր»:

Ըսէ՛. «Տէրս շատ լաւ գիտէ իրենց քանի հատ ըլլալը: Շատ քիչեր միայն այդ տեղեկութիւնը ունին: Ուրեմն, մի վիճիր իրենց հետ բացի երբ ակնյայտ երեւոյթի մը համար է (բարոյական դաս առնելու) եւ իրենց մի հարցներ որ քեզ լուսաբանեն (անոնց) մասին»:

23. Եւ երբեք, որեւէ բանի մասին մի ըսեր, «Տեսէք, ասիկա վաղը պիտի ընեմ», 24. առանց (աւելցնելու), «Եթէ Աստուած կամենայ»: Եւ եթէ մոռնաս, յիշէ Տէրդ եւ ըսէ. «Կ'աղօթեմ որ Տէրս առաջնորդէ զիս, եւ ասկէ աւելի ուղղամիտ դարձնէ»:

25. Եւ (ոմանք կ'ըսեն). «Իրենց քարայրին մէջ երեք հարիւր տարի մնացին», եւ ոմանք ինը (տարիով) կ'աւելցնեն (այդ թիւը):

26. Ըսէ՛. «Աստուած շատ լաւ գիտէ թէ որքան մնացին: Ինք միայն գիտէ երկինքներու եւ երկրի աներեւոյթը. շատ լաւ կը տեսնէ ու շատ լաւ կը լսէ: Ոչ մէկ պաշտպան ունին Իրմէ զատ, քանի Ինք ոչ մէկուն բաժնեկից կ'ընէ Իր իշխանութեան»:

27. Արտասանէ (փոխանցէ) ինչ որ քեզի յայտնուեցաւ Տիրոջդ Գրքէն: Չկայ բան մը որ կարենայ փոխել Իր խօսքերը, եւ Իրմէ դուրս ոչ մէկ ապաստան կրնաս գտնել:

28. Դուն ալ համբերէ անոնց կողքին, որոնք առաւօտ եւ երեկոյ կոչ կ'ընեն իրենց Տիրոջ, խնդրելով Իր ներկայութիւնը. եւ աչքերդ ալ մի հեռացներ իրենցմէ՝ փնտռելով այս աշխարհի գրաւչութիւնները. ու մի հնազանդիր ոեւէ մէկու, որու սիրտը անզգաստ է Մեր յիշատակին եւ կը հետեւի իր քմահաճոյքին. ան պիտի փարատի (կատնի):

29. Եւ ըսէ՛. «Ճշմարտութիւնը (հիմա հասած է) ձեր Տիրոջմէն. ուրեմն, թող հաւատայ ան որ կը կամենայ եւ թող մերժէ ան որ կը կամենայ (ուզողը թող հաւատայ եւ չուզողը թող մերժէ)»:

Իրապէս, բոլոր անիրաւներուն համար պատրաստած ենք կրակ մը, որու ծալքերը պիտի պարփակեն զիրենք. եւ եթէ ջուր խնդրեն, իրենց պիտի տրուի հալած կապարի նման հեղուկ մը որ պիտի խանձէ իրենց դէմքերը. ի՜նչ ահռելի ըմպելի ու ի՜նչ վատ հանգստարան:

30. (Բայց) տես, հաւատք ընծայողները որոնք բարիքներ կը գործեն, իրապէս՝ լաւ գործունէութիւն ընողին վարձքը ի դերեւ չենք հաներ.31. անոնք պիտի ունենան եդեմական պարտէզներ ուր գետակներ կը հոսին. հոն պիտի զարդարուին ոսկեայ ապարանջաններով ու պիտի հագուին մետաքսեայ դիպակով հագուստներ եւ հոն պիտի թեքուին բազկաթոռներու վրայ: Ի՜նչ հիանալի վարձատրութիւն եւ ի՜նչ հիանալի հանգստարան:

32. Եւ տուր իրենց երկու մարդոց բաղդատական առակը. անոնցմէ մէկուն պարգեւած էինք երկու այգիներ, եւատոնց շուրջ արմաւենիներ ինչպէս նաեւ ցանքի դաշտ մը երկու (այգիներուն) միջեւ:

33. Երկու պարտէզներն ալ արտադրեցին իրենց բերքը առանց որեւէ ձախորդութեան, քանի իւրաքանչիւրին մէջ գետակ մը բխեցուցած էինք: 34. Եւ ուրեմն (այդ անձը) առատ պտուղ ունէր: (Օր մը) խօսակցութեան ընթացքին ըսաւ իր ընկերոջ, «Ես քեզմէ աւելի հարստութիւն ունիմ, ինչպէս նաեւ աւելի հետեւորդներ՝ որոնք զիս կը պատուեն»:

35. Ու (այսպէս) իր անձին դէմ մեղանչելով մտաւ իր պարտէզը, ըսելով, «Չեմ խորհիր թէ ասիկա կրնայ երբեք փճանալ: 36. Ոչ ալ կը խորհիմ թէ Վերջին Ժամը պիտի հասնի. բայց նոյնիսկ եթէ (գայ, եւ) ես Տիրոջս առջեւ բերուիմ (դատուելու), վստահաբար ասոր փոխարէն աւելի լաւը պիտի գտնեմ»:

37. Ուրեմն, խօսակցութեան ընթացքին, իր բարեկամը պատասխանեց իրեն. «Ապերա՞խտ պիտի ըլլաս Անոր հանդէպ որ քեզ ստեղծած է հողէն, եւ յետոյ կաթիլ մը սերմէ, ու ի վերջոյ (կատարեալ) մարդու կերպարանք տուած է քեզի: 38. Բայց ես գիտեմ թէ Ան Աստուած է, իմ Տէրս. եւ ես չեմ կրնար ոեւէ մէկու բաժնեկից վերագրել իմ Տիրոջս:

39. «Երանի պարտէզդ մտած ժամանակ ըսէիր, "Ինչ որ Աստուած կամենայ (պիտի պատահի, քանի) Աստուծմէ զատ ոչ մէկ զօրութիւն գոյութիւն ունի": Թէպէտ, ինչպէս որ դուն կը տեսնես, ես քեզմէ պակաս հարստութիւն եւ զաւակներ ունիմ, 40. սակայն կրնայ պատահիլ որ Տէրս քու պարտէզէդ աւելի լաւ բան մը տայ ինծի, ճիշդ ինչպէս որ կրնայ երկինքէն պատուհաս մը տալ ատոր (քու պարտէզիդ) եւ այդ վերածուի չոր հողակոյտի մը, 41. եւ կամ ալ ջուրը քաշուի ու դուն երբեք չկարենաս վերագտնել զայն»:

42. Եւ իր պտղատու պարտէզները կործանեցան. իսկ ինք ձեռքերը կը սեղմէր բոլոր այն վատնածներուն (դրամին եւ ժամանակին) համար, քանի տունկերը գետնահար վիճակի մէջ պառկած էին, ու ինք միայն կ'ըսէր. «Երանի Աստուծմէ զատ որեւէ բանի զօրութիւն չվերագրէի». 43. քանի այլեւս Աստուծոյ փոխարէն ոչինչ կրնար օժանդակել իրեն, եւ ոչ ալ իրենք իրենց կարող են օգնել:

44. Այսպէս է. ամէն խնամակալական զօրութիւն Աստուծոյ կը պատկանի, Ճշմարիտին: Ան լաւագոյն հատուցողն է եւ լաւագոյն որոշողը թէ ինչ պիտի պատահի:

45. Եւ տուր իրենց աշխարհային կեանքի բաղդատականը. (այդ) նման է այն ջուրին որ երկինքէն կու տանք, ու այդ կը խառնուի երկրի բոյսերուն հետ. բայց ապա կը վերածուի չորցած խոտերու (կամ տերեւի) որ հովը ցիրուցան կ'ընէ:

Եւ Աստուած է ամէն ինչ որոշողը:

46. Հարստութիւն եւ զաւակներ այս աշխարհի կեանքի զարդն են. բայց բարի արարքները որոնք մնայուն են, աւելի լաւ արժանիքներ են Տիրոջդ մօտ, ու ալ աւելի յուսադրիչ:

47. Ուրեմն (ի մտի ունեցիր) այդ Օրը երբ լեռները պիտի անհետացնենք ու երկիրը պիտի տեսնես մերկ ու չոր. քանի (այդ Օր) զիրենք բոլորն ալ պիտի ժողվենք, առանց որեւէ մէկը զանց առնելու, 48. ու Տիրոջդ առջեւ պիտի շարուին (եւ Ինք պիտի ըսէ). «Հիմա, ինչպէս Մեզի ներկայացած էք ճիշդ ինչպէս որ ձեզ ստեղծեցինք առաջին անգամ՝ հակառակ ձեր պնդումին թէ երբեք պիտի չժամադրուէիք (Մեզի հետ)»:

49. Եւ (բոլորին արարքներուն արձանագրութեան) գիրքը պիտի բացուի ու պիտի նկատես յանցագործներու վախը անոր պարունակութեան նկատմամբ. եւ իրենք պիտի բացագանչեն. «Վայ մեզի: Այս ինչ արձանագրութիւն է. ոչ մէկ բան զանց առած է, ըլլայ այդ փոքր թէ մեծ. ամէն ինչ հաշուի առած է»: Քանի իրենց բոլոր արարքները հոն են, եւ թէ Տէրդ անիրաւ չէ որեւէ մէկուն հանդէպ:

50. (Յիշէ) նաեւ, երբ հրեշտակներուն ըսինք, «Երկրպագեցէք Ադամին առաջ». բոլորն ալ երկրպագեցին, բացի Իպլիսէն. ան (ալ) աներեւոյթ էակներէն մին էր, բայց հետո չանսաց իր Տիրոջ հրահանգին: Ուրեմն զինք եւ իր սերո՞ւնդը (հետեւորդները) պիտի որդեգրես իբրեւ հովանի՝ փոխան Ինծի, գիտնալով որ ձեր թշնամիներն են անոնք: Ի՞նչ թշուառ փոխանակում՝ անիրաւներու պարագային:

51. Երկինքներու եւ երկրի ստեղծագործութեան Ես զիրենք վկայ չկարգեցի, ոչ ալ իրենց ստեղծումին. եւ ոչ ալ այդ մոլորեցնողները օգնական կը կարգեմ:

52. Ուրեմն (ի մտի ունեցիր) այն Օրը երբ Ան պիտի ըսէ. «Կոչ ըրէք այդ էակներուն, որոնք ձեր երեւակայութեան մէջ Իմ բաժնեկիցներս էին»: Ու այն ատեն պիտի կանչեն զանոնք, բայց այդ (էակները) պիտի չպատասխանեն իրենց. քանի իրենց միջեւ անդունդ մը հաստատած պիտի ըլլանք: 53. Եւ մեղքի մէջ կորսուածները պիտի նկատեն կրակը, ու գիտակցին թէ անոր մէջ պիտի իյնան եւ փախուստի ոչ մէկ ճամբայ պիտի գտնեն հոնկէ:

54. Եւ ինչպէս ամէն տեսակի (դաս առնելիք) օրինակներ տուած ենք այս Ընթերցանութեամբ՝ (յօգուտ) մարդկանց:

Սակայն մարդ արարածը ամէն բանէ աւելի, վիճելու եռեւէ է. 55. քանի ի՞նչ արգելք կայ մարդոց, որ հաւատք ընծայեն, հիմա որ ուղղութիւն ստացած են, եւ ներում խնդրեն իրենց Տիրոջմէն՝ բացի որ (իրենք կը փափաքին) ենթարկուիլ նախկին (մեղաւորներու) ճակատագրին, եւ կամ ալ տանջանքը դիմագրաւեն (յաջորդ կեանքին):

56. Բայց Մենք պատգամաբերներ կ'առաքենք միմիայն որպէս աւետող ու ազդարարող. մինչ ճշմարտութիւնը ուրացողներ կը հակաճառեն սխալ վիճաբանութիւններով, որպէսզի ճշմարտութիւնը հերքեն, եւ Իմ պատգամներս ու իրենց (տրուած) ազդարարութիւնները կատակի կ'առնեն:

57. Ով աւելի տարօրինակ (անիրաւ) է այն անձէն, որու փոխանցուած են իր Տիրոջ պատգամները եւ ինք խոյս կու տայ անոնցմէ, մոռնալով բոլոր այն (սխալ) արարքները որ իր ձեռքերով ըրած է: Տես, այդպիսիներու սրտերը քօղարկած ենք, որպէսզի չկարենան ըմբռնել ճշմարտութիւնը, իսկ իրենց ականջները խլցուցած. նոյնիսկ եթէ զիրենք ուղղութեան հրաւիրես, երբեք պիտի չուզեն ուղղուիլ:

58. (Այս բոլորով հանդերձ) տակաւին Տէրդ Ներող է, Գթառատ: Եթէ Ան (հիմա) ուզէր հաշուի առնել իրենց արարքներուն վաստակը, անմիջապէս պիտի պատժէր զիրենք (տեղւոյն վրայ). սակայն ոչ, անոնք որոշ ժամանակ մը ունին, որմէ եռք մեղքերու քաւում չկայ՝ 59. ինչպէս (էր պարագան բոլոր) այն հասարակութիւններուն, որոնց կործանեցինք իրենց անիրաւութիւններուն պատճառաւ, քանի որոշ ժամանակ մը սահմանած էինք իրենց:

60. Գալով Մովսէսին. ան ըսաւ իր ծառային (օգնականին). «Տեղի պիտի չտամ մինչեւ որ հասնիմ երկու ծովերու հանդիպած տեղը՝ նոյնիսկ եթէ տարիներ տեւէ»:
61. Ուրեմն երբ հասան երկու (ծովերու) հանդիպած տեղը, բոլորովին մոռցան իրենց ձուկին մասին, որ իր ճամբան գտնելով դէպի ծով աներեւութացած էր:
62. Երբ քիչ մըն ալ յառաջացան, (Մովսէս) ըսաւ իր ծառային. «Ճաշերնիս բեր. իսկապէս բաւական դժուարութիւն ունեցանք (այսօրուան) ճամբորդութենէն»:
63. (Ծառան) ըսաւ. «Կը հաւատա՞ս. երբ ժայռին վրայ ելանք հանգստանալու, իրապէս մոռցայ ձուկը: Միմիայն Սատանան էր որ մոռցնել տուաւ ինծի, որ չյիշեմ զայն. եւ այդ ալ դէպի ծով իր ճամբան գտաւ: Զարմանալի բան»:
64. (Մովսէս) ըսաւ. «Մեր փնտռած (տեղը) այդ էր»: Եւ իրենց եկած ուղղութեամբ ետ դարձան 65. ու հանդիպեցան Մեր ծառաներէն մէկուն, որու շնորհ պարգեւած էինք, ինչպէս նաեւ գիտութիւն հաղորդած:
66. Մովսէս ըսաւ իրեն. «Կրնա՞մ քեզի հետեւիլ, որպէսզի ինծի սորվեցնես քու ուղղամիտ գիտութենէդ, որ հաղորդուած է քեզի»:
67. Պատասխանեց. «Տես, դուն երբեք համբերութիւն չես կրնար ունենալ ինծի հետ, 68. քանի, ինչպէ՞ս կրնաս համբերել բանի մը, որ չես կրնար ըմբռնել քու ունեցած սահմանափակ փորձառութեամբդ»:
69. (Մովսէս) ըսաւ. «Պիտի տեսնես թէ համբերող եմ, եթէ Աստուած այդպէս կամենայ, ու որեւէ հարցով անհնազանդ պիտի չըլլամ քեզի»:
70. Ըսաւ. «Եթէ ինծի պիտի հետեւիս, որեւէ բան մի հարցներ մինչեւ որ ես քեզի բան մը յիշեմ ատոր մասին»:
71. Եւ ուրեմն երկուքը ճամբայ ելան, մինչեւ որ իրենց նստած նաւը (զիրենք հասցնելէ ետք) ծակեց, (ու Մովսէս) ըսաւ.« (Նաւը) ծակեցիր որպէսզի մէջի մարդի՞կը ընկղմես: Իսկապէս ահռելի բան մը ըրիր»:
72. Պատասխանեց. «Քեզի չըսի՞ թէ երբեք համբերութիւն չես կրնար ունենալ հետս»:
73. (Մովսէս) ըսաւ. «Զիս մի մեղադրեր (յանդիմաներ) մոռնալուս համար եւ արարքիս համար խիստ մի ըլլար հետս»:
74. Միասնաբար շարունակեցին ճամբան մինչեւ որ հանդիպեցան տղու մը, որու սպանեց: (Մովսէս) ըսաւ. «Սպանեցիր անմեղ անձ մը, առանց որ ան սպանած ըլլայ ուրիշ մը: Իսկապէս ահռելի բան մը ըրիր»:
75. Պատասխանեց. «Քեզի չըսի՞ թէ հետս երբեք համբերութիւն չես կրնար ունենալ»:
76. (Մովսէս) ըսաւ. «Եթէ ասկէ ետք քեզ հարցուփորձեմ, այլեւս մի ընկերակցիր ինծի. արդէն բաւարար արդարացումներ լսեցիր ինձմէ»:
77. Եւ ուրեմն միասնաբար շարունակեցին ճամբան, մինչեւ որ հանդիպեցան կարգ մը գիւղացիներու, որոնցմէ ճաշ խնդրեցին. բայց այդ մարդիկը մերժեցին հիւրասիրել զիրենք: Յոն տեսան պատ մը, որ փլելու վրայ էր եւ վերականգնեց զայն: (Մովսէս) ըսաւ. «Եթէ ուզէիր, կրնայիր վարձք առնել ատոր համար»:
78. Ան պատասխանեց. «Ասիկա բաժանում (կը նշանակէ) իմ եւ քու միջեւ: Քեզի պիտի տեղեկացնեմ բացատրութիւնը (իրական իմաստը) այդ եղելութիւններուն, որոնք չկարողացար համբերութեամբ տանիլ: 79. Գալով նաւուն, այդ կը պատկանէր աղքատ մարդոց, որոնք ծովը կ'աշխատէին: Ուզեցի վնաս հասցնել, քանի իրենց ետին թագաւոր մը կար, որ բռնի ուժով նաւերը կը գրաւէր: 80. Յիմա գալով այդ մանչուն, անոր ծնողքը հաւատացեալ էին. ու պատճառ ունէինք վախնալու որ վշտացնէ (կամ փորձանք բերէ) իրենց, իր անբարտաւանութեամբ եւ ապերախտութեամբ. 81. եւ ուրեմն փափաքեցանք որ իրենց Տէրը աւելի մաքրաբարոյ ու իրենց սրտակից (զաւակով) մը փոխարինէ զինք: 82. Իսկ գալով այդ պատին. այդ կը պատկանէր այն քաղաքին մէջ (ապրող) երկու որբ տղոց եւ ատոր տակ իրենց պատկանող գանձ մը կար: Իրենց հայրը առաքինի մարդ մըն էր, ուրեմն Տէրդ կամեցաւ որ երիտասարդ դառնալէ ետք իրենք հանեն իրենց գանձը՝ որպէս շնորհ մը քու Տիրոջմէդ: Եւ ես այս (բոլորը) չըրի իմ ազատ կամքովս. այս է իրական իմաստը (բացատրութիւնը) այդ բոլոր (եղելութիւններուն) որ դուն անկարող էիր համբերութեամբ տանիլ»:
83. Յարց պիտի տան քեզի Կրկնազօրի (զոյգ եղջիւրով պատկերացուած թագաւորի) մասին:-- (Կրկնազօր անունը ընտրած եմ հիմնուելով դրուագ առակին, քանի աշխարհային զօրութիւն ունէր իբրեւ թագաւոր, առաւել հոգեկան զօրութիւն բխած Աստուծոյ հաւատք ունենալէ)--. ըսէ՛. «Յիշատակելի բան մը պիտի հաղորդեմ ձեզի իր մասին»:
Տես, երկրի վրայ զինք կայուն կերպով հաստատեցինք, եւ իրեն շնորհեցինք որեւէ բան գիտակցօրէն կատարելու միջոցները.85. եւ ան հետեւեցաւ ատոնց:

86. (Ան ճամբորդեց) մինչեւ արեւմուտք, եւ տեսաւ թէ արեւը մար կը մտնէր պղտոր ջուրի մը մէջ. եւ հոն մօտակայ ժողովուրդի մը հանդիպեցաւ:
Ըսինք. «Ով Կրկնազօր. դուն կրնաս չարչարել զիրենք եւ կամ ալ ազնուօրէն վարուիլ իրենց հետ»:
87. Ան պատասխանեց. «Ան որ անիրաւութիւն կ'ընէ, պիտի պատժենք. յետոյ իր Տիրոջ պիտի վերադարձուի եւ Ան սոսկալի տանջանք պիտի տայ իրեն. 88. բայց ան որ հաւատք կ'ընծայէ եւ առաքինի արարքներ կը կատարէ, ան պիտի ստանայ լաւագոյն վարձատրութիւնը (իր Տիրոջմէն), իսկ մենք մեր կողմէ պիտի դիւրացնենք իր կատարելիքները»:
89. Եւ անգամ մը եւս հետեւեցաւ ուղիղ միջոցներու:
90. (Յետոյ ճամբորդեց) մինչեւ արեւածագ, եւ տեսաւ թէ արեւը կը ծագէր ժողովուրդի մը վրայ, որոնց ոչ մէկ պաշտպանութիւն (ծածկոց) հայթայթած էինք անոր դէմ:
91. Այսպէս է (այսպէս ըրած էինք զիրենք եւ ինքն ալ այդպէս թողուց զիրենք). եւ Մեր գիտութեամբ պաշարած էինք իր միտքը:
92. Եւ անգամ մը եւս հետեւեցաւ ուղիղ միջոցներու:
93. (Եւ շարունակեց ճամբորդել) մինչեւ որ հասաւ երկու լեռնարգելակներու միջեւ. հոն հանդիպեցաւ ժողովուրդի մը որոնք հազիւ կը հասկնային իր խօսածը:
94. Անոնք ըսին. «Ով Կրկնազօր. տես, Գոգն ու Մագոգը այս երկիրը կ'աւերեն: Կրնա՞նք ուրեմն քեզի հարկատու (տուրք վճարող) դառնալ, պայմանաւ որ պատնէշ մը հաստատես մեր եւ իրենց միջեւ»:
95. Ան ըսաւ.«Այն վիճակին մէջ որ Տէրս զիս ապահովաբար հաստատած է, աւելի լաւ է (քան ինչ որ դուք կարող էք տալ ինծի). ուրեմն ծեր ուժերով օգնեցէք, որպէսզի պատնէշ մը կառուցեմ ծեր եւ իրենց միջեւ. 96. բերէք ինծի ծոյլ երկաթի կոյտեր»:
Յետոյ, երբ երկու լեռներու միջեւ անցքը հարթեց (գոցեց), ըսաւ. «Փչեցէք (կրակ մը վառեցէք ու աշխատեցէք)»:
Երբ կրակի (գոյն) առաւ, ըսաւ. «Հալած պղինձ հասցուցէք ինծի, որ վրան պարպեմ»:
97. Եւ այսպէս (պատնէշը կառուցուեցաւ, եւ) իրենց թշնամիները չկարողացան բարձրանալ անոր վրայ, ոչ ալ կարողացան ծակելով անցնիլ անոր մէջէն:
98. Ըսաւ. «Ասիկա կարեկցութիւն մըն է Տիրոջցմէս բայց երբ Տիրոջս որոշած ժամը (խոստումը) հասնի, գետնի հաւասար պիտի ընէ զայն (պատնէշը). եւ Տիրոջս խոստումը իրողութիւն է (միշտ կ'իրականանայ)»:
99. Եւ այն Օր թոյլ պիտի տանք որ (մարդիկ) ալիքներու նման իրար դէմ բարձրանան. եւ (Դատաստանի) փողը պիտի հնչէ ու բոլորը միասնաբար պիտի ժողվենք:
100. Եւ այն Օր դժոխքը պիտի ցուցադրենք, որ ճշմարտութիւնը դրժողներ տեսնեն. 101.(դրժողներուն) աչքերը քօղարկուած էին Զիս յիշատակելէ, քանի կարող չէին հանդուրժել մտիկ ընելու (ճշմարտութիւնը):
102. Ճշմարտութիւնը դրժողներ արդեօք կը խորհին թէ իմ ծառաներս (ոմանք) կարող են պաշտպա՞ն ունենալ Ինծի դէմ (փոխան Ինծի իրենց կոչ ընելով): Իրապէս, դժոխքը որպէս օթեւան պատրաստած ենք ճշմարտութիւնը ուրացողներուն համար:
103. Ըսէ՛. «Տեղեկացնե՞մ ծեզի թէ ամենաշատ տուժողները որոնք պիտի ըլլան, ինչ տեսակի արարքներ ալ գործեն. 104. անոնք են, որոնց աշխատանքը (ջանքը) կորսուած է աշխարհային կեանքի հետապնդումով (միայն), եւ որոնք կը խորհին թէ իրենց ըրածը բարիք է. 105. անոնք են որոնք կը նախընտրեն դրժել իրենց Տիրոջ պատգամները, ու չեն հաւատար թէ պիտի հանդիպին Իրեն»:
Ուրեմն իրենց բոլոր արարքները չեղեալ պիտի դառնան եւ Յարութեան Օրը որեւէ կշիռք պիտի չտանք անոնց:
106. Այդ պիտի ըլլայ իրենց փոխհատուցումը, դժոխքը, քանի ուրացան ճշմարտութիւնը, ու Իմ պատգամներս ու առաքեալներս ծաղրանքի առարկայ (թիրախ) դարձուցին:
107. Իրապէս, անոնք որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարի արարքներ կը կատարեն, որպէս իջեւան պիտի ունենան դրախտի պարտէզները. 108. հոն պիտի ապրին ու երբեք պիտի չուզեն փոխարինել զայն:
109. Ըսէ՛. «Եթէ ծովը մելան ըլլար, Տիրոջս խօսքերը արձանագրելու, ծովը պիտի սպառէր Տիրոջս խօսքերը չաւարտած, նոյնիսկ եթէ անոր նման ծովեր աւելցնէինք անոր»:
110. Ըսէ՛ (Ով Առաքեալ). «Ես պարզապէս մահկանացու մըն եմ ծեր բոլորին նման: Ինծի յայտնութիւն եղած է թէ ծեր Աստուածը Մէկ եւ Միակ Աստուածն է: Ուրեմն, ծեզմէ ով որ կը փափաքի հանդիպիլ իր Տիրոջ, թող առաքինի արարքներ կատարէ ու իր Տիրոջ պաշտամունքին որեւէ բան բաժնեկից չվերագրէ (միայն Տէրը թող պաշտէ)»:

ՍՈՒՐԱԹ ՄԱՐԻԱՄ

19. Մարիամ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ք. Յ. Ե. Ը. Ս.

2. Յիշատակում մը Տիրոջդ շնորհէն որ պարգեւեց իր ծառայ Զաքարիային:
Երբ ան մեղմօրէն կոչ ըրաւ իր Տիրոջ, 4. ըսաւ. «Տէր իմ. ոսկորներս տկարացան ու գլխուս մազը ճերմակ կը ցոլայ. բայց իմ աղօթքներուս մէջ երբեք չեմ տրտնջացած Քեզի, ով Տէր:5. Հիմա, իրապէս կը վախնամ թէ ինձմէ (մահէս) ետք ազգականներս ի՞նչ պիտի ընեն, քանի կինս միշտ ամուլ եղած է: Ուրեմն Քու շնորհէդ ժառանգորդ մը կարգէ ինծի, 6. որ ժառանգէ զիս, ինչպէս եւ ժառանգէ Յակոբի Տունը. Քեզի ալ հաճոյ ըրէ զինք, ով Տէրս»:
7. «Ով Զաքարիա. քեզի կու տանք զաւակի մը աւետիսը որ պիտի կոչուի Յովհաննէս. իրմէ առաջ ոչ մէկը այս անունով կանչած ենք»:
8. (Զաքարիա) ըսաւ. «Տէր իմ. ինչպէ՞ս կրնամ զաւակ մ'ունենալ երբ կինս միշտ ամուլ եղած է եւ ես ալ ծերանալով, ամենեւին անկարող դարձած եմ»:
9. Պատասխանեց. «Այսպէս է. Տէրդ կ'ըսէ. "Ասիկա պարզ է Ինծի համար, ճիշդ ինչպէս որ քեզ ոչինչէն ստեղծած եմ նախապէս" »:
10. (Զաքարիա) աղօթեց. «Տէր իմ. ինծի նշան մը տուր»:
Ըսաւ. «Քու նշանդ այն պիտի ըլլայ որ երէկ գիշեր (օր) շարունակաբար պիտի չխօսիս մարդոց հետ»: 11. Ուրեմն, տաճարէն դուրս ելլելով գնաց իր մարդոց եւ յայտնեց . «Յերեկ ու գիշեր փառաբանեցէք Զինք»:
12. ... «Ով Յովհաննէս, բռնէ ուժովդ կառչէ Գրքին»: Իր մանուկ հասակին, իմաստութիւն պարգեւած էինք իրեն, 13. ինչպէս նաեւ Մեր շնորհէն կարեկցութիւն եւ անմեղութիւն. եւ ինք զգաստ էր Մեզի հանդէպ, 14. ու պարկեշտ իր ծնողաց. եւ երբեք պահանջկոտ չէր ոչ ալ ըմբոստ:15. Ուրեմն, (Աստուծոյ) խաղաղութիւնը ունէր իր ծնած օրը եւ իր մահուան օրը, ու (խաղաղութիւն) պիտի ունենայ այն Օրը երբ վերածնի (յարութիւն առնէ):
16. Եւ այս Գրքին միջոցաւ յիշէ Մարիամը: Ան իր ընտանիքէն հեռացաւ, արեւելեան ուղղութեամբ վայր մը, 17. եւ բոլորովին առանձնացաւ: Մենք ալ իրեն առաքեցինք Մեր հոգին (ներշնչող հրեշտակը) որ կատարեալ մարդու կերպարանքով ներկայացաւ:
18. (Մարիամ) ըսաւ. «Գթասիրտ (Աստուծմէ) ապաստան կը խնդրեմ քեզի դէմ. (չմօտենաս ինծի) եթէ Իրմէ կ'երկիւղիս»:
19. Պատասխանեց. «Ես պարզապէս առաքեալ մըն եմ քու Տիրոջմէդ, (որ կ'ըսէ) "Քեզի պիտի շնորհեմ անարատ զաւակ մը" »:
20. (Մարիամ) ըսաւ. «Ինչպէ՞ս կրնամ զաւակ մ'ունենալ, երբ որեւէ (էրիկ) մարդ չէ դպած ինծի. քանի ես երբեք անբարոյ կին մը չեմ եղած»:
21. Պատասխանեց. «Այսպէս է.Տէրդ կ'ըսէ,"Այս պարզ է Ինծի համար. եւ զինք (զաւակդ) պիտի դարձնենք խորհրդանիշ մը մարդկութեան ինչպէս եւ շնորհ մը Մեր կողմէ" »:
Եւ այս վճռուած հարց մըն էր (Աստուծոյ կողմէ):
22. Ու (Մարիամ) յղացաւ իրմով (զաւակով) ու հեռաւոր տեղ մը քաշուեցաւ իր հետ: 23. (Երբ) ծննդաբերութեան ցաւերը կառչեցուցին զինք արմաւենիի մը կոճղին, ըսաւ. «Երանի նախապէս մեռած ըլլայի ու մոռցուած. ամենեւին մոռցուած ըլլայի»:
24. Իր ներքեւէն (ձայն) մը կանչեց զինք. «Մի տխրիր. Տէրը վտակ մը հայթայթած է կողքիդ. 25. եւ դէպի քեզ ցնցէ արմաւենիին կոճղը, այդ վար պիտի ձգէ թարմ ու հասուն արմաւ:26. Կեր ուրեմն եւ խմէ. ու թող աչքերդ զուարճանան: Եւ եթէ ոեւէ մարդ արարած տեսնես, ասիկա հաղորդէ իրենց. "Տես, Գթասիրտ (Աստուծոյ) ուխտած եմ ժուժկալ ըլլալ եւ ոեւէ մահկանացուի հետ չխօսիլ այսօր" »:
27. (Երբ) պզտիկը գրկած վերադարձաւ իր ընտանիքին, ըսին. «Ով Մարիամ, խկապէս զարմանալի բան մը ըրած ես: 28. Ով Ահարոնի քոյր. ոչ հայրդ վատ անձ մըն էր, ոչ ալ մայրդ անբարոյ կին մը»:
29. Ուրեմն զինք (մանուկը) ցոյց տուաւ:

Անոնք ըսին. «Ինչպէ՞ս կրնանք խօսիլ մէկու մը, որ օրօրոցին մէջ մանուկ մըն է»:
30. Ան ըսաւ. «Տեսէք, ես Աստուծոյ ծառայ մըն եմ: Ինծի յայտնեց Գիրքը ու զիս կարգեց մարգարէ մը, 31. եւ օրհնեալ ըրաւ զիս ուր որ ալ ըլլամ ու պատուիրեց որ աղօթեմ ու կարեկցիմ (օգնեմ ուրիշներու) այնքան ատեն որ ողջ եմ, 32. ու փափկանկատ ըլլամ մօրս հանդէպ. եւ զիս գոռոզ չըրաւ, ոչ ալ անշնորհ: 33. Ուրեմն, խաղաղութիւն ունէի ծնած օրս, պիտի ունենամ մահուան օրս, ինչպէս նաեւ այն Օրը երբ յարութիւն առնեմ:
34. Այդպէս էր Յիսուս, Մարիամի որդին. այս է ճշմարիտ խօսքը, որու մասին տակաւին կը տարակուսին (կը կասկածին, կը վիճին, անհամաձայն են):
35. Ըմբռնելի չէ որ Աստուած զաւակ մ'ունենայ. փառքով անսահման է Ան: Որեւէ բան որ կամենայ, Ան պարզապէս կ'ըսէ «Եղիր», ու կ'ըլլայ:
36. Եւ (Յիսուս կ'ըսէր). «Իրապէս, Աստուած իմ Տէրս է ինչպէս եւ ձեր Տէրը. հետեւաբար Զինք (միայն) պաշտեցէք. այս է ուղիղ ճամբան»: (3.51 եւ 43.64):
37. Տակաւին, տարբեր խմբակներ (աղանդներ) իրարու հետ անհամաձայն են (Յիսուսի մասին):
Վայ ուրեմն անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը4 այն Օրուան սոսկալի տեսարանէն (Դատաստանի):
38. Լսէ ու տես զիրենք այն Օրը, երբ Մեզի կը ներկայանան: Այսօր սակայն, անիրաւները յստակ կերպով մոլորած են, 39. ուրեմն զգուշացուր զիրենք Ափսոսանքի (զղջումի) Օրուընէ՝ երբ ամէն ինչ արդէն որոշուած պիտի ըլլայ, քանի տակաւին անուշադիր են ու չեն ալ հաւատք ընծայեր (ատոր):
40. Տես, Մենք պիտի ժառանգենք երկիրը եւ ով որ կայ ատոր վրայ. եւ բոլորն ալ Մեզի պիտի վերադարձուին:
41. Գրքին միջոցաւ յիշէ նաեւ Աբրահամը: Ան ճշմարտախօս էր, եւ մարգարէ մը 42. երբ հօրը ըսաւ. «Ով Հայր. ինչու կը պաշտես բան մը որ ոչ կը լսէ, ոչ կը տեսնէ եւ ոչ ալ քեզի որեւէ օգնութ ունի: 43. Ով Հայր տես. ստացած եմ գիտութիւն մը որ դուն երբեք չես ստացած. ուրեմն ինծի հետեւիր. ես պիտի առաջնորդեմ քեզ ուղիղ ճամբան: 44. Ով Հայր. Սատանան մի պաշտեր. քանի իրապէս, Սատանան ըմբոստ մըն է Գթասիրտ (Աստուծոյ) հանդէպ: 45. Ով Հայր. վախնամ թէ պատժուիս Գթասիրտ (Աստուծոյ) կողմէ, ու այն ատեն անդրադառնաս թէ Սատանայի կողմնակից եղած ես»:
46. Պատասխանեց. «Իմ աստուածներս չե՞ս հաւնիր ով Աբրահամ. եթէ վերջ չդնես (այս խօսակցութեան)՝ իսկապէս քարկոծելով կը սպանեմ քեզ: Հիմա վերջնականապէս հեռացիր քովէս»:
47. (Աբրահամ) ըսաւ. «Խաղաղութիւն քեզի: Տիրոջմէս պիտի խնդրեմ որ քեզի ներէ. քանի տես, ինծի հանդէպ ազնիւ գտնուած է: 48. Բայց ես պիտի քաշուիմ ձեզմէ եւ այն ինչէն՝ որու կոչ կ'ընէք Աստուծոյ փոխարէն ու Տիրոջս պիտի կոչեմ. կրնայ պատահիլ որ [քեզի համար] Տիրոջս աղօթելովս յուսախաբ չըլլամ (աղօթքս պատասխանուի)»: 49. Եւ երբ լքեց զիրենք ու այն ինչ որ կը պաշտէին Աստուծոյ փոխարէն՝ իրեն պարգեւեցինք Իսահակը եւ Յակոբը, որոնք երկուքն ալ մարգարէ դարձուցինք. 50. իրենց պարգեւեցինք Մեր շնորհէն ու բարձրորակ ճշմարտութեան լեզու (խօսելու կարողութիւն) տուինք:
51. Գիրքին միջոցաւ յիշէ նաեւ Մովսէսը: Տես, ան ընտրեալ մըն էր եւ առաքեալ մը, մարգարէ մը: 52. (Սինա) լերան աջ լանջէն կանչեցինք զինք ու (Մեզի) մօտեցուցինք՝ հաղորդակցելու, 53. ու Մեր գթասիրութեամբ իր եղբայր Ահարոնը շնորհեցինք իրեն որպէս մարգարէ մը (իր կողքին): 54. Գիրքին միջոցաւ յիշէ նաեւ Իսմայէլը: Տես, ան միշտ իր խօսքին տէրն էր, եւ առաքեալ մըն էր, մարգարէ մը 55. որ իր մարդոց կը յանձնարարէր աղօթքը եւ բարեգործութիւնը, ու գոհացում գտաւ իր Տիրոջմէն:
56. Գիրքին միջոցաւ յիշէ նաեւ Իտրիսը: Տես, ճշմարտախօս էր, մարգարէ մը 57.որու բարձրացուցինք վսեմ դիրքի: 58. Ասոնք էին մարգարէներէն ոմանք, որոնց Աստուած շնորհեց Իր օրհնութիւնները. (մարգարէներ) Ադամի սերունդէն, ինչպէս նաեւ անոնց (սերունդէն) որոնք Նոյի հետ (տապանակով) կրեցինք, ու Աբրահամի եւ Իսրայէլի սերունդէն: (Բոլորն ալ ուրիշներու նման) առաջնորդած եւ ընտրած էինք. երբ Գթասիրտ (Աստուծոյ) պատգամները հաղորդուէին իրենց, գետին կ'իյնային երկրպագելով ու կուլային: 59. Սակայն իրենց յաջորդեցին սերունդներ, որոնք մոռցան աղօթքը ու հետեւեցան իրենց անձնական կիրքերուն. եւ ասոնք, ժամանակի ընթացքին յուսախաբ պիտի ըլլան, 60. բացի անոնցմէ, որոնք դարձ կ'ունենան. քանի անոնք են որ դրախտ պիտի մտնեն ու որեւէ կերպով պիտի չ'անիրաւուին: 61. (Պիտի ունենան) եդեմական պարտէզներ, որ Գթասիրտ (Աստուած) խոստացած է Իր ծառաներուն՝ աներեւոյթ կերպով. իրապէս, Իր խոստումը միշտ կը կատարուի: 62. Հոն ոչ մէկ անիմաստ խօսք

պիտի լսեն, այլ խաղաղութեան. եւ հոն պիտի ունենան իրենց պաշարը գիշեր թէ ցերեկ (միշտ): 63. Այս է դրախտը որ պիտի շնորհենք (ժառանգ տանք) Մեր ծառաներէն անոնց, որոնք զգաստ կը մնան Մեզի հանդէպ: 64. (Հրեշտակները կ'ըսեն). «Մենք վերէն չենք իջներ շարունակ(յայտնութիւն ընելու), բացի Տիրոջ հրահանգով. Իրեն կը պատկանի ինչ որ ունինք մեր առաջ, ինչ որ պահուած է մեզմէ ու ինչ որ կայ այս երկուքին միջեւ: Եւ Տէրդ երբեք չի մոռնար - 65. երկինքներու եւ երկրի Տէրը եւ ինչ որ կայատոնց միջեւ - : Ուրեմն Զինք պաշտեցէք միայն եւ ամուր կառչեցէք ձեր պաշտամունքին: Կարո՞ղ ես Իր նմանը անուանել»:

66.Այս բոլորով հանդերձ մարդ արարածը կ'ըսէ. «Մէյ մը որ մեռած եմ, դարձե՞ալ պիտի վերակենդանանամ»:

67. Բայց մարդ արարածը չի յիշեր թէ նախապէս զինք ոչինչէն ստեղծած ենք:

68. Եւ ուրեմն, Տիրոջմովդ (կ'երդնում) թէ բոլորն ալ պիտի ժողվենք (Դատաստանի Օրը) իրենց հետ ունենալով սատանաները, ու ծնկաչոք դժոխքի շուրջ պիտի բոլորենք զիրենք. 69. ապա իւրաքանչիւր խմբակէն դուրս պիտի քաշենք անոնք, որոնք ամենաըմբոստներն էին Գթասիրտ (Աստուծոյ) հանդէպ. 70. քանի իսկապէս, Մենք շատ լաւ գիտենք թէ որոնք են կրակին ամենաարժանիները: 71. Առանց բացառութեան բոլորդ ալ պիտի տեսնէք զայն (կրակը). Տիրոջդ վճիռն է որ այս անպայման կատարուի: 72. Ապա (կրակէն) պիտի փրկենք անոնք, որոնք զգաստ էին Մեզի հանդէպ. բայց անիրաւները՝ ծնկաչոք հոն պիտի թողունք :

73. Երբ Մեր պատգամները յստակ կերպով բացատրուի, ճշմարտութիւնը ուրացողներ հարց կու տան հաւատք ընծայողներուն. «Մարդոց երկու խմբակներէն ո՞ր մէկը աւելի լաւ դիրք ու ազդեցութիւն ունի»:

74. Եւ սակայն, քանի քանի սերունդներ ոչնչացուցած ենք իրենցմէ առաջ. (սերունդներ) որոնք նիւթապէս եւ ցուցմունքով իրենցմէ աւելի գերազանց էին:

75. Ըսէ՛. «Թող Գթասիրտ (Աստուած) մոլորածներուն կեանքը երկարէ», որպէսզի տեսնեն իրենց խոստացուածը , ըլլայ այդ (ներկայ կեանքի) տանջանքը եւ կամ ալ Վերջին Ժամուան. քանի այն ատեն պիտի հասկնան թէ (մարդոց երկու խմբակներէն) որու դիրքը աւելի վատ է եւ որու միջոցները աւելի տկար են:

76. Աստուած աւելիով կ'առաջնորդէ անոնք, որոնք ուղիղ ճամբով կ'ընթանան. եւ բարի արարքները, որոնց պտուղը մնայուն է, աւելի արժանաւոր է Տիրոջդ մօտ եւ շատ աւելի արդիւնաբեր (քան որեւէ աշխարհային ինչքեր):

77. Երբեք նկատի առա՞ծ ես այն անձը որ կ'ուրանայ Մեր պատգամներուն ճշմարտութիւնը եւ կ'ըսէ. «Ինծի վստահաբար հարստութիւն եւ զաւակներ պիտի տրուի»:

78. Արդեօք աներեւո՞յթը հասկցած է թէ ոչ Գթասիրտ (Աստուծոյ) հետ համաձայնութեան մը յանգած:

79. (Անշուշտ) ո՛չ: Պիտի արձանագրենք իր ըսածները ու երկարենք իր տանջանքի ժամերը, 80. եւ մերկացնենք զինք իր [հիմակուան] ըսածներէն. քանի առանձնացած վիճակի մէջ պիտի ներկայանայ մեզի (Դատաստանի Օրը):

81. (Այդպիսի անձիք) Աստուծոյ փոխարէն ուրիշ աստուածներ կը պաշտեն, յուսալով որ զիրենք ազդեցիկ դարձնեն:

82. Բայց ոչ. (Դատաստանի Օրը) ասոնք պիտի ժխտեն իրենց պաշտամունքը ու զիրենք պաշտողներուն հակառակ պիտի դառնան: 83. Տեղեակ չե՞ս թէ սատանաները արձակած ենք ճշմարտութիւնը ուրացողներու դէմ, ու զիրենք զայրոյթի կը մղեն:

84. Ուրեմն մի աճապարեր որ (Աստուծոյ պատիժին) ենթարկուին. քանի Մենք իրենց օրերը կը հաշուենք արդէն:

85. Այն Օր Մեզի հանդէպ զգաստ եղողները պիտի հաւաքենք որպէս հիւրեր Գթասիրտ (Աստուծոյ), 86. իսկ մեղաւորները պիտի քշենք դէպի դժոխք՝ ծարաւ արջառներու նման: 87. Ոչ մէկը բարեխօս (միջնորդ) պիտի ունենայ (այն Օրը). պայման է որ ինք կապ հաստատած ըլլայ Գթասիրտ (Աստուծոյ) հետ:

88. Եւ մարդիկ կ'ըսեն. «Գթասիրտ (Աստուած) զաւակ մը որդեգրած է»:

89. Ահռելի բան է այս (ասացուածքը), իսկապէս, 90. ատով կարող են երկինքները փշուր փշուր ըլլալ եւ երկիրը ճեղքուիլ ու լեռները փուլ գալով կործանիլ:

91. Իսկ ինչո՞ւ մարդիկ Գթասիրտ (Աստուծոյ) զաւակ մը պիտի վերագրեն, 92. մինչ անհասկնալի (անըմբռնելի) է թէ Գթասիրտ (Աստուած) զաւակ մը որդեգրէ: 93. Բոլոր էակներէն որ գոյութիւն ունին երկինքներու մէջ կամ երկրի վրայ, ոչ մէկը կը ներկայանայ Գթասիրտ (Աստուծոյ) բացի որպէս ծառայ մը. 94. կատարելապէս կը ճանչնայ զիրենք ու թիւերով հաշուուած (բոլորն ալ). 95. եւ իրենցմէ իւրաքանչիւրը Յարութեան Օրը պիտի ներկայանայ Իր

առաջ՝ առանձնապէս: 96. Իրապէս, Գթասիրտ (Աստուած) սէր պիտի շնորհէ անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն: 97. Այս առնչութեամբ է որ քու լեզուովդ հասկնալի դարձուցած ենք այս (Ընթերցանութիւնը), որպէսզի բարի լուր մը տաս աստուածավախներուն ու զգուշացնես (ազդարարես) արհամարհանքի առնող մարդիկ՝ անոր միջոցաւ. 98. որովհետեւ քանի՛ քանի սերունդներ կործանած ենք իրենցմէ առաջ. կարո՞ղ ես (հիմա) զգալ (հասկնալ) անոնցմէ որեւէ մէկը եւ կամ նոյնիսկ փսփսուք մը լսել իրենցմէ:

ՍՈՒՐԱԴ ԹԱ-ՅԱ

20. Թա-Յա

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Թա. Յա. (Ով Մարդ):

2. Ընթերցարանը (Քուրանը) քեզ անհանգստացնելու նպատակաւ չէ որ բարձրէն պարգեւեցինք,3. այլ պարզապէս յորդոր (համոզիչ յիշեցում) մը անոր որ (Աստուծմէ) կ'երկիւղի:

4. Յայտնութիւն մըն է Իրմէ, որ ստեղծած է երկիրն ու բարձր երկինքները.5. Գթասիրտ Աստուած որ հաստատուած է (բազմած է) գահին վրայ:6. Իրեն կը պատկանի ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ ամէն ինչ որ կայ երկրի վրայ, ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ կայ անոնց միջեւ ու ամէն ինչ որ կայ հողին տակ:

7. Բարձրաձայն խօսիս (թէ փսփսաս, Ան կը լսէ), քանի տես, Ան գիտէ գաղտնիքներդ եւ ինչ որ ալ պահես:

8. Աստուած. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. Իրն են լաւագոյն անունները (յատկանիշները):

9. Արդեօք իմացա՞ծ ես Մովսէսի պատմութիւնը: 10. Երբ (կը թափառէր) կրակ մը տեսաւ, եւ ուրեմն ըսաւ իր ընտանիքին. «Յոս կեցէք. կրակ մը նշմարեցի. թերեւս անկէ մաս մը բերեմ ձեզի եւ կամ ալ կրակին մօտ ուղղութիւն մը գտնեմ»:

11. Բայց երբ մօտեցաւ անոր, ձայն մը կանչեց զինք. «Ով Մովսէս. 12. Իրապէս, Ես եմ քու Տէրդ: Յանէ ոտնամաններդ. նկատի առ որ Թուա սուրբ հովիտին մէջն ես,13. եւ Ես քեզ ընտրած եմ (որպէս Իմ առաքեալս). լսէ ուրեմն այն ինչ որ կը յայտնուի (քեզի):

14. «Իրապէս, Ես եմ Աստուած. Ինծմէ ուրիշ աստուած չկայ: Ուրեմն Զիս պաշտէ, եւ աղօթքը վառ պահէ որպէսզի յիշես Զիս:15. Տես. Վերջին Ժամը պիտի գա՛յ. երբ պատահիլը կը պահեմ, որպէսզի իւրաքանչիւր անձ վարձատրուի իր ջանքերուն համեմատ:16. Ուրեմն, թող ոչ մէկը, որ հաւատք չ'ընծայեր անոր այլ կը հետեւի իր քմահաճոյքներուն, քեզի արգելք դառնայ (որ դուն ալ չհաւատաս), թէ ոչ կը կործանիս:

17. «Յիմա, աջ ձեռքդ ի՞նչ ունիս, ով Մովսէս»:

18. Պատասխանեց. «Գաւազանս է այդ. անոր կը յենիմ եւ անով տերեւներ կը թափեմ ոչխարներուս համար ու տարբեր բաներու ալ կ'օգտագործեմ զայն»:

19. Ըսաւ. «Զայն գետին նետէ, ով Մովսէս»:

20. Ուրեմն նետեց զայն, ու ահաւասիկ շարժուն օձ մըն էր:

21. Ըսաւ. «Բռնէ այդ ու մի վախնար. իր նախկին վիճակին պիտի դարձնենք զայն:22. Յիմա ձեռքդ անութիդ տար. պիտի դառնայ ճերմակ եւ անարատ. ահաւասիկ քեզի տարբեր նշան մըն ալ,23. որպէսզի քեզի ըմբռնել տանք Մեր մեծագոյն հրաշալիքները:

24. «(Յիմա) գնա Փարաւոնին. քանի իրապէս անքարտաւան դարձած է»:

25. (Մովսէս) ըսաւ. «Տէր իմ. բաց սիրտս,26. եւ գործս դիւրացուր,27. ու լեզուիս խուչընդոտները հարթէ (խօսակցութիւնս սահուն ըրէ) 28. որպէսզի ըսածներս լաւ հասկնան.29. ու իմ ընտանիքէս ինծի համար մէկը կարգէ որ բեռս կրելու օգնէ.30. Ահարոն, եղբայրս:31. Իր միջոցաւ ոյժ տուր ինծի, 32. եւ թող բաժնեկցի իմ գործիս 33. որպէսզի (միասնաբար) Քեզ յաճախ փառաբանենք 34. ու Քեզ շատ յիշենք: 35. Իրապէս, Դուն միշտ նկատած ես մեզ»:

36. Ըսաւ. «Բոլոր խնդրանքներդ շնորհուեցան քեզի, ով Մովսէս:37. Եւ իրապէս, ասկէ առաջ անգամ մը եւս շնորհ ըրած ենք քեզի,38. երբ մայրդ ներշնչեցինք այս յայտնութեամբ.39. «Արկղի (սնտուկի) մը մէջ տեղաւորէ զինք ու գետին մէջ նետէ. եւ ուրեմն գետը

եզերք պիտի հանէ զինք, եւ Իմ թշնամիներէս մին որ իր ալ թշնամին է, զինք պիտի որդեգրէ: Այսպէսով սէրս յայտնեցի քեզի որպէսզի աչքերուս առջեւ կազմուիս:40. Երբ քոյրդ երթալով ըսաւ (քեզ որդեգրողներուն). "Կ'ուզէ՞ք ձեզ առաջնորդեմ մէկու մը, որ յանձն առնէ իր հոգատարութիւնը": Եւ ուրեմն քեզ վերադարձուցինք քու մօրդ, որպէսզի իր աչքերով (քեզ տեսնելով) ուրախանայ եւ (այլեւս) չի տխրի: Յետոյ դուն մարդ մը սպաննեցիր. բայց Մենք նեղութենէ փրկեցինք քեզ, թէպէտ շատ ձեւերով փորձեցինք ալ: Յետոյ տարիներ անցուցիր Միտեանի մարդոց մէջ, ու հիմա եկած ես (հոս, Իմ) տնօրինութեամբս,41. քանի քեզ ընտրած եմ Իմ ծառայութեանս համար:42. Առ պատգամներս ու գնա. եղբայրդ ալ, եւ երբեք զանց մի առներ Զիս յիշել. 43. միասնաբար գացէք Փարաւոնին, քանի իրապէս անբարտաւան դարձած է: 44. Բայց մեղմ կերպով արտայայտուեցէք որ յիշէ եւ կամ ալ երկիւղի»:

45. Երկուքը ըսին. «Ով մեր Տէրը. իրապէս կը վախնանք որ անմիջապէս մեր վրայ յարձակի եւ կամ իր անբարտաւանութիւնը շարունակէ»:

46. Ըսաւ. «Մի վախնաք: Ես ձեր հետ պիտի ըլլամ. կը լսեմ եւ կը տեսնեմ (ամեն ինչ): 47. Գացէք իրեն ուրեմն, եւ ըսէք, "Տես, մենք Տիրոջդ առաքեալներն ենք. թոյլ տուր ուրեմն որ Իսրայէլի զաւակները մեր հետ մեկնին, եւ (այլեւս) մի չարչարեր զիրենք: Տիրոջմէդ պատգամով մը եկած ենք քեզի, եւ անդորրութիւն պիտի ունենան անոնք, որոնք կը հետեւին (Իր) ուղղութեան.48. քանի տես, մեզի յայտնուեցաւ թէ տանջանք պիտի ունենան անոնք, որոնք կը դրժեն ճշմարտութիւնը եւ կը հեռանան (ատկէ) " »:

49. (Փարաւոն) ըսաւ. «Ո՞վ է ձեր այս Տէրը, ով Մովսէս»:

50. Պատասխանեց. «Մեր Տէրը Ան է որ ամեն բանի տուած է իր կազմուածքը (գոյութիւնը), ու վերջն ալ առաջնորդած է զայն»:

51. Ըսաւ. «Յապա՞ նախկին սերունդներուն հարցը»:

52. Պատասխանեց. «Ատիկա Տէրս (միայն) գիտէ եւ արձանագրուած է (Իր մօտ). Տէրս ոչ կը սխալի եւ ոչ ալ կը մոռնայ»:

53. (Ան է) որ երկիրը օրօրոց ըրած է ձեզի համար, ու ատոր մէջ շաւիղներ (ճամբաներ) գծած, եւ երկինքէն ջուր կ'ուղարկէ. այս միջոցաւ կը յառաջացնենք ամեն տեսակի բուսականութիւն:54. Կերէք եւ ձեր արջառներն ալ արածեցէք:

Այս բոլորին մէջ պատգամներ կան անոնց, որոնք տրամաբանելու շնորհ ունին:

55. Այս (հողէն) ստեղծեցինք ձեզ, եւ ատոր պիտի վերադարձնենք ու ատկէ պիտի յառաջացնենք ձեզ անգամ մը եւս:

56. (Փարաւոնին) ցոյց տուինք Մեր բոլոր նշանները (պատգամներով), բայց ինք դրժեց ու մերժեց զանոնք:

57. Ան ըսաւ. «Ով Մովսէս, եկած ես մեզի քու կախարդութեա՞մբդ դուրս հանելու մեր հողէն:58. Ուրեմն մենք ալ ատոր համապատասխան կախարդութիւն ցոյց պիտի տանք ձեզի: Երկուքիս ալ յարմարող տեղ մը՝ ժամանակ մը որոշէ, որու մենք պիտի չհակառակինք եւ ոչ ալ դուն»:

59. Պատասխանեց. «Փառատօնի օրն է ձեր ժամադրութիւնը եւ ժողովուրդը կանուխ թող հաւաքուի»:

60. Ուրեմն Փարաւոն նահանջեց ու իր ծրագիրը կազմեց. յետոյ ներկայացաւ (որոշուած ժամադրութեան):

61. Մովսէս ըսաւ իրենց. «Վայ ձեզի. չըլլայ թէ Աստուծոյ դէմ սուտ զրպարտութիւն ընէք, քանի սոսկալի տանջանքով կը չարչարէ ձեզ. սուտ զրպարտութիւն ընողը յուսախաբ կը դառնայ»:

62. Իրար հետ քննարկեցին իրենց պարագան, սակայն իրենց խորհրդակցութիւնը գաղտնի պահեցին,63. ըսելով. «Այս երկուքը՝ իրաւ աճպարարներ, կ'ուզեն ձեզ իրենց աճպարարութեամբ ձեր հողէն դուրս հանել ու ձեր օրինակելի կեանքին վերջ դնել:64. Ուրեմն (դուք, աճպարարներ) ամփոփեցէք ձեր ծրագիրը ու մէկ մարմնի (շարքի) պէս ներկայացէք. քանի ով որ այսօր գերազանցէ, ան պիտի յաջողի»:

65. (Աճպարարները) ըսին. «Ով Մովսէս. կամ դուն նետէ (առաջ գաւազանդ), կամ ալ մենք պիտի ըլլանք առաջին նետողները»:

66. Պատասխանեց. «Ոչ, դուք նետեցէք»: Եւ ահաւասիկ, իրենց աճպարարութեանք իրենց պարանները ու գաւազանները թուեցան թէ կը շարժին, 67. եւ Մովսէս ներքնապէս վախ մը զգաց:

68. Ըսինք. «Մի վախնար. իրապէս դուն պիտի գերազանցես: Աջ ձեռքինդ նետէ, եւ այդ պիտի յափշտակէ ինչ որ իրենք արտադրեցին. քանի իրենց ըրածը աճպարարական ճարպիկութիւն մըն է, եւ աճպարարը յաջողութեամբ չի պսակուիր, ինչ որ ալ ըլլայ իր նպատակը»:

70. (Այդպէս ալ պատահեցաւ) ու աճպարարները գետին փռուեցան՝ երկրպագելով, եւ ըսին. «Կը հաւատանք Մովսէսի եւ Ահարոնի Տիրոջ»:
71. (Փարաւոն) ըսաւ. «Յաւատացիք, առա՞նց որ ես ձեզի արտօնեմ: Ձեր մեծաւորն է որ ձեզի աճպարարութիւն սորվեցուցած է: Բայց ես իսկապէս, հակառակ կողմի ձեռքերնիդ եւ ոտքերնիդ պիտի կտրեմ եւ իսկապէս պիտի խաչեմ ձեզ արմաւենիներու բուներուն վրայ, ու այդպիսով պիտի գիտնաք թէ ով է աւելի խիստ պատժողը եւ ով է աւելի հաստատը »:
72. Պատասխանեցին. «Քեզ երբեք պիտի չնախընտրենք այն ճշմարտութիւններէն որ ստացանք՝ ոչ ալ Իրմէ որ մեզ գոյացուցած է: Վճռէ ուրեմն ինչ որ պիտի վճռես. դուն միմիայն աշխարհային կեանքի մէջ կարող ես վճռել.73. իսկ մենք կը հաւատանք մեր Տիրոջ, (յուսալով) որ ներէ մեր յանցանքները եւ ինչ աճպարարութիւն որ կատարեցինք քու ստիպումովդ. քանի Աստուած լաւագոյնն է ու հաստատագոյնը (տեւականը)»:
74. Իրապէս, ով որ մեղքերու մէջ կորսուած վիճակով Տիրոջ ներկայանայ՝ պիտի ունենայ դժոխքը. հոն ոչ պիտի մեռնի (ոչնչանայ) ոչ ալ ապրի:
75. Իսկ ան որ Տիրոջ ներկայանայ որպէս հաւատացեալ, որ բարիքներ գործած է, այդպիսիներն են որ պիտի ունենան բարձր աստիճաններ.76. եդեմական պարտէզներ, ուր ջուրեր կը հոսին, հոն կեանք ունենալու, քանի այդ պիտի ըլլայ վարձատրութիւնը անոր որ (մեղքերէ) մաքրուած է:
77. Եւ իսկապէս, հետեւեալ ձեւով ներշնչեցինք Մովսէսը. «Գիշերով ճամբայ ելիր ծառաներուս հետ եւ ուղեւորէ զիրենք ծովուն մէջ չոր ճամբայ մը բանալով: Մի վախնար որ ետեւէդ հասնին եւ (ծովէն ալ) մի վախնար»:
78. Եւ Փարաւոն իր զինուորներով հալածեց զիրենք. իսկ ծովն ալ ողողեց (ծածկեց) զիրենք, ինչպէս որ պիտի ողողէր,79. քանի Փարաւոն մոլորած էր իր մարդիկը եւ ուղիղ չէր առաջնորդած:
80. Ով Իսրայէլի զաւակներ. ձեզ փրկեցինք ձեր թշնամիներէն, եւ ձեզի հետ ուխտ ըրինք Սինա լերան աջ լանջին (2.63), ու մանանա եւ լոր իջեցուցինք ձեզի համար, (ըսելով) 81. «Մասնակից եղէք այն լաւ բաներուն, որոնք որպէս սնունդ հայթայթած ենք ձեզի. բայց անբարտաւան մի դառնաք որպէսզի չդատապարտեմ ձեզ. քանի որու որ դատապարտեմ, իսկապէս ինքզինք ոչնչացուցած կ'ըլլայ:82. Ասով հանդերձ, Ներող եմ անոր, որ դարձի կու գայ, հաւատք կ'ընծայէ եւ բարիք կ'ընէ, ու կը շարունակէ ուղիղ ճամբան»:
83... «Ինչո՞ւ աճապարանքով հեռացար ժողովուրդէդ, ով Մովսէս»:
84. Ան պատասխանեց. «Անոնք շատ մօտէն կը հետեւին իմ քայլերուս (ուղղութեանս), մինչ ես դէպի Քեզ աճապարեցի ով Տէրս, որպէսզի գոհանաս (ինձմէ)»:
85. Ըսաւ. «Քու բացակայութեանդ ժողովուրդդ իրապէս փորձեցինք, եւ Սամարացին մոլորեցուց զիրենք»:
86. Ուրեմն Մովսէս շատ բարկացած ու վշտացած վերադարձաւ իր ժողովուրդին: Ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. ձեր Տէրը ձեզի աղուոր խոստում մը չըրա՞ւ: Ուրեմն այդ խոստումին (կիրարկման) ժամանակը երկա՞ր թուեցաւ ձեզի, թէ ոչ ուզեցիք որ ձեր Տէրը դատապարտէ ձեզ եւ այդ պատճառաւ ինծի տուած խոստումնիդ դրժեցիք»:
87. «Մեր ազատ կամքով չէ որ քեզի տուած խոստումնիս դրժեցինք, այլ բեռնաւորուած էինք մարդոց զարդեղէններով ու (կրակին, հնոցին) մէջ նետեցինք զանոնք. նոյնն ալ այս Սամարացին ըսաւ»:
88. Եւ այդպէսով (սամարացին, ոսկիէ) հորթի նմանութեամբ մարմին մը շինած էր իրենց, որմէ խռպոտ ձայն մը կը լսուէր. եւ ուրեմն (իրարու) ըսին. «Այս ձեր Աստուածն է, ու Մովսէսին ալ աստուածը, բայց ինք մոռցած է»:
89. Ինչու. չէի՞ն տեսներ թէ (հորթը) իրենց չէր կրնար պատասխանել, եւ թէ ոչ մէկ ոյժ ունէր իրենց վնաս կամ օգուտ տալու:
90. Եւ իսկապէս, նախքան (Մովսէսի վերադարձը) Ահարոն ըսած էր իրենց. «Ով ժողովուրդս. այս (հորթին) միջոցաւ չար փորձութեան կ'ենթարկուիք. քանի տեսէք, ձեր Տէրը Գթասիրտ (Աստուած) է : Յետեւեցէք ինծի ուրեմն եւ հնազանդեցէք հրահանգիս»:
91. Իրենց պատասխանն էր. «Ոչ մէկ կերպով պիտի դադրինք զայն պաշտելէ մինչեւ որ Մովսէս վերադառնայ»:
92. (Մովսէս) ըսաւ. «Ով Ահարոն. ի՞նչ բանը արգիլեց քեզի - երբ տեսար թէ իրենք շեղած են - ,93. որ ինծի հետեւիս: Ուրեմն (դիտաւորեա՞լ) հակառակեցար հրահանգիս»:
94. Պատասխանեց. «Ով մօրս զաւակը. ոչ մօրուքէս քաշէ զիս, ոչ ալ գլուխէս: Տես, վախցայ որ (վերադարձիդ) կ'ըսես, "Պառակտած (բաժնած) ես Իսրայէլի զաւակները եւ իմ ըսածներս նկատի չես առած" »:

95. (Մովսէս) ըսաւ. «Քո՞ւ քարոզդ (միտքդ) ինչ է, ով Սամարացի»:
96. Պատասխանեց. «Ես նկատեցի բան մը, որ իրենք չէին նկատած: Եւ ուրեմն Առաքեալին ուսուցածներէն մաս մը առնելով թափեցի, քանի կամքս այդպէս մղեց զիս»:
97. (Մովսէս) ըսաւ. «Հեռացիր ուրեմն: Բոլոր կեանքիդ ընթացքին պիտի ըսես, "Ինծի մի դպչիք": Բայց իրապէս, ժամադրութիւն մը ունիս (դատաստանի) որմէ փախուստ պիտի չտաս: Եւ տես այս աստծոյդ որու նուիրուած ես, պիտի այրենք զայն ու փոշիի պէս ծովուն մէջ պիտի տարածենք»:
98. Ձեր միակ Աստուածը, Աստուած Ինք է որմէ ուրիշ աստուած չկայ. (Ան) ամէն ինչ Իր գիտութեամբ կ'ընդգրկէ:
99. Այսպէս կը տեղեկացնենք քեզի անցեալի կարգ մը պատմութիւններ. եւ (այսպէս) Մեր կողմէ յիշատակարան մը տուած ենք քեզի:
100. Ան որ անտեսէ այդ, իրապէս պիտի ծանրաբեռնուի Յարութեան Օրը.101. այդ վիճակով ալ պիտի մնայ, եւ տաժանելի պիտի ըլլայ այդ բեռան ծանրութիւնը՝ Յարութեան Օրը,102. այն Օրը երբ փողը պիտի հնչէ. քանի այդ Օր պիտի ժողվենք մեղքի մէջ կորսուածները՝ կապուտցած (տկարացած) աչքերով,103 եւ իրարու պիտի մրմռան, «Տասը (օր) միայն անցուցած էք (երկրի վրայ)...»:
104. Մենք միայն կատարելապէս կը հասկնանք թէ ինչ կ'ըսեն երբ իրենցմէ լաւագոյն ըմբռնողութիւն ունեցողը պիտի ըսէ. «Միայն մէկ օր անցուցիք (հոն)»:
105. Եւ հարց պիտի տան քեզի լեռներուն մասին: Դուն ալ ըսէ. «Տէրս պիտի փոշիացնէ ատոնք 106. ու (երկիրը) պիտի դառնայ տափարակ ու մերկ.107. ոչ մէկ ծուռութիւն պիտի տեսնես եւ ոչ մէկ անհաւասարութիւն ատոր վրայ»:108. Այդ Օր, ամէնն ալ պիտի հետեւին կանչի մը Ձայնին որմէ շեղում (փախուստ) չկայ. եւ բոլոր ձայները պիտի լռեն Գթասիրտ (Աստուծոյ) առաջ, ու օդին մէջ պիտի լսես միայն տկար շշուկ մը:
109. Այդ Օրը միջնորդութիւն (բարեխօսութիւն) օգուտ պիտի չունենայ (ոեւէ մէկու) բացի անոր պարագային, որու Գթասիրտ (Աստուած) արտօնած է եւ որու (հաւատքի) խօսքերը Ան ընդունած է:
110. Ան գիտէ ամէն բան որ մարդոց դիմաց բացայայտ կը գտնուի, ինչպէս նաեւ ամէն բան որ իրենցմէ պահուած է. մինչ իրենք կարող չեն Զինք ընգրկել իրենց գիտութեամբ:
111. (Այդ Օր) դիմագիծերը խոնարհ պիտի ըլլան՝ Միշտ Կենդանի եւ Յաւիտենական Հաստատ (Աստուծոյ) առաջ: (Այդ Օր) Ան որ անիրաւութեամբ բեռնաւորուած է, արդէն յուսախաբ պիտի ըլլայ,112. մինչ առաքինութիւն ընող անձը որ հաւատացեալ է, պէտք չունի վախնալու թէ կ'անիրաւուի կամ կը զրկուի (իր արժանիքներէն):
113. Այսպէս, Մենք վերէն պարգեւած ենք այս (Գիրքը) որպէս Արաբերէն լեզուով ընթերցանութիւն մը, եւ ատոր մէջ շատ ձեւերով ազդարարութիւններ տուած ենք, որպէսզի (մարդիկ) ուշադիր ըլլան Մեզի, եւ կամ այդ անդրադարձում մը յառաջացնէ իրենց միջեւ:
114. (Գիտցիր թէ) Աստուած Վսեմագոյնն է, իսկական Արքան, եւ (ուրեմն) աճապարանքով մի մօտենար Ընթերցարանին՝ մինչեւ որ ամբողջութեամբ քեզի յայտնուի. եւ ըսէ՛, «Ով Տէրս, գիտութիւնս աճեցուր»:
115. Եւ նախապէս, Ադամին ալ պարտադրեցինք Մեր պատուէրը. սակայն ինք մոռցաւ այդ, եւ տեսանք թէ վճռակամ չէ.116. քանի երբ հրեշտակներուն ըսինք, «Երկրպագեցէք Ադամին առաջ», բոլորն ալ երկրպագեցին բացի Իպլիսէն, որ մերժեց. 117. հետեւաբար ըսինք. «Ով Ադամ. ասիկա թշնամի մըն է քեզի եւ քու կողակիցիդ. ուրեմն մի թոյլ տար որ ձեր երկուքը այս պարտէզէն դուրս քշէ ու այդպէսով ափսոսաս (յուսախաբ դառնաս):118. Տես, քեզի հայթայթուած է այդ (պարտէզը) որ անօթութիւն չզգաս հոս, ոչ ալ մերկութիւն,119. եւ հոս պիտի չծարաւիս եւ ոչ ալ արեւահար դառնաս»:
120. Սակայն Սատանան փսփսաց իրեն, ըսելով. «Ով Ադամ. քեզի ցոյց տա՞մ անմահութեան ծառը, ինչպէս եւ Արքայութիւն մը որ վերջ չունի»:
121. Եւ ուրեմն, երկուքն ալ կերան ատկէ (ծառէն) ու այդպէսով անդրադարձան իրենց մերկութեան եւ սկսան իրենք զիրենք ծածկել, իրար միացնելով պարտէզին տերեւներէն: Այսպէս է որ Ադամ անհնազանդ գտնուեցաւ իր Տիրոջ եւ ուրեմն սխալեցաւ (շեղեցաւ):
122. Յետոյ, իր Տէրը զինք ընտրեց, ընդունեց իր զղջումը եւ ուղղութիւն պարգեւեց իրեն,123. ըսելով. «Բոլորդ ալ վար իջէք ասկէ (անմեղ վիճակէն), իրարու թշնամի էք: Վստահաբար Ինծմէ ուղղութիւն պիտի ստանաք, եւ ով որ հետեւի ուղղութեանս, պիտի չմոլորի եւ ոչ ալ պիտի տխրի:124. Բայց ան որ դադրի Զիս յիշելէ՝ նեղմիտ կեանք մը պիտի ունենայ. իսկ Յարութեան Օրը իբրեւ կոյր անձ պիտի բարձրացնենք զինք (մեռելներէն)»:125. (Ան ատեն) հարց պիտի տայ. «Տէր իմ. ինչո՞ւ կոյր բերիր զիս երբ տեսողութիւն ունէի (երկրի վրայ)»:

126. Պիտի պատասխանէ. «Այսպէս է. երբ Մեր պատգամները ստացար եւ մոռցար զանոնք՝ ուրեմն այսօր դուն մոռացութեան ենթարկուած ես այսպէս»:127. Քանի այսպէս կը հատուցանենք անոր, որ ինքզինք կը վատնէ եւ չի հաւատար իր Տիրոջ պատգամներուն. եւ տակաւին յաջորդ կեանքի տանջանքը շատ խիստ պիտի ըլլայ եւ մնայուն:

128. Իրենք չե՞ն կրնար դաս առնել (ուղղուիլ, յիշելով անցեալը) թէ քանի՜ քանի սերունդներ կործանած ենք իրենցմէ առաջ. (մարդիկ) որոնց բնակավայրերուն մէջ իրենք ներկայիս կը քալեն:

Տես, ասոր մէջ պատգամներ կան տրամաբանութիւն ունեցողներուն համար:

129. Անմիջական պարտադիր պատիժ պիտի տրուէր (մարդոց մեղքերուն), եթէ սկիզբէն Տիրոջդ խօսքը (վճիռը) - զղջումի որոշ ժամանակ դասելը - չըլլար:

130. Ուրեմն համբերէ իրենց ինչ որ ալ ըսեն, եւ Տիրոջդ փառքը գովաբանէ արեւը ծագելէն ու մար մտնելէ առաջ. եւ դարձեալ գովաբանէ զինք գիշերուան ընթացքին ինչպէս նաեւ ցերեկը, որպէսզի գոհացում ստանաս:

131. Եւ երբեք աչքերդ (ցանկութեամբ) մի յառեր կարգ մը մարդոց վայելքներուն, որ կու տանք իրենց. աշխարհային կեանքի փայլքն է այդ, որմով փորձի կ'ենթարկենք զիրենք: Այն ինչ որ Տէրդ կը հայթայթէ (քեզի) աւելի լաւ է ու մնայուն:

132. Եւ հրահանգէ մարդոցդ որ աղօթեն ու այդպէս ալ շարունակեն: Մենք քեզմէ պարէն (պաշար) չենք խնդրեր. Մե՛նք է որ քեզի կը հայթայթենք: Արդիւնաբեր ապագան Աստուծոյ հանդէպ զգաստ ըլլալու հետեւանքն է:

133. Եւ կ'ըսեն. «Գոնէ մեզի հրաշք մը կատարէր իր Տիրոջ միջոցաւ»: Ինչու իրենց յստակ ապացոյց չէ՞ տրուած (այս յայտնութեան մասին), որ նախկին (յայտնութեան) էջերու մաս կը կազմէ:

134. Եւ եթէ զիրենք պատժելով կործանած ըլլայինք ասկէ (այս յայտնութենէն) առաջ, իրենք իսկապէս պիտի ըսէին (Դատաստանի Օրը). «Ով մեր Տէրը. եթէ մեզի առաքեալ մը ղրկած ըլլայիր պիտի հետեւէինք Քու պատգամներուդ՝ փոխան շնորհազուրկ ըլլալու եւ նուաստանալու»:

135. Ըսէ՛. «Ամէն անձ յուսատու է. սպասեցէք ուրեմն (Դատաստանի Օրուան), քանի այն ատեն պիտի գիտակցիք թէ ով հետեւած է ուղիղ ճամբուն եւ ով առաջնորդուած է»:

ՍՈՒՐԱԴ ԷԼ ԷՆՊԻՅԷ'Ը

21. Մարգարէները

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Մարդոց հաշիւ տալիք (Օրը) կը մօտենայ իրենց ու տակաւին իրենք յամառօրէն անզգաստ կը մնան:

2. Երբ Աստուծոյ կողմէ իրենց նոր պատգամ մը տրուի, մտիկ կ'ըսեն՝ իրենք զիրենք խաղի տալով,3. սրտերնին յառած զուարճութիւններու: Իսկ անիրաւ մարդիկ իրար հետ գաղտնաբար խորհուրդ կը հարցնեն: «Այս (Առաքեալը) պարզապէս մահկանացու մը չէ՞ ձեզի նման: Ուրեմն, ձեր բաց աչքերով տեղի՞ պիտի տաք իր մոգական պերճախօսութեան»:

4. Ըսէ՛. «Իմ Տէրս գիտէ ամէն ինչ որ կը խօսուի երկնքի մէջ թէ երկրի վրայ. եւ Ան է ամէն բան Լսողը, Ամենագէտը»:

5. Իրենք (Առաքեալին ասացուածքներուն համար) կ'ըսեն. «Ոչ, խառնաշփոթ երազներ են: Ոչ, իր յօրինած զրպարտութիւնն է այս բոլորը: Ոչ, ինք բանաստեղծութիւն կ'ըսէ». կամ, «Մեզի հրաշք մը թող ըսէ ուրեմն, ինչպէս որ անցեալի (մարգարէները) կ'ըսէին»:

6. Իրենց ժամանակէն առաջ Մեր կործանած շրջանակներէն ոչ մէկը հաւատք ընծայեց (իրենց առաքեալներուն). ուրեմն ասոնք պիտի հաւատա՞ն:7. Քեզմէ առաջ ոչ մէկը չառաքեցինք բացի որ (մահկանացու) մարդիկ էին. Մենք ներշնչեցինք զիրենք: Ուրեմն (ըսէ իրենց) «Եթէ ասկէ տեղեակ չէք, հարցուցէք նախապէս յայտնութիւն ստացող ժողովուրդներու».8. եւ ոչ մէկուն շնորհեցինք մարմին մը, որ սնունդի պէտք չունէր, ոչ ալ անմահ էին:9. Վերջաւորութեան, Մեր խոստումը հաստատեցինք իրենց, եւ փրկեցինք զիրենք ու իրենց կողքին եղողները որու որ կամեցանք, եւ կործանեցինք զեխ (վատնող) մարդիկը:

10. Հիմա, ձեզի շնորհեցինք Գիրք մը, որ կը պարունակէ ձեր յիշատակարանը (ամէն ինչ որ ի մտի պէտք է ունենաք). ուրեմն պիտի չուզէ՞ք (խորհելով) տրամաբանել:11. Որովհե-

տեւ քանի՛ քանի շրջանակներ, ուր մարդիկ յարատեւ մեղանչեցին՝ փշրեցինք, եւ ուրիշ մարդոցմով փոխարինեցինք զիրենք:12. Յազիւ թէ կը զգային Մեր հզօր պատիժը, կը փորձէին խոյս տալ անկէ:

13. «Մի փախչիք. վերադարձէք ձեր վայելքներուն եւ ձեր բնակարաններուն, որովհետեւ պիտի հարցուփորձուիք (հաշիւ տաք)»:

14. Իրենց աղաղակն էր. «Վայ մեզի. իսկապէս մեղաւոր (անիրաւ) էինք»:

15. Իրենց այդ կանչերը չկասեցան, մինչեւ որ հնձուած դաշտի նման չորցուցինք զիրենք... մոխիրի նման լուռ:

16. Մենք խաղի համար չէ որ ստեղծեցինք երկինքներն ու երկիրը եւ ինչ որ կայատոնց միջեւ.17. եթէ այդպէս կամենայինք, Մեզմէ կը յառաջացնէինք զայն՝ եթէ երբեք Մեր կամքը այդ ըլլար:18. Բայց ոչ, (ստեղծագործութեան արարքով) ճշմարտութիւնը կ'արձակենք սուտին դիմաց (իրողութեամբ կը դիմագրաւենք իզուրը), եւ այդ կը ճզմէ վերջինը... որ կ'անյայտանայ:

Բայց վայ ձեզի ձեր տուած սահմանումներուն (Աստուծոյ նկարագրութիւններուն) մասին,19. քանի Իրեն կը պատկանի ամէն էակ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. եւ Իր կողքին եղողները երբեք հպարտ չեն Զինք պաշտելու, ոչ ալ ուժասպառ կը դառնան (Իրեն ծառայելով). 20. անոնք կը փառաբանեն զինք գիշեր ցերեկ, առանց թուլնալու:

21. Տակաւին (կան մարդիկ, որոնք) կ'որդեգրեն երկրային աստուած մը որ (որպէս թէ մեռելները) կը վերակենդանացնէ:

22. Եթէ երբեք երկնքի մէջ եւ կամ երկրի վրայ Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուածներ գոյութիւն ունենային՝ անպայման պիտի կործանէին:

Բայց Փառաւոր է Աստուած, որ Գահին Տէրն է, (եւ փառաւորապէս շատ աւելի բարձր է) քան իրենց տուած նկարագրութիւնը (Աստուծոյ սահմանումը):

23. Կարելի չէ Իրմէ հաշիւ պահանջել Իր ըրածներուն համար, մինչ իրենցմէ հաշիւ պիտի պահանջուի. 24. եւ տակաւին, փոխան Իրեն ուրիշ աստուածներ կը պաշտեն:

Ըսէ՛. «Ձեր (պնդումներուն) ապացոյցը տուէք: Ահիկա (թէ Աստուած մէկ է) ի մտի ունին բոլոր անոնք, որոնք ինծի հետ են, ճիշդ ինչպէս որ ի մտի ունէին Ինձմէ առաջ եկող (առաքեալները կամ մարգարէները)»:

Բայց ո՛չ, մեծամասնութեամբ չեն գիտեր իրողութիւնը եւ յամառօրէն կ'առարկեն:

25. Եւ քեզմէ առաջ ոեւէ առաքեալ չենք ղրկած առանց իրեն յայտնելու, թէ Ինձմէ ուրիշ աստուած չկայ, ուրեմն Զիս (միայն) պիտի պաշտէք:

26. Եւ ոմանք կ'ըսեն. «Գթասիրտ (Աստուած) զաւակ մը որդեգրեց»:

Փառքը բոլոր (ամբողջութեամբ) Իրն է: Ո՛չ, (անոնց որ Աստուծոյ զաւակ կը նկատեն, պարզապէս Իր) պատուական ծառաներն են.27. անոնք չեն խօսիր մինչեւ որ Ինք խօսած ըլլայ իրենց, ու Իր հրահանգին համեմատ կը գործեն:

28. Ան գիտէ ամէն բան որ իրենց դիմաց բացայայտ կը գտնուի եւ ամէն բան որ իրենցմէ պահուած (աներեւոյթ) է. ուրեմն իրենք կարող չեն միջամտել (բարեխօսելով) որեւէ մէկը՝ բացի անկէ, որ Իր կողմէ գոհացում ստացած է (արդէն), քանի իրենք ակնածանքով ու երկիւղածութեամբ կը կանգնին Իր առաջ:

29. Եւ եթէ իրենցմէ մէկը ըսէր. «Տեսէք, ես ալ Իրեն պէս աստուած եմ», այդ մէկը դժոխքով պէտք է վարձատրենք. (քանի) այսպէս կը վարձատրենք անիրաւները:

30. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ տեղեակ չե՞ն թէ երկինքներն ու երկիրը մէկ զանգուած էին եւ Մենք մասերու բաժնեցինք ատիկա, ինչպէս նաեւ, ամէն կեանք ունեցող ջուրէն յառաջացուցինք: Տակաւին պիտի չհաւատա՞ն:

31. Եւ (չե՞ն նկատեր թէ) երկրի վրայ հաստատած ենք լեռներ, որպէսզի միասնաբար (իրենք եւ երկիրը) չ'օրօրուին, ու հոն (երկրի վրայ) նշանակած ենք լայն անցքեր, որպէսզի իրենց ուղղութիւնը գտնեն, 32. ինչպէս նաեւ երկինքը հաստատած ենք իբրեւ ապահով կտուր (առաստաղ):

Եւ տակաւին, յամառօրէն կ'անտեսեն (ստեղծագործութեան) այս նշանները, 33. ու (չեն տեսներ թէ) Ինք ստեղծած է գիշերն ու ցերեկը եւ արեւն ու լուսինը... բոլորն ալ անջրպետին մէջ կը ծփան:

34. (Ով մարգարէ, յիշեցուր իրենց թէ) քեզմէ առաջ ոչ մէկ մահկանացուի կեանքը յաւիտենական չենք ըրած. բայց արդեօք կը խորհին թէ քու մահէդ ետք իրե՞նք անմահ պիտի դառնան:

35. Ամէն անձ մահը պիտի համտեսէ. եւ ձեզ կը քննենք՝ չարիքով ու բարիքով փորձի ենթարկելով. եւ Մեզի պիտի վերադառնաք (վերադարձուիք):

36. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ երբ քեզ տեսնեն, քեզ միայն ծաղրանքի առարկայ կը դարձնեն, (իրարու ըսելով) «Այս մէ՞կն է որ ձեր աստուածները (արհամարհանքով) կը յիշէ»:
Եւ սակայն, իրենք են որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, երբ Գթասիրտ (Աստուծոյ) անունը յիշուի:
37. Մարդ արարածը աճապարանքով ստեղծուած է (աճապարող է): Ես ձեզի ցոյց պիտի տամ պատգամներուս (ճշմարտութիւնը). ուրեմն մի աճապարէք Զիս:
38. Եւ իրենք կ'ըսեն. «Ե՞րբ է այդ խոստումին (Աստուծոյ Դատաստանի) կատարուելիք ժամանակը. (պատասխանեցէք) եթէ իրաւը կը խօսիք»:
39. Եթէ միայն գիտնային այդ ուրացողները, թէ այն ատեն պիտի չկարենան կրակը վանել իրենց դէմքերէն, ոչ ալ կռնակնեն, ու ոչ մէկ օգնութիւն պիտի ստանան: 40. Ո՛չ, բայց (ժամանակը) յանկարծ պիտի գայ ու պիտի շշմեցնէ զիրենք. պիտի չկարենան կասեցնել զայն, ոչ ալ իրենց դադար պիտի տրուի:
41. Եւ իսկապէս, քեզ նախորդող առաքեալներ ծաղրուած են. բայց այն ինչի համար որ կը ծաղրէին (ի վերջոյ) հասած եւ ընկճած է (ծաղրողներուն):
Եւ տակաւին, իրենց Տիրոջ յիշատակման կ'առարկեն:
43. Արդեօք (կը խորհին թէ) աստուածներ ունին որոնք Մեզմէ պիտի պաշտպանե՞ն զիրենք: Անոնք չեն կրնար իրենք իրենց օժանդակել, ոչ ալ Մեզի դէմ իրենց կ'ընկերակցին:
44. Ոչ. մենք վայելքները տուինք իրենց, ինչպէս իրենց նախահայրերուն, մինչեւ իրենց կեանքերը երկարեցան. սակայն չեն անդրադարձած երբեք թէ ինչպէս (Մեր պատիժներով) երկիրը կ'այցելենք, ու կողմերէն կը պակսեցնենք զայն (հարստութենէ ետք չքաւորութիւն, կեանքէ ետք մահ, փառքէ ետք նուաստացում, զրաւումէ ետք պարտութիւն, եւայլն): Ուրեմն իրե՞նք (կը յուսան) յաղթական ըլլալ:
45. Ըսէ՛. «Ես ձեզ կը զգուշացնեմ պարզապէս ներշնչումով»:
Բայց խուլը կանչ չի լսեր՝ քանի անգամ ալ ազդարարես զինք:
46. Իսկ եթէ Տիրոջդ տանջանքէն պզտիկ հով (փչոց) մը հպի իրենց, անպայման պիտի ըսեն. «Վայ մեզի: Իրապէս անիրաւներ էինք»:
47. Բայց Մենք արդար կշիռքի աստիճանները պիտի զետեղենք Յարութեան Օրը, եւ ոչ մէկ անձ պիտի անիրաւուի ոեւէ ձեւով. նոյնիսկ եթէ մանանեխի հունտի ծանրութեամբ (բարիք կամ չարիք) ըլլայ (իր մէջ), երեւան պիտի բերենք այդ. եւ ոչ մէկը Մեզի պէս հաշիւ կրնայ պահել (իբրեւ հաշուող, Մենք բաւարար ենք):
48. Եւ նախապէս Մովսէսի եւ Ահարոնի տուինք (մեր յայտնութիւնը որպէս) չափանիշ, որպէս լոյս եւ որպէս յիշատակարան՝ բարեպաշտներու համար,49. որոնք կ'երկիւղին իրենց Տիրոջմէն (թէպէտեւ Ան) աներեւոյթ է, եւ որոնք կը դողան Վերջին Ժամէն:
50. Եւ այս ալ (նախկին յայտնութիւններու նման) օրհնեալ յիշատակարան մըն է, որ Մենք վերէն յայտնած ենք. ուրեմն դուք, տակաւին պիտի դժե՞ք զայն:
51. Եւ իսկապէս, աւելի առաջ Աբրահամին տուած էինք իր ուղղամտութիւնը. եւ գիտակից էինք իրմով 52. երբ իր հօր ու իր ժողովուրդին ըսաւ. «Ի՞նչ են այս արձանները (ի՞նչ բանի պատկերներն են ատոնք) որոնց բուռն կերպով նուիրուած էք»:
53. Պատասխանեցին. «Մեր նախահայրերը կը պաշտէին զանոնք»:
54. Ըսաւ. «Իսկապէս. դուք եւ ձեր նախահայրերը որոշապէս շեղած էք (սխալած, մոլորած)»:
55. Անոնք հարցուցին. «Դուն լրջօրէ՞ն կը մօտենաս մեզի, թէ խեղկատակ մըն ես»:
56. Պատասխանեց. «Ո՛չ (ըրածս խաղ չէ), բայց ձեր (իրաւ) Տէրը, Տէրն է երկինքներու եւ երկրի. Ան որ ստեղծած է զանոնք, եւ ես ալ վկայ մըն եմ այս (ճշմարտութեան):Եւ իսկապէս պիտի ծրագրեմ ձեր կուռքերուն դէմ (պիտի խորտակեմ զանոնք) երբ դուք կռնակնիդ դարձուցած ու հեռացած էք»:58. Եւ բոլորն ալ փշրեց, բացի ամենամեծ (արձանէն), որպէսզի ատոր վերադառնան (իբրեւ թէ հասկնալու ատկէ թէ ինչ պատահեցաւ):
59. Ըսին.«Ասիկա ո՞վ ըրաւ մեր աստուածներուն:Ով որ է, իրապէս շատ անիրաւ է»:
60. Ոմանք ըսին. «Լսեցինք երիտասարդ մը (տղայ մը) որ անոնց մասին կ'արտայայտուէր. անունը Աբրահամ է»:
61. Ուրիշներ ըսին. «Մարդոց աչքին առջեւ բերէք զինք որ (իր դէմ) վկայեն»:
62. (Երբ եկաւ) ըսին. «Դո՞ւն ես այս ըրողը մեր աստուածներուն, ով Աբրահամ»:
63. Պատասխանեց. «Ոչ. այս մէկը որ իրենց մեծն է ըրաւ ասիկա. բայց իրենց հարցուցէք՝ եթէ կարող են խօսիլ»:
64. Յետոյ դառնալով իրարու ըսին. «Տեսէք, անիրաւները դուք էք (երբ սկսան տրամաբանել)»:

65. Բայց յետոյ (տրամաբանութեան դէմ) դարձուցին իրենց մտքերը (գլուխները) եւ ըսին. «Դուն շատ լաւ գիտես թէ ասոնք կարող չեն խօսելու»:

66. Ըսաւ. «Ուրեմն դուք Աստուծոյ փոխարէն տարբեր բանե՞ր կը պաշտէք, որոնք ոչ մէկ օգուտ ունին ձեզի, ոչ ալ վնաս: 67. Ամօ՛թ ձեզի եւ Աստուծոյ փոխարէն ձեր պաշտածներուն ալ: Պիտի չտրամաբանէ՞ք»:

68. Անոնք աղաղակեցին. «Այրեցէք զինք եւ զօրավիգ եղէք ձեր աստուածներուն, եթէ (բան մը) պիտի ընէք»:

69. Մենք ըսինք. «Ով կրակ. պաղիր, եւ (այդպիսով) անդորրութիւն եղիր Աբրահամի համար»:

70. Իրենք այդ ծրագրով ուզեցին զինք (պատժել), մինչ Մենք զիրենք աւելի վնասով հանեցինք, 71. քանի փրկեցինք զինք ինչպէս եւ Ղովտը (առաջնորդելով զիրենք) դէպի այն հողը, որ օրհնած ենք բոլորին համար:

72. Եւ իրեն պարգեւեցինք Իսահակը ու առաւել Յակոբը, եւ բոլորն ալ առաքինի դարձուցինք, 73. ու զիրենք ըրինք ղեկավարներ, որոնք Մեր հրահանգով առաջնորդեցին. քանի ներշնչեցինք զիրենք, որպէսզի (կամենան) բարիքներ կատարել, աղօթքը վառ պահել ու բարեկեցութեան բաժին հանել (ուրիշներու համար). եւ անոնք Մեզ պաշտեցին:

74. Ղովտին տուինք նաեւ արդարադատութիւն եւ գիտակցութիւն, եւ փրկեցինք զինք այն շրջանակէն, ուր զզուելի արարքներով տարուած էին: Իրապէս, գէշ մարդիկ էին՝ փճացած, (ուրեմն կործանեցինք զիրենք), 75. մինչ զինք ընդունեցինք Մեր գթասիրութեամբ. քանի տես, առաքինի անձ մըն էր:

76. (Յիշէ) նաեւ Նոյը, որ (Աբրահամէն) շատ առաջ կոչ ըրաւ (Մեզի) ու Մենք ալ պատասխանեցինք իրեն, եւ ուրեմն փրկեցինք զինք ու իր ընտանիքը այդ ահռելի աղէտէն (ջրհեղեղ).77. զինք պաշտպանեցինք այն մարդոց դէմ, որոնք դրժեցին Մեր պատգամները. իրապէս չարացած մարդիկ էին, հետեւաբար բոլորն ալ խեղդամահ ըրինք:

78. (Յիշէ) եւ Դաւիթն ու Սողոմոնը, երբ երկուքն ալ վճիռ տուին դաշտի մը առնչութեամբ, ուր գիշերով մոլորած էին կարգ մը մարդոց ոչխարները ու հոն արածած: Մենք վկայեցինք իրենց վճիռները, 79. քանի Սողոմոնին հասկցուցինք պարագան, թէպէտ երկուքն ալ օժտեցինք իմաստութեամբ եւ գիտակցութեամբ:

Եւ լեռներն ալ ենթարկեցինք Դաւիթին ու միասնաբար փառաբանեցին Մեզ, ինչպէս եւ թռչունները. քանի Մենք կարող ենք (ամէն բան) կատարել:

80. Ձեզի համար (Աստուածավախութեան) զգեստաշինութիւնը սորվեցուցինք իրեն, որպէսզի ամրապնդուիք ձեր չարիքներէն. արդեօք երախտապա՞րտ էք (ասոր համար):

81. Փոթորկոտ հովն ալ (ենթակայ դարձուցինք) Սողոմոնին, որպէսզի իր հրահանգով փչէր այն երկիրը, որ օրհնած էինք. քանի Մենք Ամենագէտ ենք:

82. Իսկ սատանաներէն (ըմբոստ մարդոցմէ) ոմանք (ծովուն մէջ) կը սուզուէին իրեն համար ու տարբեր գործերու ալ կը ծառայէին (քանի անոնք ալ իրեն ենթարկած էինք). բայց Մենք կը հսկէինք իրենց:

83. (Յիշէ) նաեւ Յոբը, երբ ան աղաղակեց իր Տիրոջ. «Թշուառութիւնը պատած է զիս եւ Դուն ես գթասիրտներուն Ամենագթասիրտը»:

84. Հետեւաբար ընդառաջեցինք իրեն ու վանեցինք այդ բոլոր թշուառութիւնները, որոնցմէ կը տառապէր. եւ նոր զաւակներ տուինք իրեն, կրկնապատկելով անոնց թիւը՝ որպէս շնորհ Մեզմէ ու իբրեւ յիշատակելի արարք մը բոլոր Մեզ պաշտողներուն:

85. (Յիշէ) նաեւ Իսմայէլը եւ Իտրիսը եւ Եզեկիէլը, որոնք լիազօրուած էին: Բոլորն ալ (դժուարութեանց) համբերող էին, 86. եւ ուրեմն զիրենք ընդունեցինք Մեր շնորհներով. տես, անոնք առաքինի էին:

87. (Յիշէ) նաեւ ան (Յովնանը), որ կէտձուկին մէջ էր. երբ բարկացած հեռացաւ (Մեր առաքելութենէն), խորհելով թէ իր հանդէպ զօրութիւն չ'ունինք: Ապա, խոր մթութեան մէջ աղաղակեց. «Քեզմէ ուրիշ Աստուած չկայ: Դուն ես Փառաւորը. իրապէս սխալեցայ ես»: 88. Եւ ուրեմն ընդառաջեցինք իրեն ու այդ աղէտէն փրկեցինք զինք. քանի այսպէս կը փրկենք հաւատք ընծայողները:

89. Եւ նոյնպէս Զաքարիան երբ աղաղակեց իր Տիրոջ. «Տէր իմ. զիս անզաւակ մի թողուր. թէպէտ Դուն ես լաւագոյն ժառանգորդը (Մնայունը)»:

90. Եւ ուրեմն ընդառաջեցինք իր խնդրանքին ու Յովհաննէսը պարգեւեցինք՝ վերահաստատելով իր կնոջ (պտղաբերութիւնը): Իրապէս, բարիք ընելու համար իրար հետ կը մրցակցէին եւ կոչ կ'ընէին Մեզի թախիծով ու երկիւղածութեամբ եւ Մեզի հանդէպ միշտ խոնարհ էին:

91. (Յիշէ) Եւ անոր որ անարատ պահեց իր կուսութիւնը, եւ ուրեմն Մեր հոգիէն շունչ փչեցինք իր մէջ ու զինք եւ իր որդին որպէս խորհրդանիշ տուինք բոլոր մարդկութեան (Մարիամն ու Յիսուսը):

92. Իրապէս, (Ով Ինծի հաւատք ընծայողներ), ձեր այս ընդհանրութիւնը միայն մէկ հասարակութիւն է, քանի Ես եմ ձեր բոլորին Տէրը. հետեւաբար Զիս (միայն) պաշտեցէք:

93. Բայց մարդիկ իրենց միութիւնը կտրատած են (բաժան-բաժան ըրած են, մոռնալով թէ) բոլորն ալ Մեզի պիտի վերադառնան:

94. Սակայն ով որ բարիք գործէ, տրուած ըլլալով որ հաւատացեալ մըն է, իր ջանքը պիտի չանտեսուի. քանի տեսէք, ի նպաստ իրեն պիտի արձանագրենք զայն:

95. Եւ այն շրջանները որ կործանած ենք, բացարձակապէս դարձ պիտի չունենային 96. մինչեւ որ Կոկն ու Մակոկը արձակուէին (աշխարհի վրայ) ու երամներու նման խռնուէին ամէն կողմէ, 97. մինչ (Յարութեան) ճշմարիտ խոստումը կը մօտենայ:

Բայց այն ատեն, ճշմարտութիւնը ուրացողներ, սարսափահար նայուածք մը պիտի ունենան, (ու պիտի աղաղակեն). «Վայ մեզի. մենք իսկապէս անգէտ էինք ասկէ (Յարութենէն). ո՛չ, անիրաւութիւններ կ'ընէինք»:98. (Իրենց պիտի ըսուի). «Իրապէս, դուք եւ Աստուծոյ փոխարէն ձեր պաշտածները, միմիայն վառելանիւթ էք դժոխքի. հոն է որ պիտի տարուիք: 99. Եթէ ատոնք (ձեր պաշտածները) Աստուածային ըլլային, հոն (դժոխք) պիտի չառաջնորդուէին. սակայն (քանի այս է վիճակը, դուք) բոլորդ ալ ատոր մէջ պիտի բնակիք»:

100. Յոն պիտի ըլլայ հառաչանք, եւ իրենք (ուրիշ) բան պիտի չլսեն:

101. Տես. անոնց որ նախապէս Մեր կողմէ լաւագոյնը խոստացուած էր, անոնք հեռու պիտի պահուին ատկէ (դժոխքէն).102. շշուկ մը իսկ պիտի չլսեն հոնկէ. եւ պիտի բնակին հոն, ուր իրենց հոգիները միշտ փափաքած էին: 103. (Յարութեան Օրուան) մեծագոյն սարսափը, տխրութիւն պիտի չպատճառէ իրենց, քանի հրեշտակները պիտի ընդունին զիրենք (ըսելով). «Այս է ձեր (յաղթանակի) Օրը որ խոստացուած էր ձեզի»:

104. Այդ Օր երկինքը պիտի ոլորենք, նման գրուած մագաղաթի. եւ ինչպէս որ առաջին ստեղծագործութիւնը գոյացուցինք՝ դարձեալ պիտի կրկնենք զայն. խոստում մը որ Մենք կամեցած ենք. քանի տես, Մենք Ամենակարող ենք:

105. Եւ իսկապէս, Յիշատակարանէն ետք սաղմոսներու մէջ ալ արձանագրեցինք հետեւեալը. «Իրապէս, երկիրը պիտի ժառանգեն առաքինի ծառաներս»:106. Տեսէք, ասոր մէջ պատգամ մը կայ աստուածապաշտ մարդոց համար:

107. Եւ քեզ (ով Առաքեալ) առաքեցինք միմիայն որպէս շնորհ (Մեր կողմէ) բոլոր տիեզերքին:

108. Ըսէ՛. «Ինծի կը յայտնուի թէ ձեր Աստուածը մէկ ու միակ Աստուածն է. արդեօք Իրեն պիտի յանձնուի՞ք»:

109. Իսկ եթէ հեռանան, ըսէ՛. «Ես ասիկա ձեր բոլորին հաւասարապէս կը յայտարարեմ. բայց ես չեմ գիտեր թէ ձեզի խոստացուած (Դատաստանը) մօտ օրէն պիտի պատահի, թէ ոչ երկար ժամանակէ ետք:110. Իրապէս, Ան գիտէ ձեր բոլոր բացայայտ ասացուածքները, ճիշդ ինչպէս որ գիտէ ձեր բոլոր գաղտնիքները:111. Բայց ես չեմ գիտեր, թերեւս (այս խոստումին ժամանակ առնելը) ձեզի համար փորձութիւն մըն է եւ վայելք մը որոշ ժամանակի համար»:

112. Ըսէ՛. «Տէր իմ. Դուն ճշմարտութեամբ դատէ», եւ «Մեր Տէրը Ողորմած (Աստուած) է, եւ Զինք ինչ ձեւով որ դուք կը նկարագրէք՝ (այդ տարօրինակ սահմանումներուն դէմ) Իր օժանդակութիւնը կը հայցենք»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՅԱՃ

22. Ուխտագնացութիւնը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով մարդ արարածներ. զգաստացէք ձեր Տիրոջ հանդէպ. քանի իրապէս, Վերջին Ժամուան ցնցումը ահռելի բան է: 2. Այն Օրը երբ տեսնէք՝ ամէն ստնտու (մանուկի կաթ տուող կին) ամենեւին պիտի մոռնայ իր կաթ տալը եւ ամէն յղի կին (կանուխ) պիտի ծնի իր երեխան (բեռը): Եւ պիտի տեսնես բոլոր մարդկութիւնը գինովի նման են. թէպէտ չեն խմած, սակայն (սոսկում ունին, քանի) Աստուծոյ տանջանքը խիստ է:

3. Եւ տակաւին մարդոց մէջ կայ այնպիսին, որ Աստուծոյ մասին կը վիճի առանց գիտակցութիւն ունենալու (Իր մասին), ու կը հետեւի ամէն ըմբոստ սատանայի, 4. որու մասին վճռուած է (արձանագրութեամբ) թէ ով որ իրեն ապաւինի, այդ անձը պիտի մոլորէ եւ առաջնորդէ զինք դէպի բոցավառ կրակի տանջանքին:

5. Ով մարդ արարածներ. եթէ կասկած ունիք յարութեան մասին, ուրեմն (նկատի առէք թէ) Մենք հողէն ստեղծեցինք ձեզ, յետոյ կաթիլ մը սերմէ, ապա սաղմէ մը (որ կը կառչի արգանդին), ապա սաղմնային կոյտէ - որ (ինքնին) կատարեալ է բայց ոչ տակաւին ամբողջացած (առանձին կեանք չունի) - , որպէսզի յստակ կերպով պարզենք ձեզի (ձեր սկզբնաւորութիւնը):

Եւ ինչ որ կամենանք (որ ծնունդ առնէ), կը հաստատենք արգանդներու մէջ որոշ ժամանակ մը, եւ ապա ձեզ կը յառաջացնենք իբրեւ մանուկներ, որպէսզի կարողանաք հասուն անձ դառնալ: Ձեզմէ ոմանք (կանուխ) կը մահանան եւ ոմանք (ծերութեան մէջ) կը խորանան՝ հասնելով ամենա-արհամարհելի վիճակի մը, որու ընթացքին անձը կը դադրի գիտնալէ այն ինչ որ նախապէս շատ լաւ գիտէր:

Եւ (նոյնպէս նկատէ, ով մարդ թէ) հողը կը տեսնես չոր վիճակի մէջ մերկ, ու երբ վերէն ջրենք զայն, կը շարժի ու ամէն տեսակ սիրուն բոյսեր կ՚արտադրէ:

6. Այս (բոլորը կը պատահի), քանի միայն Աստուած է գերագոյն ճշմարտութիւնը, եւ քանի Ինք մեռելին կեանք կու տայ, եւ քանի Ինք է Ամենակարողը:

7. Եւ (գիտցիր, ով մարդ) թէ Վերջին Ժամը պիտի գայ. ատոր կասկած չկայ, եւ Աստուած յարութիւն պիտի տայ բոլոր անոնց, որոնք գերեզմաններուն մէջ են:

8. Եւ տակաւին մարդոց մէջ կայ այնպիսին, որ Աստուծոյ մասին կը վիճի առանց գիտակցութիւն ունենալու (Իր մասին), առանց որեւէ ուղղութեան ու առանց որեւէ լուսաւորիչ գիրքի՝ 9. արհամարհանքով անտեսելով (ճշմարտութիւնը), որպէսզի (ուրիշները) մոլորէ Աստուծոյ ճամբէն:

Այդպիսի անձ մը այս աշխարհի վրայ շնորհազուրկ պիտի դառնայ. իսկ Յարութեան Օրը կրակի տանջանքը համտեսել պիտի տանք իրեն: 10. (Իրեն պիտի ըսուի). «Ասիկա հետեւանքն է քու ձեռքերովդ ըրածներուդ. քանի Աստուած երբեք չ՚անիրաւեր Իր արարածները (ծառաները)»:

11. Մարդոց մէջ կայ նաեւ այնպիսին, որու Աստուած պաշտելը թոյլ (սահմանի վրայ) է. եթէ իրեն բարիք մը պատահի, կը յորդորուի (կը գոհանայ Աստուծմէ), իսկ երբ փորձութեան մը մատնուի՝ երեսին վրայ կ՚իյնայ, կորսնցնելով այս աշխարհը եւ յաջորդ կեանքը: Ասիկա իսկական որոշ կորուստ մըն է: 12. Այդպիսի անձը, փոխան Աստուծոյ կոչ կ՚ընէ բանի մը որ ոչ վնաս կու տայ իրեն ոչ ալ օգուտ: Ասիկա իսկական ծայրայեղ մոլորում է: 13. (Երբեմն ալ) կոչ կ՚ընէ (ուրիշ անձի մը) որու վնասը աւելի հաւանական է քան օգուտը: Ի՜նչ թշուառ հովանի եւ ի՜նչ թշուառ հետեւորդ:

14. Իրապէս, Աստուած ջրառատ պարտէզներու մէջ պիտի ընդունի անոնք, որոնք հաւատք կ՚ընծայեն ու բարիք կը կատարեն. քանի տես, Աստուած Իր կամեցածը կը կատարէ: 15. Ան որ կը խորհի թէ Աստուած պիտի չօգնէ իրեն այս աշխարհի մէջ եւ յաջորդ կեանքին, թող փորձէ (ասէ) տարբեր միջոցով մը երկինք հասնիլ ու (այդ միջոցով թող) ճամբայ կտրէ. բայց յետոյ թող տեսնէ թէ իր ծրագիրը պիտի կասեցնէ՞ (վերջ դնէ) իր տառապանքը (չղային վիճակը):

16. Եւ այսպէս վերէն պարզեւեցինք այս (Գիրքը), յստակ պատգամներու ձեւով. քանի (այս ձեւով) է որ Աստուած ուղղութիւն կու տայ որու որ կ՚ուզէ (ուղղուիլ):

17. Անոնք որ հաւատք կ՚ընծայեն (այս Գրքին), ինչպէս նաեւ անոնք որ կը հետեւին Յրէական, Սեպեանական, Քրիստոնէական կամ Մակեան (դաւանանքներուն), եւ (միւս կողմէ)

անոնք որ Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը հնարեն՝ այս բոլորին միջեւ Աստուած պիտի վճռէ Յարութեան Օրը. քանի տես, Աստուած ամէն ինչի վկայ է:

18. Չե՞ս նկատած թէ Աստուծոյ առջեւ ծունկի կու գան (Իր կամքին կ'ենթարկուին) ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. (օրինակ) արեւն ու լուսինը, աստղերը, ծառերն ու անասունները եւ շատ մարդիկ (իրենց ազատ կամքով) եւ տակաւին շատեր որոնք արժանի են պատիժի: Եւ Աստուած որու որ տկարացնէ (նուաստացնէ, Յարութեան Օրը), այդ անձը ոչ մէկը պիտի ունենայ զինք պատուող. քանի իրապէս, Աստուած կը կատարէ Իր կամեցածը:

19. Այս երկու հակառակորդները (մարդոց խմբակները), իրար հետ կը մարտնչին իրենց Տիրոջ մասին:

Ճշմարտութիւնը ուրացողներուն համար կրակէ հագուստներ պիտի ձեւուին. իրենց գլուխէն վար կիզիչ հեղուկ պիտի թափուի, 20. որ պիտի հալեցնէ իրենց ներքինը եւ արտաքինը (մորթը): 21. Երկաթեայ կապանքներով պիտի զսպուին, 22. եւ ամէն անգամ որ ուզեն դուրս գալ իրենց տանջանքէն, պիտի վերադարձուին. «Ճաշակեցէք կրակին տանջանքը»:

23. (Բայց միւս կողմէ) տես, Աստուած ջրառատ պարտէզներու մէջ պիտի ընդունի անոնք, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիք կը կատարեն. հոն պիտի զարդարուին ոսկի եւ մարգարիտ ապարանջաններով ու մետաքսէ հագուստներով. 24. քանի լաւ խօսքը կամովին ընդունեցին ուղղուելով այն ճամբէն՝ որ կ'առաջնորդէ Գովարժան (Աստուծոյ):

25. Տես, անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը եւ (ուրիշներու) արգելք կը հանդիսանան Աստուծոյ ճամբէն, ինչպէս նաեւ Սուրբ Աղօթավայրէն - որ հաւասարապէս տուած ենք համայն մարդկութեան՝ ըլլան անոնք տեղացի թէ օտար - եւ կ'ուզեն անիրաւ կերպով պղծել զայն, բոլոր անոնց ցաւալի տանջանք համտեսել պիտի տանք (յաջորդ կեանքին). 26. քանի երբ Աբրահամի բնակութիւնը հաստատեցինք տաճարին վայրը, ըսինք. «Ինծի բաժնեկից չկարգես». եւ «Մաքրէ Իմ տունս անոնց համար, որոնք ատոր շուրջ պիտի դառնան եւ անոնց համար, որոնք հոն կանգ պիտի առնեն (խորհրդածելու) ու անոնց համար, որոնք ծնկաչոք երկրպագութիւն պիտի ընեն (աղօթելու)»:

27. Ուրեմն (ով Մարգարէ) դուն ալ յայտարարէ մարդկութեան ուխտագնացութեան (պարտականութիւնը). քեզի պիտի գան քալելով եւ ամէն տեսակի փոխադրական միջոցներով՝ հեռաւոր շրջաններէ (ամենախոր հովիտներէ), 28. որպէսզի փորձառութիւնը ունենան (անձամբ վկայեն) իրենց նպաստներուն մասին, եւ Աստուծոյ անունը յիշեն (փառաբանեն) որոշուած օրերու ընթացքին, ա՛յն արջառներու վրայ որ հայթայթուած է իրենց Իր կողմէ (զոհ մատուցանելու համար). ուրեմն կերէք ատոնցմէ ու դժբախտ աղքատն ալ կերակրեցէք:

29. Ապա թող զարդարուին, եւ թող կատարելագործեն իրենց ուխտը ու (անգամ մը եւս) դառնան հնադարեան Տաճարին շուրջ:

30. Այսպէս (տնօրինուած է Աստուծմէ). եւ ով որ յարգէ Աստուծոյ սուրբ պատուիրանները, իր Տիրոջ մօտ լաւագոյնը կը ստանայ:

Եւ բոլոր (տեսակի) արջառներ օրինական են ձեզի (ըլլայ ուտելու թէ զոհելու), բացի անոնցմէ որոնք յիշուած են :

Ուրեմն հեռու կեցէք գարշելի կրապաշտութենէ ու հեռու կեցէք սուտ խօսքերէ (ասացուածքներէ), 31. դառնալով Աստուծոյ, առանց Իրեն բաժնեկիցներ կարգելու. քանի ով որ Աստուծոյ բաժնեկից կը կարգէ նման է մէկու մը, որ թաւալգլոր երկինքէն կ'իյնայ եւ կամ թռչունները կ'առեւանգեն զինք ու կամ ալ հովը կը փչէ ու կը տանի զինք հեռաւոր վայր մը:

32. Այսպէս է (ի մտի ունեցէք): Եւ ով որ յարգէ Աստուծոյ խորհրդանշանները (պիտի գիտակցի որ), իրապէս այդ արդիւնքն է սրտանց Աստուածավախ ըլլալու:

33. Ատոր մէջ նպաստներ պիտի ունենաք որոշ ժամանակ, յետոյ (պիտի գիտակցիք թէ) ատոնց (այդ խորհրդանշաններուն) կեդրոնը (տեղը) Հնադարեան Տաճարն է:

34. Եւ իւրաքանչիւր հաւաքականութեան (որ Մեզի հաւատք ընծայած է) Մենք որոշած ենք (զոհ մատուցանելը որպէս) պաշտամունքի մաս մը, որպէսզի Աստուծոյ անունը յիշեն այն արջառներու գլխուն, որոնք հայթայթած ենք իրենց համար: Եւ (միշտ յիշեցէք) ձեր Աստուածը միակ Աստուածն է. ուրեմն Իրեն յանձնուեցէք:

Եւ դուն աւետէ (Աստուծոյ հաւանութիւնը) հեզ եւ խոնարհ մարդոց. 35. բոլոր անոնց, որոնց սրտերը կը դողան երբ Աստուծոյ անունը յիշուի, (բոլոր անոնց) որոնք համբերութեամբ կը տանին իրենց դժուարութիւնները, (բոլոր անոնց) որոնք աղօթքը վառ կը պահեն եւ ուրիշի բաժին կը հանեն Մեր իրենց հայթայթածներէն :

36. Արջառներ զոհելը, Աստուծոյ կողմէ որպէս խորհրդանիշ կարգուած է ձեզի, որու մէջ ձեզի բարիք կայ: Ուրեմն, Աստուծոյ անունը մեծարեցէք երբ ատոնք (արջառները) շար-

ուած են (զոհուելու համար). եւ յետոյ երբ անկենդան կողմնակի փոխին, կերեք ատկէ ու կերակրեցէք թէ՛ այն աղքատները որոնք չեն մուրար եւ թէ՛ անոնք, որոնք (ստիպուած) կը մուրան: Այս առնչութեամբ է որ ձեր կարիքներուն համար ձեզի ենթակայ ըրած ենք ատոնք, որպէսզի երախտապարտ ըլլաք:

37. (Զոհուած արջառներուն) ոչ միսը եւ ոչ ալ արիւնը կը ստացուի Աստուծոյ կողմէ՝ այլ միայն ձեր բարեպաշտ ըլլալը կը հասնի Իրեն: Այս առնչութեամբ է որ ձեզի ենթակայ ըրած ենք ատոնք, որպէսզի Աստուած մեծարէք ձեզի տրուած ուղղութեան համար:

Եւ դուն բարիք ընողներուն աւետէ. 38. իրապէս, Աստուած (չարիքը) պիտի վանէ անոնցմէ, որոնք հաւատք կ'ընծայեն. իրապէս, Աստուած չի սիրեր ոեւէ դաւաճան որ երախտագիտութենէ զուրկ է:

39. Արտօնութիւն (հակադարձելու իրաւունք) տրուած է անոնց, որոնց դէմ անիրաւ պատերազմ հռչակուած է - եւ իրապէս, Աստուած կարող է օժանդակել իրենց - . 40. անոնց, որոնք անիրաւութեամբ իրենց տուներէն աքսորուած են, պարզապէս քանի կ'ըսեն. «Մեր Տէրը Աստուած է»:

Որովհետեւ, եթէ Աստուած կարողութիւն տուած չըլլար մարդոց, որ իրար հանդէպ ինքնապաշտպանութեան դիմեն՝ բոլոր վանքերը, եկեղեցիները, սինակոկները եւ աղօթավայրերը - որոնց բոլորին մէջ Աստուծոյ անունը կը փառաբանուի - արդէն կործանած պիտի ըլլային:

Եւ խսկապէս Աստուած կ'օժանդակէ անոր, որ Իրեն զօրավիգ կը կանգնի. քանի իրապէս, Աստուած է Յզօրը, Փառաւորը, 41. (եւ Ան շատ լաւ գիտէ) անոնք, որոնք (նոյնիսկ) եթէ լաւ մը հաստատենք երկրի վրայ, տակաւին վառ պիտի պահեն աղօթքը, բարեկեցութեան տուրքը պիտի վճարեն, արդարը պիտի հրահանգեն ու անիրաւը պիտի արգիլեն. սակայն բոլոր դէպքերու վերջնական հետեւանքը Աստուծոյ հետ կը կայանայ:

42. Եւ (ով Առաքեալ) եթէ հիմա քեզ կը դրժեն, (ի մտի ունեցիր թէ) նախապէս (իրենց առաքեալները) դրժեցին՝ Նոյի, Ըատի եւ Դամուտի ժողովուրդները, 43. ինչպէս որ ըրին Աբրահամի եւ Ղովտի մարդիկը, 44. ու Մետեանի բնակիչները, եւ նոյնպէս ալ դրժուեցաւ Մովսէս (Փարաւոնի կողմէ):

Բոլոր այդ դրժողներուն հանդուրժեցի (որոշ ժամանակ մը). յետոյ (պատասխանատու) բռնեցի զիրենք: Ի՜նչ ահռելի էր զիրենք դրժելս:

45. Քանի՛ քանի շրջանակներ կործանած ենք իրենց անիրաւութիւններուն պատճառաւ. եւ հիմա խախտած գերաններով մեկուսացած են: Եւ քանի՛ ջրհորեր լքուած են ու քանի պալատներ, որոնք բարձր կանգնած էին (ժամանակին):

46. Արդեօք երբեք չե՞ն ճամբորդած երկրի վրայ՝ որպէսզի սրտանց տրամաբանեն ու իրենց ականջով լսեն: Բայց իրապէս, իրենց աչքերը չէ որ կուրցած են, այլ իրենց կուրծքերուն մէջի սրտերը:

47. Եւ (ուրեմն, ով Առաքեալ) կը յաւակնին որ (Աստուծոյ) պատիժը շտապես իրենց (քեզի մարտահրաւէր կը կարդան). բայց Աստուած Իր խոստումը չի կտրեր. եւ տես, Քու Տիրոջդ մօտ, մէկ օր մը կը համապատասխանէ հազար տարուան՝ այն ձեւով որ դուք կը հաշուէք:

48. Թիւը շատ է այն հասարակութիւններուն, որոնց անիրաւութիւնները հանդուրժեցի որոշ ժամանակ մը: Բայց յետոյ (պատասխանատու) բռնեցի զիրենք. որովհետեւ ամէն վերջաւորութիւն Իմ հետս է (բոլորդ ալ Ինծի պիտի վերադառնաք):

49. Ըսէ՛. «Ով մարդիկ. ես պարզապէս զգուշացնելու համար (ղրկուած) եմ ձեզի»:

50. Ուրեմն, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարիք կը կատարեն, ներում պիտի ստանան ինչպէս եւ առատօրէն պիտի հայթայթուին. 51. իսկ անոնք որ Մեր պատգամներուն հակառակ ջանք կը թափեն, ուզելով (ձախողեցնել) զանոնք, պիտի դառնան դժոխքի բնակիչ:

52. Երբ որ քեզմէ առաջ առաքեալ մը կամ մարգարէ մը ուղարկած ենք ու ան փափաքած է (որ մարդիկ զգաստանան իր ազդարարութիւններուն), Սատանան զրպարտութիւն ըրած է իր այդ փափաքին (թէ իր ցանկութիւնը ոչ թէ բարօրել է ժողովուրդը, այլ պարզապէս անձնական շահ, որ ինք դիրքի մը հասնի): Սակայն Աստուած կը չեզոքացնէ Սատանային զրպարտութիւնը եւ Աստուած վճռական կերպով կը հաստատէ (կը յստակացնէ) Իր պատգամները՝ քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

53. Սատանային զրպարտութիւնը փորձութեան կը վերածէ Ան, բոլոր անոնց համար, որոնց սրտերը հիւանդ (ոխակալ) են ու բոլոր անոնց, որոնց սրտերը կարծրացած են: Իրապէս, անիրաւ (անբարտաւան) մարդիկ շատ մեծ տարակարծութեան մէջ են:

54. Եւ (Աստուած կը չեզոքացնէ Սատանային գրպարտութիւնը) որպէսզի գիտակից մարդիկ գիտնան, թէ այս (Գիրքը) ճշմարտութիւնն է (տրուած) քու Տիրոջդ կողմէ ու հաւատք ընծայեն անոր, սրտանց զիջելով (յանձնուելով) Իրեն:

Քանի տես, Աստուած դէպի ուղիղ ճամբան կ'առաջնորդէ անոնք, որոնք հաւատք կ'ընծայեն, 55. մինչ ճշմարտութիւնը ուրացողներ անընդհատ կասկածի մէջ պիտի ըլլան Իր մասին, մինչեւ որ Վերջին Ժամը յանկարծակիի բերէ, եւ անմխիթար Օր մը տանջանքը պատէ զիրենք:

56. Այդ Օր ամէն իշխանութիւն Աստուծոյ պիտի պատկանի. (այլեւս մարդիկ ոչ մէկ իշխանութիւն պիտի ունենան). Ինք պիտի դատէ իրենց միջեւ: Բոլոր անոնք որոնք հաւատք ընծայելով բարիք կատարած են պիտի ըլլան երանութեան պարտէզներու մէջ, 57. իսկ անոնք որ ճշմարտութիւնը ուրացած եւ Մեր պատգամները դրժած են, պիտի ստանան նուաստացուցիչ տանջանք:

58. Գալով անոնց, որոնք գաղթած (հեռացած) են չարիքի շրջանակէն՝ (2.218) Աստուծոյ սիրոյն , ու յետոյ սպանուած կամ մահացած, Աստուած իսկապէս պիտի տայ իրենց (յաջորդ կեանքի ընթացքին). քանի իրապէս, Ան է լաւագոյն հայթայթիչը:

59. Զիրենք պիտի հասցնէ այնպիսի վիճակի մը, որ պիտի գոհացնէ զիրենք. քանի իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է, Յանդուրժող (Մեղմ):

60. Այսպէս պիտի պատահի (ըլլայ):

Գալով անոր որ թշնամանքի կը դիմէ - ճիշդ ինչպէս որ ինք ենթարկուեցաւ (այն չափով որ ինք վնասուեցաւ) - եւ ատոր պատճառաւ (դարձեալ) անիրաւ յարձակման կ'ենթարկուի, Աստուած ալ իսկապէս պիտի օժանդակէ իրեն. քանի տես, Աստուած կ'արդարացնէ, Ներող է:

61. Այսպէս (Յզօր) Աստուած է, որովհետեւ գիշերը կ'երկարէ առնելով ցերեկէն եւ ցերեկը կ'երկարէ առնելով գիշերէն ու Աստուած ամէն ինչ կը լսէ ու կը տեսնէ:

62. Այսպէս է, որովհետեւ միայն Աստուած է ճշմարտութիւնը (իրաւը), եւ ինչի որ մարդիկ կոչ կ'ընեն փոխան Իրեն՝ պարզապէս նենգ է, եւ միայն Ինք է Վսեմը, Մեծը:

63. Տեղեակ չե՞ս թէ երկնքէն ջուր տուողը Աստուած է, ու ատոր հետեւանքով հողը կանաչ կը դառնայ: Իրապէս Աստուած Անհուն է, ամէն բանէ Տեղեակ:

64. Իրեն կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. իրապէս Ինք է Ինքնաբաւը (հարուստը), Գովարժանը:

65. Տեղեակ չե՞ս թէ երկրի վրայ ամէն բան ձեզի ենթակայ ըրած է Աստուած, եւ նաւերը որոնք կը յառաջանան ծովու վրայ Իր հրահանգով, եւ (Ինք է որ) երկնային մարմինները կը պահէ (իրենց ուղեծիրին մէջ) որպէսզի երկրի վրայ չիյնան բացի Իր արտօնութեամբ:

Իրապէս Աստուած Կարեկցող է մարդոց հանդէպ, Ողորմած. 66. քանի Ինք է ձեզի կեանք տուողը ու յետոյ մահ, ու ապա ձեզ պիտի վերակենդանացնէ: Իրապէս, մարդ արարածը ապերախտ է:

67. Իւրաքանչիւր հասարակութեան որոշած ենք պաշտամունքի ուղի մը որու կը հետեւի: Ուրեմն մի թոյլ տար (անոնց որոնք քեզմէ տարբեր ձեւերով պաշտամունք կը կատարեն) որ այդ առնչութեամբ հետդ վիճին. այլ Տէրոջդ հրաւիրէ (բոլորն ալ). քանի տես, դուն ուղիղ ճամբու մէջ ես:

68. Իսկ եթէ իրենք (ուզեն) վիճիլ քեզի հետ, ըսէ. «Աստուած շատ լաւ գիտէ թէ դուք ինչ կ'ընէք»:

69. Աստուած է որ Յարութեան Օրը պիտի վճռէ ձեր միջեւ գտնուած տարբերութիւնները (Ան պիտի դատէ ձեզ):

70. Դուն չե՞ս գիտեր թէ Աստուած երկինքներու եւ երկրի վրայ պատահած ամէն ինչ գիտէ: Այս բոլորը (Իր) տոմարին մէջ արձանագրուած է. իրապէս այս (բոլորը գիտնալը) հեշտ է Աստուծոյ համար:

71. Եւ (այս բոլորով հանդերձ) տակաւին մարդիկ Աստուծոյ կողքին կը պաշտեն (ուրիշ էակներ կամ առարկաներ), որու առնչութեամբ ոչ մէկ լիազօրութիւն տուած է Ան, եւ իրենք ոչ մէկ գիտութիւն ունին այդ մասին. եւ այդպիսի անիրաւ մարդիկ ոչ մէկ զօրավիգ (պաշտպան) պիտի ունենան (Դատաստանի Օրը):

72. Եւ երբ Մեր պատգամները յստակօրէն արտասանուին՝ ճշմարտութիւնը ուրացողներու արտայայտութենէն կը զգաս իրենց զզուանքը. կարծես թէ կ'ուզեն հարուածել անոնք, որոնք իրենց համար կ'արտասանեն Մեր համարները:

Ըսէ՛. «Ուրեմն կ'ուզէ՞ք որ (ձեր հիմնական զգացածէն) աւելի գէշը ըսեմ ձեզի: Ատիկա (յաջորդ կեանքի) կրակն է որ Աստուած խոստացած է անոնց, որոնք ճշմարտութիւնը կ'ուրանան. եւ ի՜նչ ահռելի վերջաւորութիւն է այդ»:

73. Ով մարդ արարածներ. ահաւասիկ առակ մը. լաւ մտիկ ըրէք զայն: Տեսէք, Աստուծոյ փոխարէն ինչ բաներու որ կոչ կ'ընէք, ճանճ մը իսկ չեն կարող ստեղծել, նոյնիսկ եթէ բոլորն ալ իրենց ուժերը միացնեն այդ ուղղութեամբ: Եւ եթէ ճանճը իրենցմէ բան մը յափշտակէ, նոյնիսկատիկա կարող չեն փրկել ճանճէն: Իսկապէս տկար է պահանջողը, ինչպէս նաեւ պահանջուածը:

74. Աստուած չեն արժեւորեր Իր իսկական արժանիքով (իրաւ հասկացողութիւն չունին Աստուծոյ մասին). քանի իրապէս, Ան է Հզօրը, Փառաւորը:

75. Աստուած հրեշտակներէն կ'ընտրէ առաքեալներ ինչպէս նաեւ մարդոցմէ: Բայց տես, Աստուած միայն ամէն ինչ կը լսէ ու կը տեսնէ:

76. (Անոնց գիտութիւնը սահմանափակ է, բայց) Ան գիտէ ամէն ինչ որ անոնց առաջ կը կայանայ եւ ամէն ինչ որ պահուած է իրենցմէ, քանի ամէն հարց Իրեն կը վերաբերի:

77. Ով հաւատք ընծայողներ. խոնարհեցէք ու ծունկի եկէք եւ ձեր Տէրը պաշտեցէք (միայն)՝ բարիք կատարելով, որպէսզի յաջողութեամբ պսակուիք:

78. Եւ ջանք թափեցէք Աստուծոյ սիրոյն՝ Իրեն արժանավայել ճիգերով. Ինք ձեզ ընտրած է (փոխանցելու Իր պատգամը) եւ դժուարութիւն չէ յարուցած ձեզի կրօնքի առնչութեամբ, (երբ կը հետեւիք) ձեր հօր Աբրահամի աղանդին: Ինք է որ նախապէս ձեզ կոչեց «(Աստուծոյ) յանձնուածներ», ինչպէս նաեւ այս Գրքին մէջ, որպէսզի Առաքեալը ճշմարտութիւնը վկայէ ձեզի, եւ դուք ալ վկայէք բոլոր մարդկութեան:

Այսպէս ուրեմն. աղօթքը վառ պահեցէք եւ բարեկեցութեան տուրքը վճարեցէք ու ամուր կառչեցէք Աստուծոյ: Ան է ձեր գերագոյն Տէրը. ի՜նչ հրաշալի Տէր եւ ի՜նչ հիանալի Զօրավիգ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՄՈՒ'ՈՒՄԻՆՈՒՆ

23. Հաւատացեալները

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Իսկապէս յաջողութիւն պիտի գտնեն հաւատացեալները, 2. որոնք խոնարհաբար կ'աղօթեն, 3. որոնք անպէտք խօսքերէ հեռու կը մնան, 4. եւ որոնք գործունեայ բարեկեցութեան տուրք կը վճարեն (հոգեպէս մաքուր ըլլալու), 5. ու որոնք կը պահեն իրենց սեռային գործարանները՝ 6. բացի իրենց ամուսնական զոյգերէն.- այսինքն անոնցմէ, որոնց հետ իրաւունք ունին (սեռային յարաբերութեան) . քանի այդ պարագային այպանելի չեն, 7. մինչ ան որ ցանկութիւն կ'ունենայ այս սահմանը անցնելու, իրաւազանց կը դառնայ.- 8. եւ որոնք իրենց վստահուածը ու իրենց խոստումները կը պահեն, 9. ու որոնք իրենց աղօթքները վառ կը պահեն:

10. Անոնք են, իրենք են ժառանգորդները 11. որոնք պիտի ժառանգեն դրախտը. հոն ալ կեանք պիտի ունենան:

12. Մարդը ստեղծած ենք կաւային բնանիւթէ (հողէն, որ կը պարունակէ մարդու ֆիզիքական կառուցուածքին նիւթերը):

13. Հիմա որպէս կաթիլ մը սերմ կը զետեղենք զինք ապահով կերպով (արգանդին մէջ). 14. ապա կաթիլ մը սերմէն կը ստեղծենք սաղմը եւ սաղմէն կը ստեղծենք կոյտ մը ու այդ կոյտէն կը ստեղծենք ոսկորները, զորս կը ծածկենք միսով ու յետոյ կը հաստատենք զինք որպէս նորածին անձ մը : Օրհնեալ է Աստուած, լաւագոյն Ստեղծիչը:

15. Եւ տեսէք. ասկէ (այս ծնունդէն) ետք մահկանացուներ էք.16. ու նկատի առէք, ատկէ ետք պիտի վերականգնիք ՝ Յարութեան Օրը:

17. Եւ իսկապէս, ձեր վերեւ ստեղծած ենք եօթը (մոլորակային) ուղեծիրներ ու երբեք չենք անտեսած (մեր բոլոր) ստեղծագործութիւնը:

18. Նաեւ չափաւոր քանակով երկինքէն ջուր կ'իջեցնենք, ու հողին մէջ կը բնակեցնենք զայն. բայց տեսէք, իսկապէս կարող ենք այդ (օրհնութիւնը) անյայտացնել:

19. Այս (ջուրին) միջոցաւ կը յառաջացնենք ձեզի արմաւի պարտէզներ ու այգիներ, որոնցմէ առատ պտուղներ կը ստանաք ու կ'ուտէք . 20. ինչպէս եւ ծառ մը, որ կը բուսնի Սինայի լերան (շուրջ). եւ բոլոր ուտողներուն կու տայ իւղ (ձէթ) եւ համեմունք:

21. Եւ իսկապէս, արջառներու առնչութեամբ ալ ձեզի խրատ (դաս) մը կայ. իրենց փորերէն ըմպելիք (խմելիք կաթ) կու տանք ձեզի եւ շատ օգուտ կրնաք քաղել այդ (կենդանինե-

րէն) քանի ատոնց միսը կ'ուտէք, 22. եւ ատոնց միջոցաւ, ինչպէս եւ նաւերու, կը փոխադրուիք:

23. Եւ արդէն (նախապէս) Նոյը առաքեցինք իր ժողովուրդին, եւ ան ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Իրեն հանդէպ պիտի չ'զգաստանա՞ք»:

24. Բայց իր ժողովուրդին մեծաւորները, որոնք ստացան ճշմարտութիւնը, ըսին. «Այս (անձը) ձեզի պէս մահկանացու մըն է միայն, որ կ'ուզէ ձեզմէ գերազանց դառնալ: Քանի եթէ Աստուած ուզէր (ձեզի պատգամ տալ), վստահաբար վերէն հրեշտակներ պիտի առաքէր . եւ մենք այսպիսի բան մը երբեք չենք լսած մեր նախահայրերէն: 25. Ասիկա պարզապէս խենթ մըն է. ուրեմն որոշ ժամանակ տուէք իրեն (որ ամէն ինչ յայտնի ըլլայ)»:

26. (Նոյ) ըսաւ. «Տէր իմ. Դուն զօրավիգ եղիր ինծի՝ զիս ստախօս մեղադրելնուն համար»:

27. Ուրեմն այսպէս ներշնչեցինք զինք. «Մեր աչքերուն առաջ տապանը շինէ՝ Մեր ներշնչումով: Եւ երբ Մեր վճռածը (հրահանգը) պատահելու սկսի ու ջուրերը յորդառատ սկսին ցայտիլ, ատոր մէջ զետեղէ ամէն տեսակի (կենդանիներէն) զոյգ մը (արու եւ էգ), ինչպէս եւ քու ընտանիքդ, բացի անոնցմէ, որոնց վճիռը արդէն արձակուած է, եւ դատախօսութիւն մի տար (այլեւս) Ինծի այդ անիրաւներուն մասին. քանի տես, անոնք խեղդամահ պիտի ըլլան: 28. Երբ դուն եւ քու հետդ եղողները տեղաւորուիք տապանին վրայ, անմիջապէս ըսէ. "Գովաբանութիւն Աստուծոյ, որ մեզ փրկեց անիրաւ մարդոցմէ": 29. Եւ ըսէ. "Ով Տէրս. զիս հասցուր օրհնեալ ափ մը, քանի Դուն ես լաւագոյն շնորհողը" »:

30. Տես, այս (պատմութեան) մէջ իսկապէս պատգամներ կան. քանի իրապէս, Մենք կը փորձենք (մարդ արարածը):

31. Ատոնցմէ ետք տարբեր սերունդ մը յառաջացուցինք, 32. եւ իրենցմէ առաքեալ մը ուղարկեցինք իրենց (որ ըսաւ). «Աստուած պաշտեցէք. Իրմէ ուրիշ աստուած չունիք: Իրեն հանդէպ պիտի զգաստանա՞ք».

33. Եւ իր ժողովուրդին մեծաւորները, որոնք ուրացան ճշմարտութիւնը եւ դրժեցին յաջորդ կեանքի գոյութիւնը, քանի աշխարհի կեանքին վայելքներ շնորհած էինք իրենց, ըսին. «Այս (անձը) ձեզի նման մահկանացու մըն է պարզապէս, որ ձեր կերածը կ'ուտէ եւ ձեր խմածը կը խմէ. 34. եւ իսկապէս, եթէ ձեր նման մահկանացուի մը հնազանդիք, վստահաբար պիտի տուժէք: 35. Ան ձեզի նոր կեա՞նք մը կը խոստանայ՝ երբ մեռնիք եւ հող ու ոսկոր դառնաք: 36. Ձեզի խոստացուածը անիմաստ է, անիմաստ: 37. Միայն այս աշխարհի կեանքը կայ. կ'ապրինք ու կը մեռնինք (մէկ անգամ), եւ մեռելներէն ալ յարութիւն պիտի չառնենք: 38. Ասիկա պարզապէս մէկն է, որ Աստուծոյ մասին զրպարտութիւններ կ'ընէ, եւ մենք իրեն պիտի չհաւատանք»:

39. (Առաքեալը) ըսաւ. «Տէր իմ. Դուն ինծի զօրավիգ եղիր՝ զիս ստախօս մեղադրելնուն համար»:

40. (Աստուած) պատասխանեց. «Մօտ ատենէն պիտի զղջան»:

41. Եւ յետոյ պայթում մը արդարօրէն յանկարծակիի բերաւ զիրենք ու խամրեցան (չորցած տերեւի նման): Եւ ուրեմն մէկդի այդ անիրաւ ժողովուրդը:

42. Եւ ասոնցմէ ետք նոր սերունդներ հաստատեցինք:

43. Ոչ մէկ հասարակութիւն (շրջանակ) չի կրնար կասեցնել իրենց տրուած որոշ ժամանակը, եւ ոչ ալ կրնան յետաձգել զայն:

44. (Այս սերունդներուն՝) մէկը միւսի ետեւէն ղրկեցինք Մեր առաքեալները. եւ իւրաքանչիւր հասարակութիւն իրեն ներկայացած առաքեալը դրժեց. հետեւաբար, Մենք ալ զիրենք մէկը միւսին ետեւէ հասցուցինք (գերեզման), պատմուածքներու վերածելով զիրենք: Ուրեմն մէկդի այն մարդիկը, որոնք հաւատք չէին ընծայեր:

45. Յետոյ ալ առաքեցինք Մովսէսն ու իր եղբայր Ահարոնը, Մեր պատգամներով ու (Մեր) որոշ լիազօրութեամբ. 46. (զիրենք առաքեցինք) Փարաւոնին եւ իր մեծաւորներուն. բայց անոնք անքարտաւան վերաբերմունք ցոյց տուին, քանի իրենք զիրենք փառաբանող մարդիկ էին (ինքնահաւան, հպարտ):

47. Ուրեմն ըսին. «Մեզի նման երկու մահկանացուներո՞ւ պիտի հաւատանք՝ մինչ իրենց ժողովուրդը մեր ծառաներն են (գերիները)»:

48. Այսպէս դրժեցին այդ երկուքին (Մովսէսն ու Ահարոնը), ու կործանման արժանի դարձան. 49. որովհետեւ իսկապէս, Մովսէսին յայտնած էինք Գիրքը, որպէսզի կարողանան ուղղուիլ (ատոր միջոցաւ):

50. Եւ Մարիամի որդին ալ իր մօր հետ խորհրդանիշ մը ըրինք (Մեր գթասիրութեան) եւ երկուքն ալ արժանացուցինք (ապահովեցինք) բարձր դիրքի պարտէզ մը (դրախտ), ուր կայ ապաստան եւ աղբիւր:
51. Ով առաքեալներ. մասնակից եղէք սննդարար ճաշերու (կեանքի աղուորութիւննե-րու), եւ ձեր կարգին առաքինի գործունէութիւն ունեցէք. իրապէս, ձեր բոլոր արարքներէն տեղեակ եմ:
52. Եւ իրապէս, ձեր այս ժողովուրդը մէկ հասարակութիւն է, քանի Ես եմ ձեր բոլորին Տէրը. ուրեմն Ինծի հանդէպ զգաստ եղէք:
53. Սակայն (ձեր հետեւորդները) իրենց միասնականութիւնը խախտած են, ու բաժան բաժան դարձած եւ իւրաքանչիւր խմբակ ուրախ է իր ունեցած (արարողութիւններով ու ծէսե-րով): 54. Բայց դուն թող տուր զիրենք, իրենց շուարած վիճակին մէջ, որոշ ժամանակի մը հա-մար:
55. Արդեօք կը խորհին թէ իրենց (ունեցած վիճակին) պատճառա՞ւ հարստութիւն եւ զաւակներ կը շնորհենք իրենց, ու 56. շտապ կերպով բարիք կը հասցնենք: Սակայն ո՛չ. իրենք չեն հասկնար (զգար) իրենց սխալները:
57. Իրապէս. (միայն) անոնք որոնք երկիւղածութեամբ կանգ կ'առնեն իրենց Տիրոջ առաջ, 58. եւ որոնք հաւատք կ'ընծայեն իրենց Տիրոջ պատգամներուն, 59. եւ որոնք Աստուծոյ կողքին բաժնեկիցներ չեն կարգեր,60. եւ որոնք ուրիշներու կու տան, ինչ որ ալ տան թող սրտերով՝ քանի կը խորհրդածեն թէ իրենց Տիրոջ պէտք է վերադառնան՝ 61. անոնք է որ բա-րիքի համար իրար հետ կը մրցակցին, եւ անոնք է որ պիտի տեսնեն (արդիւնաբերութիւն):
62. Ոեւէ անձ իր կարողութենէն աւելի չենք ծանրաբեռներ. քանի Մեր մօտ է արձա-նագրութիւնը (որ մարդոց կարողութիւններուն մասին) ճշմարիտը կ'ըսէ. եւ ոչ մէկ անձ պիտի անիրաւուի:
63. Ո՛չ. իրենց (հաւատքը բաժան բաժան ընողներու) սրտերը անգէտ են այս բոլորէն. առաւել, ուրիշ (սխալ) արարքներ ալ ունին, որ կը կատարեն (եւ պիտի շարունակեն կատա-րել) 64. մինչեւ որ իրենցմէ զեխ կեանք ունեցողները տանջանքի ենթարկենք. այն ատեն է որ բարձր ձայնով պիտի սկսին աղաղակել:
65. «Այսօր մի աղաղակէք. քանի տեսէք, պիտի չօժանդակենք ձեզի: 66. Քանի՜ անգամ Իմ պատգամներս կը հաղորդուէին ձեզի, բայց դուք (կծիկը տալով) կը փախչէիք՝ 67. մղուած անբարտաւանութեամբ, ու անիմաստ կը զրուցէիք մինչեւ ուշ գիշեր»:
68. Արդեօք երբեք չե՞ն փորձած հասկնալ (Աստուծոյ) խօսքը, թէ ոչ (հիմա) իրենք ստա-ցած են պատգամ մը, որ իրենց նախահայրերը երբեք չէին ստացած:
69. Կամ ալ արդեօք չե՞ն ճանչցած իրենց ղրկուած Առաքեալը, եւ ուրեմն կը ժխտեն զինք. 70. կամ ալ կ'ըսեն. «Խենթութի՞ւն ունի»:
Ո՛չ, երբեք. իրենց բերած է ճշմարտութիւնը, եւ իրենք մեծամասնութեամբ կ'ատեն այդ: 71. Եթէ երբեք ճշմարտութիւնը իրենց քմահաճոյքներուն համաձայն ըլլար՝ երկինքներն ու երկիրը եւ ինչ որ կ'ապրի ատոնց միջեւ քառսացած աւերակ պիտի դառնային:
Սակայն ոչ, (այս յայտնութեամբ) տուինք իրենց յիշատակարանը (ամէն ինչ որ ի մտի պէտք է ունենան). եւ իրենք իրենց յիշատակարանէն անփութօրէն կը խուսափին:
72. Արդեօք (ով Առաքեալ) դուն իրենցմէ ծախսելիք (դրա՞մ) կը խնդրես: Սակայն (իրենք պէտք է գիտակցին թէ) Տիրոջդ վարձատրութիւնը լաւագոյնն է, քանի Ան է լաւագոյն հայթայթիչը:
73. Եւ իրապէս, դուն զիրենք կը հրաւիրես դէպի ուղիղ ճամբան, 74. սակայն յաջորդ կեանքի հաւատք չընծայողներ պիտի շեղին այդ ճամբէն:
75. Եթէ նոյնիսկ գթանք իրենց ու վանենք իրենց դժուարութիւնը, տակաւին յամառօ-րէն պիտի կառչին իրենց անբարտաւանութեան ու կուրօրէն ետ ու առաջ պիտի խարխափեն:
76. Եւ իսկապէս, տառապանքներով փորձեցինք զիրենք, սակայն չխոնարհեցան իրենց Տիրոջ ու երբեք համեստ պիտի չդառնան 77. մինչեւ որ խիստ տանջանքի դուռ բանանք իրենց (յաջորդ կեանքի ընթացքին). եւ այն ատեն պիտի շշմին (յուսահատին):
78. (Աստուծոյ պատգամները մի անտեսէք) քանի Ինք է որ հաստատած է ձեր լսողու-թիւնը, տեսողութիւնը ու մտային կարողութիւնները, (որոնց համար) շատ քիչ երախտապարտ էք:
79. Եւ Ինք է որ ձեզ բազմացուց երկրի վրայ ու Իր մօտ պիտի վերադառնաք:
80. Եւ Ինք է կեանք ու մահ տուողը, եւ Իր կարգադրութիւնն է գիշեր-ցերեկ փոխանա-կումը:
Ուրեմն պիտի չտրամաբանէ՞ք (խելքերնիդ պիտի չգործածէ՞ք):

81. Սակայն ոչ. անոնք կը կրկնեն այն ինչ որ նախկին մարդիկ կ'ըսէին. 82. կ'ըսեն, «Ի՞նչ, եթէ մեռած ենք ու վերածուած հող ու ոսկորի, ե՞տ պիտի կենդանանանք: 83. Իսկապէս, այս խոստումը տրուած է մեզի եւ մեր նախահայրերուն ալ ասկէ շա՜տ առաջ. ասիկա միմիայն նախադարեան առասպել մըն է»:

84. Ըսէ՛. «Որո՞ւ կը պատկանի երկիրը եւ ով որ կ'ապրի ատոր վրայ. (Ըսէք ինծի) եթէ գիտէք (պատասխանը)»:

85. Իրենք պիտի ըսեն. «Աստուծոյ»:

Ըսէ՛. «Ասիկա միտքերնիդ պիտի չպահէ՞ք ուրեմն»:

86. Ըսէ՛. «Ո՞վ է եօթը երկինքներու Տէրը ու փառաւոր Գահակալը (Գահին Տէրը)»:

87. Իրենք պիտի ըսեն. «Աստուած»:

Ըսէ՛. «Ուրեմն պիտի չ'զգաստանա՞ք (իր հանդէպ)»:

88. Ըսէ՛. «Որո՞ւ ձեռքն է ամէն ինչի տիրապետութիւնը (իշխանութիւնը), եւ ո՞վ է որ կը պաշտպանէ մինչ Իր դէմ պաշտպանութիւն չկայ: (Ըսէք ինծի) եթէ գիտէք (պատասխանը)»:

89. Իրենք պիտի ըսեն. «Աստուծոյ»:

Ըսէ՛. «Ինչո՞ւ ուրեմն շփոթ վիճակ մ'ունիք»:

90. Սակայն ոչ. Մենք իրենց հաղորդեցինք ճշմարտութիւնը եւ իրենք են դիտաւորեալ ստախօսները (իրենք զիրենք խաբողները):

91. Աստուած երբեք զաւակ մը չորդեգրեց, եւ ոչ ալ Իր կողքին որեւէ աստուած գտնուած է. (քանի եթէ այդպէս ըլլար) իւրաքանչիւրը միւսներէն պիտի տարբերէր իր ստեղծածով, եւ վստահաբար իրար (պիտի փորձէին) նուաճել:

Աստուած անհուն կերպով աւելի փառաւոր է քան իրենց սահմանումները (մարդոց նկարագրութիւնները Իր մասին). 92. Ան գիտէ աներեւոյթը եւ երեւելին, եւ ուրեմն շատ աւելի բարձր է քան որեւէ բան՝ որու կը վերագրեն Իր արքայութենէն բաժին մը :

93. Ըսէ՛. «Տէր իմ. եթէ կամենաս որ տեսնեմ (վկայեմ) իրենց խոստացուած (պատիժը)՝ 94. ով Տէրս, թոյլ մի տար որ այդ անիրաւներէն մին ըլլամ»:

95. Մենք իսկապէս կարող ենք քեզի ցոյց տալ այն ինչ որ կը խոստանանք իրենց: 96. Բայց դուն (իրենց ըրած) չարիքները, բարիքով վանէ. Մենք շատ լաւ տեղեակ ենք իրենց վերագրութիւններէն (Մեզի հանդէպ):

97. Եւ (աղօթէ) ըսելով. «Տէր իմ. սատանայական հրահմունքներէ հրաժարելով Քեզի կ'ապաւինիմ»:

98. Եւ «Քեզի կ'ապաւինիմ ով Տէրս, որպէսզի ինծի չմօտենան»:

99. (Յաջորդ կեանքի չհաւատացողները իրենք զիրենք կը խաբեն) մինչեւ որ մահամերձ դառնան, ու այն ատեն կ'աղաչեն.«Տէր իմ. թոյլ տուր որ վերադառնամ (կեանքիս) 100. որպէսզի առաքինութիւն ընեմ՝ փոխելով նախկին վիճակս»:

Սակայն ոչ, ատիկա խօսք մըն է որ ինք կ'ըսէ. քանի իրենց ետին (մահուան) պատնէշը կայ, որ պիտի մնայ մինչեւ այն Օրը, երբ բոլորն ալ յարութիւն առնեն:

101. (Այդ Օր) երբ փողը հնչէ, իրարու միջեւ ոչ մէկ ընտանեկան (ազգականական) կապ գոյութիւն պիտի ունենայ, եւ ոչ ալ իրարու մասին պիտի հարցնեն: 102. Եւ ուրեմն, անոնք որոնց (առաքինութեան, բարիքներու) կշիռքը ծանր կը կշռէ՝ անոնք, իրենք են որ պիտի յաջողին: 103. Մինչ անոնք, որոնց կշիռքը թեթեւ կը կշռէ, անոնք են որ պիտի կորսնցնեն իրենց անձերը՝ դժոխքի բնակիչ դառնալով:

104. Կրակը պիտի խանձէ իրենց դէմքերը, ու երեսնին ծամածռած պիտի մնան:

105. «Պատգամներս չէի՞ն հաղորդուեր ձեզի, եւ դուք չէի՞ք դրժեր զանոնք »:

106. Պիտի պատասխանեն. «Մեր Տէրը. մեր թշուառութիւնը ընկճեց մեզ եւ ուրեմն մոլորեցանք: 107. Մեր Տէրը. թոյլ տուր որ այս (տանջանքէն) դուրս գանք, եւ եթէ դարձեալ մեղանչենք, այն ատեն իրապէս անիրաւ կը համարուինք»:

108. Ան պիտի ըսէ. «Մխրճուեցէք այս վիճակով եւ այլեւս Ինծի չխօսիք (այդ մասին)»:

109. Տեսէք, ծառաներէս ոմանք կ'աղօթէին ըսելով. «Մեր Տէրը. հաւատք ընծայեցինք (Քեզի). հետեւաբար ներէ մեզի ու գթա, քանի Դուն ես Ամենագթասիրտը»: 110. Բայց դուք ծաղրանքի առարկայ դարձուցիք զիրենք եւ նոյնիսկ մոռցաք Զիս յիշել, շարունակելով իրենց վրայ խնդալ: 111. Այսօր տեսէք, իրենց համբերութեան համար զիրենք վարձատրեցի: Իրապէս իրենք են, իրենք որ յաղթանակը տարին »:

112. Ան հարց պիտի տայ. «Քանի՞ տարիներ մնացիք երկրի վրայ»:

113. Պիտի պատասխանեն. «Մէկ օր կամ ալ օրուան մէկ մասը. բայց հարց տուր անոնց որոնք հաշիւ կը պահեն (կրնան հաշուել)»:

114. Ըսաւ. «Յոն կարճ ժամանակ մը մնացիք. եթէ միայն գիտնայիք (թէ որքան կարճ էր): 115. Ուրեմն դուք խորհեցաք թէ անիմաստ կերպո՞վ ստեղծեցինք ձեզ, եւ թէ Մեզի պիտի չվերադառնա՞յիք»:

116. Ուրեմն (գիտցէք թէ) Աստուած Վսեմ է, իսկական Արքան, ճշմարիտը. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ, Տէրը փառաւոր գահին:

117. Յետեւաբար ան որ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուծոյ կոչ կ'ընէ, որու գոյութեան մասին ոչ մէկ ապացոյց կայ, իր հաշիւը պիտի տեսնէ իր Տիրոջ հետ. իրապէս, ճշմարտութիւնը ուրացողներ երբեք պիտի չյաջողին:

118. Եւ (ով հաւատացեալ), ըսէ. «Տէր իմ. ներէ ու գթա ինծի. քանի Դուն ես Ողորմածը (լաւագոյն Գթասէրը)»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆՈՒՐ

24. Լոյսը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ահաւասիկ ՍՈՒՐԱ մը որ վերէն պարզեւած ենք եւ տնօրինած. այս յայտնութեան մէջ կան յստակ պատգամներ, որպէսզի ի մտի ունենաք զանոնք:

2. Ճնութիւն ընող կինը եւ շնութիւն ընող մարդը՝ երկուքն ալ հարիւրական անգամ մտրակեցէք, եւ իրենց խղճալով մի զիջիք Աստուծոյ օրէնքէն, եթէ կը հաւատաք Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ: Եւ խումբ մը հաւատացեալներ թող ներկայ ըլլան (վկայեն) իրենց պատժուելուն:

3. Ճնութիւն ընող այրը կը կենակցի միմիայն շնութիւն ընող կնկայ մը հետ - այսինքն կին մը որ Աստուծոյ կողքին իր կիրքը կը պաշտէ (երկուքն ալ յանցաւոր են) - . եւ նոյնպէս, շնութիւն ընող կինը կը կենակցի միմիայն շնութիւն ընող այրի մը հետ - այսինքն մարդ մը որ Աստուծոյ կողքին իր կիրքը կը պաշտէ- . եւ ասիկա արգիլուած է հաւատացեալներու համար:

4. Գալով անոնց, որոնք կ'ամբաստանեն մաքրաբարոյ կիները եւ չեն ալ կրնար չորս վկաներ հայթայթել, մտրակեցէք զիրենք ութսուն անգամ եւ իրենց վկայութիւնը այլեւս մի ընդունիք. քանի անոնք, իրենք են անբարոները, 5. բացի միայն անոնցմէ, որոնք ատկէ ետք դարձ կ'ունենան ու կը բարեկաւուին. որովհետեւ տեսէք, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

6. Իսկ անոնք որ կ'ամբաստանեն իրենց կիները եւ վկայ չունին, այդ պարագային (ամբաստանողը) թող չորս անգամ երդնու (վկայէ) Աստուծմով թէ իր ըսածը ճիշդ է, 7. եւ հինգերորդ (վկայութիւն) մը, թէ Աստուծոյ անէծքը իր վրայ ըլլայ եթէ սուտ է:

8. Սակայն [ամբաստանուող] կինը կարող է կասեցնել իր պատիժը, եթէ ինք չորս անգամ Աստուծմով երդնու թէ ամուսինը սուտ է 9. եւ հինգերորդ (վկայութիւն) մը թէ Աստուծոյ բարկութիւնը (անէծքը) իր վրայ ըլլայ եթէ ամուսինը ճիշդ է:

10. Եթէ երբեք Աստուծոյ շնորհը եւ գութը չգոյէր ձեզի հանդէպ... սակայն Աստուած ձեր դարձը (զղջումը) կ'ընդունի, Իմաստուն է:

11. Իրապէս, զրպարտութեամբ ամբաստանողները ձեզմէ խմբակ մըն են. բայց ձեզի հանդէպ (եղած զրպարտութիւնը) գէշ մի սեպէք, այլ ձեզի համար այդ բարիք է: Իրենցմէ իւրաքանչիւրը (հաշիւ ունի տալիք) բոլոր իր վաստկած մեղքերուն համար. եւ ահռելի տանջանք պիտի կրէ իրենց պարագլուխը (առաջնորդը):

12. Ինչո՞ւ չէ. երբ հաւատացեալ մարդիկ ու կիներ լսեն այդպիսի (զրպարտութիւն) մը, թող իրարու մասին լաւագոյնը ենթադրեն ու թող ըսեն. «Ասիկա յստակ զրպարտութիւն մըն է»:

13. Ինչո՞ւ (զրպարտողներէն չեն պահանջեր որ) չորս վկաներ հայթայթեն փաստելու համար իրենց ամբաստանութիւնը. քանի եթէ վկաներ չբերեն, ուրեմն իրենք են Աստուծոյ առաջ սուտ խօսողները:

14. Եթէ երբեք Աստուծոյ շնորհը եւ գութը չգոյէր ձեզի հանդէպ, այս աշխարհի մէջ եւ յաջորդ կեանքի ընթացքին սոսկալի տառապանք պիտի կրէիք այդպիսի հարցերու մասնակցութիւն բերած ըլլալու համար, 15. երբ ձեր լեզուներով կ'ըսէք ատոնք, ու ձեր բերաններով կ'արտայայտէք բաներ որոնք չէք գիտեր, թեթեւի առնելով այդպիսի հարց մը. մինչ Աստուծոյ առաջ ահռելի բան է այդ:

16. (Դարձեալ) երբ կը լսէք այդպիսի բամբասանք մը, ինչո՞ւ չէք ըսեր. «Մեզի յարմար չէ ասոր մասին խօսիլ, ով փառաւորեալ Տէր. ասիկա ահաւոր զրպարտութիւն մըն է»:

17. Աստուած կը դաստիարակէ ձեզ որ այդպիսի բան չկրկնէք այլեւս՝ եթէ հաւատացեալ էք. 18. քանի Աստուած (Իր) պատգամները կը պարզէ ձեզի եւ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

19. Իրապէս, անոնք որոնք հաւատացեալներու մասին կը սիրեն զզուելի բամբասանքներ տարածել, սոսկալի տառապանք պիտի կրեն այս աշխարհի վրայ ինչպէս եւ յաջորդ կեանքի ընթացքին, քանի Աստուած գիտէ (իրողութիւնը) եւ դուք չէք գիտեր:

20. Եթէ երբեք Աստուծոյ շնորհը եւ գութը չգոյէր ձեզի հանդէպ... սակայն Աստուած Կարեկցող է, Ողորմած:

21. Ով հաւատացեալներ. մի հետեւիք Սատանայի քայլերուն. քանի ով որ կը հետեւի Սատանայի քայլերուն (պէտք է գիտակցի թէ) իրապէս, ան կը հրահանգէ զզուելին ու անտրամաբանականը:

Եթէ երբեք Աստուծոյ շնորհը եւ գութը չգոյէր ձեզի հանդէպ, ձեզմէ ոչ մէկը անարատ (մաքուր) պիտի չդառնար, քանի Աստուած միայն կ'անմեղացնէ (կը մաքրէ) որու որ Ինք կամենայ. որովհետեւ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

22. Ձեզմէ բարելաւ վիճակ եւ կարողութիւն ունեցողներ, թող չզլանան տալու (օգնելու) իրենց մօտիկներուն (ազգականներուն) եւ աղքատներուն ու Աստուծոյ սիրոյն չարիքէ հեռու գաղթողներուն (եթէ այս վերջինները զրպարտութեամբ ամբաստանուած են). այլ թող ներեն ու համբերութեամբ տանին զիրենք: Դուք չէ՞ք փափաքիր որ Աստուած ներէ ձեր մեղքերը, քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

23. Իրապէս, անոնք որոնք կ'ամբաստանեն մաքրաբարոյ կիները, որոնք անգիտակցաբար անզգոյշ եղած են, սակայն եւ հաստատ իրենց հաւատքին, պիտի անիծուին աշխարհի վրայ ինչպէս եւ յաջորդ կեանքին. եւ ահռելի պատիժ կը սպասէ իրենց 24. այն Օրը, երբ իրենց դէմ պիտի վկայեն իրենց իսկ լեզուները ու ձեռքերը եւ ոտքերը՝ իրենց կատարած արարքներուն պատճառաւ:

25. Այն Օր Աստուած կատարեալ կերպով պիտի հատուցանէ իրենց արդար իրաւունքը, եւ պիտի գիտակցին թէ միայն Աստուած է ճշմարտութիւնը (եւ իրողութիւնները) պարզողը:

26. Գէշ կիներ գէշ մարդոց համար են եւ գէշ մարդիկ գէշ կիներու համար, ինչպէս որ լաւ կիներ լաւ մարդոց համար են եւ լաւ մարդիկ լաւ կիներու համար: Այս վերջինները անպարտ պիտի ըլլան իրենց մասին ըսուած (զրպարտութիւններէն). պիտի ստանան մեղքերու ներում եւ առատութիւն:

27. Ով հաւատացեալներ. ձեր տուներէն զատ ուրիշ տուներ մի մտնէք, նախքան արտօնութիւն ստանալու եւ բարեւելու անոնց բնակիչները: Ասիկա ձեր օգտին համար (հրահանգուած է ձեզի), որպէսզի ի մտի ունենաք (իրարու իրաւունքները): 28. Ուրեմն, եթէ անոնց մէջ որեւէ անձ չգտնէք, մի մտնէք մինչեւ որ ձեզի արտօնութիւն տրուի. իսկ երբ ձեզի ըսուի «Ետ դարձէք», ուրեմն ետ դարձէք: Ասիկա ձեր անմեղութեան կը սատարէ. եւ Աստուած կատարելապէս գիտէ ձեր բոլոր արարքները:

29. Պիտի չմեղադրուիք երբ կը մտնէք տուներ, որոնք բնակարաններ չեն եւ սակայն կը ծառայեն ձեր օգտին (պանդոկ, աւերակ, եւայլն). բայց (ի մտի ունեցէք թէ) Աստուած գիտէ ամէն ինչ որ ակնյայտ կ'ընէք եւ կամ ծածուկ կը պահէք:

30. Ըսէ հաւատացեալ մարդոց որ իրենց նայուածքը կասեցնեն ու պահպանեն իրենց սեռային գործարանները (անբարոյականութեան չդիմեն). ասիկա իրենց անմեղութեան կը սատարէ: Իրապէս, Աստուած տեղեակ է իրենց ամէն արարքներէն:

31. Եւ ըսէ հաւատացեալ կիներուն որ իրենց նայուածքը կասեցնեն ու պահպանեն իրենց սեռային գործարանները, եւ (համրութեան) ցոյց չտան իրենց հմայքը, բացի այն ինչ որ (պատշաճօրէն) ակնյայտ է: Ուրեմն, իրենց գլխի քօղերով թող ծածկեն իրենց կուրծքերը ու իրենց հմայքը թող ակներեւ դառնայ միմիայն իրենց զաւակներուն, կամ իրենց հօր, կամ աներհօր, կամ իրենց զաւակներուն, կամ իրենց ամուսնոյն զաւակներուն, կամ իրենց եղբայրներուն, կամ եղբօր եւ քրոջ զաւակներուն, կամ իրենց շուրջի կիներուն, կամ անոնց որոնց օրինական տէրն են (տարիքոտ ծերերուն), կամ սեռային կարողութենէ զուրկ իրենց սպասաւորներուն եւ կամ մանուկներու, որոնք հետաքրքիր չեն կնկայ մերկութեամբ. եւ իրենց պահուած հմայքը ուշադրութեան առարկայ չդարձնեն օրօրուած կերպով քալելով:

Եւ ով հաւատացեալներ, բոլորդ ալ Աստուծոյ դարձէք, որպէսզի յաջողութեամբ պսակուիք:

32. Ամուսնացէք ձեր մէջ գտնուող ամուրի անձի մը հետ, ինչպէս նաեւ ձեր սպասաւոր կամ սպասուհիներու հետ, որոնք ամուսնութեան յարմար են: Նոյնիսկ եթէ աղքատ ըլլան, Աստուած Իր շնորհէն կը պարգեւէ իրենց, քանի Աստուած Անհուն է, Ամենագէտ:

33. Գալով անոնց որոնք կարելիութիւն չունին ամուսնանալու, ժուժկալօրէն թող զուսպ ըլլան, մինչեւ որ Աստուած Իր պարգեւներէն բաւարարէ զիրենք:

Եթէ ձեր քեռիներէն մէկը իր ազատութիւնը ուզէ, գրաւոր կերպով տուէք իրեն այդ եթէ կը տեսնէք թէ արժանիք մը ունի. եւ ձեր հարստութենէն, որ Աստուած տուած է ձեզի, բաժին մը հանեցէք իրենց:

Եւ ձեր (քեռի) սպասուհիները պոռնկութեան մի առաջնորդէք, որպէսզի դուք աշխարհային անցուկ հաճոյքներու տիրանաք, երբ իրենք կ'ուզեն անարատ ըլլալ (կամ ամուսնութեամբ ամրապնդուիլ). եւ եթէ մէկը զիրենք պարտադրէ, եւ իրենք ստիպուած ենթարկուին, տակաւ Աստուած Ներող է, Ողորմած (իրենց հանդէպ):

34. Եւ իսկապէս, վերէն ձեզի պարգեւեցինք պարզուած պատգամներ եւ օրինակներ՝ ձեզմէ առաջ անցնող սերունդներու մասին, ինչպէս նաեւ դաստիարակութիւն զգաստ-պարտաճանաչ անձերու համար:

35. Աստուած Լոյսն է երկինքներու եւ երկրի: Իր լոյսը կարելի է նմանցնել որմնախորշի մը, որու մէջ լամբար մը կայ. լամբարը պարփակուած է ապակիով, որ կը ցոլայ աստղի նման. այդ կը մատակարարուի օրհնեալ ձիթենիի ծառէ մը - որ ոչ արեւելեան է եւ ոչ ալ արեւմտեան - որ (այնպիսի փայլք մը ունի) կարծես ինքնին կը լուսաւորէ՝ հակառակ որ որեւէ կրակ չէ դպած ատոր. լոյս լոյսի վրայ:

Աստուած Իր լոյսին կ'առաջնորդէ անոր որ կամենայ (ուղղուիլ), եւ (այս առնչութեամբ) Աստուած առակներ (օրինակներ) կու տայ մարդոց, քանի Աստուած Ամենագէտ է:

36. Կան (պաշտամունքի) տուներ որոնք Աստուած արտօնած է որ կառուցուին, որպէսզի ատոնց մէջ Իր Անունը յիշուի: Առաւօտ եւ ցերեկով Զինք հոն փառաբանողներ կան. 37. մարդիկ, որոնց համար ոչ առեւտուրը եւ ոչ ալ վաճառականութիւնը արգելք կը դառնան իրենց՝ Աստուած յիշելէ եւ աղօթելէ ու բարեկեցութեան տուրք վճարելէ (նուիրատուութիւն ընելէ): (Մարդիկ), որոնք վախ ունին այդ Օրուայ, երբ բոլոր սրտերն ու տեսողութիւնները պիտի խանգարուին. 38. (մարդիկ, որոնք յոյս ունին) թէ Աստուած պիտի վարձատրէ զիրենք՝ իրենց կատարած լաւագոյն արարքներուն փոխարէն, եւ աւելիով Իր շնորհէն պարգեւէ իրենց, քանի Աստուած առատօրէն կու տայ՝ որու որ Ինք կամենայ:

39. Բայց ճշմարտութիւնը ուրացողներու պարագային՝ իրենց արարքները նման են անապատի մէջ միրաժի մը, որու ծարաւ անձ մը կ'ենթադրէ թէ ջուր է մինչեւ որ մօտենայ եւ անդրադառնայ թէ ոչինչ է. փոխարէն կը հասկնայ թէ Աստուած (միշտ ներկայ) եղած է իր մօտ եւ թէ իր հաշիւը պիտի տայ՝ քանի Աստուած արագ կը հաշուէ: 40. Կամ (իրենց արարքները) նման են խոր ծովու մթութեան, որ աւելի կը մթնի երբ ալիք ալիքի վրայ հասնի ու ատոնց վերեւ ալ սեւ ամպեր ըլլան. խոր մթութիւն, իրար վրայ կուտակուած, (այնչափ) որ եթէ մէկը ձեռքը երկարէ գրեթէ չի տեսներ զայն. քանի երբ Աստուած մէկու մը լոյս չի պարգեւեր, այդ մէկը ոչ մէկ լոյս կ'ունենայ:

41. Չե՞ս նկատած թէ Աստուծոյ փառքը կը հիւսեն ամէն էակները որ գոյութիւն ունին երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. նոյնիսկ թռչունները երբ իրենց թեւերը կը տարածեն: Իւրաքանչիւր (էակ) գիտէ Իրեն աղօթելու ձեւը եւ Զինք փառաբանելը. Աստուած ալ շատ լաւ գիտէ թէ ինչ կ'ընեն, 42. քանի ամէն իշխանութիւն Աստուծոյ կը պատկանի եւ դէպի Աստուած է ամէն նպատակակէտ:

43. Չե՞ս նկատած թէ ինչպէս Աստուած առաջ կը քշէ ամպերը, յետոյ իրար կը միացնէ զանոնք, ապա կը կուտակէ մինչեւ որ տեսնես թէ ինչպէս անձրեւը կը յառաջանայ ատոնց մէջէն: Ան է որ երկինքէն աստիճանաբար կ'ուղարկէ զանգուածային (ամպեր) որոնք կարկուտ կը պարունակեն, (ատոնց միջոցաւ) հարուածելով որու որ Ինք կամենայ եւ վանելով զանոնք, որմէ որ Ինք ուզէ. մինչ Իր որոտումին կայծը մարդոց տեսողութիւնը կը կասեցնէ:

44. Աստուած է գիշերն ու ցերեկը իրար հետ փոխարինողը. այս ալ դաս մըն է բոլոր անոնց, որոնք աչքեր ունին տեսնելու:

45. Աստուած է բոլոր կենդանիները ջուրէն ստեղծողը. ոմանք կը սողան փորի վրայ, ուրիշներ կը քալեն երկու ոտքով եւ ոմանք ալ կը քալեն չորս ոտքով:

Աստուած կը ստեղծէ ինչ որ կամենայ. քանի իրապէս Աստուած Ամենակարող է:

46. Իսկապէս, վերէն պարգեւեցինք յստակ պատգամներ. սակայն Աստուած կ'առաջնորդէ դէպի ուղիղ ճամբան անոր՝ որ կը կամենայ (ուղղուիլ):

47. (Շատ մարդիկ) կ'ըսեն. «Կը հաւատանք Աստուծոյ եւ Առաքեալին ու կը հնազանդինք»: Բայց կարգ մը անձեր ետդարձ կ'ունենան այս (հաստատումը) ընելէ ետք. անոնք հաւատացեալ չեն:
48. (Ասոնք) երբ հրաւիրուին Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, որպէսզի վճռէ իրենց միջեւ (տրուած երկնային պատգամներուն համեմատ)՝ անակնկալ, իրենցմէ ոմանք կը հակառակին. 49. իսկ եթէ իրաւունքը իրենց ուզածին պէս ըլլայ, կամովին կ'ուզեն ընդունիլ զայն:
50. Ասոնց սրտերուն մէջ հիւանդութի՞ւն կայ, թէ չէ կասկած ունին (թէ այս երկնային պատգամ մըն է): Եւ կամ արդեօք կը վախնան թէ Աստուած եւ Իր Առաքեալը անարդարութեա՞մբ պիտի վարուին իրենց հետ:
Ո՛չ. ասոնք են, իրենք են որ (իրենք զիրենք) կ'անիրաւեն:
51. Հաւատացեալներուն միակ պատասխանը - երբ կանչուին Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, որպէսզի վճռէ իրենց միջեւ - այն է որ ըսեն. «Լսեցինք ու կը հնազանդինք»: Եւ ասոնք են, իրենք են որ յաջողութիւն պիտի ունենան. 52. որովհետեւ անոնք որ կը հնազանդին Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, ու կ'երկիւղին եւ զգաստ կը մնան Աստուծոյ հանդէպ՝ անոնք են, իրենք են յաղթականները (ի վերջոյ):
53. (Իսկական հաւատք չունեցող մարդիկ) խորապէս Աստուծմով կ'երդնուն՝ թէ երբ հրահանգ տաս իրենց որ յառաջանան, անպայմանօրէն պիտի ենթարկուին (պատրաստ զոհողութիւններ ընելու):
Ըսէ՛. «Երդում մի ընէք. հնազանդութիւնը երեւան պիտի գայ: Իրապէս, Աստուած տեղեակ է ձեր գործունէութենէն»:
54. Ըսէ՛. «Հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ հնազանդեցէք Առաքեալին»:
Եթէ հեռանաք (Առաքեալէն, գիտցէք թէ) ան իր պատասխանատուութիւնը ունի, եւ դուք ալ ձեր պատասխանատուութիւնը: Բայց եթէ հնազանդիք իրեն, շիտակ ճամբու մէջ պիտի ըլլաք: Առաքեալին միակ պատասխանատուութիւնն է յստակ կերպով տեղեկացնել (իրեն վստահուած պատգամը):
55. Աստուած խոստացած է ձեզմէ անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիք կը կատարեն, թէ անպայման երկրի վրայ դիրքերու պիտի բարձրացնէ զիրենք - ճիշդ ինչպէս որ իրենցմէ առաջ ապրողները հասցուց - .եւ թէ անպայման պիտի հաստատէ իրենց հաւատքը (կրօնքը) որ Ինք հաճոյացաւ պարգեւել . ու անպայման իրենց աշխարհային վախերը պիտի փոխարինէ ապահովութեան զգացումով՝ (նկատի ունենալով) թէ Զիս պաշտեն, ոչ մէկ բաժնեկից վերագրելով Ինծի:
Բայց բոլոր անոնք, որոնք ճշմարտութիւնը կ'ուրանան ասիկա (հասկնալէ) ետք, անոնք են, իրենք են աւերիչները:
56. Ուրեմն, վառ պահեցէք աղօթքը, վճարեցէք բարեկեցութեան տուրքը ու հնազանդեցէք Առաքեալին, որպէսզի արժանանաք Աստուծոյ գութին:
57. Մի խորհիք թէ ճշմարտութիւնը ուրացողներ կարող են կասեցնել (իրենց հաշուետուութիւնը նոյնիսկ եթէ անվնաս մնացած թուին) երկրի վրայ. (յաջորդ կեանքին) կրակն է իրենց բնակարանը. ի՜նչ թշուառ նպատակակէտ:
58. Ով հաւատք ընծայողներ. (որը) երեք անգամ թող անոնք - որոնց տէրն էք ինչպէս նաեւ անոնք որ արբունքի չեն հասած - արտօնութիւն խնդրեն ձեզմէ (նախքան ձեզ խանգարելը). Առաւօտեան աղօթքէն առաջ, եւ երբ ձեր հագուստները կը հանէք կէսօրուան շուրջ (հանգստանալու) ու մէյ մըն ալ գիշերուան աղօթքէն ետք: Երեք անգամ (ազատ թողուն ձեզ), երբ կարող էք մերկ ըլլալ: Այս (երեք առիթներէն) դուրս ոչ դուք, ոչ ալ իրենք այպանելի են երբ (ազատ կերպով) ձեր շուրջը կը դառնան, իրարու (պէտքերը) հոգալով:
Այսպէս, Աստուած կը պարզէ ձեզի Իր պատգամները, քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:
59. Եւ երբ ձեր մէջ գտնուող մանուկները արբունքի հասնին, իրենք ալ (միշտ) ձեզմէ արտօնութիւն թող խնդրեն, ինչպէս որ իրենց մեծերը խնդրած են նախապէս. (տես վերը 27 եւ 28):
Այսպէս Աստուած կը պարզէ ձեզի իր պատգամները, քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:
60. Եւ տարիքով յառաջացած կիներ, որոնք սեռային յարաբերութեան փափաք չունին, մեղադրելի չեն, երբ իրենց զգեստները կը հանեն, պայմանաւ որ չփորձեն (իրենց) հմայքը ցուցադրել: Նախընտրաբար, թող այդպէս չընեն (թէպէտ մեղադրելի չեն). եւ Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է:

61. Մեղադրելի չէ կոյրը, ոչ ալ մեղադրելի է կաղը եւ ոչ ալ մեղադրելի է հիւանդը (երբ ողորմութիւն ընդունի առողջ, կայտառ անձէ մը). ոչ ալ դուք (մեղադրելի էք) երբ կ'ուտէք (ձեզի հրամցուածը ուրիշներու կողմէ) ձեր տուներուն մէջէն, կամ ձեր հայրերուն տուներէն, կամ ձեր մայրերուն տուներէն, կամ ձեր եղբայրներուն տուներէն, կամ ձեր քոյրերուն տուներէն, կամ ձեր հօրեղբայրներուն տուներէն, կամ ձեր հօրաքոյրներուն տուներէն, կամ ձեր քեռիներուն տուներէն, կամ ձեր մօրաքոյրերուն տուներէն, կամ (այն տուներէն) որոնց բանալիները ձեզի վստահուած են, կամ ձեր ռեւէ մէկ բարեկամին (տունէն). եւ ոչ մէկ մեղք գործած կ'ըլլաք երբ ուտէք միասնաբար թէ առանձին: Բայց երբ որ ալ մտնէք (այսպիսի) տուներ, իրարու բարեւեցէք օրհնեալ բարեւով մը, ինչպէս որ Աստուած կը յանձնարարէ ձեզի:

Այսպէս, Աստուած կը պարզէ ձեզի Իր պատգամները որպէսզի (սորվիք) տրամաբանել:

62. Յաւատացեալները անոնք են, որոնք հաւատք կ'ընծայեն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, եւ որոնք երբ ժողովի մէջ են ընդհանրութիւնը հետաքրքրող հարցով մը, թողելով չեն բաժնուիր (առնուած որոշումներէն)՝ բացի երբ արտօնութիւն կը ստանան իրմէ:

Իրապէս, անոնք որոնք քու արտօնութիւնդ կը խնդրեն (այսպիսի պարագաներու), անոնք են, իրենք են իսկապէս Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին հաւատք ընծայողները:

Ուրեմն, երբ անձնական (բանաւոր) պատճառաւ քեզմէ արտօնութիւն կը հայցեն՝ տուր այդ արտօնութիւնը, որու որ դուն կ'ուզես եւ Աստուծմէ ներում խնդրէ իրեն համար. քանի տես, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

63. Առաքեալին կողմէ ձեզի ուղղուած կոչը, ձեր միջեւ իրարու ըրած կոչին համապատասխան մի սեպէք: Աստուած շատ լաւ գիտէ ձեզմէ անոնք, որոնք գաղտնաբար կը սպրդին (կը քաշուին). ուրեմն, անոնք որոնք կը հակառակին իր հրահանգին, թող զգուշանան, որ չըլլայ փորձութեան մը ենթարկուին (այս աշխարհի մէջ) եւ կամ ալ ցաւալի տանջանք ստանան (յաջորդ կեանքին):

64. Ո՜հ, իրապէս Աստուծոյ կը պատկանի ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ: Ան լաւ գիտէ ձեր վիճակը (թէ ինչ կը հետապնդէք):

Եւ Օր մը, երբ (բոլորն ալ) Իրեն վերադարձուին, իրենց պիտի տեղեկացնէ (հասկցնէ) իրենց (Նախկին) արարքները. քանի Աստուած Ամենագէտ է:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՖՈՒՐՔԱՆ

25. Չափանիշը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Օրհնեալ է Ան որ Իր ծառային աստիճանաբար վերէն պարգեւեց չափանիշը (իրաւին եւ խաբուսիկին)- որպէսզի ազդարարութիւն մը ըլլայ այդ ամբողջ աշխարհի- ,2. Ան, որու կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը, եւ որ զաւակ չէ որդեգրած ու Իր իշխանութեան ոչ մէկ բաժնեկից ունի. քանի Ինք կը ստեղծէ ամէն ինչ ու կ'արժեւորէ զանոնք չափաւորեալ ձեւով:

3. Ու տակաւին (մարդիկ) Իր փոխարէն կը պաշտեն տարբեր աստուածներ, որոնք ոչ մէկ բան կարող են ստեղծել, այլ իրենք ստեղծուած են. եւ ոչ մէկ կարողութիւն ունին իրենք իրենց վնասը կասեցնելու կամ օգտակար դառնալու, ինչպէս նաեւ իշխանութիւն չունին մահուան դէմ, ոչ ալ կեանքի եւ ոչ ալ յարութեան:

4. Առաւել ըլլալով, ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն. «Այս (Ընթերցումը, չափանիշը) սուտ մըն է որ ինք (Առաքեալը, Մարգարէն) հնարած է ուրիշ մարդոց օգնութեամբ, որոնք ճշմարտութիւնը խախտած են եւ խաբկանք մը յառաջացուցած »:

5. Նաեւ կ'ըսեն. «Յնադարեան առասպելներ են որ ինք արձանագրել կու տայ, որպէսզի իրեն կարդացուին առտու եւ իրիկուն»:

6. Ըսէ՛. «Ասիկա (ինծի) պարգեւեց Ան որ գիտէ երկինքներու եւ երկրի բոլոր գաղտնիքները: Իրապէս Ան Ներող է, Ողորմած»:

7. Տակաւին կ'ըսեն. «Այս ի՞նչ տեսակ առաքեալ է որ (բոլոր մահկանացուներու նման) կերակուր կ'ուտէ եւ շուկաներ կ'այցելէ: Ինչո՞ւ (երեւելի) հրեշտակ մը չէ իջած իր մօտ որ իր հետ միասին ազդարարէ (մարդոց)»:

8. Կամ. «(Ինչո՞ւ) գանձ մը չէ տրուած իրեն (Աստուծմէ)», Կամ. «(Ինչո՞ւ) պարտէզ մը (գոնէ) չէ տրուած իրեն ուրկէ կրնայ սնանիլ»:

Եւ ուրեմն այս անիրաւները կ'ըսեն. «(Եթէ հետեւիք իրեն) պարզապէս հետեւած կ'ըլլաք մարդու մը որ կախարդուած է »:

9. Տես թէ ինչ բանի կը նմանցնեն քեզ (ով Առաքեալ), քանի իրենք մոլորած են ու կարող չեն հիմա ճամբայ մը գտնելու (դէպի ճշմարիտը):

10. Օրհնեալ է Ան որ եթէ կամենայ, քեզի պիտի տայ (իրենց ըսածներէն) աւելի լաւը - պարտէզներ ուր գետակներ կը հոսին - ինչպէս նաեւ պալատներ:

11. Սակայն ո՛չ. իրենք Վերջին Ժամն ալ սուտ է կ'ըսեն: Մենք ալ Վերջին Ժամը դրժողին համար պատրաստած ենք բոցավառ կրակ մը. 12. երբ հեռուէն տեսնեն զայն, պիտի լսեն անոր կատաղութիւնն ու հոգոցը, 13. իսկ երբ միասին շղթայուած շպրտուին ատոր մէջ պզտիկ անկիւն մը, պիտի աղաչեն որ տեղւոյն վրայ անհետանան (բնաջինջ դառնան):

14. (Բայց իրենց պիտի ըսուի). «Մի աղաչէք որ անմիջապէս բնաջինջ դառնաք, այլ խնդրեցէք որ շատ մը անգամներ անհետանաք (այս սոսկալի տառապանքէն, որմէ կ'ուզէք վերջնականապէս խոյս տալ)»:

15. Ըսէ՛. «Ո՞րն է լաւը. ա՞յդ թէ չէ կեանքի դրախտը, որ խոստացուած է Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներու, իբրեւ իրենց վարձատրութիւնն ու նպատակակէտը: 16. Յոն պիտի ստանան ինչ որ կամենան. կեանք պիտի ունենան (հոն): Ասիկա Տիրոջդ խոստումն է որ պէտք է հայցուի»:

17. Օր մը երբ ժողվէ զիրենք եւ իրենց հետ միասնաբար այն էակները որոնց կը պաշտեն Աստուծոյ փոխարէն, հարց պիտի տայ (այս վերջիններուն). «Դո՞ւք մոլորեցիք իմ այս ծառաներս, թէ չէ իրենք շեղեցան ուղիղ ճամբէն»:

18. Անոնք պիտի պատասխանեն. «Փառքը Քուկդ է: Մեզի անվայել (անհասկնալի) է Քեզմէ տարբեր ռեւէ Տէր (հովանի) ընդունիլ. բայց Դուն իրենց եւ իրենց նախահայրերուն այնքան (կեանքի) վայելքներ տուիր որ մոռցան (Քու) յիշատակդ. քանի անարժէք (բարիքներէ զուրկ) մարդիկ դարձան»:

19. (Հետեւաբար Ան պիտի ըսէ). «Հիմա, (ձեր պաշտածները) կը դրժեն ձեր բոլոր ըսածները եւ դուք ոչ կրնաք վանել (ձեր պատիժը), ոչ ալ օգնութիւն ստանալ: Քանի ով որ չարիք ըրած է, իրեն համտեսել պիտի տանք մեծ տառապանք»:

20. Քեզմէ առաջ չենք ուղարկած ռեւէ առաքեալ բացի որ (մահկանացու մարդիկ էին, որոնք) կերակուր կ'ուտէին (ուտելով կը սնանէին) ու շուկաները կը յաճախէին. քանի Մենք ձեզ (մարդ արարածներ) իրարու որպէս փորձութիւն կարգած ենք:

Այս փորձութեան կարո՞ղ էք համբերութեամբ տոկալ. քանի ձեր Տէրը ամեն ինչ կը տեսնէ:

21. Բայց անոնք որ չեն ակնկալեր Մեզի հանդիպիլ (յարութեան հաւատք չունին)՝ կ'ըսեն.«Ինչո՞ւ մեզի հրեշտակներ չեն յայտնուիր» կամ, «Ինչո՞ւ մեր Տէրը չենք տեսներ»:

Իսկապէս չափազանց ինքնահաւան են անոնք՝ սոսկալի ամբարտաւանութեամբ ըմբոստացած (Աստուծոյ ճշմարտութեան դէմ):

22. (Սակայն) Այդ Օր, երբ հրեշտակները պիտի տեսնեն, աւետիս (բարի լուր) մը պիտի չըլլայ մեղաւորներու համար, եւ իրենք պիտի աղաղակեն. «Արգելքով մը մեկուսացած (ենք Աստուծոյ ողորմութենէն)», 23. քանի իրենց (բարի կարծած) արարքները, տարածուած փոշիի վերածած պիտի ըլլանք: 24. Այդ նոյն Օրը, դրախտի (արժանի) մարդիկ պիտի շնորհուին լաւագոյն բնակարաններով ու լաւագոյն հանգստարանով:

25. Այդ Օր, երբ երկինքն ու ամպերը պիտի բացուին, հրեշտակները փառաւոր էջքով մը պիտի յայտնուին. 26. այդ Օր (բոլորը պիտի գիտակցին թէ) իսկական իշխանութիւնը Գթասիրտ (Աստուծոյ) իշխանութիւնն է. հետեւաբար, ճշմարտութիւնը ուրացողներուն համար դժուարին Օր մը պիտի ըլլայ այդ, 27. եւ Օր մը, երբ անիրաւը իր ձեռքերը խածնելով պիտի բացագանչէ. «Երանի առաքեալին (ցոյց տուած) ուղիին հետեւէի: 28. Ո՜հ, վայ ինձ. երանի այսինչ անձին հետ բարեկամութիւն չընէի. 29. իսկապէս, ան զիս հեռացուց (Աստուած) յիշատակէն, երբ արդէն ինծի տրուած էր այդ»:

Սատանան (մարդ արարածի ներքին չար մղումն) է միշտ մարդուն գայթակղեցնողը:

30. (Այդ Օր) Առաքեալը պիտի ըսէ. «Տէր իմ. տես, իմ ժողովուրդիս մէջ (կային մարդիկ) որոնք այս Ընթերցումը (Քուրանը) հինցած (ոչ առժամեայ) սեպեցին»:

31. Քանի այնպէս է որ իւրաքանչիւր մարգարէի դէմ թշնամիներ կարգեցինք մեղքի մէջ կորսուած մարդոցմէ. բայց Տէրդ բաւարար է (քեզի) որպէս առաջնորդ եւ զօրավիգ:

32. Հիմա ճշմարտութիւնը ուրացողներ հարց կու տան. «Ինչո՞ւ համար Ընթերցումը իրեն մէկ անգամով վերէն չպարզեւուեցաւ (չյայտնուեցաւ)»:
(Յայտնուած է) այս ձեւով, ի մասնաւորի որ քու սիրտդ ամրապնդենք. քանի մաս առ մաս կարգաւորած ենք զայն որպէս մէկ հետեւողական ամբողջութիւն, 33. եւ որպէսզի չմօտենան քեզի տալու օրինակ մը (պատմուածք մը), որու (ամբողջական) ճշմարտութիւնը Մենք քեզի փոխանցած չըլլանք լաւագոյն բացատրութեամբ:
34. (Ուրեմն, ճշմարտութիւնը ուրացողներ թող գիտնան թէ) իրենք են որ իրենց երեսին վրայ (նուաստացած) դէպի դժոխք պիտի քշուին. իրենք են որ պիտի ունենան յոռեգոյն կայանը ու ալ աւելի շեղած պիտի ըլլան (ճշմարտութեան) ճամբէն:
35. Արդէն նախապէս Մովսէսին յայտնեցինք Գիրքը եւ իրեն օգնական կարգեցինք իր եղբայր Ահարոնը, 36. ու ըսինք. «Միասին գացէք այն մարդոց, որոնք մերժած են Մեր պատգամները»: ... Եւ ուրեմն ամենեւին կործանած ենք զանոնք:
37. Նաեւ Նոյի մարդիկը. երբ անոնք դրժեցին առաքեալներէն (մին), խեղդամահ ըրինք ու մարդկութեան համար խորհրդանիշի մը վերածեցինք զիրենք. քանի, ահռելի տանջանք պատրաստած ենք բոլոր անիրաւութիւն ընողներուն:
38. ... Նաեւ Ատի, Թամուտի եւ Էրրեսի մարդիկը ու քանի քանի սերունդներ իրենց միջեւ. 39. անոնցմէ իւրաքանչիւրին տուինք (դաս առնելիք) օրինակներ, եւ իւրաքանչիւրը կործանեցինք՝ ամենեւին բնաջնջելով զիրենք:
40. Եւ իսկապէս (մարդիկ) պէտք է հանդիպած ըլլան այն քաղաքին, որու վրայ աղէտալի անձրեւ տեղաց (Սոդոմ). արդեօք չտեսնե՞լ կը ձեւացնեն: Սակայն ոչ. (ճշմարտութիւնը ուրացողներ) յարութեան ալ չեն հաւատար:
41. Իսկ երբ քեզ (ով Առաքեալ) նկատողութեան առնեն, միմիայն ծաղրանքի թիրախ կը դարձնեն (ըսելով). «Այս մէ՞կն է որ Աստուած ղրկեց որպէս առաքեալ: 42. Իսկապէս, մեզ պիտի շեղէր մեր աստուածներէն, եթէ մենք ամուր կառչած չըլլայինք իրենց»:
Բայց ապագային, երբ տառապանքը տեսնեն, պիտի գիտակցին թէ ով էր ամենեւին շեղածը (ճշմարտութենէն):
43. Երբեք նկատա՞ծ ես ան, որ իր հաճոյքը (իղձը) վերածած է իր աստծոյն: Կարելի՞ է որ դուն պատասխանատու ըլլաս իրեն համար:
44. Կամ արդեօք կը խորհիս թէ մեծ մասամբ մտի՞կ կ'ընեն (քու պատգամներուդ), եւ կամ կը տրամաբանե՞ն: Ո՛չ, իրենք արջառներու նման են. ոչ, նոյնիսկ աւելի կորսուած (հեռացած) են ուղիղ ճամբէն:
45. Ակնարկ մը չե՞ս նետեր Տիրոջդ (տեսնելու Իր գործերը) թէ ինչպէս շուքը կ'երկարէ: Եթէ Ինք այդպէս կամենար, կրնար անշարժ պահել զայն. սակայն արեւը որպէս ցուցիչ կարգած ենք անոր. 46. ապա (շուքը երկարելէ ետք), աստիճանաբար Մեր կողմ կը դարձնենք (կ'ամփոփենք) զայն (Մեր կարգած բնութեան օրէնքներով):
47. Եւ Ինքն է որ գիշերը կարգած է ձեզի որպէս պատսպարան (հագուստի նման), եւ քունը որպէս հանգիստ ու ցերեկն ալ (կարգած է) որպէս յարութիւն (զարթնում):
48. Եւ Ինքն է որ հովերը կը յառաջացնէ որպէս աւետ Իր գթասիրութեան (հովը ձեր օդը կը մաքրէ, խոնաւութիւն կը հաւաքէ, ամպերը կը քշէ, ծառերը կը բեղմնաւորէ...). ու (այսպիսով) երկինքէն մաքուր ջուր կու տանք, 49. որպէսզի վերակենդանացնենք մեռած (չորցած) հողը ու խմելիք տանք Մեր ստեղծած անասուններուն եւ շատ մը մարդոց:
50. Եւ իսկապէս, շատ մը անգամներ կրկնած ենք այս (բոլորը) մարդ արարածներուն, որպէսզի ի մտի ունենան: Սակայն շատեր կը մերժեն ու կը դառնան ապերախտ:
51. Եթէ այդպէս կամենայինք, կարող էինք իւրաքանչիւր շրջանակ (տարբեր) ազդարարող մը ուղարկել. 52. ուրեմն տեղի մի տար (ով Առաքեալ) իրենց ուզածներուն եւ մեծ ջանք թափէ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն դէմ անոր (այս Գրքին) միջոցաւ՝ ջանալով առաւելագոյնը:
53. Եւ Ինք է որ ազատ շարժում տուած է երկու ջուրի մարմիններուն. մէկը որ անոյշ է եւ յագեցնող, իսկ միւսը աղի է եւ դառն. եւ սակայն իրենց միջեւ պատնէշ մը կարգած է եւ արգելք մը կանգնեցուցած:
54. Եւ Ինք է որ ջուրէն ստեղծած է մարդը (տես 21.30 եւ 24.45), եւ ազգականական (արեան) ու խնամիական (ամուսնական) կապեր հաստատած. քանի Տէրդ Ամենակարող է:
55. (Այս բոլորով հանդերձ) տակաւին մարդիկ Աստուծոյ փոխարէն կը պաշտեն բաներ, որոնք ոչ կրնան օգտակար դառնալ իրենց, ոչ ալ վնասակար. այսպէս, ճշմարտութիւնը ուրացողը իր կռնակը կը դարձնէ իր Տիրոջ:
56. Այսուհանդերձ, Մենք քեզ առաքեցինք միմիայն որպէս աւետարար եւ ազդարար:

57. Ըսէ՛. «Ասոր համար ոչ մէկ վարձատրութիւն կ'ուզեմ ձեզմէ, այլ (խնդրանքս այն է) միայն, թէ ով որ կամենայ կարենայ դէպի իր Տէրը ուղղութիւն մը գտնել»:
58. Ուրեմն ապաւինիր Կենդանի (Աստուծոյ) որ Անմահ է, ու Իր փառքը գովաբանէ. քանի Իր նման՝ Իր ծառաներուն մեղքերուն մասին Տեղեակ, ոչ մէկը գոյութիւն ունի:
59. Ան, որ երկինքները, երկիրը եւ ինչ որ կայ անոնց միջեւ, ստեղծած է վեց օրէն, ու բազմած է Գահին վրայ. Գթասիրտը: Հարց տուր ուրեմն Իր մասին, Ան որ Տեղեակն է:
60. Տակաւին երբ իրենց ըսուի, «Երկրպագեցէք Գթասիրտ (Աստուծոյ)», հարց կու տան. «Ի՞նչ է (ով է) Գթասիրտը: Դուն ինչ բանի որ հրահանգես, պէ՞տք է որ երկրպագենք»: Եւ ուրեմն (քու կանչդ) աւելի դժկամ կը դարձնէ զիրենք:
61. Օրհնեալ է Ան որ համաստեղութիւններ զետեղած է երկնքի մէջ, եւ անոնց միջեւ զետեղած է ջահ մը (արեւը) եւ ցոլացնող լուսին մը:
62. Եւ Ինք է որ յաջորդականութիւն կը պատճառէ գիշերուան եւ ցերեկուան միջեւ, առիթ ընծայելով անոր որ կը կամենայ ի մտի ունենալ (Իր գործերը), այսինքն երախտապարտ դառնայ:
63. Գթասիրտ Աստուծոյ ծառաները անոնք են, որոնք հանդարտօրէն կ'ընթանան (կը քալեն) երկրի վրայ, եւ երբ անգէտ մարդիկ (ծաղրանքի եւ կամ հակաճառելու) խօսքեր կ'ըսեն իրենց, հանդարտութեամբ կը պատասխանեն. 64. եւ որոնք իրենց Տէրը կը յիշեն մինչեւ ուշ գիշեր՝ երկրպագելով ու կանգ առնելով. 65. եւ որոնք (աղօթելով) կ'ըսեն. «Մեր Տէրը, վանէ (հեռացուր) մեզմէ դժոխքի տառապանքը, քանի իրապէս, ատոր պատճառած տառապանքը սոսկալի պատիժ (տուգանք) մըն է. 66. իրապէս, ինչ գէշ բնակարան ու կայան մըն է այդ»:
67. Եւ (Գթասիրտ Աստուծոյ ծառաները անոնք են) որոնք, երբ ուրիշներու բաժին կը հանեն, ոչ մսխելով կ'ընեն ոչ ալ կծծիութեամբ, այլ արդար միջին մը կ'որդեգեն այդ (երկու ծայրայեղութիւններու) միջեւ. 68. եւ որոնք Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուածներու երբեք կոչ չեն ըներ, եւ մարդասպանութիւն չեն ըներ - Աստուած բացարձակապէս արգիլած է այդ- , բացի արդարութեան գծով. նաեւ շնութիւն չեն ըներ:
Եւ ով որ (այս երեք մեղքերէն մին) կը կատարէ, պիտի ստանայ ամբողջական փոխհատուցում 69. եւ առաւել, Յարութեան Օրը կրկին տառապանք. քանի այն ատեն նուաստացած պիտի մնայ:
70. Բացառութիւն պիտի կազմեն անոնք, որ դարձ կ'ունենան եւ հաւատք կ'ընծայեն ու բարի արարքներ կը կատարեն. քանի Աստուած իրենց ըրած սխալները բարի արարքներուն հետ պիտի փոխանակէ, նկատելով թէ Աստուած Ներող է, Ողորմած:
71. Ուրեմն, ով որ դարձի կու գայ ու բարիքներ կը կատարէ, զղջումով Աստուծոյ դարձած կ'ըլլայ:
72. Եւ (Գթասիրտ Աստուծոյ ծառաները անոնք են) որոնք երբեք սուտ վկայութիւն չեն ըներ, եւ երբ զրպարտութիւն (կամ բամբասանք) լսեն (իրենց շուրջ), արժանապատուութեամբ կը շարունակեն իրենց ճամբան. 73. եւ որոնք երբ լսեն իրենց Տիրոջ պատգամները, յամրօրէն թէ կուրօրէն չէ որ կը տարուին (այլ կ'ուզեն հասկնալ). 74. եւ որոնք կ'աղօթեն (ըսելով). «Մեր Տէրը. շնորհէ մեզի որ մեր ամուսինները (արու թէ էգ) ու զաւակները հաճելի թուին մեր աչքերուն. շնորհէ նաեւ որ առաջնակարգ ըլլանք մեր զգաստ-պարտաճանաչութեամբ»:
75. Այսպիսիներն են որ պիտի վարձատրուին բարձր դիրքով մը, քանի դժուարութեանց համբերեցին. ու (դրախտի բարձր կայանին մէջ պիտի) դիմաւորուին բարի գալուստով ու խաղաղութեամբ:
76. Հոն է որ միշտ պիտի մնան. ի՜նչ լաւ բնակարան եւ (Ի՜նչ բարձր) կայան:
77. Ըսէ՛. «Տէրս պիտի չարժեւորէ ձեզ, եթէ ձեր աղօթքը չըլլար (ով հաւատացեալներ): (Իսկ) Դուք իսկապէս դրժեցիք (Աստուծոյ պատգամները), եւ այս (մեղքը) կառչած պիտի մնայ ձեզի, (ով ճշմարտութիւնը ուրացողներ, բացի երբ դարձ ունենաք):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՇՈՒ՛ԱՐԱ՛Ը

26. Բանաստեղծները

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Թ. Ս. Մ.
2. Ասոնք պատգամներն են Գրքին, պարզ ու յստակ:
3. Թերեւս ինքզինքդ կը չարչարես, քանի (շուրջիններդ) հաւատք չեն ընծայեր (այս
Գրքին):
4. Եթէ այդպէս կամենայինք, կարող էինք իրենց նշան մը տալ երկինքէն, որու խոնար-
հաբար պիտի ենթարկուէին:
5. (Սակայն այդպէս չենք կամեցած.) ուրեմն երբ Գթասիրտ Աստուծմէ որեւէ արդի յի-
շեցում մը ըլլայ իրենց, միմիայն կ'առարկեն ատոր. 6. իսկապէս, նոյն ձեւով դրժեցին (այս
պատգամն ալ): Սակայն (պիտի գայ ժամանակ մը, երբ) պիտի հասկնան թէ ինչ բան ծաղրան-
քի առած են:
7. Արդեօք նկատողութեան չե՞ն առած երկիրը, թէ որքա՛ն առատ ամէն տեսակի
կեանք աճեցուցած ենք հոն:
8. Տեսէք, ասոր մէջ պատգամ մը կայ (մարդ արարածներուն), թէպէտ մեծամասնու-
թեամբ հաւատք պիտի չընծայեն:
9. Բայց իրապէս, քու Տէրդ՝ միայն Ինք է Յզօրը, Ողորմածը:
10. Ուրեմն, (յիշէ) երբ Տէրդ կոչ ըրաւ Մովսէսին. «Գնա այդ անիրաւ ժողովուրդին, 11.
Փարաւոնի մարդոց, որոնք կը մերժեն զգաստանալ»:
12. Ան պատասխանեց. «Ով Տէրս. տես, ես կը վախնամ որ զիս դրժեն, 13. եւ յետոյ
սրտիս (կուրծքիս) նեղութենէն լեզուս առաջ պիտի չերթայ, ուրեմն Ահարոնը ուղարկէ: 14.
Առաւել, իրենք զիս յանցագործ կը սեպեն, եւ կը վախնամ որ զիս սպանեն»:
15. Ան ըսաւ. «Ո՛չ. ուրեմն երկուքդ միասին գացէք Մեր պատգամներով. իրապէս,
Մենք ձեր հետն ենք, կը լսենք (ձեր կանչը): 16. Երկուքդ ալ գացէք Փարաւոնին եւ ըսէք. "Տես,
մենք տիեզերքի Տիրոջմէ պատգամով մը առաքուած ենք. 17. թոյլ տուր որ Իսրայէլի զաւակ-
ները մեզի հետ երթան"»:
18. (Մովսէս պատգամը տալէ ետք, Փարաւոն) ըսաւ. «Քու մանուկ հասակէդ, մենք քեզ
մեր մէջ չմեծցուցի՞նք, եւ յետոյ քու կեանքէդ տարիներ անցուցիր մեր միջեւ 19. եւ քու (զզուե-
լի) արարքդ կատարեցիր (մարդ սպանելով), ու հիմա ապերախտ դարձած ես»: (Տես 28.4-22):
20. (Մովսէս) պատասխանեց. «Երբ կատարեցի (այդ արարքս), տակաւին մոլորած մըն
էի. 21. եւ փախուստ տուի ձեզմէ քանի վախցայ: Բայց յետոյ Տէրս դատողութեամբ օժտեց
զիս, եւ առաքեալներէն մին կարգեց. 22. իսկ ինծի ըրած քու շնորհդ, Իսրայէլի զաւակները քե-
զի քեռի դարձնելն էր»:
23. Փարաւոն ըսաւ. «Եւ ի՞նչ է (ո՞վ է) այդ (Տիեզերքի Տէրը)»:
24. Պատասխանեց. «(Ան է) Տէրը երկինքներու եւ երկրի ու ամէն ինչ որ կայ ատոնց
միջեւ՝ եթէ միայն համոզուիս»:
25. (Փարաւոն) իր շուրջիններուն ըսաւ. «Կը լսէ՞ք (իր ըսածը)»:
26. (Մովսէս շարունակեց). «(Ան է) ձեր Տէրը, ինչպէս եւ ձեր նախահայրերուն»:
27. (Փարաւոն) ըսաւ. «Տեսէք, ձեր (առաքեալը) որ ձեզի ղրկուած է, իսկապէս խենթ է»:
28. (Բայց Մովսէս) շարունակեց. «Տէրն է արեւելքի եւ արեւմուտքի եւ ամէն ինչ որ
ատոնց միջեւ է՝ եթէ միայն տրամաբանէք»:
29. (Փարաւոն) ըսաւ. «Եթէ ինձմէ տարբեր աստուած մը պաշտես, անպայման բանտ
պիտի նետեմ քեզ»:
30. Ըսաւ. «Նոյնի՞սկ եթէ քեզի յստակ նշան մը ներկայացնեմ»:
31. Պատասխանեց. «Ցոյց տուր նայիմ, եթէ ճշմարտախօս ես»:
32. Ուրեմն (Մովսէս) գետին նետեց իր գաւազանը, եւ ահաւասիկ օձ մըն էր, երեւելի ու
յստակ. 33. ու ձեռքը երկարեց եւ սպիտակ երեւցաւ նայողներուն:
34. (Փարաւոն) ըսաւ իր մեծաւորներուն որոնք իր շուրջն էին. «Իրապէս, ասիկա գի-
տակից աճպարար մըն է, 35. որ կ'ուզէ ձեզ դուրս հանել ձեր երկրէն իր աճպարարութեամբ.
ուրեմն ի՞նչ կը խրատէք»:
36. Պատասխանեցին. «Վար պահէ զինք եւ իր եղբայրը, եւ մունետիկներ առաքէ բոլոր
քաղաքները, 37. որպէսզի բոլոր գիտակից աճպարարները քու առջեւդ ժողվեն»:

38. Եւ ուրեմն, աճպարարները հաւաքուեցան որոշուած օրուան մը ժամադրութեան, 39. եւ ժողովուրդին ըսուեցաւ. «Բոլորդ ներկա՞յ էք 40. որպէսզի հետեւիք աճպարարներու (քայլերուն)՝ եթէ իրենք յաղթանակեն»:

41. Երբ կախարդները (աճպարարները) ներկայացան, ըսին Փարաւոնին. «Իրապէս, մեծ վարձատրութիւն պէտք է ունենանք՝ եթէ մենք յաղթանակենք»:

42. Ըսաւ. «Այո. այդ պարագային ինծի մօտ (պալատական) պիտի ըլլաք»:

43. ... Մովսէս ըսաւ իրենց. «Նետեցէք ինչ որ կը նետէք»:

44. Եւ ուրեմն նետեցին իրենց պարաններն ու գաւազանները ըսելով. «Փարաւոնի փառքով յաղթական դուրս պիտի գանք»:

45. Երբ Մովսէս ալ նետեց իր գաւազանը, ատիկա կուլ տուաւ անոնց շինծու արտադրութիւնները: 46. Եւ ուրեմն աճպարարները գետին ինկան երկրպագելու 47. ու ըսին. «Հաւատացինք տիեզերքի Տիրոջ, 48. Տէրը Մովսէսի ու Ահարոնի»:

49. (Փարաւոն) ըսաւ. «Սկսաք հաւատալ իրեն՝ նախքան որ արտօնե՞մ ձեզի: Ուրեմն ինք է ձեր մեծաւորը, որ ձեզի աճպարարութիւն սորվեցուցած է: Ուրեմն պիտի հասկնաք (թէ հզօր եմ ես). պիտի կտրեմ ձեր ձեռքերն ու ոտքերը՝ հակառակ կողմերէ ու պիտի խաչեմ ձեզ միասնաբար»:

50. Պատասխանեցին. «Կորուստ մը չէ (այդ մեզի). իրապէս, մենք մեր Տիրոջ կը դառնանք: 51. Տես. կը տենչանք որ մեր Տէրը ներէ մեր յանցանքները, քանի մենք եղանք առաջին հաւատացողները»:

52. Եւ (ժամանակ մը ետք) այս յայտնութիւնը ըրինք Մովսէսին. «Ծառաներուս հետ գիշերով ճամբայ ել. քանի տես, պիտի հետապնդուիք»:

53. Փարաւոն մունետիկներ ուղարկեց բոլոր քաղաքները, 54. (յայտարարելու). «Տեսէք, ասոնք պառակտում յառաջացնող մարդիկ են, որոնց թիւը արհամարհելի (քիչ) է, 55. բայց մեզի հանդէպ ատելութեամբ լեցուած են.56. իսկ մենք իրապէս միացած ենք վտանգի դէմ, 57. եւ ուրեմն զիրենք դուրս քշած ենք պարտէզներէ ու աղբիւրներէ 58. ինչպէս նաեւ (զրկած ենք զիրենք) գանձերէ ու պատուական դիրքերէ»:

59. (Իրողութիւնը) այդպէս էր. բայց (ժամանակի ընթացքին) այդ նոյն բաները ժառանգ տուինք Իսրայէլի զաւակներուն:

60. Ուրեմն արշալոյսին, (Փարաւոնի բանակը) սկսաւ հետապնդել. 61. եւ երբ երկու խումբերը սկսան իրար տեսնել, Մովսէսի հետեւորդները ըսին. «Իրապէս, մեր ետեւէն պիտի հասնին»:

62. (Մովսէս) ըսաւ. «Ոչ երբե՛ք. Տէրս ինծի հետ է, Ան պիտի առաջնորդէ զիս»:

63. Հետեւաբար ներշնչեցինք Մովսէսը. «Գաւազանդ ծովուն զարկ». ու ծովը երկուքի բաժնուեցաւ, եւ իւրաքանչիւր մաս նման էր ընդարձակ լերան մը:

64. Ուրեմն, միւսները (հետապնդողները) մօտեցուցինք հոն. 65. եւ ազատեցինք Մովսէսը եւ բոլոր իր հետ եղողները, 66. ու միւսները խեղդամահ ըրինք:

67. Այս (պատմութեան) մէջ պատգամ մը կայ. սակայն շատեր պիտի չհաւատան (ատոր):

68. Բայց իրապէս, Տէրդ, Ինքն է Հզօրը, Ողորմածը:

69. Եւ իրենց տեղեկացուր Աբրահամի պատմութիւնը, 70. (թէ ինչ պատահեցաւ) երբ հարց տուաւ իր հօր եւ իր մարդոց. «Ի՞նչ է որ դուք կը պաշտէք»:

71. Պատասխանեցին. «Կուռքեր կը պաշտենք եւ նուիրուած կը մնանք ատոնց»:

72. Ըսաւ. «Անոնք ձեզ կը լսե՞ն երբ կանչէք. 73. եւ կամ (կը խորհիք թէ) օգուտ կամ վնա՞ս կը հասցնեն ձեզի»:

74. Պատասխանեցին. «Բայց մենք տեսանք թէ մեր նախահայրերը նոյն բանը կ'ընեն»:

75. (Աբրահամ) ըսաւ. «Երբեք նկատողութեան առա՞ծ էք, թէ ինչ է ձեր պաշտածը՝ 76. դուք եւ ձեր նախնիքները: 77. Գալով ինծի, ատոնք իմ թշնամիներս են, (եւ թէ, ոչ մէկը ինծի օգուտ է) բացի տիեզերքի Տիրոջմէն, 78. որ ստեղծած է զիս եւ Ինք զիս կ'առաջնորդէ. 79. եւ Ինք է զիս կերակրողը ու ջուր հայթայթողը, 80. եւ երբ հիւանդանամ՝ առողջութիւն պատճառողը. 81. եւ Ինք է որ մահ պիտի տայ ինծի ու ապա վերակենդանացնէ. 82. եւ Ինք է, որու հանդէպ յոյս ունիմ, թէ Դատաստանի Օրը պիտի ներէ իմ սխալներս:

83. «Ով Տէրս. դատողութիւն շնորհէ ինծի եւ զիս միացուր առաքինիներու շարքին, 84. ու կարողութիւն պարգեւէ ինծի որ ճշմարտութիւնը հաղորդեմ յաջորդ սերունդներուն, 85. եւ զիս կարգէ այն անձերու շարքին, որոնք երանութեան պարտէզը պիտի ժառանգեն: 86. Նաեւ ներէ հօրս, քանի ան մոլորած մըն է. 87. եւ Յարութեան Օրը զիս մի նուաստացներ. 88. այն

Օրը, երբ ոչ հարստութիւն օգուտ ունի ոչ ալ զաւակներ, 89. այլ (յաջողութիւն պիտի գտնէ) միայն ան, որ Աստուծոյ կը ներկայանայ ողջմտութեամբ»:

90. Քանի (այդ Օր), դրախտը պիտի մօտեցուի բարեպաշտներուն, 91. իսկ դժոխքը պիտի բացուի մոլորածներուն, 92. որոնց հարց պիտի տրուի. «Ո՞ւր են հիմա ձեր պաշտամունքի առարկաները՝ 93. փոխան Աստուծոյ: Կրնա՞ն այս (էակները եւ առարկաները) որեւէ օգուտ ունենալ ձեզի եւ կամ իրենք իրենց»:

94. Ու հետեւաբար, պիտի շպրտուին դժոխք՝ իրենք ու (իրենց նման) մոլորածները, 95. ինչպէս նաեւ Իպլիսի բանակները, բոլորը միասնաբար:

96. Եւ այն ատեն, հոն, իրար այպանելով պիտի ըսեն. 97. «Աստուծմով, մենք իսկապէս մոլորած ենք եղեր 98. երբ ձեզ հաւասար նկատած ենք տիեզերքի Տիրոջ. 99. բայց մեզ մոլորեցնողներն են բուն մեղաւորները: 100. Եւ հիմա չունինք մէկը որ բարեխօսէ մեզի համար, 101. ոչ ալ սիրալիր ընկեր մը (ունինք այլեւս): 102. Եթէ միայն առիթ մը եւս տրուէր մեզի՝ հաւատացեալներու կողքին պիտի ըլլայինք»:

103. Այս բոլորին մէջ պատգամ մը կայ (մարդոց), թէպէտ մեծամասնութեամբ հաւատք պիտի չընծայեն:

104. Բայց իրապէս, քու Տէրդ՝ միայն Ինք է Հզօրը, Ողորմածը:

105. Նոյի ժողովուրդն ալ դրժեցին առաքեալները 106. երբ (անոնցմէ մին) իրենց եղբայր Նոյը ըսաւ իրենց. «Պիտի չ'զգաստանա՞ք (Աստուծոյ հանդէպ): 107. Տեսէք, ես առաքեալ մըն եմ (Իր կողմէ ուղղուած) ձեզի, (եւ ուրեմն) վստահելի. 108. հետեւաբար զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ եւ հնազանդեցէք ինծի: 109. Եւ ես ոչ մէկ վարձատրութիւն կը խնդրեմ ձեզմէ. իմ վարձքս միմիայն տիեզերքի Տիրոջմէն է: 110. Ուրեմն զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ եւ հնազանդեցէք ինծի»:

111. Անոնք պատասխանեցին. «Պէ՞տք է որ քեզի հաւատանք, երբ քու հետեւորդներդ ամենաարհամարհելի (ամենախեղճ) մարդիկն են»:

112. (Նոյ) ըսաւ. «Ես ի՞նչ գիտակցութիւն ունիմ իրենց նախկին արարքներուն մասին: 113. Իրենց հաշիւը միմիայն Տիրոջս հետ է, եթէ միայն հասկնայիք (այս): 114. Ուրեմն, ես պիտի չվտարեմ հաւատացեալ (եմ ըսողները). 115. ես պարզապէս զգուշացնող (ազդարարող) մըն եմ»:

116. Ըսին. «Եթէ չդադրիս (այս քարոզներէդ) ով Նոյ, անպայման քարկոծուելով պիտի սպաննուիս»:

117. (Նոյ աղօթեց) ըսելով. «Ով Տէրս տես, իմ ժողովուրդս դրժեց զիս. 118. ուրեմն, Դուն դատէ մեր միջեւ, ու ազատէ զիս եւ այն հաւատացեալները որոնք իմ կողքիս են»:

119. Հետեւաբար, փրկեցինք զինք ու իր կողքին եղողները՝ բեռնաւորուած տապանին մէջ, 120. եւ յետոյ ետ մնացողները խեղդամահ ըրինք:

121. Այս (պատմութեան) մէջ պատգամ մը կայ, թէպէտ մեծամասնութեամբ պիտի չհաւատան:

122. Բայց իրապէս, քու Տէրդ է միակ Հզօրը, Ողորմածը:

123. Ատի մարդիկն ալ դրժեցին առաքեալները 124. երբ (անոնցմէ մին) իրենց եղբայր Հուտը ըսաւ իրենց. «Պիտի չ'զգաստանա՞ք (Աստուծոյ հանդէպ): 125. Տեսէք, ես առաքեալ մըն եմ (Իր կողմէ ուղղուած), (եւ ուրեմն) վստահելի, 126. հետեւաբար զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ եւ հնազանդեցէք ինծի: 127. Եւ ես ոչ մէկ վարձատրութիւն կը խնդրեմ ձեզմէ. իմ վարձքս միմիայն տիեզերքի Տիրոջմէն է: 128. Ամէն բարձունքի (բլուրի) վրայ ձեր անմիտ նշաննե՞րը պիտի կառուցէք, 129. եւ ձեզի համար պալատնե՞ր շինէք, յուսալով թէ անմահ դառնաք: 130. Եւ երբ ուրիշներու ձեռք կը բարձրացնէք, այսպէս անխի՞ղճ պիտի ըլլաք՝ սանձարձակ ու անգութ: 131. Այլեւս զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ ու ինծի հնազանդեցէք. 132. զգաստացէք Անոր հանդէպ որ ձեզի առատօրէն տուած է ամէն ինչ որու մասին գիտէք. 133. Ան առատօրէն տուած է ձեզի արջառներ, եւ զաւակներ, 134. եւ պարտէզներ ու աղբիւրներ. 135. քանի իրապէս, վախ ունիմ որ ահռելի Օր մը տառապանքի ենթարկուիք»:

136. Պատասխանեցին. «Մեզի համար նոյնն է՝ քարոզես թէ ոչ: 137. Ասիկա նախնական մարդոց (շինծու) ստեղծագործութիւնն է, 138. եւ մեզի համար պատիժ չկայ»:

139. Ուրեմն դրժեցին զինք. հետեւաբար, կործանեցինք զիրենք:

Այս (պատմութեան) մէջ, տեսէք, պատգամ մը կայ (մարդոց), սակայն մեծամասնութեամբ պիտի չհաւատան (ատոր): 140. Բայց իրապէս, քու Տէրդ է Հզօրը, Ողորմածը:

141. Դամուտի մարդիկն ալ դրժեցին առաքեալները 142. երբ (անոնցմէ մին) իրենց եղբայր Սալեհը ըսաւ իրենց. «Պիտի չ'զգաստանա՞ք (Աստուծոյ հանդէպ): 143. Տեսէք, ես առաքեալ մըն եմ (Իր կողմէ ուղղուած), եւ (ուրեմն) վստահելի. 144. հետեւաբար զգաստացէք Աս-

տունոյ հանդէպ եւ հնազանդեցէք ինծի: 145. Եւ ես ոչ մէկ վարձատրութիւն կը խնդրեմ ձեզմէ. իմ վարձքս միմիայն տիեզերքի Տիրոջմէն է:
146. «Արդեօք կը խորհիք թէ այն ինչ որ հիմա ունիք, ապահովաբար (միշտ) ձեզի՞ պիտի մնայ.- 147. այս պարտէզներն ու աղբիւրները 148. ցանքի դաշտերը ու այս արմաւենիները՝ բարակ կոճղերով - 149. եւ թէ պիտի (կարողանա՞ք) կառուցել լեռներու (քարերէն) տուներ, ինչպէս որ (հիմա) ճարտարօրէն կ'ընէք:
150. «Ուրեմն զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ ու հնազանդեցէք ինծի, 151. ու մի ենթարկուիք այն մարդոց հրահանգին, որոնք մսխող (չափազանցող) են՝ 152. անոնք որ երկրի վրայ աւերներ կը գործեն փոխան բարելաւումի»:
153. Անոնք ըսին. «Դուն պարզապէս կախարդուած մէկն ես: 153. Դուն ալ մեզի նման մահկանացու մըն ես միայն. եւ եթէ քու ըսածդ ճիշդ է, նշան մը ցոյց տուր մեզի ուրեմն»:
154. Պատասխանեց. «Ահաւասիկ այս (էգ) ուղտը. որոշ օր այդ իր բաժինը ունի ջուր խմելու եւ դուք ալ ձեր բաժինը պիտի ունենաք. 156. ուրեմն չի վնասէք անոր, թէ չէ ահռելի Օր մը տառապանք կ'ունենաք»:
157. Բայց իրենք անխնայ սպաննեցին զայն. հետեւաբար զղջացին (իրենց այդ արարքին համար), 158. քանի (Սալեհի զգուշացուցած) տառապանքը վրայ հասաւ:
Այս (պատմութեան) մէջ տեսէք, պատգամ մը կայ (մարդոց), սակայն մեծամասնութեամբ պիտի չհաւատան (անոր):
159. Բայց իրապէս, քու Տէրդ է Հզօրը, Ողորմածը:
160. Ղովտի մարդիկն ալ դրժեցին առաքեալները 161. երբ (անոնցմէ մին) իրենց եղբայր Ղովտը ըսաւ իրենց. «Պիտի չ'զգաստանա՞ք (Աստուծոյ հանդէպ): 162. Տեսէք, ես առաքեալ մըն եմ (Իր կողմէ ուղղուած), եւ (ուրեմն) վստահելի. 163. հետեւաբար, զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ եւ հնազանդեցէք ինծի. 164. եւ ես ոչ մէկ վարձատրութիւն կը խնդրեմ ձեզմէ. իմ վարձքս միմիայն տիեզերքի Տիրոջմէն է:
165. «Բոլոր մարդոց մէջ, պայմա՞ն է որ դուք արուներուն մօտենաք (կիրքերով), 166. մէկդի թողելով ձեզի համար Աստուծոյ ստեղծած ձեր կիները: Ոչ. դուք իրապէս նախայարձակ (օրէնքէ դուրս, մեղանչող) մարդիկ էք»:
167. Անոնք ըսին. «Ով Ղովտ, եթէ չդադրիս (քու այս քարոզներէդ), քեզ պիտի վտարենք (այս շրջանակէն)»:
168. Ըսաւ. «Ես ձեր արարքներէն կը զարշիմ»: 169. (Ու աղօթելով ըսաւ). «Ով Տէրս. զիս եւ ընտանիքս ազատ պահէ իրենց արարքներէն»:
170. Հետեւաբար, փրկեցինք զինք եւ իր ընտանիքը, 171. բացի տարիքոտ կինէ մը (իր կնոջմէն), որ հոն մնաց (տես 7:83, 11:81, 27:57 եւ 29:32-33): 172. Յետոյ միւսները բոլորովին կործանեցինք, 173. (զարհուրելի) անձրեւ մը տեղացնելով իրենց վրայ: Ազդարարութեան (չ'անսացող) մարդոց անձրեւը սոսկալի է:
174. Այս (պատմութեան) մէջ տեսէք, պատգամ մը կայ (մարդոց), սակայն մեծամասնութեամբ պիտի չհաւատան :
175. Բայց իրապէս, քու Տէրդ է Հզօրը, Ողորմածը:
176. Անտառոտ շրջանի բնակիչներն ալ դրժեցին առաքեալները: 177. Երբ (անոնցմէ մին) Շուայպ ըսաւ իրենց. «Պիտի չ'զգաստանա՞ք (Աստուծոյ հանդէպ): 178. Տեսէք, ես առաքեալ մըն եմ (Իր կողմէ ուղղուած), եւ (ուրեմն) վստահելի. 179. հետեւաբար զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ եւ հնազանդեցէք ինծի. 180. եւ ես ոչ մէկ վարձատրութիւն կը խնդրեմ ձեզմէ. իմ վարձքս միմիայն տիեզերքի Տիրոջմէն է:
181. «Կատարեալ չափով տուէք ու վնաս մի հասցնէք (ուրիշներու): 182. Եւ արդար կշիռք գործածեցէք, 183. եւ մարդոց իրաւունքներէն մի զրկէք զիրենք ու երկրի վրայ մի ջանաք փճացում յառաջացնել: 184. Միշտ զգաստ եղէք Անոր հանդէպ որ ձեզ ստեղծած է, ճիշդ ինչպէս որ (ստեղծած է) նախկին անհամար սերունդները»:
185. Անոնք ըսին. «Դուն պարզապէս կախարդուած անձ մըն ես. 186. եւ դուն ալ պարզապէս մեզի նման մահկանացու մը: Ու տես. մենք կը կարծենք թէ դուն լրիւ ստախօս մըն ես: 187. Եթէ շիտակը կը խօսիս, երկինքէն մեր վրայ կտորներ տեղացուր»:
188. (Շուայպ) պատասխանեց. «Տէրս կատարելապէս գիտէ ձեր գործունէութիւնը»:
189. Բայց իրենք դրժեցին զինք. հետեւաբար, խաւար օր մը տառապանքը պատեց զիրենք:
190. Այս (պատմութեան) մէջ տեսէք, պատգամ մը կայ (մարդոց), սակայն մեծամասնութեամբ պիտի չհաւատան (անոր):
191. Բայց իրապէս, քու Տէրդ է Հզօրը, Ողորմածը:

192. Եւ այս (Գիրքը) տես, իսկապէս վերէն շնորհուած է տիեզերքի Տիրոջմէն, 193.վստահելի Ներշնչման էջք մը 194. քու սրտիդ (ով Առաքեալ), որպէսզի դուն ալ ըլլաս անոնցմէ որոնք կը քարոզեն (կը զգուշացնեն) 195. յստակ Արաբերէն լեզուով:

196. Արդեօք բաւարար փաստ չէ՞ իրենց համար, թէ Իսրայէլի սերունդէն ուսեալ մարդիկ ճանչցած են այս (իրողութիւնը):

198. Սակայն նոյնիսկ եթէ վերէն շնորհած ըլլայինք զայն ոեւէ օտարի (ոչ-Արաբի) 199. եւ այդ անձը կարդար (կամ արտասանէր) զայն իրենց (իր լեզուով), դարձեալ պիտի չհաւատային ատոր:

200. Այսպէս Մենք սպրդեցուցած ենք այս (պատգամը) մեղաւորներու սրտերէն. 201. անոնք պիտի չհաւատան մինչեւ որ տեսնեն ցաւալի տանջանքը 202. որ յանկարծ վրայ պիտի հասնի՝ առանց որ իրենք զգան (ատոր մօտեցումը). 203. եւ այն ատեն պիտի ըսեն. «Կրնա՞նք դադար մ'ունենալ»:

204. Իրենք ուրեմն կը փափաքին որ Մեր պատի՞ժը շտապենք:

205. Երբեք նկատի առա՞ծ ես թէ, տարիներ եթէ զիրենք զուարճացնենք 206. ու յետոյ իրենց խոստացուած (պատիժին) ենթարկուին, 207. ի՞նչ օգուտ պիտի ունենայ իրենց նախկին զուարճութիւնը:

208. Առանց նախապէս զգուշացնելու, ոչ մէկ շրջանակ կործանած ենք. 209. յիշեցուցած ենք (իրենց), քանի երբեք անիրաւութիւն չենք ըներ (որեւէ մէկու):

210. Եւ չար հոգիները չեն այս (Գիրքը) յայտնողները. 211. քանի ոչ կը յարմարի իրենց եւ ոչ ալ կարողութիւնը ունին: 212. Իրապէս, նոյնիսկ զայն լսելէ զրկուած են:

213. Ուրեմն Աստուծոյ կողքին ոչ մէկ աստուծոյ կոչ ըրէ, որպէսզի չտառապիս (Դատաստանի Օրը):

214. Եւ զգուշացուր մօտիկ շրջանակդ, 215. ու թեւերդ տարածէ (պաշտպան եղիր) բոլոր անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն հետեւելով քեզի. 216. բայց եթէ քեզի չի հնազանդին, ըսէ՛. «Ես ձեր արարքներէն անպարտ եմ»:

217. Վստահէ Ամենահզօր Ողորմած Աստուծոյ, 218. որ կը տեսնէ քեզ երբ (առանձին) կանգնած ես, 219. եւ (կը տեսնէ) քու գործունէութիւնդ (վերաբերմունքդ) անոնց հետ որոնք կ'երկրպագեն (Իր առաջ). 220. քանի իրապէս, Ինք է ամէն ինչ լսողը, Ամենագէտը:

221. Ըսե՞մ ձեզի թէ որոնց կ'այցելեն այդ չար ոգիները (սատանաները):

222. Անոնք էջք կը գործեն բոլոր խաբեբայ մեղաւորներու, 223. որոնք պատրաստ են ականջ տալու (ամէն խաբեբայութեան), եւ որոնց մեծամասնութիւնը խաբողներ են:

224. Գալով բանաստեղծներուն՝ իրենց կը հետեւին շուարած մարդիկ (միայն):

225. Տեղեակ չե՞ս թէ անոնք ինչպէս ամէն (բառերու եւ մտքերու) հովիտներուն մէջ կը խարխափեն 226. եւ կ'ըսեն այնպիսի բաներ, որ իրենք ալ չեն գործադրեր, 227. բացի անոնցմէ, որոնք հաւատք կ'ընծայեն, բարիք կը կատարեն ու յաճախ կը յիշեն Աստուած, եւ իրենք զիրենք կը պաշտպանեն (միմիայն) անիրաւուելէ ետք:

Գալով անիրաւներու, (ի վերջոյ) անպայման պիտի գիտակցին թէ ինչ ճակատագրական փոփոխութիւններու պիտի ենթարկուին:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԵՄԼ

27. Մրջիւնները

Անունովն Աստուծոյ , Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Թ.Ս.
Ասոնք են Ընթերցանութեան (Քուրանին) պատգամները. գիրք մը որ կը յստակացնէ (ճշմարտութիւնը). 2. ուղղութիւն եւ աւետ մը հաւատացեալներու համար, 3. որոնք աղօթքը վառ կը պահեն եւ (ուրիշներու) բարեկեցութեան համար կը վճարեն. քանի իրենք են, իրենք են որ համոզուած են յաջորդ կեանքի (իրողութեան):
4. Տես, յաջորդ կեանքին հաւատք չընծայողներուն արարքները հրապուրիչ դարձուցած ենք իրենց համար, եւ ուրեմն անոնք կուրօրէն կը խարխափեն: 5. Անոնց է որ կը սպասէ յոռեգոյն տանջանքը. քանի անոնք են, իրենք են որ պիտի ըլլան ամենաշատ տուժողները՝ յաջորդ կեանքի ընթացքին:
6. Բայց դուն իրապէս, այս Ընթերցանութիւնը (Քուրանը) ստացած ես Մէկու մը շնորհէն որ Իմաստուն է, Ամենագէտ:
7. ... Երբ Մովսէս ըսաւ իր ընտանիքին. «Կրակ մը նշմարեցի. ատկէ կրնամ ձեզի տեղեկութիւն մը բերել եւ կամ ալ խանձող ածուխ, որպէսզի կարենաք տաքնալ»:
8. Բայց երբ մօտեցաւ ատոր, ձայն (կանչ) մը լսեց. «Օրհնեալ են կրակին մէջ եւ ատոր շուրջ եղողները. եւ Փառաւոր է Աստուած, տիեզերքի Տէրը: 9. Ով Մովսէս, իրապէս Ես եմ Աստուած, Հզօրը, Իմաստունը: 10. Հիմա գետին նետէ գաւազանդ»:
Բայց երբ տեսաւ թէ այդ կը շարժի, կարծես թէ օձ մը ըլլար, ետ քաշուեցաւ առանց դառնալու:
«Ով Մովսէս, մի վախնար. քանի տես, Իմ ներկայութեանս առաքեալները չեն վախնար 11. նոյնիսկ եթէ մէկը անիրաւութիւն ըրած է եւ յետոյ բարիքով փոխարինած է այդ արարքը. քանի իրապէս, Ես Ներող եմ, Ողորմած:
12. «Հիմա ձեռքդ ծոցդ դիր. այդ դուրս պիտի գայ ճերմակ, անբիծ: Ինը պատգամներ կան (որոնք պիտի տաս) Փարաւոնին եւ իր մարդոց, քանի իրապէս անբարոյ մարդիկ են»:
13. Սակայն երբ Մեր ուղղակի տեսանելի նշանները (պատգամները) տրուեցան իրենց, ըսին. «Ասիկա դիւթանք (կախարդական խաբեբայութիւն) մըն է».14. եւ ինքնահաւանութենէ տարուած, անիրաւ կերպով մերժեցին զանոնք՝ հակառակ իրենց համոզման. եւ տես թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ այդ աւերիչներուն:
15. Դաւիթին եւ Սողոմոնին իսկապէս գիտակցութիւն շնորհեցինք եւ երկուքն ալ ըսին. «Գովաբանութիւն Աստուծոյ որ Իր հաւատացեալ շատ մը ծառաներէն աւելի մեզ առանձնաշնորհեց»:
16. Եւ Սողոմոն Դաւիթի ժառանգորդն էր, ու կ'ըսէր. «Ով ժողովուրդ. մեզի ուսուցուած է թռչուններու լեզուն, եւ ամէն ինչ ունինք. ասիկա տեսէք, իսկապէս (Աստուծմէ) առանձնաշնորհում մըն է»:
17. Սողոմոնի բանակը, կազմուած անտես էակներէ եւ մարդոցմէ ու թռչուններէ, կազմ ու պատրաստ սկսան յառաջանալ, 18. մինչեւ որ հասան մրջիւններով լի հովիտ մը: Մրջիւն մը աղաղակեց. «Ով մրջիւններ, մտէք ձեր բնակարանները որպէսզի Սողոմոն եւ իր բանակը ոտնակոխ չընեն ձեզ՝ առանց անդրադառնալու»:
19. Սողոմոն զուարճօրէն ժպտաց ատոր խօսքին, եւ ըսաւ. «Ով Տէրս. ներշնչէ զիս, որպէսզի միշտ երախտապարտ կարենամ ըլլալ Քու այդ օրհնութիւններուդ համար, որոնք շնորհեցիր ինծի եւ ծնողքիս, եւ որ կարենամ կատարել Քեզ հաճոյացնող ճիշդ արարքներ. եւ Քու գթասրտութեամբդ ընդունէ զիս, առաքինի ծառաներուդ կողքին»:
20. (Օր մը Սողոմոն) ի զուր փնտռեց թռչուններէն մին եւ ըսաւ. «Ինչպէ՞ս կը պատահի որ հոպոպը չեմ տեսներ. թէ չէ բացակա՞յ է: 21. (Իր բացակայութեան համար) սոսկալի պիտի պատժեմ զինք եւ կամ ալ մորթեմ, եթէ համոզիչ պատճառաբանութիւն մը չտայ ինծի»: 22. Սակայն երկար չտեւած (հոպոպը) ներկայացաւ ըսելով. «Պարփակած եմ բան մը որ դուն երբեք չես պարփակած. քանի եկած եմ քեզի Շիպայի մասին լաւատեղեակ լուրով մը: 23. Տես, հոն գտայ կին մը որ կ'իշխէ իրենց. ունի ամէն ինչ եւ իր գահը փառաւոր է: 24. Դարձեալ տեսայ թէ ինք եւ իր ժողովուրդը, փոխան Աստուծոյ, արեւը կը պաշտեն. Սատանան ալ, իրենց արարքները հրապուրիչ ցոյց տալով իրենց, արգելք դարձած է (Աստուծոյ) ուղիին, հետեւաբար կարող չեն շիտակ ճամբան գտնել. 25. (այնպէս համոզում ունին թէ) պէտք չէ Աստուած

պաշտեն, (թէպէտեւ Ան է) որ կը յայտնաբերէ երկինքներու եւ երկրի ծածուկ բաները, ու գիտէ ամէն ինչ որ դուք գաղտնաբար կ'ընէք ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ բացայայտօրէն կը կատարէք. 26. Աստուած, որմէ ուրիշ աստուած չկայ. Տէրը Փառաւոր Գահին»:

27. (Սողոմոն) ըսաւ. «Պիտի տեսնենք թէ ըսածդ ճիշդ է թէ չէ ստախօս մըն ես: 28. Առ այս նամակս ու իրենց յանձնէ. յետոյ մէկդի քաշուիր եւ տես թէ ինչ (պատասխան) կը վերադարձնեն»:

29. (Թագուհին) ըսաւ. «Ով պալատականներ. ինծի յանձնուած է կարեւոր նամակ մը: 30. Տեսէք, Սողոմոնի կողմէ ուղղուած է այդ եւ կ'ըսէ, "Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը. (Աստուած կ'ըսէ) 31. Ինծի հանդէպ հպարտ մի ըլլաք, այլ կամովին եկէք Ինծի յանձնուելու" »:

32. (Թագուհին շարունակեց) «Ով պալատականներ, այս հարցովս խորհուրդ տուէք ինծի. ոչ մէկ (կարեւոր) որոշում կ'առնեմ բացի ձեր ներկայութեան»:

33. Պատասխանեցին. «Մենք առաջնակարգ ուժի տէր ենք եւ խիզախ պատերազմող, բայց հրամանը քուկդ է. հետեւաբար դուն նկատի առ թէ ինչ պիտի հրամայես»:

34. (Թագուհին) ըսաւ. «Երբ թագաւորներ երկիր մը արշաւեն, կ'աւերեն զայն, ու անոր պատուական մարդիկը ամենաստորին վիճակին կ'ենթարկեն. (սովորաբար) այս է իրենց վերաբերմունքը: 35. Ուրեմն տեսէք, ես իրենց նուէր մը պիտի ղրկեմ ու տեսնեմ թէ ինչ (պատասխանով) պիտի վերադառնան պատուիրակները»:

36. Երբ (թագուհիին պատուիրակը) Սողոմոնին ներկայացաւ, (Սողոմոն) ըսաւ. «Յարստացնե՞լ կ'ուզէք զիս. Աստուած ձեզի տուածէն աւելի տուած է ինծի: Ո՛չ, դուք է որ կ'ուրախանաք ձեր այս նուէրով: 37. Վերադարձիր իրենց, քանի (Աստուած կ'ըսէ). "Պիտի գանք իրենց այնպիսի ուժերով որոնց դէմ պիտի չկարողանան դնել, ու զիրենք դուրս պիտի քշենք հոնկէ (իրենց երկրէն) նուաստացած ու խոնարհ վիճակով" »:

38. (Սողոմոն) հարց տուաւ (իր խորհրդականներուն). «Ով մեծաւորներ. ձեզմէ ո՞վ կրնայ ինծի բերել (թագուհիին) գահը, նախքան իր եւ իր ժողովուրդին հոս հասնիլը՝ յանձնուելու տրամադրութեամբ»:

39. (Սողոմոնի ենթակայ) յանդուգն անտես էակ մը ըսաւ. «Ես պիտի բերեմ այդ՝ նախքան քու աթոռէդ կանգնիլդ. քանի տես, այդ կարողութիւնը ունիմ եւ վստահելի եմ»:

40. Պատասխանեց ինք՝ որ ունէր Գրքին (Ներշնչման) գիտութիւնը. «Իսկ ես ատիկա պիտի բերեմ նախքան որ դուն աչքդ թարթես»:

Եւ երբ տեսաւ թէ այդ հաստատուած է իր մօտ, ըսաւ. «Ասիկա (օրինակ մըն է) Տիրոջս շնորհէն, փորձելու զիս թէ երախտապարտ եմ թէ ոչ: Սակայն ան որ երախտապարտ է (Աստուծոյ), իր երախտապարտ ըլլալը միայն իր օգտին է. եւ ով որ ապերախտ է (թող գիտնայ թէ) իրապէս, Տէրս Ինքնաբաւ է, եւ առատաձեռնօրէն կու տայ»:

41. (Շարունակեց).«Իր գահը փոփոխութեան ենթարկեցէք. տեսնենք թէ կ'ուզէ՞ ուղղուիլ թէ ոչ մոլորած մնալ»:

42. Եւ ուրեմն, հազիւ թէ (թագուհին) հասաւ, հարց տրուեցաւ իրեն, «Քու գահդ ասոր նմա՞ն է»:

Պատասխանեց. «Կարծես թէ նոյնն է»:

(Սողոմոն ըսաւ իր խորհրդականներուն). «Թէպէտ մենք (երկնային) գիտութիւն ստացած ենք իրմէ առաջ եւ խաղաղօրէն յանձնուած ենք (Աստուծոյ, թագուհին ալ իրողութեան յանգեցաւ առանց մեր օգնութեան): 43. Մինչեւ հիմա իրեն արգելք հանդիսացած էր այն ինչ որ ինք կը պաշտէր Աստուծոյ փոխարէն, որովհետեւ (թագուհին) ճշմարտութիւնը դործողներու սերունդէ մըն է»:

44. (Թագուհիին) ըսուեցաւ. «Մտիր այս բակը»: Բայց երբ ինք տեսաւ այդ կարծեց թէ խորունկ աւազան մըն է եւ ոտքերը սոտտեց (մերկացուց):

(Սողոմոն) ըսաւ. «Տես, ասիկա ապակիով հարթուած բակ մըն է պարզապէս»:

(Թագուհին) աղօթեց. «Տէր իմ. ինքզինքս կ'անիրաւէի (ուրիշ բան պաշտելովս). սակայն (հիմա), Սողոմոնի հետ, ինքզինքս յանձնած եմ տիեզերքի Տիրոջ»:

45... Եւ իսկապէս, Թամուտի (ցեղախումբին) ալ առաքեցինք իրենց եղբայր Սալեհը. «Միայն Աստուած պաշտեցէք»: Եւ տեսէք, անոնք երկու մրցակից խմբակներ եղած էին:

46. (Սալեհ) ըսաւ. «Ինչո՞ւ կը շտապէք ձեր դժբախտ դառնալը՝ փոխանակ յուսալով լաւին: Ինչո՞ւ Աստուծմէ թողութիւն չէք խնդրեր որպէսզի ողորմի ձեզի»:

47. Պատասխանեցին. «Մենք չարիք կը գուշակենք քեզմէ եւ քու հետեւորդներէդ»:

Ըսաւ. «Ձեր ապագան Աստուծմէ կախեալ է. այո, դուք փորձի կ'ենթարկուիք»:

48. Քաղաքին մէջ կային ինը անձեր, որոնք աւեր կը գործէին հողի տարածքին, եւ չէին բարեփոխուէր: Անոնք միասնաբար երդում ըրին Աստուծոյ անունով, ըսելով. «Անպայմանօրէն գիշերով պիտի յարձակինք իր եւ իր ընտանիքին (սպանելու զիրենք). յետոյ քաջաբար պիտի ըսենք իր պատասխանատուին (ժառանգորդին) թէ մենք ներկայ չեղանք իր տան կործանումին, եւ թէ մենք ճիշդը կ'ըսենք»:

50. Եւ ուրեմն, վատ բլան մը ծրագրեցին, բայց Մենք ալ Մեր բլանը ծրագրեցինք, եւ իրենք չըմբռնեցին այդ:

51. Տես թէ ի վերջոյ ուր հասաւ իրենց ծրագիրը. ամենուին կործանեցինք զիրենք եւ իրենց մարդիկը, բոլորն ալ. 52.եւ (հիմա) իրենց բնակարանները դատարկ են, (աւերակ դարձած) իրենց անիրաւութիւններուն հետեւանքով:

Ասոր մէջ տես, պատգամ մը կայ գիտակից մարդոց 53. քանի փրկեցինք անոնք որ հաւատք ընծայեցին ու զգաստ մնացին (Մեր հանդէպ):

54. Եւ Ղովտը... երբ ըսաւ իր մարդոց. «Զզուելի արարքներ կ'ընէք՝ բաց աչքերով: 55. Պէ՞տք է որ տարփանքով մարդոց մօտենաք՝ փոխանակ կիներու: Բայց ոչ, դուք (բնութեան հանդէպ) անգէտ մարդիկ էք»:

56. Իսկ իր մարդոց միակ պատասխանը այս էր. «Աքսորեցէք Ղովտն ու իր հետեւորդները ձեր գիւղէն (շրջանակէն): Իրապէս անոնք, իրենք զիրենք մաքուր կը ձեւացնեն»:

57. Ուրեմն փրկեցինք զինք ու իր ընտանիքը՝ բացի իր տիկինէն, որու կամեցանք որ ետ մնացողներէն մին ըլլայ. 58. մինչ այդ (կործանումի) անձրեւ մը տեղացուցինք միւսներուն վրայ. եւ սոսկալի է ազդարարութեան (չանսացող) մարդոց անձրեւը:

59. Ըսէ՛. «Գովքը Աստուծոյ կը պատկանի, եւ խաղաղութիւն բոլոր Իր այն ծառաներուն, որոնց Ինք ընտրեց (որպէս պատգամաբեր)»:

Աստուած շատ աւելի լաւ չէ՞, քան իրենց հնարած (Աստուծոյ) բաժնեկիցները:

60. Արդեօք ո՞վ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը, եւ երկինքէն վար ջուր կու տայ ձեզի. քանի այս միջոցաւ է որ փայլք ունեցող պարտէզներ կը բուսցնենք. մինչ դուք կարողութիւնը չունիքատոնց (մէկ) ծառը իսկ բուսցնելու:

Կարելի՞ է որ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուած ըլլայ: Ո՛չ. ասոնք (այսպէս խորհողները) մարդիկ են, որոնք կը շեղին (տրամաբանութեան ուղիէն):

61. Արդեօք ո՞վ երկիրը վերածած է հանգիստ բնակավայրի մը եւ հոն զետեղած է գետեր, ինչպէս նաեւ հաստատ լեռներ, ու պատնէշ մը զետեղած է երկու ծովերու (անոյշ եւ աղի ջուրի մարմիններու) միջեւ:

Կարելի՞ է որ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուած ըլլայ: Ո՛չ. (այդպէս կարծող) մարդոց մեծամասնութիւնը չի գիտեր (թէ ինչ կ'ըսէ):

62. Արդեօք ո՞վ կ'ընդառաջէ ընկճուած անձի մը, երբ ան կոչ կ'ընէ Իրեն. եւ ո՞վ կը վանէ (ընկճող այդ) չարիքը, եւ Ան ձեզ ժառանգորդներ կարգած է երկրին:

Կարելի՞ է որ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուած ըլլայ:

63. Արդեօք ո՞վ կ'առաջնորդէ ձեզ երկրի կամ ծովու վրայ խոր մթութեան ընդմէջէն, եւ հով կը յառաջացնէ որպէս աւետ Իր ողորմութեան (գթասիրութեան):

Կարելի՞ է որ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուած ըլլայ: Աստուած շատ աւելի վեհ (բարձր) է ամէն ինչէ, որու բաժնեկից կը համարեն (Աստուծոյ):

64. Արդեօք ո՞վ է (ամէն կեանք) ստեղծողը սկիզբէն, յետոյ ալ կը վերանորոգէ (կը կրկնէ) զայն. եւ ո՞վ սնունդ կը հայթայթէ ձեզի երկինքէն եւ երկրէն:

Կարելի՞ է որ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուած ըլլայ:

Ըսէ՛. «Տուէք ձեր ապացոյցը եթէ ձեր կարծածը իրողութիւն է»:

65. Ըսէ՛. «Երկնքի եւ երկրի վրայ գտնուող ոչ մէկը գիտէ աներեւոյթը՝ բացի Աստուծմէ»:

Եւ ոչ ալ գիտեն թէ երբ մեռելներէն յարութիւն պիտի առնեն. 66. ո՛չ, յաջորդ կեանքի մասին իրենց գիտութիւնը ճիշդ չէ. ո՛չ, իրենք տարակոյսի մէջ են ատոր իրողութենէն. ո՛չ, իրենք ատոր մասին կոյր են:

67. Եւ ուրեմն, անոնք որ կը դժեն ճշմարտութիւնը կ'ըսեն. «Ի՞նչ. մենք եւ մեր հայրերը հող դառնալէ ետք դարձեա՞լ պիտի վերակենդանանանք: 68. Արդէն նախապէս ասիկա խոստացուած էր մեզի եւ մեր նախահայրերուն. այս բոլորը հին ժամանակներու առասպելներ են միայն»:

69. Ըսէ՛. «Գացէք աշխարհի չորս կողմը եւ տեսէք թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ (այդպիսի) մեղաւորներուն»: 70. Բայց իրենց համար մի տխրիր, ոչ ալ նեղուիր իրենց ծրագիրներէն (բլաններէն):

71. Իրենք հարց պիտի տան. «Ե՞րբ ձեր այս (Յարութեան) խոստումը պիտի պատահի. պատասխան տուէք (դուք որ կը հաւատաք) եթէ ճշմարիտը կ'ըսէք»:

72. Դուն պատասխանէ. «Թերեւս ձեր աճապարանքով պահանջածը արդէն մօտեցած է ձեզի»:

73. Իրապէս, քու Տէրդ անսահման շնորհներ կու տայ մարդկութեան, սակայն իրենք մեծամասնութեամբ ապերախտ են: 74. Բայց իրապէս, քու Տէրդ շատ լաւ գիտէ ամէն ինչ որ իրենց սրտերը գաղտնի կը պահեն, ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ կը բացայայտեն. 75. քանի չկայ ծածուկ բան մը, ըլլայ երկինքներու մէջ թէ երկրի վրայ, որ յստակ կերպով արձանագրուած չէ (Իր մօտ):

76. Տես, այս Ընթերցումը (Քուրանը) Իսրայէլի զաւակներուն կը պարզէ իրենց ունեցած տարբերութիւններուն (անհամաձայնութիւններուն) մեծամասնութիւնը. 77. եւ իրապէս, ուղղութիւն եւ շնորհ է բոլոր անոնց որոնք կը հաւատան (ասոր):

78. Իրապէս, քու Տէրդ պիտի դատէ իրենց միջեւ Իր իմաստութեամբ, քանի Ինք է Հզօրը, Ամենագէտը: 79. Ուրեմն, Աստուծոյ ապաւինէ՝ քանի տես, այն ինչի որ դուն հաւատացիր՝ յստակ իրողութիւնն է:

80. Անկարելի է որ մեռելներուն լսցնես, ոչ ալ կարող ես այս կանչը լսել տալ (սրտովին) խուլցածներուն, որոնք կռնակ դարձնելով կը հեռանան քեզմէ, 81. ճիշդ այնպէս որ կարող չես կոյրերը ուղիղ պահել իրենց շեղումներէն. ոչ մէկու կրնաս լսել տալ բացի անոնցմէ, որոնք (կամովին) հաւատք կ'ընծայեն Մեր պատգամներուն, եւ այդպէսով Մեզի յանձնուած են:

82. Իսկ (կոյր եւ խուլ եղողներուն) երբ (ճշմարտութեան) խօսքը երեւան գայ իրենց դէմ՝ այն ատեն հողէն արարած մը պիտի առաջ բերենք, որ պիտի ըսէ թէ մարդկութիւնը համոզուած չէր Մեր պատգամներուն:

83. Եւ այն Օր ամէն հասարակութենէ պիտի ժողվենք այնպիսիները, որոնք դրժեցին Մեր պատգամները, ու խմբակներու պիտի բաժնուին, 84. մինչեւ այն ժամը երբ պիտի գան (դատուելու): (Աստուած) պիտի ըսէ. «Պատգամնե՞րս ստեցիք՝ առանց նոյնիսկ գիտակցօրէն ըմբռնելու զանոնք: Կամ ի՞նչ (կը խորհիք թէ) կ'ընէիք»:

85. Եւ (ճշմարտութեան) խօսքը կանգ պիտի առնէ իրենց կատարած բոլոր անիրաւութիւններուն դէմ, եւ բառ մը իսկ պիտի չկարենան արտայայտել. 86. քանի նախապէս, չէին նկատած որ Մենք գիշերը կարգած էինք իրենց համար, որպէսզի հանգստանան, ու ցերեկը՝ որպէսզի տեսնեն:

Ասոր մէջ տեսէք, պատգամներ կան մարդոց համար, որոնք պիտի հաւատան:

87. Եւ այն Օր, (Դատաստանի) Փողը պիտի հնչէ, եւ բոլոր արարածները որոնք կան երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ՝ պիտի սարսափին, բացի այնպիսիներէն, որոնց Աստուած կը կամենայ (զերծ պահել այդ վախէն). եւ բոլորն ալ խոնարհաբար Իր մօտ պիտի գան:

88. Եւ (այն Օր), քու հաստատ կարծած լեռներդ պիտի տեսնես թէ ամպերու նման պիտի անհետանան. Աստուծոյ գործն է. (Ան) որ ամէն ինչ կատարեալ կարգի դրած է:

Իրապէս, Ան շատ լաւ գիտէ ձեր բոլոր արարքները:

89. Ով որ (Իր առաջ) ներկայանայ բարի արարքով մը, պիտի ստանայ աւելի լաւը. եւ այն Օր անոնք ապահով պիտի ըլլան այդ Օրուայ վախէն. 90. սակայն անոնք որ ներկայանան չար արարքներով, անոնց դէմքերը պիտի շպրտուին կրակին մէջ, (ու հարց պիտի տրուի իրենց). «Ասիկա պարզապէս ձեր արարքներուն համապատասխան վարձատրութիւնը չէ՞»:

91. (Ըսէ՛ ով Առաքեալ). «Ինծի հրահանգուած է որ պաշտեմ այս Քաղաքին (Մեքքայի) Տէրը. Ան որ սրբավայրի վերածած է զայն, եւ որու կը պատկանի ամէն ինչ. եւ ինծի հրահանգուած է որ ըլլամ այն անձերէն, որոնք Իրեն կը յանձնուին, 92. ինչպէս նաեւ հաղորդել այս Ընթերցարանը (բոլոր մարդոց)»: Ուրեմն, ով որ հետեւի շիտակ ուղիին, կը հետեւի միայն օգուտ իր անձին, եւ ան որ կ'ուզէ շեղիլ, ըսէ՛ (իրեն). «Ես միայն կը զգուշացնեմ »:

93. Նաեւ ըսէ՛. «Գովաբանութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի: Ան ձեզի ցոյց պիտի տայ Իր պատգամներուն (ճշմարտութիւնը), եւ ապա պիտի գիտակցիք »:

Եւ Քու Տէրդ անտեղեակ չէ ձեր ամէն գործունէութենէն:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՍԱՍ

28. Պատմութիւնը

Անունով Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Թ.Ս.Մ.

2. Ասոնք են պատգամները Գրքին, որ յստակ է եւ պարզօրէն ցոյց կու տայ ճշմարտութիւնը:

3. Մենք կը հաղորդենք քեզի Մովսէսի եւ Փարաւոնի պատմութենէն, իրողութիւններ տալով մարդոց՝ որոնք հաւատք պիտի ընծայեն:

4. Տես, Փարաւոն ինքզինք մեծարեց երկրի վրայ եւ իր ժողովուրդը պառակտեց խմբակներու բաժնելով զիրենք: Խմբակներէն մին շատ ստորին սեպելով, (Փարաւոն) կը սպաննէր իրենց զաւակները եւ կը խնայէր միայն իրենց կիները. քանի տես, անբարոյականութիւն սփռող մըն էր (աւերիչ մը):

5. Բայց Մենք կամեցանք Մեր պարգեւները շնորհել այն (տկար) մարդոց, որոնք ստորադաս համարուած էին, զիրենք դարձնելով առաջնորդներու եւ երկրի ժառանգորդներու, 6. ապահովաբար հաստատելով երկրի վրայ. եւ այսպէսով ցոյց տալ Փարաւոնին, Համանին եւ իրենց բանակներուն այն ինչ, որու դէմ իրենք կ'ուզէին պաշտպանուիլ (զգուշանալ):

7. Եւ ուրեմն (երբ Մովսէս ծնաւ) ներշնչեցինք իր մայրը. «Կուրծքով սնանէ զինք. երբ իրեն համար վախ զգաս (թէ կրնան սպաննել զինք), գետը նետէ եւ այլեւս վախ մի ունենար եւ ոչ ալ տխրիր, քանի ետ քեզի պիտի վերադարձնենք զինք ու (մեր) առաքեալներէն մին պիտի ընենք (ապագային)»:

8. Եւ Փարաւոնի ընտանիքէն (ոմանք) գտան զինք. քանի (կամեցանք) որ իրենց թշնամի դառնայ ու վիշտ պատճառէ. որովհետեւ Փարաւոն, Համան եւ իրենց բանակները իսկապէս մեղանչող էին:

9. Փարաւոնի կինը ըսաւ իրեն. «Ինծի եւ քեզի աչքի հրճուանք մըն է. չ'ըսպաննէք զինք. կարող է մեզի օգտակար ըլլալ, կամ ալ կ'որդեգրենք զինք»: Որեւէ նախազգացում չունեցան (թէ ապագային ով պիտի դառնայ):

10. Առաւօտուն Մուսէսի մօր սիրտը ցաւալի դատարկութիւն մը զգաց եւ գրեթէ պիտի յայտնէր (մանուկին) ինքնութիւնը, եթէ Մենք իր սիրտը ամրապնդելով հաւատքը չզօրացնէինք:

11. Եւ ուրեմն ըսաւ (Մովսէսի) քրոջ. «Հետեւիր իրեն (մանուկին)». ան ալ հեռուէն դիտեց զինք, մինչ իրենք (Մովսէսը առնողները) անտեղեակ էին ատկէ:

12. Մենք սկիզբէն արգիլեցինք որ (մանուկը) ուրիշի կուրծքը ծծէ. եւ (երբ քոյրը գիտցաւ) ըսաւ. «Առաջնորդե՞մ ձեզ ընտանիքի մը, որ ձեզի համար հոգայ զինք ու բարօրութեամբ մեծցնէ»:

13. Եւ այսպէսով, իր մօր վերադարձուցինք զինք, որպէսզի իր աչքը (տեսնելով) ուրախանայ եւ այլեւս չտխրի, ու անդրադառնայ թէ Աստուծոյ խոստումը իրապէս կը պատահի՝ հակառակ ատոր որ (մարդոց) մեծամասնութիւնը չեն գիտեր (ասիկա):

14. Երբ (Մովսէս) չափահաս դարձաւ մտային հասունութեամբ, իրեն պարգեւեցինք դատողութիւն եւ գիտութիւն. քանի այսպէս կը վարձատրենք բարիք ընողները:

15. Եւ (օր մը) քաղաք այցելեց, երբ ժողովուրդը (հանգիստի պահ կ'անցնէր)՝ անտեղեակ անցուդարձերէն. եւ հոն հանդիպեցաւ երկու մարդոց, որոնք իրար հետ կը կռուէին: Անոնցմէ մին իր կողմնակիցներէն էր, իսկ միւսը՝ հակառակորդ մարդոցմէ: Իրեն կողմնակից եղողը զինք օգնութեան կանչեց. Մովսէս ալ հարուած մը տալով սպաննեց (հակառակորդը):

(Բայց յետոյ) ըսաւ. «Ասիկա Սատանային գործն է: Իրապէս, ան բացայայտ թշնամի է որ կը մոլորէ (մարդը)»:

16. (Եւ աղօթեց) ըսելով. «Ով Տէրս. իրապէս իմ անձիս դէմ մեղանչեցի. ուրեմն ներումդ շնորհէ ինծի»:

Եւ Ան ներեց իրեն, քանի իրապէս Ինք է Ներողը, Ողորմածը:

17. Ըսաւ. «Տէր իմ. (կը խոստանամ) ինծի շնորհած բոլոր օրհնութիւններուն համար, թէ այլեւս երբեք պիտի չ'օգնեմ մեղաւորներու»:

18. Յաջորդ առաւօտ, քաղաքին մէջ վախով շուրջ դին կը նայէր եւ ահաւասիկ նոյն անձը, որու օգնած էր նախորդ օր, զինք (օգնութեան) կը կանչէր: Մովսէս ըսաւ իրեն. «Տես, դուն որոշապէս խոր սխալի մէջ ես»:

19. Բայց յետոյ, երբ (անզգալաբար) ուզեց հարուածել իրենց երկուքին հակառակորդը, այս վերջինը ըսաւ. «Ով Մովսէս, կ՚ուզես սպանել զիս ինչպէս որ երէկ ուրիշ ա՚նձ մը սպանեցիր: Քու նպատակդ պարզապէս դաժան անձ մը ըլլալ է այս երկրի վրայ եւ ոչ բարեկարող մը»:

20. Մինչ այդ քաղաքին հեռաւոր անկիւնէն մարդ մը եկաւ վազելով եւ ըսաւ. «Ով Մովսէս. պալատականները (մեծաւորները) կը մտածեն քեզ սպանել: Ուրեմն հեռացիր հոսկէ. իրապէս, քեզի լաւ կը մաղթեմ (կը խրատեմ)»:

21. Եւ ուրեմն հոնտեղէն հեռացաւ վախով ու չորս դին նայելով: Ըսաւ. «Տէր իմ. ազատէ զիս բոլոր անիրաւ մարդոցմէ»:

22. Ուրեմն ուղղուեցաւ դէպի Մատեան (քաղաքը) եւ ըսաւ (ինքնիրեն). «Կարելի է որ (այսպէսով) Տէրս պիտի առաջնորդէ զիս դէպի ուղիղ ճանապարհը»:

23. Երբ հասաւ Մատեանի ջրհորներուն (ջուրերուն), տեսաւ խումբ մը մարդիկ որոնք ջուր կու տային (իրենց արջառներուն). եւ տեսաւ թէ անդին կեցած էին երկու կիներ, որոնք մէկդի պահած իրենց արջառները (կը սպասէին):

(Մովսէս) հարցուց. «Ի՞նչ է ձեր խնդիրը»:

(Երկու կիները) պատասխանեցին. «Չենք կրնար ջուր տալ (մեր կենդանիներուն) մինչեւ որ հովիւները քաշուին հեռանան. քանի (տկար ենք եւ) մեր հայրն ալ շատ ծեր է»:

24. Ուրեմն ինք ջուր տուաւ (անոնց կենդանիներուն) ու շուքին տակ քաշուելով աղօթեց. «Տէր իմ. իրապէս շատ պէտք ունիմ այն բարիքներուն, որ Դուն կարող ես ինծի պարգեւել»:

25. (Քիչ) ետք, երկու կիներէն մէկը ամաչելով մօտեցաւ իրեն եւ ըսաւ. «Տես. հայրս քեզ կը հրաւիրէ, որպէսզի հատուցանէ քեզ ջուր տալուդ համար (մեր արջառներուն)»:

Երբ գնաց իր մօտ ու պատմեց իր (կեանքին) պատմութիւնը, (ծերը) ըսաւ. «Մի վախնար.հիմա ապահով ես այդ անիրաւներէն»:

26. (Աղջիկներէն) մին ըսաւ. «Հայրիկ. վարձէ զինք. քանի տես, լաւագոյն անձը որ կրնաս վարձել (իր նման) զօրաւոր եւ վստահելի պէտք է ըլլայ»:

27. Ըսաւ. «Տես. այս աղջիկներէս մին կ՚ուզեմ կնութեան տալ քեզի այն հասկացողութեամբ, որ ութը տարի ծառայութեանս մէջ մնաս. իսկ եթէ տասը տարին ամբողջացնես, ատիկա քու (բարեացակամ) որոշումդ է. քանի ես չեմ ուզեր դժուարութիւն յարուցանել քեզի, այլ Աստուծոյ կամքով, պիտի նկատես թէ արդար եմ իմ գործնունէութիւններուս մէջ»:

28. Պատասխանեց. «Այսպէս պիտի ըլլայ (համաձայնութիւնը) իմ եւ քու միջեւ: Երկու ժամանակաշրջաններէն որ մէկը որ ամբողջացնեմ, ինծի հանդէպ թշնամութիւն չըլլայ: Եւ Աստուած վկայ ըլլայ բոլոր մեր խօսքերուն»:

29. Մովսէս ամբողջացնելէ ետք իր (աշխատանքի) ժամանակաշրջանը, իր ընտանիքով կը թափառէր երբ կրակ մը նշմարեց լերան լանջին. (ուրեմն) ըսաւ . «Տեսէք, կրակ մը տեսայ, դուք հոս մնացէք եւ ես երթամ ձեզի տեղեկութիւն մը բերեմ եւ կամ խանձող ածուխ՝ որպէսզի կարենաք տաքնալ»:

30. Բայց երբ մօտեցաւ ատոր, կանչ մը լսեց հովիտին աջ կողմէն՝ օրհնեալ գետնի (կրակոտ) ծառէն. «Ով Մովսէս. Իրապէս Ես եմ Աստուած, Տէրը ամբողջ տիեզերքի»: 31. Եւ (շարունակեց). «Գաւազանդ գետին նետէ»: Բայց երբ տեսաւ թէ այդ կը շարժի, կարծես թէ օձ մը ըլլար, ետ քաշուեցաւ առանց դառնալու:

32. «Ով Մովսէս. մօտեցիր եւ մի վախնար. քանի տես, դուն ապահովուած ես: Հիմա ձեռքդ ծոցդ դիր. այդ դուրս պիտի գայ ճերմկած, անարատ: Առանց վախի բազուկդ քեզի մօտ պահէ: Ահաւասիկ երկու ապացոյց (նշան) Տիրոջմէդ (թէ դուն Իր առաքեալն ես), ուղղուած Փարաւոնին եւ իր մեծաւորներուն. քանի տես, անոնք անբարոյ մարդիկ են»:

33. (Մովսէս) ըսաւ. «Տէր իմ. ես իրենցմէ մէկը սպանած եմ, եւ ուրեմն կը վախնամ որ իրենք ալ զիս սպանեն: 34. Իսկ եղբայրս Ահարոն ինծմէ շատ աւելի լեզուանի է: Ուրեմն զինք հետս ղրկէ որպէս օգնական, որպէսզի վկայէ (հաստատէ) իմ խօսքերուս ճշմարտութեան. քանի իսկապէս կը վախնամ որ զիս պիտի դրժեն»:

35. Ըսաւ. «Քու բազուկդ պիտի զօրացնենք եղբօրդ միջոցաւ եւ երկուքդ ալ պիտի լիազօրենք այնպէս, որ պիտի չկարենան դպչիլ ձեզի: Մեր պատգամներուն շնորհիւ, երկուքդ եւ ձեր հետեւորդները պիտի յաղթանակեն»:

36. Բայց երբ Մովսէս հաղորդեց իրենց Մեր յստակ պատգամները, (Փարաւոն եւ իր մեծաւորները) ըսին. «Այս բոլորը շինծու հմայիչ պերճախօսութիւն են պարզապէս. եւ ասկէ առաջ երբեք չէինք լսած այս՝ (նոյնիսկ) մեր նախահայրերուն օրով»:
37. Եւ Մովսէս պատասխանեց. «Տէրս շատ լաւ գիտէ թէ ով Իր կողմէ առաջնորդուած կու գայ, եւ թէ ապագան որու կը պատկանի: Իրապէս, անիրաւ մարդիկ երբեք չեն յաջողիր»:
38. Փարաւոն ալ ըսաւ. «Ով մեծաւորներ. ես չէի գիտեր թէ դուք ինծմէ տարբեր աստուած մը կրնաք ունենալ: Լաւ ուրեմն, ով Համան, ինծի կրակ մը վառէ (եփելու աղիւսի) կաւերը եւ յետոյ բարձր աշտարակ մը շինէ, որպէսզի բարձրանալով նայուածք մը նետեմ Մովսէսի Աստծոյն՝ թէպէտ ես կը խորհիմ թէ ինք ստախօս մըն է»:
39. Այսպէս անքարտաւանօրէն, ինք եւ իր բանակայինները անիրաւութեամբ կը վարուէին երկրի վրայ. եւ կը խորհէին թէ Մեր առջեւ կանգ պիտի չառնեն (Դատաստանի համար): 40. Եւ ուրեմն, Մենք ալ բռնելով զինք ու իր բանակը շպրտեցինք ծովուն մէջ: Հետեւաբար տես թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ այդ անիրաւներուն:
41. (Կործանելով) զիրենք վերածեցինք առաջնորդներու, որոնք դէպի կրակ գացող ճամբան ցոյց կու տան: Յարութեան Օրն ալ ոչ մէկ աջակից պիտի ունենան: 42. Այս աշխարհի մէջ անիծուած պիտի մնան, իսկ Յարութեան Օրը՝ զրկուած ամէն բարիքէ:
43. Եւ իսկապէս, նախկին սերունդները կործանելէ ետք, Մովսէսին տուինք Գիրքը (Մեր ներշնչումը), որպէս միջոց մարդոց նկատառութեան, եւ որպէս ուղղութիւն եւ շնորհ, որպէսզի կարենան յիշել (Մեզ):
44. Իսկ դուն (Ով Մարգարէ), ներկայ չէիր (լերան) արեւմտեան ափը երբ Օրէնքը պարտադրեցինք Մովսէսին. ոչ ալ անոնց կողքին, որոնք վկայեցին (այդ Օրէնքը: Մովսէսի ժամանակակից չէիր). 45. ո՛չ, բայց Մենք սերունդներ յառաջացուցինք (իրենց եւ քու միջեւ), եւ իրենց կեանքի շրջանը երկար էր:
Ոչ ալ Մատեանի ժողովուրդին մէջ քալեցիր, Մեր պատգամները իրենց հաղորդելու. ո՛չ, բայց Մենք կը ղրկէինք (Մեր առաքեալները, որպէս պատգամաբեր):
46. Ոչ ալ ներկայ էիր լերան լանջին, երբ կանչեցինք (Մովսէսը). սակայն (դուն ղրկուած ես) որպէս շնորհ մը քու Տիրոջդ կողմէ՝ ազդարարելու մարդոց, որոնց ոչ մէկ ազդարարութիւն եղած է քեզմէ առաջ, որպէսզի կարենան յիշել (Մեզ). 47. եւ (քեզ ղրկած ենք) որպէսզի առարկութիւն մը չունենան (Դատաստանի Օրը)՝ երբ իրենց արարքներուն իբրեւ արդիւնք աղէտի հանդիպին՝ ըսելով. «Ով մեր Տէրը. եթէ մեզի ալ առաքեալ մը ղրկած ըլլայիր, պիտի հետեւէինք Քու պատգամներուդ, եւ հաւատացեալ դարձած պիտի ըլլայինք»:
48. Սակայն հիմա, որ Մեր կողմէ ճշմարտութիւնը ստացած են, կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ իրեն չյայտնուեցաւ ճիշդ ինչ որ Մովսէսին յայտնուած է»:
Բայց իրենք չէ՞ն, որ նախապէս ուրացան ճշմարտութիւնը այն ինչի՝ որ Մովսէսին տրուած էր: Իրենք են ըսողը. «Երկու մտախարն օրինակներ, որոնք իրարու նեցուկ եղած են»: Եւ կ'աւելցնեն «Տեսէք, մենք երկուքն ալ կ'անտեսենք. (չենք հաւատար) »:
49. Ըսէ՛. «Ուրեմն մէջտեղ բերէք Աստուծոյ կողմէ յայտնուած ուրիշ գիրք մը, որ այս երկուքէն (Թորայէն եւ Քուրանէն) աւելի լաւ ուղղութիւն կու տայ: Ես պիտի հետեւիմ անոր, եթէ դուք ճշմարիտը կ'ըսէք»:
50. Եւ քանի չեն կրնար պատասխանել քու այս ըսածիդ՝ գիտցիր թէ իրենք կը հետեւին միմիայն իրենց քմահաճոյքներուն: Եւ ով աւելի մոլորած կրնայ ըլլալ այն անձէն, որ փոխան Աստուծոյ առաջնորդութեան՝ կը հետեւի իր անձնական քմահաճոյքին:
Իրապէս, Աստուած Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր անիրաւ մարդոց:
51. Իրապէս, (Մեր) այս խօսքը աստիճանաբար հասցուցինք իրենց (մարդոց), որպէսզի կարենան մտաբերել (յիշել):
52. Անոնց որ նախապէս տուած ենք Գիրքը (յայտնութիւնը), կը հաւատան անոր. 53. եւ երբ որ իրենց (յստակ կերպով) փոխանցուի, կ'ըսեն. «Կը հաւատանք անոր, քանի տեսէք, այդ մեր Տիրոջմէ ճշմարտութիւնն է. եւ իրապէս, մենք ասկէ առաջ արդէն յանձնուած ենք Իրեն»:
54. Ասոնք են որ կրկնակի վարձատրութիւն պիտի ստանան քանի դժուարութեանց կը համբերէին, չարը բարիով կը վանէին, եւ Մեր իրենց հայթայթածէն ուրիշին բաժին կը հանէին. 55. իսկ երբ դատարկ խօսքեր կը լսէին, կը հեռանային անկէ ըսելով. «Մենք մեր գործունէութեան պատասխանատու ենք եւ դուք ալ ձեր գործունէութեան: Խաղաղութիւն ձեզի. մենք տգիտութիւն չենք բաղձար »:

56. Իրապէս, դուն կարող չես ուղղել բոլոր անոնք, որոնք դուն կը սիրես. սակայն Աստուած է որ կ'ուղղէ այն անձը, որ կը կամենայ (ուղղուիլ). եւ Ան շատ լաւ գիտէ բոլոր անոնք, որոնք կ'ուզեն ուղղուիլ:

57. Ոմանք կ'ըսեն. «Եթէ հետեւինք քու հրաւիրած ուղղութեանդ, մեր հողէն իսկ կը հեռացուինք»:

Ինչո՞ւ. Մենք իրենց ապահով ապաստան մը չե՞նք հաստատած՝ ուր Մեր կողմէ որպէս պաշար, ամէն տեսակ պտուղ պիտի հաւաքուի (հայթայթուի):

Բայց շատեր անտեղեակ են (այս իրողութենէն):

58. Քանի՜ քանի շրջանակներ, որոնք ցոփ ապրելակերպ ունէին, կործանած ենք, եւ իրենց բնակարանները շատ քիչ բնակութիւն ունեցած են իրենցմէ ետք. քանի իրապէս, Մենք ենք որ պիտի մնանք երբ ամէն ինչ անցած է (Մենք են միակ ժառանգորդները):

59. Եւ քու Տէրդ երբեք չէ կործանած շրջանակ մը, առանց նախապէս պատգամաբեր մը առաքելու իրենց կեդրոնը՝ ուր Մեր պատգամները կը հաղորդէր իրենց: Եւ երբեք չենք կործանած շրջանակ մը, բացի երբ անոր ժողովուրդը անիրաւութիւններ կ'ընէր:

60. (Ի մտի ունեցէք). այն ինչ որ (ներկայիս) տրուած է ձեզի, աշխարհային կեանքի վայելքն ու պերճանքն են. բայց այն ինչ որ Աստուծոյ մօտ է, աւելի լաւն է ու մնայունը: Չէ՞ք ուզեր ուրեմն տրամաբանել:

61. Այն անձը, որու տուած ենք աղուոր խոստում մը, որ պիտի իրականանայ՝ կարելի՞ է բաղդատել անձի մը, որու պարգեւած ենք աշխարհային (անցուկ) հաճոյքներ, բայց Յարութեան Օրը դատի պիտի ներկայանայ (Մեր առաջ): 62. Քանի այն Օր, Ան պիտի կանչէ զիրենք ու հարց տայ. «Ո՞ւր են հիմա այդ ձեր կարծեցեալ բաժնեկիցներս»:

63. Անոնք որոնց դէմ (Մեր ճշմարտութեան) խօսքը պիտի բացայայտուի, պիտի ըսեն. «Մեր Տէրը. շեղեցինք զիրենք ճիշդ ինչպէս որ մենք նախապէս շեղած էինք: Քու առաջդ անպարտ ենք իրենց հանդէպ, (քանի) մեզ չէ որ կը պաշտէին»:

64. Եւ իրենց պիտի ըսուի. «Կանչեցէք ձեր (պաշտած) կարծեցեալ Աստուծոյ բաժնեկիցները»: Իրենք ալ պիտի կանչեն, բայց անոնք պիտի չպատասխանեն իրենց. ուրեմն պիտի տեսնեն տանջանքը (որ կը սպասէ իրենց)... երանի ուղղուած ըլլային:

65. Եւ այն Օր պիտի կանչէ զիրենք ու հարց տայ. «Ինչպէ՞ս պատասխանեցիք Իմ պատգամաբերերուս»: 66. Այն ատեն ամէն հակաճառութիւն եւ պատրուակ ջնջուած պիտի ըլլան իրենց մտքերէն, եւ իրարմէ ալ որեւէ պատասխան պիտի չ'ստանան:

67. Բայց անոր հակառակ, ով որ դարձ ունենայ եւ հաւատք ընծայելով բարի արարքներ կատարէ՝ կրնայ յուսալ որ յաջողութիւն գտնողներու կողքին գտնուի:

68. Քու Տէրդ է որ կը ստեղծէ Իր կամեցածը եւ կ'ընտրէ այն ինչ որ լաւագոյնն է իրենց համար (այսինքն մարդոց): Փառաւոր է Աստուած, եւ Ան շատ աւելի բարձր է իրենց կարծեցեալ Աստուծոյ բաժնեկիցներէն:

69. Եւ քու Տէրդ գիտէ ամէն ինչ որ իրենք իրենց սրտին մէջ գաղտնի կը պահեն, ինչպէս եւ ամէն ինչ որ կը բացայայտեն. 70. քանի Ինք է Աստուած, որմէ զատ ուրիշ աստուած չկայ: Գովքը Իրեն կը պատկանի սկիզբէն մինչեւ վերջ: Ամէն դատողութիւն Իր մօտ է. եւ բոլորդ ալ Իրեն պիտի վերադարձուիք:

71. Ըսէ՛. «Երբեք նկատի առա՞ծ էք այս. եթէ Աստուած ձեզ անընդհատ գիշերուան մէջ թողուր, մինչեւ Յարութեան Օրը՝ կա՞յ Աստուծմէ տարբեր աստուած մը որ ձեզի լոյս տար: Ուրեմն մտիկ պիտի չընէ՞ք (ճշմարտութիւնը)»:

72. Ըսէ՛. «Երբեք նկատի առա՞ծ էք այս. եթէ Աստուած ձեզ անընդհատ ցերեկուան մէջ թողուր, մինչեւ Յարութեան Օրը՝ կա՞յ Աստուծմէ տարբեր աստուած մը, որ ձեզի գիշեր տար եւ անոր ընթացքին կարենայիք հանգստանալ: Ուրեմն պիտի չտեսնէ՞ք (ճշմարտութիւնը)»: 73. Քանի Իր գթասիրութեամբ է որ Ան ձեզի տուած է գիշերն ու ցերեկը, որպէսզի կարենաք հանգչիլ ինչպէս եւ Իր պարգեւները փնտռէք ու հետեւաբար երախտապարտ (շնորհակալ) ըլլաք:

74. Եւ այն Օր պիտի կանչէ զիրենք ու հարց տայ. «Ո՞ւր են հիմա ձեր կարծեցեալ բաժնեկիցներս»:

75. Եւ իւրաքանչիւր հասարակութենէ վկաներ պիտի կանչենք ու ըսենք. «Ապացոյցը (փաստ) տուէք ձեր (պնդումներուն)»:

Այն ատեն պիտի հասկնան թէ, ճշմարտութիւնը Աստուծոյ է, եւ իրենց շինծու մտայնութիւնները պիտի աներեւութանան իրենցմէ:

76. Տեսէք, Գարուն Մովսէսի մարդոցմէ էր. բայց ամբարտաւան կերպով ինքնահաւան էր միւսներէն՝ պարզապէս քանի իրեն պարգեւած էինք այնպիսի հարստութիւններ, որոնց գանձերուն բանալիներն իսկ ծանր կու գային խումբ մը մարդոց (շալկելու):

Երբ իր մարդիկը ըսին իրեն. «Մի հրճուիր (քու հարստութեամբդ), քանի Աստուած չի սիրեր անոնք, որոնք կը հրճուին (ունայն բաներով). 77. փոխարէնը փնտռէ յաջորդ կեանքը, Աստուծոյ քեզի շնորհած պարգեւներուն միջոցաւ, առանց մոռնալու քու բաժինդ այս աշխարհի մէջ. եւ բարիք ըրէ (ուրիշներու) ինչպէս որ Աստուած բարիք ըրած է քեզի, ու անբարոյականութիւն մի սփռեր երկրի վրայ. քանի իրապէս, Աստուած չի սիրեր անառակութիւն սփռողները»:

78. Ան պատասխանեց. «Այս բոլորը ունեցայ շնորհիւ իմ ունեցած գիտակցութեանս միմիայն»:

Չէ՞ր գիտեր արդեօք թէ Աստուած բնաջնջած է շատ մը (ամբարտաւան) սերունդներ իրմէ առաջ. մարդիկ, որոնք իրմէ աւելի զօրաւոր էին ու շատ աւելի հարստութիւն դիզած: Բայց իրեն նման մեղաւորներ կարելի չէ հարցուփորձել իրենց մեղքերուն առնչութեամբ…:

79. Եւ ուրեմն (Գարուն) իր ժողովուրդին ներկայացաւ իր պերճանքներով (շքեղութեամբ). անոնք որոնք միայն այս կեանքով հետաքրքրուած են ըսին. «Երանի մեզի ալ տրուէր այն, որ Գարունին տրուած է. ան բացառիկ բախտաւոր է, իրապէս»:

80. Բայց ուրիշներ, որոնք ճշմարիտ գիտակցութիւնը ունէին ըսին. «Վայ ձեզի. Աստուծոյ աչքով արժանիք ունենալը, շատ աւելի լաւ է ոեւէ մէկու համար, որ հաւատք կ'ընծայէ ու բարիք կը կատարէ. բայց այս (օրհնութիւնը) կը ստանայ միմիայն դժուարութեանց համբերողը»:

81. Եւ ուրեմն երբ հողին կուլ տուինք զինք ու իր բնակարանը, ոչ մէկ բան ունէր որ զինք պաշտպանէր Աստուծոյ դէմ, եւ ոչ ալ ինքզինքին կրցաւ օգտակար դառնալ:

82. Եւ յաջորդ առաւօտ, անոնք որոնք տակաւին երէկ կը ցանկային իր դիրքը ունենալ, ըսին. «Աւա՜ղ (որ չենք կարողացած անդրադառնալ), թէ իսկապէս (միայն) Աստուած է առատութեամբ պարգեւողը, եւ կամ ալ սահմանափակ տուողը՝ որու որ Ինք կամենայ Իր ծառաներէն: Եթէ Աստուած մեզի չգթար, մեզ ալ կրնար հողին կուլ տալ: Աւա՜ղ… ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի չյաջողին»:

83. Գալով յաջորդ կեանքին, զայն կը շնորհենք անոնց, որոնք երկրի վրայ մեծարանք չեն փնտռեր, ոչ ալ անբարոյականութիւն կը սփռեն. քանի ապագան կը պատկանի Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներուն:

84. Ան որ բարիք մը ըրած է, ատկէ լաւը պիտի ստանայ. բայց ան որ չարիք մը ըրած է, (գիտցէք թէ) չարիք ընողները պիտի վարձատրուին նման իրենց արարքներուն:

85. Իրապէս, Ան որ այս Ընթերցումը (Քուրանը) կազմելով քեզի պարտադրեց, վստահօրէն քեզ (մահէն) պիտի վերադարձնէ վերանորոգուած կեանքի մը:

Ըսէ՛. «Տէրս շատ լաւ գիտէ թէ ով ճիշդ ուղղութեան մէջ է եւ ով յստակ կերպով մոլորած»:

86. Դուն երբեք չէիր կրնար նախատեսել (ակնկալել) որ այս Գիրքը պիտի տրուէր (իրամցուէր) քեզի. բայց (այդպէս պատահեցաւ) միմիայն քու Տիրոջդ գութով (շնորհով):

Հետեւաբար, մի պաշտպաներ (զայն) ուրացողները. 87. եւ մի թողուր որ քեզ հեռացնեն Աստուծոյ պատգամներէն՝ հիմա որ վերէն պարգեւուած է այդ քեզի:

Եւ երբեք Աստուծոյ բաժնեկցութիւն վերագրող մի ըլլար 88. ու Աստուծոյ կողքին ուրիշ ոչ մէկ աստուծոյ կոչ ըրէ:

Իրմէ դուրս ուրիշ աստուած չկայ: Ամէն ինչ պիտի կործանի, բացի իր Անձէն: Իրն է ամէն վճիռ ու բոլորդ ալ Իրեն պիտի վերադարձուիք:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԸԱՆՔԱՊՈՒԹ

29. Սարդը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա.Լ.Մ.

2. Արդեօք մարդիկ կը խորհին թէ ազա՞տ պիտի ձգուին երբ կ'ըսեն, «Հաւատք ընծայեցինք», ու (կը խորհին) թէ այլեւս փորձի պիտի չե՞նթարկուին:

3. Իսկապէս փորձած ենք իրենցմէ առաջ ապրողները եւ ուրեմն (զիրենք ալ անպայման պիտի փորձենք, որովհետեւ) Աստուած անպայման պիտի նշէ անոնք, որոնք ճիշդը կ'ըսեն, եւ Ան անպայման պիտի նշէ անոնք, որոնք սուտ կը խօսին:

4. Եւ կամ արդեօք («կը հաւատանք» ըսելով) չարիք ընողները կը խորհին՝ թէ փախո՞ւստ պիտի տան Մեզմէ: Իսկապէս վատ է իրենց դատողութիւնը:

5. Ան որ յոյս ունի (Յարութեան Օրը) Աստուած դիմաւորելու (թող պատրաստ ըլլայ). քանի տեսէք, Աստուծոյ (ձեզի տուած) պայմանաժամը անպայման պիտի հասնի (բոլորդ ալ մահ պիտի ունենաք), եւ Ինք է ամէն ինչ լսողը, Ամենագէտը: 6. Ուրեմն, ով որ ջանք թափէ (Աստուծոյ սիրոյն), ջանք թափած կ'ըլլայ պարզապէս իր օգտին համար. քանի իրապէս, Աստուած ոչ մէկ կարիք ունի ամբողջ տիեզերքի մէջ (Ինքնաբաւ է):

7. Գալով անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարի արարքներ կը կատարեն, իսկապէս պիտի սրբենք իրենց (նախկին) չար արարքները ու պիտի վարձատրենք զիրենք իրենց լաւագոյն արարքներուն համեմատ:

8. Մարդ արարածին յանձնարարած ենք որ բարի վերաբերմունք ունենայ իր ծնողաց հանդէպ. սակայն եթէ ջանան որ դուն բաժնեկից վերագրես Ինծի - բան մը որ քու հասկացողութենէդ դուրս է - այդ պարագային չի հնազանդիս իրենց: Բոլորդ ալ Ինծի պիտի վերադառնաք եւ ես ձեզի պիտի հասկցնեմ թէ ինչ կ'ընէիք (կեանքի ընթացքին):

9. Բայց անոնք որ հաւատացած են ու բարիքներ կատարած, անոնք անպայման պիտի միացնենք առաքինիներու խումբին:

10. Կան մարդիկ որոնք կ'ըսեն. «Մենք Աստուծոյ կը հաւատանք», բայց երբ այսպիսի մէկը տառապանք կրէ Աստուծոյ սիրոյն, կը խորհի թէ մարդոց հալածանքը նման է Աստուծոյ պատիժին. մինչ երբ Տիրոջմէդ օժանդակութիւն մը գայ (հաւատացեալներուն), ինք կ'ըսէ. «Տեսէք, մենք միշտ ձեր կողքին եղած ենք»:

Աստուած ամենեւին տեղեակ չէ՞ բոլոր արարածներու մտածելակերպէն (իրենց սրտերուն պարունակութենէն):

11. Աստուած անպայման պիտի նշէ անոնք, որոնք կը հաւատան, եւ անպայման պիտի նշէ կեղծաւորները (բարիսեցիները):

12. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն հաւատացեալներուն.«Հետեւեցէք մեր (կեանքի) ուղիին եւ իսկապէս մենք ձեր մեղքերը կը կրենք»:

Բայց անոնք երբեք չեն կարող կրել ուրիշներու մեղքերէն՝ ոչ մէկ բաժին. նկատի առէք թէ իսկապէս կը ստեն:.13. Անոնք անպայման պիտի կրեն իրենց անձնական բեռը եւ իրենց բեռան կողքին յաւելեալ բեռեր. եւ Յարութեան Օրը հաշիւ պիտի տան իրենց շինծու ասացուածքներուն համար:

14. Մենք նախապէս Նոյը առաքեցինք իր ժողովուրդին, եւ ան իրենց հետ ապրեցաւ հազար տարիէն միայն յիսուն տարի պակաս. եւ ուրեմն ջրհեղեղը նուաճեց զիրենք երբ տակաւին (կը շարունակէին) անիրաւութիւններ ընել. 15. սակայն զինք փրկեցինք, միասնաբար անոնց հետ, որոնք տապանին մէջ էին, եւ յետոյ պատգամ դարձուցինք այս բոլորը մարդկութեան համար (որ յիշեն):

16. Աբրահամն ալ (Մեր կողմէ ներշնչուած) ըսաւ իր ժողովուրդին. «Աստուած պաշտեցէք եւ Իրեն հանդէպ զգաստացէք. այս ձեզի համար լաւագոյնն է՝ եթէ միայն գիտակցիք ասոր: 17. Փոխան Աստուծոյ կուռքեր կը պաշտէք եւ (այդպիսով) սուտեր կը յօրինէք: Տեսէք, այդ առարկաները որոնք կը պաշտէք Աստուծոյ փոխարէն, կարողութիւն չունին ձեզի սնունդ հայթայթելու. ուրեմն ձեր սնունդը խնդրեցէք Աստուծմէ եւ Զինք պաշտեցէք ու երախտապարտ եղէք Իրեն. (քանի) Իրեն պիտի վերադարձուիք: 18. Իսկ եթէ կ'ըսէք "Սուտ է", արդէն նախապէս շատ մը հասարակութիւններ "Սուտ է" ըսած են (առաքեալներուն). բայց առաքեալի մը միակ պարտաւորութիւնն է յստակ կերպով հաղորդել (իրեն վստահուած պատգամը)»:

19. Արդեօք (մարդիկ) չե՞ն նկատած թէ Աստուած յառաջացուցած է (կեանքի) ստեղծագործութիւնը եւ յետոյ դարձեալ կը կրկնէ զայն: Այս իրապէս շատ հեշտ է Աստուծոյ համար:

20. Ըսէ՛. «Դարձէք երկրի շուրջ եւ տեսէք թէ ինչպէս Ան յառաջ բերած է (մարդու) ստեղծագործութիւնը: Նոյնպէս ալ Աստուած պիտի յառաջացնէ յաջորդ կեանքը. քանի իրապէս, Աստուած Ամենակարող է: 21. Ան կը պատժէ որու որ Ինք կամենայ եւ կ՚ողորմի որու որ Ինք կամենայ. եւ բոլորդ ալ Իրեն պիտի վերադարձուիք: 22. Ոչ երկրի վրայ եւ ոչ ալ երկնքի մէջ կարող էք խոյս տալ Իրմէ. Աստուծոյ դէմ պաշտպան չունիք, ոչ ալ որեւէ օժանդակ»:

23. Անոնք որոնք կը դրժեն Աստուծոյ պատգամները ինչպէս եւ Իր հետ ունենալիք հանդիպումը, իրենք են որ յուսահատ կը դառնան Իմ գութէս եւ շնորհէս. եւ իրենք են որ պիտի կրեն ցաւալի տանջանքը (յաջորդ կեանքի ընթացքին):

24. (Գալով Աբրահամին,) իր մարդոց միակ պատասխանն էր. «Սպանեցէք զինք, կամ ալ այրեցէք »: Սակայն Աստուած ազատեց զինք կրակէն:

Տեսէք. այս (պատմութեան մէջ) իսկական պատգամներ կան հաւատացող մարդոց համար:

25. Եւ (Աբրահամ) ըսաւ. «Փոխան Աստուծոյ կուռքեր կը պաշտէք, պարզապէս սէր ունենալու իրար (ձեր եւ ձեր նախահայրերուն) միջեւ՝ աշխարհային կեանքի ընթացքին. բայց յետոյ, Յարութեան Օր, իրար պիտի ուրանաք եւ իրար պիտի անիծէք՝ քանի ձեր բոլորին նպատակակէտը կրակը պիտի ըլլայ, եւ պիտի չունենաք ոչ մէկը ձեզի օժանդակող»:

26. Եւ ուրեմն (իր եղբօրորդին) Ղովտը հաւատաց իրեն ու ըսաւ. «Իրապէս, ես ալ պիտի հրաժարիմ (կռապաշտութենէ ու դառնամ) Տիրոջս. քանի իրապէս Ան է Հզօրը, Իմաստունը»:

27. Մենք իրեն (Աբրահամին) պարգեւեցինք Իսահակը եւ Յակոբը ու իր սերունդը օժտեցինք մարգարէութեամբ ու յայտնութեամբ (Գիրքով): Այս աշխարհի մէջ վարձատրեցինք զինք, եւ իրապէս, յաջորդ կեանքին մաս պիտի կազմէ առաքինիներու խումբին:

28. Եւ Ղովտն ալ (մեր կողմէ ներշնչուած) ըսաւ իր մարդոց. «Այնպիսի ձեւով մը տարուած էք սեռային զզուելի արարքներով, որու նմանը երբեք չէ պատահած բոլոր աշխարհի վրայ: 29. (Տարփանքով) կը մօտենաք մարդոց ու (բնութեան) ճամբան կը կտրէք. ձեր հաւաքոյթներուն իսկ ամօթալի վարմունք կ՚ունենաք»:

Բայց իր մարդոց միակ պատասխանն էր. «Բեր մեզի Աստուծոյ պատիժը, եթէ դուն իրաւը կը խօսիս»:

30. Ան աղօթեց. «Տէր իմ. օժանդակէ ինծի այս անբարոյականութիւն սփռող մարդոց դէմ»:

31. Ուրեմն երբ Մեր պատգամաւորները (իր զաւակ ունենալու) աւետը տուին Աբրահամին, (նոյն ատեն) ըսին. «Տես, այդ քաղաքի բնակիչները բնաջինջ պիտի ընենք, քանի անոր ժողովուրդը իրապէս անիրաւներ են»:

32. (Աբրահամ) ըսաւ. «Բայց Ղովտ հոն կ՚ապրի»: Անոնք պատասխանեցին. «Մենք շատ լաւ գիտենք թէ ով հոն է. պիտի ազատենք զինք եւ իր ընտանիքը, բացի իր կնոջմէ, որ իսկապէս ետ մնացողներուն հետ պիտի մնայ»:

33. Եւ երբ Մեր պատգամաբերերը Ղովտին հանդիպեցան, նեղուեցաւ իրենց համար, քանի կարող չէր զիրենք պաշտպանել. բայց անոնք ըսին. «Մի վախնար ու մի տրտմիր: Տես. քեզ ու ընտանիքդ պիտի ազատենք՝ բացի կնոջմէդ. ան անպայման ետ մնացողներուն հետ պիտի ըլլայ: 34. Իրապէս, այս քաղաքի բնակիչներուն պատուհաս մը պիտի տանք երկինքէն՝ իրենց ըրած անբարոյականութեան պատճառաւ»:

35. Եւ ուրեմն, իսկապէս յստակ նշան մը թողուցինք ատկէ (Սոդոմ Քոմորէն) այն մարդոց, որոնք իրենց տրամաբանութիւնը կը գործածեն:

36. Եւ Մատեանի (ժողովուրդին առաքեցինք) իրենց եղբայր Շուայպը, որ ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. Աստուած պաշտեցէք ու ակնկալութեամբ սպասեցէք Վերջին Օրը, ու անառակութիւն մի ընէք՝ երկրի վրայ անբարոյականութիւն սփռելով»: 37. Բայց անոնք դրժեցին զինք. հետեւաբար, երկրաշարժ մը զսպեց զիրենք ու դիակ դարձան իրենց բնակարաններուն մէջ:

38. Նոյնպէս Ըատի եւ Դամուտի (մարդոց կործանումը) պարզուեցաւ ձեզի, իրենց բնակավայրերու (քայքայումով): Սատանան, իրենց արարքները հրապուրիչ կարծել տուած էր իրենց, եւ այդպէսով, արգելք հանդիսացած (Աստուծոյ) ճամբէն (ուղղուելնուն)՝ հակառակ իրենց շնորհուած ըմբռնելու կարողութեան:

39. (Նոյնպէս ալ) Գարունը, Փարաւոնը եւ Համանը: Մովսէս ներկայացաւ իրենց ճշմարտութեան ապացոյցով, բայց իրենք ամբարտաւան վերաբերմունք ցոյց տուին երկրի վրայ ու չկրցան փախուստ տալ (Մեզմէ):

40. Ուրեմն, իւրաքանչիւրը պատասխանատու բռնեցինք իրենց յանցանքներուն համար: Ոմանց վրայ արձակեցինք կարկուտով փոթորիկ մը եւ ուրիշները կասեցան պայթումով մը. տակաւին ուրիշներու հողը կուլ տուաւ եւ մաս մըն ալ խեղդամահ ըրինք: Աստուած չէր որ անիրաւութիւն ըրաւ իրենց, այլ իրենք էին իրենց անձերուն դէմ անիրաւութիւն ընողները:

41. Անոնք որոնք Աստուծմէ տարբեր ապաւէններ կ'որդեգրեն, կը նմանին սարդի մը, որ ինքն իր տունը կը շինէ. քանի տես, ամենաանկայուն տունը սարդին տունն է՝ եթէ միայն կարենային գիտակցիլ (այդ իրողութեան):

42. Աստուած գիտէ թէ (մարդիկ) Իր փոխարէն ինչ բաներու կոչ կ'ընեն. քանի Ինք է Յզօրը, Իմաստունը:

43. Եւ Մենք այս օրինակները կը ներկայացնենք մարդոց, բայց ոչ մէկը կարող է հասկնալ ատոնց իմաստը բացի անոնցմէ, որոնք գիտակից են (Մեզի հանդէպ), 44. (եւ ուրեմն համոզուած թէ) Աստուած իմաստալից կերպով (իրաւ նպատակի մը համար) ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը. քանի տես, ատոր (այդ ստեղծագործութեան) մէջ պատգամ մը կայ բոլոր անոնց որոնք կը հաւատան (Իրեն):

45. Յաղորդէ (մարդոց) այն ինչ որ այս Գիրքէն յայտնուած (ներշնչուած) է քեզի, եւ աղօթքը վառ պահէ. քանի տես, աղօթքը արգելք կ'ըլլայ զզուելի արարքներու եւ գայթակղութիւններու. եւ Աստուած յիշելը ամենամեծ (բարիքն) է: Եւ Աստուած գիտէ ձեր բոլոր գործունէութիւնները:

46. Գրքի ժողովուրդի (նախապէս Գիրք յայտնուած) հետ մի վիճաբանիք բացի ամենաազնիւ կերպով - բացառութիւն կը կազմեն իրենց մէջ գտնուող անիրաւները - եւ ըսէք. «Կը հաւատանք ատոր որ վերէն պարգեւուեցաւ մեզի ինչպէս նաեւ ատոր որ վերէն պարգեւուած է ձեզի, քանի մեր Աստուածը եւ ձեր Աստուածը մէկ է, եւ Իրեն է որ մենք յանձնուած ենք»:

47. Եւ այսպէս (այս ոգիով) է որ Գիրքը վերէն յայտնեցինք քեզի (ով Առաքեալ): Անոնց որ վստահած ենք այս Գիրքը, կը հաւատան ատոր, ինչպէս որ կան իրենցմէ (որոնց նախապէս Գիրք յայտնած ենք) ոմանք, որոնք նոյնպէս կը հաւատան ատոր: Եւ ոչ մէկը չի մերժեր Մեր պատգամները բացի անոնցմէ, որոնք ճշմարտութիւնը կ'ուրանան. 48. քանի դուն (ով Մարգարէ), այս յայտնութենէն առաջ երբեք չես կարողացած արտասանել որեւէ գրութիւն, ոչ ալ աջովդ (ձեռքովդ) բան մը արձանագրած ես. որովհետեւ այդ պարագային, անոնք որ ճշմարտութեան հակառակ են, պատճառ պիտի ունենային կասկածելու (թէ այս քեզի յայտնուած է):

49. Բայց ոչ, (կասկածելու հարց չկայ, քանի) այս (Գիրքը) կը բաղկանայ յստակ պատգամներէ բոլոր անոնց սրտերուն, որոնք գիտակցութեամբ օժտուած են. եւ Մեր պատգամներուն ոչ մէկը կարող է առարկել բացի անոնցմէ, որոնք անիրաւութիւն կ'ընեն (իրենք իրենց դէմ):

50. Եւ տակաւին կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ Իր Տիրոջմէ հրաշքներ չեն պարգեւուած իրեն»:

Ըսէ՛. «Հրաշքները Աստուծոյ կարողութեան մէջ են, իսկ ես պարզապէս ազդարար մըն եմ»:

51. Արդեօք իրենց համար բաւարար չէ՞ որ այս Գիրքը վերէն պարգեւած ենք քեզի, որպէսզի (քու միջոցաւդ) հաղորդուի իրենց: Քանի իրապէս, այդ կը պարունակէ շնորհ, եւ յիշատակարան մըն է այն մարդոց, որոնք կը հաւատան: 52. Ըսէ՛. «Աստուած բաւարար վկայ է իմ եւ ձեր միջեւ: Ան գիտէ ամեն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. իսկ անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ունայն բաներու ու այդպիսով կ'ուրանան Աստուած՝ անոնք են, իրենք են որ պիտի տուժեն:

53. Քեզի ասպարէզ կը կարդան որ (Աստուծոյ տալիք) պատիժը աճապարես. բայց իսկապէս, եթէ Աստուծոյ կողմէ սահմանուած ժամանակաշրջանը չգոյէր, այդ տառապանքը արդէն իրենց հասած պիտի ըլլար: Բայց իսկապէս, վրայ պիտի հասնի այդ՝ զիրենք անակնկալի բերելով:

54. Քեզի ասպարէզ կը կարդան որ պատիժը աճապարես. բայց իրապէս, դժոխքը պիտի շրջափակէ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն. 55. (պիտի շրջափակէ զիրենք) այն Օրը, երբ տառապանքը իրենց վերեւէն եւ ոտքերուն տակէն պիտի ողողի, եւ այն ատեն Ան պիտի ըսէ. «Համտեսեցէք ձեր արարքներուն պտուղը»:

56. Ով Իմ հաւատացեալ ծառաներս. տեսէք, երկիրս ընդարձակ է. ուրեմն Զիս միայն պաշտեցէք:

57. Իւրաքանչիւր անձ պիտի համտեսէ մահը. վերջաւորութեան Մեզի պիտի վերադարձուիք:

58. Ուրեմն անոնք որ հաւատք ընծայելով բարիքներ կատարած են, անպայման դրախտի պալատներու մէջ պիտի տեղաւորենք զիրենք, ուր գետակներ կը հոսին՝ հոն կեանք

ունենալու համար. ի՜նչ սքանչելի վարձատրութիւն է այդ անոնց, որոնք աշխատանք կը թափեն (այդ ուղղութեամբ), 59. եւ որոնք դժուարութեանց կը համբերեն ու իրենց Տիրոջ կ'ապաւինին:

60. Քանի՛ քանի արարածներ իրենց սնունդը չեն կրեր (այդ առնչութեամբ հոգ չունին). Աստուած կը հայթայթէ իրենց, ինչպէս եւ ձեզի. քանի Ինք է Լսողը, Ամենագէտը:

61. Երբ (մարդոց) հարց տաս, «Ո՞վ է որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը, եւ կարգ կանոնի դրած է արեւն ու լուսինը», պիտի պատասխանեն, «Աստուած»:

Ինչո՞ւ ուրեմն անփոյթ են (անհոգ կը վերաբերին):

62. Աստուած առատօրէն կը հայթայթէ Իր ծառաներէն անոնց, որոնց Ինք կը կամենայ եւ կամ ալ սահմանափակ կերպով կու տայ. քանի տես, Աստուած Ամենագէտ է: 63. Երբ իրենց հարց տաս. «Ո՞վ է որ երկինքէն ջուր կու տայ եւ այդպէսով մեռած հողը կը կենդանացնէ», պիտի պատասխանեն՝ «Աստուած»:

Ըսէ՛. «Գովաբանութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի»:

Բայց շատեր պիտի չտրամաբանեն. 64. քանի (տրամաբանելով պիտի հասկնային թէ) այս աշխարհի կեանքը ժամանց եւ զբօսանք մըն է. մինչ տես, յաջորդ կեանքն է իսկական կեանքը... եթէ միայն գիտակցէին ասոր:

65. Եւ ուրեմն երբ նաւով ճամբորդեն, անկեղծ հաւատքով միայն Իրեն կոչ կ'ընեն՝ Աստուծոյ աղօթելով. բայց հազիւ թէ Ան զիրենք ապահովաբար եզերք հասցնէ, կը սկսին Աստուծոյ բաժնեկիցներ վերագրել, 66. եւ այսպէսով ապերախտութիւն ցոյց կու տան Մեր տուած շնորհներուն, եւ կը շարունակեն իրենց աշխարհային վայելքը:

67. Չե՞ն նկատեր ուրեմն, թէ ապահով ապաստարան մը պարգեւած ենք իրենց, մինչ իրենց շուրջ մարդիկ կ'առեւանգուին: Ուրեմն պիտի (շարունակե՞ն) հաւատալ ունայնութիւններու, եւ այդպէսով ուրանա՞ն Աստուծոյ օրհնութիւնները:

68. Ո՞վ աւելի անիրաւ է այն անձէն, որ Աստուծոյ մասին զրպարտութիւններ կ'ընէ, եւ կամ կը դժէ ճշմարտութիւնը որ (յայտնութեամբ) տրուած է իրեն: Դժոխքի մէջ տե՞ղ չկայ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն:

69. Գալով անոնց, որոնք ջանք կը թափեն Մեր սիրոյն, անպայման պիտի առաջնորդենք զիրենք այն ճամբաներով, որոնք դէպի Մեզ կ'ուղղեն. քանի տեսէք, Աստուած իսկապէս բարիք ընողներու կողքին է:

ՍՈՒՐԱԹ ԵՐՐՈՒՄ

30. Բիւզանդացիները

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա. Լ. Մ.

2. Բիւզանդացիները պարտութեան մատնուած են 3. ամենամօտ ճակատի վրայ: Սակայն իրենք են որ, իրենց այս խորտակումէն ետք, յաղթական դուրս պիտի գան 4. մի քանի տարուայ ընթացքին. (քանի) Աստուծոյ հետ կը կայանայ որոշման զօրութիւնը՝ սկիզբը եւ վերջը:

Եւ այն օր հաւատացեալներն ալ պիտի ուրախանան 5. Աստուծոյ աջակցութեան: Ան կ'օժանդակէ որու որ Ինք կամենայ, քանի Ինք է Հզօրը, Ողորմածը:

6. Աստուծոյ խոստումն է (այս): Աստուած երբեք Իր խոստումին թերի չի մնար, սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը չի գիտեր (այդ). 7. իրենք գիտեն միայն այս աշխարհի կեանքին մակերեսային երեւոյթները, մինչ ամենեւին անծանօթ են յաջորդ կեանքին մասին:

8. Արդեօք չ՞են մտածեր իրենց անձերուն մասին:

Աստուած միմիայն ճշմարտութեամբ ստեղծեց երկինքներն ու երկիրը եւ ինչ որ կը կայանայ ատոնց միջեւ, ու որոշ ժամանակաշրջան մը տնօրինեց. եւ տակաւին, տեսէք, մարդոց մեծամասնութիւնը յամառօրէն կը դժէ այն հանդիպումը, որ պիտի ունենան իրենց Տիրոջ հետ:

9. Արդեօք իրենք երբեք չե՞ն պտտած (ճամբորդած) երկրի վրայ եւ նշմարած թէ ինչի յանգեցան իրենց նախորդները: Անոնք իրենցմէ աւելի զօրութիւն ունէին, եւ հետքեր ալ թողուցին երկրի վրայ, ու շէնցուցին զայն ալ աւելի քան ներկայ շինարարները. եւ իրենց ալ առաքեալներ ներկայացան ճշմարտութեան ապացոյցներով. եւ ուրեմն (մերժելէ ետք ճշմարտու-

թիւնը, ոչնչացան)։ Աստուած չէր որ անիրաւութիւն ըրաւ իրենց հանդէպ, այլ իրենք էին իրենց անձերուն դէմ անիրաւութիւն ընողները։

10. Դարձեալ, չարութեան հետեւանքը ճիշդ նոյնը պիտի ըլլայ անոնց, որոնք կը դրժեն Աստուծոյ պատգամները ու կը ծաղրեն զանոնք։

11. Աստուած առաջին անգամ կը ստեղծէ (մարդը) եւ (մահէն) ետք կը վերադարձնէ զինք. եւ ի վերջոյ Իրեն պիտի վերադարձուիք (բերուիք)։

12. Եւ երբ Վերջին Ժամը կայանայ, մեղաւորները ապշահար պիտի ըլլան. 13. քանի բարեխօսներ (միջնորդներ) պիտի չունենան իրենց հնարած Աստուծոյ բաժնեկիցներէն՝ նկատի առնելով որ իրենք անձամբ պիտի դադրին հաւատալ իրենց շինծու բաժնեկիցներուն։

14. Եւ երբ Վերջին Ժամը կայանայ, այն ատեն (մարդիկ) խումբերու պիտի դասուին։ 15. Անոնք որ հաւատք ընծայելով բարիքներ կատարած են, պիտի զուարճանան պուրակներու (պարտէզներու) մէջ. 16. սակայն անոնք որ մերժելով դրժած են Մեր պատգամները, ու այդպէսով (ալ դրժած են) յաջորդ կեանքի հանդիպումը՝ պիտի յանձնուին տառապանքին։

17. Ուրեմն, Աստուած փառաբանեցէք երբ կը գիշերէք, ինչպէս նաեւ առաւօտուն՝ երբ կ'արթննաք. 18. եւ (նկատի առնելով թէ) Իրեն կը պատկանի գովքը՝ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, (փառաբանեցէք Զինք) կէսօրէ ետք ալ, ինչպէս եւ կէսօրին։

19. Ինք մեռեալներէն կեանք կը յառաջացնէ, եւ կեանք ունեցողին մահ կը պատճառէ, ու կեանք կու տայ անկենդան հողին. եւ նոյնպէս ալ դուք առաջ պիտի բերուիք (մահուընէ դէպի կեանք)։

20. Իր հրաշալիքներէն մին այս է. ձեզ հողէն կը ստեղծէ եւ ահաւասիկ դուք կը դառնաք մարդկային էակներ՝ զանազան եւ բազմազան։

21. Եւ Իր հրաշալիքներէն մին այս է. ձեզի համար կը ստեղծէ ձեր տեսակի զոյգերը (արու եւ էգ) որպէսզի իրար հակիք, եւ ձեր միջեւ սէր եւ գուրգուրանք կը սերմանէ։ Ասոր մէջ տեսէք թէ պատգամներ կան մարդոց, որոնք կը խորհրդածեն։

22. Եւ Իր հրաշալիքներէն է երկինքներու եւ երկրի ստեղծագործումը, ինչպէս եւ ձեր լեզուներու եւ գոյներու զանազանութիւնը. քանի տեսէք, ասոր մէջ պատգամներ կան գիտակից մարդոց համար։

23. Եւ Իր հրաշալիքներէն մէկն է ձեր քունը, գիշերով թէ ցերեկով, ինչպէս նաեւ ձեր (կարողութիւնը արթուն վիճակի մէջ) փնտռելու Իր լիառատ պարգեւները։ Ասոր մէջ տեսէք, պատգամներ կան մարդոց, որոնք (կը փափաքին) մտիկ ընել (խօսք լսել)։

24. Եւ Իր հրաշալիքներէն մին այս է. Ան ցոյց կու տայ ձեզի կայծակը, որ ձեր մէջ կը յարուցանէ վախ եւ ակնկալութիւն, եւ երկինքէն ջուր կը տեղացնէ, կեանք տալով անկեղան (չոր) հողին. ասոր մէջ տեսէք, պատգամներ կան մարդոց, որոնք իրենց տրամաբանութիւնը կը գործածեն։

25. Եւ Իր հրաշալիքներէն մին այս է. երկինքներն ու երկիրը կայուն կը մնան Իր կարգ կանոնով։ Ի վերջոյ, երբ մէկ կանչով ձեզ հողին մէջէն կանչէ՝ բոլորդ ալ դուրս պիտի գաք. 26. քանի Իրն է ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ ու բոլորն ալ Իր կամքին ենթակայ են։

27. Եւ Ինք է որ նախ կը ստեղծէ (ամէն կեանք) ու (մահուընէ) ետք կը վերադարձնէ զայն. եւ այս շատ պարզ է Իրեն համար, քանի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ՝ Իրն է բարձրագոյն օրինակը եւ Ինքն է Հզօրը, Իմաստունը։

28. Ան ձեզի կու տայ ձեր կեանքէն օրինակ մը. արդեօք ձեր ղեկավարած (ձեզի ենթակայ եղող) անձերէն կա՞ն ոմանք, որոնց հաւասար բաժին պիտի տայիք Մեր ձեզի հայթայթած պաշարէն, այնպէս մը որ բոլորդ ալ հաւասար բաժին ունենայիք. եւ կամ պիտի վախնայի՞ք իրենցմէ, ճիշդ ինչպէս որ կը վախնաք ձեզի հաւասար բաժնեկից անձերէն։

Այսպէս յստակ կերպով կը պարզենք այս պատգամները այն մարդոց, որոնք իրենց տրամաբանութիւնը կը գործածեն։

29. Սակայն ոչ. անիրաւ մարդիկ պարզապէս կը հետեւին իրենց քմահաճոյքներուն, առանց որեւէ գիտակցութիւն ունենալու։ Եւ ո՞վ կարող է ուղղել Աստուծմէ մոլորածները, որոնք ոչ մէկ զօրավիգ ունին.։

30. Եւ ուրեմն հայեացքդ ուղղէ դէպի (իրաւ) հաւատքը՝ ողջմտօրէն եւ համեմատ այն դասաւորման, որով Աստուած ներշնչած է մարդը (այսինքն խղճմտօրէն)։ Աստուծոյ ստեղծածը չի փոխարինուիր (մարդը պէտք չէ անխիղճ դառնայ). այս է (նպատակը իրաւ) հաւատքին. բայց շատ մարդիկ չեն գիտեր այդ։ 31. (Ուրեմն ձեզի տրուած խղճին հետեւելով) դէպի Իրեն դարձէք, եւ ուշքի եկէք Իրեն հանդէպ. աղօթքն ալ կանգուն պահեցէք եւ Աստուծոյ բաժնեկից

վերագրողներէն մի ըլլաք. 32. ոչ ալ եղէք անոնցմէ, որոնք իրենց հաւատքը խախտելով զանազան աղանդներու կը վերածուին, իւրաքանչիւր խմբակ հրճուելով իր ունեցածէն:

33. Երբ մարդիկ դժուարութեան մատնուին, կ'աղաղակեն իրենց Տիրոջ՝ Իրեն դարձած (օգնութեան համար). սակայն հազիւ թէ Իր գութը համտեսել տայ իրենց, ահաւասիկ իրենցմէ խմբակ մը իրենց Տիրոջ բաժնեկիցներ կը վերագրէ, 34. (կարծես) փաստելու համար իրենց ապերախտութիւնը, բոլոր այդ բաներուն որ շնորհած ենք իրենց:

Ուրեմն առժամանակեայ վայելեցէք. բայց ժամանակի ընթացքին պիտի գիտակցիք (իրողութեան):

35. Մենք (մարդոց) յայտնա՞ծ ենք որեւէ հեղինակութիւն, որու մէջ կ'ըսուի թէ Մեր կողքին ուրիշներ պաշտեն:

36. Երբ մարդոց համտեսել տանք (Մեր) գութը, ատով կը հրճուին. սակայն երբ իրենց արարքներուն հետեւանքով դժուարութեան մը մատնուին, ահաւասիկ կը յուսահատին:

37. Արդեօք տեղեակ չե՞ն թէ Աստուած է որ առատօրէն կը հայթայթէ, եւ կամ ալ սահմանափակ կերպով կու տայ, որու որ Ինք կամենայ:

Ասոր մէջ տեսէք, պատգամներ կան այն մարդոց, որոնք կը հաւատան:

38. Տուր ուրեմն մօտիկ ազգականին իր իրաւունքը, ինչպէս եւ չքաւորին (աղքատին) ու ճամբու զաւկին (փողոց մնացողին). ասիկա լաւագոյնն է բոլոր անոնց, որոնք Աստուծոյ շնորհները կը փնտռեն. քանի այդպիսիներն են որ պիտի յաջողին:

39. Եւ ինչ որ վաշխով կու տաք, որպէսզի (ձեր ունեցածը) աճի ուրիշներու ինչքերով՝ Աստուծոյ համար այդ աճում չէ. մինչ այն ինչ որ կը նուիրէք, խնդրելով Աստուծոյ հաճոյացումը՝ այդ է որ պիտի բազմապատկուի:

40. Աստուած է որ ձեզ ստեղծած է եւ սնունդ հայթայթած. յետոյ մահ պիտի տայ եւ ապա դարձեալ կեանք: Ձեր Աստուծոյ բաժնեկից վերագրած էակներէն կա՞յ մէկը, որ ասոնցմէ ոեւէ մէկը կարող է կատարել: Փառաւոր է Ան, եւ շա՜տ աւելի բարձր՝ քան մարդոց հնարած Իր բաժնեկիցները:

41. Ապականութիւն երեւան եկած է հողի վրայ եւ (ջուրերու) ծովու մէջ, որպէս արդիւնք մարդոց ձեռքերու աշխատանքին, եւ ուրեմն Ան համտեսել պիտի տայ իրենց կարգ մը (չարիքներ)՝ իրենց արարքներուն ոմանց հետեւանքով՝ որպէսզի վերադառնան (շիտակ ճամբուն, անդրադառնալով իրենց սխալներուն):

42. Ըսէ՛. «Պտտեցէք աշխարհը, եւ տեսէք թէ ձեզմէ առաջ ապրողները ինչ բանի յանգեցան. անոնցմէ շատեր Աստուծոյ կողքին Իրեն բաժնեկիցներ կը վերագրէին. (կը պաշտէին նիւթը եւ զօրութիւնը)»:

43. Ուրեմն, դէմքդ ուղղէ դէպի հաստատ հաւատքը (յանձնուէ Աստուծոյ), նախքան հասնիլը (հաշուետուութեան) Օրուայ, որ կարելի չէ կասեցնել. (Այդ Օրէն խոյս տալ անկարելի է):

Այդ Օր բոլորը պիտի անջատուին. 44. ան որ ուրացած է ճշմարտութիւնը պիտի կրէ իր ուրացումին (բեռը), իսկ անոնք որ ըրին ինչ որ ճիշդ է եւ արդար՝ իրենց անձերուն համար հարթած պիտի ըլլան բարիքներ. 45. քանի Ան պիտի վարձատրէ Իր պարգեւներով անոնց, որոնք հաւատք ընծայած են ու առաքինի գործունէութիւն ունեցած:

Իրապէս, Ան չի սիրեր ճշմարտութիւնը ուրացողները:

46. Իր հրաշալիքներէն մին այս է. Ան հովեր կը յառաջացնէ որպէս աւետ , եւ ձեզի համտեսել կու տայ Իր գթասիրութիւնը (հովերուն միջոցաւ անձրեւ յառաջացնելով, որոնք կը կենդանացնեն հողը), ինչպէս նաեւ նաւերը կը յառաջանան Իր տնօրինութեամբ, եւ դուք կը կարողանաք Իր պարգեւներէն հայցել, ու այդպէսով երախտապարտ դառնալ:

47. Եւ իսկապէս, քեզմէ առաջ (ով Առաքեալ) յառաջացուցած ենք առաքեալներ, իւրաքանչիւրը ղրկելով իր ժողովուրդին. եւ ուրեմն անոնք ներկայացած են իրենց յստակ պատգամներով (ապացուցելով ճշմարտութիւնը): Ի վերջոյ, վրէժ լուծած ենք (դիտաւորեալ) մեղաւորներէն (յաղթանակ տալով հաւատք ընծայողներուն), քանի Մենք կամեցած ենք իրապէս օժանդակել (զօրավիգ կանգնիլ) հաւատացեալներուն:

48. Աստուած է հովերը յառաջացնողը, որոնք ամպ կը կազմեն. Ան երկնքի վրայ կը տարածէ զայն ինչպէս որ կամենայ, եւ կը կազմալուծէ զայն այնպէս, որ դուն կը տեսնես անձրեւին բխումը ատոր մէջէն. եւ երբ զայն կը տեղացնէ Իր ծառաներէն որու որ կամենայ՝ ահաւասիկ անոնք կը հրճուին, 49. թէպէտ նախքան ատոր իջնելը յուսահատած էին:

50. Տես ուրեմն Աստուծոյ գթասիրութեան այս շնորհները (նշանները), թէ ինչպէս Ան կեանք կու տայ անկենդան հողին: Իրապէս, այս Ինքն է որ մեռեալը կը վերակենդանացնէ. քանի Ինք Ամենակարող է:

51. Բայց երբ հով մը ղրկենք (որ կը չորցնէ հողը), եւ իրենք նկատեն թէ այդ կը դեղնի, կը սկսին ուրանալ ճշմարտութիւնը՝ հակառակ ատոր (որ հրճուած էին նախապէս):
52. Եւ իրապէս, դուն չես կրնար մեռելին լսել տալ, ոչ ալ կարող ես այս կոչը լսել տալ (սրտանց) խուլ եղողներուն երբ կռնակ դարձնելով կը հեռանան, 53. ճիշդ ինչպէս որ չես կրնար ուղղել կոյր մարդիկ իրենց շեղումէն. ոչ մէկու կարող ես լսել տալ (Մեր կանչը) բացի այնպիսիներէն որոնք (ուզելով) հաւատք կ'ընծայեն Մեր պատգամներուն, եւ այդպէսով Մեզի կը յանձնուին:
54. Աստուած է որ ձեզ տկար կը ստեղծէ (երբ նորածին էք), եւ յետոյ այդ տկար վիճակէն կը զօրացնէ, ու անկէ ետք կը տկարացնէ ձեր զօրութիւնը ու ճերմակ կը դարձնէ ձեր մազերը: Ան կը ստեղծէ ինչ որ կամենայ. եւ Ինք է Ամենագէտը, Ամենակարողը:
55. Եւ այն Օր երբ Վերջին Ժամը հասնի, մեղքի մէջ կորսուած մարդիկ պիտի երդնուն թէ մէկ ժամէ աւելի չեն ապրած (երկրի վրայ). այսպէս ալ (միշտ) իրենք զիրենք խաբած են (իրենց կեանքի ընթացքին):
56. Սակայն անոնք որ գիտակցութիւն ունեցած են (իրենց կեանքի ընթացքին) եւ հաւատք, պիտի ըսեն. «Ժամանակ ունէիք Աստուծոյ Գիրքը (յայտնութիւնը) ընդունելու եւ սպասեցիք մինչեւ Յարութեան Օրը. ահաւասիկ այս է Յարութեան Օրը. բայց դուք որոշած էիք չգիտակցիլ ատոր»: 57. Եւ ուրեմն, այդ Օր անիրաւներուն պատրուակները օգուտ պիտի չունենան իրենց, ոչ ալ պիտի արտօնուին պատճառաբանելու:
58. Եւ իսկապէս, ամէն տեսակի առակներ (օրինակներ) տուած ենք մարդոց այս (Քուրանին) Ընթերցումին մէջ: Բայց երբ իրենց մօտենաս որեւէ պատգամով, ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ըսեն. «Դուք պարզապէս նենգ (փուճ, անհիմն) հարցեր կը յարուցանէք»:
59. Այսպէս, Աստուած կը դրոշմէ սրտերը անոնց, որոնք չեն (ուզեր) գիտակցիլ (ճշմարտութեան):
60. Հետեւաբար, համբերէ դժուարութեանց. իրապէս, Աստուծոյ խոստումը (յաղթութիւնը) իսկական է. ուրեմն անոնք որ չեն համոզուիր, թող չ'անհանգստացնեն քու միտքդ:

ՍՈՒՐԱԹ ԼՈՒՔՄԷՆ

31. Լուքմէն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ա.Լ.Մ.
2. Ասոնք պատգամներ են իմաստութեամբ լի Գիրքին, 3. որ ուղղութիւն եւ շնորհ կու տայ այն բարիք կատարողներուն, 4. որոնք վառ կը պահեն աղօթքը եւ բարեկեցութեան համար կը նուիրեն (իրենց ունեցածէն). որովհետեւ անոնք են, իրենք են որ համոզում ունին յաջորդ կեանքին:
5. Իրենք են որ կը հետեւին իրենց Տիրոջ (տուած) ուղղութեան, եւ իրենք են որ յաջողութիւն պիտի գտնեն:
6. Մարդիկ կան որոնք (Աստուծոյ խօսքին փոխարէն) կը նախընտրեն ժամանցի բառախաղեր, եւ այդպէսով Աստուծոյ ճամբէն կը շեղեն անգէտ մարդիկը, ու ծաղրանքի կը վերածեն այդ. այդպիսիներուն համար նուաստացուցիչ տանջանք վերապահուած է: 7. Քանի երբ այդպիսի մէկու մը հաղորդուին Մեր պատգամները, անբարտաւանօրէն կռնակը կը դառնայ, կարծես չի լսեր, կարծես ականջները խուլ են: Ուրեմն, տուր իրեն ցաւալի տառապանքի լուրը:
8. Իրապէս, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարի արարքներ կը կատարեն, պիտի ունենան երանութեան պարտէզներ, 9. հոն ունենալով կեանք՝ համեմատ Աստուծոյ իրաւ խոստումին, քանի Ինք է Հզօրը, Իմաստունը:
10. Ան երկինքները ստեղծած է առանց տեսանելի սիւներու, եւ երկրի վրայ զետեղած է հաստատ լեռներ- որպէսզի (երկիրը) չի ճօճի (չ'օրօրուի) ձեր հետ- եւ ամէն տեսակի արարածներ՝ որ հոն բազմանան:

երկինքէն ջուր կը տեղացնենք, որու միջոցաւ կ'աճեցնենք ամէն տեսակի հիանալի բոյսեր:

11. Այս է Աստուծոյ ստեղծագործութիւնը. ցոյց տուէք ինծի ուրեմն, թէ Իրմէ զատ ո՞վ ինչ ստեղծած է: Բայց ոչ, անիրաւ մարդիկ որոշապէս մոլորած են (Իրեն բաժնեկիցներ վերագրելով):

12. Եւ իսկապէս. այս իմաստութիւնը պարգեւեցինք Լուքմէնին:«Երախտապարտ եղիր Աստուծոյ, քանի ով որ երախտապարտ կ'ըլլայ Իրեն, երախտապարտ եղած կ'ըլլայ իր անձին լաւութեան համար. իսկ ան որ երախտապարտ չէ (թող գիտնայ) թէ իրապէս, Աստուած Ինքնաբաւ է, Գովելի»:

13. Եւ Լուքմէն այսպէս խօսեցաւ իր զաւկին՝ դաստիարակելու զինք. «Սիրելի զաւակս, Աստուծոյ բաժնեկից մի վերագրեր. քանի տես, բաժնեկից վերագրելը ահռելի սխալ մըն է: 14. Եւ (Աստուած կ'ըսէ). "Մարդ արարածին յանձնարարած ենք որ բարիք ընէ իր ծնողաց. իր մայրը յղութեամբ կը կրէ զինք, օրէ օր ծանրաբեռնուելով, եւ երկու տարի ամբողջովին ենթակայ կը մնայ իր (հոգատարութեան). (ուրեմն, ով մարդ արարած) շնորհակալ եղիր Ինծի եւ ծնողքիդ հանդէպ եւ (յիշէ որ) նպատակակէտը դէպի Ինք է: 15. (Պատուէ ծնողքդ.) բայց եթէ ջանան որ դուն ալ բաժնեկիցներ վերագրես Իմ կողքիս - բանի մը որու մասին գիտակցութիւնը չունիս - մի հնազանդիր իրենց. բայց (նոյնիսկ այդ պարագային) ազնուութեամբ ընկերացիր իրենց աշխարհային կեանքի ընթացքին, սակայն հետեւիր անոնց ուղիին, որոնք Ինծի դարձ ունեցած են: Ի վերջոյ, Ինծի պիտի վերադառնաք եւ Ես ձեզի պիտի հասկցնեմ ամէն ինչ որ կ'ընէիք (կեանքի ընթացքին)":

16. «Սիրելի զաւակս. իրապէս, եթէ անանուխի հունտի մը ծանրութեան չափ բան մը գոյութիւն ունենայ, եւ եթէ նոյնիսկ գտնուի ժայռի մը մէջ թէ երկինքներու եւ կամ երկրի վրայ, Աստուած երեւան կը հանէ զայն. քանի տես, Աստուած Անհուն է, Տեղեակ:

17. «Սիրելի զաւակս. աղօթքը վառ պահէ, յանձնարարէ ճիշդը ու արգիլէ սխալը եւ համբերութեամբ կրէ դժուարութիւններդ. ասիկա տես, վճռակամութիւն է: 18. Երեսդ ալ մի դարձներ մարդոցմէ (ինքնահաւան մի ըլլար), ոչ ալ գոռոզ քալուածք ունեցիր. քանի տես, Աստուած չի սիրեր ինքնախաբէութեամբ հպարտութիւն ընողները: 19. Ուրեմն, քալուածքդ խոնարհեցուր, ու ձայնդ վար առ. քանի տես, ձայներու ամենատգեղը էշերու (բարձրաձայն) զռոցն է»:

20. Չէ՞ք նկատեր թէ Աստուած ձեզի ենթարկած (ձեր օգտին համար բարեկարգած) է ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, եւ լիառատ շնորհած է ձեզի Իր օրհնութիւնները՝ ըլլան ատոնք տեսանելի թէ թաքուն:

Եւ տակաւին կան մարդիկ, որոնք կը վիճին Աստուծոյ մասին առանց գիտակցութիւն ունենալու, առանց որեւէ ուղղութեան, եւ առանց որեւէ լուսաբանող Գիրքի. 21. եւ երբ այդպիսիներուն ըսուի որ հետեւին այն ինչի որ Աստուած վերէն պարգեւած է, կը պատասխանեն. «Ո՛չ. պիտի հետեւինք անոր, որու մեր նախահայրերը կը հաւատային ու կ'ընէին»:

Ինչո՞ւ. (պիտի հետեւէի՞ք ձեր նախահայրերուն) նոյնիսկ եթէ Սատանան հրաւիրած էր զիրենք բոցավառ տանջանքի:

22. Հիմա ան որ իր անձը խաղաղօրէն կը յանձնէ Աստուծոյ, եւ ատոր կողքին բարիք կը կատարէ, իսկապէս կառչած կ'ըլլայ հաստատ յենարանին. քանի ամէն հարցի վերջնական արդիւնքը կախեալ է Աստուծմէ:

23. Գալով անոր որ կ'ուրանայ ճշմարտութիւնը - իր ուրանալը թող չտխրեցնէ քեզ - : Անոնք Մեզի պիտի վերադառնան եւ պիտի հասկցնենք իրենց ամէն ինչ որ կ'ընէին (կեանքի ընթացքին). քանի իրապէս, Աստուած կատարելապէս գիտէ թէ ինչ կայ (մարդոց) սրտերուն մէջ: 24. Կարճ ժամանակ մը վայելք պիտի տանք իրենց. բայց ի վերջոյ, պիտի քշենք զիրենք դէպի խիստ տանջանք:

25. Երբ (մարդոց) հարցնես. «Ո՞վ է որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը», պիտի պատասխանեն. «Աստուած»:

Ըսէ՛. «Գովաբանութիւն Աստուծոյ». քանի շատեր ասոր գիտակից չեն:

26. Աստուծոյ կը պատկանի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ: Իրապէս, Աստուած (միայն) Ինքնաբաւ է, Գովաբանելի:

27. Եւ եթէ երկրի բոլոր ծառերը գրիչ ըլլային, ու մելան ըլլար ծովը - ու տակաւին եօթը ծովեր ալ աւելցնէինք ատոր - Աստուծոյ խօսքերը պիտի չ'սպառէին. քանի իրապէս, Աստուած Հզօր, է Իմաստուն: 28. (Իրեն համար) ձեր բոլորին ստեղծումը ու ձեր բոլորին յարութիւն առնելը պարզապէս նման է մէկ անձի (ստեղծումին եւ յարութեան). քանի իրապէս, Աստուած ամէն ինչ կը լսէ, Ամենատես է:

29. Չե՞ս նկատած թէ Աստուած է որ գիշերը կ'երկարէ՝ կրճատելով ցերեկը, ու ցերեկը կ'երկարէ կրճատելով գիշերը, եւ թէ արեւն ու լուսինը ենթակայ ըրած է (Իր օրէնքներուն) - որոնք կ'ընթանան որոշուած ժամանակաշրջանի մը համար - եւ թէ Աստուած կատարելապէս տեղեակ է ձեր ըրածներէն: 30. Այսպէս է. քանի Աստուած միայն ճշմարտութիւնն է, եւ ուրեմն մարդիկ Իր փոխարէն ինչի որ կոչ կ'ընեն փուճ է. եւ քանի Աստուած միայն Բարձր է, Մեծ է:

31. Չէք նկատեր թէ ինչպէս նաւերը կ'ընթանան ծովու վրայ Իր շնորհիւ, որպէսզի ձեզի ցոյց տայ Իր հրաշալիքները:

Ասոր մէջ տեսէք, պատգամներ կան բոլոր համբերատար մարդոց, որոնք երախտապարտ են (Աստուծոյ):

32. Եւ երբ ալիքները (մահուան) շուքին նման պատեն զիրենք՝ Աստուած կը կանչեն, անկեղծօրէն միայն Իրեն հաւատալով. բայց հազիւ թէ զիրենք ապահովաբար եզերք հասցնէ, իրենցմէ ոմանք կէս ճամբան կանգ կ'առնեն (հաւատքի եւ անհաւատութեան միջեւ):

Եւ ոչ մէկը գիտակցաբար կը մերժէ Մեր պատգամները՝ բացի այն անձէն, որ ուխտադրուժ եւ ապերախտ է:

33. Ով մարդիկ. զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ եւ երկիւղեցէք այն Օրէն երբ ծնողք մը պիտի չկարենայ օժանդակել իր զաւկին, ոչ ալ զաւակ մը պիտի կարենայ օգնել իր ծնողքին:

Իրապէս, Աստուծոյ խոստումը ճշմարիտ է. ուրեմն թոյլ մի տաք որ աշխարհային կեանքը ձեզ խաբէ, ոչ ալ ձեր խաբեբայ խորհուրդները թող խաբեն ձեզ Աստուծոյ մասին:

34. Իրապէս, միայն Աստուած գիտէ թէ Վերջին Ժամը երբ պիտի պատահի. Ան է անձրեւ տուողը, եւ Ան գիտէ արգանդներու պարունակութիւնը. մինչ ոչ մէկը գիտէ թէ ինչ պիտի վաստկի վաղը, եւ ոչ մէկը չի գիտէ թէ ինչ հողի վրայ պիտի մեռնի:

Իրապէս, Աստուած (միայն) Ամենագէտ է, Տեղեակ ամեն ինչէ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՍ-ՍԵԺՏԷ

32. Պաշտամունք - Երկրպագութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ա.Լ.Մ.

2. Այս Գրքին վերէն շնորհումը կը բխի - առանց որեւէ կասկածի - ամբողջ տիեզերքի Տիրոջմէն. 3. եւ տակաւին (մարդիկ) կ'ըսեն. «Ինք (Մարգարէն) յօրինած է այդ»:

Ո՛չ, ասիկա իրողութիւնն է քու Տիրոջմէդ, (որ հնարաւորեց քեզ) զգուշացնելու մարդիկ - որոնց ոչ մէկ ազդարար եկած է քեզմէ առաջ - , որպէսզի կարենան ուղղուիլ:

4. Աստուած է որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը եւ ամեն ինչ որ կայ ատոնց միջեւ՝ վեց օրէն, եւ հաստատուած է Իր Գահին վրայ: Ոչ մէկ պաշտպան ունիք Աստուծոյ դէմ, ոչ ալ ձեզի համար բարեխօս (միջնորդ մը, Դատաստանի Օրը). այս մէկը ի մտի պիտի չունենա՞ք:

5. Ան կը կառավարէ ամեն գոյութիւն, անջրպետէն մինչեւ երկիր. եւ ի վերջոյ ամեն ինչ Իր մօտ պիտի բարձրանայ (դատուելու) այնպիս Օր մը, որու տեւողութիւնը պիտի ըլլայ հազար տարի՝ ձեր հաշուած ձեւով:

6. Այսպէս է Ան որ գիտէ աներեւոյթը, ինչպէս եւ երեւելին. Հզօրը, Ողորմածը, 7. որ լաւագոյնը կ'ընէ ամեն ինչ, որ Ինք կը ստեղծէ:

Այսպէս, կը սկսի մարդը ստեղծել կաւէն. 8. յետոյ անոր սերունդը կը յառաջացնէ խոնարհ մղուած հեղուկէ (սերմէ). 9. ապա կը կազմէ զինք եւ Իր հոգիէն շունչ կու տայ անոր. եւ ձեզի (ով մարդ արարածներ) կը շնորհէ լսողութիւն եւ տեսողութիւն ու կենսական զգայարանքներ. (այս բոլորին համար) որքան քիչ երախտապարտ էք:

10. Քանի (շատեր) կ'ըսեն. «Ի՞նչ. անգամ մը որ (մեռած ու) կորսուած ենք հողին մէջ, դարձեա՞լ պիտի վերստեղծուինք»: Բայց ոչ, (այսպէս ըսելով) կ'ուրանան այն ճշմարտութիւնը թէ իրենց Տիրոջ պիտի հանդիպին:

11. Ըսէ՛. «Մահուան հրեշտակը որու վստահուած էք պիտի հաւաքէ ձեզ, եւ յետոյ ձեր Տիրոջ պիտի վերադարձուիք»:
12. Եթէ միայն կարենայիր տեսնել թէ ինչպէս մեղաւորներ գլուխնին կախ իրենց Տիրոջ առջեւ (պիտի ըսեն). «Տէրն մեր. տեսանք ու լսեցինք (հիմա): Վերադարձուր մեզ (մեր երկրային կեանքին), որպէսզի բարիքներ կատարենք. քանի հիմա համոզուած ենք (իրողութեան)»:
13. Եւ եթէ Մենք այդպէս կամենայինք, իւրաքանչիւր անձի կարող էինք պարտադրել իր ուղղութիւնը. սակայն (քանի ազատ կամք տուած ենք իրենց, ուրեմն) Իմ այս խօսքս վաւերական է. «Իսկապէս, դժոխքը պիտի լեցնեմ միասնաբար աներեւոյթ էակներէ եւ մարդոցմէ»:
14. (Ու մեղաւորներուն պիտի ըսէ Ան). «Համտեսեցէք հիմա, քանի մոռացութեան տուած էք ձեր այս հանդիպման Օրը. Մենք ալ իրապէս ձեզ մոռացութեան պիտի տանք: Համտեսեցէք ուրեմն մնայուն տանջանքը՝ բոլոր ձեր (չար) արարքներուն համար որ կը կատարէիք»:
15. Մեր պատգամներուն հաւատք կ'ընծայեն միմիայն անոնք, որոնց երբ յիշեցնենք (պատգամ մը), ծնկաչոք գետին կ'իյնան ու երկրպագելով կը փառաբանեն իրենց Տիրոջ գովքը. եւ կեղծ հպարտութիւն չեն ըներ. 16. իրենց անկողիններէն սահելով, երկիւղածութեամբ եւ ակնկալութեամբ կ'աղօթեն իրենց Տիրոջ, ինչպէս նաեւ ուրիշներու բաժին կը հանեն Մեր իրենց հայթայթածէն:
17. Ուէ անձ չի գիտեր, թէ ինչ սքանչելի օրհնութիւններ պահուած են իրենց արարքներուն որպէս վարձատրութիւն:
18. Այն անձը որ հաւատացեալ է, նմա՞ն է անբարոյ անձի մը. այս երկուքը իրար հաւասար չեն:
19. Անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն, պիտի ունենան հանգստութեան պարտէզներ, որպէս բարի գալուստ (իրենց Տիրոջմէն)՝ իրենց արարքներուն բերմամբ. 20. սակայն անբարոներուն պատսպարանը կրակն է. որքան ալ փորձեն դուրս գալ անկէ, դարձեալ պիտի նետուին անոր մէջ. եւ պիտի ըսուի. «Համտեսեցէք այս կրակի տանջանքը, որ սուտ բան կ'որակէիք»:
21. Ամենայնդէպս, նախքան այդ գերագոյն տանջանքին, անպայման համտեսել պիտի տանք իրենց աւելի մօտիկ (այս աշխարհի) տանջանքը, որպէսզի կարենան զղջում ունենալ (դարձի գալ):
22. Եւ ո՞վ աւելի անիրաւ կը համարուի այն անձէն, որու երբ կը յիշուին իր Տիրոջ պատգամները, հեռու կը դառնայ անոնցմէ:
Իրապէս, մեղաւորներուն պիտի փոխհատուցանենք:
23. Նախապէս Մովսէսին յայտնեցինք Գիրքը. ուրեմն կասկած չունենաս որ դուն ալ կը դիմաւորես զայն (ով Առաքեալ): Այդ (յայտնութիւնը տուինք Մովսէսին եւ զայն) կարգեցինք որպէս ուղղութիւն Իսրայէլի զաւակներուն, 24. ու իրենցմէ յառաջացուցինք առաջնորդներ, որպէսզի Մեր հրահանգով ուղղեն (իրենց ժողովուրդը), այնքան ժամանակ որ (այդ առաջնորդները) համբերութեամբ կը կրէին ու համոզուած էին Մեր պատգամներուն:
25. Իրապէս Յարութեան Օրը, Աստուած պիտի որոշէ (մարդոց միջեւ) ամեն ինչի մասին որու անհամաձայն էին իրար հետ:
26. Բայց արդեօք (ճշմարտութիւնը ուրացողներուն) դաս չի՞ կրնար ըլլալ, թէ քանի՛ քանի սերունդներ բնաջնջած ենք իրենցմէ առաջ. (մարդիկ) որոնց բնակարաններուն շուրջ իրենք ման կու գան (հիմա):
Ասոր մէջ տեսէք, պատգամներ կան. ուրեմն մտիկ պիտի չընե՞ն:
27. Տեղեակ չե՞ն թէ չոր արտերուն ջուր քշողը Մենք ենք եւ այդպիսով բոյսեր կը յառաջացնենք, որոնցմէ կը սնանին իրենց արջառներն ու իրենք: Ուրեմն չե՞ն տեսներ:
28. Տակաւին կ'ըսեն. «Ե՞րբ պիտի պատահի այս վերջնական որոշումը (ե՞րբ է Յարութեան Օրը), եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:
29. Ըսէ.. «Այդ որոշման Օրը, իրենց (տեղւոյն վրայ գտած) հաւատքը ոչ մէկ օգուտ պիտի ունենայ անոնց, որոնք ճշմարտութիւնը ուրացան (իրենց կեանքի ընթացքին), ոչ ալ ժամանակ (դադար) պիտի տրուի իրենց»:
30. Եւ հեռացիր իրենցմէ, ու սպասէ (իրողութեան երեւան գալը, քանի) տես, իրենք ալ կը սպասեն:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԱՀԶԷՊ

33. Դաշնակիցները, Կուսակիցները

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով Մարգարէ. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացիր եւ մի զիջիր ճշմարտութիւնը ուրացողներու եւ կեղծաւորներու, քանի Աստուած է Ամենագէտը, Իմաստունը:

2. Հետեւէ (միայն) Տիրոջմէդ քեզի եղած յայտնութեան, քանի Աստուած ձեր (մարդոց) բոլոր արարքներուն քաջատեղեակ է:

3. Աստուծոյ ապաւինէ, քանի Աստուած բաւարար է որպէս ապաւէն:

4. Աստուած երբեք երկու սիրտ չէ շնորհած, ոեւէ անձի մարմնին մէջ. եւ երբեք ձեզի չէ շնորհած կիներ, որոնցմէ կռնակ կը դարձնէք ըսելով թէ ձեր մօր նման անօրէն են ձեզի. ինչպէս նաեւ Ան ձեր որդեգիրները երբեք չէ շնորհած ձեզի որպէս ձեր (իրական) զաւակները. ասոնք միայն ասացուածքներ են, որ դուք ձեր բերաններով կ'ըսէք, մինչ Աստուած կ'ըսէ բացարձակ ճշմարտութիւնը, եւ Ինք է միայն որ կրնայ ցոյց տալ շիտակ ուղին:

5. (Ձեր որդեգիրները) կանչեցէք իրենց հօր անունով. այս աւելի արդար է Աստուծոյ մօտ. եւ եթէ չէք գիտեր իրենց հայրերը, (կոչեցէք զիրենք) ձեր հաւատքի եղբայրները ու ձեր բարեկամները: Երբ այս սխալը գործէք, մեղք պիտի չհամարուի ձեզի - սակայն (հարցը կը կայանայ) թէ սրտանց ինչ նպատակ կը հետապնդէք - քանի Աստուած իսկապէս Ներող է, Ողորմած:

6. Մարգարէն (հօր մը նման) աւելի մօտ է հաւատացեալներուն, քան իրենք իրարու. եւ իր կիներն ալ (նման են) իրենց մայրերուն: Աստուծոյ Գրքին համեմատ արիւնի ազգականներ աւելի մօտ են իրարու քան հաւատացեալներն ու (Աստուծոյ սիրոյն) գաղթողները. սակայն շատ լաւ վերաբերմունք ցոյց տուէք ձեր բարեկամներուն (կրօնքի եղբայրներուն). այս մէկը ընդգծուած է (արձանագրուած է) Գրքին մէջ:

7. Մենք բոլոր մարգարէներէն ընդունեցինք իրենց խոստումը (երաշխաւորութիւնը՝ Աստուծոյ պատգամը հաղորդելու). քեզմէ, ինչպէս նաեւ Նոյէն եւ Աբրահամէն, եւ Մովսէսէն, եւ Յիսուսէն Մարիամի որդին. քանի ընդունեցինք շատ հանդիսաւոր խոստում մը իրենցմէ, 8. որովհետեւ (ի վերջոյ) հարց տանք այդ ճշմարտախօս մարդոց (թէ ի՞նչ ընդունելութիւն գտան) իրենց ճշմարիտ խօսքերը: Եւ Ան ցաւալի տանջանք պատրաստած է ճշմարտութիւնը ուրացողներուն:

9. Ով հաւատացեալներ. յիշեցէք Աստուծոյ ձեզի տուած բարիքները, երբ (թշնամի) բանակներ արշաւեցին ձեր վրայ, եւ ուրեմն մրրիկ մը արձակեցինք իրենց դէմ, ինչպէս եւ բանակներ՝ որոնք դուք չտեսաք. սակայն Աստուած տեսաւ ձեր բոլոր արարքները:

10. (Յիշեցէք) երբ անոնք յարձակում գործեցին ձեր վերեւէն (արեւելեան կողմէն) եւ ձեր վարէն (արեւմտեան կողմէն), ու ձեր տեսողութիւնը տկարացաւ եւ ձեր սիրտերը ձեր կոկորդներուն բարձրացան (ձեր վախէն), ու սկսաք հակասական խորհուրդներ ունենալ Աստուծոյ մասին:

11. Ճիշդ հոն է որ հաւատացեալները փորձուեցան ու խիստ ցնցումով մը ցնցուեցան:

12. (Ու յիշեցէք) երբ բարիսեցիները ու հիւանդոտ սրտով մարդիկ ըսին, «Աստուած եւ իր առաքեալները մեզի միայն պատրանք (խաբէութիւն) խոստացան». 13. եւ իրենցմէ ոմանք ըսին. «Եաղրիպի ժողովուրդ. հոս չէք կրնար (թշնամիին) տոկալ. հետեւաբար վերադարձէք (ձեր տուները)», որու հետեւանքով իրենցմէ մաս մը արտօնութիւն ուզեց Մարգարէէն ըսելով. «Տես, մեր տուները անպատսպար են (յարձակումի դէմ)», մինչ ատոնք անպատսպար չէին. անոնք պարզապէս ուզեցին խոյս տալ (փախչիլ):

14. Եթէ (այդ մարդոց) շրջանը յարձակման ենթարկուէր ու իրենցմէ ուզէին որ երկպառակութիւն յառաջացնեն՝ դիւրաւ պիտի ընէին այդ. 15. հակառակ որ նախապէս Աստուծոյ առաջ երդում ըրած էին, թէ երբեք կռնակ պիտի չդարձնեն (Իր պատգամին): Եւ Աստուծոյ եղած երդում մը, պէտք է պատասխանուի (Մարդիկ պատասխանատու են):

16. Ըսէ՛. «Փախուստը օգուտ մը չունի ձեզի, երբ խօյս կու տաք մահէն թէ սպանուելէն. քանի այդ պարագային, պիտի չկարենաք կեանքը վայելել բացի կարճ ժամանակէ մը»:

17. Ըսէ՛. «Ո՞վ կայ ձեզ Աստուծմէ պաշտպանող, եթէ Ան ուզէ ձեզի վնասել եւ կամ ալ ուզէ գթալ »:

Որովհետեւ Աստուծմէ զատ որեւէ պաշտպան կամ օգնական չեն կրնար գտնել:

18. Աստուած իսկապէս գիտէ ձեր մէջ գտնուող այն անձերը, որոնք ուրիշներու արգելք կը դառնան (կ'ուշացնեն), ինչպէս նաեւ անոնք որոնք կ'ըսեն իրենց եղբայրներուն. «Մեզի միացէք (թշնամիին դէմ)», մինչ իրենք սակաւ թէ կռուի մասնակցին, 19. ամէն օգնութիւն զլանալով ձեզի: Բայց երբ վտանգը (վախը) զգան, պիտի տեսնես թէ քեզի կը նային իրենց աչքերը թաւալելով (կլոր կլոր դարձնելով), կարծես մահը ստուերած է զիրենք. տակաւին, հազիւ թէ վտանգը անցնի, կը սկսին սուր լեզուներով յարձակիլ ձեր վրայ, ամէն բարիք զլանալով ձեզի:

Այսպիսիները հաւատք չունին. ուրեմն Աստուած ալ պիտի չէզոքացնէ իրենց արարքները, քանի իսկապէս ասիկա պարզ է Աստուծոյ համար: 20. Կը խորհին թէ դաշնակիցները (կազմուած արաբական ցեղախումբերէ՝ դրդուած Եադրիպէ արտաքսուած Պանուն Նատիր հրեայ ցեղախումբէն, յարձակած ու վերջն ալ նահանջած էին) չեն քաշուած. եւ եթէ դաշնակիցները վերադառնան, այս (կեղծաւորները) պիտի նախընտրէին անապատին մէջ ըլլալ, թափառականներու կողքին՝ (հեռուէն) հարցնելով ձեր տեղեկութիւնները: Նոյնիսկ եթէ ձեր կողքին գտնուէին՝ չնչին մասնակցութիւն մը պիտի բերէին կռիւին:

21. Իրապէս, լաւ օրինակելի անձ մըն է Աստուծոյ Առաքեալը՝ ձեր բոլորին. եւ ձեզմէ ով որ կ'ուզէ (յոյսով) առաջ նայիլ Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ, թող անընդհատ Աստուած յիշելով (իր օրինակին հետեւի):

22. Եւ ուրեմն, երբ հաւատացեալները տեսան դաշնակիցներու յառաջխաղացքը (իրենց դէմ), ըսին. «Այս է որ Աստուած եւ Իր Առաքեալը խոստացան մեզի». եւ «Աստուած ճշմարտապէս խօսեցաւ ինչպէս եւ Իր Առաքեալը», եւ այս բոլորը աւելի զօրացուցին իրենց հաւատքը եւ իրենց պատրաստակամութիւնը Աստուծոյ յանձնուելու:

23. Հաւատացեալներէն կան մարդիկ, որոնք միշտ հաստատ մնացած են Աստուծոյ առաջ իրենց ըրած ուխտին. ոմանք այդ վիճակին մէջ մահացած են, իսկ ուրիշներ սպասման վիճակի մէջ են եւ իրենց (վճռակամութիւնը) երբեք չեն փոխեր:

24. (Մարդիկ փորձի կ'ենթարկուին) որպէսզի Աստուած վարձատրէ ճշմարիտ խօսողները իրենց ճշմարտութեան համար, եւ տառապեցնէ կեղծաւորները՝ եթէ այդ կամենայ, կամ ալ ընդունի իրենց զղջումը (եթէ զղջան). քանի իրապէս, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

25. Ուրեմն, իրենց կատաղութեան համար, Աստուած ետ մղեց ճշմարտութիւնը ուրացողները. անոնք ոչ մէկ բարիք ձեռք ձգեցին, քանի Աստուած բաւարար էր (պաշտպանելու) հաւատացեալները պատերազմի ընթացքին. Աստուած Զօրաւոր է, Հզօր. 26. եւ նախապէս յայտնութիւն ստացող ժողովուրդէն, որոնք թիկունք կանգնած էին նախայարձակներուն՝ Ան իրենց ամրոցներէն վար առաւ զիրենք ու իրենց սրտերուն մէջ վախ մը արձակեց. ոմանց սպաննեցիք, եւ ոմանք ալ գերի առիք. 27. եւ Ան ձեզի ժառանգ տուաւ իրենց հողերը, տուները եւ ինչքերը. առաւել հողեր, որոնց վրայ տակաւին ոտք չէք կոխած (այդ խոստումն ալ տուաւ ձեզի). քանի Աստուած Ամենակարող է:

28. Ով Մարգարէ. ըսէ կիներուդ «Եթէ ձեր ուզածը աշխարհային կեանքն ու արդուզարդն է, եկէ՛ք, հայթայթեմ ձեզի ու անուշութեամբ ազատ արձակեմ ձեզ. 29. իսկ եթէ ձեր ուզածը Աստուած է, Իր Առաքեալը, եւ ուրեմն յաջորդ կեանքի (բարիքները), ուրեմն (գիտցած եղէք թէ) իրապէս, ձեզմէ լաւութիւն ընողներուն Աստուած պատրաստած է հիանալի վարձատրութիւն մը»:

30. Ով Մարգարէին կիները. եթէ ձեզմէ մէկը ակնյայտ անբարոյական յանցանք մը գործէ, անոր պատիժը պիտի կրկնապատկուի. քանի այս շատ հեշտ է Աստուծոյ համար: 31. Բայց եթէ ձեզմէ մէկը նուիրուած հնազանդի Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին ու բարիքներ կատարէ՝ զինք կրկնակի պիտի վարձատրենք, քանի իրեն համար պատրաստած պիտի ըլլանք առատութիւն:

32. Ով Մարգարէին կիները. դուք ուրիշ կիներէ տարբեր էք, պայմանաւ որ զգաստ մնաք Աստուծոյ հանդէպ: Հետեւաբար, ձեր խօսքերը չափազանց փափկասուն չըլլան, որպէսզի իր սրտին մէջ հիւանդ եղող մարդը ձեզ չցանկայ. ասով հանդերձ, ազնիւ խօսքեր արտայայտեցէք: 33. Հանդարտօրէն մնացէք ձեր տուները, եւ մի պճնուիք նախկին ցուցամոլ ու տգէտ ժամանակի զարդարուողներուն պէս: Աղօթքը վառ պահեցէք, տուէք բարեկեցութեան տուրքը ու հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին. քանի Աստուած կ'ուզէ ձեզմէ հեռացնել ամէն նողկանք (այն ինչ որ զզուելի է)՝ ով (Առաքեալի) տան բնակիչներ, ու ամենեւին մաքրէ ձեզ:

34. Եւ ի մտի ունեցէք այն ինչ, որ Աստուծոյ պատգամներէն ու իմաստուն խօսքերէն կ'արտասանուի ձեր տուներուն մէջ, քանի Աստուած (իմաստութեամբ) Անհուն է, Տեղեակ (ամէն ինչէ):

35. Իրապէս, բոլոր Աստուծոյ յանձնուած մարդիկն ու կիները,

բոլոր հաւատք ընծայող մարդիկն ու կիները,
բոլոր նուիրուած մարդիկն ու կիները,
բոլոր ճշմարտախօս մարդիկն ու կիները,
բոլոր մարդիկն ու կիները որոնք (դժուարութեան) կը համբերեն,
բոլոր (Աստուծոյ առաջ) խոնարհ մարդիկն ու կիները,
բոլոր նուիրատու մարդիկն ու կիները,
բոլոր ծոմապահ (կամ անձնուրաց) մարդիկն ու կիները,
բոլոր մաքրաբարոյ մարդիկն ու կիները, եւ
բոլոր այն մարդիկն ու կիները որոնք յաճախ Աստուած կը յիշեն, (այս բոլորին) Աստուած ներում պիտի շնորհէ ու սքանչելի վարձատրութիւն մը, որ պատրաստած է իրենց համար:

36. Երբ Աստուած եւ իր Առաքեալը վճռած են որեւէ հարց, ոչ մէկ հաւատացեալ մարդ թէ կին, ընտրութիւն մը չունի իր անձնական հարցերուն պարագային (որոշուածէն տարբեր ուղղութիւն մը բռնելու). քանի ան որ կը հակառակի Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, արդէն յստակ կերպով մոլորած է:

37. Եւ երբ դուն (ով Առաքեալ) ըսիր այն անձին - որու Աստուած շնորհ տուած էր եւ դուն ալ շնորհ ցոյց տուած էիր (զինք որդեգրելով) - .«Կառչէ տիկնոջդ եւ զգաստ մնացիր Աստուծոյ հանդէպ». եւ դուն անձնապէս գաղտնի պահեցիր այն ինչ որ Աստուած երեւան պիտի հանէր, քանի մարդոց (խորհուրդներէն) վախցար, մինչ միայն Աստուծմէ պէտք է վախնայիր:

Յետոյ, երբ Զէյտ (քու որդեգիրդ) իր ամուսնական կապը խզեց իր կնոջմէն, իր կինը կնութեան տուինք քեզի, որպէսզի (ապագային) հաւատացեալները չայպանուին ամուսնութիւն կնքելով իրենց որդեգիրներուն կիներուն հետ՝ երբ իրենց ամուսնական կապը խզուած է այլեւս: Աստուծոյ կամքը կատարուած եղաւ (այսպիսով):

38. Մարգարէն որեւէ ձեւով այպանելի չէ, քանի (ինք ըրաւ) ինչ որ Աստուած տնօրինած էր իրեն համար: (Այսպէս եղած է) Աստուծոյ վերաբերմունքը բոլոր անոնց հետ, որոնք նախապէս անցած ու գացած են (մահացած են) - եւ Աստուծոյ կամքը միշտ վճռական է - 39. (եւ Աստուծոյ վերաբերմունքը միշտ նոյնը պիտի ըլլայ) անոնց, որոնք Իր պատգամները կը հաղորդեն (աշխարհին), եւ կ'երկիւղին Իրմէ ու Աստուծմէ զատ ոչ մէկէ կը վախնան. քանի Աստուած բաւարար է իբրեւ հաշուետու (Աստուծոյ նման հաշուող չկայ):

40. Մուհամմետ ձեր մարդոցմէ ոեւէ մէկու հայրը չէ (ով հաւատացեալներ. տղայ զաւակ չունի). սակայն ինք Աստուծոյ Առաքեալն է ու Մարգարէներուն Դրոշմը (Վերջինը): Աստուած ամէն ինչի Գիտակից է:

41. Ով հաւատք ընծայողներ. անընդհատ մտաբերեցէք Աստուծոյ յիշատակը 42. եւ փառաբանեցէք Զինք առաւօտ եւ երեկոյ: 43. Ինք է որ կ'ընդունի ձեր աղօթքները (օրհնութիւններ պարգեւելով) եւ Իր հրեշտակները (Զինք կ'արծագանգեն), որպէսզի ձեզ դուրս բերէ խոր մթութենէ դէպի լոյս: Ան խիկապէս կ'ողորմի հաւատացեալներուն:

44. Այդ Օր երբ հանդիպին Իրեն, իրենց բարիգալուստի ողջոյնը պիտի ըլլայ «Խաղաղութիւն». եւ Ինք իրենց համար պատրաստած պիտի ըլլայ սքանչելի վարձատրութիւն մը:

45. Ով Մարգարէ, տես, քեզ առաքեցինք որպէս վկայ (ճշմարտութեան), եւ որպէս (բարի լուր) աւետող ու ազդարար, 46. ինչպէս նաեւ որպէս մունետիկ, որ Աստուծոյ կը հրաւիրէ՝ Իր արտօնութեամբ, ու նաեւ որպէս լուսարձակ ջահ մը:

47. Ուրեմն, աւետէ հաւատք ընծայողներուն թէ Աստուծմէ մեծ պարգեւ մը կը սպասէ իրենց. 48. ու մտիկ մի ըներ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն եւ բարիսեցիներուն, ու անտեսէ իրենց պատճառած ձանձրոյթը եւ Աստուծոյ ապաւինէ քանի Աստուած բաւարար է որպէս ապաւէն:

49. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ կ'ամուսնանաք հաւատացեալ կիներու հետ ու յետոյ կ'ամուսնալուծուիք առանց իրենց դպած ըլլալու, բան մը ակնկալելու պատճառ չունիք, ոչ ալ հաշիւ պահելու՝ իրենց սպասման ժամանակը (ամիսներու թիւը): Ուրեմն, (անմիջապէս) հայթայթեցէք իրենց ու վայել կերպով ազատ արձակեցէք:

50. Ով Մարգարէ, քեզի օրինական դասած ենք քու կիներդ, որոնց ամուսնական բաժինը տուած ես, ինչպէս նաեւ քու հոգատարութեանդ ենթակայ եղող (գերի ինկած կիներ), որոնք Աստուած շնորհած է քեզի (ու դուն ամուսնացած ես իրենց հետ): (Նոյնպէս օրինական դասած ենք քու կիներդ) որոնք աղջիկներն են հօրեղբայրներուդ եւ հօրաքոյրերուդ, ու աղջիկներն են մօրեղբայրներուդ ու մօրաքոյրերուդ, որոնք քու հետդ գաղթած են. եւ որեւէ հաւատացեալ կին որ ինքզինք ազատօրէն կը նուիրէ Մարգարէին՝ եթէ Մարգարէն կամենայ իր հետ ամուսնանալ: Ասիկա միմիայն քու մենաշնորհդ է եւ ոչ մէկ ուրիշ հաւատացեալի. արդէն

նախապէս գիտցուցած ենք (սորվեցուցած) իրենց այն ինչ որ պատուիրած ենք իրենց կիներուն եւ իրենց հոգատարութեան ենթակայ եղողներուն նկատմամբ՝ (տես 2:221, 4:3,4, 4, 19-25) որպէսզի չայպանուիս: Աստուած Ներող է, Ողորմած:

51. Դուն կարող ես սպասել տալ իրենցմէ որու որ կամենաս, ինչպէս եւ թոյլատրել որ քեզի մօտենայ որու որ կամենաս. եւ եթէ փափաքիս ան՝ որ անկէ առաջ մինակ ձգած ես (ժամանակաւոր կերպով), ասիկա այպանելի չէ քեզի համար: Այս ձեւը աւելի յարմար է որ (քեզ տեսնելով) հրճուին ու չտխրին (երբ զիրենք կ'անտեսես), ու մանաւանդ գոհանան այն ինչով որ իրենց կու տաս. քանի Աստուած գիտէ ձեր սրտերուն պարունակութիւնը եւ Աստուած Ամենագէտ է, Մեղմ:

52. Ասոնցմէ դուրս ոչ մէկ կին օրինական է քեզի ասկէ ետք. ոչ ալ (իրաւունք ունիս) փոխանակել զիրենք ուրիշ կիներու հետ՝ նոյնիսկ եթէ իրենց գեղեցկութիւնը հաճելի թուի քեզի. (օրինական են քեզի) միայն անոնք, որոնք արդէն քու հոգատարութեանդ ենթակայ են: Աստուած ամէն ինչ կը տեսնէ (նկատողութեան կ'առնէ):

53. Ով հաւատացեալներ. մի մտնէք Մարգարէին բնակարանները, բացի երբ արտօնուած էք. եթէ ճաշի (կանչուած էք, կանուխ) մի երթաք որ պատրաստութիւնը սպասէք. բայց երբ որ հրաւիրուած էք, մտէք (յարմար ժամանակին) ու երբ մասնակից եղած էք ճաշին, ցրուեցէք առանց տնտնալու պարզապէս ժամանցի խօսակցութեան սիրոյն: Տեսէք, ձեր հոն մնալը կրնայ խանգարել Մարգարէն եւ ինք կրնայ քաշուիլ ձեզմէ (ըսելու որ հեռանաք). բայց Աստուած չի քաշուիր ձեզի (հասկցնելու) շիտակը:

Երբ որեւէ բան խնդրէք (Մարգարէին կիներէն), այդ խնդրանքը կատարեցէք վարագոյրի մը ետեւէն. այս ձեւը աւելի պիտի խորացնէ ձեր սրտերն ու անմեղութիւնը: Ձեզի չի վայելեր որ նեղութիւն պատճառէք Աստուծոյ Առաքեալին. ինչպէս որ վայել չէ ձեզի, որ իր մահէն ետք իր կիներէն կնութեան առնէք. ասիկա ահռելի բան է Աստուծոյ աչքով:

54. Ինչ որ բացայայտօրէն կ'ընէք թէ գաղտնի, (գիտցէք թէ) Աստուած ամէն բանէ Տեղեակ է:

55. (Վերադառնալով Մարգարէին կիներուն) այպանելի չեն (երբ ազատօրէն տեսնուին) իրենց հայրերուն, իրենց եղբայրներուն, եղբօրորդիներուն կամ քրորդիներուն հետ եւ կամ իրենց (շուրջի) կիներուն, եւ կամ ոեւէ մէկուն, որու հոգատարութիւնը իրենց կը պատկանի: Սակայն Աստուծոյ զգաստ մնացէք (ով Մարգարէին կիները), քանի տեսէք, Աստուած ամէն բանի վկայ է:

56. Իրապէս, Աստուած եւ Իր հրեշտակները կ'օրհնեն Մարգարէն. դուք ալ, ով հաւատացեալներ օրհնեցէք զինք եւ կատարելապէս յանձնուեցէք (Իր առաջնորդութեան):

57. Անոնք որոնք կը դիմադրեն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, Աստուած պիտի անիծէ զիրենք այս աշխարհին մէջ եւ յաջորդ կեանքի ընթացքին, ու ամօթալի տառապանք պիտի պատրաստէ իրենց:

58. Իսկ անոնք, որոնք վնաս հասցնեն հաւատացեալ մարդոց ու կիներու՝ առանց որ անոնք արժանացած ըլլան ատոր, պիտի կրեն զրպարտութեան յանցանքը, որ սոսկալի մեղք մըն է:

59. Ով Մարգարէ. ըսէ կիներուդ եւ աղջիկներուդ ինչպէս նաեւ հաւատացեալ կիներու, որ իրենց վերարկուներով (կամ քօղերով) ծածկեն իրենք զիրենք (երբ հանրութեան առջեւ են). այս միջոցը աւելի յարմար է որ ճանչցուին (որպէս պարկեշտ կիներ), որպէսզի նեղութեան չենթարկուին: Ցամենայնդէպս, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

60. Եթէ կեղծաւորներ, եւ անոնք որոնց սրտերուն մէջ հիւանդութիւն կայ, եւ անոնք որոնք զրպարտութիւններ կ'ընեն՝ խանգարում ստեղծեն (Մարգարէին) Քաղաքին մէջ, առանց դադրելու (իրենց թշնամական արարքներէն)՝ քեզ իրենց դէմ պիտի հանենք եւ իրենք դրացի պիտի չըլլան քեզի հոն, կարճ ժամանակ մը ետք:

61. Անշնորհ են. ուր որ ալ գտնուին պիտի բռնուին ու միանգամընդմիշտ սպանուին:

62. Այսպէս եղած է Աստուծոյ սահմանած կարգը անոնց հետ, որոնք (նոյնպէս մեղանչելով) անցան ու գացին նախապէս, եւ դուն երբեք փոփոխութիւն մը կարող չես գտնել Աստուծոյ սահմանած կարգին:

63. Մարդիկ հարց պիտի տան քեզի Վերջին Ժամուան մասին. ըսէ. «Ատոր գիտութիւնը միայն Աստուծոյ մօտ կը կայանայ, եւ ի՞նչ գիտնաս դուն, թերեւս Վերջին Ժամը մօտ է»:

64. Իրապէս, Աստուած անիծած է ճշմարտութիւնը դրժողները, եւ իրենց համար պատրաստած է բոցավառ կրակ մը, 65. որու մէջ պիտի մնան յաւիտեան. ոչ մէկ պաշտպան պիտի ունենան, ոչ ալ օգնական:

66. Այն Օրը, երբ իրենց դէմքերը պիտի գցուին կրակին մէջ, անոնք պիտի ըսեն. «Երանի հնազանդէինք Աստուծոյ եւ հնազանդէինք Առաքեալին»:
67. Նաեւ պիտի ըսեն. «Տէրն մեր. տես, մենք հնազանդեցանք մեր առաջնորդներուն եւ մեր մեծաւորներուն, եւ իրենք են որ մեզ շեղեցին ուղիղ ճամբէն: 68. Ով մեր Տէրը. կրկնակի պատժէ զիրենք ու ամենեւին շնորհներէդ զրկէ»:
69. Ով հաւատք ընծայողներ. մի նմանիք (Իսրայէլի այն զաւակներուն) որոնք նեղութիւն պատճառեցին Մովսէսին, բայց եւ Աստուած անպարտ կասեցուց զինք իրենց ըսածներէն՝ քանի Աստուծոյ առաջ պատուական էր ան:
70. Ով հաւատք ընծայողներ. Աստուծոյ հանդէպ (միշտ) զգաստ մնացէք, եւ ըսէք այն որ արդար է եւ ճիշդ: 71. (Եթէ այդպէս ընէք) Ան կը բարեկարգէ ձեր արարքները ու կը ներէ ձեր մեղքերը: Եւ ան որ հնազանդի Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, ձեռք ձգած կ'ըլլայ փառաւոր յաղթանակ մը:
72. Տեսէք. Մենք (տրամաբանելու եւ ազատ կամք ունենալու) վստահութիւնը առաջարկեցինք երկինքներուն եւ երկրին, ինչպէս նաեւ լեռներուն. բայց անոնք մերժեցին կրել զայն՝ որովհետեւ կը վախնային անկէ. եւ ուրեմն, մարդ արարածը ընդունեց այդ (վստահութիւնը կրել), քանի իսկապէս, ան միշտ ատակ է անիրաւութիւններու (ինչպէս եւ) տգիտութեան:
73. Իսկապէս, Աստուած պիտի պատժէ բարիսեցի (կեղծաւոր) մարդիկն ու կիները, ինչպէս նաեւ այն մարդիկն ու կիները, որոնք բաժնեկիցներ կը վերագրեն Իր կողքին: Եւ Աստուած գթասիրութեամբ կը դառնայ դէպի հաւատացեալ մարդոց ու կիներու. քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:

ՍՈՒՐԱԹ ՍԱՊԱ(Ը)

34. Շիպա

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Գովաբանութիւնը պատշաճ է Աստուծոյ, որու կը պատկանի ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. յաջորդ կեանքին ալ ամէն գովք Իրեն կը պատշաճի:
Ինք է Իմաստունը, Տեղեակը. 2. Ան գիտէ թէ ինչ մուտք կը գործէ հողին մէջ եւ թէ ինչ դուրս կու գայ անկէ, ինչպէս նաեւ թէ ինչ կ'իջնէ երկինքէն եւ ինչ կը բարձրանայ դէպի հոն: Եւ Ինքն է Ողորմածը, Ներողը:
3. Տակաւին, անոնք որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը, կ'ըսեն. «Մեզի Վերջին Ժամը պիտի չգայ»:
Ըսէ՛. «Ո՛չ, Տիրոջմովս (կ'երդնում). Ինք որ գիտէ աներեւոյթը, անպայմանօրէն ձեր դէմ պիտի հանէ այդ (Վերջին Ժամը)»:
Իր գիտութենէն չի վրիպիր նոյնիսկ հիւլէի ծանրութեամբ որեւէ բան, որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ կամ երկրի վրայ. ոչ ալ անկէ աւելի փոքր կամ աւելի մեծ. (բոլորն ալ) յստակօրէն արձանագրուած են (Իր) տոմարին մէջ, 4. որպէսզի ի վերջոյ վարձատրէ անոնք, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն. (քանի) անոնք են որ ներում պիտի ստանան եւ առատութիւն. 5. մինչ անոնք որ ջանք կը թափեն ձախողութեան մատնելու Մեր պատգամները՝ պիտի ունենան ցաւալի տառապանք, որպէս արդիւնք իրենց անարգանքին:
6. Գիտակցութեամբ պարգեւատրուած անձեր լաւ կը նկատեն, թէ այն ինչ որ քու Տիրոջմէդ յայտնուեցաւ քեզի՝ իրողութիւնն է, եւ թէ այդ կ'ուղղէ Ամենահզօրի ճամբուն, Անոր՝ որու պատշաճ է Գովաբանութիւնը:
7. Հակառակ ասոր, ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն. «Ձեզի ցոյց տա՞նք մարդ մը, որ պիտի ըսէ ձեզի թէ (մահուընէ ետք) երբ բզիկ-բզիկ եղած էք, (պիտի վերակենդանանաք) նոր ստեղծագործութեամբ մը: 8. Արդեօք իր սուտ զրպարտութիւնները Աստուծո՞յ կը վերագրէ, թէ ոչ խելագար մըն է»:
Ո՛չ, (այս Առաքեալը խելագար մը չէ). այլ անոնք որ պիտի չհաւատան յաջորդ կեանքին, պիտի տառապին. (իսկ հիմա) շատ շուարած են:
9. Անոնք չե՞ն նկատեր թէ որքան (չնչին) գիտութիւն ունին երկնքի եւ երկրի մասին (ինչ որ իրենց ակնյայտ է), եւ թէ որքան բան անծանօթ է իրենց (պահուած է. եւ կամ տեղեակ

չե՞ն որ) եթէ կամենանք կարող ենք զիրենք կուլ տալ հողին եւ կամ երկինքէն կտորներ տեղացնենք իրենց վրայ:

Այս բոլորին մէջ տեսէք թէ պատգամ մը կայ իւրաքանչիւր (Աստուծոյ) ծառային, որ Աստուծոյ կը դառնայ (զղջումով):

10. Եւ իսկապէս Դաւիթին պարգեւեցինք շնորհ մը. «Ով լեռներ. իր հետ արձագանգեցէք (Աստուծոյ գովքը). եւ (դուք ալ) թռչուններ»: Եւ իրեն համար երկաթը կակուղցուցինք. 11. «Զրահներ շինէ ու չափաւորէ շղթաներուն օղակները» եւ (դուք ալ հաւատացեալներ) բարիքներ գործեցէք քանի Ես կը տեսնեմ ձեր բոլոր արարքները:

12. Եւ Սողոմոնին (ենթարկեցինք) հովը (տես 21-81). առաւօտեան (փչելու ուժը համապատասխան էր) մէկ ամսուան ճամբորդութեան եւ երեկոյեան (ընթացքը համապատասխան էր) ամսուան մը հեռաւորութեան: Իրեն համար հոսեցուցինք հալած պղինձի ակ մը. նոյնիսկ աներեւոյթ էակներէ ոմանք կ'աշխատէին իրեն համար իր Տիրոջ հրահանգով, եւ անոնցմէ ով որ շեղէր Մեր հրահանգէն՝ համտեսել կու տայինք բոցի տանջանքը: 13. Անոնք իրեն համար շինեցին ինչ որ ուզեց. տաճարներ, արձաններ, ջրյորդան աւազաններ ու հաստատուն կաթսաներ:

«Աշխատեցէ՛ք, ով Դաւիթի ընտանիք՝ շնորհակալ ըլլալով (Ինծի). ծառաներուս մէջ (իսկ) շատ քիչ են երախտապարտ անձերը»:

14. Եւ երբ վճռեցինք որ (Սողոմոն) մահանայ, ոչինչ յայտնեց իր մահը, բացի որդէ մը որ կը կրծէր իր գաւազանը: Ու երբ գետին ինկաւ, այդ աներեւոյթ էակները (որոնք աշխատած էին իրեն) յստակաբար տեսան, թէ եթէ գիտակցած ըլլային աներեւոյթին, պիտի չշարունակէին իրենց նուաստացուցիչ (ծառայելու) տառապանքը:

15. Իսկապէս, Շիպայի ժողովուրդը (Աստուծոյ շնորհներէն) ապացոյց մը ունէր իր բնակավայրերուն մէջ. երկու ընդարձակ պարտէզներ՝ աջին ու ձախին: «Կերէք այն ինչէն, որ ձեր Տէրը հայթայթած է ձեզի, ու երախտագիտութիւն յայտնեցէք Իրեն. (ունիք) աղուոր հող մը եւ Ներող Տէր մը»:

16. Սակայն իրենք արհամարհեցին (մեր պատգամը). ուրեմն, յորդեցուցինք ամբարտակը (ողողելով իրենց պարտէզները) ու իրենց երկու (ընդարձակ) պարտէզները փոխեցինք զոյգ մը պարտէզներու՝ որոնք դառն պտուղ արտադրեցին, եւ գազ (մուրիկ) ու քիչ մըն ալ (վայրի) սզենի: 17. Այսպէսով, փոխհատուցանեցինք իրենց, քանի ուրացան ճշմարտութիւնը: Արդեօք միայն ապերախտնե՞րը կը փոխհատուցանենք:

18. (Նախապէս) իրենց շրջանի եւ Մեր օրհնած քաղաքներուն միջեւ իրարմէ տեսանելի գիւղեր զետեղած էինք ու (այդպիսով) հոն երթեւեկը դիւրացուցած. «Ապահով կերպով ճամբորդեցէք այս տարածութեան մէջ՝ գիշեր թէ ցերեկ»:

19. Այդ ատեն կ'ըսէին. «Մեր Տէրը մեր ճամբորդութեան միջոցները հեռացուցած է». քանի իրենք իրենց դէմ մեղանչած էին: Ի վերջոյ, զիրենք վերածեցինք աւանդազրոյցներու ու բաժան բաժան ընելով հոս հոն տարածեցինք:

Ասոր մէջ տեսէք թէ պատգամներ կան դժուարութեանց համբերող ու երախտապարտ անձերու համար:

20. Իսկապէս Իպլիս փաստեց իր կարծիքը («Մարդոց մեծամասնութիւնը Քեզի երախտապարտ պիտի չըլլան», տես 17-62). քանի բոլորը իր կանչին հետեւեցան, բացի իրենցմէ խումբ մը հաւատացեալներ: 21. Բայց ինք (Իպլիս) որեւէ լիազօրութիւն չունէր իրենց վրայ. (քանի երբ կ'արտօնենք զինք որ փորձութեան ենթարկէ մարդիկ), պարզապէս զանազանելու յստակ կերպով, թէ ով հաւատք կ'ընծայէ յաջորդ կեանքին ու ով կասկածի մէջ է այդ առնչութեամբ:

22. Ըսէ՛. «Կոչ ըրէք այն էակներուն, որոնց կ'ենթադրէք (թէ բաժնեկից են) Աստուծոյ. անոնք հիւլէի ծանրութեամբ իսկ զօրութիւն չունին ո՛չ երկինքներու մէջ, ոչ ալ երկրի վրայ, ոչ ալ որեւէ բաժին ունին (ատոնց կարգ ու սարքին) եւ ոչ ալ Ինք անոնց օգնութեան կարիքը ունի»:

23. Իր մօտ միջնորդութիւնը անօգուտ է, բացի այն պարագային, որու համար Ինք արտօնած է. նոյնիսկ երբ այլեւս (Վերջին Ժամուան) վախը փարատած է իրենց սրտերէն՝ (յարութիւն առած անձեր) պիտի հարց տան (իրարու). «Ձեր Տէրը ի՞նչ տնօրինեց (ըսաւ ձեզի համար)» ու պիտի պատասխանեն. «Ճշմարտութիւնը (իրաւը). որովհետեւ Ինք է Վսեմը, Մեծը»:

24. Ըսէ՛. «Ո՞վ է որ ձեզի սնունդ կը հայթայթէ երկինքէն ու երկրէն»:

Ըսէ՛. «Աստուած է: Եւ տեսէք, մեր մէջէն կամ մենք (որ կը հաւատանք Իրեն) կամ ալ դուք (որ կը դրժէք Զինք) շիտակ ճամբու մէջ ենք եւ կամ յստակ կերպով մոլորած»:

25. Ըսէ՛. «Ոչ դուք հաշիւ պիտի տաք մեր սխալներուն համար, ոչ ալ մենք հաշիւ պիտի տանք ձեր արարքներուն համար»:
26. Ըսէ՛. «Մեր Տէրը բոլորս միասին պիտի ժողվէ, եւ յետոյ մեր միջեւ երեւան պիտի հանէ ճշմարտութիւնը՝ արդարօրէն. քանի Ինք է իրողութիւնը պարզողը, Ամենագէտը»:
27. Ըսէ՛. «Ցոյց տուէք ինծի այն էակները որոնք Իրեն բաժնեկից ըրիք (ձեր մտքով): Սակայն ոչ. ո՛չ, Ան է Աստուած, Հզօրը, Իմաստունը»:
28. (Ով Առաքեալ). Մենք քեզ չառաքեցինք բացի, որ բոլոր մարդկութեան համար ըլլաս աւետող մը եւ ազդարար մը. բայց մարդոց մեծամասնութիւնը չի գիտեր (հասկնար) այս, 29. եւ ուրեմն հարց կու տան. «Ե՞րբ այս խոստումը (Յարութեան եւ Դատաստանի) պիտի կատարուի: (Պատասխան տուէք ով հաւատացեալներ) եթէ ճշմարտախօս էք»:
30. Ըսէ՛. «Ձեզի համար Օր մը որոշուած է, որ ոչ կրնաք մէկ ժամ յետաձգել, ոչ ալ առաջ բերել»:
31. Եւ (տակաւին) ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն. «Այս Ընթերցանութեան (Քուրանին) երբեք պիտի չհաւատանք, ոչ ալ նախապէս յայտնուածին»:
Եթէ միայն կարենայիր տեսնել (Դատաստանի Օրը, թէ ինչ պիտի պատահի) այս անիրաւներուն, երբ իրենց Տիրոջ առջեւ կանգ առած, իրարու ինչ յանդիմանական խօսքեր պիտի ուղղեն:
(Երկրի վրայ) տկար եղողներ պիտի ըսեն ինքնահաւան եղողներուն. «Եթէ դուք չըլլայիք, մենք իսկապէս հաւատացեալ կը դառնայինք»:
32. Իսկ ինքնահաւան եղողներ, տկար եղողներուն պիտի ըսեն. «Ինչո՞ւ. մե՞նք պարտադրեցինք որ ուղղութեան դէմ կենաք՝ երբ այդ (ուղղութիւնը) տրուեցաւ ձեզի: Ոչ, պարզապէս դուք մեղաւորներ էիք»:
33. Եւ տկարները (անորոշ վիճակ ունեցող. հոսանքէն տարուող. հետեւող...) ինքնահաւաններուն (պարագլուխ. ինքնագով. ամբարտաւան...) պիտի ըսեն. «Ոչ. գիշեր ու ցերեկ ձեր ըրած սխալ պատճառաբանութիւնները, ձեր մեզի հրահանգելը որ անարգենք (ուրանանք) Աստուծոյ եւ Իրեն մրցակիցներ կարգենք. (ասոնք են որ մեզ ուղիղ ճամբէն հեռացուցին)»:
Եւ երբ տանջանքը (որ պատրաստուած է իրենց համար) տեսնեն, պիտի չկարենան իրենց զղջումը արտայայտել. քանի կապանքներ զետեղած պիտի ըլլանք բոլոր ճշմարտութիւնը ուրացողներու վիզերուն:
34. Երբ որ ալ ազդարար մը առաքենք որեւէ շրջանակ, այդ շրջանակի զեխ (հաճոյքներով տարուած) մարդիկը կ'ըսեն. «Տեսէք մենք ձեր առաքելութեան չենք հաւատար».35. եւ կ'աւելցնեն. «Մենք աւելի հարուստ ենք ձեզմէ ինչքերով եւ զաւակներով. ուրեմն մենք պիտի չտառապինք»:
36. Ըսէ՛. «Տէրս առատօրէն կը հայթայթէ, որու որ Ինք կամենայ, եւ կամ սահմանափակ չափով կու տայ. սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը չի հասկնար (գիտեր, Աստուծոյ կիրարկած միջոցները)». 37.քանի, ո՛չ ձեր հարստութիւնը եւ ո՛չ ալ ձեր զաւակները կրնան ձեզ մօտեցնել Մեզի. միմիայն այն անձը որ հաւատք կ'ընծայէ ու կը կատարէ բարի արարքներ (կը մօտենայ Մեզի). եւ այսպիսի անձեր պիտի ստանան կրկնակի հատուցում, իրենց արարքներուն փոխարէն. եւ իրենք են որ ապահով պիտի ապրին (դրախտի) պալատներուն մէջ: 38. Իսկ Մեր պատգամներուն դէմ ջանացողներ, որոնք կ'ուզեն խափաբել զանոնք, պիտի յանձնուին տանջանքին:
39. Ըսէ՛. «Տեսէք. իմ Տէրս առատօրէն կը հայթայթէ եւ կամ սահմանափակ (չափով) կու տայ, Իր ծառաներէն որու որ Ինք կամենայ. եւ ինչ որ ուրիշներու բաժին կը հանէք, Ինք կը փոխարինէ այդ. քանի Ինք է լաւագոյն հայթայթիչը: 40. Եւ Օր մը (ճշմարտութիւնը ուրացողներուն) բոլորը միասնաբար պիտի ժողվէ ու հրեշտակներուն հարց տայ. «Ասո՞նք են որ սովորաբար ձեզ կը պաշտէին»:
41. Անոնք պիտի պատասխանեն. «Փառքը Քուկդ է. Դուն ես մեզի մօտ, ոչ թէ իրենք: Ոչ, անոնք կը պաշտէին անհասկնալի (աներեւոյթ) բաներ, եւ մեծամասնութեամբ այդպիսի բաներու հաւատացին»:
42. Եւ (Աստուած պիտի ըսէ). «Այսօր ոչ մէկդ ուրիշի օգուտ կամ վնաս չունիք»:
(Յետոյ) անիրաւներուն պիտի ըսենք. «Համտեսեցէք կրակին տանջանքը, որ դուք սուտ կը կոչէիք»:
43. Երբ Մեր պատգամները յստակ կերպով հաղորդուին իրենց, կ'ըսեն. «Այս մարդը (Մարգարէն) պարզապէս կ'ուզէ ձեզ հեռացնել այն բաներէն, որ ձեր նախահայրերը կը պաշտէին»:

Եւ կ՚ըսեն. «Այս (Քուրանը) պարզապէս շինծու յօրինում մըն է (մարդու արտադրութիւն է)»:

Եւ ուրեմն, ճշմարտութիւնը ուրացողներ երբ ստանան այդ ճշմարտութիւնը, կ՚ըսեն. «Ասիկա շատ յստակ դիւթանք մըն է (մարդոց կախարդելու միջոց մը)»:

44. Եւ Մենք իրենց (քու ժողովուրդիդ ով Առաքեալ) երբեք յայտնութիւններ (Գիրքեր) չենք վստահած (տուած) որ սերտած ըլլան, եւ ոչ ալ քեզմէ առաջ ազդարար մը ղրկած ենք:

45. Նոյնպէս ալ իրենցմէ առաջ ապրող մարդիկ դրժեցին ճշմարտութիւնը. եւ թէպէտ անոնք (հիմակուան ժողովուրդին) մէկ տասերորդ ապացոյցը նոյնիսկ չ՚ստացան Մեզմէ՝ երբ ստեցին Իմ առաքեալներս, ի՜նչ ահռելի եղաւ զզուանքս (իրենց հանդէպ):

46. Ըսէ՛. «Ես ձեզի միայն մէկ խրատ կու տամ. զգաստօրէն կանգ առէք Աստուծոյ առաջ, ուրիշի հետ կամ առանձին. յետոյ խորհրդածեցէք. ձեր այս բարեկամը (Առաքեալը) խենթութիւններ չունի. ան միայն կ՚ազդարարէ (կը զգուշացնէ) ձեզ սոսկալի տանջանքէ»:

47. Ըսէ՛. «Ես ձեր ունեցածներէն ոչ մէկ վարձատրութիւն չեն հայցեր. իմ վարձատրութիւնս միայն Աստուծմէ է. եւ Ինք ամէն բանի վկայ է»:

48. Ըսէ՛. «Իրապէս. իմ Տէրս ճշմարտութիւնը կ՚արձակէ (ամէն սուտի դէմ). Ինք (միայն) գիտէ աներեւոյթը»:

49. Ըսէ՛. «Իրողութիւնը (երեւան) եկաւ. իսկ սուտը ոչ մէկ բան կրնայ սկսիլ (ստեղծել), ոչ ալ կրկնել (անցածը)»:

50. Ըսէ՛. «Եթէ ես շեղիմ, մոլորած կ՚ըլլամ ի վնաս ինծի. բայց եթէ ուղիղ ճամբու վրայ եմ, ի շնորհիւ Տիրոջս կողմէ ինծի եղած յայտնութեամբ է. քանի իրապէս, Ան ամէն ինչ կը լսէ, մօտ է»:

51. Եթէ միայն կարենայիր տեսնել իրենց սարսափահար վիճակը (Յարութեան Օրը), ոչ մէկ տեղ կարենալ փախչելու, քանի պիտի կաշկանդուին (բռնուին) մօտակայ տեղէ մը,52. ու պիտի ըսեն. «(Հիմա) կը հաւատանք ատոր»:

Սակայն ինչպէ՞ս կրնան (փրկութիւն) ձեռք ձգել այդչափ հեռանալէ ետք (հեռու տեղէ). 53. քանի նախապէս կ՚ուրանային ճշմարտութիւնը, ու հեռուէն (անհիմն ու թշնամական խօսքեր) կ՚արձակէին դէպի աներեւոյթը:

54. Եւ ուրեմն, պատնէշ մը պիտի հաստատուի իրենց եւ իրենց փափաքներուն միջեւ, ինչպէս որ պիտի պատահի իրենց նմաններուն՝ որոնք ապրած են իրենցմէ առաջ. քանի տեսէք, անոնք ալ կասկածներով երկնտրանքի մէջ էին:

ՍՈՒՐԱԹ ՖԱԹԻՐ

35. Հեղինակը (Ստեղծիչը, Արարիչը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Գովաբանութիւնը պատշաճ է Աստուծոյ, երկինքներու եւ երկրի Արարիչին, որ երկու, երեք կամ չորս թեւերով հրեշտակներ կը կարգէ որպէս պատգամաբեր:

Յաւելեալ (անընդհատ) կը ստեղծէ ինչ որ Ինք կամենայ. իրապէս, Աստուած Ամենակարող է: 2. Աստուած մարդկութեան համար ինչ շնորհ որ բարեհաճի, ոչ մէկը կրնայ կասեցնել զայն եւ ինչ որ Ինք կասեցնէ, ոչ մէկը կարող է շնորհել զայն. քանի Ինք է Հզօրը, Իմաստունը:

3. Ով մարդ արարածներ. յիշեցէք օրհնութիւնները որոնք Աստուած պարգեւած է ձեզի: Կա՞յ Աստուծմէ տարբեր ստեղծիչ մը, որ ձեզի սնունդ կը հայթայթէ երկինքէն ու երկրէն: Իրմէ տարբեր աստուած չկայ. տակաւին որքա՜ն անփոյթ էք:

4. Եթէ քեզ դրժեն (ով Առաքեալ), քեզմէ առաջ ալ առաքեալներ դրժուեցան, եւ ամէն հարց Աստուծոյ կը վերադառնայ (վճռուելու):

5. Ով մարդ արարածներ. իրապէս, Աստուծոյ խոստումը ճշմարիտ է. ուրեմն, մի թոյլ տաք որ աշխարհի կեանքը ձեզ հրապուրէ, ոչ ալ ձեր մտային խաբկանքները թող խաբեն ձեզ: 6. Տեսէք, Սատանան ձեր թշնամին է. ուրեմն իր հետ վարուեցէք որպէս թշնամի մը: Ան իր հետեւորդները կը կանչէ, միմիայն հրաւիրելու զիրենք, որ դառնան բոցավառ կրակին ընկերակիցներ. 7. քանի ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ունենան խիստ տառապանք. իսկ հաւատք ընծայողներ, որոնք բարի արարքներ կը կատարեն, պիտի ստանան ներում ու մեծ վարձատրութիւն մը:

8. Ի՞նչ է ուրեմն այն անձը, որու չար արարքները գրաւիչ (հրապուրիչ) դարձած են իրեն համար, ու զանոնք որպէս բարիք կը նկատէ՝ (եթէ ոչ սատանայի հետեւորդ):
Քանի իրապէս, Աստուած թոյլ կու տայ անձի մը որ մոլորի, եթէ ինք (անձը) այդպէս կամենայ, ճիշդ ինչպէս որ Ինք կ'ուղղէ այն անձը, որ (ուղղուիլ) կը կամենայ: Ուրեմն, դուն քեզ մի հատցներ, վշտանալով իրենց համար. իրապէս, Աստուած շատ լաւ գիտէ իրենց բոլոր գործունէութիւնները:
9. Աստուած է որ կը ղրկէ հովերը, որոնք ամպեր կը յառաջացնեն, ու Մենք քշելով զանոնք կը հասցնենք մեռած (չոր) շրջան մը ու կեանք կու տանք հողին որ կեանք չունէր: Յարութիւնն ալ նոյնպէս պիտի պատահի:
10. Ան որ փառք ու պատիւ կը ցանկայ (պէտք է գիտնայ թէ) ամէն փառք ու պատիւ Աստուծոյ (միայն) կը պատշաճի: Ամէն բարի խօսք դէպի Իրեն կը բարձրանայ, եւ Ինք կ'արժեւորէ բարի արարքը: Իսկ անոնք որ չարիք կը ծրագրեն, սոսկալի տանջանք պիտի կրեն ու իրենց ծրագիրները պիտի ոչնչանան:
11. Եւ (ի մտի ունեցէք). Աստուած ձեզ կը ստեղծէ հողէն, յետոյ կաթիլ մը սերմէ. յետոյ կը ձեւաւորէ ձեզ արու կամ էգ: Ոչ մէկ էգ չի յղանար, ոչ ալ ծնունդ կու տայ առանց Իր գիտութեան. եւ ոչ մէկը որ երկար ապրած է, չունի օրերու երկարում, ոչ ալ օրերու կրճատում, բացի Իր տնօրինութեամբ. քանի տեսէք, այս բոլորը շատ պարզ է Աստուծոյ համար: 12. (Պարզ է Իրեն համար ստեղծել նմանութիւններ եւ տարբերութիւններ). այսպէս, երկու ջուրի մարմիններ (ծով, լիճ, ովկիանոս) նոյնը չեն. մէկը աղի ու լեղի, իսկ միւսը անոյշ ջուրով ծարաւ յագեցնող եւ խմելը կազդուրիչ. բայց երկուքէն ալ կը սնանիք թարմ միսով ու (երկուքէն ալ) կ'առնէք զոհարեղէն, որոնցմով կը զարդարուիք: Եւ երկուքին վրայ կը տեսնէք նաւեր, որոնք ալիքներու մէջէն կը յառաջանան, որպէսզի դուք երթալով հայցէք Իր պարգեւները ու այդպիսով երախտապարտ ըլլաք:
13. Ան գիշերը կ'երկարէ, կրճատելով ցերեկը. եւ ցերեկը կ'երկարէ կրճատելով գիշերը. եւ Ինք (Իր կարգ կանոնին) ենթակայ ըրած է արեւն ու լուսինը, որոնք կ'ընթանան որոշ ժամանակաշրջանի մը համար:
Այսպէս է Աստուած, ձեր Տէրը: Ամէն իշխանութիւն Իրն է. մինչ Իրմէ զատ որու ալ կոչ ընէք, չունին նոյնիսկ կճեպ մը: 14. Երբ զիրենք կանչէք, չեն լսեր ձեր կանչը. եթէ նոյնիսկ կարենային լսել, պիտի չկարողանային պատասխանել ձեզի: Ամենայնդէպս, Յարութեան Օրը պիտի ուրանան ձեր զիրենք (Աստուծոյ) բաժնեկից վերագրելը:
Ոչ մէկը կարող է քեզի տեղեկացնել (ճշմարտութիւնը) նման Իրեն, որ ամէն ինչի Տեղեակ է:
15. Ով մարդ արարածներ. դուք է որ Աստուծոյ օգնութեան կարիքը ունիք, մինչ Ինք միայն Ինքնաբաւ է, Գովելի:
16. Եթէ Ինք այդպէս կամենայ, կարող է ձեզ տանիլ (ոչնչացնել), բերելով նոր մարդիկ (ձեր փոխարէն). 17. ասիկա ալ դժուար չէ Աստուծոյ համար:
18. Ոչ մէկ մեղաւոր պիտի կրէ ուրիշի մեղքը (բեռը). եւ եթէ մեղքերով բեռնաւորուած անձ մը (ուրիշին) կանչէ որ օգնէ իրեն կրելու զայն, ոչինչ կարելի է շալկուիլ (այդ ուրիշին կողմէ), նոյնիսկ եթէ իր մօտիկ ազգականն է:
Ուրեմն, դուն կարող ես զգուշացնել միայն անոնք, որոնք կ'երկիւղին իրենց Տիրոջմէն - թէպէտ Ինք Աներեւոյթ է - եւ վառ կը պահեն աղօթքը ու (գիտակից են թէ) ան որ ինքզինք կը մաքրէ (մեղքերէ), իր անձին օգուտ կը մաքրուի եւ թէ նպատակակէտը դէպի Աստուած է:
19. Քանի (այսպէս է.) կոյրը եւ տեսողութիւն ունեցողը հաւասար չեն, 20. ոչ ալ խաւարը եւ լոյսը, 21. ոչ ալ (զով) շուքը եւ (կիզիչ) տաքը, 22. եւ ոչ ալ կենդանին եւ մեռեալը կարող են հաւասարիլ:
Տես, (ով Առաքեալ,) Աստուած կարող է լսել տալ որու որ Ինք կամենայ, իսկ դուն կարող չես լսել տալ (սրտով մեռած մարդոց, որոնք նման են) գերեզմաններու մէջ եղողներուն:
23. Դուն պարզապէս ազդարարող մըն ես: 24. Իրապէս, Մենք առաքած ենք քեզ ճշմարտութեամբ, որպէս աւետող մը եւ զգուշացնող մը. քանի չկայ հասարակութիւն մը ուր ազդարար մը չկար (անպայման զգուշացնող մը ունեցան բոլորն ալ):
25. Եւ եթէ քեզ դրժեն, արդէն քու ժամանակէդ առաջ ապրողներն ալ դրժեցին իրենց ներկայացող առաքեալները, որոնք յստակ պատգամներ տուին, սաղմոսներ (ըսին) ու լուսարձակ գրքերով (ներկայացան): 26. Ի վերջոյ, (պատասխանատու) բռնեցի անոնք, որոնք ուրացան (ճշմարտութիւնը). եւ ի՜նչ ահռելի էր տհաճութիւնս:
27. Տեղեակ չե՞ս թէ Աստուած ջուր կը ղրկէ երկինքէն, որու միջոցաւ Մենք յառաջ կը բերենք զանազան գոյներով պտուղներ, նման լեռներու ճերմակ եւ կարմիր ներքերանք շեր-

տերուն ու ագռաւագոյն սեւի, 28. եւ նոյնպէս մարդոց, գազաններու եւ արջառներու զանազան գոյներուն:

Աստուծմէ կ'երկիւղին Իր ծառաներէն միայն գիտակցութիւն ունեցողներ, (որոնք լաւ կ'ըմբռնեն թէ) իրապէս Աստուած Հզօր է, Ներող: 29. Անոնք (իրենք են) որ կը հետեւին Աստուծոյ յայտնած Գրքին. աղօթքը վառ կը պահեն եւ ուրիշներու բաժին կը հանեն այն ինչէն, որ Մենք պարգեւած ենք իրենց - ըլլայ այդ գաղտնաբար, թէ բացայայտ կերպով -. անոնք են որ յոյս ունին բախտաւորութեան մը, որ երբեք չի ծախողիր, 30. որովհետեւ Ան իրենց պիտի պարգեւէ արդար վարձատրութիւն մը, եւ Իր պարգեւներէն յաւելեալ եւս պիտի տայ. քանի իրապէս, Ներող է, Կարեկից (երախտապարտներու): 31. Եւ ինչ որ քեզի յայտնեցինք, այդ է ճշմարտութիւնը, որ կը հաստատէ նախապէս եղած (յայտնութիւնները). քանի տես, Աստուած շատ լաւ գիտէ Իր ծառաներուն (կարիքները), Ամենատես է:

32. Եւ ուրեմն, այս յայտնութիւնը ժառանգ տուած ենք Մեր ծառաներէն որոնց որ կ'ընտրենք. եւ անոնցմէ ոմանք կը մեղանչեն իրենք իրենց հանդէպ, ոմանք ժլատ են (իրենց հաւատքին մէջ) եւ ոմանք ալ կը մրցակցին բարիքներ կատարելու Աստուծոյ թոյլտուութեամբ. եւ սա է մեծագոյն արժանիքը:

33. (Իբրեւ վարձատրութիւն) անոնք մուտք պիտի գործեն եդեմական պարտէզներ, ուր պիտի զարդարուին ոսկիէ եւ մարգարիտէ ապարանջաններով ու հոն պիտի հագուին մետաքսեայ զգեստներ. 34. եւ պիտի ըսեն. «Գովասանքը Աստուծոյ պատշաճ է, որ մեր տրտմութիւնը վանեց մեզմէ. քանի իրապէս, մեր Տէրը Ներող է, Կարեկից (երախտապարտ ծառաներու). 35. Ան որ Իր պարգեւներէն շնորհեց մեզի այս մնայուն կեանքը, որու ընթացքին ոչ մէկ պայքար պիտի ունենանք եւ ոչ ալ յոգնութիւն»:

36. Բայց ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ունենան դժոխքի կրակը. անոնց կեանքին վերջ պիտի չդրուի որ կարենան մեռնիլ, ոչ ալ այդ կրակին տանջանքը պիտի թեթեւցուի իրենց համար. այսպէս պիտի փոխհատուցանենք բոլոր ապերախտները: 37. Եւ հոն անոնք պիտի աղաղակեն. «Տէրն մեր. մեզ հոսկէ դուրս հանէ. այլեւս բարի արարքներ կը կատարենք՝ տարբեր մեր նախկին գործունէութիւններէն»:

(Մեր պատասխանը պիտի ըլլայ). «Մենք ձեզի երկար կեանք չպարգեւեցի՞նք՝ որու ընթացքին ով որ կամենար խորհիլ կրնար խորհրդածել. (Ամենայնդէպս) զգուշացնող մը ներկայացաւ ձեզի: Համտեսեցէք ուրեմն (ձեր արարքներուն պտուղը), քանի չարագործները որեւէ զօրավիգ չունին»:

38. Իրապէս, Աստուած գիտէ երկինքներու եւ երկրի աներեւոյթը. Ան կատարեալ գիտէ սրտերու պարունակութիւնը:

39. Ան է որ ձեզ կարգած է երկրին ժառանգորդները: Ուրեմն, ով որ ուրանայ ճշմարտութիւնը, ինք պիտի կրէ այդ ուրացումին հետեւանքը. քանի իրենց ուրացումը աւելի զզուանք կը դառնայ իրենց Տիրոջ մօտ, եւ այսպէսով իրենց ուրացումը աւելի վնաս կու տայ իրենց:

40. Ըսէ՛. «Երբեք նկատի առա՞ծ էք ձեր հնարած (Աստուծոյ) բաժնեկիցները, որոնց կոչ կ'ընէք փոխան Աստուծոյ: Ցոյց տուէք ինծի թէ ի՞նչ ստեղծած են անոնք երկրի վրայ .թէ չէ իշխանութի՞ւն ունին երկինքներու մէջ (բաժնեկի՞ց են երկինքներու իշխանութեան)»:

Մենք իրենց որեւէ գրաւոր յայտնութիւն մը ըրա՞ծ ենք, որու կը յենին որպէս ապացոյց (իրենց գաղափարներուն): Ո՛չ. անիրաւները իրարու միայն խաբկանք կը խոստանան:

41. Իրապէս, Աստուած է որ կը պահէ երկնային մարմիններն ու երկիրը, որպէսզի չշեղին (իրենց ծիրէն). քանի եթէ երբեք շեղին, չկայ մէկը որ կարենայ ուղղել զանոնք՝ Իր թոյլ տալէն ետք:

Իրապէս, Ան Համբերատար է, Ներող:

42. Անոնք (ճշմարտութիւնը ուրացողներ) հանդիսաւոր կերպով կ'երդնուն Աստուծմով, որ եթէ իրենց զգուշացնող մը ներկայանայ, իրենք շատ աւելի լաւ պիտի հետեւին անոր առաջնորդութեան, քան նախկին որեւէ հասարակութիւն (որոնց ազդարար մը եկած է): Բայց հիմա, որ ազդարար մը եկած է իրենց, (անոր կոչը) միմիայն իրենց հակակրանքը կ'աւելցնէ, 43. քանի (անիմաստ կերպով) հպարտ են աշխարհի վրայ եւ վատ բաներ կը ծրագրեն:

Ի վերջոյ, այդպիսի վատ ծրագիր պատրաստողը, ինք պիտի իյնայ իր ծուղակին մէջ: Արդեօք կ'ակնկալեն որ նախկին մարդոց պատահած օրինակներէն տարբեր վերաբերո՞ւմ մը պիտի ստանան:

Ոչ մէկ փոփոխութիւն պիտի գտնես Աստուծոյ վերաբերմունքէն. այո՛, ոչ մէկ շեղում պիտի տեսնես Աստուծոյ միջոցներէն:

44. Անոնք երբեք չե՞ն ճամբորդած երկրի վրայ եւ չե՞ն նշմարած թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ իրենցմէ առաջ ապրող մարդոց, որոնք իրենցմէ ալ աւելի ոյժ ունէին: (Եւ չե՞ն գիտեր թէ) ոչ մէկ բան գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ որ կը գերազանցէ Աստուծոյ. քանի իրապէս, Ան է Ամենագէտը, Ամենակարողը:
45. Եթէ Աստուած մարդկութիւնը (անմիջական) պատասխանատու բռնէր իրենց կատարած արարքներուն (վաստակին) համեմատ, ոչ մէկ արարած պիտի չձգէր երկրի մակերեսին վրայ. սակայն Ան, որոշ ժամանակի մը համար, դադար կու տայ իրենց. իսկ երբ (Իր կողմէ) որոշուած ժամանակը աւարտի, այն ատեն իրապէս (պիտի գիտակցին թէ) Աստուած ամէն ինչ կը տեսնէ Իր ծառաներուն (սրտերուն մէջ):

ՍՈՒՐԱԹ ԵԱ-ՍԻՆ

36. Եա-Սին (Ով Մարդ)

Գթասիրտ եւ Ողորմած Աստուծոյ Անունով
1. Ե.Ս. (Ով Մարգարէ. ով մարդ էակ). 2. նկատի առ այս Ընթերցարանը (Քուրանը) որ լի է իմաստութեամբ. 3. իրապէս, դուն (Աստուծոյ) առաքեալներէն մին ես, 4. (որ) ուղիղ ճամբու մը վրայ, 5. (շնորհիւ) Հզօր ու Ողորմած Աստուծոյ յայտնութեան, 6. (որ պարզուած է քեզի) որպէսզի զգուշացնես ժողովուրդ մը, որոնց նախահայրերը չազդարարուեցան, եւ ուրեմն անոնք անտեղեակ են (ճշմարտութենէն):
7. Իսկապէս, (Աստուծոյ դատապարտելու) խօսքը իրաւ է եւ ճիշդ իրենց մեծամասնութեան պարագային, քանի իրենք հաւատք պիտի չ՚ընծայեն:
8. Կապանքներ զետեղած ենք իրենց վիզերուն, որոնք կը հասնին մինչեւ իրենց կզակները եւ ուրեմն իրենց գլուխը ցցուած կը մնայ. 9. նաեւ զետեղած ենք պատնէշ մը իրենց առջեւ ու պատնէշ մըն ալ իրենց ետեւ եւ քօղարկած ենք զիրենք ու ոչինչ կրնան տեսնել:
10. Իրենց համար տարբերութիւն չըներ. զգուշացնես զիրենք թէ չ՚ազդարարես, իրենք պիտի չհաւատան:
11. Դուն կրնաս զգուշացնել միայն ան, որ կը հետեւի Յիշատակարանին եւ կ՚երկիւղի Ողորմած Աստուծմէ, թէպէտ Ինք աներեւոյթ է. այդպիսի մէկու մը աւետէ (Աստուծոյ) ներումը եւ սքանչելի վարձատրութիւնը:
12. Իրապէս Մենք պիտի կենդանացնենք մեռածը. եւ Մենք պիտի արձանագրենք ինչ որ կատարած են ու ինչ հետքեր որ թողած են իրենց ետին. քանի ամէն բան հաշուի կ՚առնենք յստակ տոմարի մը մէջ:
13. Եւ տուր իրենց օրինակ (առակ) մը, (թէ ինչ վերաբերմունք ունեցան) քաղաքի մը բնակիչները, երբ առաքեալներ ներկայացան իրենց:
14. Երկու հատ առաքեցինք իրենց եւ երկուքն ալ դրժեցին. եւ ուրեմն երրորդ առաքելով մը ամրապնդեցինք այդ երկուքը, ու հետեւաբար անոնք ըսին. «Տեսէք, մենք ղրկուած ենք ձեզի (Աստուծոյ կողմէ)»:
15. Իրենք պատասխանեցին. «Դուք պարզապէս մահկանացուներ էք մեզի նման. առաւել, Ողորմած (Աստուած) երբեք յայտնութիւն չէ ըրած. դուք պարզապէս ստախօսներ էք»:
16. Ըսին. «Մեր Տէրը գիտէ թէ մենք իսկապէս ձեզի առաքուած ենք. 17. բայց մեր միակ պարտաւորութիւնն է յստակ կերպով տեղեկացնել ձեզի (Աստուծոյ մեզի վստահած) պատգամը»:
18. (Միւսները) ըսին. «Մենք ձեզմէ չարիք կը գուշակենք: Իսկապէս, եթէ վերջ չդնէք (ձեր քարոզչութեան), պիտի քարկոծենք ձեզ ու ցաւալի կերպով պիտի տանջուիք մեզմէ»:
19. Պատասխանեցին. «Ձեր ճակատագիրը ձեզմէ կախեալ է: (Չարի՞ք կը սեպէք) երբ (ճշմարտութիւնը) յիշեցուի ձեզի: Ո՛չ, բայց չափազանցութիւններով դուք ձեզ կը վատնէք»:
20. Մինչ այդ քաղաքին միւս ծայրէն մարդ մը եկաւ վազելով ու ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. հետեւեցէք այս առաքեալներուն: 21. Հետեւեցէք անոնց, որոնք ձեզմէ վարձատրութիւն չեն խնդրեր, եւ իրենք ուղիղ անձեր են:
22. «(Իսկ ես) ինչո՞ւ պէտք չէ պաշտեմ Ան, որ զիս զգաստացուց, եւ որուն բոլորդ ալ պիտի վերադարձուիք: 23. Պայմա՞ն է Իր կողքին ուրիշ աստուածներ պաշտել: (Բայց այդ պա-

րագային) եթէ Ողորմած (Աստուած) կամենայ որ ինծի վնաս մը հասնի, իրենց միջնորդութիւնը ոչ մէկ օգուտ ունի ինծի, ոչ ալ կարող են զիս փրկել. 24. եւ ուրեմն տեսէք, այն ատեն յստակ կերպով կորսուած կ'ըլլամ:

25.«Իրապէս, ես ձեր բոլորին Տիրոջ հաւատք ընծայեցի. ուրեմն լսեցէք զիս»:

26. (Այդ մարդուն) ըսուեցաւ. «Մտիր դրախտ. իսկ ինք ըսաւ. «Երանի ժողովուրդս գիտակցի 27. թէ ինչպէս Տէրս ներեց ինծի (իմ նախկին մեղքերս) եւ պատուական մարդոց կարգին դասեց զիս»:

28. Անկէ ետք ոչ մէկ զօրք ղրկեցինք երկինքէն իր ժողովուրդին դէմ, ոչ ալ պէտք ունեցանք վերէն որեւէ բան ղրկելու. 29. եղածը միմիայն մէկ պայթում էր ու իրենք մոխիրի նման խամրեցան:

30. Ի՜նչ ափսոսանք է որ մարդիկ պիտի ունենան: Երբեք չէ պատահած որ առաքեալ մը ներկայանայ իրենց ու զինք չծաղրեն: 31. Տեղեակ չե՞ն արդեօք թէ քանի՛ սերունդներ կործանած ենք իրենց ներկայ ժամանակէն առաջ. եւ անոնք երբեք պիտի չվերադառնան իրենց, 32. եւ թէ բոլորն ալ միասնաբար Մեր առաջ պիտի ներկայանան (ի վերջոյ):

33. Նշան մըն ալ ունին (Մեր ստեղծելու եւ յարութիւն տալու զօրութենէն) որն է մեռած հողը, որու կեանք կու տանք եւ անկէ կը հացնենք հացահատիկ, որմէ իրենք կ'ուտեն. 34. եւ (այդ հողին վրայ) շինած ենք արմաւենիի պարտէզներ եւ խաղողի այգիներ - ու ջուրի աղբիւրներ բխեցուցած ենք հոն - 35. որպէսզի սնանին անոնց պտուղներով: Իրենց ձեռքերը չեն որ շինեցին այդ:

Երախտապարտ պիտի չըլլա՞ն ուրեմն:

36. Փառաւորեալ է Ան որ զոյգ (արու եւ էգ) ստեղծած է ամէն ինչ որ հողը կ'արտադրէ, եւ իրենք ալ (արու եւ էգ են), եւ այն ինչ որ տակաւին իրենք չեն գիտեր:

37. Եւ (Մեր տիրապետութենէն) նշան մըն ալ ունին. գիշերը՝ որմէ կը պոկենք ցերեկի (լոյսը) եւ ահաւասիկ խաւարի մէջ կը մնան:

38. Եւ արեւը. այդ կը դառնայ իր ծիրին մէջ. այս է կամեցածը Հզօր եւ Գիտակից (Աստուծոյ):

39. Եւ լուսինը, որու համար ճշդած ենք փուլեր (որոնցմէ պէտք է անցնի) մինչեւ որ նմանի չորցած արմաւենիի ցողունին:

40. Ոչ արեւը կարող է հասնիլ լուսնին, ոչ ալ գիշերը կարող է անցնիլ ցերեկին. քանի իւրաքանչիւրը իր ծիրին մէջ կը ծփայ (կը լողայ):

41. Եւ իրենց նշան մը եւս. իրենց սերունդները (Ադամի զաւակները) կը կրենք բեռնաւորուած նաւերով, 42. եւ անոնց նմանը կը ստեղծենք իրենց համար, որոնց հեծնելով կը ճամբորդեն. 43. եւ եթէ կամենանք, կարող ենք խեղդամահ ընել զիրենք, առանց որ իրենց կանչերը լսուին ու չեն կարող ազատուիլ 44. բացի, որ Մեր գթասիրութենէն շնորհ ստանան, ու որոշ ժամանակ մը եւս կեանքը վայելեն:

45. Տակաւին երբ իրենց ըսուի. «Ուշադիր եղէք այն ինչին որ յայտնի է ձեզի (կը տեսնէք ձեր շուրջը), եւ ինչ որ անյայտ է ձեզմէ, որպէսզի Իր գթասիրութենէն շնորհ ստանաք», (շատեր չեն ուզեր լսել). 46. եւ ինչ նշան ալ ստանան իրենց Տիրոջ պատգամներէն, անպայման առարկութիւն մը կ'ընեն:

47. (Օրինակ) երբ իրենց ըսուի. «Աստուծոյ ձեզի տուածէն ուրիշին բաժին հանեցէք», այդ անհաւատները դառնալով հաւատք ընծայողներուն կ'ըսեն. «Պէ՞տք է կերակրենք ոեւէ անձ, որու եթէ Աստուած կամենայ՝ Ինք կրնայ կերակրել. որոշապէս դուք սխալած էք»:

48. Եւ կ'աւելցնեն. «Ե՞րբ պիտի պատահի այս (Յարութեան) խոստումը, (ըսէք) եթէ ճշմարտախօս էք»:

49. (Չեն գիտեր թէ) պարզապէս պայթում մըն է որ կը սպասէ զիրենք, որ յանկարծակիի պիտի բերէ երբ տակաւին կը վիճին (Յարութեան մասին). 50. նոյնիսկ կտակ մը պիտի չկարողանան պատրաստել, ոչ ալ վերադառնալ իրենց մարդոց:

51. Եւ երբ փողը հնչէ, գերեզմաններէն դուրս գալով երամներու նման պիտի խռնուին դէպի իրենց Տէրը:

52. Պիտի ըսեն. «Վայ մեզի. ո՞վ մեզ արթնցուց մեր ննջարաններէն (գերեզմաններէն)»:

(Այն ատեն պիտի ըսուի իրենց). «Այս է որ Ողորմած (Աստուած) խոստացաւ. եւ Իր առաքեալներն ալ հաստատեցին (իրողութիւնը ըսին)»:

53. Պարզապէս պայթում մը եւ ահաւասիկ բոլորն ալ Մեր առաջ պիտի ներկայանան. 54. «Այսօր ոչ մէկ անձ պիտի անիրաւուի եւ պիտի չհատուցուիք բացի ձեր (նախկին) արարքներուն համեմատ» (պիտի ըսուի իրենց): 55. Տեսէք. դրախտի բնակիչները ինչ որ ալ ընեն,

պիտի զուարճանան. 56. իրենք եւ իրենց զոյգերը օթոցներու վրայ հանգիստ եւ ուրախ պիտի ըլլան. 57. հաճոյք եւ ինչ որ փափաքին պիտի ստանան. 58. իրագործուած խաղաղութիւն՝ Ողորմած Տիրոջ խօսքին համեմատ:

59. «Այսօր, մէկդի կեցէք ով մեղաւորներ: 60. Ով Ադամի զաւակներ, Ես ձեզի չյանձնարարեցի՞ որ Սատանան չպաշտէք, քանի իրապէս,ան ձեր բացայայտ թշնամին է, 61. եւ թէ Զիս (միայն) պաշտեցէք: Այս էր ուղիղ ճամբան: 62. Արդէն (Սատանան) ձեզմէ շատ շատեր շեղած էր. չէի՞ք կրնար ուրեմն տրամաբանել: 63. Այս է դժոխքը որու մասին կրկին ու կրկին զգուշացուցին ձեզ (Մեր առաքեալները). 64. ուրեմն այսօր տոկացէք ատոր, որպէս արդիւնք ձեր (ճշմարտութեան) ուրացումին»:

65. Այդ Օր իրենց բերանները պիտի դրոշմենք. բայց իրենց ձեռքերը պիտի խօսին Մեզի, եւ իրենց ոտքերը պիտի վկայեն այն ինչ որ վաստկած են (կեանքի ընթացքին):

66. Եթէ այդպէս կամենայինք, կարող էինք տեսողութենէ զրկել զիրենք, ու խարխափելով պիտի ընթանային միշտ. բայց այն ատեն ինչպէ՞ս պիտի տեսնէին (Մեր նշանները, պատգամները):

67. Եւ եթէ Մենք այդպէս կամենայինք, իրենց տեղերը քամուած կը պահէինք զիրենք (ծառերու նման). եւ այն ատեն ոչ առաջ պիտի երթային, ոչ ալ ետ:

68. Բայց (միշտ թող յիշեն) որ երբ մէկու մը օրերը կ'երկարենք, նոյն ատեն ալ (ծերութեամբ) կը տկարացնենք իր գոյութիւնը. ուրեմն, պիտի չօգտագործե՞ն իրենց տրամաբանութիւնը:

69. Եւ Մենք (Առաքեալին) բանաստեղծութիւն չենք սորվեցուցած, ոչ ալ այդ յարմար է այս (պատգամին): Ասիկա պարզապէս յիշատակարան մըն է եւ յստակ Ընթերցանութիւն մը 70. որ կը զգուշացնէ ամէն ապրող անձ, եւ կը վկայէ (Աստուծոյ) խօսքը բոլոր անոնց դէմ, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը:

71. Ուրեմն, տեղեակ չեն որ իրենց համար ստեղծած ենք - ի մէջ այլոց բոլոր բաները որ Մեր ձեռքերով ըրինք - ընտանի կենդանիները, որոնց տէրերն են իրենք. 72. ատոնք ենթակայ դարձուցած ենք իրենց, որպէսզի ոմանք հեծնելու օգտագործեն եւ ոմանք ալ կարենան ուտել, 73. եւ ուրիշ օգուտներ ալ կրնան քաղել ու խմել (ոմանց կաթը):

Ուրեմն, երախտապարտ պիտի չըլլա՞ն:

74. Բայց իրենք Աստուծոյ փոխարէն ուրիշ աստուածներ կը պաշտեն, որոնցմէ աջակցութիւն (կը յուսան), 75. (առանց գիտնալու թէ) ատոնք անկարող են իրենց օգնելու. տակաւ, իրենք բանակի պէս կանգ կ'առնեն ատոնց:

76. Ամենայնդէպս, (ճշմարտութիւնը ուրացողներուն) ասացուածքները թող չտխրեցնէ քեզ. իրապէս, Մենք գիտենք ամէն ինչ որ գաղտնի կ'ընեն եւ ամէն ինչ որ բացայայտօրէն կը կատարեն:

77. Ուրեմն, մարդ արարածը չի՞ նկատեր թէ Մենք կաթիլ մը սերմէ ստեղծած ենք զինք. եւ ահաւասիկ ինք յստակ կերպով կը թշնամանայ (Մեզի դէմ հակաճառելով): 78. (Ուրիշներու հետ) Մեզ բաղդատութեան կը դնէ, եւ չի գիտեր թէ ինք ինչպէս ստեղծուած է: (Եւ ուրեմն), կ'ըսէ. «Ո՞վ կրնայ վերակենդանացնել փոշիացած ոսկորները»:79. Ըսէ՛. «Ան որ առաջին անգամ արարեց զանոնք, (դարձեալ) կեանք պիտի տայ իրենց. քանի Ան կատարեալ գիտէ ամէն ստեղծագործութիւն. 80. Ան որ կանաչ ծառերէն կրակ կը շնորհէ ձեզի եւ դուք ատոր միջոցաւ կը բոնկեցնէք (ձեր կրակները)»:

81. Ուրեմն, Ան որ ստեղծեց երկինքներն ու երկիրը, կարող չէ՞ իրենց նմանները ստեղծելու (վերակենդանացնելու մեռեալը):

Անշուշտ. քանի Ինք է Ամենագէտ Ստեղծիչը. 82. Ինք ինչ որ կամենայ, պարզապէս կ'ըսէ. «Եղիր», ու կ'ըլլայ:

83. Ուրեմն, Փառաւորեալ է Ան, որու ձեռքերուն մէջ կը կայանայ ամէն բանի իշխանութիւնը. եւ բոլորդ ալ Իր առաջ պիտի բերուիք (վերադարձուիք):

ՍՈՒՐԱԹ ԷՍ ՍԱՖՖԱ՛Թ

37. Շարքերը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Շարքերով շարան (պատգամներ). 2. զուսպ յանդիմանական (չարէն զգուշացնող), 3. կը հաղորդեն յիշատակարան մը:

4. Իրապէս, ձեր Աստուածը մէկ է, 5. Տէրը երկինքներու եւ երկրի ու ինչ որ գոյութիւն ունի ատոնց միջեւ. նաեւ Տէրը բոլոր արեւելքներուն (ուր որ ալ արեւը կը ծագի):

6. Տեսէք. երկրի (անմիջական) երկինքը աստղերով զարդարած ենք, 7. եւ ապահոված ենք զանոնք ամէն տեսակի ըմբոստ սատանայական ուժերու դէմ, 8. որպէսզի չկարենան լսել բարձրագոյն ատեանը ու ամէն կողմէ ետ մղուին,9. դուրս դրուած (ամեն շնորհէ) ու ենթակայ մնայուն տանջանքի:

10. Սակայն եթէ ոեւէ մէկը յաջողի ակնարկ մը խլել, պիտի հալածուի թափանցող բոցի մը միջոցաւ:

11. Հիմա հարց տուր իրենց որ քեզ լուսաբանեն. իրենց ստեղծո՞ւմը աւելի դժուար է, թէ ոչ այն բոլոր (երկնային աներեւոյթ հրաշալիքները) որ Մենք ստեղծած ենք. քանի տես, զիրենք (պարզապէս) ստեղծած ենք ջրախառն կաւէ (հողէ եւ ջուրէ):

12. Ոչ. բայց մինչ դուն կը հիանաս, իրենք (միայն) կը ծաղրեն. 13. եւ երբ իրենց յիշեցուի (ճշմարիտը), չեն ուզեր բան մը յիշել. 14. եւ երբ տեղեկանան պատգամի մը, ծաղրանքի կը վերածեն զայն 15. ու կ'ըսեն. «Ասիկա պարզապէս (պերճ) կախարդանք մըն է. 16. եթէ մենք մահանանք ու հող ու ոսկոր դառնանք, մեռեալներէն յարութի՞ւն պիտի առնենք. արդեօք մեր նախահայրե՞րն ալ»:

18. Ըսէ. «Այո՛. եւ այն ատեն շատ նուաստացած պիտի ըլլաք». 19. քանի այդպէս պիտի պատահի մէկ յանդիմանական կանչով. եւ յետոյ պիտի սկսին տեսնել (իրողութիւնը) 20. եւ պիտի ըսեն. «Վայ մեզի: Այս Դատաստանի Օրն է»:

21. (Իրենց պիտի ըսուի). «Ասիկա (իրաւը սուտէն) զանազանելու Օրն է, որ դուք սուտ կը կոչէիք»:

22. (Եւ Աստուած պիտի հրամայէ). «Անիրաւները ժողվեցէք. (ժողվեցէք նաեւ) իրենց նմանները եւ իրենց պաշտածները 23. փոխան Աստուծոյ, ու առաջնորդեցէք զիրենք դէպի դժոխքի ճամբան 24. եւ հոն կանգնեցուցէք զիրենք»:

Տեսէք, պիտի հարցաքննուին, 25. «Ի՞նչ պատահեցաւ ձեզի որ այլեւս իրար չէք պաշտպաներ»:

26. Ոչ. այդ Օր կամովին պիտի յանձնուին (Աստուծոյ). 27. բայց իրարու դէմ պիտի ելլեն, իրար հարցաքննելով:

28. Ոմանք պիտի ըսեն. «Դուք մեզի կը մօտենայիք աջէն (որպէս թէ շիտակ կողմէն)»:

29. Ուրիշներ պիտի պատասխանեն. «Ոչ. դուք ոչ մէկ հաւատք ունէիք: 30. Առաւել եւս, մենք որեւէ լիազօրութիւն չունէինք ձեր վրայ. ոչ, դուք ամբարտաւան մարդիկ էիք: 31. Հիմա մեր Տիրոջ խօսքը հաստատուեցաւ մեզի դէմ. իրապէս պիտի համտեսենք (մեր արարքներուն պտուղը): 32. Եթէ մենք գայթակղեցուցինք ձեզ, նկատի առէք որ մենք գայթակղած էինք արդէն»:

33. Եւ իրապէս, այդ Օր տանջանքի բաժնեկիցներ պիտի դառնան:

34. Իրաւ որ այսպէս պիտի վարուինք մեղաւորներու հետ. 35. քանի տեսէք, երբ որ իրենց ըսուէր. «Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուած չկայ», ամբարտաւանօրէն 36. կ'ըսէին. «Խենթ բանաստեղծի մը սիրոյն մեր աստուածնե՞րը պիտի լքենք»:

37. Ո՛չ. բայց ան (որ խենթ բանաստեղծ կը կոչէք) ճշմարտութիւնը տուաւ. եւ ան կը հաստատէ (ճշմարտութիւնը նախապէս ղրկուած Աստուծոյ) առաքեալներուն:

38. Տեսէք. դուք իսկապէս պիտի համտեսէք ցաւալի տանջանքը, 39. թէպէտ պիտի չհատուցուիք բացի այն արարքներուն համար որ դուք կ'ընէիք:

40. Առկէ զերծ պիտի մնան Աստուծոյ անկեղծ ծառաները. 41. անոնք պիտի ստանան իրենց յայտնի բաժինը, 42. որպէս պտուղ (իրենց կեանքի արարքներուն). եւ անոնք պիտի պատուըուին 43. երանութեան (օրհնութեան) պարտէզներու մէջ, 44. իրար դիմաց օթոցներու վրայ (հանգիստ վիճակի մէջ):

45. Իրենց պիտի հրամցուի ջինջ աղբիւրներէ (լեցուած) գաւաթ մը, 46. յստակ եւ համեղ անոնց որ կը խմեն. 47. ոչ գլխացաւ պիտի պատճառէ այդ, ոչ ալ գինով վիճակ:
48. Իրենց պիտի ընկերակցին ամօթխած նայուածքով կողակիցներ, ամենագեղեցիկ աչքերով 49. (ու անարատ), նման պահուած հաւկիթներու:
50. Իրար դառնալով հարցումներ պիտի ընեն:
51. Մէկը այսպէս պիտի ըսէ. «Ես ընկերակից մ'ունէի 52. որ ինծի հարց կու տար. "Դուն իրաւ կը հաւատաս որ ճի՞շդ է 53. թէ երբ մեռած ենք ու հող ու ոսկոր դարձած, տակաւին պարտական պիտի ըլլանք (հաշիւ տալու, դատուելու)" ». 54. ու կը շարունակէ. «կ'ուզէ՞ք ձեր չորս դին նայիլ», 55. եւ երբ ինք կը նայի, կը տեսնէ զինք (իր ընկերակիցը) դժոխքին կեդրոնը 56. ու կ'ըսէ. « Աստուծմով կ'երդնում: Իրապէս, գրեթէ զիս ալ կործանած էիր (ով նախկին ընկերս). 57. քանի եթէ Տիրոջս շնորհը չըլլար, ես ալ ներկայ պիտի ըլլայի (տանջուողներու հետ): 58. Բայց հիմա (դարձեալ) պիտի չմահանա՞նք (ով դրախտի ընկերակիցներ) 59. մեր առաջին մահէն ետք, եւ թէ այլեւս պիտի չի չարչարուի՞նք: 60. Իրապէս այս է, այս է գերագոյն յաղթանակը»:
61. Ուրեմն (Աստուծոյ) գործին լծուածներ թող ասոր նման աշխատանք թափեն: 62. Այսպիսի վիճակի մը հասնի՞լը աւելի լաւ է, թէ ոչ (դժոխային) ծառը մահացու պտուղով: 63. Իրապէս, այս մէկը փորձութեան վերածած ենք անիրաւ մարդոց համար. 64. քանի նշմարեցէք, ծառ մըն է որ կ'աճի դժոխքի խորերէն, 65. որու պտուղը (այնքան հակակրելի է) որքան սատանաներու գլուխները:
66. (Մեղքերու մէջ կորսուած անձեր) անպայման պիտի ուտեն (այդ պտուղները) ու փորերնին պիտի լեցուի: 67. Առաւել եւս պիտի խմեն յուսահատութիւն մը (եռացող աղտոտ ջուրի նման):
68. Անգամ մը եւս. իրապէս, իրենց նպատակակէտը (վերջնակէտը) դժոխքն է. 69. քանի տեսէք, իրենք իրենց նախահայրերը մոլորած վիճակի մէջ գտան 70. եւ հիմա իրենք կը շտապեն, հետեւելով անոնց օրինակին:
71. Արդէն զիրենք նախորդող մարդոցմէ շատեր կորսուած էին, 72. թէպէտ նախապէս ազդարարներ առաքած էինք իրենց. 73. եւ տես թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ (ի զուր) ազդարարուողներուն. 74. բացի Աստուծոյ անկեղծ ծառաներէն (միւս բոլորն ալ կորսուեցան):
75. (Առնենք) Նոյը, որ Մեզի աղաղակեց. եւ ինչ հիանալի ընդառաջեցինք. 76. քանի փրկեցինք զինք ու իր ընտանիքը այդ ահռելի պատուհասէն, 77. եւ իր սերունդը գոյացուցինք որ մնան (երկրի վրայ), 78. եւ զինք այսպէս թողուցինք, որպէսզի յիշուի յաջորդ սերունդներէն:
79. «Խաղաղութիւն Նոյին, բոլոր տիեզերքի մէջ»:
80. Իրապէս, այս ձեւով է որ կը վարձատրենք բարիք կատարողները. 81. քանի ան Մեր հաւատացեալ ծառաներէն էր: 82. (Զինք փրկելէ) ետքը, միւսները խեղդամահ ըրինք:
83. Եւ տեսէք, Աբրահամ ալ ունէր իր (Նոյի) համոզումը, 84. երբ ողջմտութեամբ դարձաւ իր Տիրոջ 85. ու (այսպէս) արտայայտուեցաւ իր հօր ու իր ժողովուրդին. «Այդ ի՞նչ է որ կը պաշտէք: 86. Շինծու (սուտ) բանի՞ մը (կ'ուզէք երկրպագել): Աստուծմէ տարբեր աստուածնե՞ր (կ'ուզէք պաշտել): 87. Ուրեմն, ի՞նչ կը խորհիք տիեզերքի Տիրոջ մասին»:
88. Յետոյ, ակնարկ մը նետեց աստղերուն 89. եւ ըսաւ. «Իրապէս, (սրտովին) հիւանդ եմ»:
90. Այդ ըսելուն, կռնակ դարձուցին իրեն ու հեռացան:
91. Ինք ալ գաղտագողի մօտեցաւ իրենց աստուածներուն (կուռքերուն) եւ ըսաւ. «Ի՞նչ է. չէ՞ք ուտեր (ձեզի մատուցուած ճաշերը): 92. Ի՞նչ ունիք որ չէք ալ խօսիր»:
93. Յետոյ յարձակեցաւ անոնց վրայ, ու իր աջով փշրեց: 94. Միւս մարդիկն ալ աճապարանքով իրեն մօտեցան (մեղադրելով իր արարքը):
95. Ինք ըսաւ. «Ձեր քանդակած (կուռքե՞րը) կը պաշտէք, 96. մինչ Աստուած է որ ձեզ ստեղծեց, ինչպէս նաեւ ձեր աշխատանքի (կարողութիւնը)»:
97. Անոնք աղաղակեցին. «Խարոյկ մը շինեցէք իրեն համար ու բոցավառ կրակին մէջ նետեցէք զինք»:
98. Բայց մինչ իրենք չարիք ծրագրեցին իր հանդէպ, Մենք (ալ խորտակեցինք իրենց ծրագիրը, եւ այսպէսով) նուաստացուցինք զիրենք: 99. Եւ (Աբրահամ) ըսաւ. «Իրապէս, (հոսկէ) պիտի հեռանամ դէպի ուր որ Տէրս զիս կ'առաջնորդէ»:
100. (Եւ յետոյ աղօթեց). «Ով Տէր. առաքինի (զաւակ) մը շնորհէ ինծի»:
101. Մենք ալ ուրեմն, հեզ զաւկի մը աւետը տուինք իրեն:
102. Եւ երբ (մանուկը) չափահաս դարձաւ, (հայրը) ըսաւ. «Սիրելի զաւակս. երազիս մէջ տեսայ թէ քեզ պէտք է զոհեմ. ուրեմն, ի՞նչ է քու գաղափարդ». ըսաւ. «Հայրիկ, ըրէ ինչ որ

հրահանգուած է քեզի. եթէ Աստուած կամենայ, պիտի նկատես թէ դժուարութեանց համբերող մըն եմ»:

103. Սակայն երբ երկուքն ալ յանձնուեցան (այն ինչ որ կը խորհէին թէ) Աստուծոյ կամքն է, եւ ճակտին (երեսին) վրայ պառկեցուց զինք, 104. ձայն տուինք իրեն. «Աբրահամ. 105. դուն արդէն կատարած եղար տեսիլքիդ (նպատակը)»:

Իրապէս. այսպէս կը վարձատրենք բարիք ընողները. 106. քանի նկատի առէք, ասիկա յստակ փորձութիւն մըն էր:

107. Որպէս փրկագին իրենց յանձնեցինք փառաւոր ողջակէզ (խոյ, արու գառնուկ) մը, 108. եւ այդպէս թողուցինք զինք որ յիշուի ապագայ սերունդներու կողմէ:

109. «Խաղաղութիւն Աբրահամի»: 110. Այսպէս կը վարձատրենք բարիք կատարողները, 111. քանի ան Մեր հաւատացեալ ծառաներէն էր: 112. Եւ աւետեցինք իրեն Իսահակի (ծնունդը), որ մարգարէ մը պիտի դառնար, առաքինի (իրեն նման). 113. եւ օրհնեցինք զինք ու Իսահակը, բայց իրենց սերունդներէն (պիտի ըլլայ) բարիք ընող, ինչպէս եւ իրենք իրենց դէմ յստակ անիրաւութիւն (ընող):

114. Այսպէս արդէն Մովսէսին եւ Ահարոնին պարգեւեցինք Մեր շնորհը, 115. եւ փրկեցինք զիրենք ու իրենց ժողովուրդը ահաւոր պատուհասէն (ստրկութենէ): 116. Օժանդակեցինք իրենց եւ (ի վերջոյ) իրենք յաղթական դուրս եկան: 117. Իրենց տուինք (չարը բարիէն) զանազանող Գիրքը, 118. եւ զիրենք առաջնորդեցինք ուղիղ ճամբան:

119. Այդպէս ալ թողուցինք զիրենք որ յիշուին ապագայ սերունդներուն կողմէ:

120. «Խաղաղութիւն Մովսէսի եւ Ահարոնի»: 121. Այսպէս կը վարձատրենք բարիք կատարողները, 122. քանի այդ երկուքը Մեր հաւատացեալ ծառաներէն էին:

123. Տեսէք, Եղիան ալ (Մեր) առաքեալներէն մին էր, 124. երբ այսպէս խօսեցաւ իր ժողովուրդին. «Աստուծոյ հանդէպ զգաստ պիտի չմնա՞ք: 125. Պաալի՞ն կոչ պիտի ընէք, թողելով լաւագոյն Ստեղծիչը, 126. Աստուած, ձեր Տէրը ու Տէրը ձեր նախահայրերուն»:

127. Սակայն անոնք դրժեցին զինք. եւ ուրեմն, անպայման պիտի ներկայանան (Դատաստանի Օրը, հաշիւ տալու), 128. բացի Աստուծոյ անկեղծ ծառաներէն: 129. Եւ թողուցինք զինք (Եղիան) որ յիշուի յաջորդ սերունդներու կողմէ:

130. «Խաղաղութիւն Եղիայի եւ իր հետեւորդներուն»: 131. Այսպէս կը վարձատրենք բարիք ընողները, 132. քանի ինք Մեր հաւատացեալ ծառաներէն էր:

133. Եւ տեսէք, Ղովտն ալ Մեր առաքեալներէն մին էր, 134. երբ փրկեցինք զինք ու իր ընտանիքը 135. բացի պառաւէ մը, որ ետ մնացողներէն էր: 136. Յետոյ ամենեւին կործանեցինք միւսները: 137. Իրապէս, տակաւին դուք կ'անցնիք այդ տեղերէն ցերեկով 138. եւ գիշերով: Ուրեմն պիտի չտրամաբանէ՞ք:

139. Յովնան ալ Մեր առաքեալներէն մին էր 140. երբ փախուստ տուաւ դէպի բեռնաւորուած նաւը՝ փախստական գերիի մը նման: 141. Յետոյ վիճակ նետեցին ու ինք կորսնցուց. 142. (ուրեմն զինք ծով թափեցին) ու կէտձուկը կուլ տուաւ զինք, քանի ինք այպանելի էր: 143. Եթէ երբեք Աստուած չփառաբանէր 144. ատոր փորին մէջ պիտի մնար մինչեւ այն Օրը երբ մեռեալները յարութիւն պիտի առնեն:

145. Բայց զինք նետել տուինք ամայի ծովեզերք մը, հիւանդ վիճակի մէջ, 146. եւ զինք ծածկեցինք մագլցող ծառ մը բուսցնելով (չոր հողէն):

147. Յետոյ դարձեալ առաքեցինք զինք հարիւր հազար մարդոց, եւ աւելի, 148. եւ ուրեմն հաւատք ընծայեցին (իրեն). Մենք ալ թոյլ տուինք որ իրենց կեանքը վայելեն, որոշուած ժամանակաշրջանով:

149. Հիմա հարց տուր իրենց որ քեզ լուսաբանեն. Տէրդ աղջի՞կ զաւակներ ունի, մինչ իրենք տղա՞յ զաւակներ. 150. թէ չէ հրեշտակները է՞գ ստեղծած ենք, եւ իրենք ալ ներկա՞յ գտնուած են (ստեղծագործութեան):

151. Ո՛հ, իրապէս իրենց զրպարտութենէն է որ կ'ըսեն. 152. «Աստուած զաւակ մ'ունեցաւ», եւ նոյնպէս ալ կը ստեն (երբ կ'ըսեն), 153. «Ան աղջիկները նախընտրած է տղոցմէ»:

154. Այս ի՞նչ տարօրինակ մտածելակերպ եւ դատողութիւն ունիք: 155. Ուրեմն պիտի չուզէ՞ք որ յիշեցնեն ձեզի: 156. Թէ չէ փաստացի լիազօրութի՞ւն մը ունիք թերեւս (ձեր արտահայտութիւններուն). 157. այդ պարագային, բերէք ձեր արձանագրութիւնը (գիրքը) եթէ ճշմարտախօս էք:

158. Նոյնիսկ Իր եւ աներեւոյթ անձերու միջեւ կապակցութիւն մը կը հնարեն. թէպէտ այս աներեւոյթ ուժերը լաւ գիտեն, թէ իրապէս այս մարդիկը պիտի ներկայանան (Աստուծոյ առաջ Դատաստանի Օրը): 159. Փառաւորեալ է Աստուած. շա՜տ աւելի բարձր է Ան ամէն ինչէ որ իրենք կը նկարագրեն:

160. Սակայն այս (վարուեւլակերպը) չունին Աստուծոյ անկեղծ ծառաները: 161. Քանի իրապէս, ոչ դուք (ով Աստուած ուրացողներ) եւ ոչ ալ ձեր պաշտած առարկաները 162. կարող էք փորձութեամբ ծուղակ ձգել ոեւէ մէկը՝ 163. բացի անկէ (որ իր ազատ կամքով) կը շտապէ դէպի դժոխքի բոցը:

164. (Բոլոր բնութեան ուժերը կը փառաբանեն Աստուած եւ կ'ըսեն.) «Չկայ մեր մէջ բան մը որ որոշուած դիրք մը չունենայ. 165. եւ իրապէս, մենք ալ շարքեր կապած ենք (Իր առաջ). 166. եւ իրապէս, մենք ալ կը փառաբանենք Զինք»:

167. Եւ իսկապէս, (ճշմարտութիւնը ուրացողներ) կ'ըսէին.168. «Եթէ միայն մենք ալ յիշատակարան մը ունենայինք մեր նախնիքներէն, 169. անպայմանօրէն Աստուծոյ անկեղծ ծառաներէն պիտի դառնայինք»:

170. Իսկ հիմա (որ այս Գիրքը տրուած է իրենց), կը մերժեն ընդունիլ զայն իբրեւ ճշմարտութիւն: 171. Սակայն ժամանակի ընթացքին պիտի գիտնան (թէ ինչ էր իրենց դրժածը), 172. քանի նախապէս Մեր խօսքը հասած է Մեր ծառայ առաքեալներուն, 172. թէ իրապէս իրենք, այո իրե՛նք զօրավիգ պիտի ունենան, 173. եւ թէ իրապէս Մեր բանակները պիտի յաղթանակեն:

174. Ուրեմն, հեռացիր իրենցմէ որոշ ժամանակի մը համար, 175. եւ դիտէ. ի վերջոյ իրենք ալ պիտի տեսնեն (ինչ որ հիմա չեն տեսներ):

176. Ասոնք շտապե՞լ կ'ուզեն տալ Մեր պատիժը: 177. Բայց մէյ մը որ (Մեր պատիժը) իրենց հրապարակը իջնէ, ազդարարուողներուն զարթնումը դժբախտ պիտի ըլլայ:

178. Ուրեմն հեռացիր իրենցմէ որոշ ժամանակի մը համար, 179. եւ դիտէ. ի վերջոյ իրենք ալ պիտի տեսնեն:

180. Փառաւորեալ է Տէրդ, Տէրն մեծարանքի՝ (որ շատ աւելի բարձր է) իրենց նկարագրութիւններէն (սահմանումներէն):

181. Խաղաղութիւն բոլոր առաքեալներուն:

182. Եւ ամէն գովք Աստուծոյ միայն պատշաճ է, տիեզերքի Տիրոջ:

ՍՈՒՐԱԹ ՍԱ՛Տ

38. Սա՛տ (գիրը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Սա՛տ:

Նկատեցէք այս Ընթերցանութիւնը (Քուրանը), որ կը պարունակէ ամէն ինչ որ մարդիկ պէտք է յիշեն:

2. Սակայն ոչ. անոնք որ կուրանան ճշմարիտը, (սուտ) հպարտութիւն մը ունին եւ խրապէս սխալած են: 3. Իրենցմէ առաջ քանի՛ սերունդներ կործանած ենք: Անոնք աղաղակեցին (Մեզի), երբ փախուստի ժամը անցած էր:

4. Հիմա ալ տարօրինակ կը սեպեն, թէ իրենցմէ մէկը եկած է զիրենք ազդարարելու եւ ուրեմն ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն. «Ասիկա պերճախօս (ունկնդիրները հմայող) մէկն է. ստախօս մը: 5. Ինչպէ՞ս բոլոր աստուածները մէկ Աստուծոյ կը վերածէ: Իրապէս, այս մէկը շատ զարմանալի բան է»:

6. Իրենց մեծաւորներն ալ կ'արտայայտուին. «Յառաջացէք եւ կառչած մնացէք ձեր աստուածներուն. այս է միակ ձեւը: Մենք երբեք այսպիսի բան մը չենք լսած վերջերս. ասիկա պարզապէս շինծու բան մըն է (մարդու մը կողմէ): 8. Ի՞նչ. մեր բոլորէն իրե՞ն միայն յայտնուած է յիշատակարան մը»:

Ո՛չ. իրենք վստահութիւն չունին Իմ յիշատակարանիս:

Ո՛չ. տակաւին Իմ տալիք տանջանքս չեն համտեսած:

9. Արդեօք (կը խորհին թէ) իրե՞նց կը պատկանի քու Հզօր եւ Պարգեւող Տիրոջդ շնորհներուն պարէնը (շտեմարանը). 10. թէ չէ երկինքներու եւ երկրի ու ամէն ինչ որ կայ անոնց միջեւ, այս բոլորին իշխանութիւնը իրե՞նց կը պատկանի: Ուրեմն, ամէն միջոց թող փորձեն վեր բարձրանալու:

11. Ահաւասիկ (ձեզի իրողութիւնը). ովքեր ալ ըլլան, որքան ալ միասնակամ բանակ կազմեն, (երբ կը մերժեն ընդունիլ ճշմարտութիւնը) դատապարտուած են պարտութեան:

12. Իրենցմէ առաջ ճշմարտութիւնը մերժեցին Նոյի ժողովուրը, եւ Ռատի, եւ Փարաւոնի - որ ցողուններու տէր էր - 13. եւ Դամուտի ու Ղովտի մարդիկը եւ անտառի բնակիչները. բոլորն ալ նոյն գաղափարի մարդիկ էին (անհաւատ). 14. առանց բացառութեան բոլորն ալ դրժեցին առաքեալները, հետեւաբար պատիժիս արժանացան:

15. Իրենք ալ (որ հիմա կ'ուրանան ճշմարտութիւնը) պարզապէս պէտք է սպասեն պայթումի մը, որ բնաւ պիտի չյետաձգուի (Աստուծոյ շնորհած պայմանաժամէն ետք):

16. Իրենք (ծաղրանքով) կ'ըսեն. «Տէրն մեր. շտապէ մեր (պատիժի) բաժինը. հաշուետուութեան Օրէն առաջ (պատժէ մեզ)»:

17. Դուն համբերութեամբ տար ինչ որ ալ ըսեն, եւ յիշէ Մեր ծառայ Դաւիթը, որ զօրութեամբ օժտուած էր: Ան իրապէս ուշադիր էր (Մեզի). 18. (այս պատճառաւ է որ) իրապէս, լեռները պարտադրեցինք որ իր հետ փառաբանեն Մեզ՝ երեկոյեան եւ արշալոյսին: 19. Նոյնպէս թռչունները, խմբովին. բոլորն ալ ուշադիր եղան Իրեն: 20. Մենք զօրացուցինք իր իշխանութիւնը եւ իմաստութիւն պարգեւեցինք իրեն, ինչպէս նաեւ կշռադատ ճարտարախօսութիւն:

21. Երկու հակառակորդներու պատմութեան տեղեա՞կ ես. անոնք, որոնք տաճարին ցանկապատէն մագլցեցան: 22. Երբ մտան Դաւիթի մօտ, վախով ետ քաշուեցաւ իրենցմէ: Անոնք ըսին. «Մի վախնար. մենք երկուքս իրարու մէջ խնդիր մ'ունինք: Մեզմէ մէկը միւսը անիրաւած է. ուրեմն արդարօրէն դատէ մեր միջեւ, առանց խստութեան եւ ցոյց տուր մեզի ուղիղ ձեւը (ճամբան): 23. Տես, ասիկա եղբայրս է. ինք ունի իննսունինը մաքի (էգ ոչխար), մինչ ես մէկ հատ ունիմ: Ինք տակաւին պնդեց ըսելով, "Այդ ալ ինծի տուր", ու խիստ խօսեցաւ հետս»:

24. (Դաւիթ) ըսաւ. «Քու մաքիդ իր մաքիներուն միացնելու պահանջքով, ինք քեզ անիրաւած է: Տեսէք, շատ մը բաժնեկիցներ (բարեկամներ, ազգականներ, ընկերներ) իրար կը վնասեն (անձնասիրութենէ մղուած), բացի անոնցմէ, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն եւ այս վերջինները թիւով քիչ են»:

Եւ (յանկարծ) Դաւիթ հասկցաւ թէ զինք փորձեցինք եւ ուրեմն իր Տիրոջմէն ներում հայցեց, եւ ծնկաչոք զղջումով դարձի եկաւ Իրեն: 25. Հետեւաբար, ներեցինք իրեն այդ (նմանօրինակ մեղքը, որ ինք գործած էր). եւ իրապէս, Մեզի մօտ (պիտի ըլլայ յաջորդ կեանքին) ու լաւագոյն ապաստանը ստանայ:

26. (Իրեն ըսինք). «Ով Դաւիթ. տես, քեզ փոխանորդ կարգած ենք երկրի վրայ (Մարգարէութիւն շնորհելով քեզի). ուրեմն, մարդոց միջեւ արդարօրէն դատէ ու քմահաճոյքիդ մի հետեւիր, որպէսզի (քու իղձերդ, հաճոյքներդ, տարփանքներդ...) քեզ չշեղեն Աստուծոյ ուղիէն: Իրապէս, Աստուծոյ ուղիէն շեղողները ահռելի տանջանք պիտի ունենան, քանի մոռցած պիտի ըլլան հաշուետուութեան Օրը»:

27. Անիմաստ եւ աննպատակ չէ որ ստեղծեցինք երկինքն ու երկիրը եւ ինչ որ կայ ատոնց միջեւ. ասիկա ճշմարտութիւնը ուրացողներուն ենթադրութիւնն է: Ուրեմն վայ անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը՝ (դժոխքի) կրակէն: 28. (Արդեօք կը խորհին թէ) նոյն վերաբերմո՞ւնքը ցոյց պիտի տանք անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն, եւ անոնց որոնք երկիրը կ'աւերեն: Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողները հաւասա՞ր պիտի դասենք անօրէններուն:

29. (Այս բոլորը պարզած ենք ձեզի այս Գրքին միջոցաւ): Օրհնեալ Գիրք մը որ յայտնեցինք քեզի (ով Առաքեալ), որպէսզի մարդիկ խորհին ատոր պատգամներուն մասին եւ խոհեմ անձեր յիշատակելով զայն (զգուշանան):

30. Եւ Դաւիթին պարգեւեցինք Սողոմոնը (որ դարձաւ) սքանչելի ծառայ մը: Ան շատ ուշադիր էր (Մեզի, որ նոյնիսկ) 31. երեկոյեան, երբ ազնիւ ձիեր կը ցուցադրէին իրեն, 32. ինք կ'ըսէր. «Իրապէս, սիրեցի բարիքներ գնահատել, քանի Տէրս կը յիշեմ»: Ու (շարունակեց կրկնել երբ նժոյգները կ'անցնէին) մինչեւ որ (մթութեան) քողը ծածկեց զանոնք: (Յետոյ, հրահանգեց). 33. «Ինծի վերադարձուցէք զանոնք». ու շոյեց անոնց ոտքերն ու վիզերը:

34. Բայց նախապէս արդէն փորձած էինք Սողոմոնը (անկենդան) մարմին մը զետեղելով իր գահին (աթոռին) վրայ. ինք (Մեզի) դարձաւ եւ 35. աղօթեց. «Տէր իմ. ներէ ինծի իմ մեղքերս, եւ շնորհէ ինծի թագաւորութիւն մը, որ ինձմէ վերջ ուրիշի չյարմարի (ժառանգ չիյնայ). իրապէս Դուն ես Պարգեւիչը»:

36. Եւ ուրեմն իրեն ենթարկեցինք հովը, որ մեղմօրէն կը փչէր իր հրահանգով, դէպի ուր որ ինք կամենար,37. ինչպէս նաեւ ըմբոստ ուժեր (սատանաներ), (որոնք իրեն համար աշխատեցան) - ամէն տեսակ շինարար ու (ջուրի մէջ) սուզուող - 38. եւ ուրիշներ, որոնք իրարու շղթայուած էին (սանձուած, իրեն հնազանդ): 39. (Եւ իրեն ըսինք). «Ասիկա Մեր նուէրն է քեզի, որ անհաշիւ կարող ես պարգեւել ուրիշներու եւ կամ քեզի պահել»:

40. Եւ իրապէս, Մեզի մօտ (պիտի ըլլայ յաջորդ կեանքին) ու լաւագոյն ապաստանը ստանայ:
41. Յիշէ նաեւ Մեր ծառայ Յոբը, երբ աղաղակեց իր Տիրոջ. «Տես, Սատանան յոգնեցուց ու տանջանք պատճառեց ինծի»:
42. (Ուրեմն իրեն ըսուեցաւ). «Ոտքդ (գետին) հարուածէ. հոս պաղ ջուր կայ լուացուելու եւ խմելու»: 43. Եւ իրեն պարգեւեցինք նոր զաւակներ, կրկնապատկելով անոնց թիւը, որպէս գթասիրութիւն Մեր կողմէ, ինչպէս եւ յիշատակելի արարք մը խոհեմ անձերու համար: 44. (Եւ ըսինք իրեն). «Յիմա ձեռքդ փունջ մը խոտ առ եւ ատով զարկ ու երդմնադրոյժ պիտի չըլլաս»: Իրապէս, տեսանք թէ դժուարութեանց կատարեալ համբերող է. ի՜նչ սքանչելի ծառայ, որ տես, միշտ ուշադիր էր:
45. Յիշէ նաեւ Մեր ծառաներէն Աբրահամը եւ Իսահակը ու Յակոբը, որոնք ունէին զօրութիւն եւ տեսիլք. 46. քանի իրապէս, Մենք զտեցինք (մաքրեցինք) զիրենք ողջախոհ խորհուրդի մը միջոցաւ՝ յիշատակել յաջորդ կեանքը (ի մտի ունէին վերջին բնակարանը): 47. Եւ տես. Մեր մօտ անոնք ընտրեալներն են, անխառն:
48. Յիշէ նաեւ Իսմայէլը ու Եղիան, եւ իւրաքանչիւր անձ որ ինքզինք նուիրած էր (Աստուծոյ). քանի բոլորն ալ անխառն են:
49. Այս (բոլորը) յիշեցում մըն է (հաւատք ընծայողներուն), քանի իրապէս, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներ պիտի ունենան լաւագոյն ապաստանը. 50. երանութեան պարտէզներ, որոնց դռները լայնաբաց են իրենց համար, 51. ուր պիտի հանգստանան. հոն կարող են պահանջել առատ պտուղ եւ ըմպելի, 52. իրենց կողքին ունենալով համապատասխան կողակիցներ, որոնք հեզ նայուածք ունին:
53. Այս է ձեզի խոստացուածը՝ հաշուետուութեան Օրը. 54. այս իրապէս, Մեր մատակարարումն է որ չի հատնիր: 55. Այս բոլորը (առաքինիներու համար). բայց իրապէս, ամբարտաւան մարդիկ պիտի ունենան յոռեգոյն ապաստանը. 56. դժոխքը, ուր պիտի խորովին. ի՜նչ թշուառ բնակարան:
57. Այս (է իրենց բաժինը). ուրեմն թող համտեսեն այրող (յուսահատութիւնը) եւ սառն (մթութիւնը),58. միացած ասոր նման առաւել տանջանքի: 59. (Յոն իրարու պիտի ըսեն). «Ահաւասիկ խումբ մը, որ ձեզի հետ խուժեց (մեղքերու մէջ). անոնց բարիգալուստ չկայ: Իրենք ալ պիտի խորովին կրակին մէջ»:
60. (Ուրիշներ պիտի ըսեն). «Ո՛չ, դուք էք. ձեզի բարի գալուստ չկայ: Դուք մեզ հոս հասցուցիք եւ այս ինչ թշուառ ապաստան է»:
61. Ու պիտի ըսեն. «Ով Տէր. ով որ մեզ հոս հասցուց՝ կրակին մէջ կրկին պատիժ տուր իրեն»:
62. Եւ պիտի շարունակեն. «Ի՞նչ եղաւ որ այլեւս չենք տեսներ այն մարդիկը, որոնք ստորին (տարօրինակ) կը սեպէինք 63. ու ծաղրանքի կ'ենթարկէինք: Արդեօք մեր աչքերէն վրիպա՞ծ են»:
64. Տեսէք. իրողութիւնը այս է այն իրարանցումին, որ կրակի բնակիչները պիտի ունենան:
65. (Ով Առաքեալ) ըսէ՛. «Ես միայն ազդարար մըն եմ. եւ Աստուծմէ տարբեր ոչ մէկ աստուած գոյութիւն ունի. Ինք է Միակը, Անդիմադրելին, 66. Տէրը երկինքներու եւ երկրի ու ինչ որ կայ ատոնց միջեւ, Յզօրը, Ներողը»:
67. Ըսէ՛. «Ասիկա խիստ կարեւոր պատգամ մըն է. 68. (ինչպէ՞ս կրնաք) դուք առարկել ատոր»:
69. (Ըսէ՛). «Ես գիտութիւն պիտի չունենայի վերի ատեանի մասին, երբ կը վիճէին (մարդու ստեղծումին դէմ), 70. եթէ ինծի յայտնութիւն չըլլար՝ միմիայն այն պատճառաւ, որ ես պարզապէս զգուշացնեմ (ձեզ)»:
71. Ուրեմն, երբ Տէրդ ըսաւ հրեշտակներուն. «Տեսէք, կաւէն մարդ մը պիտի ստեղծեմ, 72. եւ երբ զինք ձեւաւորեմ եւ Իմ հոգիէս շունչ տամ անոր, ծունկի գալով խոնարհեցէք իրեն»: 73. Եւ բոլոր հրեշտակներն ալ միասնաբար խոնարհեցան, 74. բացի Իպլիսէն. ան ամբարտաւան կերպով հպարտացաւ, ու դարձաւ իրողութիւնը ուրացող մը:
75. Աստուած ըսաւ. «Ով Իպլիս. ի՞նչ բանը արգելք եղաւ, որ խոնարհիս Իմ ձեռքերովս ստեղծածիս: Յպա՞րտ ես, թէ չէ դուն քեզ բարձր կարծողներէն ես»:
76. Պատասխանեց. «Ես իրմէ լաւ եմ. զիս կրակէն ստեղծած ես, մինչ զինք ստեղծած ես կաւէ»:
77. Ըսաւ. «Ուրեմն, դուրս ել այս (հրեշտակի վիճակէն). քանի տես, այսուհետեւ անիծեալ ես դուն. 78. եւ անէծքս հետդ պիտի մնայ մինչեւ Դատաստանի Օրը»:

79. (Իպլիս) ըսաւ. «Տէր իմ. ինծի դադար տուր մինչեւ իրենց Յարութեան Օրը»:
80. Պատասխանեց. «Իրապէս ալ պիտի սպասես 81. մինչեւ այն Օրը՝ որու ժամը (Ես) գիտեմ»:
82. Ըսաւ. «Ուրեմն (կ'երդնում) Քու հզօրութեամբդ. բոլորն ալ պիտի գայթակղեցնեմ՝ 83. բացի Քու անկեղծ ծառաներէդ»:
84. (Աստուած) ըսաւ. «Ուրեմն այս է ճշմարտութիւնը, եւ այս ճշմարտութիւնը կը յայտնեմ. 85. դժոխքը պիտի լեցնեմ քեզմով եւ իրենցմէ անոնք որ քեզի կը հետեւին, բոլորը միասնաբար»:
86. Ըսէ՛ (ով Առաքեալ). «Ես ձեզմէ ոչ մէկ վարձատրութիւն կը խնդրեմ այս (պատգամին) համար. ոչ ալ ըրածս ձեւակերպութիւն է»:
87. Եւ Զայն (Ղուրանը) յիշեցում մըն է բոլոր տիեզերքին 88. եւ անպայման պիտի ըմբռնէք իր իմաստը որոշ ժամանակէ մը ետք:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԶ-ԶՈՒՄԱՐ

39. Ամբոխ (խուռներամ բազմութիւն)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Այս Գրքին յայտնութիւնը կը բխի Աստուծմէ, Հզօրը, Իմաստունը. 2. քանի տես, Մենք է որ վերէն պարգեւեցինք քեզի այս յայտնութիւնը, պարզելով ճշմարտութիւնը (իրողութիւնը). ուրեմն Զինք պաշտէ, անկեղծ հաւատք ընծայելով միայն Իրեն:
3. Միմիայն Աստուծոյ չէ՞ որ պատշաճ է անկեղծ հաւատքը. եւ տակաւին անոնք որ Իրմէ տարբեր պաշտպաններ կ'որդեգրեն (կ'ըսեն). «Անոնց կը պաշտենք միմիայն որ մեզ Աստուծոյ մօտեցնեն»:
Տես, Աստուած պիտի վճռէ իրենց միջեւ այն բոլոր հարցերուն, որոնց մէջ իրենք կը տարբերին (ճշմարտութենէն). քանի իրապէս, Աստուած Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր ոեւէ մէկու որ ստախօս է եւ ապերախտ:
4. Եթէ Աստուած կամեցած ըլլար որ զաւակ մը որդեգրէ, կրնար ընտրել Իր ստեղծածներէն ոեւէ մէկը որ Ինք ուզէր: Ինք է Փառաւորեալը. Ինք է միակ Աստուածը. Անդիմադրելին: 5. Ինք է որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը իրաւաբար (որոշ իմաստով, նպատակով): Ան սահուն օրէն գիշերը կը հետեւցնէ ցերեկին եւ սահուն օրէն ցերեկը կը հետեւցնէ գիշերին, եւ արեւն ու լուսինը ենթարկած է (Իր կարգ կանոնին). իւրաքանչիւրը կը յառաջանայ (իր ծիրին մէջ) որոշ ժամանակի մը համար:
Ինք չէ՞ Հզօրը, Ներողը:
6. Ան ձեզ ստեղծած է մէկ անձէ, որմէ յառաջացուցած է իր զոյգը. ինչպէս նաեւ ձեզի պարգեւած է ութը տեսակ արջառ (չորս զոյգ): Ան ձեզ կը ստեղծէ ձեր մօր արգանդներուն մէջ, իրերայաջորդ ստեղծագործութեամբ, եռապատիկ մթութեան մէջ:
Այսպէս է Աստուած, ձեր Տէրը. Իրն է ամէն իշխանութիւն. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ: Ինչպէ՞ս ուրեմն դուք ձեզ կ'արձակէք (կը հեռանաք իրողութենէն):
7. Եթէ ապերախտ էք, նկատի առէք թէ Աստուած ձեզի պէտք չունի, ոչ ալ գոհունակ է Իր ապերախտ ծառաներէն. սակայն եթէ երախտապարտութիւն ցոյց տաք, այդ բանը կը հաւանի ձեր մէջ:
Եւ ոչ մէկ մեղաւոր պիտի կրէ ուրիշի մեղքը (բեռը):
Ի վերջոյ, ձեր Տիրոջ պիտի վերադառնաք եւ Ինք ձեզի պիտի տեղեկացնէ ձեր արարքները (հասկցնէ թէ ինչ կ'ընէիք կեանքի ընթացքին). քանի իրապէս, Ան կատարեալ գիտէ (մարդոց) սրտերուն պարունակութիւնը (բովանդակութիւնը):
8. Երբ որ մարդ արարածը դժուարութեան մը հանդիպի, կ'աղաղակէ իր Տիրոջ, Իրեն դառնալով (օգնութեան համար). բայց երբ Իրեն շնորհի մը պարգեւէ, կը մոռնայ թէ որու կանչեց նախապէս եւ Աստուծոյ մրցակիցներ կը սարքէ (կը հնարէ)՝ ուրիշներ մոլորեցնելով Իր ուղիէն:
Ըսէ՛ (այդպիսի մարդոց). «Քու այս ուրացումիդ մէջ վայելք ունեցիր կարճ ժամանակ մը. (սակայն) իրապէս, կրակին բնակիչ պիտի ըլլաս»:
9. Կամ (այդպիսի մարդ մը բաղդատութեան դիր) մէկու մը, որ ջերմեռանդութեամբ կ'աղօթէ գիշերը - երկրպագելով կամ կանգնած - ի մտի ունենալով յաջորդ կեանքը եւ յուսալով իր Տիրոջ շնորհին:

Ըսէ՛. «Կարելի՞ է հաւասար դասել գիտակիցները ու անոնք որ չեն գիտակցիր»:
Միմիայն խոհեմ անձեր ի մտի կ'ունենան այս:
10. Ըսէ՛. (Աստուած այսպէս կը խօսի). «Յաւատք ընծայած ծառաներս. զգաստ եղէք ձեր Տիրոջ: Անոնք որ այս աշխարհի մէջ բարիք կը կատարեն, լաւագոյնը պիտի ստանան: Եւ (յիշեցէք), Աստուծոյ երկիրը ընդարձակ է. իրապէս, դժուարութեանց համբերողներ կատարելապէս պիտի վարձատրուին՝ անհաշիւ»:
11. Ըսէ՛. «Տեսէք, ինծի հրամայուած է որ Աստուած պաշտեմ, անկեղծօրէն հաւատքս միայն Իրեն ընծայելով. 12. նոյնպէս ինծի հրամայուած է, որ Աստուծոյ յանձնուածներուն մէջ առաջին ըլլամ (նախ եւ առաջ խաղաղօրէն Իրեն յանձնուիմ)»:
13. Ըսէ՛. «Տեսէք, պիտի սարսափէի այն պատիժէն (որ պիտի ստանայի) այն ահաւոր Օրը՝ եթէ Տիրոջս դէմ ըմբոստանայի»:
14. Ըսէ՛. «Աստուած կը պաշտեմ, անկեղծօրէն միայն Իրեն ուղղելով հաւատքս. իսկ դուք Իրմէ զատ ով կ'ուզէք պաշտեցէք»:
Ըսէ՛. «Յարութեան Օրը բուն տուժողները պիտի ըլլան անոնք, որոնք կորստեան մատնած պիտի ըլլան իրենց անձերն ու իրենց շրջանակը (ընտանիքը). քանի այս չէ՞ բացայայտ կորուստը. 16. բոցավառ ամպեր պիտի ծածկեն զիրենք վերէն եւ վարէն»:
Այսպէս է որ Աստուած վախ կու տայ Իր ծառաներուն:
Ով ծառաներս, զգաստ եղէք Ինծի հանդէպ:
17. (Ձեզմէ) անոնք որ կը խուսափին գոռոզութենէ (ամբարտաւանութենէ), որպէսզի (փորձութեան չ'ենթարկուին) զայն պաշտելու ու փոխարէն Աստուծոյ կը դառնան, պիտի ունենան (ուրախութեան) աւետիսը:
Տուր ուրեմն այս աւետը իմ ծառաներէս (անոնց), 18. որոնք կը լսեն ամէն խօսք ու կը հետեւին լաւագոյնին: Անոնց է որ Աստուած շնորհած է Իր ուղղութիւնը, եւ անոնք են խոհեմները:
19. Գալով այն անձին, որու համար տանջանքի վճիռը տրուած է արդէն (ոչ մէկը կարող է փրկել զինք). ուրեմն, դո՞ւն պիտի փրկես կրակին մէջ եղողը:
20. Ասոր դիմաց, անոնք որ զգաստ են իրենց Տիրոջ հանդէպ պիտի ունենան պալատ պալատի վրայ կառուցուած, որոնց կողքէն ջուրեր կը հոսին: Աստուծոյ խոստումն է (ասիկա) եւ Աստուած երբեք Իր խոստումը չի կտրեր:
21. Տեղեակ չե՞ս թէ Աստուած է երկինքէն ջուր ղրկողը եւ հողին մէջ հոսեցնելով աղբիւրներու կը վերածէ եւ ատոր միջոցաւ զանազան գոյներով բոյսեր կը յառաջացնէ. յետոյ ատոնք կը չորնան եւ կը տեսնես ատոնց դեղնած վիճակը, եւ ի վերջոյ, փոշիի կը վերածէ զանոնք:
Իրապէս, այս (բոլորին) մէջ յիշեցում մը կայ խոհեմներու համար:
22. Ուրեմն մէկը, որու սիրտը Աստուած լայն կերպով բացած է Իրեն յանձնուելու եւ այդ անձը իր Տիրոջմէն բխած լոյսի մէջ է, կարելի՞ է (զինք նմանցնել քարացած սիրտ ունեցողին):
Վայ ուրեմն անոնց, որոնց սրտերը կարծրացած են Աստուած յիշատակելու: Անոնք յայտնապէս սխալած են:
23. Աստուած վերէն յայտնած է լաւագոյն զեկուցումը որպէս Գիրք, որ ինքնին միասնական (համատեղելի) է, տարբեր ձեւերու մէջ կրկնուած (բաղդատուած) օրինակներով, որմէ, Աստուծմէ երկիւղածներուն մորթերը կը դողան (յուզմունքով): Ի վերջոյ, իրենց սրտերն ու մորթերը կը կակուղնան Աստուած յիշելով:
Այսպէս է Աստուծոյ առաջնորդութիւնը, որու միջոցաւ Ան կ'ուղղէ ով որ կամենայ (ուղղուիլ). (իսկ չկամեցողը), որու Աստուած թոյլ տուած է որ մոլորի, ոչ մէկ առաջնորդ կրնայ գտնել (որ զինք ուղղէ):
24. Առանձին ո՞վ կայ, որ կարող է անձնապէս ինքզինք պաշտպանել Յարութեան Օրը՝ այդ ահռելի տանջանքէն (որու պիտի ենթարկուի):
(Այդ Օր) անիրաւներուն պիտի ըսուի. «Յամտեսեցէք ձեր վաստակը»:
25. Իրենցմէ առաջ ապրողներն ալ դրժեցին (ճշմարտութիւնը), որու հետեւանքով տանջանքը վրայ հասաւ՝ առանց որ իրենք հասկնան (զգան) թէ ուրկէ էր այդ: 26. Այսպէս Աստուած նուաստացում համտեսել տուաւ իրենց (նոյնիսկ) այս աշխարհի կեանքին: Սակայն շատ աւելի մեծ պիտի ըլլայ յաջորդ կեանքի տանջանքը՝ եթէ միայն գիտակցէին ատոր:
27. Իսկապէս, այս Ըսթերցանութեամբ (Քուրանով) ամէն տեսակի առակներ առաջադրեցինք մարդկութեան, որպէսզի խորհրդածեն (մտաբերեն ու մտածեն): 28.

Արաբերէն լեզուով (յայտնած ենք այս) Ընթերցանութիւնը, որ ոչ մէկ ծուռութիւն ունի, որպէսզի զգաստանան Աստուծոյ հանդէպ:
29. Աստուած բաղդատութիւն մը կ'ընէ (օրինակ մը կու տայ). մարդ մը որ կը ծառայէ մի քանի բաժնետէրերու, որոնք իրար հետ անհամաձայն են, եւ (ուրիշ) մարդ մը որ ամենեւին կախեալ է միակ մէկ մարդէ: Կարելի՞ է այս երկուքին վիճակը հաւասար սեպել:
Գովաբանութիւնը Աստուծոյ պատշաճ է. բայց մեծամասնութեամբ չեն գիտակցիր ասոր:
30. Իրողութիւն է որ դուն պիտի մեռնիս (ով Առաքեալ), եւ իրողութիւն է որ իրենք ալ պիտի մեռնին. 31. եւ յետոյ տեսէք, Յարութեան Օրը ձեր վէճը պիտի ներկայացնէք ձեր Տիրոջ:
32. Ո՞վ աւելի անիրաւ է այն անձէն, որ սուտեր կը հնարէ Աստուծոյ մասին, եւ ճշմարտութիւնը կը դրժէ անմիջապէս որ իրեն ներկայացուի: Ճշմարտութիւնը ուրացողներու համար տե՞ղ կը պակսի դժոխքի մէջ:
33. Իսկ այն անձը որ կը յայտնէ ճշմարտութիւնը եւ կը հաստատէ զայն՝ այդպիսի անձերն են, իրենք են որ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ են: 34. Ամէն ինչ որ ցանկացած են ունենալ, կը սպասէ զիրենք իրենց Տիրոջ մօտ. այսպէս պիտի ըլլայ բարիք ընողներու վարձատրութիւնը:
35. Աստուած պիտի սրբէ (ջնջէ) իրենց յոռեգոյնը ու պիտի վարձատրէ զիրենք իրենց լաւագոյն գործունէութեան համեմատ:
36. Աստուած բաւարար չէ՞ Իր ծառային համար. եւ տակաւին քեզ կը վախցնեն անոնցմէ (որոնց իրենք կը պաշտեն) Իր փոխարէն: Բայց ան որու Աստուած թոյլ տուած է որ մոլորի, ոչ մէկ առաջնորդ կրնայ գտնել, 37. մինչ ան, որու Աստուած առաջնորդելով ուղղած է՝ ոչ մէկը կարող է մոլորեցնել զինք:
Աստուած չէ՞ Հզօրը, (չարին դէմ) վրէժխնդիր:
38. Երբ մարդոց հարց տաս. «Ո՞վ է որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը», պիտի պատասխանեն. «Աստուած»:
Ըսէ՛. «Աստուծոյ փոխարէն ինչ բանի որ կոչ կ'ընէք, նկատի առա՞ծ էք զանոնք: Եթէ Աստուած կամենայ որ ես վնասուիմ, կա՞յ անոնց մէջ մէկը, որ կարող է կասեցնել այդ վնասը եւ կամ եթէ կամենայ ինծի շնորհ մը պարգեւել՝ իրենցմէ ո՞վ կարող է այդ արգիլել»:
Ըսէ՛. «Աստուած բաւարար է ինծի. Իրեն կ'ապաւինին անոնք, որոնք վստահ են (Իր գոյութեան)»:
39. Ըսէ՛. «Ով ժողովուրդս. ըրէք այն ինչ որ ձեր կարողութեան մէջ է. տեսէք, ես կ'աշխատիմ (Աստուծոյ ճամբով). ժամանակի ընթացքին պիտի գիտնաք 40. թէ ով է որ պիտի տանջուի (այս կեանքի ընթացքին) ու նուաստանայ, եւ թէ ով մնայուն տանջանք պիտի ունենայ (յաջորդ կեանքին)»:
41. Տես, Մենք այս Գիրքը վերէն պարգեւեցինք քեզի, ճշմարտութիւնը ցոյց տալու բոլոր մարդոց: Ուրեմն, ով որ կ'ուղղուի (ատոր միջոցաւ), իր օգտին կ'ընէ այդ. եւ ով որ կը շեղի (ատկէ), կը մոլորի ի վնաս իր անձին: Իսկ դուն պատասխանատու չես կարգուած իրենց արարքներուն (դուն չէ որ պիտի որոշես իրենց պատահելիքը): 42. Աստուած է (միայն որ այդ կարողութիւնը ունի), որ մարդոց ամենեւին զգայազուրկ կ'ընէ, երբ մարդիկ մեռնին. իսկ անոնք որոնք չեն մեռած (անոնց ալ զգայազուրկ կ'ընէ) իրենց քունին մէջ: Այսպէս ուրեմն, կը բռնէ ան որու ժամանակը մահուամբ լրացած է. իսկ միւսները (քնացածները) ազատ կ'արձակէ որոշ ժամանակ մը:
Ասոր մէջ տեսէք որ պատգամներ կան այն մարդոց, որոնք կը խորհին:
43. Եւ տակաւին Աստուծոյ կողքին միջնորդներ կ'որդեգրեն (որպէս թէ անոնք պիտի բարեխօսեն իրենց համար):
Ըսէ՛. «Ինչո՞ւ. երբ անոնք ոչ մէկ իշխանութիւն ունին, ոչ ալ հասկացողութիւն»:
44. Ըսէ՛. »Բարեխօսութիւնը ամենեւին Աստուծոյ կը պատկանի. երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը Իրն է. ի վերջոյ, բոլորդ ալ Իրեն պիտի վերադարձուիք»:
45. Եւ դեռ, երբ Աստուած առանձին յիշուի՝ յաջորդ կեանքի հաւատք չունեցողներուն սրտերը կը սարսռին (զզուանք կը զգան). իսկ երբ Իր կողքին ուրիշներ յիշուին, ահաւասիկ կը հրճուին:
46. Ըսէ՛. «Ով Աստուած. Արարիչ երկինքներու եւ երկրի. Ամենագէտը աներեւոյթին եւ տեսանելիին. Դուն է որ պիտի վճռես Քու ծառաներուդ միջեւ՝ իրենց ունեցած տարբերութիւնները »:
47. Բայց եթէ անիրաւ մարդիկ ունենային ամէն բան որ կայ երկրի վրայ, եւ ատոր կրկինը, վստահաբար այդ բոլորը որպէս փրկագին պիտի առաջարկէին (ազատուելու) այն

սարսափելի տանջանքէն (որ պիտի ստանան) Յարութեան Օրը. քանի Աստուած իրենց պիտի հասկցնէ այն որ նախապէս հաշուի չէին առած: 48. Այն ատեն իրենց համար հասկնալի պիտի ըլլայ իրենց վաստակած չարիքները, եւ այսպէս պիտի հալածուին (ողողուին) այն ճշմարտութիւններով, որոնք ծաղրանքի ենթարկած էին:

49. Երբ մարդ արարածը դժուարութեան մը հանդիպի, օգնութեան համար Մեզի կ'աղաղակէ. բայց երբ իրեն բարօրութիւն մը շնորհենք Մեր գթասիրութեամբ, կ'ըսէ. «Ասիկա իմ գիտութեամբս ձեռք ձգեցի (իմ իմաստութեամբս)»:

Ո՛չ, (այս տրուած շնորհը) փորձութիւն մըն է (զինք կը փորձենք). բայց իրենցմէ շատեր չեն հասկնար (չեն գիտնար): 50. Նոյն բանը ըսին իրենցմէ առաջ ապրող մարդիկն ալ, բայց ոչ մէկ օգուտ ունեցաւ իրենց այն ինչ որ ձեռք ձգած էին. 51. քանի իրենց չարիքին վաստակը, վրայ հասաւ:

Եւ (նոյնն ալ պիտի պատահի) ներկայ մարդոց որոնք անիրաւութիւններ կ'ընեն. բոլոր չարիքները որ վաստկած են, վրայ պիտի հասնի, ու երբեք պիտի չկարենան խոյս տալ (Աստուծմէ):

52. Արդեօք տեղեակ չէ՞ն թէ Աստուած է որ առատօրէն կը հայթայթէ, կամ ալ սահմանափակ կերպով կու տայ, որու որ Ինք կամենայ:

Տեսէք. ասոր մէջ պատգամներ կան այն մարդոց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն:

53. Ըսէ. (Աստուած այսպէս կը խօսի). «Ով Իմ ծառաներս (ձեզմէ անոնք) որ մխումներ ըրած են իրենց անձին դէմ, մի փատիք (յուսահատիք) Աստուծոյ գթասիրութենէն. տեսէք, Աստուած կը ներէ բոլոր մեղքերը (անոնց որ զղջալով Իրեն կը դառնան). իրապէս Ան Ներող է, Ողորմած»: 54. Ուրեմն, դարձի եկէք ձեր Տիրոջ եւ Իրեն յանձնուեցէք նախքան որ (մահուան եւ Յարութեան) տանջանքը վրայ հասնի. քանի ատկէ ետք զօրավիգ (պաշտպան, օգնական) պիտի չունենաք: 55. Եւ նախքան որ այդ տանջանքը ձեզ անակնկալի բերէ - քանի անտեղեակ էք ատոր մօտենալուն - հետեւեցէք լաւագոյն (ուսուցման), որ ձեր Տիրոջ կողմէ յայտնուեցաւ ձեզի, 56. որպէսզի (Դատաստանի Օրը) ոչ մէկ անձ ըսէ, «Մեղք ինծի, որ անփոյթ եղայ Աստուծոյ նկատմամբ ու ես (ճշմարտութիւնը) ծաղրողներէն մէկն էի»: 57. Եւ կամ ալ ըսէ. «Եթէ Աստուած զիս միմիայն առաջնորդած ըլլար, վստահ ես ալ բարեպաշտ մարդոցմէ մէկը դարձած կ'ըլլայի»: 58. Եւ կամ ալ ըսէ. - տանջանքին գիտակցելէ ետք - «Եթէ երկրորդ առիթ մը ունենայի, բարիք ընողներէն մէկը կրնայի ըլլալ»:

59. (Այդպէս ըսողներուն Աստուած պիտի պատասխանէ). «Անշուշտ պատգամներս ստացար, բայց դրժեցիր զանոնք. գոռոզութիւն ըրիր եւ ճշմարտութիւնը ուրացողներէն մէկը եղար»:

60. Ուրեմն Յարութեան Օր պիտի տեսնես Աստուծոյ մասին սուտեր հնարողներուն սեւցած երեսները: Դժոխքը չէ՞ գոռոզներու բնակարանը: 61. Սակայն Աստուած պիտի փրկէ Իր հանդէպ զգաստ եղողները՝ իրենց նուաճումներուն համար. ոչ մէկ չարիք պիտի դպչի իրենց ոչ ալ պիտի տխրին:

62. Աստուած է ամեն ինչի Ստեղծիչը. եւ Ինք է ամեն ինչի Խնամակալը: 63. Իրն են երկինքներու եւ երկրի (գաղտնիքներու) բանալիները. իսկ անոնք որ կ'ուրանան Աստուծոյ պատգամներուն ճշմարտութիւնը, անոնք են, իրենք են տուժողները:

64. Ըսէ՛. «Ով անգէտներ. ուրեմն ինծի կը հրահանգէք որ Աստուծմէ տարբեր բա՞ն մը պաշտեմ»:

65. Արդէն յայտնուած է քեզի, ինչպէս նաեւ քեզմէ առաջ ապրող մարդոց, որ եթէ երբեք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կարգես, ամեն գործերդ պիտի ոչնչանան եւ դուն ալ տուժողներէն մէկը պիտի ըլլաս:

66. Ո՛չ. դուն (միայն) Աստուած պաշտէ եւ եղիր անոնցմէ, որոնք երախտապարտ են:

67. Իրենք չեն ըմբռներ (արժեւորեր) Աստուծոյ իսկական արժանիքը (կարողութիւնը) մինչ բոլոր աշխարհ Իր ափին մէջ (փոքր քանակութիւն մը) պիտի ըլլայ Յարութեան Օրը, եւ երկինքները պիտի ծալլուին Իր աջին մէջ: Փառաւոր է Ան, ու շա՜տ աւելի բարձր ամեն ինչէ, որու բաժնեկցութիւն կը վերագրեն Իր արքայութենէն: 68. Եւ (այդ Օր), փողը պիտի հնչէ, ու ով որ կայ երկինքներու մէջ ու ով որ կայ երկրի վրայ պիտի շշմին (ապուշ կտրուին), բացի անոնցմէ, որոնց Աստուած կը կամենայ (զերծ պահել):

Յետոյ, անգամ մը եւս պիտի հնչէ, եւ ահաւասիկ կանգնած պիտի սկսին տեսնել (իրողութիւնը):

69. Աշխարհ պիտի ճառագայթի իր Տիրոջ լոյսով ու (բոլորին արարքներուն) Գիրքը յստակ կերպով պիտի զետեղուի. բոլոր մարգարէները առաջ պիտի բերուին ու բոլոր (միւս) վկաները եւ ամենուն վճիռը պիտի տրուի արդարօրէն: Ոչ մէկը պիտի անիրաւուի, 70. քանի

իւրաքանչիւր անձ կատարելապէս պիտի հատուցուի իր արարքներուն համեմատ: Ան շատ լաւ գիտէ իրենց արարքները:

71. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ խումբերամ պիտի քշուին դէպի դժոխք, մինչեւ որ երբ հոն հասնին, անոր դռները պիտի բացուին եւ (դժոխքի) պահակները հարց պիտի տան իրենց. «Ձեր մէջէն առաքեալներ չներկայացա՞ն ձեզի՝ որոնք ձեր Տիրոջ պատգամները կը փոխանցէին եւ կը զգուշացնէին ձեզ ձեր այս (Դատաստանի) Օրէն»:

Անոնք պիտի պատասխանեն. «Անշուշտ թէ»:

Սակայն տանջանքի վճիռը տրուած պիտի ըլլայ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն (Աստուծոյ խոստումը իրականացած պիտի ըլլայ). 72. իրենց պիտի ըսուի, «Մտէք դժոխքի դռներէն. հոն է ձեր բնակարանը»:

Ի՜նչ սոսկալի է գոռոզներու բնակարանը:

73. Բայց բարեպաշտները խումբերամ պիտի քշուին դէպի դրախտ, մինչեւ երբ հոն հասնին, անոր դռները պիտի բացուին եւ (դրախտի) պահակները պիտի ըսեն. «Խաղաղութիւն ձեզի: Դուք լաւ ըրած էք. մտէք ուրեմն հոս, ուր պիտի ապրիք»:

74. Իրենք պիտի ըսեն. «Փառքը Աստուծոյ կը պատշաճի, որ մեզի տուած խոստումը հաստատեց (իրականացուց) եւ մեզի պարգեւեց այս տարածքը, որպէսզի բնակինք դրախտի մէջ ինչպէս որ ուզենք»:

Եւ ի՜նչ սքանչելի է իրենց աշխատավարձը:

75. Եւ պիտի տեսնես հրեշտակները, խմբուած (Աստուծոյ) գահին շուրջ, գովաբանելով իրենց Տիրոջ փառքը:

Բոլորին ալ վճիռը արդարօրէն տրուած պիտի ըլլայ եւ պիտի ըսուի. «Գովաբանութիւնը Աստուծոյ պատշաճ է, տիեզերքի Տիրոջ»:

ՍՈՒՐԱԹ ՂԱՖԵՐ

40. Ներող

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Հ.Մ.

2. Այս Գրքին վերէն պարգեւումը Աստուծմէ է, Հզօրէն, Ամենագէտէն, 3. մեղքերը Ներողէն, զղջումը Ընդունողէն, սաստիկ Պատժողէն, առատօրէն Շնորհողէն:

Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. նպատակակէտը Ինք է:

4. Աստուծոյ պատգամները հարցականի տակ կը դնեն միայն անոնք, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը (անոնց մասին կը վճռին): Սակայն, երկրի վրայ իրենց ուզածը կարենալ ընելը թող չխաբէ քեզ:

5. Իրենց ժամանակէն շատ առաջ Նոյի ժողովուրդը դրժեցին (զինք), եւ անոնցմէ վերջ շատ մը գաղափարակիցներ (դէմ կեցան Աստուծոյ առաքեալներուն). եւ այդ գաղութներէն (շրջանակներէն, ազգերէն) իւրաքանչիւրը, ծրագրեցին իրենց ղրկուած առաքեալին դէմ՝ նպատակ ունենալով հարուածել զինք եւ անիմաստ վիճաբանութիւններով ուզեցին հերքել ճշմարտութիւնը: Բայց Ես (անակնկալ) բռնեցի զիրենք. եւ ի՜նչ ահռելի էր պատիժս: 6. Եւ այս ձեւով պիտի հաստատուի Տիրոջդ խօսքը բոլոր անոնց դէմ, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը. իրենք են կրակին բնակիչները:

7. Անոնք որ կը շալկեն Աստուծոյ գահը (կամ կը կրեն անոր փառաւորեալ գիտակցութիւնը), ինչպէս նաեւ անոնք որ շուրջն են անոր, կը գովաբանեն իրենց Տիրոջ փառքը, կը հաւատան Իրեն, եւ ներում կը հայցեն բոլոր հաւատացեալներուն համար (ըսելով). «Տէրն մեր.Դուն ամէն ինչ կ'ընդգրկես գութովդ ու գիտութեամբդ. ներէ ուրեմն անոնց, որոնք զղջում ունենալով Քու ճամբուդ կը հետեւին, եւ պաշտպանէ զիրենք դժոխքի տանջանքէն: 8. Եւ ով Տէր, բեր զիրենք երանութեան պարտէզներուն մէջ, որ Դուն խոստացած ես իրենց, եւ իրենց կողքին իրենց նախնիքներէն, իրենց զոյգերէն եւ իրենց սերունդէն առաքինիները. քանի իրապէս, Դուն ես Հզօրը, Իմաստունը: 9. Իրենցմէ վանէ նաեւ չարիքները. քանի ոեւէ մէկը որու չարիքներէ հեռու կը պահես, այդ Օր (Դատաստանի) շնորհած պիտի ըլլաս իրեն Քու գթասիրութիւնդ. եւ այս է, այս պիտի ըլլայ գերագոյն յաղթանակը»:

10. Տես. անոնք որ ուրացան ճշմարիտը (այն Օր) պիտի լսեն կանչ մը. «Աստուծոյ զզուանքը աւելի մեծ է ձեր անձնական զզուանքէն. երբ հաւատքի հրաւիրուեցաք, շարունակեցիք ուրանալ ճշմարիտը»:

11. Անոնք պիտի ըսեն. «Տէրն մեր. երկու անգամ մեզի մահ տուիր (աշխարհային մահը ու ներկայի հոգեկան մահը) ճիշդ այնպէս որ երկու անգամ կեանք տուիր մեզի (աշխարհի կեանքը ու յետոյ յարութիւն տալով). բայց հիմա որ կ'ընդունինք (կը խոստովանինք) մեր մեղքերը, կա՞յ միջոց մը դուրս գալու (երկրորդ մահէն)»:

12. (Իրենց պիտի ըսուի). «Այսպէս պատահեցաւ ձեզի, որովհետեւ երբ առանձին Աստուծոյ կոչ ըլլար, դուք կ'ուրանայիք այս ճշմարտութիւնը. մինչ երբ Իրմէ դուրս վերագրուած բաժնեկիցներու կոչ ըլլար, դուք կը հաւատայիք (այդ բանին): Բայց ամէն վճիռ կը պատկանի Աստուծոյ, Վսեմին, Մեծին»:

13. Ան է որ ձեզի ցոյց կու տայ Իր հրաշալիքները եւ երկինքէն կենսունակութիւն կը հայթայթէ ձեզի. սակայն միայն Աստուծոյ դարձի եկողներ կը մտաբերեն զանոնք: 14. Ուրեմն Աստուծոյ կոչ ըրէք, միմիայն Իրեն հանդէպ անկեղծ հաւատք ցուցաբերելով՝ որքան ալ ատելի ըլլայ այս ճշմարիտը ուրացողներուն:

15. Գերադաս ամէն աստիճանաւորումէ՝ Գահին սեփականատէրն է Ան: Իր կամեցողութեամբ Ան ներշնչում կը պարգեւէ Իր ծառաներէն որու որ Ինք կամենայ, որպէսզի զգուշացնէ (մարդկութիւնը) այն Օրուընէ՝ երբ Իրեն պիտի հանդիպին:

16. Այն Օր, դուրս պիտի գան (մահէն), ոչինչ կարենալ պահելով Աստուծմէ: Այդ Օր որո՞ւ պիտի պատկանի ամէն իշխանութիւն:
Միակ Աստուծոյ, Անդիմադրելիին:

17. Այդ Օր իւրաքանչիւր անձ պիտի հատուցուի իր վաստակին համեմատ. անիրաւութիւն չկայ այդ Օր. իրապէս, հաշուի մէջ արագ է Աստուած: 18. Ուրեմն զգուշացուր զիրենք այդ Օրէն որ անընդհատ կը մօտենայ՝ երբ սիրտերը կոկորդ բարձրանալով շնչահեղձ պիտի ըլլան: Անիրաւներ ոչ մէկ սիրալիր բարեկամ պիտի ունենան, ոչ ալ բարեխօս մը որու խօսքը պիտի լսուի (հնազանդուի). 19. (քանի) Ինք լաւ գիտէ ամենագաղտագողի նայուածքը ինչպէս նաեւ իրենց սրտին գաղտնիքները:

20. Աստուած է որ արդարօրէն պիտի դատէ, մինչ Իրմէ զատ որու որ կոչ կ'ընեն՝ երբեք չեն կրնար դատել. քանի իրապէս, միայն Աստուած է ամէն ինչ Լսողը, Ամենատեսը:

21. Արդեօք ասոնք (ճշմարիտը ուրացողներ) երբեք չե՞ն պտտած երկրի վրայ ու տեսած թէ ինչ պատահեցաւ իրենցմէ առաջ ապրողներուն: Անոնք աւելի զօրաւոր էին իրենցմէ ու աւելի ազդեցիկ. սակայն Աստուած (պատասխանատու) բռնեց զիրենք իրենց մեղքերուն համար եւ Աստուծոյ դէմ ոչ մէկ պաշտպան ունեցան: 22. Այսպէս է, քանի իրենց առաքեալները ներկայացան ճշմարտութեան ապացոյցներով եւ տակաւին իրենք դրժեցին. Աստուած ալ բռնեց զիրենք, քանի իրապէս Ան է Հզօրը, Խիստ Պատժողը:

23.Եւ այսպէս. Մովսէսը առաքեցինք Մեր պատգամներով ու յստակ լիազօրութեամբ 24. Փարաւոնին, Համանին ու Գարունին. բայց անոնք ըսին. «Հմայիչ ստախօս մըն է»:

25. Երբ (Մովսէս) ներկայացաւ իրենց - Մեր կողմէ ճշմարտութիւնը տալով - ըսին. «Սպաննեցէք զաւակները անոնց, որոնք իր հաւատքին բաժնեկից են ու ազատ արձակեցէք իրենց կիները»: Սակայն ճշմարտութիւնը ուրացողներու դաւադրութիւնը (ծրագիրը) միմիայն ձախողութեան կ'առաջնորդէ:

26. Եւ Փարաւոն ըսաւ. «Ինծի թողեցէք որ ես սպաննեմ Մովսէսը, եւ ինք ալ թող իր Տէրը կանչէ: Տեսէք. ես կը վախնամ որ ձեր հաւատքը փոխէ եւ կամ ալ երկրին մէջ անկարգութիւն յառաջացնէ»:

27. Բայց Մովսէս ըսաւ. «Ես ապաստան գտած եմ Տիրոջմէս - որ ձեր ալ Տէրն է - բոլոր անոնց դէմ, որոնք գոռոզութիւն կ'ընեն եւ չեն հաւատար հաշուետուութեան Օրուայ »:28. Մինչ այդ Փարաւոնի ընտանիքէն հաւատացեալ մարդ մը, որ իր հաւատքը գաղտնի պահած էր, ըսաւ. «Պիտի սպաննե՞ք մարդ մը որ պարզապէս կ'ըսէ. "Իմ Տէրս Աստուած է", մանաւանդ որ ձեզի ձեր Տիրոջմէն ապացոյցներ ալ տուաւ: Եթէ ինք ստախօս մըն է, ինք պիտի կրէ վնասը. իսկ եթէ ճշմարտախօս է, ձեզի զգուշացուցածներէն մաս մը կարող է ձեզի հանդիպիլ (որպէս պատիժ). քանի իրապէս, Աստուած Իր առաջնորդութիւնը չի շնորհեր մէկու մը որ ինքզինք կը վատնէ ստախօսութեամբ: 29. Ով ժողովուրդս. այսօր իշխանութիւնը ձեր ձեռքն է. ներկայիս երեւելի էք աշխարհի վրայ. բայց ո՞վ պիտի ազատէ մեզ Աստուծոյ պատիժէն՝ երբ վրայ հասնի»:

Փարաւոն ըսաւ. «Ես պարզապէս կ'ուզեմ որ տեսնէք այն ինչ որ ես կը նկատեմ (Մովսէսի մասին). եւ ես ձեզ չեմ առաջնորդեր բացի ուղղամիտ ճամբով»:

30. Եւ հաւատացեալ մարդը ըսաւ. «Ով ժողովուրդս. կը վախնամ որ ձեզի պատահի այն ինչ որ նախապէս պատահած է իրարու գաղափարակից (Աստուծոյ ճշմարտութեան հակառակ) եղող մարդոց՝ 31. ինչպէս էր պարագան Նոյի ժողովուրդին, եւ Ադի եւ Թամուդի (ցեղախումբերուն) եւ իրենցմէ ետք ապրողներուն: Ամենայնդէպս, Աստուած անիրաւութիւն չի կամենար Իր ծառաներուն հանդէպ»:

32. (Եւ շարունակեց). «Ով ժողովուրդս. կը վախնամ ձեզի համար այն Օրուընէ (Դատաստանի) երբ պիտի կանչուիք. 33. այն Օր պիտի ուզէք կռնակ դարձնելով փախչիլ, որեւէ պաշտպան չունենալով Աստուծոյ դէմ. քանի այն անձին որ Աստուած թոյլատրած է մոլորիլ՝ չի կրնար առաջնորդ մը գտնել: 34. Արդէն նախապէս Յովսէփ ներկայացաւ ձեզի շատ մը ապացոյցներով. բայց մինչեւ հիմա կը կասկածիք (իր տուած պատգամներուն). նոյնիսկ երբ ան մեռաւ ըսիք, "Աստուած որեւէ առաքեալ պիտի չուղարկէ իրմէ ետք" : Այսպէս է որ Աստուած կը թոյլատրէ մոլորիլ անոնց, որոնք իրենք զիրենք կ'ոչնչացնեն կասկածելով (Իր յայտնութեան). - 35. նման անոնց, որոնք կը վիճին (հարցականի տակ կը դնեն) Աստուածոյ պատգամները, առանց որեւէ լիազօրութեան - Աստուծոյ մօտ մեծ զզուանք մըն է այս (մեղքը) ինչպէս եւ հաւատացեալներու մօտ: Այս միջոցաւ է որ Աստուած կը դրոշմէ սիրտը իւրաքանչիւր ամբարտաւան անձի, որ դաժան սիրտ ունի»:

36. Իսկ Փարաւոն ըսաւ. «Ով Համան. ինծի համար աշտարակ մը շինէ, որպէսզի միջոց ունենամ - 37. երկինք մօտենալու - ու այդպէսով աչք մը նետեմ Մովսէսի (կարծեցեալ) Աստծոյն. քանի տես, ես իսկապէս կը խորհիմ թէ ինք ստախօս մըն է»:

Եւ այսպէս, Փարաւոնի սխալ գործունէութիւնը գրաւիչ թուեցաւ ինքիրեն եւ ուրեմն (ճշմարտութեան) ուղիէն կասեցուեցաւ. Փարաւոնի ծրագիրը միմիայն իր կործանումին սատարեց:

38. Տակաւին, հաւատացեալ մարդը շարունակեց. «Ով ժողովուրդս. հետեւեցէք ինծի. ես պիտի առաջնորդեմ ձեզ ուղղամիտ ճամբուն: 39. Ոեւէ մէկը որ չար արարք մը ըրած է պիտի չհատուցուի՝ բացի իր ըրած չափով. իսկ ան որ բարիք ըրած է, ըլլայ մարդ թէ կին, եւ հաւատացեալ է, այդպիսին դրախտ պիտի մտնէ, ուր անհաշիւ բարիք պիտի ստանայ: 41. Եւ ով ժողովուրդս. (մտածեցէք թէ) ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ ես ձեզ կը հրաւիրեմ դէպի փրկութիւն, մինչ դուք զիս կը հրաւիրէք կրակին: 42. Զիս կը կանչէք որ ուրանամ Աստուծոյ (մէկ ըլլալը) եւ ընդունիմ իրեն բաժնեկիցներ վերագրել - բան մը որու մասին ոչ մէկ գիտութիւն ունիմ - մինչ ես կը կանչեմ ձեզ (որ ճանչնաք) Հզօր, Ներող (Աստուած): 43. Կասկած չկայ որ զիս կը հրաւիրէք բանի մը, որու աղերսելը անիմաստ է երկրի վրայ եւ յաջորդ կեանքին. ինչպէս եւ (կասկած չկայ) թէ Աստուծոյ պիտի վերադառնանք, եւ անոնք որ իրենք զիրենք կ'ոչնչացնեն (հոս), պիտի դառնան կրակին բնակիչները. 44. այն ատեն պիտի յիշէք թէ հիմա ինչ կ'ըսեմ ձեզի: Գալով ինծի, ես իմ հարցս Աստուծոյ կը թողում. քանի իրապէս, Աստուած Իր ծառաները կը տեսնէ»:

45. Եւ Աստուած պահպանեց զինք իրենց ծրագիրներու չարիքներէն. մինչ յոռեգոյն տանջանքը պիտի պատէ Փարաւոնի մարդիկը. 46. կրակը, որու մասին գիշեր ցերեկ իրենց խորհուրդ կը տրուէր. քանի այն Օր, երբ Վերջին Ժամը հասնի, (պիտի ըսուի իրենց). «Ներս առէք Փարաւոնի մարդիկը՝ ամենախիստ տանջանքին մէջ»:

47. Եւ ահաւասիկ կրակին մէջ իրար հետ պիտի վիճին. տկար մարդիկ (ուրիշներու հետեւող) պիտի ըսեն գոռոզ (պարագլուխներուն). «Տեսէք. մենք ձեր հետեւորդներն էինք. ուրեմն կրնա՞ք մեր կրակի (տանջանքի) բաժինէն մաս մը կասեցնել»:

48. Ամբարտաւանները պիտի պատասխանեն. «Տեսէք. բոլորս ալ (միասնաբար) հոս ենք: Իրապէս, Աստուած վճռած է Իր ծառաներուն միջեւ»:

49. Կրակին մէջ եղողներ պիտի ըսեն դժոխքի պահակներուն. «Աղօթեցէք ձեր Տիրոջ որ մեր տանջանքը (գոնէ) մէկ օրով թեթեւցնէ»:

50. Անոնք հարց պիտի տան. «Ինչո՞ւ. ձեր առաքեալները ճշմարտութեան ապացոյցներով չներկայացա՞ն »:

Իրենք պիտի պատասխանեն. «Անշուշտ»:

(Պահակները) պիտի ըսեն. «Դուք աղօթեցէք (ինչպէս որ նախապէս ուրիշ բաներու կ'աղօթէիք). քանի ճշմարտութիւնը ուրացողներու կանչը պարզապէս կորուստ է»:

51. Տեսէք. Մենք զօրավիգ պիտի ըլլանք Մեր առաքեալներուն եւ անոնց, որոնք հաւատք ընծայած են՝ ըլլայ աշխարհային կեանքի ընթացքին թէ այն Օր, երբ վկաները կանգ առնեն: 52. Այն Օր անիրաւ մարդոց արդարացումները օգուտ պիտի չունենան իրենց: Անոնք անիծեալ են ու պիտի ունենան յոռեգոյն բնակարանը (դժոխքը):

53. Արդէն նախապէս Մովսէսին ուղղութիւն պարգեւեցինք եւ (այդպէսով) Իսրայէլի սերունդին ժառանգ տուինք Գիրքը 54. որպէս առաջնորդութիւն եւ յիշատակարան՝ անոնց որ խոհեմ են:
55. Ուրեմն, համբերող եղիր, քանի Աստուծոյ խոստումը կ'իրականանայ. եւ մեղքերուդ համար ներում խնդրէ փառաբանելով Տէրդ ու գովաբանելով, գիշեր ու ցերեկ:
56. Նկատի առ որ Աստուծոյ պատգամներուն մասին առանց լիազօրութեան վիճողներուն սրտերը, միմիայն անիմաստ հպարտութիւն մը ունին, որ երբեք պիտի չկարողանան գոհացնել: Ուրեմն դուն Աստուծմէ ապաւէն խնդրէ, քանի միայն Ինք է Լսողը, Ամենատեսը:
57. Երկինքներու եւ երկրի ստեղծումը իսկապէս աւելի հզօր է քան մարդոց ստեղծումը. բայց շատ մարդիկ չեն հասկնար :
58. Եւ սակայն հաւասար չեն կոյրն ու տեսնողը, ոչ ալ բարիք ընող հաւատացեալները՝ չարիք ընողներուն: Որքան քիչ կը մտաբերէք ասիկա:
59. Իրապէս, Վերջին Ժամը անպայման պիտի հասնի. ասոր ոչ մէկ կասկած կայ. սակայն շատ մը մարդիկ չեն հաւատար : 60. Բայց ձեր Տէրը կ'ըսէ. «Կանչեցէք զիս. Ես պիտի պատասխանեմ ձեզի: Իրապէս. անոնք որ շատ հպարտ կը զգան Զիս պաշտելու, նուաստացած վիճակով դժոխք պիտի մտնեն»:
61. Աստուած է որ ձեզի համար կարգեց գիշերը, որպէսզի հանգստանաք, եւ ցերեկը՝ որպէսզի տեսնէք: Տեսէք. Աստուած շատ պարգեւներ շնորհեց մարդկութեան, սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը ապերախտ է:
62. Այսպէս է Աստուած, ձեր Տէրը, Ստեղծիչը ամէն բանի. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ:
Ինչպէ՞ս ուրեմն անփոյթ էք (ուսերնիդ կը թօթուէք):
63. Այսպէս է. անփոյթ են անոնք որոնք գիտակցաբար (կամովին) կը դժեն Աստուծոյ պատգամները :
64. Աստուած է որ երկիրը կարգած է ձեզի՝ հոն հաստատուելու, եւ երկինքը կառուցած է ու ձեզ ալ կազմած - եւ ինչ լաւ կազմած է ձեզ - եւ սննդարար նիւթեր հայթայթած:
Այսպէս է Աստուած, ձեր Տէրը. ուրեմն Օրհնեալ է Աստուած, Տէրն ամբողջ տիեզերքի:
65. Ան է Կենդանին (միշտ ապրողը). Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. ուրեմն Իրեն (միայն) կոչ ըրէք, անկեղծ հաւատք ընծայելով: Գովաբանութիւնը Աստուծոյ կը պատշաճի, տիեզերքի Տիրոջ:
66. Ըսէ՛. «Քանի ճշմարտութեան ապացոյցները Տիրոջմէս ստացայ, արգիլուած է ինծի պաշտել այն էակները, որոնց դուք կոչ կ'ընէք փոխան Աստուծոյ եւ հրահանգուած է ինծի որ ինքզինքս յանձնեմ տիեզերքի Տիրոջ: 67. Ինք է որ ձեզ կը ստեղծէ հողէն, եւ յետոյ կաթիլ մը սերմէ, եւ յետոյ սաղմէ. յետոյ ձեզ կը յառաջացնէ որպէս մանուկներ. եւ յետոյ (Իր տնօրինութեամբ) չափահաս կը դառնաք ու յետոյ ալ կը ծերանաք - թէպէտ ձեզմէ ոմանք աւելի առաջ կը մահանան - եւ (այս բոլորը տնօրինած է) որպէսզի ամբողջացնէք (Իր կողմէ) որոշուած շրջան մը, եւ որպէսզի (կարողանաք) տրամաբանել: 68. Ինք է որ կեանք կը շնորհէ եւ մահ կու տայ. եւ երբ բան մը կամենայ, պարզապէս կ'ըսէ անոր. "Եղիր", եւ կ'ըլլայ»:
69. Չե՞ս նկատեր անոնք, որոնք կը վիճին Աստուծոյ պատգամներուն մասին, թէ ինչպէս հեռացած են (ճշմարտութենէն). 70. անոնք կը դժեն այս Գիրքը եւ այն ինչ (պատգամներ) որ ուղարկած ենք Մեր առաքեալներուն միջոցաւ:
Բայց ի վերջոյ պիտի գիտակցին, 71. երբ (Դատաստանի Օրը) վիզերնին կապուած ու շղթայուած պիտի քաշկռտուին 72. այրող յուսահատութեամբ, ու յետոյ ալ վառելանիւթ պիտի դառնան (դժոխքի) կրակին:
73. Այն ատեն իրենց հարց պիտի տրուի. «Ո՞ւր են հիմա անոնք, որոնց Աստուծոյ բաժնեկիցներ վերագրած էիք 74. Իր կողքին»:
Իրենք պիտի պատասխանեն. «Մեզ լքած են». կամ ալ «Ո՛չ. մենք ոչ մէկ բանի կոչ չենք ըրած»:
(Եւ իրենց պիտի ըսուի). «Այսպէս է որ Աստուած կը մոլորեցնէ ճշմարիտը ուրացողները. 75. ասիկա հետեւանքն է, ձեր երկրի վրայ կատարած անիրաւ ամբարտաւանութեան: 76. Մտէք դժոխքի դռները, հոն պիտի բնակիք. եւ ի՜նչ գէշ է գոռոզներու բնակարանը»:
77. Ուրեմն համբերէ (դժուարութեանց). քանի իրապէս, Աստուծոյ խոստումը կ'իրականանայ: Եթէ քեզի ցոյց տանք մաս մը այն հատուցումէն, որ վերապահած ենք իրենց համար, եւ կամ եթէ մահացնենք քեզ (նախքան որ պատժենք զիրենք, գիտցած եղիր թէ) Մեզի պիտի վերադարձուին (իրենց արժանի պատիժը կրելու):

78. (Ով առաքեալ). քեզմէ առաջ առաքեալներ ուղարկած ենք. անոնցմէ ոմանք յիշած ենք քեզի եւ ոմանք ալ չենք յիշած ։ Եւ ոչ մէկ առաքեալ չէր կրնար հրաշք մը գործել, բացի Աստուծոյ թոյլտուութեամբ: 79. Աստուած է որ (հրաշքներ կը գործէ ձեզի համար. այսպէս Ան արջառներ կը հայթայթէ, որպէսզի ոմանց հեծնէք եւ ոմանք ալ ուտէք, 80. եւատոնց մէջ ուրիշ օգուտներ ալ կը քաղէք. ու ատոնց միջոցաւ ձեր պէտքերը կրնաք գոհացնել (ատոնցմէ ստանալով բուրդ, կաշի, հաւատարմութիւն, եւայլն). եւ ատոնց վրայ, ինչպէս եւ նաւերու վրայ կը փոխադրուիք: 81. Ուրեմն (այս միջոցներով), Ան ցոյց կու տայ ձեզի Իր հրաշալիքները. հետեւաբար տակաւին՝ Աստուծոյ ո՞ր հրաշալիքը կ'ուրանաք:

82. Արդեօք ասոնք երբեք չե՞ն ճամբորդած երկրի վրայ, ու չե՞ն նկատած, թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ իրենցմէ առաջ ապրողներուն: Անոնք թիւով աւելի էին իրենցմէ, եւ իրենցմէ աւելի ոյժ ունէին ու աւելի ազդեցիկ հետքեր ձգած են երկրի վրայ. բայց ինչ որ նուաճեցին, օգուտ մը չունեցաւ (ճշմարտութիւնը ուրացողներուն). 83. քանի երբ իրենց առաքեալները ներկայացան ճշմարտութեան ապացոյցներով, իրենք ամբարտաւանօրէն ուրախացան իրենց ունեցած գիտութեամբ. եւ (ի վերջոյ) ողողուեցան ճիշդ նոյն այդ բաներով, որ ծաղրանքի ենթարկած էին:

84. Եւ յետոյ երբ տեսան Մեր պատիժը, ըսին. «Հիմա կը հաւատանք միակ Աստծոյն եւ այլեւս կը հրաժարինք Իրեն բաժնեկիցներ կարգելէ»:

85. Բայց Մեր պատիժը տեսնելէ ետք՝ հաւատքը օգուտ մը չունի իրենց.- այսպէս է Աստուծոյ գործելակերպը որ միշտ գործադրած է Իր ծառաներուն - ,եւ ուրեմն ճիշդ հոն եւ այն ատեն է որ ճշմարիտը ուրացողներ կորսուած պիտի ըլլան:

ՍՈՒՐԱԹ ՖՈՒՍՍԻԼԱԹ

41. Պարզուած

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Հ.Մ.

2. Վերէն պարզեւումը (այս յայտնութեան) կը բխի Գթասիրտ եւ Ողորմած (Աստուծմէ). 3. Գիրք մը որու պատգամները պարզուած են (մանրամասնօրէն), որպէս Ընթերցանութիւն մը Արաբական լեզուով՝ գիտակից մարդոց համար. 4. աւետ մը եւ ազդարարութիւն մը:

Սակայն շատեր կը խուսափին (այս Գրքէն) եւ չեն կրնար լսել (իր պատգամները). 5. եւ ուրեմնկ'ըսեն.«Մեր սրտերը քօղարկուած են քու կանչերէդ (հրաւէրներէդ) եւ մեր ականջներուն մէջ խլութիւն կայ, եւ մեր ու քու միջեւդ (ով Առաքեալ) պատնէշ մը քաշուած է: Ուրեմն, դուն (քու) աշխատանքդ տար եւ նկատէ որ մենք (մեր) աշխատանքը կը շարունակենք»:

6. Ըսէ (իրենց). «Ես ձեզի նման պարզ մահկանացու մըն եմ: Ինծի յայտնուած է թէ ձեր Աստուածը միակ Աստուածն է. ուրեմն ուղիղ Իրեն ներկայացէք եւ Իրմէ ներում խնդրեցէք»:

Վայ անոնց, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը վերագրեն, 7. անոնք, որ բարեկեցութեան համար չեն վճարեր. քանի անոնք են, իրենք են որ յաջորդ կեանքի (իրողութիւնը) կ'ուրանան: 8. (Բայց) իրապէս, հաւատք ընծայողները որոնք բարիքներ կ'ընեն, անսակարկ պիտի ստանան իրենց վարձատրութիւնը:

9. Ըսէ՛. «Իսկապէս պիտի ուրանա՞ք Ան, որ երկիրը ստեղծած է երկու օրէն: Կը պնդէք թէ մրցակից՞ներ ունի այս տիեզերքի Տէրը»: 10. Եւ Ինք է որ հաստատ լեռներ զետեղեց անոր (երկրին) մակերեսին վերեւ, ու օրհնութիւններ պարգեւեց անոր մէջ, ու անաչառ կերպով գոյութեան միջոցներ հաստատեց բոլոր հայցողներուն համար. (այս բոլորը Ինք ստեղծեց) չորս օրէն: 11. Եւ Ինք ծրագրելով ձեւաւորեց երկինքները, երբ տակաւին մուխ էին. եւ Ինք ըսաւ ատոնց ու երկրին. «Միասնաբար գոյացէք՝ կամայ թէ ակամայ», որու պատասխանեցին. «Հնազանդելով կը գոյանանք»: 12. Եւ Ինք վճռեց որ եօթը երկինքներու վերածուին՝ երկու օրէն, եւ իւրաքանչիւրին բաժնեց իր պարտականութիւնը: Եւ երկրի անմիջական երկինքը Մենք զարդարեցինք լոյսերով ու ապահովեցինք զանոնք. այսպէս է Ամենահզօր եւ Ամենագէտ Աստուծոյ կարգաւորումը:

13. Եւ եթէ անտեսեն (այս բոլորը), ըսէ՛. «Ձեզ կը զգուշացնեմ կայծակի (պէս) պատիժէ մը՝ նման այն կայծակնահար պատիժին (որու ենթարկուեցան) Ըատի եւ Դամուտի (ցեղախումբերը)»:

14. Այդ (մարդոց) ներկայացան առաքեալներ, ըսելով թէ ինչ բան բացայայտ է իրենց համար եւ թէ ինչ բան պահուած է իրենցմէ. եւ երբ (իրենց ըսին). «Աստուծմէ զատ ոչ մէկ բան պաշտեցէք», իրենք պատասխանեցին. «Եթէ մեր Տէրը կամենար (որ մենք հաւատանք ձեր ըսածներուն), վերէն հրեշտակներ կ'ուղարկէր (որպէս պատգամաբեր): Բայց այս ձեւի տակ տեսէք, մենք կ'ուրանանք որ ճշմարտութիւն մը կայ ձեր ղրկուելուն»:

15. Գալով Ըատի (մարդոց), անիրաւաբար գոռոզութիւն ըրին երկրի վրայ եւ ըսին. «Մեզմէ աւելի զօրաւոր ո՞վ կայ»:

Ինչո՞ւ. ուրեմն իրենք տեղեակ չէի՞ն թէ Աստուած, որ ստեղծած էր զիրենք, աւելի Յզօր է իրենցմէ:

Բայց իրենք շարունակեցին դրժել Մեր պատգամները. 16. հետեւաբար, իրենց արձակեցինք փոթորկոտ հով մը, որ թշուառացուց (իրենց) օրերը, որպէսզի իրենց համտեսել տանք նուաստանալու պատիժը այս կեանքի ընթացքին. սակայն յաջորդ կեանքի պատիժը (տանջանքը) շատ աւելի նուաստացուցիչ է, եւ այն ատեն ոչ մէկ զօրավիգ պիտի ունենան:

17. Իսկ Դամուտի (մարդոց) ուղղութիւն յանձնարարեցինք. բայց իրենք կուրութիւնը նախընտրեցին ուղղութեան փոխարէն, եւ ուրեմն կայծակնահար նուաստացուցիչ տանջանքը վրայ հասաւ՝ որպէս հետեւանք իրենց վաստակին. 18. եւ Մենք փրկեցինք անոնք, որոնք հաւատացեալ էին եւ զգաստ Մեզի հանդէպ:

19. Ուրեմն (զգուշացուր մարդիկ) այդ Օրուայ մասին, երբ Աստուծոյ թշնամիները միասնաբար պիտի ժողվուին դէպի կրակը երթալու ու առաջ պիտի քշուին. 20. մինչ երբ մօտենան անոր, իրենց իսկ լսողութիւնը, տեսողութիւնը եւ մորթը իրենց դէմ պիտի վկայեն, յայտնելով իրենց նախկին գործունէութիւնը: 21. Եւ իրենք հարց պիտի տան իրենց մորթին. «Ինչո՞ւ մեզի դէմ վկայեցիք»: Անոնք պիտի պատասխանեն. «Մեզի խօսիլ տուողը Աստուած է, որ խօսիլ կու տայ ամէն ինչի. քանի Ինք ձեզ ստեղծեց առաջին անգամ եւ (հիմա) Իրեն կը վերադարձնուիք. 22. եւ դուք չէիք (կրնար) քօղազերծել (ձեր մեղքերը) որպէսզի ձեր դէմ չվկայեն ձեր լսողութիւնը, ոչ ալ տեսողութիւնը եւ ոչ ալ ձեր մորթը. այլ խորհեցաք թէ, Աստուած շատ բան չի գիտեր ձեր գործունէութեան մասին. 23. եւ ճիշդ այդ խորհուրդը, որ դուք ունեցաք ձեր Տիրոջ մասին, կործանեց ձեզ եւ հիմա կը գտնուիք կորսուածներու հետ »:

24. Ատկէ ետք՝ նոյնիսկ եթէ համբերութեամբ տանին իրենց վիճակը, տակաւին կրակը պիտի ըլլայ իրենց բնակարանը. եւ եթէ խնդրեն որեւէ փոփոխութիւն (իրենց վիճակին), այդ պիտի չարտօնուի. 25. քանի նախապէս (երբ Մեզ կ'անտեսէին՝ իրենց չար մղումները) իրենց հարազատ դարձուցինք. անոնք ալ գրաւիչ ցոյց տուին իրենց այն ինչ որ բացայայտ էր իրենց առաջ եւ այն ինչ որ իրենց ըմբռնումէն դուրս էր:

Յետեւաբար, իրենց (կործանման) վճիռը հաստատուեցաւ, ինչպէս որ հաստատուած է իրենցմէ առաջ ապրող անտեսանելի էակներու ու մարդոց. իրապէս, իրենք են տուժողները:

26. Յիմա ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն իրարու. «Այս Ընթերցումը մտիկ մի ըներ, այլ թեթեւամիտ արտայայտութիւններ ըրէք անոր մասին, որպէսզի յաղթական դուրս գաք»:

27. Բայց Մենք անպայման տանջանք համտեսել պիտի տանք ճշմարիտը ուրացողներուն եւ պիտի հատուցանենք զիրենք իրենց յոռեգոյն արարքներուն համեմատ: 28. Այդ հատուցումը որ պիտի ստանան Աստուծոյ թշնամիները՝ կրակն է. անոր մէջ պիտի ունենան անժամանակ բնակութիւն, որպէս արդիւնք Մեր պատգամներու գիտակցաբար ուրացումին:

29. Եւ այն ատեն ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի աղաղակեն. «Տէրն մեր. ցոյց տուր մեզի այն աներեւոյթ էակներն ու մարդիկը, որոնք մոլորեցին մեզ. զիրենք պիտի կոխկռտենք, որպէսզի ամենաստորինը դառնան»:

30. Տեսէք սակայն. անոնք որ կ'ըսեն. «Մեր Տէրը Աստուած է», եւ հաստատակամ կը հետեւին ուղիղ ճամբուն, անոնց մօտ յաճախ հրեշտակներ կ'իջնեն (ըսելով). «Մի վախնաք ու մի տրտմիք, այլ ստացէք աւետը այդ դրախտին որ խոստացուած է ձեզի: 31. Մենք ձեզի մօտ ենք այս աշխարհի կեանքին ընթացքին, ինչպէս նաեւ (մօտ պիտի ըլլանք) յաջորդին. եւ այն ատեն պիտի ստանաք ինչ որ ձեր հոգիները փափաքին, եւ հոն պիտի ստանաք ամէն ինչ որ խնդրած էք, 32. որպէս բարի գալուստ Անկէ որ Ներող է, Ողորմած»:

33. Եւ ո՞վ կրնայ աւելի լաւ խօսք ունենալ այն անձէն, որ Աստուծոյ կը հրաւիրէ (մարդոց), բարիք կ'ընէ եւ կ'ըսէ. «Իրապէս, ես Աստուծոյ յանձնուածներէն եմ»:

34. Բայց բարիքն ու չարիքը հաւասար չեն, (ուրեմն) դուն (չարիքը) վանէ բարիքով. եւ պիտի նկատես որ, քու եւ իր միջեւ թշնամութիւն ունեցողը, (կրնայ) քու մօտիկ բարեկամդ դառնալ:

35. Սակայն ասիկա ձեռք պիտի ձգեն միմիայն անոնք, որոնք դժուարութեանց կը համբերեն. եւ միմիայն շատ բախտաւոր անձը կարող է ձեռք ձգել զայն:

36. Ուրեմն, եթէ պատահի որ սատանայէն մղուիս (կուրօրէն բարկանաս), Աստուծմէ ապաստան խնդրէ. քանի տես, Ինք է Լսողը, Ամենագէտը: 37. Իր նշաններուն մաս կը կազմեն գիշերն ու ցերեկը, ինչպէս եւ արեւն ու լուսինը. (ուրեմն) մի պաշտէք արեւը, ոչ ալ լուսինը, այլ ծնկաչոք խոնարհեցէք Աստուծոյ, որ ստեղծած է զանոնք՝ եթէ ճշմարտապէս Զինք կը պաշտէք:

38. Եւ եթէ ոմանք շատ հպարտ են (մտիկ ընելու այս կոչը), անոնք որ (սրտանց) Տիրոջդ հետ են՝ գիշեր ու ցերեկ կը փառաբանեն Զինք եւ երբեք ուժասպառ չեն դառնար (այդ ընելով):

39. Իր նշաններէն մին հետեւեալն է. կը տեսնես լքուած (ամայացած) հողը. երբ ատոր ջուր իջեցնենք, կը շարժի ու ծիլեր կ'աճեցնէ: Իրապէս, ատոր կեանք տուողը վստահաբար մեռելներուն ալ կրնայ կեանք տալ. քանի տես, Ան Ամենակարող է:

40. Իրապէս. անոնք որ Մեր պատգամները կը խեղաթիւրեն, Մեզմէ պահուըտած չեն. ուրեմն որո՞ւ վիճակը աւելի լաւ պիտի ըլլայ՝ ան որ կրակին մէ՞ջ պիտի շպրտուի, թէ չէ ան, որ ապահովաբար պիտի ներկայանայ (Մեր առաջ) Յարութեան Օրը:

Ըրէք ձեր կամեցածը. իրապէս, Ան ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ:

41. Իրապէս, անոնք որ կ'ուրանան այս յիշատակարանին ճշմարտութիւնը՝ երբ այդ տրուի իրենց (պիտի տուժեն). քանի տես, սքանչելի գիրք մըն է. 42. որեւէ խաբկանք չի մօտենար ատոր, ո՛չ բացայայտօրէն եւ ո՛չ ալ գաղտագողի. քանի յայտնութիւն մըն է Իմաստուն եւ Գովարժան Աստուծմէ:

43. Ոչ մէկ բան կ'ըսուի քեզի (ով Առաքեալ)՝ բացի այդ որ նախապէս ըսուած է քեզ նախորդող առաքեալներուն:

Տես, քու Տէրդ իսկապէս Ներող է. բայց եւ կարող է ցաւալի կերպով պատժել (փոխհատուցանել չար արարքները):

44. Եթէ այս Ընթերցարանը օտար լեզուով մը (ոչ Արաբերէն) տուած ըլլայինք, (ներկայի դրժող մարդիկը) պիտի ըսէին. «Ինչո՞ւ իր պատգամները (համարները) մանրամասնօրէն չեն պարզուած»: Բայց ինչո՞ւ օտար լեզուով (պիտի ըլլայ) երբ (Առաքեալը) Արաբ մըն է:

Ըսէ՛. «Բոլոր հաւատք ընծայողներուն համար, ասիկա ուղղութեան եւ բուժումի աղբիւր մըն է. իսկ անոնք որ պիտի չհաւատան այս (Գրքին), խուլութիւն ունին իրենց ականջներուն մէջ, եւ ուրեմն մութ կը մնայ իրենց համար. կարծես թէ (նման են այն մարդոց), որոնք շատ հեռուէն կը կանչուին (լսելու չեն լսեր)»:

45. Նախապէս Մովսէսին ալ յայտնեցինք Գիրքը եւ տարակարծութիւններ յառաջ եկան ատոր մասին. եւ եթէ Տիրոջդ խօսքով նախապէս վճռուած չըլլար, ամէն ինչ իրենց միջեւ հարթուած կ'ըլլար (տեղն ու տեղը). հիմա տես (հաւատք չընծայողները) իրենք կասկածի մէջ են եւ շուարած ատոր (կանխազգուշութիւններուն) մասին:

46. Ով որ արդարը (ճիշդը) կը գործադրէ, իր օգտին համար է. իսկ ով որ չարիք կ'ընէ, ի վնաս իրեն կ'ըլլայ. եւ Աստուած երբեք անիրաւ չէ Իր ծառաներուն հանդէպ:

47. Վերջին Ժամուան գիտութիւնը միմիայն Իրեն կը պատկանի: Ոչ մէկ պտուղ չ'աճիր իր ծաղկէն եւ ոչ մէկ էգ յղանալով ծնունդ չի տար՝ բացի Իր գիտութեամբ:

Եւ ուրեմն այն Օր, երբ Ան կանչէ զիրենք (ըսելով). «Ո՞ւր են հիմա (ձեր ենթադրած) բաժնեկիցներս», անոնք պիտի պատասխանեն. «Կը խոստովանինք Քեզի որ մեր մէջ ոչ մէկ վկայ կայ (անոնց գոյութեան)»:

48. եւ այսպէս, իրենք զիրենք առանձնացած պիտի գտնեն բոլոր այն բաներէն, որոնց կոչ կ'ընէին նախապէս. եւ պիտի անդրադառնան թէ փախուստ (ելք) մը չկայ իրենց համար:

49. Մարդ արարածը երբեք չի յոգնիր բարիք հայցելէ, եւ երբ դժուարութեան մը մատնուի (չարիք մը պատահի իրեն), կը յուսահատի եւ յուսախաբ կ'ըլլայ: 50. Սակայն դժուարութեանց մատնուելէ ետք երբ շնորհի մը համտեսել տանք իրեն, կ'ըսէ. «Ասիկա իմ իրաւունքս է», եւ «Չեմ խորհիր թէ Վերջին Ժամը պիտի կայանայ. իսկ եթէ (կայանայ եւ) իսկապէս Տիրոջս վերադարձնիմ՝ տեսէք, Իրմէ լաւագոյնը պիտի ստանամ»:

Բայց (Դատաստանի Օրը) կատարելապէս պիտի հասկցնենք ճշմարիտը ուրացողներուն՝ իրենց բոլոր արարքները, եւ անպայմանօրէն համտեսել պիտի տանք իրենց խիստ տանջանքը:

51. Դարձեալ, երբ Մեր օրհնութիւնները շնորհենք մարդ արարածին, կը փորձէ մէկդի քաշուիլ ու անտեսել (Մեզ). բայց հազիւ թէ չարիքի մը հանդիպի, երկար բարակ կոչ կ'ընէ (Մեզի):

52. Ըսէ՛. «Խորհա՞ծ էք արդեօք (թէ ինչ վիճակի պիտի մատնուիք), եթէ այս (յայտնութիւնը) Աստուծոյ կողմէ է, մինչ դուք կ'ուրանաք զայն»: Ո՞վ կրնայ աւելի մոլորած ըլլալ անձէ մը, որ խորապէս սխալած է (որ ծայրայեղօրէն անհամաձայն է Մեր պատգամներուն):
53. Մենք ցոյց պիտի տանք իրենց Մեր նշանները բոլոր հորիզոններու վրայ, ինչպէս եւ իրենց իսկ անձերուն միջոցաւ, որպէսզի յստականայ իրենց թէ այս (յայտնութիւնը) ճշմարտութիւնն է: Սակայն բաւարար չէ՞ (իրենց համար) թէ քու Տէրդ ամէն ինչի վկայ է:
54. Ո՜հ, իրապէս, անոնք կասկածի մէջ են իրենց Տիրոջ հանդիպելու (Դատաստանի Օրը):
Ո՛հ, իրապէս, Ան ամէն բան կը պարփակէ:

ՍՈՒՐԱԹ ԱՇ-ՇՈՒՐԱ

42. Խորհրդակցութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Հ.Մ.
2. Ը.Ս.Ղ.
3. Այսպէս Ամենահզօր եւ Իմաստուն Աստուած ներշնչեց քեզ (ով Առաքեալ), ինչպէս նաեւ անոնց որ նախորդած են քեզի:
4. Իրեն կը պատկանի ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. եւ Ինք է Վսեմը, Սոսկալին: 5. Վերէն սկսեալ երկինքները գրեթէ կը փշրուին (Իր երկիւղէն). եւ հրեշտակները Իր գովքը կը փառաբանեն ու ներում կը խնդրեն բոլոր անոնց համար, որոնք երկրի վրայ են:
Ո՜հ, իրապէս Աստուած է Ներողը, Ողորմածը:
6. Հիմա գալով անոնց, որոնք Իր փոխարէն տարբեր պաշտպաններ կ'որդեգրեն՝ Աստուած է իրենց վերահսկիչը. իսկ դուն պատասխանատու չես իրենց:
7. Ուրեմն, այսպէս (քեզ ներշնչեցինք Մեր պատգամներով), յայտնելով քեզի Արաբերէն լեզուով Ընթերցարան մը, որպէսզի կարողանաս զգուշացնել մայր քաղաքը եւ անոր շուրջ գտնուողները. եւ զգուշացնես զիրենք Հաւաքման Օրուան մասին, որու (իրականացման) ոչ մէկ կասկած կայ: (Այդ Օր) ոմանք դրախտի մէջ պիտի ըլլան եւ ուրիշներ բոցերու:
8. Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, Ան կարող էր բոլորը մէկ հասարակութիւն կազմել. (սակայն այդպէս չկամեցաւ ու զանազան ազգեր յառաջացուց): Բայց ով որ կամենայ՝ Ան կ'ընդունի զինք Իր գթասիրութեամբ, իսկ անիրաւ մարդիկ պիտի չունենան ոչ մէկ պաշտպան, ոչ ալ աջակից (Դատաստանի Օրը):
9. Արդեօք (կը խորհին թէ) Իրմէ ուրիշ պաշտպաննե՞ր կրնան որդեգրել. բայց միմիայն Աստուած է (ամէն ինչի) Պահապանը. քանի Ինք միայն մեռեալին կեանք կու տայ, եւ Ինք միայն Ամենակարող է: 10. Եւ որեւէ բանի մէջ որ իրարու տարակարծիք ըլլաք, անոր վճիռը Աստուծոյ մօտ կը կայանայ: (Ըսէ՛). «Այսպէս է Աստուած, իմ Տէրս. Իրեն վստահած եմ, եւ միշտ Իրեն կը դառնամ»: 11. Արարիչը երկինքներու եւ երկրի (Ինքն է): Ձեզի տուած է ձեր տեսակի զոյգեր - ճիշդ ինչպէս որ արջառները զոյգ են - որու միջոցաւ կը բազմանաք: Իր նման ոչ մէկ բան կայ. եւ Ինք է Լսողը, Ամենատեսը:
12. Երկինքներու եւ երկրի (իշխանութեան) բանալիները Իրն են. Ան առատօրէն կը հայթայթէ կամ սահմանափակ կերպով կը շնորհէ՝ որու որ Ինք կամենայ. քանի տեսէք, Ան Ամենագէտ է:
13. Հաւատքի առնչութեամբ Ան ձեզի սահմանած է ճիշդ ինչ որ տնօրինած էր Նոյին - եւ որու մասին քեզ (ով Առաքեալ) ներշնչեցինք յայտնութեամբ - ինչպէս նաեւ ինչ որ տնօրինած էինք Աբրահամին եւ Մովսէսին ու Յիսուսին: Հաւատքը հաստատ պահեցէք ու բաժանբաժան մասերու մի վերածէք:
(Թէպէտ հաւատքի միութեան) այդ կոչը ծանր կը թուի Աստուծոյ բաժնեկից վերագրողներուն, սակայն Աստուած Իրեն կը մօտեցնէ՝ անոր որ կը կամենայ եւ կ'առաջնորդէ անոր որ Իրեն կը դառնայ:

14. (Նախապէս եղած յայտնութիւններու հետեւորդներ) բաժան-բաժան ըրին իրենց կրօնքը՝ իրար նախանձելով, միմիայն գիտակցելէ ետք (ճշմարտութեան): Եւ եթէ Տիրոջդ խօսքով նախապէս վճռուած չըլլար թէ որոշ ժամանակ մը (տրուած է իւրաքանչիւրին), ամէն ինչ որոշուած պիտի ըլլար իրենց միջեւ (տեղն ու տեղին): Եւ տես, անոնք որ Գիրքը ժառանգեցին իրենցմէ ետք, խոր կասկածի մէջ են եւ տարակոյս ունին ատոր (կանխազգուշութեան) մասին:

15. Այս պատճառով իսկ կոչէ ըրէ եւ ուղիղ կեցիր՝ ինչպէս որ հրահանգուեցաւ քեզի. ու մի հետեւիր իրենց քմահաճոյքներուն, այլ ըսէ. «Ես կը հաւատամ այն ինչի որ Աստուած վերէն պարգեւեց որպէս յայտնութիւն (Գիրք). եւ ինծի հրահանգուած է որ ձեր միջեւ արդարօրէն դատեմ: Աստուած է մեր Տէրը ինչպէս եւ ձեր Տէրը: Մենք մեր գործունէութիւնը ունինք (որոնց հաշուետու ենք), եւ դուք ձեր գործերը: Մեր եւ ձեր միջեւ վէճ թող չծագի. Աստուած բոլորս ալ միասնաբար պիտի ժողվէ, քանի նպատակակէտը Ինք է»:

16. Անոնք որ իրենց պատասխանուելէ ետք տակաւին կը վիճին Աստուծոյ մասին՝ իրենց բոլոր վիճաբանութիւնները անարժէք են իրենց Տիրոջ մօտ. անոնք պիտի դատապարտուին (Իրմէ) եւ սոսկալի պատիժ պիտի ստանան, 17. քանի վերէն Աստուած է Գիրքը յայտնողը, հաստատելով ճշմարիտը եւ (այդ միջոցաւ) կշիռքը (սխալն ու շիտակը կշռադատելու):

Եւ դուն ի՞նչ գիտնաս. թերեւս Վերջին Ժամը մօտ է:

18. Անոնք որոնք ատոր չեն հաւատար, (ծաղրանքով) կը փափաքին ատոր աճապարուիլը. իսկ հաւատացեալները կ'երկիւղին ատկէ եւ գիտեն թէ ատիկա իրողութիւնն է:

Ո՛հ իրապէս, անոնք որ Վերջին Ժամը հարցականի տակ կը դնեն՝ իսկապէս հեռուները մոլորած են:

19. Աստուած Բարեսիրտ (Ազնիւ) է Իր ծառաներուն հանդէպ. Ան կը հայթայթէ որու որ Ինք կամենայ, քանի Ինք է Զօրաւորը, Յզօրը: 20. Ան որ կը փափաքի յաջորդ կեանքի հունձքեն, անոր աւելիով պիտի շնորհենք. իսկ ան որ կ'ուզէ այս աշխարհի հունձքեն (միայն), կու տանք իրեն բաժին մը, եւ սակայն յաջորդ կեանքին ոչ մէկ բաժին պիտի ունենայ:

21. Արդեօք (այս կեանքով միայն հետաքրքրուողներ, ենթադրելի) Աստուծոյ բաժնեկիցնե՞ր ունին, որոնք հաւատքի վերաբերեալ օրէնքներ կը նշանակեն իրենց. (օրէնքներ)՝ որոնք Աստուած երբեք չէ արտօնած:

Եթէ (Աստուծոյ) տնօրինած խօսքը չըլլար Դատաստանի մասին, ամէն ինչ որոշուած պիտի ըլլար (այս կեանքին):

22. (Այն ատեն) պիտի տեսնես թէ անիրաւները վախի մէջ են իրենց վաստակին համար. քանի իրենց պիտի պատահի այդ (վախ պատճառած վաստակը. հատուցումը որ պիտի ստանան): Եւ հաւատացեալները որոնք բարիք ըրած են, (պիտի տեսնես) պարտէզներու եւ մարգագետիններու մէջ. ինչ որ փափաքին պիտի ունենան իրենց Տիրոջ մօտ: Այս է մեծագոյն պարգեւը. 23. այս է որ Աստուած կ'աւետէ Իր ծառաներէն անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն:

Ըսէ՛. «Ես ձեզմէ վարձատրութիւն չեմ խնդրեր այս (պատգամին) համար. միմիայն սէր ունեցէք ձեր մօտիկներուն (մարդոց)»:

Եւ ով որ կը վաստկի բարիք մը, աւելիով բարիք պիտի շնորհենք իրեն. իրապէս, Աստուած Ներող է եւ երախտագիտութիւնը Գնահատող:

24. Արդեօք կ'ըսեն. «(Առաքեալը) իր սուտ զրպարտութիւնները Աստուծո՞յ վերագրած է»:

Բայց այն ատեն, եթէ Աստուած կամենար, քու սիրտդ կը կեցնէր (կը դրոշմէր). քանի Աստուած կ'ոչնչացնէ ամէն սուտ եւ Իր խօսքով իրաւը կը հաստատէ որպէս ճշմարիտ: Իրապէս, Ան գիտէ սրտերուն պարունակութիւնը: 25. Եւ Ինք է որ Իր ծառաներուն զղջումը կ'ընդունի եւ կը ներէ գէշ արարքները ու գիտէ ամէն ինչ որ կ'ընէք, 26. եւ կը պատասխանէ բոլոր անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարի արարքներ կը կատարեն. եւ անոնց աւելիով պիտի տայ Իր պարգեւներէն՝ մինչ ճշմարիտը ուրացողներ պիտի ունենան սաստիկ տանջանք:

27. Եթէ Աստուած առատօրէն հայթայթէր Իր ծառաներուն, անոնք ամբարտաւան պիտի դառնային երկրի վրայ. սակայն Ան չափաւոր կերպով վերէն կը պարգեւէ Իր շնորհները, ինչ չափով որ Ինք կամենայ. քանի իրապէս, Ան քաջատեղեակ է Իր ծառաներուն (պէտքերուն), Ամենատես:

28. Եւ Ինք է որ վերէն անձրեւ կը ղրկէ, երբ մարդիկ յուսահատած են այլեւս, եւ (ատոր միջոցաւ) Իր շնորհները կը տարածէ. քանի Ինք է (իրենց) Պահապանը, Գովուելին:

29. Եւ Իր նշաններէն (հրաշալիքներէն) է երկինքներու եւ երկրի ստեղծումը, եւ ատոնց վրայ բոլոր կեանք ունեցող եւ բազմացող էակները . եւ Ինք ունի կարողութիւնը վերահաւաքելու զանոնք, երբ որ կամենայ:

30. Որեւէ պատուհաս որ կրնայ պատահիլ ձեզի (Դատաստանի Օրը), արդիւնքը պիտի ըլլայ ձեր իսկ ձեռքերով ձեռք ձգած վաստակին՝ թէպէտ շատ մը բաներ կ'անտեսէ (կը ներէ): 31. Եւ դուք կարող չէք խոյս տալ Իրմէ երկրի վրայ, եւ պիտի չունենաք ոեւէ մէկը որ ձեզ պաշտպանէ Աստուծմէ (յաջորդ կեանքի ընթացքին)՝ ոչ ալ որեւէ զօրավիգ:

32. Իր նշաններէն են ծովու վրայ գտնուող առագաստանաւերը, որոնք լերա նման կը ծփան. 33. եթէ Ինք այդպէս կամենայ, կը դադրեցնէ հովը, ու իրենք ալ անշարժ կը մնան (ծովու) մակերեսին վրայ: Տեսէք, այս երեւոյթին մէջ պատգամներ կան բոլոր անոնց, որոնք դժուարութեանց կը համբերեն ու խորապէս երախտապարտ են (Աստուծոյ):

34. Կարող է նաեւ բնաջինջ ընել զիրենք, իրենց ըրած (վաստկած) անիրաւութիւններուն համար՝ թէպէտ շատ բաներ կ'անտեսէ (կը ներէ): 35. Եւ թող գիտնան անոնք, որ կը վիճին Մեր պատգամներու մասին (հարցականի տակ կը դնեն)՝ թէ ոչ մէկ փախուստի միջոց ունին:

36. Եւ ինչ որ տրուած է ձեզի, (անցողական) աշխարհային կեանքի վայելքն է. մինչ այդ որ Աստուծոյ մօտ է, շատ աւելի լաւ է ու աւելի մնայուն : (Այդ պիտի տրուի) բոլոր անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու իրենց Տիրոջ կ'ապաւինին, 37. ու կը խուսափին գարշելի մեղքերէ ու անբարոյականութենէ. եւ երբ անմիջական բարկանան, պատրաստակամ կը ներեն. 38. ու կ'ընդառաջեն իրենց Տիրոջ (կանչին), վառ պահելով աղօթքը. ու իրենց հարցերը խորհրդակցելով կը լուծեն, եւ Մեր իրենց հայթայթածներէն ուրիշի բաժին կը հանեն, 39. ու դաժանքի (բռնակալութեան) դէմ ալ կը պաշտպանուին:

40. Չարիքի փոխհատուցումը չարիք մըն է ճիշդ իր նման. (ինքնապաշտպանութեան պատրուակով չափը մի անցնէք): Իսկ ան որ կը ներէ (իր թշնամիին) ու կը բարեկարգէ՝ անոր վարձքը Աստուծոյ մօտ կը կայանայ. քանի իրապէս, Ինք անիրաւները չի սիրեր:

41. Անոնք որ անիրաւութիւն կրելէ ետք ինքնապաշտպանութեան կը դիմեն՝ ոչ մէկ ձեւով կ'այպանուին. 42. կ'այպանուին միայն անոնք, որոնք կը կեղեքեն (ճնշում կը բանեցնեն) մարդոց ու անիրաւ ամբարտաւանութիւն կ'ընեն երկրի վրայ. այդպիսիներուն վերապահուած է ցաւալի տանջանք:

43. Այսուհանդերձ, ան որ դժուարութեանց կը համբերէ ու կը ներէ, տեսէ՛ք, այս է հաստատակամ վերաբերմունքը (չարիքը բարիքով վանել):

44. Ան որ Աստուծմէ մոլորած է, չունի ոչ մէկ պաշտպան ատկէ ետք. ուրեմն, դուն պիտի տեսնես անիրաւները (Դատաստանի Օրը, թէ ինչպէս) կ'աղաղակեն, երբ նկատեն (իրենց վերապահուած) տանջաքը (ըսելով). «Վերադարձի որեւէ միջոց կա՞յ»:

45. Եւ դուն պիտի տեսնես զիրենք երբ կ'ենթարկուին այդ (տանջանքին)՝ նուաստանալէ խոնարհ դարձած ու գաղտագողի նայուածքներ նետելով. մինչ հաւատք ընծայողներ պիտի ըսեն. «Իրապէս, (այս) Յարութեան Օրը կորսուածները անոնք են, որոնք իրենց եւ իրենց հետեւորդներուն անձերը փճացուցին»:

Ո՛հ իրապէս, անիրաւները մնայուն տանջանք պիտի ունենան, 46. եւ որեւէ պաշտպան պիտի չունենան Աստուծոյ դէմ. քանի ով որ Աստուծմէ մոլորի, ոչ մէկ (փախուստի) ճամբայ կրնայ գտնել:

47. Ընդառաջեցէք ձեր Տիրոջ (կանչին), նախքան Աստուծոյ (որոշումով) հասնի Օր մը, որմէ ետդարձ չկայ այլեւս. այդ Օր, ոչ մէկ ապաստան պիտի ունենաք եւ ոչ ալ պիտի կարենաք ուրանալ (ձեր արարքները):

48. Սակայն եթէ (մարդիկ) առարկեն (հեռանան, անտեսեն քու հաղորդած պատգամդ, գիտցիր թէ) քեզ չառաքեցինք որ իրենց պահապան դառնաս. քու պարտականութիւնդ է միմիայն հաղորդել (քեզի վստահուած պատգամը):

Եւ տես, երբ Մեր կողմէ շնորհի մը համտեսել տանք (այդպիսի) մարդու մը, կը հրճուի (ինք իրեն վերագրելով այդ յաջողութիւնը. տես 41:50). իսկ երբ ձախողութեան մը մատնուին, որպէս հետեւանք իրենց իսկ ձեռքերով ըրածներուն՝ նկատէ թէ մարդ արարածը ինչպէս ապերախտութիւն ցոյց կու տայ:

49. Միմիայն Աստուծոյ կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը: Ան կը ստեղծէ ինչ որ Ինք կամենայ. աղջիկ զաւակ (էգ) կը շնորհէ որու որ կամենայ եւ տղայ զաւակ (արու) կը պարգեւէ որու որ կամենայ. 50. կամ ալ միասին էգ եւ արու (կը շնորհէ), եւ կամ անպտուղ (ամուլ) կը դարձնէ որու որ ինք կամենայ. քանի իրապէս, Ինք Ամենագէտ է, Ամենակարող:

51. Եւ մահկանացու մարդու հետ Աստուած չի խօսիր՝ բացի ներշնչումով եւ կամ վարագոյրի (պատնէշի) մը ետեւէն. կամ ալ առաքեալ մը կ'առաքէ յայտնելու ինչ որ Ինք կամենայ՝ Իր արտօնութեամբ. քանի իրապէս, Ինք վսեմ է, Իմաստուն:

52. Եւ այսպէս ալ քեզի (ով Առաքեալ) յայտնեցինք կենդանի (կեանք տուող) պատգամը՝ (որ ստացար) Մեր հրամանով:

Դուն չէիր գիտեր թէ ինչ է յայտնութիւնը (Գիրքը), ոչ ալ հաւատքը. սակայն Մենք զայն վերածեցինք լոյսի մը, որու միջոցաւ կ'առաջնորդենք Մեր ծառաներէն որու որ պիտի կամենանք. եւ իրապէս, (այդ զօրութեամբ) դուն ալ պիտի առաջնորդես (մարդիկ) դէպի ուղիղ ճամբան. 53. ճամբան՝ որ կ'ուղղէ դէպի Աստուած, որու կը պատկանի ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ:

Ո՛հ իրապէս, ամէն հարց Աստուծոյ հետ կը կայանայ (Իրմէ կը բխի եւ Իր մօտ կը լրանայ):

ՍՈՒՐԱԹ ԱԶ-ԶՈՒԽՐՈՒՖ

43. Ոսկեղէն (Զարդարանք)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Հ.Մ.

2. Նկատի առ այս Գիրքը. յստակ բացատրող (ճշմարտութիւնը): 3. Արաբերէն լեզուով Ընթերցարան մը ըրած ենք զայն, որպէսզի տրամաբանելով հասկնաք: 4. Եւ իրապէս, ատոր աղբիւրը, մայր տոմարը Մեր մօտ է. խսկապէս վսեմ է այդ, լի իմաստութեամբ:

5. Արդեօք այս յիշատակարանը բոլորովին ե՞տ քաշենք ձեզմէ, քանի դուք (դուք ձեզ) վատնող մարդիկ էք:

6. Քանի՛ քանի մարգարէներ առաքած ենք նախկին մարդոց. 7. եւ իւրաքանչիւր անգամ որ մարգարէ մը ներկայանար իրենց, անպայման կը ծաղրէին զինք. 8. հետեւաբար կործանեցինք զիրենք, թէպէտ ասոնցմէ աւելի հզօր էին, ու այսպէս անցեալի պատմութիւն մը եղան:

9. Եւ եթէ հարց տաս իրենց. «Ո՞վ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը», պիտի ըսեն. «Ամենահզօր ու Ամենագէտ Աստուած»: 10. Եւ Ան է որ երկիրը օրրան ըրած է ձեզի, ու (ապրելու) միջոցներ հայթայթած է ատոր վրայ, որպէսզի կարենաք ուղիղ ճամբուն հետեւիլ: 11. Եւ Ան է որ երկինքէն ջուր կը ղրկէ չափաւոր կերպով. եւ (ինչպէս որ) մեռած հողը կը վերակենդանացնենք, նոյնպէս ալ դուք (մեռած վիճակէ) դուրս պիտի գաք: 12. Եւ Ան է որ ստեղծած է բոլոր զոյգերը (արու եւ էգ):

Եւ Ան ձեզի հայթայթած է բոլոր այդ նաւերն ու արջառները, որոնց կը հեծնէք, 13. որպէսզի կարենաք տիրապետել ատոնց եւ հետեւաբար յիշէք ձեր Տիրոջ օրհնութիւնները՝ երբ տիրապետած էք ատոնց, ըսելով. «Փառաւորեալ է Ան որ այս (բոլորը) մեզի ենթակայ դարձուցած է, քանի (առանց Իրեն) մենք պիտի չկարենայինք ձեռք ձգել այդ: 14. Ուրեմն իրապէս, Իրեն է որ պէտք է դառնանք»:

15. Եւ տակաւին, որպէս Իրմէ մաս մը կը ներկայացնեն Իր (ստեղծած) ծառաներէն ոմանց: Իրապէս, մարդ արարածը յստակ կերպով ապերախտ է (ուրացող է Աստուծոյ միակ ըլլալը):

16. Կամ արդեօք, Իր բոլոր ստեղծածներէն Իրեն համար աղջիկնե՞ր ընտրած է, եւ ձեզի տղա՞ք պարգեւած (ասանկ տարօրինակ բանե՞ր կը մտածէք). 17. քանի երբ իրենցմէ մէկու մը աւետուի (ծնունդը) այն ինչի որ պատրաստակամ Ողորմած Աստուծոյ կը վերագրեն, իր դէմքը կը մթնի, ու բարկութեամբ կը լեցուի. 18. «Ի՞նչ (աղջիկ զաւա՞կ մը պիտի ունենամ), որ միայն զարդարանքի համար շինուած է». եւ այդպիսով ինքզինք կը գտնէ ներքին անիմաստ պայքարի մը մէջ:

19. Տակաւին հրեշտակներն ալ, որոնք Ողորմած Աստուծոյ ստեղծած ծառաներն են, էգ կ'ենթադրեն. անոնց ստեղծագործութեան վկա՞յ եղած են:

Իրենց այս սուտ վկայութիւնը պիտի արձանագրուի, եւ իրենցմէ հաշիւ պիտի պահանջուի (Դատաստանի Օրը):

20. Եւ դեռ կ'աւելցնեն. «Եթէ Ողորմած Աստուած այդպէս չկամենար, մենք զիրենք երբեք պիտի չպաշտէինք»:
Իրենք այդպիսի գիտութիւն մը չեն կրնար ունենալ (Աստուծոյ կամեցածէն). իրենք պարզապէս կ'ենթադրեն:
21. Արդեօք այս Գիրքէն առաջ իրենց ուրի՞շ մը յայտնած ենք (որ այս Գիրքը կը հակաէ), եւ իրենք ամուր կառչած են անոր:
22. Ո՛չ. բայց իրենք կ'ըսեն. «Մեր նախահայրերը տեսանք թէ համաձայն են իրենց հաւատքով, եւ իրապէս, իրենց քայլերէն կը ստանանք մեր ուղղութիւնը. (իրենց կը հետեւինք)»:
23. Եւ այսպէս է. երբ որ քու ժամանակէդ առաջ ազդարար մը առաքած ենք հասարակութեան մը, անոր ժողովուրդէն հաճոյքներով տարուած մարդիկ միշտ կ'ըսէին. «Տեսէք, մեր նախահայրերը տեսանք թէ համաձայն են իրենց հաւատքին, եւ իրապէս մենք միմիայն իրենց քայլերուն կը հետեւինք»:
24. (Եւ երբ իրենց առաքեալը) ըսէր. «Ինչո՞ւ. երբ ես ձեզի ուղղութիւն տամ որ աւելի լաւ է ձեր նախահայրերուն մօտ գտածէն». իրենք կը պատասխանէին. «Տես, մենք կ'ուրանանք որ որեւէ ճշմարտութիւն կայ քու պատգամներուդ մէջ»:
25. Հետեւաբար, իրենց փոխհատուցանեցինք եւ տես թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ ճշմարտութիւնը դժողներուն:
26. (Այս հարցով է որ) Աբրահամ ըսաւ իր հօր եւ իր մարդոց. «Իրապէս, ես անպարտ եմ ձեր պաշտամունքէն: 27. Ոչ (մէկը կը պաշտեմ) բացի Անկէ որ զիս արարեց. եւ տեսէք, Ան է որ զիս պիտի ուղղէ»:
28. Եւ իր այս խօսքը կայացուց իրմէ վերջ եկողներուն համար, որպէսզի (մարդիկ այդ խօսքին) վերադառնան:
29. Ես անոնց (իրմէ վերջ եկողներուն) վայելք արտօնեցի, ինչպէս (արտօնած էի) իրենց նախահայրերուն, մինչեւ որ ճշմարտութիւնը յստակ ու պարզ հասնի իրենց առաքեալի մը միջոցաւ: 30. Բայց հիմա որ ճշմարտութիւնը հասած է իրենց, իրենք կ'ըսեն. «Այս բոլորը հմայիչ պերճախօսութիւն մըն է. եւ տեսէք, մենք կ'ուրանանք թէ որեւէ ճշմարտութիւն կայ անոր մէջ»:
31. Նաեւ կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ այս Ընթերցարանը վերէն չպարզեւուեցաւ երկու քաղաքներու մէջ գտնուող ազդեցիկ (կարեւոր) անձի մը»:
32. Իրե՞նք են որ Տիրոջդ շնորհները կը բաժնեն:
Մենք է որ իրենց ապրուստի միջոցներ կը բաժնենք այս աշխարհի կեանքին ընթացքին, եւ ոմանք աստիճանաբար աւելի կը բարձրացնենք ուրիշներէ, որպէսզի իրար ենթարկուելով օգնեն իրարու: Եւ քու Տիրոջդ (բաժնած յայտնութեան) շնորհը, աւելի լաւ է քան (աշխարհի վրայ) իրենց դիզածները:
33. Եւ եթէ մարդկութիւնը մէկ հասարակութիւն չըլլար (իրար նման անձնասէր, ագահ եւ անխիղճ՝ հարստութիւն դիզելու առիթին), Մենք կարող էինք հայթայթել- Ողորմած Աստուծոյ- ուրացողներուն, արծաթեայ երդիքներ ու աստիճաններ՝ անոնց վրայ բարձրանալու , 34. եւ (արծաթեայ) տուներու դռներ, ու օթոցներ ՝ անոնց վրայ հանգստանալու , 35 եւ (առատ) ոսկեղէն...:
Սակայն այս բոլորը պիտի ըլլային միմիայն ներկայ կեանքի (անցողական) վայելքը. մինչ յաջորդ կեանքի (վայելքը) Տիրոջդ մօտ վերապահուած է՝ Աստուծոյ հանդէպ զգաստպարտաճանաչ եղողներուն:
36. Եւ ով որ կ'ընտրէ կոյր մնալ Ողորմած Աստուծոյ յիշատակուելուն, իրեն կը նշանակենք սատանայական մղում ունեցող մը որ իրեն կենակից կը դառնայ. 37 եւ այս մղումները արգելք կ'ըլլան իրենց (ուղիղ) ճամբուն, մինչ իրենք կը խորհին թէ ուղղուած են:
38. Բայց ի վերջոյ, երբ Մեր առաջ ներկայանայ (այդպիսի ընտրութիւն ընող մեղաւորը), պիտի ըսէ (իր կենակիցին), «Երանի իմ եւ քու միջեւ երկու արեւելքներու (արեւելքի եւ արեւմուտքի, կամ տարբեր արեւելքներու) հեռաւորութիւնը գոյութիւն ունենար (երբեք չհանդիպէի իրեն)»: Ի՜նչ ահռելի ընկերակից:
39. Այդ Օր (ձեր գիտակցութիւնը) օգուտ պիտի չունենայ, քանի մեղանչած էք արդէն. երկուքդ ալ պիտի տանջուիք (պատժուիք):
40. Դուն (ով Առաքեալ) կարո՞ղ ես լսել տալ խուլին, եւ կամ ուղղել կոյրը, եւ կամ ալ ան՝ որ որոշապէս կորսուած է:
41. Քեզ իրենցմէ հեռացնենք (թէ ոչ), իրապէս, իրենց պիտի փոխհատուցանենք. 42. կամ ալ քեզի ցոյց տանք (թէ չէ), այն ինչ որ խոստացած ենք իրենց, իրապէս, (գիտցիր թէ) իրենց վրայ զօրութիւն ունինք: 43. Ուրեմն, ամուր կառչէ այդ բոլորին որ յայտնուած է քեզի.

քանի տես, ուղիղ ճամբու վրայ ես. 44. Եւ իրապէս, այս (յայտնութիւնը) յիշատակարան մըն է քեզի եւ քու ժողովուրդիդ համար. բայց ի վերջոյ, հաշիւ պիտի տաք (թէ ինչ ըրիք այս յիշատակարանով, Ընթերցումով):

45. Այն առաքեալներուն որոնք քեզմէ առաջ առաքած ենք, հարց տուր (ինքզինքիդ) եթէ երբեք արտօնած ենք որ Ողորմած Աստուծմէ տարբեր աստուածներ պէտք է պաշտէին: 46. (Այս առնչութեամբ է որ) Մովսէսը Մեր պատգամներով առաքեցինք Փարաւոնի եւ իր մեծաւորներուն. եւ ինք ըսաւ. «Տեսէք, ես տիեզերքի Տիրոջմէն առաքեալ մըն եմ»:

47. Բայց հազիւ Մեր նշաններով ներկայացաւ իրենց, սկսան ծաղրանքի ենթարկել զանոնք, 48. թէպէտ իւրաքանչիւր նշան որ ցոյց տուինք, աւելի մեծ էր նախկինէն. եւ (իւրաքանչիւր անգամ) պատժեցինք զիրենք, որպէսզի վերադառնան (Մեզի): 49. Ու ամէն անգամ ըսին. «Ով աճպարար. մեզի համար աղօթէ Տիրոջդ - Իր քու հետդ ունեցած պայմանագրութեամբ - որ այլեւս պիտի ուղղուինք»:

50. Բայց երբ որ ալ իրենց պատիժը կասեցուցինք, խոստմնադրժ դարձան:

51. Եւ Փարաւոն կանչեց իր ժողովուրդը ու ըսաւ. «Ով ժողովուրդ. Եգիպտոսի իշխանութիւնը իմս չէ՞, քանի այս գետակները իմ ներքեւս կը հոսին: Դուք չէ՞ք տեսներ ուրեմն (թէ ես եմ ձեր տէրը): 52. Ես աւելի լաւ չե՞մ այս արհամարհելի անձէն (Մովսէսէն), որ նոյնիսկ դժուարութիւն ունի բացատրելու: 53. Եւ յետոյ, ինչո՞ւ ոսկեայ ապարանջաններ չէ պարգեւուած իրեն. եւ կամ ինչո՞ւ իր հետ հրեշտակներ չեն եկած»:

54. Այսպէս թեթեւամտութիւն առաջացուց իր ժողովուրդին մէջ, եւ իրենք ալ հնազանդեցան, քանի փուճ մարդիկ էին: 55. Ուրեմն, երբ շարունակեցին ասպարէզ կարդալ Մեզի, փոխհատուցանեցինք՝ բոլորն ալ խեղդամահ ընելով: 56. Այսպէսով, անցեալի մէջ թողուցինք զիրենք, եւ օրինակ դարձուցինք գալիք սերունդներու:

57. (Ով Առաքեալ), երբ Մարիամի որդին իբրեւ օրինակ տրուի քու (կրապաշտ) մարդոցդ, կը հակառակին իրեն 58. ըսելով. «Մեր աստուածնե՞րը (պաշտած հրեշտակները) աւելի լաւ են, թէ ինքը»:

Միմիայն վիճելու ոգիով է որ այս բաղդատութիւնը կ՚ընեն հետդ. այո, կռուազան մարդիկ են իրենք:

59. (Գալով Յիսուսի,) ան պարզապէս ծառայ մըն էր (Մեզի), որու (մարգարէութիւն) շնորհած էինք, եւ զինք ըրած էինք որպէս օրինակ Իսրայէլի զաւակներուն համար:

60. Եւ եթէ Մենք այդպէս կամենայինք, ձեզ (որ հրեշտակներ կը պաշտէք)՝ իրերայաջորդ հրեշտակներու կը վերածէինք երկրի վրայ:

61. Եւ տեսէք, այս (յայտնութիւնը) միջոց մըն է գիտնալու (թէ) Վերջին Ժամը (պիտի հասնի). ուրեմն, այդ մասին ոչ մէկ կասկած ունեցէք, այլ հետեւեցէք Ինծի. այս է ուղիղ ճամբան: 62. Եւ մի թողուք որ Սատանան արգելք հանդիսանայ ձեզի. քանի իրապէս, ան բացայայտ թշնամի է:

63. Հիմա երբ Յիսուս ամէն ապացոյցներով ներկայացաւ (իր մարդոց), ըսաւ. «Ձեզի եկած եմ իմաստութեամբ (Աստուածային ներշնչումով) եւ յստակ կերպով պիտի բացատրեմ կարգ մը հարցեր, որոնց մասին հակասական գաղափարներ ունիք. ուրեմն զգաստացէք Աստուծոյ հանդէպ, ու հնազանդեցէք ինծի: 64. Իրապէս, Աստուած է իմ Տէրս ինչպէս եւ ձեր Տէրը, հետեւաբար, Զինք պաշտեցէք. այս է ուղիղ ճամբան»:

65. Բայց տարբեր խմբակներ իրար հակառակ գաղափարներ ունեցան. վայ ուրեմն անոնց, որոնք անիրաւութիւններ ըրին. (վայ անոնց) այդ տանջանքէն (որ պիտի ստանան) գալիք Օր մը: 66. Իրենք պարզապէս Վերջին Ժա՞մը կը սպասեն՝ որ անակնկալ կերպով վրայ հասնի՝ առանց իրենք գիտակցելու (առոր մօտեցումէն): 67. Այդ Օր, (նախկին) մօտիկ ընկերներ պիտի թշնամանան իրարու՝ բացի Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողները:

68. (Աստուած պիտի ըսէ). «Ով ծառաներս. պէտք չունիք այսօր վախնալու, ոչ ալ պիտի տխրիք՝ 69. (դուք) որ հաւատք ընծայեցիք Մեր պատգամներուն ու Մեզի յանձնուեցաք: 70. Մտէք դրախտը ուրախութեամբ՝ դուք եւ ձեր կողակիցները»:

71. Հոն պիտի հիւրասիրուին ոսկեայ ափսէներով ու գաւաթներով. եւ հոն պիտի գտնուի ամէն ինչ որ կը փափաքին ու (ամէն ինչ) որ իրենց աչքերը կը զմայլեցնէ:

Եւ դուք հոն պիտի ապրիք, (Ով հաւատացեալներ). 72. քանի այդպէս է դրախտը որ պիտի ժառանգէք ձեր արարքներուն շնորհիւ. 73. պիտի ստանաք (ձեր արարքներուն) պտուղները՝ առատօրէն, ու ատոնցմէ պիտի ճաշակէք:

74. Տես. մեղաւորները պիտի մնան դժոխքի տանջանքին մէջ. 75. իրենց (պատիժը) պիտի չթեթեւնայ, եւ անյոյս շփոթութեան մը մէջ պիտի կորսուին:

76. Մենք չէ որ անիրաւութիւն պիտի ընենք իրենց, այլ իրենք են որ անիրաւութիւն ըրած պիտի ըլլան իրենք իրենց: 77. Եւ պիտի աղաղակեն. «Ով (հրեշտակ, դուն որ) կ'իշխես (դժոխքին). թող Տէրդ վերջ մը դնէ մեզի (մեզ ոչնչացնէ)»: Ան պիտի պատասխանէ. «Իրապէս, պէտք է մնաք (այս վիճակին մէջ)»:

78. Արդէն ձեզի հաղորդած ենք ճշմարտութիւնը եւ սակայն մեծամասնութեամբ կ'ատէք իրականութիւնը:

79. Իրե՞նք պիտի որոշեն թէ ինչ պէտք է ըլլայ (ճշմարտութիւնը). Մենք ենք որոշողը:

80. Կամ արդեօք կը խորհին թէ չե՞նք լսեր իրենց գաղտնիքը եւ իրենց ծածուկ խորհրդակցութիւնները:

Անշուշտ (թէ կը լսենք), քանի (մեր երկնային) առաքեալները իրենց հետ են. (ամեն ինչ) կ'արձանագրեն:

81. Ըսէ՛. «Եթէ (իրապէս) Ողորմած Աստուած զաւակ մ'ունենար, ես առաջինը պիտի ըլլայի զինք պաշտող»: 82. Փառաւորեալ է երկինքներու եւ երկրի Տէրը - Տէրը գահին - (շատ աւելի վսեմ է Ան) իրենց բոլոր նկարագրութիւններէն (սահմանումներէն):

83. Բայց թող տուր զիրենք որ անիմաստ խօսքերով տարուին ու (բառերով) խաղ ընեն, մինչեւ որ դէմ ելլեն այդ (Դատաստանի) Օրուան, որ խոստացուած է իրենց: 84. Քանի (այն ատեն պիտի գիտակցին թէ) Ինք է որ երկնքի Աստուածն է ու երկրի Աստուածը, եւ թէ Ինք է Իմաստունը, Ամենագէտը:

85. Եւ օրհնեալ ըլլայ Ան, որու կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը եւ ինչ որ կայ ատոնց միջեւ, եւ որու հետ կը կայանայ Վերջին Ժամուան գիտութիւնը, եւ որու պիտի վերադարձուիք բոլորդ:

86. Եւ այն էակները, որոնց մարդիկ կոչ կ'ընեն Իր փոխարէն, չունին միջնորդելու (բարեխօսելու) իշխանութիւնը, բացի անոնցմէ, որոնք ճշմարիտը վկայած են, եւ գիտակից եղած են (թէ Աստուած մէկ է):

87. Եթէ մարդոց հարց տաս թէ ո՞վ ստեղծած է զիրենք, պիտի ըսեն, «Աստուած». Ուրեմն ի՞նչ տարօրինակ կը մտածեն (անհոգութիւն կ'ընեն):

88. (Յաւատացեալին) ասացուածքն է. «Տէր իմ. իրապէս ասոնք մարդիկ են, որոնք պիտի չհաւատան»:

89. Անտեսէ զիրենք եւ ըսէ. «Խաղաղութիւն (ձեզի)». քանի ի վերջոյ, պիտի գիտակցին (ճշմարիտին, իրողութիւան):

ՍՈՒՐԱԹ ԷՏ-ՏՈՒԽԱՆ

44. Մուխ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Յ.Մ.

2. Նկատէ այս Գիրքը որ յստակ կերպով կը բացատրէ (ճշմարիտը):

3. Տես, Մենք վերէն պարգեւեցինք զայն օրհնեալ գիշեր մը. քանի իրապէս, միշտ զգուշացուցած ենք (մարդիկ): 4. Ատոր պարունակութեամբ կը զանազանուի ամեն հարց (լաւն ու գէշը, բարին ու չարը)՝ իմաստութեամբ, 5. Մեր հրահանգով. քանի իրապէս, միշտ առաքած ենք (Մեր ուղղութեան պատգամները) 6. որպէս շնորհ քու Տիրոջմէդ: Իրապէս, Ինք ամեն ինչ կը լսէ, Ամենագէտ է. 7. Տէրը երկինքներու եւ երկրի եւ ամեն ինչ որ կայ ատոնց միջեւ՝ եթէ միայն կարենայիք ըմբռնել (համոզուէիք):

8. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ. Ինք կեանք կը պարգեւէ եւ մահ կու տայ. Ինք է ձեր Տէրը ինչպէս եւ Տէրը ձեր նախնիքներուն:

9. Ոչ սակայն. (մարդիկ) կասկածի մէջ են ու խաղի կու տան իրենք զիրենք:

10. Սպասէ ուրեմն, քանի այն Օր երբ երկինքը յստակ մուխ մը յառաջացնէ, 11. պարփակելով մարդկութիւնը, (մեղաւորներ պիտի աղաղակեն). «Այս տանջանքը ցաւալի է: 12. Տէրն մեր, ազատէ մեզ այս տանջանքէն, քանի իրապէս (հիմա) կը հաւատանք (Քեզի)»:

13. Բայց ինչպէ՞ս կրնայ այն ատեն (Վերջին Ժամուն) յիշելը օգնել , քանի նախապէս առաքեալ մը ներկայացած էր իրենց, պարզելով (ճշմարտութիւնը), 14. երբ իրենք կռնակ դարձուցած ու հեռացած են իրմէ, ըսելով. «(Ուրիշներ) սորվեցուցած են իրեն, ինք խենթ է»:

15. Սակայն տես, կարճ ժամանակ մը պիտի յետաձգենք այս տանջանքը (պատիժը, ժամանակ տալով իրենց), թէպէտ դուք (մարդիկ) վերադարձող էք (ձեր չարիքներուն): 16. (Բայց) այն Օր երբ սոսկալի կերպով բռնենք (մեղաւորները), իրապէս պիտի փոխհատուցանենք (պատժենք):

17. Եւ արդէն նախապէս փորձեցինք Փարաւոնի մարդիկը (նոյն ձեւով). քանի իրենց ներկայացաւ ազնիւ առաքեալ մը (ըսելով). 18. «Ինծի յանձնեցէք Աստուծոյ ծառաները: Իրապէս, ես ձեզի (ուղղուած) առաքեալ մըն եմ, վստահելի: 19. Եւ Աստուծոյ հանդէպ դուք ձեզ բարձր մի դասէք, քանի իրապէս յստակ լիազօրութեամբ կու գամ (Իր կողմէ). 20. եւ տեսէք, Տիրոջս - որ ձեր ալ Տէրն է - կ'ապաւինիմ ձեր քարկոծումներուն (ֆիզիքապէս կամ խօսքերով) դէմ: 21. Եւ եթէ ինծի չէք հաւատար, (գոնէ) հեռու կեցէք ինձմէ»:

22. Բայց յետոյ (երբ թշնամութիւն ցոյց տուին իրեն), կոչ ըրաւ իր Տիրոջ. «Ասոնք մեղքերու մէջ կորսուած մարդիկ են»:

23. (Աստուած ալ ըսաւ). «Գիշերով յառաջ գնա ծառաներուս հետ, քանի պիտի հետապնդուիք (հալածուիք). 24. եւ ծովը բաժնուած թողուր, որովհետեւ բանակ մըն են, որոնք պիտի խեղդուին»:

25. Քանի քանի պարտէզներ եւ աղբիւրներ թողուցին (իրենց ետին). 26. նաեւ ցանքեր ու ազնիւ բնակարաններ, 27. ու բոլոր կեանքի շնորհները որ կը վայելէին:

28. Այդպէս էր. յետոյ, տարբեր մարդոց ժառանգ տուինք (այդ բոլորը):

29. Ոչ երկինքը ոչ ալ երկիրը արցունք թափեցին իրենցն համար եւ ոչ ալ դադար տրուեցաւ իրենց (որ դարձի գան): 30. Եւ իսկապէս Իսրայէլի զաւակները փրկեցինք նուաստացուցիչ տառապանքէ, 31. որու Փարաւոն կ'ենթարկէր զիրենք (ստրկութեամբ). գոռոզ մէկն էր ան, շռայլ (չափազանցող, մսխող):

32. Եւ իսկապէս բոլոր մարդոցմէ գիտակցաբար ընտրեցինք զիրենք (Իսրայէլի զաւակները), 33. եւ իրենց տուինք այնպիսի նշաններ (Մեր շնորհէն), որոնք յստակ փորձութիւն մըն էին:

34. Իսկ հիմա իրենք (Իսրայէլի զաւակները) կ'ըսեն. 35. «Մեր առաջ մէկ մահ կայ միայն, եւ մենք պիտի չվերածնինք: 36. Իսկ եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է, նախ մեր նախահայրերը բերէք (որպէս վկայ,փաստ)»:

37. Արդեօք (կը խորհին թէ) իրենք աւելի լա՞ւ են Թուպպայի մարդոցմէն եւ կամ անոնցմէ առաջ ապրողներէն, որոնց կործանեցինք, քանի իրապէս մեղաւոր էին (նոյն մեղքով, տես 50:14):

38. Քանի երկինքներն ու երկիրը եւ ինչ որ կայ ատոնց միջեւ՝ պարզապէս խաղալով չէ որ ստեղծած ենք. 38. եւ այս բոլորը չենք ստեղծած բացի ճշմարտութեամբ. բայց շատեր չեն գիտեր (ըմբռներ) այդ:

40. Իրապէս, (բարին ու չարը) Զանազանելու Օրը բոլորին ալ ժամադրութիւնն է. 41. այն Օր ոչ մէկ բարեկամ որեւէ օգուտ պիտի ունենայ իր ընկերոջ. եւ ոչ մէկը զօրավիգ պիտի ունենայ 42. բացի անոնցմէ, որոնց Աստուած ողորմած է. քանի իրապէս, Ան է Յզօրը, Ողորմածը:

43. Իրապէս, դժոխքի ծառին պտուղը 44. մեղաւորին (ճաշն)է. 45. հալած կապարի նման պիտի եռթայ փորին մէջ, 46. նման եռուցիչի (կամ այրող յուսահատութեան):

47. «Բռնեցէք զինք ու քաշքշեցէք կրակին մէջ. 48. յետոյ գլխուն վրայ թափեցէք եռուցիչի տաք տանջանքէն. 49." Յամտեսէ, դուն որ ինքզինքդ հզօր եւ ազնուական կը համարէիր (երկրի վրայ)":50. Ճիշդ այս է որ հարցականի կը դնէիք (յաջորդ կեանքին մասին)»:

51. (Ասոր դիմաց,) իրապէս, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ-պարտաճանաչ մարդիկ ապահով վիճակի մէջ պիտի գտնուին՝ 52. պարտէզներու եւ աղբիւրներու միջեւ. 53. պիտի հագուին մետաքսէ ու զառբաբէ հագուստներ, դէմ դիմաց հանգստանալով:

54. Այդպէս պիտի ըլլայ, եւ պիտի զոյգենք զիրենք ամենագեղեցիկ աչքերով ընկերակիցներու հետ:

55. Յոն (իրաւասու) կրնան պահանջել ամէն պտուղները (իրենց նախկին արարքներուն)՝ ապահով վիճակի մէջ. 56. հոն մահ պիտի չտեսնեն՝ անցած ըլլալով նախկին (աշխարհի) մահէն:

Այսպիսով, Ան զիրենք պահպանած պիտի ըլլայ դժոխքի տանջանքէն, 57. որպէս շնորհի մը քու Տիրոջմէդ. եւ այդ, այդ պիտի ըլլայ գերագոյն յաղթանակը:

58. Այսպէս ուրեմն, (ով Առաքեալ), քու լեզուովդ դիւրահասկնալի դարձուցած ենք այս (Ընթերցարանը), որպէսզի մարդիկ յիշատակեն զայն: 59. Ուրեմն, սպասէ (թէ ինչ պիտի պատահի). տես, իրենք ալ սպասման վիճակի մէջ են:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՃԵՍԻԱ

45. Ծնրադրել (ծունկի գալ)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Հ.Մ.
2. Այս Գրքին վերէն պարգեւումը կը բխի Աստուծմէ, Ամենահզօրէն, Իմաստունէն:
3. Տեսէք. երկինքներու մէջ ինչպէս եւ երկրի վրայ նշաններ (պատգամներ) կան անոնց, որոնք (կը կամենան) հաւատալ:
4. Ձեր իսկ բնութեան մէջ, ինչպէս նաեւ բոլոր կենդանիներու - որոնք տարածած է Ան (երկրի վրայ) - նշաններ կան մարդոց, որոնք համոզումով հաւատք կ'ընծայեն: 5. Եւ գիշեր ու ցերեկի յաջորդական փոփոխութեան, եւ այն սնունդի միջոցներուն որ Աստուած երկինքէն կը ղրկէ, կեանք տալով չորցած (մեռած) հողին, ինչպէս եւ հովերու փոփոխման.(այս բոլորին մէջ) պատգամներ կան մարդոց, որոնք կը տրամաբանեն (կը մտածեն):
6. Աստուծոյ այս պատգամները կը հաղորդենք քեզի, հաստատելով ճշմարտութիւնը (իրողութիւնը): Ուրեմն ի՞նչ տարբեր խօսքի պիտի հաւատան, եթէ ոչ Աստուծոյ պատգամներուն:
7. Վայ ամէն ինքնախաբեբայ մեղաւորին, 8. որ կը լսէ Աստուծոյ պատգամները՝ երբ կը փոխանցուին (կը հաղորդուին) իրեն, ու տակաւին հպարտօրէն կ'արհամարհէ..կարծես թէ չէ լսած:
Ուրեմն, տեղեկացուր իրեն ցաւալի տանջանք. 9. քանի երբ գիտակցի Մեր պատգամներու որեւէ բաժնին, ծաղրանքի կ'ենթարկէ զայն:
Այդպիսիներուն վերապահուած է նուաստացուցիչ պատիժ:10. Դժոխքը իրենց ետին է. եւ ինչ որ կրնան վաստկած ըլլալ (երկրի վրայ), իրենց ոչ մէկ օգնութ պիտի ունենայ. ոչ ալ որեւէ բան՝ որ փոխան Աստուծոյ որպէս պաշտպան որդեգրած են. ահռելի տանջանք մը կը սպասէ իրենց:
11. (Աստուծոյ նշաններուն եւ պատգամներուն զգաստանալ.) այս է ուղղութեան (իմաստը). իսկ անոնք որ կ'ուրանան իրենց Տիրոջ պատգամներուն ճշմարտութիւնը, պիտի ունենան ահռելի տանջանք որպէս հետեւանք իրենց անարգանքին (զզուելի արարքներուն):
12. Աստուած է որ ծովը ենթակայ ըրած է (Իր օրէնքներուն, որպէսզի գործածական դառնայ) ձեզի եւ այդպէսով, նաւեր յառաջանան անոր մէջ Իր հրամանով, եւ դուք կարենաք ձեռք ձգել Իր շնորհէն ու երախտապարտ դառնաք: 13. Եւ Ինք իր կողմէ ենթակայ դարձուցած է ձեզի ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. տեսէք, անոր մէջ պատգամներ կան մարդոց որոնք խսկապէս կը խորհին:
14. Ըսէ՛ բոլոր հաւատք ընծայողներուն, որ պէտք է ներեն անոնց, որոնք չեն ակնկալեր Աստուծոյ Օրերուն գալը (չեն յուսար որ Յարութեան Օրը, հաշուետուութեան Օրը, Զանազանելու Օրը, Դատաստանի Օրը, եւայլն, պիտի պատահի). քանի Ինք պիտի փոխհատուցանէ մարդոց իրենց վաստակին (արարքներուն) համեմատ:
15. Ով որ կ'ընէ բարին (ճիշդն ու արդարը), իր օգտին համար է. իսկ որ որ կ'ընէ չարը, ի վնաս իրեն է. եւ ի վերջոյ, ձեր Տիրոջ պիտի վերադարձուիք:
16. Արդէն նախապէս Իսրայէլի զաւակներուն տուինք Գիրք (Աստուածային յայտնութիւն), իմաստութիւն եւ մարգարէութիւն (ճիշդ ինքչպէս եւ ինչ նպատակաւ որ այս Ընթերցանութիւնը հիմա կը պարգեւենք). առաւել իրենց հայթայթեցինք լաւ սնունդ եւ բոլոր (այդ ժամանակուան) մարդոցմէ աւելի շնորհներ պարգեւեցինք իրենց: 17. Եւ իրենց յստակ ցուցմունքներ տուինք (հաւատքի) հարցով. եւ այս բոլոր գիտակցութիւնը իրենց տալէ ետք միայն, սկսան անհամաձայն գտնուիլ (հակասական գաղափարներ ունենալ)՝ իրար նախանձելով: Իրապէս, Յարութեան Օրը քու Տէրդ պիտի վճռէ իրենց միջեւ՝ այն ինչ բաներու մէջ որ տարբերեցան:
18. Ի վերջոյ, քեզի նշանակեցինք (հաւատքի հարցով) ուղի մը (ով Առաքեալ). ուրեմն, հետեւէ այս (ուղիին) ու մի հետեւիր իրենց քմահաճոյքներուն՝ (անոնց) որոնք չեն գիտեր (ճշմարիտը):
19. Տես, իրենք քեզի որեւէ օգնութ կարող չեն ունենալ՝ եթէ չ'ենթարկուիս Աստուծոյ կամքին. քանի իրապէս, այդպիսի անիրաւներ միայն իրարու պաշտպան կը հանդիսանան, մինչ Աստուած պաշտպանն է բոլոր անոնց, որոնք զգաստ են Իր հանդէպ:

20. Այս (յայտնութիւնը, Գիրքը) միջոց մըն է տեսիլքի (ներըմբռնումի), ինչպէս նաեւ ուղղութիւն եւ շնորհ այն մարդոց, որոնք համոզումով կը հաւատան:

21. Արդեօք իրենք, որ չարիքներ կ'ընեն, հաշիւ կ'ընեն թէ հաւատք ընծայողներու - որոնք բարիք կը կատարեն - հաւասա՞ր պիտի դասենք զիրենք՝ ըլլայ կեանքի ընթացքին եւ թէ մահուան (ժամանակ):

Սխալ (գէշ) է իրենց դատողութիւնը. 22. քանի Աստուած ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը իրաւ նպատակի մը համար, եւ թէ իւրաքանչիւր անձ պիտի հատուցուի իր վաստակին համեմատ եւ ոչ մէկը պիտի անիրաւուի:

23. Երբեք նկատա՞ծ ես այն անձը, որ իր իղձերը վերածած է իր աստծոյն, եւ որու Աստուած թոյլատրած է որ մոլորի՝ գիտնալով (թէ միայն իր կիրքերուն, դրամին եւայլն կը պաշտէ), եւ որու լսողութիւնն ու սիրտը դրոշմած է, ու քօղարկած իր տեսողութիւնը: Ուրեմն, ո՞վ կրնայ ուղղել զինք Աստուծոյ (զինք լքելէն ետք): Ասիկա չէ՞ք կրնար ի մտի ունենալ:

24. Եւ տակաւին կ'ըսեն. «Մեր աշխարհի կեանքէն ետք ոչինչ կայ: Կը մեռնինք ինչպէս որ կը ծնինք, եւ միմիայն ժամանակը կը կործանէ մեզ»:

Բայց այս առնչութեամբ ոչ մէկ գիտութիւն ունին. իրենք միմիայն կ'ենթադրեն:

25. Եւ երբ որ Մեր պատգամները հաղորդուին իրենց ամենայն պարզութեամբ, իրենց միակ առարկութիւնը այս է. «Մեր նախահայրերը ետ բերէք (որպէս վկայ), եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:

26. Ըսէ՛. «Աստուած է որ ձեզի կեանք կու տայ, եւ յետոյ կը մահացնէ. ի վերջոյ բոլորդ ալ Ինք պիտի ժողվէ Յարութեան Օրը՝ որու (գալիքին) մասին ոչ մէկ կասկած կայ. սակայն մարդոց մեծամասնութիւնը չեն գիտակցիր ասոր (չեն հասկնար)»:

27. Քանի Աստուծոյ կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը. եւ այն Օր, երբ Վերջին Ժամը հասնի, այն ատեն պիտի կորսուին բոլոր անոնք, որոնք (իրենց կեանքին ընթացքին) փորձեցին արժեզրկել (այն ինչ որ չէին հասկնար կամ գիտեր):

28. Եւ (այդ Օր) դուն պիտի տեսնես բոլոր մարդիկը ծունկի եկած. ամէն ազգ պիտի կանչուի իր արձանագրութեան դիմաց. «Այսօր պիտի հատուցանուիք ձեր բոլոր արարքներուն համեմատ: 29. Ահաւասիկ Մեր արձանագրած Գիրքը, որ ճշմարիտ կերպով կը խօսի ձեր մասին. քանի իրապէս, ձեր բոլոր արարքները գրի առած ենք»:

30. Գալով անոնց, որոնք հաւատք ընծայած ու բարիքներ կատարած են, իրենց Տէրը ներս պիտի առնէ զիրենք Իր շնորհին մէջ. այդ պիտի ըլլայ որոշ յաղթանակը: 31. Իսկ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն (պիտի ըսուի). «Իմ պատգամներս չհաղորդուեցա՞ն ձեզի. ատով հանդերձ դուք ամբարտաւան կերպով հպարտացաք, եւ ուրեմն մեղքի մէջ թաղուած մարդիկ դարձաք. 32. քանի երբ ձեզի ըսուեցաւ "Տեսէք, Աստուծոյ խոստումը միշտ կ'իրականանայ, եւ չի կրնար կասկած ըլլալ Վերջին Ժամուան (հասնելուն) մասին"՝ դուք կը պատասխանէիք. "Մենք չենք գիտեր թէ այդ Վերջին Ժամը ինչ է. կը խորհինք թէ պարզապէս անհիմն ենթադրութիւն մըն է, եւ երբեք չենք համոզուած" »:

33. Եւ (այդ Օր) իրենց ըրած չարիքները պիտի պարզուին , եւ այն ինչ որ ծաղրանքի առած էին՝ պիտի ընկճէ զիրենք:

34. Ու պիտի ըսուի. «Այսօր պիտի մոռնանք ձեզ ինչպէս որ դուք մոռացութեան տուիք այս Օրը. ուրեմն ձեր մեկնակէտը կրակն է եւ ոչ մէկը պիտի զօրավիգ կանգնի ձեզի: 35. Այսպէս է, քանի դուք Աստուծոյ պատգամները ծաղրանքի առիք, թոյլ տալով որ աշխարհի կեանքը հրապուրէ ձեզ»:

Հետեւաբար, այդ Օր դուրս պիտի չքերուին կրակէն, ոչ ալ առիթ պիտի տրուի իրենց որ հակաճառեն:

36. Եւ այսպէս, գովաբանութիւնը կը պատշաճի Աստուծոյ, Տէրը երկինքներու եւ Տէրը երկրի. Տէրը ամբողջ տիեզերքի:

37. Եւ Վսեմութիւնը Իրն է երկինքներու մէջ ու երկրի վրայ, եւ Ան է Հզօրը, Իմաստունը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԱՅՂԱՖ

46. Աւազաթումբեր

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Հ.Մ.

2. Այս Գրքին վերէն պարզեւումը կը բխի Աստուծմէ, Հզօրը, Իմաստունը:

3. Մենք չ'ստեղծեցինք երկինքներն ու երկիրը, եւ ինչ որ գոյութիւն ունի ատոնց միջեւ, բացի իրաւ (նպատակով) մը ու որոշ ժամանակի մը համար: Իսկ ճշմարտութիւնը ուրացողներ մէկդի կը դառնան այն ազդարարութենէն, որ հաղորդուած է իրենց:

4. Ըսէ՛. «Դուք (իրապէս) խորհա՞ծ էք թէ ինչ բանի կոչ կ'ընէք փոխան Աստուծոյ: Ցոյց տուէք ինծի թէ (ձեր պաշտած էակները կամ առարկաները) երկրէն ինչ բաժին ստեղծած են: Կամ արդեօք բաժնեկի՞ց էին երկինքներու (ստեղծման): (Եթէ այդպէս կը խորհիք), բերէք ինծի այս Գրքին նախորդող որեւէ (յայտնութիւն) եւ կամ գիտական նշոյլ մը՝ (որու վրայ կը հիմնուիք) եթէ ճիշդ կը խօսիք»:

5. Ո՞վ կարող է աւելի մոլորած ըլլալ այն անձէն, որ փոխան Աստուծոյ ինչի որ կոչ կ'ընէ, չի պատասխաներ իրեն ո՛չ հիմա եւ ո՛չ ալ (մինչեւ) Յարութեան Օրը, եւ նոյնիսկ անտեղեակ է իր կոչուելէն. 6. եւ երբ բոլոր մարդկութիւնը հաւաքուի (Դատաստանի համար, կոչ եղած անձեր) պիտի ուրանան իրենց պաշտուիլը, եւ թշնամի պիտի ըլլան (զիրենք պաշտողներուն):

7. Երբ իրենց յստակաբար հաղորդուին Մեր պատգամները, ճշմարտութիւնը ուրացողներ այսպէս կ'արտայայտուին՝ անմիջապէս որ ստանան զայն. «Ասիկա որոշապէս հմայիչ պերճախօսութիւն է»:

8. Կամ ալ կ'ըսեն. «Ինք հնարած է այս բոլորը»:

Ըսէ՛ (Ով Առաքեալ). «Եթէ ես հնարած ըլլայի, դուք ոչ մէկ օգնուտ պիտի ունենայիք ինծի (պաշտպանելու) Աստուծոյ դէմ: Ան քաջատեղեակ է ձեր այդպիսի (զրպարտութիւններու) մէջ մխրճուած ըլլալէն. Ան բաւարար է որպէս վկայ իմ եւ ձեր միջեւ: Ամենայնդէպս, Ան է Ներողը, Ողորմածը»:

9. Ըսէ՛. «Ես (Աստուծոյ) առաքեալներուն առաջինը չեմ (կամ. «Ես միւս առաքեալներէն տարբեր բան չեմ քարոզեր»), եւ չեմ ալ գիտեր թէ ինչ պիտի պատահի ինծի, ոչ ալ ձեզի. քանի ես պարզապէս կը հետեւիմ ինծի յայտնուածին ու ես միայն զգուշացնող մըն եմ»:

10. Ըսէ՛. «Խորհա՞ծ էք արդեօք թէ (ինչ պիտի պատահի ձեզի) եթէ երբեք այս (յայտնութիւնը) իրապէս Աստուծմէ է եւ դուք կը դրժէք ատոր ճշմարտութիւնը. (նկատի առէք թէ) Իսրայէլի զաւակներէն վկայ մը (Մովսէս), վկայեց իր նման (մարգարէի մը գալուստը) ու հաւատաց ատոր, մինչ դուք անիմաստ կը հպարտանաք (կը դրժէք այս պատգամը): Իրապէս, Աստուած Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր անիրաւ մարդոց»:

11. Եւ ճշմարտութիւնը ուրացողներ այսպէս կը խօսին հաւատք ընծայողներու մասին. «Եթէ որեւէ բարիք ըլլար (այս պատգամին մէջ), այս մարդիկը մեզմէ առաջ պիտի չընդունէին զայն»: Եւ քանի կը մերժեն ուղղուիլ ատոր միջոցաւ, միշտ պիտի ըսեն, «Ասիկա հին առասպել մըն է»:

12. Եւ այս (Գրքէն) առաջ կար Մովսէսի Գիրքը, որպէս ուղեցոյց եւ գութ (Աստուծմէ): Այս ալ Գիրք մըն է որ կը հաստատէ այդ Արաբերէն լեզուով, որպէսզի զգուշացնէ անիրաւները եւ աւետէ բարիք ընողները. 13. քանի տես, անոնք որ կ'ըսեն. «Մեր Տէրը Աստուած է», եւ կը մնան հաստատ (իրենց հաւատքին), պէտք չունին վախ ունենալու, եւ ոչ ալ պիտի վշտանան (տխրին). 14. իրենք պիտի ըլլան դրախտի բնակիչները, միշտ հոն ապրելով՝ որպէս վարձատրութիւն իրենց արարքներուն:

15. Մարդ արարածին յանձնարարած ենք բարի վերաբերմունք իր ծնողաց հանդէպ: Ցաւով մայրը կրեց զինք, եւ ցաւով ծնունդ տուաւ իրեն. զինք կրելը ու բոլորովին մօրմէն կախեալ վիճակը երեսուն ամիս տեւեց:

Այսպէս ուրեմն, երբ (արդարամիտ անձ մը) չափահաս դառնայ ու հասնի քառասուն տարեկանի, կ'աղօթէ ըսելով. «Տէր իմ. ոգեւորէ զիս, որպէսզի միշտ երախտապարտ ըլլամ քու այդ օրհնութիւններուդ, որոնք շնորհած ես ինծի եւ ծնողքիս. ու կատարեմ այն ինչ, որ շիտակ է (այնպիսի ձեւով մը) որ Քեզ հաճոյացնէ: Սերունդս ալ բարեկարգէ. իրապէս դարձի եկած եմ Քեզի, քանի իրապէս Քեզի յանձնուողներէն մին եմ»:

16. Այսպիսիներէն է որ պիտի ընդունինք իրենց լաւագոյն արարքները (իրենց լաւագոյն արարքներուն համեմատ պիտի վարձատրենք. տես. 29.7), ու անտեսենք իրենց չարիքները. դրախտի բնակիչներուն մաս պիտի կազմեն՝ իրականացմամբ իրենց տրուած խոստումին:

17. Եւ (անձ ալ կայ) որ իր ծնողքին կ'ըսէ. «Ամօթ ձեզի. ինծի կը խոստանաք թէ (գերեզմանէն) դո՞ւրս պիտի գամ, երբ արդէն սերունդներ անցած գացած են ինձմէ առաջ»: Եւ երբ անոնք կ'աղերսեն Աստուծոյ (եւ կ'ըսեն իրեն). «Աւա՜ղ քեզի. քանի տես, Աստուծոյ խոստումը միշտ կ'իրականանայ», ինք կը պատասխանէ. «Այս բոլորը միմիայն նախնադարեան մարդոց առասպելներն են»:

18. Այսպիսիներուն համար է որ նախասահմանուած վճիռը հարկ պիտի ըլլայ, միատեղ աներեւոյթ էակներու ու մարդոց հասարակութիւններու, որոնք (իրենց պէս մեղաւոր) անցած ու գացած են: Իրապէս, իրենք պիտի կորսուին. 19. քանի, (յաջորդ կեանքի ընթացքին), բոլորն ալ իրենց աստիճանները պիտի ունենան, իրենց կատարած արարքներուն համեմատ. եւ ուրեմն, Ան պիտի հատուցէ իրենց արարքները եւ ոչ մէկը պիտի անիրաւուի:

20. Եւ այն Օր, երբ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն ցոյց տրուի կրակը, (պիտի ըսուի իրենց). «Ձեզի (բաժին տրուած) բարիքները սպառեցիք ձեր աշխարհային կեանքի ընթացքին, վայելելով զանոնք (ու չխորհեցաք յաջորդ կեանքի մասին). եւ ուրեմն, պիտի հատուցուիք նուաստութեան տանջանքով, քանի առանց իրաւասութեան հպարտացաք երկրի վրայ, ու քանի անբարոյականութիւններ ըրիք»:

21. Յիշէ նաեւ Ատ ցեղախումբին եղբայրը, երբ աւազաթումբերուն մօտ զգուշացուց իր մարդիկը. արդէն իրմէ առաջ ազդարարութիւններ եղած էին որոնց ինք գիտակից էր, եւ ուրիշներ՝ որոնց ինք տեղեակ չէր. ինք զգուշացուց իր ժողովուրդը (որոնք կ'ապրէին) աւազաթումբերու շուրջ. «Աստուծմէ զատ ոչ մէկ բան պաշտեցէք: Իրապէս կը վախնամ որ տանջուիք ահաւոր Օր մը»:

22. Իրենք պատասխանեցին. «Եկած ես մեզի որպէսզի մեր աստուածներուն դէ՞մ գայթակղեցնես մեզ: Ուրեմն, բեր այդ (պատիժը) որ դուն կը սպառնաս մեզի՝ եթէ ճշմարտախօս ես»:

23. Ան ըսաւ. «Ատոր գիտութիւնը միայն Աստուած ունի (թէ երբ կ'ուզէ պատժել ձեզ). Ես պարզապէս կը հաղորդեմ ձեզի այն պատգամը, որմով առաքուած եմ. սակայն կը տեսնեմ թէ դուք ճշմարտութիւնը արհամարհող մարդիկ էք»:

24. Եւ ուրեմն, երբ նկատեցին այդ (առանց գիտնալու թէ իրենց պատիժն է) որ խիտ ամպի նման կը մօտենար իրենց հովիտին, ըսին. «Ահաւասիկ խիտ ամպ մը, որ անձրեւ (ջուր) պիտի տայ մեզի»:

(Բայց ինք (Հուտ) ըսաւ). «Ոչ, ասիկա ձեր աճապարել ուզածն է. հով մը որ ցաւալի տանջանք կը կրէ՝ 25. ենթակայ իր Տիրոջ հրահանգին. ամէն ինչ կործանող (հով մը)»:

Ուրեմն, այնպէս մը բնաջնջուեցան, որ միայն իրենց դատարկ տուները երեւելի մնացին. այսպէս կը հատուցանենք մեղքերու մէջ կորսուած մարդոց:

26. Եւ զիրենք այնպէս ապահով հաստատած էինք, որու նման ձեզի չենք հաստատած (ով ներկայի մարդիկ): Զիրենք օժտած էինք լսողութեամբ, տեսողութեամբ եւ (գիտակից) սրտերով. բայց ոչ իրենց լսողութիւնը, ոչ տեսողութիւնը եւ ոչ ալ իրենց (գիտակից) սրտերը որեւէ օգուտ ունեցան իրենց, քանի շարունակաբար դրժեցին Աստուծոյ պատգամները. եւ ի վերջոյ, այն ինչ որ կը ծաղրէին՝ ընկճեց զիրենք:

27. Այսպէս կործանած ենք շատ մը շրջանակներ, որոնք ձեր շուրջը կա'պրէին. թէպէտ (կործանումէ առաջ) շատ մը ձեւերով պարզած էինք (Մեր պատգամները), որպէսզի ետ դառնան (դարձ ունենան իրենց մեղաւոր վիճակէն):

28. Բայց այդ (էակները), որոնց կը պաշտէին փոխան Աստուծոյ որպէս աստուածներ՝ որպէսզի Աստուծոյ մօտեցնեն զիրենք, արդեօք (ի վերջոյ) օգնեցի՞ն: Ո՛չ, այդ բոլորը լքեցին զիրենք. քանի այդ իրենց հնարած շինծու երեւակայութիւնն էր:

29. Երբ Մենք քեզի ուղարկեցինք խումբ մը աներեւոյթ էակներ (անծանօթներ), որպէսզի ունկնդրեն Ընթերցարանը, եւ երբ ներկայ եղան (քու հաղորդումիդ), իրարու ըսին. «Լուռ մտիք ըրէք»: Եւ երբ աւարտեցաւ (ունկնդրութիւնը), վերադարձան իրենց ժողովուրդին որպէս զգուշացնողներ:

30. Անոնք ըսին. «Ով մեր ժողովուրդ. մտիկ կ'ընէինք Գիրք մը որ վերէն պարզեւուած է, Մովսէսի (Գրքէն) ետք, հաստատելով ճշմարտութիւնը նախկինին. այդ կ'ուղղէ դէպի իրաւը եւ դէպի ուղիղ ճամբան: 31. Ժողովուրդ մեր. ընդառաջեցէք Աստուծոյ կանչին ու հաւատք ընծայեցէք Իրեն. Ինք պիտի ներէ ձեր (անցեալի) մեղքերը ու փրկէ ձեզ ցաւալի տանջանքէ: 32. Բայց ան որ չ'ընդառաջեր Աստուծոյ կանչին, չի կրնար խոյս տալ (Աստուծմէ) երկրի վրայ, ոչ

ալ կրնայ Ինք դէմ պաշտպան մը ունենալ (յաջորդ կեանքին). այդպիսի անձեր որոշապէս կորսուած են»:

33. (Յաջորդ կեանքի հաւատք չ'ընծայողներ) տեղեակ չե՞ն թէ Աստուած, որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը եւ երբեք չէ յոգնած անոնց ստեղծագործութեամբ՝ կարող է մեռեալը ետ կեանքի բերել: Այո՛, իրապէս Ան Ամենակարող է:

34. Ուրեմն այն Օր, երբ ճշմարտութիւնը ուրացողներու ցոյց տրուի կրակը (իրենց պիտի հարցուի). «Ասիկա իրողութիւնը չէ՞». եւ իրենք պիտի պատասխանեն. «Այո, մեր Տիրոջմով (կ'երդնունք որ է)»:

(Այն ատեն) Ինք պիտի ըսէ. «Համտեսեցէք ուրեմն այս տանջանքը, քանի կ'ուրանայիք»:

35. Հետեւաբար, համբերէ դժուարութեանց, ճիշդ ինչպէս որ բոլոր առաքեալները՝ որոնք օժտուած էին հաստատակամութեամբ, համբերատար կրեցին. եւ մի խնդրեր իրենց աճապարանօք անկումը. քանի այն Օր երբ տեսնեն այն ինչ որ խոստացուած էր իրենց, (պիտի կարծեն) թէ օրուան մը մէկ ժամէն աւելի չէ որ մնացած են (երկրի վրայ. իրենց կեանքը շատ կարճ պիտի թուի իրենց):

(Այս է Մեր) տեղեկացումը (պատգամը): Անքարոյ մարդոցմէ տարբեր մէ՞կը պիտի կործանի (կարելի՞ է այս):

ՍՈՒՐԱԹ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏ

47. Մուհամմէտ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Անոնք որ կ'ուրանան ճշմարիտը եւ (ուրիշներու) ալ արգելք կը հանդիսանան Աստուծոյ ճամբուն (հետեւելու)՝ իրենց բոլոր արարքները ի դերեւ պիտի ելլեն. 2. մինչ անոնք որ հաւատք ընծայելով բարիք ըրած են, եւ հաւատացած այն ինչի որ վերէն պարզեւուած է Մուհամմէտին - քանի այդ իրողութիւնն է իրենց Տիրոջմէն - (պիտի ստանան Աստուծոյ շնորհը). Ան պիտի սրբէ իրենց (նախկին) յանցանքները եւ իրենց սրտերը հանգստացնէ:

3. Այսպէս է, քանի ճշմարտութիւնը ուրացողներ սուտի կը հետեւին, մինչ հաւատք ընծայողներ կը հետեւին իրենց Տիրոջմէ բխած ճշմարտութեան:

Այսպէս Աստուած օրինակներ կու տայ մարդոց, իրենց նմաններու բաղդատութիւններով:

4. Հիմա երբ (պատերազմի ընթացքին) հանդիպիք անոնց որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը՝ զարկէք վիզերնուն մինչեւ որ ամենեւին ծեզի ենթարկէք զիրենք ու ապա ամուր կապեցէք (զիրենք որպէս գերի): Անկէ ետք (ազատ արձակեցէք) որպէս գթասիրութիւն եւ կամ ալ որպէս փրկագին, որպէսզի պատերազմին բեռը վերանայ. այսպէս (պիտի ըլլայ):

Եթէ Աստուած այդպէս կամենար, Ինք (անձամբ) կը պատժէր զիրենք. սակայն ձեզ իրարու միջոցաւ փորձելու համար (այս ձեւը կամեցած է):

Գալով անոնց, որոնք կը սպանուին Աստուծոյ ճամբուն՝ Ան երբեք ի դերեւ պիտի չհանէ անոնց աշխատանքը. 5. պիտի առաջնորդէ զիրենք (յաջորդ կեանքի ընթացքին ալ), ու սրտերնին հանգստացնէ, 6. եւ ներս առնէ զիրենք դրախտի մէջ՝ որ խոստացած է իրենց:

7. Ով հաւատացեալներ. եթէ զօրավիգ ըլլաք Աստուծոյ, Ինք ծեզի կ'օգնէ ու ծեր քայլերը կը հաստատէ. 8. իսկ ճշմարիտը ուրացողներ դժբախտութեան պիտի հանդիպին ու Ան ի դերեւ պիտի հանէ իրենց աշխատանքը:

9. Այսպէս է քանի իրենք կ'ատեն այն ինչ որ Աստուած վերէն պարզեւած է. եւ ուրեմն Ան կը ձախողեցնէ իրենց արարքները:

10. Արդեօք երբեք չե՞ն ճամբորդած երկրի վրայ եւ նկատած, թէ ի վերջոյ ինչ պատահեցաւ իրենց նախորդներուն: Աստուած ամենեւին կործանեց զանոնք. եւ նոյն բանն ալ պիտի պատահի ճշմարիտը ուրացողներուն:

11. Այսպէս է, քանի Աստուած է հաւատք ընծայողներուն Պահապանը. մինչ ճշմարիտը ուրացողներ չունին պահապան:

12. Աստուած իրապէս ջրառատ պարտէզներու մէջ պիտի ընդունի բոլոր անոնք, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կ'ընեն. մինչ ճշմարտութիւնը ուրացողներ - որոնք թէ-

պէտ կը վայելեն հիմա եւ կ'ուտեն ինչպէս որ արջառները կ'ուտեն - կրակը պիտի ունենան որպէս բնակարան:

13. Եւ քանի՛ քանի քաղաքներ, որոնք շատ աւելի ոյժ ունէին քու քաղաքիդ բնակիչներէն, որոնք քեզ արտաքսեցին (ով Առաքեալ)՝ կործանած ենք, ու անոնք ոեւէ պաշտպան չունեցան:

14. Ուրեմն, կարելի՞ է նմանցնել այն անձը, որ հաստատ կեցած է իր Տիրոջմէ ստացած ակնյայտ ապացոյցով՝ ուրիշի մը որու չար արարքները հրապուրիչ կը թուին իրեն, ու իր նմանները կը հետեւին իրենց քմահաճոյքներուն (միայն):

15. (Եւ կարելի՞ է) նմանցնել դրախտը- որ խոստացուած է Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներու- ուր կան ջրառատ գետեր՝ որոնք չեն լճանար, ու կաթի գետեր՝ որոնց համը չ'աւրուիր, ու գինիի գետեր՝ որոնք համեղ են խմողներու համար ու զտուած մեղրի գետեր, եւ վայելքը բոլոր պտուղներուն ու ներումը իրենց Տիրոջմէն. կարելի՞ է այս (դրախտի վիճակը) նմանցնել անոնց, որոնք կրակին մէջ պիտի մնան ու պիտի խմցուին այրող ջուր, որ աղիքնին պիտի պատռէ:

16. (Մեղաւոր մարդոցմէ) ոմանք մտիկ կ'ընեն քեզ եւ հազիւ քու ներկայութենէն դուրս գան, կը խօսին անոնց որոնք ըմբռնած են (տուած պատգամդ). «Ճիշդ հիմա ի՞նչ էր որ ըսաւ»:

Այսպիսիներն են, որոնց սիրտը Աստուած դրոշմած է. քանի իրենք հետեւեցան (միայն) իրենց քմահաճոյքներուն:17. Նոյնպէս անոնք, որոնք կ'ուզեն առաջնորդուիլ՝ Ան կ'աւելցնէ (իրենց) ուղղուելու կարողութիւնը եւ կ'աճեցնէ իրենց զգաստութիւնը:

18. Արդեօք իրենք (որոնց սրտերը դրոշմուած են) կը սպասեն որ Վերջին Ժա՞մը հասնի ու անակնկալի բերէ զիրենք: Արդէն ատոր կանխանշանները տրուած են: Եւ երբ հասնի (Վերջին Ժամը), իրենց (նախկին մեղքերը) յիշելը ինչպէ՞ս կրնայ օգնել իրենց:

19. Գիտցիր ուրեմն (ով մարդ արարած), թէ Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուած չկայ. եւ (քանի տակաւին ժամանակ ունիս,) ներում խնդրէ քու մեղքերուդ եւ բոլոր հաւատացեալ մարդոց ու կիներու համար, որովհետեւ Աստուած գիտէ ձեր անցուդարձը ու ձեր հանգստավայրը:

20. Յաւատք ընծայողներ կ'ըսեն. «Եթէ միայն յայտնութեան բաժին մը պարգեւուէր վերէն (պատերազմելու մասին)»:

Բայց հիմա որ վճռական բաժին մը յայտնուած է, եւ որու մէջ պատերազմը յիշուած ՝ կրնաս տեսնել անոնց, որոնց սրտերը հիւանդութիւն ունին, որ քեզի կը նային այնպիսի նայուածքով մը՝ որ կարծես պիտի նուաղին (մարին) մահուան վախէն: Սակայն իրենց համար աւելի լաւ պիտի ըլլար 21. հնազանդիլ (Աստուծոյ կանչին) եւ հաւանութեան խօսք մը (ըսել). քանի հիմա որ հարցը (յայտնութեամբ) որոշ է, իրենց բարիքին համար միայն՝ լաւագոյնն էր որ Աստուծոյ հանդէպ անկեղծ ըլլային:

22. (Յարցուր իրենց). «Արդեօք հակառակէլ ետք (Աստուծոյ պատուէրին, պիտի նախընտրէիք ձեր նախկին վիճակի՞ն) վերադառնալ ու աւերու՞մ սփռել երկրի վրայ, ու (դարձեալ) կտրտել ձեր արեան կապերը»:

23. Այդպիսիներն են որ Աստուած կ'անիծէ, եւ որոնց խուլ կը դարձնէ (ճշմարիտ խօսքին հանդէպ), եւ որոնց աչքերը կը կուրցնէ:

24. Ուրեմն, պիտի չխորհրդածե՞ն այս Ընթերցանութեան մասին. թէ չէ կապանքներ ունին իրենց սրտերուն վրայ:

25. Իրապէս, անոնք որ կռնակ կը դարձնեն՝ ուղղութիւնը պարզուելէ ետք իրենց (կ'ընեն այդպէս, քանի) Սատանան կը զարդարէ իրենց քմահաճոյքը եւ ունայն յոյսերով կը լեցնէ զիրենք. 26. (կռնակ կը դարձնեն) որովհետեւ Աստուծոյ յայտնութիւնը ատողներուն կ'ըսեն. «Կարգ մը կէտերու մէջ ձեզի պիտի ենթարկուինք (ձեր որոշ գաղափարներուն համաձայն ենք)»:

Բայց Աստուած գիտէ իրենց գաղտնի մտածումները. 27. ուրեմն ի՞նչ (պիտի ընեն), երբ մահուամբ հրեշտակները հաւաքեն զիրենք, հարուածելով իրենց դէմքերն ու կռնակները:

28. Այսպէս է, քանի իրենք կը հետեւին այն ինչի որ Աստուած կը դատապարտէ, եւ կ'ատեն այն ինչ որ կը գոհացնէ Զինք. եւ ուրեմն, Ինք ի դերեւ կը հանէ իրենց աշխատանքը:

29. Կամ ալ արդեօք անոնք, որոնց սրտերուն մէջ հիւանդութիւն կայ, կը խորհին թէ Աստուած երեւան պիտի չհանէ՞ իրենց դժկամութիւնները:

30. Եթէ այդպէս կամենայինք, կրնայինք քեզի ճանչցնել զանոնք, որպէսզի գիտնայիր զիրենք իրենց բնորոշ գիծերով. ամենայնդէպս, պիտի ճանչնաս զիրենք իրենց խօսակցութեան եղանակէն:

Եւ Աստուած գիտէ ձեր բոլորին գործունէութիւնը. 31. եւ անպայման փորձի պիտի ենթարկենք բոլորդ, որպէսզի անջատենք ձեզմէ անոնք, որոնք ջանք կը թափեն (Աստուծոյ սի-

րոյն) ու դժուարութեանց կը համբերեն. քանի ծեր բոլոր ըսածները քննութենէ պիտի անցնենք:

32. Իրապէս, անոնք որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը եւ (ուրիշներու) արգելք կը հանդիսանան Աստուծոյ ճամբուն (հետեւելու), եւ (այսպէսով) իրենց կապերը կը խզեն Առաքեալէն, երբ արդէն ուղղութիւնը պարզուած է իրենց՝ ոչ մէկ ձեւով կարող են վնասել Աստուծոյ. եւ սակայն Աստուած ի դերեւ պիտի հանէ իրենց աշխատանքը:

33. Ով հաւատացեալներ. հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ հնազանդեցէք Առաքեալին, եւ մի թոյլ տաք որ ծեր աշխատանքը ի դերեւ ելլէ:

34. Իրապէս, անոնք որ կ'ուրանան ճշմարիտը եւ (ուրիշներու) արգելք կը հանդիսանան Աստուծոյ ճամբուն (հետեւելու), եւ յետոյ ուրանալով կը մահանան՝ Աստուած ներում պիտի չշնորհէ իրենց:

35. Ուրեմն (երբ կը պատերազմիք արդարութեան սիրոյն), մի տկարանաք ու մի աղաչէք խաղաղութեան համար. քանի պիտի բարձրանաք երբ Աստուած ծեզի հետ է. եւ Ան ծեր աշխատանքը ի դերեւ պիտի չհանէ:

36. Այս աշխարհի կեանքը միայն զբօսանք մըն է ու անցողակի վայելք մը. բայց եթէ հաւատաք ու զգաստ ըլլաք Իրեն, Ինք ծեր վարձատրութիւնը պիտի տայ:

Ան ծեզմէ չի պահանջեր (որ զոհաբերէք ծեր բոլոր) ինչքերը. 37. եթէ ծեր ունեցածը պահանջէր, եւ ստիպէր ծեզ՝ դուք ագահութեամբ պիտի կառչէիք (անոնց), եւ ուրեմն, ծեր դժկամանքը երեւան պիտի բերէր:

38. Տեսէք, դուք հրաւիրուած էք ուրիշներու բաժին հանելու՝ Աստուծոյ ճամբուն. բայց ծեր մէջ կան անձեր, որոնք ժլատութիւն կ'ընեն: Եւ սակայն ով որ ագահութիւն ընէ, ինք իր անձին դէմ ժլատ կը դառնայ. քանի Աստուած Ինքնաբաւ (հարուստ) է եւ դուք էք որ պէտք ունիք (աղքատ էք). եւ եթէ (Իրմէ) ետ դառնաք, ուրիշ մարդոցմով կը փոխարինէ ծեզ, եւ անոնք ծեր նմանը պիտի չըլլան:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՖԱԹՀ

48. Յաղթանակ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Իրապէս (ով Առաքեալ), քեզի համար բացած ենք որոշ յաղթանակի մը դուռը, 2. որպէսզի Աստուած ներում շնորհէ բոլոր սխալներուդ, նախկին՝ ինչպէս եւ ապագայի, եւ Իր շնորհները կատարելապէս պարգեւէ քեզի ու առաջնորդէ քեզ ուղիղ ճամբով, 3. եւ թէ Աստուած զօրավիգ պիտի ըլլայ քեզի, փառաւոր յաջողութիւն մը (ցոյց տալով):

4. Ան է որ վերէն անդորրութիւն (ներքին խաղաղութիւն) պարգեւեց հաւատացեալներու սրտերուն, որպէսզի իրենց հաւատքը աւելի աճի՝ տեսնելով թէ Աստուծոյ կը պատկանին բոլոր երկնային եւ երկրային զօրութիւնները, եւ թէ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն. 5. եւ թէ (Ան է որ) հաւատացեալ մարդիկն ու հաւատացեալ կիները պիտի ընդունի պարտէզներու մէջ, ուր ջրառատ գետակներ կը հոսին, հոն ապրելու. եւ Ինք պիտի սրբէ իրենց (նախկին) գէշ արարքները. Աստուծոյ աչքով, ասիկա գերազանց յաղթանակ մըն է:

6. Եւ (Աստուած սահմանած է) տանջանք տալ բարիսեցի (կեղծաւոր) մարդոց ու կիներու, ինչպէս եւ Աստուծոյ բաժնեկիցներ վերագրողներու, եւ բոլոր անոնց որոնք չար խորհուրդներ կ'ունենան Աստուծոյ մասին: Չարիքը կը պաշարէ զիրենք եւ Աստուծոյ դատապարտութիւնը կը կայանայ իրենց վրայ. եւ Ինք անիծած է զիրենք ու դժոխքը պատրաստած է իրենց համար. այս ինչ վատ վերջաւորութիւն մըն է:

7. (Ի մտի ունեցէք թէ) Աստուծոյ կը պատկանին բոլոր երկնային եւ երկրային զօրութիւնները. եւ թէ Աստուած Հզօր է, Իմաստուն:

8. Իրապէս (ով Առաքեալ), քեզ առաքած ենք իբրեւ վկայ (ճշմարիտին), եւ իբրեւ աւետող ու ազդարարող՝ 9. որպէսզի (ով մարդիկ) հաւատք ընծայէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, եւ պատուէք Զինք ու մեծարէք, եւ փառաբանէք Զինք առաւօտ եւ երեկոյ:

10. Տես, անոնք որ քեզի հաւատարմութիւն կ'ուխտեն (կ'երդնուն), Աստուծոյ ուխտած կ'ըլլան իրենց հաւատարմութիւնը. Աստուծոյ ձեռքը իրենց ձեռքին վրայ է (վկայ է իրենց ուխտին): Ուրեմն, ան որ իր երդումը կը բեկանէ (կը խախտէ) ի վնաս իրեն կ'ընէ այդ. մինչ ան որ

հաստատ կը մնայ Աստուծոյ տուած իր ուխտին՝ Ան իրեն պիտի պարգեւէ փառաւոր վարձատրութիւն մը:

11. Թափառական Արաբներ, որոնք ետ մնացին (չմիացան քու առաքելութեանդ, յառաջխաղացքիդ), պիտի ըսեն քեզի. «Մեր ինչքերն ու ընտանիքները զբաղ պահեցին մեզ (մեր հոգատարութեան կարիքը ունեցան). ուրեմն խնդրէ Աստուծմէ, որ ներէ մեզի»: Իրենց լեզուներով պիտի ըսեն բան մը, որ իրենց սրտին մէջ չէ (այսինքն, կեղծիք է):

Ըսէ՛. «Ո՞վ Աստուծոյ դէմ կարողութիւն ունի, ձեզմէ կասեցնելու Իր կամեցածը՝ եթէ Ան կամեցած է որ դուք վնասուիք եւ կամ օգուտ քաղէք: Ոչ (մէկը). բայց Աստուած շատ լաւ գիտէ ձեր արարքները»:

12. Ոչ. դուք խորհեցաք թէ Առաքեալը եւ (իր հետ եղող) հաւատացեալները պիտի չվերադառնան իրենց ընտանիքներուն. եւ ասիկա հաճելի թուեցաւ ձեր սրտերուն: Չար խորհուրդներ ունեցաք, քանի բարիքէ զուրկ մարդիկ էք:

13. Գալով անոնց, որոնք հաւատք պիտի չ՚ընծայեն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, (թող գիտնան թէ) իրապէս բոցավառ կրակ մը պատրաստած ենք (այդպիսի) ճշմարիտը ուրացողներուն:

14. Բայց քանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի՝ Ան կը ներէ որու որ Ինք կամենայ եւ կը պատժէ որու որ Ինք կամենայ. (ամենայնդէպս), Աստուած Ներող է, Ողորմած:

15. Այդ ետ մնացողները պիտի ըսեն - հազիւ թէ դուք կը յառաջանաք պատերազմի մը, ուր աւար առնելու կարելիութիւնը կայ - «Թոյլ տուէք որ ձեզի հետեւինք». (այսպէսով) անոնք կ՚ուզեն Աստուծոյ խօսքը փոխել: Ըսէ՛. «Ոչ մէկ ձեւով մեզի պիտի ընկերանաք». (տես. 8.1):

Իրենք պիտի ըսեն. «Ոչ, բայց դուք կը նախանձիք մեզի (մեր բաժինը կը զլանաք) »:

Ոչ. իրենք ճշմարտութենէն շատ քիչ բան կ՚ըմբռնեն:

16. Ըսէ այն թափառական Արաբներուն, որոնք ետ մնացին. «Ապագային պիտի կանչուիք (պատերազմելու) ժողովուրդի մը դէմ, որ շատ խիզախ պատերազմող է. պէտք է (մինչեւ մահ) կռուիք անոնց դէմ եւ կամ ալ մինչեւ յանձնուին: Այն ատեն եթէ հնազանդիք (այդ կանչին), Աստուած լաւ վարձատրութիւն մը պիտի պարգեւէ ձեզի. իսկ եթէ կռնակ դարձնէք, ինչպէս որ հիմա ըրիք՝ խիստ պատիժի պիտի ենթարկէ ձեզ»:

17. Այպանելի չէ կոյրը, ոչ ալ այպանելի է կաղը, եւ ոչ ալ հիւանդը (եթէ չմասնակցի). բայց ով որ հնազանդի Աստուծոյ (կանչին) եւ Իր Առաքեալին (մարմնապէս թէ հոգւով), անոր պիտի ընդունի պարտէզներու մէջ, ուր ջրառատ գետակներ կան. մինչ ով որ կռնակ դարձնէ, զայն պիտի պատժէ ցաւալի տանջանքով մը:

18. Աստուած հաճոյացաւ հաւատացեալներէն, երբ ծառին տակ քեզի հաւատարմութիւն ուխտեցին (ով Առաքեալ). քանի Ան գիտցաւ իրենց սրտերուն պարունակութիւնը, եւ ուրեմն, վերէն անդորրութիւն պարգեւեց իրենց ու վարձատրեց զիրենք մօտակայ յաղթանակի մը (աւետով), 19. ու շատ մը պատերազմական նուաճումներով՝ որ ձեռք պիտի ձգեն, որովհետեւ Աստուած Հզօր է, Իմաստուն:

20. Աստուած խոստացած է ձեզի շատ մը պատերազմական շահեր, որոնք տակաւին ձեռք պիտի ձգէք (ով հաւատացեալներ). եւ ձեզի շնորհած է ասոնք կանուխէն ու (թշնամի) մարդոց ձեռքերը ետ մղած է ձեզմէ, որպէսզի այս (ձեր ներքին զօրութիւնը) իբրեւ նշան մը ծառայէ (ապագայ) հաւատացեալներու, եւ թէ առաջնորդէ ձեզ ուղիղ ճամբով:

21. Տակաւին կան ուրիշ (շահեր) ալ, որոնք ձեռք չէք կրնար ձգել (հիմա. այլ յաջորդ կեանքին). եւ Աստուած պարփակած է ատոնք (ձեզի համար). քանի Աստուած Ամենակարող է:

22. Եւ եթէ (նոյնիսկ հիմա) ճշմարիտը ուրացողներ պատերազմին ձեզի հետ, (գիտցէք թէ) կռնակնին պիտի դարձնեն (փախչելու), եւ ոչ մէկ պաշտպան պիտի գտնեն, ոչ ալ զօրավիգ (օգնական):

23. Աստուծոյ սահմանած կարգը այսպէս եղած է, եւ որեւէ փոփոխութիւն կարող չես գտնել Աստուծոյ սահմանած կարգին:

24. Եւ Ան է որ իրենց ձեռքերը ետ մղեց ձեզմէ եւ ձեր ձեռքերն ալ իրենցմէ՝ Մեքքէի հովիտին մէջ, դուք զիրենք պարտութեան մատնելէ ետք. եւ Աստուած իսկապէս տեսաւ ինչ որ կ՚ընէիք:

25. (Թէպէտ) իրենք էին ճշմարիտը ուրացողները եւ ձեզի արգելք հանդիսացողները (որ չմօտենաք) Սուրբ Տաճարին, ու ձեր մատաղներուն՝ որ չհասնին իրենց (տեղը) նպատակին. եւ սակայն կային հաւատացեալ մարդիկ ու կիներ (իրենց մէջ), որոնց դուք ծանօթ չէիք. եւ զանոնք ոտնակոխ ընելով, յանցանք գործած պիտի ըլլայիք, առանց գիտակցելու ձեր ահաւոր սխալին, (ատոր համար է որ Աստուած ետ մղեց ձեր ձեռքերը եւ) որպէսզի Իր ողոր-

մութեան մէջ առնէ որու որ Ինք կամենայ: Եթէ որոշապէս իրարմէ զատուած ըլլային (ուրացողներն ու Աստուծոյ ողորմութեան արժանի եղողները), ճշմարիտը ուրացողներուն ցաւալի տանջանքի կ'ենթարկէինք (ձեր ձեռքերով):

26. Մինչ ճշմարիտը ուրացողներ յամառ արհամարհանք մ'ունէին իրենց սրտերուն մէջ - որ ծնունդ առած է տգիտութենէ - Աստուած վերէն Իր անդորրութիւնը շնորհեց Իր Առաքեալին եւ հաւատացեալներուն, եւ զիրենք ենթարկեց զգաստութեան ոգիին (խօսքին), քանի իրենք արժանի էին ատոր (այդ շնորհին)՝ իրաւասութեամբ: Եւ Աստուած Ամենագէտ է:

27. Իրապէս, Աստուած հաստատեց Իր Առաքեալին իրաւ տեսիլքը (երազը). Աստուծոյ կամեցողութեամբ անպայման պիտի մտնէք Սուրբ Տաճարը, ապահով, ձեր գլուխներըածիլուած կամ ձեր մազերը կարճ կտրած, առանց վախի. քանի Ան գիտէ այն ինչ որ դուք չէիք կրնար գիտնալ: Յաւելեալ, ձեզի յաղթանակ մըն ալ պիտի տայ մօտ օրէն:

28. Ան է որ Իր Առաքեալը ղրկած է ուղղութիւն (սփռելու) եւ իրաւ հաւատքը (տարածելու), որ ի վերջոյ տիրապետել տայ զայն բոլոր կրօնքներէն. եւ Աստուծոյ վկայութիւնը բաւարար է:

29. Մուհամմէտ Աստուծոյ Առաքեալն է. եւ իր հետ եղողներ հաստատ են ու տեղի չեն տար ճշմարիտը ուրացողներուն , գթասիրտ՝ իրարու հանդէպ: Կը տեսնես զիրենք ծնկաչոք, երկրպագելով (կ'աղօթեն), խնդրելով Աստուծմէ շնորհ մը եւ (Իր) հաճոյացումը. երկրպագութեան թողած հետքերով նշաններ ունին իրենց դէմքերուն (ճակատներուն) վրայ:

Հետեւեալ առակով նկարագրուած են Թօրային մէջ, ինչպէս եւ Աւետարանին. նման են հունտի մը որ ծիլ կ'արձակէ, ու Ինք կը զօրացնէ այդ, ու յետոյ կ'աճեցնէ, եւ (ի վերջոյ) հաստատ կանգ կ'առնէ այդ իր ցօղունին վրայ՝ հիացմունք տալով սերմանողին:

(Այսպէս, Աստուած հաւատացեալին զօրութիւնը կ'աճեցնէ,) որպէսզի իրենց միջոցաւ շշմեցնէ ճշմարիտը ուրացողները: Աստուած ներում եւ սքանչելի վարձատրութիւն կը խոստանայ իրենցմէ անոնց, որոնք (տակաւին) հաւատք կրնան ընծայել ու բարի գործեր կատարել:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՀՈՒՃՈՒՐԱԹ

49. (Ներքնա)սենեակները

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով հաւատք ընծայողներ. դուք ձեզ (ձեր փափաքածները) աւելի առաջ մի դնէք (այն ինչէ որ) Աստուած եւ Իր Առաքեալը (կարգած են). այլ զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ. իրապէս, Աստուած (ամէն ինչ) Լսող է, Ամենագէտ:

2. Ով հաւատք ընծայողներ. ձեր ձայնը Մարգարէին ձայնէն աւելի մի բարձրացնէք, ոչ ալ պոռալով խօսեցէք իր հետ, ինչպէս որ բարձրաձայն իրարու հետ կը խօսիք, որպէսզի ձեր արարքները չունայնանան՝ առանց նոյնիսկ ձեր գիտութեան (զգալուն, կամ հասկնալուն):

3. Տեսէք. անոնք որոնք իրենց ձայնը կը մեղմացնեն Աստուծոյ Առաքեալին ներկայութեան, իրենք են որոնց սրտերը Աստուած քննած է ու զգաստացուցած (Իր հանդէպ). անոնք ներում պիտի ստանան եւ բացառիկ վարձատրութիւն:

4. Իրապէս, անոնք որ քեզ (ով Առաքեալ) քու ներքնասենեակներուդ դուրսէն կը կանչեն, մեծ մասամբ չեն տրամաբաներ. 5. քանի եթէ համբերութիւն ունենային (սպասելու) մինչեւ քու դուրս գալդ, իրենց համար աւելի լաւ կ'ըլլար: Սակայն Աստուած Ներող է, Ողորմած:

6. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ աւերիչ անձ մը ձեզի տեղեկութիւն մը տայ, նախ պարզեցէք իրականութիւնը, որպէսզի տգիտութեամբ վնաս չհասցնէք մարդոց ու վերջն ալ զղջաք ձեր արարքներուն համար:

7. Եւ գիտցէք թէ Աստուծոյ Առաքեալը ձեր մէջ է. եթէ շատ մը հարցերու պարագային ձեր հակումներուն ենթարկուի, դուք կը տուժէք: Բայց եւ Աստուած ձեր հաւատքը սիրելի դարձուց ձեզի եւ ձեր սրտերուն մէջ զեղեցկացուց զայն, ինչպէս եւ ատելի ցոյց տուաւ ապերախտութիւնը , անարդարութիւնը եւ (բարիքի դէմ) ըմբոստութիւնը:

Այսպէս են ուղղամիտները՝ 8. Աստուծոյ շնորհով եւ պարգեւատրութեամբ. եւ Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:

9. Ուրեմն, եթէ երկու հաւատացեալ խմբակներ կռուի իյնան (եւ կամ վիճին) իրար հետ, հարթեցէք իրենց տարբերութիւնները (խաղաղեցուցէք զիրենք). սակայն եթէ (խմբակնե-

րեն) մին շարունակէ ամբարտաւան ըլլալ միւսին դէմ, կռուեցէք ամբարտաւանին դէմ մինչեւ որ ենթարկուի Աստուծոյ պատուէրին (հրամանին). եւ եթէ ենթարկուի, հարթեցէք իրենց տարբերութիւնները արդարօրէն, եւ անաչառ վարուեցէք (իրենց հետ). քանի իրապէս, Աստուած կը սիրէ անաչառները:

10. Բոլոր հաւատացեալները եղբայրներ են պարզապէս. ուրեմն, ձեր եղբայրներուն տարբերութիւնները հարթեցէք, եւ զգաստ մնացէք Աստուծոյ, որպէսզի Իր գութէն շնորհուիք:

11. Ով հաւատք ընծայողներ. մարդիկ (ուրիշ) մարդոց չծաղրեն. թերեւս (իրենց ծաղրած մարդիկը) իրենցմէ աւելի լաւ ըլլան. ոչ ալ կիներ կիներու (թող ծաղրեն). թերեւս (իրենց ծաղրած կիները) իրենցմէ աւելի լաւ ըլլան: Իրար ալ մի անպատուէք, ոչ ալ ծաղրական մակդիրներով իրար վիրաւորեցէք: Հաւատք ունենալէ ետք՝ չարիք է առատաւոր ծածկանուններ (գործածելը). եւ անոնք որ դարձի չեն գար (այդ մեղքէն), անոնք են, իրենք են անիրաւները:

12. Ով հաւատք ընծայողներ. (իրարու մասին) շատ մը ենթադրութիւններ զանց առէք. քանի տեսէք, կարգ մը ենթադրութիւններ (ընելը) ինքնին մեղանչել է: Իրար մի ալ լրտեսէք, ոչ ալ իրար բամբասեցէք: Ձեր մէջ անձ մը պիտի ուզէ՞ր իր մեռած եղբօր միսը ուտել. ո՛չ, ատիկա զզուելի պիտի ըլլար:

Եւ զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ. իրապէս, Աստուած թողութիւն կը շնորհէ, Ողորմած է:

13. Ով մարդ արարածներ. նկատի առէք թէ ձեզ ստեղծած ենք արուէ մը եւ էգէ մը (բոլորդ ալ հայր մը եւ մայր մը ունիք), եւ ձեզ վերածած ենք ազգերու եւ ցեղախումբերու, որպէսզի ծանօթանաք իրարու (գիտակցեցէք թէ նոյն մարդկային ընտանիքին կը պատկանիք): Իրապէս, Աստուծոյ համար ձեր ազնուագոյնը ան է որ զգաստ է Իր հանդէպ: Նկատի առէք, Աստուած Ամենագէտ է, ամէն ինչէ Տեղեակ:

14. Թափառական (անապատի) Արաբները կ'ըսեն. «Հաւատք ընծայեցինք»:

Ըսէ՛ (իրենց ով Առաքեալ). «Դուք (տակաւին) հաւատք չէք ընծայած. (պէտք է) ըսէք, "Յանձնուեցանք" քանի հաւատքը մուտք չէ գործած ձեր սրտերէն ներս (տակաւին երբ խորութիւն կը դնէք ձեր ցեղախումբերուն միջեւ): Սակայն եթէ հնազանդիք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, (Աստուած) ձեր արարքները ի դերեւ պիտի չհանէ, երբե՛ք. քանի տեսէք, Աստուած Ներող է, Ողորմած»:

15. Հաւատք ընծայողները անոնք են միայն, որոնք կը հաւատան Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին եւ երբեք չեն կասկածիր, ու Աստուծոյ սիրոյն ջանք կը թափեն իրենց ինչքերով ու անձերով. քանի տեսէք, անոնք են, իրենք են ճշմարտախօսները (վստահելի):

16. Ըսէ՛. «Արդեօք Աստուծո՞յ պիտի սորվեցնէք ձեր հաւատքի մասին, մինչ Աստուած գիտէ ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. եւ Աստուած Ամենագէտ է»:

17. Շատ մը մարդիկ կը խորհին թէ, քեզի շնորհ մը ըրած են իրենց յանձնուած (ենք ըսելով, ով Առաքեալ). ըսէ՛. «Ձեր յանձնումը ինծի համար շնորհ մի սեպէք. ո՛չ, այլ Աստուած շնորհ կ'ընէ ձեզի, ձեզ ուղղելով՝ եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:

18. Իրապէս, Աստուած գիտէ երկինքներու եւ երկրի աներեւոյթը, եւ Աստուած կը տեսնէ ձեր բոլոր արարքները:

ՍՈՒՐԱԹ ՂԱՖ

50. Ղաֆ (գիրը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ղ.. Նկատի առէք այս վսեմ Ընթերցարանը (Քուրանը):

2. Սակայն ոչ. (մարդիկ) տարօրինակ կը սեպեն թէ իրենցմէ մէկը (իրենց նման մահկանացու մը) զիրենք կը զգուշացնէ. եւ ուրեմն, այս ճշմարտութիւնը ուրացողներ կ'ըսեն. «Ասիկա զարմանալի բան մըն է. 3. (ինչպէ՞ս կարելի է վերադառնալ) երբ մեռած ու փոշի դարձած ենք: Այդ վերադարձը քիչ մը շատ հեռու է»:

4. Լաւ գիտենք Մենք թէ ինչպէս հողը իրենց մարմինները կ'եզրափակէ, քանի Մեր մօտ ունինք տոմար մը, որ չի թերանար (արձանագրութիւն մը, որ չի ձախողիր): 5. Սակայն ոչ. իրենք (որ կը մերժեն հաւատալ յարութեան) կը դրժեն այս ճշմարտութիւնը, երբ իրենց հաղորդուի այդ. հետեւաբար, շուարած վիճակ մ'ունին:

6. Չե՞ն նայիր իրենցմէ վեր գտնուող երկնքին՝ թէ ինչպէս կառուցած ու զարդարած ենք զայն ու որեւէ արատ չունի:

7. Եւ երկիրը՝ որ տարածած ենք ու հաստատ լեռներ զետեղած անոր վրայ, եւ ամէն տեսակի սիրուն բոյսեր հասցուցած, 8. որպէս խորհրդանիշ եւ յիշեցում իւրաքանչիւր ծառայի որ կամովին Աստուծոյ կը դառնայ:

9. Նաեւ երկնքէն օրհնեալ ջուր կը ղրկենք, որպէսզի աճին պարտէզներն ու հացահատիկի դաշտերը, 10. ու բարձրահասակ արմաւենիները իրենց ողկուզանման արմաւներով՝11. որպէս սնունդ մարդոց (ծառաներուն): Այս միջոցաւ է որ կը վերակենդանացնենք մեռած հողը. նոյնպէս պիտի պատահի (մարդոց) վերածնունդը (մեռեալին դուրս գալը):

12. (Ներկայ մարդոցմէ շատ) առաջ Նոյի մարդիկը դրժեցին (յարութեան իրողութիւնը), նոյնպէս Ար-Րասի բնակիչները եւ Դամուտի 13. ու Ըատի (ցեղախումբերը) եւ Փարաւոնի (մարդիկը) ու Ղովտի եղբայրները 14. եւ անտառի բնակիչներն ու Թուպայի ժողովուրդը. բոլորն ալ դրժեցին (Մեր) առաքեալները. հետեւաբար Իմ տուած ազդարարութիւնս իրականացաւ:

15. Ի՞նչ է. (կը խորհին թէ) յոգնեցա՞նք առաջին ստեղծագործութենէն: Ո՛չ. բայց իրենք (կարգ մը մարդիկ) նոր ստեղծագործութեան մը մասին կասկածներու մէջ կորսուած են:

16. Մենք է որ ստեղծած ենք մարդը, եւ Մենք գիտենք թէ իր հոգին ինչ կը փսփսայ իրեն. Մենք աւելի մօտ ենք իրեն քան իր վիզերակը:

17. Ուրեմն, երբ իր (բնածին) պահանջները դէմ առ դէմ իրար բախին (մէկ կողմէ ցանկութիւնները եւ միւս կողմէ տրամաբանութիւնը) աջէն ու ձախէն, 18. ոչ մէկ բառ կարող է արտայայտել առանց որ դիտող մ'ունենայ (իր խղճմտանքը) միշտ իր հետ:

19. Եւ (յետոյ) մահուան հոգեվարքը իր հետ կը բերէ (ամբողջ) իրականութիւնը. ճիշդ այդ բանը որմէ խուսափած ես (ով մարդ արարած).20. եւ (ի վերջոյ) փողը պիտի հնչէ. այդ պիտի ըլլայ խոստացուած (Յարութեան) Օրը:

21. Եւ ամէն անձ առաջ պիտի գայ, իր հետ ունենալով զինք քշող (երկրային ցանկութիւնները) ու իր վկան (տրամաբանութիւնը), 22. (ու պիտի ըսուի իրեն). «Այս (Դատաստանի Օրուան) մասին անփոյթ էիր, սակայն հիմա քօղազերծեցինք քեզ ու տեսողութիւնդ ալ սուր է այսօր»:

23. Եւ իրմէ անբաժան մաս մը պիտի ըսէ. «Ասիկա (ցանկութիւնս) էր որ միշտ հետս էր»:

24. (Աստուած ալ պիտի հրահանգէ). «Նետեցէ՛ք, նետեցէք դժոխքի մէջ (այսպիսի) իւրաքանչիւր յամառ ապերախտ, 25. բարիքի արգելք հանդիսացող, կռիւ գրգռող, կասկած յառաջացնող՝ 26. որ Աստուծմէ զատ ուրիշ աստուած կարգած է. նետեցէ՛ք, նետեցէք զինք ուրեմն սոսկալի տանջանքի մէջ»:

27. Մարդուն միւս բաժինը պիտի ըսէ. «Տէրն մեր. ես չէ որ զինք չարիքի առաջնորդած եմ, այլ ինք արդէն շատ մոլորած էր»: (Այսինքն, գիտակցաբար բարոյականէ զուրկ եղող մը միայն տեղի կու տայ իր չար ցանկութիւններուն):

28. Պիտի ըսէ Ան. «Իմ մօտս մի վիճիք (ով մեղաւորներ), քանի Ես ձեզ նախազգուշացուցի (հաշուետուութեան մասին): 29. Վճիռս փոփոխական չէ, եւ Ես անիրաւ չեմ ծառաներուս հանդէպ»:

30. Այդ Օր հարց պիտի տանք դժոխքին. «Լեցուա՞ծ ես», եւ այդ պիտի պատասխանէ. «Աւելին չկա՞յ»:

31. Եւ (Այդ Օր) դրախտը մօտ պիտի բերուի բարեպաշտներուն. այլեւս ոչ հեռու. 32. «Այս է ձեզի խոստացուածը՝ ձեզմէ իւրաքանչիւրին, որ դարձած էր Աստուծոյ ու միշտ կը մտաբերէր Զինք: 33. (Իւրաքաքնչիւրին) որ կ'երկիւղէր Ողորմած Աստուծմէ - որ աներեւոյթ է - ու եկած է զղջումի սրտով: 34. Խաղաղութեամբ մտէք այս (դրախտը). այս է կեանքի Օրը (սկիզբը)»:

35. Յոն պիտի ստանան ինչ որ փափաքին . բայց տակաւին աւելի ալ կայ Մեր մօտ:

36. Եւ քանի՜ քանի սերունդներ կործանած ենք ներկայ մարդոցմէ առաջ. ժողովուրդներ, որոնք աւելի հզօր էին իրենցմէ. բայց (երբ Մեր պատիժը վրայ հասաւ), թափառական դարձան երկրի վրայ. կա՞յ ապաստան մը (որ կարողացան գտնել):

37. Անուասիկ մտաբերում մը բոլոր անոնց, որոնք արթուն սիրտ մ'ունին. այսինքն, (ամէն անձ որ) ականջ կու տայ լսելու գիտակցաբար (վկայութեամբ) 38. եւ (գիտէ թէ) Մենք ստեղծած ենք երկինքներն ու երկիրը, եւ ինչ որ կայ ատոնց միջեւ՝ վեց օրէն, առանց որեւէ յոգնութեան:

39. Ուրեմն (ով հաւատացեալ), համբերութեամբ կրէ իրենց ըսածները, եւ Տիրոջդ փառքը գովաբանէ՝ նախքան արեւածագին ու նախքան արեւմուտին 40. եւ գիշերն ալ գովաբանէ Զինք ինչպէս եւ ամէն աղօթքի աւարտին. (երկրպագութենէ ետք):

41. Եւ մտիկ ըրէ այդ Օրուայ մասին. երբ Ան որ կը կանչէ, պիտի կանչէ (քեզ) մօտակայ տեղէ. (քու մահուանդ կանչը):

42. (Դարձեալ մտածէ) այդ Օրուայ մասին, երբ (բոլոր մարդկութիւնը) իրապէս պիտի լսեն Վերջին պայթումը. այդ Օրն է վերածնունդը (մեռելներուն դուրս գալը):

43. Իրապէս, Մենք է որ կեանք կը պարգեւենք եւ մահ կու տանք. եւ դէպի Մեզ է նպատակակէտը. 44. այդ Օրը, երբ երկիրը բացուի իրենց չորս դին, իրենք աճապարանօք պիտի յառաջանան (դէպի Դատաստան). այդ հաւաքը պարզ պիտի ըլլայ Մեզի համար:

45. Մենք շատ լաւ գիտենք թէ իրենք (Յարութիւնը ուրացողներ) ինչ կ'ըսեն. եւ դուն ոչ մէկ ձեւով կրնաս ստիպել զիրենք (որ հաւատան): Սակայն յիշեցուր իրենց այս Ընթերցարանին միջոցաւ. (յիշեցուր) անոնց, որոնք կարող են երկիւղիլ Իմ ազդարարութենէս:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԶ-ԶԵՐԻՅԷԹ

51. Ցիրուցան Ընող Հովեր

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատի առէք հովերը, որոնք ցիրուցան կը տարածեն, 2. եւ ատոնք, որ բեռ կը կրեն (խիտ ամպերու), 3. ու ատոնք որ դիւրաւ կը յառաջանան (մեղմ զեփիւռ), 4. եւ ատոնք որ կը բաժնեն (կը բեղմնաւորեն) հրամանովն (Աստուծոյ):

5. (Ճիշդ ինչպէս որ այս բոլորը իրողութիւններ են, նոյնպէս ալ գիտցէք) թէ ինչ որ խոստացուած է ձեզի, իրապէս ճշմարտութիւնն է. 6. եւ իրապէս Դատաստանը պիտի պատահի:

7. (Նկատի առէք) եւ երկինքը որ լի է ծիրերով:

8. Իրապէս (ով մարդ արարածներ), իրարմէ շատ տարբեր արտայայտութիւններ ունիք (անհամաձայն էք թէ ինչ բանի հաւատաք). 9. ինքնախաբեբայ անձին գաղափարները գայթակղեցուցիչ են:

10. Ենթադրութեամբ տարուողներ իրենք զիրենք կը կործանեն (կը սպանեն) - 11. անոնք որոնք խառնաշփոթ կը խարխափեն, մոլորած տգիտութեամբ - 12. անոնք որոնք (ծաղրական) հարց կու տան. «Ե՞րբ պիտի պատահի այդ Դատաստանի Օրը»:

13. (Պիտի պատահի) Օր մը, երբ իրենք կրակին վրայ պիտի փորձուին, 14. (եւ իրենց պիտի ըսուի). «Համտեսեցէք ձեր այս փորձութիւնը. այս է որ դուք (ծաղրանքով) կ'աճապարէիք»:

15. Տեսէք. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներ իրենք զիրենք պիտի գտնեն պարտէզներու եւ աղբիւրներու միջեւ, 16. վայելելով բոլոր այն բաները, որ իրենց Տէրը շնորհած է իրենց. (որովհետեւ) իրապէս բարեգործ էին նախապէս (կեանքի ընթացքին). 17. անոնք գիշերուան մէկ մասը միայն քնանալով կ'անցնէին, 18. եւ սրտագին թողութիւն կը խնդրէին՝ արշալոյսին:

19. Անոնք իրենց ունեցածէն բաժին կու տային մուրացկանին եւ չունեւորին (աղքատիս որ չի մուրար):

20. Երկրի վրայ ալ նշաններ կան (Աստուծոյ գոյութեան, որոնք տեսանելի են) համոզուած անձերու, 21. ճիշդ ինչպէս (նշաններ կան) ձեր անձերուն վրայ. ուրեմն չէ՞ք տեսներ:

22. Եւ երկնքի մէջ է ձեր կենսամիջոցը (անձրեւ, արեւ), եւ ինչ որ խոստացուած է ձեզի (յաջորդ կեանքին). 23. քանի երկնքի եւ երկրի Տիրոջմով, այս (յաջորդ կեանքը) ճշմարտութիւնն է ինքնին, ճիշդ ինչպէս որ (ճշմարտութիւն, իրողութիւն) է ձեր խօսելու կարողութիւնը:

24. Աբրահամի պատուական հիւրերուն պատմութիւնը իմացա՞ծ ես:

25. Երբ այդ (երկնային պատգամաբերերը) մտան իր մօտ խաղաղութիւն մաղթելով, ինք պատասխանեց. «Խաղաղութիւն (ձեզի)». անոնք օտար էին (անծանօթ իրեն):
26. Յետոյ լուռօրէն գնաց իր տնեցիներուն ու վերադարձաւ գիրուկ (խորոված) հորթուկով մը 27. ու իրենց մօտեցուց զայն ըսելով. «Չէ՞ք ուզեր ուտել»:
28. (Երբ տեսաւ թէ հիւրերը չեն ուտեր,) սկսաւ վախնալ իրենցմէ. (բայց) անոնք ըսին, «Մի վախնար» եւ իրեն աւետեցին մանուկի մը (ծնունդը) որ (պիտի դառնար) գիտակից տղայ մը:
29. Մինչ այդ իր կինը ճչալով մօտեցաւ (հիւրերուն) ու (զարմանքով) ինքզինք ապտակեց ըսելով. «Ծերացած ամուլ կի՞ն մը (ինծի նման)»:
30. Անոնք պատասխանեցին. «Այդպէս ըսաւ (վճռեց) քու Տէրդ. իրապէս Ան է Իմաստունը, Ամենագէտը»:
31. (Աբրահամ) ըսաւ. «Ուրիշ ի՞նչ յանձնարարութիւն ունիք, ով առաքեալներ»:
32. Պատասխանեցին. «Մենք ղրկուած ենք ժողովուրդի մը, որ մեղքերու մէջ կորսուած է, 33. իրենց վրայ տեղացնելու (արձակելու) կաւէ քարեր, 34. որոնք Տիրոջմէդ նշանակուած են չափազանցողներու (շռայլօրէն իրենք զիրենք փճացնողներու) համար»:
35. Եւ ժամանակի ընթացքին անկէ (Ղովտի քաղաքէն) դուրս հանեցինք ինչ հաւատացեալ որ կար. 36. քանի մէկ ընտանիքէ զատ չգտանք ոեւէ մէկը, որ յանձնուած էր Մեզի:
37. Եւ ուրեմն, հոն թողեցինք նշան (պատգամ) մը անոնց համար, որոնք կ'երկիւղին ցաւալի տանջանքէ:
38. Նոյն (պատգամն ալ թողուցինք) Մովսէսի պարագային, երբ զինք յստակ լիազօրութեամբ առաքեցինք Փարաւոնին. 39. ան ալ կռնակ դարձուց (հպարտացած) իր զօրութեամբ ու ըսաւ. «Աճպարար մըն է (այս Մովսէսը), կամ ալ խենթ մը»:
40. Ուրեմն, բռնեցինք զինք ու իր զօրքերը եւ շպրտեցինք ջուրին (ծովուն) մէջ. միակ այպանելին ինք (Փարաւոնն) էր:
41. Եւ Ատի (ցեղախումբին) ալ (նոյն պատգամը թողուցինք), երբ իրենց վրայ արձակեցինք կործանիչ քամի մը ,42. որու դիմաց ոչ մէկ բան տոկաց, այլ ամէն ինչ վերածեց փտած ոսկորի նմանութեան:
43. Եւ Դամուտի պարագային ալ, երբ իրենց ըսուեցաւ, «Վայելեցէք կեանքը կարճ ժամանակ »՝ 44. իրենց Տիրոջ պատուէրին դժկամանք ցոյց տալէրնէն ետք: Ուրեմն, կայծակնահար եղան բաց աչքերով, 45. քանի չկարողացան նոյնիսկ ոտքի ելլել, ոչ ալ կարողացան իրենք զիրենք պաշտպանել:
46. Եւ նոյնպէս Նոյի ժողովուրդն ալ (կործանեցինք) նախապէս. փճացած մարդիկ էին:
47. Եւ Մենք է որ երկինքը Մեր ձեռքերով (ստեղծագործ զօրութեամբ) կառուցեցինք. եւ իրապէս, կ'ընդարձակենք զայն:
48. Երկիրն ալ Մենք կահաւորած ենք . եւ ի՛նչ լաւ կարգաւորած:
49. Եւ ամէն ինչ զոյգ ստեղծած ենք (արու եւ էգ. դրական եւ բացասական) որպէսզի մտաբերէք (յիշէք թէ միայն Աստուած Մէկ է):
50. Եւ ուրեմն (ով Առաքեալ, ըսէ իրենց). «Սուրացէք դէպի Աստուած: Իրապէս, Իր կողմէ ձեզի ուղղուած պարզ ազդարարող մըն եմ: 51. Եւ Աստուծոյ կողքին ուրիշ աստուած մի կարգէք. իրապէս, Իր կողմէ ձեզի ուղղուած պարզ ազդարարող մըն եմ»:
52. Եւ միշտ հետեւեալը պատահած է. ինչ առաքեալ որ ներկայացած է , իր մասին անպայման ըսած են. «Աճպարար մըն է (ինք), եւ կամ ալ խենթ մը»:
53. Արդեօք իրարու այս նոյն յանձնարարութի՞ւնըըրած են (որ նոյն արտայայտութիւնը ունին): Ո՛չ. իրենք ամբարտաւան մարդիկ են:
54. Հեռացիր ուրեմն իրենցմէ, եւ պիտի չայպանուիս. 55. սակայն շարունակէ յիշեցնել (անոնց որ կ'ուզեն մտիկ ընել). քանի իրապէս, այդ յիշեցումը կ'օգնէ հաւատացեալներուն:
56. Եւ (ըսէ իրենց որ) Ես աներեւոյթ էակներն ու մարդիկը չեմ ստեղծած բացի որ Զիս պաշտեն:
57. Ես իրենցմէ ոչ մէկ պարէն կը պահանջեմ, ոչ ալ կը պահանջեմ որ Զիս կերակրեն. 58. քանի իրապէս, Աստուած Ինք է Հայթայթիչը ամէն պաշարի, Տէրը զօրութեան, Յաւիտենականը:
59. Եւ իրապէս, անիրաւները պիտի ունենան իրենց (չարիքի) բաժինը, նման իրենց (նախորդող) բարեկամներուն. ուրեմն, աճապարանօք թող չհայցեն Ինձմէ (որ դատապարտեմ զիրենք):
60. Հետեւաբար, վայ անոնց որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը. (վայ) այդ Օրէն որ խոստացուած է իրենց:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹՈՒՐ

52. Լեռը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատեցէք Լեռը. 2. եւ Գիրք մը որ արձանագրուած է 3. լայնատարած մագաղաթի մը վրայ:

4. Նկատեցէք կառուցուած (պաշտամունքի) տունը 5. եւ բարձր առաստաղը (երկինքը). 6. նկատեցէք եւ ալեկոծ ծովը:

7. (Ճիշդ ինչպէս որ այս իրողութիւնները կը տեսնէք,) իրապէս, Տիրոջդ վճռած տանջանքն ալ պիտի պատահի (մեղաւորներուն). 8. չկայ մէկը որ կարենայ կասեցնել զայն:

9. (Պիտի պատահի) այն Օրը, երբ երկինքը խոր ցնցումով մը ցնցուի 10. ու լեռները քալելով աներեւութանան:

11. Այդ Օրը վայ անոնց, որոնք դրժած են ճշմարիտը՝ 12. որոնք ենթադրելով ժամանակ կ'անցնեն:

13. Այդ Օր երբ մղիչ ոյժով հրուին դժոխքի կրակին մէջ, (իրենց պիտի ըսուի). 14. «Այս է կրակը որ դուք սուտ կը կոչէիք:15. Ասիկա ուրեմն խաբկա՞նք էր, թէ ոչ չէիք տեսներ (իրողութիւնը): 16. Հիմա խորովեցէք անոր մէջ. համբերութեամբ կրէք (այս տանջանքը) թէ ոչ՝ ձեզի համար նոյնն է. դուք պարզապէս կը փոխհատուցուիք ձեր ըրած արարքներուն համար»:

17. (Բայց այդ Օր) Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներ իրենք զիրենք պիտի գտնեն պարտէզներու եւ երանութեան մէջ, 18. վայելելով այն ինչ որ իրենց Տէրը շնորհած է. քանի իրենց Տէրը իրենցմէ վանած պիտի ըլլայ դժոխքի տանջանքը: 19. (Եւ պիտի ըսուի իրենց). «Կերէք ու խմեցէք ազատօրէն՝ ձեր ունեցած գործունէութեան համար, 20. հանգստանալով օթոցներու վրայ որոնք շարուած են»: Եւ (դրախտի մէջ) պիտի զոյգենք զիրենք ամենասիրուն աչքերով ընկերակիցներու հետ:

21. Գալով այն հաւատացեալներուն, որոնց զաւակները (սերունդը) հետեւեցան իրենց հաւատքին՝ պիտի միացնենք զիրենք իրենց զաւակներուն. եւ թոյլ պիտի չտանք որ իրենց արարքները ի դերեւ ելլեն:

Իւրաքանչիւր անձ պատանդ է իր վաստակին:

22. Եւ (դրախտի մէջ) առատ պտուղ եւ միս պիտի շնորհենք իրենց ՝ ինչ որ փափաքին ունենալ. 23. եւ հոն իրարու պիտի անցնեն բաժակ մը, որ անիմաստ արտայայտութիւններու պիտի չմղէ զիրենք, եւ ոչ ալ մեղանչելու առաջնորդէ: (Տես 37:47 եւ 56:19):

24. Եւ իրենց պիտի սպասարկեն երիտասարդներ (կարծես) իրենց զաւակներն են, (այնքան մաքուր) որ նման են թաքնուած մարգարիտներու: 25. Եւ հոն իրար դառնալով հարց պիտի տան: 26. Պիտի ըսեն. «Նախապէս մեր ընտանիքներով կ'ապրէինք ու վախ ունէինք (թէ Աստուած պիտի չգոհանայ մեզմէ). 27. ուրեմն, Աստուած մեզի պարգեւած է Իր շնորհը ու վանած է կիզիչ տանջանքի հովերը: 28. Իրեն (միայն) կոչ կ'ընէինք նախապէս. (եւ հիմա ցոյց տուաւ մեզի թէ) իրապէս Ինք է Առաքինին, Ողորմածը»:

29. Յիշեցուր ուրեմն իրենց (մարդոց, ով Առաքեալ), որ Տիրոջդ շնորհիւ դուն ո՛չ բախտագուշակ ես, ոչ ալ խելագար:

30. Կամ արդեօք կ'ըսեն. «Բանաստե՞ղծ մըն է. սպասենք եւ տեսնենք թէ ժամանակը ի՞նչ պիտի ընէ իրեն»:

31. Ըսէ՛. «Սպասեցէք. տեսէք, ես ալ ձեր հետ պիտի սպասեմ»:

32. Իրենց ցնոր երեւակայութի՞ւնն է որ այսպէս մտածել կու տայ իրենց, թէ ոչ ամբարտաւան մարդիկ են:

33. Կամ արդեօք կ'ըսեն. «Ինք իրմէ կը շարադրէ այս (պատգամը)»:

Ո՛չ. բայց իրենք հաւատալ չեն ուզեր:

34. (Եթէ կը խորհին թէ ասիկա մահկանացուի մը արտադրութիւնն է,) ուրեմն իրենք ալ թող արտադրեն նման զրոյց մը՝ եթէ խօսածնին ճշմարտութիւնն է:

35. Արդեօք իրենք (Աստուծմէ) տարբեր բանէ՞ մը ստեղծուած են, թէ չէ իրենք զիրենք ստեղծած են:

36. Իրե՞նք ստեղծած են երկինքներն ու երկիրը:

Ոչ. բայց իրենք ոչ մէկ բանի համոզում ունին:

37. (Ինչէ՞.) իրենց մօ՞տ է Տիրոջ գանձերը, եւ կամ ալ իրե՞նք են խնամակալները: 38. Եւ կամ արդեօք աստիճա՞ն մը ունին, որու միջոցաւ կարող են (բարձրանալ կատարեալ ճշմարտութեան եւ) լսել (աներեւոյթին մասին, որ մարդկային ըմբռնումէ դուրս է): Այդ պարագային, իրենցմէ ով որ լսած է, թող լիազօրուած ապացոյց մը հայթայթէ (իր գիտութեան մասին):

39. Դուք (ինչպէ՞ս կրնաք հաւատալ եւ) ըսել թէ Ինք աղջիկ զաւակներ ունի, մինչ դուք տղայ զաւակներ (միայն):

40. Կամ ալ իրենք (ճշմարիտը դրժողներ) վախ ունին որ, իրենցմէ վարձատրութի՞ւն մը կը խնդրես, եւ ուրեմն իրենք պարտքո՞վ կը ծանրաբեռնուին (եթէ քեզ լսեն):

41. Կամ ալ կ'ուզեն քեզ ծուղա՞կը ձգել (հակասութիւններով): Բայց անոնք որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը, իրենք են ծուղակի մէջ բռնուածները:

43. Կամ արդեօք Աստուծմէ տարբեր աստուա՞ծ մ'ունին: Բայց Աստուած շա՜տ աւելի վսեմ է որեւէ մէկ բանէ, որու իրենք Աստուծոյ բաժնեկցութիւն կը վերագրեն:

44. Եթէ նոյնիսկ երկինքէն մաս մը տեսնեն որ կ'իյնայ, պիտի ըսեն. «Ամպերու կոյտ մըն է»:

45. Ուրեմն թողուր զիրենք, մինչեւ որ դէմ յանդիման գան իրենց (Դատաստանի) Օրուան՝ երբ սարսափահար պիտի ըլլան. 46. այդ Օրը, երբ իրենց ծրագիրներուն ոչ մէկը օգուտ պիտի ունենայ իրենց, եւ ոչ մէկ օգնութիւն պիտի ստանան...

47. Բայց իրապէս, անիրաւներու համար աւելի մօտիկ տանջանք ալ կայ քան այդ (տանջանքը որ պիտի ունենան յաջորդ կեանքին). բայց մեծ մասամբ տեղեակ չեն ատկէ:

48. Հետեւաբար համբերութեամբ սպասէ Տիրոջ վճիռը, քանի Մեր աչքին առջեւն ես (Մեր պաշտպանութեան ներքեւ). եւ Տիրոջ գովքը փառաբանէ, երբ կանգ առնես (արթննաս), 49. ու գիշերն ալ փառաբանէ Զինք, ինչպէս եւ երբ աստղերը կը մարին:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԷԺՄ

53. Աստղը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ինչպէս որ աստղ մը (յայտնաբերուելէ ետք) կը մարի (նոյնպէս ալ այս պատգամը աստիճանաբար կը յայտնաբերուի):

2. Ձեր բարեկամը (Առաքեալը) շուարած (մոլորած) չէ, ոչ ալ խաբուած, 3. եւ ոչ ալ իր ուզած բաները կը խօսի. 4. այդ (ինչ որ ձեզի կը հաղորդէ) պարզապէս ներշնչում մըն է, որմով ինք կը ներշնչուի:

5. Հաստատ զօրութիւն ունեցողը (յայտնութեան Հրեշտակը) փոխանցած է իրեն. 6. մէկը, որ բացառիկ կարողութեամբ օժտուած է, եւ որ կերպարանացաւ 7. հորիզոնին բարձրագոյն մասին վրայ, 8. եւ սկսաւ մօտենալ. այնչափ մօտեցաւ 9. որ իրենց միջեւ երկու աղեղի հեռաւորութիւն մնաց, կամ ալ աւելի պակաս:

10. Եւ այս միջոցաւ է որ (Աստուած) ներշնչեց Իր ծառան՝ ինչ որ ներշնչեց (այսինքն, ինչ որ Ինք ճիշդ համարեց):

11. (Ծառային) սիրտը չդրժեց ինչ որ տեսաւ.12. դո՞ւք ուրեմն պիտի առարկէք թէ ինք ինչ տեսաւ:

13. Եւ իսկապէս, ան զինք տեսաւ երկրորդ անգամ մը 14. սզենիի ծառերուն վերջաւորութեան՝ 15. որ մօտ է խոստացուած (կամ հանգիստի) պարտէզին. 16. սզենին քողարկուած էր անանուն քողով մը. (պայծառութիւն մը որ աննկարագրելի է):

17. (Ամենայնդէպս), իր տեսողութիւնը չերերաց, ոչ ալ տարուեցաւ. 18. այլ ինք որոշապէս տեսաւ բաժին մը՝ իր Տիրոջ մեծագոյն նշաններէն:

19. Իսկ դուք (Առաքեալի ժամանակակիցներ) նկատողութեան առած էք (ձեր պաշտած) Էլ-Լաթը եւ Էլ-Ուզզան 20. ու Մանաթը, որ վերջինն է այս երրորդութեան. (երեք աստուածուհիներ, որոնք կը համարէին Աստուծոյ դուստրերը):

21. Ինչո՞ւ համար դուք մանչ զաւակներ կ'ուզէք ունենալ եւ Իրեն (կը նշանակէք) աղջիկներ. 22. ասիկա ինքնին անիրաւ բաժանում մըն է:

23. Ասոնք սին (պարապ) անուններ են, որոնք դուք հնարած էք, դուք եւ ձեր նախահայրերը, եւ Աստուած որեւէ լիազօրութիւն չէ տուած վերեն այս առնչութեամբ: Իրենք (այդպիսի

բաներ պաշտողներ) կը հետեւին միմիայն ենթադրութեան ու իրենց քմահաճոյքին՝ թէպէտեւ իրենց Տիրոջմէն ուղղութիւն ստացան հիմա:

24. Արդեօք մարդ արարածը կ'երեւակայէ թէ իր իրաւո՞ւնքն է ունենալ, այն ինչ որ փափաքի, 25. հակառակ այն իրողութեան, որ յաջորդ կեանքն ու այս կեանքը Աստուծոյ կը պատկանի (միայն):

26. Քանի հատ ալ հրեշտակ ըլլայ երկնքի մէջ, իրենց բարեխօսութիւնը (միջնորդութիւնը) ոչ մէկ օգուտ ունի (որեւէ անձի)՝ բացի Աստուծոյ արտօնութիւն տալէն ետք (որ բարեխօսեն մէկու մը մասին) որ Աստուած կը կամենայ եւ որմէ Ինք (արդէն) գոհացած է:

27. Նկատեցէք թէ յաջորդ կեանքի հաւատք չընծայողներն են որ հրեշտակներուն իգական անուններ կու տան, 28. եւ (քանի) այդ առնչութեամբ որեւէ գիտութիւն չունին. միմիայն ենթադրութեան կը հետեւին: Իրապէս, ենթադրութիւնը երբեք չի կրնար փոխարինել իրողութիւնը:

29. Խուսափիր ուրեմն անոնցմէ, որոնք կռնակ կը դարձնեն Մեր յիշատակումներուն, եւ որոնց կը հետաքրքրէ միմիայն աշխարհային կեանքը, 30. որ իրենց համար միակ արժանի բանն է գիտութիւն ունենալու. (իրենց գիտութեան սահմանը այդ է միայն): Տես, քու Տէրդ շատ լաւ գիտէ թէ ովքեր մոլորած են Իր ճամբէն ու քաջատեղեակ է թէ ով կը հետեւի Իր ուղղութեան:

31. Իսկապէս Աստուծոյ կը պատկանի ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, եւ ուրեմն Ինք պիտի վարձատրէ չարիք ընողները իրենց արարքներուն համեմատ ու Ինք պիտի վարձատրէ բարիք ընողները լաւագոյն բարիքով:

32. Անոնք որոնք կը խուսափին ծանրակշիռ մեղքերէ ու ամօթալի արարքներէ - թէպէտ մանր վրիպումներ կրնան ունեցած ըլլալ - տես, քու Տէրդ լայնախոհ կերպով Ներող է:

Ան շատ լաւ կը ճանչնայ ձեզ, երբ ձեզ հողէն կը գոյացնէ, եւ երբ դուք ձեր մօր արգանդին մէջ տակաւին պահուած էք. ուրեմն, դուք ձեզ անմեղ մի սեպէք՝ (քանի) Ինք շատ լաւ գիտէ թէ ով զգաստ է Իրեն հանդէպ:

33. Երբեք նկատա՞ծ ես այն անձը, որ կռնակ կը դարձնէ (Մեր յիշատակումներուն), 34. եւ շատ քիչ կու տայ (իր ունեցածէն, իր իսկ փրկութեան համար), այդ ալ չկամութեամբ: 35. Արդեօք (կը խորհի թէ) աներեւոյթի գիտութի՞ւնը ունի, եւ թէ ինք կը տեսնէ՞ (աներեւոյթը):

36. Կամ արդեօք չէ՞ ըսուած իրեն թէ ինչ կար Մովսէսի յայտնութիւններուն (գրուած էջերուն) մէջ, 37. ինչպէս նաեւ Աբրահամի՝ որ իր խօսքին տէրն էր. 38. - թէ՝ ոչ մէկ (մեղքերով) բեռնաւորուած անձ, պիտի չկրէ ուրիշի բեռը (մեղքը). 39. եւ թէ մարդ արարածը ոչ մէկ բան ունի, բացի իր ջանքերէն. 40. եւ թէ իր ջանքերը պիտի տեսնուին, 41. որմէ ետք կատարելապէս պիտի փոխհատուցանուի ատոր համար. 42. եւ թէ ամէն ինչ Տիրոջմովդ (կը սկսի ու) կը վերջանայ. 43. եւ թէ Ինք է քեզի խնդուք ու լաց պատճառողը. 44. եւ թէ Ինք է մահ ու կեանք տուողը. 45. եւ թէ Ինք է որ կը ստեղծէ զոյգերը՝ արու եւ էգ, 46. կաթիլ մը սերմէ՝ երբ այդ կը ցայտէ, 47. եւ ուրեմն Իր կարողութեան մէջ է երկրորդ կեանք մը յառաջացնելը. 48. եւ թէ Ինք է (ձեր) պէտքերը գոհացնողը ու ձեզ տէր ու տիրական դարձնողը. 49. եւ թէ Ինք Տէրն է ամենափայլուն աստղին .50. եւ թէ Ինք է որ կործանեց անցեալի Ատի (ցեղախումբը). 51. եւ Թամուտի, 52. ինչպէս նաեւ Նոյի մարդոց՝ իրենցմէ առաջ. իրապէս, բոլորն ալ անիրաւներ էին ու ամբարտաւաններ, 53. ճիշդ ինչպէս որ (կործանեց) այդ քաղաքները (Սոդոմ եւ Գոմոր), 54. ու ծածկելով անտեսանելի դարձուց զանոնք - :

55. Հետեւաբար, Տիրոջդ կարողութիւններէն որ մէկուն մասին կը կասկածիս (տակաւին):

56. Ասիկա ազդարարութիւն մըն է նման նախկին ազդարարութիւններուն (շարունակութիւնն է նախկին մարգարէներու պատգամներուն, եւ ոչ թէ նոր կրօնք մը). 57. այդ (Վերջին Ժամը) որ մօտ է, աւելի կը մօտենայ, 58. (թէպէտ) Աստուծմէ զատ ոչ մէկը կարող է յայտնել (քօղազերծել) զայն:

59. Արդեօք այս աւետը (լուրը) տարօրինա՞կ կը գտնէք. 60. կը խնդա՞ք փոխան լալու. 61. ու գլուխնիդ բա՞րձր կը պահէք:

62. (Ընդհակառակը). խոնարհեցէ՛ք Աստուծոյ առաջ, եւ պաշտեցէք (Զինք միայն):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՄԱՐ

54. Լուսինը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Վերջին ժամը մօտեցաւ ու լուսինը մաս առ մաս եղաւ: (Ացնեալը յաճախ կը գործածուի շեշտելու համար ապագայի պատահարը:)

2. Բայց երբ (Վերջին Ժամուն հաւատք չընծայողներ) տեսնեն որեւէ նշան (այդ առնչութեամբ), մէկդի կը դառնան ու կ'ըսեն. «Շարունակական պատահող խաբկանք է»:

3. (Այդպէս կ'ըսեն) քանի կը դրժեն այդ (ճշմարտութիւնը) ու կը հետեւին իրենց քմահաճոյքներուն միայն:

Սակայն ամէն ինչ հաստատուած է արդէն (ճշմարտութիւնը ի վերջոյ երեւան կու գայ):

4. Ամենայնդէպս, շատ մը տեղեկութիւններ ստացած են իրենք. (տեղեկութիւններ) որոնք պէտք է սանձէին (իրենց ամբարտաւանութիւնը), 5. եւ որոնք չափազանց իմաստալից են. բայց (քանի) բոլոր ազդերը անօգուտ են՝ 6. ուրեմն դուն ալ հեռացիր իրենցմէ:

Այն Օրը երբ Կանչը հրաւիրէ (մարդուն) բանի մը որ անծանօթ է (մարդու հասկացողութեան), 7. անոնք դուրս պիտի գան իրենց գերեզմաններէն, նայուածքնին վար առած (խոնարհաբար)՝ կարծես ցիրուցան մարախներ են (որոնք կը խռնուին), 8. շուարած յառաջանալով դէպի Կանչը: Անոնք որ (հիմա) կ'ուրանան ճշմարիտը, պիտի ըսեն. «Դժուարին Օր մըն է այս»:

9. Ներկայ մարդոցմէ շատ առաջ, Նոյի մարդիկն ալ սուտ կոչեցին (Յարութեիւնը), եւ Մեր ծառան դրժեցին ու ըսին. «Խենթ է», եւ ինք ետ մղուեցաւ: 10. Ուրեմն, աղօթեց իր Տիրոջ. «Իրապէս պարտուած եմ. օգնութեան հասիր (ով Տէր)»:

11. Հետեւաբար, երկնքի դռները բացինք որ ջուրերը վար յորդին, 12. ու երկրի աղբիւրներն ալ ողողեցինք, որպէսզի ջուրերը իրար հանդիպին՝ տնօրինուած հարցի մը առնչութեամբ:

13. Բայց զինք կրեցինք տախտակներով ու գամերով շինուած (տապանին) վրայ, 14. որ կը ծփար Մեր աչքերուն առաջ (Մեր պաշտպանութեան տակ. տես. 11.25-48). հատուցում մը իրեն, որ ապերախտօրէն դրժուած էր:

15. Եւ իսկապէս, ատիկա (նաւերու ծփալը ջուրին վրայ) թողած ենք որպէս խորհրդանիշ (մարդոց հանդէպ Մեր գթասիրութեան). կա՞յ ուրեմն զայն մտաբերող մը (ո՞վ կը կամենայ զայն յիշել):

16. Ի՜նչ խիստ էր տուած պատիժս, երբ ազդերս անտեսուեցան:

17. Իսկապէս դիւրացուցած ենք այս Ընթերցարանը (Քուրանը). ո՞վ կը կամենայ զայն յիշել ուրեմն (սորվիլ):

18. Ատի (ցեղախումբը) դրժեց ճշմարտութիւնը. եւ ի՜նչ խիստ էր տուած պատիժս, երբ ազդերս անտեսուեցան:

19. Կատաղի գամի մը արձակեցինք իրենց՝ ձախողութիւններով լի օր մը. 20. այդ (գամին) այնպէս մը տեղահան կ'ըներ զիրենք, որ կարծես արմատախիլ եղած արմաւենիներու բուներ ըլլային. 21. քանի ի՜նչ խիստ էր տուած պատիժս, երբ ազդերս անտեսուեցան:

22. Իսկապէս դիւրացուցած ենք այս Ընթերցարանը. ո՞վ կը կամենայ զայն յիշել ուրեմն:

23. Թամուտի (ցեղախումբն ալ) դրժեց բոլոր ազդերը, 24. եւ ըսաւ. «Մահկանացուի՞ մը պիտի հետեւինք, որ մեզմէ մէկն է. այդ պարագային տեսէք, սխալած պիտի ըլլանք ու խելագարած: 25. Մեր բոլորէն միմիայն իրե՞ն պարգեւուած է (երկնային) յիշատակարան մը. ո՛չ, ինք սնապարծ ստախօս մըն է»:

26. (Եւ Աստուած ըսաւ Սալեհին. տես 7-73). «Վաղը (մօտ ապագային) պիտի գիտնան թէ ով է սնապարծ ստախօսը: 27. Տես, այս էգ ուղտը պիտի արձակենք որպէս փորձութիւն մը իրենց. դուն միայն դիտէ ու համբերէ: 28. Գիտցուր իրենց թէ (հորին) ջուրը պիտի բաժնուի իրենց (արջառներուն եւ անտէր ուղտին) միջեւ, իւրաքանչիւրը ունենալով իր արդար խմելու բաժինը»:

29. Բայց իրենք ձայն տուին իրենց բարեկամին, որ յանձն առաւ (կատարել չար արարքը), եւ սպանեց (կենդանին):

30. Եւ ի՜նչ խիստ էր տուած պատիժս, երբ ազդերս անտեսուեցան:

31. Տես, իրենց վրայ արձակեցինք պայթում մը միայն, ու դարձան չորցած խոտերու նման:

32. Իսկապէս, դիւրացուցած ենք այս Ընթերցարանը. ո՞վ կը կամենայ զայն յիշել ուրեմն (սորվիլ):

33. Ղովտի մարդիկն ալ դրժեցին Մեր ազդերը. 34. Մենք ալ իրենց վրայ արձակեցինք աւազի փոթորիկ մը. եւ միայն Ղովտի ընտանիքը փրկեցինք արշալոյսին՝ 35. որպէս շնորհ մը Մեր կողմէ. այսպէս կը վարձատրենք երախտապարտ եղողները:

36. Ինք արդէն զգուշացուցած էր զիրենք Մեր հարուածէն. բայց իրենք յամառօրէն լուրջի չ՚առին (կասկածեցան) Մեր ազդերը. 37. նոյնիսկ պահանջեցին որ (իրենց) յանձնէ իր հիւրերը (տես. 11.77-79): Հետեւաբար, իրենց տեսողութիւնը խանգարեցինք. «Համտեսեցէք ուրեմն պատիժս, երբ ազդերս կ՚անտեսուին»:

38. Եւ արդէն առաւօտ կանուխ, անխուսափելի տանջանքը ստացան. 39. «Համտեսեցէք ուրեմն պատիժս, երբ ազդերս կ՚անտեսուին»:

40. Իսկապէս դիւրացուցած ենք այս Ընթերցարանը. ո՞վ կը կամենայ զայն յիշել ուրեմն:

41. Փարաւոնի մարդոց ալ ազդարարութիւններ հասան. 42. իրենք ալ դրժեցին Մեր բոլոր պատգամները. հետեւաբար, (պատասխանատու) բռնեցինք զիրենք այնպէս մը որ միայն Հզօր ու Կարող Աստուած կը բռնէ:

43. Ներկայ ձեր մարդիկը, որոնք կ՚ուրանան ճշմարտութիւնը, այդ մարդոցմէ աւելի լա՞ւ են. թէ չէ ձեզ արդարացնող միջոց մը ունիք (որ խոստացուած է) նախապէս յայտնուած իմաստուն գրքերուն (սաղմոսներուն) միջոցաւ:

44. Կամ արդեօք կ՚ըսե՞ն. «Մենք բոլորս միասին ենք, (հետեւաբար) յաղթական դուրս պիտի գանք»:

45. Իրենց բոլոր միութիւնը պիտի խորտակուի, եւ կռնակ պիտի դարձնեն (փախուստ տալու):

46. Ո՛չ (իրենք յաղթական դուրս պիտի չգան). այլ Վերջին Ժամը իրենց համար որոշուած ժամանակն է (խոստացուած հանդիպումի ժամը). եւ այդ Վերջին Ժամը ամենաաղէտալի եւ ամենակծուն պիտի ըլլայ. 47. քանի տես, մեղքի մէջ թաղուած մարդիկ (այն ատեն պիտի գիտակցին թէ) սխալներու եւ յիմարութեան մէջ թաղուած էին:

48. Այդ Օր երբ երեսի վրայ քաշքշուելով պիտի տարուին կրակը, (իրենց պիտի ըսուի). «Համտեսեցէք հիմա խանձուելու զգացումը»:

49. Տեսէք, ամէն ինչ որ ստեղծած ենք համաչափ է. 50. եւ Մեր տնօրինութիւնը (հրահանգը) միայն մէկ է (եղի՛ր ու կ՚ըլլայ)՝ նման աչք մը թարթելու (արագութեան):

51. Արդէն այսպէս կործանեցինք ձեր նմանները (անցեալին). ո՞վ ուրեմն, կը կամենայ յիշել (այդ պատահարները):

52. Ամէն ինչ (յանցանք) որ կատարած են, արդէն յիշուած է (նախապէս յայտնուած) իմաստուն գիրքերու մէջ. 53. եւ ամէն ինչ (որ մարդ արարածը կը կատարէ), ըլլայ այդ փոքր թէ մեծ, կ՚արձանագրուի (Աստուծոյ մօտ):

54. (Ուրեմն) տեսէք, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներ պիտի գտնուին ջրառատ պարտէզներու մէջ, 55. ճշմարտութեան աթոռի մը վրայ, ներկայութեան Արքայի մը, որ ամէն ինչ կ՚որոշէ (Կարող է):

ՍՈՒՐԱԹ ԷՐ-ՌԱՀՄԷՆ

55. Ողորմած Աստուած

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ողորմած Աստուած 2. այս Ընթերցարանը սորվեցուց (մարդ արարածին):

3. Ան ստեղծած է մարդը. 4. սորվեցուցած է իրենց պարզաբանելը (որոշակի խորհիլ եւ արտայայտուիլը): 5. (Իր հրահանգով) արեւն ու լուսինը հաշիւով կ՚ընթանան. 6. (Իր առաջ) կը խոնարհին աստղերն ու ծառերը: 7. Եւ երկինքները Ինք վեր բարձրացուցած է եւ կշիռք դրած է (ամէն բանի)՝ 8. որպէսզի դուք (մարդիկ) չի չափազանցեք (չխախտեք) կշիռքը:

9. Կշռեցէք ուրեմն արդարօրէն, ու չափը պակաս մի տաք:

10. Եւ երկիրն ալ Ինք տարածած է բոլոր ապրող էակներուն համար: 11. Անոր վրայ կայ պտուղ, եւ արմաւենիներ ողկոյզի գունդերով, 12. ու հացահատիկի ցօղուններ եւ անուշահոտ բոյսեր:

13. Ուրեմն ձեր Տիրոջ շնորհածներէն (կարողութիւններէն) ո՞ր մէկը երկուքդ ալ (կին եւ մարդ. կամ մարդիկ եւ աներեւոյթ էակներ) կը ժխտէք:

14. Ան ստեղծած է մարդը հնչիւն կաւէ՝ ճիշդ բրուտի մը նման, 15. մինչ աներեւոյթ էակները ստեղծած է կրակի բոցէն:

16. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

17. (Ան է) Տէրը երկու արեւելքներուն (արեւածագերու երկու ծայրագոյն դիրքերուն, եւ ամէն դիրք անոնց միջեւ. տես. 37.5), եւ Տէրը երկու արեւմուտքներուն:

18. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

19. Ան ազատութիւն տուած է երկու ծովերուն (անոյշ եւ աղի) որպէսզի իրար հանդիպին. 20. (սակայն) իրենց միջեւ կայ անանցանելի պատնէշ մը. (տես 25.53):

21. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

22. Այս երկուքէն (ջուրի մարմիններէն) մարգարիտ դուրս կու գայ, մանր թէ մեծ:

23. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

24. Իրն են բարձր քալող նաւերը, որոնք լեռներու նման (կը ծփան) ջուրերու մէջ. (մարդոց իմաստութիւնն ու հնարամիտ ըլլալը կը ցոլացնէ Աստուծոյ ստեղծագործական կարողութիւնները):

25. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

26. Ամէն երկրի վրայ կեանք ունեցող պիտի անցնի ու երթայ (մեռնի), 27. բայց յաւիտեան պիտի մնայ Ինք, Տէրդ, Վսեմ ու Փառապանծ:

28. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

29. Իրմէ կը հայցեն (Իրմէ կախեալ են) բոլոր երկնքի եւ երկրի էակները. ամէն օր Իր գործունէութեան մասին բան մը կը պարզէ (իր հրաշալիքները կը յայտնէ):

30. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

31. Ձեզ հաշուի պիտի կանչենք, ով (մեղքերով) ծանրաբեռնուածներ:

32. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

33. Դուք որ կ՚ընկերակցիք աներեւոյթ էակներու եւ մարդոց՝ եթէ (կը խորհիք թէ) կարող էք դուրս գալ երկրի եւ երկնքի շրջաններէն, ելէք հոնկէ. չէք կրնար ելլել՝ բացի (Աստուծոյ) լիազօրութեամբ:

34. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

35. Ձեր դէմ պիտի արձակուի բոցավառ կրակ մը, եւ մուխ, եւ անպաշտպան պիտի ըլլաք:

36. Ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

37. Եւ երբ երկինքը բացուի եւ դառնայ (այրող) իւղի մը նման, 38. ուրեմն, ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կրնաք ժխտել:

39. Քանի այդ Օր ոչ մարդուն եւ ոչ ալ աներեւոյթ էակին հարց պիտի տրուի իրենց մեղքերուն մասին (իրենց լեզուներն ու ձեռքերը եւ ոտքերը պիտի վկայեն արդէն իրենց դէմ. տես 24.24):

40. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

41. Մեղքերու մէջ թաղուած անձեր պիտի ճանչցուին իրենց դիմագիծէն, ու պիտի բռնուին իրենց կոտոշներէն ու ոտքերէն (ակամայ, կատարեալ ենթարկուելու վիճակ պիտի ունենան):

42. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

43. Այս պիտի ըլլայ այն դժոխքը, որ մեղքերու մէջ կորսուածներ սուտ կը կոչեն. 44. այդ (դժոխքին) եւ (իրենց իսկ) այրող յուսախաբութեան մէջ պիտի թափառին:

45. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

46. Բայց ան որ երկիւղածութեամբ կանգ կ՚առնէ իր Տիրոջ առաջ, պիտի ունենայ երկու պարտէզներ. 47. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

48. (Այդ պարտէզներուն) մէջ պիտի ըլլայ բազմաթիւ հիանալի երանգներ (գոյներ):

49. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն որ մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

50. Երկուքին մէջ ալ զոյգ աղբիւրներ պիտի հոսին:

51. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ կը կը ժխտէք:

52. Երկուքն ալ պիտի ունենան ամէն տեսակի զոյգ պտուղ:

53. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:

54. (Այդպիսի դրախտի մէջ պիտի ապրին,) հանգստանալով փռուած գորգերու վրայ, որոնց երիզները դիպակուած են, եւ այս պարտէզներու պտուղները դիւրաքաղելի են:
55. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
56. Յոն պիտի գտնուին հեզ նայուածքով (զոյգեր), որոնց ոչ մարդ արարած, ոչ ալ աներեւոյթ էակ մը ձեռք տուած (դպած) է ատկէ առաջ:
57. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
58. (Խոստացուած շքեղանքները) նման են սուտակի եւ մարջանի (ռուպի եւ քորալ ազնիւ քարեր):
59. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
60. Բացի բարիքէ, ի՞նչ վարձատրութիւն կը տրուի բարիքի փոխարէն:
61. Ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
62. Այդ երկուքին կողքին երկու պարտէզ եւս պիտի գտնուի. 63. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
64. Երկուքն ալ խոր կանաչ (մշտադալար). 65. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
66. Երկուքին մէջ ալ պիտի ըլլան զոյգ ցայտող աղբիւրներ. 67. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
68. Երկուքին մէջ ալ պիտի ըլլան պտուղ, արմաւ եւ նուռ. 69. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
70. Երկուքն ալ պիտի պարունակեն լաւագոյնը եւ գեղեցիկը. 71. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
72. (Յոն պիտի ապրին իրենց) անարատ հեզ զոյգերուն հետ, տաղաւարներու մէջ. 73. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
74. (Զոյգեր) որոնց ոչ մարդ արարած, ոչ ալ աներեւոյթ էակ մը ձեռք տուած է ատկէ առաջ. 75. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը ժխտէք:
76. (Այդպիսի դրախտի մը մէջ պիտի ապրին,) յենելով մարգագետիններու եւ գեղեցիկ գորգերու. 77. ուրեմն ձեր Տիրոջ կարողութիւններէն ո՞ր մէկը երկուքդ ալ կը դրժէք:
78. Օրհնեալ ըլլայ Տիրոջդ անունը՝ Վեհապանձ ու Փառաւորեալ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՈՒԱՔԻԱ

56. Անխուսափելի Պատահարը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Երբ անխուսափելի պատահարը պատահի- 2. ոչ մէկը պիտի կրնայ ժխտել այդ իրողութիւնը - 3. նուաստացնելով (կարգ մը անձեր) եւ բարձրացնելով (ուրիշներ)...:
4. Երբ երկիրը ցնցուի (սոսկալի) ցնցումով մը, 5. եւ լեռները փշուր փշուր ըլլան 6. այնպէս մը որ փոշիի վերածուին՝ 7. (այն ատեն) երեք դասակարգ պիտի ըլլաք (երեք խումբերու պիտի բաժնուիք):
8. Այսպէս ուրեմն, աջակողմեան դասը (առաջինիներու խումբը). ի՞նչ է աջակողմեան դասը, 9. եւ ձախակողմեան դասը (չարերու խումբը). ի՞նչ է ձախակողմեան դասը, 10. ու յառաջադէմերը, որոնք սկիզբէն յառաջացան (հաւատքով եւ բարի արարքներով):
11. Այս վերջինները (միշտ) Աստուծոյ մօտիկ էին: 12. Երանութեան պարտէզներու մէջ (պիտի ապրին).13. մեծ մասամբ հին ժամանակուայ մարդիկ, 14. բայց քիչ մըն ալ վերջին ժամանակուայ մարդիկ: 15. (Իրենք պիտի բազմին) իրար մօտ դրուած օթոցներու վրայ, 16. յենելով ատոնց ու իրար դիմաց (սիրալիր նստած): 17. Անմահ երիտասարդներ պիտի ծառայեն իրենց 18. գաւաթներով ու կուժերով, եւ գաւաթ մըն ալ լեցուն աղբիւրէ մը, 19. որ ոչ մտքերնին կ՚ամպոտէ եւ ոչ ալ կը գինովցնէ. 20. եւ որեւէ պտուղ որ իրենք կ՚ընտրեն, 21. ու որեւէ թռչունի միս որ իրենք կը փափաքին (պիտի ունենան):
22. Եւ (իրենց հետ պիտի ըլլան) անարատ կողակիցներ՝ ամենագեղեցիկ աչքերով. 23. նման պատեանի մէջ պահուած մարգարիտներու:
24. (Այս պիտի ըլլայ) վարձատրութիւն մը իրենց (նախկին) արարքներուն (փոխարէն):

25. Յոն անիմաստ խօսակցութիւն պիտի չլսեն, ոչ ալ մեղսալի՝ 26. այլ միայն խաղաղութեան աւետը, խաղաղութիւն:

27. Գալով աջակողմեան դասին. ի՞նչ է աջակողմեաններու (առաքինիներու պարագան):

28. (Անոնք ալ պիտի գտնուին) պտղատու ծառերու մէջ 29. ու ծաղկած լոբիներու 30. եւ տարածուն շուքի 31. ու ցայտող ջուրերու 32. ու առատ պտուղներու, 33. որոնք ոչ պիտի սպառին եւ ոչ ալ անհասանելի (դառնան):

34. (Իրենց հետ պիտի ըլլան) վսեմացած կողակիցներ. 35. քանի տես, Մենք վերանորոգուած կեանքով մը պիտի հաստատենք զիրենք 36. ու կոյսերու վերածած, 37. սիրալիր ու համապատասխան (իրարու):

38. (Այսպէս պիտի ըլլայ) աջակողմեաններու վիճակը. 39. շատ մը հին ժամանակուան մարդոցմէ 40. եւ շատ մը վերջին ժամանակուան:

41. Գալով ձախակողմեան դասուն. ի՞նչ է ձախակողմեան (մեղաւոր, չար խումբի) պարագան:

42. (Անոնք պիտի գտնուին) կիզիչ քամիներու եւ այրող յուսահատութեան մէջ, 43. եւ սեւ մուխերու շուքին տակ՝ 44. որոնք ոչ կը զովացնեն, ոչ ալ կ'ազդուրեն: 45. Քանի նկատի առէք, նախապէս իրենք զիրենք միայն հաճոյքներու տուած էին, 46. ու յամառօրէն ահռելի մեղքերու մէջ թաղուած, 47. եւ կ'ըսէին. «Ի՞նչ է. մեռնելէ ետք երբ հող ու ոսկոր դարձած ենք, յարութի՞ւն պիտի առնենք. 48. մեր նախահայրե՞րն ալ (մեռելներէն դուրս պիտի գան)»:

49. Ըսէ՛. «Իրապէս, ըլլայ նախկինները եւ ըլլայ վերջին ժամանակուան մարդիկը, 50. բոլորն ալ միասնաբար պիտի հաւաքուին որոշ ժամ մը, Օրուայ մը ընթացքին, որ գիտցուած է (միայն Աստուած գիտէ այդ Օրը): 51. Եւ յետոյ ով մոլորածներ ու (ճշմարտութիւնը) դրժողներ, 52. դուք պիտի ուտէք մահացու ծառէն (զաղղում) 53. ու փորերնիդ անով պիտի լեցնէք 54. եւ պիտի խմէք այրող յուսահատութիւնը՝ 55. ինչպէս որ ծարաւ ուղտը կը խմէ...»:

56. Իրենց բարի գալուստը այս է՝ Դատաստանի Օրը:

57. Մենք է որ ստեղծած ենք ձեզ. ինչո՞ւ այս իրողութիւնը չէք ընդունիր:

58. Նկատի առա՞ծ էք այդ (սերմը եւ կամ հաւկիթը), որ կ'արձակէք. 59. դո՞ւք է որ կը ստեղծէք զայն, թէ ոչ Մենք ենք անոր ստեղծիչը:

60. Մենք տնօրինած ենք որ մահը (միշտ ներկայ) ըլլայ ձեր միջեւ. բայց ոչ մէկ բան կարող է արգելք ըլլալ Մեզի 61. որ փոխենք ձեր գոյութեան բնութիւնը ու վերահաստատենք ձեզ այնպիսի ձեւով մը, որ ծանօթ չէ ձեզի: 62. (Քանի) արդէն գիտակից էք ձեր առաջին գոյութեան ձեւին մասին. ինչո՞ւ ուրեմն (Մեզ) չէք մտաբերեր:

63. Արդեօք նկատի առա՞ծ էք հունտը, որ հողին վրայ կը թափէք: 64. Դո՞ւք է որ կը պատճառէք անոր աճումը, թէ չէ Մենք պատճառած ենք այդ աճումը: 65. Եթէ Մենք կամենայինք, իսկապէս թեփի կը վերածէինք զայն. իսկ դուք զարմացած (պիտի տրտնջէիք). 66. «Իրապէս կործանած ենք: 67. Ոչ. բայց մենք զրկուած ենք (մեր կենսամիջոցէն)»:

68. Երբեք նկատի առա՞ծ էք ջուրը որ կը խմէք: 69. Դո՞ւք է որ ամպերէն վար պատճառած էք որ իջնեն, թէ ոչ Մենք պատճառած ենք անոր էջքը: 70. Եթէ կամենայինք, կրնայինք զայն դառնացնել (փոխան անոյշ ջուրի). ինչո՞ւ ուրեմն շնորհակալ չէք ըլլար (Մեզի):

71. Երբեք նկատի առա՞ծ էք կրակը որ կը վառէք: 72. Դո՞ւք է որ գոյացուցած էք անոր ծառը, թէ ոչ Մենք հաստատած ենք զայն: 73. Մենք զայն ըրած ենք (Մեզ) յիշելու միջոց մը, եւ հանգստութիւն մը բոլոր անոնց, որոնք կորսուած եւ անօթի են ամայութեան մէջ:

74. Փառաբանէ ուրեմն Յզօր Տիրոջդ անունը:

75. Ո՛չ. վկայութեան կը կանչեմ աստղերու դիրքերը (ծիրերու մէջ դառնալը). 76. եւ տեսէք, այս խիստ վաւերական վկայութիւն մըն է՝ եթէ միայն գիտակցէիք անոր:.77. Իրապէս, ասիկա ազնուական Ընթերցում մըն է, 78. որ լաւ պաշտպանուած (անաղաւաղելի) գրութիւն մըն է, 79. զոր միմիայն անարատ (սրտով) մարդիկ կարող են շօշափել (հասկնալ եւ օգուտ քաղել). 80. էջք (յայտնութիւն) մըն է տիեզերքի Տիրոջմէն:

81. Այսպիսի զեկուցո՞ւմ մըն է որ կ'արհամարհէք, 82. եւ այս ճշմարտութիւնը սուտ կոչելը ձեր առօրեայ հացի՞ն (սննդառութեան) վերածած էք:

83. Ինչո՞ւ ուրեմն, երբ (մահամերձ անձի մը վերջին շունչը) կոկորդին հասնի, 84. (անզօր) կը դիտէք 85. մինչ Մենք աւելի մօտ ենք իրեն քան դուք, թէպէտ դուք չէք տեսներ (Մեզ). 86. ինչո՞ւ ուրեմն, եթէ դուք (կը խորհիք թէ) Մեզմէ կախեալ չէք, 87. կարող չէք վերադարձնել այդ (մարող կեանքը)՝ եթէ դուք էք ճշմարտախօսները:

88. (Բոլորդ ալ մահկանացու էք)։ Հիմա (երբ մեկը մահանայ), եթէ Աստուծոյ մօտիկ անձ մըն է (յառաջադէմ խմբակէն), 89. ուրախութիւն, հանգարտութիւն եւ երանութեան պարտէզ մը (կը սպասէ իրեն յաջորդ կեանքին)։
90. Եւ եթէ առաքինի անձ մըն է (առաքինիներու, աջակողմեան դասէն), 91. «Խաղաղութիւն քեզի (դուն ալ) առաքինիներէն ես», (պիտի ըսուի իրեն)։
92. Բայց եթէ պատահի որ, ճշմարտութիւնը ժխտողներէն (ձախակողմեան դասէն) մէկն է, եւ (այդպիսով) մոլորած մը, 93. պիտի ունենայ այրող յուսահատութիւն 94. եւ բոցավառ կրակի ջերմութիւնը (յաջորդ կեանքի ընթացքին)։
95. Այս է բացարձակ իրողութիւնը։
96. Փառաբանէ ուրեմն Հզօր Տիրոջդ անունը։

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՀԱՏԻՏ

57. Երկաթ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Աստուած կը փառաբանեն ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. քանի Ինք է Հզօրը, Իմաստունը։
2. Իրեն կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը. կեանք կու տայ եւ մահ. եւ Ինք Ամենակարող է։
3. Ինք է Առաջինը ու Վերջինը, եւ Ինք է Տեսանելին (Իր գոյութիւնը ակնյայտ է Իր ստեղծագործութեամբ) ու Անտեսանելին. եւ Ինք Ամենագէտ է։
4. Ինք է որ ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը վեց օրէն ու բազմած Իր գահին վրայ։
Ինք գիտէ ամէն ինչ որ կը թափանցէ (մուտք կը գործէ) հողին մէջ եւ ամէն ինչ որ դուրս կու գայ անկէ, ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ էջք կ՚ունենայ երկինքէն եւ ամէն ինչ որ հոն (երկինք) կը բարձրանայ։
Ինք ձեզի հետ է, ուր որ ալ ըլլաք. եւ Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ։
5. Իրեն կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի իշխանութիւնը. եւ ամէն ինչ Աստուծոյ կը վերադառնայ (ամէն հարց Իրեն կը վերաբերի, քանի Ինք է ամէն ինչի աղբիւրը)։
6. Ինք գիշերը կ՚երկարէ կրճատելով ցերեկը, ու ցերեկը կ՚երկարէ կարճեցնելով գիշերը. եւ Ինք գիտէ ամէն ինչ որ (մարդոց) սրտերը (միտքերը) կը պարփակեն։
7. Հաւատք ընծայեցէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին, ու բաժին հանեցէք ուրիշներու այն ինչքերէն, որոնք Ինք ժառանգ տուած է ձեզի (ձեր խնամակալութեան յանձնած է). քանի ձեզմէ անոնք որոնք հաւատք կ՚ընծայեն եւ ուրիշներու բաժին կը հանեն, մեծ վարձատրութիւն մը պիտի ունենան։
8. Եւ ինչո՞ւ պիտի չհաւատաք Աստուծոյ, երբ Առաքեալը ձեզ կը հրաւիրէ որ հաւատք ընծայէք ձեր Տիրոջ։ Արդէն (ձեր գոյութիւնը, տրամաբանութիւնը եւ դատողութիւնը վկայութիւն մըն են Իր գոյութեան եւ ուրեմն) ձեր խոստումը առած է Ան։ (Ինչո՞ւ պիտի չհաւատաք Աստուծոյ,) եթէ կարող էք հաւատալու (որեւէ բանի) (տես. 7.172)։
9. Ինք է որ վերէն յստակ պատգամներ կը պարգեւէ Իր ծառային՝ խոր մթութենէ դէպի լոյս առաջնորդելու ձեզ. քանի տեսէք, Աստուած Կարեկցող է ձեզի, Ողորմած։
10. Եւ ինչո՞ւ բաժին պիտի չհանէք ուրիշներու, Աստուծոյ սիրոյն, երբ երկինքներու եւ երկրի ժառանգութիւնը Աստուծոյ կը պատկանի։
Նոյն աստիճանի (մակարդակի) չեն ձեզմէ անոնք, որոնք Յաղթանակէն (Մեքքա քաղաքի նուաճումէն) առաջ իրենց քսակը բացին ու պատերազմեցան (Աստուծոյ սիրոյն). անոնք աստիճանաբար աւելի բարձր են անոնցմէ, որոնք (Յաղթանակէն) ետք իրենց քսակը բացին ու պատերազմեցան. թէպէտ Աստուած բոլորին ալ (որոնք ջանք կը թափեն Իր սիրոյն) լաւագոյնը խոստացաւ։ Եւ Աստուած ձեր բոլոր արարքներէն Տեղեակ է։
11. Ո՞վ է որ Աստուծոյ փոխ պիտի տայ բարիք մը, որ Ինք կրկնապատիկ պիտի փոխհատուցէ. քանի այդպիսիներ հոյակապ վարձատրութիւն մը պիտի ունենան 12. այն Օրը, երբ դուն պիտի տեսնես բոլոր հաւատացեալ մարդիկն ու կիները, իրենց լուսաւորութիւնը սփռելով դէպի առաջ ու դէպի աջ, (ու իրենց պիտի ըսուի) «Բարի լուր մը ձեզի այսօր. (ահաւասիկ) ջրառատ պարտէզներ . ձեր մնայուն բնակարանը։ Այս է, ա՛յս գերագոյն յաղթանակը»։

13. Այն Օրը կեղծաւորներ, մարդիկ եւ կիներ, պիտի ըսեն հաւատացեալներուն. «Մեզի սպասեցէք. ձեր լոյսէն նշոյլ մը ունենանք»: Իրենց պիտի ըսուի. «Ետեւ դարձէք եւ (ձեր) լոյսը փնտռեցէք».

Այն ատեն պարիսպ մը պիտի բարձրացուի իրենց միջեւ, որ դուռ մը պիտի ունենայ. դռնէն ներս պիտի ըլլայ գթասիրութիւն, իսկ դուրսի կողմը՝ տանջանք:

14. (Դուրս մնացողներ) պիտի կանչեն (ներս եղողներուն). «Ձեզի հետ չէի՞նք»: Միւսները պիտի պատասխանեն. «Այդպէս էր. բայց դուք փորձութիւններու զիջելով գայթակղեցաք, եւ տարակոյսի մէջ էիք (հաւատքի առնչութեամբ), ու կասկած ունէիք (յարութեան մասին). նաեւ ձեր ցանկութիւնները հրապուրեցին ձեզ մինչեւ որ Աստուծոյ տնօրինած հրամանը (ձեր մահը) վրայ հասաւ. քանի Աստուծոյ մասին ձեր խաբկանքները մոլորեցին ձեզ: 15. Եւ ուրեմն, ոչ մէկ փրկագին պիտի ընդունուի այսօր ձեզմէ, ոչ ալ անոնցմէ, որոնք (բացայայտ) կ'ուրանային ճշմարիտը: Ձեր բնակարանը կրակն է. այդ է ձեր ապաստանը. ի՜նչ թշուառ նպատակակէտ»:

16. Ժամանակը չէ՞ այլեւս որ բոլոր հաւատք ընծայողներու սրտերը (էութիւնը) խոնարհի զգան Աստուծոյ յիշատակով եւ բոլոր այն ճշմարտութեամբ՝ որ վերէն էջք ունեցաւ (յայտնուեցաւ), որպէսզի չըլլան նման անոնց, որոնց նախապէս շնորհուած է Գիրքը (յայտնութիւնը), եւ որոնց սրտերը կարծրացած են ժամանակի ընթացքին եւ շատեր անբարոյ դարձած:

17. (Բայց) գիտցէք թէ Աստուած կը վերակենդանացնէ այն հողը, որ մեռած է (կարող է քարսիրտ մարդոց սրտերը արթնցնել):

Իսկապէս Մեր պատգամները պարզած ենք ձեզի, որպէսզի տրամաբանէք (ձեզի շնորհուած խելքը օգտագործէք):

18. Իրապէս, մարդիկ եւ կիներ, որոնք ճշմարտութիւնը կ'ընդունին (եւ կամ բարերար են), ու այսպէսով Աստուծոյ բարիք փոխ կու տան՝ կրկնակի պիտի փոխհատուցուին, ու հոյակապ վարձատրութիւն մը պիտի ունենան (յաջորդ կեանքին): 19. Քանի անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն Աստուծոյ եւ Իր առաքեալներուն, անոնք են, իրենք են ճշմարտութիւնը վեր պահողները ու (այդպէսով) վկայութիւն տուողները Աստուծոյ առաջ: Անոնք պիտի ունենան իրենց վարձատրութիւնն ու լոյսը. իսկ Մեր պատգամները ուրացողներն ու ստողները պիտի դառնան դժոխքի բնակիչները:

20. Գիտցէք թէ աշխարհի կեանքը խաղ մըն է, եւ զբօսանք մը ու ցուցադրութիւն, ինչպէս եւ իրարու միջեւ պարծանքի մրցակցութիւն եւ ինչքերու դիզում ու զաւակներու բազմացում:

Ասիկա (այս կեանքը) նման է անձրեւի մը, որու պատճառած աճումը հաճոյք կու տայ սերմանողին. ապա, այդ (ցանքը) կը թառամի ու կը տեսնես ատոր դեղնիլը ու ի վերջոյ, փոշի կը դառնայ:

Բայց յաջորդ կեանքը ունի սոսկալի տանջանք եւ ներում ու գոհացում Աստուծմէ. քանի այս աշխարհի կեանքը պարզապէս խաբկանքի վայելքն է:

21. Մրցակցեցէք իրար հետ, արժանանալու ձեր Տիրոջ ներման, ինչպէս եւ դրախտի մը, որու տարածքը նման է երկնքի եւ երկրի, եւ որ պատրաստուած է անոնց համար, որոնք հաւատք կ'ընծայեն Աստուծոյ եւ Իր առաքեալներուն: Այսպէս է Աստուծոյ շնորհը, որ Ինք կը պարգեւէ որու որ Ինք կամենայ. քանի Աստուած է անսահման շնորհի աղբիւրը:

22. Ոչ մէկ աղէտ կրնայ պատահիլ երկրին, ոչ ալ ձեր անձերուն, բացի որ Մեր սահմանումին մէջ արձանագրուած է այդ՝ նախքան որ գոյացնենք. իրապէս, այս բոլորը շատ պարզ է Աստուծոյ համար:

23. (Գիտակցեցէք ասոր) որպէսզի չվհատիք (աղուոր) բանի մը մասին, որ վրիպած է ձեզմէ եւ ոչ ալ (անտեղի) հրճուիք բանի մը մասին որ ստացած էք. քանի Աստուած չի սիրեր որեւէ ինքնախաբեբայ հպարտ անձ մը՝ 24. այնպիսիներ որոնք ժլատ են եւ ուրիշներու ալ ագահութիւն կը հրահանգեն:

Եւ ուրեմն, ով որ կը փախչի (այս գիտակցութենէն, պէտք է անդրադառնայ թէ) իրապէս, Աստուած միայն Ինքբաւ է. եւ ամէն գովասանք Իրեն կը պատշաճի:

25. Արդէն նախապէս առաքեցինք Մեր առաքեալները յստակ բացատրութիւններով. եւ վերէն պարգեւեցինք իրենց յայտնութիւն (Գիրք), եւ (այսպէսով) կշիռք մը (հայթայթեցինք որպէսզի կշռադատ ըլլան) ու այդպէսով արդարադատ մարդիկ դառնան. եւ Մենք վերէն պարգեւեցինք երկաթը (օգտագործելու կարողութիւնը), որու մէջ կայ ահաւոր ոյժ, ինչպէս նաեւ ձեզի ի նպաստ օգուտներ. եւ (այս բոլորը տրամադրուած է ձեզի) որպէսզի Աստուած նշանակէ ձեզմէ անոնք, որոնք զօրավիգ պիտի կանգնին Իրեն եւ Իր առաքեալներուն՝ թէպէտ Ինք Աներեւոյթ է:

Իրապէս, Աստուած Ամենազօր է, Ազօր:

26. (Այս նպատակներով) արդէն առաքեցինք Նոյն ու Աբրահամը, եւ իրենց սերունդներուն մէջ հաստատեցինք մարգարէութիւն եւ յայտնութեան գիրք. ուրեմն, իրենցմէ ոմանք շիտակ ճամբու վրայ էին, բայց շատեր՝ անքարոյ:
27. Յետոյ (Աբրահամի եւ Նոյի) քայլերուն հետեւցուցինք Մեր (միւս) առաքեալները, եւ (ժամանակի ընթացքին) հետեւցուցինք Յիսուսը, Մարիամի որդին, որու պարգեւեցինք Աւետարանը եւ իր հետեւորդներուն սրտերուն մէջ առաջացուցինք կարեկցութիւն ու գթասիրութիւն:
Եւ գալով վանական վարդապետութեան, իրենք է որ նախաձեռնեցին այդ. Մենք չպատուիրեցինք իրենց ատիկա: (Մենք պատուիրեցինք իրենց) միմիայն որ փնտռեն Աստուծոյ գոհացումը: Իրենք ճիշդ կերպով չհետեւեցան (իրենց նախաձեռնած վարդապետութեան). ուրեմն, իրենցմէ անոնք, որոնք հաւատք ընծայեցին՝ վարձատրեցինք, մինչ իրենցմէ շատեր բարոյազուրկ դարձան:
28. Ով հաւատք ընծայողներ. զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, եւ հաւատացէք Իր Առաքեալին եւ Ինք կրկնապատիկ շնորհ պիտի պարգեւէ ձեզի՝ տալով ձեզի լոյս մը, որու միջոցաւ պիտի քալէք եւ պիտի ներէ ձեզի (ձեր նախկին մեղքերը), քանի Աստուած Ներող է, Ողորմած:
29. Եւ նախկին յայտնութեան (Գրքի) հետեւորդներ պէտք է գիտակցին, թէ ոչ մէկ բաժին ունին Աստուծոյ պարգեւներու (մատակարարման), նկատի առնելով թէ, ամէն պարգեւ Աստուծոյ ձեռքերուն մէջ է: Ան կը շնորհէ որու որ Ինք կամենայ՝ քանի Աստուած է անսահման շնորհի աղբիւրը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՄՈՒՃԵՏԵԼԷ

58. Աղերսը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Աստուած իսկապէս լսեց խօսքերը այն տիկնոջ, որ կ'աղերսէր քեզի իր ամուսնոյն նկատմամբ, ու կը բողոքէր Աստուծոյ:
Աստուած կը լսէ ձեր երկուքին ասացուածքները (քննարկումները). իրապէս, Աստուած Լսող է, Ամենատես:
2. Ձեզմէ անոնք որ կը բաժնուին իրենց կիներէն (կռնակ կը դարձնեն, իրենց մօր նման սեպելով զանոնք), թող ի մտի ունենան, թէ իրենց մայրերը չեն անոնք. եւ ուրեմն իրենց ըսածները անտրամաբանական խօսքեր են եւ սխալ:
Բայց նկատեցէք, Աստուած իսկապէս թողութիւն կու տայ (ձեր մեղքերուն), Ներող է. 3. ուրեմն, անոնք որ կռնակ կը դարձնեն իրենց կիներուն եւ յետոյ ետ կը դառնան իրենց ըսածէն, (իրենց մեղքի քաւութեան համար) գերի մը պէտք է ազատ արձակեն՝ նախքան որ ետ իրար դպչին: Ասիկա կը քարոզուի ձեզի որ կիրարկէք, քանի Աստուած Տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:
4. Սակայն ան (մարդը) որ չի գտներ (ազատ արձակելիք գերի մը), պայման է որ երկու ամիս շարունակ ծոմապահութիւն ընէ նախքան որ դարձեալ զոյգը իրար դպչին. իսկ եթէ կարող չէ (ծոմապահ ըլլալ), պէտք է վաթսուն աղքատ կերակրէ. այսպէս է որպէսզի (փաստօրէն) հաւատք ընծայէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին:
Հիմա ասոնք են Աստուծոյ սահմանածները, եւ տանջելի տառապանք պիտի ստանան անոնք, որ կ'ուրանան իրողութիւնը (ճշմարիտը):
5. Իրապէս. անոնք որ կը դիմադրեն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին՝ պիտի նուաստանան, ինչպէս որ իրենցմէ առաջ ապրող (չար մարդիկ) նուաստացան՝ Մեր յստակ պատգամները վերէն իրենց պարգեւուելէ ետք:
Ուրեմն, ճշմարտութիւնը ուրացողներ պիտի ունենան նուաստացուցիչ տանջանք 6. այն Օրը՝ երբ Աստուած մեռելներէն յարութիւն պիտի տայ բոլորին ու որոշապէս հասկցնէ իրենց, բոլոր այն արարքները որ (նախապէս) կատարեցին. Աստուած (ամէն ինչ) հաշուի առած պիտի ըլլայ, թէպէտ իրենք կրնան մոռցած ըլլալ այդ. (քանի) Աստուած ամէն բանի վկայ է:
7. Տեղեակ չէ՞ս թէ Աստուած գիտէ ամէն ինչ որ կայ երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ:

Երբեք անձերու միջեւ ոչ մէկ գաղտնի զրոյց կրնայ գոյել առանց որ Ինք իրենց չորրորդը ըլլայ, ոչ ալ հինգ անձերու միջեւ, առանց որ Ինք իրենց վեցերորդը ըլլայ. եւ ոչ ալ ատկէ պակաս, կամ աւելի, առանց որ Ինք իրենց հետ ըլլայ՝ ուր որ ալ գտնուին: Բայց ի վերջոյ, Յարութեան Օրը, Ան պիտի տեղեկացնէ իրենց թէ ինչ ըրին. քանի իրապէս, Աստուած Ամենագէտ է:

8. Տեղեակ չե՞ս այնպիսիներէ, որոնց արգիլուած էր գաղտնի ժողովներ եւ տակաւին իրենք վերադարձան այն ինչի որ արգիլուած էր, եւ իրարու հետ դաւադրեցին մեղսալի արարքներ ու թշնամական վերաբերում՝ արհամարհելով (չհնազանդելով) Առաքեալը:

Եւ երբ որ այդպիսիներ մօտենան քեզի (ով Առաքեալ), կը բարեւեն այնպիսի խօսքերով որ Աստուած երբեք չէ արտայայտած քեզի. եւ իրենք իրենց կ'ըսեն. «Ինչո՞ւ Աստուած մեզ չի պատժեր մեր ըսած խօսքերուն համար»:

Իրենց բաժինը դժոխքն է, ուր պիտի խանձին . եւ ի՜նչ գէշ նպատակակէտ մըն է այդ:

9. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ գաղտնի ժողով կ'ունենաք, իրար հետ մի դաւադրէք մեղանչելու, թշնամութեան եւ Առաքեալին չհնազանդելու նպատակով, այլ խորհրդակցեցէք առաքինութեան եւ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ ըլլալու. եւ միշտ զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ, քանի (ի վերջոյ) Իր առաջ պիտի հաւաքուիք:

10. (Ասոնցմէ տարբեր բոլոր) գաղտնի ժողովները պարզապէս Սատանայի գործն են, որպէսզի տխրութիւն յառաջացնէ հաւատացեալներուն. սակայն ինք որեւէ ձեւով չի կրնար վնասել իրենց (տես 14.22), բացի Աստուծոյ արտօնութեամբ. ուրեմն թող Աստուծոյ ապաւինին հաւատացեալները:

11. Ով հաւատք ընծայողներ. երբ ձեզի ըսուի, «Իրարու տեղ բացէք ձեր հաւաքական կեանքի ընթացքին», բացէ՛ք այդ տեղը. (Փոխարէն), Աստուած ալ տեղ պիտի բանայ ձեզի:

Եւ երբ ձեզի ըսուի. «Վեր կացէք (բարիք մը ընելու)», ելէ՛ք. Աստուած դիրքերու պիտի բարձրացնէ ձեզմէ անոնք, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու անոնք որոնք գիտակից կը դառնան. քանի Աստուած Տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:

12. Ով հաւատացեալներ. երբ որ (մտադրէք) խորհրդակցիլ Առաքեալին հետ, այդ առթիւ նուիրատուութիւն մը ըրէք. այս ձեր բարիքին համար է եւ կը նպաստէ ձեր (ներքին) մաքրութեան: Բայց եթէ կարելիութիւն չունիք այդպէս ընելու, (գիտցէք թէ) իրապէս, Աստուած Ներող է, Ողորմած:

13. Արդեօք մտավա՞խ կը դառնաք (թէ մեղք կը գործէք), երբ չկարենաք նուիրատուութիւն մը ընել ձեր խորհրդակցութեան առիթով: Բայց եթէ չկատարէք զայն ու Աստուած Իր գթասիրութեամբ ձեզի դառնայ (օգնէ) ,կայուն պահեցէք ձեր աղօթելը եւ վճարեցէք բարեկեցութեան տուրքը, ու (այսպէսով) հնազանդեցէք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին. քանի Աստուած Տեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:

14. Չե՞ս նկատած այն մարդիկը որոնք բարեկամութիւն կ'ընեն այնպիսի մարդոց հետ, որոնք դատապարտուած են Աստուծոյ կողմէ: Այդպիսիները ոչ քեզի պէս (հաւատացեալ) են, ոչ ալ անոնց պէս (որոնք բացարձակապէս կը դժեն ճշմարտութիւնը), եւ ուրեմն կ'երդնուն սուտ բաներու, մինչ իրենք գիտեն (թէ սուտ է):

15. Այդպիսիներուն համար Աստուած սոսկալի տանջանք մը պատրաստած է: Տես. իրենց արարքները իսկապէս վատ են. 16. իրենց երդումը որպէս դիմակ (քօղ) կ'օգտագործեն ու այդպիսով ուրիշներու արգելք կը հանդիսանան Աստուծոյ ճամբուն հետեւելու. հետեւաբար, նուաստացուցիչ պատիժ պիտի կրեն: 17. Ոչ իրենց հարստութիւնը եւ ոչ ալ իրենց զաւակները օգուտ մ'ունին իրենց Աստուծոյ դէմ. իրենք սահմանուած են (դժոխքի) կրակին, որու մէջ պիտի բնակին:

18. Այն Օր երբ Աստուած իրենց միասնաբար մեռեալներէն յարութիւն տայ, պիտի երդնուն Իր առաջ՝ ինչպէս որ հիմա ձեզի կ'երդնուն, խորհելով թէ բան մը կարող են ձեռք ձգել (այս աշխարհի բարիքներէն, որ կը նախընտրեն հոգեկանէն):

Ո՛հ, իրապէս, անոնք են, իրենք են ստախօսները:

19. Սատանան տիրապետած է իրենց, եւ մոռացութեան մատնել տուած է Աստուած յիշատակելը:

Այսպիսիները Սատանայի կուսակիցներ են. ո՛հ իրապէս, իրենք են Սատանայի կուսակիցները՝ որոնք պիտի տուժեն:

20. Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին դէմ պայքար մղողներ պիտի ըլլան ամենաարհամարհելիները (Դատաստանի Օրը):

21. Աստուած այսպէս տնօրինած է. «Ես պիտի յաղթանակեմ, Ես ու Իմ առաքեալներս»:

իրապէս, Աստուած Ամենազօր է, Յզօր:
22. Չես կրնար գտնել մարդիկ, որոնք (ճշմարտապէս) կը հաւատան Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուայ (ու նոյն ատեն) սիրալիր են ոեւէ մէկու, որ պայքար կը մղէ Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին դէմ՝ նոյնիսկ եթէ անոնք ըլլան իրենց հայրերը, կամ զաւակները, կամ եղբայրները եւ կամ ալ ազգականները:
(Իրաւ հաւատացեալները) անոնք են, որոնց սրտերուն մէջ Ան դրոշմած է հաւատք եւ որոնք զօրացուցած է Իր ներշնչումով, ու որոնք Ինք պիտի ընդունի ջրառատ պարտէզներու մէջ՝ հոն ապրելու: Աստուած գոհացած է իրենցմէ եւ իրենք ալ գոհացած՝ Իրմէ: Անոնք են Աստուծոյ կուսակիցները. ո՜հ իրապէս իրենք են, Աստուծոյ կուսակիցները, որոնք պիտի յաջողին:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՅԱՇՐ

59. Յաւաքը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ՝ Աստուած կը փառաբանեն, քանի Ինք է Յզօրը, Իմաստունը:
2. Ինք է որ իրենց տուներէն դուրս դրաւ նախապէս յայտնութիւն ունեցող (Գիրք ունեցող, հրեայ) ժողովուրդէն ճշմարտութիւնը ուրացողները (Մետինէյի Պանուն Նատիր ցեղախումբը)՝ առաջին (պատերազմի) հաւաքին:
Դուք չխորհեցաք (ով հաւատացեալներ) թէ անոնք պիտի մեկնին (առանց դիմադրելու), ճիշդ ինչպէս որ իրենք ալ խորհեցան թէ իրենց ամրոցները պիտի պաշտպանեն զիրենք Աստուծմէ. սակայն Աստուած այնպէս մը մօտեցաւ իրենց, որ չէին ակնկալեր, ու վախ արծակեց իրենց սրտերուն. իրենք ալ իրենց ձեռքերով աւերեցին իրենց տուները, ինչպէս եւ հաւատացեալներու ձեռքերով:
Ուրեմն, դաս առէք, ով ըմբռնում ունեցողներ:
3. Եւ եթէ Աստուած իրենց համար արտաքսում տնօրինած չըլլար, (աւելի սաստիկ) պիտի պատժէր զիրենք երկրի վրայ. իսկ յաջորդ կեանքին իրենց վերապահուած է կրակի տանջանքը:
4. Ասպէս է, քանի իրենք իրենց կապերը խզեցին Աստուծմէ եւ Իր Առաքեալէն. եւ ով որ իր կապը կը խզէ Աստուծմէ, (թող գիտնայ թէ) Աստուած սաստիկ կը պատժէ:
5. (Իրենց պատկանող) ծառերէն ինչ որ կտրեցիք եւ կամ արմատներուն վրայ կայուն թողուցիք՝ Աստուծոյ արտօնութեամբ էր, եւ որպէսզի Ինք նուաստացնէ անքարոյական մարդիկը:
6. Սակայն (ի մտի ունեցէք). որեւէ բան որ Աստուած իրենցմէ (առնելով) Իր Առաքեալին փոխանցեց՝ դուք ոչ ձիերով, ոչ ալ հեծանիներով մասնակից եղաք ատոնց (դուք չկռուեցաք ատոնց համար, քանի իրենք յանձնուեցան). այլ Աստուած Իր առաքեալներուն տիրապետութիւն կու տայ, որու դէմ որ Ինք կամենայ. քանի Աստուած Ամենակարող է:
7. Յետեւաբար, այն ինչ որ ստացուեցաւ այդ գիւղերու բնակիչներէն, կը պատկանի Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին (որպէսզի մատակարարուին մահացած հաւատացեալներու մօտիկներուն եւ որբերուն, ու վիճակով խեղճ մարդոց ու ճամբայ ինկածներուն. եւ այդպէսով փոխն ի փոխ չ'օգտագործուին (այդ ստացուածքները) ձեզմէ անոնց կողմէ, որոնք (արդէն) ունեւոր են:
Ուրեմն, ընդունեցէք այն ինչ որ Առաքեալը կու տայ ձեզի եւ վերջ դրէք (ձեր պահանջքին)՝ այն ինչ որ ձեզմէ պահած է. եւ զգաստ եղէք Աստուծոյ հանդէպ. քանի իրապէս, Աստուած խիստ կը պատժէ:
8. (Այսպէս ուրեմն, պատերազմական ստացուածքներէն բաժին պիտի տրուի) աղքատ գաղթականներուն, որոնք լքած են իրենց տուներն ու ինչքերը, դուրս դրուելով, եւ Աստուծմէ շնորհ մը կը խնդրեն եւ Իր գոհացումը, ու զօրավիգ կը կանգնին Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին. անոնք են, իրենք են ճշմարտախօսները:
9. (Նոյնպէս բաժին պիտի տրուի այն աղքատներուն,) որոնք (գաղթական եկողներէն) առաջ պահեցին հաւատքը, եւ այդ շրջանը կը բնակէին. (անոնք) որոնք կը սիրեն դէպի իրենց

գաղթողները, եւ իրենց սրտերուն մէջ ոչ մէկ նախանձ ունին ուրիշներու տրուածէն, այլ իրենցմէ աւելի նախընտրութիւն կու տան (ուրիշներու)՝ նոյնիսկ երբ իրենք կարիքը ունենան. քանի այդպիսի անձեր, որոնք իրենց ագահութենէն կը ձերբազատուին, յաջողութիւն պիտի գտնեն:

10. Եւ ուրեմն, անոնք որ իրենցմէ վերջ կու գան (հաւատալու այս Ընթերցանութեան), կ'աղօթեն (ըսելով). «Տէրն մեր. ների՛ մեր մեղքերը՝ ինչպէս եւ հաւատքով մեզ նախորդող եղբայրներուն, եւ թոյլ մի տար որ մեր սրտերը ոխակալ դառնան հաւատացեալներու հանդէպ: Տէրն մեր. իրապէս Կարեկից ես Դուն, Ողորմած»:

11. Տեղեակ չե՞ս դուն այդ ձեւացնող (կեղծաւոր) մարդոցմէ, որոնք նախապէս յայտնութիւն (Գիրք) ստացողներուն մէջէն ճշմարտութիւնը ուրացող իրենց եղբայրներուն կ'ըսեն. «Եթէ ձեզ դուրս քշեն, մենք ալ ձեզի հետ պիտի մեկնինք, եւ երբեք պիտի չ'ենթարկուինք ձեր դէմ եղողներուն. իսկ եթէ ձեր դէմ պատերազմին, ձեզի օգնութեան պիտի հասնինք»:

Բայց Աստուած կը վկայէ թէ իրենք ստախօսներ են. 12. եթէ անոնք իսկապէս արտաքսուին, իրենք պիտի չմիանան անոնց. եւ եթէ անոնց դէմ պատերազմ հռչակուի, պիտի չգան անոնց օգնելու. եւ նոյնիսկ եթէ (փորձեն) օգնել, իրենք ալ կռնակնին պիտի դարձնեն (փախչելու համար) եւ ի վերջոյ, իրենք անօգնական պիտի մնան:

13. Ո՛չ. իրենց սրտերուն դուք աւելի վախ կ'ազդէք, քան Աստուծոյ վախը (որ պէտք է ունենան). այսպէս է, քանի ըմբռնում չունին (իրողութեան):

14. Միասնաբար պիտի չկռուին ձեզի դէմ, բացի երբ ամրապնդուած գիւղերու մէջ եւ կամ ալ պատերու ետեւ են: Իրար հանդէպ խիստ վայրագ են. կը խորհիս թէ միակամ են, սակայն իրենց սրտերը անհամերաշխ (իրար հանդէպ). այսպէս է քանի անտրամաբան մարդիկ են:

15. (Ասոնց ալ պիտի պատահի) նման իրենցմէ կարճ ժամանակ առաջ եղողներուն, որոնք համտեսեցին իրենց չար արարքներուն հետեւանքը, եւ տակաւին ցաւալի տանջանք պիտի ստանան (յաջորդ կեանքին). 16. ճիշդ ինչպէս (որ կը պատահի) երբ Սատանան մարդուն կ'ըսէ. «Ուրացի՛ր (ճշմարիտը)». բայց հազիւ թէ ուրանայ, կ'ըսէ իրեն. «Ես անպարտ եմ քեզմէ. տես, ես կը վախնամ Աստուծմէ, տիեզերքի Տիրոջմէն»:

17. Ի վերջոյ, երկուքն ալ (ուրացողներն ու կեղծաւորները) պիտի արժանանան կրակին, հոն բնակելու. քանի այսպէս է անիրաւներու փոխհատուցումը:

18. Ով հաւատացեալներ. Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք. եւ ամէն անձ թող նայի թէ ինչ ըրած է վաղուան (յաջորդ կեանքին) համար:

Եւ (անգամ մը եւս). Աստուծոյ հանդէպ զգաստ մնացէք, քանի Աստուած Քաջատեղեակ է ձեր արարքներուն. 19. եւ մի ըլլաք նման անոնց, որոնք մոռցած են Աստուած, եւ ուրեմն Ինք ալ մոռցնել տուած է իրենց անձերը (թէ ինչ բան լաւ է իրենց համար). անոնք են անքարոյականները:

20. (Դժոխքի) կրակին բնակիչները չեն կրնար հաւասար դասուիլ (դրախտի) պարտէզի բնակիչներուն. պարտէզի բնակիչները անոնք են, իրենք են որ յաղթական դուրս պիտի գան (Դատաստանի Օրը):

21. Եթէ այս Ընթերցարանը (Քուրանը) վերէն պարզեւէինք լերա մը, անպայման պիտի տեսնէիր թէ պիտի խոնարհէր, փշրուելով Աստուծոյ վախէն...: Այսպիսի օրինակներ կու տանք մարդոց, որպէսզի (սորվին) խորհիլ:

22. Ան է Աստուած որմէ ուրիշ աստուած չկայ. Միակը, որ գիտէ աներեւոյթը եւ երեւելին. Ան է Գթասիրտը, Ողորմածը:

23. Ան է Աստուած որմէ ուրիշ աստուած չկայ. Արքան, Սուրբը, Խաղաղութիւնը, Հաւատք ընծայեցնողը, Պահպանիչը, Հզօրը, Պարտադրողը, մեծարանքի (միակ) Արժանին:

Շա՜տ աւելի փառաւոր է Ան ամէն ինչէ որ բաժնեկից կը դարձնեն Իրեն:

24. Ան է Աստուած, Ստեղծիչը, Արարիչը, Ձեւ տուողը:

Կատարելութեան յատկանիշները Իրեն (միայն) կը պատշաճին:

Ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ, Աստուած կը փառաբանեն, քանի Ինք է Հզօրը, Իմաստունը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՄԹԵՀԱՆԷ

60. Քննութեան Ենթարկուածը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով հաւատացեալներ. Իմ թշնամիներս - որոնք ձեր ալ թշնամիներն են - մի ընդունիք որպէս ձեր բարեկամները, սէր ցոյց տալով իրենց՝ թէպէտ իրենք կ'ուրանան ամէն ճշմարտութիւն որ տրուած է ձեզի եւ իրենք արտաքսեցին Առաքեալը եւ ձեզ, պարզապէս, քանի դուք հաւատք կ'ընծայէք Աստուծոյ, ձեր Տիրոջ:

Եթէ (ձեր տուներէն) դուրս ելած էք, որ աշխատանք տանիք Իմ սիրոյս, ու կը տենչաք Իմ գոհացումս, (ինչո՞ւ կը բարեկամանաք) եւ գաղտնի սիրով իրենց կը հակիք. քանի Ես շատ լաւ գիտեմ ձեր բոլոր գաղտնիքները ու բացայայտ արարքները: Եւ ձեզմէ ով որ այդպէս կ'ընէ՝ արդէն շեղած է ուղիղ ճամբէն:

2. Եթէ միայն կարենային յաղթել ձեզ՝ տակաւին ձեր թշնամիները պիտի մնային, ու իրենց ձեռքերն ու լեզուները պիտի երկարէին ձեզի դէմ՝ վիրաւորելու նպատակով. քանի իրենք կը փափաքին որ դուք ալ ուրանաք ճշմարտութիւնը:

3. (Ի մտի ունեցէք թէ) նոյնիսկ ձեր ազգականները եւ ձեր զաւակները անօգուտ պիտի ըլլան ձեզի Յարութեան Օրը, (քանի այն ատեն) ձեզ առանձնաբար պիտի դատէ Ան (իւրաքանչիւրը իր վաստակին համեմատ). եւ Աստուած Ամենատես է ձեր արարքներուն:

4. Իսկապէս, լաւ օրինակ մը ունեցած էք Աբրահամով եւ իր կողքին կանգնողներով, երբ ըսին իրենց (կռապաշտ) մարդոց. «Տեսէք, մենք կը թողունք ձեզ եւ բոլոր այն բաները, որ դուք կը պաշտէք փոխան Աստուծոյ. կ'ուրանանք ճշմարտութիւնը այն ինչի որ դուք կը հաւատաք. եւ մեր ու ձեր միջեւ թշնամութիւն եւ ատելութիւն երեւան եկած է, որ պիտի տեւէ մինչեւ որ դուք Միակ Աստուծոյ հաւատաք»:

Միակ բացառութիւնը Աբրահամի խօսքն էր իր հօր. «Իսկապէս, Աստուծմէ ներում պիտի խնդրեմ քեզի համար, թէպէտեւ կարողութիւն մը չունիմ որեւէ բան ստանալու Աստուծմէ քու հաշւոյդ»:

(Աբրահամ եւ իր կողքին եղողներ այսպէս աղօթեցին). «Տէրն մեր. Քեզի ապաւինած ենք ու դէպի Քեզ կը դառնանք, քանի նպատակակէտը Դուն ես: 5. Տէրն մեր. մեզ փորձութիւն մի դարձներ անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը: Ներէ մեր մեղքերը ով Տէր, քանի Դուն ես Հզօրը, Իմաստունը»:

6. Անոնք լաւ օրինակ պէտք է ծառայեն իւրաքանչիւր անձի, որ (յոյսով եւ երկիւղածութեամբ) կը նայի դէպի Աստուած ու Վերջին Օրը: Իսկ ով որ ետ դառնայ, (թող գիտնայ թէ) Աստուած Ինքնաբաւ է, Գովելի:

7. (Բայց) կարելի է որ Աստուած սէր եւ գուրգուրանք սերմանէ ձեր եւ անոնցմէ ոմանց միջեւ, որոնց հետ (հիմա) թշնամիներ էք. քանի Աստուած Ամենակարող է եւ Աստուած Ներող է, Ողորմած:

8. Աստուած չ'արգիլեր ձեզի որ բարեկամութիւն ընէք այնպիսի (անհաւատ) մարդոց հետ որոնք, ձեր հաւատքին պատճառաւ, ձեզի հետ չեն կռուիր, ոչ ալ կ'աքսորեն ձեզ ձեր տուներէն: (Աստուած չ'արգիլեր) որ այդպիսիներուն հանդէպ ազնիւ ու արդար ըլլաք. քանի իրապէս, Աստուած կը սիրէ արդարները:

9. Աստուած միմիայն կ'արգիլէ ձեզ որ բարեկամութիւն ընէք անոնց հետ, որոնք ձեր հաւատքին պատճառաւ կը կռուին ձեզի դէմ, եւ ձեր տուներէն կ'արտաքսեն ձեզ, կամ կ'օգնեն ուրիշներու, որ ձեզ դուրս հանեն: Ուրեմն, անոնք որ կը բարեկամանան այդպիսիներու հետ, անոնք են, իրենք են անիրաւները:

10. Ով հաւատացեալներ. երբ հաւատացեալ կիներ դէպի ձեզ գաղթեն, քննութեան ենթարկեցէք զիրենք, (թէպէտ միայն) Աստուած գիտէ իրենց հաւատքը. եւ եթէ հաստատէք թէ հաւատացեալ են, ետ մի ղրկէք զիրենք ճշմարտութիւնը ուրացողներուն. այդպիսի կիներ (այլեւս) օրինական չեն այդպիսի (ուրացող) ամուսիններու, ոչ ալ այդպիսի մարդիկ օրինական են այդպիսի կիներու: Ամենայնդէպս, վերադարձուցէք իրենց այն ինչ ծախս որ ըրած են (իրենց կիներուն ամուսնական բաժինը տուած ըլլալով). եւ ապա մեղանչած պիտի չըլլաք, եթէ ամուսնանաք այդ կիներուն հետ՝ պայմանաւ որ տաք իրենց ամուսնական բաժինը:

Միւս կողմէ, ձեր ամուսնական կապերուն մի կառչիք այն կիներուն հետ, որոնք կ՚ուրանան ճշմարտութիւնը, այլ միայն պահանջեցէք այն ինչ, որ դուք ծախսած էք՝ ճիշդ ինչպէս որ իրենք իրաւունք ունին պահանջելու իրենց ծախսերը:
Այս է Աստուծոյ վճիռը. Ան ձեր միջեւ (արդարօրէն) կը դատէ. քանի Աստուած Ամենագէտ է, Իմաստուն:
11. Եւ եթէ պատահի որ ձեր կիներէն ոեւէ մէկը անցնի ճշմարտութիւնը ուրացողներուն կողմ, եւ ձեր կարգին (ձեզմէ ոմանք) վնասուին, այն ատեն դուք տուէք անոնց, որոնց կիները գացած են, այնչափով՝ որ իրենք ծախսած են. եւ զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ, որու դուք հաւատք կ՚ընծայէք:
12. Ով Մարգարէ. երբ հաւատացեալ կիներ մօտենան քեզի, հաւատարմութիւն խոստանալով թէ Աստուծոյ որեւէ բաժնեկից պիտի չկարգեն, եւ պիտի չգողնան, եւ պոռնկութիւն պիտի չընեն, եւ իրենց զաւակները պիտի չ՚սպանեն, եւ զրպարտութիւն պիտի չընեն ոչինչէն սուտ լուրեր հնարելով, եւ անհնազանդ պիտի չըլլան քեզի որեւէ պարկեշտ հարցի առնչութեամբ՝ այն ատեն ընդունէ իրենց խոստումը եւ ներում հայցէ Աստուծմէ իրենց մեղքերուն համար. քանի տես, Աստուած Ներող է, Ողորմած:
13. Ով հաւատացեալներ. մի բարեկամանաք մարդոց հետ, որոնց Աստուած դատապարտած է: Անոնք (որ բարեկամութիւն կ՚ընեն իրենց հետ) իսկապէս անյոյս են յաջորդ կեանքէն՝ ճիշդ ինչպէս որ ճշմարտութիւնը ուրացողներ անյոյս են գերեզմաններու մէջ թաղուած մարդոցմէ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՍ-ՍԱՖ

61. Շարքը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ Աստուած կը փառաբանեն. քանի Ինք է Յզօրը, Իմաստունը:
2. Ով հաւատացեալներ. ինչո՞ւ կը քարոզէք (կ՚ըսէք) բան մը որ դուք չէք ըներ: 3. Աստուծոյ մօտ մեծ զզուանք կը յառաջացնէք երբ կ՚ըսէք բան մը, որ դուք չէք գործադրեր:
4. Իրապէս, Աստուած կը սիրէ (միայն) անոնք, որոնք Իր սիրոյն կը պատերազմին մէկ շարքով՝ կարծես հաստատ կառոյց մը ըլլային:
5. (Նոյն այս իրողութիւնը ի մտի ունէր) երբ Մովսէս ըսաւ իր ժողովուրդին. «Ով ժողովուրդս. ինչո՞ւ նեղութիւն կը պատճառէք ինծի, գիտնալով հանդերձ թէ ես Աստուծմէ առաքեալ մըն եմ ձեզի (ղրկուած)»:
6. Եւ (այս դարձեալ պատահեցաւ), երբ Յիսուս, Մարիամի որդին ըսաւ. «Ով Իսրայէլի զաւակներ. տեսէք, ես Աստուծմէ առաքեալ մըն եմ ձեզի (ղրկուած), հաստատելու ճշմարտութիւնը այն ինչի որ ես ունիմ Թորայէն (Մովսէսի եղած յայտնութիւններէն) եւ աւետելու որ առաքեալ մը պիտի գայ ինձմէ ետք, որու անունն է Ահմէտ»:
Սակայն երբ (Յիսուսի աւետած) առաքեալը ներկայացաւ իրենց ճշմարտութեան ապացոյցներով, իրենք ըսին. «Ասիկա (իր տուած պատգամը) պարզապէս դիւթանք մըն է»:
7. Եւ ո՞վ կարող է աւելի անիրաւ ըլլալ այն անձէն, որ սուտ զարպարտութիւն կ՚ընէ Աստուծոյ (պատգամներուն մասին. այսինքն, ինք անձամբ կը հնարէ ատոնք, ըսելով թէ Աստուծմէ են), նկատի ունենալով որ, այդ անձը կանչուած է խաղաղօրէն յանձնուելու Իրեն:
Եւ Աստուած Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր անիրաւ մարդոց:
8. Իրենք կ՚ուզեն Աստուծոյ լոյսը իրենց բերաններով (խօսքերով) մարել. սակայն Աստուած կամեցած է Իր լոյսը կատարելապէս տարածել՝ որքան ալ ատելի ըլլայ այս ճշմարտութիւնը ուրացողներուն:
9. Ինք է որ ղրկած է Իր Առաքեալը՝ ուղղութիւնը եւ ճշմարիտ կրօնքը տարածելու (առաքելութեամբ), որպէսզի ի վերջոյ, (ճշմարիտ կրօնքը) գերակշռէ բոլոր կրօնքներու վրայ՝ որքան ալ ատելի ըլլայ այս անոնց, որոնք Աստուծոյ բաժնեկիցներ կը վերագրեն:
10. Ով հաւատք ընծայողներ. կ՚ուզէ՞ք որ ձեզի ցոյց տամ փոխանակութիւն մը, որ պիտի փրկէ ձեզ ցաւալի տանջանքէ: 11. (Նախ) կը հաւատաք Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին ու (յե-

տոյ) Աստուծոյ սիրոյն ջանք կը թափէք ձեր ինչքերով եւ ձեր անձերով. ասիկա ձեր օգտին համար է՝ եթէ միայն գիտակցէիք:

12. (Եթէ այս կիրարկէք,) Ան պիտի ներէ ձեզի ձեր մեղքերը, եւ պիտի ընդունի ձեզ ջրառատ պարտէզներու եւ աղուոր պալատներու մէջ, որոնք երանութեան դրախտի մէջ են. այս է գերագոյն յաղթանակը:

13. Եւ (ասոր կողքին, այս աշխարհի մէջ) բան մը եւս (պիտի շնորհէ ձեզի) որ դուք կը սիրէք. օգնութիւն մը Աստուծմէ եւ մօտակայ յաղթանակ մը. եւ աւետէ այս հաւատացեալներուն (ով Առաքեալ):

14. Ով հաւատացեալներ. զօրավիգ եղէք Աստուծոյ ՝ ճիշդ այնպէս երբ Յիսուս, Մարիամի որդին, ըսաւ իր աշակերտներուն. «Ո՞վ զօրավիգ պիտի ըլլայ ինծի Աստուծոյ սիրոյն». եւ աշակերտները պատասխանեցին. «Մենք զօրավիգ պիտի ըլլանք Աստուծոյ»:

Եւ ուրեմն, Իսրայէլի զաւակներէն ոմանք հաւատք ընծայեցին (Յիսուսի առաքելութեան), մինչ ուրիշներ ուրացան ճշմարտութիւնը: Ուրեմն, Մենք զօրացուցինք անոնք որ հաւատք ընծայեցին՝ իրենց թշնամիներուն դէմ, եւ անոնք դարձան գերազանցողները:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՃՈՒՄՈՒ՛Ա

62. Ուրբաթ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ Աստուած կը փառաբանեն, (քանի Ինք է) Արքան, Սուրբը, Հզօրը, Իմաստունը:

2. Ան է որ անգիր մարդոց ղրկած է առաքեալ մը, որ իրենցմէ է, հաղորդելու Իր պատգամները, եւ մաքրասիրտ դարձնելու զիրենք եւ սորվեցնելու իրենց Գիրքն ու իմաստութիւն - մինչ նախապէս, յստակ կերպով մոլորած էին - 3. եւ իրենցմէ ալ ուրիշներու (տարածելու այս պատգամը)՝ անմիջապէս որ հանդիպին անոնց. քանի Ինք է Հզօրը, Իմաստունը:

4. Այսպէս է Աստուծոյ պարգեւը. զայն կը շնորհէ որու որ կամենայ (ստանալ զայն). քանի Աստուած ունի անսահման պարգեւներ:

5. Օրինակը այն մարդոց, որոնք շնորհուեցան կրելու Թորան (Մովսէսի եղած յայտնութիւնը) եւ յետոյ չկրեցին զայն, կը նմանի իշու մը, որ գիրքերով բեռնաւորուած է (բայց չի կրնար օգուտ քաղել):

Կործանարար է օրինակը մարդոց, որոնք կը դրժեն Աստուծոյ պատգամները. քանի Աստուած Իր ուղղութիւնը չի շնորհեր այդպիսի անիրաւ մարդոց:

6. Ըսէ՛. «Ով Հրեայ կրօնքի հետեւորդներ. եթէ ձեր պնդումն է որ բոլոր ժողովուրդներէն դուք էք միայն Աստուծոյ մօտիկները, ուրեմն դուք մահը պէտք է ցանկաք՝ եթէ ձեր ըսածը ճիշդ է»:

7. Բայց երբեք պիտի չցանկան այդ, քանի (շատ լաւ գիտեն) թէ իրենց ձեռքերով ինչ արարքներ ըրած են. եւ Աստուած շատ լաւ կը ճանչնայ անիրաւները:

8. Ըսէ՛. «Տեսէք, մահը որմէ խոյս կու տաք, պիտի գտնէ ձեզ, եւ յետոյ պիտի վերադարձուիք Անոր որ գիտէ աներեւոյթն ու երեւելին եւ Ինք պիտի հասկցնէ (տեղեկացնէ) ձեզի թէ ինչ գործունէութիւն կ'ունենայիք»:

9. Ով հաւատացեալներ. երբ աղօթելու կոչ ըլլայ ուրբաթ օրը, շտապեցէք Աստուած յիշատակելու եւ թող տուէք ձեր առուծախը. այս ձեր բարիքին համար է՝ եթէ միայն գիտակցէիք:

10. Եւ երբ աղօթքը աւարտի, ազատօրէն ցրուեցէք երկրի վրայ եւ աշխատանք տարէք ձեռք ձգելու Աստուծոյ պարգեւներէն. բայց յաճախ Աստուած յիշեցէք, որպէսզի յաջողիք:

11. Տակաւին երբ մարդիկ տեղեկանան շահի աղբիւրի մը մասին եւ կամ հաճելի ժամանցի մը, դէպի հոն կը խուժեն եւ քեզ կանգնած վիճակի մէջ կը թողուն:

Ըսէ՛ (այդպիսիներուն). «Ինչ որ Աստուծոյ մօտ է, շատ աւելի լաւ է ժամանցէն եւ շահէն: Եւ Աստուած լաւագոյն հայթայթիչն է»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՆԷՖԻՔՈՒՆ

63. Փարիսեցիները (Կեղծաւոր, Երկերես)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Երբ փարիսեցիները մօտդ գան, կ'ըսեն. «Կը վկայենք թէ դուն իսկապէս Աստուծոյ Առաքեալն ես»: Բայց Աստուած գիտէ թէ դուն իրապէս Իր Առաքեալն ես. եւ Ինք կը վկայէ, թէ փարիսեցիները իսկապէս ստախօս են:

2. Անոնք իրենց երդումները կ'օգտագործեն սքողելու (ծածկելու) համար (իրենց սուտերը), եւ այսպէսով, պատճառ կը դառնան ուրիշներու, որ հեռանան Աստուծոյ ճամբէն: Իրենց արարքները իսկապէս վատ են. 3. այսպէս է, քանի նախ (կը դաւանին թէ) հաւատք ընծայած են, մինչ յետոյ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը. հետեւաբար, իրենց սրտերը դրոշմուած են, եւ ուրեմն չեն ըմբռներ (թէ ինչ է ճիշդն ու սխալը): 4. Երբ տեսնես զիրենք, իրենց արտաքին երեւոյթը կրնայ հաճելի թուիլ քեզի. եւ երբ խօսին, կը հակիս ականջ տալ թէ ինչ կ'ըսեն: (Թէպէտ ինքնավստահ երեւոյթը կու տան որ) կարծես հաստատուն տախտակներ են՝ կը խորհին թէ ամէն աղմուկ իրենց դէմ (ուղղուած) է:

Իրենք են (հաւատքի բուն) թշնամին. ուրեմն զգուշացիր իրենցմէ. Աստուած թող կործանէ զիրենք:

Ինչպէ՞ս անհոգ են. 5. քանի երբ իրենց ըսուի. «Եկէք. Աստուծոյ Առաքեալը (աղօթելով) ներում պիտի խնդրէ ձեզի համար», գլուխնին հակառակ կողմ կը դարձնեն, եւ կը տեսնես թէ ինչպէս ետ կը քաշուին (անիմաստ) հպարտանքով մը:

6. Իրենց համար նոյնն է թէ դուն ներում խնդրես իրենց համար եւ կամ չխնդրես. (ամենայնդէպս,) Աստուած պիտի չներէ իրենց. քանի Աստուած անքարոյ մարդիկ չ'առաջնորդեր:

7. Իրենք են ըսողները. «Բաժին մի հանէք (մի օգնէք) անոնց, որոնք Աստուծոյ Առաքեալին հետ են, որպէսզի (ստիպուած) լքեն զինք»:

Սակայն Աստուծոյ կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի բոլոր գանձերը. այս իրողութիւնը փարիսեցիները չեն ըմբռներ:

8. (Դարձեալ) իրենք են ըսողները. «Երբ քաղաք (Մետինէ) վերադառնանք, (Մենք) պատուական մարդիկ՝ պիտի վտարենք այդ ամենահասարակ մարդիկը»:

Սակայն ամէն պատիւ Աստուծոյ կը պատկանի, եւ (այսպէսով) Իր Առաքեալին ու (Իրեն) հաւատք ընծայողներուն. բայց փարիսեցիները անտեղեակ են ասկէ:

9. Ով հաւատացեալներ. ոչ ձեր ինչքերը եւ ոչ ալ ձեր զաւակները թող արգելք դառնան ձեզի, որ Աստուած յիշէք. քանի անոնք որ այդպէս կ'ընեն, անոնք են, իրենք են տուժողները:

10. Եւ բաժին հանեցէք ուրիշներու այն բաներէն, որ Մենք հայթայթած ենք ձեզի՝ նախքան որ մահը մօտենայ ձեզմէ ոեւէ մէկուն եւ ան ըսէ. «Տէր իմ. եթէ միայն կարճ ժամանակ մը եւս շնորհես ինծի, նուիրատուութիւն կրնամ ընել ու առաքինի դառնալ»:

11. Բայց Աստուած ոեւէ մէկուն ժամանակ չի տար՝ եթէ այդ անձին ժամը հասած է. եւ Աստուած քաջատեղեակ է ձեր բոլոր արարքներէն:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԵՂԵՊՈՆ

64. Յաշուետուութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ Աստուած կը փառաբանեն. ամէն իշխանութիւն Իրն է եւ ամէն գովք Իրեն կը պատշաճի. եւ Ինք Ամենակարող է:

2. Ինք է որ ձեզ ստեղծած է. եւ ձեր մէջ կան այնպիսիներ, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը (այս ստեղծագործութեան) եւ ձեր մէջ կան ուրիշներ, որոնք հաւատք կ'ընծայեն (ատոր): Եւ Աստուած ձեր բոլոր արարքները կը տեսնէ:

3. Ան ստեղծած է երկինքներն ու երկիրը ճշմարտապէս (որոշ նպատակով), եւ ձեզ ալ կազմած է - ու ինչ լաւ կազմած է ձեզ- եւ Իր մօտ կը կայանայ ձեր վերջնակէտը:
4. Ան գիտէ ամէն ինչ որ գոյութիւն ունի երկինքներու մէջ եւ երկրի վրայ. եւ Ան գիտէ թէ ինչ բան գաղտնի կը պահէք եւ թէ ինչ բացայայտօրէն կը կատարէք. քանի Աստուած շատ լաւ գիտէ (ձեր) սրտերու բովանդակութիւնը:
5. Դեռ չէ՞ք տեղեկացած նախկին մարդոց պատմութիւններուն, որոնք դրժեցին ճշմարտութիւնը: (Անոնք ուրացան այդ.) հետեւաբար, համտեսեցին իրենց արարքներուն թշուառ արդիւնքը. տակաւին ցաւալի տանջանք ալ պիտի ունենան (յաջորդ կեանքին): 6. Այսպէս է. քանի երբ իրենց առաքեալները ներկայացան իրենց, յստակ ապացոյցներ տալով, իրենք ըսին. «Մահկանացունե՞ր ուղղութիւն պիտի տան մեզի»: Եւ այսպէսով ուրացան ճշմարտութիւնը ու հեռացան:
Բայց Աստուած պէտք չունէր (իրենց). քանի Աստուած Բաւարար է, Գովելի:
7. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ կը պնդեն, թէ մեռելներէն յարութիւն պիտի չառնեն:
Ըսէ՛. «Այո, Տիրոջմովս կ'երդնում, թէ անշուշտ պիտի յառնաք եւ յետոյ ալ պիտի տեղեկացուիք ձեր (նախկին) գործունէութիւններուն մասին: Այս շատ պարզ է Աստուծոյ համար»:
8. Հաւատացէք ուրեմն Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին ու (յայտնութեան) այդ լոյսին, որ վերէն պարգեւած ենք: Եւ Աստուած շատ լաւ գիտէ ձեր բոլոր արարքները:
9. (Խորհեցէք) այդ Օրուան մասին, երբ բոլորդ միասնաբար պիտի ժողվէ (Վերջին) Հաւաքի Օրը, Օրը հաշուետուութեան:
Որովհետեւ, ան որ հաւատացած է Աստուծոյ եւ բարիք ըրած՝ Ան պիտի սրբէ անոր գէշ արարքները եւ ներս ընդունի զինք ջրառատ պարտէզներու մէջ, ուր յաւիտեան պիտի ապրի. այս է գերագոյն յաղթանակը: 10. Իսկ անոնք որ ուրացած են ճշմարտութիւնը եւ դրժած Մեր պատգամները՝ անոնք պիտի ըլլան կրակին բնակիչները,ատոր մէջ մնալով. եւ ի՜նչ վատ վերջաւորութիւն:
11. Ոչ մէկ աղէտ կրնայ պատահիլ (մարդու) առանց Աստուծոյ թոյլտուութեան. ուրեմն, ով որ կը հաւատայ Աստուծոյ, ինք իր սիրտը կ'ուղղէ (դէպի ճշմարտութիւն). եւ Աստուած Ամենագէտ է:
12. Ուշադիր եղէք ուրեմն Աստուծոյ եւ հնազանդեցէք Առաքեալին. իսկ եթէ հեռանաք, (գիտցէք թէ) Մեր Առաքեալին միակ պարտաւորութիւնն է յստակ կերպով տեղեկացնել այս պատգամը. 13. Աստուած. Իրմէ ուրիշ աստուած չկայ:
Ուրեմն, Աստուծոյ թող ապաւինին հաւատացեալները:
14. Ով հաւատացեալներ. ձեր կողակիցներէն եւ զաւակներէն ոմանք հակառակորդ են ձեզի. ուրեմն, զգոյշ եղէք իրենց հանդէպ: Սակայն եթէ ներէք (իրենց սխալները), ու համբերութեամբ զիջիք՝ նկատի առէք թէ, Աստուած ալ Ներող է, Ողորմած:
15. Ձեր ինչքերը եւ ձեր զաւակները պարզապէս փորձութիւն մըն են (ատոնց միջոցաւ կը փորձուիք), մինչ Աստուած հիանալի վարձատրութիւն ունի: 16. Ուրեմն, զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ ըսելով ձեր լաւագոյնը, եւ մտիկ ըրէք ու հնազանդեցէք (Իրեն): Բաժին հանեցէք ուրիշներու՝ ձեր օգտին համար է. քանի անոնք որ կը ձերբազատուին իրենց անձնական ագահութենէն, անոնք են, իրենք են որ պիտի յաջողին:
17. Երբ Աստուծոյ աղուոր փոխառութիւն մը ըսէք՝ Ան բազմապատիկը կը վերադարձնէ ձեզի, ու կը ներէ ձեր մեղքերը. քանի Աստուած Գնահատող է, Մեղմ, 18. գիտէ աներեւոյթը եւ երեւելին. (Ինք է) Հզօրը, Իմաստունը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱԼԱՔ

65. Ամուսնալուծում

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ով Մարգարէ. երբ դուք (ձեզմէ մէկը) կ'ամուսնալուծէք (ձեր ամուսնութիւնը ու կ'արձակէք) ձեր կիները, հաշուի առէք իրենց սպասման որոշ ժամանակը (տես 2.228 եւ 229). եւ հաշուեցէք այդ ժամանակը (ուշադրութեամբ) ու զգաստ եղէք հանդէպ Աստուծոյ, ձեր Տիրոջ:
Իրենց տուներէն մի վտարէք զիրենք. ոչ ալ թող դուրս դրուին, բացի երբ ակնյայտ անբարոյականութիւն մը ըրած են:

Ասոնք են ուրեմն Աստուծոյ հարկադրած սահմանները. եւ ով որ ոտնահարէ Աստուծոյ սահմանները, ինկապէս ինք իր դէմ մեղանչած կ'ըլլայ. (քանի ով մարդ արարած,) դուն չես գիտեր թէ այդ հարցէն ետք Աստուած կարող է տարբեր բան մը յառաջացնել:

2. Ուրեմն երբ աւարտի իրենց սպասման որոշ ժամանակը՝ բարեացակամօրէն ձեր մօտ պահեցէք զիրենք եւ կամ ալ արդարօրէն բաժնուեցէք իրենցմէ: Եւ թող ձեր մէջէն երկու արդարամիտ անձեր վկայեն (ձեր որոշումը), ինչպէս եւ դուք ալ Աստուծոյ առաջ վկայեցէք: Այսպէս կ'ուսուցուի ձեզմէ անոնց, որոնք հաւատք կ'ընծայեն Աստուծոյ եւ Վերջին Օրուան:

Եւ ոեւէ մէկը որ զգաստ է Աստուծոյ հանդէպ՝ Ան իրեն ելք մը ցոյց կու տայ (դժուարին վիճակէ), 3. եւ կը հայթայթէ իրեն այնպիսի ձեւով , որ ինք չէր ակնկալեր. եւ ով որ Աստուծոյ կ'ապաւինի, Ան բաւարար է իրեն համար:

Իրապէս, Աստուած միշտ Իր նպատակը ձեռք կը ձգէ. ինչպէս, Աստուած ամէն բանի չափ (ու սահման) դրած է:

4. Գալով ձեր այն կիներուն, որոնք դաշտանէ կտրուած են, անոնց սպասման ժամանակը - եթէ որեւէ կասկածի մէջ էք (ատոր մասին) - երեք ամիս է. իսկ անոնք, որ յղի են, անոնց սպասման ժամանակը կ'աւարտի երբ ծնունդ կու տան:

Եւ ով որ զգաստ է Աստուծոյ հանդէպ, Աստուած ալ կը դիւրացնէ իր պարագան.5. քանի այս բոլորը Աստուծոյ պատուէրն է, որ ձեզի վերէն պարգեւած է: Եւ ով որ Աստուծոյ հանդէպ զգաստ է, Ան իր մեղքերուն թողութիւն պիտի շնորհէ ու մեծապէս վարձատրէ:

6. Թոյլ տուէք կիներուն (որոնք սպասման վիճակի մէջ են) որ ապրին ճիշդ այն ձեւով որ դուք կ'ապրիք՝ ձեր կարողութեան համեմատ. եւ մի նեղէք զիրենք իրենց կեանքը դժուարացնելով: Եւ եթէ պատահի որ յղի են՝ ազատօրէն ծախսեցէք իրենց համար, մինչեւ որ ծնունդ տան. եւ եթէ կաթ տան ձեր զաւկին, վարձատրեցէք զիրենք: Իրար հետ արդարամիտ խորհրդակցեցէք (պզտիկին մասին). եւ եթէ երկուքդ ալ տեսաք թէ դժուարութիւններ կ'ունենաք, ուրիշ մէկը (ստնտու կին մը) թող սնանէ պզտիկը (հօրը հաշւոյն):

7. (Այս բոլոր պարագաներուն) լաւ վիճակ ունեցող մարդը թող ծախսէ իր կարողութեան համեմատ, իսկ քիչ կարողութիւն ունեցողը թող ծախսէ այն ինչ որ Աստուած տուած է իրեն: Աստուած Իր տուածէն աւելիով չի բեռնաւորեր ոեւէ անձ: Դժուարութենէ ետք Աստուած հեշտութիւն կը պարգեւէ:

8. Քանի՛ քանի շրջաններ արհամարհած են իրենց Տիրոջ եւ Իր առաքեալներուն պատուէրը. Մենք ալ պատասխանատու բռնած ենք զիրենք խիստ հաշիւ պահանջելով ու պատժած ենք չլսուած պատիժով մը. 9. այսպէսով համտեսած են իրենք, իրենց արարքներուն չար հետեւանքը. քանի (այս աշխարհի մէջ) իրենց արարքներուն հետեւանքը կործանում է, 10. (մինչ) Աստուած սոսկալի տանջանք մը պատրաստած է իրենց (յաջորդ կեանքին):

Ուրեմն զգաստ մնացէք Աստուծոյ հանդէպ՝ ով ըմբռնում ունեցողներ, ով հաւատացեալներ:

Արդէն Աստուած վերէն յիշատակարան մը պարգեւեց ձեզի. 11. (եւ ղրկած է) առաքեալ մը, որ ձեզի կը փոխանցէ Աստուծոյ յստակ պատգամները՝ որպէսզի խոր մթութենէ դէպի լոյս հանէ անոնք, որոնք հաւատք ընծայած են ու բարիքներ կը կատարեն:

Եւ ով որ հաւատայ Աստուծոյ ու բարիք կատարէ, զայն պիտի ընդունի ջրառատ պարտէզներու մէջ, ուր միշտ պիտի ապրի. ինչպէս, Աստուած շատ լաւ պիտի հայթայթէ իրեն:

12. Աստուած է որ ստեղծած է եօթը երկինքներ, եւ ատոնց նման ալ (ստեղծած է) երկիրը: Իր հրահանգը (կամքը) անընդհատ վերէն կ'իջնէ բոլորին ալ, որպէսզի դուք կարենաք գիտակցիլ թէ Աստուած Ամենակարող է, եւ թէ Աստուած Իր գիտութեամբ ամէն ինչ կը պարփակէ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱՀՐԻՄ

66. Արգելում

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով Մարգարէ. ինչո՞ւ կիներդ հաճեցնելու նպատակով կ'արգիլես (դուն քեզի) այն ինչ որ Աստուած օրինակացուցած է քեզի համար:

Բայց Աստուած Ներող է, Ողորմած:

2. Արդէն Աստուած պայմանագրած է ձեզի որ կոտրէք (այնպիսի) երդումներ (որոնք արդար եւ ճիշդ չեն. տես 2:224). քանի Աստուած է ձեր Տէրը, եւ Ինք է Ամենագէտը, Իմաստունը:

3. (Պատահեցաւ թէ) Մարգարէն իր կիներէն մէկուն գաղտնի տեղեկութիւն մը վստահեցաւ (տուաւ). եւ երբ կինը տարածեց այդ, Աստուած ալ գիտցուց իրեն (իր կնոջ վստահութեան խախտումը). ինք ալ (այդ տեղեկութեան) մէկ մասը ծանօթացուց (ուրիշներու) եւ ուրիշ մասեր անտեսեց: Եւ երբ այս տեղեկացուց իր տիկնոջ, տիկինը հարցուց. «Ո՞վ քեզի ըսաւ այս»: Ինք պատասխանեց. «Ինծի տեղեկացուց Ամենագէտը, ամէն ինչի Տեղեակ եղողը»:

4. (Ով Մարգարէ. ըսէ երկու կիներուդ). «Պէտք է երկուքդ ալ զղջումով դարձի գաք Աստուծոյ, քանի ձեր սրտերը շեղած են: Իսկ եթէ երկուքդ ալ դէմ կենաք (Աստուծոյ Առաքեալին, գիտցէք թէ) Աստուած է իր Պաշտպանը. եւ ուրեմն Գաբրիէլ ու բոլոր առաքինի հաւատացեալները եւ բոլոր (միւս) հրեշտակները իր օգնութեան պիտի հասնին»:

5. (Ով Մարգարէին կիները.) եթէ ինք ամուսնալուծելով արձակէ ձեզմէ ոեւէ մէկը, Աստուած կարող է ձեր փոխարէն իրեն տալ ձեզմէ աւելի լաւ կիներ. (կիներ,) որոնք Աստուծոյ կը յանձնուին, իրաւ հաւատացեալներ են, խորապէս կը նուիրուին Իրեն, դարձի կու գան (երբ մեղք գործեն), Աստուածապաշտ են, եւ շարունակ կը ծառայեն՝ ըլլան անոնք նախապէս ամուսնացած թէ կոյս:

6. Ով հաւատացեալներ. դուք ձեզ եւ ձեր շրջանակը պաշտպանեցէք այն կրակէն, որու վառելանիւթը մարդիկ ու քարեր են, եւ որու վրայ եղող հսկիչները աhռելի ու խիստ հրեշտակներ են, որոնք երբեք անհնազանդ չեն ըլլար Աստուծոյ ու կը կատարեն ինչ որ հրահանգուի իրենց:

7. Ով ճշմարտութիւնը ուրացած (մարդիկ), այսօր (Դատաստանի Օրը) անյաջող արդարացումներ մի ընէք. հիմա կը հատուցուիք ձեր արարքներուն համեմատ (որ կատարեցիք աշխարհի վրայ):

8. Ով հաւատք ընծայողներ. անկեղծ զղջումով դարձի եկէք Աստուծոյ. կարելի է թէ ձեր Տէրը պիտի ջնջէ ձեր չար արարքները եւ ձեզ պիտի ընդունի ջրառատ պարտէզներու մէջ՝ Օր մը, որու ընթացքին Աստուած պիտի չ'ամչցնէ Մարգարէն եւ անոնք որ իր հաւատքը կը բաժնեն. իրենց լոյսը պիտի սփռուի իրենց առջեւ եւ իրենց աջին. իրենք պիտի աղօթեն. «Տէրն մեր. մեր այս լոյսը մշտական փայլեցուր եւ ներէ մեզի մեր մեղքերը, քանի իրապէս, Դուն Ամենակարող ես»:

9. Ով Մարգարէ. պայքարէ ճշմարտութիւնը ուրացողներուն եւ փարիսեցիներուն դէմ ու իրենց հանդէպ անխախտ մնացիր: Եւ (եթէ դարձի չգան,) իրենց ապաստանը դժոխքը պիտի ըլլայ. եւ ի՜նչ վատ վերջաւորութիւն մըն է այդ:

10. Ճշմարտութիւնը ուրացողներուն Աստուած օրինակ մը կու տայ Նոյի կինը ու Ղովտի կինը. երկուքն ալ ամուսնացած էին Մեր երկու առաքինի ծառաներուն հետ, եւ երկուքն ալ դաւաճանեցին իրենց ամուսիններուն. եւ այս երկուքէն (ամուսիններէն) ոչ մէկը պիտի կարենայ օգնել այս երկու կիներուն, երբ իրենց պիտի ըսուի. «Մտէք կրակը բոլոր այն (մեղաւորներուն) հետ, որոնք հոն մուտք կը գործեն»:

11. Եւ հաւատք ընծայողներուն Աստուած օրինակ կու տայ Փարաւոնի կինը, երբ ան աղօթեց. «Տէրն իմ. Քու մօտդ դրախտի մէջ տուն մը կառուցէ ինծի, եւ զիս փրկէ Փարաւոնէն եւ իր արարքներէն, ու ազատէ զիս անիրաւ մարդոցմէ»:

12. (Նոյնպէս օրինակ) Մարիամը, Իմրանի աղջիկը, որ իր կուսութիւնը պահպանեց. հետեւաբար, Մեր հոգիէն փչեցինք անոր (որ իր արգանդին մէջ էր), եւ ինք (Մարիամ) ընդունեց ճշմարտութիւնը իր Տիրոջ խօսքերուն եւ յայտնութիւններուն. իրաւ նուիրուած մըն էր:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒԼՔ

67. Տիրապետութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Օրհնեալ ըլլայ Ան, որու ձեռքերուն մէջ կը կայանայ ամէն տիրապետութիւն (իշխանութիւն), քանի Ինք Ամենակարող է. 2. Ան որ ստեղծած է մահը, ինչպէս եւ կեանքը, որպէսզի կարենայ փորձել ձեզ (եւ այսպէսով ցոյց տայ թէ) ով լաւագոյն վարուեցալակերպն ունի, եւ (անդրադարձնէ ձեզ թէ) Ինք է Հզօրը, Ներողը:

3. (Օրինեալ ըլլայ Ան,) որ ստեղծած է եօթը ներդաշնակ երկինքներ. ոչ մէկ թերութիւն կրնաս տեսնել Ողորմած Աստուծոյ ստեղծագործութեան մէջ: Անգամ մը եւս յառէ նայուածքդ. կրնա՞ս թերութիւն մը տեսնել:

4. Այո, կրկին եւ կրկին նայէ. քու տեսողութիւնդ շշմած եւ բոլորովին սպառած քեզի պիտի վերադառնայ...:

5. Երկրին մօտիկ երկինքը զարդարած ենք լամբերով (փայլուն աստղերով. տես 37:6), եւ զանոնք դարձուցած ենք սատանաներու փուճ ենթադրութիւններու նիւթ (աստագուշակներու անհիմն կարծիքներ). եւ իրենց համար պատրաստած ենք բոցերու պատիժը՝ 6. քանի անոնք որ (այսպէսով) կ'ուրանան իրենց Տէրը, պիտի ունենան դժոխքի տանջանքը. եւ ի՜նչ վատ վախճան մըն է (այդ):

7. Այդ ժամանակ որ շպրտուինատոր (կրակին) մէջ, պիտի լսեն ատոր հեւքը, երբ եռալով կը փրփրի, 8. կարծես կատաղի կերպով կը պայթի. ամէն անգամ որ (այդպիսի մեղաւորներու) խումբ մը նետուի ատոր մէջ, ատոր պահակները հարց պիտի տան իրենց. «Ձեզի ազդարարող մը չէ՞ ներկայացած երբեք»:

9. Անոնք պիտի պատասխանեն. «Այո, ազդարարող մը ներկայացաւ մեզի, բայց մենք դրժեցինք զինք ըսելով. "Աստուած վերէն ոչ մէկ բան յայտնեց. դուք (ինքնակոչ ազդարարներ) շատ գէշ պատրանքի մէջ կորսուած էք պարզապէս" »: 10. Եւ պիտի շարունակեն. «Եթէ միայն լսէինք (զիրենք), եւ կամ պարզապէս տրամաբանէինք՝ այս բոցին բնակիչ պիտի չդառնայինք»:

11. Այսպէս պիտի գիտակցին իրենց մեղքերուն. ուրեմն, հեռու թող մնան բոցին բնակիչները:

12. (Ասոր դիմաց) անոնք որ կ'երկիւղին իրենց Տիրոջմէն - թէպէտ աներեւոյթ է Ան- , պիտի ստանան ներում եւ մեծ վարձատրութիւն մը:

13. (Ով մարդ արարածներ.) կ'ուզէք գաղտնի պահեցէք ձեր խօսքերը եւ կամ բարձրաձայն արտայայտուեցէք. Ան կատարելապէս գիտէ ձեր սրտերուն պարունակութիւնը:

14. Ինչպէ՞ս կարելի է (ամէն ինչ) Ստեղծողը (ամէն ինչ) չգիտնայ. քանի Ինք է Ճնորհալին, Տեղեակը: 15. Ինք է որ երկիրը ենթարկած է ձեզի (ապրիլը դիւրացուցած է երկրի վրայ). գացէք ուրեմն ատոր տարբեր շրջանները ու կերէք Իր հայթայթած սնունդէն. բայց (ի մտի ունեցէք թէ) դէպի Իրեն պիտի յառնաք:

16. Կրնա՞ք երբեք ապահով զգալ, թէ Ան որ երկինքն է թոյլ պիտի չտայ որ երկիրը, երբ շարժի, կուլ չտայ ձեզ:

17. Եւ կամ երբեք կրնա՞ք ապագով զգալ, թէ Ան որ երկինքն է փոթորիկ մը պիտի չարձակէ ձեր վրայ, որու հետեւանքով պիտի գիտնաք, թէ ինչ (ճիշդ) է Իմ ազդարարութիւնս: 18. Եւ խկապէս նախկին մարդոցմէ շատեր չընդունեցին (Իմ ազդարարութիւններս). ու ի՜նչ ահռելի էր (զիրենք) դրժելս:

19. Արդեօք չե՞ն նկատած իրենցմէ վեր եղող թռչունները, որոնք իրենց թեւերը կը տարածեն ու ետ կը հաւաքեն. Գթասիրտ Աստուծմէ զատ ոչ մէկը բարձր կը պահէ զիրենք. քանի իրապէս, Ան ոչ մէկ բան անտեսած է (ամէն ինչ նկատողութեան առած է):

20. Գթասիրտ Աստուծմէ զատ կա՞յ մէկը, որ պաշտպան ըլլայ ձեզի ու կարենայ օգնել (վտանգի դէմ):

Անոնք որ կ'ուրանան այս ճշմարտութիւնը, պարզապէս կորսուած են ինքնախաբէութեամբ:

21. Կամ կա՞յ արդեօք ուրիշ մէկը, որ կարենայ սնունդ հայթայթել ձեզի, եթէ Ինք կասեցնէ Իր հայթայթումը:

Ո՛չ. բայց իրենք (որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը) յամառօրէն ու զոռոզութեամբ կ'արհամարհեն (Աստուծոյ պատգամները) եւ փախուստ կու տան (Իրմէ):

22. Եւ սակայն ան որ երեսը գետին յառած կը քալէ, աւելի լա՞ւ ուղղուած է՝ քան ան որ ուղիղ կանգնած կը քալէ շիտակ ճամբու մը վրայ:

23. Ըսէ՛. «Ան ձեզ գոյացուցած ու շնորհած է ձեր լսողութիւնը, տեսողութիւնը եւ սրտերը (զգալու եւ խորհելու կարողութիւն). շատ քիչ անգամ երախտագէտ կ'ըլլաք (Իրեն)»:

24. Ըսէ՛. «Ան է որ ձեզ բազմացուցած է երկրի վրայ, եւ (ի վերջոյ) Իր մօտ պիտի հաւաքուիք (յարութեամբ)»:

25. Իրենք (միայն) կը հարցնեն. «Ե՞րբ է այս խոստումին իրականացումը. (պատասխան տուէք ասոր ով հաւատք ունեցողներ,) եթէ ճշմարտախօս էք»:

26. Ըսէ՛. «Ատոր գիտութիւնը Աստուծոյ հետ է միմիայն, իսկ ես պարզապէս ազդարար մըն եմ»: 27. Բայց ի վերջոյ, երբ տեսնեն թէ մօտ է ատոր իրականացումը, ճշմարտու-

թիւնը ուրացողներու դէմքերը պիտի խոժոռին, եւ իրենց պիտի ըսուի. «Ասիկա է այդ (յարութիւնը), որու դուք (ծաղրական) հրաւէր կ'ուղղէիք»:
28. Ըսէ՛. «Ի՞նչ կը խորհիք. կամ Աստուած կը կործանէ զիս եւ իմ հետեւորդներս եւ կամ ալ կը գթայ մեզի. կա՞յ մէկը, որ կրնայ պաշտպանել ճշմարտութիւնը ուրացողները սոսկալի տանջանքէ (յաջորդ կեանքին)»:
29. Ըսէ՛. «Ան է Գթասիրտը. Իրեն հաւատք ընծայած ենք ու Իրեն ապաւինած. եւ ժամանակի ընթացքին պիտի գիտնաք թէ մեզմէ ով որոշապէս սխալներու մէջ կորսուած էր»:
30. Ըսէ՛. «Ի՞նչ կը խորհիք. եթէ յանկարծ ձեր բոլոր ջուրը հողի տակ աներեւութանար, ո՞վ (բացի Աստուծմէ) կարող էր ջուր հայթայթել ձեզի աղբիւրէ մը»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՂԱԼԷՄ

68. Գրիչը

Անունով Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ն: Նկատողութեան առէք գրիչը, եւ ինչ որ կը գրեն (ատոր միջոցաւ):
2. Դուն, քու Տիրոջդ շնորհով, խելագար մը չես (ով Առաքեալ). 3. եւ իրապէս, անսակարկ պիտի վարձատրուիս. 4. քանի տես, վսեմ բնոյթ մ'ունիս. 5. եւ (օր մը) պիտի տեսնես ու (քեզ հիմա ծաղրանքի առնողներն ալ) պիտի տեսնեն, 6. թէ ձեր բոլորէն ով տրամաբանութենէ զուրկ է:
7. Իրապէս, Տէրդ միայն շատ լաւ գիտէ թէ ով մոլորած է Իր ճամբէն, ինչպէս նաեւ միայն Ինք գիտէ թէ ովքեր գտած են ուղիղ ճամբան:
8. Ուրեմն, տեղի մի տար ճշմարտութիւնը դրժողներու (քմահաճոյքներուն). 9. իրենք պիտի ուզէին որ զիջիս (իրենց փափաքներուն), որպէսզի իրենք ալ զիջին (քեզի):
10. Առաւել եւս, տեղի մի տար արհամարհելի երդուեալի, 11. (եւ կամ) զրպարտիչի, որ հոս ու հոն կը բամբասէ, 12. (կամ) բարիք արգիլողի, (կամ) թշնամութիւն դրդող մեղաւորի, 13. (կամ) անգութի որ ագահ է եւ բոլորովին անօգուտ (ուրիշ մարդոց):
14. Արդեօք ինչքեր եւ զաւակներ ունենալուն համա՞ր է, 15. որ երբ Մեր պատգամները հաղորդուին, կ'ըսէ. «Հին ժամանակուան առասպելներ (են ասոնք)»:
16. Անջնջելի դրոշմով մը պիտի խայտառակենք զինք (դունչէն պիտի խանձենք):
17. Տես, (այդպիսի մեղաւորներ) կը փորձենք, ինչպէս որ փորձեցինք պարտէզի մը տէրերը, որոնք երդում ըրին, թէ յաջորդ օր պտուղները որոշած են քաղել՝ 18. առանց զիջելու (Աստուծոյ կամքին). 19. հետեւաբար, քու Տիրոջմէդ այցելութիւն մը դրկուեցաւ այդ (պարտէզին), երբ իրենք քնացած էին, 20. եւ մինչեւ առաւօտ արդէն հնձուած պարտէզի կերպարանք ստացաւ:
21. Առաւօտուն, երբ արթնցան իրարու ձայն տուին. 22. «Կանուխ գացէք ձեր բերքին, եթէ կ'ուզէք քաղել պտուղը»:
23. Այսպէս, ճամբայ ինկան իրարու փսփսալով. 24. «Այսօր, (անակնկալ կերպով) աղքատ մը պիտի չմտնէ հոն»: 25. եւ կանուխէն գացին, հաստատ իրենց որոշման:
26. Բայց երբ հասան (պարտէզ, ու նկատեցին վիճակը), բացագանչեցին. «Ճամբան շուարցուցած ենք»: 27. Եւ յետոյ «Ո՛չ. մենք է որ զրկուած ենք»:
28. Իրենց մէջ գտնուող ամենափափկանկատ անձը ըսաւ. «Չըսի՞ ձեզի, թէ ինչու չէք փառաբաներ Աստուած»:
29. Պատասխանեցին. «Փառաւորեալ է մեր Տէրը. իրապէս, մենք անիրաւ էինք»: 30. Ապա, սկսան իրար այպանել. 31 յետոյ ըսին. «Վայ մեզի. իրական ամբարտաւան դարձած էինք. 32. կարող է մեր Տէրը այդ (պարտէզէն) աւելի լաւը տալ մեզի, քանի յոյսով Իրեն կը դառնանք»:
33. Այսպէս է (այս աշխարհի փորձութեանց) տանջանքը. սակայն շատ աւելի մեծ պիտի ըլլայ յաջորդ կեանքի տանջանքը, եթէ միայն գիտնային այդ. 34. քանի տես, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղող մարդոց համար (միայն) կան երանութեան պարտէզներ, իրենց Տիրոջ մօտ: 35. Թէ չէ արդեօք (Մեզի) յանձնուածներուն նոյն վերաբերմո՞ւնքը ցոյց պիտի տանք՝ ճիշդ ինչպէս (որ պիտի վարուինք) մեղքի մէջ կորսուածներու հետ: 36. Ի՞նչ տարօրինակ էք. ինչի՞ վրայ կը հիմնէք ձեր դատողութիւնը:

37. Կամ արդեօք ձեզի յատուկ գի՞րք (յայտնութիւն) մը ունիք որ կը սերտէք, 38. եւ որու մէջ կը գտնէք այն ինչ որ դուք կ'ուզէք գտնել:
39. Կամ ալ արդեօք վաւերական խոստո՞ւմ մը ստացած էք, որ Մեզ կը պարտաւորէ մինչեւ Յարութեան Օրը՝ թէ ինչ որ դուք վճռէք, (ձեր իրաւունքն է):
40. Հարցուր իրենց թէ իրենցմէ ո՞վ կը հաստատէ (կ'երաշխաւորէ) այս:
41. Արդեօք (իրենց գաղափարներուն) բաժնեկիցնե՞ր ունին. եթէ ըսածնին ճիշդ է, թող յայտնաբերեն իրենց բաժնեկիցները:
42. Օր մը իրենց էութիւնը պիտի մերկացուի մինչեւ սրունքի ոսկոր, եւ երբ պիտի կանչուին որ երկրպագեն (Աստուծոյ)՝ պիտի չկարողանան ընել այդ. 43. աչքերնին գետին յառած, նուաստացումէ պիտի ընկճուին, քանի նախապէս կանչուած էին երկրպագելու, երբ տակաւին (ողջ) առողջ էին:
44. Ուրեմն, առանձին թողուր Զիս այնպիսիներու հետ, որոնք կը դրժեն այս (Աստուծոյ) խօսքը. աստիճանաբար պիտի խոնարհեցնենք զիրենք այնպիսի ձեւով մը, որ պիտի չհասկնան ատոր պատահիլը.45. քանի թէպէտ արժամանակեայ ազատ թողում զիրենք, Իմ ծրագիրս շատ հաստատ է:
46. Կամ արդեօք (վախ ունին) թէ իրենցմէ վարձատրութի՞ւն մը կը պահանջես, եւ ուրեմն պարտքի տակ կը մնա՞ն (եթէ քեզ մտիկ ընեն):
47. Կամ ալ (կը խորհին թէ) աներեւոյթը իրենց ըմբռնողութեան մէ՞ջ է, եւ ուրեմն կրնան արձանագրե՞լ այդ: 48. Հետեւաբար, համբերութեամբ կրէ Տիրոջդ կամեցածը, եւ մի ըլլար նման կէտ ձուկի մարդուն (Յովնանին), որ աղաղակեց բարկութեան տեղի տալով: 49. (Եւ յիշէ,) եթէ իր Տիրոջմէն շնորհ չ'ստանար, պիտի շպրտուէր այդ դատարկ ծովեզերքը՝ նուաստացած վիճակի մէջ. 50. բայց իր Տէրը ընտրած էր զինք եւ առաքինի անձի մը վերածւց:
51. (Համբերէ.) թէպէտ ճշմարտութիւնը ուրացողներ իրենց նայուածքներով պիտի ուզէն սայթաքեցնել քեզ, երբ լսեն այս յիշատակարանը, եւ (թէպէտ) կ'ըսեն. «Տեսէք, ինք անկասկած խելագար մըն է»:
52. (Համբերէ.) քանի այս պատգամը միմիայն յիշեցում մըն է բոլոր մարդոց (տիեզերքին):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՀԱՔՔԱ

69. Իրողութիւնը:

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Իրողութիւնը:
2. Ի՞նչ է իրողութիւնը: 3. Եւ ինչ բան քեզի հասկնալի պիտի դարձնէ իրողութիւնը (Յարութեան Օրը եւ Դատաստանը):
4. Դամուտի եւ Աատի (ցեղախումբերը) դրժեցին (թէ իրենք կրնան դէմ յանդիման գալ) յանկարծակի աղէտին (Վերջին Ժամուն):
5. Դամուտի պարագային, անոնք կործանեցան կատաղի հովի փոթորիկով մը, 7. որ Ան կամեցաւ իրենց դէմ եօթ գիշեր եւ ութ ցերեկ անընդհատ: Ուրեմն, պիտի տեսնէիր, թէ ինչպէս մարդիկը արմաւենիներու պարպուած բուներու պէս գետնահար կ'ըլլային: 8. Հիմա կը տեսնե՞ս իրենցմէ ոեւէ մնացորդ (հետք, վերապրող):
9. Եւ Փարաւոնն ալ կար ու (շատեր) որ իրմէ առաջ ապրած էին, ինչպէս նաեւ խորտակուած քաղաքները (Սոդոմ եւ Գոմոր) ու (բոլորն ալ) մեղքերու մէջ թաղուած 10. եւ ըմբոստացած իրենց Տիրոջ առաքեալներուն դէմ. հետեւաբար, Ան (պատասխանատու) բռնեց զիրենք, սոսկալի խիստ սեղմումով (պատիժով) մը:
11. Նկատեցէք թէ երբ ջուրերը յորդեցան (Նոյի ջրհեղեղով), Մենք է որ ձեզ (ձեր նախահայրերը) կրեցինք այդ տապանին մէջ, 12. որպէսզի ձեզի համար յիշատակելի պատահար մը դարձնենք զայն, ու թէ ամէն արթուն ականջ (ունեցող անձ) նկատողութեան առնէ:
13. (Խորհեցէք) ուրեմն երբ (Դատաստանի) փողը մէկ պայթումով պիտի հնչէ 14. ու վերանան երկիրն ու լեռները եւ մէկ հարուածով փշրուին՝ 15. այն Օրն է որ իրողութիւնը պիտի պատահի. 16. եւ պիտի բացուի երկինքը՝ քանի այդ Օր թուլակազմ դարձած պիտի ըլլայ, 17.

եւ հրեշտակներ պիտի երեւին կողմերէն. իրենց վերեւ ութը հատը այն Օր պիտի կրեն Տիրոջդ գահը:

18. Այդ Օր երեւան պիտի բերուիք (դատուելու). ամենագաղտնի արարքնիդ որ կատարած էք, պահուած պիտի չմնայ: 19. Ուրեմն, ով որ իր Գիրքը ունենայ իր աջ ձեռքը, (այսինքն առաքինի եղած անձը) պիտի ըսէ. «Բոլորդ ալ եկէք, կարդացէք իմ արձանագրութիւնս (վիճակացոյցս): 20. Տեսէք, ես միշտ գիտէի թէ հաշիւ պիտի տամ». 21. հետեւաբար, գոհացուցիչ կեանք մը պիտի ունենայ՝ 22. վսեմ պարտէզի մը մէջ, 23. որու պտուղները դիւրաքաղ են:

24. (Այդպիսիներուն պիտի ըսուի). «Գոհունակութեամբ կերէք ու խմեցէք ձեր նախկին արարքներուն փոխարէն՝ զորոնք կատարեցիք անցեալի օրերուն (կեանքի ընթացքին)»:

25. Իսկ ով որ իր գիրքը ունենայ իր ձախ ձեռքին (այսինքն անիրաւութիւններ ըրած է), պիտի ըսէ. «Ո՜հ, երանի այս արձանագրութիւնս ստացած չըլլայի, 26. եւ ոչ ալ գիտնայի իմ այս հաշիւս: 27. Ո՜հ, երանի (իմ մահս) վերջնական ըլլար: 28. Ոչ մէկ օգուտ ունեցան ինծի իմ ինչքերս. 29. նոյնիսկ հեղինակութիւնս ոչնչացած է»:

30. (Այդպիսիներուն համար պիտի հրահանգուի). «Առէք եւ շղթայեցէք զինք, 31. յետոյ դժոխք հասցուցէք 32. ու եօթանասուն կանգուն երկար շղթայի մը ամրացուցէք. 33. քանի տեսէք, հաւատք չ'ընծայեց Յզօր Աստուծոյ, 34. եւ հարկաւորանքը չ'զգաց աղքատը կերակրելու. 35. ուրեմն, ոչ մէկ բարեկամ ունի հոս այսօր, 36. եւ ոչ ալ որեւէ ճաշ՝ բացի աղբէ 37. որ միմիայն մեղաւորները կը ճաշակեն»:

38. Սակայն ո՛չ. վկայութեան կը հրաւիրեմ ամէն ինչ որ կարող էք տեսնել, 39. ինչպէս նաեւ ամէն ինչ որ կարող չէք տեսնել:

40. Տեսէք, այս (Ընթերցարանը) իսկապէս ազնիւ առաքեալի մը (ներշնչուած) խօսքն է 41. եւ ոչ թէ բանաստեղծի մը - որքան ալ քիչ հաւատաք ատոր - 42. եւ ոչ ալ գուշակի մը խօսքը - որքան ալ քիչ յիշէք այդ - .43. յայտնութիւն մըն է տիեզերքի Տիրոջմէն:

44. Եթէ երբեք (այս Առաքեալը) համարձակէր Մեզի վերագրել (իր անձնական) կարգ մը ասացուածքները, 45. զինք ամուր մը պիտի բռնէինք իր աջէն 46. եւ պիտի կտրէինք իր սրտի երակը. 47. եւ ձեզմէ ոչ մէկը պիտի կարենար ազատել զինք:

48. Եւ իրապէս, այս (ընթերցարանը) յիշատակարան մըն է բոլոր զգաստ մարդոց: 49. Եւ տեսէք, Մենք լաւ գիտենք թէ ձեր մէջ կան մարդիկ, որոնք պիտի դրժեն զայն. 50. եւ սակայն այս (դրժումը)ափսոսանք պիտի դառնայ բոլոր անոնց, որոնք կ'ուրանան (այս յայտնութեան) ճշմարտութիւնը 51. քանի իրապէս, այս (Ընթերցանութիւնը) բացարձակ իրողութիւնն է:

52. Ուրեմն, փառաբանէ Յզօր Տիրոջդ անունը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄԱ՚ԱՐԷՃ

70. Վերելքի Աստիճաններ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Յարցնող մը հարց տուաւ տանջանքի մասին, որ անխուսափելիօրէն պիտի պատահի 2. ճշմարտութիւնը ուրացողներուն:

Ոչ մէկ բան կարող է կասեցնել զայն, 3. (քանի այդ կու գայ) Աստուծոյ կողմէ, որու մօտ են վերելքի աստիճանները (դէպի Իրեն բարձրանալու):

4. Յրեշտակները եւ հոգեկան ներշնչումները դէպի Իրեն պիտի բարձրանան Օրուայ մը ընթացքին՝ որու տեւողութիւնը յիսուն հազար տարի է...:

5. Յետեւաբար, դժուարութեանց համբերէ լաւ համբերութեամբ մը:

6. Տես. մարդիկ շատ երկար կը սեպեն այդ՝ 7. բայց Մենք մօտիկ կը տեսնենք:
8. (Անխուսափելին պիտի պատահի) Օր մը, երբ երկինքը պիտի դառնայ հալած մետաղի (պղինձի կամ կապարի) նման, 9. եւ լեռները պիտի դառնան բուրդի կապակի նման, 10. եւ ոչ մէկ բարեկամ հարց պիտի տայ իր բարեկամին մասին՝ 11. իրար տեսնելով հանդերձ: Այդ Օր, մեղքերով ծանրաբեռնուած ոեւէ անձ պիտի փափաքի որպէս փրկագին օգտագործել իր զաւակները, 12. իր կինը, իր եղբայրը 13. եւ իր բոլոր անմիջական շրջանակը, 14. եւ բոլոր երկրի վրայ ապրողները միասնաբար՝ պարզապէս ինքզինք ազատելու՝ (տանջանքէն):
15. Բայց ոչ (ի զուր). իրապէս պիտի բոցավառի, 16. պատռտելով իր մորթը:
17. (Բոցավառ տանջանքը) պիտի հատուցանէ բոլոր անոնց, որոնք կռնակ դարձուցին (ճշմարտութեան) ու հեռացան, 18. եւ (հարստութիւն) դիզեցին ու մթերեցին (ուրիշի բաժին չհանելով):
19. Մարդ արարածը (բնութեամբ) անհանդարտ ստեղծուած է. 20. երբ դժբախտութիւն մ'ունենայ, խուճապի կը մատնուի, 21. եւ երբ բախտաւորուի, մէկ կողմ կը քաշուի (անձնասիրութեամբ կը պահէ ունեցածը):
22. (Այսպէս չեն վարուիր) միմիայն անոնք, որոնք (զգաստաբար Աստուծոյ դարձած) կ'աղօթեն, 23. որոնք շարունակ վառ կը պահեն իրենց աղօթքը, 24. եւ որոնց ինչքերուն մէջ գիտակցաբար իրաւասու բաժին մը կայ 25. մուրացկանին եւ զրկուածին. 26. եւ որոնք հաստատ կ'ընդունին Դատաստանի Օրուան իրողութիւնը, 27. եւ որոնք կ'երկիւղին իրենց Տիրոջ պատիժէն. 28. քանի տեսէք, ոեւէ անձ չի կրնար ինքզինք ապահով զգալ իր Տիրոջ պատիժէն. 29. եւ որոնք ի մտի ունին իրենց բարոյականը 30. ու (տեղի չեն տար իրենց իղձերուն), բացի իրենց ամուսնական զոյգերուն հետ - այսինքն անոնց, որոնց հետ օրինական իրաւունք ունին (ամուսնութեամբ) - եւ այդ պարագային, ամէն այպանումէ զերծ են. 31. մինչ ան որ կ'ուզէ անցնիլ այդ (սահմանը), այդպիսիներն են, անոնք են մեղաւորները (սահմանը խախտողները). 32. եւ որոնք վստահելի են իրենց ապահովուածներուն ու իրենց խոստումներուն հանդէպ, 35. եւ որոնք հաստատ կը մնան իրենց վկայութեան. 34. եւ որոնք (վառ կը պահեն) իրենց աղօթքը պահպանելով զայն (աշխարհային դիտաւորութիւններէ): 35. Անոնք են որ պիտի պատուուին (դրախտի) պարտէզներուն մէջ:
36. Ուրեմն ի՞նչ պատահած է այդպիսիներուն, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը, եւ շուարած կու գան ու կ'երդան դիմացդ՝ 37. մէյ մը աջէն ու մէյ մը ձախէն խռնուելով: 38. Արդեօք (այսպէս ընելով) իրենցմէ իւրաքանչիւրը կը յուսայ երանութեան պարտէ՞զ մը մտնել:
39. Երբե՛ք. քանի տեսէք, իրենք (շատ լաւ) գիտեն, թէ ինչ բանէ ստեղծած ենք զիրենք (այսինքն՝ հողէ, եւ միմիայն հոգեկան զգաստութիւնն է որ կարող է մարդ արարածը բարձրացնել իր նիւթական կազմուածքէն):
40. Բայց ո՛չ: Ես կը վկայեմ իբր Տէրը բոլոր արեւելքներու եւ բոլոր արեւմուտքներու (տես. 37:5 եւ 55:17). իրապէս, Մենք կարող ենք 41. փոխարինել զիրենք աւելի լաւ (մարդոցմով). քանի չկայ բան մը, որ արգիլէ Մեզի (կատարելու Մեր կամեցածը):
42. Ուրեմն, թոյլ տուր որ շարունակեն ենթադրել ու (անիմաստ խօսքերով) խաղալ, մինչեւ որ դէմ յանդիման գան իրենց խոստացուած (Դատաստանի) Օրուան. 43. այն Օրուան՝ երբ շտապ դուրս պիտի գան իրենց գերեզմաններէն, կարծես նպատակակէտ մը հետապնդելով, 44. գետնահար աչքերնին ու նուաստութենէ ընկճուած վիճակով. այդ Օրը որ (շարունակ) խոստացուած է իրենց (առաքեալներու միջոցաւ):

ՍՈՒՐԱԹ ՆՈՒՀ

71. Նոյ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Տեսէք, Նոյը իր ժողովուրդին առաքեցինք (ըսելով). «Զգուշացուր ժողովուրդդ, նախքան որ ցաւալի տանջանքի մը ենթարկուին»:
2. (Նոյ) ըսաւ. « Ով ժողովուրդս. ես միմիայն պարզ ազդարար մըն եմ ձեզի, (ըսելու) 3. թէ Աստուած պէտք է պաշտէք եւ զգաստ ըլլաք Իր հանդէպ: Հնազանդեցէք ինծի 4. որպէսզի կարենայ ներել ձեր կարգ մը մեղքերը, եւ դադար մը պարգեւէ ձեզի մինչեւ (Իր կողմէ) որոշուած ժամանակը. բայց նկատի առէք. երբ Աստուծոյ սահմանած ժամը հասնի, անկարելի է յետաձգել զայն՝ եթէ միայն գիտակցէիք ատոր»:

5. (ժամանակ մը ետք Նոյ) ըսաւ. «Տէր իմ. իրապէս գիշեր ցերեկ կոչ կ'ուղղեմ ժողովուրդիս, 6. բայց իմ կոչս պարզապէս ալ աւելի կը հեռացնէ զիրենք (Քեզմէ): 7. Եւ տես, երբ որ ալ կանչեցի զիրենք, որպէսզի Ներում շնորհես , իրենց մատներով ականջնին գոցեցին ու իրենց հագուստներուն տակ պահուեցան. եւ յամառեցան ու ամբարտաւան հպարտութիւն մը ունեցան: 8. Եւ տես, իրենց հրապարակաւ կոչ ըրի. 9. յետոյ իրապէս ծանուցում տուի իրենց (քարոզեցի) ու անհատապէս գաղտնի խօսեցայ, 10. ըսելով. "Ձեր Տիրոջմէն Ներում խնդրեցէք ձեր մեղքերուն, քանի իրապէս Ան Ներող է: 11. Ան առատօրէն երկնային օրհնութիւններ պիտի տեղացնէ ձեզի, 12. եւ ինչքերով ու զաւակներով պիտի օժտէ ձեզ, ինչպէս նաեւ պարտէզներ ու հոսող ջուրեր պիտի պարգեւէ: 13. Ի՞նչ ունիք որ չէք կարող դիմաւորել Աստուծոյ վեհութիւնը, 14. մանաւանդ որ, Ինք տարբեր փուլերով ստեղծած է ձեզ: 15. Չէ՞ք տեսներ թէ ինչպէս Աստուած ստեղծած է եօթը երկինքներ, որոնք կատարելապէս ներդաշնակ են իրարու, 16. եւ անոնց միջեւ զետեղած է լուսինը իբրեւ լոյս (ցոլացնող) ու արեւը իբրեւ ջահ (լոյսի աղբիւր): 17. Եւ Աստուած բոյսի նման աճեցուցած է ձեզ հողէն. յետոյ ձեզ անոր պիտի վերադարձնէ (մահուամբ). 18. եւ (ի վերջոյ), անկէ պիտի դուրս բերէ ձեզ յարութեամբ: 19. Նաեւ Աստուած գորգի նման երկիրը տարածած է ձեզի, 20. որպէսզի կարենաք քալել հոն՝ լայն ուղիներու վրայ" »:

21. Նոյ շարունակեց. «Տէր իմ. տես, անոնք հակառակեցան ինծի ու հետեւեցան այնպիսի մարդոց, որոնց ինչքերն ու զաւակները աւելիով կործանման կ'առաջնորդեն զիրենք, 22. եւ որոնք մեծ անարգանք յօրինած են (Քեզի դէմ) 23. ըսելով. "Մի լքէք ձեր աստուածները. չլքէք Ուատտը, ոչ ալ Սու'ան, ոչ ալ Եաղութը եւ ոչ ալ Եա'ուքը ու Նասրը": 24. Եւ ուրեմն, շատ մը մարդոց մոլորեցուցած են. ուրեմն, թոյլ տուր որ այս անիրաւները աւելի մոլորին»:

25. Եւ ուրեմն, իրենց սխալներուն (մեղքերուն) պատճառաւ խեղդամահ եղան, եւ դատապարտուեցան (յաջորդ կեանքի) կրակին, ու չգտան մէկը, որ Աստուծմէ պաշտպանէ զիրենք:

26. Եւ Նոյ ըսաւ. «Տէր իմ. երկրի վրայ մի թողուր որեւէ ճշմարտութիւնը ուրացող. 27. քանի տես, եթէ թողուս զիրենք, իրենք պիտի մոլորեցնեն Քեզ պաշտողները, եւ ծնունդ պիտի տան միմիայն անբարոյականութեան եւ ապերախտութեան: 28. Տէր իմ. Ներում շնորհէ ինծի ու ծնողքիս, եւ բոլոր անոնց, որոնք որպէս հաւատացեալ իմ տունս մուտք կը գործեն, ինչպէս նաեւ բոլոր հաւատացեալ մարդոց ու հաւատացեալ կիներու. իսկ անիրաւները թող տուր որ յաւելեալ կործանին»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՃԻՆՆ

72. Անտես էակներ

Անունով Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ըսէ՛. «Ինծի յայտնուեցաւ, թէ անտես էակներէն խմբակ մը ականջ տուին (ու լսեցին այս Ընթերցումը) եւ ըսին. "Իրապէս, հիանալի Ընթերցում մը ունկնդրեցինք 2. որ կ'առաջնորդէ ուղղամտութեան. եւ ուրեմն, հաւատք կ'ընծայենք անոր: Այլեւս երբեք բաժնեկիցներ պիտի չկարգենք մեր Տիրոջ, 3. քանի (գիտակցեցանք) թէ մեր Տիրոջ մեծարանքը (վսեմութիւնը) փառաւոր է. Ան երբեք կողակից մը չէ առած , ոչ ալ զաւակ մը: 4. Մեր մէջ գտնուող ստորին մարդիկ Աստուծոյ դէմ անարգանքով կ'արտայայտուին, 5. եւ ուրեմն (մենք սխալած էինք) խորհելով, թէ ոչ մարդ արարածը եւ ոչ ալ ոեւէ անտես էակ կարող էին ստել Աստուծոյ մասին: 6. Կարգ մը մարդիկ կ'ապաւինին այնպիսի անտես էակներու, որոնք աւելի կը շուարեցնեն զիրենք, 7. եւ ինչպէս որ դուք խորհած էիք, իրենք ալ կը կարծեն, թէ Աստուած ոեւէ մէկը պիտի չ'ուղարկէ այլեւս (որպէս առաքեալ):8.Եւ երկինքն ալ շօշափեցինք (փորձեցինք մեկնաբանել աստղաբաշխութեամբ), սակայն տեսանք թէ լի է հզօր պահակներով եւ բոցերով (պահպանուած է ներխուժողներու դէմ. այսինքն, մեր ըմբռնումէն եւ կարողութենէն դուրս է). 9. հակառակ ասոր, նստելով մտիկ կ'ընէինք անոր մասին, եւ ոեւէ մէկը որ (հիմա) կը փորձէ մտիկ ընել (հասկնալու, նոյնպէս) պիտի տեսնէ, թէ զինք դիմաւորող բոց մը կայ:

10. « "Չիմա չենք գիտեր թէ դժբախտութի՞ւն նախատեսուած է երկրի վրայ ապրող էակներուն համար, թէ չէ իրենց Տիրոջ կամքն է զգաստութիւն շնորհել իրենց. 11. ինչպէս որ (չենք գիտեր թէ ինչո՞ւ) մեզմէ ոմանք առաքինի են եւ ուրիշներ չեն. միշտ հակասական ուղիներու հետեւած ենք:

12. « "Չիմա գիտակցեցանք թէ, կարելի չէ երկրի վրայ խոյս տալ Աստուծմէ (երբ կեանք ունինք), եւ ոչ ալ (կեանքէն) փախչելով: 13. Ուրեմն, երբ լսեցինք ուղղութեան (Իր այս կոչը), հաւատք ընծայեցինք. եւ ով որ հաւատք ընծայէ իր Տիրոջ՝ կորուստեան կամ անիրաւութեան վախը պէտք չունի ունենալու: 14. Մեր մէջ կան (Աստուծոյ) յանձնուածներ՝ ճիշդ ինչպէս որ կան նաեւ ետ կեցողներ (անիրաւութիւններու ենթակայ եղողներ): Ուրեմն, անոնք որ յանձնուած են Իրեն, անոնք են որ զգաստաբար ըմբռնած են ճշմարիտը. 15. իսկ ետ կեցողները իսկապէս դժոխքի վառելանիւթ են " »:

16. Ուրեմն (գիտցէք). եթէ ուղիղ ճամբու վրայ մնան, օրհնութիւններ պիտի տեղացնենք, 17. որպէսզի այդ միջոցաւ փորձենք զիրենք. քանի ով որ խոյս տայ իր Տէրը յիշատակելէ, անոր Ինք պիտի տայ խիստ տանջանք:

18. Եւ (գիտցէք), պաշտամունքը Աստուծոյ վայել է (միայն) ուրեմն, Աստուծոյ կողքին ոեւէ մէկու կոչ (աղօթք) մի ընէք:

19. Տակաւ, երբ Աստուծոյ ծառան կանգ առած կ'աղօթէ Իրեն, (ճշմարտութիւնը ուրացողներ) ամբոխով իր վրայ կ'ուզեն խուժել:

20. Ըսէ՛. «Ես միայն Տէրոջս կ'աղօթեմ, քանի Իր կողքին ոչ մէկ բաժնեկից կը կարգեմ Իրեն»:

21. Ըսէ՛. «Ես որեւէ իշխանութիւն (կարողութիւն) չունիմ ձեզի վնասելու, ոչ ալ զգաստութիւն պարգեւելու»:

22. Ըսէ՛. «Իրապէս, ոչ մէկը կրնայ զիս Աստուծմէ պաշտպանել, ոչ ալ կարող եմ ապաստան մը գտնել Իրմէ պահուըտելու 23. եթէ ձախողիմ հաղորդելու (աշխարհի, այն ինչ յայտնութիւն որ կ'ունենամ) Աստուծմէ եւ Իր պատգամներէն»:

Ան որ կ'ըմբոստանայ Աստուծոյ եւ Իր Առաքեալին դէմ՝ իրապէս պիտի արժանանայ դժոխքի կրակին, հոն մնալով միշտ:

24. (Ուրեմն, թող սպասեն) մինչեւ որ տեսնեն իրենց խոստացուածը. քանի այն ատեն պիտի գիտակցին թէ, որոնք տկար զօրավիգներ ունին եւ ամենաքիչ թիւը:

25. Ըսէ՛. «Ես չեմ գիտեր թէ ձեզի խոստացուածը մօտ է թէ ոչ Տէրս երկար ժամանակ մը որոշած է անոր համար»:

26. Ինք միայն գիտէ աներեւոյթը, եւ Ինք ոչ մէկու չի յայտներ Իր գիտութեան գաղտնիքները, 27. բացի առաքեալէ մը, որմէ գոհացած է, եւ անոր կ'ուղարկէ պաշտպան ուժեր, որպէսզի հսկեն իր կատարածներուն եւ կատարելիքներուն. 28. այսպէսով, որոշակի իրենց Տիրոջ պատգամները կը փոխանցեն. քանի (Իր գիտութեամբ) Ինք կը պարփակէ ամէն ինչ որ ունին (ըսելիք), ճիշդ ինչպէս որ Ինք ամէն ինչ մէկ առ մէկ հաշուի կ'առնէ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒԶԶԵՄՄԵԼ

73. Փաթաթուածը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով դուն փաթաթուած . 2. արթուն կեցիր գիշերով (աղօթելու)՝ բացի կարճ մասէ մը. 3. (այսինքն գիշերուան) կէսը, եւ կամ քիչ մըն ալ պակաս ատկէ, 4. եւ կամ քիչ մըն ալ աւելի. եւ (այդ ժամանակ) արտասանէ Ընթերցարանը (Քուրանը) հանդարտ ու յստակ կերպով:

5. Տես, քեզի պիտի պարգեւենք ծանրակշիռ պատգամ մը. 6. իրապէս, գիշերուան ժամերը շատ լաւ կը տպաւորեն միտքը ու շատ ազդեցիկ են խօսելու համար, 7. մինչ ցերեկուան ընթացքին շատ մը աշխատանքներ ունիս:

8. Բայց (գիշեր թէ ցերեկ) յիշէ Տիրոջդ անունը եւ նուիրաբար յանձնուիր Իրեն, 9. (որ) Տէրն է արեւելքին եւ արեւմուտքին. Իրմէ ուրիշ Աստուած չկայ. ուրեմն, ապաւինէ Իրեն որպէս Պաշտպան, 10. եւ համբերութեամբ տար այն ինչ, որ մարդիկ կ'ըսեն (քեզի դէմ), ու հանդարտօրէն հեռացիր իրենցմէ:

11. Եւ թող Զիս (որ վարուիմ) ճշմարտութիւնը դրժողներու հետ, որոնք ներկայիս կը վայելեն կեանքի օրհնութիւնները (առանց խորհելու Աստուծոյ մասին), ու քիչ մը եւս ժամանակ տուր իրենց. 12. քանի տես, Մեր մօտ են (իրենց համար պատրաստուած) կապանքները, եւ դժոխքը 13. եւ կոկորդնեն չանցնող (խեղդող) ճաշը ու ցաւալի տանջանքները:

14. (Այս բաները պիտի դիմագրաւեն) այն Օրը, երբ երկիրն ու լեռները պիտի ցնցուին, ու լեռները աւազաթումբերու նման շարժման մէջ պիտի ըլլան:

15. Տեսէք (ով մարդ արարածներ). Մենք ձեզի ուղարկած ենք առաքեալ մը, որ պիտի վկայէ ձեր առաջ, ճիշդ ինչպէս որ Փարաւոնին ալ ուղարկեցինք առաքեալ մը՝ 16. Եւ Փարաւոն ըմբոստացաւ առաքեալին դէմ, որու հետեւանքով Մենք ալ ամուր մը զսպեցինք զինք (ջախջախելով):

17. Եթէ հիմա մերժէք ընդունիլ ճշմարտութիւնը, ինչպէ՞ս ուրեմն պիտի զգաստանաք (դուք ձեզ պաշտպանէք) այն Օրը, երբ մանուկներու մազերը պիտի ալեւորին (ճերմկնան), 18. (այն Օրը) երբ երկինքը պիտի բացուի եւ Իր խոստումը (որ յարութիւն պիտի առնէք) պիտի կատարուի:

19. Իրապէս, այս յիշատակարան մըն է. ուրեմն, ով որ կամենայ թող ճամբայ մը գտնէ դէպի իր Տէրը:

20. Տես (ով Առաքեալ). քու Տէրդ գիտէ թէ դուն արթուն կը մնաս երբեմն՝ մօտաւորապէս գիշերուան երկու երրորդը, եւ կամ կէսը եւ կամ ալ մէկ երրորդը՝ քու կարգ մը հետեւորդներուդ հետ (աղօթելու): Եւ Աստուած, որ կ'որոշէ գիշերուան եւ ցերեկուան տեւողութիւնը, գիտէ թէ դուք հաշիւ չէք ըներ (չէք տրտնջար). եւ ուրեմն, Իր շնորհիով ձեզի կը դառնայ:

Հետեւաբար, արտասանեցէք Ընթերցարանէն (Քուրանէն) այնչափ մը, որ հեշտօրէն կարենաք: Ան գիտէ թէ, ձեր մէջ հիւանդներ պիտի ըլլան, եւ ուրիշներ, որոնք պիտի ճամբորդեն փնտռելով Աստուծոյ շնորհները եւ տակաւին ուրիշներ, որոնք պիտի պատերազմին Աստուծոյ սիրոյն: Արտասանեցէք (կարդացէք) ուրեմն այնչափ, որ հեշտաբար կարենաք, եւ վառ պահեցէք աղօթքը ու տուէք բարեկեցութեան տուրքը, եւ (այսպէս ընելով) աղուոր փոխատուութիւն մը ըրէք Աստուծոյ. քանի ինչ բարիք որ դուք ձեզի հիմա կատարէք՝ պիտի տեսնէք թէ Աստուծոյ մօտ աւելի լաւը պիտի ստանաք ու ալ աւելիով պիտի վարձատրուիք:

Եւ (միշտ) ներում խնդրեցէք Աստուծմէ. իրապէս Աստուած Ներող է, Ողորմած:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՏՏԱՍՍԵՐ

74. Պատմուճանով Ծածկուածը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ով դուն պատմուճանաւոր. 2. ելիր ու ազդարարէ. 3. եւ Տէրդ մեծարէ. 4. ու հագուածքդ մաքրէ. 5. եւ ապականութենէ խուսափէ. 6. ու տալով՝ շահ մի ակնկալեր, 7. այլ Տիրոջդ դառնալով համբերէ:

8. Ուրեմն (զգուշացուր բոլոր մարդիկ) թէ երբ (Յարութեան) փողը հնչէ, 9. այդ շատ դժուարին Օր մը պիտի դառնայ 10. բոլոր անոնց, որոնք կ'ուրանան ճշմարտութիւնը՝ եւ ոչ հանգիստի (Օր):

11. Ազատ թող Զիս (որ վարուիմ) անոր հետ՝ որու առանձին ստեղծած եմ, 12. եւ որու հարստութեան առատ միջոցներ պարգեւած 13. ու զաւակներ որպէս (սիրոյ) վկաներ, 14. եւ որու շնորհած եմ կեանքի շատ մը դիւրութիւններ. 15. տակաւին ագահօրէն կը փափաքի որ աւելին տամ:

16. Ո՛չ, իրապէս ան յամառօրէն դէմ կը կենայ Մեր պատգամներուն. 17. ուրեմն, ես պիտի հարկադրեմ որ դժուարութեամբ վեր բարձրանայ:

18. Տես, ան կը խորհի ու կը չափէ (թէ ինչպէս հակառակի Մեր պատգամներուն). 19. չափչփելով ինքզինք կը կործանէ. 20. այ՛ո, չափչփելով ինքզինք կը կործանէ. 21. յետոյ, շուրջը կը դիտէ 22. եւ դէմքը կնճռոտած կը նայի. 23. ի վերջոյ, կռնակ կը դարձնէ (Մեր պատգամներուն) ու ամբարտաւան հպարտութիւն մը կ'ունենայ, 29. եւ կ'ըսէ. «Այս բոլորը

դիւթիչ խօսք է որ կը փոխանցուի (դարերէ ի վեր): 25. Ասիկա պարզապէս մահկանացու մարդոց խօսքն է (ոչ թէ Աստուծոյ)»:
26. Չինք դժոխքի բոցերով պիտի խանձեմ:
27. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ ինչ է դժոխքի բոցը: 28. Այդ չ'արտօներ ապրիլ եւ ոչ ալ կը թողու (մեռնիլ, ոչնչանալ), 29. այլ մարդ էակին ակնյայտ ցոյց կու տայ (իրողութիւնը):
30. Անոր վերեւ կան տասնըինը (զօրութիւններ). 31. քանի (դժոխքի) կրակին՝ հրեշտակներէ դուրս ոչ մէկ պատասխանատու կարգած ենք եւ իրենց թիւը չենք կարգած բացի փորձութենէ անոնց համար, որոնք կ'ուրանան ճշմարիտը, որպէսզի նախապէս յայտնութիւն ստացողներ կարենան համոզուիլ (այս յայտնութեան ճշմարտութեան). եւ անոնք որ հաւատք ընծայած են (աւոր), կարենան հաւատքով աւելի զօրանալ. եւ թէ նախկին յայտնութեան ինչպէս եւ (աւոր) հաւատք ընծայողներ կարենան ձերբազատուիլ ամէն կասկածէ. եւ թէ անոնք, որոնց սրտերը հիւանդութիւն ունին (կէս-կատար կը հաւատան) ինչպէս եւ ուրացողներ հարց տան. «Աստուած ի՞նչ ըսել կ'ուզէ այս օրինակով»:
Այսպէս է որ Աստուած թոյլ կու տայ մոլորիլ անոր՝ որ կը կամենայ (մոլորիլ), եւ կ'ուղղէ ան՝ որ կը կամենայ (ուղղուիլ):
Եւ ոչ մէկը չի կրնար հասկնալ Տիրոջ զօրութիւնները բացի Իրմէ. եւ ասիկա միմիայն յիշատակարան մըն է մահկանացու մարդուն:
32. Ո՛չ. բայց նկատեցէք լուսինը. 33. եւ նկատեցէք գիշերը, երբ այդ կը նահանջէ 34. ու առաւօտը, երբ կը բացուի:
35. Իրապէս, (այս բնական երեւոյթներուն նման) ամենամեծ (երեւոյթներէն մէկն) է (դժոխքի կրակը) - 36. իբրեւ ազդարարութիւն մահկանացու մարդու - 37. ձեզմէ իւրաքանչիւրին՝ եթէ կը կամենայ առաջ գալ թէ ետ կենալ:
38. Իւրաքանչիւր անձ իր վաստակին պատանդն է (Դատաստանի Օր, ըրած չարիքիդ պարտաւոր ես), 39. բացի աջակողմեաններէն (առաքինիներէն), 40. որոնք պիտի ըլլան (դրախտի) պարտէզներու մէջ, հարցնելով 41. մեղքի մէջ կորսուածներու. 42. «Ի՞նչ բանը ձեզ բերած է դժոխքի կրակին մէջ»:
43. Անոնք պիտի պատասխանեն. «Մենք աղօթող չէինք, 44. ոչ ալ աղքատը կերակրեցինք. 45. ու տարուած էինք մեղքերու մէջ տարուողներու հետ. 46. եւ Դատաստանի Օրուան գոյութիւնը կը դրժէինք, 47. մինչեւ որ անտարակոյս (մահը) պատահեցաւ մեզի»:
48. Եւ ուրեմն, ոչ մէկ օգուտ չէր կրնար ունենալ իրենց բարեխօսի մը միջնորդութիւնը:
49. Ուրեմն ի՞նչ պատահած է իրենց որ յիշատակարանէն խոյս կու տան 50. կարծես սարսափահար էշեր ըլլային 51. որոնք կը փախչէին առիւծէ մը:
52. Այ'ո, իրենցմէ իւրաքանչիւրը կ'ուզէ որ իր առաջ տարածուին յայտնութիւններ: 53. Բայց ոչ. իրենք չեն (հաւատար եւ ուրեմն չեն) վախնար յաջորդ կեանքէն:
54. Ո՛չ, իրապէս այս յիշատակարան մըն է 55. եւ ով որ կամենայ կը յիշէ:
56. Բայց իրենք (որ չեն հաւատար յաջորդ կեանքին) պիտի չյիշեն՝ բացի եթէ Աստուած կամենայ. Ինք է աղբիւրը զգաստութեան, եւ աղբիւրը ներման:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԻՅԱՄԱ

75. Յարութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ո՛չ. վկայութեան կը կանչեմ Յարութեան Օրը:
2. Բայց ոչ. վկայութեան կը կանչեմ մարդ արարածի մեղադրող (յանդիմանող) խղճմտանքը:
3. Արդեօք մարդ արարածը կը խորհի թէ կարող չե՞նք (հատուցանել իրեն, ու) իր ոսկորները դարձեալ միացնել:
4. Այ'ո, իսկապէս կարող ենք նոյնիսկ իր մատնածայրերը ամբողջացնել:
5. Սակայն մարդը կը նախընտրէ ուրանալ այն ինչ որ իր առաջ կը կանգնի (ու ծաղրական) 6. հարց կու տայ. «Ե՞րբ պիտի պատահի Յարութեան Օրը»:
7. Սակայն (այդ Օր), երբ տեսողութիւնը ապշահար դառնայ 8. եւ լուսինը մթնի 9. ու արեւն ու լուսինը միացուին՝ 10. այդ Օր պիտի ըսէ. «Կա՞յ փախուստի տեղ մը»:

11. Բայց ո՛չ. ապաստան չկայ (քեզի, ով մարդ): 12. Տիրոջդ մօտ պիտի յանգիս այդ Օր: 13. Այդ Օր մարդ արարածին պիտի ծանուցուի, թէ ինչ բան կատարած է եւ ինչ բան անկատար թողած.14. բայց ոչ. մարդ արարածը ինք իր դէմ ականատես վկայ պիտի ըլլայ՝ 15. նոյնիսկ եթէ պատրուակներով ինքզինք քօղազերծէ:

16. Լեզուդ մի արագացներ շտապելու (կրկնութիւնը յայտնութեան բառերուն. Քուրանի արտասանութեան). 17. քանի տես, Մենք է որ պիտի հաւաքենք զայն (քու սրտիդ մէջ) եւ պատճառենք որ կարդացուի (ինչպէս որ հարկ է կարդալ):

18. Այսպէս, երբ Մենք կ'արտասանենք զայն, դուն (ուշադրութեամբ) հետեւիր բառերուն. 19. եւ յետոյ տես, Մենք յստակ կերպով պիտի բացատրենք զայն:

20. Բայց ո՛չ, դուք կը սիրէք այս անցողակի կեանքը 21. եւ չէք խորհիր յաջորդ կեանքի մասին:

22. Կարգ մը դէմքեր պիտի պայծառանան (Յարութեան) այդ Օրը, 23. նայուածքնին ուղղելով դէպի իրենց Տէրը. 24. մինչ ուրիշ դէմքեր պիտի խոժոռին, 25. գիտակցելով թէ ճնշիչ պատուհաս մը պիտի դիմագրաւեն:

26. Բայց ոչ, երբ (մահամերձ անձին վերջին շունչը) հասնի կոկորդին, 27. եւ ըսուի. «Կա՞յ հրաշագործ մը (որ ազատէ զինք)»-28. մինչ ինք գիտէ թէ այս է բաժանումը 29. եւ մահուան ճիրաններուն մէջ է- 30. այն ատեն կը հարկադրուի դառնալ դէպի Տէրդ:

31. (Թէպէտ այդ դարձը անօգուտ է այլեւս) քանի (նախապէս) չընդունեց ճշմարիտը եւ ոչ ալ աղօթեց, 32. այլ հակառակը՝ դրժեց (ճշմարիտը) ու հեռացաւ (ատկէ) 33. եւ ամբարտաւանօրէն վերադարձաւ իր նմաններուն:

34. (Ով մարդ արարած. վերջին ժամերդ) մօտ են քեզի եւ աւելի կը մօտենան. 35. ապա, շատ աւելի կը մօտենան քեզի եւ աւելի մօտ:

36. Արդեօք մարդ արարածը կը կարծէ թէ իր վիճակի՞ն պիտի ձգուի (առանց պատասխանատուութեան իր արարքներուն հանդէպ):

37. Ինք պարզապէս ցայտող սերմի կաթիլ մը չէ՞ր 38. որ սաղմի մը վերածուեցաւ՝ եւ Ինք ստեղծեց ու ձեւաւորեց զինք, 39. եւ որմէ յառաջացուց զոյգերը, արուն եւ էգը:

40. Ուրեմն, Ինք կարող չէ՞ վերակենդանացնել մեռածը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻՆՍԷՆ

76. Մարդ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Դարերէ ի վեր մարդ արարածին չէ՞ պատահած ժամանակ մը, երբ ինք յիշատակելի բան մը չէր (իր գոյութենէն առաջ):

2. Իրապէս, Մենք է որ ստեղծած ենք մարդը - կաթիլ մը սերմէ, որ խառնուած է (կնկայ ձուին հետ) - որպէսզի փորձենք զինք (կեանքի ընթացքին). եւ ուրեմն, օժտած ենք զինք լսողութեամբ եւ տեսողութեամբ:

3. Իրապէս, Մենք ուղին ցոյց տուած ենք իրեն. (եւ իր ազատ կամքին կը մնայ ըլլալ) կամ շնորհակալ եւ կամ ապերախտ:

4. Տես, ճշմարտութիւնը ուրացողներու համար պատրաստած ենք շղթաներ եւ կապանքներ ու բոցավառ կրակ. 5. մինչ առաքինի անձեր պիտի խմեն ծաղկեբաժակէ մը.6. աղբիւր մը (օրհնութեան)՝ որմէ պիտի խմեն Աստուծոյ ծառաները եւ որ յորդառատ կը ցայտէ:

7. (Առաքինի են անոնք) որոնք կը յարգեն իրենց խոստումները ու կ'երկիւղին այն Օրէն որու չարիքը տարածուն է, 8. եւ ուտեստեղէն կը հայթայթեն աղքատին ու որբին եւ գերիին - հարց չէ թէ իրենք ալ կը սիրեն այդ - 9. (ըսելով). «Ձեզ կը կերակրենք Աստուծոյ սիրոյն. ոչ վարձատրութիւն կ'ուզենք ձեզմէ, ոչ ալ շնորհակալութիւն. 10. կ'երկիւղինք մեր Տիրոջ Դատաստանէն, որ պիտի պատահի դառն ու ճակատագրական Օր մը»:

11. Եւ ուրեմն, Աստուած պիտի պահպանէ զիրենք այդ Օրուան չարիքէն, ու շնորհէ իրենց պայծառութիւն եւ ցնծութիւն, 12. ու իրենց համբերութեան համար պիտի վարձատրէ (երանութեան) պարտէզով մը ու մետաքսեայ զգեստներով:

13. Այդ (պարտէզին) մէջ պիտի թեքին օթոցներու վրայ ու պիտի չհանդիպին (կիզիչ) արեւի, ոչ ալ (սաստիկ) ցուրտի.14. քանի (պարտէզին) շուքերը ցած պիտի ըլլան իրենց վրայ ու պտուղներն ալ դիւրաքաղելի:
15. Իրենց պիտի հրամցուի արծաթեայ ամաններով ու բիւրեղեայ գաւաթներով. 16. - բիւրեղեայ եւ արծաթեայ - որոնց չափը իրենք պիտի որոշեն:
17. Յոն պիտի հրամցուին ամենաընտիր ըմպելին՝18. աղբիւրէ մը, որ կը կոչուի սքանչելի:
19. Անմահ երիտասարդներ պիտի ծառայեն իրենց. երբ տեսնես զանոնք կը կարծես թէ տարածուած մարգարիտներ են: 20. Եւ երբ շուրջդ նայիս, պիտի տեսնես երանութիւն ու անսահման տիրապետութիւն:
21. Իրենց զգեստները պիտի ըլլան կանաչ մետաքս եւ դիպակ, ու պիտի զարդարուին արծաթ ապարանջաններով: Իրենց Տէրը պիտի հրամցնէ իրենց անխառն ըմպելի մը. 22. (ըսելով). «Այս է ձեր վարձատրութիւնը. ձեր ջանքերը գնահատելի են»:
23. Իրապէս, Մենք է որ այս ընթերցարանը (Քուրանը) քեզի վերէն պարզեւեցինք աստիճանաբար. 24. ուրեմն, համբերութեամբ սպասէ Տիրոջդ Դատաստանին ու մի հնազանդիր որեւէ դիտաւորեալ մեղաւորի եւ կամ ապերախտ անձի. 25. ու Տիրոջդ անունն ալ յիշէ առաւօտ թէ երեկոյ 26. եւ գիշերուան ընթացքին, եւ երկրպագէ Իրեն ու փառաբանէ Զինք երկար գիշերուայ ընթացքին:
27. Տես, իրենք կը սիրեն այս անցողակի կեանքը, եւ իրենց ետին կը թողուն ծանրաբեռնուած Օրուան (ամէն խորհուրդ. չեն մտածեր այդ Օրուան մասին):
28. (Իրենք չեն ընդունիր թէ) Մենք է որ ստեղծած ենք զիրենք ու զօրացուցած իրենց կազմուածքը, եւ եթէ կամենանք՝ զիրենք բոլորն ալ կը փոխանակենք իրենց նմաններով:
29. Իրապէս, այս յիշատակարան մըն է. ուրեմն, ով որ կամենայ, կարող է միջոց մը գտնել դէպի իր Տէրը:
30. Բայց դուք չէք կրնար կամենալ, բացի երբ Աստուած կամենայ (ձեզի ցոյց տալ ուղին, որ ըրած է. տես 76:3). քանի տես, Աստուած Ամենատես է, Իմաստուն: 31. Ան Իր շնորհին մէջ կ'ընդունի ով որ կամենայ (ներս մտնել). իսկ անիրաւներուն համար պատրաստած է ցաւալի տառապանք:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՐՍԵԼԷԹ

77. Առաքուած (պատգամները)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Նկատեցէք այս (պատգամները), որոնք ալիք առ ալիք առաքուած են 2. եւ յետոյ կը փոթորկին մրրիկի նման:
3. Նկատեցէք այս (պատգամները), որոնք ամէն կողմ կը տարածեն (ճշմարտութիւնը), 4. այսպէս, յստակօրէն զանազանելով (ճիշդն ու սխալը), 5. ու առաջ բերելով յիշատակարան մը, 6. որ կը տեղեկացնէ արդարանալու (միջոցները) եւ զգուշութեան (կերպերը. այսինքն, ներման խօստում եւ տանջանքի ազդարարութիւն):
7. Տեսէք, այն ինչ որ խոստացուած է ձեզի որ ակնկալէք, վստահաբար պիտի պատահի. (Յարութեան խոստումը):
8. Այսպէս. երբ աստղերը ջնջուին, 9. եւ երբ երկինքը բացուի, 10. ու երբ լեռները փոշիանան, 11. եւ երբ բոլոր առաքեալները հաւաքուին, որոշեալ ժամուն...:
12. Ի՞նչ օրուայ համար (այս բոլորը) որոշուած է: 13. Զանազանութեան Օրուան համար (ճշմարիտը սուտէն):
14. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ Զանազանութեան Օրը ինչ պիտի պատահի:
15. Այդ Օր, վա՜յ անոնց, որոնք (հիմա) կը դրժեն ճշմարիտը:
16. Նախկին (ստախօսները) չկործանեցի՞նք. 17. եւ իրենց պիտի հետեւցնենք վերջին ժամանակուան (ստախօսներն) ալ. 18. այսպէս է որ կը վարուինք մեղքերու մէջ կորսուածներու հետ:
19. Այդ Օր վայ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը:

20. Ձեզ խեղճուկ հեղուկէ մը չէ՞ որ ստեղծեցինք. 21. որ թողուցինք հաստատ (արգանդի) պաշտպանման 22. որոշուած ժամանակի մը համար:
23. Այսպէս որոշած ենք (մարդ արարածի ստեղծման բնութիւնը) եւ խսկապէս սքանչելի է Մեր որոշման ուժը:
24. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը:
25. Մենք չէ՞նք պատճառած երկիրը, որ իր մէջ բովանդակէ 26. կենդանին ու մեռեալը , 27. եւ անոր վրայ չէ՞նք զետեղած բարձրահասակ հաստատ լեռներ, ու ձեզի ալ ըմպելի անոյշ ջուր:
28. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը:
29. Առաջ գացէք դէպի այդ (յարութիւնը) որու սուտ է կ'ըսէք:
30. Գացէք դէպի շուքը (մուխը) որ երեք մաս ունի (մահ, յարութիւն եւ Դատաստան), 31. - որ ոչ մէկ (զով) շուք կու տայ եւ ոչ ալ պիտի օգնէ (կրակի) բոցին դէմ - 32. որ տեսէք՝ այրող կոճղերու նման կայծեր կ'արձակէ՝ 33. նման բոցավառ պարաններու կոյտի մը:
34. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք (հիմա) կը դրժեն ճշմարիտը. 35. այդ Օր ոչ մէկ խօսք պիտի արտայայտեն, 36. ոչ ալ պիտի արտօնուի որ արդարացումներ ընեն:
37. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը. 38. այդ Զանազանելու Օրը (երբ պիտի ըսուի իրենց). «Ձեզ միացուցած ենք նախկին (ստախօսներու) հետ. 39. եւ եթէ դուք (կը խորհիք թէ) ծրագիր մ'ունիք, փորձեցէք այդ Ինծի դէմ»:
40. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը:
41. (Անոր դիմաց) տես, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներ պիտի գտնուին (զով) շուքերու եւ աղբիւրներու մէջ 42. ինչպէս եւ (մասնակից դառնան) ինչ տեսակ պտուղ որ փափաքին. 43. (իրենց պիտի ըսուի). «Կերէք ու խմեցէք. անոյշ ըլլայ ձեզի՝ ձեր կատարած արարքներուն փոխարէն»:
44. Տես, այսպէս կը վարձատրենք բարեգործները:
45. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը:
46. Կերէք ու վայելեցէք կեանքը կարճ ժամանակի մը համար՝ ով մեղքերու մէջ կորսուածներ:
47. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը. 48. քանի երբ իրենց ըսուի, «Խոնարհեցէք (Աստուծոյ առաջ)», չեն խոնարհիր. 49. այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք (հիմա) կը դրժեն ճշմարիտը: 50. Այս աւետէն ետք, ուրիշ ի՞նչ տեղեկութեան հաւատք պիտի ընծայեն:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԵՊԷ'Ը

78. Աւետը (Բարի Լուրը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ի՞նչ բանի մասին (մարդիկ յաճախ) իրարու հարց կու տան:
2. Այդ խիստ կարեւոր աւետին (յարութեան) մասին 3. որու շուրջ անհամաձայն են:
4. Բայց ոչ, ժամանակի ընթացքին պիտի հասկնան :
5. Եւ անգամ մը եւս. բայց ոչ, ժամանակի ընթացքին պիտի հասկնան:
6. Երկիրը Մենք օրրան (հանգստարան) չըրի՞նք (ձեզի), 7. եւ լեռներն ալ (անոր) ցիցերը: 8. Եւ ձեզ զոյգ ստեղծած ենք. 9. եւ ձեզի քուն տուած ենք որպէս դադար (կեանքէ) 10. ու գիշերն ալ՝ որպէս (անոր) զգեստը 11. իսկ ցերեկն ալ ըրած ենք (որպէս խորհրդանիշ) կեանքի: 12. Եւ ձեր վերեւ կառուցած ենք եօթը հաստատ երկինքներ 13. եւ զետեղած ենք (հոն արեւը) լապտեր մը որ բոցավառ է: 14. Եւ հովէն քշուած ամպերէն առատ ջուր կը տեղացնենք 15. որպէսզի արտադրենք հատիկ, բոյս 16. եւ խիտ տերեւով պարտէզներ:
17. Իրապէս, (ճշմարիտը սուտէն) Զանազանելու Օրը որոշ ժամ ունի. 18. այդ Օր, երբ փողը հնչէ, խուռներամ պիտի ներկայանաք ՝ 19. երբ երկինքը բացուի դռներու պէս 20. ու երբ լեռները աներեւութանան, կարծես միրաժ էին:
21. (Այդ Օր) իրապէս, դժոխքը սպասման վիճակի մէջ պիտի ըլլայ (ընդունելու ճշմարտութիւնը ուրացողներ). 22. անիրաւներու բնակարանն է այդ: 23. Հոն պիտի մնան երկա՜ր ժամանակ: 24. Ոչ զովութիւն պիտի համտեսեն, ոչ ալ (ծարաւ յագեցնող) ըմպելի 25. միմիայն այրող (յուսահատութիւն) եւ սառն մթութիւն. 26. պարզապէս հատուցում մը որ յարմար է իրենց (արարքներուն):

27. Տես, իրենք չէին ակնկալեր որ հաշիւ տան, 28. ու ամենեւին դրժեցին Մեր պատգամները. 29. բայց Մենք արձանագրեցինք ամէն արարք (որ ըրած են):
30. (Եւ ուրեմն պիտի ըսենք). «Համտեսեցէք (ձեր մեղքերուն պտուղը), քանի հիմա աւելի տանջանք պիտի տանք ձեզի»:
31. Իրապէս, Աստուծոյ հանդէպ զգաստ եղողներուն համար վերապահուած է գերագոյն կատարելագործում (կատարեալ յաղթանակ).32. պարտէզներ եւ այգիներ, 33. ու հիանալի կերպով իրարու համապատասխան ընկերակիցներ 34. եւ յորդող (ուրախութեան) գաւաթ մը:
35. Անիմաստ խօսքեր պիտի չլսեն հոն (պարտէզին մէջ), ոչ ալ որեւէ սուտ:
36. (Այս բոլորը պիտի ըլլան) վարձատրութիւն մը Տիրոջմէդ, նուէր մը (Իր ուզած) հաշուով. 37. (Նուէր մը) երկինքներու եւ երկրի Տիրոջմէն՝ եւ ամէն ինչ որ կայ անոնց միջեւ. Գթասիրտ (Աստուծմէ):
Ոչ մէկը կարողութիւն պիտի ունենայ Իր դէմ ձայն հանելու 38. այդ Օր՝ երբ (մարդոց) հոգին եւ հրեշտակները շարուած ոտքի պիտի կանգնին. ոչ մէկը խօսք պիտի առնէ բացի անկէ, որու Ողորմած Աստուած արտօնութիւն պիտի տայ. եւ (իւրաքանչիւր խօսք առնող) շիտակը պիտի խօսի (միայն):
39. Այդ պիտի ըլլայ Բացարձակ Ճշմարտութեան Օրը. ուրեմն, ով որ կամենայ թող միջոց մը գտնէ դէպի իր Տէրը:
40. Իրապէս, ձեզ զգուշացուցած ենք մօտակայ տանջանքէ՝ (տանջանք) այդ Օրը, երբ մարդ արարած (յստակ) պիտի տեսնէ թէ իր ձեռքերը ինչ արարքներ գործած են, եւ երբ ճշմարիտը ուրացողը պիտի ըսէ. «Ո՜հ, երանի պարզապէս փոշի ըլլայի...»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԷԶԻԸԱԹ

79. Ծագող

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Նկատեցէք ծագող (աստղերը) որոնք ետ կը մարին, 2. ու աշխուժօրէն կը յառաջանան (իրենց ծիրերուն մէջ), 3. ու սահուն կերպով կը ծփան (անջրպետի մէջ),4. մրցակցաբար անցնելով իրար (տարբեր արագութիւններ ունին), 5. եւ այսպէսով կը կատարեն (Ստեղծիչին) հրահանգը:
6. (Այս բոլորը նկատելէ ետք, հիմա մտածեցէք) այդ Օրուան մասին, երբ շարժ մը պիտի ցնցէ (երկիրը), 7. ու ատոր պիտի հետեւին յաւելեալ (շարժեր):
8. Այդ Օր (մարդոց) սրտերը ուժգին պիտի բաբախեն, 9. եւ նայուածքները պիտի խոնարհին (դէպի գետին):
10. (Ներկայիս մարդիկ ծաղրական) հարց կու տան. «Ի՞նչ. մեր նախկին վիճա՞կը պիտի վերագտնենք՝ 11. երբ փշրուող ոսկորներու վերածուած ըլլանք»:
12. Եւ կ'աւելցնեն. «Այդպիսի առաջարկ մը անշահ է (անիմաստ է)»:
13. (Բայց թող գիտակցին թէ) այդ (Վերջին Ժամը) պիտի ըլլայ (յանկարծակի) յանդիմանական մէկ կանչ. 14. եւ ահաւասիկ իրենք կատարելապէս պիտի արթննան (իրողութեան):
15. Արդեօք ծանօթացա՞ծ ես Մովսէսի պատմութեան:
16. Երբ Տէրը կանչեց զինք Թուա սուրբ հովիտին մէջ (ըսաւ) 17. «Գնա Փարաւոնին մօտ, քանի իրապէս ամբարտաւան դարձած է, եւ ըսէ՛. "Կը փափաքի՞ս սրբուիլ. (քանի) 19. ես պատրաստ եմ քեզ առաջնորդելու Տիրոջդ, որպէսզի երկիւղիս (Իրմէ)" »:
20. Հետեւաբար, (Մովսէս գնաց Փարաւոնին եւ) ցոյց տուաւ իրեն մեծագոյն պատգամը (այսինքն՝ Աստուծոյ գթասիրութիւնը):
21. Սակայն (Փարաւոն) դրժեց զինք ու ապստամբեցաւ (ուղղութեան դէմ), 22. եւ կռնակ դարձուց Մովսէսի:
23. Յետոյ ժողվեց (իր մեծաւորները) եւ կանչեց (իր ժողովուրդը) 24. ու ըսաւ. «Ես եմ ձեր գերագոյն տէրը»:
25. Հետեւաբար, Աստուած ալ բռնեց զինք (կործանեց), որպէս ազդարարական օրինակ մը յաջորդ կեանքի, ինչպէս նաեւ այս աշխարհի:

26. Անհաւասիկ տեսէք, ասոր մէջ ինկապէս դաս մը կայ բոլոր անոնց, որոնք կ՚երկիւղին (Աստուծմէ):
27. (Ով մարդ արարածներ). ձեր ստեղծումը աւելի դժուա՞ր է երկինքէն, որ Ինք կառուցած է: 28. Բարձրացուցած է երկնակամարը եւ ներդաշնակօրէն կազմած է այդ. 29. եւ անոր գիշերը խաւարած է ու առաջ բերած ցերեկի լոյսը:
30. Եւ ատկէ ետք երկիրը, որու տուած է ընդարձակ տարածք, 31. եւ Ինք պատճառած է որ դուրս տայ իր ջուրը եւ բուսականութիւնը, 32. իսկ լեռները հաստատ կերպով խարսխած է. 33. (այս բոլորը) որպէս միջոց ձեր վայելքին ինչպէս եւ ձեր արջառներուն:
34. Եւ ուրեմն, երբ պատահի մեծագոյն պատահարը (Յարութիւնը)՝ 35. այդ Օր մարդ արարածը պիտի յիշէ իր արարքները 36. եւ դժոխքն ալ պիտի յայտնուի բոլոր անոնց, (որոնք սահմանուած են ատոր ու) պիտի տեսնեն զայն: 37. Քանի, ով որ ամբարտաւան եղած է, 38. եւ նախընտրած այս աշխարհի կեանքը (փոխան իր հոգւոյն փրկութեան), 39. անոր բնակարանը պիտի ըլլայ դժոխքը:
40. Իսկ ան որ երկիւղած է իր Տիրոջ ներկայութենէն (Աստուածավախ եղած է), եւ վերջ դրած է իր ներքին քմահաճոյքներուն՝ 41. անոր ալ բնակարանը պիտի ըլլայ դրախտը:
42. Քեզի հարց պիտի տան Վերջին Ժամուան մասին. «Երբ պիտի պատահի այդ ժամը»:
43. Դուն ինչպէ՞ս կրնաս որեւէ բան ըսել այդ մասին, 44. (որովհետեւ) միմիայն Տէրդ գիտէ վերջաւորութիւնը:
45. Դուն պարզապէս (առաքուած ես) զգուշացնելու անոնք, որոնք կ՚երկիւղին այդ պատահարէն:
46. Այդ Օրը երբ տեսնեն, (իրենց պիտի թուի թէ) կարծես երեկոյ մը ապրած ըլլան միայն... մինչեւ առաւօտի ծագումը: (Իրենց անցուցած կեանքը շատ կարճ պիտի թուի իրենց):

ՍՈՒՐԱԹ ԸԱՊԷՍԷ

80. (Դէմքը) Խոժոռեց

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Դէմքը խոժոռեց ու ետին դարձաւ 2. քանի կոյրը մօտեցաւ իրեն: 3. Բայց դուն ի՞նչ գիտես. թերեւս մաքրուած է (մեղքերէ), 4. եւ կամ իրեն յիշեցուած է (ճշմարտութիւնը), եւ ինք օգտուած է այս յիշատակարանէն:
5. Գալով այն անձին, որ կը հաւատայ թէ ինք ինքնաբաւ է, 6. դուն բոլոր ուշադրութիւնդ իրեն կու տաս, 7. թէպէտ դուն պատասխանատու չես թէ այդ անձը ծախողած է (իր մեղքերէն) մաքրուիլ. 8. իսկ ան որ ջանք թափած քեզի կը մօտենայ 9. ու (Աստուծմէ) կը վախնայ, 10. այն անձը նկատողութեան չես առներ:
11. Ո՛չ, իրապէս այս յիշատակարան մըն են. 12. ուրեմն, ով որ կամենայ կրնայ յիշել Զինք՝ 13. պատուական էջերու միջոցաւ, 14. որոնք վեհ են եւ անարատ 15. (փոխանցուած) պատգամաւորներու (առաքեալներու) ձեռքերով, 16. ազնուական եւ առաքինի:
17. Մարդ արարածը ինքզինք կը կործանէ. ինչպէ՜ս յամառօրէն կ՚ուրանայ ճշմարիտը (ի՜նչ ապերախտ է):
18. (Արդեօք երբեք նկատի կ՚առնէ՞ թէ) ինչ բանէ (Աստուած) կը ստեղծէ զինք:
19. Կաթիլ մը սերմէ կը ստեղծէ զինք ու կը համադրէ, 20. եւ յետոյ կեանքի ճամբան կը հեշտացնէ. 21. ի վերջոյ, մահ կը պատճառէ ու կը թաղէ զինք. 22. եւ յետոյ, եթէ կամենայ, ետ կեանք պիտի տայ իրեն:
23. Բայց ոչ. (մարդ արարածը) երբեք չէ կատարելագործած այն ինչ որ Ինք հրահանգած է իրեն:
24. Ուրեմն (մարդը) թող իր ուտեստեղէնը նկատի առնէ՝ 25. (թէ ինչպէս) Մենք առատ ջուր կը հոսեցնենք, 26. յետոյ հողը ճեղքելով կը բանանք, 27. ու այդպիսով կը պատճառենք որ հացահատիկ աճի, 28. ինչպէս եւ խաղող ու եղէգ 29. ու ձիթենիի եւ արմաւի ծառեր 30. ու խիտ ծառաստաններ 31. եւ պտուղ ու մարգագետիններ:
32. (Այս բոլորը) ձեզի համար եւ ձեր արջառներուն՝ որպէս վայելք:

33. Եւ ուրեմն, երբ (Յարութեան) կանչը լսուի 34. Օր մը, ամէն մարդ (պիտի ուզէ) խույս տալ իր եղբօրմէն, 35. մօրմէն ու հօրմէն 36. եւ իր կողակիցէն ու զաւակներէն. 37. այդ Օր, իրենցմէ իւրաքանչիւրը իր անձնական հարցերով միայն պիտի տարուի:

38. Կարգ մը դէմքեր ուրախութեամբ պիտի փայլին այդ Օր, 39. խնդումերես եւ զուարթ:

40. Իսկ կարգ մը դէմքեր փոշիով պիտի ծածկուին այդ Օր, 41. մթութեամբ ստուերացած. 42. ասոնք, ասո՛նք պիտի ըլլան այն անձերը, որոնք ուրացան ճշմարիտը ու թաղուեցան անարդարութեան մէջ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԷՔՈՒԻՐ

81. Մարիլ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Երբ արեւը մարի, 2. ու աստղերը խափանին, 3. ու լեռները աներեւութանան, 4. ու երբ տասն ամսու յղի ուղտերը անտեսուին, 5. ու երբ բոլոր գազանները միասին հաւաքուին, 6. ու երբ ծովերը բորբոքին (եռան), 7. ու երբ մարդիկ զոյգուին (իրենց արարքներով), 8. ու երբ մանուկ աղջկան հարց տրուի 9. թէ ի՞նչ յանցանքով սպանուած էր, 10. ու երբ (մարդոց արարքներուն) արձանագրութիւնները բացուին, 11. ու երբ երկինքը մերկանայ, 12. ու երբ դժոխքի (կրակը) բռնկի, 13. ու երբ դրախտը տեսնուի՝ 14. այն ատեն իւրաքանչիւր անձ պիտի գիտակցի, թէ ինչ պատրաստած է (ինք իր անձին համար):

15. Սակայն ո՛չ. (կայ ձեզի) դարձող աստղերը, 16. մոլորակները որոնք կը դառնան իրենց ծիրին մէջ ու մար կը մտնեն, 17. եւ գիշերը որ կը խաւարէ, 18. ու առաւօտը որ կը շնչէ. 19. տեսէք, այս (Ընթերցարանը) իսկապէս (ներշնչուած) խօսքն է ազնիւ առաքեալի մը, 20. որու շնորհուած ուժը ապահովուած է Գահակալ (Աստուծմէ). 21. (խօսքը) Մէկու մը, որու պէտք է հնազանդիլ, եւ մանաւանդ վստահիլ:

22. Քանի ձեր այս բարեկամը (որ ձեզի նման մարդ արարած մըն է), խենթ մը չէ. 23. ան յստակ կերպով հորիզոնին վրայ տեսաւ զինք (հրեշտակը որ յայտնութիւն ըրաւ իրեն). 24. եւ ինք չի տրտնջար աներեւոյթի մասին:

25. Եւ (այս Ընթերցարանը) դուրս դրուած սատանայի մըն ալ խօսքը չէ: 26. Ուրեմն, ո՞ւր պիտի ընթանաք:

27. Այս (Ընթերցարանը) պարզապէս յիշատակարան մըն է բոլոր մարդոց (տիեզերքի) , 28. ձեզմէ իւրաքանչիւրին, որ կը կամենայ քալել ուղիղ ճամբով:

29. Եւ սակայն, դուք կարող չէք կամենալ, բացի երբ Աստուած, տիեզերքի Տէրը կամենայ (ձեզի ցոյց տալ ճամբան):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻՆՖԻԹԱՐ

82. Փուլ Գալ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Երբ երկինքը փուլ գայ, 2. եւ մոլորակները (փոշիի նման) տարածուին, 3. եւ երբ ծովերը յորդին, 4. ու երբ գերեզմանները շրջուին՝ 5. այն ատեն ամէն մարդ պիտի հասկնայ (ի վերջոյ) թէ ինչ կատարած է եւ թէ ինչ չէ կատարած (այս աշխարհին մէջ):

6. Ով մարդ արարած. ի՞նչ բանը քեզ հրապուրելով կը հեռացնէ առատաձեռն Տիրոջմէդ, 7. որ քեզ ստեղծած է ու ձեւաւորած եւ համաչափ վիճակ մը շնորհած է քեզի, 8. կառուցելով քեզ Իր կամեցած ձեւով:

9. Սակայն ոչ (փոխան երախտապարտ ըլլալու) կը դրժեք (Աստուծոյ) Դատաստանը: 10. Ամենայնդէպս, ունիք պահապաններ, 11. որոնք ազնիւ են ու կ'արձանագրեն. 12. շատ լաւ գիտեն թէ ինչ կ'ընէք:

13. Տեսէք, առաքինի անձեր երանութեան մէջ պիտի ըլլան, 14. մինչ փճացածները՝ իսկապէս դժոխքի մէջ, 15. ուր պիտի մտնեն Դատաստանի Օրը, 16. եւ որմէ խոյս պիտի (չկարենան) տալ:

17. Հիմա ի՞նչ բանը կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ ինչ է Դատաստանի Օրը (այդ Օր ի՞նչ պիտի պատահի):

18. Անգամ մը եւս. ի՞նչ բանը կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ ինչ է Դատաստանի Օրը:

19. Այդ Օր ոչ մէկ անձ ուրիշ անձի օգուտ պիտի ունենայ. քանի այդ Օր (յստակ պիտի ըլլայ բոլորին թէ) ամէն իշխանութիւն միմիայն Աստուծոյ կը պատկանի:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒԹԱՖՖԻՖԻՆ

83. Խարդախները (Խաբեբաները)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Վայ այն խաբեբաներուն 2. որոնք երբ բաժին պիտի ստանան, կը պահանջեն ամէնը. 3. իսկ երբ իրենք պիտի չափեն կամ կշռեն, ուրիշի տալու համար, պակաս կու տան:

4. Անոնք չե՞ն գիտեր թէ մեռելներէն յարութիւն պիտի առնեն 5. ահաւոր Օր մը (հաշիւ տալու). 6. այն Օրը երբ ամէն մարդ կանգ պիտի առնէ տիեզերքի Տիրոջ առաջ:

7. Ո՛չ. իրապէս, փճացած մարդոց արձանագրութիւնը արկղի մը մէջ է (որմէ բան չի պակսիր):

8. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ այդ արկղը: 9. (Անջնջելի) արձանագրութիւն մըն է:

10. Այդ Օր վա՜յ անոնց, որոնք կը դրժեն ճշմարիտը. 11. անոնք որոնք կը դրժեն Դա - տաստանի Օրը. 12. քանի միմիայն մեղքի մէջ թաղուած իրաւախախտիչ անձեր կը դրժեն զայն, 13. (մարդիկ,) որոնց երբ Մեր պատգամները հաղորդուին, պարզապէս կ'ըսեն. «Հին ժամանակուան առասպելներ են (ասոնք)»:

14. Ո՛չ. իրենց սրտերուն վրայ ժանգ կապած են այն (չար) արարքները, որ իրենք կը կատարեն (կը վաստկին):

15. Ո՛չ. այդ Օր իրապէս անոնք պիտի զրկուին իրենց Տիրոջ (շնորհներէն). 16. ապա, իրապէս պիտի հրկիզուին դժոխքի մէջ 17. ու իրենց պիտի ըսուի. «Ահաւասիկ ա՛յս է որ դուք կը դրժէիք»:

18. Ո՛չ. իրապէս, առաքինի մարդոց արձանագրութիւնը վսեմ վիճակի մը մէջ է:

19. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ այդ վսեմ վիճակը:

20. (Անջնջելի) արձանագրութիւն մըն է, 21. որու պիտի վկայեն բոլոր անոնք, որոնք մօտեցած են Աստուծոյ:

22. Տես, առաքինի մարդիկ երանութեան մէջ պիտի ըլլան: 23. (Հանգստանալով) օթոցներու վրայ պիտի դիտեն. 24. իրենց դէմքերուն վրայ պիտի նշմարես երանութեան փայլքը:

25. Իրենց պիտի տրուի դրոշմուած ըմպելի մը 26. որ մուշկի բուրմունք ունի: Ուրեմն, ասոր համար թող մրցակցին բոլոր մրցակցութեան ոգի ունեցողներ. 27. քանի այդ բաղկացած է ամէն ինչէ որ կը վեհացնէ (ձեր հոգին). 28. աղբիւր երանութեան՝ որմէ կը խմեն անոնք, որոնք Աստուծոյ կը մօտենան:

29. Տեսէք թէ մեղքի մէջ կորսուածներ ինչպէս կը ծիծաղին հաւատք ընծայողներուն. 30. եւ երբ իրենց մօտէն անցնին (իրարու ծաղրական) աչք կը թարթեն. 31. եւ երբ իրենց նման (մեղաւորներու) վերադառնան, ամէն բան հասկցողի պէս կը կատակեն (հաւատացեալներու մասին). 32. եւ երբ միասնաբար տեսնեն (հաւատք ընծայողները), իրարու կ'ըսեն. «Տեսէք, ասոնք իսկապէս մոլորած (շուարած) են»:

33. Ամենայնդէպս, իրենց պաշտօն չէ տրուած որ ուրիշներու (կրօնքը, հաւատքը) պահապանեն (իրենք առաքելութիւն մը չունին):

34. Ուրեմն, (Դատաստանի Օրը,) հաւատք ընծայողները պիտի ըլլան խնդացողները եւ ոչ թէ ուրացողները, 35. (քանի հանգիստ) օթոցներու վրայ երկարած պիտի դիտեն 36. (ու

իրարու ըսեն.) «Արդեօք այս ճշմարտութիւնը ուրացողներ կը վարձատրուի՞ն իրենց արժանի արարքներուն համեմատ»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻՆՇԻՔԱՔ

84. (Ճեղքերով) Անջատուիլ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Երբ երկինքը անջատուի՝ 2. հնազանդելով իր Տիրոջ - այն ինչ որ պիտի իրականանայ- 3. ու երբ երկիրը հարթ հաւասար ըլլայ, 4. եւ դուրս թափէ իր պարունակութիւնը՝ 5. հնազանդելով իր Տիրոջ - այն ինչ որ պիտի իրականանայ - 6. (այն ատեն) ով մարդ արարած՝ դուն որ տքնաջան կը ջանաս հասնելու Տիրոջդ, այն ատեն պիտի հանդիպիս Իրեն:

7. Ուրեմն, ով որ իր արձանագրութիւնը ունենայ իր աջ ձեռքը (այսինքն առաջինի է), 8. շատ հեշտ կերպով պիտի հաշուակցի 9. ու պիտի կարենայ ուրախութեամբ դառնալ իր նմաններուն:

10. Սակայն ով որ իր արձանագրութիւնը ունենայ իր ետին (մեղաւոր է, ուրեմն չուզեր տեսնել իր արձանագրութիւնը)՝ 11. պիտի աղաչէ որ ոչնչանայ. 12. բայց բոցերու մէջ պիտի խանձի:13. Եւս, նախապէս իր նմաններուն հետ ուրախ զուարթ կ'ապրեր, 14. քանի երբեք չխորհեցաւ թէ պիտի վերադառնար (Աստուծոյ):

15. Անշուշտ. իր Տէրը տեսաւ իր արարքները:

16. Բայց ո՛չ. վկայ ձեզի մթնշաղը, 17. եւ գիշերը ու ինչ որ այդ (աստիճանաբար) կը յայտնաբերէ, 18. եւ լուսինը երբ լի է ՝ 19. դուք ալ (մարդ արարածներ) պիտի յառաջանաք (ձեր կեանքով) մէկ հանգրուանէ միւսը:

20. Ուրեմն ի՞նչ պատահած է իրենց որ չեն հաւատար, 21. ու երբ Ընթերցարանը (Քուրանը) կարդացուի, չեն երկրպագեր:

22. Ո՛չ. այլ ճշմարիտը ուրացողներ կը դրժեն (այս գիրքը): 23. Եւ սակայն Աստուած քաջատեղեակ է իրենց (սրտերուն մէջ) պահածներուն:

24. Ուրեմն տեղեկացուր իրենց ցաւալի տանջանքի (մասին, որ պիտի ունենան յաջորդ կեանքին)՝25. բացի անոնցմէ, որոնք (զղջումով) հաւատք կ'ընծայեն ու բարիք կը կատարեն. քանի անոնց վարձատրութիւնը անվերջ պիտի ըլլայ (անսակարկ է):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԲՈՒՐՈՒՃ

85. Համաստեղութիւններ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առ երկինքը որ լի է համաստեղութիւններով, 2. եւ (խորհէ) խոստացուած (յարութեան) Օրուան մասին, 3. ու (մտածէ) Իր մասին որ (ամէն բան) կը վկայէ, ու ինչ որ կը վկայուի (Իր կողմէ):

4. (Հաւատացեալներու համար) փոս փորողները իրենք զիրենք կը կործանեն. 5. կրակ մը որ լի է վառելանիւթով (այդ փոսին մէջ). 6. իսկ իրենք ատոր շուրջ կը ծրագրեն 7. եւ վկայ են (շատ լաւ գիտեն) թէ ինչեր կ'ընեն հաւատացեալներուն, 8. որոնց կը հալածեն պարզապէս՝ քանի անոնք հաւատք կ'ընծայեն Ամենահզօր ու Գովարժան Աստուծոյ, 9. որու կը պատկանի երկինքներու եւ երկրի արքայութիւնը:

Բայց Աստուած ամէն բանի վկայ է:

10. Իրապէս, անոնք որ հալածանքի կ՚ենթարկեն հաւատք ընծայող մարդոց ու կիներուն, եւ յետոյ զղջում չեն ունենար (իրենց ըրած անիրաւութիւններուն համար)՝ դժոխքի տանջանքը պիտի ստանան. այո՛, կրակի տանջանքը իրենց կը սպասէ:
11. (Սակայն) իրապէս, անոնք որ հաւատք կ՚ընծայեն եւ բարի գործեր կը կատարեն, պիտի արժանանան պարտէզներու, որոնց մէջ ջուրեր կը հոսին. այդ է գերագոյն յաղթանակը:
12. Իրապէս, քու Տիրոջդ սեղմումը (բռնած ձեւը) շատ խիստ է:
13. Տես, Ինք է որ կը ստեղծէ (մարդը) առաջին անգամ եւ Ինք է (որ) դարձեալ պիտի կրկնէ (զայն):
14. Եւ Ինք է (միակ) Ներողը ու սէր տածողը, 15. փառաւորեալ Գահակալը, 16. Արքան՝ որ Իր կամեցածը կը կատարէ:
17. Արդեօք տեղեա՞կ ես (մեղսալի) բանակներու պատմութեան, 18. Փարաւոնի եւ Դամուտի (ցեղախումբին զօրքերուն):
19. Տակաւին ճշմարտութիւնը ուրացողներ պնդելով կը դրժեն այդ (իրողութիւնները). 20. իսկ Աստուած պաշարած է զիրենք (Իր գիտութեամբ եւ Ձզօրութեամբ) առանց որ իրենք տեղեակ ըլլան:
21. Բայց ո՛չ, այս Ընթերցարանը (Քուրանը, որ իրենք կը դրժեն) վսեմ է, 22. (որ արձանագրուած է) անկործանելի տախտակի մը վրայ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱՐԷՔ

86. Այդ Որ Գիշերը Կ՝երեւայ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Նկատողութեան առէք երկինքը եւ այդ որ գիշերը երեւան կու գայ:
2. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ ինչ է այդ որ գիշերը երեւան կու գայ:
3. Ատիկա այն աստղն է որ կը խոցէ (կեանքի) մթութիւնը. 4. քանի չկայ անձ մը, որ անպահապան մնացած ըլլայ որեւէ ժամանակ:
5. Ուրեմն, թող մարդ արարածը նկատէ թէ ինչ բանէ ստեղծուած է. 6. ան ստեղծուած է ցայտող հեղուկէ (սերմէ), 7. որ դուրս կու գայ ողնահարի եւ կուրծքի վանդակի միջոցէն:
8. Ուրեմն իրապէս, Ան (որ առաջին անգամ այս ձեւով կը ստեղծէ մարդը,) կարող է զինք դարձեալ (կեանքի) վերադարձնել 9. այն Օրը՝ երբ բոլոր գաղտնիքները պիտի մերկացուին,10. եւ (մարդ արարածը) ոչ ոյժ պիտի ունենայ ոչ ալ օգնական:
11. Նկատի առ երկինքը որ կը վերադառնայ (իր տարբեր փուլերուն), 12. եւ երկիրը որ կը բացուի (բոյսեր աճեցնելու):
13. Տես, այս (Ընթերցարանը) վճռական խօսքն է որ ճշմարիտը կը բաժնէ սուտէն, 14. եւ անիմաստ կատակերգութիւն մը չէ:
15. Տես, իրենք (որ կը մերժեն ընդունիլ այս իրողութիւնը) կը ծրագրեն (սուտ պատճառաբանութիւններ), 16. բայց Ես ալ կը ծրագրեմ (զիրենք չէզոքացնել):
17. Ուրեմն, ճշմարիտը ուրացողներ թող իրենց կամեցածը ունենան. թող իրենց կամեցածը ունենան կարճ ժամանակի մը համար (թոյլ տուր որ ուզածնին ընեն):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-Ա՚ԼԸ

87. Ամենավսեմը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Փառաբանէ Տիրոջդ անունը, (փառքը) Ամենավսեմին, 2. որ կը ստեղծէ (ամէն բան) ու կը ձեւաւորէ, 3. եւ որ կը չափաւորէ ու կ՚ուղղէ, 4. եւ որ կը յառաջացնէ բուսականութիւնը 5. ու հետեւաբար, կը պատճառէ որ չորնայ ու յարդի վերածուի:

6. Քեզի պիտի սորվեցնենք (կարդալ տանք), եւ դուն պիտի չմոռնաս (այն ինչ որ պիտի սորվիս), 7. բացի այն ինչ որ Աստուած կամենայ (որ դուն մոռնաս). քանի իրապէս, Ինք միայն գիտէ ամէն ինչ որ բացայայտ է (մարդ արարածին) եւ ինչ որ պահուած է (իրմէ). 8. եւ Մենք պիտի դիւրացնենք քեզի որ հեշտութեամբ ընթանաս:

9. Ուրեմն յիշեցուր (ուրիշներու, առանց նկատի առնելու թէ)՝ եթէ կ՚օգտուին այս յիշեցումով (թէ ոչ): 10. Աստուածավախ անձը պիտի յիշէ, 11. իսկ ամենաթշուառ անձը պիտի խույս տայ անկէ ՝ 12. ան (որ յաջորդ կեանքին) պիտի խանձի ամենամեծ կրակով, 13. ուր ոչ պիտի մեռնի, ոչ ալ կեանք ունենայ:

14. Յաջողութիւն պիտի գտնէ ան, որ ինքզինք կը մաքրէ, 15. եւ Տիրոջ անունը յիշելով կ՚աղօթէ:

16. Բայց ո՛չ (ով մարդ արարածներ). դուք կը նախընտրէք այս աշխարհի կեանքը, 17. թէպէտ յաջորդ կեանքը աւելի լաւ է եւ մնայուն:

18. Իրապէս, այս (բոլորը ըսուած են) նախկին յայտնութիւններու մէջ. 19. յայտնութիւններ, որոնք տրուեցան Աբրահամի ու Մովսէսի:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ՂԱՇԻՅԷ

88. Ստուերացնող Պատահարը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Արդեօք տեղեա՞կ ես ստուերացնող պատահարի (Յարութեան Օրուայ) մասին:

2. Կարգ մը դէմքեր այդ Օր ընկճուած պիտի ըլլան, 3. ծանրաբեռնուած (մեղքերով) ու հիւծած (վախի տակ)՝ 4. թէ մուտք պիտի գործեն կիզիչ կրակին, 5. ըմպելի ունենալով եռացող (այրող) աղբիւր մը:

6. Ուտելիք չկայ իրենց բացի չոր փուշէ՝ 7. որ ոչ կը կազդուրէ եւ ոչ ալ անօթութիւն կը յագեցնէ:

8. Կարգ մը դէմքեր (ալ) այդ Օր պիտի պայծառանան, 9. գոհունակ իրենց ջանքերու (պտուղէն), 10. վսեմ պարտէզներու մէջ՝ 11. ուր անիմաստ խօսք պիտի չլսես:

12. Հոն պիտի ըլլայ հոսող աղբիւր 13. (եւ) բարձրորակ անկողիններ 14. ու պատրաստ գաւաթներ 15. եւ շարուած փսեաթներ 16. ու փռուած գորգեր...:

17. Անոնք (որ կը դժեն յարութիւնը), արդեօք չե՞ն դիտեր թէ ջրառատ ամպերը (եւ կամ ուղտը) ինչպէս ստեղծուած են. 18. եւ (չե՞ն նայիր) երկինքը թէ ինչպէս կառուցուած է. 19. եւ լեռները թէ ինչպէս հաստատ կանգ առած են. 20. եւ երկիրը թէ ինչպէս տարածուած է:

21. Ուրեմն, յիշեցուր իրենց (ով Առաքեալ). քու պարտականութիւնդ միմիայն յիշեցնել է. 22. դուն չես կրնար պարտադրել զիրենք (որ հաւատք ընծայեն. այդ քու պաշտօնդ չէ):

23. Սակայն անոր, որ կռնակ կը դարձնէ ու կ՚ուրանայ ճշմարիտը, 24. Աստուած է որ պիտի պատժէ՝ ամենամեծ տանջանքով. 25. քանի տես, Մեզի պիտի վերադարձուին, 26. եւ իրապէս, Մեզի կ՚իյնայ իրենցմէ հաշիւ պահանջել:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՖԱՃՐ

89. Արշալոյսը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առէք արշալոյսը 2. եւ տասը գիշերները. 3. ինչպէս եւ (ամէն ինչ որ ստեղծուած է) զոյգ, եւ Միակը (Յատուկ): 4. Դարձեալ՝ գիշերը երբ կը յառաջանայ:

5. (Նկատելով այս բոլորը,) կարելի՞ է որ ոեւէ անձի- որ տրամաբանութիւն ունի- ասկէ (աւելի) ապացոյց ըլլայ ճշմարտութեան:

6. Տեղեակ չե՞ս թէ Տէրդ ինչպէս վարուեցաւ Ատի (ցեղախումբին) հետ, 7. շատ մը սիւներ ունեցող Իրամ (քաղաքի բնակիչներուն), 8. որոնց նմանը երբեք չէ ստեղծուած երկրի վրայ. 9. նոյնպէս ալ Դամուտի (ցեղախումբին) հետ, որոնց մարդիկը հովիտին մէջ ժայռեր քանդակեցին. 10. ու Փարաւոնի մարդոց հետ, որոնք (շատ մը) ցիցեր ունէին:

11. (Բոլոր ասոնք) ամբարտաւան դարձան իրենց երկրին մէջ, 12. եւ անբարոյականութիւնը տարածեցին. 13. եւ ուրեմն, քու Տէրդ պատիժի (մտրակը) արձակեց իրենց վրայ. 14. քանի իրապէս, Տէրդ միշտ կը դիտէ:

15. Գալով մարդ արարածին, երբ որ ալ իր Տէրը փորձէ զինք, առատօրէն պարգեւներ շնորհելով իրեն, կ'ըսէ. «Տէրս առատաձեռն եղած է ինծի հանդէպ». 16. մինչ, երբ փորձէ զինք՝ սահմանափակելով իր պաշարը, կ'ըսէ. «Տէրս նուաստացուցած է զիս»:

17. Սակայն ո՛չ. ո՛չ (ով մարդիկ). դուք առատաձեռն չէք որբին հանդէպ, 18. եւ իրար չէք քաջալերեր որ աղքատը կերակրէք, 19. եւ ագահօրէն կը լափէք ուրիշի ժառանգը, 20. ու սոսկալի դրամասէր էք:

21. Բայց ո՛չ. (ի՞նչ պիտի ընէք Դատաստանի Օրը,) երբ երկիրը ջախջախուելով հարթ հաւասար դառնայ, 22. եւ երբ Տիրոջդ (վեհութիւնը) յայտնուի, ինչպէս եւ հրեշտակները (յայտնուին) շարան-շարան:

23. Այդ Օր դժոխքն ալ պիտի յայտնաբերուի. այդ Օր մարդ արարածը պիտի յիշէ (թէ ինչ ըրաւ եւ ինչ ձախողեցաւ ընել). սակայն այլեւս ի՞նչ օգուտ ունի իրեն յիշելը:

24. (Այն ատեն) պիտի ըսէ. «Ո՛հ, երանի նախապէս յառաջացուցած ըլլայի (հաւատքս ու բարի արարքներս) իմ (յաջորդ) կեանքիս (համար)»:

25. Քանի այդ Օր, ոչ մէկը կարող է պատժել (մեղաւորները)՝ ինչպէս որ Ինք պիտի պատժէ, 26. եւ ոչ մէկը կարող է կառչիլ իր պայմանագրութիւններուն՝ Իր նման:

27. (Սակայն առաքինիներուն Աստուած պիտի ըսէ). «Ով անդորր անձ, որ խաղաղութիւն ձեռք ձգած ես. 28. գոհունակ կերպով վերադարձիր Տիրոջդ, որու գոհացուցիր. 29. մտիր ուրեմն Իմ (միւս) ծառաներուս կողքին. 30. այո՛, մտիր Իմ դրախտս»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՊԵԼԷՏ

90. Յողը (Երկիրը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ո՛չ. վկայութեան կը կանչեմ այս հողը - 2. այս հողը ուր ազատօրէն կը բնակիս - 3. եւ (վկայութեան կը կանչեմ) ծնող ու զաւակ: 4. Իրապէս, ստեղծած ենք մարդ արարածը ճնշիչ կեանքով. (այսինքն ցաւերով, աշխատանքով, դժուարութիւններով, փորձութիւններով...):

5. Արդեօք կը խորհի թէ իրմէ աւելի կարողը չկա՞յ 6. (երբ) կ'ըսէ. «Առատօրէն դրամ ծախսեցի (վատնեցի)»:

7. Արդեօք կը խորհի թէ ոեւէ մէկը զինք չի՞ տեսներ ուրեմն:

8. Իրեն երկու աչք չե՞նք շնորհած, 9. եւ լեզու մը ու զոյգ մը շրթներ, 10. եւ ցոյց տուած իրեն երկու ճամբայ (լաւի եւ գէշի):

11. Բայց ինք չի փորձեր յաղթահարել խոչընդոտը (դիւրին ճամբան կ'ընտրէ):

12. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ ինչ է խոչընդոտը:

13. (Այդ խոչընդոտը) քակել է (գերի ինկած անձի մը) վզին (կապը), 14. եւ կամ, դժուարին օրուան մը ընթացքին կերակրել 15. մօտիկ (ազգական, ծանօթ) որբ մը 16. եւ կամ ալ փոշիներով ծածկուած (անծանօթ) աղքատ մը.17. եւ ասոր կողքին ըլլալ հաւատք ընծայող՝ որ կը յանձնարարէ դժուարութեանց համբերել ինչպէս եւ կը յանձնարարէ գթասիրտ ըլլալ:

18. Այսպէս են աջակողմեանները (առաքինութիւն ձեռք ձգողները). 19. մինչ Մեր պատգամները ուրացողներ՝ կորսուած են չարիքի մէջ, 20. ունենալով կրակը, որ պիտի պատէ զիրենք:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՇԷՄՍ

91. Արեւը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առէք արեւը եւ իր լուսարձակ քայլերը, 2. ու լուսինը՝ որ իրեն կը հետեւի (իր լոյսը կը ցոլացնէ):

3. Նկատողութեան առէք ցերեկը, որ կը յայտնաբերէ (երկիրը) 4. ու գիշերը, որ կը խաւարէ զայն:

5. Դարձեալ նկատեցէք երկինքը ու իր (հրաշալի) կառուցուածքը, 6. եւ երկիրը ու իր տարածքը:

7. (Ի վերջոյ), նկատողութեան առէք մարդ արարածը ու իր կազմուածքը, 8. եւ թէ ինչպէս ունի իր տկարութիւնները ինչպէս եւ իր զգաստութիւնը (այսինքն մարդու ունեցած բարոյական ձախողութիւնները ու ատոր դէմ ունեցած խղճմտանքը):

9. Իսկապէս պիտի յաջողի ան՝ որ ինքզինք կը մաքրէ (մեղքերէ), 10. ու պիտի ձախողի ան՝ որ ինքզինք կը մխրճէ (մեղքերու մէջ):

11. Այս ճշմարտութիւնը ամբարտաւանօրէն դրժեց Թամուտի (ցեղախումբը), 12. առաջ քշելով իրենց ամենաանպիտան անձը (որ իր չար արարքը կատարէ), 13. թէպէտ Աստուծոյ առաքեալը ըսած էր իրենց. «Այս էգ ուղտը Աստուծոյ կը պատկանի, ուրեմն թոյլ տուէք որ խմէ (առանց վնաս հասցնելու ատոր)»:

14. Բայց իրենք դրժեցին (առաքեալը), եւ անխնայ սպաննեցին զայն (ուղտը). հետեւաբար իրենց Տէրը՝ յանցանքի վրայ բռնելով, ամենեւին կործանեց զիրենք. 15. քանի (իրենցմէ) ոչ մէկը որեւէ վախ ունէր, թէ ինչ կարող էր պատահիլ իրենց:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԼԷՅԼ

92. Գիշերը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առէք գիշերը երբ (երկիրը) կը խաւարէ, 2. եւ ցերեկը երբ փայլք կու տայ:

3. Նկատեցէք ստեղծումը արուի եւ էգի:

4. Իրապէս (ով մարդ արարածներ), ձեր ջանքերը հակասական ուղղութեամբ կ'ընթանան:

5. Ուրեմն, ան որ (ուրիշներու) կու տայ եւ զգաստ է Աստուծոյ հանդէպ, 6. ու կը հաւատայ բարիքի ճշմարտութեան՝ 7.Մենք ալ իր դժուարութիւնները կը հարթենք, դիւրացնելու իր ճամբան:

8. Իսկ ան որ ագահ է (չուզեր տալ ուրիշին), եւ կը խորհի թէ ինքնաբաւ է, 9. ու առաւել կը դրժէ բարիքը՝ 10. անոր ալ ճամբան դէպի դժուարութիւն կը հարթենք. 11. եւ իր հարս - տութիւնը ի՞նչ օգուտ պիտի ունենայ, երբ վար կ'իջնէ (դէպի գերեզման):

12. Տեսէք, իսկապէս Մեզի կ'իյնայ (ձեզի) ուղղութիւն շնորհել. 13. եւ տեսէք, Մերն է վերջին (յաջորդ) կեանքի (տիրապետութիւնը) ինչպէս եւ առաջին մասին (ներկային):

14. Ուրեմն, կը զգուշացնեմ ձեզ կատաղի կրակէն . 15. (այն կրակէն) որու մէջ պիտի խանձի ամենաանպիտանը միայն՝ 16. որ կը դրժէ ճշմարիտը ու կը հեռանայ .17. քանի, հեռու պիտի մնայ անկէ (կրակէն)՝ ան որ զգաստ է Աստուծոյ հանդէպ. 18. ան որ իր ունեցածէն բաժին կը հանէ (ուրիշին), որպէսզի կարենայ մաքրուիլ (իր մեղքերէն).19. ոչ թէ որպէս վճա-րում իր ստացած շնորհներուն, 20. այլ պարզապէս Իր Վսեմ Տիրոջ սիրոյն. 21. եւ այդպիսի անձ մը իսկապէս գոհունակութիւն պիտի գտնէ:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՏ-ՏՈՒՀԱ

93. Պայծառ Առաւօտ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առէք պայծառ առաւօտը 2. եւ գիշերը երբ մթնելով կը խաւարի:

3. Քու Տէրդ քեզ լքած չէ, ոչ ալ քեզ կ'անտեսէ. 4. քանի իսկապէս, յաջորդ կեանքը աւելի լաւ պիտի ըլլայ քեզի՝ քան այս առաջինը:

5. Եւ իսկապէս, Տէրդ պիտի շնորհէ քեզի (սրտիդ փափաքը), եւ դուն պիտի գոհանաս:

6. Քեզ որբ վիճակի մէջ չտեսա՞ւ, եւ ապաստան տուաւ քեզի:

7. Եւ քեզ մոլորած չգտա՞ւ, եւ ուղղեց քեզ:

8. Ու քեզ աղքատ չգտա՞ւ, ու բաւարարեց քեզ. 9. հետեւաբար, որբը երբեք պիտի չ'անիրաւես, 10. ու հայցողը (քեզմէ օգնութիւն ուզողը) երբեք պիտի չնախատես, 11. իսկ քու Տիրոջդ օրհնութիւններուն համար (միշտ) պիտի արտայայտուիս (խօսիս անոնց մասին):

ՍՈՒՐԱԹ ԷՇ-ՇԱՐՀ

94. Սփոփանքը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Քեզ չ'սփոփեցի՞նք, 2. ու վեր առինք քու բեռդ 3. որ ծանր կը կշռէր կռնակիդ. 4. եւ քու կոչումդ չբարձրացուցի՞նք:

5. Եւ տես. իւրաքանչիւր դժուարութեան հետ դիւրութիւն ալ կայ, 6. իրապէս, ամէն դժուարութեան կողքին դիւրութիւն ալ կայ:

7. Հետեւաբար, երբ ձերբազատուիս (ճնշիչ վիճակէ), հաստատ մնացիր, 8. ու ցանկութեամբ Տիրոջդ դարձիր:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԻՆ

95. Թուզը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առէք թուզը եւ ձիթապտուղը, 2. ու Սինայի լեռը, 3. եւ այս ապահով երկիրը:

4. Իրապէս, մարդ արարածը կը ստեղծենք լաւագոյն կերտուածքով, 5. եւ յետոյ կը նուազեցնենք զինք ամենաստոր վիճակի մը՝ 6. բացի միայն անոնցմէ, որոնք հաւատք կ՚ընծայեն ու բարիք կը կատարեն. քանի այդպիսի անձերու վարձքը անսակարկ (անվերջ) է:
7. Ուրեմն (ով մարդ), ի՞նչ բանը պատճառ կ՚ըլլայ քեզի, որ դրժես կրօնքը (Աստուծոյ բարոյագիտութեան օրէնքը):
8. Աստուած չէ՞ ամենաարդար դատաւորը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԸԱԼԷՔ

96. Սաղմը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Կարդա՛ Տիրոջդ անունով, որ ստեղծած է. 2. ստեղծած է մարդ արարածը սաղմէ:
3. Կարդա՛, քանի Տէրդ Ամենաառատաձեռնն է, 4. որ սորվեցուցած է (մարդ արարածին) գրիչի գործածութիւնը. 5. սորվեցուցած է մարդուն՝ այն ինչ որ չէր գիտեր:
6. Բայց ո՛չ. իրապէս մարդ արարածը ամբարտաւան կը դառնայ 7. երբ ինքզինք ինքնաբաւ կը նկատէ. 8. սակայն տես, բոլորն ալ Տիրոջդ պիտի վերադառնան:
9. Նկատա՞ծ ես երբեք այն անձը, որ արգելք կը հանդիսանայ 10. (Աստուծոյ) ծառայի մը աղօթքին:
11. Նկատի առա՞ծ ես թէ արդեօք ինք շիտակ ճամբու մէջ է 12. եւ կամ Աստուծոյ հանդէպ զգաստութիւն կը հրահանգէ:
13. նկատի առա՞ծ ես եթէ ճշմարիտը կը դրժէ ու կռնակ կը դարձնէ (ատոր):
14. Ուրեմն ինք չի՞ գիտեր թէ Աստուած կը տեսնէ (ամեն ինչ):
15. Ո՛չ. եթէ չդադրի, ճակատէն (կոտոշէն) պիտի բռնենք զինք - 16. այդ ստախօս, ըմբոստ ճակատէն - .17. թող այն ատեն կանչէ (օգնութեան) ով որ կանչէ, 18. (մինչ) Մենք (իր դէմ) պիտի կոչենք պատիժ յառուցանողները:
19. Ո՛չ. չհնազանդիս իրեն, այլ երկրպագէ (Աստուծոյ առաջ) եւ մօտեցիր (Իրեն):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՏՐ

97. Ճակատագիր

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Տես, այս (Գրքին) էջք տուինք (յայտնեցինք) ճակատագրական Գիշերը (այսինքն, յայտնութեան սկսման գիշերը):
2. Եւ ի՞նչ բան կարող է քեզի ըմբռնել տալ, թէ ինչ է Ճակատագրական Գիշերը:
3. Ճակատագրական Գիշերը աւելի լաւ է քան հազար ամիս. 4. (այդ Գիշեր) իրենց Տիրոջ հրահանգով հրեշտակներ էջք կատարեցին, իրենց հետ ունենալով երկնային ներշնչումը. ամեն (չար) պատահարէ 5. ապահովութիւն (խաղաղութիւն) կը յառաջացնէ այդ՝ մինչեւ արշալոյսի ծագումը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ՊԷՅՅԻՆԷ

98. Ճշմարտութեան Ապացոյցը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ճշմարտութիւնը ուրացողներ - ըլլան անոնք նախապէս յայտնութիւն ստացող ժողովուրդներու հետեւորդներ, եւ կամ անոնցմէ որոնք Աստուծոյ կողքին ուրիշ բաներ կը պաշտեն - կարելի չէ որ երբեք լքուին (Իր կողմէ), մինչեւ որ ճշմարտութեան ապացոյցը ստանան. 2. (այն ապացոյցը,) որ Աստուծմէ առաքեալ մը կը հաղորդէ իրենց անբիծ էջերով՝ 3. որոնք կը պարունակեն անփոխարինելի գրքեր (յստակ բացատրութիւններով):

4. Նախապէս յայտնութիւն ստացողներ իրենց միասնականութիւնը բաժան-բաժան ըրին՝ այդպիսի ապացոյց մը ստանալէ ետք միայն:

5. Յամենայնդէպս, իրենց չէր հրահանգուած Աստուծմէ տարբեր բան պաշտել՝ այլ Իրեն միայն վերապահել հաւատքը առաքինութեամբ, կանգուն պահելով աղօթքը ու տալով բարեկեցութեան տուրքը. քանի այս է հաստատ կրօնքը:

6. Իրապէս, անոնք որ կ'ուրանան ճշմարտութիւնը (ապացոյց ստանալէ ետք)- ըլլան անոնք նախապէս յայտնութիւն ստացողներու հետեւորդներ եւ կամ Աստուծոյ կողքին ուրիշ բան պաշտողներ- դժոխքի կրակին պիտի արժանանան, ու հոն պիտի մնան. այդպիսիները յոռեգոյն արարածներն են:

7. Իրապէս, անոնք որ հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն, անոնք են, իրենք են լաւագոյն արարածները:

8. Իրենց վարձատրութիւնը Աստուծոյ մօտ է. եդեմական պարտէզներ, ուր գետակներ կը հոսին, հոն ապրելու յաւիտեան. Աստուած գոհ է իրենցմէ եւ իրենք ալ գոհ են Իրմէ: Այս է աստուածավախ անձի մը վերջը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ԶԵԼԶԵԼԷ

99. Երկրաշարժը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Երբ երկիրը ցնցուի իր (վերջին) երկրաշարժով, 2. եւ երկիրը դուրս տայ իր կրած բեռը (ամէն ինչ որ ծածկուած է իր մէջ), 3. ու մարդ արարածը աղաղակէ. «Ի՞նչ պատահած է իրեն (երկրին)». 4. այդ Օր (երկիրը) պիտի տեղեկացնէ իր լուրերը, 5.ինչպէս որ Տէրդ ներշնչած է իրեն ընելու:

6. Այդ Օր բոլոր մարդիկ առաջ պիտի գան՝ առանձնաբար, անկապ ուրիշներէ, որպէսզի ցոյց տրուին իրենց (անցեալի) արարքները:

7. Եւ ուրեմն, ան որ հիւլէի մը ծանրութեամբ բարիք մը ըրած է՝ պիտի տեսնէ զայն: 8. եւ ան որ հիւլէի մը ծանրութեամբ չարիք մը ըրած է՝ պիտի տեսնէ զայն:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ԸԱՏԻՅԱԹ

100. Մարտական Ձիերը

Գթասիրտ եւ Ողորմած Աստուծոյ Անունով

1. Նկատի առէք մարտական ձիերը, որոնք հեւալով կը սուրան,2. կայծեր արձակելով (իրենց պայտեաններէն),3. շտապելով առաւօտուն յարձակելու. 4. ու այդպիսով փոշիի ամպեր կը յառաջացնեն 5. եւ կը խուժեն ամբոխի մը վրայ (կուրօրէն. այս ձիերը նման են սխալական մարդ արարածին):

6. Իրապէս, մարդ արարածը ապերախտ է իր Տիրոջ հանդէպ, 7. եւ տես, ինք անձնապէս վկայ է ասոր. 8. քանի իրապէս, սաստիկ դրամասէր է:

9. Բայց չի՞ գիտեր թէ (Վերջին Օրը) երբ գերեզմանները դատարկուելով դուրս բերուին, 10. ու մարդոց սրտերուն (գաղտնիքը) երեւան գայ՝ 11. այդ Օր իրենց Տէրը (ցոյց պիտի տայ թէ Ինք) ամէն ինչէ տեղեակ է:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՐԻ-ԸԱ

101. Պատուհասը (Աղէտը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Աղէտը:

2. Ի՞նչ է աղէտը. 3. եւ ի՞նչ բան հասկնալի պիտի դարձնէ քեզի, թէ ինչ է աղէտը:

4. (Այդ պիտի պատահի) այն Օրը, երբ մարդիկ ցեցերու նման ցիրուցան պիտի ըլլան, 5. եւ լեռներն ալ բուրդի մանոցներու նման...: 6. Եւ ուրեմն, այն անձը, որու (լաւ արարքները) ծանր կշռեն, 7. պիտի ունենայ գոհացուցիչ կեանք մը. 8. մինչ ան, որու (լաւ արարքները) թեթեւ կշռեն՝ 9. որպէս մայր պիտի ունենայ անդունդը (այսինքն, անդունդը պիտի ընդգրկէ զինք):

10. Եւ ի՞նչ բան հասկնալի պիտի դարձնէ քեզի, թէ ինչ է այդ անդունդը. 11. (այդ անդունդը այրող) տաք կրակ մըն է:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԵՔԵՍՈՐ

102. Ագահօրէն Դիզել

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Խելակորոյս կը դառնաք ագահօրէն հարստութիւն դիզելու՝ 2. մինչեւ որ հասնիք գերեզման:

3. Ո՛չ. ի վերջոյ, պիտի հասկնաք. 4. անգամ մը եւս, ո՛չ. ի վերջոյ, պիտի հասկնաք:

5.Սակայն ո՛չ, եթէ որոշապէս գիտակցէիք, 6. իսկապէս պիտի տեսնէիք դժոխքը:

7. Ի վերջոյ, վստահաբար պիտի տեսնէք զայն հաստատ աչքով. 8. եւ այդ Օր անպայմանօրէն հաշիւ տալու պիտի կանչուիք՝ (ձեր ունեցած) կեանքի բարօրութեան մասին:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԸԱՍՐ

103. Ժամանակի Թռիչքը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Նկատողութեան առէք ժամանակի թռիչքը:

2. Իրապէս, մարդ արարածը ինքզինք պիտի կորսնցնէ, 3. բացի երբ ըլլայ անոնցմէ, որոնք հաւատք կ'ընծայեն ու բարիքներ կը կատարեն, 4. ու իրարու կը յանձնարարեն իրաւը, ու իրարու կը յանձնարարեն համբերութիւնը (դժուարութեանց):

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՅՈՒՄԷԶԷ

104. Զրպարտիչը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Վայ իւրաքանչիւր զրպարտիչի, բամբասողի:

2. (Վայ անոր) որ հարստութիւն կը դիզէ ու կը հաշուէ (զայն որպէս ապահովութիւն), 3. խորհելով թէ իր հարստութիւնը յաւիտեան կեանք պիտի տայ իրեն:

4. Բայց ոչ. ինք իսկապէս փշրողին մէջ պիտի շպրտուի. 5. եւ ի՞նչ բան քեզի ըմբռնել պիտի տայ թէ ինչ է փշրողը:

6. (Այդ փշրողը) Աստուծոյ բռնկեցուցած կրակն է, 7. որ պիտի բարձրանայ (մեղաւոր) սրտերու վրայ. 8. իրապէս, պիտի պարփակէ զիրենք 9. անվերջ (կրակի) սիւներով:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՖԻԼ

105. Փիղը

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Տեղեակ չե՞ս թէ Տէրդ ինչպէս վարուեցաւ փիղ ունեցող մարդոց հետ (բանակ մը որ փիղ ունէր):

2. Իրենց ծրագրածը բոլորովին չձախողեցո՞ւց:

3. Այդպէս, իրենց վրայ արձակեց շատ մը թռչող (միջատ կամ թռչուն) էակներու երամներ, 4. որոնք հարուածեցին զիրենք կաւէ քարերով, 5. ու վերածեցին զիրենք նման ծամուած թեփի (կամ հնձուած արտի)...:

ՍՈՒՐԱԹ ՔՈՒՐԱՅՇ

106. Քուրայշ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. ... Որպէսզի Քուրայշը մնայ ապահով, 2. ապահով իրենց ձմրան եւ ամրան ճամբորդութիւններուն:

3. Ուրեմն, թող պաշտեն այս Տաճարին (Քաապէին) Տէրը, 4. որ անօթութեան դէմ կերակրեց զիրենք ու վախի դէմ ապահովեց:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄԱ-ԸՈՒՆ

107. Օգնութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Երբեք նկատա՞ծ ես (այնպիսի մարդ) որ կը դրժէ կրօնքը. 2. այդ (անձն) է որ մէկդի կը հրէ որբը 3. եւ պէտքը չ'զգար աղքատը կերակրել:

4. Վայ ուրեմն անոնց, որոնք կ'աղօթեն 5. առանց կեդրոնանալու իրենց աղօթքին . 6. որոնք պարզապէս կ'ուզեն տեսնուիլ ու յարգուիլ ուրիշներէ, 7. եւ առաւել, օգնութիւն ալ կը զլանան:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՈՒՍԱՐ

108. Առատութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Տես, առատօրէն պարգեւած ենք քեզի. 2. ուրեմն, աղօթէ Տիրոջդ ու զոհաբերուիր (Իրեն):
3. Իրապէս, քեզ ատողն է (քու հակառակորդդ է) շնորհազուրկը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԷՖԻՐՈՒՆ

109. Ճշմարիտը Ուրացողներ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ըսէ՛. «Դուք որ կ'ուրանաք ճշմարիտը, 2. ես չեմ պաշտեր այն ինչ որ դուք կը պաշտէք, 3. ոչ ալ դուք կը պաշտէք այն ինչ որ ես կը պաշտեմ:
4. «Եւ ես պիտի չպաշտեմ այն ինչ որ դուք պաշտած էք, 5. եւ ոչ ալ դուք պիտի պաշտէք այն ինչ որ ես կը պաշտեմ:
6. «Դուք ձեր կրօնքը (բարոյական օրէնքները) ունիք, ես ալ իմ կրօնքս»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԱՍՐ

110. Աջակցութիւն

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Երբ Աստուծոյ աջակցութիւնը գայ, եւ յաղթանակը, 2. ու տեսնես թէ մարդիկ խուռներամ մուտք կը գործեն Աստուծոյ կրօնքին (Իրեն կը յանձնուին)՝ 32. փառաբանէ Տիրոջդ Գովքը ու ներում խնդրէ Իրմէ. քանի տես, Ան միշտ զղջում ընդունող է:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄԷՍԵՏ

111. Ոլորան (Պարան)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Կործանումի դատապարտուած են Ապու Լէհէպի ձեռքերը, եւ ինք ալ:
2. Ի՞նչ օգուտ պիտի ունենայ իրեն իր հարստութիւնը, եւ իր բոլոր վաստակը:
3. Բոցավառ կրակին մէջ պիտի խանձուի ան 4. իր կնոջ հետ, որ (վառելիք) տախտակ կը փոխադրէ, 5. վզին ունենալով ոլորան պարան մը:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻԽԼԱՍ

112. Սրտբաց (Անկեղծ)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը
1. Ըսէ՛. «Ինք է Միակ Աստուածը. 2. Աստուած յաւիտենական որ աղբիւրն է ամէն էութեան:
3.« Ինք ոչ մէկու չէ ծնած, ոչ ալ Ինք ծնած է. 4. եւ ոչինչ կայ որ կարելի ըլլայ Իր հետ բաղդատել:

ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՖԱԼԱՔ

113.Լուսաբացը (Արշալոյսը)

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ըսէ՛. «Ապաստան կը խնդրեմ արշալոյսի Տիրոջմէ՝ 2. ընդդէմ Իր ստեղծածներուն չարիքէն, 3. եւ ընդդէմ խոր մթութեան չարիքէն՝ երբ խաւարի, 4. եւ ընդդէմ այդ չարիքէն, որ մարդիկ խորհրդաւոր կերպով կը կատարեն (օրինակ, հանգոյցներու վրայ կը փչեն,) 5. եւ ընդդէմ նախանձողի չարիքէն, երբ կը նախանձի»:

ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԷՍ

114. Մարդիկ

Անունովն Աստուծոյ, Գթասիրտը, Ողորմածը

1. Ըսէ՛. «Ապաստան կը խնդրեմ մարդոց Տիրոջմէն, 2. մարդոց Արքայէն, 3. մարդոց Աստուծմէն՝ 4. ընդդէմ փորձութեան մատնող փսփսացողի չարիքէն,- 5. որ կը փսփսայ մարդոց սրտերուն մէջ- 6.(եւ ընդդէմ բոլոր չար փորձութիւններէ,) ըլլան անոնք անտեսանելի ուժերու թէ մարդոց կողմէ»:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
1	1	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՖԷԹԻՀԱ Բացումը
1	2	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՊԱԳԱՐԱՅ Հորթը (կովը)
20	3	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԻՄՐԱՆ Իմրանի Տոհմը
31	4	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՆԻՍԷ-Ը Կանայք (Կիներ)
42	5	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՄԷԻՏԷ Սեղանը ,Ընթրիքը
50	6	ԽՈՒՐԱԹ ԷԼ - ԷՆ'ԸԱՄ Արջառ
61	7	ԽՈՒՐԱԹ ԷԼ - Ա'ԸՐԱՖ Բարձունք (Գիտակից ըլլալ. Զատորոշել)
71	8	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԷՆՖԷԼ Աւար
75	9	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱՈՒՊԷ Զղջում
83	10	ՍՈՒՐԱԹ ԵՈՒՆԷՍ Յովնան
89	11	ՍՈՒՐԱԹ ՀՈՒՏ Հուտ
95	12	ՍՈՒՐԱԹ ԵՈՒՍԷՖ Յովսէփ
100	13	ՍՈՒՐԱԹ ԷՐ-ՐԱԸՏ Որոտում
103	14	ՍՈՒՐԱԹ ԻՊՐԱՀԻՄ Աբրահամ
106	15	ՍՈՒՐԱԹԷԼ-ՀԻՃՐ Հիճրի (շրջանը)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
109	16	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԱՀԼ Մեղուն
115	17	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԻՍՐԱ'Ը Գիշերային ուղեւորութիւնը
121	18	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԳԷՀՖ Քարայրը
126	19	ՍՈՒՐԱԹ ՄԱՐԻԱՄ Մարիամ
129	20	ՍՈՒՐԱԴ ԹԱ-ՀԱ Թա-Հա
133	21	ՍՈՒՐԱԴ ԷԼ ԷՆՊԻՅԷ'Ը Մարգարէները
138	22	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՀԱՃ Ուխտագնացութիւնը
142	23	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՄՈՒ'ՈՒՄԻՆՈՒՆ Հաւատացեալները
146	24	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆՈՒՐ Լոյսը
150	25	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՖՈՒՐՔԱՆ Չափանիշը
154	26	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՇՈՒ'ԱՐԱ'Ը Բանաստեղծները
159	27	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԵՄԼ Մրջիւնները
163	28	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՍԱՍ Պատմութիւնը
168	29	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԸԱՆՔԱՊՈՒԹ Սարդը

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
171	30	ՍՈՒՐԱԹ ԷՐՐՈՒՄ Բիւզանդացիները
174	31	ՍՈՒՐԱԹ ԼՈՒՔՄԷՆ Լուքմէն
176	32	ՍՈՒՐԱԹ ԷՍ-ՍԵԺՏԷ Պաշտամունք - Երկրպագութիւն
178	33	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ԱՅՋԷՊ Դաշնակիցները, Կուսակիցները
182	34	ՍՈՒՐԱԹ ՍԱՊԱ(Ը) Շիպա
185	35	ՍՈՒՐԱԹ ՖԱԹԻՐ Հեղինակը (Ստեղծիչը, Արարիչը)
188	36	ՍՈՒՐԱԹ ԵԱ-ՍԻՆ Եա-Սին (Ով Մարդ)
191	37	ՍՈՒՐԱԹ ԷՍ ՍԱՖՖԱ՛Թ Շարքերը
194	38	ՍՈՒՐԱԹ ՍԱ՛Տ Սա՛տ (գիրը)
197	39	ՍՈՒՐԱԹ ԷԶ-ԶՈՒՄԱՐ Ամբոխ (խուռներամ բազմութիւն)
201	40	ՍՈՒՐԱԹ ՂԱՖԷՐ Ներող
205	41	ՍՈՒՐԱԹ ՖՈՒՍՍԻԼԱԹ Պարզուած
208	42	ՍՈՒՐԱԹ ԱՇ-ՇՈՒՐԱ Խորհրդակցութիւն
211	43	ՍՈՒՐԱԹ ԱԶ-ԶՈՒԽՐՈՒՖ Ոսկեղէն (Զարդարանք)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
214	44	ՍՈՒՐԱԹ ԷՏ-ՏՈՒԽԱՆ Մուխ
216	45	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՃԷՍԻԱ Ծնրադրել (ծունկի գալ)
217	46	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԱՀՂԱՓ Աւազաթումբեր
220	47	ՍՈՒՐԱԹ ՄՈՒՀԱՄՄԷՏ Մուհամմէտ
222	48	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՖԱԹՀ Յաղթանակ
224	49	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՀՈՒՃՈՒՐԱԹ (Ներքնա)սենեակները
225	50	ՍՈՒՐԱԹ ՂԱՓ Ղաֆ (գիրը)
227	51	ՍՈՒՐԱԹ ԷԶ-ԶԵՐԻՅԷԹ Ցիրուցան Ընող Հովեր
229	52	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹՈՒՐ Լեռը
230	53	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԷԺՄ Աստղը
232	54	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՄԱՐ Լուսինը
233	55	ՍՈՒՐԱԹ ԷՐ-ՐԱՀՄԷՆ Ողորմած Աստուած
235	56	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՈՒԱՔԻԱ Անխուսափելի Պատահարը
237	57	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՀԱՏԻՏ Երկաթ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
239	58	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ ՄՈՒՃԵՏԵԼԷ Աղերսը
241	59	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՀԱՇՐ Հաւաքը
242	60	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՄԹԵՀԱՆԷ Քննութեան ենթարկուածը
244	61	ՍՈՒՐԱԹ ԷՍ-ՍԱՖ Շարքը
245	62	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՃՈՒՄՈՒ'Ա Ուրբաթ
246	63	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՆԷՖԻՔՈՒՆ Փարիսեցիները (Կեղծաւոր, Երկերես)
246	64	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԵՂԵՊՈՆ Հաշուետուութիւն
247	65	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱԼԱՔ Ամուսնալուծում
248	66	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱՀՐԻՄ Արգելում
249	67	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒԼՔ Տիրապետութիւն
251	68	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՂԱԼԷՄ Գրիչը
252	69	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՀԱԳԳԱ Իրողութիւնը
253	70	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄԱ՞ԱՐԷՃ Վերելքի Աստիճաններ
254	71	ՍՈՒՐԱԹ ՆՈՒՀ Նոյ
255	72	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՃԻՆՆ Անտես էակներ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
256	73	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒԶԶԵՄՄԵԼ Փաթաթուածը
257	74	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՏՏԱՍՍԵՐ Պատմուճանով Ծածկուածը
258	75	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԻՅԱՄԱ Յարութիւն
259	76	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻՆՍԷՆ Մարդ
260	77	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒՐՍԵԼԷԹ Առաքուած (պատգամները)
261	78	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԵՊԷ'Ը Աւետը (Բարի Լուրը)
262	79	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԷԶԻԸԱԹ Ծագող
263	80	ՍՈՒՐԱԹ ԸԱՊԷՍԷ (Դէմքը) Խոժոռեց
264	81	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԷՔՈՒԻՐ Մարիլ
264	82	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻՆՖԻԹԱՐ Փուլ Գալ
265	83	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄՈՒԹԱՖՖԻՖԻՆ Խարդախները (Խաբեբաները)
266	84	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻՆՇԻՔԱՔ (Ճեղքերով) Անջատուիլ
266	85	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՊՈՒՐՈՒԺ Համաստեղութիւններ
267	86	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԱՐԷՔ Այդ Որ Գիշերը Կ՝երեւայ
267	87	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-Ա'ԸԼԷ Ամենավսեմը

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
268	88	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ՂԱՇԻՅԷ Ստուերացնող Պատահարը
269	89	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՖԱՃՐ Արշալոյսը
269	90	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՊԵԼԷՏ Հողը (Երկիրը)
270	91	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՇԷՄՍ Արեւը
270	92	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԼԷՅԼ Գիշերը
271	93	ՍՈՒՐԱԹ ԷՏ-ՏՈՒՀԱ Պայծառ Առաւօտ
271	94	ՍՈՒՐԱԹ ԷՇ-ՇԱՐՀ Սփոփանքը
271	95	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԻՆ Թուզը
272	96	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԸԱԼԷՔ Սաղմը
272	97	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՏՐ Ճակատագիր
272	98	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ՊԷՅՅԻՆԷ Ճշմարտութեան Ապացոյցը
273	99	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ԶԵԼԶԵԼԷ Երկրաշարժը
273	100	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ- ԸԱՏԻՅԱԹ Մարտական Ձիերը
274	101	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՐԻ-ԸԱ Պատուհասը (Աղէտը)
274	102	ՍՈՒՐԱԹ ԷԹ-ԹԵՔԵՍՈՐ Ագահօրէն Դիզել

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԷՋ	ՍՈՒՐԱ	ՍՈՒՐԱ ԱՆՈՒՆ
274	103	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԸԱՍՐ Ժամանակի Թռիչքը
274	104	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՀՈՒՄԷԶԷ Չրպարտիչը
275	105	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՖԻԼ Փիղը
275	106	ՏՈՒՐԱԹ ՔՈՒՐԱՅՇ Քուրայշ
275	107	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄԱ-ԸՈՒՆ Օգնութիւն
275	108	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԱՈՒՍԱՐ Առատութիւն
276	109	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՔԷՖԻՐՈՒՆ Ճշմարիտը Ուրացողներ
276	110	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԱՍՐ Աջակցութիւն
276	111	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՄԷՍԵՏ Ոլորան (Պարան)
276	112	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ԻԽԼԱՍ Սրտաբաց (Անկեղծ)
277	113	ՍՈՒՐԱԹ ԷԼ-ՖԱԼԱՔ Լուսաբացը (Արշալոյսը)
277	114	ՍՈՒՐԱԹ ԷՆ-ՆԷՍ Մարդիկ

بسم الله الرحمن الرحيم

التعريف بمترجم معاني القرآن الكريم إلى اللغة الأرمنية

نوبار كليسليان

ولد في مدينة حلب السورية في عام ١٩٤٢م.

اسم والده: يعقوب كليسليان، واسم والدته: لوسين. وهو الخامس من أولادهما.

درس في لبنان، وتخرج من الجامعة الأميركية ببيروت، وحصل على درجة ماجستير في الرياضيات.

قام بالتدريس بين عامي ١٩٦٢م و ١٩٧٦م في الجامعة اللبنانية، وكلية بيروت للبنات، والجامعة الأميركية، ومدرسة جان أميريان، ومدارس أخرى.

هاجر في عام ١٩٧٦م مع زوجته وأولاده ذوي الأعمار ٦ و٣ سنوات، وذلك بسبب الحروب الأهلية في لبنان؛ إلى كندا،حيث عمل في مجال تسويق الآلات، ثم بتجارة الأحجار الكريمة.

عمل في عام ١٩٨٢م في مجال العقارات وبيع الأراضي، كما قام بتدريس الرياضيات لأبناء المعارف من الجاليات العربية والأرمنية تطوعاً وحتى الآن.

في عام ١٩٩٠ حصل على المركز الثاني في بيع العقارات في كندا، والمركز الرابع عالمياً Hall ١٩٩٠ of fam remax international.

قرأ في عام ١٩٩٧ ترجمة معاني القرآن الكريم باللغة الإنكليزية لتوماس إرفينك Thomas IRVING.

ثم قرأ القرآن الكريم بالعربية أكثر من عشرين مرة، وبالوقت نفسه كان يدرس (رسالة القرآن) لمحمد أسد The message of the Quran.

في هذه الأثناء شرح الله سبحانه وتعالى صدره للإسلام.

ترجم معاني القرآن الكريم إلى اللغة الأرمنية بين مايو / أيار ١٩٩٧ وأبريل / نيسان ٢٠٠٢م، مع تعهدها الدائم بالتعديل والتصحيح والمراجعة عدة مرات بالاستعانة بكتب ومراجع كثيرة، وبخاصة (لسان العرب) و(تفسير الطبري) وكتب محمد أسد.

والمترجم يحمد الله ويشكره على كل ما تفضل عليه.

بسم الله الرحمن الرحيم

First Edition published in May 2003
© All rights reserved
Al-JAFFAN & Al-JABI
Printers - Publishers
JAFFAN TRADERS
P.O.Box: 54170 Limassol 3721 - CYPRUS
Tel: 357 25 878804
Fax: 357 25 878805
http://www.jaffan.com
E-mail: hj@jaffan.com

الطبعة الأولى، مايو / أيار 2003
جميع الحقوق محفوظة
الجفان والجابي للطباعة والنشر
ليماسول - قبرص

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللغة الأرمنية

ترجمها

نوبار كلسليان

الجفان والجابي
للطباعة والنشر

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللغة الأرمنية

ترجمها

نوبار كلستيان

الجفان والجابي